

အဋ္ဌကထာနိပါတေ
အဋ္ဌကထာနိပါတေ

ပေမာဘိဝံသသဒ္ဓပ္ပဇေမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု
တံဆိပ်တော်ရ

ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဣန္ဒြာသယ

အဋ္ဌကထာနိပါတေ

ပဌမအုပ်

ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူနှင့် ညှိထားသည်။

ဓမ္မာစရိယ-ဦးတုန်းသိန်း၊ ဦးဝင်းဖေတို့ ကြပ်မကြည့်ရှု ပြင်ဆင်ကြသည်။

ဣန္ဒြာသယ ပိဋကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်

၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့။

သာသနာ-၂၅၁၇။

(က) ၄၂၉

ကောဇာ-၁၃၃၅။

ပေဓာတိဝံသသဒ္ဓမ္မဇေမဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု
တံဆိပ်တော်ရ

ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဣန္ဒြာသယ

အဋ္ဌသာလိန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဌမအုပ်

ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူနှင့် ညှိထားသည်။

ဓမ္မာစရိယ-ဦးထွန်းသိန်း၊ဦးဝင်းဖေတို့ ကြပ်မကြည့်ရှု ပြင်ဆင်ကြသည်။

ဣန္ဒြာသယ ပိဋကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်

၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

သာသနာ-၂၅၁၇။

(က) ၄၂၉

ကောဇာ-၁၃၃၅။

စာစုစာသင်ထေရ်အရှင်များနှင့်
ကောင်းမှုလှူလား
မွေခါနုကုသိုလ်ရှင်များ
အားရဝမ်းမြောက်ဖွယ်ရာ မင်္ဂလာသတင်း

- ၁။ ပြည်မှု၊ အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ။ ပ၊ ဒ၊ တ သုံးအုပ်
- ၂။ နေရင်းဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားသော သုတ်သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာနိဿယ။ ပ၊ ဒ၊ နှစ်အုပ်
- ၃။ နေရင်းမှု၊ ဋီကာကျော်နိဿယ
- ၄။ ယောမှု၊ ကင်္ခါဝိတရဏီအဋ္ဌကထာနိဿယ
- ၅။ ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓမှု၊ ပဒရူပသိဒ္ဓိနိဿယ
- ၆။ ဆရာတော် ဦးဗုဒ္ဓမှု၊ ဝိနည်းငယ်လေးစောင်နိဿယ

အထက်ပါစာအုပ်များကို ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် လွယ်ကူစွာ ရရှိနိုင်ပါကြောင်း သတင်းကောင်းပါးအပ်ပါသည်။

ပြန်ချိရေး
သန်းမြင့်မြင့် - ပီဇကတ်စာအုပ်ဆိုင်
အမှတ် - ၃၇၊ ရွှေတိဂုံတောင်ဘက်ဈေးတော်ရုံ
အုံစာတိုက်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း - ၃၈၃၅၁၁ (လိုင်းခွဲ - ၁၇၅)

မေဓာဘိဝံသသဒ္ဓပ္ပဇေယဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု
တံဆိပ်တော်ရ

ပြည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဣန္ဒြာသယ

အဋ္ဌသာလိန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဌမအုပ်

ဆဋ္ဌသံဂါယနာမူနှင့် ညှိထားသည်။

ဓမ္မာစရိယ-ဦးထွန်းသိန်း၊ ဦးဝင်းဖေတို့ ကြပ်မကြည့်ရှု ပြင်ဆင်ကြသည်။

ဣန္ဒြာသယ ပိဋကတ်စာပုံနှိပ်တိုက်

၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့။

သာသနာ-၂၅၀၇။

(က) ၄၂၉

ကောဇာ-၁၃၃၅။

ဘာသာရေးဆိုင်ရာ စာပေဆိုင်ရာများ အမှတ် (၆၀၇၄)

* ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူ — ဦးသန်းမောင်
 ပုံနှိပ်သူမှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၇၉၄)
 ထုတ်ဝေသူမှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၄၇၉)
 ဣစ္စာသယ ပိဋကတ် စာပုံနှိပ်တိုက်
 ၁၁၃၊ ၂၄-လမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့။

ဒုတိယအကြိမ် စာအုပ်ရေ - ၂၀၀၀။

၁၃၃၅-ခု၊ တန်ဆောင်မုန်းလ။

၁၉၇၃-ခု၊ နိုဝင်ဘာလ။

ဣန္ဒြာသယနိဒါန်း

စာအုပ်ရိုက်နှိပ်စဉ်အရ ကျွန်ုပ်တို့ ဣန္ဒြာသယပိဋကတ် စာပုံနှိပ်တိုက်မှ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာနိဿယ ပဌမတွဲကို နောက်ဆုံးမှရိုက်နှိပ်ရလေသည်။

ထိုအဋ္ဌကထာနိဿယ ပဌမတွဲကိုလည်း မန္တလေးမြို့ ရတနာပုံမြို့တည် နန်းတည် ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းမင်းတရားကြီး လက်ထက် ထိုမင်း တရားကြီး လှူဒါန်းအပ်သော-

ဧမဓာဘိဝံသ သဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိ ရာဇဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်ခတ်ကို ဓလ္လတော်ခံရသော ပြည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး ရေးသားတော် မူအပ် လေသည်။

မူရင်း အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာပါဌ်မှာ-

၁။ နိုင်ငံတော်အစိုးရတို့ကျင်းပပြုလုပ်သော ပါဠိတက္ကသိုလ် ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲကြီး၊

၂။ မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲကြီး၊

၃။ ရန်ကုန်မြို့ စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲကြီး၊

ဤစာမေးပွဲကြီး သုံးရပ်တို့၌ မူလကျမ်းစာရင်းအားဖြင့် ထည့်သွင်း ပြဇာန်းထားသော ကျမ်းစာဖြစ်ရာ သို့ပြဇာန်းထားသည့်အလျောက် ယင်း အဋ္ဌကထာကျမ်း၏ နိဿယသည်လည်း စာချုတ်တန်းဝင် အရှင်မြတ်တို့ အစဉ် မပြတ် ဆုံးစွဲကြည့်၍ အလေးပြုရသော ကျမ်းစာဖြစ်လာလေသည်။

အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာနိဿယသည်-

၁။ နေရင်းနိဿယ

သက္ကရာဇ် ၁၀၇၆-ခုနှစ် ရတနာပူရ အဝဇ္ဇိ၌ နန်းတက်သော လေးကျွန်းမာရ် အောင်၊ ဇေယျမာရ်အောင်၊ မဟာမင်္ဂလာမာရ်အောင်၊ လောကမာရ်အောင် စေတီဓါယကာ မှန်နန်းဆင်ဖြူရှင် တနင်္ဂနွေမင်းထက်ထက် ပုခန်းကြီးမြို့ စီရင်စု နေရင်းရွာဇာတိ မဏိရတနာတိုက်နေ ရှင်အရိယာလင်္ကာရ ဆရာတော်စီရင် သည်။

ပထမတွဲ
အဋ္ဌသာလိနိ

(၁)

နိဒါန်း

၂။ ပြည်နိဿယ

ပန္နသေးဗြူ ရတနာပုံမျိုးတည်၊ နန်းတည်ပစ္စမသင်္ဂါယနာတင် မင်းတုန်းမင်းတရား ကြီးလက်ထက် မဏ္ဍလာရာမတိုက်၌ သီတင်းသုံးနေသော ပြည်ဆရာတော်ကြီး ဝိရင်သည်။

ဤနိဿယနှစ်စောင်တွင် ခုခေတ်၌ ပြည်ဆရာတော်၏ နိဿယသစ်ကိုသာ စာချ၊ စာသင် စာပွဲဝင် အရှင်မြတ်တို့ ကြည့်ရှု လေ့လာကြလေသည်။ အဋ္ဌ သာလီနိ ပြည်နိဿယသည် ပါဠိတချက်၊ အနက်တချက် ယောဇနာထား သော နိဿယ ဖြစ်ဆန်းကာမျှမဟုတ်။ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ကျမ်းစာ အရပ်ရပ်မှ သာကေပါဠိ အစုံအလင် ခုံတင်ပြသ ဝိနိစ္ဆယ အဝဝဖြင့် တို့ကျပြတ်သား အဆုံးအဖြတ်များပါရှိသော ကျမ်းစာဖြစ်၍ ဂဏ္ဍီနိဿယဟုပင် ခေါ်ဆိုထိုက် ပေသည်။

စာတည်းအဖွဲ့၏ တည်းဖြတ်မှု

ဣစ္ဆာသယ စာတည်းအဖွဲ့သည် နိဿယကျမ်းပြု ဆရာတော် ဘုရား ကိုးကားဖော်ပြသော ကျမ်းစာများကို ရှေးရိုက်နိဿယများကဲ့သို့ သာမန် အားဖြင့် မဖြစ်စေပဲ မူရင်းသာကေပါဠိများကို ညွှန်ပြထားသော ကျမ်း အစောင်စောင်မှ တွေ့အောင်ရှာဖွေ၍ စာသားရှိရာ ဂဏန်းများကို ရိုက်နှိပ်ရာ ပုံနှိပ်တိုက်နှင့်တကွ တိကျစွာ ဖော်ပြထားလေသည်။

အထူးသတိပြုပွယ် အချက်အလက်များကို ဆိုင်ရာစာသားရင်းအောက် တွင် ဂဏန်းအမှတ်အသား ၁၄-ပွိုင့် စာလုံးများဖြင့် ဖော်ပြထားသည့်ပြင် ရှေးရိုက်နိဿယတို့၌ ချွတ်လွဲလျက်ရှိသော ကျမ်းလွဲညွှန်ပြချက် များကိုလည်း အမှန်အောင်ရှာဖွေလျက် ဖော်ပြထားလေသည်။ ထိုအချက်အလက်များကို နိဿယကြည့်ရှုသွားရင်းပင် တွေ့မြင်ရပါလိမ့်မည်။

ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာမူနှင့် နိဿယဆရာတော်တို့ အာဘော် အယူအဆ မတူမျှ သော အရာများ၌ နိဂဏ္ဍိကျမ်းစကားများနှင့် ညှိနှိုင်း တင်ပြထားသည့်ပြင် နိဿယဝါကျ ဖြတ်ထားနှင့် နိယကျမ်းများ အဆိုကိုလည်း ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ၌ ဖော်ပြထားလေသည်။

နိဒါန်း

(၈)

ရိုက်နှိပ်ပုံအစီအစဉ်

နိဿယရိုက်နှိပ်ရာမှာ စာရွှေပုဂ္ဂိုလ်တို့ လွယ်ကူစွာ ကြည့်ရှုလေ့လာနိုင်ရန်

၁။ အဋ္ဌကထာ စာသားရင်းနိဿယကို ၁၈-ပွင့်အဖြစ်။

၂။ နိပါတ်အစွဲ ဝါကျအခွဲနှင့် ပါဠိတော်တည်ပါ၍ ပါဠိန္ဒရကို ၁၈-ပွင့်အမဲ။

၃။ သာကေပါဠိ၊ အဓိပ္ပာယ်၊ အနုသန္ဓေ၊ မှတ်ချက်ကို ၁၄-ပွင့် မဲ-ဖြစ်။ ဤကဲ့သို့ အသီးအသီး ကဲ့ပြားအောင် ခွဲခြား ရိုက်နှိပ်ထားပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဣစ္ဆာသယ အဋ္ဌသာလိနိ အဋ္ဌကထာနိဿယ (၁) သည် စာချစာသင်စာပွဲဝင် အရှင်မြတ်တို့ စာပေနယ်ဝယ် ကြွယ်ကြွယ်ဝဝ ထယ်ထယ်ပပ မည်မျှ ကျေးဇူးပြုနိုင်သည်ကို သတိရွှေပြု ကြည့်ရှုဆုံးဖြတ် သုံးသပ်ဝေဖန် တော်မူနိုင်ကြရန် ဣစ္ဆာသယပိဋကတ် စာပုံနှိပ်တိုက်မှတင်ပြအပ်ပါသည်။

ထွန်းသိန်း
၀၃-၀-၆၆

ပြည်ဆရာတော်

ပြည်ဆရာတော်ဖြစ်မည့် သတိုးသားကို မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၁၅၀-ပြည့်နှစ် ၀၁ဆိုလဆန်း ၇-ရက်နေ့တွင် ညောင်ကန်ရွာ၌ ဦးဖြူ-ဒေါ်ညွန့်တို့မှ ဖွားမြင်လေသည်။ ရှင်သာမဏေဘွဲ့ ရဟန်းဘွဲ့မှာ ရှင်မေဓာ ဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် ငယ်မည်အတိုင်း ဆရာတော် ဦးကြီးညိုဟု မှတ်သားခေါ်ဝေါ်ကြလေသည်။

ညောင်ကန်ရွာ ရတနာမဉ္ဇူတိုက် ဆရာတော် ရှင်မုနိန္ဒသာရထံတွင် စာပေသင်ကြားလေသည်။ ဘကြီးတော်မင်းလက်ထက် မြို့တော်အရှေ့မြောက်ထောင့် မဟာအောင်မြေဘုံစံအုတ်ကျောင်းကြီးတွင် ညောင်ကန်ဆရာတော်ထံ၌ စာပေသင်ကြားပြန်လေသည်။

သာယာဝတီမင်းလက်ထက် ၁၂၀၁-ခုနှစ်တွင် အမရပူရမြို့သို့ ရောက်၍ သားတော်ပြည်မြို့စား မဟာသီဟသူရ သုဗ္ဗေရာဇာ (မောင်ဖေပု)က တိုက်တာအသစ် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း ကိုးကွယ်လေသည်။

ကျမ်းဂန် တတ်မြောက်၍ အကျင့်သိက္ခာ ကောင်းစွာ ပြည့်စုံသည်ဟု ဆရာတော်တို့ ချီးမွမ်းခြင်းခံရသည်။ မေဓာဘိဝံသ သိရိသဒ္ဓမ္မဓဇ မဟာဓမ္မရာဇာဓိရာဇဂုရု တံဆိပ်တော်ကို ခံယူရလေသည်။

ပြည်ဆရာတော်သည် ၁၂၂၅-ခု တန်ခူးလဆန်း ၁၃-ရက် (သက်တော် ၇၅-နှစ်)နေ့တွင် ပျံလွန်တော်မူလေသည်။

ပြုစုခဲ့သော ကျမ်းများ

- ၁။ အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ နိဿယသစ်၊
- ၂။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ နိဿယသစ် (၁၂၁၆)၊
- ၃။ ဋီကာကျော်နိဿယ၊
- ၄။ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊
- ၅။ သဠာယတနဝဂ္ဂ သံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊

(၈)

ပြည်ဆရာတော်

- ၆။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ၊
- ၇။ ပါဠိဇာတ်ပါဠိတော် နိဿယသစ်၊
- ၈။ သဒ္ဓတ္ထဘေဒစိန္တာ နိဿယ၊
- ၉။ သမ္ဗန္ဓ စိန္တာနိဿယ၊
- ၁၀။ ကစ္စာယနသာရနိဿယ၊
- ၁၁။ ကစ္စာယနသာရ သဂ္ဂပတ္ထဒီပနီ (၁၁၉၉)၊
- ၁၂။ ဓာတ်မာလာလက်ဆန်းပါဠိနိဿယ (၁၂၁၃)၊
- ၁၃။ ခန္ဓဝိဘာဝနီ ဋီကာပါဠိ (၁၂၂၃)၊

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

အာသိသပုဗ္ဗကဂါထာ
ဂန္ဓာရမ္မကထာ
နိဒါနကထာ

၁
၃
၂၁

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ

တိကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ
ဒုကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ
သုတ္တန္တိကဒုကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ
ကာမာဝစရကုသလဘာဇနိယ

၂၆၆
၃၁၉
၃၃၇
၃၅၈

ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ

ကာယကမ္မဒ္ဓါရကထာ
ဝစိကမ္မဒ္ဓါရကထာ
မနောကမ္မဒ္ဓါရကထာ
ကမ္မကထာ
အကုသလကမ္မပထကထာ
ကုသလကမ္မပထကထာ
ကမ္မပထသံသန္ဓနကထာ

၄၉၂
၅၁၀
၅၁၈
၅၂၂
၅၆၁
၅၈၇
၅၉၄

မာတိကာ ပြီးပြီ။

အာသိသပုဗ္ဗကဂါထာ

ဇိနောန္တ မတ္တော သက္ကမ္ဘစာရိနီ၊
 ဇိနော ရသာနံ မုခပက်ဇာလိနီ။
 သုရသတိ မေ မုခဂဗ္ဘ ဂဗ္ဘိနီ၊
 ရမတွ နာယာသာ သဒတ္တ သူဒနီ။

ဇိနောန္တ မတ္တော သက္ကမ္ဘစာရိနီ၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးသည် ဖြစ်၍ လောကသုံးပါး၌ အစိုးရတော်မူသော ရှစ်ပါးသော ပရိသတ်တို့၏ အလယ်၌ ရဲရင့်သည်ဖြစ်၍ အမှန်ယစ်သော ဆဗ္ဗန်ဆင်မင်းနှင့် တူတော်မူ နှသာ မြတ်စွာ ဘုရား၏ ပါးစောင် နှစ်ဘက်မှ ဆင်းသက် လျှောက်၍ အာသောက ယိုစီးသော ဆင်မုန်နှင့်တူသော သူတပါးတို့၏ မာန်ယစ်ခြင်း စသည်ကို နှိပ်နင်းခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော မကြောက်မရွံ့ လုံမစောက်ဟု ဆိုအပ်သော စကားတော်သံ၌ ဖြစ်ခြင်းအလေ့ ရှိထသော။ ဇိနောရသာနံ၊ ငါးမာရ်အောင်မြင် သုံးလူ့ရှင်၏ ရွှေရင်တော်နှစ် သားရင်းအစစ် ဖြစ်တော် မူကုန်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိကုန်သော အရှင် မြတ်တို့၏။ မုခပက်ဇာလိနီ၊ ခံတွင်းတော်တည်းဟူသော ပုဏ္ဏရိက်ကြာတိုက်၌ ကောင်းစွာနေလျက် အနက်သဒ္ဓါ အရသာကို ကောင်းစွာ ယူဆောင်တတ် သည်ဖြစ်၍ ပကတိသော ပုဏ္ဏရိက်ကြာတိုက်၌ နေလျက် ပန်းရက်အရသာကို ယူဆောင်တတ်သော ပိတုန်းနှင့် တူသည်တမူလည်း ဖြစ်ထသော။ ဂဗ္ဘိနီ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏ စကားတော်သံ တည်းဟူသော နတ် ယောကျ်ားနှင့် ပေါင်းမိခြင်းကြောင့် ယူအပ်သော နိယတ် နီတတ် အစရှိသော မြတ်သော အနက်တည်းဟူသော သားကောင်းရတနာ ဖွားခါနီးသော ကိုယ်ဝန်ရှိထ သော။ သုရသတိ၊ သုရသတိနတ်သွီး တည်းဟူသော ပိဋကတ်သုံးပုံသည်။ ဝါ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ တည်းဟူသော သုရသတိနတ်သွီးသည်။ အနာယာသာ၊

အဋ္ဌသာလိ - ၂၀၀၈

၁။ မုခဂဗ္ဘ ဂဗ္ဘိနီတိ န သဓာသော၊ မုခဂဗ္ဘတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပိသတ္ထိဏောပေါ ကတော။ ဇိနာလင်္ကာရဋီကာ-၄-ဘု။

ဒုန္နာသယ (က) ၄၃၅-၁ (ဒုတိယအကြိမ်)

(၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပြိုင်ပင်ပန်းခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍။ မေ၊ ငါ၏။ မုခဂဗ္ဗေ၊ ခံတွင်းတည်း
ဟူသော ပုဏ္ဏရိုက်ကြာတိုက်၌။ ဝါ၊ ပုဏ္ဏရိုက်ကြာတိုက် တည်းဟူသော
ခံတွင်း၌။ သဒတ္ထသုဒ္ဓနီ၊ မိမိ၏နိယတ် နီတတ် အစရှိသော မြတ်သောအနက်
တည်းဟူသော ရွှေတုံးရွှေခဲ သားရတနာကို ကောင်းစွာဖွားလျက်။ ရမတု
မွေလျော်ပါလှည့်။

[Faint, mostly illegible Burmese text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

(၂၅)အထက်ပိုဒ်

(၂၅) အထက်ပိုဒ်

ဂန္ဓာရမ္မကထာ

(၅)

သု၊ကုန်သော။ ဥေယျမေဓသု၊ တို့၌။ ယထာ-ယေနပကာရေန၊ဖြင့်။ ရုစိ၊
သည်။ ပဝတ္ထာ၊ နိ။ တထာ-တေနပကာရေန၊ဖြင့်။ ပဝတ္ထိတ္ထ၊ ဖြစ်လေပြီ။

၂။ ယာယဒယာယံ၊ အကြင် ကရုဏာဖြင့်။ ပညာ၊ သဗ္ဗသတ ပညာ
တော်ကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဥပမိတာ၊ နှိုင်းယှဉ်အပ်ပြီ။ သတ္တေသု၊ အကြွင်း
မရှိသော သတ္တဝါတို့၌။ ပဝတ္ထာယ၊ ဖြစ်သော။ တာယ-တာဒိသာယ၊ ထိုသို့
သဘောရှိထသော။ ဒယာယ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်၏ ဥပမာနဖြစ်သော
အသာဓာရဏ မဟာ ကရုဏာတော်သည်။ သမုဿာဟိတ မာနသော၊
ကောင်းစွာ တိုက်တွန်းအပ်သော နှလုံးတော်ရှိထသော။ အထဝါ၊ တနည်း
ကား။ ယာယ-ယာဒိသာယ၊သော။ ဒယာယ၊ဖြင့်။ ပညာ၊ကို။မယာ၊သည်။
ဥပမိတာ၊ပြီ။တာယ-တာဒိသာယ၊သော။ဒယာယ၊သည်။သတ္တေသု၊အကြွင်း
မရှိသော သတ္တဝါတို့၌။ သမုဿာဟိတမာနသော၊ ကောင်းစွာ တိုက်တွန်း
အပ်ပြီးသောနှလုံးတော်ရှိထသော။အထဝါ၊တနည်းကား။ယာယ-ဒယာယ၊
ဖြင့်။မယာ၊ သည်။ ပညာ၊ ကို။ ဥပမိတာ၊ပြီ။ တာယ-တာဒိသာယ၊ သော။
ဒယာယ၊ သည်။ သတ္တေသု၊ သတ္တဝါတို့ကြောင့်။ သမုဿာဟိတ မာနသော၊
ကောင်းစွာ တိုက်တွန်းအပ်ပြီးသော နှလုံးတော် ရှိထသော။ ပါဠိဟိရာ
ဝသာနမ္ပိ၊ ကဏ္ဍမည်သော သရက်ပင်၏အနီး၌ ယမိုက်ပြာဠိဟာ ပြတော်မူ
သည်၏အဆုံးဖြစ်သောကာလ၌။ တိဒသာလယေ၊ တာဝတိံ သာနတ်ပြည်၌။
ဝါ၊ သုံးကျိပ်သုံးယောက်သော သိကြားတို့၏ နေရာဖြစ်သော နတ်ပြည်၌။
ဝသန္တော၊ နေတော်မူပြီးထသော။ ဝါ၊ ဝါသို့ကပ်တော် မူပြီးထသော။

၃။ အာဒိစ္စော၊ နေဗိမာန်သည်။ ယုဂန္ဓရေ၊ ယုဂန္ဓိရ်တောင်၌။ ဝါ၊
ယုဂန္ဓိရ်တောင်၏ အစောက်နှင့်မျှသော ကောင်းကင်ခရီး၌။ သမ္မဝေဆီးနှင့်
မူတိမ် သူရိန်မီးခိုး ညစ်မျိုးငါးဆင့် လွင့်ပျောက်ခြင်းဟူသော တင့်တယ်
ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ သောဘေယျဇ္ဇဝ၊ တင့်တယ်

- ၀။ ဒယ-ရက္ခဏေ၊ ဒယတိရက္ခတီတိဒယာ၊ တနည်း၊ ဒယ-ဝတိယံ၊ ဒယတိ
ဝဂ္ဂတီတိဒယာ။
- ၂။ ဝဋီဝဏ္ဏေ ဟရတီတိ ဝါဠိဟာရိယံ၊ ဝါဠိဟာရိယမေဝ ဝါဠိတီရံ၊ ဟာရိယ
ကိုနိရတ္တိနည်းအားဖြင့် ဟိရုပ္ပိ။

(၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရာသကဲ့သို့။ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလမှ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အနီး၌။ ပဏ္ဍုကမူလ
နာမကော၊ ပဏ္ဍုကမူလအမည်ရှိသော။ သိလာသနေ၊ ကျောက်နေရာ၌။
ဝါ၊ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလမှ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အနီးဖြစ်သော။ ပဏ္ဍုကမူလ
နာမကောသော။ သိလာသနေ၌။ ဝါ၊ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလမှ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏
အနီးဖြစ်သောအနည်း၌။ သန္တတေ၊ ခင်းအပ်ထစသော။ ပဏ္ဍုကမူလနာမကော၊
သော။ သိလာသနေ၊ ပတ္တမြားကျောက်နီ အတိုပြီးသောနေရာ၌။ သန္တိ
သိန္ဓော၊ တင့်တယ်စွာ နေတော်မူ ထသော။ ဝါ၊ တင့်တယ်သည်ဖြစ်၍
နေတော်မူထသော။

၄-၅။ သဗ္ဗသော၊ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်မျက်နှာမှ။ ဒသဟိ စက္က
ဝါဠသဟဿေဟိ၊ တသောင်းကုန်သော စကြဝဠာတို့မှ။ အာဂမ္မ၊ လာလတ်၍။
အထဝါ၊ တနည်းကား။ သဗ္ဗသော၊ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်၌။ သန္တိ
ဝိဠေဟိ၊ ကောင်းစွာ တည်ကုန်သော။ ဒသဟိ စက္ကဝါဠသဟဿေဟိ၊
တသောင်းသော စကြဝဠာတို့မှ။ အာဂမ္မ၊ ၍။ အထဝါ၊ တနည်းကား။
ဒသဟိ စက္ကဝါဠသဟဿေဟိ၊ တသောင်းကုန်သော စကြဝဠာတို့မှ။ အာဂမ္မ၊
၍။ သဗ္ဗသော၊ ကိုယ်တော်၏ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်မျက်နှာ၌။ သန္တိ
သိန္ဓေန၊ အညီအညွတ်နေထသော။ ဝါ၊ ကောင်းစွာနေထသော။ ဒေဝါနံ၊
ဥပပတ္တိနတ်တို့၏။ ဂဏေန၊ အပေါင်းသည်။ ပရိဝါရိတော၊ ခြံရံအပ်သော။
ယောသတ္တာ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ မာတရံ၊
မယ်တော်ကို။ ဝါ၊ မယ်တော်ဖြစ်ဘူးသော သန္တုသိတနတ်သားကို။ ပမုခံ၊
အဦးကို။ ကတု၊ ပြု၍။ သန္တိသိန္ဓေန၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာ နေထသော။
ဒေဝါနံ၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့၏။ ဂဏေန၊ အပေါင်းသည်။ ပရိဝါရိတော၊ ခြံရံအပ်
ထသော။ ယောသတ္တာ၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ အထဝါ၊ တနည်းကား။
မာတရံ၊ မယ်တော်ကို။ ဝါ၊ မယ်တော်ဖြစ်ဘူးသော သန္တုသိတနတ်သားကို။
ပမုခံ၊ အဦးကို။ ကတု၊ ပြု၍။ ထဿာ-တာဒိသာယ၊ ထိုသို့ မဟာကရုဏာ
တော်၏ ဥပမေယျဖြစ်ထိုက်သော သဘောရှိထသော။ ဝါ၊ ထိုသို့ ခပ်သိမ်း
သောဥယျဓံတရားတို့ကို သဘောအားလျော်စွာ သိစွမ်းခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်

ဝါ သိ-သေဝါယံ၊ သိတော ထက်ဝါထာ-ဟူသော ဣဒါမောဂ္ဂဏ္ဍာန်
(၁၅၃) သုတ်ဖြင့် လက်စပွန်းသက်။

ဂန္ထာရမ္မကထာ

(၇)

သော သဘောရှိထသော။ ဝါ။ ထိုညေ ယုခံတရားတို့၏ဟောအပ်သောအပြား
 ကိုသိခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သောသဘောရှိထသော။ ဝါ။ ထိုသို့ဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
 အာသယ အဓိမုတ္တိ အစရှိသည်တို့ကို ထင်ရှားပြစွမ်းနိုင်သော သဘောရှိ
 ထသော။ ပညာယ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ် ပညာတော်၏။ တေဇသ၊ ဆိုအပ်ပြီး
 သော သတ္တိသုံးပါး တည်းဟူသော အစွမ်းဖြင့်။ အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂံ၊ ခန္ဓ
 အစရှိသော ကုသိုလ်အစရှိသော တရားတို့ကို သိကြောင်း ဖြစ်သော အဘိ
 ဓမ္မကထာကို။ ဝါ။ အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်း၏
 အကြောင်းဖြစ်သော အဘိဓမ္မကထာကို။ ဝါ။ အဘိဓမ္�ကထာ၏ အစဉ်ကို။
 ဒေဝါနံ၊ မှတ်ယူခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သောနတ်တို့အား။ သမ္ပဝတ္တယံ၊ ဟောတော်
 မူပြီ။ ဝါ။ သမ္ပဝတ္တယံ၊ ကောင်းစွာအပြားအားဖြင့် ဖြစ်စေတော်မူပြီ။

၆။ သိရိမတော၊ အသရေ ရှိတော်မူထသော။ ဝါ။ ပညာရှိထသော၊
 ဘုန်းတော်ရှိထသော။ ဝါ။ ဘုန်းကြောင့်ဖြစ်သော ကိုယ်၏တင့်တယ်ခြင်း
 အစရှိသော ပြည့်စုံခြင်းအစရှိထသော။ တဿ-တာဒိသဿ၊ ထိုသို့ကရုဏာ
 ဝိယအစရှိသော ငါးဂါထာတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော သဘောရှိထသော။
 ဝါ။ ထိုသို့ကရုဏာ ပညာအဦးရှိကုန်ထသော ခပ်သိမ်းသော ဘုရားကျေးဇူး
 တို့ဖြင့်၎င်း အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂပဝတ္တန ဂုဏ်ဖြင့်၎င်း ချီးမွမ်း အပ်သော
 သဘောရှိထသော။ သမ္ပဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ နမဿိတွာ၊
 ရှိခိုး၏။ နမဿိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သဒ္ဓမ္မဉ္စ၊ သူတော်
 ကောင်းတို့၏ တရားကိုလည်း။ ဝါ။ ပရမတ္ထသဘောဖြင့် ထင်ရှားရှိသော
 တရားကိုလည်း။ ဝါ။ ချီးမွမ်းအပ်သော တရားကိုလည်း။ ဝါ။ ပူဇော်အပ်
 သော တရားကိုလည်း။ ပူဇေမိ၊ ပူဇော်၏။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော်ပြီး၍။ အဿ၊
 ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သဗ္ဗဿစ၊ အားလည်း။ အဉ္စလိ၊ လက်အုပ်ကို။ ကရောမိ၊
 ပြု၏။ ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ သိရိမတော၊ သော။
 တဿ-တာဒိသဿ၊ သော။ သမ္ပဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ နမဿိတွာ၊ ရှိခိုး
 ၏။ နမဿိတွာစ၊ ရှိခိုးပြီး၍၎င်း။ အဿ၊ ၏။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ကို။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော်

၁။ သိရိ၌ သိဇာတ်၊ သေဝါယံဟု ဇာတ်နက်ကြား၊ ရ-ပစ္စည်း၊ ဤပစ္စည်း။

(၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၏။ ပူဇော်တော့စ၊ ပူဇော်ပြီး၍၎င်း။ အဿ၊၏။သံသဿ၊ အား။အဉ္ဇလိံ၊ ကို။
ကတော၊ ပြု၏။ ကတောစ၊ ပြုပြီး၍၎င်း။

၇။ ရတနတ္ထယေ၊ ရတနာဖြစ်သောသုံးပါးအပေါင်း၌။ ဝါ၊ ရတနာ
ကို၏သုံးပါးတို့၏အပေါင်း၌။ ဝါ၊ သုံးပါးတို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော ရတနာ
၌။ ဝါ၊ သုံးပါးသော အစိတ်ရှိသော ရတနာ၌။ ကတဿ၊ ပြုအပ်ထသော။
တေဿ-တောဒိသဿ၊ ဤသို့ ကရုဏာဝိယအစရှိသော ခြောက်ဂါထာတို့ဖြင့်
စီရင်အပ်သော သဘောရှိထသော။ နိပစ္စကာရဿ၊ နိမ့်ချခြင်းကို ပြုခြင်း
၏။ ဝါ၊ ညွတ်ခြင်းကိုပြုခြင်း၏။ ဝါ၊ ရှိခိုးခြင်းကို ပြုခြင်း၏။ ဝါ၊ ပဏာမ
စေတနာ၏။ အာနုဘာဝေန၊ အာနုဘော်အားဖြင့်။ ဝါ၊ အစွမ်းဖြင့်။ အသေ
သတော၊ အကြွင်းမရှိကုန်သော။ အန္တရာယေ၊ အနက်ကိုပြုခြင်းကို ကပ်၍
ညှဉ်းဆဲတတ်ကုန်သော အန္တရာယ်တို့ကို။ သောသေတွာ၊ သုတ်သင်၍။ ဝါ၊
ခြောက်တပ်စေ၍။ ဝါ၊ ကွယ်စေ၍။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ အန္တရာယေ၊
ရောဂါအစရှိသော အန္တရာယ်တို့ကို။ အသေသတော၊ အကြွင်းမရှိစေသော
အားဖြင့်။ သောသေတွာ၊ ခြောက်စေ၍။

၈။ ဝိသုဒ္ဓါစာရသီလေန၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော အကျင့်သီလ
ရှိထသော။ ဝါ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောအကျင့် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်
သော သီလရှိထသော။ ဝါ၊ ထုလွှစွဉ်းအစရှိသော အာပတ်ငါးပုံမှ စင်ကြယ်
ခြင်းကြောင့် ဝိသုဒ္ဓါစာရလည်းမည် ပါရာဇိက၊ သံဃာဒိသိသ်မှ စင်ကြယ်
ခြင်းကြောင့် ဝိသုဒ္ဓါသီလလည်းမည်ထသော။ ဝါ၊ စာရိတ္တသီလမှ စင်ကြယ်
ခြင်းကြောင့် ဝိသုဒ္ဓါစာရလည်းမည် ဝါရိတ္တသီလမှ စင်ကြယ်ခြင်းကြောင့်
ဝိသုဒ္ဓါသီလလည်းမည်ထသော။ နိပုဏာမလဗုဒ္ဓိနာ၊ သိမ်မွေ့သော အညစ်
အကြေးမရှိသော ပညာရှိထသော။ ဗုဒ္ဓဘောသေန၊ စူဠဗုဒ္ဓဘောသဟု
အမည်ရှိထသော။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ သက္ကစ္စံ၊ ရှိသေစွာသောအားဖြင့်။
ဝါ၊ လေးမြတ်အပ်သည်ကိုပြု၍။ အဘိယာစိတော၊ ရှေးရှုတောင်းပန်အပ်
သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဝါ၊ အဘိယာစိတော၊ ရှေးရှုတောင်းပန်အပ်သော။
အဟံ၊ မဟာဗုဒ္ဓဘောသ အမည်ရသောငါသည်။

၉။ ဒေဝဒေဝေါ၊ နတ်တို့ထက် ထူးမြတ်သောနတ် ဖြစ်တော်မူထသော။
ဝါ၊ ဝိသုဒ္ဓိ ဥပပတ္တိံ သမ္ပုတိနတ်တို့၏ နတ်ဖြစ်တော်မူထသော။ ဝါ၊ လူတို့

ဂန္ထာရမ္မကထာ

(၉)

သည် ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ လားရာဖြစ်သော နတ်တို့၏ လားရာ ဖြစ်တော်မူထ
 သော။ ဝိနာယကော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အထဝါ၊ ကား။ ဝိနာယကော၊
 ဆုံးမအပ်သော သတ္တဝါတို့ကို ဆုံးမတော်မူထသော။ ဝါ၊ ကင်းပြီးသော
 ဆရာ ရှိတော်မူထသော။ ဒေဝဒေဝေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အထဝါ၊
 တနည်းကား။ ဒေဝဒေဝေါ၊ နတ်ထက်နတ် ဖြစ်တော်မူထသော။ ဝိနာယ
 ကော၊ အထူးထူးသော သတ္တဝါတို့ကို မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်သို့ ဆောင်ပေတတ်
 ထသော။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယံ-ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့သော
 ငါသည် စီရင်အပ်သော သံဝဏ္ဏနာ၏ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဖြစ်သော။ အဘိဓမ္မာ၊
 အဘိဓမ္မာတရားကို။ ဒေဝါနံ၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့အား။ ဝိတ္တာရတော၊ အကျယ်
 အားဖြင့်။ ဒေသေတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ထေရဿ၊ မထေရ်
 ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မြဲမြံစွာသော သီလသမာဓိ ပညာနှင့် ပြည့်စုံထသော။ သာရိ
 ပုတ္တဿ၊ သာရိပုတ္တရာအား။ နယတော၊ နည်းပေးသောအားဖြင့်။ ဝါ၊ နယ
 တော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ သမာစိက္ခိ၊ ဟောတော်မူလေပြီ။ ဝါ၊ သမာစိက္ခိ၊
 သိသာစွာသောအားဖြင့် ကြားတော်မူလေပြီ။ ဝါ၊ ဒေဝဒေဝေါ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရားသည်။ ပ။ ဒေသေတွာ၊ ၍။ ပ။ ဝိနာယကော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပ။
 သမာစိက္ခိ၊ ပြီ။ ယဿ-ယာဒိသဿ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ ထေရဿ၊
 မထေရ်အား။ သမာစိက္ခိ၊ ကြားတော်မူလေပြီ။

၁၀။ သောတာဒိသော၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ထေရော၊ အရှင်သာရိ
 ပုတ္တရာမထေရ်သည်။ အနောတတ္တဒဟေ၊ အနောတတ်အိုင်၌။ ဝါ၊ အနော
 တတ်အိုင်၏အနီး၌။ ဝါ၊ အနောတတ်အိုင်၏ အနီးဖြစ်သော စန္ဒကူးတော၌။
 မဟေသိနော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဥပ
 ဋ္ဌာနံ၊ ဝတ်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ယံ-ယာဒိသံ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။ အဘိ
 ဓမ္မံ၊ ကို။ သုတွာနု၊ ကြားလတ်၍။ ဝါ၊ သောတဒ္ဓါရိကကို အစဉ်မှီးသော
 အားဖြင့် မှတ်ပြီး၍။ မဟိတလံ၊ မြေအပြင်သို့။ ဝါ၊ မဇ္ဈိမတိုက်သို့။ အာဟ
 ရိတွာ၊ ဆောင်လေ၍။ သောထေရော၊ ထိုမဟာထေရ်ဖြစ်သော အရှင်သာရိ
 ပုတ္တရာသည်။ ယံအဘိဓမ္မံ၊ အကြင်သို့သော အဘိဓမ္မာကို။

၁၁။ ဘိက္ခုနံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ဝါ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ယူသော တပည့်ဖြစ်ကုန်
 သော-ငါးရာကုန်သောရဟန်းတို့အား။ ပယိရုဒါဟာသိ၊ သင်တော်မူလေပြီ။

အဋ္ဌသာလိနိ ပထမတွဲ

(၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝါ။ ဆိုတော်မူလေပြီ။ ဣတိဣမိနာ အနုက္ကမေန၊ ဤသို့ အရှင်သင် ပုတ္တရာ ဆင်ယူတော်မူသော အစဉ်ဖြင့်။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ယေ အဘိဓမ္မော၊ အကြင်သို့သော အဘိဓမ္မာကို။ ဓာရိတောစ၊ ဆောင်အပ်လေ ပြီးသည်လည်း။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ယော အဘိဓမ္မော၊ အကြင်သို့သော အဘိဓမ္မာသည်။ ဓာရိတောစ၊ ဆောင်အပ်လေ ပြီးသည်လည်း။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ သင်္ဂီတိကာလေ၊ ပဌမသံဂါယနာ အခါ၌။ ဝါ၊ ပေါင်း၍ ရွတ်သောအခါ၌။ ဝါ၊ သံဂါယနာ ပြုသောအခါ၌။ ဝါ၊ သံဂါယနာတင် သောအခါ၌။ ဝေဒေဟမုနိနာ၊ ပညာဖြင့်ဖြစ်တတ်သော ရဟန်းသည်။ ဝါ ပညာလုံ့လရှိသော ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ဝေဒေဟိမင်းသမီး၏ သားဖြစ်သေး ရဟန်းသည်။ ဝါ၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ပုန၊ တဖန်။ ယောအဘိဓမ္မော ကို၊ သင်္ဂီတောစ၊ ပေါင်း၍ရွတ်ပြီး သည်လည်း။ ဝါ၊ သံဂါယနာ ပြုအပ်ပြီးသည် လည်း။ ဝါ၊ သံဂါယနာတင်အပ်ပြီးသည်လည်း။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ယေ အဘိဓမ္မော၊ သည်။ သင်္ဂီတောစ၊ သံဂါယနာ ပြုအပ်ပြီးသည်လည်း။ အာသိ ဖြစ်လေပြီ။

၁၂။ ဂမ္ဘိရဉာဏေဟိ၊ နက်နဲသောပညာရှိကုန်သော။ သန္တေဟိ၊ သူတော် ကောင်းတို့သည်။ အဘိဏ္ဍသော၊ မပြတ်သောအားဖြင့်။ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲ သောအားဖြင့်။ ဝါ၊ များသောအားဖြင့်။ ဩဂါဠဿ၊ သက်အပ်ထဘော။ ဝါ၊ ဝင်အပ်ထသော။ ဝါ၊ နှလုံးပြုအပ်သော။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ သန္တေဟိ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ ဂမ္ဘိရဉာဏေဟိ၊ နက်နဲသောပညာတို့ ဖြင့်။ အဘိဏ္ဍသော၊ အားဖြင့်။ ဩဂါဠဿ၊ သော။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ ဂမ္ဘိရဉာဏေဟိ၊ ကုန်သော။ သန္တေဟိ၊ တို့သည်။ ဂမ္ဘိရဉာဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဘိဏ္ဍသော၊ အားဖြင့်။ ဩဂါဠဿ၊ သော။ နာနာနယဝိစိတ္တဿ၊ အထူး ထူးသော နည်းတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ထသော။ တဿ-တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သော ယံ ဒေဝဒေဝေါ အစရှိသောပါဌ်တို့ဖြင့် ပြအပ်ပြီးသော။ အဘိဓမ္မဿ၊ အဘိ ဂမ္ဘာပါဠိတော်၏။ အတ္ထိ၊ အနက်ကို။ ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေလတ်အံ့။ အာဒိအတ္တံ၊ အစဉ်။ ဝါ၊ ပဌမသံဂါယနာအခါ၌။ ယဿ-ယာဒိသဿ၊ အကြင်သို့ ထင်တော်ရှိသော။ အဘိဓမ္မဿ၊ အဘိဓမ္မာ၏။ အတ္ထိ၊ အနက်ကို။

ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေလတ်အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တဿ-တဒိသဿ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အဘိဓမ္မဿ၊ ၎င်း။

၁၃။ ပုရာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား ထင်ရှားရှိတော်မူသော အခါ၌ဖြစ်သော။ ယာ-ယဒိသာ၊ အကြင်သို့သော သဘောရှိသော။ အဋ္ဌကထာ၊ အဋ္ဌကထာကို။ ဝါ၊ အဋ္ဌကထာသည်။ အာဒိတော၊ အစ၌။ ဝါ၊ ပဌမသံဂါယနာအခါ၌။ မဟာကဿပါဒီဟိ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အရှင်မဟာကဿပ အတူရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစိတ်ရှိကုန်သော။ ဝသီဟိ၊ ရဟန္တာတို့သည်။ ဝါ၊ ဝသီဘော် ငါးပါးရှိကုန်သော။ မဟာကဿပါဒီဟိ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့သည်။ ဝါ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိကုန်သော။ ဝသီဟိ၊ ဝသီဘော်ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ပဉ္စဟိ-အရဟန္တသတေဟိ၊ ငါးရာသော ရဟန္တာတို့သည်။ သင်္ဂီတာ၊ ပေါင်း၍ဆိုအပ်လေပြီ။ ဝါ၊ သင်္ဂီတာ၊ ပေါင်း၍ ဆိုအပ်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ပစ္စာပိ၊ နောက်၌လည်း။ ဝါ၊ နောက်ဒုတိယသံဂါယနာ တတိယသံဂါယနာ၌လည်း။ ဣသီဟိ၊ ရဟန္တာတို့သည်။ ဝါ၊ ဣသီဟိ၊ သီလက္ခန္ဓ အစရှိသော ကျေးဇူးကို ရှာကုန်ပြီးထသော။ ယသထေရာဒီဟိ၊ ယသထေရ်အစရှိကုန်သော။ သတ္တဟိ အရဟန္တသတေဟိ၊ ခုနစ်ရာသော ရဟန္တာတို့သည်၎င်း။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရာဒီဟိ၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်အစရှိကုန်သော။ သဟဿအရဟန္တေဟိ၊ တထောင်သောရဟန္တာတို့သည်၎င်း။ အနုသင်္ဂီတာစ၊ တဖန်လည်းပေါင်း၍ ရွတ်အပ်လေပြီ။ ဝါ၊ အနုသင်္ဂီတာစ၊ တဖန်ပေါင်း၍ ရွတ်အပ်သည်လည်း။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။

၁၄။ ထေရေန၊ ထေရ်ဖြစ်ထသော။ ဝါ၊ မြဲမြံစွာသော သီလအစရှိသော ကျေးဇူးရှိထသော။ မဟိန္နေန၊ အရှင်မဟိန္ဒသည်။ ဝါ၊ မဟိန္နေန၊ မဟိန္ဒအမည်ရှိထသော။ ဝါ၊ မြေကြီးကို အစိုးရသော အသောက ဓမ္မရာဇ်မင်း၏ သားတော်ဖြစ်တော်မူထသော။ ဘိက္ခုနာ၊ ရဟန်းသည်။ ဥတ္တမံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမှိုက်ကို နုတ်ရာဖြစ်ထသော။ ဝါ၊ ကျန်းငယ် တပါးတို့ထက် ကျော်စောစွာထသော။ ဝါ၊ မြတ်သော။ တေ-တောဒီသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဒီပံ၊ ကျန်းသို့။ ဝါ၊ သီဟိုဠ်ကျန်းသို့။ သာသနပတိဋ္ဌာပနတ္ထာယ၊ သာသနာတော်ကို တည်စေခြင်းငှာ။ ယာအဋ္ဌကထာ၊ အကြင်မဟာ အဋ္ဌ

(၁၂)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကထာကို။ ဝါ။ သည်။ အာဘတော၊ ဆောင်အပ်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။ ပစ္စာ၊ နောက်ဖြစ်သောကာလ၌။ တမ္မပစ္စိယေဟိ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေကုန်သော အရှင်တို့သည်။ နိကာယန္တရလဒ္ဓိသင်္ဂဟံ၊ ရပရိမောစနတ္ထံ၊ အပေါင်းတပါး ဖြစ်သော ရဟန်းတို့၏အယူ၏ရောယှက်ခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းငှာ။ ဒီပဝါသိနံ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေသောသူတို့၏။ ဘာသာယ၊ သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့်။ အဘိသင်္ခတော၊ စီရင်အပ်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။

၁၅။ တတော အဋ္ဌကထာတော၊ ထိုအဋ္ဌကထာဟောင်းမှ။ ဝါ။ ရှေး၌ ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာမှ။ ဝါ။ သံဂါယနာဆရာသည် သံဂါယနာသုံးတန် တင်အပ်သော အရှင်မဟိန္ဒမထေရ်သည် သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ဆောင်အပ်သော သီဟိုဠ်သား မဟာထေရ်တို့သည် သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့် စီရင်အပ်ပြီးသော မဟာအဋ္ဌကထာမှ။ တမ္မပစ္စိနိဝါ သိနံ၊ သီဟိုဠ်သားတို့၏။ ဝါ။ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေခြင်း သဘောရှိကုန်ထသော။ ဝါ။ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေသော အမြဲသော အကျင့်ရှိကုန်ထသော။ ဝါ။ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေခြင်းကို ရိုသေစွာပြုသော သဘောရှိကုန်ထသော။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဘာသံ၊ ဘာသာကို။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ နိဒ္ဒေ၊ သံ၊ သင်တိုင်းဦးစွပ်နှင့်တူသောသိခဲသော အပြစ်မရှိထသော။ ဝါ။ ကျွန်းတပါး၌ နေသောသူတို့၏ အကျိုးကို မပြီးစေနိုင်သော အပြစ်မရှိ ထသော။ တန္တိနယာနုဂံ၊ ပါဠိတော်၏နည်းသို့လိုက်ထသော။ ဝါ။ လိုက်အပ် သော ပါဠိတော်၏နည်းရှိထသော။ ဘာသံ၊ ဘာသာကို။ ဝါ။ မဂဓဘာသာ ကို။ ပေါတ္ထကံ၊ ပေသို့။ အာရောပယိတွာ၊ တင်၍။

၁၆။ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ၊ တပါးသောအပေါင်းတို့၏ အယူတို့နှင့်။ ဝါ။ ထေရဝါဒအပေါင်းမှ တပါးသော ဓမ္မရူစိသကလ အပေါင်းတို့၏ အယူတို့ နှင့်။ ဝါ။ တပါးသောကျောင်းတို့၌ နေကုန်သော ရဟန်းတို့၏ အယူတို့နှင့်။ ဝါ။ မဟာဝိဟာရမှတပါးသော အဘယဂိရိ ဇေတဝန်ကျောင်း၌ နေသော ရဟန်းတို့၏ အယူတို့နှင့်။ အသမ္ပိဿော၊ မရောထသော။ အနာကုလော၊ မနှောက်ယှက်ထသော။ ဝါ။ နိကာယေပိ၊ မိမိအပေါင်း၏ အယူ၌လည်း။ အနာကုလော၊ မနှောက်ယှက်ထသော။ အနာကုလော၊ ပိုင်းခြား အပ်ထ သော။ မဟာဝိဟာရဇာတိသိနံ၊ မဟာဝိဟာရအမည်ရှိသောကျောင်း၌ နေသော အလေ့ရှိကုန်သော။ မဟာထေရောနံ၊ တို့၏။ ဝါ။ မဟာဝိဟာရဝါသိနံ၊ မဟာ

မေဆဝန် ဥယျာဉ်၏ အရာ၌တည်သော ကျောင်း၌ နေသော အလေ့ရှိကုန်
 သော။ ဝါ၊ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ မြတ်စွာဘုရား ဒက္ခိဏသာခါ မဟာပေခိ
 ဖြင့် တန်ဆာဆင်သော မြတ်သောကျောင်း၌ နေသော အလေ့ရှိကုန်သော။
 မဟာထေရာနံ၊ တို့၏။ ယောဝိနိစ္ဆယော၊ အကြင်သို့သော သဘောရှိ
 သော ဆုံးဖြတ်ကြောင်း နည်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံ တာဒိသံ၊ ထိုသို့
 သဘောရှိထသော။ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ၊ တို့နှင့်။ အသမ္ပိသံ၊ ထသော။ အနာ
 ကုလံ၊ ထသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်းကို။
 ဒီပယန္တော၊ ပြုလတ်သည်။ ဟုတု၊ ဖြစ်၍။

၁၇။ အတ္ထိ၊ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၏အနက်ကို။ ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေ
 လတံ။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ တမ္ပပဏ္ဍိဘာသံ၊ သီဟိုဠ်ဘာသာကို။ အပနေ
 တွာ၊ ၍။ မဂဓဘာသံ၊ ကို။ အာရောပေတွာ၊ ၍။ ပကာသိယမာနေ၊ ပြအပ်
 သော။ အဘိဓမ္မာ၊ အဘိဓမ္မာပါဠိတော်၏။ ယောအတ္ထော၊ အကြင်အနက်
 သည်။ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ၊ တို့နှင့်။ အသမ္ပိဿော၊ သည်၎င်း။ အနာကု
 လော၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယံ-
 ဝိနိစ္ဆယဘူတံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော အနက်၏ အဖြစ် သည်လည်း။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ တံ-တာဒိသံ၊ သော။ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ၊ တို့နှင့်။ အသမ္ပိသံ၊
 ထသော။ အနာကုလံ၊ ထသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယံ-
 ဝိနိစ္ဆယဘူတံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော အနက်ဖြစ်ထသော။ အတ္ထိ၊ အနက်ကို။
 သောအတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊
 ဆုံးဖြတ်အပ်သောအနက်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒီပယန္တော၊
 ပြုလတ်သည်။ ဟုတု၊ ၍။ ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေလတံ။ ဧဝံ၊ သက်သက်။
 အဘိဓမ္မာ၊ အဘိဓမ္မာ၏။ ပေါရာဏဋ္ဌကထာယမေ၊ အဋ္ဌကထာ အဟောင်း
 ၌သာလျှင်။ အာဂတံ၊ လာသော။ အတ္ထိ၊ အနက်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အတ္ထိ၊
 အနက်ကို။ နပကာသယိဿာမိ၊ ပြုလတ်သည်မဟုတ်။ အထခေါ၊ စင်စစ်သော်
 ကား။ အာဂမဋ္ဌကထာသုပိ၊ သုတ်အဋ္ဌကထာဟောင်းတို့၌လည်း။ အာဂတံ၊
 သော။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သော။ ဝါ၊ ယူထိုက်သော။ အတ္ထိ၊ ကို။ ဂဟေ
 တွာနံ၊ ယူလတ်၍။ ဝါ၊ ယူလတ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိစက္ခဏော၊ ပညာရှိ တို့ကို။
 တောသယန္တော၊ နှစ်သက်စေလတ်သည်။ ဝါ၊ နှစ်သက်သည်ကိုပြုလတ်သည်။

(၁၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝါ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေလေတံသည်။ ဟုတော့၊ ရှိ။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပကာသယိ
 သာမိ၊ ပြုလေတံ။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ ဧဝလံ၊ သက်သက်သော။
 တဗ္ဗပဏ္ဍိဘာသံ၊ သိဟိဋ္ဌိဘာသာကို။ အပနေတောဝေစ၊ ပယ်၍သာ၎င်း။ မဂဓ
 ဘာသံ၊ မဂဓဘာသာကို။ အာရောပယိတောဝေစ၊ ပေသို့ တင်၍သာ၎င်း။
 မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ မဟာဝိဟာရဝါသီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိနိစ္စယဘာဝံ၊ အဆုံး
 အဖြတ်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပယိတောပေစ၊ ပြု၍သာ၎င်း။ အတ္ထံ၊ အဘိဓမ္မာ ပါဠိ
 ကော်၏အနက်ကို။ နပကာသယိသာမိ၊ ပြုလေတံသည်ကား မဟုတ်။ အထ
 ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။ အာဂမဋ္ဌကထာသု၊ သုတ်အဋ္ဌကထာဟောင်းကို၌။
 အာဂတံ၊ သော။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သော။ ဝါ၊ ယူထိုက်သော။ အတ္ထံ၊ ကို။
 ဂဟေတောပိ၊ ယူ၍လည်း။ ဝိစက္ခဏေ၊ တို့ကို။ တောသယန္တော၊ နှစ်သက်စေ
 လေတံသည်။ ဟုတော့၊ ရှိ။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပကာသယိသာမိ၊ ပြုပေလေတံ။

၁၈။ သဗ္ဗာနိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ယာနိကမ္မဋ္ဌာနာနိစ၊ အကြင်ကမ္မဋ္ဌာန်း
 တို့သည်လည်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်း ကုန်သော။ ယာစရိယာစ၊
 အကြင်စရိုက် တို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ယာအဘိညာစ၊ အကြင်
 အဘိညာဉ် တို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ ယာဝိပဿနာစ၊ အကြင်
 ဝိပဿနာတို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗံ၊ ခပ်သိမ်းသော။ ဣဒံကမ္မဋ္ဌာနာ
 ဒိကာ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်း အစရှိသည်ကို။ ဝါ၊ ဣဒံအတ္ထဇာတံ၊ ဤသို့သော အနက်
 ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အမည်ရှိသော။ ပကရဏေ၊ ကျမ်း၌။ ယသ္မာ၊
 အကြင်ကြောင့်။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်ပြီ။ ဝါ၊ ယသ္မာ ပကာသိတံ-ယံပကာ
 သိတံ၊ အကြင်ပြအပ်ပြီ။

၁၉။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝါ၊ တသ္မာ၊ ထိုသို့ကမ္မဋ္ဌာန်းစရိုက်အဘိညာဉ်
 ဝိပဿနာတို့ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း၌ ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထို
 ကမ္မဋ္ဌာန်း အစရှိသည်ကို။ အဂ္ဂဟေတောန၊ မယူမူ၍။ ဧဝလံ၊ သက်သက်။
 ဧကဒေသ ဘူတာယဝေ၊ တစ်တံသာလျှင်ဖြစ်သော။ တန္တိယာ၊ ပါဠိတော်၏။
 ပဒါနုက္ကမတော၊ ပုဒ်၏အစဉ်အားဖြင့်။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ အဋ္ဌကထာကို။ ကရိဿာ
 မိ၊ ပြုပေလေတံ။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း
 အစရှိသည်ကို။ အဂ္ဂဟေတောန၊ ရှိ။ ပဒါနုက္ကမတောဝေ၊ သာလျှင်။ သက

လာယပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တန္တိယာ၊ ၎င်း။ အတ္ထဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ကရိသာမိ၊
 လတံ။ ကေဝလံ၊ သော။ ကေဒေသဘူတံ၊ လျှင်ဖြစ်သော။ အတ္ထဝဏ္ဏံ၊
 ကို။ နကရိသာမိ၊ ပြုလတံသည်ကားမဟုတ်။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ ယသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ကို။ ဂဟေတွာနဝေ၊ သာလျှင်။
 အတ္ထဝဏ္ဏံ၊ ကို။ နကရိသာမိ၊ ပြုလတံသည်ကားမဟုတ်။ အထဝေါ၊ ကား။
 တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်း အစရှိသည်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာနပိ၊ လည်း။ သကလာယ၊
 သော။ တန္တိယာ၊ ၎င်း။ ပဒါနုက္ကမတောဝေ၊ သာလျှင်။ အတ္ထဝဏ္ဏံ၊ ကို။
 ကရိသာမိ၊ လတံ။ အထဝါ၊ တနည်းကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေဝလံ၊
 သက်သက်။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ကို။ ဂဟေတွာနဝေ၊ သာလျှင်။ အတ္ထဝဏ္ဏံ၊ ကို။
 နကရိသာမိ၊ ဟုတ်။ အထဝေါ၊ ကား။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းအစရှိသည်ကို။ အဂ္ဂ
 ဟေတွာနပိ၊ ရှိလည်း။ ပဒါနုက္ကမတောဝေ၊ သာလျှင်။ သကလာယ၊ သော။
 တန္တိယာ၊ ၎င်း။ အတ္ထဝဏ္ဏံ၊ ကို။ ကရိသာမိ၊ လတံ။ ပဒါနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပဋိပဋိ
 ယာ၊ ကျိတကျျ အားဖြင့်။ နကရိသာမိ၊ ပြုလတံသည်ကား မဟုတ်တည်း။

၂၀။ ဣတိ ဣမိနာပကာရေန၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဣတိ
 ဣမိနာ၊ အပနေတွာ တတော ဘာသံ အစရှိသောနည်းဖြင့် ပြအပ်ပြီးသော
 အပြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဤသီဟဋ္ဌဘာသာပနယန မဂဓဘာသာ ရောပန
 အစရှိသော ပကရဏပုကာရအားဖြင့်။ ဘာသမာနဿ၊ ဆိုလတ်အံ့သော။
 မေ-မမ၊ ငါ၏။ ဣမံ-ဤဒိသံ၊ ဤသို့သော သဘောရှိသော။ အဘိဓမ္မကထံ၊
 အဘိဓမ္မပဋိတော် အဋ္ဌကထာကို။ ဝါ၊ မေ-မမ၊ ငါ၏။ သန္တိကာ၊ အထံမှ။
 ဣမံ-ဤဒိသံ၊ သော။ အဘိဓမ္မကထံ၊ ကို။ ဝါ၊ ဣတိ ဣမိနာပကာရေန၊ ဖြင့်။ မေ-
 မယာ၊ သည်။ ဘာသမာနဿ-ဘာသမာနံ၊ ဆိုလတ်အံ့သော။ ဣမံ-ဤဒိသံ၊
 သော။ အဘိဓမ္မကထံ၊ ကို။ အဝိက္ခိတ္တာ၊ မပျံလွင့်သော နှလုံးရှိကုန်သော။
 တုမေသာဓဝေါ၊ သင်သူတော်ကောင်းတို့သည်။ နိသာမေထ၊ နာလင့်ကုန်
 လော။ ဝါ၊ အဝိက္ခိတ္တာ၊ မပျံလွင့်သော နှလုံးရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ တုမေ
 သာဓဝေါ၊ တို့သည်။ နိသာမေထ၊ ကုန်လော။ ဟိ-ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။
 နိသာမေတဗ္ဗာ၊ နာအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ အယံ-ဤဒိသံ၊ ဤသို့

၁။ ကျိတကျျ-ရောရောနှောနှော။

(၁၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သဘောရှိသော။ ကထာ-အဘိဓမ္မကထာ၊ အဘိဓမ္မာပိဋက၏ အဋ္ဌကထာ
 သည်။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ နိသာမေတဗ္ဗာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အဝိက္ခိတ္တာနိသာမေထာတိဝစနံ၊ ကို။ အာစရိယေန၊ ဆရာဗုဒ္ဓဘောသသည်။
 ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ အယံ-ဤဒိသာ၊ သော။ ကထာ၊ အဋ္ဌကထာသည်။
 ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုလ္လလာ၊ ရခဲသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 အဝိက္ခိတ္တာနိသာမေထာတိဝစနံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ ဝါ၊ ဟိ-
 တဒမိနာသစ္စံ-ယံ အဝိက္ခိတ္တာ နိသာမေထာတိဝစနံ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
 ဆိုအပ်၏။ တံဝစနံ၊ သည်။ ဣမိနာ၊ ဤနောက်စကားကြောင့်။ သစ္စံ၊ မှန်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံ-ဤဒိသာ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကထာ၊ သည်။
 ဒုလ္လဘာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ အယံ-ဤဒိသာ၊ သော။ ကထာ၊ သည်။
 ဒုလ္လဘာဟိ-ဒုလ္လဘာဝေ၊ ရခဲသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သုလဘာ၊ ရလွယ်
 သည်။ နောဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိက္ခိတ္တာ၊ ကုန်သည်။
 ဟုတွာ၊ ရှိ။ တုမေသာမဝေါ၊ တို့သည်။ နိသာမေထာ၊ လော။

၁။ မဟေသိနော၊ မြတ်သော သီတင်းကျွေးဇူးအစု အစရှိသည်ကို
 ရှာတော်မူပြီးထသော။ ယထာ-ယာဒိသဿ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော။
 ဝါ၊ အကြင်သသူ ဖြစ်တော်မူသော။ သမ္ပဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ကရုဏာ၊
 အသာဓာရဏဖြစ်သော မဟာကရုဏာဘော်သည်။ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းကုန်
 သော။ သတ္တေသု၊ အကြွင်းရှိသောသတ္တဝါ အကြွင်းမရှိသော သတ္တဝါတို့၌။
 ယထာရုစိ၊ အလိုတော်အား လျှောက်ပတ်စွာ။ ပဝတ္တိတ္ထဝိယ၊ ဖြစ်လေပြီး
 သကဲ့သို့။ ဝေ၊ ဤအတူ။ မဟေသိနော၊ မြတ်သောသီတင်းကျွေးဇူးအစု အစ
 ရှိသည်ကို ရှာတော်မူပြီးထသော။ ယထာ-ယာဒိသဿ၊ အကြင်သို့သော
 သဘောရှိသော။ သမ္ပဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပညာအပိ၊ မဟာကရုဏာ
 သမာပတ္တိဉာဏ်မှ တဖါးသော အလုံးစုံသော ပညာသည်လည်း။ သဗ္ဗေသု၊
 ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဧညေဗျဓမ္မေသု၊ အဘိညေဗျ ဖရိညေဗျ ပဟာတဗ္ဗ
 သစ္စိအာတဗ္ဗ ဘာဝေတဗ္ဗ တရားတို့၌။ ယထာရုစိ၊ အလိုတော်အား လျှောက်
 ပတ်စွာ။ ပဝတ္တိတ္ထ၊ ဖြစ်လေပြီ။

ဂန္ထာရမ္မကထာ

(၁၇)

၂။ သတ္တေသု၊ အကြွင်းမရှိသောသတ္တဝါတို့၌။ ပဝတ္တာယ၊ ဖြစ်သော။ တာယ-တာဒိသာယ၊ ထိုသို့ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ ဥပမာနုဖြစ်ထိုက်သော သဘောရှိထသော။ ဒယာယ၊ အသာဓာရဏဖြစ်သော မဟာကရုဏာတော်သည်။ သတ္တေသု၊ အကြွင်းမရှိသော သတ္တဝါတို့၌။ ဝါ၊ အကြွင်းမရှိသော သတ္တဝါတို့ကြောင့်။ သမုဏ္ဍာဟိတ မာနသော၊ ကောင်းစွာ တိုက်တွန်းအပ်သော ရွှေလုံးတော်ရှိထသော။ ယောသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ အကြင် မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပါဠိဟိရာဝသာနမိ၊ ကဏ္ဍမည်သော ဥယျာဉ်မှူးသည် စိုက်အပ်သော သရက်ဖြူပင်၏အနီး၌ ယမိုက်ပြာဠိဟာ ပြတော်မူသည်၏ အဆုံးဖြစ်သော ကာလ၌။ တိဒသာလယေ၊ သုံးပါးသော အခိုက်အတံ့ရှိသော နတ်တို့နေရာ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌။ ဝသန္တော၊ ဝါကပ်တော်မူသည်ဖြစ်၍။

၃။ အာဒိစ္စော၊ နေမင်းသည်။ ယုဂန္ဓရေ၊ ယုဂန္ဓိရ်တောင် အစောက်နှင့် မျှသော ကောင်းကင်ခရီး၌။ သမ္ဘဝေ၊ ဆီးနှင်းမြူတိမ် သူရိန်မီးခိုး ညစ်မျိုးငါးဆင့် ကင်းလွတ်လွင့်ခြင်းဟူသော တင့်တယ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ (သမ္ဘဝေ သတိကား ထည့်သည်)။ သောဘေယျဏ္ဍဝ၊ တင့်တယ်ရာသကဲ့သို့။ ပါရိစ္ဆတ္တကမ္မုလမိ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏အနီးအရပ်၌။ ပဏ္ဍုကမ္မုလနာမကေ၊ ပဏ္ဍုကမ္မုလာအမည်ရှိသော။ သိလာသနေ၊ ပတ္တမြားနီကျောက်နေရာ၌။ သန္နိသိန္ဓော-သောဘမာနော နိသိန္ဓော၊ တင့်တယ်စွာ နေတော်မူပြီး၍။

၄။ သဗ္ဗသော၊ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်တို့မှ။ ဒသဟိ စက္ကဝါဠ သဟဿေဟိ၊ တသောင်းသော စကြဝဠာတိုက်တို့မှ။ အာဂမ္မ၊ လာလတ်၍။ သဗ္ဗသော၊ ကိုယ်တော်မြတ်၏ ထက်ဝန်းကျင်သော အရပ်အဖို့တို့၌။ မာတရံ၊ မယ်တော်ဖြစ်ဘူးသော သန္တုသိတနတ်သားကို။ ပမုခံ၊ မိမိတို့ အကြီးအမှူးတို့။ ကတွာ၊ ၍။ သန္နိသိန္ဓေန၊ အညီအညွတ် ကောင်းစွာနေထသော။ ဒေဝါနံ၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့၏။ ဂဏေန၊ အပေါင်းသည်။ ပရိဝါရိတော၊ ခြံရံအပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။

၅။ မာတရံ၊ မယ်တော်ဖြစ်ဘူးသော သန္တုသိတ နတ်သားကို။ ပမုခံ၊ တရားနာပရိသတ်တို့၏ အကြီးအမှူးကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ တဏှာ-တာဒိသာယ၊

အဋ္ဌကထာ

A. ၃.

(၁၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကဇာနိဿယ

ထိုသို့ မဟာကရုဏာတော်၏ ဥပမေယျဖြစ်ထိုက်သော သဘောရှိထသော။
 ပညာယ၊ သဗ္ဗညုတပညာတော်၏။ တေဇသာ၊ ကုန်အောင်စုံသော ဥေယျ
 တရားတို့ကို သဘောအား လျှောက်ပတ်စွာ သိခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သောသတ္တိ၊
 ထိုကုန်အောင်စုံသော ဥေယျတရားတို့၏ ဟောအပ်သော အပြားကိုသိခြင်း
 ငှာစွမ်းနိုင်သောသတ္တိ၊ ထိုထိုဝေနေယျပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အာသယအဓိမုတ္တိ အစ
 ရှိသည်တို့ကို ထင်ရှား ပြုခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သော သတ္တိဟု ဆိုအပ်သော အစွမ်း
 သုံးပါးဖြင့်။ အဘိဓမ္မကထာမဂ္ဂ၊ သစ္စာလေးပါး၏ အကြောင်းဖြစ်သော
 အဘိဓမ္မာဒေသနာကို။ ဝါ၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်အစဉ်ကို။ ဒေဝါနံ၊
 နာခံမှတ်ယူခြင်းငှာစွမ်းနိုင်သော ဥပပတ္တိနတ်တို့အား။ သမ္ပဝတ္တယံ၊ သိသာစွာ
 အပြားအားဖြင့် ဟောတော်မူလေပြီ။

၆။ သိရိမတော၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာ
 အစရှိသော တင့်တယ်ခြင်း အထွတ်သို့ ရောက်သော အလွန်သော အသရေ
 ရှိထသော။ ဝါ၊ လွန်သော ဘုန်းပညာရှိထသော။ တဿ-တဒိဿ၊ ထိုသို့
 ကရုဏာဝိယအစရှိသော ငါးဂါထာတို့ဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သော သဘောရှိထ
 သော။ သမ္ပဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ နမဿိတွာ-
 နမဿာမိ၊ ရှိခိုးပါ၏။ နမဿိတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ အဿ-သမ္ပဒ္ဓဿ၊ ထိုမြတ်စွာ
 ဘုရား၏။ သဒ္ဓမ္မဉ္စ၊ သူတော်တရားကိုလည်း။ ဝါ၊ ပူဇော်ထိုက်သော တရား
 ကိုလည်း။ ပူဇေတွာ-ပူဇေမိ၊ ပူဇော်ပါ၏။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော်ဦး၍။ အဿ-
 သမ္ပဒ္ဓဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ သံဃဿ၊ ရှစ်ပါးသော အရိယ သံဃာ
 တော်အားလည်း။ အဉ္စလိ၊ လက်အုပ်ကို။ ကတွာ- ကရောမိ၊ ချီပါ၏။ ကတွာ၊
 ချီဦး၍။

၇။ ရတနတ္ထယေ၊ ရတနာသုံးပါး အပေါင်း၌။ ကတဿ၊ ပြုအပ်ပြီး
 ထသော။ တေဿ-တောဒိဿ၊ ဤသို့ ခေတ္တဇ္ဈာသယသမ္ပဒါ သဘောရှိ
 ထသော။ နိပစ္စကာရဿ၊ နိမ့်ချတဲ့ ဝပ်ခြင်းကို ပြုသော ပဏာမ စေတနာ၏။
 ဝါ၊ ရှိခိုးခြင်း စေတနာ၏။ အာနုဘာဝေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အသေသတော-
 အသေသေ၊ အကြွင်း မရှိကုန်သော။ အန္တရာယေ၊ ရောဂါ အစရှိသော
 အန္တရာယ်တို့ကို။ အသေသတော-အသေသေန၊ မကြွင်း မကျန်စေသော

ဝိနည်းရမ္မကထာ

အားဖြင့်။ဝါ၊ ချက်ကုန်ရုံသရွေ့သောအားဖြင့်။သောသေတွာ၊ ခြောက်တပ်
စေပြီး၍။

ဂ။ ဝိသုဒ္ဓါစာရသီလေန၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သောအကျင့်သီတင်း
ရှိထသော။ ဝါ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော စာရိတ္တသီလ ဝါရိတ္တသီလ
ရှိထသော။ နိပုဏာမလံဗုဒ္ဓိနာ၊ သိမ်မွေ့သော အညစ်အကြေး ကင်းသော
ပညာရှိထသော။ ဗုဒ္ဓဗောဓေန၊ စူဠဗုဒ္ဓဗောဓ အမည်ရှိသော။ ဘိက္ခု
နာ၊ ရဟန်းသည်။ သက္ကစံ၊ ရှိသေစွာ။ ဝါ၊ လေးမြတ်အပ်သည်။ ခိုပြု၍။ အဘိ
ယာစိတော၊ ရှေးရှုတောင်းပန်အပ်သော။ အဟံ၊ မဟာဗုဒ္ဓဗောဓ အမည်
တော်ရသော ငါသည်။

ဇ။ ဒေဝဒေဝေါ၊ နတ်ထက်နတ် ဖြစ်တော်မူသော။ ဝိနာယကော၊
ဆုံးမထိုက်သော ဝေနေယျတို့ကို ဆုံးမတော်မူတတ်သော။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာ
ဘုရားသည်။ ဒေဝါနံ၊ ဥပပတ္တိနတ်တို့အား။ ဒေသေတွာ၊ အကျယ်အားဖြင့်
ဟောတော်မူပြီး၍။ ဝိနာယကော၊ ကိုယ်တိုင်သိမြင် ပဲ့ပြင်ညွှန်ကြား ရွေ့သွား
ဆရာ ကင်းတော်မူသော။ သံတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ယံအဘိဓမ္မံ၊ အကြင်
အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို။ ပုန၊ တပန်။ ထေရဿ၊ မြဲမြံသောသီလ သမာဓိ
ပညာစသော ကျေးဇူးရှိသော။ သာရိပုတ္တဿ၊ ပညာခေါင်ထိ တုမရှိသည့်
သာရိပုတ္တရာအရှင်မြတ်အား။ နယတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ နည်းပေး
သောအားဖြင့်။ သမာစိက္ခံ၊ သိသာစွာ ကြားတော်မူလေပြီ။

၁၀။ စ၊ ဝါကျတပါး အားထုတ်အံ့။ အနောတတ္ထဒဟေ၊ အနောတတ်
အိုင်၏ အနီးဖြစ်ယော စန္ဒကူးတော၌။ မဟေသိနော၊ မြတ်သော သီတင်း
ကျေးဇူးအစု အစရှိသည်ကို ရှာတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားအား။ ဥပဋ္ဌာ
နံ၊ ဆည်းကပ်ခစားခြင်းကို။ ဝါ၊ဝတ်ကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ယံအဘိဓမ္မံ၊ အကြင်
အဘိဓမ္မာတရားတော်ကို။ သုတွာန၊ ကြားနာပြီး၍။ သောထေရော၊ ထိုဆခင်
သာရိပုတ္တရာမဟာထေရ်သည်။ မဟိတလံ၊ ဇမ္ဗူဒိပ္ပိကျွန်း မဇ္ဈိမတိုက်မြေ
အပြင်သို့။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်လေပြီး၍။

၁၁။ ဘိက္ခုနံ၊ လင်းနို့သားဖြစ်ဘူးသော ဥပဇ္ဈာယ်ယူ ရဟန်းငါးရာ
တို့အား။ ပယိရုဒါဟာသိ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှဉာဏ်ဖြင့်ထုတ်၍ မကျဉ်းမကျယ်

(၂၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မှတ်စလွယ်လျှင် သင်ယူတော်မူလေပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင် သခင်သာရိပုတ္တရာ သင်သောအစဉ်ဖြင့်။ ဘိက္ခုဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ယောအဘိဓမ္မော၊ အကြင် အဘိဓမ္မာကို။ ဗာရိတောစ၊ ဆောင်အပ်ပြီးသည်၎င်း။ သင်္ဂီတိကာလေ၊ ပဌမ သံဂါယနာတင်သောအခါ၌။ ဝေဒေဟမုနိနာ၊ ပညာရှိသော အရှင်အာနန္ဒာ သည်။ ပုန၊ တဖန်။ သင်္ဂီတောစ၊ သံဂါယနာတင်အပ်ပြီးသည်၎င်း။ အာသိ၊ ဖြစ်လေပြီ။

၁၂။ ဂမ္ဘီရဉာဏေဟိ၊ နက်နဲသောပညာတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ နက်နဲသော ပညာရှိသောအရှင်မြတ်တို့သာလျှင်။ အဘိဏှသော၊ မမြတ်။ ဝါ၊ အဖန်တလဲလဲ အားဖြင့်။ ဩဂါဠဿ၊ သက်အပ်ထသော။ နာနာနယဝိစိတ္တဿ၊ အထူးထူး သောနည်းဖြင့်ဆန်းကြယ်သော။ တဿ-တာဒိသဿ၊ ထိုသို့သခင်သာရိပုတ္တရာ သည် သင်အပ်ပြီးသော သဘောရှိသော။ အဘိဓမ္မဿ၊ နာတိသင်္ခေပ နာတိ ဝိတ္တာရအဘိဓမ္မာ၏။ အာဒိတော၊ လက်ဦးအစ ပဌမသံဂါယနာတင်သော အခါ၌။

၁၃။ ဝသီဟိ၊ ဝသီဘော်ငါးပါးရှိကုန်ထသော။ မဟာကဿပါဒီဟိ၊ အရှင်မဟာကဿပ အမှူးရှိကုန်သော ရဟန္တာတို့သည်။ ပုရာ၊ ရှေးအခါ၌ ဖြစ်သော။ ယာ အဋ္ဌကထာ၊ အကြင်သို့သော သဘောရှိသော အဋ္ဌကထာ ကို။ သင်္ဂီတာ၊ သံဂါယနာတင်အပ်လေပြီ။ ပစ္စာပိစ၊ နောက် ဒုတိယသံဂါ ယနာ တတိယသံဂါယနာတင်သော အခါ၌လည်း။ ဣသီဟိ၊ အရှင်ယသ ထေရ် အမှူးရှိသော ရဟန္တာခုနစ်ရာ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ် အမှူး ရှိသော ရဟန္တာတထောင်တို့သည်။ ယာ-ယာဒိသာ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိ သော အဋ္ဌကထာကို။ အနုသင်္ဂီတာ၊ ဒုတိယသံဂါယနာ တတိယသံဂါယနာ တင်အပ်လေပြီ။

၁၄။ ပန၊ ထိုသို့ သံဂါယနာသုံးတန်တင်အပ်ပြီးသော ရှေးအဋ္ဌကထာ ရှိပါသော်လည်း။ ထေရေန၊ မြဲမြံသော သီလ သမာဓိ လုံ့လပညာ စသော ကျေးဇူးရှိသော။ မဟိန္ဒေန၊ မဟိန္ဒအရှင်မြတ်သည်။ ဥတ္တမံ၊ အရံကျွန်းတပါး ထက်မြတ်ထသော။ တေ-တောဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဒီပံ၊ သီဟိုဠ် ကျွန်းသို့။ ယာ အဋ္ဌကထာ၊ အကြင်သို့ သဘောရှိသော အဋ္ဌကထာကို။ အာဘတာ၊ ဆောင်အပ်လေပြီ။ ပစ္စာ၊ နောက် ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသည်မှ

အနှစ် လေးရာ့ငါးဆယ်ရှိသော အခါ၌။ တမ္မပဏ္ဍိယေဟိ၊ သီဟိုဠ်သား အရှင်မြတ်တို့သည်။ ဒီပဝါသီနံ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ နေသောသူတို့၏။ ဘာသာ ယ၊ သင်တိုင်းဦးစွပ်နှင့် တူသော သီဟိုဠ်ဘာသာဖြင့်။ အဘိသင်္ခတာ၊ စီရင် အပ်လေပြီ။

၁၅။ တတော၊ ထိုရှေး၌ဖြစ်သော အဋ္ဌကထာမှ။ တမ္မပဏ္ဍိနိဝါသီနံ၊ သီဟိုဠ်သားတို့၏။ ဘာသံ၊ ဘာသာကို။ အပနေတွာ၊ ပယ်၍။ နိဒ္ဒေါသံ၊ သင်တိုင်းဦးစွပ်နှင့်တူသော သိခဲသောအပြစ်မရှိထသော။ ဝါ၊ ကျွန်းတပါး၌ နေသော သူတို့၏ အကျိုးကို မပြီးစေနိုင်သော အပြစ်မရှိထသော။ တန္တိ နယာနုဂံ၊ ပါဠိတော်နည်းအားလျောက်ပတ်ထသော။ ဘာသံ၊ မဂဓဘာသာ ကို။ အာရောပယိတွာ၊ ပေထက်တင်၍။

၁၆။ နိကာယန္တရလဒ္ဓိဟိ၊ မဟာဝိဟာရဝါသီနိကာယမှ တပါးကုန် သော အဘယဂိရိဝါသီ ဇေတဝနဝါသီနိကာယ၏ အယူတို့နှင့်။ အသမ္ပိသံ၊ မရောယှက်ထသော။ အနာကုလံ၊ မိမိနိကာယ၏ အယူ၌လည်း မနှောက်ယှက် ထသော။ ဝါ၊ ပိုင်းခြားအပ်ထသော။ မဟာဝိဟာရဝါသီနံ၊ မဟာဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်၌ နေကုန်သော အရှင်တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ဆုံးဖြတ် အပ်သော အနက် ဆုံးဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သော နည်းကို။ ဒီပယန္တော၊ ပြုလတ်အံ့သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။

၁၇။ အာဂမဋ္ဌကထာသုပိ၊ သုတ်အဋ္ဌကထာတို့၌လည်း။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်သင့်သောအနက်ကို။ ဂဟေတွာန၊ ယူလတ်၍။ ဝိစက္ခဏေ၊ ပညာရှိ တို့ကို။ တောသယန္တော၊ နှစ်သက်စေသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေလတ်အံ့။

၁၈။ သဗ္ဗာနိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကမ္မဋ္ဌာနာနိ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းတို့ကို၎င်း။ စရိယာဘိညာဝိပဿနာစ၊ စရိုက်အဘိညာဉ် ဝိပဿနာတို့ကို၎င်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဣဒံ၊ ဤကမ္မဋ္ဌာန်းအစရှိသည်ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်ကျမ်း ၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ မယာ၊ သည်။ ပကာသိတံ၊ ပြအပ်ပြီ။

၁၉။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပြအပ်ပြီးသောကြောင့်။ တံ၊ ထိုကမ္မဋ္ဌာန်းအစရှိ သော အနက်ကို။ အဂ္ဂဟေတွာန၊ မယူမူ၍။ သကလာယပိ၊ လည်းဖြစ်သော။

(၂၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တန္တိယာ၊ ပါဠိတော်၏။ ပဒါနုက္ကမတောဝေ၊ ပုဒ်တို့၏ အစဉ်အားဖြင့်သာ
လျှင်။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ အဋ္ဌကထာကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုပေအံ့။

၂၀။ ဣတိ၊ ဤသို့ အပနေတွာ တတောဘာသံ အစရှိသောစကား
အစဉ်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ ဘာသမာနဿ၊ ဆိုလတ္တံ့သော။
မေ၊ ငါ၏။ ဣမံ-ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အဘိဓမ္မကထံ၊ အဘိဓမ္မာ
အဋ္ဌကထာကို။ အဝိက္ခိတ္တာ၊ မပျံ့လွင့်သောစိတ် ရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။
တုမေ-သာဝေ၊ သင်သူတော်ကောင်းတို့သည်။ နိသာမေထ၊ နာလင့်ကုန်
လော။ အယံ-ဤဒိသ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ကထာ၊ ငါ၏ အဋ္ဌကထာ
သည်။ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဒုလ္လဘာ၊ ရခဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဝိက္ခိတ္တာ၊ ရှိ။ နိသာမေထ၊ နာလင့်ကုန်လော။

ဂန္ဓာရမ္မကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

နိဒါနကဗော

မူလဒီကာပါဠိအနက်။ ။အဋ္ဌသာလိနိ တာဝ ဝဏ္ဏန္တေဟိ အာစရိယေဟိ
တဿာ သန္ဓိဝေသော ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ တသ္မာ ဣဒံ ဝုဇ္ဈတိ။

- ၁။ ဝစနတ္ထော၊ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ သန္ဓိဝေသောစ ဝါဠိယာ။
သာဝရေဟိ တထာ ဖိန္နာ၊ ဒေသနာဟိ ဂန္တိရတာ။
- ၂။ ဒေသနာယ သရိရဿ၊ ပဝတ္တိဂ္ဂဟဏံ တထာ။
ထေရဿ ဝါစနာမဂ္ဂ၊ တပ္ပသာဝိ တဇာဝိစ။
- ၃။ ပဋိဝေဓာ တထာဗုဒ္ဓ၊ ဝစနာဒိဟိ အာဒိတော။
အာဘိဓမ္မိကသာဝဿ၊ သာဓနံ သဗ္ဗဒဿိနော။
- ၄။ ဝိနယေ နာထဂေါထိဂံ၊ ဘုတ္တေနစ မဟေထိနာ။
ဘာသိတတ္ထဿ သံထိဋ္ဌိ၊ နိဒါနေနစ ဒိပိတာ။
- ၅။ ပကာသေတွာ ဣဒံသဗ္ဗံ၊ ပဋိညာတကထာ ကတာ။
အဋ္ဌသာလိနိတာ ဧတံ၊ သန္ဓိဝေသံ ဝိဘာဝယေတိ။

အဋ္ဌသာယံနိ၊ အဋ္ဌသာယံနိအဋ္ဌကထာ၊ ဝတ္ထုန္တေယျိ၊ ဖွင့်ကုန်သော၊ အာစရိယေဟိ၊ ဆရာတို့သည်၊ တဿာ၊ ထိုအဋ္ဌသာယံနိ၏၊ သန္တိစေသော၊ စီရင်ကြောင်း၊ ဥပစာရဟု ဆိုအပ်သော၊ ဝစက္ကနာပိကော၊ ဝစနတ္ထပရိစ္ဆေဒ စသည်ကို၊ တာဝ၊ မဖွင့်မီ ရှေးဦးစွာ၊ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ လက်ဦးထင်စွာ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဝံ၊ ဤသို့လေထုံသော။ ဝစနတ္ထော ပရိစ္ဆေဒေါ။ပ။ ဝိဘာဝယေတိ၊ ဝိဘာဝယေ ဟူသော၊ သင်္ဂဟဝစနံ၊ သင်္ဂဟစကားကို။ အမှေယိ၊ ငါတို့သည်၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

၁။ ဝစနတ္ထော၊ ဝစနတ္ထုငှား၊ ပရိစ္ဆေဒေါ၊ အဘိဓမ္မာကျမ်းကို ပိုင်းခြားကြောင်း၊ ရေထွက်ကြောင်းဖြစ်သော သင်္ချာငှား။ ပါဠိယာ၊ ခုနစ်ကျမ်းအဘိဓမ္မာပါဠိ၊ ထိုခုနစ်ကျမ်း၏ အစိတ်ဖြစ်သော ပါဠိကို၊ သန္တိဝေသောစ၊ စိတ္တဝိသတ္တိ ရှုပဝိသတ္တိ စသောအားဖြင့် ညွှန်ဖြင့်ပိုင်းခြား မှတ်သားခြင်းငှား။ သာဝရေယိ၊ သံသာရသာဝရ ဇထသာဝရ ညုဏသာဝရတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဖိန္နာတထာ-ဖိန္နာစ၊ နယသာဝရကို ကြိုခြင်း စိစစ်ခြင်းငှား။ (တထာကားစအနက်ရှိသည်) ဒေသနာယိ၊ မနုသာ ဝဝတ္ထု-ပိတ ဒေသနာ ဝစိထေဒဒေသနာ အထူးတို့ဖြင့်။ ဝတ္တိရတာ၊ နက်နဲသည် အဖြစ်ငှား။

၂။ ဒေသနာယ၊ အဘိဓမ္မာ တရားဟောသောကာလ၌။ သရိရဿ၊ ကဗဠိကာရ အာဟာရနှင့် စပ်သော ဥပါဒိန္ဒြက ရှေ့ကိုယ်တော်၏။ ပဝတ္တိဂ္ဂဟဏံ တထာ-ပဝတ္တိဂ္ဂဟဏဉ္စ၊ ဆွမ်းကိုနှိပ်ခြင်းဖြင့် တည်ခြင်း မျှခြင်းကို ဆိုခြင်းငှား။ ထေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မသေရ်၏။ ဝါစနာမဂ္ဂတပ္ပဘာပိတတာပိစ၊ ဝါစနာမဂ္ဂ၏အဖြစ် ထိုသခင်သာရိပုတ္တရာသည် ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ငှား။ ၃။ ပဋိဝေစ တထာ-ပဋိဝေစစ၊ ပဋိဝေဇညွှန်ဖြင့်ငှား။ ဗုဒ္ဓဝစနာပိဟိ၊ ဗုဒ္ဓဝစန ပိဋက နိကာယ အင်္ဂ ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်ငှား။ သဗ္ဗဿိနော၊ ကုန်အောင်စုံသော တရားကို မြင်တော်မူသော သဗ္ဗညု ဘုရား၏။ အာပိတော၊ လက်ဦးအစ၌။ အဘိဓမ္မိကသာဝဿ၊ အဘိဓမ္မာကျမ်းတတ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ထာနေံ၊ ပြီးစေခြင်းငှား။

၄။ ဝိနယေနအထ ဝိနယေနစ၊ ဝိနည်း ပါဠိဖြင့်ငှား။ ဝေါထိင်္ဂီထုတ္တေနစ၊ ဝေါထိင်္ဂီထုတ်ဖြင့်ငှား။ နိဒါနေနစ၊ နိဒါန်းဖြင့်ငှား။ ဒိပိတာ၊ ပြုအပ်သော၊ မဟေဇိနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘာသိတတ္ထဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်အဖြစ်ကို။ သံသိဒ္ဓိ၊ ပြီးစေခြင်းငှား။

၅။ သဗ္ဗံ၊ အသုံးစုံသော။ ဣဝံ သန္တိဝေသံ၊ ဤစီရင်ကြောင်းဖြစ်သော ဥပစာရကို။ ပကာသေတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ပဋိညာတကထဝ၊ ဝန်ခံအပ်သော အဋ္ဌကံထာကို။ အာစရိယ ဗုဒ္ဓစောသေန၊ ဆရာကြီး ဗုဒ္ဓစောသမထေရ်သည်။ ယထာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အဋ္ဌသာယံနိယ၊ အဋ္ဌသာယံနိ၏။ သန္တိဝေသံ၊ စီရင်ကြောင်း ဥပစာရဖြစ်သော။ တေ-ဝစနတ္ထာပိတံ၊ ဤ

(၂၄)

အဋ္ဌသာလိန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝစနတ္ထစသည်ကို။ အာစရိယော၊ အဋ္ဌသာလိန်ကို ဖွင့်လိုသောဆရာသည်။ ဝိသာ
ဝယေ၊ ထင်စွာပြုစု၏။ ဣ၊ ဤ။ သိအပ်၏။

မှတ်ချက်။ ။ ဤမူလင်္ဂတာပေါင်း အနက်ကို ရှေးဦးစွာ နှုတ်တက် လေ့လာထားမှ
အဋ္ဌကထာစကားအစဉ်ကို ညက်အမြင်ဖြင့် ဝိုင်းခြားမှတ်သားလျက် ကျမ်းတက်
အနုထဋ္ဌေ ပြေပြစ်အောင် ဆိုနိုင်ပေမည်။

ကျမ်းတက်။ ။ ဝစနတ္ထကို သိခြင်းဖြင့် သိအပ်ပြီးသော အဘိဓမ္မာ၏ သာမည
အနက်ရှိသော သောတုဇနအား အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာကို ဆိုအပ်သည်ရှိသော်
တင့်တယ်ရာသောကြောင့် လက်ဦးအစဉ် အဘိဓမ္မာ၏ အနက်ကို ဝိုင်းခြား၍
သိစေခြင်းငှာ လျှင် လျှောက်ပတ်သော သဘောရှိ၏ဟု နှထုံးဝိုက်၍ “တတ္ထ
ကေနဋ္ဌေန အဘိဓမ္မာ” ဟု အဘိဓမ္မသဒ္ဓါ၏အနက်ကို အဋ္ဌကထာဆရာ ပုစ္ဆာ
ပြုတော်မူသတည်း။

အဘိဓမ္မဿ အတ္ထံ ပကာသယိဿာမိတိ၊ အဘိဓမ္မဿ အတ္ထံ ပကာ
သယိဿာမိဟူ၍။ ယဒိဒံ-ယံဣဒံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ မယာ၊ ငါသည်။
ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တတ္ထ-တသ္မိံဝစနေ၊ ငါဆိုအပ်ပြီးသော အဘိဓမ္မဿ အတ္ထံ
ပကာသယိဿာမိဟူသော ထိုစကား၌။ ယဿ အဘိဓမ္မဿ၊ အကြင် အဘိ
ဓမ္မာ၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ပကာသယိဿာမိ၊ ပြပေအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိညာတံ၊
ဝန်ခံအပ်ပြီ။

သောအဘိဓမ္မော၊ ထို အဘိဓမ္မာသည်။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ် အနက်
ကြောင့်။ အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာမည်သည်။ ဟောတိ၊ သနည်း။ တနည်း-
တတ္ထ-အဘိဓမ္မ ကထန္တိ တေသ္မိံ ဝစနေ၊ အဘိဓမ္မကထံဟူသော ဤစကား၌။
ယောအဘိဓမ္မော၊ အကြင် အဘိဓမ္မာကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ သောအဘိ
ဓမ္မော၊ သည်။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်ကြောင့်။ အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာ
မည်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဓမ္မာတိရေက ဓမ္မဝိသေသဋ္ဌေန၊ သုတ္တန်ပါဠိတို့
ထက်လွန်သော ပါဠိဟူသောအနက် သုတ္တန်ပါဠိတို့ထက် ထူးပြားဆန်းကြယ်
သောပါဠိဟူသောအနက်ကြောင့်။ အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာမည်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ “ဗာဠာ မေ အာဝုသော။ ပ။ အဘိက္ကန္တ
ဝဏ္ဏာ” တိအာဒိ၊ တို့၌။ အဘိသဓ္ဓေါ၊ အဘိသဒ္ဓါသည်။ အတိရေက
ဝိသေသဋ္ဌဒီပကောဝိယ၊ လွန်သောအနက် ထူးသောအနက်ကို ပြတတ်သကဲ့
သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဧတ္ထေ၊ ဤအဘိဓမ္မော ဟူသောပုဒ်၌။ သမဘိနိဝိဒ္ဓော၊

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၂၅)

ကောင်းစွာ တည်သော။ အဘိသဒ္ဓေါ။ သည်။ အတိရေက ဝိသေသဋ္ဌ
ဒီပကော၊ လွန်သောအနက် ထူးသောအနက်ကို ပြတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
(အာဝုသော၊ အရှင်တို့။ မေငါ၏။ ဗာဠာ၊ သည်းစွာကုန်သော။ ဒုက္ခာဝေဒနာ၊
ဒုက္ခဝေဒနာတို့သည်။ အဘိက္ကမန္တိ၊ တိုးပွားကုန်၏။ နောပဋိက္ကမန္တိ၊ မဆုတ်ယုတ်
ကုန်။ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ၊ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သောအဆင်းရှိသော။ ဒေဝတာ၊
နတ်သားသည်။) ။ တဿ၊ ထိုသို့အဘိက္ကမန္တိ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာ အစရှိသော
ပါဠိရပ်တို့၌ကဲ့သို့ အဘိသဒ္ဓါ၏အတိရေက ဝိသေသအနက်ကို ပြတတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ (အယမ္ဗိဓမ္မော။ ပ။ ဝုစ္စတိ၌စပ်) ။

ကျမ်းတက်။ ။ အဘိက္ကမန္တိ အဘိက္ကန္တဝဏ္ဏာဟူသော ဤပြယုဂ်၌ ဓာတ်၏ ရှေ့၌
ယှဉ်အပ်သော အဘိသဒ္ဓါသည် ကြိယာ၏ အတိရေက ဝိသေသအဖြစ်ကို
ပြတတ်သည် ဖြစ်ရကား ဥပသာရဖြစ်သောကြောင့် သင့်ထု၏၊ ဓမ္မသဒ္ဓါသည်
ကား ဓာတ်မဟုတ်ခဲ့ရကား ဓမ္မသဒ္ဓါ၏ရှေ့၌ အဘိသဒ္ဓါသည် ယှဉ်ခြင်းကိုပင်
မထိုက်၊ အကယ်၍ အဘိမာလာ စသော ပြယုဂ်တို့၌ကဲ့သို့ယှဉ်ခြားအံ့၊ ဥပသာရ
တို့သည် ကြိယာကို အထူးပြုတတ်ကုန်၏၊ ဓမ္မ၏အနက် ပါဠိသည်ကား ကြိယာ
မဟုတ်ခဲ့ရကား ပါဠိ၏အတိရေက ဝိသေသအဖြစ်ကိုပြခြင်းသည်မသင့်၊ ဤသို့
သော စောဒနာဖြစ်ကောင်းရကား မသင့်သည်မဟုတ် သင့်သည်သာတည်း။
အဘယ်ကြောင့်နည်း ဓာတ်၏ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သည်မှတစ်ပါးသော ဓာတ်ကား
မဟုတ် နှစ်ပုံ၏ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သော ဥပသာရပုဒ်၏လည်း ကြိယာမဟုတ်
ခြင်း၏လည်း အတိရေကဝိသေသအဖြစ်ကို ပြတတ်သည်၏အဖြစ်ကို မြင်ခြင်း
ကြောင့်တည်း။ ဤသို့သောအနက်ကို ထင်ရှားပြခြင်းငှာ အတိဆတ္တံစသော ဥဒါ
တရုဏ်ကိုညွှန်လိုရကား “ယထာ” စသည်ကို မိန့်သော်။

သမုဿိတေသု၊ ကောင်းစွာစိုက်အင်ကုန်သော။ ဗဟူသု၊ များစွာကုန်သော။
ဆတ္တေသုစေဝ၊ ထီးတို့တွင်၎င်း။ ဓဇေသုဇ၊ တမ်းခွန်တို့တွင်၎င်း။ ယံဆတ္တံ၊
အကြင်ထီးသည်။ အတိရေကပုမာဏဉ္စ၊ လွန်သော ပမာဏရှိသည်၎င်း။
ဝိသေသဝဏ္ဏသဏ္ဍာနဉ္စ၊ ထူးသောအဆင်းသဏ္ဍာန်ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။
တံဆတ္တံ၊ ထိုထီးကို။ အတိဆတ္တန္တိ၊ လွန်သောထီး ထူးသောထီးဟူ၍။ ဝုစ္စတိ
ယထာစ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ယောဓဇော၊ အကြင် တမ်းခွန်သည်။ အတိရေ
ကပုမာဏောစ၊ လွန်သော ပမာဏရှိသည်၎င်း။ နာနာဝိရာဂဝဏ္ဏဝိသေသ
သမ္ပန္နောစ၊ အထူးထူးသော ဆိုးရည်တို့ဖြင့် တပ်စွန်းသော အဆင်းထူးနှင့်

ပထမော ။ နိဂ္ဂဟေ

5 A

၀၊ ၃-၃၀၂-၀၊ ထံ ၃-၇၁၊

ဣန္ဒာသယ (က) ၄၃၅-၄

(ဒုတိယအကြိမ်)

(၂၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပြည့်စုံသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သောဓဇော၊ ကို။ အတိဓဇောတိ၊ ဟူ၍။
 ဝုစ္စတိယထာစ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ဧကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ သန္နိပတိ
 တေသု၊ ကောင်းစွာ စည်းဝေးကုန်သော။ ဗဟူသု၊ များစွာကုန်သော။ ရာဇ
 ကုမာရေသုစေတ၊ မင်းသားတို့တွင်၎င်း။ ဒေဝေသုစ၊ နတ်တို့တွင်၎င်း။ ယော
 ရာဇကုမာရော၊ အကြင်မင်းသားသည်။ ဇာတိ ဘောဂယသ၊ ဣဏ္ဍရိယာဒိ
 သမ္ပတ္တိဟိ၊ အမျိုးစည်းစိမ် အခြံအရံ အကျော်အစော အစိုးရခြင်း အစရှိ
 သည်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းတို့ဖြင့်။ အတိရေကတရောစေတ၊ လွန်မြတ်သည်၎င်း။
 ဝိသေသဝန္တတရောစ၊ ထူးသော ကျေးဇူးရှိမြတ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 သော ရာဇကုမာရော၊ ကို။ အတိရာဇကုမာရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာစ၊
 ဆိုအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ယောဒေဝေါ၊ အကြင်နတ်သည်။ အာယုဝဏ္ဏ ဣဏ္ဍရိယ
 ယသ သမ္ပတ္တိအာဒိဟိ၊ အသက် အဆင်း အစိုးရခြင်း အခြံအရံ အကျော်
 အစော ပြည့်စုံခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ အတိရေကတရောစေတ၊ လွန်မြတ်
 သည်၎င်း။ ဝိသေသဝန္တတရောစ၊ ထူးသောကျေးဇူးရှိမြတ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဗသာဒေဝေါ၊ ထိုနတ်ကို။ အတိဒေဝေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာစ၊
 ဆိုအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ဓာဏာရူပေါ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဗြဟ္မာပိ၊ ဗြဟ္မာ
 ကိုလည်း။ အတိဗြဟ္မာတိ၊ လွန်သောဗြဟ္မာ ထူးသောဗြဟ္မာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ
 ယထာစ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အယမ္ပိဓမ္မော၊
 ဤပါဠိကိုလည်း။ ဓမ္မာတိရေက ဓမ္မဝိသေသဋ္ဌေန၊ သုတ္တန်ပါဠိတို့ထက်
 လွန်သော ပါဠိဟူသောအနက် သုတ္တန်ပါဠိတို့ထက် ထူးပြားဆန်းကြယ်
 သော ပါဠိဟူသောအနက်ကြောင့်။ အဘိဓမ္မောတိ၊ အဘိဓမ္မာမည်၏ဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ဥပသာရမည်သည် ဓာတ်၏ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သော ဥပသာရ၊ ဓာတ်
 ကား မဟုတ် နာမ်ပုဒ်၏ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သော ဥပသာရဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။
 ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် ဓာတ်၏ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သော ဥပသာရသည် ကြိယာကို အထူး
 ပြုတတ်၏။ ဓာတ်ကားမဟုတ် နာမ်ပုဒ်၏ ရှေ့၌ယှဉ်အပ်သော ဥပသာရသည်
 အတိမာလာ စသော အချို့သော ပြုယုဂ်တို့၌ ကြိယာကို အထူးပြုတတ်၏။
 အတိသတ္တ စသော အချို့သော ပြုယုဂ်တို့၌ ကြိယာမဟုတ် နာမ်ပုဒ်၏အနက်ဖြစ်
 သောခြိမ်ကို အထူးပြုတတ်၏။ ဤအဘိဓမ္မော ဟူသောပုဒ်၌ ဓာတ်ကားမဟုတ်
 နာမ်ပုဒ်ဖြစ်သော ဓမ္မသဒ္ဓါ၏ရှေ့၌ ယှဉ်အပ်သော အဘိဟူသောဥပသာရပုဒ်

၏ထည်း ကြိယာကားဖောက် မြင်ဖြစ်သော ပါဠိ၏လည်း အတိရေက အဖြစ်
ဝိသေသအဖြစ်ကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ယှဉ်သင့်တူ၏ ဟူလိုသော်၊
ကျမ်းတမ်း၊ ဗုဒ္ဓဗျာတိရေက ဓမ္မဝိသေသဋ္ဌေန အဘိဓမ္မောတိ ဝတ္ထု
သာဝဿ ကာရဏံ ဒသေန္တော သုတ္တန္တိတိအာဒိ မာဟ။

ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သုတ္တန္တံ၊ သုတ္တန်သို့။ ပတုာ၊ ရောက်၍။
ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသောဓန္ဓာတို့ကို။ ဧကဒေသေနဝ၊ တစ်တံအားဖြင့်သာ
လျှင်။ ဝိဘတ္တာ၊ ဝေဘန်အပ်ကုန်၏။ နိပ္ပဒေသေန၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။
နဝိဘတ္တာ၊ မဝေဘန်အပ်ကုန်။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အဘိဓမ္မံ၊ အဘိဓမ္မာသို့။
ပတုာ၊ ရောက်၍။ သုတ္တန္တဘာဇနိယ အဘိဓမ္မဘာဇနိယ ပဉ္စာပုစ္ဆက နယာနံ၊
သုတ္တန္တဘာဇနိနည်း အဘိဓမ္မဘာဇနိနည်း ပဉ္စာပုစ္ဆကနည်းတို့၏။ ဝသေန၊
အစုမ်းဖြင့်။ နိပ္ပဒေသတော၊ အကြွင်းမရှိသော အားဖြင့်။ ဝိဘတ္တာ၊ ကုန်၏။
တသ္မာ၊ ထိုသို့အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့် ဝေဘန်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
နိပ္ပဒေသနံ၊ အကြွင်းမရှိကုန်သော။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ နယာနံ၊ နည်း
တို့၏။ အတိရေကပါဠိ ဘာဝတောစ၊ လွန်သော ပါဠိ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
ဝိသေသပါဠိဘာဝတောစ၊ ထူးသော ပါဠိ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (နိပ္ပဒေ
သာနံ စသည်ကား ပါဠိသေသ)။ အယမ္ပိဓမ္မော၊ ဤပါဠိကိုလည်း။ ဓမ္မာ
တိရေက ဓမ္မဝိသေသဋ္ဌေန၊ ဟူသောအနက်ကြောင့်။ အဘိဓမ္မောမည်၏။
ဉ္စတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တထာ၊ တူ။ သုတ္တန္တံ၊ သို့။ ပတုာ၊ ၍။ ဒွါဒသာယတနာနိ၊
ဘို့ကို။ ဧကဒေသေနဝ၊ သာလျှင်။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ နိပ္ပဒေသေန၊ ဖြင့်။
နဝိဘတ္တာနိ၊ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အဘိဓမ္မံသို့။ ပတုာ၊ ၍။ သုတ္တန္တ
ဘာဇနိယ အဘိဓမ္မဘာဇနိယ ပဉ္စာပုစ္ဆကနယာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။
နိပ္ပဒေသတော၊ အားဖြင့်။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ အယမ္ပိ
ဓမ္မော၊ ကိုလည်း။ ဓမ္မာတိရေက ဓမ္မဝိသေသဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မော၊ ၏။
ဉ္စတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

သဒ္ဓတ္ထံ ။ အနကဗုဒ္ဓ အနက်ရှိသော တထာဖြင့်သုတ္တန္တံ ပတုာစသည်ကိုလင်သည်။
“ယထာ စေတ္ထ ဝေ အဋ္ဌာရသဓာတုယောတိ အာဒိသု အယံနယော နေ
တဓမ္မော”။

အဋ္ဌာရသဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာ၊ ကုန်၏။ စတ္တာရိသစ္စာနိ၊ တို့ကို။
ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဗာဝိသတိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ဒွါဒသာ

(၂၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပဒိကော၊ တဆဲနုပုဒ်ရိသော။ ပစ္စယာကာရော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားကို။
 ဝိဘတ္တော၊ ဇာတိ။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧဝံ၊ သက်သက်။ ဣန္ဒြိယဝိဘာဂေါ၊ ဦး။
 သုတ္တန္တဘာဇနိယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပစ္စယာကာရေ၊ စဉ်လည်း။ ပဉ္စာပုစ္ဆကံ၊
 သည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ အထူး။ သုတ္တန္တံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရှိ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော
 သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့ကို။ ဧကေသေနေဝ၊ လျှင်။ ဝိဘတ္တာ၊ ကုန်၏။ နိပ္ပဒေသေန၊
 ဖြင့်။ နဝိဘတ္တာ၊ ကုန်။ ပန၊ အထူး။ အဘိဓမ္မံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရှိ။ တိဏ္ဍမ္ပိ၊ ကုန်သော။
 နယာနံ၊ တို့၏။ ဝေသေန၊ ဖြင့်။ နိပ္ပဒေသတော၊ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဘတ္တာ၊
 ကုန်၏။ (တထာသဒ္ဓါ အနုကစုန)။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သမ္ပပ္ပဓာနာနိ၊
 တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပ၊ ဒါ။ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာ၊
 ကုန်၏။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာ၊ ကုန်၏။ အရိယော၊
 မြတ်သော။ အဋ္ဌကိကော၊ သော။ မဂ္ဂေ၊ ကို။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ စတ္တာရိ၊ ကုန်
 သော။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ စတဿော၊ ကုန်သော။ အပ္ပ
 မညာယော၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။
 ဝိဘတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ စတဿော၊ ကုန်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာ၊
 ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဧဝံ၊ သက်သက်။ ဧတ္ထ၊ ဤသမ္ပပ္ပဓာန်စသည်
 တို့တွင်။ သိက္ခာပဒဝိဘာဂေါ၊ ဦး။ သုတ္တန္တဘာဇနိယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ထိုမှ
 တပါး။ သုတ္တန္တံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရှိ။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်ကို။ ဧကေသေနေဝ၊ လျှင်။
 ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ နိပ္ပဒေသေန၊ ဖြင့်။ နဝိဘတ္တံ၊ အပ်။ (တထာသဒ္ဓါ အနုကစုန)။
 ကိလေသာ၊ တို့ကို။ ဧကေသေနေဝ၊ လျှင်။ ဝိဘတ္တာ၊ ကုန်၏။ နိပ္ပဒေသေန၊
 ဖြင့်။ နဝိဘတ္တာ၊ ကုန်။ ပန၊ အထူး။ အဘိဓမ္မံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရှိ။ “ဧကဝိဓေန
 ဉာဏဝတ္ထု” တိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ မာတိကံ၊ ကို။
 ဌပေတွာ၊ ရှိ။ ဉာဏံ၊ ကို။ နိပ္ပဒေသတော၊ လျှင်။ ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ (တထာကာ
 အနုကစုန)။ အဘိဓမ္မံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရှိ။ ဧကကတော၊ ဧကကမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။
 အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ နယေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာ၊
 ကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ သုတ္တန္တံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရှိ။ ဘူမန္တရပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဘုံအထူး
 ကိုပိုင်းခြားရာ ပိုင်းခြားကြောင်းဖြစ်သော ပါဠိရပ်ကို။ ဧကေသေနေဝ၊
 သာလျှင်။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ နိပ္ပဒေသေန၊ အားဖြင့်။ နဝိဘတ္တော၊ အပ်။ ပန၊
 အထူး။ အဘိဓမ္မံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရှိ။ တိဏ္ဍမ္ပိ၊ ကုန်သော။ နယာနံ၊ တို့၏။ ဝေသေန၊

ဖြင့်။ ဘူမန္တရပရိစ္ဆေဒေါ။ ကို။ နိပ္ပဒေသတောဝါလျှင်။ ဝိဘက္ခော၊ ၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ အယမ္ဗိဓမ္မော၊ ကိုလည်း။ ဓမ္မောတိရေက ဓမ္မင်္ဂိသေသဋ္ဌေန၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မောမည်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ဝေ၊ ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီး သောနည်းဖြင့်။ ဓမ္မောတိရေကဓမ္မဝိသေသဋ္ဌေန၊ကြောင့်။ အဘိဓမ္မောမည်၏။ ဣတိဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤသို့ သိအပ်၏။

ကျမ်းတက်။ ။ဝစနတ္ထအားဖြင့် အဘိဓမ္မာကို သိအပ်ပြီးလတ်သော် ရိုင်းခြားကြောင်း သင်္ချာအားဖြင့် အဘိဓမ္မာကို သိစေခြင်းငှာ “ပကရဏ ပရိစ္ဆေဒတောပန”စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ဝစနတ္ထမှတပါး ပကရဏပရိစ္ဆေဒကိုဆိုအံ့။ ပကရဏပရိစ္ဆေဒတော၊ ကျမ်းကိုပိုင်းခြားကြောင်း သင်္ချာအားဖြင့်။ သေ သော အဘိဓမ္မော၊ ဤသံဝဏ္ဏေတဗ္ဗဖြစ်သော အဘိဓမ္မာသည်။ ဓမ္မသင်္ဂဏိ ဝိဘင်္ဂ ဓာတုကထာ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ကထာဝတ္ထု ယမက ပဋ္ဌာနာနံ၊ကုန်သော။ သတ္တန္တံ၊ ကုန်သော။ ပကရဏာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ဖြင့်။ ဌိတော၊သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အယံကထာ၊ ဤကထာသည်။ ဣ၊ ဤပကရဏပရိစ္ဆေဒ၌။ အာစရိယာနံ၊ ဆရာတို့၏။ သမာနကထာ၊ တူမျှသောစကားတည်း။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဝိတဏှဝါဒိ၊ ပညာရှိတို့၏နည်းကို တုန်လှုပ်စေတတ်သော အယူဆိုးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာဟ၊ ဆို၏။ ကိံ အာဟ၊ အသို့ဆိုသနည်း။ “ကထာဝတ္ထု၊ ကထာဝတ္ထု ကျမ်းကို။ ကသ္မာ၊အဘယံကြောင့်။ ဂဟိတံ၊ယူအပ်သနည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပရိနိဗ္ဗာနတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်မှ။ အဋ္ဌာရသ ဝဿာဓိကာနိ၊ တဆယ့်ရှစ်နှစ် အလွန်ရှိကုန်သော။ ဒွေဝဿသတာနိ၊ အနှစ်နှစ်ရာတို့ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိသထ္ဌေရေန၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိသထေရ်သည်။ ဌပိတံနနု၊ ထားအပ်သည်မဟုတ်လော။ ကထာဝတ္ထုပု ကရဏဿ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏။ တသ္မာ သာဝက ဘာသိတတ္တာ၊ ထိုသို့ သာဝကသည် ဟောအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်။ နံ၊ ထိုကထာ ဝတ္ထုကျမ်းကို။ ဆဋ္ဌေထ၊စွန့်ကြဲကုန်လော”။ ဣတိ၊ဤသို့။ အာဟ၊၏။ ကိံ ပန၊ အသို့နည်း။ အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာသည်။ ဆပ္ပကရဏာနိ၊ ခြောက်ကျမ်းတို့သာလော။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ဝေ၊ ဤခြောက်ကျမ်းတို့သာဟူ၍။ နဝဒါမိမဆို။ ဣတိ၊ဤသို့။ အာဟ၊၏။ အထ၊ ထိုသို့ခြောက်ကျမ်းတို့သာဟူ၍

(၃၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မဆိုသည်ရှိသော်။ ကိ။ အဘယ်သို့။ ဝဒေသိ၊ ဆိုသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ
သော်။ သတ္တပ္ပကရဏာနီတိ၊ ခုနစ်ကျမ်းတို့ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဤသို့။ ဣတိ၊ ဤသို့။
အာဟ၊ ဤ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘယ်ကျမ်းကို။ ဝပေတု၊ ဟူ၍။ သတ္တ၊ ခုနစ်ကျမ်း
တို့ကို။ ကရေသိ၊ ပြုသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊
မဟာအဋ္ဌကထာ၌။ အာဂတံ၊ လာသော။ မဟာဓမ္မဟဒယံနာမ၊ မဟာဓမ္မ
ဟဒယအမည်ရှိသော ကျမ်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဧတေန၊ ထိုမဟာဓမ္မဟဒယ
အမည်ရှိသောကျမ်းနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သတ္တ၊ ခုနစ်ကျမ်း တို့တည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ မဟာဓမ္မဟဒယေ၌။ အပုဗ္ဗံ၊ မရှေးသော စကားမည်
သည်။ ဝါ၊ အသစ်သောစကားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။
အနာဂတာ၊ မလာသည်။ ဟုတု၊ ဟူ၍။ မဟာဓမ္မဟဒယေ၊ ကျမ်း၌။ အာဂတာ၊
လာသော။ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂဝစနဝသေန၊ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂစကား၏ အစွမ်း
ဖြင့်။ အဝသေသာ၊ ကြွင်းကျန်ကုန်သော။ ပဉ္စာဝါရာ၊ ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာဝါရတို့
သည်။ ကတိပယာဝ အပ္ပဟောနကာဝ၊ ကျမ်းစောင် မဖွဲ့လောက် အနည်း
ငယ်တို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂေ စသည်ကား
ပါဌသေသ)။ ကထာဝတ္ထုနာဝ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်းနှင့်သာလျှင်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
သတ္တ၊ ခုနစ်ကျမ်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ကထာဝတ္ထုနာ၊ နှင့်။
သတ္တ၊ ခုနစ်ကျမ်းတို့သည်။ နော၊ မဟုတ်ကုန်။ မဟာဓာတုကထာနာမ၊ မဟာ
ဓာတုကထာမည်သောကျမ်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာယ၊ ထိုမဟာဓာတုကထာ
ကျမ်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သတ္တ၊ ခုနစ်ကျမ်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဝိတဏှ
ဝါဒီပုဂ္ဂိုလ် ဆိုပြန်၏။ မဟာဓာတုကထာယံ၊ ကျမ်း၌။ အပုဗ္ဗံ၊ မရှေးသော
စကားမည်သည်။ ဝါ၊ အသစ်သောစကားမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဓမ္မဟဒယ
ဝိဘင်္ဂေ၊ ဓမ္မဟဒယ ဝိဘင်္ဂ၌။ အနာဂန္တာ၊ မလာမူ၍။ မဟာဓမ္မဟဒယေ၊
ကျမ်း၌။ အာဂတာ၊ လာသော ပါဠိအောက်။ (အပ္ပမတ္တိကာ
၌စပ်)။ ဂ္ဂပကဏ္ဍဓာတုဝိဘင်္ဂါဒိသ၊ ဂ္ဂပကဏ္ဍ ဓာတုဝိဘင်္ဂ စသည်တို့၌၎င်း။
ဓာတုကထာယံ၊ ဓာတုကထာကျမ်း၌၎င်း။ အနာဂန္တာ၊ မလာမူ၍။ အဝသေ
သာ၊ ကြွင်းသော။ မဟာဓာတုကထာယံ၊ မဟာဓာတုကထာ ကျမ်း၌။
အာဂတာ၊ လာသော။ တန္တိ၊ ပါဠိသည်။ အပ္ပမတ္တိကာဝ၊ နည်းသောအတိုင်း
အရှည် ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကထာဝတ္ထုနာဝ၊ ကထာဝတ္ထု

နိဒါနကထာ

ကျမ်းနှင့်သာလျှင်။ သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ သတ္တ၊ ခုနစ်ကျမ်းတို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗော၊ ဆိုအပ်၏။

အမှာ။ ။ ဤသို့ ပါဌသေသနှင့် ယောဇနာမှ အနက်သိသာသည်။ စာရှိတိုင်း ပါဠိဖြင့် အတ္ထယောဇနာမှ အနုသန္ဓေမပြေမစပ်၍ ထည့်အပ်သမျှကိုပါဌသေသ ရှည်းမှတ်။

အနုသန္ဓေ။ ။ သာဝကသာသိတတ္ထာ ဆဋ္ဌေထံ နံဟု ဝိတဏ္ဍဝါဒီ ဆိုအပ်သော စကားကို ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏ ဗုဒ္ဓဘာသိတအဖြစ်ကို ပြခြင်းဖြင့် မြစ်ခြင်းငှာ “သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ” အစရှိသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ ယုတ္တိ၊ ကထာဝတ္ထုနာဝ သဒ္ဓိံ သတ္တ ဟု ငါဆိုသောစကားသည် သင့် မြတ်စွာ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ သတ္တပ္ပကာရဏာနိ၊ ခုနစ်ကျမ်း တို့ကို။ ဒေသေန္တော၊ ဖောတော်မူသည်ရှိသော်။ ကထာဝတ္ထု၊ ကထာဝတ္ထု ကျမ်းသို့။ ပတွာ၊ ဒေသနာအစဉ်အားဖြင့်ရောက်၍။ ပုဂ္ဂလာ၊ ရှေ့ ပုဂ္ဂလ ဝါရ၌။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ စတုသု၊ လေးပါးကုန်သော။ ပဉ္စေသု၊ ပြဿနာ တို့၌။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အဋ္ဌမုခါ၊ ရှစ်ပါးသော အကြောင်း ဖြစ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ ရှစ်ပါး အတိုင်းအရှည်ရှိသော အကြောင်းဟုဆိုအပ်သော။ ယာ သောဝါဒယုတ္တိ၊ အကြင် အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ အတ္ထိရိ၏။ တံဝါဒယုတ္တိံ၊ ထိုအယူဖြစ်ခြင်း အကြောင်း ကို။ အာဒိံ ကတွာ၊ အစပြု၍။ သဗ္ဗကထာမဒဂ္ဂသု၊ အလုံးစုံသော စကားအစဉ် တို့၌။ အသမ္ပုဏ္ဏဘာဏဝါရမတ္တာယ၊ မပြည့်သော ဘာဏဝါရ အတိုင်း အရှည်ရှိသော။ ပါဠိယာ၊ ပါဠိဖြင့်။ မာတိကံ၊ မာတိကာကို။ ဌပေသိ၊ ထား ခတ်မူ၏။

မှတ်ချက်။ ။ အဋ္ဌမုခါနိဋ္ဌ နိကို အာရေး၍ မုခါ နေသည်။ ဓမ္မာတိရေက ဓမ္မ ဝိသေသာ ဝေ အတ္ထောကုသို ဝိသေသန ဝိသေသုဝိသတ် မတူကြသတည်း။ ဂုဏောပမာဏံကုသို လိင်လည်းမတူကြသတည်း။ အကယ်၍ ဥက္ကရာေ မုခေါ ဥက္ကရာမုခါ ဥက္ကရာမုခံကိုရှ၍ မုခသည် တိလိင်ဖြစ်ရကား ဤ၌ ဣတ္ထိလိင်ဟူ၍ အဋ္ဌမုခါယော အဋ္ဌမုခါပြုအံ့ လိင်ကားတူကြ၏ ဝိသတ်မတူ။ အဋ္ဌပမာဏာနိ ဝေသာသိအဋ္ဌပမာဏာသောဝေ မုခါအဋ္ဌမုခါ၊ ပုဗ္ဗပဒေဥက္ကရာပဒလောပေါ၊ ဤသို့ရှိ၍မှ ပုလိင်၊ ဝုန်နှစ်ပါးတူ၏ အဋ္ဌမုခါ၊ ရှစ်ပါးသော ပမာဏရှိသော အကြောင်းဟု ဆိုအပ်သောပေး။ “မုခသဒ္ဓေါစေတ္ထ မုခော ပါယေသု ဝဒေန- စာဒိသို မုခမိရိတန္တိ ဝုက္ခေသု စတုသု အတ္ထေသု ဥပေါယတ္ထေ ယဝတ္ထတိတိ

(၃၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဓဋ္ဌဗ္ဗော”ဟူသောကျမ်းစကားနှင့်အညီ ဤကျမ်းအလို အဋ္ဌမုခါ၊အဋ္ဌမုခါမည် သော။ ယာသော ဝါဒယုတ္တိ၊အကြင်အယုတ္တိခြင်း၏အကြောင်းသည်ပေး။

အနုသန္ဓေ။ ။အနုလောမ ပစ္စနိကပဉ္စကဋ္ဌအာဒိနိဂ္ဂဟကိုပြု၍ ပစ္စနိယာနုလောမ ပစ္စကဋ္ဌလည်း အာဒိနိဂ္ဂဟကိုသာလျှင်ပြု၍ ဘုရားထားတော်မူသော မာတိကာ ကိုပြုခြင်းငှာ “သာပနေသာ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ဆက်။ သာ သော မာတိကာ၊ ထိုမာတိကာကို။ (သတ္တာရာ ဌပိတာ ဌိစပ်)။ “ပုဂ္ဂလော၊အတ္တကို။ ဝါ၊ သတ္တကို။ဝါ၊ ဇီဝကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ မှန်သော အနက်သဘော မဘောက်မပြန် မြတ်သော အနက် သဘော၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်မည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ သကဝါဒိကမေး၏။ အာမိန္ဒာ၊ ဪ သိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိ ဇာနာတိ၊ ပရဝါဒိကဝန်ခံ၏။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော၊ အကြင် မှန်သော အနက် သဘောသည်၎င်း။ ယော ပရမတ္ထော၊ အကြင် မဘောက်ပြန်သော အနက် သဘောသည်၎င်း။ အတ္တိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထမှ။ အညော၊ တပါးသော။ တဒါဓာရော၊ ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထလျှင် တည်ရာရှိသော။ သော ပုဂ္ဂလော၊ထိုအတ္တကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ မှန်သော အနက်သဘော မဘောက်မပြန် မြတ်သော အနက်သဘော၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ဉာဏ် ဖြင့်ကပ်၍ သိအပ်မည်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ သကဝါဒိက မေးပြန်၏။ ဧဝံ သို့။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ နဝတ္ထဗ္ဗောဝေ၊ မဆိုသင့်သည်သာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပရဝါဒိကပယ်၏။ တံ၊ သင်သည်။ နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ခြင်းကို။ အာဇာနာ ဟိ၊ သိဘိလတ်သေး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ သကဝါဒိက နှိပ်၏။ (ဣတိ ထည့်။ ဤရွှေကား အနုလောမပစ္စနိကပဉ္စကဋ္ဌ အာဒိနိဂ္ဂဟတည်း)။ ပုဂ္ဂ လော၊ အတ္တကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ နုပလဗ္ဗတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ မသိ အပ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ပရဝါဒိကမေး၏။ အာမိန္ဒာ၊ ဪ ဉာဏ် ဖြင့်ကပ်၍ မသိအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဇာနာတိ၊ သကဝါဒိကဝန်ခံ၏။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော၊ သည်၎င်း။ ယော ပရမတ္ထော၊ သည်၎င်း။ အတ္တိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထမှ။ အညော၊ သော။ တဒါဓာရော၊ ထိုသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ လျှင် တည်ရာရှိသော။ သောပုဂ္ဂလော၊ထိုအတ္တကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ နုပလဗ္ဗတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ မသိအပ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ပရဝါဒိက

နိဒါနကထာ

မေးပြန်၏။ ဝေံသို့။ နဟိဝတ္ထဗ္ဗေ-နဝတ္ထဗ္ဗောဒေ၊ မဆိုသင့်သည်သာတည်း။
ဣတိသို့။ ပဋိက္ခိပတိ၊ သကဝါဒိက ပယ်၏။ တံ၊ သင်သည်။ နိဂ္ဂဟံ၊ နိပ်ခြင်းကို။
အာဇာနာဟိ၊ သိဘိလတ်သေး။ ဣတိ သို့။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ ပရဝါဒိက နိပ်၏။

ဝစနတ္ထာဒိး ။ တေ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထာ အာဇာနာယဿ သောတိ တဒါဇာရော
ဗြူ၊ ဤရှေ့ကား ပစ္စနိယာနုလောမ ပဉ္စကဋ္ဌ အာဒိနိဂ္ဂဟတည်း။ ဝတ္ထဗ္ဗေကား
ကုစေဝါ ဟူသော မောဂ္ဂဏှာနိသုတ်ဖြင့်၎င်း၊ တိလိင်္ဂတော ဌာနေ သိယော
နမေ ဟူသော သဒ္ဓနိတိသုတ်ဖြင့်၎င်း သိကို ရေး၍ ရုပ်ပြီးသည်။

“သဗ္ဗတ္ထ၊ ခပ်သိမ်းသောကိုယ်၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပ
လဗ္ဗတိ၊ သလော။ သဗ္ဗတ္ထံ၊ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ နုပလဗ္ဗတိ၊ သလော။ သဗ္ဗဒါ၊
ခပ်သိမ်းသောကာလ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
သလော။ သဗ္ဗဒါ၊ ခပ်သိမ်းသော ကာလ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ
ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ နုပလဗ္ဗတိ၊ သလော။ သဗ္ဗေသု၊ ခပ်သိမ်းသော ခန္ဓာ
အာယတန ဓာတ်တို့၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဗတိ၊
သလော။ သဗ္ဗေသု၊ တို့၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ နုပလဗ္ဗတိ၊
သလော” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဝေံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။
ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဝါဒံ၊ ဝါဒကို။ နိဿာယ၊ မိ၍။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။
နိဂ္ဂဟံ၊ နိပ်ခြင်းကို။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဝါဒံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မိ၍။ ဒုတိယံ၊ သော။
နိဂ္ဂဟံ၊ ကို။ ပ။ အဋ္ဌမံ၊ သော။ ဝါဒံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မိ၍။ အဋ္ဌမံ၊ သော။ နိဂ္ဂဟံ၊ ကို။
ဒဿေ ခန္တန၊ ပြတော်မူလိုသော။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဌပိတာ၊ ထားတော်
မူအပ်၏။

စောဒနာနုသန္ဓေ ။ ပုဂ္ဂလဝါရ၌ နည်းပြု၍ မာတိကာဌပနကို သိရပေပြီ၊ ပုဂ္ဂလ
ဝါရမှ ကြွင်းသော အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌ နည်းအသီးရှာ၍ ပြုရမည်ထော
စောဒနာဘွယ်ရှိသောကြောင့် “ဣမိနာနယေန” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဣမိနာနယေန၊ ဤသို့ ပုဂ္ဂလဝါရ၌ ပြအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ
သောဝါရတို့၌။ မာတိကာဌပန၊ မာတိကာထားခြင်းကို။ ဝေဒိတဉ္စံ၊ သိအပ်၏။

၁။ ဝတ္ထိမောဂ္ဂဏှာန် ဒုတိယဘူတ ၁၁၀-ထုတ်။
၂။ သဒ္ဓနိတိသုတ္တဒါလာ နာမကပ္ပ ၂၇၇-ထုတ်။
ဣန္ဒာသယ (က) ၄၃၅-၅ (ဒုတိယအကြိမ်)

ပထမတွဲ
အဋ္ဌသာလန

၃

(၃၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေဘနာနသန္ဓေ။ ။ဆရာမြတ်စွာဘုရားသည် မာတိကာကို ထားသောဟု ဆို၏။ အကယ်၍ ထိုထိုထားချေသော် မာတိကာသာ ဖုဒ္ဓသာသိတ မည်၏။ နိဗ္ဗေသသည် ပိတဏ္ဍဝါဒီဆိုသောအတိုင်း သာဝကသာသိတ မည်ကောင်းချေသည် မဟုတ်တုံလော စုဒ္ဓိရှိရကား “တမ္ပနေတံ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ဆက်။ တံ တေမာတိကံ၊ ထိုမာတိကာကို။ ဌပေန္တော၊ ထားတော်မူသော။ သမ္ပုဋ္ဌေါ၊ သည်။ အာယတီ၊ နောင်အခါ၌။ ဘာဇနသင်္ခါတံ၊ ဝေဘန်လတံ သည်ဟု ဆိုအပ်သော။ (ထည့်)။ ဣမံကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ဒိသ္မာဝ၊ မြင်တော်မူသောကြောင့် သာလျှင်။ ဌပေသိ၊ ထားတော်မူ၏။ မမ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနတော၊ မှ။ အဋ္ဌာရသဝဿာဓိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဒိန္နံဝဿသတာနံ၊ တို့၏။ မတ္တကော၌။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရောနာမ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုသဟဿမဇ္ဈေါ၊ ရဟန်းတထောင်တို့၏ အလယ်၌။ နိသိန္ဓော၊ နေလျက်။ သကဝါဒေါ၊ သကဝါဒ၌။ ပဉ္စသုတ္တသတာနံ၊ ငါးရာသောသုတ်တို့၎င်း။ ပရဝါဒေါ၊ ပရဝါဒ၌။ ပဉ္စသုတ္တသတာနံ၊ သုတ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တသဟဿံ၊ သုတ်တထောင်ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ဒိသနိကာယပုမာဏံ၊ ဒိသနိကာယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏံ၊ ကို။ ဘာဇေယတိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမံကာရဏံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ဒိသ္မာဝ၊ ကြောင့်သာလျှင်။ ဌပေသိ၊ ၏။

မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရော၊ သည်။ ဣမံပကရဏံ၊ ဤ ကထာဝတ္ထု ကျမ်းကို။ ဒေသေန္တောပိ၊ ဟောငြားသော်လည်း။ အတ္တမနာ၊ ၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ နဒေသေသိ၊ ဟောသည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေန၊ ပေးတော်မူအပ်သောနည်းဖြင့်။ ဌပိတမာတိကာယ၊ ဖြင့်။ ဒေသေသိ၊ ၏။ အာယတီ၊ နောင်အခါ၌။ ဘာဇနသင်္ခါတံ၊ ဝေဘန်လတံ သည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယံကာရဏံ၊ အကြင်အကြောင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်တော် မူသောကြောင့်။ သမ္ပာသမ္ပုဋ္ဌေန၊ သည်။ မာတိကာကို။ ဌပိတာ၊ ထားအပ်၏။ ဣတိဝေဓံဣမိနာ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ သမ္ပာသမ္ပုဋ္ဌေန၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေန၊ မြင်တော်မူအပ်သော။ ဘာဇနသင်္ခါတေန၊ ဆိုအပ်သော။ ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေန၊ ဖြင့်။ ဌပိတမာတိကာယ၊ ဖြင့်။ မောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿတ္ထေရေန၊ သည်။ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏဿ၊ ၏။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်။

အယဉ္ဇတ္ထော ဂန္တိရော ဒုဗ္ဗိညေယျော၊
တသ္မာ ဝိညူတိ သဒ္ဓါ ဓာရေတဗ္ဗော။

(တနည်း) သတ္တာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေန၊ ဖြင့်။ ဌပိတမာတိကာယ၊ ဖြင့်။
မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏဿ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ
ဒေသိတတ္တာ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ဣတိ သဒ္ဓဿ ဣမ ဟေတွတ္ထေ ပဝတ္ထတ္တာ တသ္မာတိ အတ္ထော။ သတ္တာရာ။ ပ။
ဒေသိတတ္တာတိ ဣဒမ္ပန တဗ္ဗိဝရဏန္တိ နောတက္ကော။ ။မဏိဒိပ။

သကလမ္ပိ၊ ကျမ်းစမာတိကာ တစိတ်သာ မဟုတ် အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။
တေပကရဏံ၊ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသိတမေဝနာမ၊ လျှင်။
ဇာတံ၊ ၏။ ယထာ ယေနပကာရေန၊ အကြင်သို့သော အကြောင်းဖြင့်။ တေ
ပကရဏံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသိတနာမ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ တံနိဒဿနံ၊ ထိုဗုဒ္ဓ
ဘာသိတ အဖြစ်၏ အကြောင်းကိုပြတတ်သော။ သက္ခိဘူတံ၊ သက်သေဖြစ်၍
ဖြစ်သော။ သုတ္တံ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။

ယေန ပကာရေနာတိ ယေနကာရဏေန သတ္တာရာ ဒိန္နနယေန ဌပိတမာတိ
ကာယ ဝိသတ္ထသာဝေ၊ ဣမပကာရေနာမ။

(တနည်း) ယထာကိံ - ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း။ မဓုပိဏ္ဍိက သုတ္တန္တာဒိနိ
ယထာ၊ မဓုပိဏ္ဍိကသုတ် အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။

တေနစ ယထာ ကိန္တိမဿ ကိံယထာ၊ ကိမိဝါတိ အတ္ထံနိဝတ္ထေတိ၊ ကိဉ္စာပိ
နိဝတ္ထေတိ၊ တထာပိ အသမတ္ထောပိ ယုတ္ထော ပိယဒိဿတိ၊ တထာ ယထာကိံ၊
မဓုပိဏ္ဍိကသုတ္တန္တာဒိနိတိ ဣကမေဝ အဝတွာ ယထာတိ ဣဒမ္ပိ ဝုတ္တန္တိ၊
အညထာ ဣဒံနဝတ္ထဗ္ဗိ သိယာတိ။ ။မဏိဒိပ။

ဟိ-ဝိတ္တာရော၊ အကျယ်ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ မဓုပိဏ္ဍိကသုတ္တန္တသို့၊
မဓုပိဏ္ဍိကသုတ္တန်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ယတောနဒါနံ
ယံကာရဏာ၊ အကြင်ခြောက်ပါးသော အဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါးသော
ဗာဟိရာယတန အစရှိသော အကြောင်းကြောင့်။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ ပပဉ္စ
သညာသင်္ခါ၊ သံသရာဝင်ကို ချဲ့တတ်သော။ ဝါ၊ သံသရာ၌ ကြာမြင့်စေတတ်
သော တဏှာ မှာန ဒိဋ္ဌိနှင့် ယှဉ်သော သညာအစုတို့သည်။ သမုဒါစရန္တိ၊
လှမ်းမိုးကုန်၏။ ဣတ္ထ-ဧတေသု အာယတနာဒိသု၊ ဤအာယတနခန္ဓာဓာတ်

တို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တခုတခုသော အာယတန ခန္ဓာဓာတ်သည်။ (ပကတိ ကတ္တား ။ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိဟိ၊ တဏှာမာနဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်။ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ အလွန် နှစ်သက်အပ်သည်။ အဘိဝဒိတဗ္ဗံ၊ အဟံမမဟု အလွန်ဆိုအပ်သည်။ အဇ္ဈော သိတဗ္ဗံ၊ မျှ၍ ပြီးဆုံးစေအပ်သည်။ (ဤသုံးပုဒ်ကား ဝိကတိကတ္တား)။ နတ္ထိ စေ၊ အကယ်၍ မရှိငြားအံ့။ ဝေသတိ၊ ဤသို့မရှိသော်။ ဒေဝေဝသောဝေ၊ ဤအဘိနန္ဒန စသည်တို့၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်သော အရိယာမဂ် အရိယာဖိုလ် သည်သာလျှင်။ ရုဂါနုသယာဒိနံ၊ ကာမရုဂါနုသယ အစရှိသော ခုနစ်ပါး သော အနုသယတို့၏။ အန္တော-အဝသာနံ၊ ဆုံးရာတည်း။ အပ္ပဝတ္ထိ၊ မဖြစ်ရာ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မာတိကံ၊ ကို။ ဌပေတု၊ ။ ၍။ အာသနာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပိဟာရံ၊ ကျောင်းတော်သို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူ၏။

ဓမ္မပ္ပဋိဂ္ဂါဟကာ၊ တရားကို နာစိမ့်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မဟာ ကစ္စာနတ္ထေရံ၊ သို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ ဒသပလေန၊ သည်။ ဌပိတမာတိကာ ယ၊ ၍။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ပုစ္ဆံ၊ သု၊ ကုန်၏။ ထေရော၊ သည်။ ပုစ္ဆိတမတ္တကေ နေဝ၊ မေးကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ အကထေတွာ၊ မဖြေမူ၍။ ဒသပလဿ၊ အား။ အပစိတိဒဿနတ္ထံ၊ ပူဇော်ခြင်းကိုပြုခြင်းငှာ။ “အာဝုသော၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ကား။ သာရတ္ထိကော၊ အနှစ်ဖြင့် အလိုရှိသော။ သာရဂဝေသိ၊ အနှစ်ကို ရှာလေ့ ရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်” ။ ဣတိ၊ သို့။ သာရောပမံ၊ အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကြီး ဥပမာကို။ အာဟရိတွာ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာရရက္ခောဝိယ၊ အနှစ်ရှိသော သစ်ပင်ကြီးနှင့် တူတော်မူ၏။ သာဝကော၊ တို့သည်။ သာခါ ပလာသသဒိသာ၊ အခက်အရွက်နှင့်တူကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၍။ အာဝုသော၊ တို့။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာနံဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိစကောင်းသော ကုန်အောင် စုံသော ဉေယျတရားကို။ သဗ္ဗညုတ ညာဏေန၊ ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ ပဿံ-ပဿိတဗ္ဗံ၊ မြင်စကောင်းသော ကုန်အောင်စုံသော ဉေယျတရားကို။ သမန္တစက္ခုနာ၊ သမန္တစက္ခုဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။ (တနည်း)။ ဇာနံ ဇာနန္တော၊ မဘောက်မပြန် သိတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူသည် သာလျှင်တည်း။ ပဿံ-ပဿန္တော၊ မဘောက်မပြန် မြင်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူသည်သာလျှင်တည်း။ စက္ခုဘူတော၊ ကိုယ်တော်အလုံး ပညာမျက်စိတုံးသဘွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝါ၊ သတ္တလောက၏ ပညာမျက်စိ

သဖွယ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ဉာဏဘူတော၊ ကိုယ်တော်အလုံး ဉာဏ်တုံးကြီးသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝါ၊ သတ္တလောက၏ ဉာဏ်သဖွယ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ဓမ္မဘူတော၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားဖြင့် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝါ၊ သတ္တလောက၏ ဗောဓိပက္ခိယ တရားသဖွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဗြဟ္မဘူတော၊ အရိယာမဂ်ဖြင့် ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝါ၊ သတ္တလောက၏ အရိယမဂ်သဖွယ်ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝတ္တော၊ သစ္စာလေးပါး ကို ဟောတော်မူတတ်၏။ ပဝတ္တော၊ သစ္စာကိုထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော အရိယ မဂ်ကို ဖြစ်စေလျက် အခါလေးမြင့် ဟောတော်မူတတ်၏။ အတ္ထဿ၊ သစ္စာ လေးပါးဟူသော အနက်ကို။ ဝါ၊ သစ္စာလေးပါးဟူသော အမေဉ္စစ္စာကို။ နိဇ္ဇေတော၊ ထုတ်ဘော်၍ ပြတော်မူတတ်၏။ ဝါ၊ အတ္ထဿ၊ ပရမတ္ထဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့။ နိဇ္ဇေတော၊ ပို့ဆောင်တော်မူတတ်၏။ အမတဿ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ ဒါတော၊ ပေးတော်မူတတ်၏။ ဓမ္မဿာမိ၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားရှင် ဖြစ်တော် မူ၏။ တထာဂတော၊ ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့ လာခြင်းကောင်းတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တာရံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ထောမေတွာ၊ ခံတွင်းမဆံ ချီးအံ့၍။ ပုနပ္ပုနံ၊ ဖန်။ ဝါ၊ အကြိမ်ကြိမ်။ ထေရေဟိ၊ တို့သည်။ ယာစိတော၊ တောင်းပန် အပ်သည်ဖြစ်၍။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဌပိတမာတိကာယ၊ ထားတော်မူအပ် သော မာတိကာ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဘန်၍။ “ပန၊ ထိုသို့ဝေဘန် ငြားသော်လည်း။ အာယသ္မန္တော၊ သက်တော်ရှည်သော အရှင်တို့။ တုမေ၊ အရှင်တို့သည်။ အာကခံမာနာဝ၊ အလိုရှိကုန်မှုကား။ ဘဂဝန္တံယေဝ၊ သို့သာ လျှင်။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကပ်၍။ တေမတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ပဋိပုစ္ဆေယျာထ၊ တဖန် မေးလျှောက်ကြလေကုန်။ သဗ္ဗညုဗညာဏေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ သံသန္နိယမာနံ၊ နှီးနှောအပ်သည်ရှိသော်။ သစေသမေတိ၊ အကယ်၍ ညီသည် ဖြစ်အံ့။ တေမတ္ထံ၊ ကို။ ဂဏေယျာထ၊ မှတ်ကြလေကုန်။ နောစေသမေတိ၊ အကယ်၍ မညီသည်ဖြစ်အံ့။ မာဂဏိတ္ထ၊ မမှတ်ကြလေလင့်”။ ဣတိဣမိနာ အဓိပ္ပာယ်နာ၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ယထာယေနပကာရေန၊ အကြင်သို့ သောအပြားဖြင့်။ “ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေါ၊ အရှင်တို့အား။ ဗျာကဏေတိ၊ ဟောကြား၏။ တထာ တေနပကာရေ၊ ဖြင့်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဓာရေယျာထ၊ မှတ်ကြလေကုန်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ၊ ၍။ ဥယျောဇေဏိ၊ လွတ်လိုက်၏။

(၃၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မူလဒီကာအဓိပ္ပါယ်။ ။စက္ခုဘူတောတိ ပညာစက္ခုမယတ္ထာ သက္ကေသုစ တဒပ္ပါဒနတော လောကဿ စက္ခုဘူတော။

ဤဒီကာ၌ ပညာစက္ခုမယတ္ထာဟူသော ဟိတ်ကို စက္ခုတွင်သာစပ်။ ဤအလိုသော် စက္ခုမယဘူတော ဟူအပ်လျက် မယကျေ၍ စက္ခုဘူတော နေသည်ဟုလို။ သက္ကေသုစ တဒပ္ပါဒနတောဟူသော ဟိတ်ကို လောကဿ စက္ခုဘူတော၌စပ်။ “စက္ခုဇုဝ ဘူတော ယောဘဂဝါ သောယံ စက္ခုဘူတော” ဟု ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသိပ္ပံ။ ယောဘဂဝါ။ သည်။ စက္ခုဇုဝ၊ ကိုယ်တော်အလုံး ပညာ မျက်စိတုံးကြီးသဖွယ်။ ဘူတော၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ ဝါ၊ ပညာမျက်စိဖြင့် ပြီး၏သို့။ ဘူတော၊ ၏။ ဇုတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဘဂဝါ၊ သည်။ စက္ခုဘူတော၊ ၏။

ပညာဝေ စက္ခု တေန နိပ္ပန္နံ ပညာစက္ခုမယံ၊ ဘဂဝတော ခန္ဓပဉ္စကံ၊ တေန ဝါ နိဂ္ဂန္ဓော ပညာစက္ခုဝ ယောဘဂဝါ။ တဿ ဝါ ခန္ဓသန္တာနော။

ဤပါဠိကိုမြော်၍ ကိုယ်တော်အလုံး ပညာမျက်စိတုံးကြီးသဖွယ်။ ဝါ၊ ပညာ မျက်စိဖြင့် ပြီး၏သို့ ဟူသောအနက်ကို ယောဇနာသည်။

(တနည်း) ယောဘဂဝါ။ သည်။ စက္ခုဇုဝ၊ သက္ကထောက၏ ပညာမျက်စိ သဖွယ်။ ဘူတော၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ သက္ကေသုစ တဒပ္ပါဒနတော လောကဿ စက္ခုဘူတော ဟူသောဒီကာကိုမြော်၍ ဤအနက်ကို ယောဇနာသည်။

မဏိဒီပအဓိပ္ပါယ်။ ။စက္ခုဘူတောတိ အယံသမာသော နိဂြောစပရိမဏ္ဍလောတိ သမာသော ဝိယ ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသောဝ ဟောတိ။ န သင်္ခပဏ္ဍရန္တိ သမာသောဝိယ ကမ္မဓာရယသမာသော။ တေဿ ဟိ စက္ခုဇုဝ ဘူတော ယောဘဂဝါတိ ဝါကျမေဝ ဟောတိ။ နိဂြောစ ပရိမဏ္ဍလောတိ သမာသပဒဿ ဝိဝါ နိဂြောစောဇုဝ ပရိမဏ္ဍလော ယောရာဇကုမာရောတိ ဝါကျမေဝ။ န သင်္ခပဏ္ဍရန္တိ သမာသပဒဿဝိယ သင်္ခါ ဇုဝ ပဏ္ဍရန္တိ ဝါကျမိဝ စက္ခုဇုဝ ဘူတောတိ ဝါကျန္တိ။ ကေပိ ပန စက္ခုဘူတောတိ ကမ္မဓာရယသမာသောတိ ဝဒန္တိ။ တံ နယုဇ္ဇတိ။ နိဂြောစပရိမဏ္ဍလောတိ သမာသဿဝိယ စက္ခုဘူတောတိ သဒာသဿ ဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသတ္ထာ။ ဝေဉ္စ ကတွာ သမာသကပ္ပေ ဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသာပိကာရေ စက္ခုဇုဝ ဘူတော ယောဘဂဝါ သောယံ စက္ခုဘူတောတိ ဝုစ္စတိ။

ဤ မဏိဒီပကို မြော်၍ သမာသံကျမ်း၌ “စက္ခုနော ဘူတော စက္ခုဘူတော၊ စက္ခုဘူတောဇုဝ ဘူတော ယော ဘဂဝါ သောယံ စက္ခုဘူတော၊ နိဂြောဓဿ ပရိမဏ္ဍလော နိဂြောစပရိမဏ္ဍလော၊ နိဂြောစပရိမဏ္ဍလောဇုဝ ပရိမဏ္ဍလော ယောရာဇကုမာရော” ဟူသောပါဠိကို ပါဠိပျက်ဟု မှတ်အပ်၏။

ပဝတ္ထာတိ စိရံ သပ္ပပုဋိဝေခံ ပဝတ္ထေန္တော ဝဒတိတိ ပဝတ္ထာ။ ။ဒီကာ ၁၆-ဆ။ ဤဒီကာ၌ စိရံဟူသောပါဠိဖြင့် ပဝတ္ထာ၌ ပသညံ ပကဋ္ဌအနက်ကို ဟောသည်။ ပကဋ္ဌသညံစာည်း ဤ၌ စိရံအနက်ကို လိုသည်ဟု ပြသည်။

စိရန္တိ ဣမိနာ ဟိ ပကာရဿ ပကဋ္ဌံ ဒဿေတိ။ တေန ဝုတ္တံ အနုဒ္ဓိကာယံ ပဝတ္ထာတိတ္ထေပကာရဿ ပကဋ္ဌတံ ဒဿေတံ စိရံ သစ္စပုဂ္ဂိုလေဝေပံ ပကာသေန္တော ဝဒတိတိ ပဝတ္ထာတိ အာဟ။ အညတ္ထ ပန စိရတ္ထောဝ ပကဋ္ဌောတိ ဝုတ္ထော။ ဣဝ ပန စိရော ဒိဗော ကာယောဒေဝ ပကဋ္ဌောတိ ဝုတ္ထော။ ။မဏိဒိပ။

တေဘိက္ခု။ တရားကို နာကုန်သော ထိုရဟန်းတို့သည်။ သတ္တာရံ၊ သို့။ ဥပသက်မိတွာ၊ ရှိ။ ပုစ္ဆိံ သု၊ ကုန်၏။ သတ္တာ၊ သည်။ “ကစ္စာနေန၊ သည်။ ဒုက္ကထိတံ၊ မကောင်းသဖြင့် ဟောအပ်၏” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝတွာ၊ မကဲ့ရဲ့မူရှိ။ သုဝတ္ထာလိဂံ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော မုရိုးစည်ငယ်ကို။ ဥဿာပေန္တောဝိယ၊ ထောင်ဘိ၏သို့။ ဂိဝံ၊ ရွှေမုရိုးစည်နှင့်တူသော လည်တော်ကို။ ဥန္နာမေတွာ၊ ချီရှိ။ ဝါ၊ အထက်သို့ ညွှတ်စေ၍။ သုပုပ္ဖိတသတပတ္တသဿိရိကံ၊ ကောင်းစွာပွင့်သော များသောပွင့်ချပ်ရှိသော ပဒုမ္မာကြာကဲ့သို့ တင့်တယ်သော အသရေရှိသော။ မဟာမုခံ၊ မြတ်သောခံတွင်းတော်ကို။ ပူရေန္တော၊ ပြည့်စေလျက်။ ဗြဟ္မဿရံ၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံနှင့်တူသော အင်ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အသံတော်ကို။ နိစ္ဆာရေတွာ၊ မြက်တော်မူ၍။ “သာဓု သာဓု” တိ၊ ကောင်းပေကောင်းပေဟူ၍။ ထေရဿ၊ အား။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒတွာ၊ ရှိ။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာကစ္စာနေ၊ သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ၍။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မဟာကစ္စာနေ၊ သည်။ မဟာပညော၊ ၍။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တုမော၊ တို့သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ တေမတ္ထံ၊ ကို။ စေပိ ပဋိပုဇ္ဈေယျာထ၊ အကယ်၍ တဖန်မေးလျှောက်ကုန်ငြားအံ့။ မဟာကစ္စာနေန၊ သည်။ တံသုတ္တံ၊ ကို။ ဝေ၊ အား။ ဗျာကတံယထာ၊ ဟောငြားသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ အဟမ္ပိ၊ သည်လည်း။ တံသုတ္တံ၊ ကို။ ဝေ၊ အား။ ဗျာကရေယံ၊ ဟောရအံ့” ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၍။

ဝေ၊ သို့။ သတ္တာရာ၊ သည်။ အနုမောဒိတကာလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ သကလံ၊ သော။ သုတ္တံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဘာသိတမေဝနာမ၊ လျှင်။ ဇာတံ၊ ၍။ (စ ပန အနတ္တ) ။ မဓုပိဏ္ဍိကသုတ္တေ၊ ခွံ။ ယောနယော၊ အကြင်နည်းကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္ထော၊ ပြီ။ အာနန္ဒတ္ထေရာဒိဟိ၊ တို့သည်။ ငိတ္တာရိတသုတ္တေ သုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဒေဝေ ဒေဝေဝေ၊ မဓုပိဏ္ဍိကသုတ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၍။ အညော၊ သော။ နယော၊ ကို။ နဝေဒိတဗ္ဗော၊ အပ်။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ သတ္တပု

(၄၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကရဏာနိ၊ တို့ကို။ ဒေသေန္တော၊ ရှိသော်။ ကထာဝတ္ထု၊ သို့။ ပတွာ၊ ဤ။ ဝုတ္တ
နယေနေဝ၊ လျှင်။ မာတိကံ၊ ကို။ ဌပေသိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဌပေန္တော၊ စကား။
အာယတိံ၊ ဌ။ ဘာဇနသင်္ခါတံ၊ သော။ ဣမံကရဏံ၊ ကို။ အဒ္ဓသ၊ ၏။

မမ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနတော၊ မှ။ အဋ္ဌာရသဝဿာဓိကာနံ၊ ကုန်သော။ ဒိန္နံဝဿ
သတာနံ၊ တို့၏။ မတ္ထကော၊ ဌ။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရောနာမ၊ သော။
ဘိက္ခု၊ သည်။ ဘိက္ခုသဟဿမဇ္ဈေ၊ ဌ။ နိသိန္နော၊ လျက်။ သကဝါဒေ၊ ဌ။
ပဉ္စသုတ္တသတာနိ၊ တို့၎င်း။ ပရပါဒေ၊ ဌ။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိ၊ တို့၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တသဟဿံ၊ ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ဤ။ ဒိဃနိကာယပု
မာဏံ၊ သော။ ကထာဝတ္ထုပုကရဏံ၊ ကို။ ဘာဇေသတိလတံ၊ ဣတိ၊ သို့။
အာယတိံ၊ ဌ။ ဘာဇနသင်္ခါတံ၊ သော။ ဣမံကရဏံ၊ ကို။ အဒ္ဓသ၊ ၏။

မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရော၊ သည်။ ဣမံပကရဏံ၊ ကို။ ဒေသေန္တောပိ၊
ဟောငြားသော်လည်း။ အတ္တနေ၊ ၏။ ဉဏေန၊ ဖြင့်။ နဒေသေသိ၊ ဟော
သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေန၊ ဖြင့်။
ဌပိတမာတိကာယ၊ ဖြင့်။ ဒေသေသိ၊ ၏။ အာယတိံ၊ ဌ။ ဘာဇနသင်္ခါတံ၊
သော။ ယံကရဏံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ကြောင့်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ မာတိကာ၊
ကို။ ဌပိတာ၊ ၏။ ဣတိဝေ ဣမိနာ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဒိဋ္ဌေန၊
သော။ ဘာဇနသင်္ခါတေန၊ သော။ ကာရဏေန၊ ဖြင့်။ သတ္တာရာ၊ သည်။
ဒိန္နနယေန၊ ဖြင့်။ ဌပိတမာတိကာယ၊ ဖြင့်။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။
ကထာဝတ္ထုပုကရဏသ၊ ၏။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ သကလမ္ပိ၊ သော။
တေမ္ပိပကရဏံ၊ သည်လည်း။ ဗုဒ္ဓဘာသိတမေဝနာမ၊ လျှင်။ ဇာတံ၊ ၏။ ဝေ၊
ဤသို့။ ကထာဝတ္ထုနာဝ၊ နှင့်သာလျှင်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သတ္တပုကရဏာနိ၊
ခုနစ်ကျမ်းတို့သည်။ အဘိဓမ္မောနာမ၊ မည်၏။

ကျမ်းတစ်။ ။ ပကရဏပရိစ္ဆေဒကို ပြုပြီး၍ ပရိန္ဒန္တဖြစ်သော ဓမ္မသင်္ဂဟိတသော
ခုနစ်ကျမ်းတို့၏ စိတ္တဝိသတ္တိစသည် ခန္ဓဝိဘင်းစသည် သင်္ဂဟနည်း သဟဂတ
နည်းစသည် ခန္ဓပညတ္တိ စသည် ပုဂ္ဂလကထာစသည် မူလယမကစသည် တိက
ပဋ္ဌာန်းစသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော အစိတ်ဖြစ်သော ပါဠိရုပ်တို့ကို မှတ်ခြင်းဟု
ဆိုအပ်သော ပါဠိသဒ္ဓိဝေသကို ပြလိုရကား “တတ္ထ ဓမ္မသင်္ဂဟိပကရဏေ”
စသည်ကို မိန့်သော်။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၄၁)

တတ္ထ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်းတို့တွင်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပကရဏေ ဌ။ စိတ္တ
ဝိဘတ္တိ၊ စိတ်ကို ဝေဘန်ရာပါဠိရပ်၎င်း။ ရူပဝိဘတ္တိ၊ ရုပ်ကိုဝေဘန်ရာ ပါဠိ
ရပ်၎င်း။ နိက္ခေပရာသိ၊ မူလစသည်ဖြင့်ထားရာတရားအစု၎င်း။ အတ္ထုဒ္ဓါရော၊
အနက်ကိုထုတ်ရာ အဋ္ဌကထာဘဏ္ဍာ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတသော၊ ကုန်သော။
ဝိဘတ္တိယော၊ ဝေဘန်ရာ ပါဠိရပ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေး
ပါးသော ဝိဘတ္တိ တို့တွင်။ ကာမာဝစရကုသလတော-ကာမာဝစရကုသ
လေသု၊ ကာမာဝစရကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်။ အဗ္ဗ၊ ရှစ်ပါးသော
ကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်တို့၎င်း။ အကုသလတော၊ အကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာ
လေးပါးတို့တွင်။ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အကုသိုလ် စိတ်တို့၎င်း။
ကုသလဝိပါက်တော၊ ကုသလဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့တွင်။ သော
ဋ္ဌသ၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ကုသလဝိပါက်တို့၎င်း။ အကုသလဝိပါက
တော၊ အကုသလဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်။ သတ္တ၊ ခုနစ်ပါးသော
အကုသလဝိပါက်စိတ်တို့၎င်း။ ကြိယတော၊ ကြိယာနာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့
တွင်။ ဧကောဒသ၊ တဆယ့်တပါးသော ကြိယာစိတ်တို့၎င်း။ ရူပါဝစရကုသလ
တော၊ ရူပါဝစရကုသိုလ် နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော ရူပါ
ဝစရကုသိုလ်စိတ်တို့၎င်း။ ဝိပါကတော၊ ရူပါဝစရဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာလေးပါး
တို့တွင်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော ရူပါဝစရ ဝိပါက်စိတ်တို့၎င်း။ ကြိယတော၊
ရူပါဝစရကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့တွင်။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးသော ရူပါဝစရ
ကြိယာစိတ်တို့၎င်း။ အရူပါဝစရ ကုသလတော၊ အရူပါဝစရ ကုသိုလ်
နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော အရူပါဝစရကုသိုလ်
စိတ်တို့၎င်း။ ဝိပါကတော၊ အရူပါဝစရဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့တွင်။
စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော အရူပါဝစရဝိပါက်စိတ်တို့၎င်း။ ကြိယတော၊ အရူပါ
ဝစရကြိယာ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါးတို့တွင်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော အရူပါ
ဝစရကြိယာစိတ်တို့၎င်း။ လောကုတ္တရ ကုသလတော၊ လောကုတ္တရကုသိုလ်
နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော လောကုတ္တရကုသိုလ်
စိတ်တို့၎င်း။ ဝိပါကတော၊ လောကုတ္တရဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာလေးပါးတို့တွင်။
စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော လောကုတ္တရဝိပါက်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကေန
နုဂုတိ စိတ္တာနိ၊ ကခုယုတ် ကိုးဆယ်သော စိတ်တို့ကို ဝေဘန်ရာ ပါဠိရပ်

အဋ္ဌကထာ - ပထမ

၇ A

(၄၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ထို့သည်။ စိတ္တဝိဘတ္တိနာမ၊ မည်၏။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍန္တိနာမမ္ပိစိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ဟူသော အမည်သည်လည်း။ တဿော-တဿာဝေ၊ ထိုစိတ္တဝိဘတ္တိ၏ သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ တံ၊ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍသည်။ ဝါ၊ စနာမဂ္ဂတော၊ သခင် သာရိပုတ္တရာပို့ချသောစကားအစဉ်ဖြင့်။ အတိရေကဆဘာဏဝါရံ၊ အလွန်နှင့်တကွ ခြောက်ဘာဏဝါရရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ ဝိတ္ထာ ရိယမာနံ၊ ချဲ့အပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ အကျယ်ဟောတော်မူအပ်သော ဘုရား စကားတော်သည်။ အနန္တံ၊ အဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိသည်။ အပရိမာဏံ၊ အတိုင်း အရှည် မရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဒနန္တရံ၊ ထိုစိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ၏ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော ကာလ၌။ “ဧက ဝိဓေန ဒုဝိဓေန” တိအာဒိနာ၊ ဧကဝိဓေန ဒုဝိဓေန ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ မာတိကံ၊ ကို။ ဌပေတွာ၊ ၍။ ဝိတ္ထာရေန၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ဝိဘဇိတွာ၊ ၍။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်သော။ ဝိဘတ္တိ၊ သည်။ ရူပဝိဘတ္တိနာမ၊ မည်၏။ ရူပကဏ္ဍန္တိ နာမမ္ပိရူပကဏ္ဍဟူသော အမည်သည်လည်း။ တဿေဝ တဿာဝေ၊ ထိုရူပဝိဘတ္တိ၏သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ တံ၊ ထိုရူပကဏ္ဍ သည်။ ဝါ၊ စနာမဂ္ဂတော၊ အားဖြင့်။ အတိရေက ဧဒဘာဏဝါရံ၊ အလွန်နှင့် တကွ နှစ်ဘာဏဝါရရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရိယမာနမ္ပန၊ ချဲ့အပ်သည် ရှိသော်ကား။ အနန္တံ၊ သည်။ အပရိမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဒနန္တရံ၊ ထိုရူပကဏ္ဍ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ကာလ၌။ မူလတော၊ မူလ အားဖြင့်၎င်း။ ခန္ဓတော၊ ဖြင့်၎င်း။ ဒွါရတော၊ ဒွါရအားဖြင့်၎င်း။ ဘူမိတော၊ ဘုံအားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ အကျိုးအားဖြင့်၎င်း။ ဓမ္မတော၊ ပါဠိအားဖြင့်၎င်း။ ဝါ၊ အကြောင်းအားဖြင့်၎င်း။ နာမတော၊ အမည်အားဖြင့်၎င်း။ လိင်္ဂတော၊ ဣတ္ထိလိင် ပုလ္လိင် နပုလ္လိင်အားဖြင့်၎င်း။ ဣတိဝေ၊ သို့။ မူလာဒိဟိ၊ မူလအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍။ ဝါ၊ ချိုး၍။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားအစုသည်။ နိက္ခေပရာသိ နာမ၊ မည်၏။ သော၊ သည်။

၁။ အက္ခရာရှစ်လုံးတပါး၊ လေးပါး တဝါထာ၊ ဝါထာ နှစ်ရာဇ်းဆယ် တဘာဏဝါရ။

နိဒါနကထာ

ဂါထာနက်။ ။မူလတောစာပိ၊အားဖြင့်၎င်း။ပ။လိင်္ဂတောစာပိ၊အားဖြင့်
၎င်း။ နိက္ခိပိတွာ၊ ထား၍။ ဝါ၊ ချိုး၍။ ဒေသိတတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်
သည်အဖြစ်ကြောင့်။ နိက္ခိပေါတိ၊ နိက္ခေပရာသိဟူ၍။ ပဂုစ္ဆတိ၊ အပြား
အားဖြင့် ဆိုအပ်၏။

နိက္ခေပကဏ္ဍန္တိနာမမ္ပိ၊နိက္ခေပကဏ္ဍဟူသောအမည်သည်လည်း။ တသေဝ
တဿဝေ၊ ထိုနိက္ခေပရာသိ၏ သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ (ရာသိကား
အဂ္ဂိကဲ့သို့ ဣကာရန္တပုလ္လိင်)။ တံ၊ ထိုနိက္ခေပကဏ္ဍသည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊
ဖြင့်။ တိမတ္တဘာဏဝါရံ၊ သုံးဘာဏဝါရ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဝိတ္တာရိယမာနံပန၊ ချဲ့အပ်သည်ရှိသော်ကား။ အနန္တံ၊ သည်။ အပရိမာဏံ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဒနန္တရံ၊ ထိုနိက္ခေပကဏ္ဍ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သောကာလ၌။ တေပိဋကဿ၊
ပိဋကတ်သုံးပုံဟု ဆိုအပ်သော။ ဗုဒ္ဓဝစနဿ ၏။ အတ္တုဒ္ဓါရဘူတံ၊ အနက်ကို
ထုတ်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယာဝသရဏဒုကာ၊ သရဏဒုက်တိုင်အောင်ရွှေသော။
နိက္ခိတ္တံ၊ ထားအပ်သောကဏ္ဍသည်။ အဋ္ဌကထာကဏ္ဍနာမ၊ မည်၏။ ယတော၊
အကြင်အဋ္ဌကထာကဏ္ဍမှ။ မဟာပကရဏိယာ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးကိုသင်ကုန်
သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မဟာပကရဏေ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌။ ဂဏနစာရံ၊
ဂဏနာနံ သင်္ချာနံဌပနံ၊ သင်္ချာထားခြင်းကို။ အသလ္လက္ခေန္တာ၊ မမှတ်နိုင်ကုန်
သည်ဖြစ်၍။ ဂဏနစာရံ၊ သင်္ချာထားခြင်းကို။ သမာနေန္တိ-သမာနံကရေန္တိ၊
ကုမ္ပည်ကိုပြုကုန်၏။ ဝါ၊ သံမာနေန္တိ-သမ္မာအာနေန္တိ၊ ကောင်းစွာဆောင်
ကုန်၏။ တံ၊ ထိုအဋ္ဌကထာကဏ္ဍသည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ဖြင့်။ ဒွိမတ္တဘာဏ
ဝါရံ၊နှစ်ဘာဏဝါရ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝိတ္တာရိယမာနံပန၊
ချဲ့အပ်သည်ရှိသော်ကား။ အနန္တံ၊ သည်။ အပရိမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣတိ၊သို့။ သကလမ္ပိ၊ သော။ ဓမ္မသင်္ဂဏိပကရဏံ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂ
တော၊ ဖြင့်။ အတိရေက တေရသမတ္တ ဘာဏဝါရံ၊ အလွန်နှင့်တကွ တဆယ့်
သုံး ဘာဏဝါရရှိသည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝိတ္တာရိယမာနံပန၊ ကား။ အနန္တံ၊
သည်။ အပရိမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝေဏ္ဍမိနာဂုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။

(၄၃)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဂါထာနက်။ ။စိတ္တဝိဘတ္တိ၊ ၎င်း။ ရူပဉ္စ၊ ၎င်း။ နိက္ခေပေါ၊ ၎င်း။ အတ္တ
ဇောတနာ၊ အနက်ကို ထွန်းပရာဖြစ်သော အဋ္ဌကထာကဏ္ဍ၎င်း။ တေ
ဌာနံ၊ ဤအရာသည်။ ဂမ္ဘိရံ၊ နက်နဲ၏။ နိပုဏ်၊ သိမ်မွေ့၏။ တမ္ပိဌာနံ၊ ထို
အရာကိုလည်း။ ဗုဒ္ဓေ၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ ၎င်း။

နိပါတတ္ထ။ ။ဝိဘာ၊ ဝုဗ္ဗမာနာပေက္ခ ဝိထင်္ဂပွကရဏကို ဝဲ့သည်။ ဝါ၊ ဝုတ္တာ
ပေက္ခ ကထာဝတ္ထုသာ မဟုတ်၊ ဤကျမ်းကိုလည်း ဘုရား ဟောအပ်သည်
ဟုလိုသည်။

တဒနန္တရံ၊ ထိုဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော
ကာလ၌။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သောကျမ်းသည်။ ဝိဘင်္ဂပွကရဏံ၊ နာမ၊
မည်၏။ တံ၊ ထိုဝိဘင်္ဂကျမ်းကို။ “ခန္ဓဝိဘင်္ဂေါ၊ ၎င်း။ ပ။ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂေါ၊
၎င်း” ။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌာရသဝိဓေန၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော အပြားအားဖြင့်။
ဝိဘတ္တိ၊ ၎င်း။

တတ္ထ၊ ထိုတဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဝိဘင်္ဂတို့တွင်။ ခန္ဓဝိဘင်္ဂေါ၊ ကို။ သုတ္တန္တ
ဘာဇနီယ အဘိဓမ္မဘာဇနီယ ပဉ္စာပုစ္ဆကာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓာ၊
သုံးပါးသောအပြားဖြင့်။ ဝိဘတ္တော၊ ၎င်း။ သော၊ ထိုခန္ဓဝိဘင်္ဂသည်။ ဝါ၊ ဝုတ္တာ
မဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ ပဉ္စမတ္တဘာဏာ၊ ရောသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဝိတ္တာရိယမာနော
ပန၊ ကား။ အနန္တော၊ သည်။ အပရိမာဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တတော၊
ထိုခန္ဓဝိဘင်္ဂမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အာယတနဝိဘင်္ဂါဒယောပိ၊ အာယတန
ဝိဘင်္ဂ အစရှိသည်တို့ ကိုလည်း။ ဧတေဟေဝ တီဟိနယေဘိ၊ သာလျှင်။
ဝိဘတ္တာ၊ အပ်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုအာယတနဝိဘင်္ဂ စသည်တို့တွင်။ အာယ
တနဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ ဝါ၊ ဝုတ္တာမဂ္ဂတော၊ အားဖြင့်။ အတိရေကမတ္တဘာဏ
ဝါရော၊ အလွန်နှင့်တကွသော ဘာဏဝါရအတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဓာတုဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ ဒွိမတ္တဘာဏဝါရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သစ္စ
ဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ တထာဒွိမတ္တဘာဏဝါရော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣန္ဒြိယ
ဝိဘင်္ဂေါ၊ ၎င်း။ သုတ္တန္တဘာဇနီယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။ သေ၊ သော
ဣန္ဒြိယဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ ဝါ၊ ဝုတ္တာမဂ္ဂတော၊ အားဖြင့်။ အတိရေကဘာဏဝါရ
မတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပစ္စယာဘကရဝိဘင်္ဂေါ၊ သည်။ ဆမတ္တဘာဏ

ဝါရော့သည်။ ဟောတိ၏။ ပန၊ အထူး။ တွေ့ကြုံပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း၌။ ပဉ္စာပုစ္ဆကံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သတိပဋ္ဌာနဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ အတိရေကဘာဏဝါရမတ္တောသည်။ ဟောတိ၏။ သမ္ပပ္ပဓာန ဣဒ္ဓိပါဒဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်္ဂဝိဘင်္ဂါ၊ တို့သည်။ တထာအတိကရေကဘာဏဝါရမတ္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဈာနဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ ဒွိဘာဏဝါရမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၏။ အပ္ပမညာဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ အတိရေကဘာဏဝါရမတ္တောသည်။ ဟောတိ၏။ သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂါပိ၌လည်း။ သုတ္တန္တဘာဇနိယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။ သေဇေသော သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ အတိရေကဘာဏဝါရမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၏။ ပဋိသမ္ဘိဒါဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ တထာအတိရေကဘာဏဝါရမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၏။ ဉာဏဝိဘင်္ဂါ၊ ကို။ ဒသဝိဓေန၊ ဆယ်ပါးသောအပြားဖြင့်။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ သေဇေသော ဉာဏဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတောပန၊ ကား။ တိမတ္တဘာဏဝါရော့၊ သည်။ ဟောတိ၏။ ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂါပိ၊ ကိုလည်း။ ဒသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ သေဇေသော ခုဒ္ဒကဝတ္ထုဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ တိမတ္တဘာဏဝါရော့၊ သည်။ ဟောတိ၏။ ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂါ၊ ကို။ တိဝိဓေနဝ၊ သလျှင်။ ဝိဘတ္တော၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ သေဇေသော ဓမ္မဟဒယဝိဘင်္ဂါ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ အတိရေကဒွိဘာဏဝါရမတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၏။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသောဝိဘင်းကျမ်းတို့ကိုလည်း။ ဝိတ္တာရိယမာနာ၊ ချဲ့အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အနန္တာ၊ ကုန်သည်။ အပရိမာဏာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေဇ္ဇမိနာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧတံဝိဘင်္ဂပုဂ္ဂလရဏံ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ ပဉ္စတိံ သမတ္တဘာဏဝါရံ၊ သည်။ ဟောတိ၏။ ဝိတ္တာရတောပန၊ အားဖြင့်ကား။ အနန္တံ၊ သည်။ အပရိမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသည်။ ဟောတိ၏။

တဒနန္တရံ၊ ၌။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ကျမ်းသည်။ ဓာတုကထာပကရဏံနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ဓာတုကထာပကရဏံနာမ၊ မည်သည်ကို။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ တံ၊ ထို ဓာတုကထာကျမ်းကို။ “သင်္ဂဟော အသင်္ဂဟော။ ပ။ အသင်္ဂဟိတ” န္တိဟူ၍။ စုဒ္ဒသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ ထို ဓာတုကထာကျမ်းသည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ အားဖြင့်။ အတိရေကဆ

(၄၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဘာဏဝါရမတ္တံသည်။ ဟောတိ၏။ ဝိတ္ထာရိယမာနံပန၊ ကား။ အနန္တံသည်။ အပရိမာဏံ သည်။ ဟောတိ ၏။

တဒနန္တရံ၊ ထို ဓာတုကထာကျမ်း၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သောကာလ၌။ ဒေသိ တာ၊ ကျမ်းသည်။ ပုဂ္ဂလပညတ္တိနာမ၊ ၏။ သာ၊ ထိုပုဂ္ဂလပညတ္တိကျမ်းသည်။ “ခန္ဓပညတ္တိ၎င်း။ ပ။ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ၎င်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဆဗ္ဗိဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တာ၊ ၏။ သာ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ အတိရေကပဉ္စမတ္တဘာဏဝါရာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရိယမာနာပန၊ ကား။ အနန္တာ သည်။ အပရိမာဏာဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဒနန္တရံ၊ ထို ပုဂ္ဂလပညတ္တိကျမ်း၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သောကာလ၌။ ဒေသိ တံ၊ သည်။ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏနာမမည်၏။ တံကို။ “သကဝါဒေ၌။ ပဉ္စသုတ္တ သတာနိ၊ တို့၎င်း။ ပခုဂါဒေ၌။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိ၊ တို့၎င်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတ္တသဟသံ၊ ကို။ သမောဓာနေတွာ၊ ၍။ ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ဝါစနာ မဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ ဣဒါနိ၌။ ပေါတ္ထကောပေ၌။ လိခိတံ၊ ရေးအပ်သောပါဠိကို။ အဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ သင်္ဂတိအာရောပိတနယေန၊ ဖြင့်။ ဒိဗနိကာယပူ မာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရိယမာနံပန၊ ကား။ အနန္တံသည်။ အပရိ မာဏံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဒနန္တရံ၌။ ဒေသိတံသည်။ ယမကံနာမပကရဏံ၊ ယမိုက်အမည်ရှိသော ကျမ်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံကို။ “မူလယမကံ၎င်း။ ပ။ ဣန္ဒြိယယမကံ၎င်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ ဝါစနာမဂ္ဂတော၊ ဖြင့်။ ဝိသဘာဏဝါရသတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိတ္ထာရတောပန၊ အကျယ်အား ဖြင့်ကား။ အနန္တံ သည်။ အပရိမာဏံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တဒနန္တရံ၊ ထိုယမိုက်ကျမ်း၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သောကာလ၌။ ဒေသိတံ၊ သည်။ မဟာပကရဏနာမ၊ ကျမ်းကြီးမည်၏။ ပဋ္ဌာနန္တိနာမမ္ပိ၊ ပဋ္ဌာန်းဟူသော အမည်သည်လည်း။ တဿေဝ၊ ထိုမဟာပကရဏ၏သာလျှင်။ နာမံ၊ တည်း။ တံ၊ ကို။ “ဟေတုပစ္စယော။ ပ။ အဝိဂတပစ္စယော” တိ၊ ဟူ၍။ ပစ္စယဝသေန၊ ဖြင့်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ စတုဝိသတိဝိဓေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘတ္တံ၊ ၏။ ဟူ၍။ ဝေဒိတမ္ပံ၊ ၏။ (ထည့်)။

ဆမိပ္ပါယ်။ ။ကာဝကား ဝတ္ထုဗြဟ္မာပေက္ခဖြစ်၍ ဝေဒိတဗ္ဗိ ထည့်သည်၊ လက်ဦးစွာ သိနှင့်ဦး နောက်မှဆိုမည် ဟူလို၊

စောဒနာနုဿဇန္တု။ ။ဆရာ ပကရဏသေဒဂ္ဂိသော ယမိုက်ကျမ်း၌ သဒ္ဓိဋ္ဌာန် သံသယ အနုလုံပဒ္ဓိလုံ စသောအားဖြင့် မဝေဖန်မှု၍ မူလယမက် ခန္ဓယမက် စသောအားဖြင့် ကျမ်းအားဖြင့် ဝေဖန်သကဲ့သို့ ဤပဋ္ဌာန်းကျမ်း၌လည်း ဟေတု ပစ္စယောစသောအားဖြင့် မဝေဖန်မှု၍ တိကပဋ္ဌာန်းဒုကပဋ္ဌာန်းစသောအားဖြင့် မဝေဖန်ကောင်းသလော စုဒ္ဓိရှိရကား “ဣမသ္မိံ ပနဋ္ဌာနေ ပဋ္ဌာနံသမာနေတဗ္ဗိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ ဋ္ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ ပဋ္ဌာနံ-စတုဝီသတိပဋ္ဌာနံ၊ ဤနှစ် ဆယ့်လေးပါးသော ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို။ သမာနေတဗ္ဗိ၊ ကောင်းစွာဆောင်အပ် ၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ ကုသလတ္တိကာဒယော၊ ကုသလတိက် အစရှိကုန်သော။ ဒွါဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော တိက်တို့ သည်။ တိကာနာမ၊ တိက်မည်ကုန်၏။ “ဟေတုမ္မော။ ပ။ သရဏာဓမ္မာအရဏာ မ္မော” တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဣမေဒုကာ၊ ဤဒုက်တို့သည်။ သတံဒုကာ၊ တရာသော ဒုက်တို့မည်ကုန်၏။ အပရေပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ “ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ခမ္မာ။ ပ။ အနုပ္ပါဒေ ဉာဏ” န္တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဒွါစတ္တာလီသ၊ လေးဆယ့်နှစ် ပါးသော ဒုက်တို့သည်။ သုတ္တန္တိကဒုကာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတသု၊ ထိုတိက် ဒုက်တို့တွင်။ ဒွါဝီသတိတိကာ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော တိက်တို့၎င်း။ သတံ ဒုကာ၊ တရာသော ဒုက်တို့၎င်း။ ဣတိအယံ မာတိကာ၊ သည်။ အာဟစ္စဘာသိ ဘာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဋ္ဌာန်ကရိုဏ်းကိုထိ၍ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဇိန ဝစနဘူတာ၊ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန၊ သဗ္ဗညု ဘုရားသည်။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သတ္တန္တိပကရဏာနံ၊ နှစ်ကျမ်းတို့၏။ မာတိကာနာမ၊ မည်၏။

အထ၊ ထိုသို့ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသောတိက် တရာသော ဒုက်တို့ကိုသာ ဘုရား ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။ အပရေတပါးကုန်သော၊ ဒွါစတ္တာလီသ သုတ္တန္တိကဒုကာ၊ လေးဆယ့်နှစ်ပါးသော ဒုက်တို့သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှ။ ဘဝါ၊ စ၍ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဝါ၊ ကုတောပဘဝါ၊ အဘယ်လျှင် အမှုန် ပုံကုန်သနည်း။ ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ ဌပိတာ၊ ထားအပ်ကုန်သနည်း။

(၄၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ ဒေသိတာ၊ ဟောအပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အခမားတည်း။ ဓမ္မသေနာပတိသာရိပုတ္တတ္ထေရပ္ပအာဝါ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော သခင်သာရိပုတ္တရာလျှင် အမွန်ရှိကုန်၏။ တေန၊ ထိုသခင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ဌပိတာ၊ ကုန်၏။ တေန၊ သည်။ ဒေသိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပရိဟာရော၊ အဖြေတည်း။ ထေရော၊ သည်။ ဣမေ၊ ဤလေးဆယ့်နှစ်ပါးသော ဒုက်တို့ကို။ ဌပေန္တောပန၊ ထားသော်လည်း။ (ပန အရုစိ)။ သာမုက္ကံသိကေန၊ ကိုယ်တော်တိုင်ထုတ်သော။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ နဌပေသိ၊ ထားသည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ ဧကုတ္တရိယံ၊ ဧကုတ္တရနိကာယ်၌။ ဧကနိပါတ ဒုကနိပါတသင်္ဂီတိဒသုတ္တရသုတ္တန္တေဟိ၊ တို့မှ။ သမောဓာနေတွာ၊ ဤ။ အဘိဓမ္မိကတ္ထေရာနံ၊ အဘိဓမ္မာသင်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ သုတ္တန္တံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ဤ။ အကိလမနတ္ထံ၊ မပင်မပန်းစေခြင်းငှာ။ ဌပိတာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ တေ၊ တေ၊ ထိုတိုက်ဒုက်တို့ကို။ ဧကသ္မိံ၊ တခုသော။ နိက္ခေပကဏ္ဍေယေဝ၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၌သာလျှင်။ မတ္တကံ၊ အပြီးအဆုံးသို့။ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍။ ဝိဘတ္တာ၊ ကုန်၏။ သေသဌာနေသု၊ နိက္ခေပကဏ္ဍမှ ကြွင်းသော အဘိဓမ္မာ စကားရပ်တို့၌။ ယာဝ သရဏဒုကာ၊ သရဏဒုက်တိုင်အောင်၍သာ။ အဘိဓမ္မော၊ ကို။ ဝိဘတ္တာ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ အနုလောမပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဒွါဝိသတိတိဿက၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ ဤ။ တိကပဋ္ဌာနံနာမ၊ မည်သည်ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ပြအပ်၏။ သတံဒုကော၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ ဤ။ ဒုကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ၏။ တတော၊ ထိုဒုကပဋ္ဌာန်းမှ။ ပရံ၊ ၌။ ဒွါဝိသတိ တိကော၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ ဒုကသတေ၊ ၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်သွင်း၍။ ဒုက တိကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ၌။ ဒုကသတံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဤ။ ဒွါဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသော။ တိကောသု၊ တို့၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ဤ။ တိကဒုကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တိကော၊ တို့ကို။ တိဿကသုယေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ ပက္ခိပိတွာ၊ ဤ။ တိကတိကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဒုကော၊ တို့ကိုလည်း။ ဒုကောသုယေဝ၊ တို့၌သာလျှင်။ ပက္ခိပိတွာ၊ ဤ။ ဒုကဒုကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ၏။ ဝေ-ဣမိနာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။

ဂါထာနက်။ ။ဥတ္တမံကျော်စောသော။ ငါ၊ မြတ်သော။ ဝါ၊ မောဟကို
 နုတ်ရာဖြစ်သော။ ဝရံ ပတ္တနိယံ၊ တောင့်တအပ်သော။ တိကဉ္စပဋ္ဌာနံ၊
 တိကပဋ္ဌာန်း၎င်း။ (ပဋ္ဌာနံ၌ နိဂ္ဂဟိတ်ကျေသည်)။ ဒုကဉ္စ၊ ဒုကပဋ္ဌာန်း
 ၎င်း၊ ဒုကဘိကဉ္စေ၊ ၎င်း။ တိကဒုကဉ္စ၊ ၎င်း။ တိကတိကဉ္စေ၊ ၎င်း။ ဒုက
 ဒုကဉ္စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနုလောမမိ၌။ ဆနယာ၊ ခြောက်ပါးသော
 နည်းတို့သည်။ သုဂမ္ဘိရာ၊ အလွန်နက်နဲကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
 သိအပ်ကုန်၏။

ပစ္စနိယပဋ္ဌာနေပိ၊ ပစ္စနိယပဋ္ဌာန်း၌လည်း။ ဒွါဝိသတိ၊ ဝ.ကော၊ တို့ကို။
 နိဿာယ၊ ၍။ တိကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ၏။ ဒုကသတံ၊ ကို။ နိဿာယ၊
 မှီ၍။ ဒုကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ၏။ ဒွါဝိသတိ တိကော၊ တို့ကို။ ဒုကသတေ၊
 ၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ၍။ ဒုကတိကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ၏။ ပ။ ဒုကော၊ တို့ကို။
 ဒုကေသု၊ တို့၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ၍။ ဒုကဒုကပဋ္ဌာနံနာမ၊ ကို။ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ပစ္စနိယေပိ၊ ပစ္စနိယပဋ္ဌာန်း၌လည်း။ ဆဟိနယေဟိ၊ ခြောက်ပါးသော
 နည်းတို့ဖြင့်။ ပဋ္ဌာနံ၊ ပဋ္ဌာန်းကို။ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ၏။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ “တိကဉ္စ
 ပဋ္ဌာနဝရံ ဒုကုတ္တမံ။ ပ။ သုဂမ္ဘိရာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယေန၊ အဋ္ဌကထာဆရာ
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

တတော၊ မှ။ ပရံ၌။ အနုလောမပစ္စနိယေပိ၊ ၌လည်း။ ဧတေနေဝ ဥပါ
 ယေန၊ သာလျှင်။ ဆနယာ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ တေန၊ ထို
 ကြောင့်။ “တိကဉ္စ။ ပ။ သုဂမ္ဘိရာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

တဒနန္တရံ၊ ၌။ ပစ္စနိယာနုလောမေပိ၊ ၌လည်း။ ဧတေဟေဝ ဆဟိ
 နယေဟိ၊ လျှင်။ နိဒ္ဓိဋ္ဌံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ “တိကဉ္စ။ ပ။ သုဂမ္ဘိရာ” တိ၊
 ဟူ၍။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဝေဏ္ဍမိနာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အနုလောမေ၌။ ဆ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌာ
 နာနိ၊ တို့၎င်း။ ပဋိလောမေ၌။ ဆ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌာနာနိ၊ ယို့၎င်း။ ပစ္စယာ
 နုလောမပစ္စနိယေ၊ ၌။ ဆ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့၎င်း။ အနုလောမေ၌။
 ဆ၊ ကုန်သော။ ပဋ္ဌာနာနိ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဝိသတိ သမန္တပဋ္ဌာန
 သမောဓာနံ၊ နှစ်ဆယ့်လေးပါးသော သမန္တပဋ္ဌာန်းကျမ်း၏ ပေါင်းစုရာ
 ဖြစ်သော။ ဣဒံပဋ္ဌာနံ၊ ဤပဋ္ဌာန်းသည်။ မဟာပကရဏံနာမ၊ မည်၏။

ဣဒ္ဓာသယ (က) ၄၃၅-၇ (ဒုတိယအကြိမ်)

ပထမတွဲ
 အဋ္ဌကထာ

၃၈

(၅၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အနုသန္ဓေ။ ။ ပါဠိသန္ဓိဝေသကို ပြုပြီး၍ ယခုအခါ အဘိဓမ္မာတို့၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ သံသာရသာဂရ ဇလသာဂရနှင့်တကွ နယသာဂရ ဉာဏသာဂရကို စိစစ်လိုရကား “ဣဒါနိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဣဒါနိ၊ ပါဠိသန္ဓိဝေသကို ပြုပြီးသည်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ယခုအခါ၌။ ဣမဿအဘိဓမ္မဿ၊ ဤအဘိဓမ္မာ၏။ ဂမ္ဘီရဘာဝဝိဇာနနတ္ထံ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းငှာ။ သံသာရသာဂရော၊ သံသာရသာဂရ၎င်း။ ဇလ သာဂရော၊ ဇလ သာဂရ၎င်း။ နယသာဂရော၊ နယသာဂရ၎င်း။ ဉာဏ သာဂရော၊ ဉာဏသာဂရ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရောလေးပါးကုန်သော။ သာဂရာ၊ သာဂရတို့ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။

ဂါထာနက်။ ။ ခန္ဓာနဉ္စ၊ ခန္ဓာတို့၏၎င်း။ ဓာတုအာယတနာနဉ္စ၊ ဓာတ်၊ အာယတနတို့၏၎င်း။ (နိဂ္ဂဟိတ် ကြေသည်)။ အပ္ပောစ္ဆန္ဒံမပြတ်။ ငတ္တ မာနာ၊ ဖြစ်သော။ ပဋိပါဠိ၊ အစဉ်ကို။ သံသာရော၊ သံသရာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။

ဣတိဝေ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သော။ သံသာရဝန္တံ၊ သံသရာ ဟူသောဝဋ်သည်။ သံသာရသာဂရောနာမမည်၏။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ (နပညာယတိ အနမတဂ္ဂေါ ဝ နှစ်ပုဒ်စပ်)။ ဣမေသံသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ ယာ၊ ဖြစ်ခြင်း၏။ ပုရိမာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ကောဠိ၊ အစွန်းသည်။ နပညာ ယတိ၊ မထင်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိ-ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့် ။ (အယံ ပရိစ္ဆေဒေါ နတ္ထိဉ္စစပ်)။ တွေကာနံ၊ ကုန်သော။ ဝဿသတာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ဝဿသဟဿာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ဝဿသတသဟဿာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ကပ္ပသ တာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ကပ္ပသဟဿာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ကပ္ပသတသဟဿာနံ၊ တို့၏ ၎င်း။ မတ္တကောဉ္စ၊ သတ္တာတို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ပြီ။ တတော၊ ထိုကမ္ဘာတသိန်းထက် မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ နာဟေသံ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။ အသုကဿနာမ ရညော၊ ဤမည်သော မင်း၏။ ကာလေ၊ လက်ထက်၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်၏။ အသုကဿ၊ သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၎င်း။ ကာလေ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ နာဟေသံ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ၎င်း။ အယံပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဤအပိုင်း အခြားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ ပုရိမာ၊ သော။ ကောဠိ၊ သည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ပန၊ ပုဂ္ဂလာ
 ဓိဋ္ဌာန်မှ တပါး ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန်ကိုဆိုအံ့။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတော၊ ဤအခါမှ။
 ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်ဘူး။ အထပစ္စာ၊ ၌။
 သမာဝိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ၏။ ပုရိမာ၊ သော။ ကောဠိ၊
 အစွန်းသည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။ ။ ဣမိနာနယေန၊ ဤပုဂ္ဂလာဓိဋ္ဌာန် ဓမ္မာ
 ဓိဋ္ဌာန် ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့်။ သွာယံ သောအယံ သံသာရသာဂရော၊
 ထိုသံသာရသာဂရသည်။ (ဤ၌အယံမလိုရှေး၌သွာယံရှိပြီ) ။ အနမတဂ္ဂေါ၊
 မသိထိုက်သော အစရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ မသိနိုင်သော အစရှိသည်
 သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊ အနမတဂ္ဂေါ၊ နှစ်ရာထောက်လောက်ဉာဏ်ဖြင့်လျှောက်
 ၍ အောက်မေ့သော်လည်းမသိထိုက်သော အစရှိသည်သာလျှင်တည်း။ ဝါ၊
 မသိနိုင်သော အစရှိသည် သာလျှင်တည်း။

မှတ်စုမ်း။ ။ အကမ္မကေဟိ ဓာတူဟိ၊ ဘာဝေ ကိစ္စာ ဘဝန္တိတေ။
 သကမ္မကေဟိ ကမ္မတ္ထေ၊ အရဟ သက္ကတ္ထ ဒီပကာ။ ။

ကိစ္စာဟု ကိစ္စပစ္စည်းကို ဆိုသော်လည်း ယေဘုယျနည်းအားဖြင့်သာဆိုသည်။
 ကံအနက်၌ သက်သော ကိတ်ပစ္စည်းတို့သည်လည်း အရဟအနက်သက္ကအနက်ကို
 ပြတတ်ရကား... အနမတဂ္ဂေါ၊ မသိထိုက်သော အစရှိသည်သာလျှင်တည်း။
 မသိနိုင်သော အစရှိသည်သာလျှင်တည်း-ဟု ယောဇနာသည်၊ ဤဂါထာသည်
 ဩဇာရှိသော ဂါထာဖြစ်၍ နှုတ်တက်ပါအောင် လေ့လာရာသည်။

ပန၊ သံသာရသာဂရမှတပါး လေသာဂရကိုဆိုအံ့။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ ကို။
 ဝါ၊ သည်။ လေသာဂရော နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ သော၊ ထိုလေသာဂရသည်။ စတုရာသီတိယောဇန
 သဟဿဂမ္ဘီရော၊ ယူဇနာ ရှစ်သောင်းလေးထောင် အနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသမုဒြာ၌။ ဥဒကဿ၊ ရေ၏။ အာဠကသတေဟိ၊ ဝါ၊ ပြည်
 တရာတို့ဖြင့်၎င်း တင်းတရာတို့ဖြင့်၎င်း။ အာဠကသဟဿေဟိ၊ ဝါ၊ တို့ဖြင့်
 ၎င်း။ အာဠကသတသဟဿေဟိ၊ ဝါ၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ ပမာဏံနာမ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်း
 မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အထခေါ၊ ကော်သေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ ဝါ၊ အထခေါ
 သစ္စတော၊ အမှန်အားဖြင့်။ အသင်္ချေယျော၊ မရေတွက်နိုင်သော။ အပ္ပမေ

(၅၅)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယျော၊ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်သော။ မဟာဥဒကက္ခန္ဓောတွေဝ၊ များစွာသောရေအစု
ရေအပုံဟူ၍သာလျှင်။ သင်္ချံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အယံ
သာဂရော၊ သည်။ ဇလသာဂရောနာမ၊ မည်၏။

နယသာဂရော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ တေပိဋကံ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဟုဆို
အပ်သော။ ဗုဒ္ဓဝေဒနံ၊ သည်။ နယသာဂရောနာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။
ဒွေပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တန္တိယော၊ ပါဠိတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊
ဆင်ခြင်ကုန်သော။ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သော။ ပသာဒပဟုလာနံ၊ များသော
ကြည်ညိုခြင်းရှိကုန်သော။ ဉာဏုတ္တရာနံ၊ မြတ်သောဉာဏ်ရှိကုန်သော။ ကုလ
ပုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့အား။ အနန္တံ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိသော။ ပီတိ
သောမနဿံ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ကတမာဒွေ၊
တို့နည်း။ ဝိနယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အဘိဓမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ ကုန်သော။
သဒ္ဓါသမ္ပန္နာနံ၊ ကုန်သော။ ပသာဒပဟုလာနံ၊ ကုန်သော။ ဉာဏုတ္တရာနံ၊ ကုန်
သော။ ကုလပုတ္တာနံ၊ တို့၏။ အနန္တံ၊ သော။ ပီတိသောမနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိ ဝိတ္ထာရော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ဝိနယ
တန္တိ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ ဆင်ခြင်ကုန်စဉ်။ ဝါ၊ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ ကုန်သော။
ဝိနယဓရဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ “ဒေါသာနုပ္ပပိ၊ အပြစ်အားလျော်စွာ။ သိက္ခာပဒ
ပညာပဒနာမ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဒေါသေ၊ ဤအပြစ်၌။ ဣမသ္မိံ ဝိတိက္ကမေ၊
ဤ လွန်ကြူးခြင်း၌။ ဝါ၊ ဣမသ္မိံ ဒေါသေ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣမသ္မိံ
ဝိတိက္ကမေ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣဒံနာမ၊ ဤမည်သော အပြစ်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣဘိသ္မိံ၊ သိက္ခာပဒပညာပဒ၊ သည်။ အညေသံ၊ ဘုရားမှ
တပါးသောသူတို့၏။ အဝိသယော၊ အရာမဟုတ်။ ဗုဒ္ဓါနိယေဝ၊ တို့၏သာ
လျှင်။ ဝိသယော၊ တည်း။” ဣတိသ္မိံ၊ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ ကုန်သော။ ဝိနယဓရ
ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား၎င်း။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မပေယျာလံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ တို့
အား၎င်း။ နိလပေယျာလံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ တို့အား၎င်း။ သဉ္ဇရိတ္တ
ပေယျာလံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓာနံ၊ တို့အား၎င်း။ အနန္တံ၊ သော။ ပီတိသော
မနဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ “ခန္ဓန္တရံ၊ ခန္ဓာကို။ ဝါ၊ ခန္ဓာအထူးကို။ ပ။ သဏှ
သုခမဓမ္မံ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သောတရားကို။ ဂဂနတလေ၊ ကောင်းကင် အပြင်၌။
ဟာရကဏ္ဍပါနိ၊ ကြယ်အပေါင်းတို့ကို။ ဂဏှန္တောဝိယ၊ သိမ်းဘိသကဲ့သို့။ ရူပါ

ရူပဓမ္မေ၊ ရုပ်,နာမ်တရားတို့ကို။ ပဗ္ဗိပဗ္ဗိအဆစ်အဆစ်။ ဝါ၊ အပိုင်းအပိုင်း။
 ဝါ၊ အခန်းအခန်း။ ကောဠာသံ-ကောဠာသံ၊ အစုအစု။ ဝါ၊ အပုံအပုံ။ ကတု၊
 ဤ။ ဝိဘဇန္တော၊ ဝေဖန်တော်မူသည်ဖြစ်၍။ နော၊ တို့၏။ သတ္တာ၊ သည်။ ဒဿသိ
 ဝတ၊ ပြတော်မူပေစွတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိဓမ္မတန္တိ၊ ကို။ ပစ္စ
 ပေက္ခန္တာနံ၊ ကုန်သော။ အဘိဓမ္မိကဘိက္ခုနမ္ပိ၊ တို့အားလည်း။ တို့၏လည်း။
 အနန္တံ၊ သော။ ပီတိသောမနုဿံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။

ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထိုပီတိသောမနုဿ၏။ ဝေံသို့။ ဥပ္ပတ္တိယာ၊ ၎င်း။ ဣဒံ၊
 ဤဆိုလတံသော။ ဝတ္ထုပိ၊ အကြောင်းကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ အပ်၏။ မဟာ
 ဂတိဂမိယတိဿဒတ္ထေရောနာမ၊ သည်။ “မဟာဗောဓိံ၊ ကို။ ဝန္နိဿာမိ
 အံ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရတီရံ၊ ဇမ္မုဒိပ်ကျွန်းသို့။ နာဝါယ၊ သဘောဖြင့်။
 ဂစ္ဆန္တော၊ ရှိသော်။ နာဝါယ၊ သဘော၏။ ဥပရိတလေ၊ အထက်ကြမ်းပြင်၌။
 နိသိန္တော၊ လျက်။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ ကို။ ဩလောကေသိကိရ၊ တတ်။ အထ၊ သော်။
 အဿ၊ ထိုမထေရ်အား။ တသ္မိံ၊ သမယေ၌။ ပရတီရံ၊ သည်။ နေဝပညာယိတ္ထ၊
 မထင်။ ဩရိမတီရံ၊ သည်။ နပညာယိတ္ထ၊ မထင်။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဥမိ
 ဝေပုဘေဒသမုဂ္ဂတလေစုက္ခပရိကိဏ္ဍော၊ တံပိုးအဟုန်ဖြင့် ကွဲပျက်၍အထက်
 သို့ တက်သော ရေပေါက်ဖွဲ့တို့ဖြင့် တံက်ဝန်းကျင်ပြမ်းသော။ ပသးရိတ
 ရဇတပဋ္ဌသုမနုပုပ္ဖသန္တရသဒိသော၊ ဖြန့်ခင်းအပ်သော ငွေပြား မလေးပန်း
 အခင်းနှင့်တသော။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ဝါလျှင်။ ပညာယိတ္ထ၊ ထင်၏။ သော၊ ထို
 မထေရ်သည်။ “ကိန္နုခေ၊ အသို့နည်း။ မဟာသမုဒ္ဒဿ၊ ၎င်း။ ဥမိဝေဂေ၊ သည်။
 ဗလဝါကိန္နုခေ၊ အားကြီးသလော။ ဥဒါဟု၊ ထိုသို့မဟုတ်မှု။ စတုဝိသတိ
 ဘေဒေ၊ နှစ်ဆယ့်လေးကျမ်း အပြားရှိသော။ သမန္တပဋ္ဌာနေ၊ ၌။ နယမုခံ၊
 သည်။ ဗလဝါကိန္နုခေ၊ သလော”။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ၎င်း။ အထ၊ သော်။
 အဿ၊ အား။ မဟာသမုဒ္ဒေ၊ ၌။ ပရိစ္ဆေဒေ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၎င်း။ ဟိ-သဗ္ဗံ၊
 မှန်၏။ အယံ၊ ဤသမုဒ္ဒာကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ မဟာပထဝိယာ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တော၊ ၎င်း။
 ဥပရိ၌။ အာကာသေန၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တော၊ ၎င်း။ ဧကတော၊ မှ။ စက္ကဝါဠပဗ္ဗတေန၊
 ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တော၊ ၎င်း။ ဧကတော၊ မှ။ ဝေလန္တေန၊ ကမ်းစွန်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တော၊ ၎င်း။
 ပန၊ အထူး။ သမန္တပဋ္ဌာနဿ၊ ၎င်း။ ပရိစ္ဆေဒေ၊ သည်။ နပညာယတိ၊ မထင်။

ဣတိ၊ သို့။ သဏှသုမေဓံ၊ ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တဿ၊ အား။ ဗလဝပိတိ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ၏။ သော၊ ထိုမထေရ်သည်။ ပိတိ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ ဝဇေတွာ၊ ၍။ ယထာနိသိန္ဓောဝါနေမြဲတိုင်းဖြစ်၍လျှင်။ သဗ္ဗကိလေသော တို့ကို။ ခေပေတွာ၊ ၍။ အဂ္ဂုဖလေ၊ မြတ်သောဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အရဟတ္တေဋ္ဌံ။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ၍။ “အတ္ထေဝံ။ ပ။ ပဿတိ” တိ၊ ဟူသော။ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါနေသိ၊ မြက်ဆိုတော်မူ၏။

ဂါထာနက်။ ။ သဟေတုသမ္ဘဝံ၊ ဟေတုပစ္စည်းအစရှိသော နှစ်ဆယ့်လေး ပစ္စည်းဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းတို့နှင့် တကွဖြစ်၍ ထိုဟေတု ပစ္စည်း အစရှိသည်တို့ကြောင့်ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ မောဟမူဒွေဋ္ဌိ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်ဒွေပညာသ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မရုပ် အစရှိသည်ဟုဆိုအပ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဘိညာယ၊ ထူးသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ နိခိလေန ကိဉ္ဇိ နယံ အနဝသေသကေနဟုတွာ၊ တစုံတခုသော နည်းကို မကြွင်းမကျန်စေမူ၍။ ယထာနုပုဗ္ဗံ၊ အနုလောမစသည် တိကစသည် ပဋိစ္စဝါရစသည် ပစ္စယာနုလောမစသည် ဟေတုမူလကစသည်ဟု ဆိုအပ် သော နည်းတို့၏ အကြင်အကြင်သို့သော အစဉ်အားဖြင့်။ မဟေသိနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ နိခိလေန၊ နှလုံးတံသင်း ငြောင့်ငါးစင်းမှ ကင်းတော်မူသော။ မဟေသိနာ၊ သည်။ ဒေသိတံ၊ သော။ သုဒုဗ္ဗုဓံ၊ မန္တဗုဒ္ဓိတို့သည် အလွန်သိနိုင်ခဲ့သော။ ဂမ္ဘီရ ဂတံ၊ နက်နဲသော။ ဝါ၊ နက်နဲသော ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ စတုပိသတိ ပဘေဒံ၊ နှစ်ဆယ့်လေးကျမ်း အပြားရှိသော။ သမန္တပဋ္ဌာနံ၊ သမန္တ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို။ ယောဗုဒ္ဓသာဝကော၊ အကြင်ဘုရား တပည့်သားတော် သည်။ ဂူပဂတံ-ဟတ္ထဂတဂ္ဂပံ၊ လက်၌ တင်ထားအပ်သော အညစ် အကြေးကင်းသော ပတ္တမြားကို။ စက္ခုနာ၊ ပြကတေသော မျက်စိဖြင့်။ ပဿတိဣဝ၊ မြင်၏သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ပဋိဝေဓဉာဏေန၊ မြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ သောဗုဒ္ဓသာဝကော၊ သည်။ ဣမသ္မိံ သာသနေ၊ ၍။ အတ္ထေဝံ အတ္ထိဝေ၊ ရှိသည်သာလျှင်တည်း။ နော၊ နတ္ထိ၊ မရှိသည်မဟုတ်။

နိဒါနကထာ

(၅၅)

(တနည်း)သဟေတုသမ္ဘဝံကို။သယံတိုင်။အဘိညာယ၍။ နိဗ္ဗိလေန၊
၍။ဝါသော။မဟေသိနာသေ။ ဝါယထာနုပုဗ္ဗိ၊ အားဖြင့်။ဒေသိတံ၊
သော။ သုဒ္ဓဗ္ဗုဓံသော။ ဂမ္ဘီရဂတံ၊ သော။ စတုဝိသတိပဘေဒံ၊သော။
ယံ သမန္တပဋ္ဌာနံ၊သည်။အတ္ထိ၊၏။တံသမန္တပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဗုဒ္ဓသာဝကော၊
သည်။ ရူပဂတံ၊ ကို။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပဿတိဣဝ၊သို့။ပဋိဝေဉောဏေန၊
ဖြင့်။ ပဿတိဝေ၊မြင်သည်သာလျှင်တည်း။ နောနပဿတိ၊ မမြင်သည်
မဟုတ်။

အယံသာဂရော၊ ဤသာဂရသည်။ နယသာဂရောနာမ၊ နယသာဂရ
မည်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ယောယော အနုပုဗ္ဗော ကမော ယထာနုပုဗ္ဗိ၊အဗျယိဘော သမာသံ
တည်း။ ထိုကြောင့် ဒေသိတံနှင့် မစပ်မိ ပဌမာသိကို အံရေးသတည်း။ စပ်ပြီး
သော်ကား တတိယာနာကို အံဝိဘတ္တိန မကာရန္တာ အဗျယိဘာဝါသုတ်ဖြင့်
အံရေးသတည်း။ ထိုကြောင့် ငိုကာ၌ “ယထာနုပုဗ္ဗန္တိ ယထာနုပုဗ္ဗေန” ဖွင့်
သည်။ ယထာနုပုဗ္ဗိ ဟူ၍လည်း အံအပြုနှင့်ရှိသင့်၏။ ယထာနုပုဗ္ဗေန ဟူ၍လည်း
အံမပြုဘဲ ရှိသင့်၏။ တတိယာကို အံအပြု မမြဲသောကြောင့် ဟူလို။

နပဉ္စမျာယ မန္တာဝေါ၊ ကူစိတိ အဓိကာရတော။
တတိယာ သက္ကဒိ ဆဋ္ဌိ၊ နန္တု ဟောတိ ဝိကပ္ပတော။

ရူပသိဒ္ဓိ ၁၅၅-ဣန္ဒြာသယ။

ဉာဏသာဂရော၊ သည်။ ကတမော၊နည်း။သဗ္ဗညုတညာဏံ၊သည်။ဉာဏ
သာဂရောနာမ၊ မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ “အယံ
သာဂရော၊ သည်။ သံသာရသာဂရောနာမ၊ မည်၏။ အယံသာဂရော၊သည်။
ဇလသာဂရောနာမ၊ မည်၏။ အယံသာဂရော၊ သည်။ နယသာဂရောနာမ၊
မည်၏”။ဣတိ၊ သို့။ အညေန၊ သဗ္ဗညုတညာဏံမှ တပါးသော။ ဉာဏေန၊
ဖြင့်။ ဇာနိတုံ၊ ငှာ။နသက္ကာ၊မတတ်ကောင်း။ သဗ္ဗညုတညာဏေနော၊လျှင်။
ဇာနိတုံ၊ငှာ။ သက္ကာ၊ ၏။ဣတိတသ္မာ၊ထို့ကြောင့်။သဗ္ဗညုတညာဏံ၊သည်။
ဉာဏသာဂရောနာမ၊ မည်၏။ ဣမေသု စတုသု သာဂရေသု၊တို့တွင်။ ဣမသ္မိ
ဒ္ဓာနေ၊ ၌။ နယသာဂရောကို။ အဓိပေတော၊ ၏။

(၅၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

စောဓနာနုဿဇန္ဓ။ ။ဆရာ “အညေန နသက္ကာ ဇာနိတံ သဗ္ဗညုတညာဏေနဝ သက္ကာ ဇာနိတံ” ဟူ၍ဆို၏။ အကယ်၍ ထိုထို ဆိုချေသော် အဂ္ဂသာဝက မဟာ သာဝက စသော အရှင်မြတ် တို့သည်လည်း မထိပါ ဟူသော အနက်သည် ရောက်၏။ ဝါ၊ မဟာသာဝကအစရှိသောအရှင်တို့သည် သိကုန်လျှင်းမှုလည်း ဆိုကောင်း၏ဟူသောအနက်သည် ရောက်၏။ ဤသို့ ထူအပြစ်တင်ဘွယ်ရှိရကား “ဣမံ ဟိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ-သစ္စံ၊ ။ ဣမံ၊ ဤနယသာဝကကို။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါဝ၊ သဗ္ဗညုဘုရားတို့သည် သာလျှင်။ ပဋိဝိဇ္ဇန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍လက်ဦးသိကုန်၏။ (သာဝကတို့ကားဘုရား ဟောမှ သိ၏ဟူလို)။

အနုဿဇန္ဓ။ ။ ယခုအခါ ဒေသနာဟိ ဝတ္တိရတာအရ မနုသာဒေသနာ ဝစီထေဒ ဒေသနာ အသုံးတို့ဖြင့် အဘိဓမ္မာ၏ နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှာ “အယဒ္ဓိ ထဝဝါ” စသည်ကို မိန့်သော်။

အယဒ္ဓိ၊ ဘဝဝါ၊ ဤ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ ဗောဓိမူလေ၊ ဗောဓိပင်အနီး၌။ နိသိန္နော၊ နေတော်မူလျက်။ “ဣမံ၊ ဤနယသာဝကကို။ ပဋိဝိဇ္ဇိတွာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၍။ ဝတကေန္တေန၊ ဖြင့်။ မေ၊ သည်။ ဣမံ ဓမ္မံ၊ ကို။ သေန္တဿ၊ ရှာစဉ်။ ဂဝေသန္တဿ၊ ရှာစဉ်။ သေန္တဿ ဂဝေသန္တဿ၊ ရှာသော။ မေ၊ ငါအား။ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနိ၊ ကုန်သော။ စတ္တာရိ အသင်္ချေယျာနိ၊ တို့သည်။ ဝီတိဝတ္တာနိ၊ လွန်ကုန်ပြီ။ အထပစ္စာ၌၊ ဣမသ္မိံ ပလ္လင်္ကေ၌။ နိသိန္နော၊ သော။ မေမယာ၊ ငါသည်။ ဒိယစုကိလေသသဟဿံ၊ အခွံနှင့် တကွ နှစ်ထောင်သော ကိလေသာကို။ ဝါ၊ တထောင့်ငါးရာ ကိလေ သာကို။ ခေပေတွာ၊ ကုန်စေ၍။ အယံဓမ္မော၊ ကို။ ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိဝိဒ္ဓဓမ္မံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သောတရားကို။ ပစ္စဝေက္ခန္တော၊ လျက်။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ ကေပလ္လင်္ကေန၊ တခုတည်းသော ထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့်။ နိသိဒိ၊ နေတော်မူ၏။

ပုတ်ပွယ်။ ။ နာမ် တေပညာသ၊ နိပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ၊ အာကာသဓာတ်၊ လက္ခဏ ရုပ်သုံးခု ပေါင်း ခုနှစ်ဆယ့်ငါး၊ နာမ်ရုပ်ဖြစ်သတည်း။ တနည်း-ဝေဒနာကို ဣန္ဒြိယထေဒအားဖြင့် ငါးပါးဟူ၍ နာမ်သတ္တပညာသ၊ နိပ္ပန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ပေါင်း ခုနှစ်ဆယ့်ငါး၊ နာမ် ရုပ်ဖြစ်သတည်း။ ကိလေသာဆယ်ပါးကို အဋ္ဌတ္ထ ဗဟိဒ္ဓသန္တာန် နှစ်ပါးဖြင့်မြှောက်၍ နှစ်ဆယ်ဖြစ်သတည်း။ ၎င်းကိလေသာ နှစ်ဆယ်ဖြင့် ခုနှစ်ဆယ့်ငါး၊ နာမ်ရုပ်ကို မြှောက်သည်ရှိသော်တထောင့်ငါးရာ ဖြစ်သတည်း။

နိဒါနကထာ

(၅၇)

ခုနစ်ဆယ့်ငါး၊ နှစ်၊ ရှစ်ထားမှာ နှစ်ပါးဆယ်ထွေ၊ မြွေငှက်ပွားရေသော်၊
ကိလေသာစက်၊ သုံးထောင်ဝက်-ဟူသော စကားကို ဤကိုရည်၍ ဆိုသတည်း။

တတောပလ္လင်္ကံသတ္တာဟတော၊ ထို ပလ္လင်္ကံသတ္တာဟမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။
(ထည့်)။ တမှာပလ္လင်္ကံ၊ ထိုရတနာပလ္လင်မှ။ ဝုဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ “ဣမသ္မိံ
ပလ္လင်္ကံ၊ ဤရတနာပလ္လင်၌။ မေမယာ၊ သည်။ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ ပဋိဝိဒ္ဓိ
ဝတ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်လေပြီတကား”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနိမိသေဟိ၊ မမှိတ်
ကုန်သော။ စက္ခုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ ပလ္လင်္ကံ၊ ရတနာပလ္လင်ကို။
ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်လျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်၏။ တတော၊ ကျင့်ရပ်စောက်
နေလျက် ပလ္လင်တော်ကို ကြည့်ခြင်းကြောင့်။ ဒေဝတာနံ၊ တို့အား။ “အဇ္ဇာပိ၊
ယနေလည်း။ သိဒ္ဓတ္ထဿ၊ ၏။ ကတ္တဗ္ဗကိစ္စံ၊ ပြုဘွယ်ကိစ္စသည်။ အတ္ထိနုန၊ ရှိသေး
ယောင်တကား။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤသိဒ္ဓတ်မင်းသားသည်။ ပလ္လင်္ကံသ္မိံ၊ ၌။
အာလယံ၊ ကပ်ငြိခြင်းကို။ နဝိဇဟာဘိ၊ မစွန့်သေး။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိ
ဝိတက္ကော၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၏။

သတ္တာ၊ သည်။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဝိတက္ကံ၊ ကို။ ဥ တွာ၊ ၍။ တာဝဒေဝ၊
ထိုသိသောခဏ၌လျှင်။ တာသံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ဝိတက္ကဝူပသမနတ္ထံ၊ အကြံကို
ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ ဝေဟာသံ၊ ကောင်းကင်သို့။ အဗ္ဘဂ္ဂန္ဓာ၊ ပျံတက်၍။ ယမက
ပါဠိဟာရိယံ၊ ယမိုက်ပြာဠိဟာကို။ ဒဿေသိ၊ ပြ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ မဟာဗောဓိ
ပလ္လင်္ကံသ္မိံ၊ မဟာဗောဓိ၏အနီး ရတနာပလ္လင်၌။ ကတပါဠိဟာရိယဉ္စ၊ ပြုအပ်
သောတန်ခိုး ပြာဠိဟာသည်၎င်း။ ဉာတိသမာဂမေ၊ ဆွေတော် မျိုးတော်တို့၏
အစည်းအဝေး၌။ ကတပါဠိဟာရိယဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ပါဠိယပတ္တသမာဂမေ၊
ပါဠိယမည်သော တက္ကတန်း၏ သားကို ဆုံးမရာ အစည်းအဝေး၌။ ကတ
ပါဠိဟာရိယဉ္စ၊ သည်၎င်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တန်ခိုးပြာဠိဟာသည်။ ကဏ္ဍမ္မ
ရုက္ခမူလေ၊ ကဏ္ဍအမည်ရှိသော ဥယျာဉ်မှူးသည် စိုက်အပ်သောသရက်ဖြူပင်
ရင်း၌။ ကတယမက ပါဠိဟာရိယသဒိသမေ၊ ပြုအပ်သော ယမိုက်ပြာဠိဟာ
နှင့်တူသည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ ယမကပါဠိဟာရိယံ၊ ကို။
ကတွာ၊ ၍။ ပလ္လင်္ကံသမာဂမေ၊ ဌိတဋ္ဌာနဿစ၊ ရပ်စောက်နေ၍ ကြည့်သော
အရပ်၏၎င်း။ အန္တရေ၊ ၌။ အာကာသတော၊ မှ။ ဩရုယျ၊ ၍။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။
စက်မိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်တပါးသော။ ဣမေသု ဒိဝ

ဥပထာ - နိဒါနကထာ

(၅၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သေသု၊ ဤနေ့တို့တွင်။ ကေဒိဝသေပိ၊ တခုခုသောနေ့၌လည်း။ သတ္တု၏။ သရီရတော၊ မှ။ ရသ္မိယော၊ ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နနိက္ခန္ဓာ၊ မထွက် ကုန်သေး။

ပန၊အထူး။ စတုတ္ထေ၊ သော။ သတ္တာဟော၌။ ပစ္စိမုတ္တရာယ၊အနောက် မြောက်ဖြစ်သော။ ဒိသာယ၊၌။ ရတနသရေ၌။နိသီဒါ၏။ သတ္တရတနမယံ၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော။ ဂေဟံ၊ အိမ်သည်သာလျှင်။ (ဝေကျေ)။ ရတန သရိနာဓာမည်သည်။န၊မဟုတ်။ ပန၊အဟုတ်သော်ကား။သတ္တန္တံ၊ ကုန်သော။ ပကရဏာနံ၊တို့ကို။ သမ္ပသိတဋ္ဌာနံ၊ သုံးသပ်ရာအရပ်ကိုလည်း။ (ပိ ကျေ)။ ရတနသရံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။(တနည်း) သမ္ပသိတဋ္ဌာနံ၊ သုံးသပ်ရာ အရပ်သည်။ဟုတွာ၊၍။ တံဂေဟံ၊ကို။ရတနသရံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟတ္ထ၊ ထိုရတနသရ၌။ နိသိန္ဓော၊ လျက်။ ဘဂါ၊သည်။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ကို။ သမ္ပသိ၊သုံးသပ်တော် မူ၏။ တတ္ထ၊ထိုအဘိဓမ္မာ ခုနစ်ကျမ်းတို့တွင်။ဓမ္မသင်္ဂဏီ၊ကို။သမ္ပသန္တဿာပိ၊ သုံးသပ်သော်လည်း။ သတ္တု၊ ၏။ သရီရတော၊ မှ။ ရသ္မိယော၊ တို့သည်။ နနိက္ခန္ဓာ၊ သေး။ပ။ ယမကပ္ပကရဏံ၊ ကို။ သမ္ပသန္တဿာပိ၊ သုံးသပ်သော် လည်း။ သတ္တု၊၏။သရီရတော၊မှ။ရသ္မိယော၊တို့သည်။နနိက္ခန္ဓာ၊သေး။ ပန၊ အထူး။ ယဒါ၊ ၌။ မဟာပကရဏံ၊ကို။ ဩရုယု၍။ “ဟေတုပစ္စယော။ပ။ အဝိဂတပစ္စယော”တိ၊ ဟူ၍။ သမ္ပသနံ၊ ကို။ အာရဘိ၊အားထုတ်၏။ အထ၊ ထိုသို့ အားထုတ်သည်ရှိသော်။ စတုပီသတိသမန္တပဋ္ဌာနံ၊ ကို။ သမ္ပသန္တဿ၊ သော။ အဿ၊၏။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သည်။ ကေန္တတော၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ မဟာပကရဏေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ လဘိ၊ရလတ်ပြီ။ ဟိ-တံပါကဋံ ကရောမိ၊ ဦးအံ့။ တိမိရ တိပိင်္ဂလမဟာမစ္စော၊တိမိရမည်သော ငါး တိပိင်္ဂလမည်သော ငါးကြီးသည်။ စတုရာသီတိယောဇနသဟဿဂမ္ဘီရေ၊ ယူဇနာ ရှစ်သောင်း လေးထောင် အစောက်နက်သော။ မဟာသမုဒ္ဒေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ လဘိယထာ၊ရ၏သို့။ဝေမေဝ၊သာလျှင်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သည်။ ကေန္တတော၊ ဖြင့်။ မဟာပကရဏေယေဝ၊ ၌သာ လျှင်။ ဩကာသံ၊ကို။ လဘိ၊၏။

နိဒါနကထာ

ဝေ၊ သို့။ လဒ္ဓေါကာသေန၊ ရအပ်သော အခွင့်ရှိသော။ သဗ္ဗညုတညာ
 ဣနာ၊ ဖြင့်။ ယထာသုခံ၊ အလိုတော်အား လျောက်ပတ်စွာ။ ဝါ၊ ချမ်းသာ
 သည် အလျောက်။ သဏှသုခမဓမ္မံ၊ ကို။ သမ္ပသန္တဿ၊ သော။ သတ္ထု၊ ၏။
 သရီရတော၊ မှ။ နိလပိတလောဟိတောဒါတမဉ္စိဋ္ဌပဘဿရဝသေန၊ ညိုသော
 ရောင်ခြည်တော် ရွှေသောရောင်ခြည်တော် နီသောရောင်ခြည်တော် ဖြူသော
 ရောင်ခြည်တော် မောင်းသော ရောင်ခြည်တော် ပြုံးပြုံးပြက်သော ရောင်ခြည်
 တော်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဆဗ္ဗဏ္ဍရသ္မိယော၊ ခြောက်ပါးသော (ဆဆင်းရှိသော
 ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခမိံ သု၊ ထွက်ကုန်၏။ ကေသဿဟိစေဝ၊ ဆံ
 မုတ်ဆိတ်တို့မှိုင်း။ အက္ခိန္နံ၊ မျက်စိတော်တို့၏။ နိလဋ္ဌာနေဟိစ၊ ညိုသော အရပ်
 တော်တို့မှိုင်း။ နိလရသ္မိယော၊ ညိုသောရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခမိံ သု၊
 ကုန်၏။ ယာသံ၊ အကြင်ညိုသော ရောင်ခြည်တော်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂန
 တလံ၊ ကောင်းကင်ပြင်သည်။ အဉ္ဇနစုဏ္ဏသမောကိဏ္ဍိယ၊ မျက်စဉ်းမှိုင်းတို့ဖြင့်
 ပြွမ်း၏သို့၎င်း။ ဥမ္မာရပုပ္ဖနိလုပ္ပလဒလသန္တိဝိယ၊ အောင်မဲညိုပန်း ကြာညို
 ပွင့်ချပ်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်၏သို့၎င်း။ ဝိတိပတန္တ မဏိတာလဝဏ္ဍိဝိယ၊ တလဲ့လဲ့
 ယပ်အပ်သော ပတ္တမြား ယပ်ဝန်းကဲ့သို့၎င်း။ သမ္ပသာရိတမေစကပဋိဝိယစ၊
 ကောင်းစွာဖြန့်အပ်သော ညိုသော အရောင်အဆင်းရှိသော ပုဆိုးကဲ့သို့၎င်း
 မော်ရော်ပုဆိုးကဲ့သို့၎င်း။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

ဆဝိတောစေဝ၊ အရေတော်တို့မှိုင်း။ အက္ခိန္နံ၊ မျက်စိတော်တို့၏။ ပိတဋ္ဌာ
 နေဟိစ၊ ရွှေသောအရပ်တို့မှိုင်း။ ပိတရသ္မိယော၊ ရွှေသောရောင်ခြည်တော်
 တို့သည်။ နိက္ခမိံ သု၊ ထွက်ကုန်၏။ ယာသံ၊ အကြင်ရွှေသော ရောင်ခြည်တော်
 တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဒိသာဘာဂါ၊ တို့သည်။ သုဝဏ္ဏရသစာရာဘိ
 သိဉ္ဇမာနာဝိယ၊ ရွှေရည်အယဉ်တို့ဖြင့် သွန်းလောင်းအပ်ကုန်၏ သို့၎င်း။
 သုဝဏ္ဏပဋ္ဌပသာရိတာဝိယ၊ ကောင်းစွာ ခင်းအပ်သော ရှေ့ပြားဗိတာန်တို့
 ကဲ့သို့၎င်း။ ကုကုမဓုဏ္ဏကဏိကာရပုပ္ပသမ္ပရိကိဏ္ဍာဝိယစ၊ မာလာကျိကျုံ့မှုန်
 မဟာလှေကားပန်းတို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ပြွမ်းကုန်၏သို့၎င်း။ ဝိရောစိံ သု၊
 ကုန်၏။

မံသလောဟိတေဟိစေဝ၊ အသား အသွေးတော်တို့မှိုင်း။ အက္ခိန္နံ၊
 မျက်စိတော်တို့၏။ ရတ္တဋ္ဌာနေဟိစ၊ နီသောအရပ်တို့မှိုင်း။ လောဟိတ

(၆၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရသ္မိယော၊ နိသော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခမိံ သု၊ ထွက်ကုန်၏။ ယာသံ၊ အကြင် နိသောရောင်ခြည်တော်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဒိသာ ဘာဂါ၊ တို့သည်။ စိနပိဋ္ဌစုဏ္ဏရဉ္စိတာဝိယ၊ ဆိုးမှုန့်တို့ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်၏ သို့၎င်း။ သုပက္ကလာခါရသသိဉ္စမာနာဝိယ၊ လှံမစောက်ကျက်သော ချိပ်ရည် တို့ဖြင့် သွန်းအပ်၏ကုန်သို့၎င်း။ ရတ္ထကမ္မလပရိက္ခိတ္တာဝိယ၊ ကမ္မလာနီဖြင့် ရံအပ်ကုန်၏သို့၎င်း။ ဇယသုမနပါလိဘဒ္ဒက ဗန္ဓုဇီဝက ကုသုမသမ္ပရိကိတ္တာ ဝိယစ၊ လယ်ခေါင်ရမ်းပန်း ပင်လယ်ကသစ်ပန်း မိုးစေ့ပန်းတို့ဖြင့်ပြွမ်းကုန် ၏သို့၎င်း။ ဝိရောစိံ သု၊ ကုန်၏။

အဋ္ဌိဟိစေဝ၊ အရိုးတော်တို့မှ၎င်း။ ဒန္တေဟိစ၊ သွားတော်တို့မှ၎င်း။ အက္ခိနံ၊ မျက်စိတော်တို့၏။ သေတဋ္ဌာနေဟိစ၊ ဖြူသော အရပ်တို့မှ၎င်း။ ဩဒါတရသ္မိယော၊ ဖြူသော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခမိံ သု၊ ထွက် ကုန်၏။ ယာသံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒိသာဘာဂါ၊ တို့သည်။ ရဇတသဋ္ဌေဟိ၊ ငွေအိုးတို့ဖြင့်။ အာသိဉ္စမာနာခိရဓာရာသမ္ပရိကိတ္တာဝိယ၊ သွန်းလောင်းအပ် သောနှိုရည်အယဉ်တို့ဖြင့် ပြွမ်းကုန်၏သို့၎င်း။ သမ္ပသာရိတရဇတပဋ္ဌဝိတာ နာဝိယ၊ ကောင်းစွာခင်းအပ်သော ငွေပြားဗိတန်တို့ကိုသို့၎င်း။ ဝိတိပတန္တ ရဇတတာလဝဏ္ဏာဝိယ၊ တလွဲလွဲယပ်သော ငွေယပ်ဝန်းတို့ကိုသို့၎င်း။ ကန္တ ကုမုဒသိန္ဒဝါရသုမနမလ္လိကာဒိကုသုမသဉ္စန္ဒာဝိယစ၊ သင်းခွေပန်း ကုမုဒြာ ကြာပန်း ရေညနံပန်း မုလေးပန်း ကြက်ရုံးအစရှိသောပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်း အပ်ကုန်၏သို့၎င်း။ ဝိရောစိံ သု၊ ကုန်၏။

ပန၊ အထူး။ မဉ္ဇိဋ္ဌပဘဿရာ၊ မောင်းသော ရောင်ခြည်တော် ပြိုးပြိုးပြက် သော ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ တမှာတမှာသရီရပ္ပဒေသာ၊ ထိုထို ကိုယ် တော်အရပ်မှ။ နိက္ခမိံ သု၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တာ-တာဒိသာ၊ ထိုသို့ သဘော ရှိကုန်သော။ ဆဗ္ဗဏ္ဏရသ္မိယော၊ ခြောက်ပါးသောအဆင်းရှိသော ရောင်ခြည် တော်တို့သည်။ နိက္ခမိံတွာ၊ ထွက်၍။ သနမဟာပထဝီ၊ တခဲနက်သောမြေကြီး ကို။ ဂဏ္ဍိံ သု၊ ယူကုန်၏။

စတုနဟုတာဓိက ဒွိယောဇန သတသဟဿ ဗဟလာ၊ ယူဇနာ လေး သောင်းအလွန်ရှိသော နှစ်သိန်းအထုရှိသော။ မဟာပထဝီ၊ မြေကြီးသည်။

နိဒါနကထာ

နိဒ္ဒန္တသုဝဏ္ဏပိဏ္ဍိတိယ၊ ဦးသစ်သော ရွှေစိုင် ရွှေခဲကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ၏။ အထပစ္စာ၊ ထိုမှနောက်၌။ မဟာပထဝီ၊ မြေကြီးကို။ ဝိနိဝိဇ္ဇိတွာ၊ ဖောက်ထွင်း၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ ဂဏှိံ သု၊ ကုန်၏။ ပထဝီသန္ဓာရကံ၊ မြေကိုခံသော။ အဋ္ဌနဟုတာ၊ ဓိကစတုယောဇနသတသဟဿဗဟလံ၊ ယူဇနာ ရှစ်သောင်းအလွန်ရှိသော လေးသိန်းအထူရှိသော။ ဥဒကံ၊ သည်။ သုဝဏ္ဏကလသေဟိ၊ ရွှေအိုးတို့ဖြင့်။ အာသိဥမာနဝိလိနသုဝဏ္ဏပိဏ္ဍိတိယ၊ သွန်းလောင်းအပ်သော ကြေသောရွှေမှုန့်ကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ၏။ ဥဒကမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိနိဝိဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဝါတံ၊ လေကို။ အဂ္ဂဟေသံ၊ ယူကုန်၏။ ဆနဟုတာ၊ ဓိကနဝယောဇနသတသဟဿဗဟလော၊ ယူဇနာ ခြောက်သောင်းအလွန်ရှိသော ကိုးသိန်းအထူရှိသော။ ဝါတော၊ လေသည်။ သမုယိတသုဝဏ္ဏက္ခန္ဓာပိဏ္ဍိတိယ၊ ကောင်းစွာ စိုက်ဆောက်အပ်သော ရွှေတိုင်ကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ၏။ ဝါတမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိနိဝိဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ အဇဋ္ဌာကာသံ၊ အဆီးအတားမရှိသော ကောင်းကင်သို့။ ပက္ခန္ဓိံ သု၊ ကုန်၏။

ဥပရိတာဂေန၊ အထက်အဖို့ဖြင့်။ ဥဂ္ဂန္ဓာပိတက်၍လည်း။ စာတုမဟာရာဇိကော၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံတို့ကို။ ဂဏှိံ သု၊ ယူကုန်၏။ တေ၊ ထိုစာတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံတို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ တာဝတိံ သေ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုတာဝတိံ သာနတ်ဘုံမှ။ ဥပရိ၊ ၌။ ယာမေ၊ ထို့ကို။ ဂဏှိံ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ တံသိတေ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ နိမ္မာနရတိံ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိံ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ နဝဗြဟ္မလောကော၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ ဝေဟပုလော၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ သု၊ ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ဥပရိ၊ ၌။ ပဉ္စသုဒ္ဓါဝါသေ၊ တို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ စတ္တာရောအာရုပ္ပေ၊ တို့ကို။ ဂဏှိံ သု၊ ကုန်၏။ စတ္တာရောအာရုပ္ပေ၊ တို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ အဇဋ္ဌာကာသံ၊ အဆီးအတား မရှိသော ကောင်းကင်ပြင်သို့။ ပက္ခန္ဓိံ သု၊ ကုန်၏။

တိရိယဘာဂေဟိ၊ ဖိလာအဖို့တို့မှ။ ဝါ၊ တို့ဖြင့်။ အနန္တာ၊ မရှိကုန်သော။ လောကဓာတုယော၊ တို့သို့။ ပက္ခန္ဓိံ သု၊ ပြေးဝင်ကုန်၏။ ဧတ္တကေသု၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ စန္ဒမ္ပိ၊ ၌။ စန္ဒပူဘာ၊

(၆၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

လရောင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သူရိယော၊ နေ၌။ သူရိယပ္ပဘာ၊ နေရောင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တာရကရူပေသု၊ ကြယ်အပေါင်းတို့၌။ တာရကရူပပ္ပဘာ၊ ကြယ်အပေါင်းတို့၏ အရောင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဥယျာနဝိမာနကပ္ပရက္ခေသုစေ၊ ဥယျာဉ်ဗိမာန် ပဒေသာပင်တို့၌၎င်း။ သရီရေသုစ၊ ကိုယ်တို့၌၎င်း။ အာဘရဏေသုစ၊ တန်ဆာတို့၌၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဥယျာဉ်စသည်တို့၌။ ပဘာ၊ အရောင်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

မှတ်ဖွယ်။ ။စန္ဒမိစန္ဒပ္ပဘာ စသည်၌ နောက်ဖြစ်သော စန္ဒသဋ္ဌါကိုကား ကာယေကာယာနုပဿနာ စသည်တို့ကဲ့သို့ လ၌ နေစသည်၏ အရောင်စင်စစ် မရှိသောကြောင့် အာဇာရ အာဇေယျတန်ရုံသာဆိုသည်။ ထုဂတဿ ထုဂတစိဝရံကဲ့သို့ သမာသိပြီးလတ်သော် အရောင်သာမန်ကို ဟောရကား စန္ဒမိ ဆိုပြန်သည်။ ဤသို့သော်လည်း ဆိုစကောင်း၏။

တိသဟဿိ မဟာသဟဿိလောကဓာတုယော၊ ကုဋေတသိန်းသော လောကဓာတ်တို့ကို။ အာလောကဗရဏသမတ္ထော၊ အရောင်နှင့် နှံ့ခခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ မဟာဗြဟ္မာပိ၊ ဗြဟ္မာကြီးသည်လည်း။ သူရိယုဂ္ဂမနေ၊ နေထွက်သော အခါ၌။ ခဇ္ဇောပနကောဝိယ၊ ပိုးစိုးကြူးကဲ့သို့။ ဝါ၊ ပိုးရည်မြူးကဲ့သို့။ အဟောသိ၏။ စန္ဒသူရိယတာရကရူပဒေဝတုယျာနဝိမာနကပ္ပရက္ခာနံ၊ လ နေ ကြယ်နတ် ဥယျာဉ်ဗိမာန် ပဒေသာပင်တို့၏။ ပရိစ္ဆေဒမတ္တကဗေ၊ အပိုင်းအခြားမျှသည်သာလျှင်။ ပညာသိတ္ထ၊ ထင်၏။ ဧတ္ထကံဌာနံ၊ ဤမျှသော အရပ်သည်။ ဗုဒ္ဓရသ္မိဟိယေဝ၊ ဘုရား ရောင်ခြည်တော်တို့သည်သာလျှင်။ အဇ္ဈောတ္ထဇုံ၊ လွှမ်းမိုးအပ်သည်။ အဟောသိ၊ ၎င်း၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ထောင်တည် ထောင်ဖြင့် မြှောက် သန်းဖြစ်၏။ သန်းတည် ထောင်ဖြင့်၎င်း မြှောက်ပြန် ကုဋေရာ ဖြစ်၏။ ကုဋေရာတည် ထောင်ဖြင့်၎င်း မြှောက်ပြန် ကုဋေသိန်းဖြစ်၏။ “တိဟိ သဟဿေဟိ ဂုဏိတာ သင်္ချာ တိသဟဿိပူ၊ မဟန္တေဟိသဟဿေဟိဂုဏိတာ သင်္ချာမဟာသဟဿိ၊ တိသဟဿိ ဧဝ မဟာသဟဿိ တိသဟဿိ မဟာသဟဿိ” ဟု ကမ္မဇာရည်းပြု။ ဧတ္ထောဝတာ ကောဋိသတ သဟဿ စက္ကဝါဠပ္ပမာဏော လောကော ဒဿိတော။ မဟာသဟဿိ၊ သိန်းကောဋိလျှင်၊ နှံ့ဘိစကြဝဠာ၊ စောမြတ်စွာ၏။ အာဏာပရိတ်၊ မေတ္တာစိတ်ကို ဟူသောကဗျာသည် ဤစာကိုရည်သည်။

ခ၊ ဆက်။ အယံဣဒ္ဓိ၊ ဤတန်ခိုးသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ၊ အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့်ပြီးသော တန်ခိုးသည်။ နေဝဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဘာဝနာ

နိဂါနကထာ

မယိဒ္ဓိ၊ ဘာဝနာဖြင့် ပြီးသော တန်ခိုးသည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်
 ကား။ သက္ကသုခုမဓမ္မံ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော တရားကို။ သမ္မသတော၊ သုံးသပ်
 တော်မူသော။ လောကနာထဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ လောဟိတံ၊ နှလုံးသွေး
 သည်။ ပသီဒိ၊ ကြည်၏။ ဝတ္ထုရူပံ၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ်သည်။ ပသီဒိ၊ ကြည်၏။
 ဆဝိဝဏ္ဏော၊ အရေအဆင်းတော်သည်။ ပသီဒိ၊ ကြည်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဝဏ္ဏ
 ဓာတု၊ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော အဆင်းဓာတ်
 သည်။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အသီတိဟတ္ထမတ္တော၊ အတောင် ရှစ်ဆယ်
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ပဒေသေ၊ အရပ်၌။ နိစ္စလာဝ၊ မတုန်မလှုပ်သည်ဖြစ်၍
 သာလျှင်။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ ဣမိနာနိဟာရေန၊ ဤသို့သော နည်းဖြင့်။
 သတ္တာဟံ၊ လုံး။ သမ္ပသိ၊ သုံးသပ်တော်မူ၏။

သတ္တရတ္တိန္ဒြိဝါနိ၊ ခုနစ်ညဉ့်နေ့တို့ပတ်လုံး။ သမ္ပသိတဓမ္မော၊ သုံးသပ်တော်
 မူအပ်သော တရားတော်သည်။ ကိတ္တကော၊ အဘယ်မျှရှိသည်။ အဟောသိ၊
 ဖြစ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ အနန္တော၊
 အဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိသည်။ အပ္ပရိမာဏော၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသည်။
 အဟောသိ၊ ၏။ အယံဒေသနာ၊ ဤဒေသနာတော်ကို။ တာဝ၊ စွာ။ မနသာ
 ဒေသနာနာမ၊ စိတ်တော်ဖြင့် ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်သော ဒေသနာတော်
 မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

ကျမ်းတမ်း။ မနသာဒေသနာအထူးကို ပြုပြီး၍ ဝစီသေဒ ဒေသနာအထူးကို
 ပြုခြင်းငှာ “သတ္တာ ပန” စသည်ကို မိန့်သော်။ ဝါ၊ အနန္တ အပရိမာဏဖြစ်သော
 မနသာဒေသနာဟော်ကို ထုတ်ဖော်၍ သက္ကသုခုမဓမ္မံ၊ ဣတိအယံ ဟောမကုန်
 မှတ်ရအံ့လောစောဒနာဖွယ်ရှိသောကြောင့် “သတ္တာ ပန” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ အဗ္ဗိတပါးကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဆက်။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝေ၊ သို့။
 သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ မနသာ၊ စိတ်တော်ဖြင့်။ စိန္တိတဓမ္မံ၊ ကြံတော်
 မူအပ်သော တရားတော်ကို။ ဝစီဘေဒံ၊ နှုတ်မြှောက်ခြင်းကို။ ကတုာ၍။ ဒေ
 သေန္တော၊ သော်။ ဝဿသတေနပိ၊ အနှစ်တရာဖြင့်၎င်း။ ဝဿသဟဿေနပိ၊
 အနှစ်တထောင်ဖြင့်၎င်း။ ဝဿသတသဟဿေနပိ၊ အနှစ် တသိန်းဖြင့်၎င်း။
 မတ္ထကံ၊ အပြီးသို့။ ပါပေတုာ၊ ရောက်စေ၍။ ဒေသေတုာ၊ ငှာ။ နသက္ကောတိ၊
 နိုင်။ ဣတိဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ နဝတ္တံ၊ မဆိုသင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။

(၆၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပရဘာဂေပိ၌လည်း။ တထာဂတော သည်။ တာဝတိံသဘဝနေ၊ ၌။
 ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ၌။ ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာယံ ၌။ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠဒေဝ
 တာနံ၊ သောင်းတိုက်စကြဝဠာမှ အညီအညွတ် လာကြကုန်သော နတ်
 အပေါင်းတို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ နိသိန္ဒေ၊ လျက်။ မာတရံ၊ ကို။ ကာယ
 သက္ကံ၊ ကိုယ်တော်၏ မျက်မှောက်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ “ကုသလာဓမ္မာ အကု
 သလာ။ပ။ဓမ္မာ”တိ၊ဟူ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ဒေသေန္တော၊ သော်။ သတဘာဂေန၊
 အဖို့အရာဖြင့်။ သဟဿဘာဂေန၊ အဖို့တထောင်ဖြင့်။ သဘသဟဿဘာ
 ဂေန၊ အဖို့အသိန်းဖြင့်။ဓမ္မန္တရာ၊ တရားတပါးမှ။ ဓမ္မန္တရံ၊ တရားတပါးသို့။
 သကံမိတွာ သကံမိတွာဝ၊ ပြောင်း၍ ပြောင်း၍သာလျှင်။ ဒေသေသိ၊ ၏။
 တယောမာသေ၊ လုံး။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ပဝတ္တိတဒေသနာ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်သော ဒေသနာတော်သည်။ ဝေဂေန၊ လျင်သောအဟုန်ဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊
 စီးဆင်းသော။ အာကာသဂင်္ဂါဝိယစ၊ ရေတမ်းခွန်ကဲ့သို့၎င်း။ အဓောမုခံ၊
 အောက်သို့ ရှေးရှု။ဥပိတဥဒကဗဠာ၊ထားအပ်သောအိုးမှ။ နိက္ခန္ဓာ၊ ထွက်
 သော။ဥဒကဓာရာဝိယစ၊ ရေအယဉ်ကဲ့သို့၎င်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ အနန္တာ၊သည်။
 အပရိမာဏာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဘတ္တာနုမောဒနကာလေပိ၊ ဆွမ်းကျီးရွက်
 သော ကာလ၌လည်း။ ဝါ၊ ဆွမ်းအနုမောဒနာ ပြုသော ကာလ၌လည်း။
 ထောက်၊အတန်ငယ်။ဝစေတုတွာ၊၍။ အနုမောဒန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊
 တို့၏။ဒေသနာ၊သည်။ဒီဃမဇ္ဈိမနိကာယပုမာဏာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ပန၊ ပုရောဘတ္တကိစ္စမှတပါး ပစ္စာဘတ္တကိစ္စကိုဆိုအံ့။ပစ္စာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားရာ
 ကာလမှ နောက်အဖို့ဖြစ်သော ကာလ၌။ သမ္ပတ္တပရိသာယ၊ ရောက်လာ
 သောပရိသတ်အား။ ဓမ္မံ၊ကို။ ဒေသေန္တာနံ၊ဟောကုန်သော။ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။
 ဒေသနာ၊ သည်။ သံယုတ္တအင်္ဂုတ္တရိကဒေမဟာနိကာယပုမာဏာဝ၊ သံယုတ္တ
 နိကာယ်၊ အင်္ဂုတ္တရနိကာယ် နိကာယ်ကြီးနှစ်ပါး ပမာဏ ရှိသည်သာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ နည်းဟူမူကား။ ဟိ-ယဗ္ဗာ၊အကြင်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊
 တို့၏။ ဘဝင်္ဂပရိဝါသော၊ ဘဝင်၏ ကိန်းခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဘဝင်၏ ဖြစ်ခြင်း
 သည်။လဟုကော၊လျင်မြန်သည်။ဒန္တာဝရဏံ၊နှုတ်ခမ်းတော်သည်။သုဗုသိတံ၊
 ကောင်းစွာထိသည်။မုဝါဒါနံ၊ နှုတ်ခမ်းတော်လှစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ နှုတ်လျှာ

နိဒါနကထာ

(၆၅)

တော်သည်။ သီလိဋ္ဌိကောင်းစွာစေ့စပ်သည်။ ဝါ၊ တစပ်တည်းတည်သည်။
 ဇိဝှါ၊ လျှာတော်သည်။ မုဒုကာ၊ နူးညံ့သည်။ သရောအသံတော်သည်။ မဓုရော၊
 သာယာသည်။ ဝစနံ၊ စကားတော်သည်။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ လျှင်သောအပြန်
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ လောကီပုဂ္ဂိုလ် တပုဒ်ဆိုက တရ
 နှစ်ဆယ့်ရှစ်ပုဒ်စင် စကားတော် လျင်မြန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံမုဟုတ္တံ၊
 ထိုမုဟုတ်မျှ။ ဒေသိတဓမ္မောပိ၊ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်သော်
 လည်း။ တွေ့ကော၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သေး၏။ တေ
 မာသံ၊ လုံး။ ဒေသိတဓမ္မောပန၊ ဟောတော်မူသော တရားလော်သည်ကား။
 အနန္တောအပရိမာဏောယေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အာနန္ဒန္တုတ္တေရော၊ သည်။ ဗဟုဿုတော၊ များသောအကြား
 အမြင်ရှိ၏။ တိပိဋကဓရော၊ ပိဋကတ်သုံးပုံကိုဆောင်၏။ ပဉ္စဒသ၊ ဂါထာ
 သဟဿာနိ၊ ဂါထာတသောင်း ငါးထောင်တို့ကို။ သဠိပဒသဟဿာနိ၊
 ပုဒ်ခြောက်သောင်းတို့ကို။ လတာပုပ္ဖါနိ၊ နွယ်ပန်းတို့ကို။ အာကဇ္ဈေန္တော
 ဝိယ၊ ဆွဲငင်၏သို့။ ဌိတပဒေနေဝ၊ ရပ်သောခြေဖြင့်သာလျှင်။ ဌတော၊
 ၍။ ဂဏှာတိဝါ၊ သင်လည်းသင်နိုင်၏။ ပါစေတိဝါ၊ ချလည်းချနိုင်၏။ ဒေ
 သေတိဝါ၊ ဟောလည်းဟောနိုင်၏။ ထေရဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာမထေရ်၏။
 တွေ့ကော၊ ဤမျှ ပုဒ်ခြောက်သောင်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဧကော၊ တခု
 သော။ ဥဒဒ္ဒသမဂ္ဂေါနာမ၊ သင်အပ်သော ပါဠိအစဉ်မည်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ထေရဿ၊ အား။ အနုပဒံ-ပဒေနပဒေန၊ ပုဒ်ဖြင့်ပုဒ်ဖြင့်။ ဝါ၊
 အဖို့ဖြင့်အဖို့ဖြင့်။ ဥဒဒ္ဒသံ၊ သင်အပ်သော ပါဠိကို။ ဒဒမာနော၊ ပေးသည်
 ရှိသော်။ အညော၊ ဘုရားမှ တပါးသောသူသည်။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှာ။
 နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။ နသမ္ပိပုဏ္ဏာတိ၊ မမှီနိုင်။ သမ္မာသမ္ပုဒ္ဓေါ၊ သည်
 သာလျှင်။ သမ္ပိပုဏ္ဏေယျ၊ မှီနိုင်ရာ၏။ ဝေ၊ သို့။ အဓိမတ္တသတိမာ၊ အလွန်
 သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော သတိရှိသော။ အဓိမတ္တသတိမာ၊ အလွန်သော
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပညာရှိသော။ အဓိမတ္တသတိမာ၊ အလွန်သောအတိုင်း
 အရှည်ရှိသော လုံ့လ သမာဓိရှိသော။ သာဝကော၊ မဟာသာဝကသည်။
 သတ္တာရာ၊ သည်။ တေမာသံ၊ လုံး။ ဣမိနာနိဟာရေန၊ နည်းဖြင့်။ ဒေသိတ
 ဒေသနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကို။ ဝဿသတံ၊ ပတ်လုံး။

ဥပစာပေ - နိလုလင်ဒီဒေ

၇၄

(၆၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝဿသဟဿံ၊ အနှစ်တထောင်ပတ်လုံး။ ဥဂ္ဂဏုန္ဓောပီ၊ သင်သော်လည်း။ မတ္တကံသို့။ ပါပေတံ၊ ရောက်စေခြင်းငှာ။ နသက္ကောတိ၊ မတတ်နိုင်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ လတာနှင့် ပုပ္ပါနိကား ဇွန်တည်း၊ အရှင်ဆီလဝံသထေရ်မြတ်သည်-
နှုတ်မုက္ခပတ်၊ ပိဋကတ်ကို၊ သင်ရွတ်သောခါ၊ ဆန်းလင်္ကာဖြင့်၊ ဂါထာလည်း
ကောင်း၊ လေးဆယ်ပေါင်း၍၊ မြောက်သောင်းတိုက်တိုက်၊ ခုံသည်ပိုက်ကို၊
ရပ်ကြိုက်သင်ကြား၊ ပန်းနှယ်ဖူးလျက်၊ နွယ်ခြူးရင်းကို၊ စင်လုံးယိုင်ထို-
ဟုဇွန်၏အဖြစ်ကို ပြတော်မူလျက် စပ်တော်မူသတည်း၊ အနုပဓိ၌ ဝိစ္ဆာဇော
တက အနုဥပသာရအယှဉ် ကမ္မပ္ပဝစနိယ ယုတ္တေဖြင့် တတိယာအရာ၌မှတ်တော်
နေရကား ပဒေနပဒေနဟု ယောဇနာသည်။

ပါဠိ ၂၃၁ နှစ်။ ။ ဣဒါနိ ဒေသနာကာလေ သဂဝတော သရီရဿ ယာပိတ
တာဝပိစာရံ ဒေသေန္တော “ဝေ တေမာသ” ဟိ အာပိမာဟံ။

ပန၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ ဝေ၊ ဤသို့။ တေမာသံ၊ လုံး။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။
ဒေသေန္တဿ၊ ဟောတော်မူသော။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ကဗဠိကာရာဟာရ
ပဋိပဓံ၊ ကဗဠိကာရ အာဟာရနှင့် စပ်သော။ ဥပါဒိန္နကသရီရံ၊ ဥပါဒိန္နက
ရွှေကိုယ်တော်သည်။ ကထံ၊ အသို့လျှင်။ ယာပေသိ၊ မျှသနည်း။ ဣတိအယံ၊
ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ပဋိဇဂ္ဂနေနေဝ၊ လုပ်ကျွေးမွေးမြူသဖြင့်
သာလျှင်။ ယာပေသိ၊ မျှ၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရောကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။
ဝါ၊ ဟိ-ယသွားကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့အား။ သောသောကာလော၊ ထိုထိုကာလ
သည်။ သုဝဝတ္ထိတော၊ ကောင်းစွာမှတ်အပ်သည်။ သုပရိစ္ဆိန္နော၊ ကောင်းစွာ
ပိုင်းခြားအပ်သည်။ သုပစ္စက္ခော၊ ကောင်းစွာ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုထိုကာလ၏ ကောင်းစွာ မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူလျက်
သာလျှင်။ မနုဿလောကေ၊ လူ့ပြည် ဇမ္ဗုဒိပ်ကျွန်း၌။ ကာလံ၊ ကာလ
ကို။ ဩလောကေတိ၊ ကြည့်ရှု၏။ သော၊ ထိုလူ့ပြည်ဇမ္ဗုဒိပ်ကျွန်းသို့ ကြည့်
ရှုသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဘိက္ခာစာရဝေလံ၊ ဆွမ်းခံရာ ကာလကို၊
သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်၍။ နိမ္မိတဗုဒ္ဓံ၊ နိမ္မိတဘုရားကို။ မာပေတွာ၊ ပန်ဆင်း၍။
“ဣမဿ၊ ဤနိမ္မိတဘုရား၏။ စီဝရဂ္ဂဟဏံ၊ သင်္ကန်းကိုင်ခြင်းသည်။ ပတ္တဂ္ဂ

၁။ ယောဇနာ ၂၂-သု။

ဟဏံ၊ သပိတ်ကိုင်ခြင်းသည်။ သရက္ခတ္ထိ၊ အသံပြုခြင်းသည်။ အာကပ္ပေါ၊ အသွင်အပြင်သည်။ ဝေရူပေါနာမ၊ ဤသို့သဘောရှိသည်။ ဟောတုဖြစ်စေသတည်း။ တွေ့ကံနာမ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသည်မည်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ခဒေသေတု၊ ဟောရစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဓိဋ္ဌာန်တော်မူ၍။ ဘတ္တစီဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ အနောတတ္တဒဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ ဒေတော၊ တို့သည်။ နာဂလတာဒန္တကဋ္ဌံ၊ နဂါးပြည်၌ ဖြစ်သော နွယ်ဒန်ပူကို။ ဒေန္တိ၊ ကပ်လူကုန်၏။ တံ၊ ထိုနဂါးပြည်၌ ဖြစ်သော နွယ်ဒန်ပူကို။ ခါဒိတွာ၊ သုံးဆောင်၍။ အနောတတ္တဒဟေ၊ ၌။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ ပဋိဇေဂ္ဂိတွာ၊ သုတ်သင်၍။ မနောသိလာတလေ၊ ဆေးဒန်း မြင်းသိလာ ကျောက်ဖျာ အပြင်၌။ ဌိတော၊ ရပ်လျက်။ သုရတ္တဒုပဇ္ဇ၊ ကောင်းစွာတပ်သော နှစ်ထပ်သော သင်းပိုင်တော်ကို။ နိဝါသေတွာ၊ ၍။ စိဝရံ၊ ကိုယ်တော် ဒုက္ခကို။ ပါရူပိတွာ၊ ၍။ ဗာတုမဟာရာဇတ္ထိယံ၊ နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည် ကပ်လူအပ်သော။ ဝေလမယံ၊ ကျောက်ညိုဖြင့်ပြီးသော။ ပတ္တံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ဥတ္တရကုရံ၊ ဥတ္တရကုရကျွန်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ တေတော၊ ထိုဥတ္တရကုရကျွန်းမှ။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ အာဟရိတွာ၊ ၍။ အနောတတ္တဒဟတိ၊ ရေ၌။ နိသိန္ဓော၊ လျက်။ တံ၊ ထိုမြောက်ကျွန်းသူတို့ လူသောဆွမ်းကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဒိဝါဝိဟာရာယ၊ နေနေခြင်းငှာ။ စန္ဒနဝနံ၊ စန္ဒကူးတောသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။

ဝပ္ပသေနာပတိ သာရိပုတ္တတ္ထေရောပိ၊ လည်း။ တဏှံ၊ ဟိုစန္ဒကူးပတာသို့။ ဝဉ္ဇော၊ ၍။ သပ္ပာသမ္ပဒ္ဓဿ၊ အား။ ဝတ္တံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဧကမဇ္ဈံ၊ ဌိ၊ နိသိဒိ၊ ၎င်း။ အထာ၊ ၌။ အထာ၊ ထိုသခင်သာရိပုတ္တရာ မထင်အား။ သတ္တံ၊ သည်။ နယံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၎င်း။ “သာရိပုတ္တ၊ ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ။ တွေ့ကော၊ သော၊ မဓမ္မာ၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဒေသိတော၊ ပြီ”။ ဣတိ၊ သို့။ အာစိက္ခတိ၊ ၎င်း။ ဝဝံ၊ ဤသို့။ သမ္ပာသမ္ပဒ္ဓေ၊ သည်။ နယံ၊ ကို။ ဒေန္တေ၊ သော်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တဿ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါသို့ ရောက်သော။ အဂ္ဂသာဝကဿ၊ အား။ ဝေလန္တေ၊ ကမ်းစွန်း၌။ ဌတွာ၊ ၍။ ဟတ္တံ၊ ကို။ ပသာရေတွာ၊ ၍။ ဒဿိတသမုဒ္ဓသဒိသံ၊ ပြုအပ်သော သမုဒြာနှင့် တူသော။ နယဒါနံ၊ နည်းပေးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ထေရဿာပိ၊ အားလည်း။ နယသတေန၊ နည်းအရာဖြင့်။ နယသဟေသေန၊ နည်းအထောက်ဖြင့်။ နယသတသဟေသေန၊ နည်းအသိန်းဖြင့်။ ဘဂဝေတော၊

(၆၈)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဒေသိတဓမ္မော၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာ
တိယေဝ၊ ကြောင်းကြောင်း ထင်သည်သာလျှင်တည်း။

သတ္တာ၊ သည်။ ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေ့နေ့ခြင်းကို။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ နေတော်မူ၍။
ဝါ၊ နိသိဒ္ဓိတွာ ကရိတွာ၊ ပြုတော်မူ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေဘုံ၊ ငှာ။ ကာယ
ဝေလာယ၊ အဘယ်အခါ၌။ ဂစ္ဆတိ၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့ရွာသို့ ကြွတော်မူ
သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ သာဝတ္ထိဝါသီနံ၊ သာဝတ္ထိပြည်
၌နေကုန်သော။ သမ္ပတ္တာနံ၊ ရောက်လာကုန်သော။ ကုလပုတ္တာနံ၊ တို့အား။
ဓမ္မဒေသနဝေလာနာမ၊ တရားဟောရာ အခါမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တာယ
ဝေလာယ၊ ထိုတရားဟောရာအခါ၌။ ဂစ္ဆတိ၊ တာဝတိံသာ နတ်တို့ရွာသို့
ကြွတော်မူ၏။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတွာ၊ ၍။ ဂစ္ဆန္တံ၊ လူ့ပြည်သို့ ကြွလာတော်
မူသည်ကို၎င်း။ အာဂစ္ဆန္တံ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ကြွတော်မူသည်ကို
၎င်း။ ဧကေ၊ အဘယ်နတ်တို့သည်။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်သနည်း။ ဧကေ၊ တို့သည်။
နဇာနန္တိ၊ မသိကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ မဟေသက္ခာ၊
တန်ခိုးကြီးကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပေသက္ခာ၊
တန်ခိုးနည်းကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ နဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ကသ္မာ၊
အဘယ်ကြောင့်။ နဇာနန္တိ၊ မသိကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊
တည်း။ သမ္မာသမ္ပဒ္ဓဿဝါ၊ ပြုကတေ့သော မြတ်စွာဘုရား၏၎င်း။ နိဗ္ဗိတ
ဗုဒ္ဓဿဝါ၊ နိဗ္ဗိတဘုရား၏၎င်း။ ရသ္မိယာဒိသု၊ ရောင်ခြည်တော် စသည်တို့၌။
နာနတ္တာဘာဝါ၊ အထူးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဇာနန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ-သစ္စံ၊
မှန်၏။ ဥဘိန္နုပ္ပိ၊ နှစ်ဦးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုပြုကတေ့သော
မြတ်စွာဘုရား နိဗ္ဗိတမြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ရသ္မိသု၊ ရောင်ခြည်တော်တို့၌
၎င်း။ သဒရသု၊ အသံတော်တို့၌၎င်း။ ဝစနေသု၊ စကားတော်တို့၌၎င်း။
နာနတ္တံ၊ အထူးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ပါဠာနုသန္နိ။ ။ ဣဒါနိ အဘိဓမ္မေ ဝါစနာမဂ္ဂဿ ဓမ္မသေနာပတိ သာရိ
ပုတ္တဒတ္တရပ္ပဘဝတံ ဒေသေတုံ “သာရိပုတ္တဒတ္တရော” ဟုဒိဗာဟ။

သာရိပုတ္တဒတ္တရောပိ၊ သည်လည်း။ သတ္တာရာ၊ သည်။ ဒေသိတံဒေသိတံ၊
သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အာဟရိတွာ၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သဒ္ဓိဝိဟာရိကာနံ၊ ဥပဇ္ဈာယ်
ယူ တပည့်ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒဘိက္ခုသတာနံ၊ ငါးရာသောရဟန်းတို့အား။

ဒေသေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတ္တံ့သည် ကား။ ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ ရှေး၌ ပြုသော ကုသိုလ်ထူးတည်း။ ကိရ၊ ကြားရသည် ကား။ တေ၊ ထိုငါးရာသော ရဟန်းတို့သည်။ ကဿပ ဒသဗလဿ၊ ၏။ ကာလေ၊ ရှေ့လက်ထက်တော်၌။ ခုဒ္ဒကဝဂ္ဂုလိယောနိယံ၊ ငယ်သော လင်းနို့ မျိုး၌။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ပဗ္ဗာရေ၊ တောင်ဝှမ်း၌။ ဩလမ္မန္တာ၊ တွဲရ၍ ဆွဲ ကုန်လျက်။ အဘိဓမ္မံ၊ ကို။ သဇ္ဈာယန္တာနံ၊ သရဇ္ဈာယ်ကုန်သော။ ဒွိန္နံ၊ နှစ်ဦး ကုန်သော။ အဘိဓမ္မိကဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သရေ၊ သရဇ္ဈာယ်သောအသံ၌။ နိမိတ္တံ၊ တရားဟူသောအာရုံကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကဏ္ဍပက္ခံ၊ အကုသိုလ်အဖို့ ကို၎င်း။ သုက္ကပက္ခံ၊ ကုသိုလ်အဖို့ကို၎င်း။ အဇာနိတွာပိ၊ မသိမူ၍လည်း။ သရေ၊ သရဇ္ဈာယ်သောအသံ၌။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟမတ္တကေနော၊ တရားဟူသော အာရုံကို ယူကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ ကာလံကတွာ၊ စုတေ၍။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိံ သု၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧကံဗုဒ္ဓန္တရံ၊ နှစ်ဆူသော ဘုရားရှင်တို့၏ တခုသော အကြားပတ်လုံး။ ဒေဝလောကေ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌။ ဝသိ တွာ၊ နေ၍။ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုငါတို့ဘုရားဖြစ်သောအခါ၌။ မနုဿလော ကေ၊ လူ့ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ယမကပါဠိဟာရိယေ၊ ယမိုက်ပြာဠိ ဟာ၌။ ပသီဒိတွာ၊ ကြည်ညို၍။ ထေရဿ၊ မထေရ်၏။ သန္တိကေ၊ အထံတော် ၌။ ပဗ္ဗဇံ သု၊ ရဟန်းပြုကုန်၏။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ သတ္တာရာ၊ ဘုရား သည်။ ဒေသိတံ ဒေသိတံသော၊ ဓမ္မံ ကို။ အာဟရိတွာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထို လင်းနို့သားဖြစ်ဘူးသော ငါးရာသောရဟန်းတို့အား။ ဒေသေသိ၏။ သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ အဘိဓမ္မဒေသနာပရိယောသာနဉ္စ၊ အဘိဓမ္မာ ဒေသနာ၏ ပြီးဆုံးခြင်းသည်၎င်း။ တေသံဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သတ္တပကရဏဉ္စဂ္ဂဟဏဉ္စ၊ ခုနစ် ကျမ်းသော အဘိဓမ္မာကို သင်ခြင်းပြီးဆုံးခြင်းသည်၎င်း။ (ပရိယောသာန ဇေကြ)။ ဧကပ္ပဟာရေနော၊ တပဟိရိတည်းဖြင့်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ၏။ အဘိဓမ္မေ၌။ ဝါစနာမဂ္ဂေါနာမ၊ သင်အပ်သော ပါဠိအစဉ် မည်သည် ကား။ သာရိပုတ္တတ္ထေရပူဘဂေါ၊ သခင်သာရိပုတ္တရာလျှင်အမွန်ရှိ၏။ မဟာ ပကရဏေ၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၌။ ဂဏနစာရေပိ၊ သင်္ချာထားခြင်း ကိုလည်း။ ထေရေနော၊ သည်သာလျှင်။ ဌပိတော၊ ထားအပ်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကို ဆိုအံ့။ ထေရော၊ သည်။ ဣဓိနာနိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မန္တရံ၊ ကို။ အမက္ခေတွာဝ၊ မချေမှု၍

(၇၀)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သာလျှင်။ ဝါ၊ မနှောင့်မယှက်မှု၍သာလျှင်။ သုခံ၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝါ၊ ချမ်းသာ
သော။ ဂဟေတုံ- ဂဟဏံကာတုံစ၊ ယူခြင်းငှာ၎င်း။ ဓာရေတုံ- ဓာရဏံကာတုံစ၊
ဆောင်ခြင်းကို ပြုခြင်းငှာ၎င်း။ ပရိယာပုဏိတုံ- ပရိယာပုဏနံ ကာတုံစ၊
သင်ခြင်းကို ပြုခြင်းငှာ၎င်း။ ဝါစေတုံ- ဝါစနံကာတုံစ၊ ချခြင်းကို ပြုခြင်း
ငှာ၎င်း။ ပဟောတိ၊ နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏနစာရံ၊ ကို။ ဌပေသိ၊ ၏။

ကျမ်းတက်။ ။ အဘိဓမ္မာ၌ ဝါစနာမဂ္ဂ၏ သခင် သာရိပုတ္တရာ အမွန်ရှိသည်၏
အဖြစ်ကို ပြုပြီး၍ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၏ လက်ဦးစွာ အဘိဓမ္မာ တတ်သည်၏အဖြစ်ကို
ပဋိဝေဓဖြင့် ပြီးစေလိုသောကြောင့် စကားဆိုရာ အခြေပြု၍ ဆစ်စု လိုရကား
“ဧဝံ သန္တေ” စသည်ကိုမိန့်သော်။ ဝါ၊ ရှေး၌ဆိုအပ်ပြီးသော “ယံ ဒေဝဒေဝါနံ
ဒေသေတွာ” စသောစကားကို မယူမှု၍ ဝါစနာမဂ္ဂ၏ ထေရပုထဝတ္ထစကားမျှ
ကိုသာလျှင် ယူ၍ ထိုစကားဖြင့် ရှေးဆိုသော စကားကို ပယ်လျက် စောဒနာ
တက်လိုရကား “ဧဝံ သန္တေ” စသည်ကိုမိန့်သော်။

ဧဝံ အဘိဓမ္မေ ဝါစနာမဂ္ဂဿ သာရိပုတ္တတ္ထေရပုဘဝတ္ထေ၊ ဤသို့ အဘိ
ဓမ္မာ၌ ဝါစနာမဂ္ဂ၏သခင် သာရိပုတ္တရာလျှင် အမွန်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။
သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ထေရောဝ၊ သခင် သာရိပုတ္တရာသည်သာလျှင်။
ပဌမတရံ၊ လက်ဦးစွာ။ အဘိဓမ္မိကော၊ အဘိဓမ္မာတတ်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်သလော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ထေရော၊ သည်။ ပဌမတရံ
စွာ။ အဘိဓမ္မိကော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်သာ
လျှင်။ ပဌမတရံ၊ စွာ။ အဘိဓမ္မိကော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ကျမ်းတက်။ ။ ယခုအခါ အခြေရ၍ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ၏ပဌပတရ အဘိဓမ္မာအဖြစ်ကို
ပဋိဝေဓဖြင့် ပြီးစေလိုရကား “သော ဟိ” စသည်ကို မိန့်သော်။ (ဟိတိသတ္ထပဉ္စ
နိပါတော)။

ဟိ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ပဌမတရံ အဘိဓမ္မိကောဟု ငါဆိုသော စကား သည်
မှန်ပေစွ။ သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ နံအဘိဓမ္မိ၊ ကို။ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကေ၊
၌။ နိသိဒိတွာ၊ ၍။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ။

ပါဠိ ၂၁ နုသန္တံ။ ။ ဧဝံ ပဋိဝေဓေန သာဓေတွာ ဣဒါနိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပဌမတရံ
အဘိဓမ္မိကထာဝံ ပဌမာဒိဗုဒ္ဓဝစနေနသာဓေန္တော “ဗုဒ္ဓေါ” တိ အာဒိမာဟ။
ပန၊ ပဋိဝေဓဖြင့် မြို့စေသည်မှတစ်ပါး ပဌမာဒိဗုဒ္ဓဝစနေဖြင့် ပြီးစေဦးအံ့။
(စ ပဒါလင်္ကာရ၊ ပန ပက္ခန္တရ)။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးစု ငါးခုနက်စံ ဝေ ယျဝံ

နိဒါနကထာ

ကို သယမ္ပုညဏ်ဖြင့်ပြီးသည်။ ဟုတော့၍။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ ကေပလ္လင်္ကေန၊
ဘခုတည်းသောထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့်။ နိသိန္ဒော၊ နေတော်မူလျက်၊ “ယဒါ
ဘဝေ။ပ။လိက္ခ”န္တိလိက္ခဟူသော။ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါနေသိ၊ ကျူးတော်မူ၏။

ါထာနက်။ ။အာတာပိနော၊ ကိလေသာကိုပူပန်စေတတ်သော လွန်သော
လုံ့လရှိသော။ ဈာယတော၊ မကောင်းမှုကို ဖုတ်မြှိုက်တတ်သော။
ဝါ၊ အာရမ္မဏုပနိဇ္ဈာန် လက္ခဏုပနိဇ္ဈာန်ဖြင့်ရှုတတ်သော။ ပြာဟ္မဏဿ၊
မကောင်းမှုကိုအပပြုပြီးသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ယဒါယသ္မိံ ကာလေ၊
အကြင်အခါ၌။ ဓမ္မာ၊ သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယတရား
တို့သည်။ ဝါ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတော်တို့သည်။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။
ပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ သော
ပြာဟ္မဏော၊ ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဟေတုဓမ္မံ၊ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော
အကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်သော သင်္ခါရအစရှိသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို။
ဝါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို။ ယတော၊ အကြင်ကြောင့်။ ပဇာနာတိ၊
အပြားအားဖြင့်သိ၏။ တတော၊ ထိုကြောင့်။ အဿပြာဟ္မဏဿ၊ အား။
သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကင်္ခါ၊ ရှစ်ပါးသောယုံမှားခြင်း တဆယ့်
ခြောက်ပါးသော ယုံမှားခြင်းတို့သည်။ ဝပယန္တိ၊ ဝိ အပယန္တိ၊ ကင်း
ကုန်၏။

အာတာပိနော၊ သော။ ဈာယတော၊ သော။ ပြာဟ္မဏဿ၊ အား။ ယဒါ
ယသ္မိံ ကာလေ၊ ၌။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ၊
သော။ သောပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတရားတို့၏။ ခယံ၊
ကုန်ရာကုန်ကြောင်းဖြစ်သောနိဗ္ဗာန်ကို။ ယတော၊ ကြောင့်။ အဝေဒိ၊
သိပြီ။ တတော၊ ကြောင့်။ အဿပြာဟ္မဏဿ၊ အား။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။
ကင်္ခါ၊ တို့သည်။ ဝပယန္တိ၊ ကုန်၏။

အာတာပိနော၊ သော။ ဈာယတော၊ သော။ ပြာဟ္မဏဿ၊ အား။ ယဒါ
ယသ္မိံ ကာလေ၊ ၌။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။
တဒါ၊ ၌။ သူရိယော၊ နေမင်းသည်။ တမံ၊ အမှိုက်ကို။ ဝိဇ္ဇပယံ ဝိဇ္ဇ
ပယန္တော၊ လွှင့်ဖျောက် ဖျက်ဆီးလျက်။ အန္တလိက္ခံ၊ ကောင်းကင်ကို။

(၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဩဘာသယံ ဩဘာသယန္တော၊ ထွန်းလင်းစေလျက်။ တိဋ္ဌတိဋ္ဌဝါ
တည်၏သို့။ ဝေံအတူ။ သောပြာဟုဏော၊ သည်။ မာရသေနံ၊ မာရ်မင်း၏
စစ်သည်ကို။ ဝိဇ္ဇပယံ ဝိဇ္ဇပယန္တော၊ လျက်။ လောကဓာတုံ၊ လောက
ဓာတ်ကို။ ဩဘာသယံ ဩဘာသယန္တော၊ ထွန်းလင်းစေသည်ဖြစ်၍။
တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။

ဣဒံစနံ၊ ဤစကားသည်။ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ အယူထူးကို
ဆိုအံ့။ ဓမ္မပဒဘာဏကော၊ ဓမ္မပဒကိုဆောင်ကုန်သောသခင်တို့သည်။ “အနေ
ကဇာတိသံသာရံ။ ပ။ ဝယမဇ္ဈဂါ”တိ၊ မဇ္ဈဂါဟူသော။ ဣဒံစနံ၊ ကို။ ပဌမ
ဗုဒ္ဓဝစနံနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။
(တနည်း) ဣဒံစနံ၊ ဤစကားသည်။ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣဒံစနံ၊ ကို။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဂါထာနက်။ ။ ဇရာဗျာဓိမရဏမိဿတာယ၊ အိုခြင်း နာခြင်း သေခြင်း
ဘေးနှင့် ရောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောဇာတိ၊ ဤဇာတိမည်သည်။
ပုနပျုနံ၊ အဖန်တလဲလဲ။ ဥပဂန္တိ၊ ကပ်ခြင်းငှာ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊
ဆင်းရဲ၏။ တသ္မာစ၊ ထိုကြောင့်၎င်း။ တသ္မိံ၊ ထိုတဏှာယောကျ်ား
ပဲခုပ်သမားကို။ အဒိဋ္ဌေ၊ မမြင်အပ်သည်ရှိသော်။ သာဇာတိ၊ ထိုဇာတိ
သည်။ နနိဝတ္တတိ၊ မနစ်ခဲ့။ တသ္မာစ၊ ထိုကြောင့်၎င်း။ ဧဝံ ဥဘယ
ကာရဏာ၊ ဤနှစ်ပါးသောအကြောင်းကြောင့်။ ဂဟကာရံ၊ အတ္တဘော
တည်းဟူသော ခန္ဓာအိမ်ကို ပြုပြင်တတ်သော တဏှာယောကျ်ား ပဲခုပ်
သမားကို။ ဂဝေသန္တော၊ ရှာသော။ အဟံ၊ သည်။ (ဤဂါထာ၌ ဂဟ
ကာရံဟု ဒုတိယန္တလိုသည်။ ဂဟကာရဟု အာလုပ်မဟုတ်)။ ယေန
ဉာဏေန၊ အကြင်သဗ္ဗညုတညာဏ်ဖြင့်။ တံ၊ ထိုတဏှာယောကျ်ား ပဲခုပ်
သမားကို။ ဒဋ္ဌံ၊ မြင်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ တဿဗောဓိ
ဉာဏဿ အတ္ထာယ၊ ထိုသဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တည်းဟူသော အကျိုးငှာ။
ဒီပကံရ ပါဒမူလေ၊ ဒီပကံရာမြတ်စွာဘုရား ခြေရင်းတော်၌။ ကတာဘိနိ
ဟာရော၊ ပြုအပ်ပြီးသောဆုတောင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧတ္ထကံ၊ ဤသို့တွက်ရေ
သင်္ချေလေးမြှာ သိန်းကမ္ဘာ ပမာဏရှိသော ကာလပတ်လုံး။ အနေက

နိဒါနကထာ

(၇၃)

ဘေတိ သံသာရံ၊ တပါးမက များစွာသော ဘဝရှိသော သံသရာ၌။ ဝါ၊ သံသရာပတ်လုံး။ တံဉာဏံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်ကို။ အနိဗ္ဗိသံ-အဝိနန္ဒန္တော၊ မရသေးသည်ဖြစ်၍။ သန္တာဝိသံ-သံသရီ၊ ကျင်လည်ရလေပြီ။

ဂဟကာရက၊ ငါ၏ အတ္တဘော တည်းဟူသော ခန္ဓာအိမ်ကို ပြုပြင် တတ်သော တဏှာယောကျ်ား ပဲခုပ်သမား။ ဣဒါနိ၊ ယခုတမူကား။ တံဉာဏံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတညာဏ်ကို။ ပဋိဝိဇ္ဈန္တေန၊ ထိုးထွင်း၍ သိပြီးသော။ မယာ၊ ငါသည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်သည်။ အသိ၊ ပြီ။ ပုန၊ တဖန်။ ဂေဟံ၊ ငါ၏အတ္တဘောတည်းဟူသောခန္ဓာအိမ်ကို။ တံ၊ သင့်။ နကာဟသိ၊ မပြုရလတ်။ တေ၊ သင်၏။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်အောင် စုံသော။ ဖာသုကာ၊ ကိလေသာဟူသော အိမ်၏ အခြေတို့ကို။ ဘဂ္ဂါ၊ ငါးချိုးဖျက်အပ်ပြီ။ ဂဟကုဋံ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အိမ်၏ အထွတ်ကို။ ဝိသင်္ခတံ၊ ငါဖျက် ဆီးအပ်ပြီ။ မေ၊ ငါ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဝိသင်္ခါရဂတံ၊ သင်္ခါရကင်းရာ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုသောအားဖြင့် ရောက်ပြီ။ သော-အဟန္တ၊ ထိုငါသည်လည်း။ တဏှာနံ၊ တဏှာတို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ရာကုန်ကြောင်း ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အဇ္ဈဂါ၊ ရပြီ။

ကျမ်းတက်။ ။ ပဌမဒုဒ္ဒဝစနကို ပြုပြီး၍ မဇ္ဈိမဒုဒ္ဒဝစနကိုပြုသင့်လျက် ပါရိသေသ နည်းအားဖြင့် အကြွင်းကို သိလွယ်စိန်သောငှာ ပစ္စိမဒုဒ္ဒဝစနကို ပြုလိုရကား “ယဒကသာထာနမန္တရေ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ယမကသာလာနံ၊ အစုံသော အင်ကြင်းပင်ပျိုဘို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ နိပန္နေန၊ ရတနာညောင်စောင်းထက် လျောင်းစက်တော်မူသော။ ဘဂဝ တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗာန သမယေ၊ ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန် ဝင်စံကာနီး အခါ၌။ “ဟန္တဒါနိ၊ ပ။ သမ္မာဒေထာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တဝစနံ၊ တပည့်သား တို့အား မှာထားဆုံးမတော်မူသော စကားသည်။ ပစ္စိမဒုဒ္ဒဝစနံ၊ နာမ၊ ဗိညာဏ်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဟန္တ၊ တိုက်တုန်း၏။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝေါ၊ သင်တို့ကို။ အဟံ၊ သည်။ အာမန္တယာမိ၊ သိစေအံ့။ သင်္ခါရာ၊ တေဘူမက သင်္ခါရတရား တို့သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝယမေဗ္ဗာ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အရှည်မတည် ပျက်လွယ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုမေ၊ သင်ရဟန်းတို့သည်။ အပ္ပမာဒေန၊ မမေ့မလျော့သဖြင့်။ သမ္မာဒေထ၊

အဋ္ဌကထာ - သုတ္တမတွဲ
နိဒါနကထာ

(၇၄)

အဋ္ဌသာလိန်မဋ္ဌကထာနိဿယ

နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း ကောင်းသောတရားကို ပြည့်စုံစေကြကုန်လော့။ ဝါ။ သိက္ခာသုံးပါးကို ပြည့်စုံစေကြကုန်လော့။

ဥဘိန္နံ၊ ပဌမဗုဒ္ဓဝစန၊ ပစ္စိမဗုဒ္ဓဝစနတို့၏။ အန္တရေ၊ ခွဲ။ ပဉ္စစတ္တာလီသ ဝဿာနိ၊ လေးဆယ့်ငါးဝါတို့ပတ်လုံး။ ပုပ္ဖဒါမံ၊ ပန်းကုံးကို။ ဂန္ဓေန္တေန ဝိယစ၊ သီကုံး၏သို့၎င်း။ ရတနာဝလိံ၊ ရတနာရုံလုံးအစဉ်ကို။ အာဝုနန္တေန ဝိယစ၊ သီကုံး၏သို့၎င်း။ ကထိတော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ အမတပ္ပ ကာသိနော၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ပြတတ်သော။ သဒ္ဓမ္မော၊ သူတော်ကောင်းတို့ တရားသည်။ ဝါ။ နတ်လူတို့ ပူဇော်ထိုက်သော တရားသည်။ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနံ နာမ၊ မည်၏။

ပါဠိ ၂၁ နုသန္ဓိ။ ။ ဣဒါနိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ပဌမတရံ အာဘိဓမ္မိကသာဝံ ပိဋကာ ဒိတိ သာဓေတံ “တံ သဗ္ဗ”န္တိ အာဒိမာဟ။

သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား စကားတော်ကို။ သင်္ဂယုမာနံ၊ ပေါင်း၍ဟူအပ်သည်ရှိသော်။ (တနည်း)။ သင်္ဂယုမာနံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ ပိဋကတော၊ အားဖြင့်။ တိဏိပိဋကာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နိကာယတော၊ အားဖြင့်။ ပဉ္စနိကာယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အင်္ဂတော၊ အားဖြင့်။ နဝင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မက္ခန္ဓတော၊ အားဖြင့်။ ဧတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေး ထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ကထံ ဟောန္တိ၊ နည်းဟူမူ ကား။ ဟိ ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ သဗ္ဗမ္မိ၊ ဖြစ်သော။ ဧတံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရား၏ စကားတော်သည်။ ပိဋကတော၊ အားဖြင့်။ ဝိနယပိဋကံ၊ ၎င်း။ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ ၎င်း။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိပုဘေဒမေဝ၊ သုံးပါး သာလျှင် အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တတ္ထ-တေသုတိသုပိဋကေသု၊ တို့တွင်။ ဥဘာယာနိ၊ ကုန်သော။ ပါတိမောက္ခာနိ၊ ဘိက္ခုပုတိမောက်၊ ဘိက္ခုနီပါတိ မောက်တို့၎င်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဝိဘင်္ဂါ၊ ဘိက္ခုဝိဘင်း ဘိက္ခုနီဝိဘင်း တို့၎င်း။ ဒွါဝိသတိ၊ သော။ ခန္ဓကာ၊ မဟာဝါခန္ဓက၊ စူဠဝါခန္ဓကတို့၎င်း။ သောဋ္ဌသပရိဝါရော၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ဝါရရှိသော ပရိဝါရ၎င်း။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၁၁)

အမှာစကား။ ။ “သောဠသဟိ ဝါရေဟိ ဥပထက္ခိတတ္ထာ သောဠသပရိဝါရေဟိ ဝုစ္ဆတိ” ဟု ဝိနည်းဋီကာရှိနကား သောဠသပရိဝါရေ ဟုကေဝုစ်နှင့် ထိုသည်။ ဋီကာဝိသတိကုန္ဒကာနှင့်နီး၍ နောက်မှ ဗဟုဝုစ်ပြင်သည်။

ဣတိဣဒံ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ ဝိနယပိဋကံနာမ၊ မည်၏။ ဗြဟ္မဇာလာဒိ စတုတ္ထိံသ သုတ္တသင်္ဂဟော၊ ဗြဟ္မဇာလာသုတ် အစရှိသော သုံးဆဲ့လေး သုတ်တို့ကို ပေါင်း၍ ယူရာယူကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ယူခြင်းရှိသော။ ဒိဃ နိကာယော၊ ၎င်း။ မူလပရိယာယ သုတ္တာဒိဒိယစုသတဒ္ဓေသုတ္တသင်္ဂဟော၊ မူလပရိယာယသုတ် အစရှိသောတရားငါးဆယ့်နှစ်သုတ်တို့ကို အပေါင်းပြု၍ ယူရာယူကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ယူခြင်းရှိသော။ မဇ္ဈိမနိကာယော၊ ၎င်း။ ဩသတရဏ သုတ္တာဒိ သတ္တသုတ္တသဟဿ သတ္တသတဒ္ဓါသဠိ သုတ္တသင်္ဂဟော၊ ဩသတရဏသုတ် အစရှိသော ခုနစ်ထောင့် ခုနစ်ရာ ခြောက်ဆယ့်နှစ်သုတ် တို့ကို ပေါင်း၍ ယူရာယူကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ရှိသော။ သံ၊ ဗုတ္တနိကာယော၊ ၎င်း။ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ္တာဒိ နဝသုတ္တသဟဿ ပဉ္စသတသတ္တပညာသ သုတ္တသင်္ဂဟော၊ စိတ္တပရိယာဒါနသုတ် အစရှိသော ကိုးထောင့် ငါးရာ ငါးဆယ့် ခုနစ်သုတ်တို့ကို ပေါင်း၍ ယူရာယူကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ ရှိသော။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယော၊ ၎င်း။ ခုဒ္ဒကပါဌ။ ပ။ စရိယာပိဋကဝသေန၊ ခုဒ္ဒကပါဌ ။ ပ။ စရိယာပိဋကတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပန္နရသပ္ပဘေဒေါ၊ တဆယ့်ငါးကျမ်း အပြားရှိသော။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ ၎င်း။ ဣတိ ဣဒံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ သုတ္တန္တ ပိဋကံနာမ၊ မည်၏။ ဓမ္မသင်္ဂဟိအာဒိနိ၊ ဓမ္မသင်္ဂဟိ အစရှိကုန်သော။ သတ္တပ ကာရဏာနိ၊ တို့သည်။ အဘိဓမ္မပိဋကံနာမ၊ မည်၏။

ပါဠိ၊ နုသန္နိ။ ။ ဧဝံ ဝိနယပိဋကဒိနံ သရူပံ ဒသေတွာ ဗုဒ္ဓါနိ ဝိနယသဒ္ဓဿ ဝစနတ္ထံ ပဌမံ ဣပေန္တော “တတ္ထ ဝိဝိဓာ” တိ အာဒိမာဟ။

တတ္ထ-တေသု တီသုပိဋကေသု၊ တို့၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိ တဗျော၊ သိအပ်၏။

ဂါထာနက်။ ။ ဝိဝိဓေသေသနယတ္တာစ၊ များသော အပြားရှိသောနည်း ထူးသောနည်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ ကာယဝါစာနံ၊ ကိုယ်နှုတ် တို့ကို။ ဝိနယနတောစေဝ၊ ဆုံးမက်မြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ ဝိနယတ္ထဝိဇ္ဇဟိ၊ ဝိနယသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို ဆိုကုန်သော ပညာရှိတို့သည်။

(၇၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အယံဝိနယော၊ ဤဝိနည်းကို။ ဝိနယောတိ၊ ဝိနည်းဟူ၍။ အက္ခာတော၊ ဟောအပ်၏။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိအံ။ ဧတ္ထဝိနယောဉ္စ။ ပဉ္စဝိပေါတိမောက္ခုဒ္ဓေသပါရာဇိ ကာဒိသတ္တအာပတ္တိက္ခန္ဓမာတိကာဝိဘင်္ဂါဒိပ္ပဘေဒါ။ နိဒါနုဒ္ဓေသ ပါရာဇိ ကာဒိဥဒ္ဓေသ အစရှိသော ငါးပါးသော ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသ ပါရာဇိက အစရှိသော ခုနစ်ပါးသော အာပတ်အစု မာတိကာ ဝိဘင်းစသည်အပြား ရှိကုန်သော။ ဝိဝိဓော၊ များသောအပြားရှိကုန်သော။ နယာ၊ နည်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာဝိဝိဓနယတ္တာစ၊ ထိုသို့ များသောအပြားရှိသောနည်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ စ၊ ဝိဝိဓနယတ္တာဟူသောဟိတ်ပါဠိ၏အကျယ်မှ တပါး ဝိသေသနယတ္တာဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်ကိုဆိုအံ။ ဒဠိကမ္မ သိထိလ ကရဏပုယောဇနာ၊ မူလပညတ်ကို မြဲမြံပြုခြင်း မူလပညတ်ကို လျော့လျော့ပြုခြင်းအကျိုးရှိကုန်သော။ ဝိသေသဘူတာ၊ ထူးသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ အနုပညတ္တိနယာ၊ အနုပညတ္တိနည်းတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ ဝိသေသနယတ္တာစ၊ ထိုသို့ထူးသောနည်းရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ စ၊ ဝိသေသနယတ္တာဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်မှတပါး ဝိနယတောစေဝ ကာယဝါစာနံဟူသောဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်ကိုဆိုအံ။ သေ သောဝိနယော၊ သည်။ ကာယိကဝါစသိက အဇ္ဈာစာရ နိသေဓနတော၊ ကိုယ်၌ယှဉ်သောလွန် ကျူးခြင်း နှုတ်၌ယှဉ်သောလွန်ကျူးခြင်းကို ဆုံးမကံမြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ကာယဉ္စ၊ ကိုယ်ကို၎င်း။ ဝါစဉ္စ၊ နှုတ်ကို၎င်း။ ဝိနေတိ၊ ဆုံးမတတ်၏။ ကာယဝါစာနံ၊ ကိုယ်၊ နှုတ်တို့ကို။ တသ္မာဝိနယနတောစ၊ ထိုသို့ ဆုံးမကံ မြစ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အယံဝိနယော၊ ကို။ ဝိနယောတိ၊ ဟူ၍။ အက္ခာတော၊ ဟောအပ်၏။ တေန၊ ထိုဝိဝိဓနယတ္တာ စသောဟိတ်ပါဠိဖြင့်။ ဝါ၊ အကြောင်းဖြင့်။ တေဿ၊ ထိုဝိနယသဒ္ဓါ၏။ ဝစနတ္ထ ကောသလ္လတ္ထံ၊ ဝစနတ္ထ ၌ လိမ္မာသည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော ဉာဏ်အကျိုးငှာ။ “ဝိဝိဓ။ ပ။ အက္ခာ တော” တိ၊ အက္ခာတောဟူသော။ ဧတံ ဂါထာဝစနံ၊ ဤဂါထာစကားကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

မှတ်စွယ်။ ။ အချို့ ဆရာကား လဒ္ဓဂုဏ်ကို ပြလိုရကား- “တေနေတမေတဿ” စသည်ကိုမိန့်၊ အချို့ ဆရာကား- သောတုဇနတို့အား သတိ မြဲစေလိုရကား

နိဒါနကထာ

“တေနေတမေတဿ” စသည်ကို မိန့်၊ အချို့ဆရာကား ရှေ့အကျဉ်းဂါထာနှင့်
ဝိဝိဓောဟိ စသည်အကျယ်ကို အထူးမှတ်လိမ့်စိုးရကား “တေနေတမေတဿ”
စသည်ကို မိန့်သော်ဟု အဋ္ဌသင်္ဂဟဋီကာ၌ ဆရာတို့ ကျမ်းတက်ကို ပြတော်မူ
သည်၊ ဝိဝိဓဝိသေသနယတ္တာ စသည်ဖြင့် ဝိနယသမ္ပုဒ်၏ အတ္ထကို ဆိုပြီး ထိုအတ္ထ
ကား ဝစနတ္ထစစ် ဝစနတ္ထတုံ ဝစနတ္ထပြအားဖြင့် သုံးပါးတို့တွင် အဘယ်အတ္ထ
နည်း မေးဖွယ်ရှိရကား “တေနေတ” စသည်ကို မိန့်ဟု သကဝါဒကို ဆိုတော်
မူ၏၊ တေန ဝိဝိဓနယတ္တာဒိဟေတုနာ၊ ထိုဝိဝိဓနယတ္တာ အစရှိသောဟိတ်ဖြင့်
အနက်ပေးတော်မူ၏၊ အသီးအသီး တက်တော်မူသော ဆရာမြတ်တို့သည်
အလေးပြုအပ်သော ဆရာချည်းဖြစ်၍ မှတ်အပ်သည်သာတည်း။

ကျမ်းတက်။ ။ အဘိဓမ္မဝိဂ္ဂဟနာမ တိုင်ရုံသောစကားဖြင့် ဝိဂ္ဂဟတံဖြင့် ဘုရား
မြတ်စွာ၏ ပဌမတရ အဘိဓမ္မိကအဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း ကိစ္စသည် ပြီးကောင်း
ပြီးလျက် “တတ္ထ ဝိဝိဓဝိသေသနယတ္တာ” စသော အပိုအမိစကားကို အဘယ်
အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အဘယ်အကျိုးငှာ ဆိုရပြန်သနည်း စောဒနာဖွယ်
ရှိသောကြောင့် “တေနေတမေတဿ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္ထံ” စသည်ကို
မိန့်သော်။

မှတ်စွယ်။ ။ ယေန ဝိနယောတိနာမံ ယထာဝုတ္တဝစနတ္တာနဂတံ အန္တတ္တနာမံ၊
န ပန ဂ္ဂုဋ္ဌိနာမံ သိရိဝဇ္ဇကာဒိနာမံဝိယ၊ တေန ဝိနယောတိနာမဿ ယထာ
ဝုတ္တဝစနတ္တာနဂတ အန္တတ္တနာမသာဝေနဟု စွ။

ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဝိနယောတိနာမံ၊ သည်။ ယထာ
ဝုတ္တဝစနတ္တာနဂတံ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသောဝစနတ္တသို့ အစဉ်လိုက်
သော။ အန္တတ္တနာမံ၊ အန္တတ္တနာမံသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သိရိဝဇ္ဇကာဒိနာမံဝိယ၊
သိရိဝဇ္ဇကာစသော အမည်ကဲ့သို့။ ဂ္ဂုဋ္ဌိနာမံပန၊ ဂ္ဂုဋ္ဌိနာမံသည်ကား။ န၊ မဟုတ်။
တေန ဝိနယောတိနာမဿ ယထာဝုတ္တဝစနတ္တာနဂတ အန္တတ္တနာမသာဝေန၊
ထိုသို့ဝိနယော ဟူသေးအမည်၏ ဂ္ဂုဋ္ဌိမဟုတ် အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော
ဝစနတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အန္တတ္တနာမံ၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေဿ၊ ဤဝိနယ
သမ္ပုဒ်၏။ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္ထံ၊ ဝစနတ္တ၌လိမ္မာသည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော
ဉာဏ် ဟူသော အကျိုးငှာ။ ဝိဝိဓ။ ပ။ အက္ခာတောတိ၊ ဟူသော။ တေ
ဂါထာဝစနံ၊ ထိုဂါထာစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။

ဝိနယဟူသောအမည်သည် သိရိဝဇ္ဇကာစသည်တို့ကဲ့သို့ ဂ္ဂုဋ္ဌိအမည်မဟုတ်၊ ဆိုအပ်
ပြီးသောဝစနတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အမည်ဖြစ်သောကြောင့် သောတုစနတို့
အား ဝိပြိဟ်ဝစနတ်၌ လိမ္မာစေခြင်းအကျိုးငှာ ပယင်္ဂအားဖြင့်ဆိုသည်၊ ဝိဝိဓသည်
ဟူ၍ မည်းတွားသင့် ဟူလိုသည်။ “အာမှာကံခန္တိ”။

(၇၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကျမ်းတစ်။ ။ဝိနယသဒ္ဓါ၏ဝစနတ္ထကို ပြုပြီး၍ သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကို ပြခြင်း
၄၁ “ဗုဒ္ဓဂုဏ်”စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ဝိနယသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထမှတပါး သုတ္တသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကို ဆိုအံ့။
ဣတရံ၊ ဝိနယသဒ္ဓါမှ တပါးသော သုတ္တသဒ္ဓါကို။

ဂါထာနက်။ ။အတ္ထာံနံ၊မိမိအကျိုး သူတပါးအကျိုးတို့ကို။ ဝါ၊ဒိဋ္ဌဓမ္မိက
အကျိုး သမ္ပရာယိကအကျိုးတို့ကို။ ဝါ၊ လောကီအကျိုး လောကုတ္တရာ
အကျိုးတို့ကို။ ဝါ၊အနက်တို့ကို။ သူစနတော၊ ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်၎င်း။ သုဝုတ္တတော၊ ကောင်းစွာ ဟောရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။
၎င်း။ သဝနတောထ-သဝနတော၊ သီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ သူဒနတော၊ ကောင်းစွာ ယုံတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။
သုတ္တာဏာ၊ စောင့်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သုတ္တသဘာဝ
တော၊ တမျဉ်းချည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သုတ္တန္တိ၊ သုတ်
ဟူ၍။ အက္ခာတံ၊ ဟောအပ်၏။

အမှာ။ ။ဤဂါထာသည် အရိယာဂါထာဖြစ်၍ သုတ္တန္တိ အက္ခာတံဟု တခုသာ
လိုသည်။ သုတ္တံသုတ္တန္တိ အက္ခာတံဟု နှစ်ခုမလို။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ တံသုတ္တံ၊ ထိုသုတ်သည်။ အတ္တတ္ထပရတ္တာဒိဘေဒေါ
မိမိအကျိုး သူတပါးအကျိုး စသည်အပြားရှိကုန်သော။ အတ္ထေ၊ အကျိုး
တို့ကို။ ဝါ၊အနက်တို့ကို။ သူစေတိ၊ ပြတတ်၏။ စ၊သူစနတော ဟူသော ဟိတ်
ပါဠိ၏အကျယ်မှတပါး သုဝုတ္တတော ဟူသောဟိတ်ပါဠိ၏အကျယ်ကိုဆိုအံ့။
ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုလောမေန၊ ဝေနေယျတို့၏ အလိုအားလျော်သော
အားဖြင့်။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတ္ထေ၊
ဤသုတ်၌။ အတ္တာ၊ အကျိုးတို့ကို။ သုဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ စ၊ သုဝုတ္တတော
ဟူသောဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်မှတပါး သဝနတော ဟူသောဟိတ်ပါဠိ၏
အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ တံသုတ္တံ၊ ဤသုတ်သည်။ အတ္ထေ၊အကျိုးတို့ကို။ သဝတိ၊
သီးတတ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ သဿ၊ ကောက်သည်။ ဖလံ၊ အသီးကို။
သဝတိဣဝံ၊ သီး၏သို့။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ၏သို့။ သဝတိ၊ သီးတတ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ
တတ်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တာ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ စ၊သဝနတော ဟူသောဟိတ်

ပါဠိ၏အကျယ်မှတစ်ပါး သူ့ဒနတော ဟူသောဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။
 တေသုတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထေ၊ အတ္တတ္ထပရတ္ထစသော အကျိုးတို့ကို။ သူဒတိ၊
 ယိုတတ်၏။ ခေန၊ နွားငယ်၏ အမိဖြစ်သောနွားမသည်။ ခိရံ၊ နို့ရည်ကို။ ပဏ္ဍ
 ရတိဗ္ဗဝယို၏သို့။ ဝါ၊ ချ၏သို့။ ပဏ္ဍရတိ၊ ယိုတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ။ စ၊ သူ့ဒနတော ဟူသောဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး သုတ္တာ
 ဏာဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ တေသုတ္တံ၊ သည်။ နေအတ္ထေ၊
 ထိုအကျိုးတို့ကို။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ တာယတိ၊ စောင့်တတ်၏။ ရက္ခတိ၊
 စောင့်တတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ စ၊ သုတ္တာဏာဟူသော
 ဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်မှတစ်ပါး သုတ္တသဘာဂတော ဟူသော ဟိတ်ပါဠိ၏
 အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ တေသုတ္တံ၊ သည်။ သုတ္တသဘာဂံ၊ တမျဉ်းချည် ပန်းသီချည်
 နှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဟိ-တံပါကဋကဓောမိ၊ အံ့။ တစ္ဆကာနံ၊ တစည်း
 သမားတို့၏။ သုတ္တံ၊ တမျဉ်းချည်သည်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏသည်။ ဟောတိ
 ယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ ဝေ၊ တူ။ တေမ္ပိသုတ္တံ၊ ဤသုတ်သည်လည်း။ ဝိည္ဇနံ၊ တို့၏။
 ပမာဏံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ စ၊ တနည်းကား။ သုတ္တေန၊ ပန်းသီချည်ဖြင့်။
 သင်္ဂဟိတာနိ၊ သီအပ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖါနိ၊ ပန်းတို့သည်။ နဝိကိရိယန္တိယထာ၊
 ဖရိုဖရဲ မကြဲကုန်၏သို့။ နဝိဒ္ဓံသိယန္တိယထာ၊ မပျက်စီးကုန်၏သို့။ ဝေ၊ တူ။
 ဧတေနသုတ္တေန၊ ဤသုတ်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာ၊ ပေါင်း၍ ယူအပ်ကုန်သော။
 အတ္တာ၊ အကျိုးတို့သည်။ နဝိကိရိယန္တိ၊ ဖရိုဖရဲမကြဲကုန်။ နဝိဒ္ဓံသိယန္တိ၊ မပျက်
 စီးကုန်။ တေန၊ ထိုသို့ သုတ္တဟူသော အမည်၏ ရှဋ္ဌိမဟုတ် အကြင် အကြင်
 ဆိုအပ်ပြီးသော ဝစနတ္ထသို့ အစဉ်လိုက်သော အနတ္တနာမ်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 တေဿ၊ ထိုသုတ္တသဒ္ဓါ၏။ ဝစနတ္ထကောသလ္လတ္တံ၊ ငှာ။ “အတ္တာနံ သူစန
 တော။ ပ။ အက္ခာတ”န္တိ၊ ဟူသော။ တေဂါထာဝစနံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ။

ကျမ်းတစ်။ ။ ဝိနည်းအဘိဓမ္မာသည်လည်း သွာက္ခာတောဓမ္မော ခဟုတ်လော၊
 အဘယ်ကြောင့် သုဝုတ္တာစေတ္တဟု ဆိုအပ်သနည်း “ဝေနေယျဇ္ဈာသယာနုထော
 မေန ဝုတ္တတ္တာ” မိန့်သော်။

ကောဂ်ပင်သည် စိုက်သည်ခဏ အသီးအနှံစသည်ကို မဖြစ်စေ၊ နောက်မှ
 ရေသွင်းခြင်း ပေါင်း ထုတ်သင်ခြင်း စသည်ဖြင့် အသီးအနှံ စသည်ကို ဖြစ်စေ
 ။ သို့ သုတ္တနိသည်လည်း အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ခြင်း စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်

(၈၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နောက်ကာလမှ အကျိုးထူး ဖြစ်စေသည်ကို ပြလိုရကား “သဿဝိဝ ဖလံ ပသဝတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ” မိန့်သော်။

နှားငယ်ရှိသော အခိုက် အကြောင်း၌ လိမ္မာသောသူသည် နိ.အံတိုင် နိ.ကို ကိုင်ညွှန်မှ နိ.ရည်ယို၏သို့ နှားငယ်မရှိသောအခိုက် အကြောင်း၌ မလိမ္မာ၍ ဦးချိုစသည်၌ ကိုင်ညွှန်မှ နိ.ရည်မယို၏သို့ သုတ္တန်သည်လည်း ပညာရှိ၍ နိဿရ ဣတ္ထ စသည်ဖြင့် သင်ကုန်သော သူတော်ကောင်းတို့အားသာ အကျိုးစီးပွား များသည်ကို ပြလိုရကား “ဓေနုပိယ ဝိရံ ဝုတ္တရတိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ” မိန့်သော်။

၀၀နတ္ထပြီ။ ။အတ္တတ္ထ ပရတ္တာဒိသေဒေ အတ္ထေ သူစေတိတိစ၊ သုဋ္ဌါဥတ္တာ ဧတ္ထ အတ္တာတိစ၊အတ္ထေ သဝတိ ပသဝတိတိ စ၊ အတ္ထေ သူဒတိတိ စ၊ သုဋ္ဌါ အတ္ထေ တာယတိတိ စ၊ သုဋ္ဌံ ပိယာတိ စ ဝါကျ။

ကျမ်းတက်။ ။ဝိနယ၊သုတ္တန် ဝစနတ္ထကို ပြပြီး၍ အဘိဓမ္မ၏ ဝစနတ္ထကို မပြုပြီ လော စောဒနာပွယ် ရှိသောကြောင့် ‘အဘိဓမ္မဿ ဝစနတ္ထော’ စသည်ကို မိန့်သော်။

အဘိဓမ္မဿ၊ အဘိဓမ္မာသဒ္ဓါ၏။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဝုတ္တောယေဝ၊ ဆိုအပ် ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။

ကျမ်းတက်။ ။ဆိုအပ်ပြီးသော ဝစနတ္ထကို ညွှန်းကာမျှဖြင့်သာ တင်းတိမ်ရတော့ မည်လော၊ ဝစနတ္ထကို အားထုတ်၍ဆိုပြန်သော် ဝစနတ္ထအရာ တိုးတက်၍ လိမ္မာရာသည်တကားကြောင့် ‘အပရော နယော’ စသည်ကို မိန့်သော်။

အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။

ဂါထာနက်။ ။ဒတ္ထအဘိဓမ္မေ၊ ဌံ။ ဝုဗ္ဗိမန္တော၊ ကြီးပွားခြင်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ တရားတို့ကို၎င်း။ သလက္ခဏာ၊ မှတ်ကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန် သော။ ဓမ္မာစ၊ ၎င်း။ ပူဇိတာ၊ ပူဇော်ထိုက်ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ ၎င်း။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ ၎င်း။ အဓိကာ၊ လွန်ကုန်သော။ ဓမ္မာစ၊ ၎င်း။ ယံ ယေနကာရဏေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ တေန ကာရဏေန၊ကြောင့်။ အဘိဓမ္မော၊ မည်၏အဟူ၍။ အက္ခာတော၊ ဟောကြားအပ်၏။

၀၀နတ္ထပြီ။ ။အဘိ ဝုဗ္ဗိမန္တာ ဓမ္မာ ဧတ္တာတိ စ၊ အဘိ သက္ခိတာ ဓမ္မာဧတ္တာ တိစ၊အဘိ ပူဇိတာ ဓမ္မာ ဧတ္တာတိ စ၊ အဘိပရိစ္ဆိန္နာ ဓမ္မာ ဧတ္တာတိစ ဝါကျ။ သဒ္ဓတ္ထ ဝုတ္တာတိ ကြိယာ ဝေပိတဗ္ဗာ။

နိဒါန်း

(၈၁)

ကျမ်းတစ်။ ။အဘိသဒ္ဓါတခုဟည်းဖြစ်ခဲ့ ဝုဗ္ဗိမန္တစသောအနက်ကား အများ ဖြစ်ခဲ့ အဘိလျှင် အနက်၊ သဒ္ဓါ၊ဝစ္စ၊ ဝါစက တပ်အံ့နည်းဟု စောဒနာရရှိ၍ “အယဉ်”စသည်ကို မိန့်သော်။

အဓိပ္ပာယ်။ ။အဘိ သဒ္ဓါ တခုဟည်း ဖြစ်သော်ထည်း အနေကတ္ထ ဖြစ်ရကား အနက်အများပင် သာမညအားဖြင့် ဖြစ်သည် ဟူလို။

ကျမ်းတစ်။ ။အမှုသည် သက်သေမရှိ တရားစကား အဆိုမှား၏သို့ ဥဒါဟရက် နှင့် ကင်း၍ ဝုဗ္ဗိမန္တလက္ခဏ စသောအနက်၌ ဖြစ်သည်ကို စင်စစ်မယုံသာသေး စောဒနာရရှိ၍ “တထာဟေသ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိအံ့။ ဝါ။ဟိ-သစ္စံ၊မှန်၏။ အယံအဘိသဒ္ဓါ။သည်။ ဝုဗ္ဗိ လက္ခဏပူဇိတပရိစ္ဆိန္နာဓိကေသု၊ ကြီးပွားခြင်းတည်းဟူသော အနက်မှတ်ခြင်း ဟူသောအနက် ပူဇော်ထိုက်သောအနက် ပိုင်းခြားအပ်သောအနက် လွန် သောအနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ (ဤတွင် သလက္ခဏ၌ သမလို)။ တထာ တံဝစနံ၊ထိုစကားကို။ဟိ-တံပါကဠံ ကရေမိ၊အံ့။သေ သောအဘိ သဒ္ဓါ။သည်။ ဗာဠာ မေ။ပ။အဘိက္ကမန္တိ နောပဋိက္ကမန္တိ တိအာဒိသု၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ဝုဗ္ဗိယံ၊ကြီးပွားခြင်းဟူသောအနက်၌။အာဂတော၊ ၏။ “ယာ တာ ရတ္ထိယော၊ အကြင် ညဉ့်တို့သည်။ အဘိညာတာ၊ လထက် ဝက် စသော အမှတ်ဖြင့် ထင်ရှားကုန်၏။ (တနည်း)။ ယာတာရတ္ထိယော၊ တို့ကို။ အဘိညာတာ၊ လထက်ဝက်စသော အမှတ်ဖြင့် သိအပ်ကုန်၏။ အဘိ လက္ခဏာ၊ လထက်ဝက်စသော အမှတ်ဖြင့် မှတ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ လက္ခဏော ၌။ အာဂတော၊ ၏။ (ဤ၌လည်း သမလို)။ “မနုဇိန္ဒော၊ လူတို့ကို အစိုးရသော။ရာဇာဘိရာဇာ၊မင်းတကာတို့သည် ပူဇော်ထိုက်သော မင်း”။ဣတိအာဒိသု၊တို့၌။ ပူဇိတော၊ ၌။အာဂတော၊၏။ “အဘိဓမ္မေ၊အချင်း ချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ပရမတ္ထဓမ္မ၌၎င်း။ အဘိဝိနယေ၊ အချင်းချင်း ပိုင်းခြားအပ်သော ဝိနည်း၌၎င်း။ ဝိနတုံ၊ ငှာ။ ပဋိဗလော၊ ၏”။ ဣတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ပရိစ္ဆိန္နော၊ပိုင်းခြားအပ်သော အနက်၌။ အာဂတော၊ ၏။ အညမညသင်္ကရ ဝိရဟိတေ၊ အချင်းချင်းရောယှက်ခြင်းကင်းသော။ ဓမ္မေ၊ ၌၎င်း။ ဝိနယေ၊၌၎င်း။ဣတိ၊သို့။ ဝုတ္တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ “အဘိက္ကန္တေန၊ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော။ ဝဏ္ဏေန၊ဖြင့်”။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အဓိကေ၊ လွန်သောအနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။

အဘိသဒ္ဓါ - ပထမတွဲ

(၈၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကျမ်းတက်။ ။တပါးသော ကျမ်းတို့၌ ဝုခိုမန္တစသော အနက်တို့ကို အဘိသဒ္ဓါ
ဟောရာအားဖြင့် သာဓကပါဠိကိုသာဆို၏။ ဤအဘိဓမ္မာပါဠိ၌ ဝုခိုမန္တအဓိက
ဝေဠုတို့ကို ဟောရာပါဠိ ရှိပါ၏လော စောဒနာကို နှလုံးထား၍ ဖြေလိုရကား
“ဓတ္ထစ ရူပပတ္တိယာ” စသည်ကိုမိန့်။

ထိုအဘိသဒ္ဓါသည် ဝုခိုလက္ခဏစသော အနက်ငါးပါးကို ဟောနိုင်ကံမူ ဤ
အဘိဓမ္မာ၌ ဝုခိုမန္တစသော တရာတို့ကို ဟောရာပါဠိ မရှိခဲ့သော် သဒ္ဓါနှင့်
အနက်မညီရရှိဖြစ်ပေါ်တကားစောဒနာကြောင့် ‘ဓတ္ထစ’ စသည်ကိုမိန့်သော်။
(စ-ကား ဝါကျာရမ္မ)။

ဓတ္ထအဘိဓမ္မေ ။ “ရူပပတ္တိယာ၊ ရူပဘုံ၌ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ၎်။ မဂ္ဂ၊
အကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်ကို။ ဘာဝေတိ၊ ပွားစေ၏။ မေတ္တာသဟဂတေန၊
မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ကေ၊ တခုသော။ ဒိသံ၊ အရပ်ကို။
ပုရိတွာ၊ ဖြန့်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။
ဝုတ္တမန္တော၊ ကြီးပွားခြင်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။
ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံကို၎င်း။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သဒ္ဓါကို၎င်း။ အာရမ္မ၊ အာရုံပြု၍။
(တနည်း)၊ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သဒ္ဓါ
ရမ္မဏံ၊ သဒ္ဓါရုံလျှင် အာရုံရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့
အာရုံသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အာရမ္မဏာဒိတိ၊ အာရုံ သမ္ပယုတ် ကမ္မဒ္ဓါရ ပဋိ
ပဋိ အာရုံသည်တို့ဖြင့်။ လက္ခဏီယတ္တာ၊ မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
သလက္ခဏာ၊ မှတ်ကြောင်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တရားတို့ကို
လည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ သေက္ခာ၊ ဓမ္မာ အသေက္ခာ ဓမ္မာ လောကုတ္တရာ
ဓမ္မာ တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အာရုံသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပူဇိတာ၊ ပူဇော်ထိုက်
ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ပူဇာရဟာ၊ ပူဇော်ခြင်းငှာ
ထက်ကုန်သော။ ဣတိအယံ၊ ဤသည့်ကား။ အဓိပ္ပာယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ
အလိုတည်း။

ပုဇိပူဇာ။ ။ပူဇိတာ၌ ကမ္မတ္တ တပစ္စည်း၏ အရဟတ္တ အနက်ကို ထွန်းသည်၏
အဖြစ်ကို ထင်စေလိုရကား ပူဇာရဟာတိအဓိပ္ပာယော” ဟူသော ဤစကားကို
မိန့်သည်။

“ဖဿော၊ ဗုဒ္ဓနုလက္ခဏာရှိသော ဖဿသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒိ
ယနုလက္ခဏာရှိသော ဝေဒနာသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ ။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။
(ဝိကြမ္မာပိ)။ ဝေ-ဝေဒ (ဇ) ယယဇဇဇ

နယေန၊ ဖြင့်။ သဘာဝပရိစ္ဆိန္နတ္ထာ၊ မိမိတို့၏ ဖုသန၊ ဝေဒိယနသဘောဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ “မဟဂ္ဂတာဓမ္မာ။ပ။ အနုတ္တရာဓမ္မာ” တိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အဓိကာ၊ လွန်ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထိုသို့အဘိဓမ္မာဟူသောအမည်၏ရူပီမဟုတ် ဆိုအပ်ပြီးသော ဝစနတ္တသို့ အစဉ်လိုက်သော အနုတ္တနာမ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေယျ၊ ထိုအဘိဓမ္မသဒ္ဒါ၏။ ဝစနတ္တကောသလ္လတ္ထံ၊ ဝစနတ္တ၌ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဉာဏ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ “ယံ ဧတေ ဝုဗ္ဗိမန္တော။ပ။ တေန အက္ခာတော” တိ၊ ဟူသော။ တေဂါထာဝစနံ၊ ထိုဂါထာစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ပန၊ မဆက်ဆံသည်မှတစ်ပါး ဆက်ဆံသည်ကိုဆိုအံ့။ အညမညဝိသိဋ္ဌေသု၊ အချင်းချင်းထူးကုန်သော။ ဧတ္ထ-ဧတေသုဝိနယာဒိသု၊ ဤဝိနယ သုတ္တအဘိဓမ္မသဒ္ဒါတို့၌။ ယံပိဋကံ၊ အကြင်ပိဋကသဒ္ဒါသည်။ အဝိသိဋ္ဌံ၊ မထူး။ ဝါ၊ တူ၏။ တံပိဋကံ၊ ထိုပိဋကသဒ္ဒါကို။

ဂါထာနက်။ ။ ပိဋကတ္ထဝိဒ္ဓ၊ ပိဋကသဒ္ဒါ၏ အနက်ကိုသိသော ပညာရှိတို့သည်။ ပရိယတ္တိဗ္ဗာဇနတ္ထတော၊ သင်အပ်သော ပါဠိဟူသော အနက်တည်ရာဟူသော အနက်အားဖြင့်။ အာဟု၊ ကုန်၏။ တေန၊ ထိုနှစ်ပါးသော အနက်ရှိသော ပိဋကသဒ္ဒါနှင့်။ သမောဓာနေတွာ၊ သမာသ်ယှဉ်တွဲ၍။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝိနယာဒယော၊ တို့ကို။ ဂေ ယျာ၊ ကုန်၏။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ “ပိဋကသမ္ပဒါနေန၊ ပါဠိ၏ပြည့်စုံခြင်းမျှဖြင့်။ မာဂဏိတ္ထ၊ မယူကြကုန်လင့်” ။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ပရိယတ္တိပိ၊ သင်အပ်သောပါဠိကိုလည်း။ ပိဋကန္တိ၊ ပိဋကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ “အထ၊ ထိုအခါ၌။ ပုရိသော၊ သည်။ ကုဒါလပိဋကံ၊ ပေါက်တူးခြင်းတောင်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော။ ဘာဇနမ္ပိ၊ တည်ရာတောင်းကိုလည်း။ ပိဋကန္တိ၊ ပိဋကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သင်အပ်သော

(၈၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပါဠိတည်ရာတောင်း၏ပိဋကဟုဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပိဋကံ၊ ပိဋက သဒ္ဓါကို။ ပိဋကတ္ထဝိဒ္ဓ၊ တို့သည်။ ပရိယတ္တိဘာဇနတ္ထတော၊ သင်အပ်သော ပါဠိတည်ရာဟူသောအနက်အားဖြင့်။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

ဣဒါနိယခုအခါ၌။ တေန သမောဓာနေတွာ တယောပိ ဝိနယာဒယော ဂေ ယျာတိတ္ထေ၊ ဂေ ယျာဟူသောဤအာရဒ္ဓ၌။ အတ္ထော၊ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော ဓါ။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဒုဝိဓတ္ထေန၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော အနက်ရှိသော။ တေန ပိဋကသဒ္ဓေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ သမာသံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ယှဉ်တွဲ၍။ သောမဗ္ဗော၊ ထိုဓမ္မသည်။ ဝိနယောစ၊ ဝိနည်းမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဓါ။ ပရိယတ္တိဘာဝတောစ၊ သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဿ တဿ အတ္ထဿ၊ အနက်၏။ ဘာဇနတောစ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပိဋကဉ္စ၊ ပိဋကမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဓါ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့နှစ်ပါး သော သကတ်အနက်ကြောင့်။ သောဓမ္မော၊ သည်။ ဝိနယပိဋကံ၊ မည်၏။ ယထာ ဝုတ္တေနော၊ ဝေဒုဝိဓတ္ထေန အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိ သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားစကား တော်သည်။ သုတ္တဉ္စ၊ မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဓါ။ ပိဋကဉ္စ၊ မည်သည် လည်း။ ဟောတိ၊ ဓါ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ မည်၏။ သောဓမ္မော၊ သည်။ အဘိဓမ္မောစ၊ မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဓါ။ ပိဋကဉ္စ၊ မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဓါ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဓမ္မော၊ သည်။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ မည်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ တယောပိ၊ သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေဝိနယာဒယော၊ တို့ကို။ ဂေ ယျာ၊ ကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ ဝေယထာဝုတ္တေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ တယောပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေဝိနယာဒယော၊ တို့ကို။ ဥ တွာ၊ သိပြီး၍။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ တေသေဝ ပိဋကေသု၊ ထိုသုံးပုံသောပိဋကတ် တို့၌သာလျှင်။ နာနပ္ပကာရကောသလ္လတ္တံ၊ အထူးထူးသော အပြား၌ လိမ္မာ သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော ဉာဏ်ဟူသောအကျိုးငှာ။

ဂါထာနက်။ ။ တေသု တီသုဝိနယာဒိသု၊ ထိုသုံးပါးသော ဝိနယစသည် တို့၌။ ယထာရဟံ၊ စွာ။ ဒေသနာ သာသနကထာဘေဒဉ္စ၊ ဒေသနာအထူး

နိဒါနကထာ

သာသနာ အထူး ကထာ အထူးကို၎င်း။ သိက္ခာပဟာန ဂမ္ဘီရဘာဝဉ္စ၊
သိက္ခာပဟာန နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ ပရိဒီပယေထင်စွာပြုရာ၏။

ယဟိံ၊ အကြင်သုံးပုံသော ပိဋကတ်တို့၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။
ယထာ ယေဟိပကာရေဟိ၊ အကြင်ဥပါရမ္ဘအစရှိသော အကြောင်း
ကြောင့် သင်ခြင်းအစရှိသော အထူးတို့ဖြင့်။ ယံပရိယတ္တိဘေဒဉ္စ၊ အကြင်
သင်ခြင်း အထူးသုံးပါးသို့၎င်း။ ယံသမ္ပတ္တိဉ္စ၊ အကြင်သီလစသည် ပြည့်စုံ
ခြင်း အထူးသို့၎င်း။ ယံဝိပတ္တိဉ္စ၊ အကြင် သီလစသည် ပျက်စီးခြင်း
အထူးသို့၎င်း။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံပရိယတ္တိ
ဘေဒါဒိမ္မိ၊ ထိုပရိယတ္တိဘေဒစသည်ကိုလည်း။ ဝိဘာဝယေ၊ ထင်စွာပြု၏။

တဗြ တာသုဂါထာသု၊ ထိုဂါထာတို့၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတုံသော။ ပရိဒီ
ပန-၈၊ ရွှေဂါထာ၏ အနက်ကို ထင်စွာပြုခြင်းသည်၎င်း။ ဝိဘာဝနာ၈၊
နောက်ဂါထာ၏ အနက်ကို ထင်စွာပြုခြင်းသည်၎င်း။ ဟေသတိ၊ ဖြစ်လတုံ။
ဟိ၊ ဖြစ်လတ်အံ့သည်ကို ထင်စွာဆိုအံ့။ တောနိ တိဏိ ပိဋကာနိ၊ ထိုသုံးပါး
ဘော ပိဋကတ်တို့ကို။ ယထာက္ကမံ၊ တိုင်း။ အာဏာဝေါဟာရ ပရမတ္ထ
ဒေသနာ၊ အာဏာဒေသနာ ဝေါဟာရဒေသနာ ပရမတ္ထဒေသနာ မည်ကုန်
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယထာပရာမ ယထာနုလောမ ယထာဓမ္မ သာသနာ
နိ၊ ယထာပရာမသာသနာ ယထာနုလောမသာသနာ ယထာဓမ္မသာသနာ
မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သံဝရာသံဝရ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဋ္ဌနနာမဂ္ဂပပရိစ္ဆေဒ
ကထာ၊ သံဝရာသံဝရကထာ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဋ္ဌနကထာ နာမဂ္ဂပပရိစ္ဆေဒကထာ
မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရော၊
ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၎င်း။ ဣ-ဧတေသုတီသု ပိဋကေသု၊ ထိုသုံးပုံသော
ပိဋကတ်တို့တွင်။ ဝိနယပိဋကံ၊ ကို။ အာဏာရဟေန၊ အာဏာကို ထားခြင်းငှာ
ထိုက်တော်မူသော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာဏာဗဟုလ္လတော၊ အာဏာ
များသောအားဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အာဏာဒေသနာ၊ အာဏာဒေသနာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊
၏။ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ ကို။ ဝေါဟာရကုသလေန၊ ဝေါဟာရ၌ လိမ္မာတော်မူ
သော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝေါဟာရဗဟုလ္လတော၊ ဝေါဟာရများသော

(၈၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အားဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဝေါဟာရဒေသနာ၊ သည်။ ဟောတိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၏။ အဘိဓမ္မပိဋကံကို။ ပရမတ္ထကုသလေန၊ ပရမတ်၌လိမ္မာတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ပရမတ္ထဗဟုလ္လတော၊ ပရမတ် များသော အားဖြင့်။ ဒေသိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပရမတ္ထဒေသနာ၊ သည်။ ဟောတိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော ဝိနည်းပိဋကတ်ကို။ ပရရာပရာဓာ၊ များသောအပြစ်ရှိကုန်သော။ ယေတေသတ္တာ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသတ္တာ၊ တို့ကို။ ယထာပရာဓံ၊ အပြစ်အားလျော်စွာ။ ဣ၊ ဤဝိနည်းပိဋကတ်၌။ သာသိတာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အပြစ်အားလျော်စွာ ဆုံးမရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာပရာဓသာသနံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၏။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သုတ္တန်ပိဋကတ်ကို။ အနေကဇ္ဈာသယာနုဿ၊ စရိယာဓိမုတ္တိကော၊ များသော အဇ္ဈာသယ များသောအနုသယ များသောစရိုက် များသော နှလုံးဆွင်းရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ယထာနုလောမံ၊ အကြင်အကြင် များသော အဇ္ဈာသယများသောအနုသယ များသောစရိုက် များသော နှလုံးသွင်းခြင်းအားလျော်စွာ။ ဣ၊ ဤသုတ္တန်ပိဋကတ်၌။ သာသိတာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ များသောအဇ္ဈာသယ စသည်အားလျော်စွာ ဆုံးမရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာနုလောမသာသနံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတိ၏။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော အဘိဓမ္မာပိဋကတ်ကို။ ဓမ္မပုဉ္ဇမတ္ထေ၊ ပရမတ္ထဓမ္မအစ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ မမ၊ ငါ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာ။ ဣတိသညိနော၊ ဤသို့အမှတ်ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ယထာဓမ္မံ၊ အကြင်အကြင် ပရမတ္ထအားလျော်စွာ။ ဣ၊ ဤအဘိဓမ္မာပိဋကတ်၌။ သာသိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ပရမတ္ထအားလျော်စွာ ဆုံးမရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဓမ္မသာသနံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၏။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော ဝိနည်းပိဋကတ်ကို။ အဇ္ဈာစုရပဋိပက္ခဘူတော၊ လွန်ကျူးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အံစရာ၊ သံစရာ၊ ငယ်သော စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ကြီးသောစောင့်ရှောက်ခြင်း

နိဒါနကထာ

ကို။ ဣတ္ထိ ဤဝိနည်းပိဋကတ်၌။ ကထိတော၊ ဟောအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ငယ်သောစောင့်ရှောက်ခြင်း ကြီးသောစောင့်ရှောက်ခြင်းကို ဟောရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ သံဝရာသံဝရကထာ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခုဒ္ဒကော၊ စေ၊ လည်းဖြစ်သော။ မဟန္တော၊လည်းဖြစ်သော။ သံဝရာသံဝရောသည်။ သံဝရာသံဝရေတိ-သံဝရာသံဝရေနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ဣတိ သဒ္ဓါကား နာမဝါစက)။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ကမ္မာကမ္မိဝိယစ၊ ကံငယ် ကံကြီးဟူ၏သို့၎င်း။ ဖလာဖလံဝိယစ၊ သစ်သီးငယ် သစ်သီးကြီးဟူ၏သို့၎င်းတည်း။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ခုမြောက်သော သုတ္တန်ပိဋကတ်ကို။ ဒွါသဋ္ဌိဒိဋ္ဌိပဋိပက္ခဘူတာ၊ ခြောက်ဆယ့် နှစ်ပါးသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဋ္ဌနာ၊ မိစ္ဆာအယူ တည်းဟူသော ကြီးထုံးကို ဖြေခြင်းကို။ ဣတ္ထိ ဤသုတ္တန်ပိဋကတ်၌။ ကထိတော၊ ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ထိုသို့မိစ္ဆာအယူ တည်းဟူသော ကြီးထုံးကို ဖြေခြင်းကို ဟောရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိဝိနိဝေဋ္ဌနကထာ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊၏။ တတိယံ၊ သုံးခုမြောက်သော အဘိဓမ္မာပိဋကတ်ကို။ ရာဂါဒိပဋိပက္ခဘူတော၊ ရာဂစသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒေါ၊ နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို။ ဣတ္ထိ ဤအဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်၌။ ကထိတော၊၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့နာမ်ရုပ်ကို ပိုင်းခြားခြင်းကို ဟောရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ နာမရူပပရိစ္ဆေဒကထာ၊မည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝုစ္စတိ၊၏။ဣတိ၊ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

စ၊ဒေသနာ သာသနာကထာပက္ခမ္ပတပါး သိက္ခာပဟာန်ဂမ္ဘီရဘာဝပက္ခကို ဆိုအံ့။ တီသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသု ပိဋကေသု၊ ဤပိဋကတ်တို့၌။ တိဿော၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ပဟာနာနိ၊တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ကုန်၏။စတုပ္ပိဓော၊သော။ ဂမ္ဘီရဘာဝေါ၊ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ တထာ-တံဝစနံ၊ ကို။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ့။ ဝိနယပိဋကေ၊ ၌။ ဝိသေသေန၊ အဓိဝိတ္တသိက္ခာ၊အဓိပညာသိက္ခာတို့မှ ထူးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိသီလသိက္ခာ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။ သုတ္တန္တပိဋကေ၊ ၌။ ဝိသေသေန၊ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိပညာ

(၈၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သိက္ခာတို့မှ ထူးသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိစိတ္တသိက္ခာကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ အဘိဓမ္မပိဋကေ၊ ဌ်။ ဝိသေသေန၊ အဓိသီလသိက္ခာ၊ အဓိစိတ္တ သိက္ခာတို့မှ ထူးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိပညာသိက္ခာ၊ ကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

၈၊ သိက္ခာပက္ခမ္ပတပါး ပဟာန်ပက္ခကို ဆိုအံ့။ဝိနယပိဋကေ၊ဌ်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဝိတိက္ကမပ္ပဟာနံ၊ လွန်ကျူးခြင်းအခိုက်အတံ့ကိုပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သီလဿ၊ ၏။ ဝိတိက္ကမပဋိပက္ခတ္တာ၊ လွန်ကျူးခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ သုတ္တန္တပိဋကေ၊ ဌ်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဟာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ကုသိုလ်တရားကို လုယက်၍ တည်သော အခိုက်အတံ့ကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ သမာဓိဿ၊ ၏။ ပရိယုဋ္ဌာနပ္ပဋိပက္ခတ္တာ၊ ပရိယုဋ္ဌာန၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ အဘိဓမ္မပိဋကေ၊ ဌ်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ အနုသယပ္ပဟာနံ၊ အနုသယ အခိုက်အတံ့ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ပညာယ၊ ၏။ အနုသယပ္ပဋိပက္ခတ္တာ၊ အနုသယ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ကိလေသာသည် ဝိတိက္ကမကိလေသာ ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာ အနုသယ ကိလေသာဟူ၍ သုံးပါးတည်း။ ထိက္ခာပုဒ်ကို လွန်ကျူးသော အခိုက်အတံ့သည် ဝိတိက္ကမကိလေသာမည်၏။ ဥပါဒ်၊ ဋီ၊ ထင်အားဖြင့် ဓဏတ္ထယပစ္စုပ္ပန် ကိလေသာသည် ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာမည်၏။ မဂ်ဖြင့် မပယ်အပ်သေးသော ကိန်းသော ကိလေသာသည် အနုသယ ကိလေသာမည်၏။

၈၊ တနည်းကား။ ပဌမေ၊ ရှေးဦးစွာသော ဝိနည်းပိဋကတ်၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ၊ ထိုထို ကုသိုလ်အင်္ဂါဖြင့်ပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတဒရေသု၊ ဤမှတပါးသော သုတ္တန်၊ အဘိဓမ္မာ ပိဋကတ်တို့၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘန သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနာနီ၊ ခွါသောအားဖြင့် ပယ်ခြင်း မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်သောအားဖြင့် ပယ်ခြင်းတို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ကုန်၏။ ၈၊ တနည်းကား။ ပဌမေ၊ ဌ်။ ဒုစ္စရိတသံကိလေသပ္ပဟာနံ၊ ဒုစရိတ်ဟူသော ညစ်ညူးစေတတ်သော သံကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။ ဣတဒရေသု၊ တို့၌။ တဏှာဒိဋ္ဌိ သံကိလေသာနံပဟာနံ၊ တဏှာဟူသော ညစ်ညူးစေတတ်သော သံကိလေသာကို ပယ်ခြင်း ဒိဋ္ဌိ ဟူသော ညစ်ညူးစေတတ်သော သံကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝုတ္တာ၊ ၏။

နိဒါနကထာ

၈။ သိက္ခာပဟာန်ပက္ခမုတပါး ဂမ္ဘီရဘာဝပက္ခကို ဆိုအံ့။ ဣတ္ထိ တေသု
 တီသုပိဋကေသုတို့တွင်။ ဧကမေကသ္မိံ၊ ဣတ္ထိ။ စတုဗ္ဗိဓောပိ၊ သော။ ဓမ္မတ္ထဒေသနာ
 ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရဘာဝေါ၊ ဓမ္မ၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ် အတ္တ၏ နက်နဲသည်၏
 အဖြစ် ဒေသနာ၏ နက်နဲသည်၏အဖြစ် ပဋိဝေဓ၏ နက်နဲသည်၏ အဖြစ်ကို။
 ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ ဓမ္မောတိတ္ထေ၊ ဓမ္မောဟူသောပုဒ်၌။ တန္တိ
 နှလုံးတော်ဖြင့် မှတ်အပ်သော ပါဠိတော်သည်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ အတ္ထောတိတ္ထေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ တဿာ
 ယေဝတန္တိယာ၊ ထိုနှလုံးတော်ဖြင့် မှတ်အပ်သော ပါဠိတော်၏ သာလျှင်။
 အတ္ထော၊ မည်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဒေသနာတိတ္ထေ၊
 ဟူသောပုဒ်၌။ မနသာ ဝဝတ္ထာပိတာယ၊ နှလုံးတော်ဖြင့် မှတ်အပ်သော။
 တဿာတန္တိယာ၊ ထိုပါဠိတော်ကို။ ဒေသနာ၊ နှုတ်တော်တွတ်တွတ်ရွတ်တော်
 မူခြင်းသည်။ ဝါ၊ နှုတ်တော်တွတ်တွတ် ရွတ်အပ်သော သဝိညတ္တိ ဝိကာရ
 ဝစီဘေဒသဒ္ဒသည်။ ဒေသနာ၊ မည်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။
 ပဋိဝေဓောတိတ္ထေ၊ ဤ တန္တိယာစ၊ နှလုံးတော်ဖြင့် မှတ်အပ်သော ပါဠိတော်
 ကို၎င်း။ တန္တိအတ္ထဿစ၊ နှလုံးတော်ဖြင့် မှတ်အပ်သောပါဠိတော်၏ အနက်
 ကို၎င်း။ ယထာဘူတာဝဗောဓော၊ အဟုတ်အဟတ် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း
 ဟူသော။ ဝါ၊ သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။ ဣတိအတ္ထော၊
 ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တိသုပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေသုပိဋကေသု
 တို့၌။ ဒတေဓမ္မတ္ထဒေသနာပဋိဝေဓော၊ ထိုဓမ္မအတ္ထဒေသနာ ပဋိဝေဓတို့သည်။
 မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ သသာဒီဟိ၊ ယုန်သားငယ် အစရှိသော
 သတ္တဂါတို့သည်။ ဒုက္ခောဂါဠောဝိယစ၊ ငြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်၏သို့
 ၎င်း။ ဝါ၊ သက်ဝင်နိုင်ခဲ၏သို့၎င်း။ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌောဝိယစ၊ မရအပ်
 သော ထောက်ရာတည်ရာရှိ၏သို့၎င်း။ ဝေ၊ တူ။ မန္တုဗ္ဗိဟိ၊ နဲ့သော ပညာ
 ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုက္ခောဂါဠောစ၊ ငြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်ကုန်
 သည်၎င်း။ ဝါ၊ သက်ဝင်နိုင်ခဲကုန်သည်၎င်း။ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌာစ၊ မရအပ်
 သော ထောက်ရာတည်ရာရှိကုန်သည်၎င်း။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ငြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်သည်၏အဖြစ် မရအပ်သော
 ထောက်ရာတည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရာ၊ ကုန်၏။ ဝေဏ္ဍမိနာ

ဝေထောပက္ခမုတပါး

(၉၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဓမ္မောတိ တန္တိ အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောနည်းဖြင့်။ ဣတ္ထ-ဧတေသု တီသု ပိဋကေသု၊ တို့တွင်။ ဧက မေကသိံ၊ ဌံ။ စတုဗ္ဗိဓောပိ၊ သော။ ဂမ္ဘီရဘာဝေါ၊ ကိံ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇ်။

အနုဒ္ဓိကာအဓိပ္ပါယ်။ ။သဝိညတ္တိဝိကာရ ဝစီထေဒသဒ္ဓါကို ဒေသနာဟူ၍ယူ၊ “ဗုဒ္ဓဿ အတ္ထဿ အယံသဒ္ဓေါ ဝါစကောတိ ဝစနဝစနိယံ ဝဝတ္ထာပေတွာ တံတံဝစနိယ ဝိဘာသနဝသေန ပဝတ္တိတော ဥဂ္ဂဟိတဗ္ဗောဒေသနာတိ။

ဓမ္မောတိတန္တိဟူသော ဤပက္ခ၌ ဓမ္မဇ်လည်း သဒ္ဓါသဘောရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့် ဓမ္မဒေသနာတို့၏ အထူးသည် မဖြစ်ကောင်းတကား ဤသို့ စုဒ္ဓိမှု မဖြစ်ကောင်းသည်မဟုတ်၊ ဖြစ်ကောင်းသည်သာတည်း။

တေသံ တေသံ အတ္ထာနံ ဗောဓကသာဝေန ဣတော ဥဂ္ဂဟိတာဒိဝသေနစ ပုဗ္ဗေပဝတ္တိတော သဒ္ဓပ္ပဗန္ဓော ဓမ္မော၊ ပစ္ဆာ ပရေသံ အဝ ဗောဓနတ္ထံ ပဝတ္တိ တော တဒတ္ထပကာသနကော သဒ္ဓေါဒေသနာတိ။ ။အနုဒ္ဓိက - ၂၃-သ။

ဒီကာနက်။ ။တေသံတေသံအတ္ထာနံ၊ ထိုထိုအနက်တို့ကို။ ဗောဓကသာဝေန၊ သိရေတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဣတော၊ ဝိဝိသိအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ ဥဂ္ဂ ဟိတာဒိဝသေန၊ သင်ခြင်းအာရုံသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပဝတ္တိ တော၊ ဖြစ်စေအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ သဒ္ဓပ္ပဗန္ဓော၊ သဒ္ဓါအစဉ်သည်။ ဓမ္မော၊ မည်၏။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ပရေသံ၊ ဘူတပါးတို့အား။ အဝဗောဓနတ္ထံ၊ သိစေခြင်းအကျိုးငှာ။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ ပါ။ နှုတ်တော်တွတ်တွတ် ရှုတ်အပ်သော။ တဒတ္ထပကာသနကော၊ ထိုထိုအနက်ကိုဖြတ်ဘ်သော။ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒေသနာ၊ မည်၏။ ဗုဒ္ဓိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ နယိယာ၊ မဖြစ်ကောင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ သိယာဝေ၊ ဖြစ်ကောင်းသည်သာ လျှင်တည်း။

သဒ္ဓပ္ပဗန္ဓုဖြစ်၍ ပညတ္တိသဒ္ဓါသည် ဓမ္မမည်၏။ တလုံးတလုံးသော အက္ခရာစာလုံး ဟုဆိုအပ်သော ပရမတ္ထသဒ္ဓါသည် ဒေသနာမည်၏ဟုလို။

ဓမ္မောတိ တန္တိတံ အာဒိကော၊ ဓမ္မောတိ တန္တိ ဤသို့ အစရှိသော။ ယောပုဗ္ဗနယော၊ အကြင်ရှေးနည်းကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။ တတော ပုဗ္ဗနယတော၊ ထိုရှေးနည်းမှ။ အပရော၊ တပါးသော။ နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ အံ။ ဓမ္မောတိတ္ထော၊ ဓမ္မောဟူသောပါဠိ၌။ ဟေတု၊ အကြောင်း သည်။ ဓမ္မော၊ မွေမည်၏။ ဣတိ၊ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဇ်။ “ဟေတုမိဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ” တိ၊ ဟူသော။ တေဝစနံ၊ ကို။ မွေသေနာ ပတိနာ၊ တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော သခင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ

နိဒါနကထာ

(၉၁)

မဂ္ဂေ ဌံ။ ဝုတ္တံ ပြီ။ ဟေတုမ္ပိ အကြောင်း၌။ ပဝတ္တံ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ သည်။
 ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ မည်၏။ အတ္ထောတိတ္ထေ၌။ ဟေတုဖလံ အကြောင်း၏အကျိုး
 သည်။ အတ္ထော မည်၏။ ဣတိအတ္ထောကို။ ဝေဒိတဗျော၏။ ဟိ-သစ္စံ၏။
 “ဟေတုဖလေ။ ပ။ သမ္ဘိဒါ” တိ ဟူသော။ တေဝစနံကို။ ဓမ္မသေနာပတိနာ
 သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ ဌံ။ ဝုတ္တံ ပြီ။ ဟေတုဖလေ အကြောင်း၏အကျိုး၌။
 ပဝတ္တံ သော။ ဉာဏံ သည်။ အတ္ထပဋိသမ္ဘိဒါ မည်၏။ ဒေသနာတိတ္ထေ၌။
 ပညတ္တိ အပြားအားဖြင့် အနက်ကို သိစေတတ်သော သဝိညတ္တိဝိကာရဝစီ
 ဘေဒသဒ္ဓါသည်။ ဒေသနာမည်၏။ ဣတိအတ္ထောကို။ ဝေဒိတဗျော၏။ ယထာ
 ဓမ္မိ အကြင်အကြင် အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်း သင်္ခါရစသော အကျိုး
 တရားသည်။ အတ္တိ၏။ တသ္မိံ တသ္မိံ။ ထိုထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်း
 သင်္ခါရအစရှိသော အကျိုးတရား၌။ ပဝတ္ထော ဖြစ်သော။ ဓမ္မာဘိလာပေါ။
 မဖောကံ မပြန် နှုတ်တော် ‘တုတ်တုတ် ရှုတ်အပ်သော သဝိညတ္တိဝိကာရ ဝစီ
 ဘေဒသဒ္ဓါသည်။ ပညတ္တိပညတ်မည်၏။ ဣတိအတ္ထောကို။ အဓိပ္ပာယော-
 အဓိပ္ပေတော လိုအပ်၏။ တဗ္ဗိနိမုတ္တော ထိုသဘာဝနိရုတ္တိမှ လွတ်သော။
 ပညတ္တိ အက္ခရာဝလိဟုဆိုအပ်သော နာမပညတ်သည်။ ပညတ္တိ ၏။ ဣတိ
 အတ္ထောကို။ နအဓိပ္ပာယော-နအဓိပ္ပေတော မလိုအပ်။

ပါဠိ ၂၁ နုသန္တံ။ ။ ဒေသနာတိ ပညတ္တိ ယထာစမ္မံ ဓမ္မာဘိလာပေါတိ ဣဓိနာ
 ဒေသိယတိ ကထိယတိ အတ္ထော တောယာတိ ဝိဂ္ဂဟေန ဒေသနာယ ဓမ္မနိရုတ္တိ
 ဘာဝံ ဒေသေတွာ ဒေသိယတိ သမုဋ္ဌာပိယတိ ဘဒ္ဒေါတေနာတိဝါ ဒေသာ
 ပေတိ သမုဋ္ဌာပေတိ သဒ္ဓန္တိ ဝါ ဝိဂ္ဂဟေန တဿ ဓမ္မနိရုတ္တိသင်္ခါတသဒ္ဓသမုဋ္ဌာ
 ပက စိတ္တုပ္ပါဒဘာဝဓိ ဒေသေတုံ “အနုလောမ ပဋိလောမ သင်္ခေပ ဝိတ္ထာရာ
 ဒိဝံသေနဝါ ကထန” န္တိ ဝုတ္တံ။

ဝါ တနည်းကား။ အနုလောမ ပဋိလောမ သင်္ခေပဝိတ္ထာရာဒိဝံသေန၊ အနုလုံ
 ပဋိလုံ အကျဉ်းအကျယ် စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကထနံ ဟောကြောင်း
 ဖြစ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တော်သည်။ ဒေသနာမည်၏။ ပဋိဝေဓောတိ တွေ၌။
 အဘိသမယော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဝါ သိတတ်သော ဉာဏံ သည်။ ပဋိ
 ဝေဓောမည်၏။ ဣတိအတ္ထောကို။ ဝေဒိတဗျော ၏။ စ၊ အကျယ်ကိုဆိုအံ့။
 လောကီယလောကုတ္တရောလောကီ၊ လောကုတ္တရဖြစ်သော။ သော အဘိ
 သမယော ထိုအဘိသမယသည်။ ဝိသယတောစ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်၎င်း။

(၉၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အသမ္မောဟတောစ၊ မတေဝေသော အားဖြင့်၎င်း။ အတ္တာနုရူပံ၊ အကျိုးအားလျော်စွာ။ ဓမ္မေသု၊ အကြောင်းတို့၌။ ဓမ္မာနုရူပံ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ အတ္ထေသု၊ အကျိုးတို့၌။ ပညတ္တိပထာနုရူပံ၊ ပညတ်ခြင်း၏ အကြောင်းအားလျော်စွာ။ ပညတ္တိသု၊ ပညတ်တို့၌။ အဝဗောဓော၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ ဝါ၊ သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။

ကျမ်းတစ်။ ။ “ပဋိဝိဇ္ဇနံပဋိဝေဓော၊ ပဋိဝိဇ္ဇတီတိ ဝါ ပဋိဝေဓော၊ ပဋိဝိဇ္ဇတီ ဧတေနာတိ ဝါ ပဋိဝေဓော” ဟူသော ဝစနတ္ထကြောင့် အဘိသမယဟုဟော အပ်သောဉာဏ်၏ ပဋိဝေဓအဖြစ်ကို ပြပြီး၍ “ပဋိဝိဇ္ဇိတဗ္ဗောတိ ပဋိဝေဓော” ဟူသော ဝစနတ္ထကြောင့် ထိုထိုပိဋကတ်၌ ဟောအပ်သော ထိုထိုရုပ်၊ ဝေဒနာ စသည်တို့၏ အဝိပရိတသဘာဝ၏လည်းပဋိဝေဓ၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှာ “တေသံ တေသံ ဝါ” စသည်ကိုမိန့်သော်။

ဝါ၊ တနည်းကား။ တေသံတေသံ၊ ထိုထိုသို့သော သဘောရှိကုန်သော။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုပိဋကတ်၌။ ဝုတ္တဓမ္မာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ နိဗ္ဗာန်တို့၏။ ပဋိဝိဇ္ဇိတဗ္ဗော၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော။ လက္ခဏာသင်္ခါတော၊ မိမိမိတို့၏ ရူပုန ဝေဒိယန စသော လက္ခဏာဟုဆိုအပ်သော ကက္ခဋတ္ထ ဖုသန စသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ အဝိပရိတသဘာဝေါ၊ မဖောက်မပြန်သော သဘောသည်။ ပဋိဝေဓော၊ မည်၏။ (ပရမတ္ထော သ နိဗ္ဗာန ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဟူသောပါဠိကို မျှော်၍ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ကို ယောဇနာသည်)။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဧတေသုပိဋကေသု၊ ထိုသုံးပုံသော ပိဋကတ်တို့၌။ ယံယံ ဓမ္မဇာတံဝါ၊ အကြင်အကြင် အကြောင်းသည်၎င်း။ ဝါ၊ အကြောင်းအပြားသည်၎င်း။ ယံယံ အတ္ထဇာတံဝါ၊ အကြင်အကြင် အကျိုးသည်၎င်း။ ယထာယထာ၊ အကြင်အကြင်သို့သော အပြားဖြင့်။ ဉာပေတဗ္ဗော၊ သိစေအပ်သော။ အတ္ထော၊ အနက်သည်။ သောတုနံ၊ နာကုန်သောသူတို့၏။ ဉာဏဿ၊ ဉာဏ်အား။ အဘိမုခေါ၊ ရှေးရှုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာတထာ၊ ထိုထိုအပြားအားဖြင့်။ တဒတ္ထဇောတိကာ၊ ထိုထိုအနက်ကို ပြတတ်သော။ ယာစာယံ-ယာစအယံဒေသနာ၊ အကြင်ရှုတ်ဆိုအပ်သော သဝိညတ္တိဝိကာရဝဗိဘောဒသံဒ္ဒါသည်၎င်း။ ဝါ၊ ဟော

နိဒါနကထာ

ကြောင်းဖြစ်သော ဒေသနာဉာဏ် ပြဋ္ဌာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်တော်သည်၎င်း။
 ဣတ္ထ-ဧတေသု တံတံပိဋကဂတေသု ဓမ္မာဒိသု၊ ဤ ထိုထိုပိဋကတ်၌တည်
 ကုန်သော ဓမ္မ၊ အတ္ထ၊ ဒေသနာတို့၌။ အဝိပရိတာ ဝဗောဓေခါတော၊
 မဖောက်မပြန် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ သိတတ်သော
 ဉာဏ် ဟုဆိုအပ်သော။ ယောပဋိဝေဓော၊ အကြင် ပဋိဝေဓသည်၎င်း။ ဝါ၊
 တနည်းကား။ ဣတ္ထ-ဧတေသုပိဋကေသု၊ ထိုသုံးပုံသော ပိဋကတ်တို့၌။ ဝုတ္တာနံ၊
 ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ တေသံတေသံ၊ ထိုထို သဘောရှိကုန်သော။
 ဓမ္မာနံ၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဉ် နိဗ္ဗာန်တို့၏။ ပဋိဝိဇ္ဇိတဗ္ဗော
 ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော။ သလက္ခဏသင်္ခါတော၊ မိမိမိတို့၏ ရူပန ဝေဒိ
 ယန စသော လက္ခဏာဟု ဟောအပ်သော။ ဝါ၊ ကက္ခုတ္တ ဗုသန စသည်
 ဟုဆိုအပ်သော။ ယောအဝိပရိတသဘာဝေါ၊ အကြင် မဖောက်မပြန်
 သော သဘောသည်၎င်း။ အတ္ထိရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဓမ္မာဒိကံ၊ ဓမ္မ
 အစရှိသော။ ဝါ၊ ဓမ္မ၊ အတ္ထ၊ ဒေသနာ၊ ပဋိဝေဓ ဟုဆိုအပ်သော။ တေစတုက္ကံ၊
 ဤလေးခုအပေါင်းကို။ ဝါ၊ သည်။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ သသာ
 ဒိဟိ၊ ယုန်သားငယ် အစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
 ဒုက္ခောဂါဠောပိယစ၊ ငြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်၏သို့၎င်း။ ဝါ၊ သက်ဝင်
 နိုင်ခဲ၏သို့၎င်း။ အလဗ္ဘနေယျ ပတိဋ္ဌောပိယစ၊ မရအပ်သော ထောက်ရာ
 တည်ရာရှိ၏သို့၎င်း။ အနုပစိတကုသလသမ္ဘာရေဟိ၊ မဆည်းပူးအပ်သော
 ကုသိုလ်သမ္ဘာရ ရှိကုန်သော။ ဒုပ္ပညေဟိ၊ နည်းသော ပညာ ရှိကုန်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုက္ခောဂါဠော၊ ငြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်သည်၎င်း။ သက်ဝင်
 နိုင်ခဲသည်၎င်း။ အလဗ္ဘနေယျပတိဋ္ဌော၊ မရအပ်သော ထောက်ရာ တည်ရာ
 ရှိသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ငြိုငြင်သဖြင့် သက်ဝင်အပ်သည်၏
 အဖြစ် မရအပ်သော ထောက်ရာတည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂမ္ဘီရံ၊
 နက်နဲ၏။ ဝေဗ္ဗိ ယထာဝုတ္တနယေနပိ၊ ဤသို့ဓမ္မောတိ တန္တိ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်
 ပြီးသော အပြားဖြင့်လည်း။ ဣတ္ထ-ဧတေသု တီသု ပိဋကေသု၊ တို့တွင်။ ဧက
 မေကသ္မိံ၊ တပုံတပုံသောပိဋကတ်၌။ စတုဗ္ဗိဓောပိ၊ ဖြစ်သော။ ဂမ္ဘီရဘာဝေါ၊
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ အကျယ်မှတပါး အကျဉ်းချုပ်ကိုဆိုအံ့။ ဣတ္ထောဝတာ၊
 ဤမျှတည်းသော ဧတာနိပိဋကာနိ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော စကားအစီ

(၉၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အစဉ်ဖြင့်။ “ဒေသနာ။ပ။ပရိဒီပယေ”တိ၊ ဒီပယေဟူသော။ အယံဂါထာ၊ သည်။ ဝုတ္တတ္ထာ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော အနက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ပဌမဂါထာ၏အနက်မှတစ်ပါးဒုတိယ ဂါထာ၏ အနက်ကို ဆိုအံ့။ “ပရိယတ္တိ။ပ။ဝယေ”တိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤဒုတိယဂါထာ၌။ အတ္ထော၊ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဧတေသုပိဋကေသုတို့၌။ တိဝိဓော၊ သော။ ပရိယတ္တိဘေဒေါ၊ သင်ခြင်းအထူးကို။ ဝါ၊ သင်အပ်သော ပါဠိ အထူးကို။ ဒဋ္ဌဗျော၊ ၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာဓော၊ ကို။ မယာ၊သည်။ဝုစ္စတေ၊အံ့။ပရိယတ္တိယော၊ သင်ခြင်းတို့သည်။ ဝါ၊သင်အပ်သောပါဠိတို့သည်။ အလဂဒ္ဒုပမာ၊ မြေဖမ်းခြင်းလျှင် ဥပမာရှိသော သင်ခြင်း၎င်း။ ဝါ၊သင်အပ်သောပါဠိ၎င်း။ နိဿရဏတ္ထာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်းအကျိုးရှိသောသင်ခြင်း၎င်း။ဘဏ္ဍာဂါရိကာ၊ ဘဏ္ဍာစိုးနှင့်တူသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သင်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ တိဿော၊ သုံးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးတို့တွင်။ယာပရိယတ္တိ၊အကြင်သင်အပ်သော ပါဠိကို။ ဒုဂ္ဂဟိတော၊ မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်၏။ ဥပါရမ္မာဒိဟေတု၊ သူတစ်ပါးကို ချုတ်ချယ်ခြင်းစသော အကြောင်းကြောင့်။ပရိယာပုဋ္ဌာ၊ သင်အပ်၏။အယံ ပရိယတ္တိ၊ ဤသင်အပ်သော ပါဠိသည်။ ဝါ၊သင်ခြင်းသည်။ အလဂဒ္ဒုပမာ၊ မြေဖမ်းခြင်းလျှင် ဥပမာရှိသော သင်ခြင်းမည်၏။ ယံပရိယတ္တိဒုဂ္ဂဟာဏံ၊ အကြင်ပရိယတ်ကို မကောင်းသဖြင့်သင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ “သေယျထာပိ။ပ။ဓမ္မာန”န္တိ၊ဓမ္မာနံဟူသော။တေဝစနံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေသျထာပိနာမ၊ဥပမာမည်သည်ကား။ အလဂဒ္ဒုတ္တိကော၊ မြေဖြင့်အလိုရှိသော။အလဂဒ္ဒဂဝေသီ၊မြေကိုရှာလေ့ရှိသော။ပရိသော၊သည်။အလဂဒ္ဒ ပရိယေသနံ-အလဂဒ္ဒပရိယေသနာယ၊မြေကိုရှာခြင်းငှာ။စရမာနော၊ လှည့်လည်သည်။ဟောတိ၊၏။(ဤတွင် စရမာနော ကျတတ်သည်)။ သောပုရိသော၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ မဟန္တံ၊ကြီးစွာသော။ အဂလဒ္ဒံ၊မြေကို။ ပဿေယျ၊ မြင်ရာ၏။တမေနံ၊ထိုမြေကို။ဘောဂေဝါ၊ ကိုယ်၌၎င်း။ နဂုံဋ္ဌေဝါ၊ အမြီး၌၎င်း။ ဂဏေယျ၊ ဖမ်းရာ၏။သောအလဂဒ္ဒေါ၊ ထိုမြေသည်။ ပရိဝုတ္တိတွာ၊

ပြန်၍။ တဿပုရိသဿ၊ ထိုမလိမ္မာသော မြေဖမ်းသော ယောက်ျား၏။
 ဟဒတ္တဝါ၊ လက်၌၎င်း။ ဗာဟယဝါ၊ မောင်း၌၎င်း။ အညတရသ္မိံ ၊ အမှတ်
 မရှိသော။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေဝါ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်၌၎င်း။ ခံသေယျ၊ ကိုက်ရာ၏။ သော
 ပုရိသော၊ သည်။ တတောနိဒါနံ၊ ထိုမြေကိုက်ခြင်းဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့်။ ဝါ၊ မြေကိုက်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော။ မရဏံဝါ၊ သေခြင်း
 သို့မူလည်း။ နိဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ မရဏမတ္တံ၊ သေခြင်းအတိုင်းအရှည်ရှိ
 သော။ ဝါ၊ သေလောက်ပျောက်လောက်သော။ ဒုက္ခံဝါ၊ ဆင်းရဲသို့မူလည်း။
 နိဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။ တံ၊ ထိုသေခြင်းသို့ရောက်ခြင်း သေခြင်းအတိုင်း
 အရှည်ရှိသော ဆင်းရဲသို့ရောက်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ်ကြောင့်
 နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အလှူဒွဿ၊ မြေ၏။ ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ မကောင်း
 သဖြင့်ဖမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေမေဝခေါ၊
 ဤအတူလျှင်။ ဣမ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဧကဇ္ဈေ၊ အချို့ကုန်သော။ မောဃ
 ပုရိသာ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်မှ အချည်းနှီးဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဓမ္မံ၊ ပရိယတ်ကို။
 ဝါ၊ သင်အပ်သောပါဠိကို။ အယောနိသော၊ မသင့်သေ အားဖြင့်။ ပရိယာ
 ပုဏန္တိ၊ သင်ကုန်၏။ သုတ္တံ၊ ကို။ ပ။ ဝေဒလ္လံ၊ ကို။ ပရိယာပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ
 မောဃပုရိသာ၊ တို့သည်။ တံဓမ္မံ၊ ထိုပရိယတ်ကို။ ပရိယာပုဏိတွာ၊ သင်ပြီး၍။
 တေသံဓမ္မာနံ၊ ထိုသင်အပ်သော ပါဠိတို့၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝါ၊ အကျိုး
 ကို။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ နဥပပရိက္ခန္တိ၊ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်ကုန်။ တေဓမ္မာ၊
 ထိုပရိယတ်တို့သည်။ အတ္ထံ၊ ကို။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ အနုပပရိက္ခန္တံ-အနုပပရိက္ခန္တာ
 နံ၊ မစူးစမ်းမဆင်ခြင်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသူတို့အား။ ၏။ နိဇ္ဈာနံ၊ ရှုဆင်
 ခြင်သောပညာကို။ နခမန္တိ၊ မနှစ်သက်ကုန်။ ဝါ၊ မခံကုန်။
 ဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓံ။ ။ ဤထွင် နနိဇ္ဈာနကမ္မန္တိဟု ရှိတတ်၏။ မသဌံ၊ နနိဇ္ဈာနံ ခမန္တိသင့်၏။
 တေမောဃပုရိသာ၊ ထိုမဂ်၊ ဖိုလ်မှ အချည်းနှီးဖြစ်ကုန်သော ယောက်ျားတို့
 သည်။ ဥပါရမ္မာနိသံသာစေ၊ သူတပါးကိုချွတ်ချယ်လိုခြင်း အကျိုးရှိကုန်
 သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဣတိဝေ တောယပရိယတ္တိယာ၊ ဤသင်အပ်သောပါဠိဖြင့်။
 ဝါဒပုဒမာက္ခာနိသံသာစ၊ မိမိအပေါ်သို့ သူတပါးတို့သည် တင်အပ်သော
 အပြစ်၏ လွတ်ခြင်းအကျိုးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဝါ၊ အပြစ်ကိုလွတ်စေခြင်း
 အကျိုးရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၎င်း။ (တနည်း) ဣတိဝါဒပုမောက္ခာနိသံသာစ။

(၉၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မိမိအပေါ်သို့ သူတပါးတို့သည် တင်အပ်သော ထိုထိုအပြစ်၏ လွတ်ခြင်း အကျိုးရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဓမ္မံကို။ ပရိယာပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ ယဿ၊ အကြင် သီလစသည်ကို ဖြည့်ခြင်းဟူသော။ ဝါ၊ အနုပါဒါဝိမောက္ခဟူသော။ အတ္ထာ ယစအတ္ထာယဝေ၊ အကျိုးငှာသာလျှင်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ယဿာတိ ဣဒံ အတ္ထာယာတိ ဣမိနာ တုလျာဓိကရဏမေဝ ဟောတိ၊ တထာစ ဝက္ခတိ တဋ္ဌဿ အတ္တန္တိ။

ဣဒံ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးကောင်းသားတို့သည်။ ဓမ္မံကို။ ပရိယာပုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ အဿမေဗဿ၊ ၎င်း၏။ တံအတ္ထံ၊ ထိုသီလစသည်ကို ဖြည့် ခြင်းဟူသော အကျိုးကို။ ဝါ၊ အနုပါဒါဝိမောက္ခဟူသော အကျိုးကို။ နာနု ဘောန္တိစ နာနုဘဝန္တိဝေ၊ မခံစားရကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ (အရဟတ္တမဂ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို အနုပါဒါဝိမောက္ခဆိုသည်)။ ဒုဂ္ဂဟိတာ၊ မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေသံမောဘပုရိသာနံ၊ တို့အား။ တို့၏။ ဒီဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး။ အဟိတာယ၊ စီးပွားမဲ့ ခြင်းငှာ။ ဒုက္ခာယ၊ ဆင်းရဲခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစီးပွားမဲ့ ခြင်းငှာဖြစ်ခြင်း ဆင်းရဲခြင်းငှာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿဟေတု၊ အဘယ် ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ မကောင်း သဖြင့်သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန၊ အလဂဗ္ဗုပမာပရိယတ္တိမှတပါး နိဿရဏတ္ထပရိယတ္တိကိုဆိုအံ့။ ယာပရိ ယတ္တိ၊ အကြင်ပရိယတ်ကို။ ဝါ၊ သင်အပ်သောပါဠိကို။ သုဂ္ဂဟိတာ၊ ကောင်းစွာ သင်အပ်၏။ သီလက္ခန္ဓာဒီ ပါရိပုရိ ယေဝ၊ သီလကျေးဇူးအစရှိသည်ပြည့်ခြင်း ကိုသာလျှင်။ အာကံမာနေန၊ အလိုရှိသဖြင့်။ ပရိယာပုဋ္ဌာ၊ သင်အပ်၏။ ဥပါရမ္ဘာဒီဟေတု၊ သူတပါးကို ချွတ်ချယ်လိုခြင်း စသော အကြောင်း ကြောင့်။ နပရိယာပုဋ္ဌာ၊ မသင်အပ်။ အယံပရိယတ္တိ၊ ဤပရိယတ်သည်။ ဝါ၊ သင်အပ်သော ပါဠိသည်။ နိဿရဏတ္တာ၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်း အကျိုးရှိသော သင်ခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ သင်အပ်သောပါဠိမည်၏။ ယံပရိယတ္တိ သုဂ္ဂဟာ၊ အကြင် ပရိယတ်ကိုကောင်းစွာသင်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “တေ သံ။ ပ။ ဓမ္မာနံ” န္တိ၊ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း၏။ သုဂ္ဂဟိတာ၊ ကောင်းစွာ သင်အပ်

နိဒါနကထာ

(၉၇)

ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ ထိုသင်အပ်သော ပါဠိတို့သည်။ တေသံသပ္ပုရိသာနံ၊ ထိုသူတော်ကောင်းတို့အား။ ဝါ၊ တို့၏။ ဒိဃရတ္တံ၊ ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့် ပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ စီးပွားခြင်းငှာ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တံ၊ ထိုစီးပွားခြင်းငှာ ချမ်းသာခြင်းငှာ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဓမ္မာနံ၊ ပရိယတ်တို့၏။ ဝါ၊ သင်အပ်သောပါဠိတို့၏။ သုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ ကောင်းစွာ သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ပန၊ နိဿရဏတ္ထပရိယတ်မှတစ်ပါး ဘဏ္ဍာဂါရိကပရိယတ်ကိုဆိုအံ့။ ယံပရိယတ္တိံ၊ အကြင်ပရိယတ်ကို။ ဝါ၊ သင်အပ်သောပါဠိကို။ ပရိညာတက္ခန္ဓော၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သော ခန္ဓာရှိသော။ ပဟိနကိလေသော၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော။ ဘာဝိတမဂ္ဂေါ၊ ပွားစေအပ်သော အရိယမဂ်ရှိသော။ ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသည်ကို ပြုခြင်းရှိသော။ သစ္စိကတ နိရောဓော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီးသော နိရောဓသစ္စာရှိသော။ ခိဏာသဝေါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ ပဝေဏီပါလနတ္ထာယ၊ တရား တော်၏အစဉ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝံသာနုရက္ခနတ္ထာယ၊ တရား တော်၏အနှယ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ပရိယာပုဏာတိ၊ သင်၏။ အယံပရိယတ္တိံ၊ ဤရဟန္တာတို့သည် သင်အပ်သောပါဠိသည်။ ဘဏ္ဍာဂါရိက ပရိယတ္တိံ၊ ဘဏ္ဍာစိုးနှင့်တူသော ရဟန္တာတို့၏ သင်ခြင်းမည်၏။ ဝါ၊ ဘဏ္ဍာ စိုးနှင့်တူသော ရဟန္တာတို့သည် သင်အပ်သောပါဠိ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသည် လျှင် ကောင်းတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ပန၊ ပရိယတ္တိဘေဒမှတစ်ပါး သမ္ပတ္တိကိုဆိုအံ့။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌။ သုပ္ပဋိ ပန္နော၊ ကောင်းသောအကျင့်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သီလသမ္ပဒံ၊ သီလ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာတို့သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ တာသံ ယေဝေ၊ ထိုသုံးပါးသောဝိဇ္ဇာတို့၏သာလျှင်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဝိနည်းပိဋကတ် ၌။ ပဘေဒဝစနတော၊ အပြားကိုဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ (တနည်း) တာသံယေဝေ၊ ထိုသုံးပါးသော ဝိဇ္ဇာတို့ကိုသာလျှင်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဝိနည်း ပိဋကတ်၌။ ပဘေဒဝစနတော၊ အပြားအားဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်

ဣန္ဒာဿ (က) ၄၃၅-၁၃ (ဒုတိယအကြိမ်)

ဘေဒဝစန

(၉၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တည်း။ သုတ္တေ၊ ခုတ္တေ၊ သုပ္ပဋိပန္နော၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမာဓိသမ္ပဒံ၊ သမာဓိ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ ဆဋ္ဌဘိညာ၊ ခြောက်ပါး ကုန်သော အဘိညာဉ်တို့သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ စာသံ ယေဝစ၊ ထိုခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်တို့၏ သာလျှင်လည်း။ တတ္ထ၊ ထို သုတ္တန်ပိဋကတ်၌။ ပဘေဒဝစနတော၊ အပြားကို ဟောတော်မူခြင်း ကြောင့်တည်း။ (တနည်း) ကာသံယေဝစ၊ ထိုခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ် တို့ကို သာလျှင်လည်း။ တတ္ထ၊ ထို သုတ္တန်ပိဋကတ်၌။ ပဘေဒဝစနတော၊ အပြားအားဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ အဘိဓမ္မေ၊ သုပ္ပဋိပန္နော၊ ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ ပညာသမ္ပဒံ၊ ပညာ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နိဿယ၊ ရှိ။ စတဿော၊ လေးပါးကုန်သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တတ္ထေ၊ ထို အဘိဓမ္မာပိဋကတ်၌သာလျှင်။ တာသဉ္စ၊ ထိုလေးပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါတို့၏ လည်း။ ပဘေဒဝစနတော၊ အပြားကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ (တနည်း) ကာသဉ္စ၊ ထိုလေးပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါတို့ကိုလည်း။ ပဘေဒဝစန တော၊ အပြားအားဖြင့် ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်တည်း။ ဧဝံ ဣမိနာ ယထာ၊ ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဝိနယေ သုပ္ပဋိပန္နော အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောနည်းဖြင့်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယထာက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာတ္တယဆဋ္ဌဘိညာစတုပဋိသမ္ဘိဒါဘေဒံ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ခြောက်ပါး သော အဘိညာဉ် လေးပါးသော ပဋိသမ္ဘိဒါ အပြားရှိသော။ ဣမံသမ္ပတ္တိံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။

ပန၊ သမ္ပတ္တိမှတစ်ပါး ဝိပတ္တိကို ဆိုအံ့။ ဝိနယေ၊ ခုတ္တေ။ သုပ္ပဋိပန္နော၊ မကောင်း သော အကျင့်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အနုညာတ သုခသမ္ပယ အတ္ထရဏ ပါဝရဏာဒိဗဿ သာမညတော၊ ခွင့်ပြုအပ်သော ဣဒ္ဓုဖြစ်သော အတွေ့ ရှိသော အခင်း၊ အရုံ အစရှိသည်တို့၏အတွေ့နှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိတ္တေသု၊ ပယ်တော်မူအပ်ကုန်သော။ ဥပါဒိန္နကဗဿာဒိသု၊ မာတုဂါမ အတွေ့ အစရှိသည်တို့၌။ အနဝဇ္ဇသညိ၊ အပြစ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသည်။ ဟောဘိ၊ ရောက်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ရှိ။ “တထာဟံ ဘဂဝတာ။ ပ။ အန္တရာယာယာ”တို့၊ အန္တရာယာယဟူသော။ တေဝစနံ၊ ကို။ အရိဋ္ဌေန၊ အရိဋ္ဌရဟန်းသည်။ ဝုတ္တမ္ပိ၊

ဆိုလည်း ဆိုအပ်၏။ ယေဣမေဓမ္မာ၊ အကြင်အကြင်တရားတို့ကို။ အန္တရာယိ
 ကာ၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၏အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏ဟူ၍။ ဝါ၊ အန္တရာယိကာ၊
 ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ယေဣမေဓမ္မာ၊ အကြင်
 တရားတို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ယထာ ယေနပကာရေန၊
 အကြင်သို့သော အပြားဖြင့်။ တေဓမ္မေ၊ ထိုတရားတို့ကို။ ပဋိသေဝတော၊
 မှီဝဲသူအား။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ အန္တရာယာယ၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်
 ၏အန္တရာယ်ကို ပြုခြင်းငှာ။ နာလံ နသမတ္တာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ဝထာ တေန
 ပကာရေန၊ ထိုသို့သော အပြားဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒေသိတံ၊
 ဟောတော်မူအပ်သော။ ဓမ္မံကို၊ အဟံ၊ သည်။ အာဇာနာမိ၊ ၏။ တတော၊
 ထိုသို့ အပြစ်မရှိဟု အမှတ်ရှိသောကြောင့်။ ဒုဿီလဘာဝံ၊ သိလမရှိသည်၏
 အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ သုတ္တေ၊ ဥပုဋ္ဌိပန္နော၊ သော။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ “စတ္တာရောမေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောက
 သို့” အာဒိသံ၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့၌။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
 အဓိပ္ပာယ်၊ အလိုတော်ကို။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ မကောင်း
 သောအယူကို။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ (တနည်း) ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်
 သည်ကို။ ကတုာ၊ ၍။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ယံဒုဂ္ဂဟိတဂ္ဂါဟံ၊ အကြင်မကောင်း
 သော အယူကိုယူခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ “အတ္တနာ၊ ပ။ ပသဝတိ” တိ၊ ဟူသော။
 ဝစနံကို။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဒုဂ္ဂဟိတေန၊ မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်
 သော။ ဝေဓမ္မာ၊ မိစ္ဆာဓမ္မဖြင့်။ (တနည်း) အတ္တနာ၊ အတ္တနော၊ ၏။ ဒုဂ္ဂဟိတေန၊
 မကောင်းသောအယူဖြင့်။ ဝါ၊ ဘောက်ပြန်သောအယူဖြင့်။ အမေဓဝေ၊ ငါတို့
 ကိုလည်း။ အတ္တစိက္ခတိ၊ စွပ်စွဲ၏။ အတ္တနုဉ္စ၊ မိမိကိုယ်ကိုလည်း။ ခနတိ၊ တူးဖြို
 ၏။ ဗုပ္ပု၊ များစွာလည်းဖြစ်သော။ အပုညံ၊ မကောင်းမှုသည်။ ပသဝတိ၊
 ပွား၏။ တတော၊ ထိုမကောင်းသော အယူကိုယူခြင်းကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတံ၊
 ဘောက်ပြန်သော အယူရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ အဘိ
 ဓမ္မေ၊ ဥပုဋ္ဌိပန္နော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဓမ္မစိန္တ ဓမ္မသဘာဝဝိစာရံ၊ ပရမတ္ထ
 ဓမ္မသဘောကိုကြံခြင်း စိစစ်ခြင်းကို။ (ဓမ္မစိတ္တံ ဟု ဝါကျရှိသည် အပွင့်နှင့်
 မညီ)။ အတိဓာဝန္တော၊ ရပ်သင့်သော အပိုင်းအခြား၌မရပ် လွန်၍ပြေးသည်
 ဖြစ်၍။ အစိန္တေယျာနိပိ၊ မကြံစည်ကောင်းသောအရာ မကြံစည်နိုင်သော

အရာတို့ကိုလည်း။ စိန္တေတိကြံ၏။ တတော၊ထိုမကြံစည်ကောင်းသောအရာ
မကြံစည်နိုင်သောအရာတို့ကို ကြံစည်သောကြောင့်။ စိတ္တက္ခေပံ၊ စိတ်ပျံ့လွင့်
ခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဟိ-သစ္စ၊၏။ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ။ပ။
အဿာ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံစနံ၊ ထိုစကားကို။ ဝုတ္တံ၊၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ အစိန္တေယျာနိ၊ မကြံစည်ကောင်းသောအရာ
မကြံစည်နိုင်သောအရာတို့ကို။ နစိန္တေတဗ္ဗာနိ၊ မကြံစည်အပ်ကုန်။ ယာနိ၊
အကြင် မကြံစည်ကောင်းသော အရာ မကြံစည်နိုင်သော အရာ တို့ကို။
စိန္တေန္တော၊ ကြံသောသူသည်။ ဥမ္မာဒဿ၊ ရူးသွပ်ခြင်း၏။ ဝိသာတဿ၊
ပင်ပန်းခြင်း၏။ ဘာဂီ၊ အဖို့ရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧဝံ ဣမိနာယထာ
ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဝိနယေ ဒုပ္ပဋိပန္နော စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောအပြား
ရှိသောစကားအစဉ်ဖြင့်။ တေသု တီသု ပိဋကေသု၊ထိုသုံးပါးသော ပိဋကတ်
တို့၌။ ဒုပ္ပဋိပန္နော၊ သော။ ဘိက္ခု၊သည်။ ယထာက္ကမေန၊အစဉ်အားလျော်
သဖြင့်။ ဒုဿိလဘာဝမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတာ စိတ္တက္ခေပပုဘောဒံ၊ သီလမရှိသည်၏
အဖြစ် ဖောက်ပြန်သော အယူရှိသည်၏အဖြစ် စိတ်ပျံ့လွင့်ခြင်း အပြားရှိ
သော။ ဣမံဝိပတ္တိံ၊ ဤပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤ
သည်လျှင် စကားတံရပ် အပြီးသတ်တည်း။ စ၊ အကျယ်မှတပါး အကျဉ်းကို
ဆိုအံ့။တ္ထောဝတာ၊ဤသို့ တီသုပိဋကေသု စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောအပြား
ရှိသော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ ပရိယတ္တိဘောဒံ။ပ။ ဝိဘာဝယေ’တိ၊ဟူသော။
အယမ္ဗိဂါထာ၊ ဤဂါထာသည်လည်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသော အနက်
ရှိသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊၏။ ဧဝံ ဣမိနာနယေန၊ဖြင့်။ နာနပ္ပကာရတော၊
အထူးထူးသောအပြားအားဖြင့်။ ပိဋကာနိ၊တို့ကို။ ဥ တွာ၊သိပြီး၍။တေသံ၊
ထိုအထူးထူးသောအပြားအားဖြင့် သိအပ်ပြီးသော ပိဋကတ်တို့၏။ ဝသေန၊
ဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ဗိအလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဧတံ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ထိုမြတ်စွာဘုရားစကား
တော်ကို။ သင်္ဂယမာနံ၊ ပေါင်း၍ယူအပ်သည်ရှိသော်။ တီဏိပိဋကာနိ၊သုံးပုံ
သော ပိဋကတ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဉာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။
(ထည့်)။

နိကာယတော၊ နိကာယ်အားဖြင့်။ ပဉ္စနိကာယာ၊ ငါးပါးသောနိကာယ်
တို့သည်။ ကထံဟောန္တိ၊ အသို့ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပစ္စာ၊

နိဒါနကထာ

တည်း။ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ တေ
 ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ ဒိဃနိကာယော၊ ၎င်း။ မဇ္ဈိမနိကာယော၊ ၎င်း။ သံယုတ္တ
 နိကာယော၊ ၎င်း။ အင်္ဂုတ္တရနိကာယော၊ ၎င်း။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ ၎င်း။ ဣတိ
 ဣမိနာပဘေဒေန၊ ဤသို့သော အပြားအားဖြင့်။ ပဉ္စပူဘေဒံ၊ ငါးပါးအပြားရှိ
 သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုငါးပါးသော နိကာယ်တို့တွင်။ ဒိဃနိကာယော၊
 သည်။ ကတမော၊ နည်း။ တိဝဂ္ဂသင်္ဂဟာနိ၊ သုံးပါးသော ငင်္ဂတို့ဖြင့် ရေတွက်
 အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ သုံးဝင်ရှိသော သင်္ဂဟတို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်ကုန်သော။
 ဗြဟ္မဇာလာဒိနိ၊ ဗြဟ္မဇာလာသုတ် အစရှိကုန်သော။ စတုတ္ထိံ သသုတ္တာနိ၊ သုံး
 ဆယ့် လေးသုတ်တို့သည်။ ဒိဃနိကာယော၊ မည်၏။

ဂါထာနက်။ ။ ယဿ၊ အကြင်နိကာယ်အား။ သုတ္တဂဏနတော၊ သုတ်အရေ
 အတွက်အားဖြင့်။ စတုတ္ထိံ သေဝ၊ သုံးဆယ့်လေးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်
 သော။ သုတ္တန္တာ၊ သုတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝဂ္ဂဂဏနဝသေန၊ ဝဂ်
 အရေအတွက်အားဖြင့်။ တိဝဂ္ဂေါ သင်္ဂဟော၊ သုံးဝင်ရှိသော သင်္ဂဟသည်။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ပဌမော၊ သော။ သေ သေသောနိကာယော၊ ကို။ အနုလောမိ
 ကော၊ အနက်အားလျော်သော အမည်ရှိသော။ ဒိဃနိကာယော၊ ဒိဃ
 နိကာယ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။

မှတ်စွယ်။ ။ တယော ဝဂ္ဂါ အဿ သင်္ဂဟဿာတိ တိဝဂ္ဂေါ သင်္ဂဟော ဖွင့်ရ
 ကား တိဝဂ္ဂနှင့် သင်္ဂဟ ယဿခြားလျက်သမာသ်ဖြစ်သည်။ နဝံ ပန ဘိက္ခုနာ
 စိဝရလာသေနကဲ့သို့တည်း။ အနုလောမေတိတိ အနုလောမိ၊ ဒိဃနိကာယော၊
 ဣတိနာမံ တဒဿတ္ထိတိ အနုလောမိကော။

သေ သေသောနိကာယော၊ ကို။ ဒိဃနိကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဝုစ္စတိ၊ နည်း။ ဒိဃပုမာဏာနံ၊ ရှည်သော ပမာဏရှိကုန်သော။ သုတ္တာနံ၊
 သုတ်တို့၏။ သမ္မဟတော၊ အပေါင်း၏အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ နိဝါသတော၊
 နေရာ၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ ဒိဃနိကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။
 သမ္မဟနိဝါသ၊ အပေါင်းနေရာတို့ကို။ နိကာယောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။
 စ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣဒံ
 ဣမေပါဏာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ စိတ္တာယထာ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်၏သို့။
 ဝေံ၊ ဤအတူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ အညံ၊ တိရစ္ဆာန်မှတပါး

(၁၀၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော။ ကေနိကာယမ္ပိတခုသောအပေါင်းမျှကိုလည်း။ အဟံသည်။ နသမနု
ပဿာမိ၊ မြင်ဘော်မမူ။ ပေါဏိကနိကာယော၊ ပေါဏိကမင်းတို့၏ နေရာ။
စိက္ခလ္လိကနိကာယော၊ စိက္ခလ္လိက မင်းတို့၏နေရာ။ ။ ဣတိဝေမာဒီနိ၊ ဤသို့
အစရှိသော ဥဒါဟရုဏ်တို့သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ နိကာယသဒ္ဓါ၏ အပေါင်း
နေရာကို ဟောသည်၏အဖြစ်၌။ သာသနတောစ၊ သာသနာတော်အားဖြင့်
၎င်း။ လောကတောစ၊ လောကဝေါဟာရအားဖြင့်၎င်း။ သာကောနိ၊ ပြီးစေ
တတ်သောစကားတို့တည်း။ ဒီသနိကာယဿ၊ ဒီသနိကာယ်၏။ နိကာယ
ဘာဝေ၊ နိကာယ်မည်သည်၏အဖြစ်၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗောယထာ၊
သိအပ်သကဲ့သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ သေသာနမ္ပိ၊ ဒီသနိကာယ်မှ ကြွင်းကုန်
သော နိကာယ်တို့၏လည်း။ နိကာယဘာဝေ၊ ၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

မဇ္ဈိမနိကာယော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ မဇ္ဈိမပ္ပမာဏာနိ၊ အလတ်
ပမာဏရှိကုန်သော။ ပဉ္စဒသဝဂ္ဂသင်္ဂဟာနိ၊ တဆယ့်ငါးဝက်တို့ဖြင့် ရေတွက်
အပ်ကုန်သော။ မူလပရိယာယသုတ္တာဒီနိ၊ ကုန်သော။ ဒိယစုသတံစသုတ္တာနိ၊
တို့သည်၎င်း။ ဒေစသုတ္တာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ မဇ္ဈိမနိကာယော၊ မည်၏။

ဂါထာနက်။ ။ယတ္ထ၊ အကြင်နိကာယ်၌။ ဒိယစုသတသုတ္တန္တာ၊ တို့သည်
၎င်း။ ဒေစသုတ္တာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စဒသဝဂ္ဂပရိဂ္ဂဟော၊
တဆယ့်ငါးဝက်တို့ဖြင့် ရေတွက်အပ်သော။ သောနိကာယော၊ ထိုနိကာယ်
ကို။ မဇ္ဈိမောနိကာယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

သံယုတ္တနိကာယော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဒေဝတာသံယုတ္တာဒိ
ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဌိတာနိ၊ ကုန်သော။ ဩသတရဏာဒီနိ၊ ကုန်သော။ သတ္တသုတ္တ
သဟဿာနိ၊ ခုနစ်ထောင်သော သုတ်တို့သည်၎င်း။ သတ္တသုတ္တသတာနိစ၊
ခုနစ်ရာသောသုတ်တို့သည်၎င်း။ ဒွါသဌိသုတ္တာနိစ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်သုတ်
တို့သည်၎င်း။ သံယုတ္တနိကာယော၊ မည်၏။

ဂါထာနက်။ ။ယတ္ထ၊ သတ္တသုတ္တသဟဿာနိစ၊ တို့သည်၎င်း။ သတ္တသုတ္တ
သတာနိစ၊ တို့သည်၎င်း။ ဒွါသဌိသုတ္တန္တာစေ၊ တို့သည်သာလျှင်၎င်း။

နိဒါနကထာ

သန္တိ၊ ကုန်၏။ သောနိကာယော၊ ကို။ သံယုတ္တသင်္ဂဟော၊ သံယုတ္တ
နိကာယ်ဟု ရေတွက်အပ်၏။

အင်္ဂုတ္တရနိကာယော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ ဧကေကအင်္ဂါတိရေက
ဝသေန၊ တပါးတပါးသော အင်္ဂါလွန်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဌိတာနိ၊ ကုန်သော။
စိတ္တပရိယာဒါနာဒီနိ၊ ကုန်သော။ နဝသုတ္တသဟဿာနိ၊ ကိုးထောင်သော
သုတ်တို့သည်၎င်း။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိစ၊ ငါးရာသော သုတ်တို့သည်၎င်း။
သတ္တပညာသဉ္စသုတ္တာနိ၊ ငါးဆယ့်ခုနစ်သုတ်တို့သည်၎င်း။ အင်္ဂုတ္တရနိကာ
ယော၊ မည်၏။

ဂါထာနက်။ ။နဝသုတ္တသဟဿာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ ပဉ္စသုတ္တသတာနိစ၊
တို့သည်၎င်း။ သတ္တပညာသဉ္စသုတ္တာနိ၊ တို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။
အယံသင်္ချာ၊ ဤအရေအတွက်သည်။ အင်္ဂုတ္တရေ၊ ဌိ။ သင်္ချာ၊ အရေ
အတွက်တည်း။

ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ သည်။ ကတမော၊ နည်း။ သကလံ၊ သော။ ဝိနယ
ပိဋကံ၊ သည်၎င်း။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ သည်၎င်း။ ခုဒ္ဒကပါဌဓမ္မပဒါဒယော၊
ကုန်သော။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌိ။ ဒဿိဘာ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဒသပုဘေဒါစ၊ တဆယ့်
ငါးပါး အပြားရှိသော ကျမ်းတို့သည်၎င်း။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ မည်၏။
စတ္တာရောနိကာယေ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ဌိ။ အဝသေသံ၊ သော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊
ကို။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဂါထာနက်။ ။ဒိဗအာဒိကောဒိဗနိကာယ် အစရှိကုန်သော။ စတုရောပိ
လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေနိကာယေ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ဌိ။
တဒညံ၊ ထိုနိကာယ်ကြီးလေးပါးမှ တပါးသော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ကို။ ခုဒ္ဒကော
နိကာယော၊ ဌိ။ မတော၊ ၏။

ဝေ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ နိကာယ်တော၊ နိကာယ်အားဖြင့်။
ပဉ္စနိကာယာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အင်္ဂဝသေန၊ အင်္ဂါ၏အစွမ်းဖြင့်။ နဝင်္ဂါနိ၊ ကိုးပါးသောအင်္ဂါတို့သည်။
ကထံဟောန္တိ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဟိ-ဝိတ္တာ

ရေမိအံ။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣဒံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သူတို့၊
 ၎င်း။ ဂေယျံ၊ ၎င်း။ ဝေယျာကရဏံ၊ ၎င်း။ ဂါထာ၊ ၎င်း။ ဥဒါနံ၊ ၎င်း။
 ဣတိဝုတ္တကံ၊ ၎င်း။ ဇာတကံ၊ ၎င်း။ အဗ္ဗုတဓမ္မံ၊ ၎င်း။ ဝေဒလ္လံ၊ ၎င်း။ ဣတိ
 ဣမိနာပဘောဒေန၊ ဖြင့်။ နဝပ္ပဘေဒံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ တွင်။ ဥဘ
 တောဝိဘင်္ဂနိဒ္ဒေသ ခန္ဓကပရိဝါရာ၊ ဥဘတောဝိဘင်း နိဒ္ဒေသကျမ်း မဟာဝါ
 ခန္ဓက-စူဠဝါ ခန္ဓက ပရိဝါရတို့သည်၎င်း။ သုတ္တနိပါတေ၊ ၎င်း။ မင်္ဂလသုတ္တ-
 ရတနသုတ္တ- နာလကသုတ္တ- တုဝဇ္ဇကသုတ္တာနိ၊ မင်္ဂလသုတ်- ရတနသုတ်-
 နာလကသုတ်- တုဝဇ္ဇကသုတ်တို့သည်၎င်း။ အညမ္ဗိစ၊ မင်္ဂလသုတ် စသည်မှ
 တပါးလည်းဖြစ်သော။ သုတ္တနာမကံ၊ သုတ်ဟူ၍ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။
 တထာဂတဝစနံ၊ မြတ်စွာဘုရား စကားတော်သည်၎င်း။ သုတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊
 သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗမ္ဗိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ သဂါထကံ၊ ဂါထာရှိသော။
 သုတ္တံ၊ သည်။ ဂေယျံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဝိသေသေန၊ အထူး
 အားဖြင့်။ သံယုတ္တနိကာယေ၊ ၎င်း။ သကလောပိ၊ သော။ သဂါထာဝဂ္ဂေါ
 သည်။ ဂေယျံ၊ မည်၏။ သကလမ္ဗိ၊ သော။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ သည်၎င်း။ နိဂ္ဂါ
 ထကံ၊ ဂါထာမရှိသော။ သုတ္တံ၊ သည်၎င်း။ အညမ္ဗိ၊ သော။ အဋ္ဌဟိ၊ ကုန်သော။
 အင်္ဂေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အသင်္ဂဟိတံ၊ သော။ ယဉ္ဇဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 တံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ ဝေယျာကရဏံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဓမ္မပဒံ၊
 သည်၎င်း။ ထေရဂါထာ၊ တို့သည်၎င်း။ ထေရီဂါထာ၊ တို့သည်၎င်း။ သုတ္တ
 နိပါတေ၊ ၎င်း။ နောသုတ္တနာမိကာ၊ သုတ်ဟူ၍ ရအပ်သော အမည်မရှိကုန်သော။
 သုဒ္ဓိကဂါထာ၊ သက်သက်သော ဂါထာတို့သည်၎င်း။ ဂါထာ၊ မည်၏။
 ဝိနိစ္ဆယ။ ။ ထေရကထာ၊ ထေရီကထာဟု ပဌမက္ခရာနှင့် ရှိတတ်သည်မသင့်၊
 ထေရဂါထာ၊ ထေရီဂါထာဟု တတိယက္ခရာနှင့် လိုသည်။

သောမနဿဉာဏမယိကဂါထာ ပဋိသံယုတ္တာ၊ သောမနဿ ဝေဒနာနှင့်
 ယှဉ်သော ဉာဏ်ကြောင့်ဖြစ်သော ဂါထာတို့နှင့်စပ်ကုန်သော။ ဒွေအသီတိ
 သုတ္တန္တာ၊ ရှစ်ဆယ့်နှစ်သုတ်တို့သည်။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါနိးမည်၏။ (ဒွေလွန်သော
 ကြောင့် အဓိကသင်္ချာတည်း)။ “ဝုတ္တဗ္ဗေတံဘဂဝတာ”တိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ၊
 ဝုတ္တေတံ ဘဂဝတာ ဤသို့ အစရှိသောနည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ ဒသုတ္တရသတ
 သုတ္တန္တာ၊ တဆယ့်နှစ်သုတ် အလွန်ရှိသော တရာသော သုတ်တို့သည်။

နိဒါနကထာ

(၁၀၅)

ဣတိဝုတ္တကံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ဒွါလျော့သော
 ကြောင့် ဦးနှုတ်သွေးတည်း)။ အပဏ္ဏကဇာတကာဒိနိ၊ အပဏ္ဏကဇာတ် အစရှိ
 ကုန်သော။ ပညာသာဓိကာနိ၊ ငါးဆယ်အလွန်ရှိကုန်သော။ ပဉ္စဇာတက
 သတာနိ၊ ငါးရာသော ဇာတ်တို့သည်။ ဇာတကံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗံ၊ ၏။ “စတ္တာရောမေ။ပ။ အာနန္ဓေ”တိ အာဒိနယပ္ပဝတ္တာ၊ ဤသို့ အစ
 ရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ အတ္ထရိယအဗ္ဗုတ
 ဓမ္မပဋိသံယုတ္တသုတ္တန္တာ၊ အံ့ဘွယ်သရဲ မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ကရားကျေးဇူး
 တို့နှင့်ယှဉ်ကုန်သော သုတ်တို့သည်။ အဗ္ဗုတဓမ္မံ၊ မည်၏။ ဣသံ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အာနန္ဓေ၊ ဤ။ အတ္ထရိယာ၊ လက်ပြစ်ခတ်တီး အံ့ချီးထိုက်
 ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေအဗ္ဗုတဓမ္မာ၊ ဤမဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်
 သော တရားတို့သည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ စူဠဝေဒလ္လမဟာဝေဒလ္လသမ္မာ
 ဒိဋ္ဌိ သက္ကပဉ္စ သင်္ခါရဘာဇနိယမဟာပုဏ္ဏမသုတ္တာဒယော၊ စူဠဝေဒလ္လသုတ်။ပ။
 မဟာပုဏ္ဏမသုတ် အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။
 ဝေဒဉ္စ၊ ပညာကို၎င်း။ တဋ္ဌိဉ္စ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို၎င်း။ လဒ္ဓါ၊ လဒ္ဓါ၊ ရကုန်ရကုန်၍။
 ပုစ္ဆိတသုတ္တန္တာ၊ မေးအပ်သောသုတ်တို့သည်။ ဝေဒလ္လံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ သဗ္ဗမေဝ ဟိဒိ အစရှိ
 သည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောနည်းဖြင့်။ တေဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။
 အင်္ဂတော၊ အားဖြင့်။ နဝင်္ဂါနိ၊ ကိုးပါးသောအင်္ဂါတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဓမ္မက္ခန္ဓတော၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအားဖြင့်။ စတုရာသီတိ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊
 ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည်။ ကထံဟောန္တိ၊ နည်း။
 ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဟိ-ဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ သဗ္ဗမေဝ၊ သော။ ဣဒံ
 ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ သည်။ “ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော။ပ။ ပဝတ္တိနော”တိ၊ ဟူသော။ ဧဝံ
 ဣမာယ ဂါထာယ၊ ဤဂါထာဖြင့်။ ပရိဒီပိတဓမ္မက္ခန္ဓဝသေန၊ သခင်အာနန္ဒာ
 သည် ပြအပ်ပြီးသော ဓမ္မက္ခန္ဓာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ စတုရာသီတိသဟဿပုဘေဒံ၊
 ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဂါထာနက်။ ။ ပြာဟ္မဏ၊ ဂေါပကမောဂ္ဂလာန်ပုဏ္ဏား။ အဟံ၊ သည်။
 ဗုဒ္ဓတော၊ မြတ်စွာဘုရားအထံတော်မှ။ ဒွါသီတိသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်း
 ဣဒံ၊ သယ (က) ၄၃၇-၁၄ (ဒုတိယအကြိမ်)

အဋ္ဌကထာ

(၁၀၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နှစ်ထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သင်ယူပြီ။ ဘိက္ခုတော၊ သခင်
သာရိပုတ္တရာစသော ရဟန်းတော်တို့အထံမှ။ ဒွေသဟဿာနိ၊ နှစ်ထောင်
သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို။ ဂဏှိံ၊ သင်ယူပြီ။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့ကို။
မေငါသည်။ ပဝတ္တိနော၊ လေ့လာအပ်ကုန်ပြီ။ (တနည်း)။ ယေဓမ္မာ၊
အကြင်တရားတို့သည်။ မေ ငါ၏။ ဇိဝုဂ္ဂေ၊ လျှာဖျား၌။ ပဝတ္တိနော၊
တည်ကုန်ပြီ။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ စတုရာသီတိ သဟဿာနိ၊
တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ၊ တွင်။ ဧကောနုသန္ဓိကံ၊ တခုသော အနုသန္ဓေရှိသော။ သုတ္တံ၊ သည်။
ဧကော၊ သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ ၏။ ယံသုတ္တံ၊ သည်။ အနေကာနုသန္ဓိကံ၊ ရှိ၏။
တတ္ထ၊ ၌။ အနုသန္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မက္ခန္ဓဂဏနာ၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာအရေအတွက်ကို။
ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဂါထာဗန္ဓေသု၊ တို့၌။ ပဉ္စာပုစ္ဆနိ၊ သိခြင်းငှာလိုသော အနက်
ကို မေးသောစကားသည်။ ဧကော၊ သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ တရားအစုမည်၏။
ဝိဿဇ္ဇနံ၊ အဖြေစကားသည်။ ဧကော၊ သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ မည်၏။ အဘိဓမ္မေ
၌။ ဧကမေကံ၊ သော။ တိကဒုကဘာဇနံ၊ တိက်ဒုက်ကို ဝေဖန်ရာစကားရပ်
သည်၎င်း။ ဧကမေကံ၊ သော။ စိတ္တဝါရဘာဇနံ၊ စိတ္တဝါရကို ဝေဖန်ရာ
စကားရပ်သည်၎င်း။ ဧကော၊ တခုတခုသော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ မည်၏။

ဝိနိစ္ဆယ။ ။ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓောတိတ္ထ ဧကမေကံ တိကဒုကဘာဇနံ ဧကမေကံ
စိတ္တဝါရဘာဇနန္တိစ ဝုတ္တတ္ထာ ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓောတိ ဝေဒိတဗျော၊
ဧကောတိ အဝုတ္တေပိ ဟိ အယမတ္ထော အတ္ထတော ဝိညာယမာနောဝ
ဟောတိတိ ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓောတိ ဝုတ္တံ။

ဤသို့ မဏိဒီပရှိရကား ဧကော ဓမ္မက္ခန္ဓောကား ပါဌ်ယောင်း၊ ဧကော၊
တခုတခုသော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ ဓမ္မက္ခန္ဓာမည်၏ ဟူသောအနက်ကို ကြား၍ ဧကေ
ကော ရှိတန်သည်ဟု မှတ်မှားသောကြောင့် နောက်သားတို့ပြင်၍ ဧကော
ဓမ္မက္ခန္ဓောဟု ပါဌ်သစ်ဖြစ်လာသည်။

ဝိနယေ၊ ၌။ ဝတ္ထု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ မာတိကာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပဒဘာ
ဇနီယံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အာပတ္ထိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အနာပတ္ထိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
အန္တရာပတ္ထိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တိကဇ္ဇေဒေါ၊ တိတ် အပိုင်းအခြားကို ဆိုရာ
စကားရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သတ္တကောဋ္ဌာသာ၊ ခုနစ်ပါးသော

နိဒါနကထာ

အဖို့အစုတို့သည်။ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (သတ္တကောဋ္ဌာသာ ကားထည့်သည်)။
 တတ္ထ၊ ထိုခုနစ်ပါးသော ကောဋ္ဌာသတို့တွင်။ ဧကမေကော၊ တခုတခုသော။
 ကောဋ္ဌာသော၊ သည်။ ဧကမေကော၊ တခုတခုသော။ ဓမ္မက္ခန္ဓော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၈နိ ၂ ဃ။ ။သတေကိန္ဒော အတေကိန္ဒောကား ပါရာဇိကဏ်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဇိကာ၊
 ယောဇနာ၊ ဂဏ္ဍိ၊ မဏိဒိပတိုဋ္ဌိ မဆိုသောကြောင့် မရှိသင့်ပြီ။

ဝေဠုမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ သဗ္ဗမေဝ ဟိ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီး
 သော အပြားရှိသော နည်းဖြင့်။ ဓမ္မက္ခန္ဓတော၊ အားဖြင့်။ စတုရသီတိ
 ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ဣဒံ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ အစ ဝေဠုက္ခန္ဓတော စတုရသီတိ ဓမ္မက္ခန္ဓ
 သဟဿာနိ အဆုံးရှိသော စကားအစီအစဉ်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဝစနံ ပိဋကတ် နိကာယ်
 အင်္ဂါ ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို ပြီးဆုံးစေ၍ တပါးမက များစွာသော အံ့ဘွယ်သရဲ
 မဖြစ်ဘူးဖြစ်သော ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်
 သော သင်္ဂီတိအခါ၌လျှင် ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ အစရှိသော ကုန်အောင်စုံသော
 ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားကို သိအပ်၏ဟု ဆိုအပ်ပြီးသောအပြားမှ တပါးသော
 ဥဒါနသင်္ဂဟ အစရှိသောအပြားကိုလည်း သင်္ဂီတိ အခါ၌သာလျှင်သိအပ်၏ဟု
 ဤသို့သော အနက်ကို ပြခြင်းငှာ “ဝေမေတံ သဗ္ဗဒ္ဓိ” အစရှိသော စကားကို
 အဋ္ဌကထာဆရာ အားထုတ်တော်မူအပ်သတည်း။

ဝေဠုမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော
 နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗမ္မိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဧတံဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ကို။ ပဉ္စသတိက
 သင်္ဂီတိကာလေ၊ ငါးရာသော ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည် ပြုအပ်သော
 သင်္ဂါယနာတင်ရာကာလ၌။ သင်္ဂါယန္တေန၊ သင်္ဂါယနာတင်သော ပေါင်း၍
 ရွတ်သော။ မဟာကဿပပမုခေန၊ အရှင်မဟာကဿပလျှင် အမြတ်ရှိသော။
 ဝသီဂဏေန၊ ရဟန္တာအပေါင်းသည်။ “အယံ၊ ဤသုတ် အဘိဓမ္မာသည်
 ကား။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မမည်၏။ အယံ၊ ဤဝိနည်းသည်ကား။ ဝိနယော၊ မည်၏။
 ဣဒံဝစနံ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား စကားတော်သည်။ ပဌမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ မည်၏။ ဣဒံ
 ဝစနံ၊ သည်။ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ၏။ ဣဒံဝစနံ၊ သည်။ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤ
 ပိဋကတ်သည်။ ဝိနယပိဋကံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။
 အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤနိကာယ်သည်။ ဒီသနိကာယော၊ ၏။ ပ။ အယံ၊

(၁၀၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သည်။ ခုဒ္ဒကနိကာယော၊ ၎င်း။ ဣမာနိသုတ္တာဒီနိ၊ ဤသုတ် အစရှိသည်တို့
 သည်။ နဝင်္ဂါနိ၊ ကိုးပါးသော အင်္ဂါမည်ကုန်၏။ ဣမာနိ၊ ဤသည်တို့သည်။
 စတုရာသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာ
 တို့မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံပဘေဒံ၊ ဤအပြားကို။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ပိုင်း
 ခြားမှတ်သား၍သာလျှင်။ သင်္ဂီတံ၊ သံဂါယနာ တင်အပ်၏။ ဧကဝလံ၊
 သက်သက်။ ဣမေဝပ္ပဘေဒံ၊ ကိုသာလျှင်။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ၍။ သင်္ဂီတံ၊
 သည်။ န၊ မဟုတ်။ အညံ၊ ဤအပြားမှတ်ပါးသော။ ဥဒါနသင်္ဂဟံ၊ ပ။ ပဏ္ဍာသ
 သင်္ဂဟာဒိ၊ ဥဒါနသင်္ဂဟ စဂ္ဂသင်္ဂဟ ပေယျာလသင်္ဂဟ ဧကနိပါတ် ဒုက
 နိပါတ် အစရှိသော နိပါတ်သင်္ဂဟ သံယုတ္တသင်္ဂဟ ပဏ္ဍာသသင်္ဂဟ အစရှိ
 သော။ အနေကဝိဓံ၊ သော။ တိသုပိဋကေသု၊ တို့၌။ သန္နိဿမာနံ၊ ထင်မြင်
 သော။ သင်္ဂဟပ္ပဘေဒမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝဝတ္ထပေတွာ၊ ၍သာလျှင်။ သတ္တဟိ
 မာသေဟိ၊ ခုနစ်လတို့ဖြင့်။ သင်္ဂီတံ၊ ၎င်း။ ဣတိပရိသမာပနံ၊ ဤသို့သောအပြီး
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။

စ.လဒ္ဓဂုဏ်အထူးကိုဆိုအံ့။ အသာဗုဒ္ဓဝစနဿ၊ ကို။ သင်္ဂီတိပရိယော
 သာနေ၊ ၌။ မဟာကဿပတ္ထေရေန၊ သည်။ ဒသဗလဿ၊ ၎င်း။ ဣဒံသာသနံ၊
 ဤသာသနာတော်ကို။ ပဉ္စဝဿသဟဿပရိမာဏကာလံ၊ အနှစ် ငါးထောင်
 အတိုင်းအရှည်ရှိသောကာလပတ်လုံး။ ပဝတ္တနသမတ္တံ၊ တည်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်
 သည်ကို။ ကတံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗာတပပမောဒါ၊ ဖြစ်သော ဝမ်းမြောက်
 ခြင်းရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒဒမာနာဝိယ၊
 ပေး၏သို့။ အယံမဟာပထဝီသည်။ ဥဒကပရိယန္တံ၊ ရေအဆုံးရှိသည်ကို။
 ကတွာ၊ ၍။ အနေကပ္ပကာရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ကမ္ပိလူပံ၊ သံကမ္ပိ၊ တက်၍
 လှုပ်၏။ သမ္ပကမ္ပိ၊ တက်တုံသက်တုံလှုပ်၏။ သမ္ပဝေဒိ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ
 လှုပ်၏။ အနေကာနိ၊ များစွာကုန်သော။ အတ္ထရိယာနိစ၊ ဦးရစ်ပုဆိုးမြောက်
 ခြင်း ပန်းမိုးရွာခြင်း စသော မဖြစ်ဘူးမြဲ အံ့ဘွယ်သရဲတို့သည်လည်း။ ပါတု
 ရဟေသံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ကုန်၏။

ကျမ်းတစ်။ ။ သဗ္ဗဒဿိဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ဦးစွာ အဘိဓမ္မာ တတ်
 သည်၏ အဖြစ်ကို ဗုဒ္ဓဝစန ပိဋကတ်နိကာယ်အင်္ဂါဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ဖြင့်ပြီးစေခြင်း

ငှာ ဣဒ်ပဋ္ဌမပုဋ္ဌဝစနံ စသောစကားကို ဆိုအပ်၏။ ထိုအကျိုးကို အကျဉ်းချုပ်၍ ပြလိုရကား “ဝေ သင်္ဂီတေဝန” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဝါ၊ လဒ္ဓဂုံဏ်ကိုဆိုအံ့။ ဝေ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ အယံဓမ္မော စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော နည်းဖြင့်။ သင်္ဂီတေ၊ သော။ ဣတ္ထ-တေသ္မိံ ဗုဒ္ဓဝစနေ၊ တွင်။ အယံ အဘိဓမ္မော၊ သည်။ ပိဋကတော၊ အားဖြင့်။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ မည်၏။ နိကာယတော၊ အားဖြင့်။ ခုဒ္ဓကနိကာယော၊ မည်၏။ အင်္ဂတော၊ အင်္ဂါအားဖြင့်။ ဝေယျာကရဏံ၊ ၏။ ဓမ္မကုန္ဒတော၊ ဓမ္မကုန္ဒအားဖြင့်။ ကတိပယာနိ-ဓမ္မကုန္ဒသဟဿာနိ၊ တသောင်း နှစ်ထောင်သော ဓမ္မကုန္ဒတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ ပိဋကတ်စသည်တို့၏အဖြစ်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော အယံအဘိဓမ္မော ပိဋကတော အဘိဓမ္မပိဋကံ အစရှိသော ဤဝါပြီဖြင့်ပင်လျှင်အဘိဓမ္မာ၏ မဇ္ဈိမ ပုဋ္ဌဝစနအဖြစ်ကို၎င်း၊ မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ဦးစွာ အဘိဓမ္မာ တတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း နေယျတ္ထအားဖြင့် ပြအပ်၏ဟု သိအပ်၏။

ကျမ်းတက်။ ။ အယံ အဘိဓမ္မော ပိဋကတော အဘိဓမ္မပိဋကံ စသောစကား၌ အကယ်၍ အဘိဓမ္မာ၏ မြတ်စွာဘုရားဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်သည် ပြီးသည် ဖြစ်ငြားအံ့။ အဘိဓမ္မာ၏ မဇ္ဈိမပုဋ္ဌဝစန အဖြစ်သည်ပြီးသည်ဖြစ်ရာ၏။ အဘိဓမ္မာ ၏ဘုရားဟောသည်၏ အဖြစ်သည် နိဒါန်းမရှိခဲ့ရကား မပြီးသေးသည်သာလျှင် တည်း။ ဤသို့သောစောဒနာသည် ဖြစ်ရာသောကြောင့် အဘိဓမ္မာ၏ ပုဋ္ဌဘာသိ တ၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းငှာ ဝတ္ထုထုတ်လိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “တံဇာ ရေန္တေသု” အစရှိသည်ကို မိန့်သော်။ ဝါ၊ ပုဋ္ဌဘာသိတအဖြစ်ကို ပြီးစေတတ် သော ပိနည်းဖြင့် ဓမ္မကထိကဝတ္ထု၊ ဝေါသိဂ်ထုတ်ဖြင့် မဟာမောဂ္ဂသာန်ဝတ္ထု၊ နိဒါန်းဖြင့် မဏ္ဍလာရာမဝါသိ တိဿဘူတိဝတ္ထု၊ ဝါမဝါသိထုမနဒေဝမထေရိ ဝတ္ထု ထုမေဓဝတ္ထုတို့ကို ပြလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “တံ ဇာရေန္တေသု” စသည်ကို မိန့်သော်။

တံအဘိဓမ္မံ၊ ကိ။ ဇာရေန္တေသု၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုသု၊ တို့တွင်။ ပုဗ္ဗေ၌။ ကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သဗ္ဗသာမယိကပရိသာယ၊ အလုံးစုံသောနိကာယ် ကို ဆောင်သောပရိသတ်၌။ နိသီဒိတွာ၊ ၍။ အဘိဓမ္မတော၊ မှ။ သုတ္တံ၊ ပါဠိ ကို။ အာဟရိတွာ၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကိ။ ကထေန္တေ၊ ဟောလိုသည်ဖြစ်၍။ “ရူပက္ခန္ဓော၊ သည်။ အပ္ပာကတော၊ မည်၏။ စတ္တာရော၊ လေးပါး ကုန်သော။ ခန္တိ၊ တို့သည်။ သိယာ၊ အချို့ကား။ ကုသလာ၊ မည်ကုန်၏။ သိယံ၊ အချို့ကား။

(၁၁၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အပျာကတာ၊ ကုန်၏။ ဒသာယတနာ၊ ဆယ်ပါးသော အာယတနတို့သည်။ အပျာကတာ၊ ကုန်၏။ ဒွေအာယတနာ၊ နှစ်ပါးသော မနာယတန၊ ဓမ္မာယတနတို့သည်။ သိယာ၊ ကား။ ကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အပျာကတာ၊ ကုန်၏။ သောဋ္ဌသဓာတုယော၊ တို့သည်။ အပျာကတာ၊ ကုန်၏။ ဒွေဓာတုယော၊ နှစ်ပါးသော မနောဝိညာဏဓာတ်၊ ဓမ္မဓာတ်တို့သည်။ သိယာ၊ ကား။ ကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အပျာကတာ၊ ကုန်၏။ သမုဒယသစ္စံ၊ သည်။ အကုသလံ၊ ၎င်း။ မဂ္ဂသစ္စံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ ၎င်း။ နိရောဓသစ္စံ၊ သည်။ အပျာကတံ၊ ၎င်း။ ဒုက္ခသစ္စံ၊ သည်။ သိယာ၊ ကား။ ကုသလံ၊ ၎င်း။ သိယာ၊ ကား။ အကုသလံ၊ ၎င်း။ သိယာ၊ ကား။ အပျာကတံ၊ ၎င်း။ ဒသိန္ဒြိယာ၊ တို့သည်။ အပျာကတာ၊ ကုန်၏။ ဝေါမနသိန္ဒြိယံ၊ သည်။ အကုသလံ၊ ၎င်း။ အနညာတဿာမီတိန္ဒြိယံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ ၎င်း။ စတ္တာရိကုန်သော၊ ဣန္ဒြိယာနိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ၊ သတိန္ဒြေ၊ သမာဓိန္ဒြေ၊ ပညန္ဒြေတို့သည်။ သိယာ၊ ကား။ ကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အပျာကတာ၊ ကုန်၏။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ သိယာ၊ ကား။ ကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အကုသလာ၊ ကုန်၏။ သိယာ၊ ကား။ အပျာကတာ၊ ကုန်၏။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ၎င်း။

ယသ္မိံ ဌာနေ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဧကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ရှိ။ အဘိဓမ္မတော၊ မှ။ သုတ္တံ၊ ပါဠိကို။ အာဟရိတွာ၊ ရှိ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ၎င်း။ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုတရားဟောရာအရပ်၌။ ဧကော၊ သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ နိသိန္ဒော၊ လျက်။ ဓမ္မကထိကံ၊ ဓမ္မကထိကကို။ “ဓမ္မကထိကက။ တံ၊ သည်။ သိနေရုံ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို။ ပရိက္ခိပန္နောဝိယ၊ ရစ်ပတ်အံ့သကဲ့သို့။ ဒိဃသုတ္တံ၊ မသည်မပိုးနိုင် ရှည်စွာသောပါဠိကို။ အာဟရသိ၊ ဆောင်ဘိ၏။ ဧတံ သုတ္တံ၊ ဤပါဠိသည်။ ကိံ သုတ္တံနာမ၊ အဘယ်ပါဠိ မည်သနည်း” ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၎င်း။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဧတံ သုတ္တံ၊ သည်။ အဘိဓမ္မသုတ္တံနာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၎င်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဘိဓမ္မသုတ္တံကို။ အာဟရသိ၊ ဆောင်ဘိသနည်း။ အညံ၊ အဘိဓမ္မာပါဠိမှ တပါးသော။ ဗုဒ္ဓဘာသိတံ၊ သော။ သုတ္တံ၊ ပါဠိကို။ အာဟရိတံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ နဝန္တတိကံ ။

မအပ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။ အဘိဓမ္မော၊ ကိ။ ကေနပုဂ္ဂလေန၊ သည်။ ဘာသိတော၊ ဟောအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ဧ။ ဧသော အဘိဓမ္မော၊ ဤအဘိဓမ္မာသည်။ နဗုဒ္ဓဘာသိတော၊ ဘုရားဟော မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။ အာဂုသော၊ ရှင်။ တေ၊ သည်။ ဝိနယပိဋကံ၊ ကိ။ ဥဂ္ဂဟိတဗ္ဗနကံ ၊ သင်ဘူး၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။ အာဂုသော၊ ရှင်။ တံဝိနယပိဋကံ၊ ကိ။ နဥဂ္ဂဟိတံ၊ မသင်ဘူး။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။ တံ၊ သည်။ အဝိနယခာရိတာယ၊ ဝိနည်းကို မဆောင်ဘူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်ဖြစ်၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝဒေသိမညေ၊ ဆိုယောင်တကား။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။ အာဂုသော၊ ရှင်။ ဝိနယမတ္တမေဝ၊ အနည်းငယ်မျှသာလျှင် ဖြစ်သော ဝိနည်းကို။ ဥဂ္ဂဟိတံ၊ သင်ဘူး၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဧ။

ဗဒ္ဓတ္ထံ ။ ။ ဝိနယမတ္တန္တိတ္ထေ မတ္တသဒ္ဓေါ မတ္တာသုခပရိစ္ဆာဂါတိ အာဒိတု ဝိယ ဤသကတ္ထော ဟောတိ။

တမ္ပိ၊ ထိုအနည်းငယ်သော ဝိနည်းကိုလည်း။ တေ၊ သင်သည်။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်၏။ ပရိသပရိယန္တေ၊ ပရိသတ်အစွန့်၍။ နိသိဒိတော၊ နေ၍။ နိဒ္ဓါယန္တေန၊ ငိုက်မျည်းသည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ဥဂ္ဂဟိတံ၊ သင်အပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ။ တုမှာဒိသေဟိ၊ သင်ကဲ့သို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဒုဂ္ဂဟိတ ဝိနယမတ္တေဟိ၊ မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်သော အနည်းငယ်သော ဝိနည်းရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သရဏဂမနဒါယကေဟိ၊ သရဏကုံပေးသော ဆရာတို့သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ပဗ္ဗာဇေန္တောဝါ၊ ရှင်ပြုအပ်သော သူသည် ၎င်း။ အနုသာဝနာစရိယေဟိ၊ ကမ္မဝါဆရာတို့သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ဥပသမ္မာဒေန္တောဝါ၊ ပဉ္စင်းခံအပ်သော သူသည် ၎င်း။ သာတိသာရော၊ အပြစ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ဝိဘဏ္ဍိ ။ ။ ပဗ္ဗာဇေန္တောတိတ္ထေ ဟိ ကမ္မတ္ထေ ဝတ္တမာနဿ မာနပစ္စယဿ အတ္ထနော ပဒါနိ ပရဿပဒတ္ထန္တိ ယောဂေန အန္တာဒေသော ဟောတိ။ ယပစ္စယဿ စ မဃာဝုတ္တိနာ လောပေါ ဟောတိ။ တတာ ဒုတိယပဒေဝိ။

ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဝိနယမတ္တဿပိ၊ အနည်းငယ်သော ဝိနည်း၏လည်း။ ဒုဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ မကောင်းသဖြင့် သင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။ “အနာပတ္တိံ။ ပ။ ပရိယာပုဏိဿသိ” တိစ၊

ဟူ၍၎င်း။ “သုတ္တန္တေ။ပ။ ပုစ္ဆတိ”တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။ တတ္ထ
 တသ္မိံ ဝိနယမတ္ထေ၊ ထိုသင်ဘူးသော အနည်းငယ်သောဝိနည်း၌။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ ယောဘိက္ခု၊ သည်။ ဝိနယံ၊ ကို။ နဝိဝဏ္ဏေတုကာမော၊
 မကွဲရဲလိုသည်။ ဟုတော့၊ ၎င်း။ ဣသံ၊ တိုက်တွန်း၏။ တာဝ၊ စွာ။ သုတ္တန္တံ၊
 ကို၎င်း။ ဂါထာယောဂါ၊ တို့ကို၎င်း။ အဘိဓမ္မံ၊ ကို၎င်း။ ပရိယာ
 ပုဏဿ၊ သင်ဦးလော။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ ဝိနယံ၊ ကို။ ပရိယာပုဏိဿသိ၊
 သင်ရလတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဏတိ၊ ဆိုအံ့။ တဿဘိက္ခုနော၊ အား။ အနာ
 ပတ္တိ၊ အာပတ်မသင့်။ ယာဘိက္ခုနိ၊ သည်။ သုတ္တန္တေ၊ ၎င်း။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။
 ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေ၍။ အဘိဓမ္မံ၊ ကို၎င်း။ ဝိနယံ၊ ကို၎င်း။ ပုစ္ဆတိ၊
 မေးအံ့။ အဘိဓမ္မေ၊ ၎င်း။ ဩကာသံ၊ သို့။ ကာရာပေတွာ၊ ၎င်း။ သုတ္တန္တံ၊ ကို၎င်း။
 ဝိနယံ၊ ကို၎င်း။ ပုစ္ဆတိ၊ အံ့။ ဝိနယေ၊ ၎င်း။ ဩကာသံ၊ ကို။ ကာရာပေတွာ၊
 ၎င်း။ သုတ္တန္တံ၊ ကို၎င်း။ အဘိဓမ္မံ၊ ကို၎င်း။ ပုစ္ဆတိ၊ အံ့။ တဿဘိက္ခုနိယာ၊
 အား။ ပါစိတ္တိယံ၊ ပါစိတ်အာပတ်သို့။ အာပတ္တိ အာပဇ္ဇနံ၊ ရောက်ခြင်းသည်။
 ဟောတိ၊ ၎င်း။ တံပန၊ သင်မှုကား။ ဧတ္တကမ္ပိ၊ ဤမျှကိုလည်း။ နဇာနာသိ၊
 မသိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၎င်း။ ဧတ္တကေနပိ၊ ဤမျှဖြင့်လည်း။ ပရဂါဒိ၊ သည်။
 ဓမ္မကထိကေန၊ သည်။ နိဂ္ဂဟိတော၊ နှိပ်အပ်သော သူသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

ကျမ်းတစ်။ ။ဓမ္မကထိကဝတ္ထုဖြင့် အဘိဓမ္မာ၏ ဘုရားဟော မည်သည်၏ အဖြစ်
 ကို ပြပြီး၍ မဟာဂေါသိင်္ဂီသုတ် မောဂ္ဂလ္လာနဝတ္ထုဖြင့် အဘိဓမ္မာ၏ ဘုရားဟော
 မည်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြလိုရကား “မဟာဂေါသိင်္ဂီသုတ္တံ ပန” စသည်ကို
 မိန့်သော်။

အထဝါ ဂေါသိင်္ဂီသုတ္တေန အဘိဓမ္မာယ ဗုဒ္ဓဘာသိတဘာဝံ သာဓေတုံ မဟာ
 မောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရဝတ္ထု ဒဿေန္တော “မဟာဂေါသိင်္ဂီသုတ္တံနု ဣတောပိဗလဝ
 တရ” န္တိ အာဒိမာဟ။

ပန၊ အဖို့တပါးကို ဆိုအံ့။ မဟာဂေါသိင်္ဂီသုတ္တံ၊ သည်။ ဣတောပိ၊ ဤဝိနည်း
 ထက်လည်း။ အဘိဓမ္မာ၊ ၎င်း။ ဗုဒ္ဓဘာသိတဘာဝံ သာဓေတုံ၊ ဘုရားဟောမည်
 သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေရာ၌။ ဗလဝတရံ၊ အားရှိမြတ်၏။ ဝါ၊ လွန်မြတ်၏။
 ဟိသစ္စံ၊ ဟိသဿွာ၊ အကြင်ကြောင့်။ တတြ တသ္မိံ မဟာဂေါသိင်္ဂီ
 သုတ္တံ၊ မဗ္ဗသေနာပတိမို့ သာရိပုတ္တတ္ထေရောသည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၁၁၃)

ပုစ္ဆိတပုစ္ဆ၊ မေးအပ်သောပြဿနာကို၎င်း။ ဝိဿဇ္ဇနဉ္စ၊ ဖြေအပ်သောစကား
ကို၎င်း။ အာရောစေတံ၊ ငှာ။ သတ္တု၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ မဟာ
မောဂ္ဂုလ္လာနုတ္တေရဿ၊ ၏။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ အာရောဇေန္တော၊ ကြားလိုသည်။
ဟုတွာ၊ ရှိ။ “ဣဓာဝုသော။ ပ။ သောဘေယျာ” တိ ဝစနံ၊ သောဘေယျ
ဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ အာဝုသောသာရိပုတ္တ၊ ပုတ္တရာ။
ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဇေတိက္ခူ၊ နှစ်ဦးသောရဟန်းတို့သည်။ အဘိဓမ္မ
ကထံ၊ အဘိဓမ္မာတရားစကားကို။ ကထေန္တိ၊ ဟောကုန်၏။ တေ၊ ထိုနှစ်ဦးသော
ရဟန်းတို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အည
မညဿ၊ အချင်းချင်း၏။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုဠာ၊ မေးအပ်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။
ဝိဿဇ္ဇန္တိ၊ ဖြေကုန်၏။ နောစသံသရန္တိ၊ တွန့်တတိုလည်းမရှိကုန်။ နေသံ၊ ထို
နှစ်ဦးသောရဟန်းတို့၏။ ကထာပဝတ္တိနိစ၊ တရားစကားဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။
ဓမ္မိကာ၊ တရားနှင့်လျော်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဝုသောသာရိပုတ္တ၊ ရာ။
ခေါ၊ စင်စစ်။ ဝေရူပေန၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ဂေါသိဂံ
သာလဝနံ၊ ဂေါသိဂံအင်ကြင်းတောကို။ သောဘေယျ၊ တင့်တယ်စေရာ၏။
သတ္တု၊ သည်။ “အာဘိဓမ္မိကာနာမ၊ အဘိဓမ္မာကိုတတ်သောရဟန်းတို့မည်
သည်။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ သာသနေ၌။ ပရိဗာဟိရာ၊ အပဖြစ်ကုန်၏” ။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အဝတွာ၊ မကဲ့ရဲ့မူ၍။ သုဝဏ္ဏာဠိဂံသဒိသံ၊ ရွှေမုရိုးစည်ငယ်နှင့်တူသော။
ဂိဝံ၊ လည်တော်ကို။ ဥန္နာမေတွာ၊ ရီ၍။ ဝါ၊ အထက်သို့ညွတ်စေ၍။ ပုဏ္ဏစန္ဒ
သသိရိကံ၊ လပြည့်ဝန်း၏ အသရေနှင့်တူသော တင့်တယ်သော အသရေ
ရှိသော။ မုခံ၊ ခံတွင်းတော်ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဗြဟ္မာဘေသံ၊ ဗြဟ္မာ
မင်း၏ အသံနှင့်တူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော အသံတော်ကို။ နိစ္ဆာ
ရေန္တော၊ မြက်ဟတော်မူလျက်။ “သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ သာဓုသာဓု
ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟာမောဂ္ဂုလ္လာနုတ္တေရဿ၊
အား။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒတွာ၊ ရှိ။ “ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။
တံပဉ္စံ၊ ထိုပြဿနာကို။ မောဂ္ဂုလ္လာနောစ၊ မောဂ္ဂုလ္လာန်သည်သာလျှင်။ သမ္မာ၊
ကောင်းစွာ။ ဗျာကရမာနော၊ ဖြေဆိုသည်ဖြစ်၍။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေဆိုရာ၏။
(တနည်း)။ ယထာ၊ ဖြင့်။ တံပဉ္စံ၊ ကို။ မောဂ္ဂုလ္လာနော၊ သည်။ သမ္မာ၊ စွာ။
ဗျာကရမာနောဣ၊ ဖြေဆိုသကဲ့သို့။ တထ၊ တူ။ အညော၊ မောဂ္ဂုလ္လာန်မှ

အသံသရန္တိ

၁၆

(၁၁၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကမပါစသော။ ကုလပုတ္တော။ သည်။ ဗျာကဇေယျ။ ဖြေဆိုရာ၏။ ဟိ-
သစ္စ၏။ သာဓိပုတ္တရာ။ မောဂ္ဂလ္လာဒနော။ သည်။ မွေကထိကော။ အစစ်သော
မွေကထိက ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ဣတိ။ ဤသို့။ အာဟ။ မိန့်တော်မူ၏။
တသ္မာထိကြောင့်။ ဗလဝတရံ။ အားရှိမြတ်၏။ ဝါ။ လွန်မြတ်၏။ (မြတ်၏
ဟူသည်ကား တရပစ္စည်း၏ အနက်)။ အဘိဓမ္မိက ဘိက္ခုယေဝ။ အဘိ
ဓမ္မာတတ်သော ရဟန်းတို့သည်သာလျှင်။ မွေကထိကာနာမ ကိရ။ အစစ်
သော မွေကထိက ပုဂ္ဂိုလ် မည်ကုန်သတတ်။ အဝသေသော။ အဘိဓမ္မာ
တတ်သော ရဟန်းမှ ကြွင်းကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ မွေကထိ ကို။
ကထေန္တာပိ။ ဟောကုန်ငြားသော်လည်း။ န မွေကထိကာ။ အစစ်သော
မွေကထိကမမည်ကုန်။ ကသ္မာ။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဗိယသ္မာ။
ကြောင့်။ တေ။ ထိုအဘိဓမ္မာမတတ်သော ရဟန်းတို့သည်။ မွေကထိ ကို။
ကထေန္တာပိ။ ဟောကုန်သော်လည်း။ ကမ္မန္တရံ။ ကံတပါးကို။ ဝါ။ ကာမာ
ဝစရကံ စသည်မှတပါး ရူပါဝစရကံစသည်ကို။ ဝိပါကန္တရံ။ ကာမာဝစရ
ဝိပါကံစသည်မှတပါးရူပါဝစရဝိပါကံစသည်ကို။ ရူပါရူပရိစ္ဆေဒံ။ ရုပ်နာမ်
အပိုင်းအခြားကို။ ဓမ္မန္တရံ။ ကာမာဝစရတရား စသည်မှတပါး ရူပါဝစရ
တရားစသည်ကို။ အာလောဇေတွာ။ နှောက်နှက်၍။ ကထေန္တိ။ ဟောတတ်
ကုန်၏။ တသ္မာ။ ကြောင့်။ နမွေကထိကာ။ အစစ်ဖြစ်သော မွေကထိကပုဂ္ဂိုလ်
မမည်ကုန်။ ပန။ အထူးကိုဆိုအံ့။ အဘိဓမ္မိကော။ အဘိဓမ္မာတတ်ကုန်သော။
ဘိက္ခု။ တို့သည်။ မွေန္တရံ။ ကို။ နအာလောဇေန္တိ။ မနှောင့်နှက်ကုန်။ တသ္မာ။
ကြောင့်။ အဘိဓမ္မိကော။ သော။ ဘိက္ခု။ သည်။ ဓမ္မံ။ ကို။ ကထေတုဝါ။
ဟောသည်မူလည်းဖြစ်စေ။ မာကထေတုဝါ။ မဟောသည်မူလည်းဖြစ်စေ။
ပန။ ထိုသို့မဟောငြားသော်လည်း။ ပုစ္ဆိတကာလေ။ မေးသောကာလ၌။ ပဉ္စံ။
ပြဿနာကို။ ကထေသတိ။ ဖြေနိုင်လက်။ ဣတိတသ္မာ။ ထိုသို့ ဖြေနိုင်လက်
ထည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာယမေဝ။ ဤအဘိဓမ္မာတတ်သော ရဟန်းသည်
သာသျှင်။ ကေန္တမမွေကထိကောနာမ။ အစစ်သော မွေကထိကပုဂ္ဂိုလ် မည်
သည်။ ဟောတိန္တိ။ ဣတိဣဒံကာရဏံ။ ဤသို့သော အကြောင်းကို။ သန္တ
ယံ။ ဤ။ အတ္ထာ။ သည်။ သစေကာရံကို။ ဒုတွာ။ ဤ။ မောဂ္ဂလ္လာဒနော။ သည်။

ပစ္စည်းကို။ သူကထိတံ၊ ကောင်းစွာပြောအပ်၏။ ဣတိ။ သို့၊ အာမာ၊ မိန့်တော်မူ၏။

အဘိဓမ္မာကို။ ပဋိဗာဟေန္တော၊ တားမြစ်သော။ သိက္ခု၊ သည်။ ဣမသ္မိံ၊ ဇိနစက္ကေ၊ ဤမြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌။ ပဟာရံ၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းကို။ ဒေတိ၊ ပေးသည်မည်၏။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ ကို။ ပဋိဗာဟတိ၊ တားမြစ်သည်မည်၏။ သတ္တု၊ ၏။ ဝေသာရဇ္ဇညာဏံ၊ ကို။ ပဋိနိဝတ္တေတိ၊ နှစ်စေသည်မည်၏။ သောတုကာမံ၊ နှာလိုသော။ ပရိသံ၊ ပရိသတ်ကို။ ဝိသံဝါဒေတိ၊ ချွတ်ယွင်းစေသည်မည်၏။ အရိယမဂ္ဂေ၊ ၌။ အာဝရဏံ၊ အပိတ်အပင် ကန်သင်းကို။ ဗန္ဓတိ၊ ဖွဲ့သည်မည်၏။ အဋ္ဌာရသသု၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဘေဒက၊ ရဝတ္ထု၊ သူ၊ ကဲ့ပြားခြင်းကို ပြုတတ်သောဝတ္ထုတို့ထွင်။ ဧကသ္မိံ၊ သာသိတံလပိတံ၊ တထာဂတေန အဘာသိတံ၊ အလပိတံ တထာဂတေနာတိဒီပေတိဟု ဟောတော်မူအပ်သော တခုသော ဘေဒကရဝတ္ထု၌။ သန္နိဿတိ၊ ထင်မြင်၏။ ဥက္ကေပနိယကမ္မ၊ တဇ္ဇနိယကမ္မာရဟော၊ ဥက္ကေပနိယကံ၊ တဇ္ဇနိယကံကိုပြုခြင်းငှာထိုက်သည်။ ဧဟာတိ၊ ၏။ တံတံကမ္မံ၊ ကို။ ကတု၊ ၍။ ဥပေျာဇေတဗ္ဗော၊ လွတ်လိုက်အပ်၏။ “ဂစ္ဆ၊ သွားလေ။ ဝိဃာသာဒေ၊ စားကြွင်းစားသည်။ ဟုတု၊ ၍။ ဇီဝိဿတိ၊ အသက်မွေးရလတ္တံ့။” ဣတိ၊ သို့။ ဝတု၊ ၍။ ဥပေျာဇေတဗ္ဗော၊ လွတ်လိုက်အပ်၏။

“အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာကို။ ဗုဒ္ဓဘာသိတော၊ ဘုရားဟောအပ်သည်။ သစေဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဝေသတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ အနေကေသု၊ များစွာကုန်သော။ သုတ္တသဟဿေသု၊ အထောင်သောသုတ်တို့၌။ ဧကံသမယံ၊ ဘဝဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နိဒါနံ၊ နိဒါနိန်းကို။ သဇ္ဇိတံယထာ၊ စီရင်အပ်၏သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ အဿာပိ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၏လည်း။ နိဒါနံ၊ ကို။ သဇ္ဇိတံ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။” ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ပရဝါဒိ၊ ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အထာပိ၊ ယဗိပိဝဒေယျ၊ အကယ်၍ မူလည်း ဆိုငြားအံ့။ သော၊ ထိုပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ “ဇာတကသုတ္တနိပါတမ္မပဒါဒိနံ၊ စသည်တို့၏။ တို့အား။ ဝေဂ္ဂပံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ နိဒါနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧတေနိစ၊ ထိုဇာတ် သုတ္တနိပါတ် မ္မပဒစသည်တို့သည်လည်း။ နဗုဒ္ဓဘာသိတာနိ၊ ဘုရားဟော မဟုတ်ကုန်

(၁၁၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကသာနိဿယ

သည်ကား။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဗုဒ္ဓဘာသိတာနိဝေ၊ ဘုရားဟောမည်ကုန်သည် သာတည်း။”

ဝိနိစ္ဆယ။ “နန နှစ်ခုရှိသောပါဌ်သည် မင်္ဂလီပနှင့် ညီသည်။ ဧဝပရိသေဓော ပကတုတ္တော၊ ဝေသဒ္ဓေါ ယောဇေတဗ္ဗော၊

ဣတိသိ။ ပဋိက္ခိပိတုာ၊ ပရဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်စကားကို ပယ်ရှား၍။ ဥတ္တရိအဓိကံ၊ ဇာတက။ ပ။ နနစေတနာနိ ဗုဒ္ဓဘာသိတာနိဟူသော ဤစကားထက် အလွန် ဖြစ်သော။ ဝေမ္ပိ-ဣဒမ္ပိဝစနံ၊ ဤစကားကိုလည်း။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ “ပဏ္ဍိတ၊ ပညာရှိ။ သေ-သောအဘိဓမ္မောနာမ၊ ဤအဘိဓမ္မာမည်သည်။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနိယေဝ၊ တို့၏သာလျှင်။ ဝိသယော၊ အရာတည်း။ အညေသံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်မှ တပါးသောသူတို့၏။ နဝိသယော၊ အရာမဟုတ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဩက္ကန္တိ၊ မယ်တော်မာယာ ဝမ်းသို့ သက်တော်မူခြင်း သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှား၏။ အဘိဇာတိ၊ ဖွားတော်မူခြင်းသည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။ အဘိသမ္မောဓိ၊ သစ္စာလေးပါးကို ကိုယ်တိုင်သိခြင်းသည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံ၊ ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူခြင်းသည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။ ယမကပါဠိဟာရိယံ၊ ယမိုက်ပြာဠိဟာကို ပြတော်မူခြင်းသည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။ တိဝိက္ကမော တိဟိပဒဝိတိဟာရသင်္ခါတေဟိ ပဒဝရေဟိ ဘဂဝတော ဒေဝ လောကဿ ဂမနံ၊ သုံးပါးကုန်သော ပဒဝိတိဟာရ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော ဖဝါးလှမ်း အကြိမ်တို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ နတ်ပြည်သို့ တက်တော်မူခြင်း သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှား၏။

ဝိနိစ္ဆယတ္ထံ။ “တိပိဋိက္ကမောတိပါဌေ ပန သတိဒိဝိ ဒေဝလောကဿ ဂမနန္တိ အဓတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဒိဝိတိ ဧတ္ထ ဟိ ဥပယောဂတ္ထေ ဘုမ္မေက ဝစနံ၊ တဿစ ဩသရေစာတိ ဧတ္ထ ယောဂေ စဂ္ဂဟဏေန ဣကာရာ ဒေသော ဟောတိ၊ အယဋ္ဌ ဝါဌော သုဒ္ဓဓေယေဝ။

ဒေဝလောကေ၌။ အဘိဓမ္မာ၏။ ဒေသိတဘာဝေါ၊ ဟောတော်မူအပ် သည်၏အဖြစ်သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။ ဒေဝေါရောဟနံ၊ နတ်ပြည်မှသက်တော် မူခြင်းသည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၏။

ပါဠိဂျာနုဆန္ဒိ။ အဘိဓမ္မာထံ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနိညေဝ ဝိသယထာဝံ အညေသံ အဝိသယထာဝံ ဥဝဓာယ ဝါကဋ္ဌံ ကာတံ “ယထာနာမာ”တိ အာဒိဗာဟာ၊

ယထာနာမ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ စက္ကဝတ္တိရညော၊ စကြဝတေးမင်း၏။ ဟတ္ထိရတနံဝါ၊ ဆင်ရတနာကို၎င်း။ အဿရတနံဝါ၊ မြင်းရတနာကို၎င်း။ ထေနေတွာ၊ ခိုး၍။ ယာနကော၊ ယဉ်ငယ်၌။ ယောဇေတွာ၊ က၍။ ဝိစရဏံနာမ၊ လှည့်လည်ခြင်းမည်သည်။ အဋ္ဌာနံ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ဝါ၊ တနည်းကား။ စက္ကရတနံ၊ စကြာရတနာကို။ ထေနေတွာ၊ ၍။ ပလားလသကဋ္ဌေ၊ ကောက်ရိုးလှည်း၌။ ဩလမ္မေတွာ၊ ဆွဲ၍။ ဝိစရဏံနာမ၊ လှည့်လည်ခြင်းမည်သည်။ အဋ္ဌာနံ အကာရဏံ၊ မဟုတ်။ ဝါပန၊ တနည်းကား။ ယောဇနပမာဏံ၊ ယူဇနာပမာဏတိုင်သော အရပ်ကို။ ဩဘာသန သမတ္ထံ၊ ထွန်းလင်းစေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော။ မဏိရတနံ၊ ပတ္တမြားရတနာကို။ ကပ္ပါသပစ္စိယံ၊ ဗိုင်းတောင်း၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ ဝဋ္ဌဉ္ဇနံနာမ၊ သုံးဆောင်ခြင်း မည်သည်။ အဋ္ဌာနံ အကာရဏံ၊ အကြောင်းမဟုတ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ ရာဇာရဟဘဏ္ဍတာယ၊ မင်းအားထိုက်သော ဘဏ္ဍာ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝေမေဝ၊ ကြိုအတူသာလျှင်။ အဘိဓမ္မောနာမ၊ အဘိဓမ္မာမည်သည်။ အညေသံ၊ ဘုရားမှ တပါးသောသူတို့၏။ နဝိသယော၊ အရာမဟုတ်။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ ယေဝ၊ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်တို့၏ သာလျှင်။ ဝိသယော၊ အရာတည်း။ တေသံ၊ ထိုသဗ္ဗညုဘုရားရှင်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒေသေတဗ္ဗဒေသနာ၊ ဟောတော် မူအပ်သောဒေသနာသည်။ ဟောတိ၊ ၍။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဗုဒ္ဓါနံတို့၏။ ဩက္ကန္တိ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌာ၊ ၍။ ဒေဝေါရောဟဏံ၊ သည်။ ပါကဋ္ဌံ၊ ၍။ ပဏ္ဍိတ၊ ပညာရှိ။ အဘိဓမ္မဿ၊ ၍။ နိဒါနကိစ္စံနာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဗ္ဗိဣဒံ၊ ကိုလည်း။ အဘိဓမ္မောနဗုဒ္ဓဘာသိတောတိမိစ္ဆာဂါဟံ၊ ဆဋ္ဌာပေတုံ၊ အဘိဓမ္မာ သည် ဘုရားဟောမဟုတ်ဟုမြစ်သော မိစ္ဆာအယူကို စွန့်စေခြင်းငှာ။ ဝတ္ထဗျော၊ နာနာဆိုအပ်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ဝတ္ထဗျောတိတ္ထေ ဟိ ဝစဓာတု သဂဝါ ဘိက္ခု၊ တေဒဝေါဓာတိ အာဒိသု ဝိယ ဗြူကဗြူကာတိ၊ ဝတ္ထဗျော-

ဗုဟ ယာစိ ရှမိ ပုစ္ဆိ၊ ဘိက္ခု သာသ ဝစာဒယော။
 နိဝဟ ယနမာဒိ စ၊ ဥသယေတေ ဗြူကဗြူကာတိ။

သဗ္ဗိက္ခနတ္ထေန ပန ဝိသဗ္ဗေန ကေဝလံ သော ဇာတက။ ပါနနတာနိ ဗုဒ္ဓသာ သိတာနိတိ ဣဒေမေဝ ဝတ္ထဗျော၊ အထဂေါ ဣတော ဝစနတော ဥတ္တရိ အဓိကံ ဣတိ ဝေဗ္ဗိ ဣဒေဗ္ဗိဝစနံ ဝတ္ထဗျောတိ အတ္ထံ သဗ္ဗိက္ခေတိ။

(၃၃၈)

အဋ္ဌသာလိန်အတ္ထကထာနိဿယ

ဟိံအကျိုးကို ဆိုအံ့။ ဧဝံ ဤသို့။ ဝုတ္တေ ဆိုသည်ရှိသော်။ ပရဝါဒိနာ၊ ပရဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဟဓမ္မိကံ၊ အကြောင်းနှင့် တကွသော။ ဥဒါဟရဏံ၊ ဥဒါဟရဏံကို။ ဥဒါဟရိတုံ၊ ထုတ်ဆောင်ခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပါဠိ၊ နသန္တိ။ «နိဒါနေ သာဓေတုံ မဏ္ဍလာရာမဝါသီ တိဿဘူတိတ္ထေရဝတ္ထိ ဒသေန္တော “မဏ္ဍလာရာမဝါသီ” တိ အာဒိမာဟ။

ပန၊ အဖို့တပါးကို ဆိုအံ့။ မဏ္ဍလာရာမဝါသီ တိဿဘူတိတ္ထေရော၊ မဏ္ဍလာရာမအရပ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသော တိဿဘူတိ ထေရ်သည်။ “သေ သော အဘိဓမ္မောနာမ၊ ဤအဘိဓမ္မာ မည်သည်။ မဟာဗောဓိနိဒါနော၊ မဟာဗောဓိလျှင် နိဒါနိရိဒါနံ” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒသေတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ “ယေန။ပ။ ဝိဟာသိ” န္တိ၊ ဝိဟာသိ ဟူသော။ ဣမံပဒေသဝိဟာရသုတ္တန္တံ၊ ဤပဒေသဝိဟာရသုတ်ကို။ အာဟရိတု၊ ဆောင်၍။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သွာဟံ-သောအဟံ၊ ထိုငါသည်။ ခန္ဓဝိဟာရာဓိသု၊ ကုန်သော။ ဒသသုဝိဟာရေသု၊ တို့တွင်။ ယေနဝိဟာရေန၊ အကြွင်ဝိဟာရဖြင့်။ ပဌမံ၊ ခင်သိမ်းသောသူတို့၏ ရှေးဦးစွာ။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ကိုယ်တိုင် သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟာရာမိ၊ တဿဝိဟာရဿ၊ ထိုဝိဟာရ၏၊ ပဒေသေန၊ အစိတ်ဖြင့်။ ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ပဒေသောနာမ၊ ပဒေသမည်သည်ကား။ ခန္ဓပဒေသော၊ ခန္ဓာ၏အစိတ်၎င်း။ အာယတနပဒေသော၊ အာယတန၏အစိတ်၎င်း။ ပ။ ဓမ္မပဒေသော၊ ကုသိုလ်အစ အရဏအဆုံးရှိသော တရား၏အစိတ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသဝိဓော၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဟောသု၊ ထိုဆယ်ပါးသော ပဒေသတို့တွင်။ သတ္တာ၊ သည်။ မဟာဗောဓိမဏ္ဍေ၊ ပဉ္စကုန္ဒေ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ အကြွင်းမရှိသောအားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဝေဒနာက္ခန္ဓဝသေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဟာသိ၊ နေတော်မူပြီ။ ဒွါဒသာယတနာနိ၊ တို့ကို၎င်း။ အဋ္ဌာရသဓာတုယော၊ တို့ကို၎င်း။ နိပ္ပဒေသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဓမ္မာဟတနေ၊ ဦး။ ဝေဒနာဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ ဓမ္မဓာတုယန္တံ၊ ဦးလည်း။ ဝေဒနာဝသေန၊ သာလျှင်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ ဣတ္ထာရိသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဒုက္ခသစ္စေ၊ ဦး။ ဝေဒနာဝသေန၊

နိဒါနကထာ

သာလျှင်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ ဗာဝိသတိန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇါ၊ ပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဝေဒနာပဉ္စကဏ္ဍိန္ဒြိယဝသေန၊ ဝေဒနာ ဟူသော ငါးပါးသောဣန္ဒြေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ ဒွါဒသပဒိကံ၊ တဆယ့်နှစ်ပုဒ်ရှိသော။ ပစ္စယာကာရဝနံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို။ နိပ္ပဒေ သေန၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇါ၊ ပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဖဿပစ္စယာ၊ ဖဿ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဝေဒနာဝသေနော၊ သာလျှင်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ စတ္တာရောသတိပဋ္ဌာနော၊ လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်တို့ကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇါ၊ ပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာနဝသေနော၊ ဝေဒနာသတိပဋ္ဌာန်၏ အစွမ်းဖြင့်လျှင်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ စတ္တာရိ၊ လေးပါး ကုန်သော။ ဈာနာနိ၊ တို့ကို။ နိပ္ပဒေသေန၊ အားဖြင့်။ ပဋိဝိဇ္ဇါ၊ ပြီ။ ဣမံ တေမာသံ၊ လုံး။ ဈာနဂေသု၊ ဈာနင်တို့တွင်။ ဝေဒနာဝသေနော၊ သာလျှင်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ နာမံ၊ နာမ်ကို။ နိပ္ပဒေသေနော၊ သာလျှင်။ ပဋိဝိဇ္ဇါ၊ ပြီ။ ဣမံ တေမာသံ၊ လုံး။ တတ္ထ၊ ထိုနာမ်တရား၌။ ဝေဒနာဝသေနော၊ သာလျှင်။ ဝိဟာသိ၊ ပြီ။ ဓမ္မော၊ ကုသိုလ်စသောတရားတို့ကို။ နိပ္ပဒေသေနော၊ သာလျှင်။ ပဋိဝိဇ္ဇါ၊ ပြီ။ ဣမံတေမာသံ၊ လုံး။ ဝေဒနာတ္ထိကဝသေနော၊ သာလျှင်။ ဝိဟာ သိ၊ ပြီ။ ဣတိဓိ၊ ဤသို့။ ထေရော၊ တိဿဘူတိမထေရ်သည်။ ပဒေသဝိဟာရ သုတ္တန္တဝသေန၊ ပဒေသဝိဟာရသုတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဘိဓမ္မာယ၊ ။ နိဒါနံ၊ နိဒါန်းကို။ ကထေသိ၊ ဟော၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ သတ္တာ စတုသု ဣရိယာပထေသု ဝိဟာရိတ္ထ ပဝတ္ထိတ္ထ ဇေတန ခန္ဓာဒိနံ ကေဓေသေန ဝေဒနာဓမ္မေန ပစ္စယာဒိတိ တပ္ပစ္စယ ဝေဒနာက္ခန္ဓ ဝသေနောတိ ဝိဟာရော ခန္ဓာဒိနံ ပဒေသော ဝိဟာရော ပဒေသဝိဟာရရတိ။ ပါရိယာနုဆန္တံ။ ။ ပုနာပရေန နိဒါနေန သာဓေတံ ဝါမဝါသိ သုမနဒေဝတ္ထေရ ဝတ္ထု ဒေသေန္တော “ဝါမဝါသိ” ဟိအာဒိဓာတာ။

ပန၊ ပက္ခန္ဓရကို ဆိုအံ့။ ဝါမဝါသိ သုမနဒေဝတ္ထေရောသည်။ လောဟ ပါသာဒေ-လောဟပါသာဒဿ၊ ။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်အပြင်၌။ ဓမ္မံ၊ အဋ္ဌ ကထာနှင့်တကွသော အဘိဓမ္မာပါဠိကို။ ပရိဝတ္ထေန္တော၊ ပြန်သည်ရှိသော်။ တေပရဝါဒိစောဒနံ၊ ဤပရဝါဒိစောဒနာစကားသို့။ ပတွာ၊ ။ (ထည့်)။ “အယ်ပရဝါဒိ၊ ဤပရဝါဒိပဂ္ဂိုလ်သည်။ အမှာဒိသေသု၊ ငါတို့ကဲ့သို့ကုန်

သော။ နိဒါနံ၊ နိဒါနံ၊ ကိ။ ဇာနန္တေသု၊ သိကုန်သော။ ပဋိသရဏော၊ ကိုးကွယ်
 ရာဖြစ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသု၊ ရှိကုန်လျက်။ အပဋိသရဏော၊
 ကိုးကွယ်ရာမဲ့သည်ဖြစ်၍။ (ထည့်)။ ဗာဟာ၊ မောင်းနှစ်ဘက်တို့ကို။ ပဂ္ဂယ၊
 မြောက်၍။ အရညေတော၌။ ကန္တန္တောဝိယစ၊ ဝိသောယောကျာ်းကဲ့သို့၎င်း။
 နိဒါနသဗ္ဗဝေ၊ နိဒါနံရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ သက္ကိဘူတေသု၊ သက်သေဖြစ်
 ကုန်သော။ အဓမ္မသု၊ ငါတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ထင်ရှားရှိကုန်လျက်လည်း။
 (ထည့်)။ အသက္ကိကံ၊ သက်သေမရှိသော။ အဉ္စ၊ တရားကို။ ကရောန္တော
 ဝိယစ၊ ပြုသောယောကျာ်းကဲ့သို့၎င်း။ အဘိဓမ္မေ၌။ နိဒါနဿ၊ ၎င်း။ အတ္ထိ
 ဘာဝမ္ပိရှိသည်၏အဖြစ်ကိုလည်း။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတုာ၍။
 နိဒါနံ၊ ကိ။ ကထေန္တော၊ ဟောလိုရကား။ ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ ၌။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒေဝေသုတာဝတိံသေသု၊ တို့၌။ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ၊ ၌။
 ပဏ္ဍုကမ္ပလသိလာယံ၊ ၌။ ဝိဟရတိ၊ ၎င်း။ တတြဇေ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 ဒေဝါနိတာဝတိံသာနံ၊ တို့အား။ ကုသလာဓမ္မာ၊ ပ။ အဗျာကတာဓမ္မာတိ၊
 ဓမ္မာဟူ၍။ ဝါ၊ ဓမ္မာ ဤသို့အစရှိသော။ အဘိဓမ္မကထံကို။ ကထေသိ၊ ၎င်း။
 ဣတိ- ဝေဇ္ဇဒံဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ အာဟ၊ ၎င်း။

ပါဠိ ၅၂၁ သန္တိ။ ။ ပုနာ ပရေန နိဒါနေန သာဓေတံ သုမေတောပသဝတ္ထံ၊
 ဒထေန္တော “အညေသု ပန သုက္ကေသု” တိအာဒိမာဟ။

ပန၊ အဗ္ဗိတပါးကိုဆိုအံ့။ အညေသု၊ အဘိဓမ္မာမှ တပါးကုန်သော။
 သုက္ကေသု၊ ပါဠိတို့၌။ ဧကမေဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ နိဒါနံ၊ ဒေသနာ
 နိဒါနံသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အဘိဓမ္မေ၌။ အဓိကမနိဒါနဉ္စ၊ ၎င်း။ ဒေသနာ
 နိဒါနဉ္စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ ကုန်သော။ နိဒါနာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ အဓိကမနိဒါနံ၊ ကိ။ ဒိပံကံရဒသဗလတော၊ ဒိပံကံရာ
 မြတ်စွာဘုရား ခြေတော်ရင်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကာ-မဟာ
 ဗောဓိပလ္လင်္ကာ၊ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကာကို။ ယာဝအန္တောကတွာ၊ အတွင်းပြု၍။
 ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ ဒေသနာနိဒါနံ၊ ကိ။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနာ- ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံ၊
 ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနာဟောသည်ကို။ ယာဝအန္တောကတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ၎င်း။ ပန၊ ဆက်။ ဇေ၊ ဤသို့။ ဥဘယနိဒါနသမ္ပန္နဿ၊ နှစ်ပါးသောနိဒါနံနှင့်

နိဒါနကထာ

ပြည့်စုံသော။ အာဏအဘိဓမ္မာ၏။ နိဒါနကောသလ္လတ္ထံ၊ ငှာ။ တာဝ၊ စွာ။
 ဣဒံပဉ္စကမ္ပံ၊ ဤပြဿနာအမှုကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ “အယံအဘိဓမ္မာနာမ၊
 ဤအဘိဓမ္မာမည်သည်ကို။ ကေန၊ အဘယ်တရားသည်။ ပဘာဝိတော၊ စ၍
 ဖြစ်စေအပ်သနည်း။ ကတ္ထ၊ ဌ်။ ပရိပါစိတော၊ ရင့်စေအပ်သနည်း။ နိက္ခတ္ထ၊ ဌ်။
 အဓိဂတော၊ ရအပ်သိအပ်သနည်း။ ကဒါ၊ ဌ်။ အဓိဂတော၊ နည်း။ ကေန၊
 အဘယ်သူသည်။ အဓိဂတော၊ နည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်ဌ်။ ဝိစိတော၊ ဆင်ခြင်
 အပ်သနည်း။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါဌ်။ ဝိစိတော၊ နည်း။ ကေန၊ အဘယ်
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိစိတော၊ နည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်ဌ်။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်
 သနည်း။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ အတ္ထာယ၊ ငှာ။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်
 သနည်း။ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှာ။ ဒေသိတော၊ နည်း။ ကေဟိ၊ အဘယ်
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဟိတော၊ နာခံအပ်သနည်း။ ကေ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့
 သည်။ သိက္ခန္တိ၊ သင်ကုန်ဆဲကျင့်ကုန်ဆဲနည်း။ ကေ၊ တို့သည်။ သိက္ခိတသိက္ခာ၊
 သင်အပ်ပြီးသော အကျင့်ရှိကုန်သနည်း။ ကေ၊ တို့သည်။ ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်
 ကုန်သနည်း။ ကဿ၊ ၎င်း။ ဝစနံ၊ စကားနည်း။ ကေန၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။
 အဘာတော၊ ဆောင်အပ်သနည်း။” ။ ဣတိ-ဣဒံပဉ္စကမ္ပံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။

တတြတသ္မိံ ပဉ္စကမ္ပေ၊ ဌ်။ ဣဒံဆိုဤလတံသော။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊
 ၎င်း။ ကေနပဘာဝိတောတိပဉ္စကမ္ပေ၊ ဌ်။ ဗောဓိအဘိနိဟာရသဒ္ဓါယ၊ သဗ္ဗညု
 တဉာဏ်သို့ စိတ်ကိုဆောင်ကြောင်းဖြစ်သောသဒ္ဓါသည်။ ပဘာဝိတော၊ စ၍
 ဖြစ်စေအပ်၏။

၀၀နတ္ထ။ ။ ဗောဓိယာစိတ္တံ အဘိနိဟရတိ တောယာတိ ဗောဓိအဘိနိဟာရော၊
 ဗောဓိအဘိနိဟာရေစ သော သဒ္ဓါစာတိ ဗောဓိအဘိနိဟာရသဒ္ဓါ၊ အဘိနိ
 ဟာရကဉ္စ သရူပတော သဒ္ဓညတညာဏဿ ပဏိဓာနကရုဏမေဝ။

ကတ္ထပရိပါစိတောတိ ပဉ္စကမ္ပေ၊ ဌ်။ အစုဆက္ကေသု-ဇာတကသတေသု၊ အခွဲ
 နှင့်တကွ ခြောက်ရာသော ဇာတ်တော်တို့ဌ်။ ဝါ၊ ငါးရာ၊ ငါးဆယ်သော
 ဇာတ်တော်တို့ဌ်။ ပရိပါစိတော၊ ရင့်စေအပ်၏။ ကတ္ထအဓိဂတောတိပဉ္စကမ္ပေ၊
 ဌ်။ ဗောဓိမူလေ၊ ဌ်။ အဓိဂတော၊ ရအပ်သိအပ်၏။ ကဒါ အဓိဂတောတိပဉ္စကမ္ပေ၊
 ဌ်။ ဝိသာခါပုဏ္ဏမာသိယံ၊ ကဆုန်လပြည့်နေ့ဌ်။ အဓိဂတော၊ ၎င်း။ ကေန အဘိ

(၁၂၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဓိဂတောတိ ပဉ္စကမ္ပေ ခြံ။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ အဓိဂတော၊ ၎င်း။ ကတ္ထ
 ဝိစိတောတိ ပဉ္စကမ္ပေ ခြံ။ ဗောဓိမဏ္ဍေ၊ ခြံ။ ဝိစိတော၊ ဆင်ခြင်အပ်၏။ ကဒါ
 ဝိစိတောတိ ပဉ္စကမ္ပေ ခြံ။ ရတနသရသတ္တာဟေ ခြံ။ ဝိစိတော၊ ၎င်း။ ကေနဝိစိ
 တောတိ ပဉ္စကမ္ပေ ခြံ။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဝိစိတော၊ ၎င်း။ ကတ္ထဒေသိတောတိ
 ပဉ္စကမ္ပေ ခြံ။ ဒေဝေသုတာဝတိ သေသု၊ တာဝတိ သာနတ်တို့ခြံ။ ဒေသိတော၊
 ဟောအပ်၏။ ကဿတ္ထာယဒေသိတောတိ ပဉ္စကမ္ပေ ခြံ။ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့
 ၎င်း။ အတ္ထာယ၊ ငှာ။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်၏။ ကိမတ္ထံဒေသိတောတိ ပဉ္စ
 ကမ္ပေ ခြံ။ စတုရောဗုဒ္ဓိရဏတ္ထံ၊ ဩဗလေးပါးမှ ထုတ်ဆယ်ကယ်တင်ခြင်း
 အကျိုးငှာ။ ဒေသိတော၊ ဟောအပ်၏။ ကေဟိပဋိဂ္ဂဟိတောတိ ပဉ္စကမ္ပေ ခြံ။
 ဒေဝေဟိ၊ တို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဟိတော၊ နာခံအပ်၏။ ကေသိက္ခန္တိတိ ပဉ္စကမ္ပေ ခြံ။
 သေက္ခာစ၊ တို့သည်၎င်း။ ပုထုဇနကလျာဏာစ၊ ကလျာဏ ပုထုဇဉ်တို့သည်
 ၎င်း။ သိက္ခန္တိ၊ သင်ကုန်ဆဲကျင့်ကုန်ဆဲ။ ကေသိက္ခိတသိက္ခာတိ ပဉ္စကမ္ပေ ခြံ။
 ခိဏာသဝါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါရှိကုန်သော။ အရဟန္တော၊ တို့သည်။
 သိက္ခိတသိက္ခာ၊ ကျင့်ပြီးသော သိက္ခာရှိကုန်၏။ ကေဓာရေန္တိတိ ပဉ္စကမ္ပေ ခြံ။
 ယေသံ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဝါ၊ တို့၏။ ဟဒယေ၊ ခြံ။ စတ္တန္တိ၊ တည်ကုန်၏။
 တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ ကဿဝစနန္တိ ပဉ္စကမ္ပေ
 ခြံ။ အရဟတော၊ လူမင်း နတ်မင်း ဗြဟ္မာမင်းတို့၏ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်
 မူထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ မဖောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင် သစ္စာ
 လေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီးသော။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ ဝစနံ၊ စကား
 တော်တည်း။ ကေနာဘတောတိ ပဉ္စကမ္ပေ ခြံ။ အာစရိယပုရုမ္မရာယ၊ ဆရာ
 အဆက်ဆက်သည်။ အာဘတော၊ ဆောင်အပ်၏။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ အယံအဘိဓမ္မော၊ ကို။ သာရိပုတ္တတ္ထေရာ၊ ၎င်း။
 ဘဒ္ဒဗိ၊ ဘဒ္ဒဗိမထေရ်၎င်း။ သောဘိတော၊ ၎င်း။ ပိယဇာလိ၊ ၎င်း။ ပိယ
 ပါလော၊ ၎င်း။ ပိယဒဿိ၊ ၎င်း။ ကောသိယပုတ္တော၊ ၎င်း။ သိဂ္ဂေါ၊ ၎င်း။ သန္ဓေ
 ဟော၊ ၎င်း။ မောဂ္ဂလိပုတ္တော၊ ၎င်း။ သုဒတ္တော၊ ၎င်း။ ဓမ္မိယော၊ ၎င်း။
 ဒါသကော၊ ၎င်း။ သောဏကော၊ ၎င်း။ ရေဝတော၊ ၎င်း။ ဣတိဝေမာဒိဟိ၊
 ဤသို့ အစရှိသော မထေရ်ကြီးတို့သည်။ တတိယ သင်္ဂီတိကာလာ-တတိယ
 သင်္ဂီတိကာလံ၊ တတိယ သင်္ဂါယနာတင်ရာကာလကို။ ယာဝအန္တောကတွာ၊

၍။အာဘတော၏။ တတောထိုတတိယသံဂါယိနာတင်ရာကာလမှ။ဥဒ္ဓါ၌။
 တေသံယေဝ၊ ထိုမထေရ်ကြီးတို့၏သာလျှင်။ သိဿာနုသိဿကေဟိ၊ တပည့်
 အဆက်ဆက်တို့သည်။ အာဘတော၊ ၏၊ ဣတိသို့။ ဝိဿဇေတဗ္ဗော၏။ဇဝံ
 ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ အယံဟိ သာရိပုတ္တတ္ထေရော စသည်ဖြင့်
 ဆိုအပ်သော အပြားရှိသော နည်းဖြင့်။ တာဝ၊ စွာ။ ဇမ္ဗုဒီပတလေ၊ ၌။
 အာစရိယပရမ္မရာယ၊ဆရာ အဆက်ဆက်သည်။အာဘတော၊ ဆောင်အပ်၏။
 ပန၊အဖို့တပါးဆိုအံ့။ ဣမံဒီပံ၊ ဤသီဟိုဠ်ကျွန်းသို့။

ဂါထာနက်။ ။တတောဇမ္ဗုဒီပ၊ ထိုဇမ္ဗုဒီပကျွန်းမှ။ မဟိန္ဒနာ၊ မဟိန္ဒ
 မထေရ်၎င်း။ ဣန္ဒိယော၎င်း။ ဥတ္တိယော၎င်း။ တထာထိုမှတပါး။သမ္ဗ
 လော၎င်း။ ပဏ္ဍိတော၊ သော။ ဘဒ္ဒနာမော၊ဘဒ္ဒသာလမထေရ်၎င်း။
 မဟာပညာ၊ ကြီးသော ပညာရှိကုန်သော။ တေမဟာနာဂါ၊ ထို
 ရဟန္တာကြီး ငါးဦးတို့သည်။ ဇမ္ဗုဒီပ၊ မှ။ ဣဓ၊ ဤသီဟိုဠ်ကျွန်းသို့။
 အာဂတာ၊ ကြွလာတော်မူကုန်၏။

ဣတိ ဤသို့။ ဝုတ္တေဟိ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣမေဟိ မဟာနာဂေဟိ၊
 ဤရဟန္တာကြီး ငါးဦးတို့သည်။ အဘိဓမ္မော၊ အဘိဓမ္မာကို။ အာဘတော၊
 ဆောင်အပ်၏။ တတော၊ ထိုဆောင်ရာကာလမှ။ ဥဒ္ဓါ၊ အထက်၌။ တေသံ
 ယေဝမဟာနာဂါနံ၊ထိုရဟန္တာကြီးတို့သာလျှင်။ သိဿာနုသိဿသံ၊ တာယ၊
 တပည့်၎င်း တပည့်ဖျားဟု ဆိုအပ်သော။ အာစရိယပရမ္မရာယ၊ ဆရာအဆက်
 ဆက်သည်။အဇ္ဇတနကာလာ၊ အဇ္ဇတနကာလံ၊ယနေကာလကို။ယာဝအန္တော
 ကရိတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ အဘိဓမ္မောကို။ အာဘတော၊ ဆောင်အပ်၏။

သို့မေကေထာ

ပန၊ဆက်။ဝေံသို့။အာဘုတဿ၊ ဆောင်အပ်သော။ အဿအဘိဓမ္မဿ၊
 ၏။ဒီပင်္ကရဒသဗလတော၊မှ။ ပဋ္ဌာယံ၊၍။ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကာ-မဟာဗောဓိ
 ပလ္လင်္က ကို။ ယာဝအန္တောကရိတွာ၊၍။ ယံတံအဓိဂမနိဒါနဉ္စ၊အကြင် အဓိ
 ဂမနိဒါနိး၎င်း။ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနာ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံ၊ကို။ ယာဝအန္တောကရိတွာ၊
 ၍။ယံတံဒေသနာနိဒါနဉ္စ၊ အကြင် ဒေသနာနိဒါနိးကို၎င်း။ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

(၁၂၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တဿ၊ ထိုနှစ်ပါးသောနိဂါန်ကို။ အာဝိဘာဝတ္ထံ၊ ထင်စွာပြခြင်းအကျိုးငှာ။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသော။ အနုပုဗ္ဗိကထာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော စကားကို။ ဝေဒိ တဗျာ၏။

ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား။ ဣတော၊ ဤ ဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာမှ။ ကပ္ပသတ သဟဿာဓိကာနံ၊ ကမ္ဘာတသိန်းအလွန်ရှိကုန်သော။ စတုန္ဒံအသင်္ချေယျာနံ၊ လေးအသင်္ချေတို့၏။ မတ္ထကေ၊ အထက်၌။ အမရဝတီနာမ၊ အမရဝတီအမည် ရှိသော။ နဂရံ၊ မြို့သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအမရဝတီမြို့ကြီး၌။ မာတိတောစ၊ အမိအဖို့မှ၎င်း။ ပိတိတောစ၊ အဘအဖို့မှ၎င်း။ ဥဘတော၊ နှစ်ပါးစုံသော အဖို့တို့မှ။ သုဇာတော၊ ကောင်းစွာ ပေါက်ဖွားသော။ သတ္တမာ-သတ္တမံ၊ ရုနစ်ဆက် မြောက်သော။ ကုလပရိဝဇ္ဇာ-ကုလပရိ ဝဇ္ဇံ၊ အမျိုးစဉ်ဆက်ကို။ ယာဝအန္တောကရိတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ သံသုဒ္ဓဂဟဏိ ကော၊ စင်ကြယ်သော အမိဝမ်းတိုက်ရှိသော။ အက္ခိတ္တော၊ မပစ်ပယ်အပ် သော။ ဇာတိဝါဒေန၊ အမျိုးကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စကားဖြင့်။ အနုပကုဋ္ဌော၊ မဆဲရေးအပ်သော။ အဘိရူပေါ၊ သူတကာထက် ထူးသော အဆင်းရှိသော။ ဝါလုန်သော အဆင်းရှိသော။ ဒဿနီယော၊ ရှုခြင်းငှာလျောက်ပတ်သော။ ပါသာဒိကော၊ စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပရမာယ၊ မြတ် သော။ ဝဏ္ဏပေါက္ခရာတယ၊ အဆင်း၏ ကောင်းသည်၏ အဖြစ်နှင့်။ သမန္နာ ဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ သုမေဓောနာမ၊ သုမေဓာအမည်ရှိသော။ မြာဟ္မဏော၊ ပုဏ္ဏားသည်။ ပဋိဝသတိ၊ နေ၏။ သော၊ ထို သုမေဓာပုဏ္ဏားသည်။ အညံ၊ ပုဏ္ဏားအတတ်မှ တပါးသော။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ မြာဟ္မဏ သိပ္ပမေဝ၊ ပုဏ္ဏားတို့၏ အတတ်ကိုသာလျှင်။ ဥဂ္ဂဏှိ၊ သင်၏။ တဿ၊ ထို သုမေဓာပုဏ္ဏား၏။ ဒဟရကာလေယေဝ၊ ငယ်စဉ်ကာလ၌ပင်လျှင်။ မာတာ ပိတရော၊ အမိ၊ အဘတို့သည်။ ကာလမကံသု၊ သေကုန်ပြီ။ အထာ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုသုမေဓာပုဏ္ဏား၏။ ရာသိဝစုကော၊ ဥစ္စာစုကို ပွားစေတတ်သော။ အမစ္စော၊ ဘဏ္ဍာစိုး အမတ်သည်။ အာယပေါတ္တကံ၊ အမေ့ဥစ္စာစာရင်း ပုရပိုက်ကို။ ဝါ၊ ဥစ္စာစာရင်းစာအုပ်ကို။ အာဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ သုဝဏ္ဏ ရဇတမဏိမုတ္တာဒိဘရိတော၊ ရွှေ၊ ငွေ၊ ပတ္တမြား၊ ပုလဲ စသော ဥစ္စာထိုဖြင့် ပြည့်ကုန်သော။ ဂဗ္ဗေ၊ တိုက်စွဲကို။ ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍။ “ကုမာရ၊ အရှင်သား။

တေ၊သင်အရှင်သား၏။ မာတုသန္တကံ၊ အမိမှလာသောဥစ္စာသည်။ တွေကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ ပိတုသန္တကံ၊ အဘမှလာသောဥစ္စာသည်။ တွေကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ အယျကပယျကာနံ၊ အဘိုး၊ အဘေးတို့၏။ သန္တကာ၊ ဥစ္စာတို့သည်။ တွေကာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏။ ဣတိ ဤသို့။ သတ္တမာ သတ္တမံ၊ ခုနစ်ဆက်မြောက်သော။ ကုလပဋိဝဋ္ဋာ-ကုလပရိဝဋ္ဋံ၊ အမျိုးစဉ်ဆက်ကို။ ယာဝအန္တောကရိတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ ဓနံ၊ ဥစ္စာကို။ အာစိက္ခိတွာ၊ ကြား၍။ တေသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသောဥစ္စာကို။ တံ၊ အရှင်သားသည်။ ပဋိပဇ္ဇာဟိ၊ စိုးအုပ်ထိန်းသိမ်းလော။ ဣတိသို့။ အာဟ၊ ၏။ သုမေဓပဏ္ဍိတောပိ၊ သုမေဓာပညာရှိသည်လည်း။ စိန္တေသိ၊ ကြ၏။ “ဣမံဓနံ၊ ဤဥစ္စာကို။ သံဟရိတွာ၊ ရုံးစု၍။ မယျံ၊ ငါ၏။ ပိတုပိတာမဟာဒယော၊ အဘ၊ အဘိုး အစရှိသောသူတို့သည်။ ပရလောကံ၊ တမလွန်ဘဝသို့။ ဂစ္ဆန္တု၊ သွားကုန်သည်ရှိသော်။ ဧကကဟာပဏမိ၊ တသပြာကိုမျှလည်း။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ နဂတဇ၊ မသွားကြကုန်။ အဟမ္ပန၊ ငါမူကား။ ဂဟေတွာ၊ ဥစ္စာစုကို တမလွန်ဘဝသို့ အကုန်ယူ၍။ ဂမနကာရဏံ၊ သွားခြင်းအကြောင်းကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြ၏။ သော၊ ထိုသုမေဓာပညာရှိသည်။ ရညော၊ မင်းကြီးအား။ အာရောစေတွာ၊ ကြားလျှောက်၍။ နဂရေ၊ မြို့၌။ ဘေရိ၊ စရာပေတွာ၊ စည်လည်စေ၍။ မဟာဇနဿ၊ လူများအပေါင်းအား။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ တာပသပဗ္ဗဇံ၊ ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို။ ပဗ္ဗဇိ၊ ကျင့်၏။ ဣမသ္မိံ၊ ပနဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ သုမေဓကေထာ၊ သုမေဓကထာကို။ ကထေတဗ္ဗာ၊ ဆိုအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ကပေေစတျာဒိကံ၊ ကပေေစ ဤသို့အစရှိသော။ တေဝစနံ၊ ဤစကားကို။ ဗုဒ္ဓဝံသေ၊ ဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်း၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

ဂါထာနက်။ ။ ဣတော၊ ဤဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်ဖြစ်သော အတိတ်ကမ္ဘာကို။ အာရောဟနဝသေန၊ တက်ရေ ရေသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကပေေစ သတသဟဿေ၊ ကမ္ဘာတသိန်းတို့ကို၎င်း။ စတုရောစအသင်္ချေယျ၊ လေးအသင်္ချေတို့ကို၎င်း။ အတိက္ကမိတွာ၊ လှန်၍။ (တနည်း)။ ကပေေစ သတသဟဿေ-ကပ္ပိနုဉ္စသတသဟဿာနံ၊ ကမ္ဘာတသိန်းတို့၏ ၎င်း။ စတုရောစ အသင်္ချေယျ-စတုနုဉ္စ အသင်္ချေယျာနံ၊ လေးအသင်္ချေ

(၁၂၆)

အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဒါအဋ္ဌကထာနိဿယ

တို့၏၎င်း။ မတ္တကော ဌံ။ ဒဿခနယံ၊ ရှုခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်သော။
မနောရမံ၊ နှလုံးမွေ့လျော်စေတတ်သော။ အမရံနာမ၊ အမရအမည်ရှိ
သော။ နဂရံ၊ မြို့သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ဘူးပြီ။

ဒဿဟိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သော။ သဒ္ဓေဟိ၊ အသံတို့ဖြင့်။ အဝိဝိတ္တဉ္စ၊ မဆိတ်
ညံသည်၎င်း။ အန္တုပါနသမာယုတဉ္စ၊ ထမင်း၊ အဖျော်နှင့် ပြည့်စုံသည်၎င်း။
အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ဟတ္ထိသဒ္ဓိ-ဟတ္ထိသဒ္ဓေန၊ ဆင်သံဖြင့်၎င်း။ အဿသဒ္ဓိ-
အဿသဒ္ဓေန၊ မြင်းသံဖြင့်၎င်း။ ဘေရိသင်္ခရထာနိစ-ဘေရိသင်္ခရထသဒ္ဓေဟိစ၊
စည်ကြီးသံ ခရသင်းသံ ရထားသံတို့ဖြင့်၎င်း။ အဝိဝိတ္တဉ္စ၊ မဆိတ်ညံသည်
၎င်း။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။

ဘောန္တော၊ အရှင်တို့။ တုမေ၊ အရှင်တို့သည်။ ဘောဇ္ဇံ၊ စားဘွယ်ကို။
ဘူထစေဝ၊ စားလည်းစားလှည့်ကြကုန်။ ခဇ္ဇံ၊ ခဲဘွယ်ကို။ ခါဒထစေဝ၊
ခဲလည်းခဲလှည့်ကြကုန်။ ပေယံ၊ သောက်ဘွယ်ကို။ ပိဝထစေဝ၊ သောက်လည်း
သောက်လှည့်ကြကုန်။ ဣတိ ဣမိနာဣဒိသေန၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။
အန္တုပါနန-အန္တုပါနပဋိယုတ္တေနသဒ္ဓေန၊ ထမင်း၊ အဖျော်နှင့်စပ်သော အသံ
ဖြင့်။ ဇနေဟိ၊ ပြည်သူတို့သည်။ သောသိတဉ္စ၊ မပြတ် ကြွေးကြော်အပ်သည်
လည်း။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ နဂရံ၊ အမရဝတီမြို့သည်။ သဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နံ၊ အလုံးစုံ
ဥယျာဉ် ရေကန်စသော မြို့၏ အင်္ဂါလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဝါ၊ အလုံးစုံ
တံခါးမုခ်စသော မြို့၏အစိတ်အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံ၏။ သဗ္ဗကာမံ-သဗ္ဗကာမေဟိ၊
အလုံးစုံ အလိုရှိအပ်သော သဝိညာဏက အဝိညာဏကဝတ္ထုတို့နှင့်။ ဝါ၊
အလုံးစုံအလိုရှိအပ်သော ကာမဂုဏ်တို့နှင့်။ ဥပါဂတံ၊ ပြည့်စုံ၏။ (အနာဂါရေ
ဟိစူဘယံကဲ့သို့ ဝစနဝိပလ္လာသ)။

သတ္တရတနသမ္ပန္နံ၊ ရွှေ၊ ငွေစသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ ဝါ၊
စကြာရတနာ ဆင်ဖြူရတနာစသော ခုနစ်ပါးသော စကြာဝတေးမင်း အသုံး
အဆောင်ရတနာနှင့်ပြည့်စုံ၏။ နာနာဇနသမာကုလံ၊ အထူးထူးသော လူမျိုး
တို့ဖြင့် ပြုမ်း၏။ ဒေဝနဂရံဝိယ၊ တုသိတာနှင့် ယာမာနတ်ပြည်ကဲ့သို့။ သမိဒ္ဓံ၊
လူတို့ အသုံးအဆောင် အဆောက်အဦနှင့် ပြည့်စုံ၏။ ပုညကမ္မိနံ၊ ဘုန်းကံ
ရှိသောသူတို့၏။ အာဝါသံ၊ နေရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နိဒါနကထာ

ထုဝဏ္ဏံ ရဇတံ မုက္ကဿ၊ မဏိ ဝေဠုရိယာနိ စ။
ဝဇီရဋ္ဌ ပဝါဠန္တိ သတ္တာဟု ရတနာနိမေ။

အမရဝတိယာ၊ အမရဝတီ အမည်ရှိသော။ နဂရေ၊ မင်းနေပြည်၌။ အနေကကောဋိသန္နိစယော၊ မြေ၌ သိုမှီးမြုပ်ထားအပ်သော ကုဋေများစွာ ဥစ္စာရှိသော။ ပဟူတဓနဓညဝါ၊ နေ့တိုင်း သုံးဆောင်အပ်သော များစွာ သော ဥစ္စာပေးရှိသော။ သဗ္ဗာယကော၊ ဗေဒင်ကို သရဗျာယ်တတ်သော။ မန္တဓရော၊ ဗေဒင်ကိုဆောင်သော။ တိဏ္ဏံဗေဒါနံ၊ ဗေဒင်သုံးပုံတို့၏။ ပါရဂူ၊ ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်သော။ လက္ခဏေစ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျားစသော လက္ခဏာ၌၎င်း။ ဣတိဟာသေ စ၊ ဣတိဟာသကျမ်း၌၎င်း။ သဒ္ဓမ္မေစ၊ မိမိ ဥစ္စာဖြစ်သော ဗေဒင်သုံးပုံ၌၎င်း။ ဝါ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ယဇ်ပူဇော်ခြင်း အစီအရင်စသော အမှု၌၎င်း။ ပါရမိံဂတော၊ အပြီးအဆုံးကို သိသော ဉာဏ်သို့ရောက်သော။ သုမေဓောနာမ၊ သုမေဓာအမည်ရှိသော။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ပဋိဝသတိ၊ နေ၏။

ဝနန္ဒာ။ “ဣတ္ထိဝရိသာနံ ထုကတဒုက္ကတာဒိသာဝေါ လက္ခိယတိ ဧတေနာတိ လက္ခဏံ။ “မိန်းမ ယောက်ျားတို့၏ ကောင်းစားအံ့သည် ဆင်းရဲအံ့သည်၏အဖြစ် စသည်ကို မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရ၏”၊ လက္ခဏာကို ထိုဆိုရာကျမ်းကို ဤ၌ လက္ခဏဟုဆိုသည်။ ပါနိပ္ပတ္တိဝရိယောသာနံ မနတိ ဇာနာတိဟိ ပါရမိံ ဣဏံ ရ၏”။ ဆယ်ပါးသော ပါရမိကိုမလို၊ ပါရမိံ ဂတောကား ဝါဏျ၊ အလှူတ္တ သမာသ်လည်း ဟူသင့်၏။

သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ တဒါ၊ ထိုသုမေဓာ ပညာရှိစစ် ဖြစ်သော ကာလ၌။ သုမေဓိဘူတော၊ သုမေဓာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဟံ၊ သည်။ ရဟော ဂတော၊ ပြာသာဒ် အထက်အပြင် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်၍။ နိသိဒိတွာ၊ နေ၍။ “ဒုက္ခော ပုနဗ္ဗဝေါ နာမ။ ပ။ ကုသလဇ္ဈေဓနဘယာ” တိဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ သံသာရေး၌။ ပုနဗ္ဗဝေါ နာမ၊ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ရခြင်း ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခော၊ ၏။ သရိရဏံ၊ ထိုထိုဘဝ၌ဖြစ်သော ကရဇကောယ၏။ ဘေဒနဋ္ဌ၊ စုတေ ပျက်စီးခြင်းသည် လည်း။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ သမ္မောဟမရဏံ၊ တွေဝေသဖြင့်သေရခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ၏။ (ဇရာယ၊ အိုခြင်းသည်။ အဘိမဒ္ဓနံ၊ နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ ဒုက္ခံ၊ ၏)။

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တုဒါ၊ ဦး။ သတိံ ဝေသာအဟံသည်။ ယသ္မာကြောင့်။ ဇာတိဓမ္မော၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသဘောရှိသည်။ ဇရာဓမ္မော၊ အိုခြင်းသဘောရှိသည်။ ဗျာဓိဓမ္မော၊ နာခြင်းသဘောရှိသည်။ အမှိ၊ ဖြစ်ပြီ။ တသ္မာကြောင့်။ အဇာတိံ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကင်းသော။ (ထည့်)။ အဇရံ၊ အိုခြင်းကင်းသော။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။ ခေမံ၊ ဘေးဥပဒ်တို့၏ ကုန်ရာဖြစ်သော။ နိဗ္ဗုတိံ၊ ငြိမ်းရောဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ပရိယေသိဿာမိ၊ ရှာအံ့။

နာနာကုဏပုရိတံ၊ အထူးထူးသော ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့ဖြင့် ပြည့်သော။ ဣမံပူတိကာယံ၊ ဤအပုပ်အတိဖြစ်သော ကရဇကောယကို။ ဆဒ္ဓယိတွာန၊ စွန့်၍။ အနပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။ အနတ္ထိကော၊ ပူတိကာယဖြင့် အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍။ ယံနုန-ယဒိပနဂစ္ဆေယျ၊ သွားရမှုကား။ တံဂမနံ၊ ထိုသို့သွားရခြင်းသည်။ သာဓုတကောင်းသည်။ အဿဖြစ်ရာ၏။

ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ယေနမဂ္ဂေန၊ အကြင်ခရီးဖြင့်။ ဘဝတော၊ သံသရာမှ။ ပရိမုတ္တိ၊ လွတ်ခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သော မဂ္ဂေါ၊ ထိုခရီးသည်။ အတ္ထိ၊ စင်စစ်ရှိသည်။ ဟေဟိတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သောမဂ္ဂေါ၊ ထိုခရီးသည်။ နဟေတုယေ-အဘဝိတုံ၊ မရှိခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဘဝတော၊ သံသရာမှ။ ဝါ၊ ဘဝသုံးပါးမှ။ ပရိမုတ္တိယာ၊ လွတ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ၏။ ဓံမဂ္ဂံ၊ ထိုခရီးကို။ ပရိယေသိဿာမိ၊ ရှာအံ့။

မှတ်ဖွယ်။ အတ္ထိဟူသော အာချာတ်ပုဒ်သည် ဟေဟိတိ ဟူသော အာချာတ်၌ ကတ္တားဖြစ်ပြန်သတည်း။

ကတ္တ၊ ကတ္တ၊ ကမ္မတ္တ၊ အာချာတ်ပုဒ် လတ္တိတိ။
မိဂံ၊ ဓာဝတိ၊ ဝဿာမိ၊ နတ္ထညော ကောမိ၊ ဝိဇ္ဇတိ။

အပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာသည်ကိုဆိုအံ့။ ဒုက္ခေ၊ ဆင်းရဲသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ရှိလတ်သော်။ သုခံနာမပိ၊ ချမ်းသာမည်သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိယထာ၊ ရှိ၏သို့။ ဧဝံ၊ တထာ၊ ထိုအတူ။ ဘဝေ၊ ဘဝသုံးပါးသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလတ်သော်။ ဝိဘဝေါ၊ ဘဝကင်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဣစ္ဆိဗေဗ္ဗကော၊ အလိုရှိအပ်၏။ (အပိတိ သမ္ဘာဝနေနာမ အတ္ထေ နိပါတော)။

အပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာဖြစ်သော ဥပမာကိုဆိုအံ့။ ဥဏှော၊ အပူသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ရှိလတ်သော်။ အပရိ၊ အပူမှ တပါးသော။ သီတလံ၊ အသေသည်။ ဝိဇ္ဇတိယထာ၊ ရှိ၏သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ တိဝိဇ္ဇိ-တိဝိဇ္ဇိမ္ပိ၊ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟ တည်းဟူသော သုံးပါးအပြားရှိသော မီးသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ရှိလတ်သော်။ နိဗ္ဗာနံ၊ မီးသုံးပါး၏ ငြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗကံ၊ အလိုရှိအပ်၏။

အပိ၊ အံ့။ ပါပေ၊ မကောင်းမှုသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ သော်။ ကလျာဏမ္ပိ၊ ကောင်းမှုသည်လည်း။ ဝိဇ္ဇတိယထာ၊ ရှိ၏သို့။ ဝေမေဝ၊ တူ။ ဇာတိဓမ္မေ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းသဘောသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ရှိလတ်သော်။ အဇာတိနိဗ္ဗာနမ္ပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ကင်းရာနိဗ္ဗာန်ကိုလည်း။ ဣစ္ဆိတဗ္ဗကံ၊ ၏။

မှတ်စွမ်း ။ နိဗ္ဗာန် ကား ရှေ့ဂါထာမှ လိုက်သည်။ ဝေမေဝဟု တပုဒ်တည်း နိပါတ်ဖြစ်သည်။ ဝေဝေဟု နှစ်ပုဒ်မဖြစ်ထွင်း ဇာတိဓမ္မေ ဟု အပ်ထွက် ဝုတ္တသန္တိအားဖြင့် ဓမ္မေကို ချေထားသည်။ ထိုကြောင့် ဝိဇ္ဇန္တေဟု ပုလ္လိင်ရှိသည်။ “နတ္ထိဇာတိ တေသ္မိ” နိဗ္ဗာနေတိ အဇာတိ”ဟု ဗဟုဗ္ဗိယိသမာသ်ဖြစ်၍ အညပုဒ်သို့ လိင်လိုက်ရကား အဇာတိသည် နပုံသက ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ဣစ္ဆိတဗ္ဗကံဟု နပုံလိင်ကြိယာကို ဆိုသည်။

ကမ္မစာရယောစ ဒွန္ဓောစ၊ တပ္ပုရိသောစ လာတိနော၊
တယော ပရပဒေ လိင်္ဂံ၊ ဗဟုဗ္ဗိယိ ပဒန္တရေ။

ဟု သဒ္ဓပိဇ္ဇတို့ ဆိုကုန်သည်။

ဂူထဂတော-ဂူထကူပဂတော၊ မဇင်တွင်းသို့ကျသော။ ဝါ၊ ဂူထဂတော-ဂူထမက္ခိတော၊ မစင်သင့်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ ပုရိတံ၊ ရေဖြင့်ပြည့်သော။ တဠာကံ၊ တဖက်ဆည်းကန်ကို။ ဒိသ္မာန၊ မြင်၍။ တံတဠာကံ၊ ထိုတဖက်ဆည်းကန်သို့။ နဂဝေသတိ-နဂန္တု၊ ဣစ္ဆတိ၊ သွားခြင်းငှာအလိုမရှိ။ သောဒေါသော၊ ထိုအပြစ်သည်။ တဠာကဿ၊ တဖက်ဆည်းကန်၏။ နဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်။ တဿေဝပု၊ သဿ၊ ထိုယောက်ျား၏သာလျှင်။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။

ဝေ၊ ဤအတူ။ ကိလေသမလမက္ခိတော၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော အညစ်အကြေးဖြင့် လိမ်းကျသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ကိလေသမလဇောဝေ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော အညစ်အကြေးကို ဆေးလျှော်တတ်သော။ အမ

ဣန္ဒာယယ (က) ၄၃၅-၁၇ (စုစိယအကြိမ်)

ပထမတွဲ အညောင်ရှိ

(၁၃၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တံထဋ္ဌေ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော တဖက်ဆည်းကန်သည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ရှိလျက်။ တံတဋ္ဌာကံ၊ ထိုအမြိုက်နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ရေကန်သို့။ နဂဝေသတိ နဂန္တုဗြူတိ၊ သွားခြင်းငှာအလိုမရှိ။ သောဒေါသော၊ သည်။ အမတံတဋ္ဌေ အမတံတဋ္ဌဿ၊ ၏။ နဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်။ တထေဝပုရိသဿ၊ ၏သာလျှင်။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယောပုရိသော၊ အကြင်ယောက်ျားသည်။ အရိဟိ၊ ရန်သူတို့သည်။ ပရိရုဒ္ဓေါ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းရံပိတ်ဆို့ အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သောပုရိသော၊ သည်။ ဂမနေ၊ ပြေးသွားရာဖြစ်သော။ ပထေ၊ ရေဦးသည်။ ဝိဇ္ဇန္တေ၊ ရှိလျက်။ နပလာယတိ၊ ယုန်နှယ်ဆွေ့ ဝုန် သုန်သုန်မပြေး။ သောဒေါသော၊ သည်။ အဋ္ဌသဿ၊ ခရီး၏။ နဒေါသော၊ အပြစ်မဟုတ်။ တထေဝပုရိသဿ၊ သာလျှင်။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။

ဝေ၊ တူ။ ကိလေသပရိရုဒ္ဓေါ၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ရန်သူတို့သည် ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းရံပိတ်ဆို့ အပ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ သိဝေ၊ ဘေးဥပဒ် ငြိမ်းရာဖြစ်သော။ ပထေ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာခရီးသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလျက်။ တံမဂ္ဂံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာခရီးသို့။ နဂဝေသသိ-နဂန္တုဗြူတိ၊ သွားခြင်းငှာ အလိုမရှိ။ သောဒေါသော၊ သည်။ သိဝံ-သိဝဿ၊ ဘေးငြိမ်းရာဖြစ်သော။ အဋ္ဌသေ-အဋ္ဌသဿ၊ ခရီး၏။ နဒေါသော၊ မဟုတ်။ တထေဝပုရိသဿ၊ ၏သာလျှင်။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အပိ၊ အံ။ ဗျာဓိတော၊ ရောက်သောအနာရှိသော။ ပုရိသော၊ သည်။ တိကိစ္စကေ၊ ကုစားတတ်သော ဆေးသမားသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ရှိလျက်။ တံဗျာဓိံ၊ ထိုရောက်သောအနာကို။ နတိကိစ္စာပေတိ၊ မကုစားမစ။ သောဒေါသော၊ သည်။ တိကိစ္စကေ-တိကိစ္စကဿ၊ ၏။ နဒေါသော၊ မဟုတ်။ တထေဝပုရိသဿ၊ ၏သာလျှင်။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။

ဝေ၊ တူ။ ကိလေသဗျာဓိဟိ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော အနာတို့ဖြင့်။ ပရိပိဋိတော၊ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒုက္ခိတော၊ ဆင်းရဲသို့ရောက်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ တံအာရိယံ၊ ထိုကုစားတတ်သောဆရာသို့။ နဂဝေသတိ နဂန္တုဗြူတိ၊ သွားခြင်းငှာအလိုမရှိ။ သောဒေါသော၊ သည်။ ဝိနာယကေ

နိဒါနကထာ

ဝိနာယကထာ၊ ဇါ။ နဒေါသော၊ မဟုတ်။ တထောပုရိသထာ၊ ဇါသာလျှင်။
ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇါ။

အပိအံပုရိသော၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းအလေ့ရှိသော လုလင်ပျိုယောကျ်ား
သည်။ ကဏ္ဍေ၊ လည်၌။ ဗန္ဓံ၊ ရန်သူတို့သည် ဖွဲ့အပ်သော။ ဇိဂုစ္ဆိယံ၊ စက်ဆုပ်
အပ်သော။ ကုဏပံ၊ မြေကောင်ပုပ် ခွေးကောင်ပုပ်ကို။ မောစယိတွာန၊ ဖြေ
စေ၍။ သုခိ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ သေရိမိမိနှင့်စပ်သောကိုယ်ရှိသည်
ဖြစ်၍။ သယံဝသိ၊ မိမိအာဏာလျှင် အာဏာရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆယျယထာ၊
ဇါသို့။

တထေဝ၊ ထိုအတူ။ နာနာကုဏပသဉ္စယံ၊ အထူးထူးသော ကျင်ကြီး
ကျင်ငယ်စသော အပုပ်တို့၏စုဝေးရာဖြစ်သော။ ဣမံပူတိကာယံ၊ ဤပုပ်သိုး
သော ကရဇကောယကို။ ဆဉ္စယိတွာန၊ စွန့်၍။ အနပေက္ခာ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း ကင်း
သည်ဖြစ်၍။ အနတ္ထိကော၊ ပူတိကာယဖြင့် အလိုမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆယျံ၊
သွားအံ့။

၀၀နတ္ထံ ။ ဤရတိ အာယတ္ထော ဟောတိတိ ဤရော၊ သေန အတ္ထနာ သထာဝါ
အတ္ထနော သေဝါ အတ္ထနိ ဤရော အာယတ္ထော ပဋိဗဒ္ဓေါတိ သေရော၊
သေရော အထ အတ္ထိတိ သေရိ၊ သယံ အတ္ထနော ဝသော အာဏာ သယံ
ဝသော၊ သော တေထ အတ္ထိတိ သယံဝသိ။

နရနာရိယော၊ မိန်းမ၊ ယောကျ်ားတို့သည်။ ဥစ္စာရဋ္ဌာနမှိ၊ ကျင်ကြီးစွန့်ရာ
အရပ်၌။ ကရိသံ၊ ကျင်ကြီးကို။ ဆဉ္စယိတွာန၊ စွန့်၍။ အနပေက္ခာ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း
မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အနတ္ထိကာ၊ ကရိသဖြင့် အလိုမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆန္တိ
ယထာ၊ ဇါသို့။

ဝေမေဝ၊ တူ။ အဟံ၊ သည်။ နာနာကုဏပပုရိတံ၊ အထူးထူးသော ကျင်ကြီး
ကျင်ငယ်စသော အပုပ်တို့ဖြင့်ပြည့်သော။ ဣမံပူတိကာယံ၊ ကို။ ဆဉ္စယိတွာန၊
၍။ နရနာရိယော၊ တို့သည်။ ဝစ္စ၊ ကျင်ကြီးကို။ ကတွာ၊ စွန့်၍။ ကုဋိံ၊ ဝစ္စကုဋိ
ကို။ ဆဉ္စယိတွာန၊ စွန့်၍။ ဂစ္ဆန္တိယထာ၊ သွားကုန်၏သို့။ ဂစ္ဆိယံ၊ သွားအံ့။

သာမိကာ၊ လှေရွတ်တို့သည်။ ဇေရုံ၊ ဆွေးမြေ့သော။ ပလုဂ္ဂံ၊ ပျက်စီးသော။
ဥဒကဂါဟိနိံ၊ ရေကိုယူတတ်သော။ နဒဝံ၊ လှေကို။ ဆဉ္စယိတွာန၊ ၍။ အန

(၁၃၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပေက္ခာ၊ ချီ။ အူနတ္ထိကာ၊ လေဖြင့် အလိုမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဂစ္ဆန္တိယထာ၊
၏သို့။

ဝေမေဝတူ။ အဟံ၊ သည်။ နဝစ္ဆိဒ္ဓံ၊ ကိုးပါးသော ဒွါရရှိသော။ ဓုဝဿဝံ၊
အမြဲမပြတ် ယိုစီးသောကျင်ကြီး၊ ကျင်ငယ်၊ မျက်ဝတ်၊ မျက်ပွေး၊ နှပ်၊ တံကွေး
တို့ဖြင့် ထူထပ်သော။ ဣမံကာယံ၊ ကို။ ဆဇ္ဇယံတွာန၊ ၍။ သာမိကာ၊ တို့သည်။
ဇိတ္တနာဝံ၊ လေအိုကို။ ဆဇ္ဇယံတွာန၊ ၍။ ဂစ္ဆန္တိဣဝ၊ ၎်သို့။ ဂစ္ဆိဿံ၊ သွားအံ။

ဘဏ္ဍိ၊ ရွှေငွေစသောဥစ္စာကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ စောရေဟိ၊ ခိုးသူတို့နှင့်။
သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားမှားသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဘဏ္ဍေစ္ဆေဒဘယံ၊
ဥစ္စာဘဏ္ဍာကို လုယက်အံ့သော ဘေးကို။ ဒိသ္မာ၊ ပညာမျက်စိဖြင့် မြင်၍။
ဆဇ္ဇယံတွာန၊ ၍။ ဂစ္ဆတိယထာ၊ ၎်သို့။

ဝေမေဝတူ။ အယံကာယော၊ ယည်။ မဟာစောရသမော၊ ခိုးသူကြီးနှင့်
တူသည်။ ဟောတိ၊ ၎်။ (ဝိယကား နိပါတ်မျှသာ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကုသ
လစ္ဆေဒနာ၊ ကုသိုလ်ဥစ္စာကိုလုယက်ခြင်းမှ။ ဘယာ၊ ကြောက်သောကြောင့်။
ဣမံ၊ ဤခိုးသူကြီးနှင့်တူသော ကရဇကာယကို။ ပဟာယ၊ ၍။ နိဗ္ဗာနနဂရံ၊
နိဗ္ဗာန်ပြည်သို့။ ဂမိဿာမိ၊ သွားအံ။

မှတ်စွယ်။ ။ဘယာနောင် ဣတိကား လုတ္တနိဗ္ဗိဒ္ဓတည်း။ “ယဒိ ပန ကတ္ထဝိ
ပေါတ္တကေ သော အတ္ထိံ၊ သန္တရော”။

ဝေ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဒုက္ခော ပုနဗ္ဗဝေါ စသည်ဖြင့်
ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ အဟံ၊ သည်။ စိန္တယိတွာန၊ ကြံ၍။ အနေက
ကောဋ္ဌိသတံ၊ ကုဋေအရာမက များစွာသော။ ဓနံ၊ ကို။ နာထာနာထာနံ၊
မှီခို ကိုးကွယ်ရာရှိသောသူ မှီခိုကိုးကွယ်ရာ မရှိသောသူတို့အား။ အတ္ထိကာ၊
အလိုရှိသောသူတို့သည်။ ဂဏန္တု၊ ယူရစ်ကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကောဋ္ဌာ
ဂါရေဟိ၊ ကျီကြတို့နှင့်။ သဟ၊ တကူ။ ဒတွာ၊ ပေးလှူခဲ့၍။ အမရနဂရတော၊
အမရဝတီနေပြည်တော်မှ။ နိက္ခမ္ပ၊ ထွက်ခဲ့၍။ ဟိမဝန္တံ၊ သို့။ ဥပါဂမိံ၊ ကပ်ပြီ။

••နတ္ထံ ။နာထော ဧတေသမတ္ထိတိ နာထာ၊ သ ဣဿရာ သဇော၊ နတ္ထိ
နာထော ဧတေသန္တိ အနာထာ၊ အနိဿရာ နိဗ္ဗနာ၊ ဒလိဂ္ဂါ။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

သာရိပုတ္တ၊ ချစ်သားသာရိပုတ္တရာ။ ဟိမဝန္တဿ၊ ဟိမဝန္တာတောင်မင်း
၏။ အဝိဒ္ဓုရေ၊ အနိုး၌။ ဓမ္မိကောနာမ၊ ဓမ္မိက အမည်ရှိဇော။ ပဗ္ဗတော၊
တောင်သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မိကတောင်၌။ မယံ၊ သည်။ အဿမော၊
သင်္ခမ်းကို။ သုကတော၊ ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီ။ ပဏ္ဏသာလာ၊ သစ်ရွက်မိုးသော
ကျောင်းကို။ သုမာပိတာ၊ ကောင်းစွာဖန်ဆင်းအပ်ပြီ။

ဆဗ္ဗိပ္ပာယတ္ထ။ ။ ယေဘုယျေန ဗောဓိသတ္တာ ဣသိပဗ္ဗဋ္ဌံ ပဗ္ဗဇိတွာ တံပဗ္ဗတံ ဥပ
နိဿယ ပဗ္ဗဘိညာ အဋ္ဌသမာပတ္တိယောစ နိဗ္ဗတ္တေတွာ သမဏဓမ္မံ အကံသု၊
တသ္မာ သမဏဓမ္မဿ နိဿယဘူတတ္ထာ သော ပဗ္ဗတော ဓမ္မိကောတွေဝ
ပါကဋေဒ အဟောသိ။

အဟံ၊ ငါသည်။ တတ္ထတသ္မိံ အဿမေ၊ ထိုသင်္ခမ်း၌။ ပဉ္စဒေါသဝိဇ္ဇိတံ၊
ငါးပါးသော အပြစ်သည် ကြဉ်အပ်သော။ ဝါ၊ ငါးပါးသော အပြစ်ကင်း
သော။ စကံမံ၊ စကြံကို။ မာပေသိံ၊ ဖန်ဆင်းပြီ။ အဋ္ဌဂုဏသမူပေတံ၊ ရှစ်ပါး
သော ရဟန်းချမ်းသာဟူသော အာနိသင်နှင့် ပြည့်စုံသော။ တံအဿမံ၊ ထို
သင်္ခမ်းကို။ မာပေသိံ၊ ပြီ။ တသ္မိံ အဿမေ၊ ထိုရှစ်ပါးသော သမဏသုခနှင့်
ပြည့်စုံသော သင်္ခမ်း၌။ ဝသန္တော၊ နေသော။ အဟံ၊ သည်။ (ထည့်)။ ကသိဏ
ပရိကမ္မံ၊ ကသိုဏ်းပရိကံကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ အဘိညာ၊ ငါးပါးသောအဘိညာဉ်
တို့ကို။ အာဟရိံ၊ ဆောင်ပြီ။ ဝိပဿနံ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခဟူသော ဝိပ
ဇာရဘိတွာ၊ အားထုတ်၍။ ဗလံ၊ အားအစွမ်းသို့ရောက်သော ဝိပဿနာကို။
အာဟရိံ၊ ဆောင်ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ တတ္ထ တသ္မိံ အဿမေ၊ ထိုသင်္ခမ်း၌။ နဝ
ဒေါသံ-နဝဒေါသေဟိ၊ ကိုးပါးသောအပြစ်တို့နှင့်။ ဥပါဂတံ၊ ပြည့်စုံသော။
သာဠကံ၊ ဝတ်ရုံခွဲသော သိန်းတန်ပုဆိုးကို။ ပဇဟိံ၊ စွန့်ပြီ။ ဒွါဒသဂုဏံ-ဒွါဒသ
ဂုဏေဟိ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အာနိသင်တို့နှင့်။ ဥပါဂတံ၊ ပြည့်စုံသော။
ဝါကစီရံ၊ လျော်သင်္ကန်းကို။ နိဝါသေသိံ၊ ဝတ်ပြီ။

အဋ္ဌဒေါသ သမာကိဏ္ဏံ၊ ရှစ်ပါးသော အပြစ်တို့နှင့် ပြုမ်းသော။ ပဏ္ဏ
သာလကံ၊ သစ်ရွက်မိုးသော ကျောင်းကို။ ပဇဟိံ၊ စွန့်ပြီ။ ဒသဟိံ၊ ဆယ်ပါး
ကုန်သော။ ဂုဏေ-ဂုဏေဟိ၊ အာနိသင်တို့နှင့်။ ဥပါဂတံ၊ သော။ ရက္ခမူလံ၊

(၁၃၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရုက္ခမူကျောင်းသို့။ ဥပါဂမိံ၊ ပြီ။ (ဂုဏေဟိတိ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ဟိကာရလောပေန
ဂုဏေတိ ဝတ္ထု)။

အဟံသည်။ ဝါပိတံ၊ ကြံအပ်သော။ ရောပိတံ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သော။ ညောံ၊
စပါးကို။ နိရဝသေသတော၊ အကြွင်းမရှိစေသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဇဟိံ၊ ပြီ။
အနေကဂုဏသမ္ပန္နံ၊ တပါးမက များစွာသော အာနိသင်တို့နှင့်ပြည့်စုံသော။
ပဝတ္ထုဖလံ၊ အလိုလို ကြွေကျသော သစ်သီးကို။ အာဗိယံ၊ ကောက်ယူ
သုံးဆောင်ပြီ။

ပဝတ္ထုဖလ သန္တုဋ္ဌော၊ အပရာ ယတ္ထ ဇိဝကော၊
ပဟိနာ ဘာရထောထုပ္ပေါ၊ ဟောတိ စာတုဒိသော မုနိ၊
ဇဟတိ ရသတရဉ္စ၊ အာဗိဝေါ ကဿ ယုဇ္ဈတိ၊
တသ္မာဟိ နာတိမညေယျ၊ ပဝတ္ထုဖလ ထောဇနံ၊

ဇုတိ ဧဝံဝုတ္ထေတိ ဂုဏေဟိ ပဝတ္ထုဖလဿ အနေကဂုဏ သမ္ပန္နတာ ဝေဗိတဗ္ဗာ၊

သာရိပုတ္တာရာ။ အဟံသည်။ တတ္ထ တသ္မိံ အဿမေ၊ ထိုသစ်မီး၌။ နိသဇ္ဇ
ဋ္ဌာနစင်္ကမေ-နိသဇ္ဇဋ္ဌာနစင်္ကမေသု၊ ထိုင်ခြင်း ရပ်ခြင်း သွားခြင်း ဣရိယာ
ပုထ်တို့၌။ ပဓာနံ၊ ဖြစ်မိသော အကုသိုလ်တရားကိုပယ်ခြင်း မဖြစ်သေးသော
အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်စေခြင်း မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားကိုဖြစ်
စေခြင်း ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားကို အဖန်တလဲလဲ ပွားစေခြင်း တည်း
ဟူသော လေးပါးသော ကိစ္စရှိသောအားထုတ်ခြင်းကို။ ပဒဟိံ၊ အားထုတ်
ပြီ။ ပဒဟိတော၊ အားထုတ်ပြီး၍။ သတ္တာဟေ-သတ္တာဟဿ၊ ခုနစ်ရက်၏။
အပ္ပန္နရမ္ပိ၊ အတွင်း၌။ အဘိညာဗလံ၊ အဘိညာဉ် တည်းဟူသော အား
အစွမ်းသို့။ ပါပုဏိံ၊ ရောက်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓဝံသေ၊ ဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်း၌။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ (ဤဂါထာ၌ အဘိညာဗလံကား ကမ္မောရည်း
သမာသ်)။

တတ္ထ၊ ထိုဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်း၌။ အဿမောဓုကတောမယျံ၊ ပဏ္ဍသာလာ ထုမာ
ပိတံတိ၊ ဟူသော။ ဣမိဿာပါဠိယာ၊ ဖြင့်။ သုမေပေဏ္ဍိတေန၊ သည်။
အဿမပဏ္ဍသာလာစင်္ကမာ၊ သစ်မီး သစ်ရွက်မီးသောကျောင်း စင်္ကြံတို့ကို။
သဟတ္တာ-သဟတ္တေန၊ မိမိလက်ဖြင့်။ မာပိတာဝိယ၊ ဖန်ဆင်းကုန်၏သို့။
ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်ဟောဆော်သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤဗုဒ္ဓဝင်

နိဒါနကထာ

ပါဠိ၌။ အယံ ဤဆိုလတ္တံ့ သော။ အတ္တော အဓိပ္ပာယ်ော၊ အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝေဒိ
 တဗျော ဇာ။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ရှေ့ဦးအံ့။ “ဟိမဝန္တံ သို့။ အတ္တောဂါဟေတွာ၊
 သက်ဝင်၍။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မေဓိကပဗ္ဗတံ၊ သို့။ ပဝိသိဿာမိဝင်အံ့”။ ဣတိ၊
 ဤသို့နှလုံးပြု၍။ နိက္ခန္တံ ထွက်သော။ မဟာသတ္တံကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဒေဝါနံ၊
 နတ်တို့ကို။ ဣန္ဒော၊ အစိုးရသော။ သက္ကော၊ သိကြားမင်းသည်။ ဝိသုကမ္မ
 ဒေဝပုတ္တံ၊ ဝိသုကြုံနတ်သားကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်ဆို၏။ “တာတ ဝိသုကမ္မ
 ဒေဝပုတ္တံ၊ အမောင် ဝိသုကြုံနတ်သား။ ဂစ္ဆ၊ သွားချေ။ အယံ သုမေဓပဏ္ဍိ
 တော၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ရဟန်းပြုအံ့။ ဣတိ မနသိကတွာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း
 ၍။ နိက္ခန္တော၊ ထွက်၏။ ဧတဿ၊ ထိုသုမေဓ၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာကို။
 မာပေဟိ၊ ဖန်ဆင်းချေလော”။ ဣတိ ဤသို့။ အာမန္တေသိ၊ ဇာ။ သော၊ ထို
 ဝိသုကြုံသည်။ တဿ၊ ထိုသိကြားမင်း၏။ ဝစနံကို။ သမ္ပဋိစ္စိတွာ၊ ၍။ ရမဏီ
 ယံ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ အဿမံ၊ သင်္ခမ်းကို၎င်း။ သုဂုတ္တံ၊ ကောင်းစွာ လုံခြုံ
 သော။ ပဏ္ဍသာလံ၊ သစ်ရွက်မိုးသော ကျောင်းကို၎င်း။ မနောရမံ၊ နှလုံးမွေ့
 လျော်စေတတ်သော။ စကံမံ၊ စကြံကို၎င်း။ မာပေသိ၊ ဖန်ဆင်း၏။ ပန၊ ထိုသို့
 ဝိသုကြုံနတ်သား ဖန်ဆင်းအပ်လျက်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ တဒါ၊
 ထိုသုမေဓပညာရှိစစ် ဖြစ်သောအခါ၌။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပညာနုဘာဝေန၊
 ကုသိုလ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ နိပ္ပန္နံ၊ ပြီးသော။ တံအဿမပဒံ၊ ထိုအဿမ
 ပုဒ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သာရိပုတ္တံ၊ ရာ။ တသ္မိံ၊ မေဓိကပဗ္ဗတော၊ ၍။

ဂါထာနက်။ မယံ၊ သည်။ အဿမောကို။ သုကတော၊ ပြီ။ ပဏ္ဍသာလာ၊
 ကို။ သုမာပိတာ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုမေဓိကတောင်၌။ ပဉ္စဒေါသဝိဝဇ္ဇိတံ၊ ငါးပါး
 သော အပြစ်တို့သည် ကြဉ်အပ်သော။ ဝါ၊ အပြစ်ငါးပါး ကင်းသော။
 စကံမံ၊ ကို။ မာပေသိ၊ ဖန်ဆင်းပြီ။ ဣတိ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊
 ဟောတော်မူ၏။

တတ္ထ၊ ထိုအဿမော သုကတော မယံ စသော ပါဠိတို့တွင်။ အဿမော
 သုကတော မယန္တိတ္ထေ၊ သုကတော မယံ ဟူသောပုဒ်၌။ မယာ၊ ငါသည်။
 သုကတော၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ အတ္တော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ဇာ။
 ပဏ္ဍသာလာ သုမာပိတာ တိတ္ထေ၊ ၍။ ပဏ္ဍန္တာ၊ သစ်ရွက်မိုးသော။ သာလာပိ၊

ကုဋီကိုလည်း။ မေ သည်။ သုမာပိတော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိအတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပဉ္စေဒါသဝိဝဇ္ဇိတန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ စက်မေ၊ ၌။ ဒေါသာနာမ၊ အပြစ်
တို့သည်။ ထဒ္ဒဝိသမတာ၊ ကြမ်းသော မညီမညွတ်သော မြေအဖို့ ရှိသည်၏
အဖြစ်၎င်း။ အန္တောရုက္ခတာ၊ အတွင်း၌သစ်ပင်ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ဂဟ
နုစ္ဆန္တတာ၊ မြက်၊ နွယ်စသော ချိုဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ အတိ
သမ္မာဓတာ၊ အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ အတိဝိသာလတာ၊
အလွန်ကျယ်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ-ဣမေပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့တည်း။ ဟိ-
ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ထဒ္ဒဝိသမဘူမိဘာဂသို့၊ ကြမ်းသော မညီမညွတ်သော
မြေအဖို့ရှိသော။ စက်မေ၊ ၌။ စက်မန္တဏ၊ စင်္ကြံသွားသောသူ၏။ ပါဒါ၊
ခြေတို့သည်။ ရုဇ္ဇန္တိ၊ ကျင်နာကုန်၏။ ဖောဋ္ဌာ၊ ဖူးရရှူးတို့သည်။ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊
ထကုန်၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဧကဂ္ဂတံ၊ တခုတည်းသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်
ကို။ ဝါ၊ တည်ကြည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ နလဘတိ၊ မရ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။
ဝိပဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ မုဒုသမတလေ၊ နူးညံ့ညွတ်သော
အပြင်ရှိသော။ စက်မေ၊ ၌။ ဖာသုဝိဟာရံ၊ ချမ်းသာစွာနေခြင်းကို။ အာဂမ္မ၊
၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ သည်။ သမုဇ္ဇတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ထဒ္ဒဝိသမဘူမိဘာဂ
တာ၊ သည်။ ပဌမော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။
စက်မနဏ၊ ၏။ အန္တောဝါ၊ အတွင်း၌၎င်း။ မဇ္ဈေဝါ၊ အလယ်၌၎င်း။ ကောဒ္ဓိ
ယံဝါ၊ အစွန်း၌၎င်း။ ရုက္ခော၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ပမာဒံ၊ မေ့လျော့ခြင်းကို။
အာဂမ္မ၊ ၍။ စက်မန္တဏ၊ ၏။ နလဒံဝါ၊ နဖူးကို၎င်း။ သိသံဝါ၊ ဦးခေါင်း
ကို၎င်း။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အန္တောရုက္ခတာ၊
သည်။ ဒုတိယော၊ သော။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိဏလတာဒိ
ဂဟနုစ္ဆန္တေ၊ မြက်၊ နွယ်စသော ချိုဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ စက်မေ၊ ၌။
စက်မန္တော၊ သူသည်။ အန္တကာရဝေလာယံ၊ မိုက်သောအခါ၌။ ဥဂါဒိကော၊
မြေအစရှိကုန်သော။ ပါဏေ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ အက္ကမိတွာ၊ နင်းမိ၍။ မာရေ
တိဝါ၊ သေစေမှုလည်းသေစေတတ်၏။ တေဟိ၊ ထိုမြေစသော သတ္တဝါတို့
သည်။ ဒဋ္ဌော၊ ကိုက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ဒုက္ခံဝါ၊ ဆင်းရဲသို့မှုလည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊
ထောက်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟနုစ္ဆန္တတာ၊ သည်။ တတိယော၊ သော။

နိဒါနကထာ

(၁၃၇)

ဒေါသောသည်။ ဟောတိ၏။ အတိသမ္မာဓေ၊ အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသော။
 စက်မေဋ္ဌံ။ ဝိတ္တာရတော၊ အနံအားဖြင့်။ ရတနိကေဝါ၊ တတောင်ရှိသည်
 လည်းဖြစ်သော။ အခုရတနိကေဝါ၊ တထွာရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆေ
 ဒေအပိုင်းအခြား၌။ စက်မန္တဿ၏။ ပရိစ္ဆေဒေအပိုင်းအခြား၌။ ပက္ခလိ
 တွာ၊ ချော်၍။ နခါပိ၊ ခြေသည်းတို့သည်၎င်း။ အင်္ဂုလိယောပိ၊ လက်ချောင်း
 တို့သည်၎င်း။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ကျိုးပဲ့တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိ
 သမ္မာတော၊ သည်။ စတုတ္ထော၊ သော။ ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 အတိဝိသာလေ၊ အလွန်ကျယ်သော။ စက်မေဋ္ဌံ။ စက်မန္တဿ၊ ၏။ စိတ္တံ၊
 သည်။ ဝိဓာဝတိ၊ အာရုံထိုထိုသို့ ပြေးသွားတတ်၏။ ကေဂုတိ၊ ကဲ့။ နလဘတိ၊
 မရ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတိဝိသာလတော၊ သည်။ ပဉ္စမော၊ သော။
 ဒေါသော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။ စေတိယဂိရိမ္ပိ၊
 စေတိယတောင်၌။ ဒီပပုသာဒက မဟာမဟိန္ဒုတ္တေရဿ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းကို
 ကြည်ညိုစေတတ်သော မဟာမဟိန္ဒုမထေရ်၏။ စက်မနိဝိယ၊ စင်္ကြံကဲ့သို့။ တံ၊
 ထိုသုမေဓာစင်္ကြံသည်။ တာဒိသံ၊ ထိုမဟာမဟိန္ဒုမထေရ်၏ စင်္ကြံနှင့်တူသော
 သဘောရှိသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ ပုထုလတော၊ အနံအားဖြင့်။ ဝါ၊ အနံမှ။
 ဒိယခုရတနံ တတောင့်ထွာပမာဏ စင်္ကြံရှိသော။ ဒွိသုပဿေသု၊ စင်္ကြံမ၏
 နံပါး နှစ်ဖက်တို့၌။ ရတနမတ္တအနုစက်မံ၊ တတောင်သော အတိုင်းအရှည်
 စင်္ကြံမြှောင်ရှိ၏။ ဝါ၊ စင်္ကြံငယ်ရှိ၏။ ဒိသတော၊ အလျားအားဖြင့်။ ဝါ၊ မှ။
 သဠိဟတ္ထံ၊ အတောင် ခြောက်ဆယ်ရှိသော။ မုဒုတလံသမပိပုကိဏ္ဍဝါလုကံ၊
 နူးညံ့သောအပြင် အညီအညွတ် ခင်းအပ်သော သဲရှိသော။ စက်မံ၊ သည်။
 ဝနုတိ၊ သင့်၏။ တေန၊ ထိုသို့ ထဒ္ဒဝိသမတာ စသော ငါးပါးသော အပြစ်
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “စက်မံ၊ ပ။ ဝိဝဇ္ဇိတ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊
 ၏။ (ခုဒ္ဒကံ စက်မံ အနုစက်မံ၊ ရတနမတ္တံ အနုစက်မံ ယဿ တံရတနမတ္တ
 အနုစက်မံ၊ ရတနမတ္တံ ရှိမူ အလုတ္တသမာသံဆို)။

အဋ္ဌဂုဏသမုပေတန္တိတ္ထေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ အဋ္ဌဟိ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။
 ယမဏသုခေဟိ၊ ရဟန်းချမ်းသာဟူသော အာနိသင်တို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ ပြည့်စုံ
 သော။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုလတံသည်တို့ကား။ အမဏ
 သုခါနိနာမ၊ ရဟန်းချမ်းသာတို့မည်ကုန်၏။ ဓနုညပရိဂ္ဂဟာဘာဝေါ၊ ဥစ္စာ

အဋ္ဌသလိပထမတွဲ

(၁၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

စပါးကိုသိမ်းဆည်းခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍပရိယေသနဘာဝေါ၊ အပြစ်မရှိသောဆွမ်းကို ရှာမှီးသည်၏အဖြစ်၎င်း။ နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍဘူဉ္ဇနဘာဝေါ၊ ငြိမ်းငြိမ်းသောဆွမ်းကိုသုံးဆောင်သည်၏အဖြစ်၎င်း။ ရဋ္ဌံတိုင်းနိုင်ငံကို။ ပီဋ္ဌေတွာ၊ နှိပ်စက်၍။ နေသာရံဝါ၊ ဥစ္စာနှစ်ကို၎င်း။ သီသကဟာပဏာဒိနိဝါ၊ သလဲ့ အသပြာစသည်တို့ကို၎င်း။ ဂဏှန္တေသု ဂဏှန္တာနံ၊ ယူကုန်သော။ ရာဇကုလေသု ရာဇကုလာနံ၊ မင်းမျိုးတို့၏။ ရဋ္ဌပိဋ္ဌနကိလေသာ ဘာဝေါ၊ တိုင်းပြည် အခွန်အတုတ်ကို နှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဥပကရဏေသု၊ အဆောက်အဦတို့၌။ နိစ္ဆန္တရာဂဘာဝေါ၊ ကင်းသော ဆန္ဒရာဂရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ စောရဝိလောပေ၊ ခိုသူတို့ လုယက်ခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗယဘာဝေါ၊ ဘေးမရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ရာဇရာဇမဟာမစ္စေဟိ၊ မင်းမင်း၏အမတ်ကြီးတို့နှင့်။ အသံသဋ္ဌဘာဝေါ၊ ရောနှောခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဒိသာသု၊ တို့၌။ အပ္ပဋိဟတဘာဝေါ၊ အပိတ်အပင်အဆီးအတား မရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိဣမာနိအဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့သည်။ သမဏသုခါနိနာမ၊ ကုန်၏။ ဣဒံအယံ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ “ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ တသ္မိံ အဿဓမ၊ ၌။ ဝသန္တေန၊ နေသော ရဟန်းသည်။ ဣမာနိအဋ္ဌသမဏသုခါနိ၊ ဤရှစ်ပါးသော ရဟန်းချမ်းသာဟူသော အာနိသင်တို့ကို။ ဝိန္ဒိတု၊ ရခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဝေတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ အဋ္ဌဂုဏသမုပေတံ၊ သော။ တံအဿမံ၊ ကို။ မာပေသိံ၊ ပြီ”။ ဣတိဣဒံ အယံအဓိပ္ပာယ်ော၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အဘိညာဗလမဟာရိန္တိတ္ထေ၊ ဟူသောပုဒ်၌။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ တသ္မိံ အဿမေ၌။ ဝသန္တေန၊ နေသော။ အဟံ၊ သည်။ ကသိဏပရိကမ္ပံ၊ ကသိုဏ်းပရိကံကို။ ကတွာ၊ ၍။ အဘိညာနဉ္စ၊ အဘိညာဉ်တို့ကို၎င်း။ သမာပတ္တိနဉ္စ၊ သမာပတ်တို့ကို၎င်း။ ဥပ္ပါဒနတ္ထာယ၊ ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဝါ၊ အနိစ္စတော အနိစ္စဣတိ၊ အနိစ္စဟူ၍။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဒုက္ခတော ဒုက္ခဣတိ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ဝိပဿနံ၊ ကို။ အာရဘိတွာ၊ အားရစေ၍။ ထာမပ္ပတ္တံ၊ အားအစွမ်းသို့ ရောက်သော။ ဝိပဿနာဗလံ၊ ဝိပဿနာ တည်းဟူသောအားကို။ အာဟရိံ၊ ဆောင်ပြီ။ ယထာ၊ အကြင်

နိဒါန်းကဏ္ဍ

အခြင်းဖြင့်။ တသို့ အဿမေ ဌ။ ဝသန္တောသော။ အဟံသည။ တံပလံ၊
 ထိုဝိပဿနာတည်းဟူသော အားအစွမ်းကို။ အာဟရိတုံ၊ ငှာ။ သက္ကောမိ၊
 စွမ်းနိုင်၏။ ဝေတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ တံအဿမံ၊ ထိုသင်္ခမ်းကို။ တဿ
 အဘိညတ္တာယ၊ ထိုအဘိညာဉ် အကျိုးငှာ၎င်း။ တဿ ဝိပဿနာပလဿ၊
 ထိုဝိပဿနာ တည်းဟူသော အားအစွမ်းငှာ၎င်း။ အနုစ္စဝိကံ၊ လျောက်
 ပတ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ချမ်းမာပေသိ။ ပြီ။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။
 ဖုဗ္ဗဗ္ဗယ်။ ဂက္ခိဆရာအလို တဿအဘိညတ္တာယ ဟူသောပါဌ်၌ တဿသဒ္ဓါကို
 နှစ်ပုဒ်လုံး၌ ဟု၌ ထိုနှစ်ပုဒ်လုံးကို အနုစ္စဝိကံ၌ ချည်းစပ်။

သာဓုကံ ပဗဟိံ တတ္ထ၊ နဝဂေါသမုပါဂတန္တိတ္ထေ၊ ဌ။ အယံ၊ ကား။ အနုပုဗ္ဗိ
 ကထာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော စကားတည်း။ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား။ တဒါ၊
 ထိုအခါ၌။ ကုဋ္ဌိလေဏစကံမာဒိပဋိမဏ္ဍိတံ၊ ကုဋ္ဌိ လိုဏ် စကြံအစရှိသည်တို့ဖြင့်
 တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ပုပ္ဖု၊ ပဂဖလူပဂရုက္ခသဉ္ဇန္တံ၊ အပွင့်ကို ဆောင်သော
 အသီးကိုဆောင်သော သစ်ပင်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော။ ရမဏိယံ၊
 မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ မဇုရသလိလာသယံ၊ ချိုမြိန်သော ရေ၏ တည်ရာကန်
 ရှိသော။ (မဇုရသလိလာသ အာသယော ယသ္မိံ သော မဇုရသလိလာ
 သယော)။ အပဂတဝါဠမိဂ ဘိံသနကသကုဏံ၊ ဖဲသွားသော သားရဲ
 ကြောက်မက်ဖွယ်သော အသံကိုမြည်တတ်သော ငှက်ရှိသော။ ပဝိဝေကက္ခမံ
 ပဝိဝေကဿအနုရူပံ၊ ဝိဝေကအားလျောက်ပတ်သော။ အဿမံ၊ သင်္ခမ်းကို။
 မာပေတွာ၊ ချမ်း။ အလကံတစကံမဿ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သော စကြံ၏။
 ဥဘောသု၊ နှစ်ဖက်ကုန်သော။ အန္တေသု၊ အစွန်းတို့၌။ အာလမ္မနုဖလကံ၊
 တံကဲပျဉ်ကို။ သံဝိဓာယ၊ စီရင်၍။ နိသိဒနတ္ထာယ၊ နေခြင်းအကျိုးငှာ။ စကံမ
 ဝေမဇ္ဈေ၊ စကြံလယ်၌။ သမတလံ၊ ညီညွတ်သော အပြင်ရှိသော။ ပုဂ္ဂဝဏ္ဏ
 သီလံ၊ ပဲနောက်အဆင်းရှိသော ကျောက်နေရာကို။ မာပေတွာ၊ ချမ်း။ အန္တော
 ပုဏ္ဏသာလသယံ၊ သစ်ရွက်မိုးသော သင်္ခမ်းတွင်း၌။ ဇဋ္ဌာမဏ္ဍလ ဝါကခိရ
 တိဒဏ္ဍကုဏ္ဍိကာဒိကော၊ ဆံကျပ်ဝန်း၊ လျော်တေသကံန်း၊ လစ်သားသုံးခွ၊
 ကားအာရုံကုန်သော။ တာပသပရိက္ခာဓရ၊ ရသေ့ရပ်နန်း ပရိက္ခရာတို့ကို။
 မဏ္ဍပေမဏ္ဍပံ၌။ ပါနိယဗဠု ပါနိယသင်္ခံ ပါနိယသဗ္ဗဝါနိ၊ သောက်ရေ
 ရေသောက်ခရုသင်း ရေသောက်ခွက်တို့ကို။ အဂ္ဂိသာလသယံ၊ မီးတင်းကုပ်

(၁၄၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၌။ အင်္ဂါရကပလ္လဒါရုအာဒိနိ၊ မီးစ မီးမယ်ဖျူ ထင်း အစရှိသည်တို့ကို။ မာပေတွာ၍။ (ထည့်)။ ဣတိဝေံ သို့။ ယံယံ၊ အကြင်အကြင်ပရိက္ခရာသည်။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရသေ့ရဟန်းတို့အား။ ဥပကာရာယ၊ ကျေးဇူးပြုခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံတံပရိက္ခာရံ၊ ထိုထိုပရိက္ခရာကို။ မာပေတွာ၍။ ပဏ္ဏသာလာယ၊ သစ်ရွက်မိုးသစ်မ်း၏။ ဘိတ္တိယံ၊ နံရံ၌။ “ယေကေစိ၊ အကြင်အမှတ်မရှိကုန်သောသူတို့သည်။ ပဗ္ဗဇိတုကာမာ၊ ရဟန်းပြုလိုကုန်၏။ တေ၊ သိုရဟန်းပြုလိုကုန်သောသူတို့သည်။ (ထည့်)။ ဣမေပရိက္ခာရေ၊ ဤပရိက္ခရာတို့ကို။ ဂဟေတွာ၍။ ပဗ္ဗဇန္တု၊ ရဟန်းပြုစေကုန်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အက္ခရာနိ၊ တို့ကို။ ဆိန္နိတွာ၊ ရေး၍။ ဝိသုကမ္မဒေဝပုတ္တေ၊ ဝိသုကြုံနတ်သားသည်။ ဒေဝလောကမေဝ၊ နတ်ပြည်သို့သာလျှင်။ ဂတေ၊ သွားလတ်သော်။ ဗုတ်ဗွယ်။ ။ ဂတေတိပဗံ၊ ဩလောကေန္တောတိ ပဒေ၊ ထာဝလက္ခဏံ၊ ဤယောဇနာဆရာအလို ဂတေ ဝိသုကမ္မဒေဝပုတ္တေ လိုသည်။

သုမေပဏ္ဍိတော၊ သုမေဓာ ပညာရှိသည်။ ဟိမဝန္တာပါဒေ၊ ဟိမဝန္တာတောင်ခြေ၌။ ဝိရိကန္တရာနုသာရေန၊ တောင်ချောက်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ နိဝါသာနုရူပံ၊ နေခြင်းငှာလျှောက်ပတ်သော။ ဖာသုကဋ္ဌာနံ၊ ချမ်းသာရာအရပ်ကို။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်။ နဒိနိဝတ္တနေ၊ မြစ်ကွေ့၌။ ဝိသုကမ္မဒိမ္မိတံ၊ ဝိသုကြုံနတ်သားသည် ဖန်ဆင်းအပ်သော။ သက္ကဝတ္တိယံ၊ သိကြားသည် ပေးအပ်သော။ ရမဏိယံ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ အဿမံ၊ သစ်မ်းကို။ ဒိသု၊ မြင်၍။ စကံမကောဋီ၊ စကြံစွန်းသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ ပဒဝလဉ္စံ၊ ခြေရာကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။ “ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ကျောင်းနေရဟန်းတို့သည်။ ဓုရဂါမေ၊ အမြဲမပြတ်ဆွမ်းခံရွာ၌။ ဝါ၊ ကျောင်း၏အနီးဖြစ်သောရွာ၌။ (ဓုရဂါမေတိ သမိပဂါမေ ဇာတ်ဋီကာ)။ ဘိက္ခံ၊ ဆွမ်းကို။ ပရိယေသိတွာ၊ ရှာ၍။ ကိလန္တရူပါ၊ ပင်ပန်းသော သဘောရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ပဏ္ဏသာလံ၊ သစ်ရွက်မိုးသောကျောင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ နိသိန္နာ၊ နေကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်”။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၍။ ထောက်၊ တစ်လောက်။ အာဂမေတွာ၊ ငုံ့လင့်ဦး၍။ “အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ စိရာယန္တိ၊ ကြာမြင့်ကုန်၏။ (စိရုပုဗ္ဗိ အာယပစ္စည်း အန္တိဝိဘတ် နာမဓာတ်)။ ဇာနိဿာမိ၊ သိအောင်

နိဒါနကထာ

ပြုအံ့” ။ ဣတိ သို့။ ပဏ္ဍသာလကုဋိဒ္ဓါရုံ၊ သစ်ရွက်မိုးသော ကုဋိတံခါးကို။
 ဝိဝရိတွာ၊ ဖွင့်၍။ အန္တော၊ အတွင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ဣတောစိတောစ၊
 မှာမှာအရပ်သို့။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည်ရှိသော်။ မဟာဘိတ္တိယံ၊
 နံရံမ၌။ အက္ခရာနိ၊ အက္ခရာတို့ကို။ ဝါစေတွာ၊ ဖတ်၍။ ဧတေပရိက္ခာရာ၊ ထို
 ပရိက္ခရာတို့သည်။ “မယံ၊ ငါအား။ ကပ္ပိယပရိက္ခာရာ၊ အပ်သော ပရိက္ခရာ
 တို့တည်း။ ဣမေဤပရိက္ခရာတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ရဟန်းပြုအံ့” ။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ နိဝတ္ထပါရုတံ၊ ဝတ်ရုံခွဲသော။ သာဠကယုဂံ၊
 ပုဆိုးအစုံကို။ ပဇဟိံ၊ စွန့်ပြီ။ တေန၊ ထိုဝတ်ရုံခွဲသောပုဆိုးကို စွန့်ခြင်းကြောင့်။
 “သာဠကံ ပဇဟိံ တတ္တာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။
 သာရိပုတ္တ၊ ချစ်သားသာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သိအောင်ပြုအံ့ဟု
 အကြံရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဝိဋ္ဌော၊ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်သည်ရှိသော်။ တဿံ
 ပဏ္ဍသာလာယံ၊ ထိုသစ်ရွက်မိုးသောကျောင်း၌။ သာဠကံ၊ လူဝတ်ပုဆိုးကို။
 ပဇဟိံ၊ စွန့်ပြီ။

နဝဒေါသမုပါဂတန္တိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ သာဠကံ၊ လူဝတ်ပုဆိုးကို။ ပဇဟန္တော၊
 စွန့်သော။ အဟံ၊ သည်။ နဝဒေါသေ၊ ကိုးပါးသော အပြစ်တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။
 ပဇဟိံ၊ စွန့်ပြီ။ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ကို။ ဒိပေတိ၊ ၍။ ဟိ-တံပါကဋံ၊ ကရောမိ၊ ပြုအံ့။
 တာပသပဗ္ဗဇံ၊ ကို။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ တို့အား။ သာဠကသ္မိံ၊ လူဝတ်ပုဆိုး၌။ နဝဒေါ
 သာ၊ ကိုးပါးသောအပြစ်တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်မြင်ကုန်၏။ တေသု၊ ထို
 ကိုးပါးသောအပြစ်တို့တွင်။ တဿ၊ ထိုလူဝတ်ပုဆိုး၏။ မဟဂ္ဂဘာဝေါ၊ အဖိုး
 အများ ထိုက်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ မည်၏။ ပရပဋ္ဌိ
 ဗဒ္ဓတာယ၊ သူတပါးနှင့် စပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပုဇ္ဇနဘာဝေါ၊ ဖြစ်သည်၏
 အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၍။ ပရိဘောဂေန၊ သုံးဆောင်
 သဖြင့်။ လဟုကံ၊ လျင်စွာ။ ကိလိဿနဘာဝေါ၊ ညစ်နွမ်းလွယ်သည်၏ အဖြစ်
 သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၍။ စ၊ သစ္စံ၊ ၍။ ကိလိဋ္ဌော၊ ညစ်နွမ်းသော
 ပုဆိုးသည်။ ဧဝံ၊ တဗ္ဗေ၊ ဖွပ်အပ်သည်၎င်း။ ရဇိတဗ္ဗေ၊ ဆိုးအပ်သည်
 ၎င်း။ ဟောတိ၊ ၍။ ပရိဘောဂေန၊ သုံးဆောင်သဖြင့်။ လဟုကံ၊ လျင်စွာ။
 ဇီရဏဘာဝေါ၊ ဆွေးလွယ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊
 ၍။ ဟိ-တံပါကဋံ၊ ကရောမိ၊ အံ့။ ဇိဏ္ဏဿ၊ ဆွေးသောပုဆိုးအား။ တုန္တံ၊

(၁၄၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပ်လျှိုခြင်းကို၎င်း။ အဂ္ဂဋ္ဌဒါနံဝါ၊ ပြင်ထပ်ပေးခြင်းကို၎င်း။ ကာတဗ္ဗံ သည်။ ဟောတိ၏။ ပုန၊ တဖန်။ ပရိယေသနာယ၊ ရှာခြင်းဖြင့်။ ဒုရဘိသမ္ဘူ တာဝေါ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော ဒေါသော၊ ၏။ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရသေ့ရဟန်း အဖြစ်အား။ အသာဓု၊ တာဝေါ၊ မလျောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ ဓသာ။ ဒေါသော ၏။ ပစ္စတ္တိကာနံ၊ ရန်သူတို့အား။ သာဓာရဏဘာဝေါ၊ ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ် သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ယထာ၊ အကြွ အခြင်းဖြင့်။ ပစ္စတ္တိကာ၊ ရန်သူတို့သည်။ နံ၊ ထိုပုဆိုးကို။ နဂဏန္တိ၊ မယူနိုး ကုန်။ ဝေတထာ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်။ ဂေါပတဗ္ဗော၊ စောင့်ရှောက်စေအပ် လိုခြင်းစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပရိဘူဋ္ဌန္တိ၊ သုံးဆောင်သော သူ၏ ဝိဘူသနဋ္ဌာနဘာဝေါ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်း၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည် ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၏။ ဂဟတော၊ ဤ။ စရန္တိ၊ သွားသောသူ၏ ခန္ဓဘာရမဟိစ္စဘာဝေါ၊ ပရုံးဝန်ဖြင့် ကြီးသောအလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သည် ဝါ၊ အလိုကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၏။

••နတ္ထံ။ ။ ခန္ဓသာရေန မဟတိ ဣစ္ဆာ ယထာ သော ခန္ဓသာရမဟိစ္စော၊ တထ သာဝေါ ခန္ဓသာရမဟိစ္စတာဝေါ။

ဝါ၊ ခန္ဓဘာရမဟိစ္စဘာဝေါ၊ ပရုံးဝန်၌ ကြီးသော အလိုရှိသည်၏ အဖြစ် သည်။ ဝါ၊ အလိုကြီးသည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ ဒေါသော၊ ၏။ (စိဝရပစ္စယေ အပ္ပိစ္စဘာဝေါ ဆိုလတံသော စကားနှင့် လျော်စေသည်) ဣတိ-ဣမေ နဝဒေါသော တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝါကစီရံ နိဝါသေသိန္တိတ္ထေ၊ သာရိပုတ္တံရာ။ အဟံ၊ သည်။ တဒါ၊ ၌ ဣမေနဝဒေါသောတို့ကို။ ဒိသော၊ ဤ။ သာဇ္ဇကံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ ဝါက စီရံ၊ ကို။ နိဝါသေသိ၊ ပြီ။ ပုဉ္ဇတိဏံ၊ ဖြူဆံမြက်ကို။ ဟိရံဟိရံ အဝယဝံ အ ယဝံ၊ အစိတ်အစိတ်ကို။ ဂတော၊ ဤ။ ဂန္ဓေတော၊ ထုံး၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော ဝါကစီရံ၊ ဖြူဆံလျော်သကံန်းကို။ နိဝါသနယ၊ ရှုပနတ္ထာယ၊ ဝတ်ခြင်း ရုံခြင် အကျိုးငှာ။ အာဒိယံ၊ ယူပြီ။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဝါ၊ ဒွါဒေသဂုဏ်ပုဂ္ဂါတန္တိတ္ထေ၊ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဒွါဒေသဟံ တဏှယံ၊ နှစ်ပါးကန်သော။ အာနိသံသေဟိ၊ အာနိသံသိနှင့်။ သမန္နာဂတံ

နိဒါနကထာ

သော။ ဝါကစီရံ၊ ကိ။ နိဝါသေသိံ၊ ပြိ။ ဟိ-တံပါကဋ် ကရေမိ၊ အံ။
 ဝါကစီရသ္မိံ၊ ဌံ။ ဒွါဒသာနိသံသာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါကစီရံ၊
 လျှော်တေသင်္ကန်းသည်။ အပ္ပုဋ္ဌံ၊ အဖိုးနည်းသည်။ သုန္နရံ၊ ကောင်းသည်။
 ကပ္ပိယံ၊ ရသေ့ရဟန်းတို့အား အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤ
 လျှော်တေသင်္ကန်း၏ အဖိုးနည်းသည်၏ ကောင်းသည်၏ရသေ့ရဟန်းတို့အား
 အပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ တာဝါစွာ။ ဧကော၊ သော။ အာနိသံသော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဝါကစီရော၊ လျှော်တေသင်္ကန်းသည်။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။
 ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊
 ဤလျှော်တေသင်္ကန်း၏ မိမိ၏လက်ဖြင့် ပြုခြင်းငှာ တတ်ကောင်းသည်၏
 အဖြစ်သည်။ ဒုတိယော၊ သော။ အာနိသံသော၊ ၏။ ပရိဘောဂေန၊ သုံးဆောင်
 သဖြင့်။ သဏိကံ၊ ဖြည်းဖြည်း။ ကိလိဿတိ၊ ညစ်နွမ်း၏။ ဓောဝိယမာနောပိ၊
 ဖွပ်အပ်သော်လည်း။ ပပဉ္စော၊ ကြာမြင့်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအယံ၊
 ဤသုံးဆောင်သဖြင့် ဖြည်းဖြည်းညစ်နွမ်းသော သင်္ကန်း၏ ဖွပ်အပ်သော်
 လည်း ကြာမြင့်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ တတိယော၊ သော။ အာနိသံ
 သော၊ မည်၏။ ပရိဘောဂေန၊ သုံးဆောင်သဖြင့်။ ဝါကစီရေ၊ သည်။ ဇိဏ္ဏေ၊
 ဆွေးသည်ရှိသော်။ သိဗ္ဗိတဗ္ဗာဘာဝေါ၊ ချုပ်သည်၏အဖြစ် မရှိခြင်းသည်။
 စတုတ္ထော၊ သော။ အာနိသံသော၊ ၏။ (သိဗ္ဗိတဗ္ဗကား ဘာဝပဋ္ဌာန၊ ဝါ သိဗ္ဗိ
 တဗ္ဗာဘာဝါ ဘာဝဟု ဆိုအပ်လျက် ဘာဝကြေသည်)။ ပုန၊ တဖန်။ ပရိယေ
 သန္တဿ၊ ရှာသော ရသေ့ရဟန်းသည်။ သုခေန၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ ကရဏ
 ဘာဝေါ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ပဉ္စမော၊ သော။ အာနိသံသော၊ ၏။
 (ယုပစ္စည်းသည် ကံဟော)။ တာပသပဗ္ဗဇ္ဇာယ၊ ရသေ့ရဟန်း အဖြစ်အား။
 သာရုပ္ပဘာဝေါ၊ လျှောက်ပတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဆဋ္ဌော၊ သော။ အာနိ
 သံသော၊ ၏။ ပစ္စတ္ထိကာနံ၊ ရန်သူတို့၏။ နိရူပဘောဂဘာဝေါ၊ သုံးဆောင်ခြင်း
 မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သတ္တမော၊ သော။ အာနိသံသော၊ ၏။ ပရိဘူန္တဿ၊
 သူ၏။ ဝိဘူသနဋ္ဌာနာဘာဝေါ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်း အကြောင်း၏ မရှိသည်၏
 အဖြစ်သည်။ အဋ္ဌမော၊ သော။ အာနိသံသော၊ ၏။ ဓာရဏေ၊ ဆောင်ခြင်း၌။
 သလ္လဟုကဘာဝေါ၊ ပေါ့သည်၏ အဖြစ်သည်။ နဝမော၊ သော။ အာနိသံ
 သော၊ ၏။ စိဝရပစ္စယေ၊ သင်္ကန်းပစ္စည်း၌။ အပ္ပိစ္ဆဟာဝေါ၊ အလိုနည်း

သည်၏အဖြစ်သည်။ ဒသမော သော။ အာနိသံသော၊ ၏။ ဝါကပ္ပတ္တိယာ၊
 လျော်ဖြစ်ခြင်း၏။ မွေကအနဝဇ္ဇဘာဝေါ၊ တရားနှင့်လျော်သည်၏ အဖြစ်
 အပြစ်မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ကောဒသမော သော။ အာနိသံသော၊ ၏။
 ဝါကစီရော လျော်သင်္ကန်းသည်။ နဋ္ဌေပိ၊ ပျောက်သော်လည်း။ အနပေက္ခ
 ဘာဝေါ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဒွါဒသမော သော။ အာနိ
 သံသော၊ ၏။ ဣတိဣမေ ဒွါဒသအာနိသံသာ၊ ဤတဆယ့် နှစ်ပါးသော
 အာနိသင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အဋ္ဌဒေါသသမာကိဏ္ဍိ၊ ပဇဟိ ပဏ္ဍသာလကန္တိတ္ထေ၊ ဌ။ အတ္ထော၊ ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ကထံအသ္မိလျှင်။ ပဇဟိ၊ စွန့်သနည်း။ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်
 ကား။ သော၊ ထိုသုမေမာရသေ့သည်။ ဝရသာဠကယုဂံ၊ မြတ်သော ပုဆိုး
 အစုံကို။ သြမုဉ္ဇန္တော၊ ချွတ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ စိဝရဝံသေ၊ သင်္ကန်းတန်း၌။
 လဂ္ဂိတံ၊ ဆွဲအပ်သော။ အနောဇပုပ္ဖဒါမသဒိသံ၊ လိပ်ဆူးရွှေ ပန်းကုံးနှင့်
 တူသော။ ရတ္တဝါကစီရံ၊ နိမြန်းသော လျော်သင်္ကန်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။
 နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်၍။ တဿ၊ ထိုလျော်သင်္ကန်း၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အပရံ၊
 တပါးသော။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသောအဆင်းရှိသော။ ဝါကစီရံ၊
 ဖြူဆံလျော်သင်္ကန်းကို။ ပရိဒဟေတွာ၊ ရံ၍။ ပုန္နာဂပုပ္ဖသန္တရသဒိသံ၊ ပုန်းညက်
 ပန်း အဆင်းနှင့်တူသော။ သခုရံ၊ ခွါနှင့်တကွသော။ ဝါ၊ ခြေသည်းမြှာနှင့်
 တကွသော။ အဇိနစမ္ပံ၊ သစ်နက်ရေကို။ ဧကံသေ ဧကသ္မိ အံသေ၊ လက်ဝဲ
 တဖက်ပခုံးထက်၌။ ကတွာ၊ တင်သည်ကိုပြု၍။ ဇဋ္ဌမဏ္ဍလံ၊ ဆံကျစ်ဝန်းကို။
 ပဋိမုဉ္ဇိတွာ၊ စုပ်၍။ စူဠာယ၊ ဥသျှောင်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ နိစ္စလဘာဝ
 ကရဏတ္ထံ၊ မြသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းငှာ။ သာရသုစိံ၊ သစ်သားနှစ်ဖြင့်
 ပြီးသော ဆံထိုးကို။ ဝါ၊ သာရသုစိံ၊ ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြီးသော မြတ်သော
 ဆံထိုးကို။ ပဝေသေတွာ၊ သွင်း၍။ မုတ္တဇာလသဒိသာယ၊ ပုလဲကွန်ယက်နှင့်
 တူသော။ သိက္ခာယ၊ ၍။ ပဝါဠဝဏ္ဏံ၊ သန္တာအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်း
 ရှိသော။ ကုဏ္ဍိကံ၊ ကရားကို။ သြဒဟိတွာ၊ ထည့်၍။ တိသဋ္ဌာနေသု၊ သုံးပါး
 သော အရပ်တို့၌။ ဝင်္ကံ၊ ကော၊ ကောက်သော ထမ်းပိုးကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။
 ဧကိဿာ၊ တခုသော။ ကာဇကောဋိယာ၊ ထမ်းပိုးစွန်း၌။ ကုဏ္ဍိကံ၊ ကရားကို။
 ဧကိဿာ၊ သော။ ကာဇကောဋိယာ၊ ၍။ အင်္ဂုသကပစ္စိ တိဒဏ္ဍကာဒိနိ၊

နိဒါနကထာ

(၁၄၅)

ချွန်းတောင်းသစ်သားသုံးခုစသည်တို့ကို။ သြလဂေတော့၍။ ခါရိကာဇံ၊ ပရိက္ခရာ ဝန်ပြည့်သော ထမ်းပိုးကို။ အံသေ၊ ပခုံး၌။ ကတွာ၊ တင်၍။ ဒက္ခိဏေန ဟတ္ထေန၊ လက်ျာလက်ဖြင့်။ ကတ္တရဒဏ္ဍံ၊ တောင်ဝှေးကို။ ဂဟေတွာ၍။ ပဏ္ဍသာလတော့မု။ နိက္ခမိတွာ၍။ သဠိဟတ္ထေ၊ အတောင်ခြောက်ဆယ်ရှိသော။ မဟာစက်မေ၊ စင်္ကြံမ၌။ အပရာပရံ၊ ထိုမှ ဤမှ။ ဝါ၊ လူးလာလူးလာ။ စင်္ဂမန္တော၊ စင်္ကြံသွားလျက်။ အတ္တနော၏။ ဝေသံ၊ အသွင်ကို။ သြလောကေတွာ၍။ “မယံ၊ ငါ၏။ မနောရထော၊ နှလုံးအလိုသည်။ မတ္တကံ၊ အပြီးသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ပြီ။ မေ၊ ငါ၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ သည်။ သောဘတိဝတ၊ တင့်တယ်စွာ။ သြော်။ အယံ ပဗ္ဗဇ္ဇာနာမ၊ ဤရဟန်းအဖြစ် မည်သည်ကို။ ဗုဒ္ဓ ပစ္စေပုဒ္ဓါဒိဟိ၊ ဘုရား ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေဟိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိရပုရိသေဟိ၊ ပညာရှိသော ယောက်ျားမြတ်တို့သည်။ ဝဏ္ဏိတာ၊ ချီးမွမ်းအပ်၏။ ထောမိတာ၊ ထောမနာအပ်၏။ မေ၊ သည်။ ဂိဟိဗန္ဓုနံ၊ လူတို့၏ အနှောင်အဖွဲ့ဟူသော ဂေဟသိတတဏှာကို။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ နေက္ခမံ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့။ နိက္ခန္ဓော၊ သည်။ အသ္မိ၊ ပြီ။ မေ၊ သည်။ ဥတ္တမပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်ကို။ လဒ္ဓါ၊ ရအပ်ပြီ။ သမဏမ္ပေ၊ ရဟန်းတရားကို။ ကရိသာမိ၊ ပြုရအံ့။ အဂ္ဂပလသုခံ၊ မြတ်သော ဖိုလ်ချမ်းသာကို။ လဘိသာမိ၊ ရတော့အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဿာဟဇာတော၊ ဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ခါရိကာဇံကို။ သြတာရေတွာ၊ ချ၍။ စင်္ဂမေဝေဇ္ဈေ၌။ မုဂ္ဂဝဏ္ဏသိလာပဇ္ဇေ၊ ပဲနောက်ဟင်း အဆင်းနှင့်တူသော ကျောက်ဖျာ အပြင်၌။ သုဝဏ္ဏပဋိမာဝိယ၊ ရွှေရုပ်ကဲ့သို့။ နိသိန္ဓော၊ နေလျက်။ ဒိဝသဘာဂံ၊ နေအဖို့ကို။ ဝိတိနာမေတွာ၊ လွန်စေ၍။ သာယနသမယံ၌။ ပဏ္ဍသာလံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၍။ ဗိဒလမဉ္ဇကပသေ၊ ကြိမ်ဖြင့် ခက်သော ညောင်စောင်းအပြင်၌။ ကဋ္ဌရိကာယ၊ သစ်သားအပြင်၌။ နိပန္ဓော၊ လျောင်းလျက်။ သရိရံ၊ ကို။ ဥထု၊ အဇ္ဇေကို။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ ဗလဝပစ္စု၊ သေ၊ အားကြီးသော မိုးသောက်ထ၌။ ဝါ၊ ပစ္စိမယာမ်၌။ ပဗုဇ္ဈိတွာ၍။ အတ္တနော၏။ အာဂမနံ၊ ကို။ အာဝဇ္ဇေသိ၊ ဆင်ခြင်၏။

ဒုတိယံ - သနခံမတိ၊ သရရံဆိုသောကြောင့် သမင်၊ ရှိင်၊ ဆတ်ကဲ့သို့ ရှိရှိသော သတ္တဝါဖြစ်သောကြောင့် ကျားတို့ကဲ့သို့ များထွားလက်သည်းထုတ်၍ ရပ်တတ်
 ဣန္ဒာဆယ (က) ၄၄၅-၃၉ (ဒုတိယဆူကြမ်း)

(၁၄၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကကာနိဿယ

သော သတ္တဝါမဟုတ်ဟု ဆရာတို့ဆိုကုန်သည်။ အရှင်မဟာသီလဝံသထေရ်မြတ်ကား ဇာတ်အဋ္ဌကထာ၊ ဂီတကို၌ ခုရသဒ္ဓါ လက်သည်းကိုလည်း ဟောသည်ကို နှလုံးမူလျက်-

ပုန်းညက်သဖွယ်၊ ပန်းပြောက်ချယ်ထို၊ သပ္ပာယ်လှစွာ၊ ခြေသည်းမြွာနှင့်၊ အရာမပျက်၊ သစ်နက်အရေ၊ ဆောင်မနေ-ဟု ဆိုလေသည်။

သာရသုစိန္တိ ဒန္တမယသုစိ ဟူသော ဇာတ်ဂီတကိုရှု၍ ဆင်စွယ်ဖြင့် ပြီး၏ဟု ကောစိဝိဒူတို့ ယူဆနိဿယ။ အပရေဝိဒူတို့ကား ဒန္တသုစိ ကိုမဟောဘဲ သာရသုစိ ကို ဟောသောကြောင့်၎င်း၊ မင်းစိုးရာဇာကဲ့သို့ တန်ဆာဆင်စရာမဟုတ်၊ ရသေ့တို့အသုံးအဆောင် ဖြစ်သောကြောင့်၎င်း သစ်သားနှစ်ဆံထိုးကို ယူကုန်သည်။

“အဟံသည်။ သုရာဝါဒသ၊ အိမ်ဟူသောအာဝါသ၌။ အာဒိနဝံကို။ ဒိသွာ၍။ အမိတဘောဂံ၊ မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာကို။ အနန္တယသံ၊ မရေတွက်နိုင်သော အခြံအရံကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အရညံ၊ သို့။ ပဝိသိတုာ၊ ၍။ နေက္ခမ္ပံ၊ ဈာန်ချမ်းသာကို။ ဂဝေသန္တော-ဂဝေသေတုကာမော၊ ရှာလိုသည်။ ဟုတုာ၍။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ၍။ ဒါနိ-ဣဒါနိ၊ ၍။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပမာဒစာရံ၊ အကျင့်ကို။ ဝါ၊ မေလျော့သော ကျက်စားခြင်းကို။ စရိတု၊ ငှာ။ ဝါ၊ ကျက်စားခြင်းငှာ။ နဝဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၍။ ပဝိဝေကံ၊ ကာယဝိဝေက-စိတ္တဝိဝေကကို။ ပဟာယ၊ ၍။ စရန္တံ၊ ကျင့်သောသူကို။ မိစ္ဆာဝိတက္ကမက္ခိကာ၊ ကာမဝိတက်၊ ဗျာပါဒဝိတက်၊ ဝိဟိံသာဝိတက် တည်းဟူသော မိစ္ဆာဝိတက် မှက်၊ ခြင်တို့သည်။ ခါဒန္တိ၊ ခဲကုန်၏။ ဣဒါနိ၊ ၍။ မယာ၊ သည်။ ပဝိဝေကံ၊ ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေကကို။ အနုဗြူဟေတံ၊ ပွားစေခြင်းငှာ။ ပဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇေသိ၊ ဆင်ခြင်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၍။ အဟံသည်။ ဆရာဝါသဝလိဗောဓတော၊ အိမ်ဟူသောအာဝါသ၌ ဖြစ်သော ကြောင့်ကြခြင်းမှ။ အာဒိနဝံကို။ ဒိသွာ၍။ နိက္ခန္တော၊ ထွက်၏။ အယဉ္ဇပဏ္ဍသာလာ၊ ဤသစ်ရွက်မိုးသောကျောင်းသည်လည်း။ မနာပါ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်၏။ ပရိဘူတကတော၊ ထက်ဝန်းကျင် အပြေးအပြစ်ပြုအပ်သော။ ဘူမိ၊ မြေအဖို့သည်။ ဗေလုဝပဏ္ဏဝဏ္ဏာ၊ ဥသျှစ်မုည့်အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ၏။ သေတဘိတ္တိယော၊ ပြုသောနံရံတို့သည်။ ရဇတဝဏ္ဏာ၊ ငွေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိကုန်၏။ ပဏ္ဏတ္တဒနံ၊ သစ်ရွက်အမိုးသည်။ ကပေါတမု၊ ဒဝဏ္ဏံ၊ ခိုခြေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိ၏။ ပိဗလမဉ္ဇကော၊ ကြိမ်ခက်သော ရွှေောင်

စောင်းသည်။ ဝိစိတ္တတ္ထရဏဝရဏော၊ ဆန်းကြယ်သော အခင်း၏ အဆိပ်နှင့် တူသောအဆင်းရှိ၏။ ဝဿနဋ္ဌာနဋ္ဌ၊ နေရာ အရပ်သည်လည်း။ နိဝါသန ဖာသုကံ၊ နေခြင်းငှာ ချမ်းသာ၏။ မေ၏။ ဂေဟသမ္ပဒါ၊ အိမ်၏ပြည့်စုံခြင်း သည်။ ဧတ္ထော၊ ဤကျောင်းထက်။ အတိရေကတရာဝိယ၊ လွန်မြတ်၏သို့။ နုပညာယတိ၊ မထင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဝဇ္ဇေသိ၊ ဆင်ခြင်၏။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊ ရှိ။ ပဏ္ဍသာလာယာဋ္ဌံ၊ ဒေါသေအပြစ်တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေ လတ်သော်။ အဋ္ဌဒေါသေ၊ ရှစ်ပါးသော အပြစ်တို့ကို။ ပဿိ၊ မြင်၏။

ဟိ-သစ္စံ၏။ ပဏ္ဍသာလပရိဘောဂသို့၊ သစ်ရွက် မိုးသောကျောင်း အသုံးအဆောင်၌။ ဝါ၊ သစ်ရွက်မိုးသောကျောင်းကို သုံးဆောင်ခြင်း၌။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ အာဒိနဝါ၊ အပြစ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာ သမ္ဘာရေန၊ များသော အဆောက်အဦဖြင့်။ ဒဗ္ဗသမ္ဘာရေ၊ သစ်စသော အဆောက်အဦတို့ကို။ သမမာဓာနေတွာ၊ ရှိ။ ကရဏပဋိယေသနဘာဝေါ၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ် ရှားမိုးအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကော၊ သော။ အာဒိ နဝေါ၊ မည်၏။ တိဏပဏ္ဍမတ္တိကာသု၊ မြက်၊ သစ်ရွက် မြေစိုင်တို့သည်။ ပတိ တာသု၊ ကျကုန်သည်ရှိသော်။ တာသံ၊ ထိုမြက်၊ သစ်ရွက် မြေစိုင်တို့၏။ တို့ကို။ ပုနပျုန်၊ တဖန်တလဲလဲ။ ဌပေတဗ္ဗတာယ၊ ထားအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗဒ္ဓ ဇဂ္ဂနဘာဝေါ၊ အမြဲမမြတ်၊ ဆုတ်သင်ရသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဒုတိယော၊ သော။ အာဒိနဝေါ၊ ၏။ သေနာသနနာမကျောင်းမည်သည်ကား။ မဟလ္လ ကဿ၊ အသက်ကြီးအား။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ အဝေလာယ၊ အခါ ပဟုတ်သည်၌။ မဟလ္လကေန၊ သည်။ ဝုဋ္ဌာပိယမာနဿ၊ ထစေအပ်သော သီတင်းငယ်အား။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ စိတ်၏ တည်ကြည်ခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဋ္ဌာပနိယဘာဝေါ၊ အသက်ကြီးသည်ထစေ အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ တတိယော၊ သော။ အာဒိနဝေါ၊ ၏။ သီတုဏှ ပဋိသာတေန၊ အချမ်း၊ အပူကို ဖျောက်သဖြင့်။ ကာယဿ၊ ကိုယ်၏။ သုခု မာလ ကရဏဘာဝေါ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်ကို ပြုသည်၏ အဖြစ်သည်။ စတုတ္ထော၊ သော။ အာဒိနဝေါ၊ ၏။ ဂေဟံ၊ ကျောင်းသို့။ ပဝိဋ္ဌေန၊ ဝင်သော ရဟန်းသည်။ ယံကိဋ္ဌိတစုံတခုသော။ ပါပံ၊ မကောင်းမှုကို။ ကာတု၊ ပြုခြင်း ငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဂဟရပဋိစ္စာဒနဘာ

(၁၄၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေဝါ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို ဖုံးလွှမ်းသည်၏အဖြစ်သည်။ ပဉ္စမောသော။ အာဒိနဝေဝါ၊
 ၏။ မယျံငါ၏။ အာဝါသောကျောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိဂ္ဂဟကရဏ
 ဘာဝေဝါ၊ သိမ်းဆည်းခြင်းကို ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဆဋ္ဌော၊ သော။
 အာဒိနဝေဝါ၏။ ဂေဟဿ၊ ကျောင်း၏။ သေသော အတ္တိဘာဝေါနာမ၊
 ဤရှိသည်၏ အဖြစ်မည်သည်။ ဒုတိယက ဝါသောဝိယ၊ အဘော်ရှိသော
 သူ၏ နေခြင်းကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသို့ အဘော်ရှိသော သူ၏
 နေခြင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတ္တမောသော။ အာဒိနဝေဝါ၏။ ဥိကာမဂုံလ
 ဝရဂေါဋ္ဌိကာဒိနံ၊ သမ်း ကြမ်းပိုး အိမ်မြှောင် တက်တူစသော သတ္တဝါတို့
 အား။ သာဓာရဏတာယ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဗဟုသာဓာရဏ
 ဘာဝေဝါ၊ များသော သတ္တဝါတို့နှင့်ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်သည်။ အဋ္ဌမော
 သော။ အာဒိနဝေဝါမည်၏။ ဣတိ သို့။ ဣမေအဋ္ဌအာဒိနဝေ ဤရှစ်ပါး
 သော အပြစ်တို့ကို။ ဖိသွားမြင်၍။ ဟောသတ္တော၊ သည်။ ပဏ္ဍသာလံ၊ ကို။
 ပဗဟံ၊ ပြီ။ တေန၊ ထိုသို့စွန့်သောကြောင့်။ “အဋ္ဌဒေါသသမာကိဏ္ဍံ၊ ပဗဟံ
 ပဏ္ဍသာလက” န္တိ၊ ဟူ၍။ သုမေဓောတော၊ သုမေဓာ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဥပါဂမိံ ရုက္ခမူလံ၊ ဂုဏေ ဝသဟုပါဂတန္တိ ဣတ္ထိ၊ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဝိ
 တဗ္ဗော၏။ ဆန္ဒံ၊ အမိုးကို။ ပဋိက္ခိပိတု၊ ပယ်၍။ ဝသဟိ၊ ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊
 အာနိသင်တို့နှင့်။ ဥပေတံ၊ သော။ ရုက္ခမူလံ၊ သို့။ ဥပါဂတော၊ သည်။ အသ္မိ၊
 ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ၏။

တတြ၊ ထိုသစ်ပင်ရင်း၌။ ဣမေဝသဂုဏာ၊ ဤဆယ်ပါးသော အာနိသင်
 တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အပ္ပသမ္ဘာရတာ၊ နည်းသော အဆောက်အဦ
 ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဧကောသော။ ဂုဏော၊ အာနိသင်မည်၏။ ဟိ-သစ္စံ၏။
 တတ္ထ၊ ထိုသစ်ပင်ရင်း၌။ ဥပဂမနမတ္ထမေဝ၊ ကပ်ခြင်းမျှသာလျှင်။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စ
 သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပ္ပသမ္ဘာရတာ၊ သည်။
 ဧကောသော။ ဂုဏော၊ မည်၏။ အပ္ပဋ္ဌိဇဂ္ဂနတာ၊ မပြုပြင် မသုတ်သင်ရသည်
 ၏အဖြစ်သည်။ ဒုတိယောသော။ ဂုဏော၏။ ဟိ-သစ္စံ၏။ ရုက္ခမူလံ၊ သည်။
 သမ္ပုဋ္ဌမ္ပိ၊ တံမြက်လှည်းအပ်သော်၎င်း။ အသမ္ပုဋ္ဌမ္ပိ၊ တံမြက်မလှည်းအပ်သော်

နိဒါနကထာ

၎င်း။ ပရိဘောဂဖာသုကံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းငှာချမ်းသာသည်။ ဟောတိယေဝ၊
 ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ အနုဋ္ဌာပနီယဘာဝေါ၊ အသက်ကြီးတို့သည် မထ
 စေအပ်သည်၏အဖြစ်သည်။ တတိယော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၎င်း။ ဂရဟံ၊ ကဲ့ရဲ့
 ခြင်းကို။ နပုဋ္ဌိစ္ဆာဒေတိမဖိုးလွမ်း။ ဟိ-သစ္စံ၏။ တတ္ထ၊ ထိုသစ်ပင်ရင်း၌။ ပါယံ
 မကောင်းမှုကို။ ကရောန္တော၊ ပြုသောသူသည်။ လဇ္ဇတိ၊ ရှက်ရ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဂရဟာယ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်းကို။ အပုဋ္ဌိစ္ဆာဒနဘာဝေါ၊ မဖိုးလွမ်းတတ်
 သည်၏အဖြစ်သည်။ စတုတ္ထော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၎င်း။ အဗ္ဗောကာသဝါသော
 ဝိယ၊ လွင်တီးကောင်၌ နေခြင်းကဲ့သို့။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကို။ နသန္တမ္ပတိ၊
 မခိုင်မာစေ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယဿ၊ ၎င်း။ အသန္တမ္ပနဘာဝေါ၊
 မခိုင်မာစေသည်၏အဖြစ်သည်။ ပဉ္စမော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၎င်း။ ပရိဂ္ဂဟကရဏ
 ဘာဝေါ၊ သိမ်းဆည်းခြင်းကို မပြုခြင်းသည်။ ဆဋ္ဌော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၎င်း။
 ဂေဟာလယပဋိက္ခေပေါ၊ ကျောင်း၌ ကပ်ငြိခြင်း တဏှာအာလယကို ပယ်
 ခြင်းသည်။ သတ္တမော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၎င်း။ ဗဟုသာဓာရဏဂေဟဝိယ၊
 များစွာသော သတ္တဝါတို့နှင့် ဆက်ဆံသောအိမ်ကဲ့သို့။ “နိရုက္ခမူလံ၊ ထိုသစ်
 ပင်ရင်းကို။ ပဋိဇ္ဇဂ္ဂိဿာမိ၊ သုတ်သင်အံ့။ နိက္ခမထ၊ ဆွက်ကြကုန်”။ ဣတိ၊ သို့။
 နိဟရဏာဘာဝေါ၊ နှင်ထုတ်ရခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်။ အဋ္ဌမော၊ သော။
 ဂုဏော၊ ၎င်း။ ဝသန္တဿ၊ နေသောသူ၏။ သပ္ပိတိကဘာဝေါ၊ ပီတိနှင့်တကွ
 ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ နဝမော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၎င်း။ ရုက္ခမူလသေနာသ
 နဿ၊ သစ်ပင်ရင်း တည်းဟူသောကျောင်း၏။ ဂတဂတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာ
 ရောက်ရာအရပ်၌။ သုလတတာယ၊ ရလွယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနပေက္ခ
 ဘာဝေါ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ ဒသမော၊ သော။ ဂုဏော၊ ၎င်း။
 ဣတိဗုဒ္ဓမေဒဂုဏော၊ တို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ရုက္ခမူလံ၊ သို့။ ဥပါဂတော၊ သည်။
 အသ္မိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ၎င်း။

တ္ထေကာနိ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဣမာနိကာရဏာနိ၊ ဤ
 အကြောင်းတို့ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ ရှိ။ မဟာသတ္တော၊ သည်။ ပုနဒိဝေ၊
 မိုးသောက်သောနေ့၌။ ဘိက္ခာယ၊ ငှာ။ ဂါမံ၊ သို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်၏။ အထ၊ ထိုသို့
 ဝင်သည်ရှိသော်။ အဿ၊ ထိုဘုရားလောင်းအား။ သမ္ပတ္တဂါမေ၊ ရောက်
 သောရွာ၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ မဟန္တေန၊ သည်းစွာသော။ ဥဿာဟေန၊

(၁၅၀)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ ကို။ အဒံသု၊ ကုန်၏။ သော၊ ထိုဘုရားလောင်း
 သည်။ ဆတ္တကိစ္စံ၊ ဆွမ်းစားခြင်းကိစ္စကို။ နိဋ္ဌာပေတော၊ စေ၍။ အာယမံ၊ သို့။
 အာဂမ္မံ၊ ၍။ နိသိဗိတော၊ ၍။ စိန္တေသိ၊ ၍။ “အဟံ၊ သည်။ အာဟာရံ၊ ကို။
 နုလဘာမိတိ၊ မရဟူ၍။ နပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုသည်မဟုတ်။ သေဗေသာ
 သိနိဋ္ဌါဟာရောနာမ၊ ဤစိမ်မွေ့သော အာဟာရမည်သည်ကား။ မာနမဒ
 ပုရိသမဒေ၊ မာန၏ အစွမ်းဖြင့်မိမိကိုယ်ကို ချီးမြှောက်၍ ဖြစ်သော ယစ်ခြင်း
 ပုရိသဘာဝကိုမှီ၍ ဖြစ်သော ယစ်ခြင်းတို့ကို။ ဝဇေတိ၊ ပွားစေတတ်၏။
 အာဟာရမူလကဿ၊ အာဟာရလျှင် အကြောင်းရင်းရှိသော။ ဒုက္ခဿစ၊
 ဆင်းရဲ၏လည်း။ အန္တော၊ အဆုံးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ “ယံနုန-ယဒိပန၊ အကယ်၍။
 အဟံ၊ သည်။ ဝါပိတံ၊ ရေပိတံ၊ ခညနိဗ္ဗတ္တကံ၊ စိုက်ပျိုးအပ်သော စပါးမှ
 ဖြစ်သော။ အာဟာရံ၊ ကို။ ပဇဟိတော၊ ၍။ ပဝတ္ထပလဘောဇနော၊ အလိုလို
 ကြွေကျသော သစ်သီး ဟူသော အာဟာရကို သုံးဆောင်ရသည်။ ဘဝေယျံ၊
 ဖြစ်ရမှုကား။ သာရုစတ၊ ကောင်းလေစွစ ခြော်”။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ၍။
 သော၊ ထိုဘုရားလောင်းသည်။ တတော၊ ထိုကြံသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တထာ၊
 ထိုကြံတိုင်း။ ကတော၊ ၍။ ဗုဒ္ဓေန္တေ၊ စေ့ဆော်သည်ရှိသော်။ ဝါယမန္တော၊
 အားထုတ်သည်ရှိသော်။ ဆတ္တာယဗ္ဗန္တရေ၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌။ အဋ္ဌသမာ
 ပတ္တိဗယာစ၊ ရှစ်ပါးသောသမာပတ်တို့ကို၎င်း။ ပဉ္စအဘိညာယောစ၊ ငါးပါး
 သော အဘိညာဉ်တို့ကို၎င်း။ နိဗ္ဗတ္တေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တေန၊ ထိုသို့ဖြစ်စေသော
 ကြောင့်။ “ဝါပိတံ၊ ပ။ ပါပုဏိ”န္တိ၊ ပါပုဏိ”ဟူ၍။ သုမေဘူတေန၊ သုမေခ
 ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၍။

ဂါထာနက်။ ။ ဧဝံ ဣမိနာယထာဝုတ္တကာရဏေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော
 အပြားရှိသောအကြောင်းဖြင့်။ နိသဇ္ဇဋ္ဌာနစက်မေသု၊ ထိုင်ခြင်း ရပ်ခြင်း
 စကြံသွားခြင်းတို့၌။ ပဓာနပုဒဟေန၊ သမ္ပပဓာန် လုံ့လမှုန်ကို လွန်စွာ
 အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ မေ မယာ၊ ငါသည်။ အဘိညာဗလဿ၊ အဘိညာဉ်
 ဟူသော အစွမ်း၏။ သိဒ္ဓိပတ္တဿ-သိဒ္ဓိပတ္တော၊ အပြီးအစီးသို့ ရောက်သည်
 ၎င်း။ သာသနေ၊ ရသေ့တို့သာသနာဟုဆိုအပ်သော ဈာန်အဘိညာဉ်၌။
 ဝသိဘူတဿ-ဝသိဘူတေ၊ ဖြစ်သောလေ့လာခြင်းရှိသည်၎င်း။ ဝါ၊ ဝသိ
 ဘူတဿ ဝသိဘူတေ ဝသိတာဝပုတ္တော၊ ငါးပါးသော ဝသိဘော်သို့

နိဒါနကထာ

ရောက်သည်၎င်း။ (ဘာဝ ကြေသည်။ ဘူဇာတ် ပတ္တိအနက်ကို ဟောသည်)။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ လောကနာယကော၊ လူသုံးပါးတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တော်မူတတ်သော။ ဒီပင်္ကရောနာမ၊ ဒီပင်္ကရအမည် ရှိသော။ ဇိနောသသည်။ လောကော ဌံ။ ဥပ္ပဇ္ဇိပွင့်တော်မူ၏။

၅၇၈။ ။ ဆဋ္ဌိသည် သမ္ပန္နဆဋ္ဌိ၊ နိဒ္ဒါရဏဆဋ္ဌိ၊ အနာဒရဆဋ္ဌိ၊ ကတ္တရိဆဋ္ဌိ၊ ကမ္မနိဆဋ္ဌိ၊ ဘုမ္မတ္တဆဋ္ဌိအားဖြင့် အများတို့တွင် ဤ၌ ဘုမ္မတ္တဆဋ္ဌိကို လိုသည်။

မေတိ အာဒိသု ဟိ သာဝေန သာဝလက္ခဏဘူတေ ဘုမ္မတ္ထေ သာမိဝစနံ ပဝတ္တတိ။
ထိုကြောင့် မဟုတ်လော'မယိ ဧဝံ ဘူတေ'ဟု ဒိကာမိနိသကား။

ဒီပင်္ကရဿနာမ၊ ဒီပင်္ကရအမည်ရှိသော။ ဇိနဿ၊ ၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ၊ မယ်တော် ဝမ်းပွဲ ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေ နေတော်မူခြင်း၌၎င်း။ ဇာယန္တေ၊ မယ်တော် ဝမ်းပွဲ ဖွားတော်မူခြင်း၌၎င်း။ ဗုဇ္ဈန္တေ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူခြင်း၌၎င်း။ ဓမ္မဒေသနေေ၊ ဓမ္မစကြာတရား ဟောတော်မူခြင်း၌၎င်း။ ဣမေသု စတူသု ဌာနေသု၊ ဤလေးပါးသော အရာတို့၌။ ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စတုရော စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ နိမိတ္တေ-နိမိတ္တာနိ၊ နိမိတ်တို့ကို။ အဟံ၊ သည်။ နအဒ္ဓသံ၊ မမြင်လိုက်။ (တနည်း)၊ ဣတိ၊ သို့။ စတုရော-စတူသုလေးပါးကုန်သော။ ဣမေသု ဌာနေသု၊ ဤအရာတို့၌။ ပဝတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒသ သဟဿိလောကဓာတုကမ္ပနာဒီနိ၊ တသောင်း တသောင်းသော စကြဝဠာ တုန်လှုပ်ခြင်း အစရှိသော။ ဗာတ္တိံ၊ သ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော။ နိမိတ္တေ နိမိတ္တာနိ၊ နိမိတ်တို့ကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ နအဒ္ဓသံ၊ မမြင်လိုက်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဈာနရတိသမပ္ပိတော၊ ဈာန်ချမ်းသာနှင့် ပြည့်စုံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နအဒ္ဓသံ၊ မမြင်လိုက်။

၅၇၉။ ။ သုံးဆယ့်နှစ်ပါး နိမိတ်ပြားသော်လည်း ဌာနလေးပါးဖြစ်၍ စတုရော ဆိုသည်။ ရှေးနည်း နောက်နည်း၌ စတုရ ဆိုအပ်လျက် သတ္တမတ္တ၌ ပဌမာ သက်သည်။

ဥပ္ပဇ္ဇနံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဇာယနံ၊ ဇာယမာနံ၊ သမ္ပုဇ္ဈနံ၊ သမ္ပုဇ္ဈမာနံ။ ဘာဝတ္ထဿ ဝနမာနပဗ္ဗယဿ အန္တောဒေသိကတ္တ ဥပ္ပဇ္ဈာမိ ရူပံ အိဗ္ဗန္တိ ဓဋ္ဌဗ္ဗိ။

တနည်း။ ။ ဥပ္ပဇ္ဈန္တေ၊ စ-ဥပ္ပဇ္ဈမာနဓေလာယံ၊ မယ်တော်ဝမ်း၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ၎င်းအခါ၌၎င်း။ ဇာယန္တေ-ဇာယနာပေထာယံ၊ မယ်တော်ဝမ်း၌ ဖွားတော်မူ

(၁၅၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ခြင်း၏ အခါ၌၎င်း။ ဗုဒ္ဓန္တေ-ဗုဒ္ဓမာနဝေလသယံ၊ သစ္စာလေးဝါးကို ထိတော်မူ
ခြင်း၏အခါ၌၎င်း။ ဓမ္မဓေသနေ- ဓမ္မဓေသနဝေလသယံ၊ ဓမ္မစကြာတရားကို
ဟောတော်မူခြင်း၏ အခါ၌၎င်း ဤသို့သော်လည်း ဥတ္တရပဒထောပသဓာသ်
ဟုသင့်၏။

ပစ္စန္တဒေသဝိသယေ၊ မဇ္ဈိမဒေသ၏ အစွန်အရပ်ဟု မှတ်အပ်သော ရမ္မ
နဂရဟုခေါ်ဆိုအပ်သောအရပ်၌။ သုဒဿနမဟာဝိဟာရေ၊ သုဒဿနကျောင်း
ကြီး၌။ ပဋိဝသန္တံ၊ သီတင်းသုံးတော်မူသော။ တထာဂတံ၊ ဒီပင်္ကရာ ဘုရား
မြတ်စွာကို။ တံဒေသဝါသိနော၊ ထိုအရပ်သားတို့သည်။ နိမန္တေတွာ၊ ဆွမ်းဖြင့်
ဘိတ်၍။ တဿ တထာဂတဿ၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ အာဂမနံ၊
ကြွလာတော်မူရာ ကြွလာတော်မူကြောင်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ တုဋ္ဌ
မာနသ၊ သူခပြင့် နှစ်သက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၍။ သောဓန္တံ၊
သုတ်သင်ကုန်၏။

သာရိပုတ္တာရာ။ အဟံ၊ သည်။ ယေနသမယေန၊ အကြင်အခါ၌။ ရမ္မနဂရ
ဝါသိနော၊ ရမ္မာဝတီပြည်၌ နေကုန်သောသူတို့သည်။ တဿတထာဂတဿ၊
၏။ အာဂမနံ၊ ကြွလာတော်မူရာဖြစ်သော။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ သောဓန္တံ၊
သုတ်သင်ကုန်၏။ တေနသမယေန၊ ထိုခရီးသုတ်သင်သောအခါ၌။ သကဿ
မာ၊ မိမိနေရာကျောင်းသစ်မ်းမှ။ နိက္ခမိတွာ၍။ ဝါကစီစုနိ၊ လျှော်သက်န်း
တို့ကို။ ခုနန္တော၊ ခါသည်။ ဟုတွာ၍။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ အဗ္ဗရောကောင်း
ကင်၌။ ဂစ္ဆာမိ၊ ဂဠုန်ငယ်သို့ သပ္ပာယ်လွှားလွှား ပျံသွား၏။ (တေနသမယေန
ကို နိက္ခမိတွာ၌စပ်၊ တဒါကို ဂစ္ဆာမိ၌စပ်ရကား အာဓာရမထပ်)။

သာရိပုတ္တာ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ တာဝဒေ တသ္မိံကာလေ၊ ထိုအခါ၌။
သကဿမာ၊ မိမိကျောင်းသစ်မ်းမှ။ ဥဂ္ဂန္တော၊ ပျံတက်၍။ ရမ္မနဂရဝါသိနံ၊
ရမ္မာဝတီပြည်သူတို့၏။ ဥပရိဘာဂေန၊ အထက်အဖို့ဖြစ်သော။ အာဂာသေန၊
ကောင်းကင်ဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသည်ရှိသော်။ ဝေဒဇာတံ၊ ဖြစ်သော
သောမနဿရှိသည်။ တုဋ္ဌမာဋ္ဌံ၊ သူခပြင့်နှစ်သက်သည် ပီတိဖြင့် ရွှင်လန်းသည်။
ပမောဒိတံ၊ ပါမောဇ္ဇဖြင့် ဝမ်းမြောက်သော နှလုံးရှိသည်။ ဟုတွာ၍။ မဂ္ဂံ၊
ကို။ သောဓန္တံ၊ သုတ်သင်သော။ ဇနံ၊ လူအပေါင်းကို။ ဒိန္တာ၊ မြင်၍။
ကာရဏံ၊ အကြောင်းကား။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၍။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၁၅၃)

ဂဂနာ၊ ကောင်းကင်မှ။ ဩရောဟိတောန၊ သက်၍။ မဟာဇနော၊ ပျားအုံ အလားလူအများသည်။ တုဋ္ဌဟဋ္ဌော၊ သုခဖြင့်နှစ်သက်သည်ပီတိဖြင့် ရွှင်လန်း သည်။ ပမောဒိတော၊ ပါမောဇ္ဇဖြင့် ဝမ်းမြောက်သော နှလုံးရှိသည်။ ဝေဒ ဇာတော၊ ဖြစ်သော သောမနဿရှိသည်။ ဟုတုဂါ၍။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ အာဂမနဘူတံ၊ လာရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အဉ္စသံ၊ အဉ္စသဟု ဆိုအပ်သော။ ဝဋ္ဌမံ၊ ဝဋ္ဌမဟု ဆိုအပ်သော။ အယနံ၊ ဟုဆိုအပ်သော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ သောဓိ ယတိ၊ သုတ်သင်အပ်သနည်း။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ တာဝဒေ- တစ်ဏှညောင်၊ ထိုခဏ ဌ်လျှင်။ ဝါ၊ တာဝဒေ တတ္ထကေ၊ ထိုမျှသီးသီး ပျားကြီးအံ့သော အလား များစွာ စည်းစေးကုန်သော။ မနုဿေ၊ လူတို့ကို။ ပုစ္ဆံ၊ ပြီ။ (နိဂ္ဂဟိတ်ကြေ)။

ဝိနိစ္ဆယ။ ။ ဟုတုဂါဟုသော ကတ္တားဟောပုဒ်ကို ဝဲ၍ ဆိုအပ်ပြီးသော “တုဋ္ဌ ဟဋ္ဌော ပမောဒိတော ဝေဒဇာတော မဟာဇနော” ဟူသော ပဌမန္တပုဒ်သည် သောဓိယတိဟူသော ကံဟောပုဒ်နှင့် နောက်ပြီးထွေ၍ စပ်ပြန်သော်လည်း ပဌမာကာရိယပျက်၍ တုဋ္ဌဟဋ္ဌေန စသော တတိယာကာရိယ မဖြစ်လေပြီ။ ပမာသော်ကား- ခွေးဟူသော အမှတ်ဖြင့် ညဉ့်အခါ သတ်မိသော သားသည် နောက်ပြီး သားမှန်းသိသော်လည်း အသက်တဖန် မရှင်ပြန်၏သို့တည်း။

သာသညာယ ဟတော ရတ္ထော၊ ပုတ္တော ဇီဝေါပပက္ခိတေ။
ပဓာနေပိ န သင်္ခါရော၊ အပဓာနေပိ နဿတေ။

ရတ္ထော၊ ညဉ့်အခါ၌။ သာသညာယ၊ ခွေးဟူသော အမှတ်ဖြင့်။ ဟတော၊ သတ်အပ်သော။ ပုတ္တော၊ ညည်း။ ပစ္ဆာပိ၊ နောက်မှလည်း။ ပုတ္တောတိ၊ ဝါသား ပါတကားဟူ၍။ ဩတေပိ၊ သိသော်လည်း။ အဇီဝေါဗုဒ္ဓါ၊ အသက်ရှင်ပြန်သကဲ့ သို့။ ဘဿ၊ တူ။ အပဓာနံ၊ ဝန္တောဟူသော အပဓာနကြိယာကို။ အပေက္ခိတော၊ ဝဲ၍ ကာရိယေ၊ သာဝတ္ထိံ ဟူသော ဒုတိယန္တကာရိယကို။ ကတေ၊ ပြုသည် ရှိသော်။ ပဓာနေ၊ စရတိဟူသော ပဓာနကြိယာကို။ အပေက္ခိတေပိ၊ ဝဲသော် ထည်း။ ကတော၊ ဝန္တောဟူသော အပဓာနကြိယာကို ဝဲ၍ ပြုအပ်ပြီးသော။ သင်္ခါ ရော၊ သာဝတ္ထိံ ဟူသောပုဒ်အစီအရင်သည်။ နနဿတေ၊ မပျက်စီး။ ပဓာနံ၊ တုဋ္ဌတေ ဘုတ္တောဟူသော ပဓာနကြိယာကို။ အပေက္ခိတော၊ ဝဲ၍ ကာရိယေ၊ ဩဓနောဟူသော ပဌမန္တကာရိယကို။ ကတေ၊ ပြုပြီးသော်။ အပဓာနော၊ ပစိထောဟူသော အပဓာနကြိယာကို။ အပေက္ခိတေပိ၊ ဝဲ၍ သော်လည်း။ ကတော၊ ပဓာနကြိယာကို ဝဲ၍ ပြုအပ်ပြီးသော။ သင်္ခါရော၊ ဩဓနောဟူသောပုဒ် အစီ အရင်သည်။ နနဿတေ၊ မပျက်စီးနိုင်။ ဓတာပိန္နာ- ၃၀၆- ဝါထာ၊ ယထာ သာဝတ္ထိံ၊ ဝိဇ္ဇာယ စရတိတိ ဧတ္ထ ဝန္တောပိ ဣဒံ အပဓာန ပင် အပေက္ခိတော သာဝတ္ထိန္တံ ဒုတိယာ ရူပံ စရတိတိ ဣဒံ။ ပဓာနပဓေ

ဒုန္နာဘယ (က) ၄၃၅-၂၀ (ဒုတိယအကြိမ်)

အဋ္ဌသာလိနိ

(၁၅၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပေက္ခိတေပိ နနထထိ၊ ဒုတိယာ ရူပမေဝ ထဝတိ၊ န သာဝတ္ထိန္တိ သတ္တမိ ရူပံ ထဝတိ၊ အတ္ထတော ပန သတ္တဗျတ္ထောဝ ပိညာယတိ၊ တထာ ဣောပိ ကတ္ထတ္ထံ ဟုတ္ထာတိ အေဇာနံ ပါဌသေသံ အပေက္ခိတ္တာ ကတံ တုဋ္ဌ ဟတ္ထောတိ အာဒိ ပဌမာရူပံ ပုန ကမ္မတ္ထေ သောမိယတိတိ ဣမသ္မိံ ပဇာနပါဒေ အပေက္ခိ တေပိ နနထထိ ပဌမာကာရိယမေဝ ထဝတိ၊ တုဋ္ဌဟဋ္ဌေနာတိ အာဒိ တတိယာ ကာရိယံ န ထဝတိ၊ အတ္ထတော ပန တတိယတ္ထောဝ ပိညာယတိ၊ ဣဒဉ္စ သဋ္ဌ ထက္ခထံ ပိညူဟိ သုဋ္ဌ၊ ဇာရေတဗ္ဗံ။

မေမယာ၊ ငါသည်။ ပုဋ္ဌာ၊ မေးအပ်ကုန်သော။ တေမနုဿာ၊ ထိုလူတို့ သည်။ ဘန္တေသုမေမ၊ အရှင်သုမေမာ။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ကိံ၊ အဘယ် ကြောင့်။ နဇာနာထ၊ မသိကုန်သနည်း။ အနုတ္တရော၊ မိမိထက်လွန်မြတ်သော သူမရှိသော။ လောကနာယကော၊ လူသုံးပါးတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တတ် သော။ ဇိနော၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော်မူပြီးသော။ ဒီပင်္ကဏေနာမ၊ ဒီပင်္ကဏ် အမည်တော်ရှိသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ လောကော၊ လောက၌။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပွင့်တော်မူ၏။

တထာ၊ ထိုဒီပင်္ကဏ်ဘုရားမြတ်စွာ၏။ အာဂမနဘူတော၊ ကြွလာရာဖြစ် သော။ အဉ္စသံ၊ အဉ္စသဟု ဆိုအပ်သော။ ဝဋ္ဌမံ၊ ဝဋ္ဌမ ဟု ဆိုအပ်သော။ အယနံ၊ အယန ဟုဆိုအပ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ ခရီးကို။ အမေဟိ၊ ငါတို့သည်။ သော မိယတိ၊ သုတ်သင်အပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ အား။ ဝိယာကံသု၊ ပြောကြား ကုန်၏။ တာဝဒေ တင်္ဂဏညေဝ၊ ထိုပြောကြားသော ခဏ၌ လျှင်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ တိ ဂဏနံ၊ ဘုရားဟူသောစကားကို။ သုတွာန၊ ကြားသောကြောင့်။ မေ၊ ငါ့အား။ ပီတိ၊ ဘုရားလျှင်အာရုံရှိသောပီတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ တိဝစနံ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဟူသောစကားကို။ (ဣတိ၊ ကြေ)။ ကထယန္တော၊ ကိုယ်ပြည့်ရုံမျှ မငုံလေစောက် ဝမ်းမြောက်စွာလွန်း အခွန်းခွန်း မြက်ဆို လျက်။ သောမနဿံ၊ သောမနဿဝေဒနာကို။ ပဝေဒယိံ၊ ခံစားပြီ။

တတ္ထ တသ္မိံ၊ ဩတရဏဋ္ဌာနေ၊ ထိုကေခင်းကင်မှ သက်ရာအရပ်၌။ ဌတွာ၊ ရပ်၍။ တုဋ္ဌော၊ နှစ်သက်သည်။ သံဝိဂ္ဂမာနသော၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထလျက် ထိတ်လန့်သော နှလုံးရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဣမ၊ ဤဒီပင်္ကဏ် မြတ်စွာဘုရား တည်းဟူသော လယ်မြေကောင်း၌။ ဗီဇာနိ၊ ကုသိုလ်မျိုးတို့ကို။ ဧပိဿံ၊

နိဒါနကထာ

(၁၅၅)

မျိုးစေ့စိုက်မြုပ်အံ့။ ခဏော၊ အလွန်တရာရခဲလှစွာသော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမဏ
သည်။ မာဥပစ္စဂါ၊ ကိစ္စမပြီး အချည်းနှီး မလွန်စေလင့်။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။
ဝိစိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။

မှတ်ဖွယ်။ ဝေံ စိန္တေထိန္တိ အတ္ထော၊ ယထိဒိပ ရှိရကား၊ ဝိစိန္တေထိကား ပါဌ
ဟောင်းဖြစ်သည်။ ဝေတိ နိပါတမတ္ထံ၊

ဘောန္တော၊ အိုလူများတို့။ တုမေ၊ သင်တကာတို့သည်။ ဒိပကံရဿ၊
သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၎င်း၏။ အာဂမနဘူတံ၊ သော။ မဂ္ဂံကို။ ယဒိသောဓေတ၊ အကယ်၍
သုတ်သင်ကုန်အံ့။ မေ-မယုမ္ပိ၊ ငါ့အားလည်း။ ဧကောကာသံ၊ တခုသော
အရပ်အကွက်ကို။ တုမေ၊ သင်တကာ တို့သည်။ ဒဒါထ၊ ပေးကြပါကုန်။
အဟမ္ပိ၊ ငါသည်လည်း။ တုမေဟိ၊ သင်တကာတို့နှင့်။ သံဟ၊ တကွ၊ ဗုဒ္ဓဿ၊
မြတ်စွာဘုရား၏။ အာဂမနဘူတံ၊ သော။ အဉ္စသံ၊ သော။ ဝဠုမံ၊ သော။
အယနံ၊ သော။ မဂ္ဂံကို။ သောယေဿာမိ၊ သုတ်သင်ချင်ပါ၏။

တဒါ၊ ထိုကုသိုလ်ရိုင်းပင်း သင်းဖြစ်ပါကြောင်း အဖို့တောင်းသော
အခါ၌။ တေမနုဿာ၊ ထိုလူများတို့သည်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၎င်း၏။ အာဂမနံ၊ ကြွလာရာ
ဖြစ်သော။ အဉ္စသံ၊ ခရီးကို။ မံ၊ ငါ့ကို။ သောဓေတံ၊ သုတ်သင်စေခြင်းငှာ။
ဩကာသံ၊ ရေရေညွှန်ညွှန် အလွန်သုတ်သင်ခက်သော အရပ်အကွက်ကို။
မမ၊ ငါ့အား။ အဒိသု၊ ပေးကြကုန်၏။ တဒါ၊ ထိုပေးသောအခါ၌။ အဟံ၊
သည်။ ဗုဒ္ဓေါဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဘုရား ဪဘုရားဪဟူ၍။ စိန္တေန္တော၊ ဘုရား
ကျေးဇူးကို ကြံတွေးအောက်မေ့လျက်။ မဂ္ဂံ၊ ခရီးကို။ သောဓေမိ၊ မငဲ့သေရှင်
လျင်လျင် ပြီးကြောင်း မြေမှုန့်လောင်းလျက် လမ်းကြောင်း တီထွင် သုတ်
သင်၏။

• မမ၊ ငါ၏။ ဩကာသော၊ သုတ်သင်အပ်သော အရပ်အကွက်သည်။ အနိဋ္ဌိ
တေ၊ မပြီးမီ။ ဇိနော၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်မြင်တော် မူပြီးသော။ ဒိပကံ
ရာနာမ၊ သော။ မဟာမုနိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဆဋ္ဌဘိညေဟိ၊ ခြောက်ပါး
သော အဘိညာဉ်တို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ တာဒိဟိ၊ ဣဋ္ဌာရုံ၊ အနိဋ္ဌာရုံ၊
လာဘာ လာဘစသော အဋ္ဌလောကစံတို့၌ ဖောက်ပြန်ခြင်းမရှိ တာဒိဂုဏ်နှင့်
ပြည့်စုံတော်မူကုန်သော။ ဝိမလေဟိ၊ ရာဂစသော အညစ်အကြေး ကင်းကုန်
ပြီးသော။ စတူဟိသတသဟဿေဟိ၊ လေးသိန်းအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။

(၁၅၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒီဏာသဝေဟိ၊ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ပရိဝါရိတော၊ခြံရံအပ်သည်။ ဟုတော့
၍။ အလင်္ကာတပဋိယတ္ထံ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သော။ တံအဉ္စသံ၊ ထိုခရီး
သို့။ ပဋိပဇ္ဇိ၊ ကြွလာတော်မူ၏။

ရမ္မနဂရဝါသိနော၊ ရမ္မာဝတီပြည်သူတို့သည်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဘုရားအား။ ပစ္စုဂ္ဂ
မနာ၊ ခရီးကြိုဆိုကုန်သည်။ ဝါ၊ ရှေးရှုဖြစ်၍ တက်လာကုန်သည်။ ဝတ္တန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ ဘေရိယော၊ စည်တို့ကို။ ဝဇ္ဇန္တိ၊
တီးကုန်၏။ နရမဇ္ဈ၊ လှူနတ်တို့သည်။ အာမောဒိတာ၊ အလွန်ဝမ်းမြောက်
သော နှလုံးရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ သာဓုကာရံ-သာဓုသာဓုဣတိဝစနကြိယံ၊
သာဓုသာဓုဟု မြက်ဆိုခြင်းကြိယာကို။ ပဝတ္တယံ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။

ဒေဝါ၊နတ်တို့သည်။ မနုဿ၊ လူတို့ကို။ ပဿန္တိ၊ မြင်ကုန်၏။ မနုဿာပိစ၊
လူတို့သည်လည်း။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့ကို။ ပဿန္တိ၊ မြင်ကုန်၏။ ဥဘော၊ နှစ်ဦး
ကုန်သော။ တေပိ၊ ထိုနတ်လူတို့သည်လည်း။ ပဉ္စလိကာ၊ ချီအပ်သောလက်အုပ်
ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တထာဂတံ တထာဂတဿ၊ ဒီပင်္ကရာမြတ်စွာဘုရား၏။
အနုပစ္စတော၊ နောက်တော်သို့။ ယန္တိ၊ လိုက်ကုန်၏။ (အာနုယောဂေတိ
သာမိအတ္ထေ ဥပယောဂဝစနံ)။

ဒေဝါ၊နတ်တို့သည်။ ဒိဗ္ဗေဟိ၊ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ တူရိယေဟိ တူရိယေ၊
တူရိယာတို့ကို။ မနုဿာစ၊ လူတို့သည်လည်း။ မာနုဿကေဟိ၊ လူ၌ ဖြစ်ကုန်
သော။ တူရိယေဟိ တူရိယေ၊ တူရိယာတို့ကို။ ဥဘော၊ နှစ်ဦးကုန်သော။
ကေသိ၊ ထို နတ်၊ လူတို့သည်လည်း။ ဝဇ္ဇယန္တာ၊ တီးကုန်လျက်။ တထာဂတံ
တထာဂတဿ၊ ၏။ အနုပစ္စတော၊ နောက်တော်သို့။ ယန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဒိဗ္ဗေ
ဟိတိ အာဒိမံ ဥပယောဂတ္ထေ ကရဏဝစနန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ)။

အာကာသေန အာကာသမ္ပိ၊ ကောင်းကင်၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော။
မဇ္ဈ၊ နတ်တို့သည်။ ဒိဗ္ဗံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော။ မန္ဒာရဝပုံပုံ၊ မန္ဒာရဝ ပည်သော
နတ်ပန်းကို၎င်း။ ပဒုမံ၊ ပဒုမာ ကြာပန်းကို၎င်း။ ပါရိစ္ဆတ္တကံ၊ ပင်လယ်
ကသစ်ပန်းကို၎င်း။ ဒိသောဒိသံ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဩကိရန္တိ၊ ကြံချကုန်၏။

အာကာသေန အာကာသမ္ပိ၌။ အာဂတာ၊ ကုန်သော။ မဇ္ဈ၊ တို့သည်။
ဒိဗ္ဗံ သော။ စန္ဒစုဏ္ဍဉ္စ၊ စန္ဒကူးမုန့်ကို၎င်း။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ ဝရဂန္ဓဉ္စ၊
မြတ်သောနှံသားကို၎င်း။ ဒိသောဒိသံ၊ ထိုထိုအရပ်၌။ ဩကိရန္တိ၊ ကြံချကုန်၏။

နိဒါနကထာ

(၁၅၇)

(ဩကာရာဂမံ ဘုမ္မတ္ထေ စ ဥပယောဂဝစနံ ကတွာ ဒိသောဒိသန္တိ ဝုတ္တိအာကာ
သေနာတိတ္ထေ ဘုမ္မတ္ထေ ကရဏဝစနံ) ။

ဘူမိတလဂတာ၊ မြေအပြင်၌တည်ကုန်သော။ နရာ၊ လူတို့သည်။ စမ္ပကံ၊
စကားပန်းကို၎င်း။ သရလံ၊ ယင်းရူးပန်းကို၎င်း။ နိပံ၊ ကျည်းပန်းကို၎င်း။
နာဂပုန္နာဂကေတကံ၊ ကံ့ကော်ပန်း ပုန်းညက်ပန်း ဆတ်သွားပန်းကို၎င်း။
ဒိသောဒိသံ၊ ၌။ ဥက္ခိပန္နိ၊ ကြဲမြောက်ကုန်၏။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ ကေသေ၊ ပြည်းစည်းမဟုတ် ငုတ်လုတ်
ဥသျှောင်ဖွဲ့နှောင်သော ဆံကျစ်တို့ကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊ ဖြေ၍။ ပိဋိတော၊ ကျောက်
အပြင်သို့။ ဝိပွကိရိတွာ၊ ဖြန့်ကြဲလိုက်၍။ (ထည့်)။ တတ္ထတသ္မိံ ကလလေ၊
ထိုရုဗ္ဗာငတိပြည်သူတို့ ပေးအပ်သော အရပ်အကွက်ညွှန်ပျောင်း၌။ ဝါကစီ
ရဉ္စ၊ လျှော်တေသင်္ကန်းကို၎င်း။ စမ္ပကဉ္စ၊ သစ်နက်ရေကို၎င်း။ ပတ္ထရိတွာန၊
ဖြန့်ခင်း၍။

ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာသည်။ သိဿေဟိ၊ လေးသိန်းသော အရာ
နောက်ပါ တပည့်သံဃာတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ မံ၊ ကို။ အက္ကမိတွာန၊ နှင်း၍။
ဂစ္ဆတု၊ ကြွတော်မူစေသတည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကလေလေ ကလလံ၊ ညွှန်
ပျောင်းကို။ မာအက္ကမိတ္ထ၊ မနှင်းစေသတည်း။ တံအက္ကမနံ၊ ထိုဘုရားမြတ်စွာ
ငါ့ကိုနှင်းကြခြင်းသည်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဒီသရတ္ထံ၊ နေ့၊ ညဉ့်ရှည်စွာ ကာလ
ပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ စီးပွားခြင်းငှာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။ ဣတိဝစနံ၊ ဤသို့
သော စကားကို။ ဝတွာ၊ ဆို၍။ အဝကုဇော၊ မှောက်ခုံ။ ဟုတွာ၍။ အဟံ၊
သည်။ နိပုဇ္ဇိံ၊ ဝပ်ပြီ။ (နန္တိ နိပါတမတ္တံ) ။

အဟံ၊ သည်။ ဣစ္စမာနော၊ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ သာသနာတော်၌
အရဟတ္တဖိုလ်ကို အလိုရှိမှုကား။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့ပင်လျှင်။ ကိလေသေ၊ ကုန်
အောင်စုံသော ကိလေသတို့ကို။ သာတိယာမိ၊ အရဟတ္တမဂ် ဓားသန်လျက်
ဖြင့် ပယ်ဖျက်သတ်ခြင်းငှာစွမ်းနိုင်၏။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့။ ပထဝိယံ၊ ၌။ နိပန္နဿ၊
တံတားကျောက်ဆစ် ခင်းပစ်လျောင်းသော။ မေ၏။ စေတသော၊ စိတ်၏။
ပရိဝိတက္ကော၊ အကြံသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်လတ်ပြီ။ (ဏာတိယာမဟံ၌ အဟံကား
အနက်မရှိနိပါတံ) ။

(၁၅၇)

အဋ္ဌသာလိန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ဣဒါ ဤဒီပကံရာ ဘုရားမြတ်စွာသာသနာတော်၌။ အညာတဝေသေန၊ မထင်ရှားသော အသွင်ဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ အရဟတ္တဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို။ သစ္စိကတေန၊ မျက်မှောက်ပြုသဖြင့်။ မေ၊ အား။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ အဟံ၊ သည်။ သဗ္ဗညုတံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ရှိ။ သဒေဝကေ၊ နတ်နှင့် တကွသော။ လောကေ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ တသီးတခြား ဘုရားတဆူသည်။ ဟေသံ၊ ဖြစ်အံ့။

ထာမဒဿိနာ၊ အားအစွမ်းကို မြင်ခြင်းသဘောရှိသည်။ ပုရိသေန၊ မိန်းမ မဟုတ် ယောက်ျားအစစ်သည်။ သတာ၊ ဖြစ်လျက်။ ဧကေန-ဧကောကေနာ၊ တယောက်အထီးတည်း။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ တိဏ္ဍေန၊ သတ္တဝါတို့ကိုသံသရာဟူသော သမုဒြာမှနိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက်သို့ မတင်မကယ် အလွယ် ကိုယ်ချည်းသာ ကူးသည့်ဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ထို သို့ ထာမဒဿိပုရိသအစစ်ဖြစ်ပါလျက် တယောက်အထီးတည်း ကိုယ်ချည်း သာ ကူးသွားသည့်အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဟံ၊ ငါမူကား။ သဗ္ဗညုတံ၊ သို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ရှိ။ သဒေဝကံ၊ သော။ လောကံ၊ ကို။ သန္တာ ရေထံ၊ သံသရာဟူသော သမုဒြာမှနိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက် သို့ အသင့်ဥပါယ် နိဗ္ဗာန်က မွေဒေသနာဖြင့် ကယ်တင်ပေအံ့။

ပုရိသုတ္တမေ၊ ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်သော ဒီပကံရာ မြတ်စွာဘုရား၌။ မေ၊ ငါသည်။ ကတေန၊ ပြုအပ်သော။ ဣမိနာ-ဤဒီပသေန၊ ဤသို့အသက်စွန့်စား ဘံတားကျောက်ဆစ် ခင်းပစ်လှူခြင်းသဘောရှိသော။ မေ၊ ၏။ အဓိကာရေန၊ လွန်ကဲသောကုသိုလ်ဖြင့်။ သဗ္ဗညုတံ၊ သို့။ ပါပုဏိတွာ၊ ရောက်၍။ ဗဟံ၊ ချားစွာသော။ ဇနတံ၊ ကို။ ဝါ၊ ဇနတံဗဟံ၊ ဩသလေးဖြာ ဗလဝါမုခံ ရေဟုတ် ဒီမုန် ရေအဟုန်ဖြင့် ပျက်ကုန်ဖန်ဖန် အားမသန်သား မကျန်ပြောထူ သုံးဘော်လူကို။ တာရေမိ၊ ဆယ်ယူကယ်တင်ရလို၏။

သံသာရသောတံ၊ သံသရာတည်းဟူသောရေအယဉ်ကို။ ဝါ၊ သံသရာကို ပြုပြင်တတ်သော တဏှာဟူသောအယဉ်ကို။ ဆိန္နိတွာ၊ ဖြတ်၍။ တယော၊ ဆုံးပါးကုန်သော။ ဘလေ၊ ဘဝတို့ကို။ ဝိဒ္ဓံသေတွာ၊ ဖြတ်၍။ ဓမ္မနာဝံ၊ အဋ္ဌကိ ဘ အရိယမဂ်တည်းဟူသောလှေသို့။ သမ္မာရုယ၊ ကောင်းစွာတက်၍။ သဒေ သော၊ လောကံကို။ သန္တာရေထံ၊ သံသရာဟူသော သမုဒြာမှ နိဗ္ဗာန်

နိဒါနကထာ

တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက်သို့ အသင့်ဥပါယ နိယျာနိကဓမ္မ ဒေသနာ ဖြင့် ကယ်တင်ပေအံ့။ ဣတိဒေဝံသို့။ မေ၊ ဇာ၊ စောသော၊ ဇာ။ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်လတ်ပြီ။ (ထည့်)။

လောကဝိဒ္ဓ၊ လောကသုံးပါးကို ယထာဘူတ သိတော်မူသော။ အာဟု တိနံ၊ အခဝမှဆောင်၍ လူ့အပ်သော အလှူဝတ္ထုတို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟော၊ ခံတော်မူ ထိုက်သော။ ဒီပင်္ကဏေ၊ သည်။ မံ-မမ၊ ဇာ။ ဥဿိသကေ၊ ဦးခေါင်း၏အနီး၌။ ဝါ၊ ခေါင်းဦး၌။ ဌတွာန၊ ရပ်၍။ မံ၊ ကို။ ဣဒံစနံ၊ ဤဗျာဒိတ်စကားကို။ အဗြဝိ၊ ဟောတော်မူ၏။

၀၀နတ္ထ။ ။ နုရတောပိ၊ အာနေတွာ ဟုနိတဗ္ဗာတိ အာဟုတိယော၊ အာဟုတိနန္တိ ဣတ္ထ ဥပယောဂဣတ္ထ သဒဓိဝစနန္တိ ဓဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သီသဿ ထဓိပံ ဥဿိသံ၊ ဥဿိသ မေဝ ဥဿိသကံ။

ဇဋ္ဌိလံ၊ ပြည်းစည်းမဟုတ်ငုတ်လုတ်ဥသျှောင် ဆံကျစ်နှောင်သော။ ဝါ၊ ဆံကျစ်ရှိသော။ (ဇဋ္ဌာ တေဿ အတ္ထိတိ ဇဋ္ဌိလော၊ စဂ္ဂဟဏေန ဣလပစ္စ ယော မူသင့်သည်)။ ဥဂ္ဂတာပနံ၊ ထက်သောသီလရှိသော။ ဝါ၊ ထင်ရှားသော သီလရှိသော။ ဣမံ-ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ တာပသံ၊ ကို။ ပဿထ၊ သင်တကာတို့ ရှုပါကုန်လော့။ အယံဇဋ္ဌိလော၊ ဤရသေ့သည်။ ဣတော၊ ဤ သာရမဏ္ဍကမ္မာမှ။ အပရိမေယျေ၊ ကမ္မာကုဋေတို့ဖြင့် ရေတွက်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းသော။ ကပ္ပေ၊ လေးဆချေနှင့် ကမ္မာတသိန်းတို့ကို။ အတိက္က မိတွာ၊ လွန်၍။ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကာနံ၊ ကမ္မာတသိန်း အလွန်ရှိကုန် သော။ စတုန္ဒရံ၊ အသင်္ချေယျာနံ၊ တို့၏။ မတ္တကေ၊ အထက်ဖြစ်သော။ ဘဒ္ဒကပ္ပေ၊ ဘဒ္ဒကပ်၌။ လောကေ၊ ၌။ ဗုဒ္ဓေ၊ ဝါ၊ ငါနှင့်ရည်တူသုံးပါးလူကို ဆယ်ယူကယ်ဖို့ နူးတို့သူကြီး အသီးဘုရားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်ပေလတံ။

ဣမဿတာပသဿ၊ ဤသုမေဓာရသေ့၏။ ဣဒံကမ္မံ၊ ဤတံတားကျောက် ဆစ်ခင်းပစ်ပေးလှူခြင်း တည်းဟူသော ကုသိုလ်ကံသည်။ အဟော အစ္စရိယံ၊ အံ့ဘွယ်ရှိပေစူ။ ဤဒိသတာပသဘူတော၊ ဤသို့လက်ပစ်ခတ်တီး အံ့ချိုး လောတ်သော ရသေ့ဖြစ်သော။ သောတထာဂတော၊ ထိုဘုရားလောင်း သည်။ ရမ္မာ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ ကပိလဝုယာ၊ ကပိလဝတ်အမည်

ရှိသော နေပြည်တော်မှ။ နိက္ခိမိတွာ၊ စွန့်ခွါရက်ရက် တောကြီးထွက်ပြီး၍။ ပဓာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းစီးဖြန်းခြင်းလုံ့လကို။ ပဒဟိတွာန၊ အားထုတ်ပြီး၍။ ဒုက္ကရ ကာရိယံ၊ ခဲခက်ငြိုငြင်သဖြင့် ပြုအပ်သောအမှုကို။ ကတွာန၊ ၍။

ဤဒိသ တာပသဘူတော၊ ဤသို့ လက်ပစ်ခတ်တီး အံ့ချီးလောက်သော ရသေ့ဖြစ်သော။ သောတထာဂတော၊ ထိုဘုရားသည်။ အဇပါလဂုက္ခမူလေ၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင်ရင်း၌။ နိသီမိတွာ၊ နေ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဆိတ်ကျောင်း ညောင်ပင်ရင်း၌။ ပါယာသံ၊ သေဋ္ဌေးသမီး သုဇာတာသည် လှူအပ်သော နို့သစ်ဆွမ်းကို။ ပဂ္ဂယ၊ ရွှေခွက်နှင့်တကွ ခံယူ၍။ နေရဉ္စရံ၊ နေရဉ္စရာဖြစ်သို့။ ဥပေဟိတိ၊ ကပ်လတ်။

မှတ်စွယ်။ ။ ကပိလဝတ္ထု ဝယာ ဟူအပ်လျက် ဝတ္ထုကြေသည်။ သုမေဓတာပ သဿ အဝသံ တဘာဂတဘာဝိဘာဝတော တထာဂတောတိ ဝုတ္တံ၊ ယထာ အဝမာ ရာဇဂဟံ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဝုတ္တုန္တ ဘာပိပိ ဘူတောပိယ ဥပစရိယတိတိ။

သုမေဓတာပသဘူတော၊ သုမေဓာရသေ့ဖြစ်သော။ သောဇိနော၊ ထို ဘုရားလောင်းသည်။ နေရဉ္စရာယ၊ ၍။ တီရမ္ပိ၊ ကမ်းနား၌။ ပါယာသံ၊ ဆိတ် ကျောင်းညောင်အောက် ရမြောက်ခဲလှစ် နို့သစ်ဆွမ်းကို။ အဒ-အဒိတွာ၊ ဘုဉ်းပေး၍။ ပဋိယတ္ထဝရမဂ္ဂေ၊ နတ်တို့ တန်ဆာဆင်အပ် မြတ်သောနတ် လမ်းမဖြင့်။ ဗောဓိမူလံ၊ သို့။ ဥပေဟိ၊ ကပ်လတ်။ (အဒါတိ ဧတ္ထ တွာလော ပေါ၊ အဒဓာတုစ ဘက္ခဏေတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော)။

အနုတ္တရော၊ အတုမရှိသော။ သုမေဓတာပသဘူတော၊ သုမေဓာရသေ့ ဖြစ်သော။ သောဇိနော၊ ထိုဘုရားသည်။ တတော၊ ထိုဗောဓိပင်ရင်းသို့ ကပ်သည်မှ။ ပစ္စာ၊ ၌။ ဗောဓိမူလံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ကြည်ရာ ဗောဓိပင် ကို။ ပဒက္ခိဏံ၊ လကျော်ရစ်လှည့်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ မဟာယသော၊ များမြတ် သော အခြံအရံ အကျော်အစောရှိသော။ သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ အတုမရှိ ကိုယ်တော် တိုင်သိသော။ သောဇိနော၊ ထိုသုမေဓာဘုရားသည်။ အဿတ္ထမူလေ၊ ညောင် ဗုဒ္ဓဇာတပင်ရင်း၌။ သဗ္ဗဓမ္မေ၊ ကုန်အောင်စုံသော ဥေယျဓံတရားတို့ကို။ ဗုဒ္ဓိဿတိ၊ သားသားရားရား ပိုင်းခြားနားလျက် ထွေပြားကုန်စင် သိမြင် လတ်။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၁၆၁)

ဣမဿ ဤဒိသ တာပသဘူတဿ၊ ဤသို့ လက်ပစ်ခတ်တီး အံ့ချီး စလောက် ဂုဏ်ရောက်သော ရသေ့ဖြစ်သော။ ဇိနဿ၊ သုမေဓာဘုရား၏။ ဇနိကော၊ မွေးဖွားသော အမိရင်းဖြစ်သော။ မာတာ၊ မယ်တော်သည်။ မာယာ နာမ၊ မာယာအမည်ရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။ ဇနကော၊ အဘရင်းဖြစ် သော။ ပိတာ၊ ခမည်းတော်သည်။ သုဒ္ဓေါဒနောနာမ၊ သုဒ္ဓေါဒန အမည် ရှိသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့။ အယံ၊ ဤသုမေဓာဖြစ်သောဘုရားသည်။ ဂေါ တမော၊ ဂေါတမအမည်ရှိသည်။ ဟေဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။

ဣမဿဇိနဿ၊ ဤသုမေဓာဘုရား၏။ အနာသဝါ၊ အာသဝေါကင်း ကုန်ပြီးသော။ ဝီတရာဂါ၊ ကင်းပြီးသော ရာဂရှိကုန်သော။ သန္တစိတ္တာ၊ ကိလေသာ တည်းဟူသော ပူပန်ခြင်း ငြိမ်းသဖြင့် ငြိမ်းသော စိတ်ရှိကုန် သော။ သမာဟိတာ၊ တည်ကြည်သော နှလုံးရှိကုန်သော။ ကောလိတော၊ ကောလိတ အမည်ရှိသော။ သာဝကောစ၊ တပည့်၎င်း။ ဥပတိဿော၊ ဥပတိဿအမည်ရှိသော။ သာဝကောစ၊ တပည့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဂ္ဂါ၊ မြတ်ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။ သာဝကော၊ တပည့်တို့သည်။ ဟေဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတံ့။ ဣမံ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဇိနံ၊ သုမေဓာဘုရားကို။ အာနန္ဒောနာမ၊ အာနန္ဒာအမည်ရှိသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးသည်။ ဥပဋ္ဌိဿတိ၊ လုပ်ကျွေးလတံ့။

ဣမဿဇိနဿ၊ ဤသုမေဓာဘုရား၏။ အနာသဝါ၊ ကုန်သော။ ဝီတရာဂါ၊ ကုန်သော။ သန္တစိတ္တာ၊ ကုန်သော။ သမာဟိတာ၊ ကုန်သော။ ဓေမာ၊ ဓေမာ အမည်ရှိသော။ သာဝိကာစ၊ တပည့်မ၎င်း။ ဥပ္ပလဝဏ္ဏာ၊ ဥပ္ပလဝဏ်အမည် ရှိသော။ သာဝိကာစ၊ တပည့်မ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဂ္ဂါ၊ ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။ သာဝိကာ၊ တို့သည်။ ဟေဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတံ့။

မှတ်စုမ်း။ ။ ဗောဓိ တဿ ထဂဝတော အဿတ္ထောတိ ပဝုစ္စတိ၊ ဤနေရာတွင် ရှိသင့်သည်။

တဿဘဂဝတော၊ ထိုသုမေဓာဘုရား၏။ ဗောဓိ၊ ပွင့်ရာဗောဓိကို။ အဿတ္ထောတိ၊ ညောင်ဗုဒ္ဓဟေဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ အာနန္ဒောနာမ၊ အမည် ရှိသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ ဥပဋ္ဌဟိဿတိ၊ လုပ်ကျွေးလတံ့။ စိတ္ထောစ

ဝိပဿနာ - နိဂ္ဂဟိတ

(၁၆၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

စိတ္တသူကြွယ်၎င်း။ ဟတ္ထာဋ္ဌဝကောစ၊ ဟတ္ထာဋ္ဌဝက၎င်း။ ဣတိ သို့။ အဂ္ဂါ၊
ကုန်သော။ ခွေ၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌကာ၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်။ ဟေဿန္တိ၊
ကုန်လတ်။ နန္ဒမာတာစ၊ နန္ဒ၏ အမိဖြစ်သောဥတ္တရာ၎င်း။ ဥတ္တရာစ၊ ခုဇုတ္တရာ
၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဂ္ဂါ၊ ကုန်သော။ ခွေ၊ ကုန်သော။ ဥပဋ္ဌကာ၊ အလုပ်
အကျွေးမတို့သည်။ ဟေဿန္တိ၊ ကုန်လတ်။ ဣတိဣဒံစနံ၊ ဤ ဗျာဒိတ်စကား
ကို။ အဗြဝိ၊ ဟောတော်မူ၏။

ပုဏ်ဗွယ်။ ။ ဣဒမတ္ထံ ဣတိသဒ္ဓံ အဇ္ဈာဟရိတွာ တဿ ဟေဋ္ဌာ တေန ဝစနန္တိ
ဣမိနာ သဗ္ဗန္ဒော၊ အာနန္ဒောနာမ ဥပဋ္ဌာကော၌ ဋ္ဌာလိုသည်။ စိတ္ထောစ
ဟတ္ထာဋ္ဌဝကော အဂ္ဂါ ဟေဿန္တိပဋ္ဌကာ၌ ဋ္ဌလိုသည်။ နန္ဒမာတာစ ဥတ္တရာ၊
အဂ္ဂါဟေဿန္တိပဋ္ဌကာ၌ ဋ္ဌလိုသည်။ အဿတ္ထမူလေ သမ္ဗုဒ္ဓေါပုဏ္ဏိယာတိ မဟာ
ယသော ဗောဓိကိုဆိုပြီးသော်လည်းမယ်တော်စသည်ကို ကြားခြင်းဖြင့်ပေါင်း၍
ယူခြင်းငှာ “ဗောဓိတဿ ထဝဝတော၊ အဿတ္ထောတိ ပဝုစ္စတိ” ဟု ဟော
ပြန်သည်။

အသမဿ၊ ဘုံသုံးပါးတို့တွင် အခြားသူနှင့်မတူသော။ မဟေသိနေ၊ မြတ်
သော သတင်း ကျေးဇူး အစုအစရှိသည်ကို ရှာတော်မူတတ်သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊
ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား၏။ (ထည့်)။ ဣဒံစနံ၊ ဤ ဗျာဒိတ် စကားကို။
သုတွာန၊ ကြားရသောကြောင့်။ နရမရူလူ၊ နတ်တို့သည်။ အယံ၊ ဤသုမေဓာ
ရသေ့သည်။ ဗုဒ္ဓဗိဇိကိရာဘုရားမျိုးစေ့ဖြစ်သတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာမော
ဒိတာ၊ ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟေဿန္တိ၊ ကုန်လတ်။

ဒဿဟဿိသဒေဝကာ၊ တသောင်းသော စကြဝဠာ၌ နေကုန်သော
နတ်နှင့်တကွသောလူတို့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌိသဒ္ဓါ၊ ကြေးကြော်သော အသံရှိကုန်
သည်။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အပ္ပေါဋ္ဌန္တိစ၊ လက်ပန်းပေါက်လည်း ခတ်ကုန်၏။
ဟသန္တိစ၊ ရယ်ရွှင်လည်းရယ်ရွှင်ကုန်၏။ ကတဉ္ဇလီ၊ ဦးလွန်ကိုယ်စီ ငွေပုံချိုသို့
အညီ လက်အုပ်မိုးကုန်လျက်။ နမဿန္တိစ၊ ရှိလည်း ရှိခိုးကုန်၏။

ဝေဓုတ္ထံ ။ ဒဿဟဿိယံ ဝသန္တာ သဒေဝကာ ဒဿဟဿိသဒေဝကာတိ
အဋ္ဌဇ္ဈာသောမသမာဓော ဝါ၊ မဏိပီပ။

လောကနာတဿ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော။ ဣမဿ
ဇီနဿ၊ ဤဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာ၏။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ မပ

နိဒါနကထာ

ငါတို့သည်။ ယဒိဝိရဇ္ဈိယာမ နသမ္မာပုဏိဿိယာမ၊ အကယ်၍ မမိနိုင်ကုန်အံ့။
ဝါ၊ မဂ်ဖိုလ်မရ ချော်ကြကုန်အံ့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အနာဂတမှိ အဓ္မိနော၊
အနာဂတ်ဖြစ်သောကောလ၌။ ဣမံ ဣမဿ၊ ဤသုမေဓာဘုရား၏။ သမ္ပုခါ၊
မျက်မှောက်တော်၌။ ဟေဿာမ၊ ဖြစ်ရလိုကုန်၏။

နဒိံ၊ မြစ်ကို။ တရန္တာ၊ ကူးကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ပဋိတိတ္ထံ၊
တူ၍ဖြစ်သောဆိပ်ကို။ ဝိရဇ္ဈိယ၊ ချွတ်ယွင်း၍။ ဟေဠာတိတ္ထေ ဟေဠာတိတ္ထံ၊
အောက်ဖြစ်သောဆိပ်ကို။ ဂဟေတွာန၊ ယူ၍။ မဟာနဒိံ၊ မြစ်ကြီးကို။
ပတ္တရန္တိယထာ၊ ကူးကုန်၏သို့။

ဝေမေဝ၊ ဤအတူ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဣမံဇိနံ၊ ဤ
ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာကို။ ယဒိမုဉ္ဇာမ၊ အကယ်မဂ်ဖိုလ်မရ လွတ်ကုန်အံ့။
မယံ၊ တို့သည်။ အနာဂတမှိအဓ္မိနော၌။ ဣမံဣမဿ၊ ဤသုမေဓာဘုရား၏။
သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်တော်၌။ ဟေဿာမ၊ ဖြစ်ရလိုကုန်၏။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့။
ပတ္တနံ၊ ဆုတောင်းပန်ထွာခြင်းကို။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာ၊
နတ် လူတို့သည်။ အကံသု၊ ပြုတောင်းကုန်၏။ (ဣတိဝေံ စသည်ကား ပါဠိ
သေသ၊ ဟေဠာတိတ္ထေ၌ ဒုတိယာအနက်၌ သတ္တမိသက်သည်)။

လောကဝိဒ္ဓ၊ လောကသုံးပါးကို သိတော်မူသော။ အာဟုတိနံ၊ အဝေးမှ
ဆောင်၍ လူ့အပ်သော အလူတို့ကို။ ပဋိဂ္ဂဟော၊ ခံခတ်မှုထိုက်သော။ ဒီပင်္က
ရာ၊ သည်။ မမ၊ ငါ၏။ ကမ္ပံ၊ အသက်စွန့်စား တံတားကျောက်ဆစ် ခင်းပစ်
ပေးလှူခြင်း တည်းဟူသော ကုသိုလ်ကံကို။ ပကိတ္တေတွာ၊ ချီးမွမ်းတော်မူ၍။
ဒက္ခိဏပါဒံ၊ လကျာခြေတော်ကို။ ဥဒ္ဓရိ၊ ချီမြှောက်တော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုဗျာဒိတ် ကြားရာအရပ်၌။ ယေဇိနပုတ္တာ၊ အကြင်မြတ်စွာ
ဘုရားသားတော်တို့သည်။ အာသု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။
တေဇိနပုတ္တာ၊ တို့သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ပဒက္ခိဏံ၊ လကျာရစ်လှည့်သည်ကို။ အကံသု၊
ပြုကြကုန်ပြီ။ နရာစ၊ လူတို့သည်၎င်း။ နာဂါစ၊ နဂါးတို့သည်၎င်း။ ဂန္ဓဗ္ဗာစ၊
ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်၎င်း။ မံ၊ ငါ့ကို။ အဘိဝါဒေတွာန၊ ရှိခိုး၍။ ပက္ကမံ၊ ၆ကြ
ကုန်ပြီ။

သသံဇော၊ လေးသိန်းသော သံဆာတော်တို့နှင့် တကူသော။ လောက
နာယကေ၊ လူသုံးပါးတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့ ပို့ဆောင်တော် မူတတ်သောဒီပင်္ကရာ

(၁၆၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မြတ်စွာဘုရားသည်။ မေငါ၏။ဒဿနံ၊မြင်ကောင်းရာအရပ်ကို။အတိက္ကန္တေ၊
လွန်သည်ရှိသော်။တဒါ၊ထိုလွန်သောအခါ၌။ အဟံ၊ သည်။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌေန၊
ရွှင်လန်း နှစ်သက်သော။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ အာသနာ၊ မှောက်ခုံဝပ်ရာ
ညွှန်နေရာမှ။ ဝုဋ္ဌဟိ၊ ထပြီ။

သုခေန၊ ခပ်သိမ်းသော လောကီချမ်းသာတို့ထက် လွန်မြတ်သောဘုရား
ဖြစ်အံ့ဟု ဗျာဒိတ်စကားကြားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောချမ်းသာဖြင့်။ သုခိ
တော၊ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်သည်။ ဟောမိ၊ဖြစ်၏။ပါမောဇ္ဇေန၊ နုသော
ပီတိဖြင့်။ပမောဒိတော၊ငမ်းမြောက်သောနှလုံးရှိသည်။ အမှီ၏။ ပီတိယာ၊
အားကြီးသော ပီတိဖြင့်။အဘိဿန္ဓော၊ ကိုယ်လုံးပျံ့နှံ့သော ပီတိရှိသည်။
အမှီ၏။အဟံ၊သည်။တဒါ၊ထိုအခါ၌။ပလ္လင်္ဂံ၊ ထက်ဝယ်ပလ္လင်ကို။ အာ
ဘုဇိ၊ ဖွဲ့ခွေပြီ။

အဟံ၊ သည်။တဒါ၊၌။ပလ္လင်္ဂံ၊ထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖြင့်။နိသီဒိတွာ၊နေ၍။
ဝေံသိ၊စိန္တေသိ၊ကြံပြီ။အဟံ၊သည်။ဈာနေ၊ရူပဈာန်၊ အရူပဈာန်၌။ ဝသိ
ဘူတော ဝသိဘာဝပ္ပတ္တော၊ ဝသိဘော်သို့ ရောက်သည်။ အမှီ၊ ဖြစ်ပြီ။
အဘိညာပါရမိ၊ ငါးပါးသော အဘိညာဉ်၏ အပြီးအဆုံးသို့။ ဂတော၊
ဝလဉ္ဇန အဝါးဝသဖြင့် ရောက်သည်။ အမှီ၊ဖြစ်၏။

ဒသသဟသိလောကမ္ပိ၊ တသောင်းသောလောကဓာတ်၌။မေ ငါနှင့်။
သမာ၊အရည်အချင်းတူကုန်သော။ ဣသယော၊ရသေ့တို့သည်။နတ္ထိ၊မရှိကုန်။
အဟံ၊သည်။ဣဒ္ဓိဓမ္မေသု၊ဣဒ္ဓိဝိဓ စသည်အပြား ငါးပါးသော တန်ခိုး
ကျေးဇူးတို့၌။အသမော၊သူမတူသည်။အမှီ၊ဖြစ်ပြီ။ဤဒိသံ၊ ဤအဘိညာဉ်
သုခထက် လွန်မြတ်သော သဘောရှိသော။သုခံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ကြားခြင်း
ကြောင့်ဖြစ်သောသုခကို။ အလဘိ၊ ရပြီ။

မယံ၊၏။ပလ္လင်္ဂံဘုဇနေ၊ ထက်ဝယ်ပလ္လင်ဖွဲ့ခွေ နေသောအခါ၌။ ဒသ
သဟသိဝါသိနော၊ တသောင်းသော စကြဝဠာ၌နေကုန်သော သုဒ္ဓါဝါသ
ဗြဟ္မာတို့သည်။အယုသုမေမ၊အရှင်သုမေဓာ။ တံ၊ အရှင်သုမေဓာသည်။
ရဝံ၊မချွတ်။ဗုဒ္ဓေါ၊ဘုရားသည်။ ဘဝိဿသိ၊ဖြစ်လတံ။ဣတိ၊ ဤသို့။ မဟာ
နာမံ၊ သည်းစွာသော စနည်းတပေါင်သံကို။ ပဝတ္ထေသု၊ ဖြစ်စေကုန်ပြီ။

နိဒါနကထာ

အယျသုမေဓ၊ အရှင်သုမေဓာ။ ပုဗ္ဗေ အတိတဗုဒ္ဓကာလေ၊ ရှေးလွန်လေ
 ပြီးသော အတိတ်ဘုရားလက်ထက်၌။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ ဗျာဒိတ်ရပြီးသော
 ဘုရားလောင်းတို့၏။ ပလ္လင်္ဂဝရမာဘုဇေ၊ မြတ်သော ထက်ဝယ်ပလ္လင်ကို
 ဖွဲ့ခွေသောအခါ၌။ ယာနိနိမိတ္တာနိ၊ အကြင်နိမိတ်တို့သည်။ ပဒိဿန္တိ၊ ထင်
 ကုန်၏။ တာနိ နိမိတ္တာနိ၊ ထိုနိမိတ်တို့သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿရေ၊ ထင်
 ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ နိမိတ်ထင်မြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ အရှင်
 သုမေဓာသည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ တံ။ ဣတိဣဒံ၊ ဤ
 သည်းစွာသော စနည်းတပေါင်သံကို။ ပဝတ္တေသု၊ ဟစ်ကြွေးကြော်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ယာနိတိ ဝတ္တဗ္ဗေ လိင်္ဂပလ္လောသေန ယာတိ ဝုတ္တံ၊ နိကာရလော
 ပေန ဝါ။ တာနိ အဇ္ဇ ပဒိဿရေတိ ဝုတ္တံ၊ န ပန တာနိယေဝ နိမိတ္တာနိ အဇ္ဇ
 ပုဂ္ဂဗ္ဗန္တိ၊ တံသဒိသတ္တာ ပန တာနိ အဇ္ဇ ပဒိဿရေတိ ဝုတ္တန္တိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

သိတံ၊ အချမ်းသည်။ ဗျပဂတံ၊ ကင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥဏှဉ္စ၊ အပူသည်
 လည်း။ ဥပသမ္ပတိ၊ ငြိမ်း၏။ တာနိနိမိတ္တာနိ၊ ထိုအချမ်းကင်းခြင်း အပူငြိမ်းခြင်း
 တို့သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ နိမိတ်ထင်သည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။

ဒသသဟသိလောကဓာတု၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်တို့သည်။
 နိဿဒ္ဒါ၊ အသံကင်းကုန်သည်။ နိရာကုလာ၊ နှောက်ရှက်ခြင်း ကင်းကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာနိ နိမိတ္တာနိ၊ ထိုအသံကင်းခြင်း နှောက်ရှက်ခြင်း ကင်း
 ခြင်းတို့သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ သည်။
 ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။

မဟာ ဝါတာ၊ မုန်တိုင်းလေတို့သည်။ နဝီယန္တိ၊ လောကုန်။ သန္တိ
 ယော၊ ဂင်္ဂါမကြွင်း မြစ်ခပင်းတို့သည်။ နသန္တန္တိ၊ အကြေမသွား တုံနား
 ကုန်၏။ တာနိ နိမိတ္တာနိ၊ ထိုသို့ မုန်တိုင်းသည်းစွာမလာခြင်း ဂင်္ဂါမကြွင်း
 မြစ်ခပင်းလည်း စီးခြင်းမရှိ တုံ့ဘိညာဓေ အကြေမသွား တုံနားခြင်းနိမိတ်
 တို့သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊
 မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။

တာဝဒေ၊ ထိုသို့ ရှေးဘုရားလောင်းတို့ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေသောအခါ၌။
 ထလဇာ၊ ကြည်း၌ဖြစ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖါ၊ ပန်းတို့သည်၎င်း။ ဒကဇာ၊ ရေ၌
 ဖြစ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖါ၊ တို့သည်၎င်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ပုပ္ဖါ၊ ရေပန်း
 ကြည်းပန်းတို့သည်။ ပုပ္ဖန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေပိ၊ ထိုရေပန်း
 ကြည်းပန်းတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပုပ္ဖိတာ၊ ပွင့်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ထံ့သည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊
 လတံ။

တာဝဒေ၊ ထိုသို့ ရှေးဘုရားလောင်းတို့ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေသောအခါ၌။
 လတာဝါ၊ နွယ်တို့သည်၎င်း။ ယဒိ၊ ထိုမြို့။ ရုက္ခာဝါ၊ သစ်ပင်တို့သည်၎င်း။
 ဖလဓာရာ၊ အသီးကိုဆောင်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။
 တေပိ၊ ထိုနွယ်သစ်ပင်တို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဖလိတာ-သဉ္ဇာတဖလာ၊
 ဖြစ်သောအသီးရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ့၊ သည်။
 ဓုဝံ၊ မြ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။

တာဝဒေ၊ ထိုသို့ ရှေးဘုရားလောင်းတို့ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေသောအခါ၌။
 အာကာသဋ္ဌာ၊ ကောင်းကင်၌တည်ကုန်သော။ ရတနာ၊ ပုလဲစသော ရတနာ
 တို့သည်၎င်း။ ဘူမဋ္ဌာ၊ မြေ၌ တည်ကုန်သော။ ရတနာ၊ တို့သည်၎င်း။
 ဇောတန္တိ၊ အလှုံပြောင်ပြောင် အရောင်တောက်ပကုန်၏။ တေပိရတနာ၊ ထို
 ကောင်းကင်၌တည်သော ပုလဲစသောရတနာ မြေ၌တည်သော ပုလဲစသော
 ရတနာတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဇောတန္တိ၊ အလှုံပြောင်ပြောင် အရောင်
 တောက်ပကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ့၊ သည်။ ဓုဝံ၊ မြ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။
 ဘဝိဿတိ၊ လတံ။

တာဝဒေ၊ ထိုသို့ ရှေးဘုရားလောင်းတို့ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေသောအခါ၌။
 မာနုဿိကာ၊ လူ၌ဖြစ်ကုန်သော။ တူရိယာ၊ တူရိယာတို့သည်၎င်း။ ဒိဗ္ဗာ၊
 နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ တူရိယာ၊ တို့သည်၎င်း။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အလိုလိုမည်ကုန်၏။
 တေပိဥဘော၊ ထိုသို့ လူ့ပြည်၊ နတ်နည် နှစ်မျိုးစည်တို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊
 ယနေ့။ အဘိရဝန္တိ၊ သံချိုကြည်ကြည် ခြိမ်းမျှမြည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ထံ့၊ သည်။ ဓုဝံ၊ မြ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ (တေပဇ္ဇာဘော အဘိ
 ရဝန္တိ၊ ဟု မဏိဒီပအလိုရှိသင့်သည် အနက်မကွဲပြီ)။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

တာဝဒေသ၌။ ဂဂနာ၊ ကောင်းကင်မှ။ ဝိစိတ္တပုပ္ဖါ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းမိုး
တို့သည်။ အဘိဝဿန္တိ၊ ရွာကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုဆန်းကြယ်သော ပန်းမိုးတို့
သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဝဿန္တိ၊ ရွာကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊
သည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။

မဟာသမုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာဘုဇတိ၊ ဝဲသို့လည်၏။ ဒသသဟဿိ၊ တသောင်း
သော လောကဓာတ်သည်။ ပကမ္မတိ၊ တုန်လှုပ်၏။ ဥဘော၊ နှစ်ပါးကုန်
သော။ တေပိ၊ ထိုမဟာသမုဒ္ဓာ ဇာတိခေတ်အပေါင်း သောင်းလောက
ဓာတ်တို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ နေ့။ အဘိရဝန္တိ၊ ကြည်နာသံဟည်း တော်လည်း
ထိန်းပြီ အလိုလိုမြည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊
သည်။ အဝိဿသိ၊ လတံ။ (တေပိ အဇ္ဇ ဥဘော အဘိရဝန္တိ ဖြတ်)။

တာဝဒေသ၌။ ဒသသဟဿေ-ဒသသဟဿပမာဏေ၊ တသောင်းစကြ
ဝဠာပမာဏရှိသော ဇာတိခေတ်၌။ နိရယေ-နိရယေသုပိ၊ ငရဲတို့၌လည်း။
အဂ္ဂိ၊ မီးတို့သည်။ နိဗ္ဗန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ တေပိအဂ္ဂိ၊ ထိုမီးတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊
ယနေ့။ နိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊
သည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ (နိရယေပိ၌ သုကြေ
သည်။ (ဝါ) ဇာတ်ကိုအနေ၊ ဟောရိုးထွေ ချလေကေဝုစံ ဖြစ်သည်)။

သုရိယော၊ နေသည်။ ဝိမလော၊ အညစ်အကြေးကင်းသည်။ ဟောတိ၊
၏။ သဗ္ဗာ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တာရကော၊ ကြယ်အပေါင်းတို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊
ထင်ကုန်၏။ တေပိ၊ ထိုကြယ်အပေါင်းတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿန္တိ၊
နန်းဝယ်ကြက်ဟန် မျက်ဗီတာန်သို့ တသွန်ဝန်းကျင် ပြုပြု ထင်ကုန်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ။

တာဝဒေသ၌။ အနောဝဠေန-အနဩဝဠေနပိ၊ မိုးမရွာဘဲသော်လည်း။ ဥဒကံ၊
ရေသည်။ မဟိယာ၊ မြေမှ။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇိ၊ မိုးပန်းအလားပေါ်ထွက်၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။
တမ္ပိ၊ ထိုရေတံခွန်သည်လည်း။ မဟိယာ၊ မှ။ ဥဗ္ဗိဇ္ဇတေ၊ မိုးပန်းအလား
ပေါ်ထွက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ။

ဂဂနမဏ္ဍလေ၊ ကောင်းကင်ပြင်၌။ တာရာဂဏာ၊ သတ္တဗီသနက္ခတ်မှ
တပါး ကြယ်အပေါင်းတို့သည်၎င်း။ နက္ခတ္တာ၊ သတ္တဗီသနက္ခတ်တို့သည်
၎င်း။ ဝိရောစန္တိ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ ဝိသာခါ၊ ဝိသာခါနက္ခတ်သည်။ စန္ဒိမာ

(၁၆၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ယုတ္တာ၊ ပြည့်သောလနှင့် ယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ခုပုဗ္ဗေ၊ ဘဝိဿသိ။

ဗိလာသယာ၊ တွင်း၌နေကုန်သော မြေမြေပါစသော သတ္တဝါတို့သည် ၎င်း။ ဒရိသယာ၊ ချောက်၌နေကုန်သော မြေခွေးစသော သတ္တဝါတို့သည် ၎င်း။ သကာသယာ၊ မိမိတို့နေရာမှ၊ နိက္ခမန္တိ၊ ထွက်ကြကုန်၏။ တေပိ၊ ထို တွင်း၌နေသော သတ္တဝါ ချောက်၌နေသော သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ အာသယာ၊ မိမိတို့နေရာမှ။ ဆုဒ္ဓါ၊ နိက္ခန္တာ၊ ထွက်ကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ခုပုဗ္ဗေ၊ ဘဝိဿသိ။

တာဝဓေ၌။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ အရတိ၊ မမေ့လျော်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သန္တုဋ္ဌာ၊ မှန်မြတ်သော သန္တောသဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သန္တုဋ္ဌာ၊ မှန်မြတ်သော သန္တောသဖြင့် ရောင့်ရဲကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ခုပုဗ္ဗေ၊ ဘဝိဿသိ။

တဒါ၌။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ရောဂါ၊ ကိုးဆယ့်ခြောက်ဖြာရောဂါတို့သည်။ ဥပသမ္ပန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ ဝိသုတ္တံ၊ မှတ်သိပ် ဆာလောင်ခြင်း သည်လည်း။ ဝိနုဿတိ၊ ပျောက်ပျက်၏။ တာနိပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏ ရောဂါငြိမ်းခြင်း မှတ် သိတ် ဆာလောင်ခြင်း၏ပျောက်ခြင်းတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ခုပုဗ္ဗေ၊ ဘဝိဿသိ။

တဒါ၌။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ရာဂေါ၊ ရာဂသည်။ တနု၊ ခေါင်းပါးသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒေါသော၊ ဒေါသသည်၎င်း။ မောဟော၊ မောဟသည်၎င်း။ ဝိနုဿတိ၊ ပျောက်ပျက်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏ ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဝိဂတာ၊ ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ခုပုဗ္ဗေ၊ ဘဝိဿသိ။

တဒါ၌။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဘယံ၊ ဘေးသည်။ နဘဝတိ၊ မဖြစ်။ တေမ္ပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏ ဘေးမရှိခြင်းသည်လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဒိဿတိ၊ ထင်၏။ တေနလိဂေန၊ ထိုအမှတ်ဖြင့်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဇာနာမ၊ သိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ခုပုဗ္ဗေ၊ ဘဝိဿသိ။

နိဒါနကထာ

(၁၆၉)

ရဇောမြူသည်။ ဥဒ္ဓံ အထက်ကောင်းကင်သို့။ နုဒ္ဓံသတိ၊ မတက်မလွင့်။
ဧတမ္ပိ၊ ဤသို့ ကောင်းကင်သို့ မြူမတက်မလွင့်ခြင်းသည်လည်း။ အဇ္ဇယနေ။
ပဒိဿတိ၊ ထင်မြင်၏။ တေနလိင်္ဂေန၊ ထိုအမှတ်ဖြင့်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
ဇာနာမ၊ သိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ။

အနိဋ္ဌဂန္ဓော၊ မကောင်းသောအနံ့သည်။ ပက္ကမတိ၊ ဖဲသွား၏။ ဒိဗ္ဗဂန္ဓော၊
နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော နတ်တို့ဥစ္စာဖြစ်သောအနံ့သည်။ ပဝါယတိ၊ လှိုင်၏။
သောပိဂန္ဓော၊ ထိုနတ်တို့၏ အနံ့သည်လည်း။ အဇ္ဇယနေ။ ဝါယတိ၊ လှိုင်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ။

အရူပိနော၊ ရုပ်မဲ့သော သတ္တဝါတို့ကို။ ဝါ၊ အရူပဗြဟ္မာတို့ကို။
ဌပယိတွာ၊ ထား၍။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။
ပဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ တေပိ၊ ထိုနတ်တို့
သည်လည်း။ အဇ္ဇယနေ။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။
ဓုဝံ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿတိ။

အဓိပ္ပါယတ္ထံ ။ ဌပယိတွာ အရူပိနောတိဗုဒ္ဓံ အရူပိနံ နာမဓမ္မာနမေဝ သမ္ဘဝ
တော တေသဉ္စ စက္ခုပြညေယျာဘာဝတော ဝုတ္တံ။

တာဒေဝါ ဌံ။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ နိရယာနာမ၊
ငရဲတို့မည်သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော ငရဲတို့သည်။
ဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်ယော။ တေပိ၊ ထိုငရဲတို့သည်လည်း။ အဇ္ဇ
ယနေ။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊ ဗုဒ္ဓေါ
ဘဝိဿသိ။

တဒါ၊ ဌံ။ ကုဋ္ဌာ၊ နံရံတို့သည်၎င်း။ ကဝါဋ္ဌာစ၊ တံခါးရွက်တို့သည်၎င်း။
သေလာစ၊ ကျောက်တောင်တို့သည်၎င်း။ အာဝရဏာ၊ ပိတ်ပင်ကွယ်ကာ
တားဆီးကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တေပိ၊ ထိုနံရံ တံခါးရွက်
ကျောက်တောင်တို့သည်လည်း။ အဇ္ဇယနေ။ အာကာသဘူတာ၊ ဟင်းလင်း
အပြင်လွင်တီးကောင်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။
ဓုဝံ၊ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ။

ဣန္ဒြာဿ (က) ၄၃၅-၂၂ (ခုတ်ယအကြိမ်)

ဝေဒါသင်္ဂဟ

(၁၇၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တသ္မိံ ခဏောဋ္ဌံ။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ စုတိစ၊ စုတေခြင်းသည်၎င်း။ ဥပပတ္တိစ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်၎င်း။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ တာနိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့၏ မစုတေခြင်း ပဋိသန္ဓေမနေခြင်း နိမိတ်တို့သည်။ အဇ္ဇယနေ၊ ပဒိဿန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ။

အယျသုမေတောပသ၊ အရှင်သုမေဓာရှင်ရသေ့။ ဧတံ၊ ဤစနည်း တပေါင်သံကို။ မယမ္ပိ၊ ငါတို့သည်လည်း။ ဝိဇာနာမ၊ သိကုန်၏။ တံ၊ သည်။ ဝိရိယံ၊ ဝီရိယကို။ ဒဠု၊ မြဲစွာ။ ပဂ္ဂဏေ၊ ချီးမြှောက်လော့။ မာနိဝတ္ထ၊ နောက်သို့ မဆုတ်နစ်လင့်။ အဘိက္ကမ၊ ရွှေ့သို့သာ တက်လော့။ ယံ၊ အကြင်ဘုရား ဖြစ်ကြောင်းနိမိတ်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တေမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဝိဇာနာမ၊ သိပါကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဓုဝံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ။

သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာဘုရား ၏၎င်း။ ဒသသဟဿိနဉ္စ၊ တသောင်းသော စကြဝဠာ၌နေကုန်သော နတ်တို့ ၏၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံဉာယံ-ဉာယေသံ၊ ဤနှစ်ဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝစနံ၊ စကားကို။ သုတွာ၊ ကြား၍။ တဒါ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ တုဋ္ဌဟဋ္ဌော၊ နှစ်သက်ရွှင်လန်းသော စိတ်ရှိသည်။ ပမောဒိတော၊ ဝမ်းမြောက်သော နှလုံး ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။

ဝိနိစ္ဆယတ္ထံ။ ။ ဥသယေသန္တိ ဝတ္ထဗ္ဗေ လိင်္ဂိပဝလ္လာသေန ဝစနပိပလ္လာသေနဝ ဥသယန္တိ ဝတ္ထံ သာမိအတ္ထေ ပဗ္ဗတ္ထဝစနံ။

(တနည်း) သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဝစနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဒသသဟဿိနံ၊ တို့၏။ ဝစနဉ္စ၊ စကားကို၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဉာယံ၊ နှစ်ပါးသော အစိတ်ရှိသော။ ဝါ၊ နှစ်ပါးသော အပေါင်းရှိသော။ ဣဒံဝစနံ၊ ဤစကားကို။ သုတွာ၊ ကြားသောကြောင့်။ တုဋ္ဌဟဋ္ဌော၊ သည်။ ပမောဒိတော၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တဒါ၊ ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ စိန္တေသိ၊ ပြီ။

အဋ္ဌဝိနိစ္ဆတ္ထံ။ ။ ဥတိန္တံ သမုတော၊ ဥသောဝါ အံသာ တေဿာတိ ဥသယံ၊ ဥသ ဗ္ဗိတိယိ အံသေ ယာတိ ဗျာကရဏသုတ္တေန ယိ အံသတ္ထေ သမုဒါယတ္ထေစ အယံ ဝဗ္ဗယော တောတိ၊ ကစ္စာယန မတေန ဝန ယဒန္တပဝန္တာ နိပါတနာသိဇ္ဇန္တိတ် ဖောပဒေသေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဒသသဟဿိ နဂုဘယံ၌ နိဂုဟိတ် ကြေသည်။

နိဒါနကထာ

(၁၇၁)

ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ အဗ္ဗေဇ္ဈဝစနာ၊ နှစ်ခွန်းသောစကားမရှိကုန်။ ဝါ၊ နှစ်ဖို့ အားဖြင့်ဖြစ်သောစကားမရှိကုန်။ ဇိနာ၊ တို့သည်။ အမောဘဝစနာ၊ အချည်း နှီးသောစကားမရှိကုန်။ ဗုဒ္ဓါ၊ နိ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်။ ဝိတထံ၊ ချွတ်ယွင်းသော မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အချည်းနှီးသောစကား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝါမိ၊ ဖြစ်လအံ။

နဘော၊ ကောင်းကင်၌။ ခိတ္တံ၊ ပစ်အပ်သော။ လေဉ္စ၊ ခဲသည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဘူမိယံ၊ မြေသို့။ ပတတိယထာ၊ ကျ၏သို့။ တထေဝ၊ ထို့အတူ။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ၊ ဘုရားမြတ်စွာတို့၏။ ဝစနံ၊ စကားတော်သည်လည်း။ ဓုဝသဿတံ၊ ကေန မချွတ်မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်စွယ်။ ။ ဓုဝနှင့် သဿတံကား နိစ္စပရိယာယ်ချည်းဖြစ်၍ ကေန သဿတံ ဟူသောအနက်ကို မှတ်အပ်၏။

အပိ၊ ဖြစ်သင့်သောဥပမာကိုဆိုအံ။ သဗ္ဗသတ္တာနံ၊ ဖြစ်ပြီးခပ်သိမ်းသော သတ္တဝါတို့၏။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်။ ဓုဝသဿတံယထာ၊ ကေနမချွတ်မြဲ၏ သို့။ တထေဝ၊ တူ။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ စကားတော်သည်လည်း။ ဓုဝ သဿတံ၊ ကေနမချွတ်မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ရတ္ထိကွယေ၊ ညဉ့်၏ကုန်ခြင်းသည်။ ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သည်ရှိသော်။ သူရိယဂ္ဂမနံ၊ နေထွက်ခြင်းသည်။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ တထေဝ၊ တူ။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်လည်း။ ဓုဝသဿတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

နိက္ခန္တသယနဿ၊ နေရာဂူမှထွက်သော။ သီဟဿ၊ ကေသရာခြင်သော်။ နဒနံ၊ ဟောက်ခြင်းသည်။ ဓုဝံ၊ မြဲသည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်လည်း။ ဓုဝသဿတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာပန္နသတ္တာနံ၊ ရောက်လာသော သားငယ်ရှိကုန်သော မိန်းမတို့၏။ ဘာရမောရောပနံ၊ ကိုယ်ဝန်ချခြင်းသည်။ ဓုဝံ၊ မြဲသည်။ ဟောတိယထာ၊ ၏သို့။ တထေဝ၊ တူ။ ဗုဒ္ဓသေဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ သည်လည်း။ ဓုဝသဿတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိဝေ၊ တို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ (အာပန္နာ ပတ္တာ သတ္တာ တောသံ ဣတ္တိနန္တိ အာပန္နသတ္တာ)။

(၁၇၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဟံ သည်။ ဟန္တဒါနိ၊ ယခု။ ဝါ၊ ဟန္တကေသေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ ဗုဒ္ဓကရေ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဣတောစိတော၊ မှာမှာအရပ်မှ။ ဝိစိနာမိ၊ ရှာအံ့။ ဥဒ္ဓါ၊ အထက်အရပ်၎င်း။ အဓော၊ အောက်အရပ်၎င်း။ တိရိယံ၊ ဝန်းကျင်ဖီလာ ရှစ်မျက်နှာအရပ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ထည့်)။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှလောက်ကုန်သော။ ဒသဒိသာ၊ ဆယ်ရပ်မျက်နှာတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာသုဒိသာသု၊ ထိုဆယ်မျက်နှာတို့၌။ သန္တိယာ၊ ထင်ရှားရှိသော။ ဓမ္မဓာတုယာ၊ ဓမ္မဓာတ်၌။ ဗုဒ္ဓကရေ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဝိစိနာမိ ရှာအံ့။

အဓိပ္ပာယ်။ ကတ္ထပိတိ ဓမ္မာနံ ဓာတုသဘာဝေါတိ အတ္ထေန ဓမ္မဓာတုတံ ဝုတ္တာ၊ ကတ္ထပိ ဓမ္မေ ယထာသဘာဝတော ဓာရေတိ ဇာနာတိတိ အတ္ထေန သဗ္ဗညုတညာဏံ ဓမ္မဓာတုတိ ဝုတ္တာတိ၊ ဣဓ ပန ဓမ္မောဝေ ဓာတု သဘာဝေါတိ အတ္ထေန သဗ္ဗေ သဘာဝ ဓမ္မဓာတုတိ အဓိပ္ပေတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

သာရိပုတ္တာ၊ ရာ။ တဒါ၊ ထိုထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေနေသောအခါ၌။ ဗုဒ္ဓကရေ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေသော။ အဟံသည့်။ ဗုဒ္ဓကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေသီဟိ၊ မြတ်သော သီတင်းကျွေးဇူးအစု အစရှိသည်ကို ရှာမိုးလေ့ရှိသော ဘုရားအလောင်းတို့သည်။ အနုစိတ္တံ၊ အစဉ်မပြတ်လေ့ကျက်မှီဝဲအပ်သော။ မဟာပထံ၊ ခရီးလမ်းမသဖွယ် ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မြတ်သော ဘုရားအလောင်းတို့၏ သွားရာလမ်းကြောင်းဖြစ်သော။ ဒသသုပါရမီသု၊ ဆယ်ထွေသော ပါရမီတို့တွင်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဒါနပါရမီ၊ ဒါနပါရမီကို။ အဒက္ခိံ၊ မြင်ပြီ။

သာရိပုတ္တာ၊ ရာ။ အဟံသည့်။ ဗုဒ္ဓကရေကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေသည်ရှိသော်။ ပဌမံ၊ သော။ ဒါနပါရမီ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်လတ်ပြီး၍။ သုမေဓပဏ္ဍိတာ၊ ဘုရားမျိုးကိုစိုက်ပျိုးအစ ဗျာဒိတ်ရသည့် ကုံ့ပညာ သုမေဓာ။ တံ၊ သည်။ ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ ယဒိဗုဒ္ဓသိ၊ အကယ်၍ အလိုရှိသည်ဖြစ်အံ့။ ဝေသတိ၊ ဤသို့ အလိုရှိလတ်သော်။ တံ၊ သည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဣမံ၊ ဤဒါနပါရမီကို။ တာဝ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ဝါ၊ တာဝ-အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဒဠိ၊

နိဒါနကထာ

မြဲစွာ။ကတူ၊ပြု၍။ သမာဒိယ၊ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍။ ဒါနပါရမီတံ၊
ဒါနပါရမီကို။ ဂစ္ဆ ပူရေဟိ၊ ဖြည့်လေလော။ ဣတိဝေံ၊ ဤသို့။ အတ္တာနံ၊
မိမိကိုယ်ကို။ ဩဝဒိံ၊ ဆုံးမပြီ။ (ထည့်)။

အပိ၊ ဖြစ်သင့်ဖြစ်ရာ ဥပမာကိုဆိုအံ့။ ယဿကဿစိ၊ အမှတ်မရှိသောရေ
ဖြင့်။ ဝါ၊ အရည်ဖြင့်။ သမ္ပုဏ္ဏော၊ ပြည့်သော။ အဖောကတော၊ ဦးစောက်
ထားအပ်သော။ ကုမ္မော၊ အိုးသည်။ နိဿေသံ၊ အကြွင်းမရှိသော။ ဥဒကံ၊
ရေကို။ ဝမတေဝ၊ အန်သည်သာလျှင်တည်း။ (တနည်း) ဥဒကံ၊ ရေကို။
နိဿေသံ၊ အကြွင်းမရှိသည်ကို။ ကတူ၊ပြု၍။ ဝမတေဝ၊ တည်း။ တတ္ထ တတော
ဝမနတော၊ ထိုသို့ အန်ခြင်းမှ။ ဥဒကံ၊ ရေကို။ နပရိရက္ခတိယထာ၊ မစောင့်
ရှောက်၏သို့။ (တနည်း) တတ္ထ တသ္မိံ ဥဒကေ၊ ထိုရေ၌။ ကိဉ္စိဥဒကံ၊ တစုံတခု
သောရေကို။ ဝမနတော၊ အန်ခြင်းမှ။ နပရိရက္ခတိယထာ၊ မစောင့်ရှောက်
၏သို့။

တထေဝ၊ ထိုအတူ။ တူမ္ပိ၊ သင်သည်လည်း။ ဟိနမုက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမေ၊ အယုတ်၊
အမြတ်၊ အလတ်ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပုဏ္ဏော၊ အလှူခံ ရောက်လာကုန်သော။
ယာစကေ၊ ဖုန်းတောင်းယာစကာတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ အဓောကတော၊
သော။ ကုမ္မောဝိယ၊ အိုးကဲ့သို့။ ဝါ၊ အိုးနှင့်တူသည်။ ဟုတူ၊၍။ နိဿေသံ၊
အကြွင်းမရှိသော။ ဒါနံ၊ကို။ ဒဒါဟိ၊ လှူလော။ (တနည်း) ဒါနံ၊ အလှူဝတ္ထု
ကို။ နိဿေသံ၊ အကြွင်းမရှိသည်ကို။ ကတူ၊၍။ ဒဒါဟိ၊ လော။ သဗ္ဗနေ
ပရိစ္စာဂေန၊ အလုံးစုံသောဥစ္စာကို စွန့်ခြင်းဖြင့်။ ပါရမိဉ္စ၊ ဒါနပါရမီကို၎င်း။
အင်္ဂပရိစ္စာဂေန၊ မျက်စိစသောအင်္ဂါကိုစွန့်ခြင်းဖြင့်။ ဥပပါရမိဉ္စ၊ ဒါနပါရမီ
ကို၎င်း။ ဇီဝိတပရိစ္စာဂေန၊ အသက်ကိုစွန့်ခြင်းဖြင့်။ ပရမတ္ထပါရမိဉ္စ၊ ဒါန
ပရမတ္ထပါရမီကို၎င်း။ ပူရေဟိ၊ ဖြည့်လေလော။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ အဟံ၊ ငါသည်။
အတ္တာနံ၊ကို။ ဩဝဒိံ၊ ဆုံးမပြီ။

၅၇၈။ ယဿကဿစိ၌ အမှတ်မရှိသော ရေဟူသည်ကား နဒိတဋ္ဌာကာဒိ
ဥဒက ဝသောဒက စသည်ကိုဟု၊ အမှတ်မရှိသော အရည်ဟူသည်ကား ဥဒက
စိရကတ စသည်ကိုဟု၊ တတ္ထ၌ တ ကား ပတ္တန္တရိသယ၊ ပသိဒ္ဓိရိသယ၊ အနုဘူတ
ပိသယအားဖြင့် သုံးပါးတို့တွင် “တတ္ထ တသ္မိံ ဥဒကေ” စွဲမှု ပတ္တန္တရိသယ၊
‘တတ္ထတတောဝမနတော၊ စွဲမှု အနုဘူတပိသယ၊ ပသိဒ္ဓိရိသယကား မရကောင်း၊

(၁၇၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တထေဝကား ဩပဗ္ဗသမ္ပင်္ဂါဒနတ္ထံ တဒုတည်းသောနိပါတ်ပုဒ်တည်း။ တထာ
ဧဝ ခွဲ၍ နှစ်ခုထပ်ကောင်း။ ဒါနပါရမီဧဝ ဒါနပါရမီတော၊ သောတ္ထ၊ တာ
ဒနာဝ်းသောကြောင့် မိ၌ ရထာဖြစ်သည်။ ပဒန္တရထမ္ပန္တကြောင့် ဒါနပါရမီတံဟု
ဒုတိယန္တရံ ရှိသည်။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ တွေ့ကာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ တေတေဓမ္မော၊
ထိုဒါနပါရမီတို့သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မော၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သည်။ န
ဘဝိဿရေ- နဘဝိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်ရာ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဒါနချည်းသာ မဖြစ်
သောကြောင့်။ ယေဓမ္မော၊ အကြင်အကြောင်းတရားတို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊
အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်စေတတ်ကုန်၏။ အညေ၊ ဒါန
ပါရမီမှ တပါးကုန်သော။ တေပိဓမ္မေ၊ ထိုအကြောင်းတရားတို့ကိုလည်း။
အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ ရှာအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိဝိတက္ကော၊ အကြံသည်။
အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (တဒုတည်းသော ဒါနပါရမီ၏ အနေကပ္ပကာရ၏
အဖြစ်ကြောင့် တေဟူသော ဗဟုဝစနကို မူသတည်း)။

တဒါ၊ ထိုစူးစမ်းရှာဖွေအံ့ဟု ကြံသည်မှနောက်ကာလ၌။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ တို့ကို။
ဝိစိနန္တော၊ ရှာသော။ အဟံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေသီဟိ၊
တို့သည်။ အာသေဝိတ နိသေဝိတံ၊ အဖန်တလဲလဲမိဝံအပ် အမြဲမပြတ် မှီဝဲအပ်
သော။ ဒုတိယံ၊ သော။ သီလပါရမီ၊ ကို။ အဒက္ခိံ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ ဒုတိယံ၊ သော။ သီလပါရမီ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သုမေဓ
ပဏ္ဍိတာ၊ ကုံလပညာ သုမေဓာ။ တံ၊ သင်သည်။ ဗောဓိံ၊ သို့။ ပတ္တု၊ ငှာ။ ယဒိ
ဣစ္ဆသိအံ့။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ တံ၊ သည်။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဣမံ၊ ဤသီလပါရမီ
ကို။ တာဝ-အနက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဝါ၊ တာဝ-အတိဝိယာလျှင်။ ဓဋ္ဌံ၊ စွာ။ ကတွာ၊
၍။ သမာဒိယာ၍။ သီလပါရမီတံကို။ ဂစ္ဆ-ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။
အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒိံ၊ ဆုံးမပြီ။

စာမရိ၊ စာမရိမည်သော သားမသည်။ ကိသ္မိဋ္ဌိံ၊ ချုံ နွယ် ဆူး စည်း
ဇသည်ထို့တွင် တစုံစာခုသော အရပ်၌။ ပဋိလဂ္ဂိတံ၊ ငြိသော။ ဝါလံ၊ အမြီးကို။
ဇကွဟိ၊ စောင့်ရှောက်၏။ (အနည်း) ဝါလံ ဝါလေ၊ သည်။ ကိသ္မိဋ္ဌိံ၌။ ပဋိ
လဂ္ဂိတံ-ပဋိလဂ္ဂိတေ၊ ငြိလတ်သော်။ တတ္ထ၊ ထိုငြိရာအရပ်၌။ မရဏံ၊ သို့။ ဥပေတိ
ယထာ၊ ရောက်၏သို့။ ဝါလမိံ၊ ကို။ နဝိကောပေတိယထာ၊ မပျက်ဆီး၏သို့။

နိဒါနကထာ

(၁၇၅)

တထေဝ၊ တူ။ စတူသု၊လေးပါးကုန်သော။ ဘူမိသု၊ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလ စသော အဝတ္ထာဘုံတို့၌။ ပရိယာပနာနိ၊ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ သီလာနိ၊ သီလတို့ကို။ ပရိပူရယ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြည့်၍။ စာမရိ၊ သည်။ ဝါလဓိံ၊ ကို။ ရက္ခတိဝိယ၊၏သို့။ သဗ္ဗဒါ၊အခါခပ်သိမ်း။ သီလံ၊ကို။ ပရိရက္ခ၊ စောင့်ရှောက်လော။ ဣတိ၊သို့။ အတ္တာနံ၊ကို။ ဩဝဒိံ၊ ပြီ။

ဗုဒ္ဓိဗ္ဗယ်။ ။ နရုဿ သော နာရိက္ခသို့၊ စမရုဿ သော စာမရိ၊ ပြု၍ အောင်းမကို စာမရိဆိုသည်။ အဖိုဖြစ်အံ့ စမရောဆိုရာသည်၊ အဘိစာန်၌ စမရောသည်ကား အောင်းဖိုတည်း။ ထိုကြောင့် စာမရိနာမ မိဂိတု မဂ်ဗိပထာသည်၊ ပဋိထဂ္ဂိတံ ရက္ခတိတိ ဝစနသေသော၊ ဘုမ္မတ္ထေဝါ ဥပယောဂေါ။

ထွေကာကုန်သော။ ဧတေဝေဓမ္မာ၊ ထိုဒါန၊ သီလဟူသော တရားနှစ်ပါး တို့သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော အကြောင်းတရားတို့ သည်။ နာဘဝိဿရေ-နာဘဝိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်ရာသေး။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဒါန၊ သီလတို့သာ ဗုဒ္ဓဓမ္မ မဖြစ်ကုန်ရာသောကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ ဗောဓိ ပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ဒါန သီလမှ တပါးကုန်သော။ တေပိဓမ္မေ၊ ထို အကြောင်းတရားတို့ကိုလည်း။ အဟံ၊သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိံ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ဒါန သီလမှ တပါးကုန်သော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊သော်။ တဒါ၊၌။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေသီဟိံ၊ တို့သည်။ အာသေဝိတ နိသေဝိတံ၊ သော။ တတိယံ၊ သော။ နေက္ခမ္မပါရမိံ၊ ကို။ အဒက္ခိံ၊ ပြီ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ထွေဟိ နေက္ခမ္မသဒ္ဓေါ နေက္ခမ္မံ ပဌမဇ္ဇာနေ ပဗ္ဗဒ္ဓာယ ဝိမုတ္တိယံ ဝိပဿနာယ နိဿေသကုသလသိဉ္စ ဝိဿတိတိ ဝုတ္တေသု အနေကတ္ထေသု ပဗ္ဗဒ္ဓာ ယံ ပဝတ္တတိ။

သုမေဓပဏ္ဍိတ၊ ကံပညာ သုမေဓာ။ တံ၊ သည်။ ဗောဓိံ၊ သို့။ ပတ္တု၊ ငှာ။ ယဒိဣတ္ထသိ၊အံ့။ ဧဝံသတိ၊သော်။ တံ၊သည်။ တတိယံ၊သော။ ဣမံ၊ကို။ တာဝ- အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဒဠံ၊စွာ။ ကတု၊၍။ သမာဒိယ၊၍။ နေက္ခမ္မပါရမိတံ၊ ကို။ ဂစ္ဆ-ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒိံ၊ ပြီ။

(၁၇၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အန္တုလရေ၊ နောင်အိမ်၌။ စိရဝုဋ္ဌာ၊ ကြာမြင့်စွာ ကာလပတ်လုံး နေရသော။ ဒုခန္ဓိတော၊ ဆင်းရဲဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထိုနှောင်အိမ်၌။ ဣဝံ၊ ချစ်ခြင်းရာကို။ နဇနေတိယထာ၊ မဖြစ်စေ၏။ မုတ္တိမေဝ မုတ္တိဝေ၊ နောင်အိမ်မှ လွတ်ခြင်းကို သာလျှင်။ ဂဝေသတိယထာ၊ ရှု၏။

တထေဝ၊ တူ။ တံ၊ သည်။ ဘဝတော၊ ဘဝသုံးပါးမှ။ ပရိမုတ္တိယာ၊ လွန်ခြင်းပွား။ သဗ္ဗတဝေ၊ အလုံးစုံသော ဘဝတို့ကို။ အန္တုလရဝိယ၊ နောင်အိမ်ကဲ့သို့။ ပဿ၊ ရှုလော။ နေက္ခမ္မာဘိမုခေ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရှေးရှုသည်။ ဟောဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝေ၊ ပြီ။

ပုဏ်ဇ္ဈယ်။ ။ “နိက္ခမတိတိ နိက္ခမော” ပြု၍ ပဗ္ဗဇ္ဇိတကို ရသတည်း။ “နိက္ခမထာ ဣဒံ နေက္ခမ္မံ” တဒ္ဓိတ်ဆင့်မှ ပဗ္ဗဇ္ဇကို ရသည်ဖြစ်၍ နေက္ခမ္မပုဏ် နေသင့်သည်။ နိက္ခမနံ သင့်သည်။ “နိက္ခမနံ နိက္ခမော” ဟု သာဝသာဓိပြုမှု နိက္ခမလည်းတော်သင့်၏။ နေက္ခမ္မံ ပဌမဇ္ဈာနေ စသော အဘိဓာန်ဂါထာကို မြှော်လျှင် နေက္ခမ္မသာ သုန္ဒရတရ ထင်သည်။

တ္ထေကာ၊ ကုန်သော။ ဧတေဓမ္မာ၊ ထိုဒါနစသောတရား သုံးပါးတို့သည် သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နဘဝိဿရေ-နဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်သေး။ တသ္မာ၊ ထိုဒါနစသား အကြောင်းတရား သုံးပါးသာ ဗုဒ္ဓဓမ္မမဖြစ်ရာသောကြောင့်။ ဟေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ဒါန စသည်မှ တပါး ကုန်သော။ တေပိဓမ္မေ၊ တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ဒါနစသည်မှ တပါးကုန်သော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။ တဒါ၊ ဤ။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မာဟာသီဟိ၊ တို့သည်။ အာသေဝိတနိသေဝိတံ၊ သော။ စတုတ္ထံ၊ သော။ ပညာပါရမီ၊ ကို။ အဒက္ခံ၊ ပြီ။

သုမေပေဏ္ဍိတ၊ ကိုင်ပညာသုမေဓာ။ တံ၊ သည်။ ဗောဓိံ၊ ကို။ ယဒိဣစ္ဆသိ၊ အံ။ ဝေသတိ၊ သော်။ တံ၊ သည်။ စတုတ္ထံ၊ သော။ ဣမံ၊ ကို။ တာဝအတိဝိယာ၊ လျှင်။ ဒဠံ၊ စွာ။ ကတုာ၊ ရှိ။ သမာဒိယာ၊ ရှိ။ ပညာပါရမိတံ၊ ကို။ ဂစ္ဆ-ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝေ၊ ပြီ။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၁၇၇)

အပီအံ့။ ဘိက္ခုန္တော၊ ဆွမ်းခံသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ဟိနမုက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမေ၊ အယုတ်အမြတ်အလတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကုလာနိ၊ အမျိုးတို့ကို။ နဝိဝဇ္ဇေန္တော၊ မကြဉ်ရှောင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အယုတ်အမြတ် အလတ်ဖြစ်သော အမျိုးတို့ကို မကြဉ်ရှောင်သည်။ သတိသော၊ ယာပနံ၊ မျှတလှောက်ရုံသော။ အာဟာရံ၊ ကို။ လဘတိယထာ၊ ရ၏သို့။

တထေဝ၊ တူ။ တံ၊ လည်း။ သဗ္ဗကာလံ သဗ္ဗကာလော၌။ ဟိနမုက္ကဋ္ဌမဇ္ဈိမံ သော။ ဗုဓ်ဇနံ၊ ပညာရှိသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဉ္စ၊ ကိဘန္တေကုသသံ-ကိအကုသလံ-ကိသာဝဇ္ဇံ ကိအနဝဇ္ဇံ အစရှိသော နည်းဖြင့် ဖြစ်သောပုစ္ဆာကို။ ပရိပုစ္ဆန္တော၊ ဆွေးနွေးမေးမြန်းသည်။ ဟုတုာ၍။ ပညာပါရမိတံ၊ ကို။ ဂန္ဓာ၊ ဖြည့်၍။ သမ္မောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿတိ၊ လတံ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အယုတ်အလတ်အမြတ်မရွေး ဆွေးနွေးများမှ တိုးပွားပညာ ရလွယ်ရာသောကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ ပဋ္ဌာယာ၍။ ပညာပါရမိံ၊ ကို။ ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဓိံ၊ ပြီ။

တ္ထေကာ၊ ကုန်သော။ ဧတေဝေ ဓမ္မာ၊ ထိုဒါနစသား အကြောင်းတရားလေးပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နဘဝိဿရေ-နဘဝိဿန္တိ၊ သေး။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ တေပိဓမ္မေ၊ တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဝိတက္ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

သုရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။ တဒါ၊ ၌။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေသိဟိ၊ တို့သည်။ အာသေဝိတ နိသေဝိတံ၊ သော။ ပဉ္စမံ၊ သော။ ဝိရိယပါရမိံ၊ ကို။ အဒက္ခိံ၊ ပြီ။

သုမေဓာဏ္ဍိတာ၊ ကုပညာ သုမေဓာ။ တံ၊ သင်သည်။ ဗောဓိံ၊ သို့။ ပတ္တု၊ ငှာ။ ယဒိဣစ္စသိ၊ အံ့။ ဧဝံသတိ၊ သော်။ တံ၊ သည်။ ပဉ္စမံ၊ သော။ ဣမံ၊ ကို။ တာဘ အတိဝိယာလျှင်။ ဒဠိ၊ စွာ။ ကတုာ၍။ သမာဓိယာ၍။ ဝိရိယပါရမိတံ၊ ကို။ ဂစ္ဆ-ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဓိံ၊ ပြီ။

အပီအံ့။ မိဂရာဇာ၊ သားများမင်းဖြစ်သော။ သီဟော၊ ကေသရာခြင်္သေ့သည်။ နိသဇ္ဇဋ္ဌာနစက်မေ-နိသဇ္ဇဋ္ဌာနစက်မေသု၊ သွားခြင်း ရပ်ခြင်း ထိုင်ခြင်း၊ ဣန္ဒြာဏဿ (က) ၄၃၅-၂၃. (၃၀၇၂-၂၃)

အဋ္ဌကထာ

(၁၇၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဣရိယာပုထ်တို့၌။ အလိနဝီရိယော၊ မတုနံသော ဝီရိယရှိသည်။ ဟောတိ
ယထာ၊ ၎င်းသို့။ သဒ္ဓါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပက္ခဟိတမနေော၊ ချီးပင့်အပ်သောနှလုံး
ရှိသည်။ ဟောတိယထာ၊ ၎င်းသို့။

တထေဝ၊ တူ။ သဗ္ဗဘဝေ၊ ခပ်သိမ်းသော ဖြစ်လေရာ ဖြစ်လေရာဘဝ၌။
ဒဠ္ဇ၊ စွာ။ ဝီရိယံ၊ ကို။ ပက္ခဏာ-ပက္ခဏိတော၊ ချိပင်၍။ ဝီရိယပါရမီတံ၊ ကို။ ဂန္ဓာ၊
ဖြည့်၍။ သမ္မောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊ လတံ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ လုံ့လသန်မှ
အမှန်ဆုကြီးပြီးစီးရာသောကြောင့်။ ဣတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝီရိယပါရမီံ၊
ကို။ တံ၊ သည်။ ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။
ဩဝဓိံ၊ ပြီ။

တ္တကော၊ ကုန်သော။ ဧတေဝေဓမ္မာ၊ ထိုဒါနစသား အကြောင်းတရား
ငါးပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နဘဝိဿရေ-နဘဝိဿန္တိ၊
သေး။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ တေပိ
ဓမ္မေ၊ တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိဝိတက္ကော၊
သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ သာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။
တဒါ၊ ၌။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေသိဟိ၊ တို့သည်။ အာသေဝိတ နိသေ
ဝိတံ၊ သော။ ဆဋ္ဌမံ၊ ခြောက်ခုမြောက်သော။ ခန္တိပါရမီံ၊ ကို။ အဒက္ခိံ၊ ပြီ။

သုမေပဏ္ဍိတ၊ စာ။ တံ၊ သည်။ ဆဋ္ဌမံ၊ သော။ ဣမံ၊ ကို။ တာဝအတိဝိယ၊
လျှင်။ ဒဠ္ဇ၊ စွာ။ ကတော၊ ၍။ သမာဒိယ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုခြောက်ခုမြောက်သော
ခန္တိပါရမီ၌။ အဒ္ဓေဇ္ဈမာနသော၊ ရံခါ သည်းခံခြင်း ရံခါ သည်းမခံခြင်း
အချို့သသူအား သည်းခံခြင်း အချို့သသူအား သည်းမခံခြင်း ဤသို့ နှစ်ပါး
သောအဖို့အားဖြင့် မဖြစ်သောစိတ်ရှိသည်။ ဝါ၊ ဤသို့ နှစ်ပါးသောအဖို့
အားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းသို့ မရောက်သောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ သမ္မောဓိံ၊ သို့။
ပါပုဏိဿသိ၊ လတံ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့နှစ်ခုမလည်း တကြောင်းတည်း သည်းခံ
မှ ညက်လှိုင်းမသို့ ရောက်ရာသောကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။
ခန္တိပါရမီံ၊ ကို။ ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အဟံ၊ သည်။ အတ္တာနံ၊ ကို။
ဩဝဓိံ၊ ပြီ။

၀နတ္ထ။ ။ဆန္ဒ ပူရဏိ ဆဋ္ဌာသဋ္ဌာဝေ ဆဋ္ဌမာ၊ မ သောတ္ထုဌမပစ္စည်းထည်း
 ဟူ၏။ ငွေစာ ဘာဝေါ ငွေဏ္ဍ၊ နငွေဏ္ဍ၊ အငွေဏ္ဍ၊ အငွေဏ္ဍ မာနသံ ယဿ သော
 တွန္တိ အငွေဏ္ဍ မာနသော၊ ယဿတုယံအားသောတွံသည်ပေး။ ဤကားရှေ့
 အနက်ဖိုး၊ အထဝါ ငွေစာ ဘာဝေါ ငွေဏ္ဍ၊ ငွေဏ္ဍ အာပန္နံ မာနသံ ယဿ တွန္တိ
 ငွေဏ္ဍမာနသော၊ န ငွေဏ္ဍမာနသော အငွေဏ္ဍမာနသော၊ နောက်အနက်အဖိုး၊
 အငွေဏ္ဍမာနသောတိ ကဓါစိ ခမနံ ကဓါစိ အက္ခမနံ ကဿစိ ခမနံ ကဿစိ
 အက္ခမနံတိ ဧဝံ ငွေစာသဘဝံ အနာပန္န မာနသော ဟုတွာ။ ။နိကာ-၂၅။

အပိ၊ အံ။ သာရိပုတ္တရာ။ အဟံသည်။ အညေပိ၊ ဒါနစသား အကြောင်း
 တရားငါးပါးမှ တပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေကို။ ဝိစိနန္ဒော၊ သေင်္ခံ။ ဆဋ္ဌမံ၊
 သော။ ခန္တိပါရမိံ၊ ကိ။ ဒိသျှာ၊ ရှိ။ သုမေခပဏ္ဍိတာ၊ ဓာ။ ပထင်္ဂါနာမ၊ မြေမည်
 သည်ကား။ နိက္ခေပံ၊ မိမိအပေါ်၌ပစ်ချအပ်သော။ သုစိမ္ပိ၊ စန္ဒကူး၊ သရက္ခန္တံ၊
 မာလာကျိကျ။ စသော စင်ကြယ်သောဝတ္ထုကို၎င်း။ အသုစိမ္ပိစ၊ မြေကောင်ပုပ်
 ခွေးကောင်ပုပ်စသော မစင်ကြယ်သောဝတ္ထုကို၎င်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ စင်ကြယ်
 မစင်ကြယ်သောဝတ္ထုကို။ သဟတိယထာ၊ သည်းခံ၏သို့။ ပဋိသဒ္ဓယံ၊ မုန်းခြင်း
 ချစ်ခြင်းကို။ နကရောတိယထာ၊ မပြု၏သို့။

တထေဝ၊ တူ။ တွမ္ပိသည်လည်း။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သတ္တဝါ
 တို့၏။ သမ္မာနဝိမာနက္ခမော၊ မထေမဲ့မြင်ပြုခြင်း မြတ်နိုးတနာ ပြုခြင်းကို
 သည်းခံစောက်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ခန္တိပါရမိံတံ၊ ခန္တိပါရမိကို။ ဂန္ဓာ၊ ဖြည့်၍။
 သဗ္ဗောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊ ရောက်လတ်။ တသျှာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။
 ဣတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ခန္တိပါရမိံ၊ ကို။ ပူရေဟိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊
 ကို။ သြာဒိံ၊ ပြီ။

တ္ထကာ၊ ကုန်သော။ ဧတေဓမ္မာဝ၊ ဒါနစသား ထိုအကြောင်းတရား
 ခြောက်ပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နဘဝိဿရေ နဘဝိဿန္တိ၊
 သေး။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ တေ
 ဗုဒ္ဓဓမ္မေ တို့ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ။

ဝိစိနန္ဒော၊ သော။ အဟံသည်။ တဒါ၊ ၌။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေ
 သီဟိ၊ တို့သည်။ အာသေဝိတ နိသေဝိတံ၊ သော။ သတ္တံ၊ သော။ သစ္စပါရမိံ၊
 ကို။ အဒက္ခိံ၊ ပြီ။

(၁၈၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ ငါသည်။ အညော၊ ဒါနစသားအကြောင်းတရား
 ခြောက်ပါးမှ တပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေတို့ကို။ ဝိစိနန္ဒော၊ သော်။ သတ္တမံ၊
 သော။ သစ္စပါရမီ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ သုမေပဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ တံ၊ သည်။ ဣမံ၊ ကို။
 တာဝ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဓဋ္ဌံ၊ စွာ။ သမာဒိယ၊ ၍။ တတ္ထ တိဿံ သစ္စပါရမီယံ၊
 ဌံ။ အဒ္ဓေဇ္ဈဝစနော၊ ရံခါ မှန်သောစကားရှိသည် ရံခါ မမှန်သော စကားရှိ
 သည် အချို့သောသူအား မှန်သောစကားရှိသည် အချို့သောသူအား မမှန်
 သောစကားရှိသည် ဤသို့ နှစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့် မဖြစ်သော စကား
 ရှိသည်။ အဝိတထဝစနော၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌ ခပ်သိမ်းသော သူတို့အား
 မချွတ်ယွင်းသောစကားရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သမ္မောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊
 လတံ။ တသွာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣတော ပဋ္ဌာယ သစ္စပါရမီ ပူရေဟိတိ
 အတ္တာနံ ဩဝဓိံ ။

အပိ၊ အံ။ သာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေပိ၊ ဒါနစသား အကြောင်း
 တရား ခြောက်ပါးမှ တပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေတို့ကို။ ဝိစိနန္ဒော၊ သော်။
 သတ္တမံ၊ သော။ သစ္စပါရမီ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ သုမေပဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ သဒေဝကေ-
 သဒေဝကဿ၊ သော။ လောကေ-လောကဿ၊ ၍။ တုလာဘူတာ၊ ချိန်
 သဖွယ်ဖြစ်သော။ ဩသဓိနာမ၊ သောက်သျှ။ ကြယ်မည်သည်ကား။ သမယေ၊
 ဝါ။ ဆောင်းဥတု နွေဥတုတို့၌၎င်း။ ဥတုဝဿေဝါ၊ မိုးဥတု၌၎င်း။ ဝီထိတော၊
 ဆမာသ ပစ္စမဒိသ ဆမာသ ပုဗ္ဗဒိသဟူသော သွားမြဲရိုးမှ။ နဝေါက္ကမတိ
 ယထာ၊ မဖဲမလဲ့၏သို့။

တထေဝ၊ တူ။ တွမ္ပိ၊ သည်လည်း။ သစ္စေသု-သစ္စာနံ၊ သဖွာတို့၏။ ဝီထိတော၊
 ဒိဋ္ဌ၊ သုတ၊ မုတ၊ ဝိညာတ၊ အဒိဋ္ဌ၊ အသုတ၊ အမုတ၊ အဝိညာတ ဟူသော
 သွားမြဲရိုးမှ။ မာဝေါက္ကမသိ၊ မဖဲမလဲ့လင့်။ သစ္စပါရမီတံ၊ ကို။ ဂန္ဓာ၊ ၍။
 သမ္မောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊ လတံ။ တသွာ တံ၊ ဣတော ပဋ္ဌာယ သစ္စ
 ပါရမီ ပူရေဟိတိ ဝေံ အတ္တာနံ ဩဝဓိံ ။

တ္ထေကာ၊ ကုန်သော။ တေဝေဓမ္မာ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ နဘဝိဿရေ-နဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်ရာသေး။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိ
 ပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညော၊ ကုန်သော။ တေပိဓမ္မေတို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။
 ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ။

ဝိစိနန္ဒောသော။ အဟံသည်။ တဒါ၌။ ပုဗ္ဗကေဟိကုန်သော။ မဟေ သီဟိ တို့သည်။ အာသေဝိတနိသေဝိတံ သော။ အဋ္ဌမံ သော။ အဓိဋ္ဌာန ပါရမီ ကို။ အဒက္ခိံ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ သည်။ အညေ၊ ဒါနစသား အကြောင်းတရား ခုနစ်ပါးမှ တပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ တို့ကို။ ဝိစိနန္ဒော သော။ အဋ္ဌမံ သော။ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ ကို။ ဒိသွာ၍။ သုမေပေဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ တံသည်။ ဣမံ ကို။ တာဝ အတိဝိယလျှင်။ ဒဠ္ဇံစွာ။ ကတူ၍။ သမာဒိယ၍။ တတ္ထတိသံ အဓိဋ္ဌာနပါရမီယံ၌။ တံ သည်။ အစလော၊ မတုန်မလှုပ်သည်။ ဟုတူ၍။ သမ္မောဓိံ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊ လတံ။ တသ္မာ တံ ဣတော ပဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာန ပါရမီ ပူရေဟိတိ ဝေ အတ္တာနံ ဩဝဒိံ ။

အပိအံ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံသည်။ အညေပိ၊ ဒါနစသားအကြောင်း တရားခုနစ်ပါးမှတပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ တို့ကို။ ဝိစိနန္ဒော သော။ အဋ္ဌမံ သော။ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ ကို။ ဒိသွာ၍။ သုမေပေဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ သေလော၊ ကျောက်အတိပြီးသော။ ပဗ္ဗတော၊ တောင်သည်။ အစလော၊ မတုန်မလှုပ် သည်။ သုပုတိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာတည်သည်။ ဟုတူ၍။ ဘုသဝါတေဟိ၊ ပြင်းစွာသော လေမုန်တိုင်းတို့ကြောင့်။ နကမ္ပတိယထာ၊ မတုန်လှုပ်၏သို့။ သကဋ္ဌာနေဝ၊ တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ ယထာ၊ တည်၏သို့။

တထေဝါတူ။ တွမ္ပိ သည်လည်း။ အဓိဋ္ဌာနေ၊ အဓိဋ္ဌာန်၌။ သဗ္ဗဒါ၊ သိမ်း။ အစလောသည်။ ဘဝ၊ လော။ အဓိဋ္ဌာနပါရမီတံကို။ ဂန္ဓာ၍။ သမ္မောဓိံ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊ လတံ။ တသ္မာ တံ ဣတော ပဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာနပါရမီ ပူရေဟိတိ ဝေ အတ္တာနံ ဩဝဒိံ ။

အဓိပ္ပါယ်။ တထေဝ တွမ္ပိ အဓိဋ္ဌာနေ သဗ္ဗဒါ အစလော သဝါတိ ဝစန တော ပန ဣဒဉ္စ ကရိဿာမိတိ ဝါ ဝေဉ္စ ထရိဿာမိတိဝါ တံတံကမ္မကရဏေ ဝါ တံတဒါကာရေန ထဝနေ ဝါ စိတ္တယဏ္ဏပန အဓိဋ္ဌာနနာမာတိ ဝတ္ထိ ဝဇ္ဇ တိ၊ တထာ ဟိ ဟေမိယကုမာရဿ ယာဝါယံ ဣတော ရာဂေဝေတော န နိက္ခ မာမိ၊ တာဝ အမုဂေါရိ သမုဂေါရိ သမုဂေါရိယ ထရိဿာမိ၊ အပက္ခောရိ သမာ နော ပက္ခောရိယ ထရိဿာမိ၊ အဗေရောရိ သမာနော ဗေရောရိယ ထရိဿာ

(၁၀၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မိတိ မုဂါဒိ ဘာဝကရဏေ ဝါ မုဂါဒိ အာကာရေန ဘဝနေဝါ စိတ္တသဏ္ဍပနံ အဓိဋ္ဌာနံနာမာတိ၊ ဝေဠိ သတိ အဓိဋ္ဌာနေ အစလောတိ ဗုဒ္ဓံသမတ္ထိတံ သဝတိ အဓိဋ္ဌာန အစထဘာဝါနံ သိန္နတ္ထာ။

တ္ထေကာကုန်သော။ ဧတေဝေဓမ္မာ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နဘဝိဿရေ-နဘဝိဿန္တိ၊ သေး။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ တေပိဓမ္မေ၊ တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိတက္ကေသိ၊ ကြပြီ။

ဝိစိနန္တော၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ တဒါ၊ ဤ။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေ သီဟိ၊ တို့သည်။ အာသေဝိတ နိသေဝိတံ၊ သော။ နဝမံ၊ သော။ မေတ္တာ ပါရမိံ၊ ကို။ အဒက္ခိံ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော။ နဝမံ၊ သော။ မေတ္တာပါရမိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ သုမေပ ဟ္ဏိတ၊ ဓာ။ တံ၊ သည်။ ဗောဓိံ၊ သို့။ ပတ္တု၊ ငှာ။ ယဒိဣစ္စသိ၊ အံ့။ ဝေသတိ၊ သော။ နဝမံ၊ သော။ ဣမံ၊ ကို။ တာဝ-အတိဝိယ၊ သျှင်။ ဒဠိ၊ မြစွာ။ ကတွာ၊ ၍။ သမာဒိယ၊ ၍။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ အသမော၊ သူမတူသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒိံ၊ ပြီ။

အပိ၊ အံ့။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော။ နဝမံ၊ သော။ မေတ္တာပါရမိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ သုမေပ ဟ္ဏိတ၊ ဓာ။ ဥဒကံနာမ၊ ရေမည်သည်ကား။ ကလျာဏေ၊ ကောင်းကုန်သော။ ဇနေပိ၊ လူတို့ကို၎င်း။ ပါပကေ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ဇနေပိ၊ လူတို့ကို၎င်း။ သိတေန-သိတဘာဝေန၊ ချမ်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမံ၊ အတူအမျှ။ ဖရတိ ယထာ၊ နှိုင်းသို့။ တေသံ၊ ထိုကလျာဏပါပကဇနတို့၏။ ရဇောမလံ၊ အာဂန္တု ကဖြစ်သောမြို့ ကိုယ်၌ဖြစ်သောချေး၊ သောအညစ်အကြေးကို။ ပဝါဟေတိ ယထာ၊ မျှော်၏သို့။ ဝါ၊ သုတ်သင်၏သို့။

တထေဝ၊ တူ။ တုမ္ပိ၊ လည်း။ ဟိတာ-ဟိတေ၊ အကျိုးစီးပွားကို ပြုသော ကလျာဏဇန အကျိုးစီးပွားမဲ့ကိုပြုတတ်သော ပါပကဇနတို့ကို။ သမံ၊ အတူ အမျှ။ မေတ္တာယ၊ ဖြင့်။ ဘာဝယ၊ ပွားစေလော။ မေတ္တပါရမိတံ၊ ကို။ ဂန္ဓာ။

နိဒါနကထာ

(၁၇၁)

၍။ သမ္မောဓိံ သို့။ ပါပုဏိဿသိလတံ။ တသ္မာ တံ ဣတောပဋ္ဌာယ အဓိဋ္ဌာန ပါရမိံ ပူရေဟိတံ ဝေ အတ္တာနံ ဩဝဒိံ။

တ္တေကာ၊ ကုန်သော။ ဧတေဝေ မော၊ ထိုဒါနစသား ကိုးပါးသော အကြောင်းတရား တို့သည်သာလျှင်။ ဗုဒ္ဓမ္မော၊ တို့သည်။ နဘဝိဿရေ နဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်သေး။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗောဓိပါစနာ၊ ကုန်၏။ အညေ၊ ကုန်သော။ တေဗိဓမ္မေ၊ တို့ကိုလည်း။ အဟံ၊ သည်။ ဝိစိနိဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိတက္ကေသိ၊ ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ဒါနစသား အကြောင်းတရား ကိုးပါးမှ တပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓမ္မေ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းရှာဖွေသည်ရှိသော်။ တဒါ၊ ထို ရှေးသောအခါ၌။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ကုန်သော။ မဟေသိဟိ၊ တို့သည်။ အာပေ ဝိတ-နိသေဝိတံ၊ သော။ ဒသမံ၊ သော။ ဥပေက္ခာပါရမိံ၊ ကို။ အဒက္ခိံ၊ မြင်ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဝိစိ နန္တော၊ သော်။ ဒသမံ၊ သော။ ဥပေက္ခာပါရမိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ သုမေဓ ပဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ တံ၊ သည်။ ဒသမံ၊ သော။ ဥပေက္ခာပါရမိံ၊ ဤဥပေက္ခာပါရမိ ကို။ တာဝ-အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ဝါ၊ တာဝ-အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဒဠိ၊ စွာ။ ကတွာ၊ ၍။ သမာဒိယ၊ ၍။ သုဒဒုက္ခေ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ၌။ တုလာ ဘူတော၊ မကော့မညွတ်မတ်မတ်တည့်သော ချိန်သဖွယ်ဖြစ်၍။ ဒဇ္ဇော၊ မြဲမြံ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သမ္မောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊ ရောက်လတံ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဥပေက္ခာပါရမိံ၊ ကို။ ပူရေဟိ ဖြည့်လော။ ဣတိဝေ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒိံ၊ ဆုံးမပြီ။

အပိ၊ အံ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ အညေ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ နသော်။ ဒသမံ၊ သော။ ဥပေက္ခာပါရမိံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ သုမေဓပဏ္ဍိတ၊ ဓာ။ ပထဝိနာမ၊ မြေမည်သည်ကား။ နိက္ခိတ္တံ၊ မိမိအပေါ်၌ ပစ်ချအပ်သော။ အသုစိမ္မိ၊ ခွေးကောင်ပုပ်၊ မြွေကောင်ပုပ်စသော မစင်ကြယ် မသာဝတ္ထုကို၎င်း။ သုစိမ္မိ၊ စန္ဒကူးသရက္ခန် မာလာကျါကျုစသော စင်ကြယ်

သောဝတ္ထုကို၎င်း။ ဣတိသို့။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုမမင်ကြယ်သောဝတ္ထု စင်ကြယ်သောဝတ္ထုတို့ကို။ ဥပေက္ခတိယထာ၊ ဤသို့။ ဘောပါနုနယဝဇ္ဇိတာ၊ အမျက်ထွက်ခြင်း တပ်မက်ခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍။ ဥပေက္ခတိယထာ၊ လျစ်လျူရှု၏သို့။

တထေဝ၊ ထိုအတူ။ တဗ္ဗမ္ပိသင်သည်လည်း။ သုခဒုက္ခေ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲ၌။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ တုလာဘူတော၊ မကောမုဗ္ဗုတံ မတ်မတ်တည့်သော ချိန်သဖွယ်သည်။ ဘဝ၊ ဖြစ်လော။ ဥပေက္ခာပါရမီတံ၊ ဥပေက္ခာပါရမီကို။ ဂန္ဓာ၊ ဖြည့်၍။ သမ္မောဓိံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿသိလတံ၊ တသွား၊ ကြောင့်။ တံ၊ သင်သည်။ ဣတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ ဥပေက္ခာပါရမီံ၊ ကို။ ပူရေဟိ၊ ဖြည့်လော။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ပုန၊ တဘန်။ အတ္တာနံ၊ ကို။ သြဝဒိံ၊ ဆုံးမပြီ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ မိမိအပေါ်၌ စင်ကြယ်သောဝတ္ထု မစင်ကြယ်သောဝတ္ထုကို ပစ်ချခြင်းကြောင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ မရောက်ခြင်း အမျက်ထွက်ခြင်း တပ်မက်ခြင်း ကင်းခြင်းသည်လျှင် မြေ၏ လျစ်လျူရှုခြင်းမည်၏။ ပဿဝိယာ ဥပေက္ခနိနာဓဝိတာရာ နာပတ္တိ။ ။ ဇိက-၂၅-ဆ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဝိစိနန္တော၊ သော်။ ဣမာ၊ ဒဿပါရမီယော၊ ဤဆယ်ပါးသော ပါရမီတို့ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ သုမေပတ္တိတာ၊ ဓာ။ ဗောဓိပါစနာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်စေတတ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်အကြောင်းတရားတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ လောကေ၊ ဤလူ့ရွာ၌။ ဗောဓိသတ္တေဟိ၊ တို့သည်။ ပရိပူရေတဗ္ဗာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြည့်အပ်ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ ထိုအကြောင်းတရားတို့သည်။ တောကာယေဝ၊ ဒါနပါရမီအစရှိသော ဆယ်ထွေသောအကြောင်းတရားတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတုဒ္ဓံ-တဟိ၊ ဒသဟိ ပါရမီဟိ ဥဒ္ဓံ၊ ထိုဆယ်ထွေသော ပါရမီတို့ထက် အလွန်။ အညတြ-အညံ၊ ဆယ်ထွေသော ပါရမီမှ တပါးသော။ ကာရဏံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သောအကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပြီ။ တသွာ၊ ထိုသို့ ဆယ်ထွေသောပါရမီတို့ထက် အလွန်တပါးသော အကြောင်းတရား မရှိလေပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထတာသုဒဿပါရမီသု၊ ထိုဆယ်ထွေသောပါရမီတို့၌၊ ခဗ္ဗံ၊ ပြုတ္တု၊ ဟပ်သို့ကြပ်ကြပ်

နိဒါနကထာ

(၁၈၅)

မြဲမြဲ။ ပတိဋ္ဌဟ-ပတိဋ္ဌာနံကရောဟိ၊ မချွတ်သည်ကိုပြုဘိလတ်သေး။ ဣတိဝေ၊ သို့။ အတ္တာနံ၊ ကို။ ဩဝဒိံ၊ ဆုံးမပြီ။

မှတ်စွယ်။ ။ပတိဋ္ဌဟဟိ ဟူအပ်လျက် ဟိကြေ၍ ပတိဋ္ဌဟနေသည်။ ပတိဋ္ဌဟိ ရှိသည်ကားပါဌ်ဖျက်၊ ဩထ သတ္တမိယာသုတ်၌ ဩထဟူသောယောဂပိဘာဝ ပြင် ပဌမာအနက်၌ ထပစ္စည်းသက်သည်။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ ဣမေမေမ္မေဤဘုရားအဖြစ်ကိုပြုတတ်သော ပါရမီဆယ် ပါး အကြောင်းတရားတို့ကို။ သဘာဝရသလက္ခဏေ-သဘာဝရသလက္ခဏေန၊ မဖောက်မပြန်သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သောသား၇၀ မိမိ၏ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရင့်စေခြင်းကိစ္စ အပြစ်ကင်းသော ဘတ္တုကို စွန့်ကြဲခြင်းစသည်ဟုဆိုအပ်သောလက္ခဏာအားဖြင့်။ သုမေမပဏ္ဍိ ဘဿ၊ သည်။ သမ္မသတော၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်စဉ်ပင်လျှင်။ ဓမ္မတေဇေန၊ သုမေမာပညာရှိ၏ ပါရမီဆယ်ပါး အကြောင်းတရားတို့ကို ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ ဒသသဟဿိ-ဒသသဟဿိယံ၊ တသောင်း သော လောကဓာတ်၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်သော။ ဝသုဓာ၊ နှစ်သိန်း လေး သောင်းအထုရှိသော မြေသည်။ ပကမ္မထ၊ ဝဲ ယာ ရွှေ့နောက် ထက်အောက် ခြောက်ထွေ တုန်လှုပ်လေ၏။

မှတ်စွယ်။ ။သဘာဝရသလက္ခဏေတိ ဧတ္ထ ဘာဝေါတိ အပိပရိတတာ ဝိဇ္ဇ မာနတာ၊ သဟ ဘာဝေန သဘာဝေါ၊ အပိပရိတော အတ္ထနော ဗောဓိ ပရိဝါစနကိစ္စသင်္ခါတော ရသော အနဝဇ္ဇဝတ္ထု ပရိစာဝါဒိ သင်္ခါတံ လက္ခဏဉ္စ သဘာဝရသလက္ခဏံ၊ တတော သမ္မသတော။ ။မူလင်္ဂိကာ-၂၅-ဆ။ န ပိပရိတာနိ အပိပရိတာနိ၊ ရသလက္ခဏာနိ တက္ခာဝေါ အပိပရိတတာ၊ တဂ္ဂုဏော ဝိဇ္ဇမာနာနံ ရသလက္ခဏာနံ ဘာဝေါ ဝိဇ္ဇမာနတာ၊ တဂ္ဂုဏော၊ ဣဓိနာပဒဗ္ဗယေန ဧတ္ထ ဘာဝသဗ္ဗဿ သတ္တာသင်္ခါတေ အတ္ထေ ပဝတ္ထေ ဝဏေတိတိ ဝိညာယတိ၊ သတ္တာတိ ဟိ ဝိဇ္ဇမာနတာတိ အတ္ထော၊ အပိဇ္ဇမာန တာ ပိပရိတတာတိ။

ဤနိဏန္ဒ။ ။“ဘာဝေါတိ ဝိဇ္ဇမာနတာ ဖွင့်လိုရင်းတည်း။ မျက်ထွဉ်တံထွဉ် စသည်တို့ကဲ့သို့ အထင်မျှသာ ထင်ရှားမရှိဖြစ်၍ ဖောက်ပြန်သည်၊ ထင်ရှား ရှိသည်၏အဖြစ်ကား မဖောက်ပြန်ဟုလိုသည်၊ ဘူ-သတ္တာယံ၌ သတ္တာကား ဘူဓာတ်၏အနက်တည်း။ သတ္တာကား “သတော ဝိဇ္ဇမာနဿဘာဝေါ သတ္တာ” တည်း။ ဝိဇ္ဇမာနဿ ဘာဝေါ ပုဒ်ကား ဝိဇ္ဇမာနတာပုဒ်နှင့် ပရိယာယ် တည်း။ ထိုကြောင့် “ဘာဝေါတိ ဝိဇ္ဇမာနတာ” သာ ဖွင့်လိုရင်းတည်း။ အရင်းကို ဣန္ဒာဗယ (က) ၄၃၅-၂၄ (ဒုတိယအကြိမ်)

အဋ္ဌသာလံနံ - ပထမတွဲ

(၁၈၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရှေးဦးမဖွင့်မှ၍ အဆက်ကို ရှေးဦးဖွင့်သည်ကား အရင်းသည်ကား သဒ္ဓတ္ထ၊ အဆက်ကား အဓိပ္ပါယ်ထု ဤ၍ အဓိပ္ပါယ်ထုကို လိုရင်းတည်း။ ထိုကြောင့် လိုရင်းအဓိပ္ပါယ်ထု အဆက်ဖွင့်ကို ရှေးဦးပြု၍ သဒ္ဓတ္ထရင်းကို နောက်မှ ပြုလို သောကြောင့် အဆက်ကို ထက်ဦးဖွင့်သတည်း။ ထိုသို့ အဓိပ္ပါယ်ထုလိုရင်းဖြစ် သောကြောင့် “အဝိပရိတော အတ္ထနော” စသည်ကိုမိန့်တကား။ အတ္ထနော အရကား ဒသပါရမီပင်တည်း။ “သဘာဝရသလက္ခဏေတိ ဧတ္ထ ဟတ္ထေသု ပိဏ္ဍာယ စရန္တိတိ အာဓိသုပိယ ကာရဏတ္ထေဝ သတ္ထမိ ပဝတ္ထတိ။

ပထဝီ၊ နှစ်သိန်းလေးသောင်း အထုကောင်းစွာ မဟာပထဝီသည်။ စလ တာ-စလတာယ၊ လှုပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရဝတိ၊ မည်၏။ ဥစ္ဆူ၊ နိ၊ ကြံ တို့ကို။ ပိဋ္ဌန္တေဟိ၊ ညှစ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ဟတ္ထေဟိ၊ လက်တို့ဖြင့်။ ပိဋ္ဌတံ၊ နှိပ်အပ်သော။ ဥစ္ဆူ၊ ယန္တံ၊ ကြံညှစ်ယန္တရားသည်။ ပရိဗ္ဗမိတွာ၊ ပတ်ပတ် လှည့်၍။ ကမ္မတိဇ္ဇဝ၊ တုန်လှုပ်၏သို့၎င်း။ တေလယန္တေ၊ ဆီပွတ် ယန္တရား၍။ ပိဋ္ဌန္တေဟိ၊ ဆီပွတ်ကုန်သောသူတို့သည်။ ယောဇိတံ၊ ယှဉ်အပ်သော။ စက္ကံ၊ စက်ယန္တရားသည်။ ပရိဗ္ဗမိတွာ၊ ပတ်ပတ်လှည့်၍။ ကမ္မတိယထာ၊ တုန်လှုပ် ၏သို့၎င်း။ ဝေ၊ ဤအတူ။ မေဒနိ၊ နှစ်သိန်းလေးသောင်းအထုကောင်းသော မြေကြီးသည်။ ကမ္မတိ၊ တုန်လှုပ်၏။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာကို။ ပရိဝေသနေ၊ ဆွမ်း ကျွေးရာ၌။ ယာဝတာ၊ အကြင်ရွှေလောက်သော။ ပရိသာ၊ ပရိသတ်သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်၏။ တာဝတာ၊ ထိုရွှေလောက်သော။ သာပရိသာ၊ ထိုပရိသတ် သည်။ ပဝေမောနာ၊ တုန်လှုပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထိုဆွမ်းကျွေးရာ အရပ်၌။ သဏ္ဍာတံ၊ ကောင်းစွာတည်ခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တိ၊ မဓတ်နိုင်သည် ဖြစ်၍။ မုစ္ဆိတာ၊ မိန်းမောလျက်။ ပတိတွာ၊ လည်း၍။ ဘူမိယာ၊ မြေ၌။ သေသိ၊ အိပ်၏။

ဃဒ္ဓန္တံ ။ ထိစာတု ကတ္ထမိ ဗဒ္ဓနတ္ထေ ပိသယောတိ အာဓိသု၊ ကတ္ထမိ ပဝတ္ထေ ဝဗ္ဗသေယုကာတိ အာဓိသု၊ ဣစပန သယနတ္ထေဝ ပဝတ္ထတိ။

တတ္ထ၊ ထိုဆွမ်းကျွေးရာအရပ်၌။ စာဋ္ဌာ-စာဋ္ဌာနံ၊ အိုးတို့၏။ အနေက သဟဿာနိ၊ အထောင်မက များစွာသော အိုးတို့သည်၎င်း။ ကုမ္မိနိ၊ အိုး စရည်းတို့၏။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ သတာ-သတာနိစ၊ အရာတို့သည်၎င်း။ အညမညသံသနိတာ၊ အချင်းချင်းနွားသို့ဝှေ့လျက်ခတ်မိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။

နိဒါနကထာ

သဗ္ဗဏ္ဍပတိတာ စုဏ္ဏ ဝိစုဏ္ဏာနိ၊ မုန့်မုန့်ညက်ညက် ကြေညက်ကုန်သည်။ ဝါ၊ သဗ္ဗဏ္ဍပတိတာ၊ ရန်တွေ့မာန်ချဉ်း၍ ထိုသို့ ခြမ်းစုနှင့်နှင့် ကုန်စင်ကြေမှု ကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (သဋ္ဌာတိတ္ထေ သာမိအတ္ထေ ပစ္စတ္တဝစနံ ပဝတ္တတိ ။

မဟာဇနာ၊ လူများတို့သည်။ ဥပ္ပိဂ္ဂါ၊ ထိတ်လန့်သော နှလုံးရှိကုန်သည်။ တသိတာ-သဉ္ဇာတ တသ၊ ဖြစ်သောလန့်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဘိတာ၊ ကြောက် ကုန်သည်။ ဘန္တော၊ တုန်လှုပ်သော နှလုံးရှိကုန်သည်။ ဗျာဓိံ၊ မာနသာ ဘိတစိတ္တာ၊ ကြောက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (မဏိဒီပ)။ ဝါ၊ ဗျာဓိတမာန သာ၊ ဘေးဖြင့်နှိပ်စက်အပ် ညှဉ်းဆဲအပ်သော နှလုံးရှိကုန်သည်။ (ဗျေ-တာ လနေ၊ ဗျဇ္ဇေတိ တံတံမိံ တာလေတိ ဟိံ သတိတိ ဗျဇော၊ လုဇ္ဈေါဟူသော သဒ္ဓန္တိတိကို လိုက်လျော၍ အတ္တနောမတိ)။ ဟုတော၊ ၍။ သမာဂမ္မ၊ အညီ အညွတ်လာကုန်၍။ ဒီပကံရံ၊ ဒီပကံရာ ဘုရားမြတ်စွာသို့။ ဥပါဂမ္မိ၊ ဆည်း ကပ်ကုန်ပြီ။

စက္ခုမ၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သမန္တ ဒိဗ္ဗ ပညာ ငါးဖြာသော စက္ခုနှင့်ပြည့်စုံတော် မူသော ရှင်တော်ဘုရား။ လောကဿ၊ ဤလူအပေါင်း၏။ ကလျာဏံ၊ ကောင်းကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိကိံ၊ ဖြစ်လတုံသော။ အထ၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ပါပကံ၊ မကောင်းကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိကိံ၊ ဖြစ်လတုံလော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော။ လောကော၊ လူအပေါင်းသည်။ ဥပဗ္ဗုတော၊ နှိပ်စက်အပ် သည်။ ဧသာသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဥပဗ္ဗဝံ၊ ကပ်၍ နှိပ်စက်တတ်သော။ တံဘယံ၊ ထိုဘေးကို။ တံ၊ သခင်ဘုရားသည်။ ဝိနောဒေဟိံ၊ ဖျောက်တော်မူပါလော။

ဒီပကံရာ၊ ဒီပကံရာ အမည်တော်သာသော။ မဟာမုနိ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ တဒါ၊ ထိုသောင်းသောင်းညီညာ ဆည်းကပ်လာသောအခါ၌။ တေသံမဟာဇနာနံ၊ ထိုလူများတို့ကို။ သညာပေသိ၊ သိစေတော်မူ၏။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ဝိဿတ္တာ၊ ရွံရှားခြင်းကင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော။ ဣမသ္မိံ ပထဝိကမ္ပနေ၊ ဤမြေလှုပ်ခြင်း တည်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မာဘာထ၊ မကြောက်ကြကုန်လင့်။ (ပထဝိဟု ရဿရုတ်)။

(၁၈၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ယံသုမေဓပဏ္ဍိတံ၊ အကြင်သုမေဓ သုခမိန်ကို။ ဗျာကာသိံ၊ ဘုရားဖြစ်လတံဟု ဗျာဒိတ်ကြား၏။ သောသုမေဓ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ လောကော၊ ဤလူ့ရွာ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ လေးပါးသစ္စာ နက်နဲ စွာကို ဆရာမသင် ပင်ထွတ်မြင်သော ဘုရားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ။ ဒေသော၊ ဤဘုရားအလျာ သုမေဓာသည်။ ပုဗ္ဗကံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ဇိနသေဝိ တံ၊ ဘုရားလောင်း သူတော်ကောင်းတို့ မှီဝဲအပ်သော။ ဓမ္မံ၊ ပါရမီဆယ်ပါး ကျင့်ဝတ်တရားကို။ သမ္မသတိ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်၏။

ဗုဒ္ဓဘူမိံ - ဗုဒ္ဓဘာဝဟေတု၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ ပါရမီဆယ်ပါး ကျင့်ဝတ်တရားကို။ အသေသတော၊ အကြွင်းအကျန်မရှိ သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တဿသုမေဓပဏ္ဍိတဿ၊ သည်။ သမ္မသတော၊ သုံးသပ် စဉ်။ တေနသမ္မသနကာလေန၊ ထိုသို့ သုံးသပ်သောအခါ၌။ တဿသုမေဓ ပဏ္ဍိတဿ၊ ထိုပါရမီကျင့်ဝတ်ကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်သော သုမေဓာသုခမိန်၏။ ဓမ္မတေဇေန၊ ပါရမီဆယ်ပါး အကြောင်းတရားကို ဆင်ခြင်သောဉာဏ်၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ သဒေဝကော၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကော၊ ၌။ ဒသ သဟဿိံ၊ တသောင်းသော သင်္ချာပမာဏရှိသော။ အယမ္ပထဝီ၊ ဤမြေသည်။ ကမ္မိတာ၊ တပြိုင်နက်တုန်လှုပ်၏။ ဣတိဝေံ၊ သို့။ ပထဝီကမ္မနကာရဏံ၊ မြေလှုပ် ခြင်း၏ အကြောင်းကို၎င်း။ လောကဿ၊ လူအပေါင်း၏။ ဘယာဘာဝဉ္စ၊ ဘေးမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ သညာပေသိ၊ သိစေတော်မူ၏။

ဗုဒ္ဓိဗ္ဗယ်။ ။ မာသာထာတိတ္ထေ မဟာဝုတ္တိနာ ဣတာရဿ အာကာရောဟောတိ၊ ဣတာရဿ ဝါ ကောရော၊ ကောရဿ စ အာယာဒေသော၊ ယကာရဿ လောဂေါတိ ဒဂ္ဂဗ္ဗော။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာ၏။ ဝစနံ၊ မြေလှုပ်ခြင်း၌ အကြောင်းစကားတော်ကို။ သုတွာ၊ ကြားသောကြောင့်။ တာဝဓေ၊ ထို ကြားသောခဏ၌။ မဟာဇနဿ၊ မြေလှုပ်ခြင်းကြောင့် ထိတ်လန့်သောနှလုံး ရှိသောလူအပေါင်း၏။ မနော၊ ကြောက်ထိတ်လန့်သော စိတ်သည်။ နိဗ္ဗာ ယတိ၊ ငြိမ်းပြီ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်အောင်စုံသော ရမ္မာဝတီပြည်သူ လူအပေါင်း တို့သည်။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌာ၊ ရွှင်လန်းနှစ်သက်သောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ မာလာ ဂန္ဓ ဝိလေပနာဒီနိ၊ ပန်းနံသာ နံသာပျောင်းစသည်တို့ကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။

နိဒါနကထာ

မံ ငါသို့။ ဥပသကံမ္မာ ချိ။ ပူဇေတွာပူဇော်ပြီး၍။ ပုနာပိတဖန်လည်း။ အဘိ
ဝန္တိသံ၊ ရှိခိုးကုန်ပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အဟံသည်။ တဒါ၊ ထိုထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ နေသောကာလ
၌။ ဗုဒ္ဓဂုဏံ၊ ဘုရားလောင်းတို့ ဖြည့်ကျင့်ကောင်းသော ပါရမီဆယ်ပါး
ကရားကျေးဇူးကို။ သမာဒိယိတွာ၊ ဆောက်တည်၍။ မာနသံ၊ ကုသိုလ်စိတ်
ကို။ ဒဠ္ဇံ၊ မြဲစွာ။ ကတွာန၊ ၍။ ဒီပင်္ကရံ၊ ဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာကို။ နမဿိ
တွာ၊ ရှိခိုး၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဝုဠဟိံ၊ ထပြီ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ အာသနာမှ။ ဝုဠဟန္တဿ-ဝုဠဟန္တံ၊ ထသော။ သုမေဓ
ဘူတံ၊ သုမေဓာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ မံ ငါကို။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်၎င်း။ မာနဿ
ကာ၊ လူတို့သည်၎င်း။ ပုဘော၊ နှစ်ဦးသော လူနှစ်တို့သည်။ ဒိဗ္ဗံ၊ နတ်၌
ဖြစ်သော။ ပုပ္ဖု၊ ပန်းကို၎င်း။ မာနဿကံ၊ လူ၌ဖြစ်သော။ ပုပ္ဖုပန်းကို၎င်း။
ဂဟေတွာ၊ ၍။ ပုပ္ဖေဟိံ၊ လူပန်း၊ နတ်ပန်းတို့ဖြင့်။ သမောကိရန္တိ၊ ကြံဖြန့်ပူဇော်
ကုန်၏။ (တနည်း) အာသနာမှ။ ဝုဠဟန္တဿ၊ ထသော။ မမ၊ ငါ၏။ သရီ
ရေ၊ ၌။ ပုပ္ဖေဟိံ၊ တို့ဖြင့်။ သမောကိရန္တိ၊ ကြံဖြန့်ပူဇော်ကုန်၏။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ ဒေဝါ၊ တသောင်းသောစကြဝဠာ၌ နေသောနတ်တို့
သည်၎င်း။ မာနဿကာ၊ ရမ္မာဝတီပြည်သူတို့သည်၎င်း။ တေဥဘော၊ ထို
နတ်၊ လူနှစ်ဦးတို့သည်။ သန္နိပတိတွာ၊ စည်းဝေး၍။ အယျသုမေဓတောပသ၊
အရှင်သုမေဓာရသေ့။ တယံ၊ သင်သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဒီပင်္ကရဿ၊ ၍။ ပါဒ
မူလေ၊ ခြေတော်ရင်း၌။ မဟန္တံ၊ ကြီးမြတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ ပတ္တိတံ၊
တောင့်တ ပန်ဆင်အပ်၏။ ယံဉာဏံ၊ အကြင် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ တယံ
တယာ၊ သင်သည်။ ဣစ္ဆိတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ တံဉာဏံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။
တံ၊ သည်။ လဘဿ၊ ရပါစေ။

သဗ္ဗိတိယော-သဗ္ဗာဏှိတိယော၊ ကပ်၍နှိပ်စက်တတ်သော အလုံးစုံသော
ဥပဒ္ဒဝေါတို့သည်။ တံ၊ ရှင်ရသေ့ကို။ ဝိဝဇ္ဇန္တု၊ တရံမတွေ့ မေ့ကြီးမေ့လျက်
ရွှေရွှေရှောင်ခွါစေကုန်သတည်း။ တေ၊ သင်၏။ အား။ သောကော၊ စိုးရိမ်
ခြင်းသည်၎င်း။ ရောဂေါ၊ ရောဂါသည်၎င်း။ ဝိနဿတု၊ ပျောက်ပျက် ရှင်းလင်း
စေသတည်း။ တေ၊ သင်အား။ အန္တရာယာ၊ အန္တရာယ်တို့သည်။ မာဘဝန္တု၊
မဖြစ်စေကုန်သတည်း။ တံ၊ သင်သည်။ ခိပ္ပံ၊ လျင်စွာ။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။

(၁၉၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဗောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့။ ဖုသ-ပါပုဏိဿာဟိ၊ ရောက်
ပါစေလော။

အပိ၊ အံ။ မဟာဝီရ၊ ကြီးသောလုံ့လရှိသော သုမေဓာရှင်ရသေ့။ သမယေ၊
ပွင့်ချိန်အခါသည်။ ပတ္တေ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ပုပ္ဖိနော၊ ပွင့်ခြင်းသဘော
ရှိကုန်သော။ ဒုမာ၊ သစ်ပင်တို့သည်။ ပုပ္ဖန္တိယထာ၊ ပွင့်ကုန်၏သို့။ တထေဝ၊
တူ။ တံ၊ သည်လည်း။ ဗုဒ္ဓဉာဏေန၊ ခပ်သိမ်းသောဘုရားတို့၏ အသီးဥစ္စာ
ဖြစ်သော စတုဝေသာရဇ္ဇ ဆအသာဓာရဏ ဒသဗလ စသောဉာဏ် ကျေးဇူး
ဖြင့်။ ပုပ္ဖသု-ပုပ္ဖဿ၊ ပွင့်ပါစေသတည်း။

ယေကေစိ၊ ကုန်အောင်စုံကုန်သော။ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ ရှေးဘုရားတို့သည်။ ဒသ
ပါရမီ၊ ဆယ်ထွေသော ပါရမီတို့ကို။ ပူရယုယထာ၊ ဖြည့်ကုန်၏သို့။ မဟာဝီရ၊
ကြီးသောလုံ့လရှိသော သုမေဓာရှင်ရသေ့။ တထေဝ၊ တူ။ တံ၊ လည်း။ ဒသ
ပါရမီ၊ ဆယ်ထွေသောပါရမီတို့ကို။ ပူရေဟိ၊ ဖြည့်ပါလေလော။

ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဗောဓိမဏ္ဍမ္ပိ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏
ကြည်ရာဖြစ်သော ဗောဓိပင်ရင်း၌။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်
သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ ဗုဇ္ဈရေယထာ၊ သိကုန်၏သို့။ မဟာဝီရ၊ ရသေ့။ တထေဝ၊
တူ။ တံ၊ သည်လည်း။ ဇိနဗောဓိယံ၊ အောင်မြေအချာ မဟာဗောဓိ၌။ သမ္မာ
သမ္မောဓိံ၊ ကို။ ဗုဇ္ဈဿ၊ မျက်မှောက် သိပါစေသတည်း။

ယေကေစိ၊ ကုန်သော။ သမ္ပုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ မ္ဗေစက္ကံ၊ ဒေသနာဉာဏ်ဟု
ဆိုအပ်ပြီးသော စက်ရတနာကို။ ပဝတ္တယုယထာ၊ လည်စေကုန်သကဲ့သို့။
မဟာဝီရ၊ ရသေ့။ တထေဝ၊ တူ။ တံ၊ လည်း။ မ္ဗေစက္ကံ၊ ကို။ ပဝတ္တသု၊ လည်ပါ
စေသတည်း။ ဝါ၊ မ္ဗေစက္ကံ၊ မ္ဗေစကြာဒေသနာကို။ ပဝတ္တသု၊ ဟောစေ
သတည်း။

အယျသုမေတောပသံ၊ ရသေ့။ ပုဏ္ဏမာယေ၊ လပြည့်နေ၌။ ပရိပုဏ္ဏော၊
အက်ဝန်းကျင်ပြည့်သော။ စန္ဒော၊ လသည်။ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်
ကြယ်သည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ဝိရောစတိယထာ၊ တင့်တယ်၏သို့။ တထေဝ၊ တူ။
တံ၊ လည်း။ ပုဏ္ဏမာနော၊ ပြည့်သော နှလုံးရှိသည်ဖြစ်၍။ ဒသသဟာဿိ
ယံ၊ သောင်းလောကဓာတ်၌။ ဝိရောစ-ဝိရောစာဟိ၊ တင့်တယ်စေသတည်း။

နိဒါနကယာ

အယုသုမေတောပသ၊ရသေ့။ရာဟုမုတ္တော၊ ရာဟုခံတွင်းမှ လွတ်သော။ သူရိယော၊ နေမင်းသည်။ တာပေန၊ အရောင်ဖြင့်။ အတိဝိရောစတိယထာ၊ တင့်တယ်၏သို့။ တထေဝ၊ တူ။တုဝံ-တံ၊ လည်း။ လောက၊ ကိလေသာ လောကမှ။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော ဘဝဟူသောလောကမှ။ မုစ္စိတွာ၊လွတ်၍။ သိရိယာ၊ ဘုရားအသရေတော်ဖြင့်။ ဝိရောစ-ဝိရောစာဟိ၊ ထွန်းလင်းစေ သတည်း။

ယာကာစိကုန်အောင်စုံကုန်သော။ နဒိယော၊ မြစ်တို့သည်။မဟောဒဓိံ၊ မဟာသမုဒြာသို့။ ဩသရန္တိယထာ၊ သက်ဝင်စုဝေးကုန်၏သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သဒေဝကာ၊နတ်နှင့်တကွကုန်သော။လောက၊လူအပေါင်းတို့သည်။ တဝ၊ ရှင်ရသေ့၏။ အန္တိကေ-အန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဩသရန္တ၊ စည်းဝေးစေကုန် သတည်း။ဣတိဧဝံ၊ဤသို့။သောတ္ထိ၊ သူနှစ်ရုံ ထုတ်မင်္ဂလံ၊ကောင်းမြတ်ချမ်းသာ သာယာဖွယ်ချည်း၊ ညှင်းဖြည်းဆန်ထုတ် နှုတ်မင်္ဂလာ ကောင်းချီးညှာသော အသံကို။ ဝေဒယန္တိစ-ဝေဒယန္တိဧဝ၊ သိဒ္ဓိတင်လျက် ဝန်းကျင်ထင်ရှား ကြားလျှောက်ကုန်သည်သာတည်း။

မှတ်စွယ်။ ။တဝန္တိကေတိ ဟူအပ်လျက် ဣတိ ကြေသည်၊ မကြေသည်မှ၍ တင်းလင်းရှိမှု သန္တရတရတည်း။ ပုဏ္ဏိမာသေ မလို၊ ပုဏ္ဏမာယေ လိုသည်။ ပုဏ္ဏမာနောင် သို့ဝိသတ်ကို အာယေ ရေး၍ ပုဏ္ဏမာယေရှိသင့်သည်၊ ပုဏ္ဏ မာတောသို့နော အာယေ ဝါထာယံ။ပုဏ္ဏမာယေ ဥပေါသထေ၊ပုဏ္ဏမာယေ ယထာစန္ဒော။ ။သဒ္ဓနိတိ-၄၅၄-ဆ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ တဒါ၊ ထိုသုမေဓာရသေ့နေရာမှ ထသောအခါ၌။ တေဟိဒေဝမနုဿေဟိ၊ထိုနတ်၊လူတို့သည်။ထုတိပုသတ္ထော၊အတိဝိယ ပသံသိ တော၊ အလွန်လျှင်ချီးမွမ်းအံ့ဩ ထောမနာအပ်သော။ သောသုမေတောပ သော၊ထိုသုမေဓာရသေ့ သည်။ဒသဓမ္မေ၊ဆယ်တွေသော ပါရမီတရားတို့ကို။ သမာဒိယ၊ကောင်းစွာဆောက်တည်၍။တေဓမ္မေ၊ထိုဆယ်တွေသော ပါရမီ တို့ကို။ပရိပူရေန္တော၊ဖြည့်လိုသည်ဖြစ်၍။ ပဝနံ၊ တောကြီးဟေမန် ဟိမဝန် သို့။ပါဝိသိ၊ထွန်ကိုင်းသက်တင် မိုးခံထင်သို့ ကောင်းကင်လွှားလွှား ပျံသွား ဝင်လျှင်းလေသတည်း။

သုမေကေထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

အမှာ။ ။ထိုပင် ပြီးငြားသော်လည်း အထက်စကားတို့ကိုလည်း ထုမေကေထာ
ဖြင့် သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။ ထိုထုတိပွသက္ကောကား ရူပရူပပဒဋ္ဌာနတို့ကိုဆို အနတ်တူ
သဒ္ဓါထပ်၍ အတိထာယအနတ်ကို တောသတည်း။

တော၊ ထိုရမ္မာဝတီပြည်သူတို့သည်။ တဒါ၊ ထို ဒီပင်္ကရာဘုရား စကား
တော်ကိုကြား၍ ပူပန်နုလုံး ငြိမ်းပြီးသောအခါ၌။ သသံသံ၊ လေးသီရိန်းသော
သံသရာတော်နှင့်တကွသော။ လောကနာယကံ၊ လူသုံးပါးတို့ကို နိဗ္ဗာန်သို့
ပို့ပေတတ်သော ဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာကို။ ဘောဇယိတနာ၊ မွန်မြတ်သော
ဘောဇဉ်တို့ကို တုဉ်းပေးစေ၍။ ဝါ၊ ဆွမ်းလုပ်ကျွေး၍။ တဿ တံတဒါဒိသံ၊
ထိုသို့သသူဖြစ်သော။ ဒီပင်္ကရဿ ဒီပင်္ကရံ၊ ဒီပင်္ကရာ အမည်တော် ရှိသော။
သတ္ထုနော သတ္ထာရံ၊ ဘုရားမြတ်စွာကို။ အယံဗုဒ္ဓေါ၊ ဤ ဒီပင်္ကရာ ဘုရား
မြတ်စွာသည်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ သရဏံ၊ ဆင်းရဲကို ဖျောက်၍ ချမ်းသာကို
ဆောင်ပေတတ်သော အမြတ်ရတနာ ကိုးကွယ်ရာတည်း။ ဣတိ ဣမိနာ
အဓိပ္ပာယ်နာ၊ ဤသို့သော သမာဆန္ဒဖြင့်။ ဥပဂစ္ဆ၊ ဆည်းကပ်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊
သိကုန်ပြီ။

ဗုဒ္ဓိဗ္ဗယ်။ ။သရဏံနောင် ဣတိ ကြေသည်။ တနည်း...သရဏံ၊ တဿကို သရဏံ
ဣတိ အဿ မြတ်၊ အဿ၌ အကား တ၏ ကာရိယတည်း။
တဿာတိ အာဒိပဒတ္ထယေ ဥပယောဂတ္ထေ သာမိဝစနံ။

ဒီပင်္ကရာနာမ၊ ဒီပင်္ကရာ အမည်တော်သာသော။ တထာဂတော၊ သည်။
ကဉ္စိ၊ အချိုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သရဏဂမနေ၊ သရဏဂုဏ်၌။ နိဝေသေတိ၊ သွင်း
တော်မူ၏။ ဝါ၊ တည်စေတော်မူ၏။ ကဉ္စိ၊ ကို။ ပဉ္စသုသီလေသံ၊ သီတင်း
ငါးပါးတို့၌။ နိဝေသေသိ၊ ၏။ အပရံ အညံ၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဒသ
ဂ္ဂိနေသီလေ၊ ဆယ်ထွေသောသီလ၌။ နိဝေသေသိ၊ ၏။

ဓနုတ္ထ။ ။သရတိ ဟိံသတိ ဝိနာသေတိတိ သရဏံ၊ ရတနတ္ထယံ။ တဉ္စိ ထရဏ
ဝတာနံ တေနေဝ သရဏဂမနေန ထယံ သန္တာသံ ဒုဂ္ဂတိံ ပရိယုဋ္ဌိ ကိလေသံ
ယနတိ ဟိံ ထတိတိ သရဏန္တိ ဝုစ္စတိ၊ အယံဗုဒ္ဓေါ အမှာကံ သရဏံ ပရာယနန္တိ
အဓိပ္ပာယ်နော ဝစ္စန္တိ ဇာနန္တိ ထဝန္တိ ဝါ ဧတေန တံသမဂ္ဂိနောတိ သရဏဂမနံ၊
ရတနတ္ထယ ပရာယနာကာရ ပဝတ္ထော စိတ္တုပ္ပါဒေါ။

နိဒါနကထာ

(၁၉၃)

ဒီပင်္ကရာနာမ၊ သော။ သော တထာဂတော၊ ထိုဘုရားမြတ်စွာသည်။ ကဿစိ၊ အချို့သသူအား။ ယထောပနိဿယံ၊ ဥပနိဿယည်းအား လျော်စွာ။ စတုပ္ပိခံ၊ လေးပါး အပြားရှိသော။ သာမညံ၊ အရိယာမဂ်ကို၎င်း။ စတုရော စတ္တာရိ၊ လေးပါးကုန်သော။ ဖလမုတ္တမေ-ဥတ္တမဖလာနိ၊ မြတ်သောဖိုလ် တို့ကို၎င်း။ ဒေတိ၊ ပေးတော်မူ၏။ ကဿစိ၊ အား။ အသမေ၊ အတူမရှိကုန် သော။ ပဋိသမ္ဘိဒါ-ပဋိသမ္ဘိဒါ သင်္ခါတေ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ ကျေးဇူးတရားတို့ကို။ ဒေတိ၊ ပေးတော်မူ၏။

နရာသဘော၊ ယောကျ်ားတကာတို့၏ အာသဘ ဖြစ်ကော်မူသော။ တထာဂတော၊ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ကဿစိ၊ အား။ အဠ၊ ရှစ်ပါး ကုန်သော။ ဝရသမာပတ္တိယော၊ မြတ်သော သမာပတ်တို့ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ တိဿောဝိဇ္ဇာ၊ သုံးပါးဝိဇ္ဇာ ပုဒ် အာတို့ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ကဿစိ၊ အား။ ဆဠတိညာ၊ ခြောက်ပါးသော အဘိညာဉ်တို့ကို။ ပဝတ္ထတိ ဒေတိ၊ ပေး၏။

ပဒတ္ထံ။ ။ပပုဗ္ဗာယ ပိသဓာတုယာ ဝစ္ဆာဒေသဝသေန ပဝစ္ဆတိတိ ရူပံ သိဇ္ဈတိ၊ ဓာတုနဂ္ဂ အနေကတ္တတ္တာ ဒေတိတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

မဟာမုနိ၊ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ တေန၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော တရားပြု၍ သရဏဂုဏ် စသည်၌ တည်ခြင်းအစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယော ဂေန ဥပါယေန၊ အကြောင်း ဥပါယ်ဖြင့်။ ဇနကာယံ၊ လူအပေါင်းကို။ ဩဝ ဒတိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။ တေနဩဝါဒေန၊ ထိုသို့သော အဆုံးအမဖြင့်။ လောက နာထဿ၊ လူသုံးပါးတို့၏ ကိုးကွယ်ရာ ဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာ၏။ သာသနံ၊ သာသနာတော်သည်။ ဝိတ္ထာရိတံ၊ ပျံ့နှံ့သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

မဟာဟန္တ၊ တဆယ့်နှစ်ရက် တက်ထွန်းသော လက်သို့ မြတ်သော မေးရှိ တော်မူသော။ ဥသဘက္ခန္ဓော၊ နွားမင်းဥသဘ ပခုံးကဲ့သို့ ပြည့်ဖြိုးသော ပခုံး ရှိတော်မူသော။ ဒီပင်္ကရာသနာမကော၊ ဒီပင်္ကရာဟူသော ကိုယ်တော်အမည် ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဗဟူဇနေ၊ များစွာကုန်သော ဝေနေယျ တို့ကို။ တာရယတိ၊ နိယျာနိက ဓမ္မဒေသနာဖြင့် သံသရာဟူသော သမုဒြာမှ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ကြည်းထက်သို့ တင်တော်မူပြီ။ ဒုဂ္ဂတိ၊ ဒုဂ္ဂတိတော၊ ဒုဂ္ဂတိမှ။ ပရိမောစေတိ၊ လွတ်စေတော်မူပြီ။

ပထမတွဲ - အဋ္ဌကထာ

၁၉၃

(၁၉၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၀၀နတ္ထ။ ။သဿ အတ္ထနော နာမံ သနာမံ၊ ဒိပင်္ဂရောဇုတိ သနာမံ တေဿ အတ္ထိတိ ဒိပင်္ဂရသနာမကောဟုပ္ပိ၊ ဗဟူတတ္ထုကော ကံသို သမာသံ ပုဗ္ဗအဆုံး၌ က လာသည်။

မဟာမုနိ၊ ဒိပင်္ဂရဘုရားမြတ်စွာသည်။ သတ သဟဿေ ယောဇနေအပိ၊ သိန်းယူဇနာ ဝေးကွာသော အရပ်၌ သော်လည်း။ ငွိတံ၊ တည်သော။ ဗောဓ နေယျံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိစေခြင်းငှာ ထိုက်သော။ ဇနံ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၏ ဥပ နိဿယနှင့် ပြည့်စုံသသူကို။ ဒိသ္မာ၊ ပုဗ္ဗစက္ခုဖြင့် မြင်တော်မူ၍။ ခဏေန၊ နှေး ဖြည်းမဖျင်း တခဏချင်းဖြင့်။ ဥပဂန္ဓာန၊ တန်ခိုးဖြင့် ကြွတော်မူ၍။ တံ ဗောဓနေယျံဇနံ၊ ထိုသစ္စာလေးပါးကို သိစေခြင်းငှာ ထိုက်သသူအပေါင်းကို။ ဗောဓေတိ၊ သစ္စာလေးထွေ သိစေတော်မူပြီ။

ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒိပင်္ဂရ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ပဌမာဘိသမယေ၊ လက်ဦးစွာ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိစေရာအခါ၌။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ်၊ လူတို့၏။ (ထည့်)။ ကောဋိသတံ၊ ကုဒေအရာကို။ အဗောဓိယံ၊ သစ္စာလေးပါး တရား တို့ကို သိစေတတ်တော်မူပြီ။ နာထော၊ ဒိပင်္ဂရ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဒုတိယာ ဘိသမယေ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို သိစေရာ၌။ ဒေဝ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ နဂုတိကောဋိံ၊ ကုဋေကိုးဆယ်ကို။ အဗောဓိယံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို သိစေတော်မူပြီ။

စ၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဒိပင်္ဂရ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ယဒါ၊ အကြင် အခါ၌။ ဒေဝဘဝနမ္ပိ၊ တာဝတိံသာ ထက်နန်းရွာ၌။ ဓမ္မံ၊ အဘိဓမ္မာဇာတုး တော်ကို။ အဒေသယံ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တဒါပိ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ ဒေသနာကို ဟောတော်မူသောအခါ၌လည်း။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ နဂုတိကောဋိနံ၊ ကုဋေ ကိုးဆယ်တို့၏။ တတိယော၊ သုံးကြိမ်မြောက်သော။ အဘိသမယော၊ သစ္စာ လေးပါး တရားတော်တို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။

ဒုတိယံ။ ။ ဤနှစ်ဝါသာကား ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိ ၎င်းအဋ္ဌကထာ မဏိဒိပ သုံးရပ် ညှိစပ်၍ ယူအပ်သော ပါဠိတည်း။

တတ္ထ ဗုဒ္ဓမဂါထာယံ စတုတ္ထဝဒ္ဓာနေ မုလကပါဠိယံ နဂုတိကောဋိံ ဝဗောဓ ယိတိ ပါဠိဋ္ဌာ ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္စ ဒေဝမနုဿာနံ နဂုတိကောဋိယော ဓမ္မာထိသဒယံ ပါပေသိ၊ အယံ ဒုတိယော အဘိသမယော အဟောသိတိ ဇုဋ္ဌံ၊ ဇုဓ ဇန အဋ္ဌသာလိနိယာ သတသထသံ အဗောဓိတိ ပါဠိဋ္ဌာ

နိဒါနကထာ

အာဟဋေ။ ဒုတိယဂါထာယံ ပန တတိယပဒဋ္ဌာနေ ကတ္ထစိ ပါဠိယံ တဒါဝိ
 နဂုတိကောဋီနန္တိ ပါဠော မိဿတိ။ အဗ္ဗကထာယဉ္စ နဂုတိကောဋီယော ဓမ္မာ
 မတံ ပါယေသိ။ အယံ တတိယော ဓမ္မာဘိသမယော အဟောသီတိ ဝုတ္တံ။
 ကတ္ထစိ ပန ပါဠိယံ နဂုတိကောဋီသဟဿာနန္တိ ပါဠော မိဿတိ။ သော
 အဋ္ဌကထာယံ နတ္ထိ။ ဣဓာဝိ အဋ္ဌသာယိနိယံ နဂုတိကောဋီသဟဿာနန္တိ
 ပါဠော အာဟဋေ။ တတ္ထ ပန တဒါဝိတိ ဝုတ္တတ္ထာ ပဌမပါဠောယေဝ
 သုန္ဓရော ဝိယ မိဿတိ။ ဒီပင်္ကရော သတ္တာ ဥသထက္ခန္ဓံနာမ အတ္ထနော ပုတ္တံ
 ပမုခံကတွာ ရာဟုလောဝါဒသဒိသံ ဓမ္မံ ယဒါ ဒေသေသိ။ န တဒါယေဝ
 ဒေဝမနုဿာနံ နဂုတိကောဋီနံ သစ္စာဘိသမယော အဟောသိ။ အထခေါ
 ယဒါ ဒေဝထဝနမ္ပိ ဓမ္မံ ဒေသေသိ။ တဒါဝိ ဒေဝါနံ နဂုတိကောဋီနံ သစ္စာဘိ
 သမယော အဟောသီတိ အယဉ္စေတ္ထတ္ထော။ ဒုတိယံ ပါဠော တဒါတိ ဧတ္ထက
 မေဝ အဏ္ဍာဟရိတဗ္ဗံ။ န တဒါဝိတိ ဣဒန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဤဒါဝိဒီပပါဠိနှင့်နှိုင်းညှိ
 ရှိမှတ်။

ဒီပင်္ကရံသေသော။ သတ္ထုနော၊ ဧ။ တယော၊ သုံးကြိမ်ကုန်သော။ သာ
 ဝကာနံ၊ တို့၏။ (ထည့်)။ သန္နိပါတာ၊ အစည်းအဝေးတို့သည်။ အာသံ၊
 ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးကြိမ်သော အစည်းအဝေးတို့တွင်။ သုနန္ဓာရာမေ၊
 သုနန္ဓာ အမည်ရှိသော အာရာမိဋ္ဌံ။ ကောဋီသတသဟဿာနံ၊ ကုဋေတသိန်း
 ကုန်သော။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ စတုရင်္ဂသမန္ဓာဂတော၊ လေးပါးသော အင်္ဂါ
 နှင့်ပြည့်စုံသော။ ပဌမောသော။ သမာဂမော၊ အစည်းအဝေးသည်။ အာသိ၊
 ဖြစ်ပြီ။

ဗုဒ္ဓံ ဗုဒ္ဓံ။ ။ တည့်တိုင်းသော ပါဠိရပ်ဖြင့် အနက်မစေ့စပ်၍ ထည့်အပ်သမျှကို
 ပါဠိသေသချည်းမှတ်။

သဗ္ဗေ ဘိက္ခု။ ဧတိဘိက္ခု။ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗေ သဋ္ဌဘိညာ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗေ အနာ
 မန္တိကာဝ အာဂတာ၊ ပန္နရထုပေါသထဒိဝသောစာတိ ဣမာနိ စတ္တာရိ
 အင်္ဂါနိ နာမ။

ဗီနေ၊ ငါးမာရ်အောင်မြင် ဒီပင်္ကရံဘုရားရှင်သည်။ ပဝိဝေကဂတေ၊
 ဂိုဏ်းအခြွေအရွှေကို ပယ်၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာ တောအရပ်သို့ ကပ်တော်မူသည်ရှိ
 သော်။ နာရဒကုဋုမ္ပိ၊ နာရဒအမည်ရှိသော တောင်ထိပ်၌။ သတကောဋီယော၊
 ကုဋေအရာ ပမာဏရှိကုန်သော။ ဝိတမလာ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေး
 ကင်းဝေးကုန်ပြီးသော။ ခိဏာသဝါ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါ ရှိကုန်သော
 ခုဟန္တာအရှင်မြတ်တို့သည်။ ပုန၊ တဖန်။ သမိံ သု-သန္နိပတိံ သု၊ စည်းဝေး

(၁၉၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကလာနိဿယ

ကုန်ပြီ။ အယံ ဤအစည်းအဝေးသည်။ ဒုတိယော၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်သော။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ သန္နိပါတော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (အယံစသည်ကား ပါဠိသေသ)။

၀၁၆ နိစ္ဆယ။ ။ သမိဿုတိ ဣဒံ ရူပံ သမောတုသာဝါ သံပုဗ္ဗာယ ဣဓာတု ယာဝါ ရူပံ သဝတိ၊ တတ္ထ သမောတု ဝူပသမတ္ထေဝါ နိရောဓတ္ထေဝါ ပဝတ္ထတိ၊ သံပုဗ္ဗာ ဣဓာတု ဝဘုတ္ထေတိ တဒတ္ထေ နိဝတ္ထေတံ သမိဿုတိ သန္နိပတိဿုတိ ဣကာယံ ဝုတ္တံ။

ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ မဟာဝီရော၊ ကြီးမြတ်သောလုံ့လရှိတော်မူသော။ မဟာမုနိ၊ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ သုဒဿနသိလုစ္စယေ၊ သုဒဿန အမည်တော်ရှိသောတောင်၌။ ဝသိ-ဝဿာဝါသံ ဥပဂစ္ဆိ၊ ဝါကပ်တော် မူ၏။ ဝါ၊ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး နေခြင်းသို့ ကပ်တော်မူ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ ၌။ ဝုဠဝဿော၊ ဝါကျွတ်ပြီးလတ်သော်။ ဝါ၊ ဝါတွင်း သုံးလပတ်လုံး နေ ပြီးလတ်သော်။ နဝုတိကောဋိသဟဿေဟိ၊ ကုဋေ ကိုးသောင်း ပမာဏရှိ ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့နှင့်တကွ။ ပဝါရေသိ၊ ပဝါရဏာပြုတော်မူ၏။

ယေန သမယေန၊ အကြင်အခါ၌။ ဒီပင်္ကရာနာမာသော။ သတ္ထာ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပွင့်တော်မူပြီ။ တေန သမယေန၊ ထိုဒီပင်္ကရာဘုရား ပွင့်တော်မူသော အခါ၌။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဥဂ္ဂတာပနော၊ ထက်သော သီလရှိသော။ ဝါ၊ ကျော်စောသော သီလရှိသော။ အန္တလိက္ခမ္ပိ၊ ကောင်းကင်၌။ စရဏော၊ ဇော်ဂီသဗ္ဗယ် ဂဠုန်ငယ်သို့သပ္ပယ်လွှားလွှား ပျံသွားနိုင်သော။ ပဉ္စာဘိညာ သု ပဉ္စာဘိညာနံ၊ အဘိညာဉ် ငါးပါးတို့၏။ ပါရဂူ၊ ဝသိအစဉ် ငါးပါးယှဉ် လျက် ဝဠုနု အဝါးဝစွာ လေ့လာချက်ချက် ကမ်းတဖက်သို့ ရောက်သော။ ဇဋ္ဌိလော၊ သုမေဓာမည်သောရသေ့သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

၄၇ နိစ္ဆယ။ ။ အယံ ဝါထာ အဋ္ဌသာလိနီယာ စမ္ဘသင်္ဂဟဋ္ဌကထာယ နိဒါန ဝတ္ထ နာယ ဒီပင်္ကရာဗုဒ္ဓဝံသေ ထိဒိတာ၊ ဣမတ္ထိံ ပန ဗုဒ္ဓဝံသေ နတ္ထိ၊ နတ္ထိသာဝေါယေဝ ယုတ္တတရော၊ ကသ္မာတိ စေ၊ ဟေဋ္ဌာ ထုမေဇကထာ ထုကထိတတ္ထာတိ။

ဘဂဝတိ၊ ဒီပင်္ကရာဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဓမ္မံ၊ ကို၊ ဒေအေန္တေ၊ ဟောတော် မူသည်ရှိသော်။ ဒသဝိသသဟဿာနံ၊ တသောင်းနှစ်သောင်းကုန်သော ကျွတ် ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဓမ္မာဘိသမဒယာ၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို ထိုး

နိဒါနကထာ

ထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ အဟု၊ပြီ။ ကေဒ္ဓိန္ဒ၊ တယောက်သောသူ နှစ်ယောက် သောသူတို့၏။ အဘိသမယော၊သည်။ ဂဏနတော၊ ဂဏန်းအားဖြင့်။ အသင်္ခယော၊ ရေတွက်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်း။

တဒါ၊ ထိုဒီပင်္ကရာဘုရား ပွင့်တော်မူသောအခါ၌။ ဒီပင်္ကရဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သုဝိသောဓိတံ၊ ဘုရားမြတ်စွာ ကောင်းစွာ သုတ်သင်အပ် သော။ သာသနံ၊သာသနာတော်သည်။ ဝိတ္တာရိတံ၊ပျံ့နှံ့သည်။ ဝါကျယ်ပြန့် ခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဗဟုဇည-ဗဟုဇနဟိတံ၊များစွာသော သူတို့၏ အစီး အပွားသည်။ ဝါ၊ ဗဟုဇည-ဗဟုဟိ ဒေဝမနုဿေဟိ နိယျာနိကန္တိဉာတံ၊ များစွာသော ပညာရှိ နတ်၊ လူတို့သည် နိယျာနိကဟု ဆိုအပ်သည်။ ဣဒ္ဓံ၊ အဓိသီလသိက္ခာစသည်တို့နှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဖိတံ- သံဖုလ္လံ၊ သမာဓိစသည် ဘို့ဖြင့် ကောင်းစွာပွင့်သည်။ အဟု၊ ဖြစ်လတ်ပြီ။

လောကဝိဒ္ဓံ၊ လောကသုံးပါးကို ကုန်အောင်စုံသော အပြားဖြင့် ယထာ ဘူတ သိတော်မူသော။ ဒီပင်္ကရံ၊ကို။ ဆဋ္ဌဘိညာ-ဆဋ္ဌဘိညာနံ၊ ခြောက်ပါး သော အဘိညာဉ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ မဟိဒ္ဓိကာ-မဟိဒ္ဓိကာနံ၊တန်ခိုးကြီး ကုန်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ စတ္တာရိသတ သဟဿာနိ၊ လေးသိန်းတို့ သည်။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပရိဝါရေန္တိ၊ ခြံရံကုန်၏။ (ဆဋ္ဌဘိညာ မဟိဒ္ဓိ ကာတိ ဧတ္ထ သာမုတ္တေ ပစ္စတ္တဝစနံ)။

တေနသမယေန၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူသောအခါ၌။ ခယကေစိ၊ ကုန်အောင်စုံကုန်သော။ သေက္ခာ၊ သေက္ခဖြစ်သော ရဟန်းတို့ ဘည်။ အပ္ပတ္တမာနသာ၊မရောက်အပ်သော အရဟတ္တဖိုလ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဘနံသံဘဝံ၊ လူ၏ အတ္တဘောကို။ ဇဟန္တိ၊ စွန့်ရကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်အောင် ခွံကုန်သော။ တေသေက္ခာ၊ ထိုအရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်ကုန်ဘဲ လူ၏ အတ္တ ခဘာကို စွန့်ရကုန်သော သေက္ခရဟန်းတို့သည်။ ဂရဟိတာ၊ ရဟန္တာအရှင် မြတ်တို့ ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။

တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ သုပ္ပုပ္ပိတံ၊ကောင်းစွာပွင့်သော။ ပါဝစနံ၊သာသနာတော်သည်။ တာဒီဟိ၊ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌအာရုံ လာဘာလာဘစသော လောကဝံ့ဂ္ဂစပါး၌ ဖောက်ပြန်မရှိတာဒိ သက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ ဒီကာသဝေဟိ၊ ကုန်ပြီးသော အာသဝေါ

(၁၃၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရှိကုန်သော။ ဝိမလေဟိ၊ ကိလေသာဟူသော အညစ်အကြေး ကင်းကုန် ပြီးသော။ အရဟန္တေဟိ၊ ရဟန္တာ အရှင်မြတ်တို့ဖြင့်။ သဒေဝကော၊ နတ်နှင့် တကွသော။ လောကော၌။ ဥပသောဘတိ၊ အလွန်တင့်တယ်၏။

ပဗ္ဗေဝိနိန္ဒယ။ ။ အပ္ပတ္တမာနသာတိတ္ထေ အပ္ပတ္တိ အနိဂတံ မာနသံ ယေဟိတေ အပ္ပတ္တမာနသာ၊ မာနသန္တိစ ရာဂဿစ စိတ္တဿစ အရဟတ္တဿစ အဓိဝစန မေတံ၊ တတ္ထအန္တယိက္ခေစ ရောပါသော၊ ဟွာယံ စရတိမာနသောတိ တ္ထေရာဂေါ မာနသန္တိ ဝုတ္တော။ စိတ္တမနော မာနသံ ဟဒေယံ ပဏှုရန္တိ တ္ထေ စိတ္တံ၊ အပ္ပတ္တ မာနသာ သေဝါ၊ ကာလကံယိရာ ဇနေ ထုတာတိ တ္ထေ အရဟတ္တံ၊ ဣဇာပိ အရဟတ္တမေဝ အဓိပေတံ၊ တတ္ထာ အပ္ပတ္တ အရဟတ္တဖထာတိ အတ္ထော။ သတ္ထံ ဝစနံ ဝုခိပတ္ထံဝါ ဝစနံ ပဏီတံဝါ ဝစနံ ပဝစနံ၊ ပဝစနမေဝ ပါဝစနံ၊ သာသနန္တိ အတ္ထော။

ဒီပင်္ကရဿ၊ သော။ သတ္တုနော၊ ၎င်း။ ရမ္မဝတီနာမ၊ ရမ္မဝတီအမည်ရှိသော။ နဂရံ၊ ဖွားတော်မူရာ ပြည်တော်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဒေဝေါနာမ၊ သုဒေဝ အမည်ရှိသော။ ခတ္ထိယော၊ မင်းသည်။ ဇနကော၊ ခမည်းတော်သည်။ အဗဟာသိ၊ ပြီ။ သုမေဓာနာမ၊ သုမေဓာ အမည်ရှိသော။ ဇနိကာ၊ မယ်တော် သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဒီပင်္ကရဿ၊ သော။ သတ္တုနော၊ ၎င်း။ သုမင်္ဂလောစ၊ သုမင်္ဂလမည်သော ပဌမအဂ္ဂသာဝက၎င်း။ တိဿောစ၊ တိဿ အမည်ရှိသော ဒုတိယ အဂ္ဂ သာဝက၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ နှစ်ဦးကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝက၊ တို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သောဘိတောနာမ၊ သောဘိတ အမည်ရှိသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဒီပင်္ကရဿ၊ သော။ သတ္တုနော၊ ၎င်း။ နန္ဒာ၊ နန္ဒာအမည်ရှိသော။ ပဌမာ အဂ္ဂသာဝိကာစေ၊ ပဌမအဂ္ဂသာဝိကာ၎င်း။ သုနန္ဒာ၊ သုနန္ဒာအမည်ရှိ သော။ ဒုတိယာအဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ဒုတိယအဂ္ဂသာဝိကာ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တပည့်မိန်းမမြတ်တို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုဒီပင်္ကရ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ ဗောဓိ၊ ပွင့်တော်မူရာ ဗောဓိကို။ ပိပ္ပလီတိ၊ ညောင်ကြပ်ပင်ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။

ဒီပင်္ကရော၊ သော။ မဟာမုနိ၊ သည်။ အသီတိဟတ္ထံ၊ အတောင် ရှစ်ဆယ် တိုင်တိုင်။ ဥဗ္ဗေဓော၊ အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မဟာမုနိ၊ ဒီပင်္ကရ

နိဒါနကထာ

ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဒီပရုက္ခောဝါ ထက်ဝန်းကျင် အလျှံတောက်သော တန်ဆောင်တိုင်ကြီးကဲ့သို့၎င်း။ ပုပ္ဖိခတာ၊ ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်သော။ သာလ ရာဇာဝါအင်ကြင်းပင်မင်း ကဲ့သို့၎င်း။ သောဘတိ၊ သုံးဆယ့် နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီး ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော် ဖြစ်၍ သွယ်သော ရောင်ခြည်တော်အစုတို့ဖြင့် မရှုစောက်အောင် တင့် တယ်တော်မူ၏။

တဿဘဂဝတော၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ ပဘာ၊ ကိုယ်တော် ရောင်သည်။ သံမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် အရပ်ရှစ်မျက်နှာတို့၌။ ဒွါဒသယော ဇနေ၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာတို့ တိုင်အောင်။ ဝိဓာဝတိ၊ ပြေးသွား၏။ တဿ မဟေသိနော၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ အာယု၊ အသက်တော်သည်။ သတသဟဿဝဿာနိ၊ အနှစ်တသိန်းတို့တိုင်အောင်။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်တော် မူလေ၏။ သောဘဂဝါ၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ တာဝတာ တာဝတကံ၊ ထိုမျှလောက် အနှစ်တသိန်းကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌမာနေော၊ တည် တော်မူသည်။ ဟုတုဘျံ၊ ဗဟံ၊ များစွာသော။ ဇနတံ၊ ကို။ တာရေသိ၊ နိယျာ နိကဓမ္မဒေသနာဖြင့် သံသရာမဟာသမုဒြာမှ ဘေးမဲ့ရာ နိဗ္ဗာန်ကြည်းကုန်း သို့ ဆယ်ပို့ ကယ်တင်တော်မူပြီ။

သောဘဂဝါ၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ သဒ္ဓမ္မံ၊ ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်၊ ပဋိဝေဓအားဖြင့် သုံးပါးသော သူတော်တရားကို။ ဇောတသိတုာန၊ ထွန်း စေ၍။ မဟာဇနံ၊ ဧည့်သည်ဝေနေယျသတ္တဝါ များစွာသော သူအပေါင်း ကို။ သန္တာရေတွာ၊ နိယျာနိက ဓမ္မဒေသနာဖြင့် သံသရာမဟာသမုဒြာမှ ဘေးမဲ့ရာနိဗ္ဗာန်ကြည်းကုန်းသို့ ဆယ်ပို့ ကယ်တင်တော်မူပြီး၍။ အဂ္ဂိခန္ဓောဝါ မီးပုံကြီးကဲ့သို့။ ဇလိတွာ၊ တန်ခိုးအရောင် ပညာအရောင်ဖြင့် ပြောင်ပြောင် ပင်း ထွန်းလင်းတော်မူပြီး၍။ သသာဝကော၊ တပည့်သားတော်နှင့်တကွ။ ဟုတုဘျံ။ နိဗ္ဗုတော၊ အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့် တန်ဆောင်တိုင် မီးကြီးငြိမ်းသကဲ့သို့ ငြိမ်းစဲတော်မူပြီ။

ယသ္မိံ ဘဂဝတိ၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ နိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းကြီး ငြိမ်းလျက် တဆက်မပြန် နိဗ္ဗာန်ရွှေပြည် ဝင်တော်မူသည်ရှိသော်။ တဿ ဘဂဝတော၊ ထိုဒီပင်္ကရာ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ ယာဗ္ဗဒ္ဓိစ၊ အံ၍မကုန် ဘုံသုံးပါး

၌ ပျံ့ရှားလွန်းမိုး ထိုတန်ခိုး အာနုဘော်တော်သည်၎င်း။ သောစ ယသော၊ ထိုမျှားမြတ်သော တပည့်ပရိသတ် အခြံအရံသည်၎င်း။ အန္တရဟိတော၊ ကွယ်ပျောက်လေပြီ။ ပါဒေသု၊ ခြေတော်နှစ်ဘက်တို့၌။ သမ္ပုဏ္ဏာနိ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ စက္ကရတနာနိ၊ တရားရှစ်ကွက် စက်လက္ခဏာ ရတနာတို့သည်။ အန္တရဟိတာနိ၊ ကွယ်ပျောက်ကုန်ပြီ။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ သမ္ပတ္တိဇာတံ၊ ပြည့်စုံသော ကျေးဇူးအပေါင်းသည်။ သမန္တရဟိတံ၊ မီးတောက်ငြိမ်းသို့ ခပ်သိမ်းညှံ့ ချက်ကုန်ကွယ်ပျောက်လေပြီ။ ယသွာ၊ အကြင်ကြောင့်။ သဗ္ဗသင်္ခါရာ၊ ကုန်အောင်စုံသော သင်္ခါရတရားတို့သည်။ ရိက္ခာ တုစ္ဆာ နိစ္စသာရာဗိရဟိတာ၊ အချည်းနှီးတို့သာ နိစ္စသာရစသော အနှစ်မဲ့ကုန်သည်။ ဟောန္တိန္နန္၊ ဖြစ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ တသ္မာ၊ ထိုသို့အချည်းနှီးသာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ သမ္ပတ္တိဇာတံ၊ သည်။ သမန္တရဟိတံ၊ ပြီ။

ဇိနော၊ မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူပြီးသော။ ဒီပင်္ကရော၊ သော။ သတ္တာ၊ သည်။ နန္ဒာရာမမိ၊ နန္ဒာအမည်ရှိသော အာရာမ၌။ နိဗ္ဗုတော၊ ပြီ။ ထက္ကော၊ ထိုနန္ဒာအာရာမ၌ပင်လျှင်။ တဿ၊ ထိုဒီပင်္ကရော ဘုရားမြတ်စွာ၏။ ဆတ္တိံ သုဗ္ဗေဓယောဇနော၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ယူဇနာ အရပ်တော်မြင့်သော။ ပူဇနတူမေ၊ ဓာတ်တော်ပူဇော်ဌာပနာရာ မဟာပုထိုးတော်ကြီးသည်။ ပတိဋ္ဌိရတော၊ တည်လေပြီ။ ဣတိဣမိနာ အနုက္ကမေန၊ ထိုသို့သောစကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ ဒီပင်္ကရဗုဒ္ဓဝံသော၊ ဒီပင်္ကရော ဘုရားမြတ်စွာ၏ ဗုဒ္ဓဝင်သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ အပြီးရောက်လေပြီ။

ဒီပင်္ကရဿ၊ ဒီပင်္ကရောအမည်တော်ရှိသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အပရဘာဂေ၊ နေဒက်အပို၌။ ဧကံ၊ တခုသော။ အသချေယျံ၊ ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ ဣကာဏ္ဍညောနာမ၊ ကောဏ္ဍည အမည်တော်ရှိသော။ သတ္တာ၊ သည်။ လောကီဇာတိ၌။ ဥဒပါဒိ၊ ပွင့်တော်မူ၏။ တဿာပိ၊ ထိုကောဏ္ဍညဘုရား၏လည်း။ အာဟော၊ သုံးကြိမ်ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ သာဝကအစည်းအဝေးတို့သည်။ အဟောသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတော၌။ ကောဋိသတသဟဿံ၊ ကုဋေတသိန်း အရေအတွက်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ပြီ။ ဒုတိယသန္နိပါတ်လည်း။ ကောဋိသတသဟဿံ၊ ကုဋေတသိန်း အရေအတွက်ရှိသော။

နိဒါနကထာ

(၂၀၁)

ဘိက္ခု။ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ပြီ။ တတိယေ၊ ဌ။ နဂုတိကောဋိယော၊ ကုဋေ ကိုးဇယ် အရေအတွက် ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ပြီ။

ဗုဒ္ဓိပုဏ္ဏ။ ။ တထာဝရတယော၌ ပိကား ဝုတ္တာပေက္ခသဒ္ဓိဏ္ဍနတည်း။ “နကေဝလံ ဒိပင်္ဂရဿ သတ္ထုနောဓေ သန္နိပါတာ တယော အာသုံ၊ အထခေါ တထာ ကောဏ္ဍညဿ သဝဝတောဝိ တယော သာဝကသန္နိပါတာ အဟေသုံ” ဟု ဝုတ္တာပေက္ခသဒ္ဓိဏ္ဍနမူလည်း၊ ဗုတိယေဝိ၌လည်း သဒ္ဓိဏ္ဍန၎င်းတည်း။ “နကေဝလံ ပဌမသန္နိပါတေယေဝ ကောဋိသတသဟဿံ၊ အထခေါ ဗုတိယ သန္နိပါတေဝိ ကောဋိသတသဟဿံ” ဟု သဒ္ဓိဏ္ဍနပြုသည်။

တဒါ၊ ထိုကောဏ္ဍည ဘုရားမြတ်စွာ ရွှေလက်ထက်တော်၌။ ဗောဓိ သတ္တော၊ ငါတို့ဘုရားလောင်းသည်။ ဝိဇိတာဝိနာမ၊ ဝိဇိတာဝိအမည်ရှိသော။ စက္ကဝတ္တိ၊ စကြဝတေးမင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ကောဋိသတသဟဿဿ၊ ကုဋေတသိန်းအရေအတွက်ရှိသော။ ဗုဒ္ဓပုဏ္ဏဿ၊ ဘုရားအမှူးရှိသော။ ဘိက္ခု သံဃဿ၊ ရဟန်းသံဃာတော်အား။ မဟာဒါနံ၊ အလှူကြီးကို။ အဒါသိ၊ ပေးလှူ၏။ သတ္ထာ၊ ကောဏ္ဍည ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ငါတို့ဘုရား လောင်းကို။ အယံ၊ ဤဝိဇိတာဝိမည်သော စကြဝတေးမင်းသည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ငါနှင့်ရည်တူ သုံးပါးလူကို ဆယ်ယူကယ်ပို့ ကူးတို့သူကြီး အသီးဘုရားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကရိတွာ၊ ဗျာဒိတ်စကားကြား၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ သော၊ ထိုငါတို့ဘုရားလောင်းသည်။ သတ္ထု၊ ၍။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ၍။ ရဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ နိယျာတေတွာ၊ အပ်နှင်း၍။ ပဗ္ဗဇိ၊ ရဟန်းပြု၏။ သော၊ ထိုငါတို့ဘုရားလောင်းသည်။ တိဏိပိဋကာနိ၊ တို့ကို။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ သင်ယူ၍။ အဋ္ဌသမာပတ္တိယောစ၊ တို့ကို၎င်း။ ပဉ္စအဘိညာ ယောစ၊ တို့ကို၎င်း။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ အပရိယံနဇ္ဈာနော၊ မယုတ်သော ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ကာလင်္ကတွာ၊ စုတေ၍။ ဗြဟ္မလောကေ၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ဖြစ် လေ၏။ ပန၊ ခက်။ ကောဏ္ဍညဿ၊ သော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၍။ ရမ္မဝတီနာမ၊ ရမ္မဝတီ အမည်ရှိသော။ နဂရံ၊ ဖွားတော်မူရာပြည်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သုနန္ဒော နာမ၊ သုနန္ဒအမည်ရှိသော။ ခတ္တိယော၊ မင်းသည်။ ပိတာ၊ ခမည်းတော်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဇာတာနာမ၊ သုဇာတာ အမည်ရှိသော မိဖုရားခေါင် ကြီးသည်။ မာတာ၊ မယ်တော်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘဒ္ဒေါ၊ ဘဒ္ဒအမည် ရှိသော ပဌမအဂ္ဂသာဝက၎င်း။ သုဘဒ္ဒေါ၊ သုဘဒ္ဒအမည်ရှိသော ဗုတိယအဂ္ဂ

ဗုဒ္ဓဘယ (က) ၄၃၅-၂၆ (ဗုတိယအကြိမ်)

ဘုမထာ န နိလင်္ဂဇာနိဇ

(၂၀၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သာဝက၎င်း။ ဣတိ သို့။ ခွေနှစ်ဦးကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော တို့သည်။
 အဟေသံ၊ ပြီ။ အနုရုဒ္ဓေါနာမ၊ အနုရုဒ္ဓါအမည်ရှိသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်
 အကျွေးသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တိဿာ၊ တိဿာအမည်ရှိသော။ အဂ္ဂသာ
 ဝိကာစ၊ ပဌမအဂ္ဂသာဝိကာ၎င်း။ ဥပတိဿာ၊ ဥပတိဿာ အမည်ရှိသော။
 သာဝိကာစ၊ ဒုတိယအဂ္ဂသာဝိကာ၎င်း။ ဣတိ သို့။ ခွေ နှစ်ဦးကုန်သော။
 အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တပည့်မိန်းမမြတ်တို့သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဗောဓိ
 ပွင့်ရာဗောဓိကို။ သာလကလျာဏိ၊ သာလကလျာဏိမည်၏ဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။
 သရီရံ၊ ကိုယ်တော်သည်။ အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ ရှစ်ဆယ့် ရှစ်တောင်
 အရပ်တော် မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ၎င်း။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သက်တော်ပမာဏ
 သည်။ ဝဿသတသဟဿံ၊ အနှစ်တသိန်းရှိသည်။ အဟောသိ၊ ၎င်း။

ဗုဒ္ဓိပုဗ္ဗိ။ ။ အနုရုဒ္ဓောဟူ၍လည်း စာအချို့ရှိ၏။ သော သာလကလျာဏိရက္ခော
 ဗုဒ္ဓကာလေစေဝ စက္ကဝတ္တိကာလေစ နိဗ္ဗတ္တတိ ဝိဇ္ဇတိ၊ အညဒါ နနိဗ္ဗတ္တတိ နဝိဇ္ဇ
 တိ၊ သောသာထကလျာဏိရက္ခော ကောဟေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပထဝိယာ အန္တော
 ယေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာဟေဋ္ဌာ မူထာမူလာနံ ဩရောဟနဝသေန စိရကာယံ ဌတွာ
 ပထဝိတော ဥပ္ပယိတွာ ကောယေနေဝ ဝနတိ။

တဿ၊ ထိုကောဏ္ဍည ဘုရားမြတ်စွာ၏။ အပရဘာဂေါ ဌံ။ ကော်သော။
 အသင်္ချေယျံ။ ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၎င်း။ ကေသို့ ယေဝကပ္ပေ၊ တခုတည်းသော
 ကမ္မဘ၌သာလျှင်။ မင်္ဂလော၊ မင်္ဂလဘုရား၎င်း။ သုမနေော၊ သုမနဘုရား၎င်း။
 ရေဝတတံ၊ ရေဝတဘုရား၎င်း။ သောဘိတော၊ သောဘိတဘုရား၎င်း။ ဣတိ၊
 ဤတို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိ သု၊ ပွင့်တော်မူ
 ကုန်၏။ မင်္ဂလဿ၊ မင်္ဂလအမည်ရှိသော။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ တိသု၊ ကုန်သော။
 ဓာဝကသန္နိပါတေသု၊ တို့တူင်။ ပဌမသန္နိပါတေ ဌံ။ ကောဋိသတသဟဿံ၊
 ကုဋေတသိန်းသော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ ဒုတိကေပိ၊ ၎င်း။
 ကောဋိသတသဟဿံ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ တတိယေ၊ ၎င်း။
 နုရုတိကောဋိယော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ အဿ၊ ထို
 မင်္ဂလဘုရားမြတ်စွာ၏။ ဒေမာတိကဘာတာ၊ တတူ မိကူဖြစ်သော။ အာနန္ဒ
 ကုမာရောနာမ၊ အာနန္ဒာ အမည်ရှိသော မင်းသားသည်။ နဝတိကောဋိ
 သင်္ချေယေ၊ ကုဋေကိုးဆယ် အရေအတွက်ရှိသော။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်နှင့်။

နိဒါနကထာ

သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ဓမ္မသဝနတ္ထာယ၊ တရားတော်ကိုနာခြင်းအကျိုးငှာ။ သတ္တု၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ အဂမာသိကိရ၊ သွားသတတ်။ သတ္တာ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုညီတော် အာနန္ဒာမင်းသားအား။ အနုပုဗ္ဗိကထံ၊ အစဉ်ဖြစ်သော တရားစကားကို။ ကထေသိ၊ ၏။ သော၊ ထိုညီတော် အာနန္ဒာ မင်းသားသည်။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိ၊ ၏။ သတ္တာ၊ သည်။ တေသံကုလပုတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပုပ္ဖ စရိယကံ၊ ရှေးစရိတ်ကို။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်သည် ရှိသော်။ ဣဒ္ဓိယေ ပတ္တစိဝရဿ၊ ဇာန်ခိုးဖြင့် ပြီးသော သပိတ် သင်္ကန်း၏။ ဥပနိဿယံ၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဒက္ခိဏတ္ထံ၊ လက်ျာလက်ကို။ ပသာရေတွာ၊ ဆန့်တန်း၍။ “ဘိက္ခု ဝေ၊ တို့။ ထေ၊ လာလှည့်ကုန်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ စပဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်း ကုန်သောသူတို့သည်။ တံဇာညေဝ၊ ထိုခေ၊ သောဓဏဉ္စိသာလျှင်။ ဣဒ္ဓိမယ ပတ္တစိဝရဓရာ၊ တန်ခိုးဖြင့် ပြီးသော သပိတ်၊ သင်္ကန်းကို ဆောင်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ သဠိဝဿိကတ္ထေရာဝိယ၊ အဝါခြောက်ဆယ်ရပြီးသော မထေပုကြီးတို့ ကဲ့သို့။ အာကပ္ပသမ္ပန္နာ၊ အသွင်အပြင်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ဤ။ သတ္တာရံ၊ ကို။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိ။ ပရိဝါရယိံ၊ သု၊ ခြံရံကုန်၏။ အယံ၊ ဤ၊ အည်း အဝေးသည်။ အဿ၊ ထို မင်္ဂလ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ တတိယော၊ သော။ သာဝကသန္တိပါတော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ အညေသံ၊ မင်္ဂလဘုရားမှတပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ သရိ ရပ္ပဘာ၊ ကိုယ်တော်ရောင်သည်။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ အသိတိ ဟတ္ထပ္ပ မာဏာယေဝ၊ အတောင်ရှစ်ဆယ် ပမာဏရှိ သည်သာလျှင်။ ဟောတိယထာ၊ သို့။ ဝေ၊ ဤအတူ။ တဿ၊ ထို မင်္ဂလ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ သရိရပ္ပဘာ၊ ကိုယ်တော်ရောင်သည်။ သမန္တာ မှ။ အသိတိဟတ္ထပ္ပမာဏာယေဝ၊ သာလျှင်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အထူး။ တဿဘဂဝတော၊ ထို မင်္ဂလဘုရားမြတ်စွာ၏။ သရိရပ္ပဘာ၊ ကိုယ်တော်ရောင်သည်။ နိစ္စကာလံ၊ အမြဲမပြတ် ကာလပတ်လုံး။ ဒသသဟဿိလောကဓာတံ၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်ကို။ ဖရိတွာ၊ နှံ့၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ ရုက္ခပထဝီပဗ္ဗတသမုဒ္ဒါဒယော၊ သစ်ပင်၊ မြေ၊ တောင်၊ သမုဒြာအစရှိသည်တို့သည်။ အန္တမသော၊ ယုတ်သော အပိုင်းအခြားဖြင့်။ ဥက္ခလိယာဒိနိံ၊ ထမင်းအိုး အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍။ သုဝဏ္ဏပုရ

(၂၀၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပရိယောနဋ္ဌါဝိယ၊ ချွေပြားဖြင့် ရစ်ပတ်အပ်ကုန်၏သို့။ အဟောသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။
ပန၊ ထိုမှတပါး။ အထာ၊ ထိုမင်္ဂလာဘုရားမြတ်စွာ၏။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သက်တော်
ပမာဏသည်။ နဂုတိ ဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ် ကိုးသောင်း တို့သည်။
အဟောသိ၊ ၎င်း။

မှတ်စွမ်း ။ ပကတိ ဝိကတိစာဝိ၊ ယဏ္ဍဝုတ္တံ ဓူယံပိစ။
ဝါစကော ပကတိသနိံ၊ ဝဏ္ဏာတိဿာ ပဓာနတောံ။

ထူသော သဋ္ဌနယ အားလျှော်စွာ ပဓာနကိုပဲ့၍ အဟောသိဟု ကေဂုဏ်နေသည်၊
ဤလည်း ယေဘုယျသာ။

တွေ့ကံကာလံ၊ ဤမျှ အနှစ် ကိုးသောင်း ကာလပတ်လုံး။ စန္ဒိမသုရိယာ
ဒယော၊ လ၊ နေစသည်တို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော၊ မိမိ မိမိ၏။ ပဘာယ၊
အရောင်ဖြင့်။ ဝိရောစိတုံ၊ ထွန်းလင်းခြင်းငှာ။ နာသက္ခိံသု၊ မတတ်နိုင်ကုန်။
ရတ္တိဒိပရိစ္ဆေဒေါ၊ ညဉ့်အပိုင်းအခြား နေ့အပိုင်းအခြားသည်။ နပညာ
ယိတ္ထ၊ မထင်။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဒိဝါ၊ နေ့အခါ၌။ သူရိယာလော
ကေန၊ နေရောင်ဖြင့်။ ဝိစရိံ သုဝိယ၊ လှည့်လည်ကုန်၏သို့။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဗုဒ္ဓါ
ဇောကေနေဝ၊ ဘုရားရောင်ခြည်တော်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိစရိံ သု၊ လှည့်လည်
ကုန်၏။ သာယံ၊ ညဉ့်အခါ၌။ ပုပ္ဖိတကုသုမာနံ၊ ပွင့်သော ပန်းတို့၏၎င်း။ ပါ
တော၊ နံနက်အခါ၌။ ရဝနကသကုဏာဒိနဉ္စ၊ မြည်တုန်သော ငှက်စသည်တို့၏
၎င်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ လောကော၊ လောကသည်။ ရတ္တိဒိပရိစ္ဆေဒံ၊
ညဉ့်အပိုင်းအခြား နေ့အပိုင်းအခြားကို။ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်နိုင်၏။ အညေသံ၊
မင်္ဂလာဘုရားမှ တပါးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ အိယံအာနုဘာဝေါ၊ ဤသို့
သော တန်ခိုးအာနုဘော်တော်သည်။ နတ္ထိကိံ ပန၊ မရှိသလော။ ဣတိအယံ၊
ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိသည်ကား။ နော၊ မဟုတ်။ အတ္ထိဝေဂ္ဂိသည်
ဏာလျှင်တည်း။ (ဓမ္မ ပဋိသေဓော ပကတုတ္တော၊ ဝေသဋ္ဌေါ ယောဇေ
အဗ္ဗော) ။ ဟိ-သန္တံ၊ ၎င်း။ တေပိ၊ ထိုမင်္ဂလာဘုရားမှ တပါးကုန်သော ဘုရားတို့
အညီလည်း။ အာကင်္ခမာနာ၊ အလိုရှိကုန်လတ်သော်။ ဒသသဟဿိလောဘစ
မာသုဝါ၊ တစ်သောင်းသော လောကဓာတ်ကို၎င်း။ ယံတော၊ ထိုထက်။

၉၅ ကမ္မာယနသာရ ၇-ခုမြောက်ဝါဒာ၊

နိဒါနကထာ

ဘိယျောဝါ၊ အလွန်ကို၎င်း။ အာဘာယ၊ အရောင်ဖြင့်။ ဖရေယျ၊ နှံ့စေ့ကုန်
 နိုင်ရာ၏။ ပန၊ အထူး။ မင်္ဂလဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပုပ္ဖပတ္တနာဝသေန၊
 ရှေးဆုတောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အညေသံ၊ တပားကုန်သော ဘုရားတို့၏။
 ဗျာမပ္ပဘာဝိယ၊ တလံမျှလောက်သော အရောင်တော်ကဲ့သို့။ သရီရပ္ပတား
 ကိုယ်တော်ရောင်သည်။ နိစ္စမေဝ၊ အမြဲမပြတ်သာလျှင်။ ဒသသဟဿိ
 လောကဓာတုံ၊ ကို။ ဖရိဘွာ၊ ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။

သော၊ ထိုမင်္ဂလဘုရားသည်။ ဗောဓိသတ္တစရိယကာလေ၊ ဘုရားလောင်း
 ဖြစ်၍ ပါရမီကိုကျင့်စဉ် ကာလ၌။ ဝေဿန္တရသဒိသေ၊ ဝေဿန္တရာနှင့် တူ
 သော။ အတ္တဘာဝေ၌။ ဌိတော၊ တည်သည်။ ဟုတုာ၊ ၍။ သပုတ္တဒါရော၊ သား
 မယားနှင့်တကွ။ ဝင်္ဂပပ္ပတသဒိသေ၊ ဝင်္ဂတောင်နှင့် တူသော။ ပဗ္ဗတေ၊
 တောင်၌။ ဝသိကိရ၊ နေသတတ်။ အထ၊ ထိုသို့ နေသည်ရှိသော်။ ဧကော၊
 တယောက်သော။ ခရဒါဌိကောနာမ၊ ခရဒါဌိက အမည်ရှိသော။ ယက္ခော၊
 ဘီလူးသည်။ မဟာပုရိသဿ၊ ယောက်ျားမြတ်၏။ ဒါနဗျာဿတံ၊ အလှူ
 ဒါန၌ လွန်ကဲသော အလှူရှိသည်အဖြစ်ကို။ ဥတုာ၊ ၍။ ပြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊
 ပုဏ္ဏားအသွင်ဖြင့်။ ဥပသင်္ကမိတုာ၊ ကပ်၍။ မဟာသတ္တံ၊ ကို။ ဒွေဒါရကေ၊
 သူငယ်နှစ်ယောက်တို့ကို။ ယာစိ၊ အလှူခံ၏။

သဒ္ဓမ္မိနိစ္ဆယ။ ။ ယာစိ၌ ယာစဓာတ်သည် ဒွိကမ္မကဓာတ်ဖြစ်၍ မဟာသတ္တံ
 ဒွေဒါရကေဟု ကံနှစ်ခု ရှိသည်။ ယာစဓာတ်၏ ဒွိကမ္မကအဖြစ်ကို အထယံ
 ကြောင့် သိအပ်သနည်း။ ယာစဓာတ်ကား ကေကမ္မက ဖြစ်သည်။ မထိ မဖြစ်
 ထည်းမသိ မိဉ္ဇကုထို အခြေမရှိသော ဆရာစကားကို များများ ဝါထို မထံနိ
 သေး သာဓက ပေးထော ဟူမူကား-

ဒွိဟ ယာစိ ရုစိ ပုစ္ဆိ၊ ဘိက္ခာ သာသ မြူ ဝါဒယော။
 နိဝဟ ဟရမာဒိစ၊ ဥသယေ တေ ဒွိကမ္မိက။

ဟူသော စကားကို သဒ္ဓမ္မိနုထိုသည် ဆိုသောကြောင့် ယာစဓာတ်ကား ကေ
 ကမ္မကဓာတ်မဖြစ် ဒွိကမ္မကအစစ်ဟု ဖွဲ့စပ်အပ်၏။
 နုထ ယာစိ ရုစိ ပုစ္ဆိ ဘိက္ခာ သာသ မြူ ဝါဒယော၊ ဒွဟဓာတ်။ ယ၊ မြူ ဝါဒ
 အစရှိကုန်သော။ ဓာတုဝဏာ၊ ဓာတ်အပေါင်းထို့ထို၎င်း။ နိဝဟဟရမာဒိစ၊
 နိဓာတ်၊ ဝယဓာတ်၊ ယရဓာတ်အစရှိကုန်သော။ ဓာတုဝဏာ၊ ၎င်း၊ ဥသယေ၊
 ကုန်သော။ ဧတေဓာတုဝဏာ၊ ထိုသည်။ ဒွိကမ္မိက၊ ထိုသည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။

(၂၀၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဗြူကမ္မကဖြစ်ကုန်သော ဓာတုဂဏထိုကား ဒုဟာဒိဓာတုဂဏ၊ န္ဗာဒိဓာတုဂဏ ဤသို့အားဖြင့် နှစ်ပါးတို့တည်း။ ဗြူကမ္မကဖြစ်ကုန်သော ဓာတုဂဏထိုက်နှစ်ပါး ကုန်သော ကံတို့တွင်တခုသောကံကား အပဇာနတ်တည်း။ တခုသောကံကား ပဇာနတ်တည်း။ ယာစ ဓာတ်ကား ဒုဟာဒိဂိုဏ်းတည်း။ ဓဟာသတ္တိကား အပဇာနတ်တည်း။ ဒွေဒါရကေကား ပဇာနတ်တည်း။ အသယံကြောင့် ဆရာ ဆတ်ဆတ်သေချာ သိပါသနည်း ဟူမူကား-

ကြိယာဘိမတံ ကမ္မံ ပဇာနန္တိ ပဝုစ္စတေ။
ကြိယာနိမိတ္တမတ္တန္တိ။ အပဇာနန္တိ ဝုစ္စတေ။

ကြိယာဘိမတံ၊ ကြိယာဖြင့်မှတ်အပ်သော။ ကမ္မံ ကို။ ပဇာနံ၊ သော။ ကမ္မံနာမ၊ ကံမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ ကြိယာနိမိတ္တမတ္တန္တိ၊ ကြိယာနိမိတ္တမတ္တိပန၊ ကြိယာ၏ အကြောင်းမျှ တည်းဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ အပဇာနံ၊ သော။ ကမ္မံနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုစ္စတေ၊ ၎င်း။

ယံ ကတ္ထုနော ကြိယာယိန္တိ၊ တ တမံ တံ ပဇာနကံ။
ယံ တဗ္ဗိပရိတံ တန္တိ။ အပဇာနန္တိ ဝါ ဗေတံ။

ဝါ အသဝါ၊ ကား။ ကြိယာယ၊ ၎င်း။ ကတ္ထုနော၊ သည်။ ယံကမ္မံကို။ ဣန္ဒြိတတမံ၊ အလွန်လိုအပ်၏။ တံကမ္မံ၊ ထိုအလွန်လိုအပ်သောကံသည်။ ပဇာနကံ၊ ပြဇာနား သော။ ကမ္မံနာမ၊ ကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယံကမ္မံ၊ သည်။ တဗ္ဗိပရိတံတတော ဣန္ဒြိတတမကမ္မတော ပိပရိတံ၊ အလွန်လိုအပ်သောကံမှ ပြန်သည်။ နဣန္ဒြိတ တမံ၊ အလွန်မလိုအပ်သည်။ ဒုဟာတိ၊ ဖြစ်၏။ တန္တိ၊ တမ္မနကမ္မံသည်။ အပဇာနံ၊ ဓဟာ။ ကမ္မံနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဝစနံ၊ ကိုကား။ အပရေဟိ၊ ဓာပါးကုန်သော။ အာစရိယေဟိ၊ ဆရာတို့သည်။ မတံ ဤရိတံ၊ ဟောအပ်၏။ အာချာတဝါစက၊ ကံတဝါစကသည် ကံကို မဟော ကတ္ထားကို ဟောသော် ကား ဤနှစ်ပါးသော ကံကို အဝုတ္တကံဟု သိအပ်၏။ ကတ္ထားကိုမဟော ကံကို ဟောသော်ကား ဤနှစ်ပါးသောကံတွင် အသယ်ကံကိုလျှင် ဝုတ္တကံဟုသိအပ် သနည်း။ ဤသို့ မေးမူကား-

အပဇာနံ ဒုဟာဒိနံ၊ န္ဗာဒိနန္တိ၊ ပဇာနကံ။
ကမ္မံ ကမ္မေသု နေကေသု၊ ဥတ္တံ ကမ္မန္တိ ဣယတေ။

ဤသို့ ဖြေပေ။
ဒုဟာဒိနံ၊ ဒုဟာဓာတ် အစရှိကုန်သော၊ ဓာတုဂဏာနံ၊ ထို၏။ အနေကေသု၊ ကုန်သော။ ကမ္မေသု၊ ထိုတွင်။ အပဇာနံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကို။ အာချာတကိတ ကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဝါစကေဟိ၊ ထိုသည်။ ဥတ္တံ၊ ဟောအပ်သော။ ကမ္မံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဆို။ ဣယတေ၊ ၎င်း။ န္ဗာဒိနံ၊ နိဓာတ် အစရှိကုန်သော။ ဓာတုဂဏာနံ၊ ထို၏။

နိဒါနကထာ

အနေကေထာ၊ ကုန်သော၊ ကမ္မေထာ၊ ထိုထွင်း၊ ပစာနကံ၊ သော၊ ကမ္မံ၊ ကိ၊
အာချာတ ကိတကေဟိ၊ ကုန်သော၊ ဝါစကေဟိ၊ ထိုသည်၊ ဥတ္တံ၊ သော၊ ကမ္မံ၊
တည်း။ ဣတိ၊ သို့၊ ဉာယတေ၊ ဣ။

ဗုဒ္ဓမာနော ဂဝံ ခိရံ၊ ဂေါပေါ ဗုဟတိ ဝါတိစ။
ဂေါ ခိရံ ဗုဟိတော တေန၊ ဗုဟတေဝါတိစ မြဝံ။
နိယုမာနော အဇံ ဂါမံ၊ အဇပေါ နယတိတိစ။
နိယုမာနော အဇော ဂါမံ၊ တေန နိယုသိဝါတိ စ။

ဤသည်တို့ကား ဥဒါဟရုဏ်တို့တည်း။

ဂေါပေါဂဝံ ခိရံ ဗုဒ္ဓမာနော ဣတိဥဒါဟရုဏဉ္စ၊ ဂေါပေါဂဝံ ခိရံ ဗုဒ္ဓ
မာနောဟူသော ဤဥဒါဟရုဏ်ကို၎င်း၊ ဂေါပေါ ဂဝံခိရံ ဗုဟတိ ဣတိ ဥဒါဟရ
ဏဉ္စ၊ ဂေါပေါဂဝံခိရံဗုဟတိဟူသောဥဒါဟရုဏ်ကို၎င်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။
အဗြဝံ၊ ကုန်၏။ တေန ဂေါပါလေန ဂေါ ခိရံ ဗုဟိတော ဣတိဥဒါဟရုဏဉ္စ၊
တေန ဂေါပါလေန ဂေါခိရံ ဗုဟိတော ဟူသော ဤဥဒါဟရုဏ်ကို၎င်း။ ဝါ၊
တုံ။ တေန ဂေါပါလေန ဂေါ ခိရံ ဗုဟတေတိ ဥဒါဟရုဏဉ္စ၊ တေန ဂေါပါ
လေန ဂေါ ခိရံ ဗုဟတေ ဟူသောဤဥဒါဟရုဏ်ကို၎င်း။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။
အဗြဝံ၊ ကုန်၏။ ဂေါပေါ ဂေါပါလော၊ နွားထိန်းသည်။ ဂဝံ၊ နွားမကို။ ခိရံ၊
နို့ရည်ကို။ ဗုဒ္ဓမာနော၊ ညွှန်၏။ ဂေါပေါ ဂေါပါလော၊ သည်။ ဂဝံ၊ ကို။ ခိရံကို။
ဗုဟတိ၊ ညွှန်၏။

ဤနှစ်ပါးသော ဥဒါဟရုဏ်သည် ဗုဒ္ဓမာနာ၏ ကံနှစ်ခု၏ ဥဒါဟရုဏ်
ဖြစ်သတည်း။ ဗုဒ္ဓမာနော ဟူသော ကြုတ်၊ ဗုဟတိ ဟူသော အာချာတ်၊ ဤနှစ်
ပါးသော ဝါစကတို့သည် ကံကိုမဟော ကဏ္ဍားကိုမဟောသော် နှစ်ပါးသော
ကံ၏ အဝုတ္တကံအဖြစ် ဥဒါဟရုဏ်လည်း ဖြစ်သတည်း။

တေန ဂေါပါလေန၊ သည်။ ဂေါ၊ နွားမကို။ ခိရံ၊ နို့ရည်ကို။ ဗုဟိတော၊ ညွှန်
အပ်၏။ တေန ဂေါပါလေန၊ သည်။ ဂေါ၊ နွားမကို။ ခိရံ၊ ကို။ ဗုဟတေ၊ အပ်၏။
ဤနှစ်ပါးသော ဥဒါဟရုဏ်သည် ဗုဟိတော ဟူသောကြုတ်၊ ဗုဟတေဟူသော
အာချာတ် ဤနှစ်ပါးသော ဝါစကတို့သည် ကဏ္ဍားကိုမဟော ကံကိုမဟော
သော် နှစ်ပါးသော ကံတို့တွင် အပစာနကံ၏သာယျင် ဝုတ္တကံ၏ အဖြစ်၏
ဥဒါဟရုဏ်တည်း။ ဂဝံ ကား အပစာနကံတည်း။ အဝုတ္တကံတည်း။ ခိရံကား
ပစာနကံတည်း။ အဝုတ္တကံ၎င်းတည်း။ ဂေါကား အပစာနကံတည်း။ ဝုတ္တကံ
တည်း။ သိဝိသတ်ကြေသတည်း။ ခိရံကား အပစာနကံတည်း။ အဝုတ္တကံတည်း။
အဗြဿင် ဗုဟိယေက ဝစနန္တတည်း။

အဇပေါ အဇံ ဂါမံ နိယုမာနော ဣတိဥဒါဟရုဏဉ္စ၊ အဇပေါ အဇံ ဂါမံ
နိယုမာနောဟူသောဥဒါဟရုဏ်ကို၎င်း။ ဝါ၊ တုံ။ အဇပေါ အဇံ ဂါမံ နယ

(၂၀၈)

အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဒကထာနိဿယ

ထိတိ ဥဒါဟရဏဉ္စ၊ အဇပေါ အဇံ ဂါမံ နယတိဟူသော ဥဒါဟရဏ်ကို၎င်း။ အာစရိယာ၊ ထိုသည်။ အဗြုံ၊ ကုန်၏။ တေန အဇပေါလေန အဇော ဂါမံ နိယျ မာနေော ဣတိ ဥဒါဟရဏဉ္စ၊ တေန အဇပေါလေန အဇော ဂါမံ နိယျမာနေော ဟူသော ဥဒါဟရဏ်ကို၎င်း။ ဝါ၊ တုံ။ တေန အဇပေါလေန အဇော ဂါမံနိယ ထိတိ ဥဒါဟရဏဉ္စ၊ တေန အဇပေါလေန အဇော ဂါမံ နိယတိဟူသော ဥဒါ ဟရဏ်ကို၎င်း။ အာစရိယာ၊ သည်။ အဗြုံ၊ ကုန်၏။ အဇပေါ အဇပေါလော၊ ဆိတ်ထိန်းသည်။ အဇံ၊ ကိုး၊ ဂါမံ၊ ကျိုး၊ နိယျမာနေော၊ အဇပေါ အဇပေါလော၊ သည်။ အဇံ၊ ကိုး၊ ဂါမံ၊ သိုး၊ နယတိ၊ ၏။

ဤနှစ်ပါးသော ဥဒါဟရဏ်သည် နိဇာတ်၏ နှစ်ပါးသောကံ၏ ဥဒါဟရဏ် ဖြစ်သတည်း။ နိယျမာနေော ဟူသော ကြွတ်၊ နယတိ ဟူသော အာချာတ် ဤနှစ်ပါးသော ဝါစကထိုသည် ကံကိုမဟော ကတ္ထားကိုဟောသော် အဝုတ္တ အဖြစ်၏ ဥဒါဟရဏ်တို့လည်း ဖြစ်သတည်း။

တေန အဇပေါလေန၊ သည်။ အဇော၊ ကိုး။ ဂါမံ၊ သိုး။ နိယျမာနေော၊ ၏။ တေန အဇ ပေါလေန၊ သည်။ အဇော၊ ကိုး။ ဂါမံ၊ သိုး။ နိယတော၊ ၏။

ဤနှစ်ပါးသော ဥဒါဟရဏ်သည် နိယျမာနေော ဟူသော ကြွတ်၊ နိယတေ ဟူသော အာချာတ် ဤနှစ်ပါးသော ဝါစကထိုသည် ကတ္ထားကို မဟော ကံကို ဟော သော် နှစ်ပါးသောကံတို့တွင် ပဓာနကံသာလျှင် အဝုတ္တကံအဖြစ်၏ ဥဒါဟရဏ် တည်း။ အဇကား ပဓာနကံ အဝုတ္တကံတည်း။ ဂါမံကား အပဓာနကံ အဝုတ္တကံတည်း။ အဇောကား ပဓာနကံ ဝုတ္တကံတည်း။ ဂါမံကား အပဓာနကံ အဝုတ္တကံတည်း။ အဗြုလျှင် ဒုတိယန္တတည်း။

ဤယာစစာတ်သည် ဒုဟာဒိဂိုဏ်း၌ ဝင်သတည်း။ ယာစနကြိယာဖြင့် မှတ်အပ် သော အဖြစ်၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ယာစနကြိယာ၏ အကြောင်းမျှတည်း၏ အဖြစ် ကြောင့် မဟာသတ္တိ ဟူသောကံသည် အပဓာနကံတည်း။ တနည်းတုံ- ယာစန ကြိယာ၏ ကတ္ထားဖြစ်သော ယက္ခသည် အလွန်လိုအပ်သောအဖြစ် မဖြစ်ခြင်း ကြောင့် မဟာသတ္တိ ဟူသော ကံသည် အပဓာနကံတည်း။ ယာစနကြိယာ၏ အကြောင်းမျှတည်းသာမဖြစ်၊ ယာစနကြိယာဖြင့် မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့် ငွေဒါရဏေ ဟူသောကံသည် ပဓာနကံတည်း။ တနည်းတုံ- ယာစန ကြိယာ၏ ကတ္ထားဖြစ်သော ယက္ခသည် အလွန်လိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ငွေ ဒါရဏေဟူသောကံသည် ပဓာနကံတည်း။ အာချာတ်၊ ကြွတ်ဟူသော ဝါစက သည် ကံကိုမဟော ကတ္ထားကိုဟောသော် မဟာသတ္တိ ဟူသော အပဓာနကံ၊ ငွေဒါရဏေဟူသော ပဓာနကံနှစ်ပါးကို အဝုတ္တ ကံချည်းဟု သိအပ်၏။ ဤနှစ်ပါး သော ဝါစကသည် ကတ္ထားကို မဟော ကံကို ဟောသော် ဤ နှစ်ပါးသော ကံတွင် ဟောသတ္တိ ဟူသော အပဓာနကံကိုသာလျှင် ဝုတ္တကံဟု သိအပ်၏။

နိဒါနကထာ

(၂၀၉)

ဒွေဒါရကေ ဟူသော ပဓာနကံကိုကား အဝုတ္တကံ ဟု သိအပ်၏။ ယက္ခေန မဟာသက္ကောဒွေဒါရကေ ယာစိယတေ ယာစိတော ဝါ ဟု ဥဒါဟရကံ ပြုအပ်၏။

မဟာသက္ကော၊ ဘုရားလောင်းသည်။ “ဗြာဟ္မဏဿ၊ ပုဏ္ဏားအား။ ပုတ္တကော သားငယ် နှစ်ယောက်တို့ကို။ ဒဒါမိ၊ လူရပေတော့အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဟဋ္ဌပဟဋ္ဌော၊ အလွန်ရွှင်လန်းသောစိတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ဥဒကပရိယန္တံ၊ ရေအဆုံးရှိသော။ ပထဝီ၊ မြေကို။ ကမ္မေန္တော၊ လှုပ်စေလျက်။ ဒွေပိ၊ နှစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒါရကေ၊ သူငယ်တို့ကို။ အဒါဒါ၊ ပေးလှူ၏။ ယက္ခော၊ ဘီလူးသည်။ စကံမနကောဋီယံ၊ စင်္ကြံစွန်း၌။ အာလမ္ပနယလကံ၊ တံကဲပျဉ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဌတွာ၊ ရပ်၍။ မဟာသက္ကဿ၊ ဘုရားလောင်းသည်။ ပဿန္တဿေဝ၊ မြင်စဉ်လျှင်။ မူလကလာပံဝိယ၊ ကြာမြစ်၊ ကြာစည်းကဲ့သို့။ ဒွေဒါရကေ၊ သူငယ်နှစ်ယောက်တို့ကို။ ခါဒိ၊ စား၏။ မဟာပုရိသဿ၊ ယောက်ျားမြတ်အား။ (နုပ္ပဇ္ဇိ၌စပ်)။ ယက္ခ၊ ဘီလူးကို။ သြလောကေတွာ၊ ကြည့်၍။ မုခေ၊ ခံတွင်းကို။ ဝိဝဋ္ဌမတ္တေ၊ ဖွင့်အပ်ကာမျှဖြစ်လတ်သော်။ အဂ္ဂိဇာလံဝိယ၊ မီးလျှံကဲ့သို့။ ဥဂ္ဂိရမာနံ၊ ယိုကျသော။ လောဟိတဓာရံ၊ သွေးအယဉ်ကို။ ဒိသွာပိ၊ မြင်သော်လည်း။ ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ၊ ဆံဖျားမျှလည်း ဖြစ်သော။ ဒေါမနဿံ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ နုပ္ပဇ္ဇိမဖြစ်။ ပန၊ သမ္မာဝနာကိုဆိုအံ့။ “မေ၊ ငါသည်။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ သုဒိန္နံဝတ၊ လုံမစောက် လှူအပ်ပေပြီတကား”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တယတော၊ ကြံသော။ အဿ၊ ထိုဘုရားလောင်းအား။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ပီတိသောမနဿံ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ သောမဟာသက္ကော၊ သည်။ မေငါ၏။ ဣမဿကမ္မဿ၊ ၎င်း။ နိဿန္နေန၊ အကျိုးဆက်ကြောင့်။ အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဣမိနာနိယာမေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ သရိရတော၊ ကိုယ်မှ။ ရသ္မိယော၊ ရောင်ခြည်တို့သည်။ နိက္ခမန္တု၊ ထွက်စေကုန်သတည်း။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ ပတ္တနံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။ တံ ပတ္တနံ၊ ထိုဆုတောင်းခြင်းကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ဗုဒ္ဓဘူတဿ၊ ဘုရားဖြစ်သော။ တဿမဂ်လဘဂဝတော၊ ၎င်း။ သရိရတော၊ ကိုယ်တော်မှ။ ရသ္မိယော၊ ရောင်ခြည်တော်တို့သည်။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ ဧတ္တကံဌာနံ၊ သောင်းလောကဓာတ် ဤမျှရပ်ကို။ ဖရိ၊ သူ၊ ပျံ့နှံ့ကုန်၏။

အသောသန္တိ - ပထမပဋိ

၇၆

အဿ၊ ထိုမင်္ဂလာဘုရား၏။ အပရမ္ပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ပုပ္ဖစရိတံ၊ ရှေးအကျင့်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သော၊ ထိုမင်္ဂလာဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဗောဓိသတ္တကာလေ၊ ဘုရားလောင်း ဖြစ်သောကာလ၌။ ဧကဿ၊ တဆူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ စေတိယံ၊ စေတီတော်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ “ဣမဿ၊ ဤစေတီတော်အား။ မယာ၊ ငါသည်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ ပရိစ္ဆေတုံ၊ စွန့်ခြင်းငှာ။ ဝန္တတိ၊ သင့်၏။” ဣတိမနသိကတွာ၊ ၍။ ဒဏ္ဍဒိပိကာဝေဠနနိယာမေန၊ ဆီးမီးတိုင်ကို ရစ်ပတ်သော နည်းဖြင့်။ သကလသရီရံ၊ အလုံးစုံသောကိုယ်ကို။ ဝေဠာပေတွာ၊ ရစ်ပတ်စေ၍။ ရတနမတ္ထမကုဠသတသဟဿဂ္ဂနိကံ၊ တတောင်မျှလောက်သော အဝရီသော အဖိုးတသိန်းထိုက်သော။ (ဆရာနက်)။ ဝါ၊ အလယ်၌ တထောင်မျှလောက်သော မီးစာရစ်စရာ အင်အထွတ်ရှိသော အဖိုးတသိန်းထိုက်သော။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤကား မဇ္ဈရတနမတ္ထံ မကုဠံ ဖော်ထားတိ ရတနမတ္ထမကုဠာ၊ ရတနမတ္ထမကုဠာစ သာ သတသဟဿဂ္ဂနိကာစာတိ ရတနမတ္ထမကုဠသတသဟဿဂ္ဂနိကာ။ ယောဇနာ။ မကုဠံဝါ ကုတုမလော။ အဘိဓာန် ဤနှစ်ပါးကို ညှိ၍ အတ္ထနောမတိ တက်သတည်း။

သုဝဏ္ဏပါတိ၊ ရွှေခွက်ကို။ သပ္ပိဿ၊ ထောပတ်ဖြင့်။ ပူရာပေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ (ပူရာတုယောဂေ ကရဏေ ဆဋ္ဌိ)။ တတ္ထ၊ ထိုရွှေခွက်၌။ သဟဿဝရိယော၊ တထောင်သော မီးစာတို့ကို။ ဇာလာပေတွာ၊ ညှိစေ၍။ တံ၊ ထိုရွှေခွက်ကို။ သီသေန၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ အာဓါယ၊ ရွက်၍။ သကလသရီရံ၊ ထိုယ်အလုံးကို။ ဇာလာပေတွာ။ ညှိစေ၍။ စေတိယံ၊ ကို။ ပဒကိဏံ၊ လက်ျာရစ်လှည့်သည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ သကလသတ္တိ၊ အလုံးစုံသော ညဉ့်သုံးယာမ်ကို။ ဝိတိနာမေသိ၊ လွန်စေ၏။ ဝေဠမိနာနယေန၊ ဖြင့်။ ယာဝအရူကုဂ္ဂမနာ၊ အရူဏံတက်သည်တိုင်အောင်။ ဝါယမန္တဿာပိ၊ လုံ့လပြုသော်လည်း။ အဿ၊ ထိုဘုရားလောင်း၏။ လောမက္ခာမတ္တမ္ပိ၊ တခုသောမွေးတွင်းကိုမျှလည်း။ ဥသုမံ၊ အပူသည်။ နဂဏိ၊ မယူ။ ပဒုမဂမ္ပိ၊ ပဒုမာကြာတိုက်သို့။ ပရိစ္ဆကာလောဝိယ၊ ဝင်သောကာလကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သီတလံ၊ အအေးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ထည့်)။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သေသော၊ မွေ့နာမ၊ ဤကုသိုလ်မွေ့မည်သည်ကား။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ ရက္ခန္တံ၊ စောင့်သသူကို။ ရက္ခတိ၊

နိဒါနကထာ

စောင့်တတ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ စောင့်သူကို စောင့်တတ်သောကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဓမ္မော၊ ပါဓမ္မစာရီ”တိ၊ ဓမ္မစာရီဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

ဂါထာနက်။ ။ဓမ္မော၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထတရားသည်။ ဓမ္မစာရီ၊ တရားကို ကျင့်သူကို။ ဟဝေ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ ရက္ခတိ၊ ထိုထို အနိဋ္ဌဗလ လေးစသော အပါယ်မှ စောင့်တတ်၏။ သုစိဏ္ဏော၊ ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော။ ဓမ္မော၊ ဆယ်ပါးသော ကုသလကမ္မပထ တရားသည်။ ဓမ္မစာရီ၊ တရားကို ကျင့်သူကို။ သုခံ၊ နှစ်ပါးသော ကာယိကသုခ၊ စေတသိကသုခ၊ သုံးပါးသော မနုဿဇုခ၊ ဒိဗ္ဗသုခ နိဗ္ဗာနသုခသို့။ ဟဝေ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ အာဝဟတိ၊ ပို့ဆောင် တတ်၏။ ဓမ္မစာရီ၊ တရားကို ကျင့်သူသည်။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ အပါယ်သို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မလားရ။ သေ သော ဒုဂ္ဂတိအဂမနသဘာဝေါ၊ ဤသို့ တရားကို စောင့်သူ၏ အပါယ်သို့ မလားရခြင်း သဘောသည်။ သုစိဏ္ဏေ-သုစိဏ္ဏဿ၊ ကောင်းစွာကျင့်အပ်သော။ ဓမ္မေ-ဓမ္မဿ၊ ဆယ်ပါး သော ကုသလကမ္မပထတရား၏။ အာနိသံသော၊ အကျိုးတည်း။

ဣမဿ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကမ္မဿာပိ၊ ကံ၏လည်း။ နိဿန္နေန အကျိုးဆက်အားဖြင့်။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုမင်္ဂလ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ သရိ ရော ဘာသော၊ ကိုယ်တော်ရောင်သည်။ ဒသသဟဿိ လောကဓာတုံ၊ သောင်းထက်ဝန်းပတ် လောကဓာတ်ကို။ ဖရိတွာ၍။ အဋ္ဌာသိ၏။

တဒါ၊ ထိုမင်္ဂလ ဘုရားမြတ်စွာ လက်ထက်တော်၌။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားလောင်းသည်။ သုရုစိနာမ၊ သုရုစိ အမည်ရှိသော။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဟုတွာ၍။ ‘သတ္တာရံ၊ ကို၊ နိမန္တေဿာမိ၊ ဆွမ်းဘိတ်အံ့’။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ မရုရဓမ္မကထံ၊ ချိုမြိန်သော အရသာရှိသော တရားစကားကို။ သုတွာ၍။ “ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော ဘုရား။ သွေ၊ နက်ဖြန်။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ဘိက္ခံ၊ ကို။ ဂဏှထ၊ ခံတော်မူပါ ကုန်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ လျှောက်၏။ ပြာဟ္မဏ၊ ပုဏ္ဏား။ တေ၊ သင်အား။ ကိတ္တကေဟိ၊ အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အတ္တော၊ အလိုရှိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ “ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်

(၂၁၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြီးသောဘုရား။ ဝေ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏။ ပရိဝါရာ၊ အခြံအရံ ဖြစ်ကုန်သော။
 ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ကိတ္တကာပန၊ အတိမျှအရေအတွက် ရှိကုန်သနည်း။ ဣတိ
 ဤသို့။ အာဟ၊ ။ တဒါ၊ ။ သတ္ထု၊ ။ ပဌမသန္နိပ၊ တောယေဝ၊ ရှေးဦးသော
 သာဝကအစည်းအဝေးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ကောဋီသတသဟသံ၊ ကုဋေတသိန်းအရေအတွက်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ အာဟ၊ ။ “ဘန္တေ၊ ဘုရား။ သဗ္ဗေဟိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ဟိ၊ တို့နှင့်။
 သဒ္ဓိ၊ တကူ။ မယံ၊ ။ ဤ၊ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဂဏှ၊ ကုန်” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ။
 သတ္ထာ၊ သည်။ အဓိဝ၊ သေတိ၊ သည်းခံတော်မူ၏။ ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ သွာတ
 နာယ-သွေအဒနာယ၊ နက်ဖြန်ဘုဦးပေးခြင်းငှာ။ (အနှောင်း၊ ကြေ၊ ဒနှင့်
 ဘကိုလဲပါလေ၊ ပြီးစေအာဒိသ)။ နိမန္တေတွာ၊ ။ ဂေဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊
 သွားလျက်။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ “အဟံ၊ သည်။ ဧတ္တကာနံ၊ ဤမျှကုဋေတသိန်း
 အရေအတွက်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ နံ၊ ရဟန်းတို့အား။ ယာဂုဘတ္တဝတ္ထာဒိနိ၊
 ယာဂု၊ ဆွမ်း၊ အဝတ် သက်န်းစသည်တို့ကို။ ဒါတံ၊ လှူခြင်းငှာ။ နောန
 သက္ကောမိ၊ မစွမ်းနိုင်သည်ကားမဟုတ်။ သက္ကောမိဝေ၊ စွမ်းနိုင်သည်သာတည်း။
 ပန၊ ထိုသို့ပင်စွမ်းနိုင်ငြားသော်လည်း။ နိသီဒနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သည်။ ကထံ၊
 အသို့လျှင်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်နည်း” ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။

မှတ်စု။ ။ ပနကား အရစ်၊ ဂရဟာအနက်ရှိသည်။ ယာဂုဘတ္တ ဝတ္ထာဒိနိ ဒါတံ
 ကိဉ္ဇာပိ သက္ကောမိ၊ ပန တထာပိ နိသီဒနဋ္ဌာနံ ကထံ ဘဝိဿတိဟု အရစ်ဆော်။
 တထာ၊ ထိုသုရစ်ပုဏ္ဏား၏။ သာစိန္တာ၊ ထိုအကြံသည်။ စတုရာသီတိယောဇန
 သဟဿမတ္တကော၊ ယူဇနာ ရှစ်သောင်း လေးထောင်ထက်၌။ ဌိတထာ၊
 တည်ဆော။ ဝေဝရညော၊ သိကြားနတ်မင်း၏။ ပဏ္ဍုကမ္မလသိလာသနဿ၊ ။
 ဥဏှဘာဝံ၊ ပူသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဇနေသိ၊ ။ သက္ကော၊ သည်။ “ကော၊ အသူ
 သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ဣမမှာ ဌာနာ၊ ထိုနေရာမှ။ စာဝေတုကာမောနုခေါ၊ ရွှေ
 လျှောစေသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာ၊ ပြင့်။ သြလော
 ကေန္တော၊ သော်။ မဟာပုရိသံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ “သုရစ်ပြာဟ္မဏော၊ သည်။
 ဓုဗ္ဗပုမှခံသော။ ဘိက္ခု၊ သံ၊ ကို။ နိမန္တေတွာ၊ ။ နိသီဒနဋ္ဌာယ၊ ငှာ။ စိန္တေသိ၊
 ။ မယာပိ၊ ငါသည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုသုရစ်ပုဏ္ဏားအိမ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ။ ပုည
 ကောဋ္ဌာသံ၊ ကောင်းမှုအဖို့ကို။ ဂဟေတံ၊ ငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ ။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။

စိန္တေသိ၏။ စိန္တေတွာ၍။ ဝဇုကိဝဏ္ဏံလက်သမားအသွင်ကို။ နိမ္မိနိတွာ၍။ ဝါသိဖရသုဟတ္ထောပဲခုပ်ပုဆိန်လက်စွဲလျက်။ မဟာပုရိသဿ၏။ ပုရတော၊ ဌံ။ ပါတရဟောသိ၏။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သောသူအား။ ဘတိယာ၊ အခဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။ အတ္ထိနုခေါ၊ ရှိလေသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၎င်း၏။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ တံ၊ ထိုပုဏ္ဏားယောင် ဆောင်သော သိကြားကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ “ကိံကမ္မံ၊ အဘယ်အမှုကို။ တံ၊ သည်။ ကရိဿသိ၊ ပြုလုပ်တုံနည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၎င်း၏။ မမ၊ အား။ အဇာနနသိပ္ပံနာမ၊ မသိ မလိခွာသော အတတ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဂေဟံဝါ၊ အိမ်မူလည်းဖြစ်သော။ မဏ္ဍပံဝါ၊ မဏ္ဍပ်မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ ယော၊ အကြင်သူ သည်။ ကာရေတိ၊ ပြုစေလို၏။ တဿ၊ ထိုပြုစေလိုသောသူ၏။ တေကမ္မံ၊ ထိုအမှုကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ ဇာနာမိ၊ သိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၎င်း၏။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဆိုတုပြီးကား။ မယံ၊ အား။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၎င်း၏။ အယု၊ အရှင်။ ကိံကမ္မံ၊ အဘယ်အမှုသည်။ အတ္ထိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိ၊ ၎င်း၏။ သွာတနာယ-သေ့အဒနာယ၊ နက်ဖြန် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ။ မေ၊ သည်။ ကောဠိသတသဟဿဘိက္ခု၊ ကုဋေတသိန်းသော ရဟန်းတို့ကို။ နိမန္တိ တာ၊ ဘိတ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထိုကုဋေတသိန်းသော ရဟန်းတို့၏။ နိသိဒန မဏ္ဍပံ၊ နေရာမဏ္ဍပ်ကို။ တံ၊ သည်။ ကရိဿသိ၊ ပြုနိုင်လတံလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၎င်း၏။ တုမော၊ သင်တို့သည်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဘတိံ၊ အခကို။ ဒါတံ၊ ငှာ။ သစေသက္ခိဿထ၊ အကယ်၍ တတ်နိုင်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝေသတိ၊ ဤသို့တတ် နိုင်သည်ရှိသော်။ အဟံနာမ၊ ငါ့အား။ ကရေယံ၊ ပြုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၎င်း၏။ တာတ၊ အမောင်။ သက္ခိဿာမိ၊ တတ်နိုင်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ သာဓု၊ ကောင်း၏။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဧကံ ပဒေသံ၊ တခုသောအရပ်ကို။ ဩလောကေသိ၊ ကြည့်၏။

ဒွါဒသတေရသယောဇနပုမာဏော၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ တဆယ့်သုံး ယူဇနာ ပမာဏရှိသော။ ပဒေသော၊ သည်။ ကသိဏမဏ္ဍလဝိယ၊ ကသိုဏ်းဝန်း ကဲ့သို့။ သမတလော၊ ညီညွတ်သောအပြင်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ၎င်း၏။ သော၊ ထိုသိကြားမင်းသည်။ “တ္ထေကော၊ ဤမျှလောက်သော။ ဌာနေံ၊ သတ္တရတန မယော၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့် ပြီးသော။ မဏ္ဍပေါ၊ သည်။ ဥဋ္ဌဟတု၊ ပေါက်စေ

သတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ရှိ။ ဩလောကေသိ၏။ တာဝဒေဝါ
လျှင်။ ပထဝီ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတွာ၊ ဖောက်ခွဲ၍။ မဏ္ဍပေါ၊ သည်။ ဥဋ္ဌဟိ၊ ပေါက်၏။
တဿ၊ ထိုမဏ္ဍပ်၏။ သုဝဏ္ဏမယေသု၊ ရွှေဖြင့်ပြီးကုန်သော။ ထမ္မေသု၊ တိုင်
တို့၌။ ရတမယာ၊ ငွေဖြင့်ပြီးကုန်သော။ ဗဒ္ဓကာ၊ ကြာသွတ်အိုးတို့သည်။
ဝါ၊ တိုင်ကြာတို့သည်။ အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ရတမယေသု၊ ငွေဖြင့်ပြီး
ကုန်သော။ ထမ္မေသု၊ တို့၌။ သုဝဏ္ဏမယာ၊ ကုန်သော။ ဗဒ္ဓကာ၊ တို့သည်။
အဟေသုံ၊ ကုန်၏။ မဏိတ္ထမ္မေသု၊ ပတ္တမြားတိုင်တို့၌။ ပဝါဠမယာ၊ သန္တာဖြင့်
ပြီးကုန်သော။ ဗဒ္ဓကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်၏။ ပဝါဠတ္ထမ္မေသု၊ သန္တာ
တိုင်တို့၌။ မဏိမယာ၊ ပတ္တမြားဖြင့်ပြီးကုန်သော။ ဗဒ္ဓကာ၊ တို့သည်။
အဟေသုံ၊ ကုန်၏။ သတ္တရတနမယထမ္မေသု၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့် ပြီးသော
တိုင်တို့၌။ သတ္တရတနမယဗဒ္ဓကာ၊ တို့သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်၏။ တတော၊
ထိုနောက်မှ။ “မဏ္ဍပဿ၊ ၏။ အန္တရန္တရေ၊ အကြားအကြား၌။ (ယောဇနာ၌
အန္တေနဟူရိ၏။ ယုတ္တတရ၊ အန္တေန၊ အစွန်း၌)။ ကိကံဏိကဇာလံ၊ ရွှေခြေ၊
ကုန်ယက်သည်။ ဩလမ္ပတု၊ တွဲလျားကျစေသတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံး
သွင်း၍။ ဩလောကေသိ၊ ကြည့်၏။ ဩလောကနေ၊ ကြည့်ခြင်းနှင့်။ သဟ
ဇေ၊ တကွသာလျှင်။ ကိကံဏိကဇာလံ၊ သည်။ ဩလမ္ပိ၊ တွဲလျားကျ၏။ မန္ဒဝါ
တေ-မန္ဒဝါတေနံ၊ ဖြည်းညှင်းသော်လေသည်။ ပဟရိတဿ၊ ခတ်အပ်သော။
ယဿ၊ အကြင်မဏ္ဍပ်၏။ ပဉ္စဂီကဿ၊ အင်္ဂါငါးပါးရှိသော။ တူရိယဿ၊
တူရိယာ၏။ မဓုရသဒ္ဓေါ၊ ဣဝါသာယာသောအသံကဲ့သို့။ မဓုရသဒ္ဓေါ၊ သည်။
နိဂစ္ဆတိ၊ ထွက်၏။ ဒိဗ္ဗသင်္ဂီတိဝတ္တနကာလောဝိယ၊ နတ်၌ဖြစ်သောတူရိယာကို
တီးသောကာလကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ “အန္တရန္တရေ၊ အကြားအကြား၌။ ဂန္ဓ
ဒါမမာလာဒါမာနိ၊ နံသာဆိုင်း ပန်းဆိုင်းတို့သည်။ ဩလမ္ပန္တု၊ တွဲလျား
ဆွဲစေကုန်သတည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသိ၏။ ဒါမာနိ၊ နံသာဆိုင်း၊ ပန်းဆိုင်း
တို့သည်။ ဩလမ္ပိ သု၊ တွဲလျားကျကုန်၏။ “ကောဋိသတသဟဿသင်္ချာနံ၊
ကုဋေတသိန်း အရေအတွက်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ အာသနာနိစ၊
နေရာတို့သည်၎င်း။ အာဓာရကာနိစ၊ သပိတ်ခြေတို့သည်၎င်း။ ပထဝီ၊ မြေကို။
ဘိန္ဒိတွာ၊ ဖောက်ခွဲ၍။ ဥဋ္ဌဟန္တု၊ ပေါက်စေကုန်သတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။

နိဒါနကထာ

စိန္တေသီ၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်။ အာသနာနိစ တို့သည်၎င်း။ အာဓာရကနိစ၊ ၎င်း။ ဥဠဟိံ သု၊ ပေါက်ကုန်၏။ “ကောဏေသု ကောဏေသု၊ အထောင့် အထောင့်တို့၌။ ဧကေကာ၊ တခုတခုကုန်သော။ ဥဒကစာဋိယော၊ အိုးစရည်းကြီးတို့သည်။ ဥဠဟန္တု၊ ပေါက်စေ့ကုန်သတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသီ၏။ တာဝဒေဝါ၌လျှင်။ ဥဒကစာဋိယော၊ တို့သည်။ ဥဠဟိံ သု၊ ပေါက်ကုန်၏။ ဣတ္ထကံ၊ ဤမျှသော အဆောက်အဦကို။ မာပေတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ပြာဟူဏဿ၊ သုရုစိပုဏ္ဏား၏။ သန္တိကံသို့။ ဂန္ဓာ၍။ “အယျ၊ အရှင်။ ဟေ၊ လာလှည့်။ တဝ၊ အရှင်၏။ မဏ္ဍပံကို။ သြလောကေတွာ၍။ မယံ၊ အား။ ဘတိံ၊ အခကို။ ဒေဟိံလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၎င်း။ မဟာပုရိသော၊ သည်။ ဂန္ဓာ၍။ မဏ္ဍပံကို။ သြလောကေသီ၏။ အဿ၊ ထိုသုရုစိပုဏ္ဏားသည်။ သြလောကေန္တဿေဝ၊ ကြည့်စဉ်လျှင်။ အဿ၊ ထိုပုဏ္ဏားအား။ သကလသရိရံ၊ သည်။ ပဉ္စေဏ္ဏာယ၊ ပဉ္စဘေဒါယ၊ ငါးပါးအပြားရှိသော။ ပီတိယ၊ ပီတိဖြင့်။ နိရန္တရံ၊ မပြတ်။ ဖုဋံ၊ ပျံ့နံ့သည်။ အဟောသီ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုသုရုစိပုဏ္ဏားအား။ မဏ္ဍပံကို။ သြလောကေတွာ၍။ တေပရိဝိတက္ကနံ၊ သည်။ အဟောသီ၏။ “အယံ မဏ္ဍပေါ၊ ဤမဏ္ဍပ်ကို။ မနုဿဘူတေန၊ လူဖြစ်သောသူသည်။ နကတော၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်သော်ကား။ မယံ၊ ၎င်း။ အဇ္ဈာသယံ၊ အလိုကို။ မယံ၊ ၎င်း။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ အာဂမ္မ၊ စွဲ၍။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ သက္ကဿ၊ သိကြားမင်း၏။ ဘဝနံ၊ ငုဏ္ဍုကမ္မလာကျောက်နေရာသည်။ ဥဏှံ၊ ပူသည်။ အဟောသီ၏။ တတော၊ ထိုပုဏ္ဏုကမ္မလာကျောက်နေရာပူသောကြောင့်။ သက္ကေဒေဝရညာ၊ သိကြားနတ်မင်းသည်။ အယံမဏ္ဍပေါ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ ကာရိတော၊ ပြုအပ်သည်။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတံ”။ ဣတိတေပရိဝိတက္ကနံ၊ သည်။ အဟောသိဖြစ်၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ဝေရူပေသော၊ မဏ္ဍပေ၌။ ဧကဒိဝသံယေဝ၊ တနေ့တည်း သာလျှင်။ ဒါနံကို။ ဒါတံ၊ ငှာ။ မေအား။ ခေါ၊ စစ်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေသီ၊ ၎င်း။

ဟိသစ္စံ၊ ၎င်း။ ဗာဟိရကဒါနံ၊ အလှူသည်။ တတ္ထကံ၊ ထိုမျှအပြားရှိသည်။ သမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့အား။ တုဋ္ဌိံ၊ နှစ်သက်ရောင့်ရဲခြင်းကို။ ကာတံ၊ ငှာ။ နသက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ပန၊ အန္ဓယကို ဆိုအံ့။ အလကံတ

သီသံ၊ တန်ဆာဆင်သော ဦးခေါင်းကို။ ဆိန္နိတူာ၍။ အဋ္ဌိတအက္ခိနိ၊ နံသာ
 မျက်စဉ်းကွင်းအပ်ပြီးသော မျက်စိတို့ကို။ ဥပ္ပါဠေတူာထုတ်နုတ်၍။ ဟဒယ
 မံသံဝါ၊ နှလုံးသားကိုမူလည်း။ ဥပ္ပါဠေတူာ၍။ ဒိန္နကာလေပေးလူသော
 ကာလ၌။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့အား။ စာဂံ၊ စွန့်ကြခြင်းကို။ နိဿာယာ၍။ တုဋ္ဌိ
 နာမ၊ နှစ်သက်ခြင်းမည်သည်။ ဟောဘိ၊ ဤ။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ သိဝိဇာတကော၌။
 ဒေဝသိကံ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။ ပဉ္စသတသဟဿကဟာပဏာနိ၊ ငါးသိန်း
 သော အသပြာတို့ကို။ ဝိဿဇေတူာ၊ စွန့်၍။ စတုသုနဂရေသုစ၊ မြို့တံခါး
 လေ့မျက်နှာတို့၌၎င်း။ မိဇ္ဈေနဂရေ နဂရမဇ္ဈေစ၊ မြို့လယ်၌၎င်း။ ဒါနံ၊ ကို။
 ဒဒန္တဿ၊ ပေးသော။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဗောဓိသတ္တာသာပိ၊ ဘုရားလောင်းအား
 လည်း။ ဤလည်း။ တံဒါနံ၊ သည်။ တုဋ္ဌိ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ငှာ။
 နာသက္ခိ၊ မတတ်နိုင်။

မှတ်စု။ ။ ယောဇနာ၌ကား 'ပဉ္စကဟာပဏမ္မဏာနိတိ ပဉ္စေဝ ကဟာပဏာနံ
 အမ္မဏာနိ၊ ဒေသဒေါကာတု အမ္မဏန္တိ အဘိဓာနပ္ပဒိပိကာယံ' ဟု လာ၏။ ဤ
 ကျမ်းအလို-ပဉ္စကဟာပဏမ္မဏာနိ ရှိလိုသည်။ အသပြာတို့၏ ငါးအမ္မဏတို့ကို။
 ဝါ၊ ငါးအမ္မဏ အချင်းရှိသော အသပြာတို့ကိုပေး။ ဒေသဒေါကာတု၊ စိတ်ပေါင်း
 တဆယ်သည်ကား။ အမ္မဏံ၊ အမ္မဏ မည်၏ ဟူရကား နှစ်တင်းနှင့်နှစ်စိတ်ကို
 တအမ္မဏဆိုလိုသည်။ ငါ အမ္မဏကား တဆယ်နှစ်တင်းနှင့် နှစ်စိတ်ရှိသည်။
 ယောဇနာ၊ နောက်မှဖါဠိပျက်၍ ပဉ္စသတသဟဿကဟာပဏာနိ ရှိလေသည်။

ပန၊ ကန္ဓယဆိုအံ။ ယဒါ၊ ၌။ ပြာဟ္မဏဝဏ္ဏေန၊ ပုဏ္ဏားအသွင်ဖြင့်။ အာဂန္ဓာ၊
 ၍။ သက္ကောဒေဝရာဇာ၊ သိကြားနတ်မင်းသည်။ အက္ခိနိ၊ မျက်စိတို့ကို။ နံ၊ ထို
 ဘုရားလောင်း သိဝိမင်းကို။ ယာစိ၊ ၍။ (ယာစဓာတ်ကား ဒွိကမ္မကဓာတ်
 ဖြစ်၍ နံဟူသော အပဓာနကံကို ထည့်ရသည်)။ တဒါ၊ ၌။ (ထည့်)။ တာနိ၊
 ထိုမျက်စိတို့ကို။ ဥပ္ပါဠေတူာ၍။ ဒဒမာနဿေဝ၊ ပေးလူသည်သာလျှင်ဖြစ်
 သော။ အဿ၊ ထိုသိဝိမင်းအား။ ၍။ ဟာသော၊ သည်။ ဥပ္ပဋ္ဌိ၊ ၍။ စိတ္တဿ၊ ၍။
 ကေသဂ္ဂမတ္တမ္ပိ၊ ဆံခြည်ဖျားမျှလည်း။ အညထတ္တံ၊ ဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်
 သည်။ ဝါ၊ သောမနဿမှတပါးသော ဒေါမနဿဟူသော အပြားအားဖြင့်
 ဖြစ်ခြင်းသည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်။ ဝေ၊ သို့။ ဒါနံ၊ ကို။ နိဿာယာ၍။ ဗောဓိ
 သတ္တာနံ၊ တို့အား။ တိတ္ထိနာမမည်သည်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောပိမဟာပုရိသော၊ ထိုသုရစိပုဏ္ဏား ယောကျ်ားမြတ်

နိဒါနကထာ

(၂၁၇)

သည်လည်း။ “သတ္တဟံ၊ပတ်လုံး။မယာ၊သည်။ကောဋိသတသဟဿသင်္ချာနံ၊
ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒါတံ၊ ငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။
စိန္တေတွာ၊ ဤ။ တသ္မိံ၊ မဏ္ဍပေဋ္ဌံ။ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗေ-ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗဿ၊ သော။ဘိက္ခုသံသံ-
ဘိက္ခုသံသဿ၊အား။ကို။ နိသိဒါပေတွာ၊ဤ။ သတ္တဟံ၊ လုံး။ ဂဝပါနံနာမ၊
ဂဝပါနမည်သော ဘောဇဉ်ကို။ အဒါသိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။အဒါသိကိုပွဲ၍ ဘိက္ခုသံသဿဆိုသည်။ ပဓာနကြိယာ အဒါသိကို
ပွဲပြီးသော ဘိက္ခုသံသဿသည် နိသိဒါပေတွာ၌ စပ်ခြားသော်လည်း ရှေးအစ
အရင် မဖျက်လေပြီ။

မဟန္တေ မဟန္တေ၊ ကြီးကုန် ကြီးကုန်သော။ ကောဋု၊မေ့၊ ဖျဉ်းတို့ကို။
ခိရဿ၊ နှိုရည်ဖြင့်။ ပူဇာပေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ဥဒ္ဓနေသု၊ ခုံလောက်တို့၌။
အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ခိရေ၊ နှိုရည်သည်။ သနုပါကပက္ကေ၊ ပျစ်ပျစ်
ကျက်ခြင်း ကျက်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ထောကေ၊ အတန်ငယ်ကုန်သော။
တဏှုလေ၊ ဆန်တို့ကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ ပက္ကမဓုသက္ကရုဏ္ဏသပ္ပိဟံ၊
ကျက်သော ပျားသကာမှုန့် ထောပတ်တို့ဖြင့်။ အဘိသင်္ခတဘောဇနံ၊ စီရင်
အပ်သော ဘောဇဉ်ကို။ ဂဝပါနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

ဝေနတ္ထ။ ။ဂေါတော နိဗ္ဗတ္တံ ဂဝံ၊ ယဒါဒိနာ နိဗ္ဗတ္တတ္ထေ အပစ္စယော၊ ဝိရတက္က
ဒမိသပ္ပိနဝနိတာဒိ ဂေါရသော။ ဂေါတော၊ နွားမှ။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်သည်တည်း။
ဂဝံ၊နွားမှဖြစ်သည်။ ယဒါဒိနာ၊ ယဒနုပပန္နာ နိပါတနာ သိန္တန္တိဟူသော သုတ်
ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တတ္ထေ၊ နိဗ္ဗတ္တိအနက်၌။ အပစ္စယော၊ အပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဝိရတက္ကဒမိသပ္ပိနဝနိတာဒိ ဂေါရသော၊ နိရည်ရက်တက် နိစမ်း ထောပတ်
သိဦးစသော နွားမှဖြစ်သော အရသာရ၏။

ပါတဗ္ဗံ ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗန္တိပါတံ။ ဣတ္ထိ ပါဓာတု ပရိတောဂေ၊ ဘူတဂါမပါတ
ဗျတာယာတိ အာဒိသုပယ၊ တထာဟိ ဝုတ္တံ မာတိကာဋ္ဌကထာယံ ပါတဗျဿ
သာဂေါ ပါတဗျတာ၊ ဆေဒနသေဒနာဒိဟိ ယထာရုစိ ပရိဘုဒ္ဓိတဗ္ဗတာတိ
အတ္ထောတိ။ ဂဝေန အဘိသင်္ခတံ ပါနသောဇနံ ဂဝပါနံ၊ တထာဟိ ဝက္ခတိ
မဟန္တေ မဟန္တေ။ပ။ အဘိသင်္ခတဘောဇနံ ဝုစ္စတိတိ။
ဤဘောဇဉ်ကားသောက်အပ်သော အရည်ယက်မန်းမဟုတ်၊အပျစ်အခဲထက်နှင့်
ကော်၍ သုံးဆောင်အပ်သော ဘောဇဉ်တည်း။

ပန၊ဆက်၍ဆိုအံ့။မနုဿာယေဝ၊လူတို့ချည်းသာလျှင်။ ပရိဝိသိတုံ၊လုပ်ကျွေး
ခြင်းငှာ။ နာသက္ကံ၊ သု၊မတတ်နိုင်ကုန်။ ဒေဝါပိ၊နတ်တို့သည်လည်း။ ကေန္တ
ဗုဒ္ဓာဿ (က) ၄၃၅-၂၀ (ဒုတိယအကြိမ်)

အဋ္ဌာယလိနိ - မထမတု

(၂၁၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရိက္ခာ၊ တပါးကြားတို့သည်။ ဟုတော့၊ ဖြစ်ကုန်၍။ ပရိဝိသိံသု၊ လုပ်ကျွေး
 ကုန်၏။ ဒွါဒသတေရသယောဇနပုမာဏံ၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ တဆယ့်သုံး
 ယူဇနာ ပမာဏရှိသော။ ဌာနမှ၊ အရပ်သည်လည်း။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းတို့ကို။
 ဂဏှိထံ၊ ယူခြင်းငှာ။ နပုဟောတိယေဝ၊ မစွမ်းနိုင်သည်သာလျှင်တည်း။
 ကိဉ္ဇာပိနပုဟောတိ၊ အကယ်၍ကား မစွမ်းနိုင်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့
 မစွမ်းနိုင်သော်လည်း။ တေဘိက္ခု၊ ထိုကုဋေတသိန်းသော ရဟန်းတို့သည်။
 အတ္တနော၊ မိမိမိ၏။ (ဝိစ္စာလောပ)။ အာနုဘာဝေန၊ အာနုဘော်ဖြင့်။
 နိသိဒိံသု၊ ကုန်၏။ ပရိယောသာနဒိဝသေ၊ အဆုံးဖြစ်သောနေ့၌။ သဗ္ဗ
 ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ပတ္တာနိ၊ သပိတ်တို့ကို။ ဧဝေါပေတွာ၊ ဆေး၍။ ဘေသဇ္ဇတ္တာ
 ယ၊ ဆေးအကျိုးငှာ။ သပ္ပိနဝနိတတေလမဓုဖာဏိတာနံ၊ ထောပတ် ဆီဦး
 ပျား တင်လဲတို့ဖြင့်။ ပုရာပေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ တိစိဝရေဟိ၊ သင်္ကန်းသုံးထည်
 တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အဒါသိ၊ ၎င်း။ သံဃနဝကဘိက္ခုနာ၊ သံဃနဝကရဟန်းသည်။
 လဒ္ဓတိစိဝရသာဋ္ဌကာ၊ ရအပ်သော တိစိဝရိက် သင်္ကန်းလျှာ ပုဆိုးတို့သည်။
 သတသဟဿဂ္ဂနိကာ၊ အဖိုးတသိန်းထိုက်ကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 သတ္တာ၊ မင်္ဂလ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ အနုမောဒနံ၊ အနုမောဒနာကို။
 ကရောန္တော၊ ၍။ “အယံပုရိသော၊ သည်။ ဝေရူပံ၊ သော။ မဟာဒါနံ၊ ကို။
 အဒါသိ၊ လူ၏။ ကော၊ အဘယ်သဘောသည်။ ဘဝိဿတိနုခေါ၊ ဖြစ်လတံ့နည်း”။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥပစာရေန္တော၊ အနာဂတံသထွန်းပအရောင်ဉာဏ်တန်ဆောင်ဖြင့်
 နောက်နောင်ခါဘို့ ခုံစမ်းမြို့သော်။ “အနာဂတော၌။ ကပ္ပသတသဟဿာဓိ
 ကာနံ၊ ကုန်သော။ ဒိန္နံအသင်္ချေယျာနံ၊ တို့၏။ မတ္ထကော၌။ ဂေါတမောနာမ၊
 သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ မဟာ
 ပုရိသံ၊ ကို။ အာမန္တော၊ ၍။ “တံ့သည်။ တွေကံနာမကာလံ၊ ဤကမ္ဘာ
 တသိန်းအလွန်ရှိသော အသင်္ချေကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ၍။ ဂေါတမောနာမ၊
 သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ မူ၏။
 မဟာပုရိသော၊ သည်။ ဗျာကရဏံ၊ ဗျာဒိတ်စကားကို။ သုတွာ၊ ၍။ “အဟံ၊
 သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿာမိကိ၊ ဖြစ်ရအံ့သတတ်။ မေ၊ ငါသည်။ ဗရာ
 ဝါ၊ သေန၊ အိမ်၌နေသဖြင့်။ ကော၊ အတ္ထော၊ အဘယ်အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိအံ့နည်း။ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ရဟန်းပြုအံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တော၊ ၍။ တထာ

နိဒါနကထာ

ရွှေပုံ၊ ထိုသို့ ပေးကမ်း စွန့်ကြဲသုံးစွဲမကုန် အပုံအယင် များပြင်သော သဘော ရှိသော။ သမ္ပတ္တိ၊ စည်းစိမ်ကို။ ခေဋ္ဌပိဏ္ဍိတိယ၊ တံတွေးပေါက်ကဲ့သို့။ ပဟာယ၊ ဤ။ သတ္တု၊ ၏။ သန္တိကောဋ္ဌံ၊ ပဗ္ဗဇိ၏။ ပဗ္ဗဇိတွာစ၊ ရဟန်းပြုပြီး၍လည်း။ ဗုဒ္ဓ ဝစနံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏိတွာ၍၊ အဘိညာစ၊ တို့ကို၎င်း။ သမာပတ္တိယောစ၊ တို့ကို၎င်း။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၍၊ အာယူဟပရိယောသာနေ၊ အသက်၏ အဆုံး၌။ ဗြဟ္မ လောကောဋ္ဌံ၊ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ မင်္ဂလဿဘဂဝတော၊ မင်္ဂလမြတ်စွာဘုရား၏။ နဂရံ၊ ဖွားတော် မူရာပြည်သည်။ ဥတ္တရံနာမ၊ ဥတ္တရအမည်ရှိသောပြည်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပိတာပိ၊ ခမည်းတော်သည်လည်း။ ဥတ္တရေနာမ၊ ဥတ္တရ အမည်ရှိသော။ ခတ္တိယော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မာတာပိ၊ သည်လည်း။ ဥတ္တရနာမ၊ ဥတ္တရ အမည်ရှိသော။ ဒေဝီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဒေဝေါ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝ ကောစ၊ ၎င်း။ ဓမ္မသေနော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပါလိတောနာမ၊ ပါလိတအမည်ရှိသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သိဝလာ၊ သိဝလာ အမည်ရှိသော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ အသောကော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ နာဂရုက္ခော၊ ကံ၊ ကော်ပင်ဟု ဆိုအပ်သော။ မောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရံ၊ သည်။ အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ ရှစ်ဆယ့်ရှစ်တောင် အရပ်တော်မြင့် သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပန၊ အထူး။ နဝုတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်ကိုးသောင်း တို့ပတ်လုံး။ ဌတွာ၊ တည်၍။ တသ္မိံ၊ ဘဂဝတိ၊ ထိုမင်္ဂလဘုရားမြတ်စွာသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ သော်။ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ၊ တပြိုင်နက်တည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဒသ စက္ကဝါဋ္ဌသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ ဧကန္ဓကာရာနိ၊ တခဲနက်အမှိုက်တိုက်တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗစက္ကဝါဋ္ဌေသု၊ အလုံးစုံသောင်းတိုက်စကြဝဠာတို့၌။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော။ အာရောဒနပရိဒေဝနံ၊ သည်းစွာ ငိုမြည် တမ်းခြင်း ထက်ဝန်းကျင် ငိုမြည်တမ်းခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဝေ၊ သို့။ ဒသသဟဿိလောကဓာတု၊ ကို။ ကတွာ၍။ ပရိနိဗ္ဗုတဿ၊ သော။ တဿဘဂဝတော၊ ၏။ အပရဘာဂေ၌။ သုမနောနာမ၊ သော။ သတ္တာ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၏။ တဿာပိ၊ ထိုသုမနမြတ်စွာဘုရား၏လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။

(၅၅၀)

အဋ္ဌသာလီနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သံဝကသန္နိပါတောတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတေ၌။ ကောဋိ
သတသဟဿာဘိက္ခု။ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၌။ ကဉ္စနပဗ္ဗတ
ဏ္ဍုမ္မိ၊ ရွှေတောင်ထုတ်၌။ နုပတိကောဋိ သတသဟဿာနိ၊ ကုဋေကိုးသိန်း
အရေအတွက်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၌။
အသိတိကောဋိသတသဟဿာနိ၊ ကုဋေ ရှစ်သိန်းအရေအတွက်ရှိကုန်သော။
ဘိက္ခု။ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ၌။ မဟာသတ္တော၊ ငါတို့
ဘုရားလောင်းသည်။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော။ မဟာနု
ဘာဝေါ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသော။ အတုလောနာမ၊ အတုလ အမည်
ရှိသော။ နာဂရာဇာ၊ နဂါးမင်းသည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ပြီ။ သော၊ ထိုနဂါး
မင်းသည်။ “ဗုဒ္ဓေါ၊ သုမန ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဥပ္ပန္နောတိ၊ ပွင့်လတ်
ပြီဟု”။ သုတွာ၍။ ဉာတိသံသပရိဝတော၊ ဆွေမျိုးအပေါင်း ခြံရံလျက်။
နာဂဘဝနာ၊ နဂါးပြည်မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ၍။ ကောဋိသတသဟဿ ဘိက္ခု
ပရိဝါရဿ၊ ကဋေတသိန်း အရေအတွက်ရှိသော ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံအပ်
သော။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုသုမန မြတ်စွာဘုရားအား။ ဒိဗ္ဗတူရိယေဟိ၊
နတ်တူရိယာတို့ဖြင့်။ ဥပဟာရံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေ၍။
မဟာဒါနံ၊ ပဝတ္တေတွာ၍။ ပစ္စေကံ၊ အသီးအသီး။ ဒုဿယုဂါနိ၊ ပုဆိုး
အစုံတို့ကို။ ဒတွာ၍။ သရဏေသု၊ သရဏဂုံသုံးပါးတို့၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ ၏။
သောပိသတ္တာ၊ ထိုသုမန ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊ ထိုနဂါးမင်းကို။
“အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ”။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

တဿဘဂဝတော၊ ၏။ နဂရံ၊ သည်။ မေလံနာမ၊ သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။
သုဒတ္တောနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပိတော၊ သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ သိရိမာ
နာမ၊ သော။ ဒေဝိ၊ သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ သရဏော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝ
ကော၊ ၎င်း။ ဘာဝိတတ္ထော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဧတေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဥဒေ
နောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ သောဏာ၊ သော။
အဂ္ဂသာဝိကာ၊ ၎င်း။ ဥပသောဏာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ဧတေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ နာဂရဏေတွာ၊

ကံ့ကော်ဘင်သည်သာလျှင်။ ဇောခါးသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်
သည်။ နုရုတိဟတ္ထု၊ ဗွေခံ၊ အတောင်ကိုးဆယ်အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊
ပြီ။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက်တော်ပမာဏသည်။ နုရုတိယေဝဝဿသဟဿာနိ၊
အနှစ် ကိုးသောင်းတို့သည်သာလျှင်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေသုမန
ဘုရားဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

မှတ်စွယ်။ ။ ဒီပင်္ကရာ မြတ်စွာ ဗောဓိ ညောင်ကြပ်ပင်၊ ကောဏ္ဍညဘုရားဗောဓိ
သာသကလျာဏီ ဤသို့ ဗောဓိကွဲပြားသကဲ့သို့ မင်္ဂလဘုရား၊ သုမနဘုရားဗောဓိ
သည်လည်း အသီးအခြားကွဲပြား မည်လည်းမသိ တူမည်လည်းမသိဟုခိုးဟုရှိရာ
သောကြောင့် နာဂရက္ခောဝဟု ဝေနှင့်ဆိုသည်။ ကံ့ကော်ပင်နှင့်နှစ်မြှုပ်၍ဗောဓိ
တူသည်သာ၊ တပါးသစ်ပင်ဗောဓိမဖြစ် ကွဲပြားသည်မဟုတ်ဟုဆိုသည်။ နုရုတိ
ယေဝ၌ ဝေကိုလည်းယခင်နည်းမှတ်။

တဿံ၊ ထိုသုမန ဘုရားမြတ်စွာ၏။ အပရဘာဂေါ၊ ၌။ ရေဝတောနာမ၊
သော။ သတ္တာ၊ သည်။ ဥဒ္ဓပပါဒါ၏။ တဿာပိ၊ ၎င်းလည်း။ တယော၊ ကုန်သော။
သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟောသု၊ ကုန်ပြီ။ ဗဌမသန္နိပါတေ၊ ၌။ ဂဏနာ၊
ဂဏန်းသင်္ချာရေတွက်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒုတိယေ၊ ၌။ ကောဋိသတ
သဟဿဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟောသု၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ၌။ တထာ၊ ကောဋိ
သတသဟဿဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟောသု၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊
ငါတို့ဘုရားလောင်းသည်။ အတိဒေဝေါနာမ၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။
ဟုတွာ၊ ၌။ သတ္ထု၊ ၎င်း။ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ၌။ သရဏေသု၊ တို့၌။ ပတိ
ဋ္ဌာယ၊ ၌။ အဉ္စလိ၊ လက်အုပ်ကို။ သိရသ္မိ၊ ဦးခေါင်း၌။ ပတိဋ္ဌပေတွာ၊
ဟင်ထား၌။ တဿသတ္ထုနော၊ ၎င်း။ ကိလေသပ္ပဟာနေ၊ ကိလေသာကိုပယ်
ခြင်း၌။ ဝဏ္ဏံ၊ ကျေးဇူးကို။ ဝတွာ၊ ချီးမွမ်း၍။ ဥတ္တရာသင်္ဂေန၊ ကိုယ်ဝတ်
စုလျားဖြင့်။ ပုဇံ၊ မူဇော်ခြင်းကို။ အကာသိ၊ ၎င်း။ သောပိ၊ ထိုရွှေဝတ် ဘုရား
မြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊ ထိုအတိဒေဝမည်သော ပုဏ္ဏားကို။ ဗုဒ္ဓေ၊ သည်။
ဘဝိဿသိ၊ လတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ၎င်း။

ပန၊ အထူး။ တဿဘဂဝတော၊ ၎င်း။ နဂရံ၊ သည်။ သုဓညဝတီနဝမ၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ ပိဘာ၊ သည်။ ဝိပုလောနာမ၊ နော။ ခတ္ထိယေဒါ၊ သည်။
အမဟာသိ၊ ပြီ။ မာတပိ၊ သည်လည်း။ ဝိပုလနာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊

(၂၂၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပြီ။ ဝရုဏော၊ ဝရုဏမည်သော။ အဋ္ဌသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဗြဟ္မဒေဝေါ၊ မည်သော။ အဋ္ဌသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌသာဝကောတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သမ္ဘဝေါနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘဒ္ဒါ၊ သော။ အဋ္ဌသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုဘဒ္ဒါ၊ သော။ အဋ္ဌသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌသာဝိကာတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ နာဂရက္ခောဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဗောဓိံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရံ၊ သည်။ အသိတိဟတ္ထုဗ္ဗေမံ၊ အတောင်ရှစ်ဆယ် အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပန၊ အထူး။ အာယု၊ အသက်တော်သည်။ သဠိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်ခြောက်သောင်းတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေ ရေဝတဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ထိုရေဝတဘုရား၏။ အပရဘာဂေ၌၊ သောဘိတောနာမ၊ သော။ သတ္တာ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၎င်း။ တဿာပိ၊ ၎င်းလည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဋ္ဌမသန္နိပါတေ၌၊ ကောဋိသတဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၌၊ နုတိကောဋိယော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၌၊ အသိတိကောဋိယော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ၎င်း။ ဗောဓိသတ္ထော၊ သည်။ အဇိတောနာမ၊ သော။ ဗြဟ္မဏော၊ သည်။ ဟုတု၊ ၎င်း။ သတ္တု၊ ၎င်း။ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ သုတု၊ ၎င်း။ သရဏေသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ ၎င်း။ ဗုဒ္ဓပုမုခဿ၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ မဟာဒါနံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ၎င်း။ သောပိ၊ ထိုသောဘိတ ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊ ထိုအဇိတ မည်သောဘုရားလောင်းကို။ ဗုဒ္ဓေ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ၎င်း။

ပန၊ အထူး။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ နဂရံ၊ မြို့သည်။ သုဓမ္မနာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပိတာပိ၊ သည်လည်း။ သုဓမ္မာနာမ၊ သော။ ဣတော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မာတာပိ၊ သည်လည်း။ သုဓမ္မာနာမ၊ သော။ ဧဝံ၊ လည်း။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အသမော၊ သော။ အဋ္ဌသာဝကောစ၊ ၎င်း။ သုနေတ္ထော၊ သော။ အဋ္ဌသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌသာဝကောတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ အနောမောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာ

နိဒါန်းကထာ

ကောသညံ။ အဟောသိ၊ ပြီ။ နကုလော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုဇာတာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ခွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ နာဂရက္ခောဝ၊ ကံ့ကော်ပင်သည်သာလျှင်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရံ၊ သည်။ အဋ္ဌပဏ္ဍာ၊ သဟတ္ထုဗျေဓံ၊ ငါးဆယ့်ရှစ်တောင် အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ သည်။ နသုတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်ကိုးသောင်းတို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ သောဘိတဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ၎င်း။ အပရဘာဂေ၊ ဌံ။ ကံအသင်္ချေယျံ၊ တခုသော အသင်္ချေကို။ အတိက္ကမိတွာဝ၊ ရှိလျှင်။ ဧကသ္မိံကပေ၊ ဌံ။ အနောမဒဿိ၊ အနောမဒဿိဘုရား၎င်း။ ပဒုမော၎င်း။ နာရဒေါ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တယော၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ အနောမဒဿိဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမေ၊ ဌံ။ အဋ္ဌဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းတို့၏ ရှစ်သိန်းတို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ဌံ။ သတ္တဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းတို့၏ ခုနစ်သိန်းတို့သည်။ အဟောသုံ၊ ပြီ။ တတိယေ၊ ဌံ။ ဆဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဌံ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ဧကော၊ သော။ မဟိဒ္ဓိကော၊ သော။ မဟာနုဘာဝေါ၊ သော။ ယက္ခသေနာပတိ၊ ဘိလူးစစ်သူကြီးသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (တနည်း)။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသည်။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ အနေကကောဋိသတသဟဿာနိ၊ တပါးမက များသော ကုဋေတသိန်းကုန်သော။ ယက္ခာနံ၊ တို့၏။ အဓိပတိ၊ အကြီးအမှူးသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုဘိလူးစစ်သူကြီးသည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နောတိ၊ ပွင့်လတ်ပြီဟု။ သုတွာ၊ ရှိ။ အာဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဗုဒ္ဓပ္ပမုဿ၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ မဟာဒါနံ၊ ကို။ အဒါသိ၊ ၎င်း။ သတ္တာပိ၊ သည်လည်း။ နံ၊ ထိုဘိလူးကို။ အနာဂတေ၊ ဌံ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကသိ၊ ၎င်း။

ပန၊ အထူး။ အနောမဒဿိဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ စန္ဒဝတီနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ယသဝါနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ယသောရောနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ မာတာ၊

သည်။ အဟောသိပြီ။ နိသဘောသော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ အနော
 မောသော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာ
 ဝကောတို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဝရုဏောနာမာသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။
 အဟောသိပြီ။ သုန္ဒရီသော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုမနာသော။ အဂ္ဂ
 သာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။
 အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ အဗ္ဗုနရုက္ခော၊ ဖောက်ကြွပ်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။
 သရိရံ၊ သည်။ အဋ္ဌပဏ္ဏာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊
 သည်။ ဝဿသတသဟယံ၊ အနှစ်တသိန်းသည်။ အဟောသိပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေ
 အနောမဒဿိဘုရား ဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

တဿ၊ ထိုအနောမဒဿိမြတ်စွာဘုရား၏။ အပရဘာဂေဋ္ဌံ။ ပဒုမောနာမ၊
 သော။ သတ္တာ၊ သည်။ ဥဒပ၊ ဝါဒိ၏။ တဿာပိ၊ ၎င်းလည်း။ တယော၊ ကုန်သော။
 သာဝကသန္နိပတိ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပတိ၊ တေဋ္ဌံ။ ကောဋ္ဌိ
 သတသဟယံ၊ သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေဋ္ဌံ။ တီဏိ
 သတသဟယာနိ၊ သုံးသိန်းကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။
 တတိယေဋ္ဌံ။ အဂါမကော၊ ရွာမနီးသော။ အရညေဋ္ဌံ။ မဟာဝနသဏ္ဍေ၊ တော
 အုပ်ကြီးဋ္ဌံ။ ဝါသိနံ၊ သီတင်းသုံးကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့၏။ ဒွေသတ
 သဟယာနိ၊ နှစ်သိန်းတို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဋ္ဌံ။ တထာဂတေ၊
 သည်။ တသ္မိယော၊ ဝနသဏ္ဍေ၊ ထိုတောအုပ်၌ သာလျှင်။ ဝသန္ဓေ၊
 နေသော အခါဋ္ဌံ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သီဟော၊ သည်။ ဟုတူ၊
 ၍။ သတ္တာရံ၊ ကို။ နိရောဓသမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပန္နံ၊ ဝင်စားသည်ကို။
 ဒိသ္မာ၊ ၍။ ပသန္တစိတ္တော၊ ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ ကို။
 ကတူ၊ ၍။ ဝန္တိတူ၊ ၍။ ပီတိသောမနဿဇာတော၊ ဖြစ်သော နှစ်သက်
 ဝမ်းမြောက်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ သီဟနာဒံ၊ ခြင်္သေ့မင်း
 အသံကို။ နဒိတူ၊ ၍။ သတ္တာဟံလုံး။ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ဘုရားလျှင်အာရုံရှိသော။
 ပီတိံ၊ ကို။ အဝိဇ္ဇာတူ၊ မစွန့်မူ၍။ ပီတိသုခေနေဝ၊ ပီတိကြောင့် ဖြစ်သော
 ချမ်းသာဖြင့်သာလျှင်။ ဂေါစရာယ၊ အစာရှာခြင်းငှာ။ အပက္ကမိတူ၊ မပူမူ၍။
 ဇီဝိတံ၊ ကို။ ကတူ၊ ၍။ ပယိရူပါသမာနော၊ ဆည်းကပ် စားလျက်။
 အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ သတ္တာ၊ သည်။ သတ္တာဟစ္စယေန၊ ခုနစ်ရက်လွန်သော

နိဒါန်းကဏ္ဍ

(၂၂၁)

ကာလ၌။ နိရောဓာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ လျက်။ သိဟံ၊ ခြင်္သေ့ကို။ သြလောကေတွာ၊
 ရှိ။ “ဘိက္ခုသံဃေပိ၊ ရဟန်းသံဃာ၌လည်း။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပသာဒေတွာ၊ ရှိ။ သံဃံ၊
 ကို။ ဝန္တိဿတိ၊ ရှိခိုးလတ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။
 အာဂစ္ဆတု၊ ကြွလာစေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ ဘိက္ခု၊
 တို့သည်။ တာဝဒေဝ၊ ၌သာလျှင်။ အာဂမိံ သု၊ ကုန်၏။ သိဟော၊ သည်။
 သံဃော၊ ၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပသာဒေတိ၊ ၏။ သတ္တာ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုခြင်္သေ့၏။
 မာနသံ၊ ကို။ သြလောကေတွာ၊ ရှိ။ အနာဂတော၊ ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊
 လတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ပဒုမဿဘဂဝတော၊ ၏။ စမ္ပကံနာမ၊ သေး။ နဂရံ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ အသမောနာမ၊ သော။ ဇုဇာ၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟော
 သိ၊ ပြီ။ အသမာနာမ၊ သော။ ဒေဝိ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 သာလော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဥပသာလော၊ သော။ အဂ္ဂသာ
 ဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။
 အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဝရုဏောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ ရာမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုရာမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊
 ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊
 ကုန်ပြီ။ ဗောဓိ၊ သည်။ သောဏရက္ခောနာမ၊ ကြောင်လျှာပင် မည်သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ အဋ္ဌပဏ္ဍာသဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ အာယု၊ သည်။ ဝဿသတသဟဿံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊
 ဤရွှေပဒုမဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ထိုပဒုမဘုရားမြတ်စွာ၏။ အပရဘာဂေါ၊ ၌။ နာရဒေါနာ၊ သော။
 သတ္တာ၊ သည်။ ဥဒ္ဓပဒါ၊ ပြီ။ တဿာပိ၊ ၏လည်း။ ဘယော၊ ကုန်သော။
 သာဝကသန္နိပတိတာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဗုဒ္ဓသန္နိပတိတော၊ ၌။
 နောဋိသတသဟဿဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ၌။
 နဂုတိကောဋိသတသဟဿာနိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊
 ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ၌။ အသီတိကောဋိသတသဟဿာနိ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊
 တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ၌။ ဗောဓိသက္ကော၊ သည်။ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ၊
 ကို။ ပဗ္ဗေတွာ၊ ရှိ။ ပဋ္ဌသုအဘိညာသုစ၊ တို့၌၎င်း။ အဋ္ဌသုသမာပတ္တိသုစ၊ တို့၌

စုစုပေါင်း - ပထမတွဲ

(၂၂၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၎င်း။ စိက္ခဝဓါ၊ လေ့လဒသော ဝသီဘော်ရှိသည်။ ဟုတွာ၍။ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗသော
သော။ သိက္ခသံဃဿ၊ အား။ မဟာဒါနံ၊ ကို။ ဒတွာ၍။ လောဟိတစန္ဒနေန၊
စန္ဒကူးနိပြင်။ ပူဇံ၊ ကို။ အကာသိ၏။ သောပိ၊ ထိုနာရဒ ဘုရားမြတ်စွာသည်
လည်း။ နံ၊ ထိုရသေ့ကို။ အနာဂတေ၊ ဌ်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။
ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ တဿဘဂဝတော၊ ၏။ နဂရံ၊ သည်။ ဧညဝတိနာမ၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဒေဝေါနာမ၊ သော။ ခတ္တိယော၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။
အဟေ သိ၊ ပြီ။ အနောမာနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ ဘဒ္ဒသလော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဇိတမိတ္တော၊
သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ
တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဝါသိဋ္ဌောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ ဥတ္တရာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဘဂ္ဂုနိ၊ သော။ အဂ္ဂ
သာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။
အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ မဟာသောဏရက္ခောနာမ၊ ကြောင်လျှာပင် ကြီးမည်
သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရံ၊ သည်။ အဋ္ဌာသိတိဟတ္ထုဗ္ဗေင်၊
သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ နုဝတိဝဿသတသဟဿာနိ၊ တို့သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤ၍ နာရဒဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

နာရဒဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ အပရဘာဂေ၊ ဌ်။ ဧကံအသင်္ချေယံ၊ ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊
၍။ ဣတော၊ ဤဘဒ္ဒကပ်ကမ္ဘာမှ။ ကပ္ပသတသဟဿမတ္ထကော၊ ကမ္ဘာတသိန်း
အထက်၌။ ဧကသ္မိံ၊ ကပေ၊ တခုသော သာရကပ်၌။ ဧကောဝ၊ တဆူသာလျှင်
ဖြစ်သော။ ပဒုမုတ္တရဗုဒ္ဓေါနာမ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ၏။ တဿာပိ၊ ၏လည်း။
တယော၊ ကုန်သော။ သာပကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဋ္ဌမေ၊
၌။ ကောဋိသတသဟဿဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ဌ်။
ဝေကာရပဗ္ဗတေ၊ ဌ်။ နုဝတိကောဋိသတသဟဿာနိ၊ ကုန်သော။ သိက္ခု၊
တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ဌ်။ အသိတိကောဋိသတသဟဿာနိ၊
ကုန်သော။ သိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဌ်။ ဗောဓိသတ္တော၊
သည်။ ဇဋ္ဌိလောနာမ၊ သော။ မဟာသေဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗသော၊
သော။ သိက္ခသံဃဿ၊ အား။ စိဝရဒါနံ၊ ကို။ အဒါသိ၏။ သောပိ၊ ထိုပဒ

(၂၂၆)

ပုတ္တရ ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊ ထိုဇဋိလမည်စော့ စော့ဇဋ္ဌးကြီးကို။
 အနာဂတော၌။ ပုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာဏာသိ၊ ဧ။
 ပန၊ အထူး။ ပဒုမုတ္တရဿ၊ သော။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ ကာလော၌။ တိတ္ထိယာနာမ၊
 တိတ္ထိတို့မည်ကုန်သည်။ နာဟေသံ၊ မဖြစ်ကုန်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာ၊
 တို့သည်။ ဗုဒ္ဓမေဝ၊ ဘုရားကိုသာလျှင်။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာဟူ၍။ အကံသု၊
 ကုန်၏။

တဿ၊ ထိုပဒုမုတ္တရ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ နဂရံ၊ မြို့သည်။ ဟံသာဝတီနာမ၊
 သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပိတု၊ သည်။ အာနန္ဒောနာမ၊ သော။ စေတိ၊ ယာ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ ပာတာ၊ သည်။ သုဇာတာနာမ၊ သော။ ဒေဝိ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ ဒေဝလော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ သုဇာတော၊
 သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကဿ၊
 တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သုမနေောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ အမိတ္တာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ အသမာ၊ သော။
 အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။
 အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သာလရက္ခော၊ အင်ကြင်းပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရံ၊ သည်။ အဋ္ဌာသီတိဟတ္ထုဗ္ဗေမံ၊ သည်။ အရဟံသိ၊ ပြီ။
 သရိရပုဘာ၊ သည်။ သမန္တတော၊ မှ။ ဒွါဒသယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ဂဏှိ၊ ယူ၏။
 အာယု၊ သည်။ ဝဿသတသဟဿံ၊ အနှစ်တသိန်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 ဣတိ၊ ဤရွှေပဒုမုတ္တရဘုရား ပုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ထိုပဒုမုတ္တရ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ အပရဘာဂေ ဌံ။ တိံသကပ္ပ
 သယာနံ၊ ကမ္ဘာသုံးသောင်းတို့ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ ရှိ။ သုမေဓဂာမ၊
 သုမေဓဘုရား၎င်း။ သုဇာတောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မကသ္မိံ၊ ကပေ၊ ကခု
 သော ဝရကပ်၌။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပုဒ္ဓေါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိံ၊ သု၊ ကုန်၏။ သုဂမ
 ဝိဿာပိ၊ ဧ၊ လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပတိတ၊ တို့သည်။
 အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပတော၌။ သုဒဿနနရေ၊ ဌံ။ ကောဋိသံတံ၊
 ကုဋေတရာသော။ ခိဏာသဝါ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယော၌။ နုဇုဒိ
 ကောဋိယော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယော၌။
 အသီတိကောဋိယော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။

(၂၂၀)

ဘဌသင်္ဂဟနိဒ္ဒါအဋ္ဌကထာနိဿယ

တဒါ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ဥတ္တရောနာမ၊ သော။ ပြာဟူဏမာဏဝေါ၊
ပုဏ္ဏားလုလင်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ နိဒ္ဒါဟိတွာ၊ သို့မိုး မြုပ်နှံ၍။ ဌပိတံယေဝ၊
ထားအပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ အသိတိကောဋီဇနံ၊ ကုဋေရှစ်ဆယ်သော
ဥစ္စာကို။ ဝိဿဇေတွာ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗဿ၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ မဟာ
ဒါနံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ၍။ သရဏေသု၊ တို့၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊
တည်၍။ နိက္ခမိတွာ၊ စရာဝါသမှ ထွက်၍။ ပဗ္ဗဇိ၊ ရဟန်းပြု၏။ သောပိ၊
ထိုသုမေဓာ ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊ ထိုဥတ္တရမည်သော ပုဏ္ဏားလုလင်
ကို။ အနာဂတော၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ ဖြစ်လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ဗျာကာသိ၊ ၎င်း။

သုမေဓောဘဂဝတော၊ ၎င်း။ သုဒဿနံနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ ပြည်သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဒတ္တောနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟော
သိ၊ ပြီ။ မာတာပိ၊ သည်လည်း။ သုဒတ္တာနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ အဟောသိ၊
ပြီ။ သရဏော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗကာမော၊ သော။
အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊
တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ သာဂရောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ ရာမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုရာမာ၊ သော။
အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊
တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ မဟာနိမ္မရက္ခော၊ တမာပင်ကြီးသည်။ ဗောဓိ၊
သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ အဋ္ဌာသိတိဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ နဂုတိဝိဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်ကိုးသောင်း
တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေသုမေဓာဘုရားဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ၎င်း။ အပရဘာဂေါ၊ ၌။ သုဇာတောနာမ၊ သော။ သတ္တာ၊ သည်။
ဥဒပါဒါ၊ ၎င်း။ တဿာပိ၊ ၎င်းလည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပတိတာ၊
တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပတိတော၊ ၌။ သဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊
ရဟန်းခြောက်သန်းတို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ၌။ ပညာသ
ဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းငါးသန်းတို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိ
ယေ၊ ၌။ စတ္တာလီသဘိက္ခု သတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းလေးသန်းတို့သည်။
အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ စက္ကဝတ္တိရာဇာ၊ သည်။

ဟုတွာ၍။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတွာ၍။ ဥပသကံခိတွာ၍။ ဓမ္မံကို။ သုတွာ၍။ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ၊ သော။ ဘိက္ခုသံသဿ၊ အား။ သတ္တဟိ ရတနေဟိ၊ ရတနာခုနစ်ပါးတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ စတုမဟာဒီပရဇ္ဇ၊ ကျန်းကြီးလေးကျန်း၌ ဖြစ်သော မင်းစည်းစိမ်ကို။ ဒတွာ၍။ သတ္ထု၊ ၎င်း။ သန္တိကော၌။ ပဗ္ဗဇိ၊ ၎င်း။ သကလရဋ္ဌဝါသိနော၊ အလုံးစုံသော တိုင်း၌ နေကုန်သော သူတို့သည်။ ရဋ္ဌုပ္ပါဒံ၊ တိုင်းနိုင်ငံ အခွန်အတုတ်ကို။ ဂဟေတွာ၍။ အာရာ မိကကိစ္စံ၊ အာရာမစောင့်ကိစ္စကို။ သာဓေန္တော၊ ပြီးစေကုန်လျက်။ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခဿ၊ သော။ ဘိက္ခုသံသဿ၊ အား။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ မဟာဒါနံ၊ ကို။ အဒိသု၊ ကုန်ပြီ။ သောပိသတ္တာ၊ ထို သုဇာတာ အမည်ရှိသော ဘုရားသည်လည်း။ နံ၊ ထို စကြဝတေးမင်းကို။ အနာဂတော၊ နောင်အခါ၌။ တံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဝိဿသိ၊ လတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပျာကာသိ၊ ၎င်း။

တဿဘဂဝတော၊ ၎င်း။ နဂရံ၊ မြို့သည်။ သုမင်္ဂလံနာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဥဂ္ဂတောနာမ၊ သော။ ရုဇာ၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပဘာ ဝတိနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ မာတု၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဒဿနော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ သုဒေဝေါ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ နာရဒေါနာမ၊ သော။ ဥပ္ပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ နာဂါ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ နာဂသမာလာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ မဟာ ဝေဠုရုက္ခော၊ ကြခတ်ပင်ကြီးသည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သော၊ ထို ကြခတ်ပင်ကြီးသည်။ မန္တုစ္ဆိဋ္ဌေါ၊ ကျဉ်းသော အခေါင်းရှိသည်။ စာနက္ခန္ဓော၊ တခဲနက်သော ခန္ဓာရှိသည်။ ဥပရိနိဂ္ဂတာဟိ၊ အထက်သို့ ထွက်ကုန်သော။ မဟာသာခါဟိ၊ အခက်ကြီးတို့နှင့်။ မောရပိဉ္ဇကလာပေ၊ ဝိဇယ၊ ဥဒေါင်း မြီးစည်းကဲ့သို့။ ဝိရောစိတ္တကိရ၊ တင့်တယ်သတတ်။ တဿဘဂဝတော၊ ၎င်း။ သရိရံ၊ သည်။ ပဏ္ဍာသဟတ္ထု၊ ဗွေခံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ နုဝတိ ဝဿသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုဇာတာဘုရား ဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

(၂၃၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တဿ၊ ဧ။ အပရဘာဂေါ၊ ဣတော၊ မှ။ အဋ္ဌာရသကပ္ပသတမတ္ထကော၊
 ဟရ၊ တဆယံ ရှစ်ကမ္ဘာထက်၌။ ကေသိံ ကပေ၊ တခုသော မဏ္ဍကပ်၌။
 ပိယဒဿိ၊ ပိယဒဿိဘုရား၎င်း။ အတ္တဒဿိ၊ အတ္တဒဿိဘုရား ၎င်း။
 ဓမ္မဒဿိ၊ ၎င်း။ ဣတိ သိ။ တယော၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိံ သု၊
 ကုန်ပြီ။ ပိယဒဿိဿာပိ၊ ဧလည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိ
 ပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမေ၌။ ကောဋိသတသဟဿဘိက္ခူ၊
 တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ ၌။ နဝုတိကောဋိယော၊ ကုဋေ
 ဟိုးဆယ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ဟို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ ၌။
 အသိတိကောဋိယော၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ဟို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။
 တဒါ၊ ၌။ ဖောဓိသတ္တော၊ သည်။ ကဿပေါနာမ၊ သော။ ပာဏဒပေါ၊
 သည်။ ဟုတွာ၍။ တိဏ္ဍဗေဒါနိတို့၏။ ပါရဂဝော၊ ကမ်းတဖက်သို့ ထောက်
 သည်။ ဟုတွာ၍။ သတ္တ၊ ဧ။ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ သုတွာ၍။ ကောဋိသတ
 သဟဿဓန၊ ကုဋေတသိန်းသော ဥစ္စာကို။ ပရိစ္စာဂေန၊ ပြင့်။ သံသာရာမံ၊ ကို။
 ကာရာပေတွာ၍။ သရဏေသုစ၊ တို့၌၎င်း။ သိလေသုစ၊ တို့၌၎င်း။ ပတိဋ္ဌာသိ၊
 တည်၏။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ထိုကဿပလုလင်ကို။ သတ္တာ၊ သည်။ အဋ္ဌာရသကပ္ပ
 သတစွယေန၊ တရာတဆယ့်ရှစ်ကမ္ဘာ လွန်သောကာလ၌။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊
 သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ သိ။ ဗျာကာသိ၊ ဧ။

တဿဘဂဝတော၊ ဧ။ အနောမံနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 ပိတာ၊ သည်။ သုဒိန္နောနာမ၊ သော။ ရုဇော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မာတာ၊
 သည်။ စန္ဒာနာမ၊ သော။ ဒေဝံ၊ သည်။ အယောသိ၊ ပြီ။ ပါလိတော၊ သော။
 အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗဒဿိ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သောသိ
 တောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာဂော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဇာဘာ၊ သော။
 အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဓမ္မဒိန္နာယော၊ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပိယဂုံရက္ခော၊
 သျှိုသျှားပင်ဟူသော။ ဖောမိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရံ၊ သည်။ အသိတိ
 ပာယုဗ္ဗေခံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ နဝုဝိသသဟဿာနိ၊ အနုစံ

နိဒါနကထာ

ကိုးသောင်းတို့သည်။ အဟောသိပြီ။ ဣတိ ဤရွှေပိယဒဿီဘုရား ဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

တဿ ဇါ။ အပရဘာဂေါ ဌံ။ အတ္ထဒဿီနာမာသော။ ဘဂဝါ။ သည်။ ဥဒယါဒါဇါ။ တဿာပိဇါလည်း။ တယော။ ကုန်သော။ သာဝကသန္တိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမေ ဌံ။ အဋ္ဌနဝုတိဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ကိုးသန်းရှစ်သိန်းကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ ဌံ။ အဋ္ဌာသိတိ ဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ရှစ်သန်း ရှစ်သိန်းကုန်သော ရဟန်း တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ ဌံ။ တထာအဋ္ဌာသိတိဘိက္ခုသတ သဟဿာနိ၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ ဌံ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သုသိမောနာမာသော။ မဟိဒ္ဓိကော၊ သော။ တာပဒသော၊ သည်။ ဟုတုဘျာရံ။ ဒေဝလောကတော၊ မှ။ မန္ဒာရဝပုပ္ဖစ္ဆတ္တံ၊ မန္ဒာရဝမည်သောနတ်ပန်းထီးကို။ အာဟရိတုဘျာရံ။ သတ္တာရံ၊ ကို။ ပူဇေတိ ဇါ။ သောပိသတ္တာ၊ ထိုအတ္ထဒဿီ ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊ ထိုရသေ့ကို။ တံ၊ သင်သည်။ အနာဂတော ဌံ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိဇါ။ (သတ္တာအနာ ဂတေဗုဒ္ဓေါ ဘဝိဿသိ တို့ကားလိုက်သည်)။

တဿဘဂဝတော၊ ဇါ။ သောဘနံနာမာသော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သာဂရောနာမာ သော။ ထုဇော၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုဒဿနာနာမာ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သန္တော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဥပသန္တော၊ သော။ အဂ္ဂသာ ဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ အဘယောနာမာသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မ္ဗော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုမ္ဗော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟောသုံ၊ ကုန်ပြီ။ စမ္ပကရက္ခော၊ စကားပင်ဟူသော။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရံ၊ သည်။ အသိတိတတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရပုကာ၊ ကိုယ်တော် ရောင်သည်။ သမန္တတော၊ မှ။ သဗ္ဗကာလံ၊ ခပ်သိမ်းသော ကာလပတ်လုံး။ ယောဇနမတ္တံ၊ ယူဇနာမျှလောက်သောအရပ်ကို။ ဖရိတုဘျာရံ။ အဋ္ဌာသိ၊ ဇါ။

အာယု သည်။ ဝဿသတသဟဿံ၊ အနှစ်တသိန်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
ဣတိ၊ ဤရွှေအတ္ထဒဿိဘုရား ဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

တဿ၊ ၏။ အပရဘာဂေါ ဌံ။ မွေဒဿိနာမ၊ သော။ သတ္တာ၊ သည်။
ဥပပါဒိ၊ ပြီ။ တဿာပိ၊ ၏လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊
တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတေ၊ ဌံ။ ကောဋိသတဘိက္ခု၊ ကုဋေ
တရာသောရဟန်းတို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ဌံ။ နုတိကောဋိ
ယော၊ ကုဋေကိုးဆယ်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။
တတိယေ၊ ဌံ။ အသိတိကောဋိယော၊ ကုဋေရှစ်ဆယ်တို့သည်။ အဟေသံ၊
ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဌံ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သက္ကောဒေဝရာဇာ၊ သည်။ ဟုတွာ
၍။ ဒိဗ္ဗဂန္ဓပုဗ္ဗေဟိစ၊ နတ်၌ဖြစ်သောနံသာ ပန်းဆိုင်းတို့ဖြင့်၎င်း။ ဒိဗ္ဗတူရိယေ
ဟိစ၊ နတ်၌ဖြစ်သော တူရိယာတို့ဖြင့်၎င်း။ ပူဇံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ အကာသိ၊ ၏။
သောပိသတ္တာ၊ သည်လည်း။ နံ၊ ထိုသိကြားမင်းကို။ တံ၊ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။
ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

တဿဘဂဝတော၊ ၏။ သရဏံနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊
ပြီ။ ပိတာပိ၊ သည်လည်း။ သရဏောနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အဟောသိ၊
ပြီ။ မာတာ၊ သည်။ သုနန္ဒာနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။
ပဒုမော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဖုဿဒေဝေါ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝ
ကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။
အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သုနေတ္ထောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊
ဖြစ်ပြီ။ ခေမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ အဂ္ဂသာဝိကာသည်၎င်း။ သဗ္ဗနာမာ၊
သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊
တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ရတ္တကံရုက္ခော၊ သံသတပင်ဟူသော။ ဗောဓိ၊
သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဗိမ္ဗဇာလောပိ၊ မျက်နှာပန်းပင်ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊
၏။ ပန၊ အထူး။ အဿ၊ ထိုမွေဒဿိ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ သရိရံ၊ သည်။ အသိတိ
ဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ ဝဿသတသဟဿံ၊
အနှစ်တသိန်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေမွေဒဿိဘုရားဗုဒ္ဓဝင်
အပြီးတည်း။

နိဂါဏသော

(၂၃၃)

တဿ၊ဇါ။အပရဘာဂေါ၊ဉ္စ။ဣတော၊မု။စတုနဂုတိကပ္ပမတ္တကော၊ ကိံဆယံ
 လောကမ္ဘာထက်၌။ကေသိံကပေ၊ဉ္စ။ကော၊သော။သိဒ္ဓတ္ထောနာမ၊သော။
 ပုဇ္ဇော၊ သည်။ဥဒပါဒါ၊ဇါ။တဿ၊ပိ။လည်း။တယော၊ ကုန်သော။ သာဝ
 ကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပါတေ၊ ဉ္စ။ကော၊ဋီ
 သတသဟသဘိက္ခု။ တို့သည်။ အဟေသံ၊ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ၊ဉ္စ။ နဂုတိကော
 ဋီယော၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ဉ္စ။ အသိတိကောဋီယော၊
 တို့သည်။အဟေသံ၊ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ဉ္စ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ဥဂ္ဂတေဇော၊
 ထက်သောတန်ခိုးရှိသည်။ အဘိညာဗလသမ္ပန္နော၊ အဘိညာဉ်ဟူသောအား
 အစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ မဂ်လောနာမ၊ သော။ တာပသော၊
 သည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။ မဟာဇမ္ဗူဖလံ၊ကို။အာဟရိတွာ၊ ရှိ။ တထာဂတဿ၊
 အံ၊ အဒါ၊ဇါ။ သတ္တာ၊ သည်။ တံဖလံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္စိတွာ၊ ရှိ။ စတု
 နဂုတိကပ္ပမတ္တကော၊ ဉ္စ။ တံ၊ သည်။ ပုဇ္ဇော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဗောဓိသတ္တံ၊ ဘုရားလောင်းကို။ ဗျာကာသိ၊ ဇါ။

တဿဘဂဝတော၊ ဇါ။ နဂရံ၊ သည်။ ဝေဘာရံနာမ၊သည်။အဟောသိ၊
 ပြီ။ပိတော၊ သည်။ဇယသေနောနာမ၊သော။ ရာဇော၊ မင်းသည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။မာတာ၊သည်။သုဖဿာနာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊ပြီ။သမ္ပလောစ၊ ၎င်း။
 သမိတ္ထောစ၊၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။
 အဟေသံ၊ကုန်ပြီ။ရေဝတောနာမ၊သော။ဥပဋ္ဌာကော၊သည်။အဟောသိ၊ပြီ။
 သီဝလာ၊သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ သုရာဇော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊
 ၎င်း။ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟေသံ၊
 ကုန်ပြီ။ ကဏိကာရရက္ခော၊ မဟာ လှေကားပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ပြီ။သရိရံ၊သည်။ သဋ္ဌိဟတ္ထ၊ဗေဓံ၊သည်။အဟောသိ၊ပြီ။ အာယု၊
 သည်။ဝဿသတသဟဿံ၊သည်။ အဟောသိ၊ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေသိက္ခတ္တဘုရား
 ပုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

တဿ၊ဇါ။အပရဘာဂေါ၊ဉ္စ။ဣတော၊ မု။ဒွေနဂုတိကပ္ပမတ္တကော၊ ကိံဆယံ
 နှစ်ကမ္ဘာထက်၌။တိဿော၊ တိဿဘုရား၎င်း။ ဖုဿော၊ ၎င်း။ဣတိ၊ ဤသို့။
 ကေသိံကပေ၊ တခုတည်းသောဝရကပ်၌။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပုဇ္ဇော၊ တို့သည်။
 နိဗ္ဗတ္တိံ သု၊ ကုန်၏။တိဿဘဂဝတော၊ဇါ။ တဿော၊ ကုန်သော။ သာဝက

အဋ္ဌသာလိနိ ဝထေတွဲ

(၂၇၄)

အဂ္ဂသာလိနီအဂ္ဂကထာနိဿယ

သန္တိမာတာတို့သည်။ အဟောသိကုန်ပြီ။ ပဋ္ဌမသန္တိပါတော၌။ ဘိက္ခုနီတို့၏။
 ကောသိုလတံ၊ ကုဋေဇာရာသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဒုတိယော၌။ နဝတိကော
 ဝိယော၊ ကုဋေတိုးဆယ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟောသိ၊ ကုန်ပြီ။
 တတိယော၌။ အသိတိကောဝိယော၊ ကုဋေရစ်ဆယ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊
 တို့သည်။ အမတသိ၊ ကုန်ပြီ။ တမာ၊ ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မဟာ
 ခောဓဂေါ၊ ကြီးသောစည်းစိမ်ရှိသော။ မဟာယသော၊ များသောအခြံအရံ
 ရှိသော။ သုဇာတောနာမ၊ သော။ ခတ္တိယော၊ သည်။ ဟုတွာ၍။ ဣသိပဗ္ဗဇာ
 ကို၊ ပဗ္ဗဇိတွာ၍။ မဟိဒ္ဓိကဘာဝံ၊ တန်ခိုးကြီးသည်၏အဖြစ်သို့။ ပတွာ၊ ၍။
 ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာပုဋ်လတ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သုတွာ၍။ ဒိဗ္ဗမန္တာရဝပဒ္ဓမ
 ပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖါနိ၊ နတ်၌ဖြစ်သော မန္တာရဝပန်း၊ ပဒုမပန်း၊ ဖင်လယ်ကသစ်
 ပန်းတို့ကို။ အာဟရိတွာ၊ ၍။ စတုပရိသမဇ္ဈေ၊ ပရိသတ်လေးပါးအလယ်၌။
 ဂစ္ဆန္တံ၊ ကြွသွားသော။ တထာဂတံ၊ ကို။ ပူဇေသိ၏။ အာကာခသ၊ ကောင်း
 ကင်၌။ ပုပ္ဖဝိတာနံ၊ ပန်းဗိတာန်သည်။ ဟုတွာ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ၍။ သောပိ
 သတ္တာ၊ သည်လည်း။ နံ၊ ထိုဘုရားလောင်းရသေ့ကို။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ မှ။
 ဒွိနဝတိကပုဗ္ဗတ္တဇာ၊ ကိုးဆယ်နှစ်ကမ္ဘာထက်၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဗာဝိဿသိ၊
 လတံ၊ ဣတိ၊ ဆို။ မျှာကာသိ၊ ၍။

ဗိသုဘဂဝတော၏။ ခေမနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 ပိတောသံ၊ သည်။ ဗနသန္ဓောနာမ၊ သော။ ခတ္တိယော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 မာတာ၊ သည်။ ပဒုမာနာမ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဗြဟ္မဒေဝေါ၊
 သော။ အဂ္ဂသာဓကော၊ ၎င်း။ ဥဗယော၊ သော။ အဂ္ဂသာဓကော၊ ၎င်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။ အဟောသိ၊ ကုန်ပြီ။
 သမ္ဘဝေါနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဖုဿာ၊ သော။
 အဂ္ဂသဒ္ဓိကာ၊ ၎င်း။ သုဗတ္တာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟောသိ၊ ကုန်ပြီ။ အသနရက္ခော၊
 ပိတောဏ်ပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ သဋ္ဌိ
 ဟတ္ထု၊ မြေခံအတောင် ခြောက်ဆယ် အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 အာယု၊ သည်။ ဝဿသတသဟဿံ၊ အနှစ်တသိန်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 ဣတိ၊ ဤရွှေတိသာဘုရားပုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

နိဒါန်းတော်

တဿါ၏။ အပရဘာဂေါ ဌ။ ဝဇောနာမာသော။ သတ္တဝါသည်။ ဥဒ္ဓံပုဒါ
 ၏။ တဿာမိ၏လည်း။ တယောကုန်သော။ သာဝကသန္တိပိတဿာ။ တို့သည်။
 အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္တိပိတေ ဌ။ သဗ္ဗိတိက္ခသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်း
 တို့၏ ခြောက်သန်းတို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယေ ဌ။ မဏ္ဍာသသဓာ
 သဟဿာဘိက္ခု။ ရဟန်းတို့၏ ငါးသန်းတို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ
 ဌ။ ဒုတိယတိက္ခသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းတို့၏ သုံးသန်းနှစ်သိန်းတို့သည်။
 အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ ဌ။ မေဓဓိသတ္တော၊ သည်။ ဓိဇိတဝိနိဒ္ဓမ္မသော။
 ဓတ္ထိယော၊ သည်။ ဟတူ၊ ရှိ။ မဟာရဗ္ဗ၊ ကြီးစွာသော မင်းစည်းစိမ်ကို။
 ပဟာယ၊ ရှိ။ သတ္တသန္တိကော ဌ။ ပဗ္ဗတိတူ၊ ရှိ။ တိဏိပိဋကဒါနိတို့ကို။ ဥဂ္ဂဟေ
 တူ၊ ရှိ။ မဟာဇနဿ၊ အား။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။ ကထေသိ၏။ သီလပါရမီဉ္စ၊ သီလ
 ပါရမီကိုလည်း။ ပုရေသိ၊ ပြည့်တော်မူ၏။ သောပိသတ္တော၊ သည်လည်း။ န
 ထိဘုရားလောင်းကို။ တံ သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဗျာကာသိ၏။

တဿဘဂဝတော၊ ၏။ ကာသိနာမာသော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 ဇယသေနောနာမာ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပိတဿ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 သိရိမာနာမာ၊ သော။ ဒေဝီ၊ သည်။ မာတဿ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သုရက္ခိ
 တော၊ သော။ အဂ္ဂသုဝကော၊ စ၊ ၎င်း။ ဓမ္မသေနောသော။ အဂ္ဂသုဝကော၊ စ၊
 ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသုဝကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။
 သဘိယောနာမာသော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ စာလသ၊ သော။
 အဂ္ဂသုဝကာ၊ စ၊ ၎င်း။ ဥပစာလဿ၊ သော။ အဂ္ဂသုဝကာ၊ စ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသုဝကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ အာမ
 လကရက္ခော၊ သျှိသျှားပင်သည်။ မေဓဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရံ၊
 သည်။ အဋ္ဌပဏ္ဍာသဟတ္ထုဗ္ဗေဝံ၊ ငါးဆယ်ရှစ်တောင်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊
 ပြီ။ အာယ၊ သည်။ နဝတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ် ကိုးဆောင်းတို့သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေ ပုံဆာဘုရားပုဒ္ဓဝင် အပြီးအစည်း။

တဿါ၏။ အပရဘာဂေါ ဌ။ ဣဇော၊ မ။ ကေနဝုတိကဗ္ဗေ၊ ကိုးဆယ်
 ဘုရားထက်၌။ ဝိပဿိနာမာ၊ သော။ ဓာဝါ၊ သည်။ ဥဒ္ဓံပုဒါ၏။ တဿာမိ၊
 ၏လည်း။ တယောကုန်သော။ သာဝကသန္တိပိတဿာ။ တို့သည်။ အဟောသံ၊

(၂၉)

အဋ္ဌသာလိန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ကုန်ပြီ။ ပဋ္ဌမသန္နိပါထော ဌံ။ အဋ္ဌသဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းတို့၏
 ခြောက်သန်း ရှစ်သိန်းတို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယော ဌံ။ ဧကသတ
 သဟဿံ၊ တသိန်းသော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယောဌံ။
 အသီတိသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊
 ကုန်ပြီ။ တဒါဌံ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မဟိဒ္ဓိကော၊ သော။ မဟာနုဘာ
 ဝေါ၊ သော။ အတုလောနာမ၊ သော။ နာဂရာဇာ၊ သည်။ ဟုတုာ၊ ရှိ။ သတ္တ
 ရတနခဓိတံ၊ ရတနာခုနစ်ပါးတို့ဖြင့် စီရင်အပ်သော။ သောဝဏ္ဏမယံမဟာ
 ပိဋံ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးသော အင်းပျဉ်ကို။ သဂဝတော၊ အား။ အဒါသိ၊ ၏။ နောပိ
 သတ္တာ၊ သည်လည်း။ နံ၊ ထိုဘုရားလောင်းနဂါးမင်းကို။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊
 မှ။ ဧကနုဂုတိကပေ၊ ကိုးဆယ့်တကမ္ဘာထက်၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊
 လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပျာကာသိ၊ ၏။

တဿဘဂဝတော၊ ၏။ ဗန္ဓုမတိနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။ အဟောသံ၊
 ပြီ။ ဗန္ဓုမာနာမ၊ သော။ ရဇော၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။ အဟောသံ၊ ပြီ။ ဗန္ဓု
 မတိနာမ၊ သော။ ဒေဝိ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။ အဟောသံ၊ ပြီ။ ခဏ္ဍော၊
 သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ တိဿော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ ၎င်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။
 အသောကောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟောသံ၊ ပြီ။ စန္ဒာ၊
 သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ စန္ဒမိတ္တာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပါဠိ
 ရုက္ခော၊ သခုပ်ပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသံ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ အသိ
 တိဟတ္ထု၊ ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသံ၊ ဖြစ်ပြီ။ သရီရပ္ပဘာ၊ သည်။ သဒါ၊ သိမ်း။
 သတ္တယောဇနာနိ၊ ခုနစ်ယူဇနာတို့ကို။ ဖရိတုာ၊ ရှိ။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ အာယု၊
 သည်။ အသီတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ် ရှစ်သောင်းတို့သည်။ အဟောသံ၊
 ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေ ဝိပဿိဘုရားဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

တဿ၊ ၏။ အပရဘာဂေ၊ ጌ။ ဣတော၊ မှ။ ဧကတိ၊ သကပေ၊ သုံးဆယ့်
 တကမ္ဘာထက်၌။ သိခိစ၊ သိခိဘုရား၎င်း။ ဝေဿဘူစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ သိခိဿပိဘဂဝတော၊
 ၏လည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပါတာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊

နိဒါန်းကဏ္ဍ

ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပတိ။ ဌ။ ဘိက္ခုသတသဟဿ၊ ရဟန်းတသိန်းသည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ ဒုတိယေ၊ ဌ။ အသိတိသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းကုန်သော။
 ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယေ၊ ဌ။ သတ္တတိသဟဿာနိ၊
 ခုနစ်သောင်းကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ဌ။
 ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ အရိန္ဒမောနာမ၊ သော။ ရုဇာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။
 ဗုဒ္ဓဗုဒ္ဓသော၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ သစီဝရံ၊ သင်္ကန်းနှင့်တကွသော။
 မဟာဒါနံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတွာ၊ ရှိ။ သတ္တရတနပဋိမဏ္ဍိတံ၊ ရတနာ ခုနစ်ပါးဖြင့်
 တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဟတ္ထိရတနံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ရှိ။ ဟတ္ထိပူမာဏံ၊ ကို။
 ကတွာ၊ ရှိ။ ကပ္ပိယဘဏ္ဍံ၊ အပ်သောဘဏ္ဍာကို။ အဒါသိ၊ ဤ။ သောပိသတ္တာ၊
 သည်လည်း။ နံ၊ ကို။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ မှ။ ဧကတ္ထိ သကပေ၊ ဌ။ ဗုဒ္ဓေါ၊
 သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာသိ၊ ဤ။

ပန၊ ဆက်။ တဿဘဂဝတော၊ ဤ။ အရုဏဝတိနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ အရုဏောနာမ၊ သော။ ခတ္ထိယော၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ ပဘာဝတိနာမ၊ သော။ ဒေဝိ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။ အဟော
 သိ၊ ပြီ။ အဘိဘူ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ ၎င်း။ သမ္ဘဝေါ၊ သော။ အဂ္ဂ
 သာဝကော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။
 အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဝေမကံရောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။ အဟော
 သိ၊ ပြီ။ သခိလာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ ၎င်း။ ပဒုမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိ
 ကာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။
 အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပုဏ္ဏရိကရက္ခော၊ သရက်ဖြူပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။
 အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သရိရံ၊ သည်။ သတ္တတိဟတ္ထုဗ္ဗေမံ၊ အတောင်ခုနစ်ဆယ်
 အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရိရပ္ပဘာ၊ ကိုယ်တော်ရောင်သည်။
 ယောဇနတ္ထယံ၊ သုံးယူဇနာသော အရပ်ကို။ ပရိတွာ၊ နှင့်။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။
 အာယု၊ သည်။ သတ္တတိဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်ခုနစ်သောင်းတို့သည်။
 အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရှေ့ သိခိဘုရားဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ဤ။ အပရဘာဂေ၊ ဌ။ ဝေဿဘူနာမ၊ သော။ သတ္တာ၊ သည်။
 ဥပဒါဒါ၊ ဤ။ တဿာပိ၊ ဤလည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ သာဝကသန္နိပတိ၊
 တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ပဌမသန္နိပတိ၊ ဌ။ အသိတိဘိက္ခုသဟဿာနိ၊

(၂၃၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရဟန်းရှစ်သောင်းတို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဒုတိယောဉ်း။ သတ္တတိက္ခိကျ
သဟဿာနိတို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တတိယောဉ်း။ သဋ္ဌိတိက္ခိသဟဿာနိ
တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ။ ဉ်း။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သုဒဿနော
နာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဟတု၊ ရှိ။ ပုဒ္ဓုပုမုခဿ၊ သော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊
အား။ သစိဝရံ၊ သော။ မဟာဒါနံ၊ ကံ။ ဒတု၊ ရှိ။ သတ္တု၊ ဧ။ သန္တိကော၊ ဉ်း။ ပဗ္ဗ
ဒတု၊ ရှိ။ အာစာရဂုဏသမ္ပန္နော၊ အကျင့်ဂုဏနှင့် ပြည့်စုံသည်။ ဟတု၊ ရှိ။
ပုဒ္ဓုရတနော၊ ဉ်း။ စိတ္တိကာရပွတိဗဟုလော၊ ရိသေ နှစ်သက်ခြင်း များသည်။
အဟောသံ၊ ဧ။ သောပိဘဂဝါ၊ သည်လည်း။ န၊ ကံ။ တု၊ သည်။ ဣတော၊ မ။
ကေတ္တိ၊ သကပေ၊ ဉ်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗျာကာ
သိ၊ ဧ။

ပန၊ အထူး။ တဿအာဂတော၊ ဧ။ အနောမနာမ၊ သော။ နရ၊ သည်။
အဟောသံ၊ ပြီ။ သပ္ပတိတောနာမ၊ သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ပိတု၊ သည်။
အဟောသံ၊ ပြီ။ ယသဝတိနာမ၊ သော။ ဒေဝိ၊ သည်။ မာတု၊ သည်။ အဟော
သံ၊ ပြီ။ သောဏော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဥတ္တရော၊ သော။ အဂ္ဂ
သာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ တို့သည်။
အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဥပသန္တောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။
အဟောသံ၊ ပြီ။ ဒါမာစ၊ ၎င်း။ သလာမာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊
ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကံ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ သာလရက္ခော၊
အင်ကြင်းပင်သည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသံ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ သဋ္ဌိ
ဟတ္ထိ၊ မြေခံ၊ သည်။ အဟောသံ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ သဋ္ဌိဝဿသဟဿာနိ
တို့သည်။ အဟောသံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေဝေဿဘုဘုရားဗုဒ္ဓဝင် အပြီးဘည်း။

တဿ၊ ဧ။ အပရဘာရေ၊ ဉ်း။ ဣမသ္မိ၊ ကပေ၊ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာဉ်း။ ကကသန္တော၊
ကထုသန်ဘုရား၎င်း။ ကောဏာဂမုနောစ၊ ၎င်း။ ကဿပေ၊ စ၊ ၎င်း။ အမှာက၊
ဝါတို့၏။ ဘဂဝါ၊ ဂေါ၊ စာမဘုရား၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။
ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ သု၊ ကုန်ပြီ။ ကကသန္ဓဿဘဂဝတော၊ ဧ။ ကော၊
ထကြိမ်သော။ သစိကဗန္ဓိပ၊ တော၊ သည်။ အဟောသံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို
သစိကအစည်းအဝေး၌။ စတ္တာလိသဘိက္ခုသဟဿာနိ၊ ရဟန်းလေးဆောင်း
တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ တဒါ။ ဉ်း။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ခေမောနာမ၊

သမာဓိတေကုသောနိကာယ
နိဒ္ဒါနိကာယ

သော။ ဣဇာသည။ ဟုတုာရိ။ ဗဒ္ဒပမုခံသံ၊ သော။ ဘိက္ခုသံသံ၊ အာ။
သပတ္တစိဝရံ၊ သပတိသကန်းနတကသော။ မဟာဒါနံ၊ အလုကြီးကို၎င်း။
အဉ္ဇနာဒိဘေသဇ္ဇာနိ၊ မျက်စဉ်းစသောဆေးတို့ကို၎င်း။ ဒုတုာရိ။ သတ္တ။ ဣ။
ဓမ္မဒေသနံ၊ ကိ။ သုတုာရိ။ ပဗ္ဗဇိ။ ဣ။ သောပိသတ္တံ၊ သည်လည်း။ နံ၊ လို
ဘုရားလောင်းကို။ တံ၊ သည်။ အနာဂတောဉ္စ၊ ဗဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဘဝိဿသိလတံ။
ဣတိ၊ သို့။ ပျာကသိ၊ ဣ။

ပန၊ အထူး။ ကကသန္ဓဿဘဂဝတော၊ ဣ။ ခေမနာမ၊ သော။ နဂရံ၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ အဂ္ဂိဒတ္တောနာမ၊ သော။ ပြာဟုဏော၊ သည်။ ပိတာ၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ ဝိသာခါနာမ၊ သော။ ပြာဟုဏိ၊ သည်။ မာတာ၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ ဝိရုဏော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကော၊ ၎င်း။ သဒ္ဓိဝေါ၊ သော။
အဂ္ဂသာဝကော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာ
တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဗဒ္ဓိဇောနာမ၊ သော။ ဥပဋ္ဌာကော၊ သည်။
အဟောသိ၊ ပြီ။ သာမာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ ၎င်း။ ရမ္မာ၊ သော။ အဂ္ဂသာ
ဝိကာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊
ကုန်ပြီ။ မဟာသီရိသမ္ဗုဏော၊ ကကိ၊ ပင်ကြီးသည်။ ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊
ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ စတ္တာလိသဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာဇာ၊
သည်။ စတ္တာလိသဝဿသဟဿာနိ၊ အနှစ်လေးသောင်းတို့သည်။ အဟော
သိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေကကုသန်ဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ၊ ဣ။ အပရဘာဂေ၊ ဉ္စ။ ကောဏာဂမနောနာမ၊ သော။ သတ္တံ၊
သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ဣ။ တဿာပိ၊ ဣလည်း။ ကောဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်သော။
သန္တိပါဓော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသာဝက အစည်းအဝေး၌။
တိ သဘိက္ခုသဟဿာနိ၊ ရဟန်းသုံးသောင်းတို့သည်။ အဟောသိ၊ ကုန်ပြီ။
တဒါ၊ ဉ္စ။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ပဗ္ဗတောနာမ၊ သော။ ဣဇာ၊ သည်။ ဟုတုာရိ။
အမစ္စဝဏပရိဝတော၊ မူးမတ်အပေါင်းခြံရံလျက်။ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။
သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကိ။ သုတုာရိ။ ဗဒ္ဓပမုခံသော။ ဘိက္ခု
သံသံ၊ ကိ။ နိမန္တော၊ ဘိတ်ရိ။ မဟာဒါနံ၊ ကိ။ ပဝတ္တော၊ ရှိ။ ပတ္တုဏ္ဍစိန
ပဋ္ဌကောသေယျကမ္မလ ဒုကုလာနိစေဝ၊ ပတ္တုဏ်တိုင်း၌ ဖြစ်သောပုဆိုး စိန်
တိုင်း၌ ဖြစ်သောပုဆိုး၊ ပိုးချည်ပုဆိုး၊ ကမ္မလာဘျှုပ်ပုဆိုးတို့ကို၎င်း။ သုဝဏ္ဏ

(၂၄၀)

အဋ္ဌသမာဓိနိဗ္ဗာန်အနုကထာနိဿယ

ပါဒကဉ္စ၊ ရွှေခြေနှင့်ကိုင်း။ (သုဝဏ္ဏပဋ္ဌာကဉ္စဟူ၍လည်းရှိ၏။ ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိနှင့်မညီ။ ရွှေတံခွန်ပြားဟူ၍လည်းပေး။) စတုရံ။ သတ္တု၏။ သန္တိကော ဌံ။ ပဗ္ဗဇိ။ ၎င်း။ သောပိသတ္တဝါ သည်လည်း။ နံ။ ကို။ တံ့သည်။ ဗုဒ္ဓေါ။ သည်။ ဘဝိဿသိလတံ့။ ဣတိ။ သို့။ ဗျာကာသိ။ ၎င်း။

တဿဘဂဝတော။ ၎င်း။ သောတဝတီနာမ။ သော။ နဂရံသည်။ အဟောသိပြီ။ ယညဒတ္တောနာမ။ သော။ ဗြာဟ္မဏောသည်။ ဝိတောသည်။ အဟောသိပြီ။ ဥတ္တရာနာမ။ သော။ ဗြာဟ္မဏီ သည်။ မာတာ သည်။ အဟောသိပြီ။ ဘိယျသော။ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ။ ၎င်း။ ဥတ္တရာ။ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ။ ၎င်း။ ဣတိ။ သို့။ ဧဒ္ဒါကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝကာတို့သည်။ အဟောသံ့။ ကုန်ပြီ။ သောတ္ထိဇောနာမ။ သော။ ဥပဋ္ဌာကော သည်။ အဟောသိ။ ပြီ။ သမုဒ္ဒါ။ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ။ ၎င်း။ ဥတ္တရာ။ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ။ ၎င်း။ ဣတိ။ ဤသို့။ ဧဒ္ဒါ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိကာ တို့သည်။ အဟောသံ့။ ကုန်ပြီ။ ဥဒ္ဓမ္မရရက္ခော။ ရေသဖန်းပင်သည်။ ဗောဓိ။ သည်။ အဟောသိ။ ပြီ။ သရိရံ။ ကိုယ်တော်သည်။ တိံသဟတ္ထုဗ္ဗေဓံ။ အတောင်သုံးဆယ် အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ။ ပြီ။ အာယု။ သည်။ တိံသဝဿသဟဿာနိ။ အနှစ်သုံးသောင်းစဉ်သည်။ အဟောသိ။ ပြီ။ ဣတိ။ ဤရွှေကောဏာဂုံဘုရား ဗုဒ္ဓဝင်အပြီးတည်း။

တဿ။ ၎င်း။ အပရဘာဂေါ ဌံ။ ကဿပေါနာမ။ သော။ သတ္တဝါ သည်။ ဥဒပါဒိ။ ၎င်း။ တဿာပိ၏လည်း။ ဧကောဝိ။ သော။ သာဝကသန္တိပါတောသည်။ အဟောသိ။ ပြီ။ တတ္ထိ။ ထိုသာဝက အစည်းအဝေး၌။ ဝိသတိဘိက္ခုသဟဿာနိ။ ရဟန်းနှစ်သောင်းတို့သည်။ အဟောသံ့။ ကုန်ပြီ။ တဒါ။ ဌံ။ ဗောဓိသတ္တော။ သည်။ ဇောတိပါလောနာမ။ သော။ မာဏဝေါ။ လုလင်သည်။ ဟုတုရံ။ တိတ္ထံဗေဒါနံ။ တို့၏။ ပါရဂူကမ်းတဖက်သို့ရောက်သည်။ ဟုတုရံ။ ရှိ။ ဘူမိယဉ္ဇေဝိ။ မြေ၌၎င်း။ အန္တလိက္ခေစ။ ကောင်းကင်၌၎င်း။ ပါကဇောထင်ရှားသည်။ ဟုတုရံ။ ရှိ။ ဗဒ္ဓိကာရဿ။ ဗဒ္ဓိကာရမည်သော။ ကမ္မကာရဿ။ အိုးထိန်းသည်၏။ မိတ္တော။ အဆွေခင်ပွန်းသည်။ အဟောသိ။ ပြီ။ သော။ ထိုဇောတိပါလလုလင်သည်။ တေနထိံသဋ္ဌိကာရမည်သော အိုးထိန်းသည်နှင့်။ သဒ္ဓိံ။ တကံ။ သတ္တဝါရံ။ သို့။ ဥပသကံမိတွာ။ ရှိ။ မွေကထံ။ ကို။

နိဒါနကထာ

(၂၄၁)

သုတော၊ ဤ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ဤ။ အာရဒ္ဓဝီရိယော၊ အားထုတ်သောဝီရိယ ရှိသည်။
ဟုတော၊ ဤ။ တိဏိပိဋကာနိ၊ တို့ကို။ ဥဂ္ဂဟေတော၊ ဤ။ ဝတ္တာဝတ္ထသမ္ပတ္တိယာ၊
ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓသာသနံ၊ ကို။ သောဘေတိ၊
တင့်တယ်စေ၏။ သောပိ သတ္တာ၊ ထိုကဿပ ဘုရားမြတ်စွာသည်လည်း။ နံ၊
ထိုဇောတိပါလမည်သောလူလင်ကို။ တံ၊ သည်။ အနာဂတော၊ ဤ။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။
ဘဝိဿသိ၊ လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာသိ၊ ၏။

တဿဘဂဝတော၊ ၏။ ဇာတနဂရံ၊ ဖွားတော်မူရာပြည်သည်။ ဗာရာဏသီ
နာမ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဗြဟ္မဒတ္တောနာမ၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။
ပိတာ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဓနဝတီနာမ၊ သော။ ဗြာဟ္မဏိ၊ သည်။ မာတာ၊
သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တိဿော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဘဒရ
ဒ္ဓါဇော၊ သော။ အဂ္ဂသာဝကောစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂ
သာဝကော၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗမိတ္တောနာမ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာ
ကော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အနုဋ္ဌာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဥရု
ဝေဋ္ဌာ၊ သော။ အဂ္ဂသာဝိကာစ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂသာဝိ
ကာ၊ တို့သည်။ အဟောသံ၊ ကုန်ပြီ။ နိဂြောဓရက္ခော၊ ပညောင်ပင်သည်။
ဗောဓိ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ သရီရံ၊ သည်။ ဝိသတိဟတ္ထုဗ္ဗေမံ၊ အတောင်
နှစ်ဆယ် အရပ်တော်မြင့်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အာယု၊ သည်။ ဝိသတိဝဿ
သဟဿာနိ၊ အနှစ် နှစ်သောင်းတို့သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤရွှေ
ကဿပဘုရားဗုဒ္ဓဝင် အပြီးတည်း။

ပန၊ ဆက်။ တဿဘဂဝတော၊ ထိုကဿပဘုရား၏။ ဩရဘာဂေ၊ ဤ။
ဣမံသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ဤငါတို့ဂေါတမဘုရားကို။ ဌပေတော၊ ဤ။ အညော၊ ငါတို့
ဂေါတမဘုရားမှ တပါးသော။ ဗုဒ္ဓေါနာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိသန္ဓိဋ္ဌာ
နံ၊ ဤသို့သောအဆုံးအဖြတ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ စကားတစ်စု
ကိုဆိုဦးအံ့။ ဣတိဣမိနာအနုက္ကမေန၊ ဤသို့သောအစဉ်ဖြင့်။ ဒီပကံရာဒိနံ၊
ဒီပကံရာအစရှိကုန်သော။ စတုဝိသတိယာ၊ နှစ်ကျိပ်လေးဆူသော။ ဗုဒ္ဓါနံ၊
တို့၏။ သန္တိကေ၊ ဤ။ လဒ္ဓုဗျာကရဏော၊ ရအပ်သော ဗျာဒိတ်ရှိသော။ ဗောဓိ
သတ္တော၊ သည်။

ပထမတွဲ - ပထမတွဲ အနုဘိက္ခုနီ

(၂၄၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဘုရားလောင်း အင်္ဂါရှစ်ပါး။ ။မနုဿတ္တံ၊ လူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဝါ၊ လူဇာတ်
၎င်း။ ဝါ၊ လူ၏အတ္တဘော၎င်း။ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိ၊ ပုရိသလိင်၏ ပြည့်စုံ
ခြင်း၎င်း။ ဟေတု၊ ထိုအတ္တဘော၌ပင်လျှင် အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်း
၏ အကြောင်း ကောင်းမှု၎င်း။ သတ္တာရဒဿနံ၊ သက်တော်ထင်ရှား
ဘုရားမြတ်စွာကို ဖူးတွေ့ရခြင်း၎င်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ သာသနာဝန်ထမ်း ရသေ့
ရဟန်းအဖြစ်၎င်း။ ဂုဏသမ္ပတ္တိ၊ အဘိညာဉ်သမာပတ်ကျေးဇူး၏ ပြည့်စုံ
ခြင်း၎င်း။

အဓိကာရေစ၊ ဘုရားတို့အား ကိုယ်အသက်ကိုစွန့်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော
လွန်ကဲသော ကုသိုလ်၎င်း။ ဆန္ဒတာ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော
အကြောင်းပါရမီတို့ကို ဖြည့်ခြင်း၌ လွန်မင်းသော သမ္မာဆန္ဒ၎င်း။ အဋ္ဌ
ဓမ္မသမောဓာနာ၊ ဤရှစ်ပါးသော အကြောင်းတရားတို့၏ ပေါင်းဆုံ
ခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို။ ပထေန္တဿ၊ ပန်ထွာသော။
ဗောဓိသတ္တဿ၊ ဘုရားလောင်း၏။ (ထည့်)။ အဘိနိဟာရော၊ ကာယ
ပဏိဓာနတို့တွင် မူလဖြစ်၍ မြတ်သောဘုရားအဖြစ်ကို ပန်ထွာခြင်းသည်။
သမိဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သမာသ်၌တည်သော နာမ်ပုဒ် နှောင်းသောကြောင့် သတ္တုသဒ္ဒါ၏
ဥကို အာရရ၍ သတ္တာရဒဿနံ ပြီးသတည်း။ သမာသဂတာ မေက္ခမိ။ ဟေတု
သတ္တာရဒဿနံ၊ အမာတာ၊ ပိတု သံဝုဇော၊ သတ္တာရ နိဒ္ဒေသော၊ ကတ္တာရ
နိဒ္ဒေသော။ ။ သဒ္ဓနိတိ။ အဘိနိဟာရေမှ ပတ္တနာဟောသည်၊ အဓိကာရေ
တား အင်္ဂါဟောဖြစ်၍ ပါဌ်ပျက်၊

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ (ထည့်)။ ဣမေ
အဋ္ဌဓမ္မေ၊ မနုဿတ္တ စသော ရှစ်ပါးသော အကြောင်းတရားတို့ကို။ သမော
ဓာနေတွာ၊ ပေါင်း၍။ ဒိပင်္ဂရပါဒမူလေ၊ ဒိပင်္ဂရ ဘုရားမြတ်စွာ ခြေတော်
ရင်း၌။ ကတာဘိနိဟာရေန၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဘုရားအဖြစ်ကို ပန်ထွာခြင်း
ရှိသော။ အနေနုဗောဓိသတ္တေန၊ ဤငါတို့ ဘုရားလောင်းသည်။ “ဟန္တု ဗုဒ္ဓ
ကရေ ဓမ္မေ ဝိစိနုဗေ ဣတောစိတော”တိ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဥဿာဟံ၊
အားထုတ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ “ဝိစိနုန္တော တဒါ ဒက္ခိ” ပဌမံ ဒါန
ပါရမိ”န္တိ ဒါနပါရမိတာဒယော၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့် ပြုအပ်သော ဒါန

ပါရမီအစရှိကုန်သော။ ဗုဒ္ဓကရာ၊ ဘုရားအဖြစ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော။ ယေမေဗျာ၊ အကြင်အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်ကုန်ပြီ။ တေ ဒါန ပါရမီတာ ဒယောဗုဒ္ဓကရေမေဗျာ၊ ထိုဒါနပါရမီ အစရှိကုန်သောဘုရားအဖြစ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ပူရေန္တော၊ ဖြည့်တော်မူလျက်။ ယာဝဝေဿန္တရတ္တဘာဝါ၊ ဝေဿန္တရာ ကိုယ်တော်အဖြစ် တိုင်အောင်။ အာဂမိ၊ လာပြီ။ အာဂစ္ဆန္တောစ၊ လာတော်မူသော်ကား။ ကတာဘိနိဟာရာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသောဘုရားအဖြစ်ကို ပန်ထွာခြင်းရှိကုန်သော။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ ဘုရားလောင်းတို့၏။ ယေတေအာနိသံသာ၊ အကြင်အာနိသံတို့ကို။ သံဝဏ္ဏိတာကထိတာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။

ဂါထာနက်။ ။ ဝေဝဗ္ဗင်္ဂသမ္ပန္နာ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော မနုဿတ္တ အစရှိကုန်သော ကုန်အောင်စုံသော ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါတို့နှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ ကတပဏိဓာနာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဘုရားအဖြစ်ကို ပန်ထွာခြင်းရှိကုန်သော။ ဗောဓိယာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေဟိ၊ ဗျာဒိတ်ပေးသော ဘုရားရှင်တို့သည်။ နိယတာ၊ မှတ်အပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ဗောဓိယာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်၌။ နိယတာ၊ မြဲကုန်သော။ နရာ၊ ဘုရားလောင်းတို့သည်။ ကပ္ပကောဋိ သတေဟိပိ-အနေကေဟိ ကပ္ပကောဋိသတေဟိပိ၊ တပါးမက များစွာကုန်သော ကမ္ဘာကုဋေအရာတို့ဖြင့်လည်း။ ဒီသံ၊ ရှည်စွာသော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလပတ်လုံး။ သံသာဓရေ သံသရာ၌။ သံသရန္တာ၊ ကျင်လည်ရကုန်သည်။ (သံသရံဟု ရဿနှင့်ရှိမှု)။ သံသာဓရေ သံသရာ၌။ (ထည့်)။ သံသရံ သံသရန္တာ၊ ကျင်လည်ရကုန်သည်။ (ဝုတ်ပြန်၍ပေး)။ သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်၍။ ဒုဂ္ဂတိ ဒုဂ္ဂတိယာ၊ အပါယ်လေးဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇန္တာပိ၊ ဖြစ်ရကုန်သော်လည်း။ တနည်း-ဒုဂ္ဂတိ၊ အပါယ်လေးဘုံသို့။ ဥပပဇ္ဇန္တာပိ ဥပဂစ္ဆန္တာပိ၊ ရောက်ရကုန်သော်လည်း။ အဝိစိမ္မိ၊ အဝိစိရဲကြီး၌။ နဥပပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ လောကန္တရေသုစ၊ ကြေငြောသုံးခု ဟုဆိုအပ်သော သြကာသလောက၏ အကြားဖြစ်သော ငရဲတို့၌လည်း။ တထာနဥပပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ နိဇ္ဈာမတဏှာ၊ နိဇ္ဈာမတဏှိကမည်သော ပြိတ္တာတို့သည်၎င်း။ ခုပိ

ပါသ၊ ခုပ္ပိပါသိက မည်သော ပြိတ္တာတို့သည်၎င်း။ ကာလကဋိကာ၊ ကာလကဋိကမည်သော ပြိတ္တာတို့သည်၎င်း။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ခုဒ္ဒက၊ ငုံးအောက်ငယ်သော။ ပါဏာစ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ တေနရာ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့် မှတ်အပ်ကုန်သော ဘုရားလောင်းတို့သည်။ မနုဿေသု၊ လူဘုံတို့၌။ ဇာယမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဇစ္စန္ဒာ၊ အမိဝမ်းတွင်းက စက္ခုကိုမရ ဇစ္စန္ဒပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ နဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။

တေသံ၊ ထိုလူ့ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဘုရားလောင်းတို့၏ (ထည့်)။ သောတဇကေလ္လတာ၊ သောတပသာဒ ချိုသည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေနရာ၊ ထိုထိုနိယတဘုရားလောင်းတို့သည်။ မူဂပက္ခိကာ၊ အကုန်၊ ဆွံ့ကုန်သည်။ နဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတ္ထိဘာဝံ၊ မိန်းမ၏ အဖြစ်သို့။ နဝစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ ဥဘတော ဗျဉ္ဇနပဏ္ဏကာ၊ ဥဘဒတာဗျည်း ပဏ္ဍုက်တို့သည်လည်း။ နဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။

ပက္ခေက္ခဝိနိစ္ဆယ။ “မူဂေါ သုညဝစော သဝေ”။ အဘိဓာန်။ ပက္ခောကာလေ ဗလေ သာဓေ။ သမိ ဝါဇေယှ ပရံလေ” ဟု အဘိဓာန်အနေကတ္ထု၌ဆိုသည်။ ကာလေ၊ အခါ။ ဗလေ၊ အား။ သာဓေ၊ ပြီးစေအပ်သော အမှု။ သမိ၊ ခပ်ပွန်း။ ဝါဇ၊ အတောင်။ ပရံလ၊ ငန့်။ “ပရံဠော ပိဋ္ဌသဂ္ဂိစ၊ ပရံ ဆိန္ဒရိယာပထော၊ ပက္ခော”။ ဤငါးပုဒ်ကို ငန့်ဟောဟု၏။ ဋီကာ၌လည်း- “ပိတတာ အက္ခသဒိသာ ဇောံ ယဿာတိ သော ပက္ခော” ဟူ၏။ အက္ခာပိယ အက္ခာ၊ မြင်းခေါင်းကို ဝင်ရိုးကဲ့သို့ဟုသတည်း။ “ပဂတာ အက္ခာ ယဿ သောပက္ခော” ဝင်ရိုးမတပ်သော ရထား မရွေ့တတ်၏သို့ မြင်းခေါင်း မရှိသော် မသွားတတ် ဟုဆိုသည်။ ဤသို့ ပက္ခောကို ပ အက္ခောခွဲ၍ ပကို ပဂတ အနက်ကြ၏။ “ပက္ခာဝေ ပက္ခိကာ၊ ကိကပစ္စယ သောတ္ထ”၊ ဤအလိုသော် ပဋ္ဌမက္ခရာ ပနှင့် လိုသည်။ “အက္ခေန အက္ခယုတ္တေန ခုဒ္ဒကယာနေန ဖရတိ ဝစ္ဆတိ၊ ဖရထိဝါ ဝမန ကိစ္စံ သာဓေတိတိ ပက္ခော။ ပက္ခောစ ပက္ခောစ ပက္ခာ။ ပက္ခောဝေ ပက္ခိကာ” မဏိပိပလာ၏။ စရိယာပိဋကတ်ပါဠိ၌- “မူဂေါ အဟောသိ ပမိရော၊ ပက္ခော ဝတိပိဝဇ္ဇိတော” ဟုတုံ၏။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း “ပက္ခောတိ ပိဋ္ဌသဂ္ဂိ” ဟု ဖွင့်သည်။ “ဖရ ဖရဏေ၊ ဖရဏံ ဗျာပနံ ဝမနံဝါ၊ သမံ ဖရတိ သိတေန၊ အာဟာရတ္ထံ ဖရတိ ဖရဏံ” ဟု သဒ္ဒနိတိ ဖရဇာတ်၌လာ၏။ ဤအလိုသော် ဒုတိယက္ခရာ ပနှင့်လိုသည်။ ထိုကြောင့် ပက္ခော ပက္ခော ဤနှစ်ပါးကား အနက်တူဟု ပုဂံဖျင် ဖျင်၍ဟု။ ဣတ္ထိနိမိတ္တုပ္ပါဒနကမ္မတေဝ ပုရိသနိမိတ္တုပ္ပါဒနကမ္မတေဝ ဥသ

တော ဗျဉ္ဇနမေတေသမတ္တိတိ ဥဘတောဗျဉ္ဇနာ၊ အသမာနာမိကရဏဝိသယော
ဗာဟိရတ္တသမာသောယံ။ ပရိမပဒေ ဝိသတ္တိအထောပေါ။ ပခုတိ သာဝဗ္ဗယ
ရဟိတတ္ထာ ထိဂံဝေကလ္လံ ဝစ္ဆတိတိ ပဏ္ဍကော။ ပဏ္ဍကောစ ပဏ္ဍကောစ
ပဏ္ဍကာပူ။

ဗောဓိယာ၊ ဌံ။ နိယတာ၊ မြဲကုန်သော။ နရာ၊ ဘုရားလောင်းတို့သည်။
ဗြဟ္မလောကပဌမကပ္ပေသု၊ ဗြဟ္မာဘုံကမ္ဘာဦးတို့၌။ ဇာယမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်
လတ်သော်။ ဥဘယလိဂံရဟိတော၊ နှစ်ပါးသောလိင်မှ ကင်းကုန်သည်။
ကိဉ္ဇာပိဟောန္တိ၊ အကယ်၍ကား ဖြစ်ကုန်၏ရှင်။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ကုန်
သော်လည်း။ ပဏ္ဍကေသု၊ ပဏ္ဍုက်တို့၌။ ပရိယာပန္နာ အန္တောဂဓာ၊
အတွင်းဝင်ကုန်သည်။ နဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (တနည်း) ဗောဓိယာ၊ ဌံ။
နိယတာ၊ ကုန်သော။ နရာ၊ တို့သည်။ ယထာဝုတ္တေသု၊ ဆိုအပ်ပြီးသော
အပြားရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်အောင်စုံသော မဟာအဝိစိနေရ
ယိကသတ္တအစ ပဏ္ဍက အဆုံးရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့၌။ ပရိယာပန္နာ
အန္တောဂဓာ၊ ကုန်သည်။ နဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (တနည်း)။ ဗောဓိ
သတ္တေသု၊ ဘုရားလောင်းတို့၌။ ပရိယာပန္နာ၊ အတွင်းဝင်ကုန်သော။
(ဤသုံးနက်တို့၌ ပရိယာပန္နသဒ္ဓါ အာဓာရကို ငဲ့သောကြောင့် အာဓာရ
ထည့်သည်။ (တနည်း) ပရိယာပန္နာ ပရိစ္ဆိန္နာ၊ ဗျာဒိတ်ပေး
သော ဘုရားရှင်တို့သည် အနာဂတံသဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဘဝ
ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ထားအပ်သော ဘဝအပိုင်းအခြားရှိကုန်သော။ ဗောဓိ
ယာ၊ ဌံ။ နိယတာ၊ ကုန်သော။ နရာ၊ တို့သည်။ ဥဘတောဗျဉ္ဇနပဏ္ဍကာ၊
ဥဘကောဗျဉ္ဇန ပဏ္ဍုက်တို့သည်။ နဘဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ (ဤအနက်တို့
ကား ဋီကာလာသည်ချည်း ဖြစ်၍ သင့်ကုန်သည်တို့တည်း) အာနန္တရိ
ကေဟိ၊ မာဘုသာတကစသော ငါးပါးသော အနန္တရိယကံတို့မှ။ မုတ္တာ၊
လွတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထ သဗ္ဗေသု
ဘဝေသု၊ အလုံးစုံသော ဘဝတို့၌။ သုဒ္ဓဂေါရော၊ ကာယ၊ ဝေဒနာ၊ စိတ္တံ၊
ဓမ္မဟူသော လေးပါးသော အာရုံတို့၌ အသုဘသညာ စသည်တို့၏
အဖြစ်ဖြင့် စင်ကြယ်သော အာရုံရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ အကိရိယဒိဋ္ဌိ အားဖြင့် သုံးပါးအပြားရှိသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ နသေဝန္တိ၊ မမှီဝဲကုန်။ ကမ္မ ကိရိယဒဿနာ၊ ကံသည်ရှိ၏ ကြိယာသည် ရှိ၏ ဟု အသင့်အားဖြင့် မဟောက်မပြန် မြင်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ နုရာ၊ နိယတဘုရားလောင်း တို့သည်။ သဂ္ဂေသု၊ နတ်ပြည်တို့၌။ ဝသမာနာပိစ၊ ဖြစ်ကုန်သည်မူလည်း။ အသည်၊ အသည်သတ်ဘုံသို့။ နုပဇ္ဇရေ၊ မရောက်ကုန်။

နုရာနံ၊ နိယတဘုရားလောင်းတို့၏။ သုဒ္ဓါဝါ၊ သေသုဒေဝေသု၊ သုဒ္ဓါဝါ၊ သ ဗြဟ္မာ့ပြည်တို့၌။ ဟေတုနာမ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနာ ဂါမိဖိုလ်မည်သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ သပ္ပုရိသာ၊ နိယတ ဘုရားလောင်းတို့ သည်။ မနုဿေသု၊ လူ့ဘုံတို့၌။ ဇာယမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ နေက္ခမ္မ နိန္ဒာ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ညွတ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဘဝါဘဝေ၊ ဘဝငယ် ဘဝကြီး၌။ ဝါ၊ ဒုဂ္ဂတိ သုဂတိဘဝ၌။ ဝိသံယုတ္တာ၊ မယှဉ်ကုန်သော။ သပ္ပုရိသာ၊ နိယတ ဘုရားလောင်းတို့သည်။ လော ကတ္ထစရိယာ-လောကတ္ထစရိယာယော၊ အလုံးစုံသော သတ္တလောက၏ အကျိုးငှာကျင့်ခြင်းတို့ကို။ စရန္တိ၊ ကျင့်ကုန်၏။ သဗ္ဗပါရမီ၊ ဒါနစသော ဆယ်ထွေသော ပါပမိတို့ကို။ ပူရေန္တိ၊ ဖြည့်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဏ္ဏိတာ- ကထိတာ၊ ဟောအပ်ကုန်ပြီ။

တေအာနိသံသေ၊ ထိုဟောအပ်ပြီးသော အာနိသင်တို့ကို။ အဓိဂန္ဓာဝ အဓိဂန္ဓာဝေ၊ ရပြီး၍လျှင်။ အာဂတော၊ လာ၏။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသုံးမျိုး။ ။ နတ္ထိတိ ပဝတ္ထော နတ္ထိကာ၊ နတ္ထိ ဟေတုတိ ပဝတ္ထာ အဟေ တုကာ။ နတ္ထိ ကိရိယန္တိ ပဝတ္ထာ အကိရိယာ။ နတ္ထိကာစ သာ ဒိဋ္ဌိစာတိ နတ္ထိက ဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကာစ သာ ဒိဋ္ဌိစာတိ အဟေတုကဒိဋ္ဌိ၊ အကိရိယာစ သာ ဒိဋ္ဌိစာ တိ အကိရိယဒိဋ္ဌိ။

ဧတ္ထစ နတ္ထိဒိန္နံ နတ္ထိယိဋ္ဌန္တိ ဝေမာဒိနာ အာကာရေန ပဝတ္ထာ ဒသဝတ္ထု ကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိနာမ။ နတ္ထိဟေတု နတ္ထိပစ္စယော သတ္တာနံ ကိလေ သာယ အဟေတု အပစ္စယာ သတ္တာ သံကိလိဿန္တိ။ နတ္ထိဟေတု နတ္ထိပစ္စယော သတ္တာနံ ဝိသုဒ္ဓိယာ အဟေတု အပစ္စယာ သတ္တာ ဝိသုဒ္ဓိန္တိတိ ဝေ ပဝတ္ထာ ဒိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အဟေတုကဒိဋ္ဌိနာမ။ ကရောတော ကာရယတော ဆိန္ဒတော ဆေဒါ ပယတော၊ ပ။ ပါကမတိပါပယတော အဓိန္နံ အာဒိယတော၊ ပ။ မုသာ သဏ

နိဒါနကထာ

တော ကရောတော နကရိယတိ ပါပံ၊ နတ္ထိ တတောနိဒါနံပါပံ၊ နတ္ထိပါပဿ အာဂမော။ ဒက္ခိဏဉ္စေပိ ဂင်္ဂါယံ တီရံ ဂစ္ဆေယျ။ တနန္တော ဘာတေန္တော သိန္နန္တော ဆေဒါပေန္တော ပစန္တော ပစာပေန္တော နတ္ထိ တတော နိဒါနံ ပါပံ၊ နတ္ထိ ပါပဿ အာဂမော။ ဥတ္တရဉ္စေပိ ဂင်္ဂါယံ တီရံ ဂစ္ဆေယျ။ ဒဒန္တော ဒါပေန္တော ယဇန္တေဓ ယဇာပေန္တော နတ္ထိ တတောနိဒါနံ ပုညံ၊ နတ္ထိပုညဿ အာဂမော။ ဒါနေနံ၊ ဒမ္ပေန သံယမေန သစ္စဝဇ္ဇေန နတ္ထိ ပုညံ၊ နတ္ထိပုညဿ အာဂမောတိ ဧဝံ ပဝတ္ထာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အင်္ဂါရိယဒိဋ္ဌိတိ ဝေဒိတဗျာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိစ မိစ္ဆာဝိပရိတတော ပဿတိတိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတိ အတ္ထော၊ မိစ္ဆာဝါ ပိဝရိတာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။

စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ ပါရမိယော၊ ပါရမီတို့ကို။ ပူရေန္တဿ၊ ဖြည့်သော။ တဿ၊ ထိုဘုရားလောင်း၏။ (ပူရိတတ္တဘာဝါနံ၌စပ်)။ အင်္ဂိတ္ထိဗြာဟ္မဏကာလေ၊ အင်္ဂိတ္ထိပုဏ္ဏားဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ သင်္ခံဗြာဟ္မဏကာလေ၊ သင်္ခံပုဏ္ဏား ဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ ဓနုဉ္စယရာဇကာလေ၊ ဓနုဉ္စယမင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ မဟာသုဒဿနရာဇကာလေ၊ မဟာသုဒဿနမင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ မဟာဂေါဝိန္ဒကာလေ၊ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ နိမိ မဟာရာဇကာလေ၊ နေမိမင်းကြီးဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ စန္ဒကုမာရကာလေ၊ စန္ဒကုမင်းသားဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ ဝိသယုသေဠိကာလေ၊ ဝိသယုသေဠိ မင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ သိဝိရာဇကာလေ၊ သိဝိမင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ ဝေဿန္တရာဇကာလေ၊ ဝေဿန္တရာမင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ ဒါနပါရမီ၊ ဒါနပါရမီကို။ ပူရေတိ၊ ဖြည့်တော်မူ၏။ (ထည့်)။ ဣတိ၊ သို့။ ဒါနပါရမီတာ ယ၊ ဒါနပါရမီကို။ ပူရိတတ္တဘာဝါနံ၊ ဖြည့်သော ကိုယ်တော်၏အဖြစ်တို့၏။ ပရိမာဏံနာမ၊ အတိုင်းအရှည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။ ဧကန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ အဿ၊ ထိုဘုရားလောင်း၏။ သသပဏ္ဍိတဇာတကာလေ၊ ယုန်ပညာဇစ် ဖြစ်သော ကာလ၌။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ သသပဏ္ဍိတော၊ ယုန်ပညာရိဖြစ်သော။ အဟံ၊ သည်။ ဘိက္ခာယ-အာဟာရတ္ထာယ၊ အစာအာဟာရ အလို့ငှာ။ ဝါ၊ ဘိက္ခာယ အာဟာရဿ ယာစနာယ၊ အစာအာဟာရ တောင်းခံ ခြင်းငှာ။ ဥပဂတံ၊ ငါ၏အနီးသို့ကပ်သော။ သက္ကံ၊ ပုဏ္ဏားယောင်ဆောင် သောသိကြားကို။ ဒိသု၊ ၍။ အင်္ဂါရဓာသိမိ၊ မီးကျီးစဉ်။ လဃိတွာ၊

(၂၄၇)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ခန့်ဆင်း၍။ သကတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အဿ၊ ထိုပုဏ္ဏားယောင်ဆောင်သော သိကြားအား။ ပရိစ္စဇီ၊ စွန့်ပြီ။ တဿ၊ ထိုသို့ မိမိကိုယ်ကိုပုဏ္ဏားယောင်ဆောင်သော သိကြားအား စွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဒါနေန၊ ဒါနဖြင့်။ မေ၊ ငါနှင့်။ သမော၊ တူသော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ နတ္ထိ၊ လောကဓာတ်၌မရှိ။ သော၊ ဤသို့ အသက်၌င့်ကွက်ခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မီးပုံဆင်း၍ ကိုယ်အလုံးကို စွန့်ခြင်းသည်။ မေ၊ ငါ၏။ ဒါန ပါရမီ၊ ဒါနပရမတ္ထပါရမီသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (ပရမတ္ထကြေသည်)။

ဣတိဝေံ၊ သို့။ အတ္တပရိစ္စာဂံ၊ ကိုယ်အသက်ကိုစွန့်ခြင်းကို။ ကရေန္တဿ၊ ပြုသောဘုရားလောင်း၏။ ဒါနပါရမီတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊ သည်။ ဇာတာ၊ ၏။

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ သီလဝနာဂရာဇကာလေ၊ ၌၌၎င်း။ စမေယျနာဂရာဇကာလေ၊ စမေယျနဂါးမင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ ဘူရိဒတ္တနာဂရာဇကာလေ၊ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းဖြစ်သောကာလ၌၎င်း။ ဆန္ဒန္တနာဂရာဇကာလေ၊ ဆန္ဒန်ဆင်မင်းဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ ဇယဒိသရာဇပုတ္တကာလေ၊ ဇယဒိသမင်း၏ သားဖြစ်သော ကာလ၌၎င်း။ အလီနသတ္တုကုမာရကာလေ၊ အလီနသတ္တုမင်းသားဖြစ်သောကာလ၌၎င်း။ သီလပါရမီ၊ ကို။ ပူရေတိ၊ ဖြည့်တော်မူ၏။ (ထည့်)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သီလပါရမီတာယ၊ သီလပါရမီကို။ ပူရိတတ္တဘာဝါနံ၊ ဖြည့်သောကိုယ်အဖြစ်တို့၏။ ပရိမာဏံနာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုဘုရားလောင်း၏။ သင်္ခပါလဇာတကာလေ၊ သင်္ခပါလနဂါးမင်း ဖြစ်သောကာလ၌။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တရာ။ သင်္ခပါလနာဂရာဇဘူတော၊ သင်္ခပါလနဂါးမင်းဖြစ်သော။ အဟံ၊ သည်။ ဘောဇပုတ္တေဟိ၊ တကျိပ်ခြောက်ယောက်သော မှုဆိုးတို့သည်။ သူလေဟိ၊ တံကျင်တို့ဖြင့်။ ဝိဇ္ဈိယန္တော၊ ရှစ်ပါးသော ဌာနတို့၌ ကြိမ်နွယ်လျှိုခြင်းငှာ ထိုးဖောက်အပ်သည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်မှုလည်း။ သတ္တိဟိ၊ လုံမတို့ဖြင့်။ ကောဇိယန္တော၊ အားနည်းသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်းငှာထိုထိုအရပ်၌ ထိုးဆွဲအပ်သည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်မှုလည်း။ ဘောဇပုတ္တေ ဘောဇပုတ္တာနံ၊ တကျိပ်ခြောက်ယောက်

နိဒါန်းကဏ္ဍ

သော မှုဆိုးတို့၌။ နက္ခယိမိ အမျက်မထွက်။ မေငါ၏။ သော၊ ဤသို့ သီလပျက်အံ့သည်မှ ကြောက်သောကြောင့် တကျိပ် ခြောက်ယောက် သော မှုဆိုးတို့၌ အမျက်မထွက်ခြင်းသည်။ သီလပါရမီ၊ သီလပရမတ္ထ ပါရမီမည်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဣတိဝေံ သို့။ အတ္တပရိစ္စာဂံကို။ ကရေန္တဿ၊ ပြုသောဘုရားလောင်း၏။ သီလပါရမီတော၊ သီလပါရမီတော်သည်။ ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊ ပရမတ္ထသီလ ပါရမီမည်သည်။ ဇာတော၊ ၏။

လဒ္ဓမိနိန္ဒယ။ ။ဝိဇ္ဈယန္တော ကောဠိယန္တောကား ကံဟော၊ ထိုကြောင့် ဘောဇ ပုတ္တေဟိဟု အဝုတ္တကတ္တား ထည့်သည်။ စရိယာပိရုကအဋ္ဌကထာ၌ကား-

ဘူလေဟိဝိ ဝိဇ္ဈယန္တေ။ ကောဠိယန္တေပိ သတ္တိဟိ။ ဘောဇပုတ္တေ န ကုပ္ပါဓိ တိ ဝုဗ္ဗလသာဝကရဏတ္ထံ ဝေတ္ထလတာပဝေသနတ္ထေ သာရဒါရူဟိ တစ္ဆေတွာ ကတေဟိ တိဒိကဘူလေဟိ အဋ္ဌဘု ဌာနေဘု ဝိဇ္ဈယန္တေပိ ဝုဗ္ဗလသာဝကရဏတ္ထံ တိဒိကဟိ သတ္တိဟိ တဟိ တဟိ ကောဠိယန္တေပိ ဘောဇပုတ္တေဘောဇပုတ္တာနံ န ကုဏ္ဍာမိ-ဟု မိန့်အပ်၏။

ဤပါဠိ၌ ကတ္တားဟောဖြစ်သော ဝိဇ္ဈယန္တေ ကောဠိယန္တေ ဤနှစ်ပုဒ်တို့ သည် ဘောဇပုတ္တေနှင့် တုလျာဓိကရဏဖြစ်ကုန်၏။ ဘောဇပုတ္တေ ဘောဇပုတ္တာနံ ဟု ဖွင့်သည်ကား သီလာစာသုတ်ဖြင့် သမ္ပဒါနံ မှည့်၍ သမ္ပဒါနံအရာ၌ ဓုတိယာ သက်သည် ဟူလိုသည်။ အနက်မူကား ဘောဇပုတ္တေဘုဟု သတ္တမိအနက်ကို မှတ်အပ်၏။

ဘောဇပုတ္တေတိ ဣဒ္ဓ န ကုဏ္ဍာမိတိတ္ထေ သမ္ပဒါနဝစနံ သမ္ပဒါနတ္ထေ ဥပ ယောဂဝစနဿ ပဝတ္ထတ္တာ။ တထာစ တတ္ထေဝ ဘောဇပုတ္တေတိ ဘောဇပုတ္တာ နန္တိ ဓုတ္ထံ။ ဘောဇပုတ္တာနန္တိစ ဘောဇပုတ္တေဘူတိ အတ္ထော။ တဿ မာကုဏ္ဍ မဟာဝိရာတိ တ္ထေတဿာတိတ္ထေ တသ္မိံ ကလာပုရညေတိ အတ္ထောဝိယ။ ယထာ ဟိ ဗုဒ္ဓဿ သီလာစတေတိ အာဒိဘု ကမ္မသညာ ပဝါဒတ္ထံ သီလာသိစ္စာဒိ လက္ခဏေန သမ္ပဒါနသညာ ကတာ။ ဝေမိဇာပိ ဩကာသသညာ ပဝါဒတ္ထံ သမ္ပဒါနသညာ ကာတဗ္ဗာတိ။ ။မဏိဒီပ။

ဝိဘတိကား ဓုတိယာ၊ သညာကား သမ္ပဒါနံ၊ မြန်မာပြန်အနက်ကား ဩကာသ၊ ဘုံးလွန်းတင်ရသောပုဒ်တည်း။

ဘောဇပုတ္တေတိ ထုဒ္ဓကေ။ ။ဒီကာ။

ဧတေန အရညေ မိဂေ တဒါဒယောဝါ မိဂေ ဘုဇန္တိ ပါယေန္တိ မာရ ကတ္တန္တိ ဘောဇာ၊ ထုဒ္ဓကာ။ ဘောဇာဝေ ဘောဇပုတ္တာ။ ယထာ ဒေဝေါဝေ ဒေဝပုတ္တောတိ ဒေထေတိ။ ။မဏိဒီပ။

ဤအလိုသော် ပုတ္တကား သောတ္ထ ဟုလိုသည်။

ဣန္ဒာဗေယ (က) ၄၃၅-၃၊ (စုကိယအကြိမ်)

အဋ္ဌသာလိနိ - ပထမပုဒ်

၃၂

(၂၅၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပုတ္တနယေနဝါ သောဇာနံ လုဒ္ဓကာနံ ပုတ္တာ၊ သောဇာ ပုတ္တာစ တေသန္တိ ဝါ သောဇပုတ္တာ၊ တေဝိ အတ္တတော လုဒ္ဓကာ ယေဝါတိ ဒဿေတိ။ ။မဏိဒီပ။ ။
ဤအလိုသော် မူဆိုးတို့၏သားတို့သည်။ ဝါ။ မူဆိုး မူဆိုးသားတို့သည် သောဇ-
ကားမူဆိုးဟော၊ ပုတ္တကား သားဟော၊ အခြားသူသားမဟုတ်၊ အနီးရှိသော
သောဇ၏ သားပင်တည်းဟု သိစိမ့်သောငှာ “ပုတ္တာစ တေသံ” ဟူသတည်း။
ဘုဇ ပါလနဗျဝဟရဏေသု၊ ဗျဝဟရဏမဇ္ဈောဟရဏံ။ ။သဒ္ဓနိတိ ၂၁၃-ဆ။

တထာ၊ တပါး။ သောမနဿကုမာရကာလေ၊ သောမနဿမင်းသားဖြစ်
သော ကာလ၌၎င်း။ ဟတ္ထိပါလကုမာရကာလေ၊ ဟတ္ထိပါလမင်းသား ဖြစ်
သော ကာလ၌၎င်း။ အယောသရပဏ္ဍိတကာလေ၊ အယောသရပညာရှိ ဖြစ်
သော ကာလ၌၎င်း။ နေက္ခမ္မပါရမိတာယ၊ ကို။ ပူရေတိ၏။ ဣတိသို့။ မဟာရဇ္ဇံကို။
ပဟာယ၊ ရှိ။ နေက္ခမ္မပါရမိတာယ၊ ကို။ ပူရိတတ္ထဘာဝါနံ၊ တို့၏။ ပရိမာဏံ
နာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။ အဿ၊ ၏။ စူဠသုတ
သောမရာဇကာလေ၊ ၌။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ စူဠသုတသောမရာဇဘူတော၊ သော။ အဟံ၊
သည်။ မဟာဇနော၊ သည်။ ခေဠပိဏ္ဍံ၊ တံတွေးပေါက်ကို။ အနပေက္ခော၊
ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဆဒ္ဓေတိဣဝ၊ စွန့်၏သို့။ တထာ၊ တူ။ ဟတ္ထ
ဂတံ၊ လက်သို့ရောက်သော။ မဟာရဇ္ဇံ၊ ကြီးစွာသော မင်းစည်းစိမ်ကို။
အနပေက္ခော၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဆဒ္ဓယံ၊ စွန့်ပြီ။ မဟာရဇ္ဇံ၊ ကို။
စဇဒတော စဇန္တဿ၊ စွန့်သော။ မေ၊ ငါ၏။ ငါအား။ တတ္ထ၊ ထိုကြီးစွာသော
မင်းစည်းစိမ်၌။ လဂနံ၊ ကပ်ငြိခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သော၊ ဤသို့
ကြီးစွာသော မင်းစည်းစိမ်ကို ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် စွန့်
ခြင်းသည်။ မေ၊ ငါ၏။ နေက္ခမ္မပါရမိ၊ ပရမတ္ထနေက္ခမ္မပါရမိမည်သည်။
အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

ပှတ်ပွယ်။ ။ လဂ သင်္ဂေ၊ လဂတိ စဇတော န ဟောတိ ယဂနံ၊ သဒ္ဓနိတိ
၂၀-ဆ။ ။ လဂနံထိုသည် လဂ္ဂနံမထို။

ဣတိဝေံသို့။ နိဿင်္ဂတာယ၊ ငြိတုယ်ခြင်း ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ရဇ္ဇံ၊
ကို။ ဆဒ္ဓေတုာ၊ ရှိ။ နိက္ခမန္တဿ၊ ထောထွက်သော ဘုရားလောင်း၏။ နေက္ခမ္မ
ပါရမိတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထပါရမိနာမ၊ ပရမတ္ထနေက္ခမ္မပါရမိ မည်သည်။
ဇာတာ၊ ၏။

နိဒါန်းကဏ္ဍ

တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဝိရုပဏ္ဍိတကာလေ၊ ဌ်၎င်း။ မဟာဂေါဝိန္ဒပဏ္ဍိတ
ကာလေ၊ ဌ်၎င်း။ ကုဒါလပဏ္ဍိတကာလေ၊ ဌ်၎င်း။ အရကပဏ္ဍိတကာလေ၊
ဌ်၎င်း။ ဗောဓိပရိဗ္ဗာဇကကာလေ၊ ဌ်၎င်း။ မဟောသပဏ္ဍိတကာလေ၊ ဌ်၎င်း။
ပညာပါရမီ၊ ကို။ ပူရေတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပညာပါရမီတာယ၊ ကို။ ပူရိတတ္ထ
ဘာဝါနံ၊ တို့၏။ ပရိမာဏံနာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။
အဿ၊ ၏။ သတ္တုဘတ္ထဇာတကေ၊ သတ္တုဘတ္ထဇာတ်၌။ သေနကပဏ္ဍိတ
ကာလေ၊ ဌ်။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ သေနကပဏ္ဍိတဘူတော၊ သော။ အဟံ၊
သည်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ ဝိစိနန္တော၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်သည်။ ဟုတု၊ ၍။
ဗြာဟ္မဏံ၊ ပုဏ္ဏားအိုကို။ ဒုက္ခာ၊ သေအံ့သော ဆင်းရဲမှ။ မောစယံ၊ လွတ်
စေပြီ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပညာယ၊ ဖြင့်။ မေငါနှင့်။ သမော၊ တူသ
သူသည်။ နတ္ထိ၊ လောကဓာတ်၌ မရှိ။ သော၊ ဤသို့ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍
ပုဏ္ဏားအိုးကို သေဘေးမှ လွတ်စေခြင်းသည်။ မေ ၏။ ပညာပါရမီ၊
ပရမတ္ထပညာ ပါရမီသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဣတိဝေံသို့။ အန္တောဘတ္ထဂတံ၊ သားရေးအိတ် အတွင်း၌ တည်သော။
သပ္ပံ၊ မြေဟောက်ကို။ ဒသေန္တဿ၊ မင်းနှင့်တကွ ပရိသတ်အား ပြသော
ဘုရားလောင်း၏။ ပညာပါရမီတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထပညာပါရမီနာမ၊ ပရမတ္ထ
ပညာပါရမီမည်သည်။ ဇာတာ၊ ဖြစ်၏။ (ဘတ္ထ စမ္ပပသိဗ္ဗက၊ သားရေးအိတ်
ဟော ပရိယာယ်)။

တထာ၊ တပါး။ ဝိရိယ ပါရမီတာဒိနမ္ပိ၊ ဝိရိယပါရမီ စသည်တို့ကိုလည်း။
ပူရိတတ္ထဘာဝါနံ၊ တို့၏။ ပရိမာဏံနာမ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အထူး။
ဧကန္တေန၊ သဖြင့်။ အဿ၊ ၏။ မဟာဇနကဇာတကေ၊ ဌ်။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ မဟာဇနကော၊ မဟာဇနကမင်းသားဖြစ်
သော။ အဟံ၊ သည်။ ယဒါ၊ ၍။ သတ္တဟိမနုဿသတေဟိ၊ ခုနစ်ရာသော
သင်္ဘောသားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မဟာသမုဒ္ဒံသို့။ နာဝါယ၊ သင်္ဘော
ဖြင့်။ ဂတော၊ ကူးသွားပြီ။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘိန္နနာဝါ၊ ကဲ့ပျက်သော
သင်္ဘော ရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။

(၂၅၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မနုဿာ၊ ခုနစ်ရာသော သင်္ဘောသားတို့သည်။ အတီရဒဿီ၊ သမုဒြာ ကမ်းတဖက်ကို မမြင်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဇလမဇ္ဈေ၊ သမုဒြာ အလယ်၌။ ဟတာ၊ လိပ်၊ ငါး၊ မကာရ်း ဖမ်းစားသတ်ညှစ်အပ်ကုန်သည်။ အာသု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး။ မဟာသမုဒ္ဒံ၊ ကို။ တရန္တဿ၊ လက်ပစ်ကူးသော။ မေ-မမ၊ ငါ၏မူကား။ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အညထာ- အညထာဘာဝေ၊ မနှစ်မဆုတ် အားထုတ်သည်မှတပါး တွန့်တိုသည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သော၊ ဤသို့ ဟုတ်တွန်းလှေခတ် ဘောင်ကြီး ပြတ်သို့ စွန့်လွှတ်ဝီရိယ လက်ချမဆုတ် စုတ်စုတ်စွန့်စား အားထုတ်ခြင်း သည်။ မေ၊ ငါ၏။ ဝီရိယပါရမီ၊ ပရမတ္ထဝီရိယပါရမီသည်။ အဟော သိ၊ ပြီ။

ဣတိဝေ၊ သို့။ မဟာသမုဒ္ဒံကို။ တရန္တဿ၊ ကူးသောဘုရားလောင်း၏။ ဝီရိယပါရမီတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊ ပရမတ္ထ ဝီရိယပါရမီမည်သည်။ ဇာတာ၊ ၏။

ခန္တိဝါဒီဇာတကေ၊ ၌။

ဂါထာနက်။ ။ အစေတနံ၊ စိတ်မရှိသော သစ်တုံးကို။ ကောဇ္ဇန္တေဣဝ၊ ခုတ်ဖြတ်သကဲ့သို့။ မမံ၊ ငါ့ကို။ တိက္ခေန၊ ထက်စွာသော။ ဖရသုနာ၊ ပုဆိန် ဖြင့်။ ကောဇ္ဇန္တေ၊ သူသတ်ယောက်ျားတို့ကို ခုတ်ဖြတ်စေသော။ ကာသိ ရာဇေ-ကာသိရညေ၊ ကလာပုမည်သော ကာသိမင်း၌။ နကပ္ပု၊ မိ၊ အမျက် မထွက်။ သော၊ ဤသို့ ကာသိမင်း၌ အမျက်မထွက်ခြင်းသည်။ မေ၊ ၏။ ခန္တိပါရမီ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဣတိဝေ၊ သို့။ အစေတနာဘာဝေန၊ စိတ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိဝါ သေန္တောဝိယ၊ သည်းခံ၏သို့။ မဟာဒုက္ခံ၊ ကြီးစွာသောဆင်းရဲကို။ အဓိဝါ သေန္တဿ၊ သည်းခံသော ဘုရားလောင်း၏။ ခန္တိပါရမီတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထ ပါရမီနာမ၊ ပရမတ္ထခန္တိပါရမီမည်သည်။ ဇာတာ၊ ၏။

မဟာသုတသောမဇာတကေ၊ ၌။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တံ၊ ရာ။ မဟာသုတသောမရာဇဘူတော၊ သော။ အဟံ၊ သည်။ သစ္စဝါစံ၊ သစ္စာစကားကို။ အနုရက္ခန္တော၊ စောင့်သည်

နိဒါနကထာ

ဖြစ်၍။မမ၊ငါ၏။ဇီဝိတံ၊အသက်ကို။စဇိတွာ၊စွန့်၍။ကေသတဓတ္ထိယေ၊
တရုတ်ယောက်သော မင်းတို့ကို။မောစေသိံ၊သေဘေးမှလွတ်စေပြီ။
သော၊ဤသို့ အသက်ကိုစွန့်လျက် သစ္စာစောင့်ခြင်းသည်။မေ ငါ၏။
သစ္စပါရမီ၊သည်။အဟောသိံ၊ ပြီ။

ဣတိဝေံ သို့။ဇီဝိတံ၊ အသက်ကို။ စဇိတွာ၍။ သစ္စံကို။ အနုရက္ခန္တဿ၊
၏။ သစ္စပါရမီတာ၊ သည်။ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊ သည်။ဇာတာ၏။
မူဂပက္ခဇာတကေ၊ ခွဲ။

ဂါထာနက်။ ။သာရိပုတ္တရာ။မူဂပက္ခဘူတောသော။အဟံ၊သည်။(အဓိဋ္ဌ
ဟိံ ခွဲစပ်)။ မာတာ၊ မယ်တော်ကို၎င်း။ ပိတာ၊ ခမည်းတော်ကို၎င်း။
ဥဘော၊ နှစ်ဦးကုန်သော မယ်တော် ခမည်းတော်တို့ကို။ မေ ငါသည်။
ဒေဿာ အပိယာ၊ မချစ်အပ်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။ မဟာယသံ
မဟာယသောအပိ၊ ကြီးစွာသော အခြံအရံ စည်းစိမ်ကိုလည်း။ ဒေသံ
ဒေဿာ အပိယော၊ မချစ်အပ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တေဟိ၊ ထိုနှစ်
ဦးကုန်သော မယ်တော် ခမည်းတော် စည်းစိမ်အခြံအရံတို့ထက်။ သတ
ဂုဏေန၊ အဆအရာဖြင့်၎င်း။ သဟဿဂုဏေန၊ အဆအထောင်ဖြင့်၎င်း။
မယံ၊ သည်။သဗ္ဗညုတံ သဗ္ဗညုတာ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ပိယံ ပိယာ၊
ချစ်အပ်သည်။အဟောသိံ၏။တသ္မာ၊ထိုကြောင့်။ဝတံ၊ အကျွန် ဆွံ့ကျွန်
နားပင်းကျွန်မူသော အကျင့်ကို။အဓိဋ္ဌဟိံ၊ ဆောက်တည်ပြီ။

ဣတိဝေံ သို့။ဇီဝိတံကို။ စဇိတွာ၍။ ဝတံကို။ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ၊ အား။
အဓိဋ္ဌာနပါရမီတာ၊ သည်။ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊ သည်။ ဇာတာ၏။

ဗုဒ္ဓိန္ဒြိယံ ။ဒိသိ အဂ္ဂိတိယံ၊ ဓမ္မံ ဒေဿတိ၊ ဒိဿော၊ ဒိဋ္ဌော၊ ဒေသိ၊ဒေဿာ၊
ဒေသိယော။ဝံ၊ ဓမ္မကာမော သဝံ ဟောတိ၊ ဓမ္မဒေသိံ ပရာသဝေါ။ ။
သဒ္ဓနိတိ-၁၀၇-၈-ဆ။
ပဋိသေကောင်းလျက် ပဋိသေအနက်ကို ဟောသောဇာတ်ကား ဒိသိဇာတ်ပင်
တည်းဟု ဖြေပါလေ။“ဒေသံ မဟာယထံ၊သဗ္ဗညုတံ ဝိယံမဟံ၌ ပဌမာအနက်၌
ဓုတိယာ သက်သတည်း။
မဟာယထံပိ မဟာယသောပိ မဟာတိ ရဇ္ဇသမ္ပတ္တိပိ ပဉ္စဒါရက သတဘူတော
ဝါ မဟာပရိဝါရေပိ စတုသမ္ဘိဇာတိ ဘူတောဝါ မေမယာ ဒေသံ ဒေဿာ

(၂၅၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပ္ပိယော န ဟောတိ။ သဗ္ဗညုတာ ပိယာတိ ဝတ္ထဗ္ဗေ ပစ္စတ္ထတ္ထေ ဥပယောဝ
ဝစနံ ကတ္တာ သဗ္ဗညုတံ ပိယန္တိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ သဗ္ဗညုတာပိယာတိ အတ္ထော
ဝေဗိတဗ္ဗော။ ။မဏိဒီပ။

ကေရာဇောတကော၊ ကေရာဇောတံ၌။

ဂါထာနက်။ ။သာရိပုတ္တရာ။အဟံသည်။ယဒါ၌။ ကေရာဇာနာမ၊ကေ
ရာဇာမည်သောမင်းသည်။ ဟောမိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ထိုကေရာဇ်မင်း
ဖြစ်သောအခါ၌။ မယာ၊ ငါမှ။ ကောစိ၊တစုံတယောက်သောသူသည်။
နဥတ္တသတိ နဘာယတိ၊မကြောက်မရွံ့။အဟမ္ပိ၊ငါသည်လည်း။ ကဿစိ၊
မှ။ နဘာယာမိ၊ မကြောက်မရွံ့။ မေတ္တာဗလေန၊ မေတ္တာဘာဝနာ၏
အခမ်းဖြင့်။ ဥပတ္တဓ္ဓေါ၊ထောက်ပံ့အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပဝနေ၊ တောကြီး၌။
ရမာမိ၊ မွေ့လျော်၏။

ဣတိဝေ၊ဤသို့။ဇိဝိတံ၊အသက်ကို။အနုပလောကေတွာ၊ မငဲ့မဲကြည့်မှု၍။
မေတ္တာယန္တဿ မေတ္တာကရောန္တဿ၊ မေတ္တာပြုသော ဘုရားလောင်း၏။
မေတ္တာပါရမီတာ၊ သည်။ ပရမတ္ထပါရမီနာမ၊ သည်။ ဇာတာ၊ ၏။

လောမဟံသဇာတကော၊ ၌။

ဂါထာနက်။ ။သာရိပုတ္တရာ။အဟံသည်။လောမဟံသဇာတကော၊ လော
မဟံသဖြစ်သောကာလ၌။ သုသာနေ၊ ၌။ ဆဝဋ္ဌိကံ၊ စွန့်ပစ်အပ်သော
သူ့ဆကောင်၏ စက်ဆုပ်ဖွယ်သောအရိုးကို။ ဥပနိဓာယ၊ ခေါင်းအုံး
၍။ သေယံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေမိ၊ ၏။ ဝေဝယန္တံ၊ ဤသို့ လူရိုးကို
ခေါင်းအုံး၍အိပ်သော။ မံ၊ ငါသို့။ ဂါမဏ္ဍလာ၊ ရွာသူသားငယ်တို့
သည်။ ဥပဂန္ဓာ၊ ကပ်၍။ အနုပ္ပကံ၊ များစွာသော။ ရူပံ ဝိပ္ပကာရံ၊
တံတွေးထွေးခြင်း ကျင်ငယ်ပန်းခြင်း စသောအမှုအရာကို။ ဒဿေန္တိ၊
ပြကုန်၏။

ဣတိဝေ၊ သို့။ ဂါမဒါရကေသု၊ ရွာသူသားငယ်တို့သည်။ နိဋ္ဌ၊ဘနာဒိဟိ
စေ၊ တံတွေးထွေးခြင်း ကျင်ငယ်ပန်းခြင်းအစရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ မာလကန္ဓ၊
ပဟာရာဒိဟိစ၊ ပန်းနံသာပူဇော်ခြင်းစသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ သုဒဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာ
ဆင်းရဲကို။ ဥပ္ပါဒေန္တေသုပိ၊ ဖြစ်စေကုန်သော်လည်း။ ဥပေက္ခနံ၊ လျစ်လျူ။

နိဒါနကထာ

(၂၁)

ရှုခြင်းကို။ အနုတိဝတ္ထေန္တဿ၊ မလွန်သော ဘုရားလောင်း၏။ ဥပေက္ခာပါရမီ တာသည်။ ပရမတ္ထပါရမီနာမသည်။ ဇာတာ၊ ။

မှတ်စွယ်။ ။ ကုက္ခိတံ အဋ္ဌိ အဋ္ဌိကံ၊ ကုက္ခိတတ္ထေ ကဝစ္စယော၊ ဆဝဿ ဆဒ္ဓိတ ကဋ္ဌေဝရဿ အဋ္ဌိကံ ဆဝဋ္ဌိကံပြု။ ဝါမဏ္ဍလာတိ ဝါမဒါရကာ။ ။ ဋီကာ။ တေတေန သကုဏာဒိနံ အဏ္ဍာနိ ယန္တိ ဝဏ္ဏန္တိ နိဋ္ဌိတံဝါ ခါဒိတံ ဝါတိအဏ္ဍ ယာ၊ ဂေါဏာနံဝါ အတ္တနောဝါ အဏ္ဍာနိ ယန္တိ ဝဏ္ဏန္တိ ပရမသန္တိ နိဋ္ဌန ဝသေနာတိ အဏ္ဍလာ၊ အဏ္ဍကတ္တသံ၊ ပရသံ ကာယဝစိကမ္ပံ လန္တိ ပဝတ္ထန္တိတိ ဝါ အဏ္ဍလာ၊ ဝါမဝါသိနော ဝါမဋ္ဌာဝါ အဏ္ဍလာ ဝါမဏ္ဍလာတိဝါ ဝါမ ဝါသိနံ ဝါမဋ္ဌာနံဝါ ပုတ္တာ အဏ္ဍလာ ဝါမဏ္ဍလာတိဝါ အတ္ထံ ဒေထေတိ။
မဏိဒိပ။

အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ။ တွေ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ။ ပန၊ အကျဉ်းမှတစ်ပါး အကျယ်ကိုဆိုအံ့။ ။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ ။ သေသောအတ္ထော၊ ကို။ စရိယာပိဋကတော၊ မှ။ ။ ဂဟေ တဗ္ဗော၊ ။ ဧဝံ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အပြားရှိ သောနည်းဖြင့်။ ။ ပါရမီယော၊ တို့ကို။ ။ ပူရေတွာ၊ ။ ဝေဿန္တရတ္တဘာဝေ၊ ။ ။ ဌိတော၊ သည်။ ။ ဟုတွာ၊ ။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုဏ္ဏ၊ ရာ။ အဟံသည်။ ။ ယဒါ၊ ။ ။ ဝေဿန္တရောရာဇာ နာမဝေဿန္တရာမည်သောမင်းသည်။ ။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ။ ထဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ။ အစေတနာ၊ စိတ်မရှိလော။ ။ အယံပထဝီ၊ သည်။ ။ သုခဒုက္ခံ၊ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို။ ။ ဝါ၊ ဣဋ္ဌ အနိဋ္ဌကို။ ။ အဝိညာယအပိ၊ မသိမူ၍လည်း။ ။ သာ၊ ထိုမြေကြီးသည်။ ။ မယံ၊ ငါ၏။ ။ ဒါနုဗလာ ဒါနုဗလေန၊ ဒါနု၏ အစွမ်း ကြောင့်။ ။ သတ္တကုတ္တု၊ ကြိမ်။ ။ ပကမ္မထ၊ ဝဲ၊ ယာ၊ ရှေ့၊ နောက် ထက်အောက် ခြောက်ထွေ တုန်လှုပ်လေ၏။

ဣတိပေံ သို့။ ။ ပဟာပထဝီကမ္မနာဒိနိ၊ မြေကြီးကိုတုန်လှုပ်စေခြင်း အစ ရှိကုန်သော။ ။ မဟာပုညာနိ၊ တို့ကို။ ။ ကတွာ၊ ။ ။ အာယုပရိယောသာနေ၊ အသက်၏အဆုံး၌။ ။ တတော၊ ထိုဝေဿန္တရာကိုယ်အဖြစ်မှ။ ။ စုတော၊ ရှိသော်။ ။ တုသိတဘဝနေ၊ ။ ။ နိဗ္ဗတ္တိ ။ ။ တတ္ထ၊ ထိုတုသိတာနတ်ပြည်၌။ ။ အညော၊ ကိုယ် တော်မှ တစ်ပါးကုန်သော။ ။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့ကို။ ။ ဒသဟိ၊ ဌာနေဟိ၊ ဆယ်ပါး

သောအကြောင်းတို့ဖြင့်။ အဓိကဏီတွာ၊ လွမ်းမိုး၍။ မနုဿဂဏနာယ၊ လူတို့
 အရေအတွက်အားဖြင့်။ သဠိဝဿသံတသဟဿာဓိကာနိ၊ အနှစ်ခြောက်
 သန်း အလွန်ရှိကုန်သော။ သတ္တပညာသဝဿကောဋီယော၊ ငါးဆယ့်ခုနစ်
 ကုဋေ ကာလပတ်လုံး။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး။
 ဒိဗ္ဗသမ္ပတ္တိံ၊ ကို။ အနုဘဝန္တော၊ ခံစားလျက်။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ သတ္တဟိ ဒိဝေဟိ၊
 ခုနစ်ရက်တို့ဖြင့်။ အာယုက္ခယံ၊ အသက်၏ ကုန်ခြင်းသို့။ ပါပုဏိဿတိ၊ လတံ။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ သော်။ ဝတ္တာနိ၊ အဝတ်တို့သည်။ ကိလိဿန္တိ၊ ညစ်နွမ်း
 ကုန်၏။ မာလာ၊ တို့သည်။ မိလာယန္တိ၊ ညှိုးနွမ်းကုန်၏။ ကစ္ဆကေဟိ၊ လက်က
 တီးကြားတို့မှ။ သေဒါ၊ ချွေးတို့သည်။ မုဉ္ဇန္တိ၊ ထွက်ကုန်၏။ ကာယေ၊ ဌ။
 ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ၊ အဆင်းမလှသည် အဖြစ်သည်။ ဩက္ကမတိ၊ သက်၏။ ဒေဝေါ၊ နတ်
 သည်။ ဒေဝါသနေ၊ နတ်၏ နေရာ၌။ နသဏ္ဍဟတိ၊ မရပ်တည်နိုင်။ ဣတိ
 ဣမေသု ပဉ္စသုပုဗ္ဗနိမိတ္တေသု၊ ဤငါးပါးသော ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့သည်။ ဥပ္ပန္နေသု၊
 ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တာနိ၊ ထိုငါးပါးသော ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့ကို။ ဒိသု၊ ၍။
 “ဘော၊ အို-အချင်းတို့။ သဂ္ဂါ၊ နတ်ပြည်တို့သည်။ သုညာ၊ ဆိတ်ကုန်သည်။
 ဘဝိဿန္တိဝတ၊ ဖြစ်လအံ့ကုန်သတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သံဂေဂဇာတာဟိ၊ ဖြစ်
 သော ထိတ်လန့်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဒေဝတာဟိ၊ တို့သည်။ မဟာသတ္တဿ၊ ၍။
 ပူရိတပါရမီဘာဝံ၊ ဖြည့်အပ်ပြီးသော ပါရမီရှိသည်အဖြစ်ကို။ ဥတွာ၊ ၍။
 ဣမသ္မိံ ဗောဓိသံတ္တေ၊ သည်။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ အညံ၊ တုသိတာနတ်ပြည်မှ တပါး
 သော။ ဒေဝလောကံ၊ သို့။ အနုပဂန္ဓာ၊ မကပ်မှု၍။ မနုဿလောကေ၊ ၌။
 ဥပ္ပဇိတွာ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ သို့။ ပတ္တေ၊ သော်။ ပုညာနိ၊ တို့ကို။ ကထွာ၊ ၍။ စုတာ
 စုတာ၊ စုတေ စုတေကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒေဝလောကံ၊ ကို။ ပရိ
 ပူရေဿန္တိ၊ ပြည့်စေ့ကုန်လတံ။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။

ဂါထာနက်။ ။ သာရိပုတ္တရာ။ အဟံ၊ သည်။ ယဒါ၊ ဤ။ သမတိံ သပါရ
 မိယော၊ အမျှသုံးဆယ်သော ပါရမီတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ၍။ တုသိတေ
 ကာယေ၊ တုသိတာ နတ်အပေါင်း၌။ ဝါ၊ တုသိတေကာယေ တုသိတ
 ဘဝနေ၊ တုသိတာနတ်ဘုံ၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ သန္တုသိတောနာမ၊
 သန္တုသိတမည်သော။ ဒေဝဇုတော၊ နတ်မင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။
 တဒါ၊ ၌။ ဒသသဟဿိ ဒသသဟဿ စက္ကဝါဋ္ဌေသု၊ တသောင်းသော

နိဂါနကထာ

(၂၅၇)

စကြဝဠာတို့၌ နိသိန္နာနေကုန်သော။ ဒေဝတာတို့သည်။ ဣမသို့ စက္ကဝါဠော ချံ။ သမာဂန္ဓာ သန္နိပတိတွာ၊ စည်းဝေးကုန်၍။ မမံ၊ ငါသို့။ ဥပသကံမိတွာ၍။ အဇ္ဈလီချီအပ်သောလက်အုပ်ရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၍။ မဟာဝီရ၊ ကြီးသောလုံ့လရှိသော။ ဒေဝ၊ အလောင်း နတ်သားမင်း။ အယံကာလော၊ ဤအခါသည်။ တေ၊ အလောင်း နတ်သားမင်း၏။ ဗုဒ္ဓဘာဝတ္ထာယ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ကာလော၊ အခါသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ သည်။ ဣတော၊ ဤတုသိတာနတ်ပြည်မှ။ စဝိတွာ၊ ၍။ အညံဒေဝလောကံ၊ တပါးသော နတ်ပြည်သို့။ အနုပဂန္ဓာ၊ မကပ်မှု၍။ မနုဿလောကော၊ ၍။ မာတုကုစ္စိယံ၊ မယ်တော်ဝမ်း၌။ ဥပ္ပဇ္ဇ၊ ပဋိသန္ဓေယူတော်မူလော့။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၍။ သဒေဝကံ၊ နတ်နှင့်တကွသော။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ တာရယန္တော၊ သံသရာတည်းဟူသောသမုဒြာမှ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းထက်သို့ တင်တော်မူသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အမတံ၊ သေခြင်းကင်းသော။ ပဒံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ဗုဇ္ဈဿ၊ သိတော်မူလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အမတနိဗ္ဗာနဿ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ ဗောဓဉ္စ၊ သိခြင်းကို၎င်း။ သန္တာရာပနဉ္စ၊ သံသရာ ဟူသော သမုဒြာမှ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကြည်းထက်သို့ ကယ်တင်ခြင်းကို၎င်း။ ယာစန္တိ၊ တောင်းပန်ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓိဗ္ဗယ်။ ။ ယတောဟန္တိဝိ ပါဠော၊ ယတော ယဒါတိ အတ္ထော၊ တတောစရာဇာ တရမာနောတိ အာဒိဘုဝိယ ဟိ သတ္တဗျက္ကေစ တောပစ္စယော ဟောတိ၊ ပါဠိယံ ပန ယဒါဟန္တိ ပါဠောယေဝ ဒိဿတိ၊ အဋ္ဌကထာယဉ္စ ယဒါတိ ယသ္မိံ ကာလော၊ အဟန္တိ အတ္တာနံ နိဗ္ဗိဿတိတိ ဝုတ္တံ၊ ပဂ္ဂဟိတော အဇ္ဈလီယေဟိ၊ တေပဉ္စလိန္တိဝိ ပါဠော။ အဇ္ဈလိ ကတွာတိ အတ္ထော။

ဝေ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓဘာဝတ္ထာယ၊ ဘုရားဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဒေဝေဟိ၊ သောင်းလောကဓာတ် နတ် ဗြဟ္မာတို့သည်။ အာယာစိတော၊ ဝောင်းပန်အပ်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ကာလံ၊ ဘုရားဖြစ်သောကာလကို၎င်း။ ဒိပံ၊ ဘုရားဖြစ်ရာကျွန်းကို၎င်း။ ဒေသံ၊ ဘုရားဖြစ်ရာအရပ်ကို၎င်း။ ကုလံ၊ ဘုရားဖြစ်ရာ အမျိုးကို၎င်း။ ဇနေတ္ထိယာ၊ မယ်တော်၏။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက်အတိုင်း အရှည်ကို၎င်း။ ဣတိဣမာနံ ပဉ္စမဟာဝိသောကနာနိ၊ ဤသို့ ငါးပါးသော ကြီးမြတ်

အဋ္ဌကထာ

(၂၅၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သောကြည့်ရှုအပ်သော အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဝိလောကေတွာ၍။ ကတ
 သန္တိဋ္ဌာနော၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတွာ၍။ တတော၊ ထို
 တုသိတာနတ်ပြည်မှ။ စတိတွာ၍။ သကျရာဇကုလေ၊ သာကီဝင် မင်းမျိုး၌။
 ပဋိသန္တိ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ၌။ မဟာသမ္ပတ္တိယာ၊ ကြီးစွာသော
 စည်းစိမ်မှ။ အပရိဟာယမာနော၊ မဆုတ်မယုတ်သည်။ ဟုတွာ၍။ အနုက္ကမေ
 န၊ အားဖြင့်။ ဘဒြယောဗ္ဗန္တံ၊ ကြီးပြောင်စဉ်မြောက် ထီးနှင့် လျှောက်ပတ်
 ကောင်းမြတ်သောအရွယ်သို့။ အနုပပုဏိ၊ ရောက်၏။ ဣမသ္မိံ အန္တရေ၊ ဤ
 အကြား၌။ “သတော။ ပ။ ဩက္ကမတိ” တိ အာဒိနံ၊ သတော။ ပ။ ဩက္ကမတိ
 ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သုတ္တပဒါနဉ္စေဝ၊ သုတ်ပုဒ်တို့၏၎င်း။ တေသံ၊ ထို
 သုတ်ပုဒ်တို့၏။ အဋ္ဌကထာယစ၊ အဋ္ဌကထာ၏၎င်း။ ဝသေန၊ ပြင့်။ ဝိတ္ထာဇော၊
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၍။

သောဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ ဥတုနံ၊ ဆောင်း၊ နေ့၊
 မိုးဥတုတို့အား။ အနုစ္စဝိကေသု၊ လျှောက်ပတ်ကုန်သော။ တီသုပါသာဒေ
 သု၊ ရာမ၊ သုဘ၊ သုရာမ တည်းဟူသော ပြာသာဒ် သုံးဆောင်တို့၌။ ဒေဝ
 လောကသိရိ ဝိယ၊ နတ်၌ဖြစ်သော အသရော့သို့သော။ ရဇ္ဇသိရိ၊ မင်း၏
 အသရေကို။ ဝါ၊ မင်းစည်းစိမ်ကို။ အနုဘဝမာနော၊ ခံစားလျက်။ ဥယျာန
 ကီဋ္ဌာယ၊ ဥယျာဉ်ကစားခြင်းငှာ။ ဂမနသမယေ၊ ထွက်တော်မူသောအခါ၌။
 အနုက္ကမေန၊ ပြင့်။ ဇိဏ္ဍဗျာဓိမတသခါတေ၊ သူအိုသူနာသူသေဟု ဆိုအပ်
 ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒေဝဒူတေ၊ နတ်၏ တမန်တို့ကို။ ဒိသုာ၊ ၍။
 အဉ္ဇာတသံဝေဂေါ၊ ဖြစ်သော ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတွာ၍။ နိဝတ္တိတွာ၊
 ပြန်လည်၍။ စတုတ္ထဝါရေ၊ လေးကြိမ်မြောက်သော အကြိမ်၌။ ပဗ္ဗဇိတံ၊
 ရဟန်းကို။ ဒိသုာ၊ ၍။ ပဗ္ဗဇာ၊ သည်။ သာဓု၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ပဗ္ဗဇာယ၊ ရဟန်း
 အဖြစ်၌။ ရုစိံ၊ နှစ်သက်ခြင်းကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ၍။ ဥယျာနံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။
 တတ္ထ၊ ၌။ ဒိဝသဘာဂံ၊ နေအဖို့ကို။ ခေပေတွာ၊ ကုန်စေ၍။ မင်္ဂလပေါက္ခ
 ရဏီတိရေ၊ မင်္ဂလာ ရေကန်နား၌။ နိသိန္နော၊ လျက်။ ကပ္ပကဝေသံ၊ ဆေတ္တာ
 သည် အသွင်ကို။ ဂဟေတွာ၍။ အာဂတေန၊ သော။ ဝိသုကမေဒုဒေဝပုတ္တေ
 န၊ ဝိသုကြုန်နတ်သားသည်။ အလင်္ကတပုဋိယတ္တော၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်
 စပ်သည်။ ဟုတွာ၍။ ရာဟုလဘဒ္ဒကဿ၊ ရာဟုလဘဒ္ဒမင်းသား၏။ ဇာတ

သာသနာ၊ ပွားတော်မူသော သတင်းစကားကို။ သုတံဘူ၍။ ပုတ္တသိနေဟဿ၊ သား၌ချစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဂေဟသိတပေမတဏှာ၏။ ဗလဝဘာဝံ၊ အားကြီးသည်အဖြစ်ကို။ ဥ တံဘူ၍။ ယာဝံ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ ဣမံဗန္ဓနံ၊ ဤဂေဟသိတပေမတဏှာဟူသော အနှောင်အဖွဲ့သည်။ နဝဗုတိ၊ မတိုးပွားသေး။ တာဝဒေဝ ထိုမတိုးပွားမီလျှင်။ နံဗန္ဓနံ၊ ထိုဂေဟသိတပေမတဏှာဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ကို။ ဆိန္ဒိယာမိ၊ ဖြတ်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတံ၊ ၍။ သာယံ၊ ညချမ်းအခါ၌။ နဂရံ၊ နေပြည်တော်သို့။ ပဝိသန္တော၊ ဝင်တော်မူသည်။ ဟုတံ၊ သော်။

ဂါထာနက်။ ။ဘောတိယောသခိနိယော၊ အို-သူငယ် သူငယ်ချင်းမတို့။ ယဿမာတုယာ၊ အကြင်အမိအား။ ဤဒိသော၊ ဤသို့သဘောရှိသော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီးရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ သဗ္ဗဖာလိ ဖုလ္လော၊ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင်ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော။ သာလရာဇာဝိယစ၊ အင်ကြင်းပင်မင်းကဲ့သို့၎င်း။ ဒေဝရာဇာဝိယစ၊ သိကြားနတ်မင်းကဲ့သို့၎င်း။ အကိဝိရောစမာနော၊ အလွန်တင့်တယ်သော။ အယံပုတ္တော၊ ဤသားကောင်းရတနာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာမာတာ၊ ထိုသားကောင်းအမိသည်။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီး ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်သော အင်ကြင်းပင်မင်းကဲ့သို့၎င်း သိကြားနတ်မင်းကဲ့သို့၎င်း အလွန်တင့်တယ်သော။ ဣမံပုတ္တံ၊ ဤရွှေတုံးရွှေခဲရွှေမရဲသော သားကောင်းရတနာကို။ ဒိသံ၊ တစိမ့်စိမ့်ကြည့်၍။ သဗ္ဗသောကပရိဋ္ဌာဟဂူပသန္တဝသေန၊ အလုံးစုံ စိုးရိမ်ခြင်း ပူပန်ခြင်း ငြိမ်းသေည်၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗတံ၊ ငြိမ်းသောစိတ်ရှိသည်။ သိယာနုနု၊ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်တုံလော။ ယဿပိတုနော၊ အကြင်အဘအား။ ဤဒိသော၊ ဤသို့ သဘောရှိသော သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်ကြီး ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ သဗ္ဗဖာလိဖုလ္လော၊ သော။ သာလရာဇာဝိယစ၊ ၎င်း။ ဒေဝရာဇာဝိယစ၊

(၂၆၀)

အဋ္ဌသာလိန်အဋ္ဌကထာနိကာယ

၎င်း။ အတိဝိရောစမာနော၊ သော။ အယံပုတ္တော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။
 သောပိတာ၊ သည်။ ဤဒိသံ၊ သော။ ဣမံပတ္တိ၊ ကိ။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗသောက
 ပရိဋ္ဌာဟဂူပသန္တဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗုတော၊ သည်။ သိယာနု၊ တုံလော။
 ယဿာနာရိယာ၊ အကြင်မယားအား။ ဤဒိသော၊ သော။ သဗ္ဗဖာလိ
 ဖုလ္လော၊ သော။ သာလရာဇာဝိယစ၊ ၎င်း။ ဒေဝရာဇာဝိယစ၊ ၎င်း။ အတိ
 ဝိရောစမာနော၊ သော။ အယံပတိ၊ ဤလင်သည်။ အတ္ထိ၊ ဧ။ သာနာရိ၊ ထို
 လင်ကောင်း မယားသည်။ ဣမံပတိ၊ ဤရွှေတုံး ရွှေခဲ ရှုမရသော
 လင်ကောင်းရတနာကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ သဗ္ဗသောက ပရိဋ္ဌာဟဂူပသန္တ
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ နိဗ္ဗုတော၊ သည်။ သိယာနု၊ တုံလော။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ကိသာဂေါတမိယာနာမ၊ ကိသာဂေါတမိ အမည်
 ရှိသော။ ပိတုတ္ထာဓိတာယ၊ ဦးရိုးတော်သွီးသည်။ ဘာသိတံ၊ သိအပ်သော။
 ဣမံဂါထံ၊ ဤသီချင်းဂါထာကို။ သုတု၊ ရှိ။ “အဟံ၊ ငါ့ကို။ ဣမာယ၊
 ဤ ကိသာဂေါတမိသည်။ နိဗ္ဗုတပဒံ၊ နိဗ္ဗုတဟူသော ပုဒ်ကို။ ဝါ၊
 ငြိမ်းခြင်းအနက်ကို ဟောသောပုဒ်ကို။ သာဝိတော၊ ကြားစေအပ်၏”။
 ဣတိ၊ ဤသို့နုလုံးသွင်းတော်မူ၍။ ဂိဝတော၊ လည်တော်မူ။ သတသဟဿဂ္ဂ
 နိကံ၊ အဖိုးတသိန်းထိုက်သော။ မုတ္တာဟာရံ၊ ပုလဲသွယ်ကို။ မုတ္တိတု၊ ချွတ်၍။
 တဿာ၊ ထိုကိသာဂေါတမိအား။ ပေသေတု၊ ပို့စေ၍။ အတ္တနော၊ ဧ။
 ဘဝနံ၊ နန်းတော်သို့။ ပဝိသိတု၊ ရှိ။ သိရိသယနေ၊ အသရေရှိသော အိပ်ရာ၌။
 နိသိန္နော၊ လျက်။ နိဒ္ဒါဝေဒေန၊ အိပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ နာဠကာနံ၊ အငြိမ့်
 သည်မ ကိုယ်လုပ်မောင်းမတို့၏။ ဝိပုကာရံ၊ ဖောက်ပြန်သော အမှုအရာကို။
 ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ နိဗ္ဗိန္ဒဟဒယော၊ ငြီးငွေ့သော နှလုံးရှိသည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ဆန္ဒံ၊ ဆန္ဒ
 အမတ်ကို။ ဥဋ္ဌာပေတု၊ ထစေ၍။ ကဏ္ဍကံ၊ ကဏ္ဍကမြင်းကို။ အာဟရာ
 ပေတု၊ ဆောင်စေ၍။ ကဏ္ဍကံ၊ ကို။ အာရယျ၊ တက်စီး၍။ ဆန္ဒသဟာယောဝ၊
 ဆန္ဒသာလျှင် အဘော်ရှိသည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ဒသသဟဿိလောကဓာတုဒေဝ
 တာဟိ၊ သောင်းလောကဓာတ် နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ ကတပရိဝါရော၊ ပြုအပ်
 သော အခြံအရံရှိသည်။ ဟုတု၊ ရှိ။ ပဟာဘိနိက္ခမနံ၊ မြတ်သော တောထွက်
 ခြင်းကို။ နိက္ခမိတု၊ ရှိ။ တေနေဝရတ္တာဝသေသေန၊ ထိုညွှန်ကြွင်းဖြင့်
 သာလျှင်။ တိဏိမဟာရဇ္ဇာနိ၊ ကပိလဝတ်၊ ဒေဝဒဟ၊ ကောလိယဟု ဆိုအပ်

နိဒါနကထာ

သော သုံးပြည်ထောင်တို့ကို။ အတိကမ္မာလွန်၍။ အနာမာနဒိတိရော၊ အနော
 မာမြစ်ကမ်း၌။ ပဗ္ဗဇိတော၍။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်သဖြင့်။ ဇာတကဟံ၊ ရာဇဂြိုဟ်
 ပြည်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ကြွတော်မူ၍။ တတ္ထ၊ ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်း
 အလို့ငှာ။ စရိတော၍။ ပဏ္ဍဝပဗ္ဗတပဗ္ဗာရော၊ ပဏ္ဍဝတောင်ဝှမ်း၌။ နိသီဒိသ္မာ၊
 ရန၍။ မဂဓရာဇေန၊ မဂဓတိုင်းကို အစိုးရသော ဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီးသည်။
 ရဇဇေန၊ မင်းစည်းစိမ်ဖြင့်။ နိမန္တိယမာနော၊ ဘိတ်အပ်သည်ဖြစ်၍။ တံ၊ ထိုမင်း
 စည်းစိမ်ကို။ ပဋိက္ခိပိတော၊ ပယ်တော်မူ၍။ ဗောဓိမဏ္ဍေ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌။
 သဗ္ဗညုတံ၊ သို့။ ပတော၊ ၍။ တဿ၊ ထိုဗိမ္ဗိသာရ မင်းကြီး၏။ စိတံ၊ နိုင်ငံသို့။
 အာဂမနတ္ထာယ၊ ကြွလာခြင်းအကျိုးငှာ။ တေန၊ ထို ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီး
 သည်။ ဂဟိတပဋိညော၊ ယူအပ်သော ဝန်ခံခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ အာဠာရဉ္စ၊
 အာဠာရရသေ့သို့၎င်း။ ဥဒကဉ္စ၊ ဥဒကရသေ့သို့၎င်း။ ဥပသကံ၊ ဗိတော၊ ကပ်၍။
 တေသံ၊ ထိုအာဠာရဥဒကတို့၏။ သန္တိကော၌။ အဓိဂတဝိသေသေန၊ ရအပ်
 သော သမာပတ်အထူးဖြင့်။ အပရိတုဋ္ဌော၊ မရောင့်ရဲသည်ဖြစ်၍။ ဆဗ္ဗဿာနိ၊
 ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ မဟာပဓာနံ၊ သည်းစွာသော ကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အားထုတ်
 ခြင်းကို။ ပဒဟိတော၊ အားထုတ်၍။ ဝိသာပုဏ္ဏမဒိဝသော၊ ကဆုန်လပြည့်
 နေ့၌။ ပါဇောဝ၊ နံနက်ကသာလျှင်။ သေနာနိဂမေ၊ သေနနိဂုံး၌။ သုဇာ
 တာယ၊ သေဋ္ဌေးသမီး သုဇာတာသည်။ ဒိန္နံ၊ လူအပ်သော။ ပါယာသံ၊ ဗန္ဓာ
 ဆွမ်းကို။ ပရိဘူတိတော၊ သုံးဆောင်၍။ နေရဉ္စရာယနဒိယာ၊ နေရဉ္စရာမြစ်၌။
 သုဝဏ္ဏပါတိ၊ ရွှေခွက်ကို။ ပဝါဟေတော၊ မျော၍။ နေရဉ္စရာယ၏။ တိရော၌။
 မဟာဝနသဏ္ဍေ၊ တောအုပ်ကြီး၌။ နာနာသမာပတ္တိဟိ၊ အထူးထူးသော
 သမာပတ်တို့ဖြင့်။ ဒိဝသဘာဂံ၊ နေ့အဖို့ကို။ ဝိတိနာမေတော၊ လွန်စေ၍။
 သာယနသမယေ၊ ညချမ်းအခါ၌။ သောတ္ထိယေန၊ မောင်ချမ်းသာသည်။
 ဒိန္နံ၊ လူအပ်သော။ အဋ္ဌတိဏမုဋ္ဌိ၊ မြက်ရှစ်ဆုပ်ကို။ ဂဟေတော၊ ၍။ ကာဠေ
 နနာဂရာဇေန၊ ကာဠနဂါးမင်းသည်။ အဘိတ္တုတဂုဏော၊ ချီးမွမ်းအပ်သော
 ခံကျူးစူးရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ ဗောဓိမဏ္ဍေသို့။ အာရယ၊ တက်၍။ တိဏာနိ၊
 မြက်ရှစ်ဆုပ်တို့ကို။ သန္တရိတော၊ ခင်း၍။ ဟာဝ၊ အကြင် ရွှေလောက်။
 မေ၊ ငါသည်။ အနုပါဒါယ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မလွဲလမ်းသည်ဟူ၍။
 အာသဝေဟိ၊ အာသဝေါတရားတို့မှ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ နဝိမုစ္ဆိသတိ၊

(၂၆၂)

အဋ္ဌသာဒလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မလ္လင်္ဂလတ်။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ ဣမံပလ္လင်္ဂံ၊ ဤထက်ဝယ် ပလ္လင်ကို။
 နသိနိဿာမိ၊ မဖျက်လတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိညံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။
 ကတော၊ ပြု၍။ ပါစိနဒိသာဘိမုခေါ၊ အရွှေအရပ်သို့ ရှေးရှု။ နိသိဒိတော၊
 နေ၍။ သူရိယေ၊ နေသည်။ အနတ္ထင်္ဂမိတေယေဝ၊ မဝင်မီလျှင်။ မာရဗလံ၊
 အထက်ကိုးယူဇနာ နှစ်ပတ် ဝဲယာ ဆယ်နှစ်ယူဇနာစီ နောက်မျက်နှာက
 စကြဝဠာ ဆိုက်အောင် မြားမြောင် သောသော ဖြင်ပေါ်ပြီးခိုင် မနိုင်
 ရေတွက် ခြပရွက်သို့ စစ်တက်လာသော မာရ်မင်းဗိုလ်ခြေကို။ ဝိမေိတော၊
 ဖျက်ဆီး၍။ ပဌမယာမေ၊ ဌှံ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏံ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်သို့။ မဇ္ဈိမ
 ယာမေ၊ ဌှံ။ စုတူပပါတဉာဏံ၊ စုတိပဋိသန္ဓေကို သိသောဉာဏ်သို့။ ပတော၊ ၍။
 ပစ္စိမယာမာဝသာနေ၊ ပစ္စိမယာမိ၏အဆုံး၌။ ဒသဗလစတုဝေသာရဇ္ဇာဒိ
 သဗ္ဗဗုဒ္ဓဂုဏာဒိမဏ္ဍိတံ၊ ဒသဗလဉာဏ်၊ စတုဝေသာရဇ္ဇဉာဏ် အစရှိသော
 ကုန်အောင်စုံသော ဘုရားကျေးဇူးတော်တို့ဖြင့် တန်ဆာ ဆင်အပ်သော။
 သဗ္ဗညုတဉာဏံ၊ ကို။ ပဋိဝိဇ္ဇန္တောယေဝ၊ ထိုးထွင်း၍ သိသည်ဖြစ်၍လျှင်။ ဣမံ
 အဘိဓမ္မနယသမ္ပန္နံ၊ ဤအဘိဓမ္မာနည်း သမုဒြာကို။ အဓိဂဉ္စိ၊ ရတော်မူပြီ။
 ဝေ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော နည်းဖြင့်။
 အာ၊ ထိုအဘိဓမ္မာ၏။ အဓိဂမနိဒါနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

မှတ်စုမ်း။ ။ ယဿာယန္တိ ဟိ ဣဒံ ဘိန္နသတ္တိသမဝေတနယဝသေန ဝုတ္တံ၊ ယထာ
 ဟိ သေတော ဓာဝတီတိတ္ထေ သာ သုနခေါ ဣတော ဌာနတော ဓာဝတီတိ ဝါ
 သေတော သေတဝဏ္ဏော ဂေါဏော ဓာဝတီတိ ဝါ သေတော သေတဝဏ္ဏော
 အသော ဓာဝတီတိ ဝါ သေတော သေတဝဏ္ဏော မနုဿော ဓာဝတီတိ-ဝါ
 အတ္ထော ဝိညာယတိ။ ဝေမိဓာပိ ယဿာ မာတုယာ အယန္တိ ဝါ ယဿ
 ဝိတုနော အယန္တိ ဝါ ယဿာ နာရိယာ အယန္တိ ဝါ အတ္ထော ဝိညာယတိ။
 တသ္မာ ယဿာယန္တိ ဣဒံ သေတော ဓာဝတီတိ ဣဒံ ဝိယ ဘိန္နသတ္တိသမဝေ
 တနယဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။ ။ မဏိဒိပ။

ဘိန္နသတ္တိသမဝေတောတိစ ဘိန္နာ သတ္တိ ယေသံ အနေက သဒ္ဓါနံ တေ ဘိန္န
 သတ္တယော။ သံ ဧကတော အဝေတနံ ပဝတ္တနံ သမဝေတော၊ ဘိန္နသတ္တိနံ
 သမဝေတော ဘိန္နသတ္တိသမဝေတော၊ ဘိန္နသတ္တိနံ အနေကသဒ္ဓါနံ ပဒသန္တိ
 ဝသေန သန္တိဓာနန္တိ အတ္ထော၊ အထဝါ သတ္တိယာ ဂုဏေန သံ ဧကတော
 အဝေတော ပဝတ္တနံ သတ္တိသမဝေတော၊ ဘိန္နာနံ ဝတ္ထုနံ သတ္တိသမဝေတော
 ဘိန္န သတ္တိသမဝေ တော တိ အတ္ထော။

နိဒ္ဒါနကထာ

(၂၆၈)

နေဝံ ဣမိနယထာဝတ္ထနယေန ဖြင့်။ အဓိဂတာဘိဓမ္မော၊ ရအပ်သိအပ်
 ပြီးသော အဘိဓမ္မာရှိသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မပေဘက်မပြန် ကိုယ်တော်
 တိုင်သာလျှင် သစ္စာဥေယျကို သိသောဘုရားမြတ်စွာသည်။ ကေမလ္လဓကေန၊
 တခုတည်းသော ထက်ဝယ်ဖြင့်။ နိသိန္နသတ္တာဟဉ္စ၊ နေတော်မူရာ သတ္တဘိ
 ကို၎င်း။ အနိမိသသတ္တာဟဉ္စ၊ မမှိတ်သောမျက်စိဖြင့် ရုပ်စောက်နေတော်မူရာ
 သတ္တာဟကို၎င်း။ စကံမနသတ္တာဟဉ္စ၊ စကြံကြွတော်မူရာ သတ္တာဟကို၎င်း။
 အတိက္ကမိတွာ၊ ချ်။ စတုတ္ထသတ္တာဟော၊ စတုတ္ထသတ္တာဟဉ္စ။ သံယဗ္ဗိ
 ဉာဏာဓိဂမေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရခြင်းဖြင့်။ အဓိ
 ဂတာရအပ် သိအပ်ပြီးသော။ အဘိဓမ္မံ၊ ကို။ ဝိစိနိတွာ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍။
 အပုဏ္ဏနိပိ၊ စတုတ္ထသတ္တာဟမံ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဇပါလ
 မုစလိန္န ရာဇာယတနေသု၊ ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင် ကျည်းပင် လင်းလွန်းပင်
 တို့၍။ တိဏိသတ္တာဟာနိ၊ သုံးသတ္တာဟတို့ကို။ ဝိတိနာမေတွာ၊ လွန်စေ၍။
 အဋ္ဌမေ သတ္တာဟော၊ အဋ္ဌမသတ္တာဟဉ္စ။ အဇပါလနိဂြောရေက္ခမ္ပလော၊ ချ်။
 နိသိန္နော၊ နေလျက်။ ဓမ္မဂမ္ဘီရတာ ပစ္စဝေက္ခဏေန၊ ဓမ္မ၏နက်နဲသည်၏အဖြစ်ကို
 ဆင်ခြင်သဖြင့်။ အပ္ပေ၊ ဆုက္ကတံ၊ တရားမဟော ကြောင့်ကြမဲ့ နေလိုသည်၏
 အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇမာနော၊ ရောက်သည်ဖြစ်၍။ ဒသသဟသိဗြဟ္မပရိဝါရေန၊
 သောင်းလောကဓာတ် ဗြဟ္မာအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သော။ သဟမ္ပတိ
 ဗြဟ္မာနာ၊ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည်။ အာယာစိတဓမ္မဒေသနာ၊ တောင်းပန်
 အပ်သော တရားဟောခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓစက္ခုနာ၊ အာသယာနုသယ
 ဉာဏ် ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်ဟု ဆိုအပ်သော ဗုဒ္ဓစက္ခုဖြင့်။ လောကံ၊
 လောကကို။ ဝေါလောကေတွာ၊ ကြည့်၍။ ဗြဟ္မာနော၊ ၏။ အဇ္ဈေသနံ၊
 တောင်းပန်ခြင်းကို။ အာဒါယ၊ ချ်။ “ကဿ၊ အဘယ်သူအား။ အဟံ၊ သည်။
 ပဌမံ၊ လက်ဦးစွာ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေယံ၊ နေ။ ဟောရအံ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်လတ်သည်ရှိသော်။ အာဠာရဒကာနံ၊ အာဠာရ၊
 ဥဒကထို၏။ ကာလကံတဘာဝံ၊ သေသည်အဖြစ်ကို။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ ပဉ္စဝဂ္ဂိ
 ယာနံ၊ ပဉ္စဝဂ္ဂိအမည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ဟူ၏။ ဗဟုပကာရတံ၊ ကျေးဇူး
 များသည်၏အဖြစ်ကို။ အနုဿရိတွာ၊ အဖန်တလဲလဲ အောက်မေ့၍။ အာ
 သနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ချ်။ ကာသိပုရံ၊ ကာသိတိုင်း ဗာရာဏသီပြည်သို့။ ဝတ္ထန္တော၊

(၂၆၄)

အဋ္ဌကထာနိဒ္ဒိယ

ပြောဆိုသည် ရှိသော်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ ဥပကေန၊ ဥပက
 နှင့်ကြီးနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ မန္တေတု၊ စကားပြော၍။ အာသာဠိပုဏ္ဏမဒိဝသေ၊
 ဝါဆိုလပြည်နှင့်။ ဣသိပတနေ၊ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ သားက၊ ဣသိတို့၏
 ဆက်ဆံကျရာဖြစ်သော။ မိဂဒါယေ၊ မိဂဒါဝန်တော်၌။ ပဉ္စဝဂ္ဂိယာနံ၊ တို့၏။
 ဝသနဌာနံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ အနန္တဝိကေန၊ မလျောက်ပတ်သော။
 သမုဒါစာရေန၊ အာဝုသောဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းဖြင့်။ သမုဒါစရန္တေ၊
 ခေါ်ဝေါ်ကုန်သော။ တေ၊ ထိုပဉ္စဝဂ္ဂိရဟန်းတို့ကို။ သညာပေတွာ၊ ဘုရား
 အဖြစ်ကိုသိစေ၍။ “ဓမ္မစက္ကံကို။ ပဝတ္တေန္တော၊ ဟောတော်မူသည်ရှိသော်။
 အညာတကောဏှညတ္ထေရပမုဒါ၊ အညာတကောဏှညထေရ် အမှူးရှိကုန်
 သော။ အဋ္ဌာရသဗြဟ္မကောဋိယော၊ တဆယ်ရှစ်ကုဋေသော ဗြဟ္မာတို့ကို။
 အမတပါနံ၊ သစ္စာလေးပါးတည်းဟူသော အမြိုက်သေကို။ ပါယေသိ၊ သောက်
 စေတော်မူပြီ။ ဝေ၊ သို့။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနာ၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနံ၊ ဓမ္မစက္ကာတရား
 ဟောတော်မူသည်ကို။ ယာဝအန္တောကရိတွာ၊ အတွင်းပြု၍။ ဒေသနာနိဒ္ဒါနံ၊
 ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဣ၊ ဤအဋ္ဌကထာ
 ၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္တာပေပန၊ အကျယ်ကိုကား။ သာဠကထာ
 နံ၊ အဋ္ဌကထာနှင့်တကွ ကုန်သော။ အနိယပရိယေသနံ၊ ပဗ္ဗေသုတ္တာဒိနံ၊
 အရိယပရိယေသနသုတ် ပဗ္ဗေသုတ် အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိ
 တဗျော၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ဝေဇ္ဇမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ အဓိဂမနိဒါနဒေသနာ
 နိဒ္ဒါနံ၊ သပုဏ္ဏာ၊ အဓိဂမနိဒါနိဒ္ဒါ၊ ဒေသနာနိဒ္ဒါနိဒ္ဒါနှင့် ပြည့်စုံသော။ အဿ
 အဘိဓမ္မဿ၊ ၏။ အပရာနိပိတပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒုရေနိဒါနံ၊ ၎င်း။
 အဝိဒ္ဓရေနိဒါနံ၊ ၎င်း။ သန္တိကေနိဒါနံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဏိကုန်သော။
 နိဒါနာနိတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသော နိဒါနိဒ္ဒါတို့တွင်။
 ဒီပင်္ကရပါဒမူလတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ တုသိတပုရ-တုသိတပုရံ၊ ကို။ ယာဝ
 အန္တောကရိတွာ၊ ၍။ ဒုရေနိဒါနံကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ တုသိတပုရတော၊ မှ။
 ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဗောဓိမဏှာ-ဗောဓိမဏှံ၊ ကို။ ယာဝ-အန္တောကရိတွာ၊ ၍။
 အဝိဒ္ဓရေနိဒါနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ “ကေသမယံဘဂဝါ၊ ပ။ အဘိဓမ္မကထေ
 သိ” တိ၊ ကထေသိဟူသော။ ဂါမဝါသိသမုဒဒေဝတ္ထေရေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ သော။

နိဒါနကထာ

(၂၆၅)

(ထည့်)။ ဣဒံနိဒါနံ၊ ဤနိဒါနိနံ။ အဿအဘိဓမ္မဿ၊ ၎ံ။ သန္တိကေနိဒါနံ၊ သန္တိကေနိဒါနိနံ။ ယာယနိဒါနကထာယ၊ အကြင် နိဒါနိနံစကားဖြင့်။ အဘိဓမ္မဿ၊ ၎ံ။ ဗုဒ္ဓဘာသိတဘာသိဒ္ဓိ၊ ဘုရားဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်၏ ပြီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎ံ။ တာဝ၊ အဘိဓမ္မာ၏ အနက်ကိုပြုသည်မှ လက်ဦး အစဉ်။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်အပ်သော။ အယံ-ဤဒိသာ၊ ဤသို့သဘော ရှိသော။ အဘိဓမ္မဿ၊ ၎ံ။ ဗုဒ္ဓဘာသိတဘာသိဒ္ဓိ၊ ဘုရားဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်၏ ပြီးခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ မဏ္ဍလာရာမဝါသီ တိဿဘူတိတ္ထေ ရောတိ အာဒိကာ၊ မဏ္ဍလာရာမဝါသီတိဿဘူတိတ္ထေရော ဟူသောစကား လျှင် အစရှိသော။ ဣဒမဿ သန္တိကေနိဒါနန္တိပရိယောသာနာ၊ ဣဒမဿသန္တိ ကေနိဒါနံ ဟူသောစကားလျှင် အဆုံးရှိသော။ နိဒါနကထာ၊ နိဒါနိနံစကား သည်။ တောဝတာ၊ ဤရွှေ့၍မျှသော စကားအစီအစဉ်ဖြင့်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ဥဿုံ မကြွင်း ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်လေပြီ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ “အယံတာဝနိဒါနကထာ-ယာယ အဘိဓမ္မဿ ဗုဒ္ဓဘာသိတဘာ သိဒ္ဓိတိ အတ္ထယောနော ကာတဗ္ဗာ” ဟူသော ငိုကားကိုမြော်၍ တောဝတာနိဋ္ဌိ တာ စွက်၍ ဤအနက်ကိုဖော်သည်။ နိဒါနိတိ ဒေသနံ ဒေသကာလာဒိဝသေန အဝိဒိတံ ဝိဒိတံ ကတ္တာ နိဒေယတိတိ နိဒါနံ၊ ကိန္တံ၊ တေနသမယေနာတိ အာဒိစ ကေသမယန္တိ အာဒိစ၊ ဣဒမဿမဏ္ဍလာရာမဝါသီတိဿဘူတိတ္ထေရော။ ပ၊ ဣဒမဿ သန္တိကေနိဒါနန္တိ ဝစနမေဝါဒိပေတံ။ တတာစ ဝုတ္တံ မဟေထိနာ ဘာသိတတ္ထဿ သံသိဒ္ဓိ နိဒါနေနစ ဒိဝိတာတိ။ ဒေသကာလာဒိ ဒေသနာ ကာရဏံ ကထိယတိ တောယာတိ ကထာ၊ နိဒါနဉ္စ တံကထာစာတိ နိဒါန ကထာ၊ အထဝါ နိဒေတိ ဒေသနံ နိဗ္ဗတ္တတိတိနိဒါနံ၊ နိဒေတိဝါ နိဗ္ဗတ္တတိ တောယ ဒေသနာယာတိ နိဒါနံ၊ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဒေသကာလာဒိစ၊ နိဒါ နဿ ကထာ နိဒါနကထာ၊ ယထာဝုတ္ထဝစနမေဝ။

နိဒါနကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

အဋ္ဌကထာ - နိဒါနကထာ

(၂၆၆)

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ

တိကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ

ယသ္မိံ ကာလေ၊ အကြင်အခါ၌။ နိဒါနကထာ၊ နိဒါန်းစကားကို။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်အပ်ပြီ။ တဿ၊ နိဒါနဝစနကလယ၊ ထိုနိဒါန်းစကားကို ဆိုရာကလ၏။ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ဣဒါနိဣမသ္မိံ ကာလေ၊ ဤအခါ၌။ “ဣတိ မေ ဘာသမာနဿ၊ အဘိဓမ္မကထံ ဣမံ။ အဝိက္ခိတ္တာ နိသာမေထ၊ ဒုလ္လဘာဟိ အယံကထာ” တိ၊ အယံကထာ ဟူသော။ ဝေဇ္ဇမာယ ဂါထာယ၊ ဤ ဂါထာဖြင့်။ ပဋိညာတာယ၊ ဝန်ခံအပ်ပြီးသော။ အဘိဓမ္မကထာယ၊ အဘိဓမ္မာ ကထာကို။ ကထနောကာသော၊ ဖွင့်ခြင်း၏ အခွင့်သည်။ သမ္ပတ္တော၊ ကောင်းစွာရောက်လတ်ပြီ။ တတ္ထတသ္မိံ အဘိဓမ္မကထန္တိဝစနေ၊ ထိုအဘိဓမ္မ ကထံ ဟူသောစကား၌။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီအာဒိနိ၊ ဓမ္မ သင်္ဂဏီအစရှိကုန်သော။ သတ္တပုကရဏာနိ၊ ခုနစ်ကျမ်းတို့သည်။ အဘိဓမ္မော နာမ၊ အဘိဓမ္မာမည်၏။ ဓမ္မသင်္ဂဏီပိ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီသည်လည်း။ စိတ္တုပ္ပါဒ ကဏ္ဍာဒိနိ၊ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ စတ္တာရိ ကဏ္ဍာနိ၊ လေးကဏ္ဍတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍမ္ပိ၊ စိတ္တုပ္ပါဒ ကဏ္ဍသည်လည်း။ မာတိကာပဒဘာဇနီယဝသေန၊ မာတိကာ၊ ပဒဘာဇနီ တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ မာတိကာ၊ မာတိ ကာသည်။ အာဒိ၊ အစသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သာပိ၊ ထိုမာတိကာသည်လည်း။ တိကမာတိကာ၊ ၎င်း။ ဒုကမာတိကာ၊ ၎င်း။ ဣတိ ဣမိနာ၊ ဘေဒေန၊ ဖြင့်။ ဒုဝိဓာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ တို့တွင်။ တိကမာတိကာ၊ သည်။ အာဒိ၊ အစ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တိကမာတိကာပိ၊ ၌လည်း။ ကုသလတ္တိကံ၊ သည်။ အာဒိ၊ အစသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကုသလတ္တိကေပိ၊ ၌လည်း။ ကုသလာဓမ္မာတိ ဣဒံပဒံ၊ သည်။ အာဒိ၊ အစသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ကုသလာဓမ္မာ ဟူသောပုဒ်၏ အစပုဒ်ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ဂါထာနက်။ ။ ဣတော ကုသလာဓမ္မာတိပဒတော၊ ဤ ကုသလာဓမ္မာ ဟူ သောပုဒ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ (တနည်း)။ ဣတော ဣဒံကုသလာဓမ္မာကိ

ပဒါ ဤကုသလာဓမ္မာဟူသော ပုဒ်ကို။ ပဋ္ဌာယ အာဒိံ ကတွာ အစ ပြု၍။ ဝုစ္စမာနံ ဆိုအပ်လတံသော။ ဂမ္ဘိရံ၊ နက်နဲသော။ ဣမံအဘိဓမ္မ ကထံ၊ ဤ အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာကို။ သာဝေေါ၊ သူတော်ကောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ဧကဂ္ဂါ၊ တခုတည်းသောအာရုံ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ သာဓု မေုလျော့လွှတ်ကင်း ချွတ်ယွင်းခြင်းမရှိ သတိပညာဖြင့် ထိန်းကျောင်း လျက် ကောင်းမွန်စွာ။ နိသာမေထ၊ နာလင့်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ပဋိညာဉ်အပြီးတည်း။

၁။ တာဝါ အတ္တသံဝဏ္ဏနာကို မပြုမီ လက်ဦးအစုထိုအတ္တသံဝဏ္ဏနာ၏ အခြေပါဒ ဥပစာရကိုဆိုဦးအံ့။ “ကုသလာ ဓမ္မာ၊ အကုသလာ ဓမ္မာ၊ အဗျာ ကတာဓမ္မာ” တိ၊ အဗျာကတာဓမ္မာဟူသော။ အယံတိကော၊ ဤတိက်သည်။ အာဒိပဒေန၊ ကုသလာဓမ္မာဟူသော အစပုဒ်ဖြင့်။ လဒ္ဒနာမော၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ ကုသလတ္တိကောနာမ၊ ကုသလတိက်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တီသုပိပဒေသု၊ သုံးပုဒ်လုံးတို့၌လည်း။ (ဝါကျကို ပဒယူ)။ ဝေဒနာသဒ္ဓဿ၊ ဝေဒနာသဒ္ဓါ၏။ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန၊ ထိုသုံးပုဒ် လုံး၌ရှိသော ထိုသုံးပုဒ်လုံး၏ အစိတ်ဖြစ်သော ဝေဒနာ သဒ္ဓါဖြင့်။ လဒ္ဒ နာမော၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ (ထည့်)။ “သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပ ယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာဓမ္မာ” တိ၊ ဓမ္မာဟူသော။ အယံတိကော၊ ဤတိက် သည်။ သပ္ပပဒေဟိ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့ဖြင့်။ လဒ္ဒနာမော၊ ရအပ်သောအမည် ရှိသော။ ဝေဒနာတ္တိကောနာမ၊ ဝေဒနာတိက်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ သမံ ဝုတ္တံ ဌိတော မဂ္ဂဖလေသု အရိယသံဘောကဲ့သို့တည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား သမံဝုတ္တံ ဌိတော မဂ္ဂဖလေသု အရိယသံဘော၌ ရှေးဝဲမှူး မတ် အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် အဖြစ်သော တိဖလ တိကဋက အစရှိသော အစိတ်ဖြင့် အပေါင်းဖြစ်သောအမှုန်ကို ညွှန်အပ်သကဲ့သို့၎င်း အရိယသံဘာ၏ အစိတ်ဖြစ်သော မဂ္ဂဋ္ဌာန် ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဖြင့် အပေါင်းဖြစ်သော အရိယာ သံဘာကို ညွှန်အပ်သကဲ့သို့၎င်း ထိုအတူ ဤတိတ်၌လည်း သုံးပုဒ်တို့၏ အစိတ် ဖြစ်သော ဝေဒနာသဒ္ဓါဖြင့် အပေါင်းဖြစ်သော ဤတိတ်ကို ညွှန်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဤတိတ်သည် သမ္ပလဒ္ဓနာမတိတ် မည်၏ ဟူလိုသည်။

(၂၆၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေဠုမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဆိုအပ် ပြီးသော အပြားရှိသော နည်းဖြင့်။ တာဝါရှေးဦးစွာ။ အာဒိပဒဝသေနဝါ၊ အစပုဒ်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗပဒဝသေနဝါ၊ အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တိက ဒုကာနံ၊ တိက် ဒုက်တို့၏။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သဗ္ဗေဝါအလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေတိကဒုကာ၊ ဤတိက်ဒုက်တို့ကို။ ပဉ္စဒသဟိ၊ တဆယ့်ငါးပါးကုန်သော။ ပရိစ္ဆေဒေဟိ၊ အပိုင်းအခြားတို့ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ပိုင်းခြား မှတ်သားအပ် ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ တိကာနံ၊ တို့၏။ ဧကော၊ သော။ ပရိစ္ဆေဒေ၊ အပိုင်း အခြားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုကာနံ၊ ဒုက်တို့၏။ စတုဒ္ဒသ၊ တဆယ့် လေးပါးကုန်သော။ ပရိစ္ဆေဒေ၊ အပိုင်းအခြားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဟေတုဓမ္မာ၊ န ဟေတုဓမ္မာ” တိ အာဒယော၊ ဟေတုဓမ္မာ၊ န ဟေတုဓမ္မာ ဟူသော ဒုက်လျှင် အစရှိကုန်သော။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန် သော။ ဒုကာ၊ ဒုက်တို့ကို။ ဂန္ထတောစ၊ သဒ္ဓါအားဖြင့်၎င်း။ အတ္ထတောစ၊ အနက်အားဖြင့်၎င်း။ အညမညသမ္ပန္နေန၊ အချင်းချင်းစပ်ခြင်းဖြင့်။ ကဏ္ဍိကာ ဝိယ၊ ပန်းထွတ် ပန်းချက်တို့ကဲ့သို့၎င်း။ ဗုဒ္ဓာဝိယ၊ ပန်းလက် စသည်တို့၌ တည်သော ပန်းစသည်တို့၏ အပေါင်းတို့ကဲ့သို့၎င်း။ ဟုတွာ၍။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ဟေတုဂေါစ္စကော”တိ၊ ဟေတုဂေါစ္စက ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ-ဝုစ္စန္တိ မိန့်အပ်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုဟေတုဂေါစ္စကမှ။ အပရေ၊ ကုန်သော။ “သပ္ပစ္စယာဓမ္မာ၊ အပ္ပစ္စယာဓမ္မာ”တိ အာဒယော၊ သပ္ပစ္စယာ ဓမ္မာ၊ အပ္ပစ္စယာဓမ္မာ ဟူသော ဒုက်လျှင် အစရှိကုန်သော။ သတ္တ၊ ခုနစ် ပါးကုန်သော။ ဒုကာ၊ တို့ကို။ အညမည၊ အချင်းချင်း။ အသမ္ပန္နာ၊ မစပ်ကုန် သည်။ ဟုတွာ၍။ ဧဝလံ၊ သက်သက်။ အညေဟိ၊ စူဠန္တရဒုက်မှ တပါးကုန် သော။ ဟေတုဒုကာဒိဟိ၊ ဟေတုဒုက် အစရှိသည်တို့နှင့်။ (ထည့်)။ ဒုက သာမညတော၊ ဒုက်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥစ္စိနိတွာ ဥစ္စိနိတွာ၊ ရှေးစု ရှေးစု၍။ ဝိသုဝိသု၊ အသီးအသီး။ ဂေါစ္စကန္တရေ၊ ဂေါစ္စကတို့၏အကြား၌။ ဌပိတတ္တာစ၊ ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အညေဟိ၊ စူဠန္တရဒုက်မှ တပါးကုန်သော။ မဟန္တရဒုကေဟိ၊ သာရမ္ပဏဒုက် အစရှိသော မဟန္တရဒုက်တို့အောက်။ စူဠကတ္တာစ၊ ငယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

၎င်း။ စူဠန္တရဒုကာ၊ စူဠန္တရဒုကံ မည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

••••• ဣ။ ဂေါစ္စကာနံ အန္တရေဌပိတာ ဒုကာ အန္တရဒုကာ၊ သာရမ္မဏဒုကာဒိဟိ မဟန္တရဒုကောဟိ စူဠာစ တေ အန္တရဒုကာစာတိ စူဠန္တရ ဒုကာဟုပိ။

တတော၊ ထိုစူဠန္တရဒုကံမှ။ ပရံ၊ ဌ။ အာသဝဒုကာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဆန္ဒ၊ ခြောက်ဒုကံတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာသဝဂေါစ္စကော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမြို့။ သံယောဇနဒုကာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ သံယောဇနဂေါစ္စကော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမြို့။ ဂန္ထဩဗယောဂနိဝရဏ ဒုကာဒိနံ၊ ဂန္ထဒုကံ ဩဗဒုကံ ယောဂဒုကံ နိဝရဏဒုကံစသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ထဩဗယောဂ နိဝရဏ ဂေါစ္စကော၊ ဂန္ထဂေါစ္စက ဩဗဂေါစ္စက ယောဂဂေါစ္စက နိဝရဏ ဂေါစ္စကတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ ပရာမာသ ဒုကာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ငါးဒုကံတို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပရာမာသဂေါစ္စကော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သတ္တကုန်သော။ ဂေါစ္စကော၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုပရာမာသဂေါစ္စကမှ။ ပရံ၊ ဌ။ “သာရမ္မဏာမံမ္မာ”တိ အာဒယော၊ ကုန်သော။ စတုဒ္ဓသ၊ ကုန်သောဒုကံတို့သည်။ မဟန္တရဒုကာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ။ (လိက်)။ ဥပါဒါနဒုကာဒယော၊ ကုန်သော။ ဆဒုကာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒါနဂေါစ္စကောနာမ၊ မည်၏။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ။ ကိလေသ ဒုကာဒယော၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌဒုကာ၊ တို့သည်။ ကိလေသဂေါစ္စကောနာမ၊ မည်၏။ တတော၊ မှ။ ပရံ၊ ဌ။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဒုကာဒယော၊ ကုန်သော။ အဋ္ဌာရသဒုကာ၊ တို့သည်။ အဘိဓမ္မမာတိကာယ၊ ၏။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဌပိတတ္တာ၊ ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပိဋ္ဌိဒုကာနာမ၊ မည်ကုန်၏။ (အဘိဓမ္မမာတိကာယ ပိဋ္ဌိ ပရိယောသာနေ ဌပိတာ ဒုကာ ပိဋ္ဌိဒုကာဟုပိ)။ ပန၊ အထူး။ “ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဓမ္မာ၊ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနောမံမ္မာ”တိ အာဒယော၊ ဓမ္မာဟူသော ဒုကံလျှင် အစရှိကုန်သော။ ဒွါစတ္တာလီသဒုကာ၊ ဟို့သည်။ သုတ္တန္တိကဒုကာနာမ၊ ကုန်၏။ ဝေဠုမိနာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဃော၊ အလုံးစုံ

လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေတိကဒုကာ၊ ဣက္ခိပဉ္စဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ပရိစ္ဆေဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပန၊ အဖ္ဋိတပါးကိုဆိုအံ့။ ဧဝံဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝဝတ္ထိတာ၊ ကုန်သော။ ဧတေ တိကဒုကာ၊ တို့သည်။ သပ္ပဒေသနိပ္ပဒေသဝသေန၊ တိက်ဒုက်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ကြွင်းကျန်သော အစိတ်သော တိက်ဒုက်၊ တိက်ဒုက်ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ကြွင်းကျန်သော အစိတ် ရှိမရှိသော တိက် ဒုက်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒေဝ၊ ကုန်သော။ ဧကောဋ္ဌာသာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဧတေသု၊ ထိုတိက်ဒုက်တို့တွင်။ နဝတိကာ၊ တို့သည် ၎င်း။ ဧကသတ္တတိဒုကာစ၊ တို့သည်၎င်း။ သပ္ပဒေသာနံ၊ တိက်ဒုက်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ကြွင်းကျန်သော အစိတ်ရှိကုန်သော။ ရူပါ ရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ သိမ်းဆည်းအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သပ္ပဒေသာနာမ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ။ အဝသေသာ၊ ကိုးပါးသောတိက်ဒုက်ဆယ်တပါးသော ဒုက်တို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ တေရသတိကာ၊ တဆယ့်သုံးတိက်တို့သည်၎င်း။ ဧကသတ္တတိဒုကာစ၊ တို့သည်၎င်း။ နိပ္ပဒေသာနာမ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

သပ္ပဒေသ နိပ္ပဒေသ အဓိပ္ပါယ်။ ပဒိဿတိ ဧတေန သမုဒါယောတိ ပဒေသော၊ ဧတေန အဝယဝေန၊ ဖြင့်။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းကို၊ ပဒိဿတိ၊ ညွှန်အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ညွှန်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောအဝယဝေ၊ သည်။ ပဒေသော၊ မည်၏။ ဤသို့သော ဝစနတ်ဖြင့် ပဒေသသဒ္ဓါသည် အသင်္ဂဟိတဖြစ်သောအစိတ် သင်္ဂဟိတ ဖြစ်သော အစိတ် နှစ်ပါးသောအနက် သာမညကို ဟောရကား “သာမည ဇောတနာ ဝိသေသေ အဝတိဋ္ဌတိ၊ ဝိသေသတ္ထိနာစ ဝိသေသော အနုပယုဇ္ဇတိ” ဟူသော ပရိဘာသာကြောင့် လိုအပ်သော အပြားရှိသော အနက်ဝိသေသကို ပြုတော်မူလိုသော ဒီကာဆရာသည် “အသင်္ဂဟိတော ပဒေသော ယေသံ အတ္ထိ တေ သပ္ပဒေသာ” ဟု မိန့်သော်။ ယေသံ၊ အကြင် တိက်ဒုက်တို့အား။ အသင်္ဂဟိတော၊ တိက်ပုဒ် ဒုက်ပုဒ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော၊ ပဒေသော၊ ကြွင်းကျန်သော အစိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ။ ဧတေ၊ ထိုတိက်ပုဒ်ဒုက်ပုဒ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ကြွင်းကျန်သော အစိတ် ရှိသော တိက် ဒုက်တို့သည်။ သပ္ပဒေသာ၊ မည်ကုန်၏။ သပ္ပဒေသာ၊ တိက်ပုဒ် ဒုက်ပုဒ်တို့ဖြင့် မရေတွက်အပ်သော ကြွင်းကျန်သော အစိတ်ရှိသော တိက်ဒုက်တို့၊ အသင်္ဂဟိတော ပဒေသော ယေသံ နတ္ထိ တေ နိပ္ပဒေသာ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

တတ္ထ၊ ထိုသပ္ပဒေသတိက် ဒုက် နိပ္ပဒေသတိက် ဒုက်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ တိကေ သု၊ တိက်တို့တွင်။ ဝေဒနာတ္တိကော၊ ၎င်း။ ဝိတက္ကတ္တိကော၊ ၎င်း။ ပိဝိတ္တိကော၊ ၎င်း။ ဥပ္ပန္နတ္တိကော၊ ၎င်း။ အတိတတ္တိကော၊ ၎င်း။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာရမ္မဏတ္တိကာ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေနဝတိကာ၊ ဤကိုးပါးသောတိက်တို့သည်။ သပ္ပဒေသာနာမမည်ကုန်၏။ ဒုကေသု၊ တို့တွင်။ ဟေတုဂေါစ္စကာဒိနံ၊ ကုန်သော။ ဥပါဒါနဂေါစ္စက ပရိယောသာနာနံ၊ ကုန်သော။ နဝန္တံ၊ ကုန်သော။ ဂေါစ္စကာနံ၊ တို့၏။ ပရိယောသာနေ၊ ဌံ။ တယော-တယော၊ ကုန်သော။ ဒုကာ၊ တို့၎င်း။ ကိလေသဂေါစ္စကပရိယောသာနေ၊ ကိလေသဂေါစ္စကအဆုံး၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒုကာ၊ တို့၎င်း။ “စိတ္တသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ၊ စိတ္တသံသဋ္ဌာ ဓမ္မာ၊ စိတ္တဝိသံသဋ္ဌာ ဓမ္မာ” တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဒေ၊ ကုန်သော။ မဟန္တရဒုကာ၊ တို့၎င်း။ သုတ္တန္တိကဒုကေသု၊ တို့တွင်။ အဓိဝစနဒုကံ၊ ၎င်း။ နိရုတ္တိဒုကံ၊ ၎င်း။ ပညတ္တိဒုကံ၊ ၎င်း။ နာမရူပဒုကံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေစတ္တာရောဒုကော၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ခြုံ။ အဝေသသာ၊ လေးဒုကံတို့မှ ကြွင်းကုန်သော။ အဋ္ဌတိ သဒုကာစ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတေကေသတ္တတိဒုကာ၊ တို့သည်။ သပ္ပဒေသာနာမမည်ကုန်၏။ ဝုတ္တာဝသေသာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်သော။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တိကဒုကာ၊ တို့သည်။ နိပ္ပဒေသာ၊ မည်ကုန်သော။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ဣဒါနိ၊ ထိုအဋ္ဌကမာ၏ အခြေပါဒ ဥပစာရစကားကို ဆိုရာကာလ၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဤအခါ၌။ “ကုသလာဓမ္မာ” တိအာဒိနံ၊ ကုသလာဓမ္မာ ဟူသောပုဒ်လျှင် အစရှိကုန်သော။ မာတိကာပဒါနံ၊ မာတိကာပုဒ်တို့၏။ အယံ၊ ဤဆိုလတုံသော။ အနုပုဗ္ဗဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော ပုဒ်၏အဖွင့်သည်။ ဟေသတိ၊ ဖြစ်လတုံ။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ကုသလသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာရောဂျာနဝဇ္ဇေဆကသုခဝိပါကေသု၊ အနာကင်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသောအနက် အပြစ်ကင်းသောအနက် လိမ္မာသောအနက် အလိဂ်အိအပ်သော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသောအနက် တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ အံ။ အယံကုသလသဒ္ဓေါ၊ သည်။ “ကစိန္တောတော။ ပ။ အနာမယ” န္တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ အာ-ပ-ဂျေ၊ အနာ

(၂၇)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကင်းသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။
 ဘောတော၊ အရှင်အား။ ကုသလံ၊ အနာကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။
 အတ္ထိနု၊ ရှိပါ၏လော။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ဘောတော၊ အား။ အနာမယံ၊ အနာ
 ကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိနု၊ ၏လော။ (တနည်း)။ ကစ္စိ၊ နည်း။
 ဘောတော၊ အား။ အနာမယံ၊ ဆင်းရဲကင်းပါ၏လော။ “ကတမောပန။
 ပ။ အနဝဇ္ဇော” တိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ “အပရံ ပန ဘန္တေ။ပ။ ဓမ္မေသု” တိစ၊
 ဟူ၍၎င်း။ ဣတိဝေမာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသော သုံးပုဒ်တို့၌။ အနဝဇ္ဇော၊ အပြစ်
 ကင်းသော အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဘန္တေအာနန္တ၊ သခင်အာနန္တ။
 ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ကတမောပန၊ အဘယ်သို့သော။ ကာယသမာ
 စာရော၊ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော သမာစာရသည်။ ကုသလော၊ ကုသိုလ်မည်
 သနည်း။ မဟာရာဇ၊ မြတ်သော ပသေနပီကောသလမင်းကြီး။ ဘဂဝတော၊
 ၏။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ယောကာယသမာစာရော၊ အကြင်ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော
 သမာစာရသည်။ အနဝဇ္ဇော၊ အပြစ်မရှိ။ သော ကာယသမာစာရော၊ ထိုအပြစ်
 ကင်းသော ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော သမာစာရသည်။ ကုသလော၊ ကုသိုလ်
 မည်၏။ ဘန္တေ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား။ အပရံအညော၊
 တပါးသော။ တေ သောဝက္ခမာနော၊ ဤဆိုအပ်လတံ့သော။ အနုတ္တရိယံ
 အနုတ္တရဘာဝေါ၊ သေဋ္ဌဘာဝေါ၊ မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 ယထာ ယေန အာကာရေန၊ အကြင်သို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ယာယ
 ဒေသနာယ၊ အကြင်ဒေသနာဖြင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မံကို၊ ဒေသေတိ၊ ဟော
 တော်မူ၏။ တုမှာကံ၊ အရှင်ဘုရားတို့၏။ သာဒေသနာ၊ ထိုဒေသနာတော်
 သည်။ အနုတ္တရသေဋ္ဌာ၊ မြတ်၏။ တာယဒေသနာယ၊ ထိုဒေသနာတော်ဖြင့်။
 ဒေသိတေသု၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ကုသလေသု၊ အပြစ်ကင်းကုန်
 သော။ ဓမ္မေသုပိ၊ ဗောဓိပက္ခိယတရားတို့ကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်။ အနုတ္တရော၊ သေဋ္ဌာ၊ မြတ်တော်မူ၏။

မှတ်စုမ်း ။ ဤကား ကျမ်းရမ်းဖြစ်သော သမ္မသာဓနီယထုတ် “အပရံပန ဘန္တေ
 တေဒါနုတ္တရံ” ဟု ဝါရှိသော ဝါဂ္ဂီအတိုင်းအနက်ဆိုသည်။

အဋ္ဌကထာယံ ပုနစ ပရံ ဘန္တေ တေဒါနုတ္တရိယန္တိ ဝါဋ္ဌောအာဝတော၊ ဗုဒ္ဓံ
 ဝန ဝါဂ္ဂီ အတထာ တေဒါနုတ္တရိယန္တိ ဝဂ္ဂေဓေါတိ ဝဂ္ဂန္တိ ကေဓါသမ္မသာ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-စိကမာတိကာပဒ

(၂၇၃)

ဒနိယသုတ္တေ ပန အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနတ္ထရိယန္တိ ပါဠောယေဝ ဝုတ္တော၊
အဋ္ဌကသာယံဒုဗ္ဗဒါနိ ဝါဠာနေ နိသိဒိယျာ သမာဝဠိတေ သောဠသ အပရာ
ပရိယဓမ္မေ ဒေသေတံ အပရံ ပန ဘန္တေ တေဒါနတ္ထရိယန္တိ ဒေသနမာရန္တိတံ
ဝုတ္တံ၊ တတ္ထ ဘန္တေသဂဝါသဂဝတော အပရံ တေဒါနတ္ထရိယံ၊ အညောသော
ဝက္ခမာနော အနတ္ထရသာဝေါသေဋ္ဌသာဝေါ အတ္ထိတံ အတ္ထော။ ။မဏိပိပ။

“ကုသလော တံ။ပ။ စာတုရိတ္ထိယော” တိအာဒိသု၊ တိဋ္ဌံ။ ဆေကော၊ လိမ္မာ
သောအနက်ဋ္ဌံ။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ တံ၊ သင်သည်။ ရထဿ၊ ရထား၏။ အင်္ဂ
ပစ္စင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့ဋ္ဌံ။ (တနည်း) အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏။
ဘိုး၊ နာမကိရိယာယောဇနာဒိသု၊ အမည်ပြုခြင်း စပ်ယှဉ်ခြင်း စသည်တို့ဋ္ဌံ။
ကုသလော၊ လိမ္မာ၏။ နစ္စဂိတဿ၊ ကခြင်းသိခြင်းဋ္ဌံ။ ဝါ၊ ကခြင်းသိခြင်း၏။
ဝိသေသေသု၊ အဆန်းအထူးတို့ဋ္ဌံ။ ကုသလော၊ လိမ္မာကုန်သော။ သိက္ခိတာ၊
သင်အပ်ပြီးသော မိန်းမအတတ်ရှိကုန်သော။ စာတုရိတ္ထိယော၊ တင့်တယ်စမ္ပယ်
ခြင်းနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော မိန်းမတို့သည်။ တံ၊ သင့်ကို။ ကာမဂုဏော၊ ကာမဂုဏ်ဋ္ဌံ။
ရမိဿန္တိ၊ မွေ့လျော်စေကုန်လတံ။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အင်္ဂါယတိ ဣယတိ လက္ခိယတိ ဝါ ရထသင်္ခါတော သမုဒါယော
တေတနာတိ အင်္ဂံ၊ စက္ကအက္ခယုဂါဒိကံ မဟန္တင်္ဂံ၊ ပဋိခုဋ္ဌကံအင်္ဂံ ပစ္စင်္ဂံ၊ နေမိ
အရ ဤသာဒိကံ ခုဒ္ဒကင်္ဂံ။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ နမိယန္တိ ဝေါဟရိယန္တိ ပညာယန္တိ ဝါ
တေတနာတိ နာမံ၊ စက္ကအက္ခယုဂါဒိ၊ နေမိအရ ဤသာဒိကာ သညာ၊ ဝါထိ
နိဝါဒနာဒိတိ ဥပကရဏေတိ တစ္ဆေန ဝိဇ္ဇနာဒိနာ တေသံ ကရဏံ ကိရိယာ၊
တသ္မိံ တသ္မိံ ယုတ္တဋ္ဌာနေ တေသံ စက္ကအက္ခာဒိ နေမိအရာဒိနံ နာနပ္ပကာရေး
ယောဇနံ ဋ္ဌပနံ အညမညေန ဝါ ပဋိသန္ဓဟနံ ပယောဇနံ။

“ကုသလာနံ သိက္ခာပေ၊ ပ၊ ဥပစိတတ္တာ” တိအာဒိသု၊ တိဋ္ဌံ။ သုခဝိပါကော၊ ဣဋ္ဌ
ဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာအကျိုးရှိသောအနက်ဋ္ဌံ။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ သိက္ခာဝေါ
တို့။ ကုသလာနံ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိကုန်သော။
ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ သမာဒါနဟေတု၊ ဆောက်တည်ခြင်း ဟူသော
အကြောင်းကြောင့်။ ဝေမိဒိ ပုညပုညဖလံ၊ ကြိုကောင်းမှု ကောင်းမှု၏အကျိုး
သည်။ ဖဝစတိ၊ ပွားများ၏။ ကုသလဿ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာဟူသော
အကျိုးရှိသော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ဥပစိတတ္တာ၊ ဆည်းပူးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စက္ကပိညာဏေ၊ သည်။ ဥပ္ပု၊
ဝဏတ္တယသိုဇကုန်သည်။ ဟေတိ၊ ဟောင်း၏။

အဋ္ဌသာလိနိ - ပထမပဒ

(၂၇၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မှတ်စုမ်း။ ။ ဝေဝိဒံ ပုညံ ပဝခုတိဟု ဝိကာဝါဒ်ကြွင်းပေးသည်။ ပါဠိသေသ
မဟုတ်“ပုညဉ္စပုညပလ္လဉ္စ ပုညံ”ဟု ကေသိသံမြို့၊ ပုညပထန္တိစ ဥပရူပရိ ပုညနိ
ပုညဝိဝါကောဝိ ဝေဝိထဓဋ္ဌော။ ။ ဣစ္ဆိယုဏ်အဋ္ဌကထာ။

သွာယံ-သောအယံကုသလသဓဋ္ဌေါ။ ထိုကုသလသဓဋ္ဌါသည်။ ဣမဂ္ဂြိကုသလာ
ဓမ္မာဟူသောပုဒ်၌။ အာရောဂျေပိ၊ အနာကင်းသည်အဖြစ်ဟူသော အနက်၌
၎င်း။ အနဝဇ္ဇေပိ၊ အပြစ်ကင်းသော အနက်၌၎င်း။ သုခဝိပါကေပိ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်
သော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသော အနက်၌၎င်း။ ဝါ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သော
နာမက္ခန္ဓာကို ဖြစ်စေခြင်းသဘောရှိသော အနက်၌၎င်း။ ဝတ္တတိ၊ သင်၏။

သုခေါ ဣဋ္ဌော ဝိပါကော ယဿာတိ သုခဝိပါကော။ ဝဋ္ဌမနက်။ ဝိပစ္စနံ
ဝိပါကော၊ သုခဿ ဝိပါကော ယဿာတိ သုခဝိပါကော။ ဒုတိယအနက်။

အယမ္ပိဓမ္မသဓဋ္ဌေါ၊ ဤဓမ္မသဓဋ္ဌါသည်လည်း။ ပရိယတ္တိဟေတုဂုဏ်နိဿတ္တ
နိဇ္ဇိဝတာဒိသု၊ သင်အပ်သော ပါဠိဟူသော အနက် အကြောင်းဟူသော
အနက် ကျေးဇူးဟူသောအနက် သတ္တမ္မု ဆိတ်သည်၏အဖြစ် ဇီဝမုဆိတ်သည်
၏ အဖြစ်စသောအနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ အယံဓမ္မသဓဋ္ဌေါ၊
သည်။ “ဓမ္မံ ပရိယာပုဏာတိ သုတ္တံဂေယျန္တိ” အာဒိသု၊ တို့၌။ ပရိယတ္တိယံ၊
သင်အပ်သော ပါဠိဟူသောအနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ဓမ္မံ၊ ပိဋကတ် သုံးပုံဟု
ဆိုအပ်သောပရိယတ်ကို။ ပရိယာပုဏာတိ၊ သင်၏။ သုတ္တံ၊ ကို။ ဂေယျံ၊ ကို။
ပရိယာပုဏာတိ၊ ၏။ “ဟေတုမိ ဉာဏံ ဓမ္မပဋိသမ္ဘိဒါ” တိ အာဒိသု၊ တို့၌။
ဟေတုမိ၊ အကြောင်းဟူသော အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ “န ဟိ ဓမ္မော။ ပ။
သုဂ္ဂတိ” န္တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဂုဏော ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။

ဂါထာနက်။ ။ ဓမ္မောစ၊ ကျေးဇူး ရှိသော ကုသိုလ်တရား သည်၎င်း။
အဓမ္မောစ၊ ကျေးဇူးမရှိသော အကုသိုလ်တရား သည်၎င်း။ ဥဘော၊
နှစ်ပါးသောတရားတို့သည်။ သမဝိပါကိနော၊ တူမျှသော အကျိုးရှိကုန်
သည်။ နဟိနဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ အဓမ္မော၊ သည်။
နိရယံ၊ သို့။ နေတိ၊ ဆောင်တတ်၏။ ဓမ္မော၊ သည်။ သုဂ္ဂတိ၊ သုဂတိသို့။
ပါပေတိ၊ ရောက်စေတတ်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒ်ကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

“တသ္မိ” ခေါ် ပန သမယေ။ ပ။ ဝိဟရတိ” တိ အာဒိသု၊ တိ၌။ နိဿတ္တနိဇ္ဇိဝ
 တာယံ၊ သတ္တအဖြစ်မှဆိုတ်သော ဇီဝအဖြစ်မှဆိုတ်သော အနက်၌။ ဒိဿတိ၊
 ထင်၏။ တသ္မိ” ခေါ် ပန သမယေ၊ ထိုကာမာဝစရ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သော အခါ
 ၌။ ဓမ္မာဝေ၊ ဖဿအစရှိသော ငါးဆယ်ကျော်သော သဘာဝဓမ္မတို့သည်
 သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သတ္တဇီဝါ၊ သတ္တဇီဝတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်။
 ဓမ္မေသု၊ သဘာဝဓမ္မတို့၌သာလျှင်။ ဓမ္မာနုပဿိ၊ သဘာဝဓမ္မကို အဖန်တလဲ
 လဲရှုသည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ သွာယံ-သော အယံ ဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ ထိုဓမ္မသဒ္ဓါ
 သည်။ ဣဓာပိ၊ ဤကုသလာ ဓမ္မာဟူသောပုဒ်၌လည်း။ နိဿတ္တနိဇ္ဇိဝတာ၊ ပ
 မေ၊ သတ္တအဖြစ်မှဆိုတ်သော ဇီဝအဖြစ်မှဆိုတ်သော အနက်၌သာလျှင်။
 ဝါ၊ သတ္တမဟုတ်ဇီဝမဟုတ်သော အနက်၌သာလျှင်။ (ဤဂုတိယ ယောဂျီ
 တာကား သောတ္ထ) ။ ဝတ္တတိ၊ သင့်၏။

ပန၊ အတ္တုပ္ပါဒ်ရမ္မတပါး ဝစနတ္တကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤကုသလာ ဓမ္မာ
 ဟူသောပုဒ်၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဝေ၊ ဤဆိုလတံသောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 သိအပ်၏။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ ကုစ္စိတေ၊ ပညာရှိတို့ စက်ဆုပ်
 အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သော။ ပါပကေ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။
 သလယန္တိ-စလယန္တိ၊ ကမ္မေန္တိ ဝိဒ္ဓိသေန္တိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်၏။ (တနည်း)။
 ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုစ္စိတေ၊ ကုန်သော။ ပါပကေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။
 သလယန္တိ-စလယန္တိ၊ တဒဂ်ပဟာန်အားဖြင့် တုန်လှုပ်စေတတ်ကုန်၏။ သလ
 ယန္တိ-ကမ္မေန္တိ၊ ဝိက္ခမ္ဘနုပဟာန်အားဖြင့် ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်စေတတ်ကုန်၏။
 သလယန္တိ-ဝိဒ္ဓိသေန္တိ၊ သမုဇ္ဈေဒပဟာန်အားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ဖျက်ဆီးတတ်
 ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ မည်ကုန်၏။
 ဝါ၊ အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ့။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 ရာဂါဒိအသုစိသမ္ပယောဂတော၊ မစင်ပမာ ပညာရှိတို့သည် စက်ဆုပ်အပ်
 သော ရာဂအစရှိသော သံကိလေသအသုစိတို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။
 နာနာဝိဓ ဒုက္ခဟေတုတော၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော ဒုက္ခ၏

၁။ ကာမာဝစရကုသိုလ်။ ၂။ မဟဉ္စုတ်ကုသိုလ်။ ၃။ လောကုတ္တရာကုသိုလ်။

အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကုစ္ဆိတော၊ ပညာရှိတို့သည် စက်ဆုပ်အပ်
 ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ အာကာရော၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ၀၂။ အဖို့အပူဖြင့်။
 သန္တာနေ၊ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်အစဉ်၌။ (ထည့်)။ သယန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသ၊ ကုသမည်ကုန်၏။ အကု
 သလာ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ကုသ၊ ကုသမည်ကုန်၏ဟူ၍။
 လဗ္ဘန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ အကုသလသင်္ခါတေ၊ အကုသိုလ်ဓမ္မဟု ဆိုအပ်ကုန်
 သော။ စောကုသေ၊ ထိုပညာရှိတို့သည် စက်ဆုပ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော သဘော
 ဖြင့် သတ္တဝါတို့၏စိတ်အစဉ်၌ဖြစ်တတ်ကုန်သောတရားတို့ကို။ လုနန္တိ-ဆိန္တန္တိ
 ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုန်၏။
 ၀၂-အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္ဆတေ၊ အံ။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ ပညာရှိတို့သည်
 စက်ဆုပ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်ကုန်သော အကုသိုလ် တရားတို့ကို။ သာနတော တနု
 ကရဏတော၊ ပါးသည်ကျသည်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ၀၂။ ခေါင်း
 ပါးသည်ကိုပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဩဘာနကရဏတော၊ တပန်မဖြစ်
 ဆုံးခန်းပျက်စီးခြင်းကိုပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဘယဘာဂဂတံ၊ ဥဘယဘာဂဂတံ။ ကုသနာမ၊
 ကုသမည်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ကုသေန၊ ကုသမည်သော။ တေနဉာဏေန၊
 ထိုဉာဏ်သည်။ လာတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်၏။ ၀၂။ ဖြစ်စေအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုန်၏။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ယူအပ်ကုန်
 ၏။ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ လာတဗ္ဗာ၊ ကုသော
 ပုဒ်၏အနက်တည်း။ ၀၂-အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္ဆတေ၊ အံ။
 ကုသ၊ သမန်းမြက်တို့သည်။ ဥဘယဘာဂဂတံ၊ နှစ်ပါးသော အဖို့၌ တည်
 သော။ ဟတ္ထပဓေသံ၊ လက်အရပ်ကို။ လုနန္တိယထာ၊ ဖြစ်ကုန်၏သို့။ ဝေ၊
 ဤအတူ။ ဣဓေပိ၊ ဤတရားတို့သည်လည်း။ ဥပ္ပန္နာနပ္ပန္နဘာဝေန၊ ဖြစ်ပြီး
 သောအကုသိုလ်နှင့်တူသော အနာဂတ်အကုသိုလ် ဖြစ်ပြီးသောအကုသိုလ်နှင့်
 မတူသော အနာဂတ်အကုသိုလ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥဘယဘာဂဂတံ၊ နှစ်ပါးသော
 အဖို့၌တည်သော။ ကိလေသပက္ခံ၊ ကိလေသာအဖို့ကို။ လုနန္တိ၊ ဖြစ်တတ်
 ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဖြစ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 ကသာ၊ သမန်းမြက်တို့သည်။ ဥဘယဘာဂဂတံ၊ သော။ ဟတ္ထပဓေသံ၊ ကို။

လုနန္ဒိဝိယ၊ ဖြတ်ကုန်၏သို့။ လုနန္ဒိကုန်၏။ ဣတိပိ ဣမိနာပိ အတ္တေန၊ ဤသို့
သော အနက်ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာတို့သည်၊ ကုသလာ၊ မည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သလဓာတ်၏ဟိ သန အပနယန သံဝရဏစသော အနက်တို့၌လည်း
ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုအနက်တို့ကိုနစ်စေခြင်းငှာ သလယန္တိကိုစလယန္တိဖွင့်သည်။
စလဓာတ်၏လည်း ပစလာယန စသော အနက်ကို နစ်စေခြင်းငှာ ကမ္မေန္တိဟု
ဆင့်ပြန်သည်။ ကမ္မဓာတ်၏လည်း ဖန္တနစသော အနက်ကို နစ်စေခြင်းငှာ
ဝိဒ္ဓိသေန္တိဟု ဆင့်ပြန်သည်။ ပဌမ ယောဇနာနည်းတို့။ သည်ကို ရည်၍
ဒီကာ၌ “သလယန္တိ။ ပ။ ဝိဒ္ဓိသေန္တိတိတ္ထေ ပုရိမဿပုရိမဿ ပန္တိမံ ပန္တိမံ အတ္ထ
ဝစနံ” ဟုမိန့်၏။ “အထဝါ သလနဿ အတ္ထဒိပနာနိ စလနာဒိနိ တိဏိ တဒဂ်
ပဟာနာဒိတိ ယောဇေတဗ္ဗာနိ” ဟုပြန်သောကြောင့် ဒုတိယနည်း ယောဇနာ
ပြန်သည်။

ပန၊ ကုသလသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထမှတပါး ဓမ္မသဒ္ဓါ၏ ဝစနတ္ထကိုဆိုအံ့။ ယေ
သဘာဝါ။ အကြင်သဘောတရားတို့သည်။ အတ္တနော၏။ သဘာဝံ၊ သဘော
လက္ခဏာကို။ ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေ
သဘာဝါ၊ တို့သည်။ ဓမ္မာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေသဘာဝါ၊ တို့ကို။ အတ္တ
နေဒ၊ မိမိ မိမိ၏။ (လိုက်)။ ပစ္စယေဟိ၊ အကြောင်းတရားတို့သည်။ ဓာရိ
ယန္တိ၊ ဆောင်အပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေသဘာဝါ၊ တို့သည်။
ဓမ္မာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေသဘာဝါ၊ တို့ကို။ ယထာသဘာဝတော၊ မိမိ
မိမိတို့၏ သဘောအားလျော်သဖြင့်။ ဓာရိယန္တိ လက္ခိယန္တိ၊ မှတ်အပ်ကုန်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသဘာဝါ၊ တို့သည်။ ဓမ္မာ၊ ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဣစ္စစ ပဌမော အတ္ထော သင်္ခတာသင်္ခတဓမ္မဝသေန ဝုတ္ထော။
ဒုတိယော သင်္ခတဓမ္မဝသေန၊ တတိယော သင်္ခတာသင်္ခတ ပညတ္တိ ဓမ္မဝသေနာ
တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အကုသလာ၊ ကုန်၏။ မိတ္တပဋိပက္ခာ၊
အဆုတ်ပွန်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သူတို့သည်။ အမိတ္တာဝိယ၊ ရန်သူ
မည်ကုန်၏သို့၎င်း။ လောဘာဒိပဋိပက္ခာ၊ လောဘ စသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်
ဘက်ဖြစ်သော တရားတို့သည်။ အလောဘာဒယောဝိယစ၊ အလောဘအစ
ရှိသည် မည်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ ကုသလပဋိပက္ခာ၊ ကုသိုလ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်

(၂၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ အကုသလာ၊ ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗျော၊ မှတ်အပ်၏။

မှတ်စွမ်း။ ။ ပဋိသေဝေ ဝုပ္ပိ တဗ္ဗာဝေ၊ အညတ္ထ သဒိသေ ဒိ စ၊
ဝိရုဒ္ဓေ ဝရဟေ သုညေ၊ အကာရော ဝိရဟပ္ပကော။

မိန့်အပ်သော အနက်ဆယ်ပါးတို့တွင် ဝိရုဒ္ဓအနက်ကိုသာ ယူလိုရကား မိတ္တ ပဋိ
ပက္ခာ စသည်ကိုမိန့်သည်။

ယေဗျော၊ တို့သည်။ ပျာကတော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဖြစ်အားဖြင့်
ဟောကြားအပ်သော တရားတို့သည်။ နဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဝေတမ္ပော၊ တို့သည်။ အပျာကတော၊ အပျာကတမည်ကုန်၏။ ကုသလာ
ကုသလာဘာဝေန၊ ကုသိုလ်အဖြစ် အကုသိုလ်အဖြစ်အားဖြင့်။ အကထိတာ၊
မဟောကြားအပ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ အပျာကတော၊ ကုန်၏။ ဣတိ
အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗျော၊ ။ ပန၊ ဝေစနတ္ထမှတပါး လက္ခဏာကိုဆိုအံ့။ ဘေသု၊
ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ် အပျာကတတို့တွင်။ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ၊
ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ်မှကင်းသော ဣဋ္ဌဖြစ်သောလေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာ
ကုသောအကျိုးရှိသော တရားလျှင် မှတ်ကြောင်းရှိကုန်သော သဘောတရား
တို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ “ဝဇ္ဇိတဗ္ဗ ဝရဟိတဗ္ဗန္တိ ဝဇ္ဇိ” ဝဇ္ဇသဒ္ဓါသည် သာဝပ္ပစာန
ဖြစ်သောကြောင့် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏အဖြစ်ရ၏။ “ဝဇ္ဇိဝေ အဝဇ္ဇိ”၊ အသဒ္ဓါသည်
တဗ္ဗော၊ “နတ္ထိ အဝဇ္ဇိ ဧတေသန္တိ အနဝဇ္ဇော” ကုသိုလ်ရ၏။ အနသဒ္ဓါ ဝိရဟ
အနက်ရှိသည်။ အကုသိုလ်မှာ ရာဂါဒိဒေါသရှိသောကြောင့် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏
အဖြစ်ရှိသည်။ ကုသိုလ်မှာ ရာဂါဒိဒေါသ မရှိသောကြောင့် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏
အဖြစ်မှ ကင်း၏ဟူလို။

ဝရဟိတဗ္ဗသာဝရဟိတာ၊ နိဒ္ဓေါသာတိ အတ္ထော။ တေန နေသံ အဝရဟိတဗ္ဗ
သာဝံ ဒေသေတိ။ န ဝါရယ ဝိရဟမတ္ထံ။ ။ ဋီကာ-၃၁-ဆ။

အနက်ကား။ ။ နိဒ္ဓေါသာ နိဒ္ဓေါသတ္ထော၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော အဖြစ်မှ
ကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝရဟိတဗ္ဗသာဝရဟိတာ၊ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့အပ်
သည်၏အဖြစ်မှ ကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ကို။
ဒဋ္ဌဗျော၊ ။ တေန၊ ထိုအနဝဇ္ဇသဒ္ဓါဖြင့်။ နေသံ၊ ထိုကုသိုလ်အကုသိုလ်တရား
တို့၏။ အဝရဟိတဗ္ဗသာဝံ၊ ပညာရှိတို့သည် မကဲ့ရဲ့အပ် မကဲ့ရဲ့ထိုက်သည်၏။

အပြစ်ကို၊ ဒဿတိ၊ ပြစ်၊ ဂါရဟိရယဒတ္ထံ၊ ပညာရှိတို့သည်ကဲ့ရဲ့အပ်သော
ရာဂသော အပြစ်ကင်းသည်၏ အပြစ်မျှကို၊ နဒဿတိ၊ ပြသည်ဟုတ်။

မှတ်စွယ်။ ။ အနဝဇ္ဇသဒ္ဓါဖြင့် ကုသိုလ်၏ လက္ခဏာကိုပြပြီးလျှင် သုခဝိပါက
သဒ္ဓါကို အဘယ်ကြောင့် သို့ပြန်သနည်း စောဒနာ။

အညေဝိ အတ္ထိ နိဒ္ဓေါသာ၊ အဗျာကတာတိ၊ အနဝဇ္ဇဝစနမတ္ထေန တေသမ္ပိ
ကုသလတာပတ္တိဝေါသံ ဒိသ္မာ တံ ပရိဟရိတုံ သုခဝိပါကဝစနံ အာဟ၊ ဤဂီတာ
(၃၁-ဆ)ဖြင့်မြေ။

အညေ၊ ကုသိုလ်မှတစ်ပါးကုန်သော၊ နိဒ္ဓေါသာ၊ အပြစ်ကင်းကုန်သော၊ အဗျာ
ကတာဝိ၊ အဗျာကတတရားတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ အနဝဇ္ဇဝစနမတ္ထေန၊ အနဝဇ္ဇသဒ္ဓါဖြင့်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုအဗျာကတ
တရားတို့၏လည်း။ ကုသလတာပတ္တိဝေါသံ၊ ကုသိုလ်၏ အပြစ်သို့ ရောက်ရာသော
အပြစ်ကို၊ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တံ၊ ထိုအပြစ်ကို၊ ပရိဟရိတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှာ။ သုခဝိပါ
ကဝစနံ၊ သုခဝိပါကသဒ္ဓါကို။ သင်္ဂဟကာရော၊ အဋ္ဌကထာဖောဋ္ဌာန်ကိုချဉ်း၍
ယူအပ်သော အဋ္ဌကထာသစ်ကို ပြသော မဟာဗုဒ္ဓဆောသဆရာတော်သည်။
အာဟ၊ မိန့်ပြီ။

(တနည်း) အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည် စွန့်ပယ်
ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော စူဠ
ဖြစ်သော လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသော တရားလျှင်
မှတ်ကြောင်းရှိကုန်သော သဘောတရားတို့သည်။ ကုသလ၊ ကုန်သည်။
ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ သာဓုတိ ဝဇ္ဇိတဗ္ဗာ ပရိဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ ပရိစ္စုဒ္ဓိတဗ္ဗာ ဝရဟိတဗ္ဗာ
အနိဋ္ဌဖလတ္ထာတိ ဝဇ္ဇာ၊ ဝဇ္ဇာဝေ အဝဇ္ဇာ၊ ရာဂါဒယော ကိလေသာ၊ န အဝဇ္ဇာ
အနဝဇ္ဇာ၊ တေသံ ပရိပက္ခာတိ အတ္ထော။

အဝဇ္ဇာဟူသော ပုဂံသည် နသဒ္ဓါကို မဝဲ သူ့ချဉ်းသက်သက်ဖြစ်မှု ရာဂ
စသောကိလေသာကို ဟောသည်။ နသဒ္ဓါနှင့် ဟဉ်တွဲ၍ န အဝဇ္ဇာ အနဝဇ္ဇာ
ဟူသော ဝါကျအနိတ် ကုသိုလ်ကို ဟော၍ န သဒ္ဓါနှင့် တုလျှာမိကရုဇ်ဖြစ်၍
ကမ္မစာရဉ်းသမာဓိ ဖြစ်သည်။ ဤအတူးကို ပညာရှိတို့ နှလုံးမှရာသည်။
အနဝဇ္ဇဝစနေန အဝဇ္ဇပိနာသနသာဝေါ ဒဿိတော၊ ဒီဇာ- ၃၀-ဆ၊ အန
ဝဇ္ဇဝစနေန၊ ပရိပက္ခအနက်ရှိသော အနဝဇ္ဇသဒ္ဓါဖြင့်၊ အဝဇ္ဇပိနာသနသာဝေါ၊
သူတော်ကောင်းတို့သည် ကြဉ်ရှောင်အပ် စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂ
စသော ကိလေသာတို့ကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ အပြစ်ကို၊ သင်္ဂဟကာရေန၊
သည်။ ဒဿိတော၊ ၎င်း။

(၂၀၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သုခေါ ဝိပါကော ဧတေသန္တိ သုခဝိပါကာ၊ တေန ကုသလာ ကုသလာနံ သာဓညေ ဝိပါကဓမ္မသာဝေဝိ သုခဝိပါကဝိပဗ္ဗနသဘာဝံ ဒဿေတိ၊ န တေသံ သုခဝိပါက သမ္ဘာဝဓေဝ။ ။နိက-၃၁-ဆ။

တေန၊ ထိုသုခဝိပါကသဒ္ဓါဖြင့်။ ကုသလာကုသလာနံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ် တရားတို့၏။ ဝိပါကဓမ္မသာဝေဝိ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသည်၏ အဖြစ် သည်း သာဓညေဝိ၊ ထူသော်လည်း။ သုခဝိပါကဝိပဗ္ဗနသဘာဝံ၊ ဗုဒ္ဓဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုး ကိုဖြစ်စေခြင်းသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေသံ၊ ထိုကုသိုလ်တရားတို့၏။ သုခဝိပါက သမ္ဘာဝဓေဝ၊ ဗုဒ္ဓဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုး၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်၊ နဒဿေတိ၊ ပြသည်မဟုတ်။

(တနည်း) အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ၊ ပညာရှိတို့သည် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ်မှ ကင်းသည်၏အဖြစ်။ ဝါ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည် ကြဉ်ရှောင်အပ် စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ် ဗုဒ္ဓဖြစ်သော လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိသော သဘောတရားတို့သည်။ ကုသ လာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်စွမ်း ။ အထဝါ အနဝဇ္ဇဝစနေန အနဝဇ္ဇတ္ထံ အာဟ၊ သုခဝိပါကဝစနေန သုခဝိပါကတ္ထံ။

အထဝါ၊ ကား။ အနဝဇ္ဇဝစနေန၊ အနဝဇ္ဇသဒ္ဓါဖြင့်။ အနဝဇ္ဇတ္ထံ၊ အနဝဇ္ဇ အဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။ သုခဝိပါက ဝစနေန၊ သုခဝိပါက သဒ္ဓါဖြင့်။ သုခဝိပါ ကတ္ထံ၊ သုခဝိပါကအဖြစ်ကို။ အာဟ၊ ၏။

ဝိနာဝိ သာဝါသိဇာယိနာသဒ္ဓေန တာဝပ္ပဓာနော နိဒ္ဓေသော ဟောဘိတိ ဝုတ္တံ အနဝဇ္ဇဝစနေန အနဝဇ္ဇတ္ထံ အာဟဒေတိ။ ။အန-၃၀-ဆ။

သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကလက္ခဏာ၊ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့သည် ကြဉ်ရှောင် အပ် စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာနှင့် တက္ကဖြစ်ကုန် သော အနိဋ္ဌဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသော တရားလျှင် မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိသော သဘော တရားတို့သည်။ အကုသလာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတို့သည် ကြဉ် ရှောင်အပ် စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာနှင့် တက္က

ဝ၊ မူလဒိကာ-၃၁-ဆ။

ဖြစ်သည်၏အဖြစ် အနိဋ္ဌဖြစ်သော နာမက္ခန္ဓာဟူသောအကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်
လျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိသော သဘောတရားတို့သည်။ အကုသလာ၊
ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဝိပါကလက္ခဏာ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ
မထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိကုန်သော တရားတို့
သည်။ အဗျာကတ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကုသလာတိဝါ၊ ကုသလာဟူ၍၎င်း။ ဓမ္မာတိဝါ၊ ဓမ္မာဟူ၍၎င်း။ ဣတိ
အာဒိနိ၊ ဤကုသလာ ဓမ္မာ ဟူသောပုဒ်လျှင် အပိုင်းအခြား ရှိကုန်သော။
တောနိ ပဒါနိ၊ ဤနှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်တို့သည်။ ဧကတ္တာနိကိံ ပန၊ တူသောအနက်
ရှိကုန်သလော။ ဥဒါဟုထိုသို့မဟုတ်။ နာနတ္တာနိကိံ ထူးသောအနက်ရှိကုန်
သလော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ (ကိံကား ပုစ္ဆာ
ဇောတက၊ ပနကား ပဒါလင်္ကံ၊ အာဒိနိ၌ ဣတိကြောသည်။)။ ဣ တေတိသံ
ဧကတ္ထ နာနတ္ထတယံ၊ ဤတူသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ် ထူးသောအနက်
ရှိသည်၏အဖြစ်၌။ တယာ၊ သင်သည်။ ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းသော။ ဝစနံ၊ စကားကို။
ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သေး၏။ (တနည်း) ကိဉ္စိ၊ စိုးစဉ်းသော။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်သော။
ဝစနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိရာသေး၏။ (သဒ္ဓတ္ထ)။ တေ၊ သင်၏။ စောဒနာ၊
စောဒနာသည်။ အသမတ္တာ၊ မပြည့်စုံသေး။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ မပြည့်စုံသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းကျန်သော စောဒနာကို။ တံ၊ သည်။ တာဝ
ဗြူဟိ၊ ဆိုဘိလတ်သေး။ (အဓိပ္ပါယတ္ထ)။

မှတ်စု။ ။ ကိဉ္စတ္ထာတိတ္ထေ ဧကတ္ထနာနတ္ထတယံ ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အသမတ္တာ
တေ စောဒနာ၊ အဝသိဋ္ဌံ တာဝ ဗြူဟိတိ ဝတ္ထံ ဟောတိ၊ ဤကိဉ္စိ တာဝကား
အနုညာတအနက်ကို ဟောသည်။

သမဇ္ဇတိ ပုရတိ နန္ဒဝါ ဝစ္ဆတိ ပါပဏာတိတိ သမတ္ထော၊ န သမတ္ထာ အသ
မတ္ထာ၊ စောဒေတိ ဒေါသမာရောပေတိ တောယာတိ စောဒနာ၊ ဒေါသာ
ရောပနကာရဏဘူတာ ဝါစာ။

ဧကတ္ထနာနတ္ထတယံ၊ တူသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ် ထူးသော အနက်
ရှိသည်၏အဖြစ်တို့တွင်။ ဧကတ္ထတယံ၊ တူသောအနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်၌။
ဒေါသော၊ အပြစ်ကို။ တာဝ၊ စွာ။ မယာ၊ သည်။ ဝစ္ဆတေ၏။ တောနိ ပဒါနိ၊
နှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်တို့သည်။ ဧကတ္တာနိ၊ တူသောအနက်ရှိကုန်သည်။ ယဒိသိယံ၊

အလှူငွေ

၃၇

ဒကယ်၍ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဝေံ၊ ဤသို့တူသော အနက်ရှိကုန်သည်။ သန္တေသု၊
 ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ကုသလာဓမ္မာတိ ဣဒံစနံ၊ ကုသလာဓမ္မာဟူသော
 ဤစကားသည်။ ကုသလာ ကုသလာတိ၊ ကုသလာ ကုသလာဟူ၍။ ဝုတ္တ
 သဒိသံ၊ ဆိုအပ်သည်နှင့်တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တောနိပဒါနံ၊ တို့သည်။
 နာနတ္တာနံ၊ ထူးသော အနက်ရှိကုန်သည်။ အထယဒိသိယံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်
 ကုန်ငြားအံ့။ ဝေံ၊ ဤသို့ထူးသောအနက်ရှိကုန်သည်။ သန္တေသု၊ ဖြစ်ကုန်လတ်
 သော်။ တိကဒကာနံ၊ တိက်ဒုက်တို့၏။ ဆက္ကစတုက္ကဘာဝေ၊ ဆက္က၏အဖြစ်
 စတုက္က၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်ရာ၏။ ပဒါနံ၊ ရှေးပုဒ် နောက်ပုဒ်တို့
 ၏။ အသမ္ပန္နောစ၊ မစပ်ခြင်းသည်လည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ဟိ-တံပါကဋ္ဌကရောမိအံ့။ ‘ကုသလာ၊ ကုသိုလ်တို့။ ရှုပ်သည်။ စက္ခုမာ၊
 မျက်စိအမြင်ရှိသောသူ’။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ အတ္ထ
 ဝသေန၊ အနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အနောလောကေန္တာ
 နံ၊ မငဲ့ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ပုဒ်တို့၏။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ သမ္ပန္နော၊
 စပ်ခြင်းသည်။ နဟောတိယထာ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ ဤအတူ။ ဣဇာပိ၊
 ဤကုသလာဓမ္မာ အစရှိသောပုဒ်တို့၌လည်း။ ပဒါနံ၊ ရှေးပုဒ် နောက်ပုဒ်တို့
 ၏။ အသမ္ပန္နော၊ မစပ်ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပုဗ္ဗာပရသမ္ပန္နရဟိ
 တာနံ၊ ရှေးပုဒ် နောက်ပုဒ်တို့၏စပ်ခြင်းမကင်းကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ပုဒ်တို့သည်။
 နိပ္ပယောဇနာနိနာမ၊ အကျိုးမရှိသည်မည်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 စ၊ ထိုမူတပါး။ ပရတော၊ နောက်၌။ ‘ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ’ တိ၊ ကတမေ
 ဓမ္မာ ကုသလာဟူသော။ ယာပိ သောပုစ္ဆာ၊ အကြင်ပုစ္ဆာကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟော
 အပ်၏။ တာယပုစ္ဆာယပိ၊ ထိုပုစ္ဆာနှင့်လည်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ ဝိရောဓော၊
 ဆန့်ကျင်ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ နာနတ္ထ
 တံ၊ ထူးသောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝဒန္တဿ၊ ဆိုသော။ တဝ၊ သင်၏။
 ဝါဒေါအယုဉ်။ (ထည့်)။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မတို့သည်။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်မည်ကုန်
 သည်။ နေဝဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝိရော
 ဓောသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ‘ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ’ တိ၊ ကတမေ
 ဓမ္မာ ကုသလာဟူ၍။ အထ တထာ၊ ထိုသို့ ရှေ့နောက်ပြန်သောအားဖြင့်။
 ဣဒံသောပုစ္ဆာ၊ ဤပုစ္ဆာကို။ ဝုစ္စတိ၊ ဟောလည်းဟောအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ဘိက္ခမာဘိက္ခာပဒ

(၁၁)

ထိုကြောင့်။ နာနတ္တတာ၊ ထူးသောအနက်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ နယုဇတိ၊ မသင့်။ (ပနသဒ္ဓါဝစနာလင်္ကာရ၊ ပက္ခန္ဓရတ္တလည်းဟူ၏)။ ဝုတ္တနယတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းမှ။ အပရောအညော၊ တပါးသော။ နယော၊ နည်းကို။ မယာသည်။ ဝုတ္တတေ၏။ တောနိပဒါနံ၊ ဤနှစ်ပုဒ် နှစ်ပုဒ်တို့သည်။ ဧကတ္တာနိ၊ တူသောအနက်ရှိကုန်သည်။ ယဒိသိယံ၊ အကယ်၍ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဝေ၊ ဤသို့တူသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ သန္ဓေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မတို့၏။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏အနက်တို့၏။ ဧကတ္တာ၊ ဓမ္မ၏အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတော၊ ထိုဓမ္မသဒ္ဓါ၏အနက်မှ။ အနညေသံ၊ တပါးမဟုတ်ကုန်သော။ ကုသလာဒိနမ္ပိ၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့၏လည်း။ ဝါ၊ ကုသလသဒ္ဓါ၊ အကုသလသဒ္ဓါ၊ အဗျာကတသဒ္ဓါတို့၏အနက်တို့၏လည်း။ ဧကတ္တာ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ ဝါ၊ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ကုသလာဒိပရာနံ၊ ကုသလသဒ္ဓါ စသည်တို့၏ နောက်၌ဖြစ်ကုန်သော။ တိဏ္ဍမ္ပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မတို့၏။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏အနက်တို့၏။ ဓမ္မဘာဝေန၊ ဓမ္မ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မတ္တယေန၊ ဓမ္မသုံးခုအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ အတ္တတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ နိန္နာနတ္တာနံ၊ မထူးသော အနက်ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်။ နိန္နာနတ္တာနံ၊ ထူးသော အနက်မရှိကုန်သော။ ကုသလာဒိနမ္ပိ၊ ကုသိုလ်စသည်တို့၏လည်း။ ဝါ၊ ကုသလသဒ္ဓါ၊ အကုသလသဒ္ဓါ၊ အဗျာကတသဒ္ဓါ၏အနက်တို့၏လည်း။ ယံဓမ္မဇာတံ၊ အကြင်တရားသည်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်မည်၏။ တံဝေ၊ ထိုကုသိုလ်မည်သောတရားသည်ပင်လျှင်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်မည်၏။ တံဝေ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်မည်သော တရားသည်ပင်လျှင်။ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧကတ္တာ၊ တူသည်၏အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ဓမ္မတို့၏။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါ၏အနက်တို့၏။ ဧကတ္တာ၊ တူသည်၏အဖြစ်ကို။ အထာပိ နသမ္ပုဋိစ္စထ၊ အကယ်၍ဝန်မခံကုန်အံ့။ “ကုသလပရော၊ ကုသလသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မသည်။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သောအနက်သည်။ အညော၊ တပါးသာတည်း။ အကုသလပရော၊ အကုသလသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ ဖြစ်သော။

ဓမ္မောဓမ္မသည်။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သော အနက်သည်။ အညောဝါ တပါးသာတည်း။ အဗျာကတပရော၊ အဗျာကတသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မသည်။ ဝါ၊ ဓမ္မသည် ဟောအပ်သော အနက်သည်။ အညောဝါ တပါးသာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အလပိ ဝဒထ၊ အကယ်၍ ဆိုကုန်ငြားအံ့။ ဝေ၊ ဤသို့ မတူသီးခြားတပါးပီး၏ အဖြစ်သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဓမ္မောနာမ၊ ဓမ္မမည်သည်။ တာဝေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထတရားသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဝ၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။ ဘာဝတော၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထတရားမှ။ အညော၊ တပါးသော တရားသည်။ အဘာဝေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထမှ တပါးသော ပညတ်တရားသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ကုသလပရော၊ ကုသလသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ဖြစ်သော။ ဘာဝသင်္ခါ တာ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထတရားဟု ဆိုအပ်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမှ။ အညော၊ တပါးသော။ အကုသလပရော၊ အကုသလသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မသည်။ အဘာဝေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထမှ တပါးသော ပညတ်တရားသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ အဗျာကတ ပရော၊ အဗျာကတသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ ဖြစ်သော။ ဓမ္မောပိ၊ ဓမ္မသည်လည်း။ တထာအဘာဝေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထမှ တပါးသော ပညတ်တရားသည်။ သိယာ၊ ။ ဝ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ တေဟိပိ၊ ထိုအကုသလ သဒ္ဓါ အဗျာကတသဒ္ဓါတို့၏ နောက်၌ ဖြစ်သော ဓမ္မတို့မှလည်း။ အညော၊ တပါးသော။ ကုသလပရော၊ ကုသလသဒ္ဓါ၏ နောက်၌ဖြစ်သော။ ဓမ္မောပိ၊ ဓမ္မသည်လည်း။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သော အနက်သည်လည်း။ အဘာဝေါ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထမှတပါးသော ပညတ် တရားသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝေ၊ ဣမိနာယထာဝရတ္ထနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီး သောမဟုတ်သော နည်းဖြင့်။ အဘာဝတ္ထံ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထမှ တပါးသော ပညတ်တရား၏ အဖြစ်သို့။ အာပန္နေဟိ၊ ရောက်ကုန် သော။ ဓမ္မောပိ၊ ဓမ္မတို့မှ။ ဝါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါသည် ဟောအပ်သော အနက် တို့မှ။ အနညော၊ တပါးမဟုတ်ကုန်သော။ ကုသလာဒယောပိ၊ ကုသိုလ်စာစရှိ သည်ဆိုသည်လည်း။ အဘာဝါယေဝ၊ သရုပ်အားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

ပရမတ်မဟုတ် ပညတ်တို့သည် သာလျှင်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိအယံ စောဒနာ၊ ဤသို့ အပြစ်တင်ကြောင်း ဖြစ်သော စကားသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ကောင်း၏။

တ္ထေ တေသု ကုသလာဓမ္မာတိ အာဒိသု၊ ဤကုသလာဓမ္မာ အစရှိကုန် သော။ ဝါကျေသု၊ တို့၌။ ကေတ္တနာနတ္ထတံ၊ ကုသလာ ကုသလာသဒ္ဓါတို့ ကဲ့သို့ စင်စစ်တူသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ် ကုသလာ ရူပံ စက္ခုမာ သဒ္ဓါတို့ ကဲ့သို့ စင်စစ်ထူးသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိကပေတု၊ ကြံ၍။ ယဇေ တံ ယံတေ ခေါသာရောပနကာရဏံ၊ အကြင် ပုန်ရုတ္တိဒေါသ ဆက္ကစတုက္ကာ ပတ္တိဒေါသ အသမ္ပန္နာပတ္တိဒေါသ ဝိရောဓပတ္တိဒေါသ အဘာဝါပတ္တိ ဒေါသသို့တင်ခြင်း၌ အကြောင်းယူတ္တိကို။ တယာ၊ သင်စောဒကဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တေ ခေါသာရောပနကာရဏံ၊ ဤဒေါသ အပြစ်တင်ခြင်း၌ အကြောင်းယူတ္တိသည်။ တထာ ကေတ္တနာနတ္ထ တာဘာဝတော၊ ထိုကုသလာ ကုသလာသဒ္ဓါကဲ့သို့ စင်စစ် တူသော အနက် ရှိသည်၏အဖြစ် ကုသလာ ရူပံ စက္ခုမာသဒ္ဓါတို့ကဲ့သို့ စင်စစ်ထူးသောအနက် ရှိသည်အဖြစ် မရှိခြင်းကြောင့် (ထည့်)။ အကာရဏံ အယူတ္တိ၊ သင့်သော အကြောင်းယူတ္တိမဟုတ်။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမှုကား။ ယထာ နမတိ ယာယအနုမတိယာ၊ အကြင် အကြင်သို့သော သင်္ကေတ အားဖြင့်။ (တနည်း) ယထာနမတိ အနုမတိ အနုရူပံ၊ သင်္ကေတအား လျော်စွာ။ ဝေါဟာရသိဒ္ဓိတော၊ ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း အမည်သညာပညတ်၏ ပြီးခြင်း ကြောင့်။ အကာရဏံ အယူတ္တိ၊ သင့်သော အကြောင်းယူတ္တိ မဟုတ်။ ဟိ၊ ချဲ့ ဦးအံ့။ ဝေါဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း အမည်သညာ ပညတ်ကို။ ယထာ ယထာ ယာယယာယ အနုမတိယာ၊ အကြင် အကြင်သို့သော သင်္ကေတ အားဖြင့်။ အတ္ထေသု၊ အနက်တို့၌။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အနုမတိ တော သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ဝန်ခံအပ်၏။ တထာတထာ တာယတာယ အနုမတိယာ ဝေ၊ ပညာရှိတို့သည် ဝန်ခံကြောင်း ဖြစ်ထော ထိုထိုသို့သော သင်္ကေတဖြင့် သာလျှင်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။ စ၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။ “ကုသလာ ဓမ္မာ”တိ အာဒိသု၊ ကုသလာဓမ္မာ အစရှိကုန်သော။ ဝါကျေသု၊ တို့၌။ ကုသလပုဗ္ဗော၊ ကုသလသဒ္ဓါရှေးရှိသော။ အယံ ဓမ္မာဘိလာပေါ၊ ဤဓမ္မသဒ္ဓါကို၎င်း။ ဓမ္မ

(၂၇၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပရော၊ ဓမ္မသဒ္ဓါနောက်ရှိသော။ အယံကုသလာဘိလာပေါစ၊ ဤကုသလ
သဒ္ဓါကို၎င်း။ “ကုသလာကုသလာ”တိ၊ ကုသလာ ကုသလာဟူ၍။ ယထာ
ယောအတ္ထဝိသေသာဘာဝေါ၊ အကြင်အနက်ထူး၏မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဝေဏ္ဍိမိနာ အတ္ထဝိသေသာဘာဝေန၊ ဤအနက်ထူး၏ မရှိခြင်းဖြင့်။
ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။ နသမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ဝန်မခံအပ်။ ကုသလာ ရူပံ စက္ခုမာ
သဒ္ဓါဝိယ၊ ကုသလာသဒ္ဓါ ရူပံသဒ္ဓါ စက္ခုမာသဒ္ဓါတို့ကဲ့သို့။ အညမညံ၊
အချင်းချင်း။ အနောလောကိတတ္ထဘာဝေနစ၊ မငဲ့သော အနက်ရှိသည်၏
အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။ နသမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ဝန်မခံအပ်။ ပန၊
အလျော်ကို ဆိုအံ့။ ဣတ္ထေ ဧတေသု ကုသလသဒ္ဓါဒိသု၊ ဤကုသလသဒ္ဓါအစွဲ
ကုန်သော။ ဝါကျေသု၊ တို့၌။ ကုသလသဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါကို။ အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါက
သင်္ခါတဿ၊ အနဝဇ္ဇ သုခဝိပါကဟု ဆိုအပ်သော။ အတ္တဿ၊ အနက်ကို။
ဇောတကဘာဝေန၊ ထွန်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ တို့သည်။
သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ၏။ အကုသလသဒ္ဓေါ၊ ကို။ သာဝဇ္ဇဒုက္ခဝိပါကတ္ထဇောတ
ကတ္တေန၊ သာဝဇ္ဇ ဒုက္ခ ဝိပါကအနက်ကို ထွန်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။
သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ၏။ အဗျာကတသဒ္ဓေါ၊ ကို။ အဝိပါကတ္ထဇောတကတ္တေန၊
အဝိပါကအနက်ကို ထွန်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတော၊ ၏။ ဓမ္မ
သဒ္ဓေါ၊ ဓမ္မသဒ္ဓါကို။ သဘာဝဓာရဏာဒိအတ္ထဇောကတ္တေန၊ မိမိသဘော
ကိုဆောင်ခြင်း အစရှိသောအနက်ကို ထွန်းတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိ
တော၊ ဝန်ခံအပ်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုကုသလသဒ္ဓါ အကုသလသဒ္ဓါ အဗျာ
ကတသဒ္ဓါတို့တွင်။ အညတရာနန္တရေ၊ တပါးပါး၏အခြားမဲ့၌။ ပုစ္စမာနေ၊
ဆိုအပ်သော။ သောဓမ္မသဒ္ဓေါ၊ ထိုဓမ္မသဒ္ဓါသည်။ အတ္တနေ၊ မိမိ၏။ အဋ္ဌ
သာမညံ၊ အနက်သာမညကို။ တေသံ၊ ထိုကုသလသဒ္ဓါ အကုသလသဒ္ဓါ
အဗျာကတသဒ္ဓါတို့အား။ ဒီပေတိ၊ ပြုတတ်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ သဗ္ဗော၊ အလုံး
စုံသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုကုသိုလ် အကုသိုလ်အဗျာကတ တို့သည်။
သဘာဝဓာရဏာဒိနာ၊ မိမိတို့၏ သဘောကို ဆောင်ခြင်း အစရှိသော။ လက္ခ
ဏေန၊ လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မမည်ကုန်၏။ ဓမ္မသဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပုရတော၊
ရှေ့၌။ ပုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ကုသလာဒိသဒ္ဓါအပိ၊ ကုသလသော
သဒ္ဓါတို့သည်လည်း။ အတ္တနေ၊ အတ္တနေ၊ မိမိမိမိ၏။ အတ္ထဝိသေသံ၊ အနက်

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

ဝိသေသကို။ တဿ၊ ထိုဓမ္မသဒ္ဓါအား။ ဒီပေန္တိ၊ ပြုတတ်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၏။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မသည်။ ကုသလောဝါ၊ ကုသိုလ်မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အကုသလောဝါ၊ အကုသိုလ်မည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗျာကတောဝါ၊ အဗျာကတမည်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ ဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောနည်းဖြင့်။ ဝိသုဝိသု၊ အသီးအသီး။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဧတေ၊ ထိုကုသလသဒ္ဓါ ဓမ္မသဒ္ဓါ အကုသလသဒ္ဓါ ဓမ္မသဒ္ဓါ အဗျာကတသဒ္ဓါ ဓမ္မသဒ္ဓါတို့ကို။ အတ္တနော အတ္တနော၏။ အတ္တမတ္တဒီပကတ္တေန၊ အနက်ကိုသာလျှင် ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ထိုသည်။ သမ္ပဋိစ္စိတာ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မသဒ္ဓေန၊ ဓမ္မသဒ္ဓါနှင့်။ သယ၊ တကွ။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ အတ္တနောအတ္တနော၏။ အတ္တသာမညံ အတ္တဝိသေသံဝါ ဒီပကတ္တေန၊ အနက်သာမည အနက်ဝိသေသကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ လောကေ၊ လောက၌။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊ ထိုသည်။ သမ္ပဋိစ္စိတာ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပညာရှိတို့သည် ဝန်ခံအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဣတ္ထေတေသုကုသလာဓမ္မာတိအာဒိသု၊ ဤကုသလာဓမ္မာ အစရှိကုန်သော။ ဝါကျေသု၊ တို့၌။ ကေတ္တနာနတ္ထတံ၊ ကုသလကုသလသဒ္ဓါတို့ ကဲ့သို့ စင်စစ်တူသော အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ် ကုသလံ ရူပံ စက္ခုမာ သဒ္ဓါတို့ကဲ့သို့ စင်စစ်တူသော အနက်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝိကပေတုဘ၊ ကြံ၍။ ယဒေတံ ယံ တေဒေါသာရောပနကာရဏံ၊ အကြင် ပုနရုတ္တိဒေါသ ဆက္ကစတုက္ကာပတ္တိဒေါသ အသမ္ပန္နာပတ္တိဒေါသ ဝိရောဓာပတ္တိဒေါသ အဘာဝါပတ္တိဒေါသသို့ တင်ခြင်း၌ အကြောင်းယုတ္တိကို။ တယာ၊ သင်စောဒကဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တေဒေါသာရောပနကာရဏံ၊ ဤဒေါသ အပြစ်တင်ခြင်း၌ အကြောင်း ယုတ္တိသည် အကာရဏံ-အယုတ္တိ၊ သင့်သော အကြောင်းယုတ္တိမဟုတ်။ ကုသလသဒ္ဓေါတာဝါတိအာဒိနာ၊ ကုသလသဒ္ဓေါတာဝ-ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ယာသံဝဏ္ဏနာ၊ အကြင် သံဝဏ္ဏနာကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တာ၊ မိန့်အပ်၏။ အယံသံဝဏ္ဏနာ၊ ဤကုသလသဒ္ဓေါတာဝ အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော သံဝဏ္ဏနာသည်။ တာဝါလက်ဦးစွာ။ ကုသလတ္တိကဿ၊ ကုသလတိုက်၏။ အနုပ္ပပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော ပုဒ်၏ အဖွင့်သည်။ ဟောတိ၊ ခြစ်၏။

(၂၇၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၂၇၇ နှစ်စွယ်။ ။ ဝစ္စဝါစကာ ဣဒမိဒံ သဿ အတ္ထဿ နာမန္တိ မညန္တိ သညာယန္တိ တောယာတိ မတိ၊ ဣဒမိဒံ သဿ အတ္ထဿ နာမန္တိ ပဝတ္ထာ သညာ သင်္ကေ တောတိ ဝုစ္စတိ၊ တထာယိ အနုဒ္ဓိကာယံ ဝုတ္ထံ တာယတာယ အနုမတိယာတိ တေနတေန သင်္ကေတေနာတိ၊ သင်္ကေရတာတိစ ဝစ္စဝါစကော အယံသဒ္ဓေါ ဣမဿတ္ထဿ ဝါစတော တိ၊ သင်္ကေတိယန္တိ သညာယန္တိ ဧတေနာတိ သင်္ကေ တော၊ အယံသဒ္ဓေါ ဣမဿတ္ထဝါစကောတိ ပဝတ္ထာ သညာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မတိ ဝေ အနုမတိ၊ ဝစ္စဝါစကာနံ ဝါ အနုရူပါ မတိ အနုမတိတိ အတ္ထော၊ တာယ အနုမတိယာ ကရတသ္မတာယ။ ။ မဏိဒီ။ ။

ဣမိနာဝ နယေန၊ ဓမ္မသဒ္ဓေါ ပရိယတ္တိယာ ဒိဿတိ အစရှိသည်ဖြင့်၎င်း၊ အတ္တနော သဘာဝံ ဓာရေန္တိ အစရှိသည်ဖြင့်၎င်း ဤကုသလတိုက်၌ ဆိုအပ် ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ သေသတိကဒုတာနံ၊ ကုသလတိုက်မှ ကြွင်းသော တိုက် ဒုက်ကို၏။ နယောပီ၊ နည်းကိုလည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ပန၊ အထူး ကိုဆိုအံ့။ ဣတော၊ ဤကုသလတိုက်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဝိသေသမတ္တမေဝ၊ ထူးသော အနက်ကိုသာလျှင်။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။

၂၇၈ နှစ်စွယ်။ ။ ဝိသေသမတ္တမေဝတိ ပနေတ္ထ မတ္တသဒ္ဓေါ အဝဓာရဏေ ဝေ သဒ္ဓေါ သဒ္ဓိဓာနေ။

၂။ သုခါယဝေဒနာယာတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ ဝါကျေသု၊ တို့၌။ သုခသဒ္ဓေါ၊ ကို။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ဆိုဦးအံ့။ သုခသဒ္ဓေါ၊ သုခသဒ္ဓါသည်။ သုခဝေဒနာ သုခမူလ သုခါရမ္မဏ သုခဟေတု သုခပစ္စယဋ္ဌာန အဗျာပဇ္ဇနိဗ္ဗာနာဒိသု၊ သုခဝေဒနာ ဟူသောအနက် သုခ၏ ဝေးသော အကြောင်းဟူသောအနက် သုခါရုံဟူသော အနက် သုခ၏ ခိုး သော အကြောင်းဟူသောအနက် သုခ၏အကြောင်းဖြစ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံ စသည်တို့၏ တည်ရာဟူသော အနက် စိတ်ကို နှိပ်စက် ညှဉ်းဆဲတတ် သော နိဝရဏစသော ဗျာပါဒကင်းသော ပဌမဈာန် အစရှိသော ဒိဗ္ဗဝိဟာရ ဟူသောအနက် နိဗ္ဗာန်စသော အနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ-ခွဲဦးအံ့။ အယံသုခသဒ္ဓေါ၊ သည်။ “သုခဏဝ၊ သုခိန္ဒြေကိုလည်း။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်း ကြောင့်။ ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ သုခဝေဒနာယံ၊ သုခဝေဒနာဟူသော အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။

၁-စိတ္တိပ္ပုဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

(၂၀၃)

၅၀၆၅။ သုခဿစ ပဟာနာ၌သုမိန္ဒေတိ သုခဟူ၍ယောအပ်၏။ ထိုသုမိန္ဒေ သည် သုခဝေဒနာသာလျှင်တည်း။ ထိုကြောင့် “သုခဝေဒနာယံ ဒိဿတိ” ဟု ဝိန့်၏။

“ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဖြစ်ရာဖြစ် သော နဝမခေတ်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ၏။ ဝါ၊ သုခ၏ဝေးသောအကြောင်း ဖြစ်၏။ လောကော၌။ ဝိရာဂတာ၊ ကာမရာဂကင်းကြောင်းဖြစ်သော အနာဂါမိ မင်သည်။ ဝါ၊ ကင်းသော ကာမရာဂရှိသော အနာဂါမိ၏အဖြစ် တည်းဟူ သော အနာဂါမိမင်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာ၏။ ဝါ၊ သုခ၏ဝေးသော အကြောင်းဖြစ်၏။” ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သုခမူလေ၊ သုခ၏ဝေးသော အကြောင်း၌။ ဝါ၊ သုခ၏အကြောင်းဖြစ်သော ပုည ပဿဒ္ဓိ စသည်တို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ (အကြောင်း၏အကြောင်းကို မူလဆိုသည်)။ “မဟာလိ၊ မဟာလိ။ ယသ္မာစခေါ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ သုခံ၊ သုခ၏အာရုံဖြစ်၏။ သုခါနုပတိတံ၊ သုခ၏အာရုံ၌ကျ၏။ သုခါ ဝက္ကန္တံ၊ သုခ၏အာရုံ၌သက်၏။” ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သုခါရမ္ပဏေ၊ သုခ၏ အာရုံဟူသောအနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုညာနီတိ၊ ပုညာနီ ဟူသော။ ယဒိဒံ ယံ ဣဒံဝစနံ၊ အကြင်အမည်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တေဝစနံ၊ ဤ ပုညာနီဟူသောအမည်သည်။ သုခဿ၊ သုခ၏ ဇနကဖြစ်သောအကြောင်း ၏။ ဝါ၊ ဣဋ္ဌဖြစ်သော လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသော ကုသိုလ်၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။” ဣတိအာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသောပါဠိ ဟို၌။ သုခဟေတုမ္ပိ၊ သုခ၏နိုးသောအကြောင်းဟူသောအနက်၌။ ဝါ၊ သုခ၏ ဇနကအကြောင်းဟူသော အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ “ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သဂ္ဂါ၊ နတ်ပြည်တို့သည်။ ယာဝအတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ သုခါ၊ ကာယိက သုခ၊ စေတသိကသုခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံ စသည် တို့၏တည်ရာဖြစ်ကုန်၏။ ဣဒံသုခံ၊ ဤနတ်ပြည်ချမ်းသာကို။ အက္ခာနေန၊ ဟောကြားသဖြင့်။ ပါပုဏိတံ၊ အဆုံးသို့ရောက်ခြင်းငှာ။ ယာဝအတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ နသုကရံ၊ လွယ်သဖြင့် ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ ဝါ၊ ပြုခြင်းငှာခဲယဉ်း ၏။ ယေဇနာ၊ အကြင်သူတို့သည်။ နန္ဒနံ၊ နတ်တို့ပျော်ရာနန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သာကို။ နပဿန္တိ၊ မမြင်ဘူးကုန်။ တေဇနာ၊ ထိုနန္ဒဝန်ဥယျာဉ်သာကိုမမြင်ဘူးသော

ပိ.ကော - နိဂ္ဂဟေဒိစ

(၂၉)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သူတို့သည်။ သူခံ၊ ကာယိကသုခ၊ စေတသိကသုခ၏ အကြောင်းဖြစ်သော
 လူဠုဖြစ်သော ရူပါရုံစသည်တို့၏ တည်ရာကို။ ‘နပဇာနန္တိ၊ မသိကုန်’။ ဣတိ
 အာဒိသု၊ တိဉ္စိ။ သုခပစ္စယဋ္ဌာနေ၊ ကာယိကသုခ၊ စေတသိကသုခ၏
 အကြောင်းဖြစ်သော လူဠုဖြစ်သော ရူပါရုံစသည်တို့၏ တည်ရာဟူသော အနက်
 ဉ္စိ။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ‘ဧတေဓမ္မာ၊ ထိုပဋ္ဌမချွန် အစရှိသော တရားတို့သည်။
 ဒိဋ္ဌေဓမ္မေ၊ မျက်မြင်ပစ္စက္ခအတ္ထဘောဉ္စိ။ သုခဝိဟာရော၊ စိတ်ကိုနှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲ
 တတ်သော နိဝရဏစသော ပျာပါဒကင်းသောနေရာ ဒိဗ္ဗဝိဟာရမည်ကုန်၏’။
 ဣတိအာဒိသု၊ တိဉ္စိ။ အဗျာပဇေ၊ စိတ်ကိုနှိပ်စက်ညှဉ်းဆဲတတ်သော နိဝရဏ
 စသော ပျာပါဒကင်းသော ပဋ္ဌမချွန်စသော ဒိဗ္ဗဝိဟာရဉ္စိ။ ဒိဿတိ၊ ၏။
 ‘နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ ‘ပရမံ၊ လွန်ကဲသော။ သုခံ၊ တည်း’။ ဣတိအာဒိသု
 တိဉ္စိ။ နိဗ္ဗာနံ၊ ဒိဿတိ၊ ၏။ ပန၊ အတ္ထုဒ္ဓါရမ္ပတပါး အတ္ထုဒ္ဓေသက္ခိဓိအံ။
 ဣဓ၊ ဤသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာဟူသောပုဒ်၌။ အယံသု
 သဒ္ဓေါ၊ ဤသုခသဒ္ဓါကို။ သုခဝေဒနာယမေဝ၊ သုခဝေဒနာဟူသော အနက်
 သာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မုတ်အပ်၏။ ဝေဒနာသဒ္ဓေါ၊ ဝေဒနာသဒ္ဓါသည်။ ‘မေ
 ငါအား။ ဝိစိတာ၊ ထင်ရှားကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့သည်။ ဥပဇန္တိ
 ဖြစ်ကုန်၏’။ ဣတိအာဒိသု၊ တိဉ္စိ။ ဝေဒယိတသ္မိံ ယေဝ၊ အာရုံကို ခံစားတတ်
 သော ဝေဒနာဟူသော အနက်၌သာလျှင်။ ဝတ္တတိ၊ သင့်၏။

ဒုက္ခသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဒုက္ခဝေဒနာ ဒုက္ခဝတ္ထု ဒုက္ခာရမ္ပဏ ဒုက္ခပစ္စယ ဒုက္ခ
 ပစ္စယဋ္ဌာနာဒိသု၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ဟူသော အနက် ဒုက္ခ၏တည်ရာ ဟူသော
 အနက် ဒုက္ခ၏ အာရုံဟူသော အနက် ဒုက္ခ၏ ဇနကအကြောင်းဟူသော
 အနက် ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏သဟဲ အထောက်အပံ့ ဖြစ်ကုန်သော
 အနိဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံ၊ စသည်တို့၏ တည်ရာဖြစ်သော အနက် စသည်တို့၌။
 ဒိဿတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ အယံဒုက္ခသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ‘ဒုက္ခဿစ၊ ဒုက္ခိန္ဒြေကိုလည်း။
 ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်’။ ဣတိအာဒိသု၊ တိဉ္စိ။ ဒုက္ခဝေဒနာယံ၊ ဉ္စိ။ ဒိဿ
 တိ၊ ၏။ ‘ဇာတိပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသည်လည်း။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခ၏တည်ရာဖြစ်၏’။
 ဣတိအာဒိသု၊ တိဉ္စိ။ ဒုက္ခဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဒုက္ခ၏တည်ရာဟူသော အနက်၌။
 ဒိဿတိ၊ ၏။ ‘မဟာလိ၊ မဟာလိ။ ယသ္မာစခေ၊ အကြင်ကြောင့်လျှင်။ ရူပံ၊
 ရုပ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ၏အာရုံဖြစ်၏။ ဒုက္ခာနုပတိတံ၊ ဒုက္ခ၏အာရုံ၌ကျ၏။

(ဒါဠိစာအုပ်)

ဒုက္ခာဝက္ကန္တံ ဒုက္ခ၏ အာရုံ၌သက်၏။ ဣတိအာဒိသု၊ တိ၌။ ဒုက္ခာရမ္မဏေ၊
 ဒုက္ခ၏ အာရုံဟူသောအနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ “ပါပဿ၊ မကောင်းမှုကို။
 ဥစ္စယေ၊ ဆည်းပူးခြင်း အကုသိုလ် စေတနာသည်။ ဒုက္ခော၊ ဒုက္ခ၏ ဇနက
 အကြောင်း ဖြစ်၏”။ ဣတိအာဒိသု၊ တိ၌။ ဒုက္ခပစ္စယေ၊ ဒုက္ခ၏ဇနက
 အကြောင်းဟူသောအနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ “ဘိက္ခဝေတို့။ နိရယာ၊ ရေဲတို့သည်။
 ယာဝဗဟိဒိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏သဟ
 အထောက်အပံ့ ဖြစ်ကုန်သော အနိဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံစသည်တို့၏ တည်ရာ
 ဖြစ်ကုန်၏။ ဣဒိဒုက္ခံ၊ ဤငဲ့ဆင်းရဲကို။ အက္ခာနေန၊ ဟောကြားသဖြင့်။ ပါပ
 ဝိယာ၊ အဆုံးသို့ရောက်စေခြင်းငှာ။ ယာဝအတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ နသုကရံ၊
 လွန်သဖြင့် ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ ဝါ၊ ပြုခြင်းငှာ ခဲယဉ်း၏။ ဣတိအာဒိသု၊
 တိ၌။ ဒုက္ခပစ္စယဋ္ဌာနေ၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏သဟ အထောက်
 အပံ့ ဖြစ်ကုန်သော အနိဋ္ဌဖြစ်သော ရူပါရုံ စသည်တို့၏ တည်ရာဟူသော
 အနက်၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဒုက္ခသဒ္ဓါ၏အနက် များသော်လည်း။ ဣ၊
 ဤဒုက္ခာယ၊ ဝေဒနာယ၊ သမ္ပယုတ္တာ၊ စမ္မာဟူသောပုဒ်၌။ အယံဒုက္ခသဒ္ဓေါ၊
 ဤဒုက္ခသဒ္ဓါကို။ ဒုက္ခဝေဒနာယမေဝ၊ ဒုက္ခဝေဒနာဟူသော အနက်၌သာ
 လျှင်။ ဒဋ္ဌဗျော၊ မှတ်အပ်၏။

ပန၊ အတ္ထုဒ္ဓေသမုတပာ၊ ဝစနတ္ထကို ဆိုအံ့။ ဣေ တေသု သုခါယဝေဒနာ
 ယ သမ္ပယုတ္တာဒိသု၊ ဤသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ အစရှိကုန်သော။
 ဝါကျေသု၊ တိ၌။ ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဝေ၊ ဤဆိုလတံသောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗျော၊
 ၏။ ယာဝေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်။ သမ္ပယုတ္တေ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့
 ကို၎င်း။ ဝတ္ထုဉ္ဇူ ကရဇကောယံ၊ မှီရာဖြစ်သော ကရဇကောယကို၎င်း။ သုခယတိ၊
 ချမ်းသာစေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ချမ်းသာ စေတတ်သော သတ္တိ
 ကြောင့်။ သာဝေဒနာ၊ သည်။ သုခါ၊ မည်၏။ ယာဝေဒနာ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တေ၊
 တို့ကို၎င်း။ ဝတ္ထုဉ္ဇူ ကရဇကောယံ၊ ကို၎င်း။ ဒုက္ခယတိ၊ ဆင်းရဲစေတတ်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဆင်းရဲစေတတ်သော သတ္တိကြောင့်။ သာဝေဒနာ၊ သည်။
 ဒုက္ခာ၊ မည်၏။ ယာဝေဒနာ၊ သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခသည်။ န၊ မဟုတ်။ သုခါ၊ သည်။
 န၊ မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဒုက္ခမဟုတ် သုခမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

(၂၆)

အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဒကထာနိဿယ

သာဝေဒနာ၊ သည်။ အဒုက္ခမသုခါ၊ မည်၏။ မကာရော၊ မအက္ခရာကို။ ပဒ
သန္တိဝေဒနာ၊ ပုဒ်စပ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဟောအပ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သုခဒုက္ခ တကြိယာယံဟု ဓာတ်ကျမ်းလာသော်လည်း သုခဓာတ်
ဒုက္ခဓာတ်သည် သကမ္မကဓာတ်မဟုတ် အကမ္မကဓာတ် ဖြစ်ရကား သုခယတိ
ဒုက္ခယတိဟူသော ဝေဒနာတည် သုဒ္ဓကတ္ထုသာဝေဒနာဟုတ်၊ ဟေတုကတ္ထုသာဝေ
ဖြစ်သောကြောင့် သမ္ပယုတ္တေ ဝတ္ထု၌ ကရကောယ် ဟူသောကံတို့ကို ရသည်။
သုခဒုက္ခတကြိယာယံ၊ တကြိယာတိ သုခဒုက္ခာနံ ဝေဒနာနံ ကြိယာ၊ သုခနံ
ဒုက္ခနံ ဝုတ္တိ ဟောတိ၊ သုဂတိ ဒုဂတိဧကယောဇန ဗ္ဗိယောဇန မတ္ထိဗ္ဗိ အဋ္ဌါနံ
ဇတဿ ဝါယော ကုပ္ပတိ၊ ဝတ္ထာနိ ဒုက္ခန္တိ၊ သုခယတိတိ သုခံ၊ ယဿပုဗ္ဗတိ၊
တံ သုခိတံ ကရောတိတိ အတ္ထော။ သေနယော ဒုက္ခန္တိ ဝတ္ထာပိ၊ အတ္ထာနံ သုခေတိ
ပိဏေတိ။

သဝေစ ကိဗ္ဗိ ကာလေ၊ မရဏံ မေ ပုရေ သိယာ။

ပုတ္တေစ မေ ပပုတ္တေစ၊ သုခါပေယျ မဟောသစော။

သဒ္ဓနိထိ-၁၉-၂၀-ဆ။

အကမ္မကဓာတ်ဖြစ်ခဲ့သော် “သမ္ပယုတ္တေ ဝတ္ထု၌ ကရကောယ် သုခယတိ ဝတ္ထု
သုခေ အနုဂ္ဂဟိတေ ကရောတိတိ သုခါ” ဟူသော ငိုကာနှင့်မဆန်လောဟူမူ
လဒ္ဓကားဝေ အနုဂ္ဂဟိတေ ကရောတိကား သုခယတိ၏ အဓိပ္ပါယ်။ “သုခ
ယတိတိ သုခံ၊ ယဿပုဗ္ဗတိ၊ တံ သုခိတံ ကရောတိတိ အတ္ထော” ဟူသောစကားနှင့်
သမ၍ မဆန်ကျင်း။

သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ သာ၊ ထိုသုခဝေဒနာ ဒုက္ခဝေဒနာ
အဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည်။ အာရမ္မဏရသံ၊ အာရုံ၏ အရသာကို။ ဝေဒယတိ
အနုဘဝတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ၊ မည်၏။ တာသ၊
ထိုသုံးပါးသော ဝေဒနာတို့တွင်။ သဘာဝတောစ၊ သဘောအားဖြင့်၎င်း။ ။
သကံပူတောစ၊ ကြံဆသောအားဖြင့်၎င်း။ (ထည့်)။ ဣဋ္ဌာနုဘဝနလက္ခဏာ၊
ဣဋ္ဌာရုံကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိသော ဝေဒနာသည်။ ဝါ၊ အာရုံ၏ ဣဋ္ဌဖြစ်
သောအဖို့ကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာရှိသော ဝေဒနာသည်။ သုခါ၊ သုခဝေဒနာ
မည်၏။ အနိဋ္ဌာနုဘဝနလက္ခဏာ၊ အနိဋ္ဌာရုံကို ခံစားခြင်းလက္ခဏာ ရှိသော
ဝေဒနာသည်။ ဝါ၊ အာရုံ၏ အနိဋ္ဌဖြစ်သော အဖို့ကို ခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိ
သော ဝေဒနာသည်။ ဒုက္ခာ၊ ။ ဥဘယဝိပရိတာနုဘဝနလက္ခဏာ၊ နှစ်ပါး
သော ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံမပြန်သော မဇ္ဈတ္တာရုံကိုခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိသော

ဝေဒနာသည်။ ဝါ၊ နှစ်ပါးသော ဣဋ္ဌအဖို့ အနိဋ္ဌအဖို့မှ ပြန်သော မဇ္ဈတ္တ
အဖို့ကို ခံစားခြင်း လက္ခဏာရှိသော ဝေဒနာသည်။ အဓိကမသုခေါ၊ မည်၏။
ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တိသုပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒေသု၊ ပုဒ်တို့၌။
ယောအယံ သမ္ပယုတ္တသဒ္ဓေါ၊ အကြင်သမ္ပယုတ္တသဒ္ဓါကို။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်
မူအပ်၏။ တဿ၊ ထိုသမ္ပယုတ္တသဒ္ဓါ၏။ အတ္တော၊ ကို။ ဝေ၊ ပြင့်။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။
ယေဓမ္မော၊ အကြင်တရားတို့သည်။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ ဝါ၊ တက။ ပကာရေဟိ၊
အပြားတို့ဖြင့်။ ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အညီအညွတ်အပြား
ကိုဖြင့် ယှဉ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေဓမ္မော၊ တို့သည်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ၏။
ကတရေဟိ၊ အဘယ်မည်ကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်
သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ စည်း။ ဧကပ္ပုဒတာဒိဟိ၊ တူသော
ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ် အစရှိကုန်သော။ ပကာရေဟိ၊ အပြားတို့ဖြင့်။
ယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်၏။ ဟိ-သဗ္ဗံ၊ ၏။ “ကေဟိစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရား
တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ အညီအညွတ်အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်ကုန်သော။ ကေစိ၊ အချို့
ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တရားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သလော။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပုစ္ဆိတေ၊ သကဝါဒီက မေးအပ်သည်ရှိသော်။ အာမန္တာ၊ ဪ မရှိကုန်။
ဣတိ ဣမဿ ပဉ္စဿ၊ ဤပြဿနာကို။ ပဋိက္ခေပေ၊ ပယ်ရာဖြစ်သော ကထာ
ဝတ္ထုကျမ်း၌။ “ကေဟိစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့နှင့်။ သဟဂတာ၊
တကွအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ သဟဇာတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သော။ သံသဋ္ဌာ၊
နိုးနှောကုန်သော။ ဧကပ္ပုဒါ၊ တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သော။ ကေနိရောဓာ၊
တူသော ချုပ်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဧကဝတ္ထုကာ၊ တူသော မှီရာရှိကုန်သော။
ကောရမ္မဏာ၊ တူသော အာရုံရှိကုန်သော။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဓမ္မော၊
တရားတို့သည်။ အတ္ထိနန၊ ရှိကုန်သည်မဟုတ်တုံလေ။ ။ ဝါ၊ ရှိကုန်သည်
သာလျှင်တည်း။ ။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဧကပ္ပုဒတာဒိဟိ၊ ငါ့သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏
အဖြစ်အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ပြင့်။ သမ္ပယောဂတ္တော၊ သမ္ပယောဂအနက်
ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ၏။ ဧကပ္ပုဒတာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣတိ
ဣမေဟိ ပကာရေဟိ၊ ဤအပြားတို့နှင့်။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ ဝါ၊ တက။
ယုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။

(၂၉၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၂။ ဝိပါကတ္တိကောဋ္ဌ။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ နိ။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဝိသိဋ္ဌာနံ၊ ထူးကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသလ်နာ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏။ ပါကဘ၊ အကျိုးတို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ အချင်းချင်းထူးကုန်သော ကုသိုလ်အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုး၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိပါကဘ၊ မည်ကုန်၏။ တေ၊ ဤဝိပါကဟူသော အမည် သည်။ ဝိပက္ကဘာဝံဝိပါကံ၏ အဖြစ်တည်းဟူသော သဘောသို့။ ပါ၊ ကုသိုလ် ကံ၊ အကုသိုလ်ကံဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ကျက်ခြင်း ရင့်ခြင်း သဘောသို့။ အာပန္နာနံ၊ ရောက်ကုန်သော။ အရူပဓမ္မာနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဝိပါကသဘာဝ ဓမ္မာ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိကုန်သော တရားတို့သည်။ ဇာတိဇရာ သဘာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း ရင့်ခြင်း သဘောရှိကုန်သော။ ဇာတိဇရာပကတိကော၊ ဖြစ်ခြင်း ရင့်ခြင်းပြုကတော့ရှိကုန်သော။ သတ္တဘ၊ သတ္တဝါတို့ကို။ ဇာတိဓမ္မာ၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဇရာဓမ္မာ၊ ရင့်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုဗ္ဗန္တိယထာ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဝိပါကဇနကဋ္ဌေန၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ် ရင့်စေတတ် ကျက်စေတတ်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အနက် ကြောင့်။ ဝိပါကသဘာဝါ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း ကျက်စေခြင်း သဘော ရှိကုန်သော။ ဝိပါက ပကတိကံ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း ကျက်စေခြင်း ပြုကတော့ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။ ဣတိ၊ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတိယပဒံ၊ နေဝိပါကနဝိပါက ဓမ္မဓမ္မာဟူသော တတိယပဒ်ကို။ ဥဘယသဘာဝ ပဋိက္ခေပဝသေန၊ နှစ်ပါးသော ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်တတ် ရင့်တတ် ကျက်တတ်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော သဘော အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း ရင့်စေခြင်း ကျက်စေခြင်းဟူသော သဘောကို ပယ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်၏။

မှတ်စုမ်း။ ဝိပက္ကဘာဝန္တိစေတ္ထ သဘာဝသဒ္ဓေန ဘာဝေါဝေ ဝုတ္တော၊ တံ ယထာဝုတ္တံ ဝိပက္ကသံသဘာဝံ ဝုတ္တံ ဝိပက္ကသံသဘာဝဉ္စ ဝါပေတော ဥဘယသဘာဝပဋိက္ခေပဝသေနာတိ အာယ။
 ဝိပက္ကဘာဝန္တိစေတ္ထ ဝိပက္ကတိ ဝိပက္ကဘ၊ ဘာဝန္တိ ဗုဒ္ဓိသဒ္ဓါ တသ္မာတိ သာဝေါ၊ ဝိပက္ကနံ သာဝေါ ဝိပက္ကဘာဝေါတိ အယမတ္ထော နာမိပ္ပေတော၊ အထဝေါ ဝိပက္ကတိ ဝိပက္ကဘ၊ တေသံ သာဝေါ ဝိပက္ကံ၊ ကုစာဒိနာ အာကာ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

ရသာ ရသာတ္ထံ ယဝတမိစ္စာဒိမ္မိကာရဂ္ဂဟဏေန ကျဿစ ကာဒေသော ကဿစ
 ဝိပဗ္ဗနံဝါ ဝိပက္ကံ၊ ထုသပစာဒိနာ တပစ္စယဿ ဣာဒေသော စာတုန္တ
 ထောပေါစ၊ ထာဝဝန္တော ဝိပါကဒတာဝိယန္တိ ဝကဝထိယန္တိ ဇောနာဟိ
 သာဝေါဝိပက္ကန္တတံ သာဝေါစာတိ ဝိပက္ကသာဝေါတိ အဗ္ဗမက္ခောဝ အဗိပ္ပေ
 တော၊ ကသ္မာ ဣဘာဝသဒ္ဓဿ သာဝေါပဒက္ခေ သတ္တာယ မေဓိပ္ပေတကြိယာ
 သုစ၊ သသာဝသ္မိ စ လိလာယ ပုရိထိတ္ထိဗ္ဗိယေသုစာတိ ဝုက္ခေသု အက္ခေသု
 သသာဝက္ခတ္တာ၊ တထာဟိ ဝက္ခတိ ဝိပက္ကသာဝန္တိက္ခေ သာဝသဒ္ဓေန သသာ
 ဝေါဇေ ဝုက္ခေတိ၊ အညတာ သာဝသဒ္ဓေါ သဒ္ဓပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တဝါစကောဗိယာ၊
 န သသာဝဝါစကော၊ ဧဝံ သတိ ယထာဝုက္ခဝစနံ ဝက္ခမာနံ န သိယာ၊ အဋ္ဌ
 ကထာယဉ္စ ဥသယသသာဝပရိက္ခေပဝသေနာတိ ဗုဒ္ဓံ နဝတ္ထမ္ပံ ထိယာ၊ တံ ဝိပက္က
 သသာဝံ ဝိပဗ္ဗနသာဝန္တိ အက္ခေ၊ ။မဏိဝိပ။

ဤဒိကာ မဏိဝိပကိုရှု၍ ဝိပက္ကသာဝံ၌ အနက်အနုကောကံ၊ နောက်နောက်
 သော တိကံတို့၌လည်း အက္ခေ ဧဝံ ဝေဒိတဗျောဟုသော ပါဠိသေသကို
 မော်ပြပါလေ။

၄။ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယတ္ထိကော ဌ။ ယေဓမ္မောတို့သည်။ အာရမ္မဏကရဏ
 ဘာဝေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည်။
 ဥပေတေန၊ ကပ်အပ်သော။ ကမ္မုနာ၊ ကံသည်။ အာဒိန္နာ-ဖလဘာဝေန
 ဝဟိတာ၊ အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ
 တသ္မာ၊ ထိုသို့ အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တေဓမ္မော၊
 တို့သည်။ ဥပါဒိန္နာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မောတို့သည်။ အာရမ္မဏဘာဝံ၊ အာရုံ၏
 အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္တာ၊ ရောက်၍။ ဥပါဒါနသမ္ပဒန္တန၊ ဥပါဒါန်နှင့် စပ်ခြင်း
 ကြောင့်။ ဥပါဒါနာနံ၊ ဥပါဒါန်တို့အား။ ဟိတာ၊ လျော်ကုန်၏။ (တနည်း)
 ဥပါဒါနာနံတို့၏။ ဟိတာ၊ အစီးအပူးတို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 ဥပါဒါနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ၊ ဤဥပါဒါနိယဟူသော အမည်သည်။ ဥပါဒါ
 နဿ၊ ဥပါဒါန်အား။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတာနံ၊ အာရမ္မဏသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူး
 ပြုတတ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ (တနည်း) ဥပါဒါနဿ၊ ။
 အာရမ္မဏပစ္စယဘူတာနံ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။
 အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ တေဓမ္မောတို့သည်။ ဥပါဒိန္နာစ၊ အာရုံပြုသော အား
 ဖြင့် တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်
 ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပါဒါနိယာစ၊ ဥပါဒါန်တို့အား လျော်

ကုန်သည်လည်း။ ဝါ၊ ဥပါဒါန်တို့၏ အစီးအပွား ဖြစ်ကုန်သည်လည်း။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒိန္နုပါဒါ
 နိဗာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ၊ ကြုံ့ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ဟူသောအမည်သည်။ သာသဝ
 ကမ္ပနိဗ္ဗတ္တာနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်
 သော။ ရူပ၊ ရူပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဝိဝစနံ၊ တည်း။ ဣမိနာနယေန၊ ဤပဌမပုဒ်၌
 ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ၊ ပဌမပုဒ်မှ ကြွင်းသော ဒုတိယ
 တတိယပုဒ် နှစ်ပါးအပေါင်း၌လည်း။ ပဋိသေဓသဟိတော၊ ပဋိသေဓနှင့်
 တကွဖြစ်သော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။

၅။ သံကိလိဋ္ဌသံကိလိသိကတ္တိကေ၊ ၌။ ယောသဘာဝေါ၊ အကြင်
 သဘာဝတရားသည်။ သံကိလေသေတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဝါ၊ ပူပန်စေတတ်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သောသဘာဝေါ၊ သည်။ သံကိလေသော၊ မည်၏။
 ဝိဗာဝေတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ စ၊ တနည်းကား။ ဥပတာပေတိ၊ ပူပန်စေတတ်၏။
 ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ သံကိလေသေတိ ဟူသောပုဒ်၏ အနက်တည်း။
 ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံကိလေသေန၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်ဘက်သော
 သံကိလေသာနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံကိလိဋ္ဌာ၊ မည်ကုန်၏။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ အာရမ္မဏံ၊
 အာရုံကို။ ကတွာ၊ ၌။ ပဝတ္တနေန၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 သံကိလေသံ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာကို။ လဒ္ဓု၊ ရခြင်း
 ငှာ။ အရဟန္တိ၊ ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 သံကိလေသာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ တဿသံကိလေသဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏ
 ဘာဝါနတိက္ကမနတော၊ အာရုံ၏အဖြစ်ကို မလွန်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ ဖယဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ သံကိလေသေန၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော သံကိလေသာ
 နှင့်။ နိယုတ္တာ၊ မလစ်မကွာ မြဲစွာယှဉ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံကိလေသိကာ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ဤ သံကိလေသိက
 ဟူသော အမည်သည်။ သံကိလေသဿ၊ ၏။ အာရမ္မဏဗစ္စယဘူတာနံ၊
 အာရမ္မဏ ပစ္စည်း ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ အဝိဝစနံ၊ အမည်တည်း။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံကိလိဋ္ဌာစ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော
 ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာသိကာပဒ

ကုန်၏။ သံကိလေသိကာစ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာ
 တို့ကို ရခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိကာ၊ မည်ကုန်၏။ သံကိလိဋ္ဌ သံကိလေသိ
 ကာ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့သည် ပူပန်စေအပ်
 နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်သော ကိလေသာတို့ကို
 ရခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သော။ သေသပဒဒ္ဒယံ၊ ပဌမပုဒ်မှ ကြွင်းသော ဒုတိယ
 ပုဒ် တတိယပုဒ် နှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ပုရိမတ္ထိကေ၊ ရွှေတိက်၌။ ဝုတ္တနယေ
 နေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။

မှတ်စုမ်း။ ။ “သံကိလေသေတိတိ သံကိလေသော၌ ထောသစသော သံကိလေ
 သသုံးပါး၊ တသတိထေးဝါး၊ အထိုးစုံသောအသုတိထံ တည်းဟူသော ကိလေ
 သာတို့တွင် တစ်ခုတို့မျှ ဖောလင့်၊ သတ်ဝါးသော သံကိလေသာတို့ကို ဤ၌
 ဟူ၊ သံဝုဋ္ဌ ကိတိသ ဗာစနေ၊ ဥပထာဝနေဟုရကား “ဝိဗာဓေတိ ဥပထာဝေတိ
 စာတိ အက္ခော” မိ၌သော်၊ သံကား ဓာတုက္ကာနဝတ္ထက၊ “သံကိလေသေန
 သန္တာဝတာတိ သံကိလိဋ္ဌာ”၊ ဝစနတ္ထစစ် ဝစနတ္ထပြ ဝစနတ္ထတုအားဖြင့်
 သုံးဝါးတို့တွင် တစ်ခုတို့မှတစ် အဓိပ္ပါယ်တူ ပြသတည်း။ သံကိလေသ သန္တာ
 ဝတ သံကိလေသသန္တုတ္ထဖြစ်သော အကုသိုလ်ဓမ္မတို့သည်သာလျှင် သံကိလိဋ္ဌ
 မည်၏။ သတဓာတုဖြစ်သော ရုပ်တရားတို့သည် သံကိလိဋ္ဌမည်ကုန် ဟုတ်
 သည်။ ဝစနတ္ထကား ဤသို့တည်း။ “သံကိလေသေတိ သံကိလိတိယန္တိ ဝိဗာဓိ
 ယန္တိ ဝိဋ္ဌိယန္တိတိ သံကိလိဋ္ဌာ”။ သုဒ္ဓကမ္မသာဓန၊ ဝိဗာဓနတ္ထဘျိ။ “သံကိလေ
 သေတိ သံကိလေသာဝိယန္တိ ဥပထာဝိယန္တိတိ သံသိဋ္ဌာ”။ ထေတုတဋ္ဌ
 သာဓန၊ ဥပထာဝနေတ္ထဘျိ။

၆။ ဝိတက္ကတ္တိကေ၌။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယောဂဝသေန၊ သမ္ပယုတ်
 ၎င်းအစွမ်းဖြင့်။ ဝတ္ထမာနေန၊ ဖြစ်သော။ ဝိတက္ကေန၊ ဝိတက်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။
 ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 သဝိတက္ကာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယောဂဝသေန၊ ဖြင့်။
 ဝတ္ထမာနေန၊ သော။ ဝိစာရေန၊ ဝိစာရနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်
 ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဝိစာရာ၊ ကုန်၏။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဝိတက္ကာစ၊ သမ္ပယုတ်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဝိတက်
 နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဝိစာရာစ၊ သမ္ပယုတ်၏
 အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ဝိစာရနှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝိတက္ကတ္တိကေ - ဝိတက္ကတ္တိကေ
 ၃၉

(၂၉၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိကာယ

ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဝိတက္ကသဝိစာရာ၊ မည်ကုန်၏။ သဝိတက္ကသင်
 စာရာ၊ ဝိတက်နှင့်လည်းတကွဖြစ်ကုန် ဝိစာရနှင့်လည်းတကွ ဖြစ်ကုန်သော
 ဥဘယရဟိဘာ၊ နှစ်ပါးသော ဝိတက်၊ ဝိစာရမှ ကင်းကုန်သော တရားတို့
 သည်။ အဝိတက္ကအဝိစာရာ၊ မည်ကုန်၏။ အဝိတက္ကအဝိစာရာနံ၊ ဝိတက်လည်း
 မရှိ ဝိစာရလည်း မရှိကုန်သော။ ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့ အား။ အညတ္ထ၊
 တပါးသောစိတ်၌။ အဝိပ္ပဒယာဂီသု၊ မကွေမကွာ ယှဉ်လေ့ရှိကုန်သော။
 (ထည့်)။ ဝိတက္ကဝိစာရေသု၊ ဝိတက္ကဝိစာရတို့တွင်။ ဝိစာရောဝ၊ ဝိစာရသည်
 သာလျှင်။ မတ္တာပရိမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝိစာရမတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝိစာရမတ္တာ၊ ဝိစာရ
 သာလျှင် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ဝိစာရတော၊ ဝိစာရထက်။ ဥတ္တရိ၊
 အလွန်။ ဝိတက္ကေန၊ ဝိတက်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သမ္ပယောဂံ၊ ယှဉ်ခြင်းသို့။
 နဂစ္ဆန္တိ၊ မရောက်ကုန်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ လိုအပ်သောအဓိပ္ပာယ်
 အနက်စာည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝိတက္ကာစ၊ ဝိတက်မရှိကုန် သည်လည်း။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝိစာရမတ္တာစ၊ ဝိစာရသည်သာလျှင် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်
 သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ အဝိတက္ကဝိစာရမတ္တာ၊ ဝိတက်ကားမရှိ
 ဝိစာရသည်သာလျှင် အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။

၇။ ပီတိတ္ထိကော၌။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပီတိယာ၊ ပီတိနှင့်။ သဟ၊ တကွ။
 ကေပ္ပ၊ ဒါဒိဘာဝံ၊ တူသောဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတဝ၊ ရောက်
 ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပီတိသဟဂတော၊ မည်ကုန်
 ၏။ ပီတိသဟဂတော၊ ပီတိနှင့်တကွ တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်
 ကုန်သော။ ပီတိသမ္ပယုတ္တာ၊ ပီတိနှင့် အညီအညွတ် ကေပ္ပ၊ ဒါ အစရှိသော
 အပြားတို့နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ သေသပဒ
 ဒ္ဓယေဝိပိပဒ္ဓမပုဒ်မကြွင်းသော ဒုတိယပုဒ်တတိယပုဒ်နှစ်ပါးအပေါင်း၌လည်း။
 သေသပဒယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဓမ္မာ၊ ၏။ ဓ၊ အထူးကိုဆိုအံ။ ဣတ္ထ၊ ဤ
 သေသပဒဒ္ဓယ၌။ ဝ၊ ဥပေက္ခာသဟဂတ ဟူသော တတိယပုဒ်၌။ ဥပက္ခာတိ
 ဣမိနာ၊ ဥပက္ခာဟူသော ဤပုဒ်ဖြင့်။ အဒ္ဓကုမသုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခလည်း
 မဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော ဝေဒနာကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝတ္ထာ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၏။ သားထိုအဒုက္ခမသုခဝေဒနာသည်။ သုခဒုက္ခာကာရပူဝတ္တိံ၊ ဣဋ္ဌ
 အဖို့ အနိဋ္ဌအဖို့တို့၏ဖြစ်ခြင်းကို။ (တနည်း) အာရမ္မဏဿ အာရုံ၏။ (ထည့်) ။
 သုခဒုက္ခာကာရပူဝတ္တိံ၊ ဣဋ္ဌအဖို့ အနိဋ္ဌအဖို့တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို။
 မဇ္ဈတ္တာ၊ သုခ, ဒုက္ခတို့၏အလယ်၌တည်သော သဘောရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။
 (ထည့်) ။ ဥပေက္ခတိ ဣက္ခတိ သြလောကေတိ၊ ရှုတတ်၏။ (တနည်း) မဇ္ဈတ္တ
 ဘာဝေန၊ သုခ, ဒုက္ခတို့၏အလယ်၌တည်သော သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
 ဥပေက္ခတိ ဥပေတာ သမန္နာဂတာ ဟုတွာ ဣက္ခတိ သြလောကေတိ၊ ပြည့်
 သည်ဖြစ်၍ ရှုတတ်၏။ မဇ္ဈတ္တာကရသဏ္ဍိတတ္တာ၊ သုခ, ဒုက္ခတို့၏ အလယ်၌
 တည်သောသဘောဟူသောအဖို့၌ ကောင်းစွာ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 တေနာကာရေန သုခါကာရပူဝတ္တိယာ ဥပေက္ခနာကာရေန၊ ထိုဣဋ္ဌအဖို့
 အနိဋ္ဌအဖို့၏ဖြစ်ခြင်းကို အလယ်၌တည်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ရှုခြင်း
 ဟူသောအဖို့ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပေက္ခာ၊
 မည်၏။ ဣတိဣမိနာယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒနာတ္တိကတော၊ မှ။ ပဒဒ္ဓယ
 မေဝ၊ ပုဒ်နှစ်ခုတို့၏အပေါင်းကိုသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ နိပ္ပိတိကဿ၊ ပီတိ
 ကင်းသော။ သုခဿ၊ သုခ၏။ သပ္ပိတိကသုခတော၊ ပီတိနှင့် တကွဖြစ်သော
 သုခမှ။ ဝိသေသဒဿနဝသေန၊ ထူးသောသဘောကို ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။
 အယံတိကော၊ ဤပီတိတိကံကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်
 မူအပ်၏။

၅ တိ ဝုယ်။ ။ သုခေါ ဣဋ္ဌော အာကာရော ကောဋ္ဌာသော သုခါကာရော၊ ဒုက္ခော
 အနိဋ္ဌော အာကာရော ကောဋ္ဌာသော ဒုက္ခာကာရော၊ သုခါကာရော၊ ဒုက္ခာ
 ကာရော၊ သုခဒုက္ခာကာရော၊ ပုဗ္ဗပဒေ ဥတ္တရပဒလောပေန၊ သုခဒုက္ခာကာရောန
 ပဝတ္တိ သုခဒုက္ခာကာရပူဝတ္တိ၊ အထဝါ အာရမ္မဏဿ သုခဒုက္ခာကာရဝသေန
 ပဝတ္တိ သုခဒုက္ခာကာရပူဝတ္တိ၊ တံ သုခဒုက္ခာနံ မဇ္ဈေဗ္ဗိတော အတ္ထယထာဝေါ
 အာကာရော ကောဋ္ဌာသော မဇ္ဈတ္တာကာရော၊ မဇ္ဈတ္တာကာရေ သဏ္ဍိတာ
 မဇ္ဈတ္တာကာရသဏ္ဍိတာ၊ မဇ္ဈတ္တာကာရသဏ္ဍိတာယထာဝေါ မဇ္ဈတ္တာကာရသဏ္ဍိ
 တတ္ထိ၊ တသ္မာ၊ အေနာကာရေန သုခဒုက္ခာ ကာရပူဝတ္တိယာ ဥပေက္ခနာ
 ကာရေန ပဝတ္တတိတိ အတ္ထော၊

န။ ဒဿနတ္တိကော၊ ။ ဒဿနေနာတိ၊ ကား။ သေတံပတ္တိမဂ္ဂေန၊ သော
 တာပတ္တိမဂ်သည်။ ဟိ-သစ္စံ၏။ သော၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ်ကို။ မဋ္ဌမံ၊ ရှေးဦး

စွာနိဗ္ဗာနံနိဗ္ဗာန်ကို။ အာနတော၊ မြင်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာနန္တိ၊
 အာနန္တု။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ခါ။ ပန၊ ဗျုထိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ဂေါတြဘု
 ဂေါတြဘုသည်။ ပဌမတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ကိဉ္ဇာပိပဿတိ၊
 အကယ်၍ကား မြင်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့ မြင်သော်လည်း။ ရညော၊
 မင်း၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဧကနစိဒေဝကရဏီယေန၊ တစုံတခုသာလျှင်ဖြစ်
 သော ပြုပွယ်ကိစ္စဖြင့်။ အာဂတော၊ လာသော။ ပုရိသော၊ သည်။ ဒုရတောဝ၊
 အဝေးမှသာလျှင်။ ရထိကာယ၊ ခရီးမ၌။ စရန္တိ၊ ထွက်တော်မူသော။ ဟတ္ထိက္ခန္ဓ
 ဝရဂတံ၊ မြတ်သောဆင်ကျောက်ကုန်း၌ ထည်သော။ ဝုဇာနံ၊ ကို။ ဒိသ္မာပိ၊
 မြင်၍လည်း။ “တေ သင်သည်။ ဝုဇာ၊ မင်းကို။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်ပြီလော”။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ အညေဟိ၊ တပါးသောသူတို့သည်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်ရှိ
 သော်။ ဒိသ္မာပိ၊ မြင်၍လည်း။ ကတ္ထဗ္ဗကိစ္စဿ၊ ပြုအပ်သောကိစ္စ၏။ အက
 ကတ္တာ၊ မပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ “ဝုဇာနံကို။ အဟံ၊ သည်။ (ထည့်)။
 နုပဿာမိ၊ မမြင်။ ဝါ၊ မတွေ့လိုက်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာယယတာ၊ ဆို၏သို့။
 စေမေဝ၊ တူသာလျှင်။ နိဗ္ဗာနံနိဗ္ဗာန်ကို။ ဒိသ္မာပိ၊ မြင်၍လည်း။ ကတ္ထဗ္ဗဿ၊
 ပြုအပ်သော။ ကိလေသပ္ပဟာနဿ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ၏။ အဘာ
 ဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘုကို။ (ထည့်)။ “အာန”န္တိ၊
 အာနန္တု။ နုဝုတ္တိ၊ မဆိုအပ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ထံဉာဏ်၊ ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်
 သည်။ မဂ္ဂဿ၊ ၎င်း။ အာဝဇ္ဇနုဋ္ဌာနေ၊ အာဝဇ္ဇန်းအရာ၌။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။
 ဘာဝနာယာတိ၊ ဟူသည်ကား။ သေသမဂ္ဂတ္ထယေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်မှ
 ကြွင်းသောမဂ်သုံးခုတို့၏အပေါင်းသည်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ဝါ၊ ဟိယသွာ၊ အကြင်
 ကြောင့်။ သေသမဂ္ဂတ္ထယံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဌမမဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။
 ဒိဋ္ဌသ္မိံ၊ ယေဝ၊ မြင်အပ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဓမ္မေ၊ သစ္စာတရား၌။ ဘာဝနာ
 ဝသေန၊ ပူးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပုဋ္ဌတိ၊ ဖြစ်၏။ အဓိဋ္ဌပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ သောတာ
 ပတ္တိမဂ်သည် မမြင်ဘူးသော။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုံတခုသော သစ္စာတရားကို။ နုပဿ
 တိ၊ မမြင်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဘာဝနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တိ၊ ၎င်း။ တတိယပဓံ၊
 ကို။ ဥဿပယိုက္ခေပဝသေန၊ ဒွိတိယပဓေတိ ဝုတ္တပေပယိုက္ခေပဝသေန၊ နှစ်ပါး
 သော ပဌမ၊ ဒုတိယပုဒ်ဖြင့် ဟောအပ်သောတရားကိုပယ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။
 သဂ္ဂတော၊ သည်။ ဝုတ္တိ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ (၃၀၁)

၉။ တဒန္တရတ္တိကော ထိုဒဿနတိက်၏ အခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော ဒဿန ဟေတုတိက်၌။ ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့၏။ ဟေတု၊ ဟိတ်ကို။ ဒဿနေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟာတဗ္ဗော၊ ပယ်အပ်၏။ (တနည်း) ဧတေသံ၊ တို့အား။ ဒဿနေန၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗော၊ သော။ ဟေတု၊ ဟိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဗ္ဗော၊ တို့သည်။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗ ဟေတုကော၊ မည်ကုန်၏။ ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟေတုကော၊ သောတာပတ္တိမဂ် သည် ပယ်အပ်သောဟိတ် ရှိကုန်သော။ ဒုတိယပဒေပါ၊ ၌လည်း။ သေဝ နယောကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၏။

ကျမ်းတစ်။ ။ ပဌမပုဒ်နှင့် ဒုတိယပုဒ်၌ ဧတေသံကို 'ထို၏ တို့အား' သမ္ပုန်၍ ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိဟိ စတုတ္ထိဗဟုဗ္ဗိဟိနှစ်ပါးပင် ယူသင့်၏။ အတ္ထယုတ္တိ သဒ္ဓယုတ္တိဖြစ်၏။ တတိယပုဒ်၌ ဆဋ္ဌိယုခုသော် ယုတ္တိနှစ်ပါးမဖြစ်၊ အတ္ထယုတ္တိ သဒ္ဓယုတ္တိဗျက်ခွဲ၏။ ထိုကြောင့်ရကား ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိဟိကို ပယ်လိုသော ဆရာသည် 'တတိယပဒေ' စသည်ကို မိန့်သော်၊ (ပနကြေ)။

တတိယပဒေ၌။ “ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့၏။ ဟေတု၊ ဟိတ်ကို။ ဒဿနေန၊ သောတာပတ္တိ မဂ်သည်။ နေဝ ပဟာတဗ္ဗော၊ မပယ်အပ်။ ဘာဝနာယ၊ အထက်မဂ် သုံးခုအပေါင်းသည်။ နပဟာတဗ္ဗော၊ မပယ်အပ်”။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အတ္ထိ၊ ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိဟိသမာသ် အနက်ကို။ အဂ္ဂဟေတု၊ မယူမူ၍။ “ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့အား။ ဒဿနေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟာ တဗ္ဗော၊ သော။ ဟေတု၊ သည်။ နေဝအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘာဝနာယ၊ သည်။ ပဟာ တဗ္ဗော၊ သော။ ဟေတု၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ”။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အတ္ထော၊ စတုတ္ထိဗဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။

ကျမ်းတစ်။ ။ ဗျတိရေတအားဖြင့် ဝုတ္တတ္ထကို ထပ်စေလိုရကား “ဗျတရထာ တိ” စသည်ကို မိန့်သော်၊ ဗျတရထာတိထျာဒိထျာ ဗျတိရေတန္တိ နောဓတိ။ (ဝန္တသရက)။

ဟိ၊ ဗျတိရိက်ကို ဆိုအံ့။ ဣတရထာ ကေသို့ အတ္ထေ၊ ဤစတုတ္ထိ ဗဟုဗ္ဗိဟိမှ တပါး ဆဋ္ဌိဗဟုဗ္ဗိဟိ အနက်သည်။ သတိ၊ သော်။ အဟေတုကောနံ၊ အဟိတ် တရားတို့ကို။ တတိယပဒေန၊ တတိယပုဒ်ဖြင့်။ ဘကဝံတာ၊ သည်။ အဂ္ဂဟထံ၊ မယူခြင်းသည်။ သဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်

(၃၀၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြောင့်။ ယောဟေတု၊ အကြင်ဟိတ်ကို။ ဒဿနဘာဝနာဟိတို့သည်။ ပဟာ
 တဗ္ဗော၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။ သောတာဒိသော၊ ထိုသို့ပယ်အပ်သော သဘော
 ရှိသော။ ဟေတုယေဝ၊ ဟိတ်သည်ပင်လျှင်။ တေသံအဟေတုကာနံ၊ ထိုအဟိတ်
 တရားတို့အား။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဟဏံ၊ သည်။ ဘဝေယျ၊
 ဖြစ်ရာ၏။ သဟေတုကေသု၊ သဟိတ်တရားတို့၌။ တို့တွင်။ ဟေတုဝဇ္ဇာနံ၊
 ဟိတ်သည် ကြည့်အပ်ကုန်သော တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ပဟာနမ္ပိ၊ ပယ်ခြင်း
 သည်လည်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဟေတုနံ၊ ဟိတ်တရားတို့ကို။ ပဟာနံ၊
 ပယ်ခြင်းသည်။ နအာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်ရာ။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဧတေသံ၊ ထိုသဟိတ်တရားတို့၏။ ဟေတုယေဝ၊ ဟိတ်ကိုသာလျှင်။ နေဝ
 ဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊
 ၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုသဟိတ်တရားကို။ နေဝဒဿနေန နဘာဝနာယ ပဟာ
 တဗ္ဗောတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ နဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်။ တသ္မာ၊
 ထိုကြောင့်။ ဟေတုဝဇ္ဇာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။
 ဟေတုနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံသည်။ နအာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့။ တေ
 ဉာယံ၊ အဟိတ်တရားတို့ကို မယူခြင်း ဟိတ်သည် ကြည့်အပ်သော တရားတို့ကို
 ပယ်ခြင်းဟူသော ဤအနက်နှစ်ပါးကို။ အနုဓိပ္ပေတံ၊ အလိုမရှိအပ်။ တသ္မာ၊
 ကြောင့်။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ ဒဿနေနံ၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗော၊ သော။ ဟေတု၊
 ဟိတ်သည်။ နေဝအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဘာဝနာယံ၊ သည်။ ပဟာတဗ္ဗော၊ သော။ ဟေတု၊
 ဟိတ်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နေဝဒဿ
 နေန နဘာဝနာယ ပဟာပတဗ္ဗဟေတုကာ၊ မည်ကုန်၏။ နေဝ။ ပ။ ဟေတုကာ၊
 သောတာပတ္တိ မဂ်သည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည်လည်းမဟုတ် အထက်မဂ်
 သုံးခု အပေါင်းသည် ပယ်အပ်သော ဟိတ်ရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော။
 ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤစတုတ္ထိပဟုဗ္ဗိဟိ သမာသ်အနက်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊
 ယူအပ်၏။

၀၁။ အာစယဂါမိတ္ထိဇန၊ ။ ယောသဘာဝေ၊ ။ ကိ။ ကမ္မကိလေသေဟိ၊
 ကံကိလေသာတို့သည်။ အာစိယတိ၊ ပွားစေအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 သောသဘာဝေ၊ ။ သည်။ အာစယော၊ မည်၏။ တေ၊ ဤအာစိယဟူသော
 အမည်သည်။ ပဋိသန္ဓိစုတိဂတိပဝတ္တန်၊ ပဋိသန္ဓေ စုတိဂတိဟု ဆိုအပ်သော

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

စက်ရဟတ်သို့ မပြတ်လည်တတ်သော ဝဋ်တရားတို့၏။ နှာမံ၊ တည်း။ တဿ အာစယဿ၊ ထိုကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ စုတိ၊ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရား၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ ဟုတူ၎၊ ဤ။ နိပ္ပါဒနဘာဝေန၊ ပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တံ-အာစယံ၊ ထိုကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ၊ စုတိ၊ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာစယဂါမိနော၊ မည်ကုန်၏။ အာစယဂါမိနော၊ ကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားသို့ ရောက်တတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကား။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ထိုမိမိဖြစ်ရာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ယထာဝုတ္တဒမဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ အာစယံ၊ ကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားသို့။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဂမေန္တိ၊ ရောက်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာစယဂါမိနော၊ မည်ကုန်၏။ အာစယဂါမိနော၊ ကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟုဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားသို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော။ တေ၊ ဤအာစယဂါမိဟူသောအမည်သည်။ သာသဝကုသလာ ကုသလာနံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ အာစယသင်္ခါတာ၊ အာစယဟု ဆိုအပ်သော။ တတောဝေစယာ၊ ထိုကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားမှ။ အပေတတ္တာ၊ ကင်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်သည်။ စယာ၊ ကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟုဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားမှ။ အပေတံ၊ ကင်းသည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အပစယော၊ မည်၏။ တံအပစယံ၊ ထိုကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားမှ ကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တနတော၊ ဖြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပစယံ၊ ကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားမှ

(၃၀၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပစယဂါမိနော၊ မည်ကုန်၏။ အပစယဂါမိနော၊ ကံ
 ကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော
 ဝဋ်တရားမှ ကင်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်တတ်ကုန်သော။ ဧဝံ၊ ဤအပစယ
 ဂါမိဟူသော အမည်သည်။ အရိယမဂ္ဂါနံ၊ အရိယမဂ်တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊
 တည်း။ အပိစ-အပရောနယော၊ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ ဣဋ္ဌက
 ဝဇုကီ၊ အုတ်လက်သမား ပန်းရံသံမားသည်။ ပါကာရံ၊ တံတိုင်းကို။ အာစိ
 နန္တောဝိယ၊ စိ၏သို့။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပဝတ္တံ၊ ကံကိလေသာတို့သည်
 ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားကို။ အာစိ
 နန္တော၊ စီကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာစယဂါမိနော၊ မည်ကုန်၏။ အာစယဂါမိနော၊ ကံ
 ကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု ဆိုအပ်သော
 ဝဋ်တရားကိုစီကုန်လျက် သွားတတ်ကုန်သော တေနဣဋ္ဌကဝဇုကီနာ၊ ထို
 ပန်းရံသံမားသည်။ စိတံစိတံ၊ စိတိုင်းစိတိုင်းသော။ ဣဋ္ဌကံ၊ အုတ်ကို။ ဝိဒ္ဓံ
 သယမာနော၊ ဖျက်ဆီးသော။ ပုရိသောဝိယ၊ ယောကျ်ားကဲ့သို့။ တဒေဝ
 ပဝတ္တံ၊ ထိုကံကိလေသာတို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟု
 ဆိုအပ်သော ဝဋ်တရားကိုပင်လျှင်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပစိနန္တော၊ ဖျက်ဆီး
 ကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
 တို့သည်။ အပစယဂါမိနော၊ မည်ကုန်၏။ အပစယဂါမိနော၊ ကံကိလေသာ
 တို့သည် ပွားစေအပ်သော ပဋိသန္ဓေ စုတိ ဂတိဟုဆိုအပ်သော ဝဋ်တရား
 ကို ဖျက်ဆီးလျက် သွားတတ်ကုန်သော။ တတိယပဒံ၊ တတိယပုဒ်ကို။ ဥဘယ
 ပဋိက္ခေပေန၊ နှစ်ပါးသော ပဌမပုဒ်၊ ဒုတိယပုဒ်တို့ဖြင့် ဟောအပ်သော
 တရားကို ပယ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူ
 အပ်၏။

၁၁။ သေက္ခတ္တိဧက၊ ဌ။ သိက္ခာ-သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ သိက္ခာ-သိက္ခာနှင့်
 ယှဉ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တိသု၊ သုံးပါးကုန်သော။ သိက္ခာသု၊ အဓိ
 သီလသိက္ခာ အဓိစိတ္တသိက္ခာ အဓိပညာသိက္ခာ တို့၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်တတ်
 ကုန်၏။ ဣတိပိဏ္ဍိနာပိအတ္ထေန၊ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်လည်း။ သိက္ခာ-

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

(၃၀၅)

သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ သိက္ခာ
သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ သိက္ခာ၊ သိက္ခာနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မော၊ တို့သည်။
သတ္တန္တံ၊ ကုန်သော။ သေက္ခာနံ၊ သေက္ခာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဧတေ၊ ဥစ္စာတို့တည်း။
ဣတိပိ ဣမိနာပိအတ္ထေန၊ ကြောင့်လည်း။ သိက္ခာ သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်
သော။ တေဓမ္မောတို့သည်။ သေက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ အပရိယောသိတသိက္ခတ္တာ၊
အပြီးအဆုံးသို့ မရောက်သေးသော သင်ခြင်း ကျင့်ခြင်း ဖြည့်ခြင်းရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ သိက္ခာ သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယေဓမ္မော၊ တို့သည်။
သယမေဝ၊ မိမိတို့သည်ပင်လျှင်။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ သိက္ခိတဓမ္မေ၊ သင်အပ်
ကျင့်အပ် ဖြည့်အပ်သောတရားတို့ကို။ (ကံထည့်)။ သိက္ခန္တိ၊ သင်ဆဲ ကျင့်ဆဲ
ဖြည့်ဆဲဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိပိ ဣမိနာပိအတ္ထေန၊ ကြောင့်လည်း။ သိက္ခာ သိက္ခာ
သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ တေဓမ္မော၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊ ကုန်၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။
သိက္ခိတဗ္ဗာဘာဝတော၊ သင်အပ် ကျင့်အပ်ဖြည့်အပ်သောတရား၏ မရှိခြင်း
ကြောင့်။ သိက္ခာ သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယေဓမ္မော၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊
သင်ဆဲ ကျင့်ဆဲ ဖြည့်ဆဲဘို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
သိက္ခာ သိက္ခာသမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ တေဓမ္မော၊ တို့သည်။ အသေက္ခာ၊ မည်
ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေဓမ္မော၊ တို့သည်။ ဝုဗ္ဗိပ္ပတ္တာ၊ ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်ကုန်
သော။ သေက္ခာ၊ သေက္ခာတရားတို့မည်ကုန်၏။ ဣတိပိ ဣမိနာပိ အတ္ထေန၊
ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မောတို့သည်။ အသေက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ၊ ဤအသေက္ခ
ဟူသော အမည်သည်။ အရဟတ္တဖလဓမ္မာနံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်တရားတို့၏။
အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ တတိယပဒံ၊ ကို။ ဥဘယပဋိက္ခေပေန၊ နှစ်ပါးသော
ပဌမပုဒ် ဒုတိယပုဒ်တို့ဖြင့် ဟောအပ်သောတရားကို ပယ်သောအားဖြင့်။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။

အဓိပ္ပါယ်။ သဗ္ဗာမိပ္ပိ သဗ္ဗာသင်္ကပ္ပ ဤနှစ်ပါးကား အဓိပညာသိက္ခာမည်၏။
သဗ္ဗာဝါစာ၊ သဗ္ဗာကမ္မန္တိ၊ သဗ္ဗာအာဇီဝ ဤသုံးပါးကား အဓိသီလသိက္ခာ
မည်၏။ သဗ္ဗာဝါထာမ၊ သဗ္ဗာသတိ၊ သဗ္ဗာသမာဓိ ဤသုံးပါးကား အဓိစိတ္တ
သိက္ခာမည်၏။ ဤသိက္ခာသုံးပါးကို တိရုဟုဆိုသည်။ ထိုတွင် သိက္ခာသုကို တပါး
ယူသော် နှစ်ပါးနှင့် သဗ္ဗယုတ် ကတ္တာ၊ နှစ်ပါးယူသော် တပါးနှင့်သဗ္ဗယုတ်
ကတ္တာ၊ သုံးပါးယူသော် သဗ္ဗယုတ်သာ ကတ္တာလော။

အဋ္ဌသာလိနိ ပယမတ္တ

(၃၀၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တဿိလံ တဗ္ဗဗ္ဗ တဿာရုကာရိအန္တ-သိက္ခိတုံ သီလံ ယေသန္တေတိသေက္ခာ၊ သိက္ခိတုံ ဝါ ဓမ္မော ယေသန္တေတိ သေက္ခာ၊ သိက္ခနေ သာဓုကာရိယေတိ ဝါ သေက္ခာ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သိက္ခိတုံ သိက္ခနံ၊ သုံးပါးသော သိက္ခာတို့ကိုသင်ခြင်း ကျင့်ခြင်းဖြည့်ခြင်းသည်။ ယေသံသတ္တန္တံအရိယာနံ၊ အကြင်ခုနစ်ဦးသော အရိယာတို့၏။ သီလံ၊ ပကတိသဘောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေသန္တိပဒေန၊ ဖြင့်၊ နိဗ္ဗိဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ တေသတ္တအရိယာ၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊ မည်ကုန်၏။ ဤကား တဿိလံ ဣတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သိက္ခိတုံ သိက္ခနံ၊ သည်။ ယေသံ သတ္တန္တံအရိယာနံ၊ တို့၏။ ဓမ္မော အာစာရော၊ အကျင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေသန္တိပဒေန၊ ဖြင့်၊ နိဗ္ဗိဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ တေသတ္တအရိယာ၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊ ကုန်၏။ ဤကား တဗ္ဗဗ္ဗ ဣတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ယေသတ္တအရိယာ၊ တို့သည်။ သိက္ခနေ၊ သုံးပါးသော သိက္ခာတို့ကို။ သာဓုကာရိ၊ သင်ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ပေါ့ပေါ့စားစားမမူ အရိအသေအလေး ပြု၍ မူခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေတိပဒေန၊ ဖြင့်၊ နိဗ္ဗိဋ္ဌာ၊ ကုန်သော။ တေသတ္တအရိယာ၊ တို့သည်။ သေက္ခာ၊ သုံးပါးသော သိက္ခာတို့ကို သင်ခြင်း ကျင့်ခြင်း ဖြည့်ခြင်း၌ ကောင်းစွာမူခြင်း ပေါ့ပေါ့စားစားမမူ အရိအသေ အလေးပြု၍ မူခြင်း သဘောရှိသည် မည်ကုန်၏။ ဤကား တဿာရုကာရိ အတ္တတည်း။

သိက္ခိဟံ၌ တံကား သာဝတ္တတည်း၊ ထိုကြောင့် သိက္ခိတုံ သိက္ခနံ၊ သင်ခြင်း ကျင့်ခြင်းဖြည့်ခြင်းဟု အနက်ယူ၍ သီလံနှင့် ဓမ္မောတုလျာဓိကရဏဖြစ်သတည်း။ သေက္ခံဟူသော ဤပုဒ်သည် ကိတန္တတည်း။ သိက္ခဓာတ်၊ တဿိလာဒိသု ဣတုာ ပိစ ဟူသောသုတ်၌ စသဒ္ဓါဖြင့် တဿိလာဒိအတ္တ၌ ဣပစ္စည်းသက်သတည်း။ ထိုကြောင့် အတ္ထဗျာချာန်၌- “စသဒ္ဓေန အညမတ္ထ အညပစ္စယဉ္စ သင်္ဂဏာတိ၊ တေန တဿိလာဒိသုစ အညေ ပစ္စယာ ဟောန္တိ” ဟု မိန့်ပြီ။ ဤဣပစ္စည်းကား ကိတတ္ထ။ ဣပစ္စည်း အဆုံးရှိသော သေက္ခပုဒ်ကား ကိတန္တတည်း။ အကယ်၍ ဣပစ္စည်းသည် ကိတ်ဖြစ်ရကား ကိတ်မည်သည် ခုနစ်ပါးသော သာဓု တို့တွင် တခုခုသော သာဓုဖြစ်ရာ၏။ ထိုကြောင့် ဤဣပစ္စည်းကား ကိတပစ္စည်း သည် ခုနစ်ပါးသော သာဓုတို့တွင် အဘယ်သာဓု၌ဖြစ်တုံသန္တေ၊ ယေသံ ဟူသော ငြင်းဖြင့်ပြုအပ်သော သာဓိအနက်၏ ခုနစ်ပါးသော သာဓုမှ လွတ် သည်၏။ အဖြစ်ကြောင့် ခုနစ်ပါးသော သာဓုတို့တွင် တခုခုသော သာဓု၌ ဤ ဣပစ္စည်းကား ကိတပစ္စည်းသည် မဖြစ်ကောင်းတကား၊ ဤသို့ တခုခုသော သာဓု ၌ မဖြစ်ခြင်းသည် ရှိသော် ကိတန္တ မမည်ကောင်းတကား၊ ဤသို့ ကိတန္တ မမည်သည် ရှိသော် သေက္ခ ဟူသော ဤပုဒ်သည် ကိတန္တ မမည်ကောင်းတကား၊ ဣတိ ဝောဒနာ။

ခုနစ်ပါးသော သာဓုမှ လွတ်သော ယေသံ ဟူသောပုဒ်ဖြင့် ပြုအပ်သော သာဓိအနက်၌ ဤဣပစ္စည်းသည် ဖြစ်မူလည်း ခုနစ်ပါးသော သာဓုမှလွတ်

သော ယေသံဟူသော ပုဒ်ဖြင့် ပြအပ်သော သာမိအနက်သည် သိက္ခဇာတ်မှ နောက်၌ဖြစ်သော ဣပစ္စည်း၏ အနက်သည်ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ခုနစ်ပါး သော သာဓနမှလွတ်သော ယေသံဟူသောပုဒ်ဖြင့် ပြအပ်သောသာမိအနက်ကို သာဓန၌သွင်းအပ်သလျှင်ကတည်း။ မသွင်းအပ်သည်ကားမဟုတ်။ သိက္ခဇာတ် အနက်ဖြစ်သော သင်ခြင်း ထျင်ခြင်းဖြည့်ခြင်းကြိယာကို ယေသံဟူသောပုဒ်ဖြင့် ပြအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင် ပြီးစေတတ်၏။ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား မပြီးစေတတ်။ ထိုကြောင့် ခုနစ်ပါးသော သာဓနမှလွတ်သော ယေသံဟူသော ပုဒ်ဖြင့် ပြအပ်သော သာမိအနက်ကို သာဓန၌ သွင်းခြင်းသည်ရှိသော် ကတ္ထု သာဓန၌သာလျှင်သွင်းအပ်၏။ တပါးသော သာဓန၌ကား မသွင်းအပ်။ ဇာတ် နောင်မှ ဆောက်တည်အပ်သော ပစ္စည်းအနက်ဖြစ်သောကြောင့် သာဓန၌ သွင်းအပ်သတည်း။ ဇာတ်၏အနက်ဖြစ်သောကြိယာကိုပြီးစေတတ်သည်၏အဖြစ် ကြောင့် ခုနစ်ပါးသော သာဓနတွင် ကတ္ထုသာဓန၌ သွင်းအပ်သတည်း။ ထိုသို့ ကတ္ထုသာဓန၌ သွင်းအပ်သောကြောင့် ဆိုလှသော “သယမေဝ သိက္ခန္တိတိ သေက္ခာ” ဟူသော ဝိကင်္ဂသီလဝါဒီအတ္ထကို သိက္ခန္တိဟူသော ကတ္ထာပေါ်သော ပုဒ်ဖြင့် ပြအပ်သတည်း။ ထိုကြောင့် သိက္ခဇာတ်နောက်မှ သက်စေအပ်သော ဤဏဟူသော ပစ္စည်းသည်ကတ္ထုသာဓန၌ ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ကိတမည် သတည်း။ ဤဏပစ္စည်းသည်ကိတမည်သောကြောင့် သိက္ခဟူသော ဤပုဒ်သည် သည်လည်း ကိတန္တမည်သတည်း။ ဣတိဝိသန္ဓနာ။

တသီလ တဒ္ဓမ္မကား...သော ဧဝံ သီလံ တသီလံ၊ သော ဧဝံ ဓမ္မော အာစာရော တဒ္ဓမ္မော။ သောဧဝံ၊ ထိုဇာတ်၏ အနက်သည်ပင်လျှင်။ သီလံ၊ ပကတိသဘောတည်း။ တသီလံ၊ သဘော။ သောဧဝံ၊ ပင်လျှင်။ ဓမ္မောအာစာ ရော၊တည်း။ တဒ္ဓမ္မော၊ကျင့်။ ဤသို့တုလျှာမိကရုဏတည်း။ ပကတိကားတသီလ တည်း။ သတာစာရကား တဒ္ဓမ္မတည်း။ ဤသို့ တသီလ၊ တဒ္ဓမ္မကို ဓာတွတ္တဟု သိအပ်၏။ ဇာတ်၏ အနက်သည်သာလျှင် တသီလ၊ တဒ္ဓမ္မ မည်သတည်း။ တဿာဓုကာရိကား ‘တသ္မိံ ဓာတုတ္ထေ သာဓုကာရိ တဿာဓုကာရိ’ ဤသို့ ဘိန္နာမိကရုဏတည်း။ “တဿာဓုကာရိနော သာဓဝေါ တဿာဓုကာရိတာ၊ တတ္ထသက္ကစ္ဆကာရိတာတိ တဿာဓုကာရိတာ” ဟု လိုအပ်၏။ တတ္ထ သက္ကစ္ဆ ကာရိတာ၊ ထိုဇာတ်၏အနက်၌အရိအသေမူခြင်းသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ တဿာဓုကာရိတာနာမ၊ ၏။ ထိုဇာတ်၏အနက်၌ ကောင်းစွာမူခြင်း သဘော ရှိသောအဖြစ်မည်၏။ “ဘိက္ခိတုံ သီလံ ယဿ သောတိ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခိတုံဝါ ဓမ္မော ယဿ သောတိ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနေ သာဓုကာရိတိ ဝါ ဘိက္ခု” ဤကားပုံတူဥဂါဟ ရုဏ်တည်း။

သတ္တသာဓနမှတ္ထေဝိ၊ တသီလဝါဒီသု ပစ္စယေ။
ဇာတုတော ပစ္စယတ္ထတ္တာ၊ ကတ္ထုဒ္ဓာနေစ ဝုတ္တိတော။

(၄၀၇)

အဋ္ဌသာလံနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပေါရာဏေဟိ ကတော တဿ၊ သင်္ဂဟော ကတ္ထုသာဓနေ၊
တုဗျာမိကရဏက္ခေန၊ သီလံ ပကတိ မဇ္ဈတေ။
ဓာတုတ္ထောတိ သတာစာရော၊ ဓမ္မော တဿာရကာရိတာ။
သိန္ဒာမိကရဏက္ခေန၊ တတ္ထ သက္ကစ္စ ကာရိတာ။

သဒ္ဓတ္ထဘေဒဝိန္နာ။

အနက်ကား။ ။ တဿိလာဒိသု၊ တဿိလ၊ တဒ္ဓမ္မ၊ တဿာရကာရိအနက်တို့၌။
ပစ္စယေ၊ သက်အပ်သော ပစ္စည်းသည်။ သတ္တသာဓနေမုတ္တေ၊ ခုနစ်ပါးသော
သာဓနေမှ လွတ်သော ယဿဟူသော သမ္ပန်အနက်၌။ ပဝတ္ထမာနေဝိ၊ ဖြစ်သော်
လည်း။ တဿ၊ ထိုသာဓနေခုနစ်ပါးမှ လွတ်သောအနက်၏။ ဓာတုတော၊ ဘိက္ခ
အာရုံသော ဓာတ်နှောင်မှ။ ပစ္စယတ္ထတ္တာ၊ သက်အပ်သော ပစ္စည်း၏အနက်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဘိက္ခနာဒိကြိယာသ၊ တောင်းခြင်း အစရှိသော ကြိယာကို။
ကာရကဝသေန၊ ပြီးစေတတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကတ္ထုဒ္ဓာနေ၊ ကတ္ထား
အရာ၌။ ဝုတ္တိတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။

ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။ တဿသာဓနေမုတ္တဿ၊ ထိုသာဓနေ ခုနစ်
ပါးမှ လွတ်သောအနက်ကို။ ကတ္ထုသာဓနေ၊ ကတ္ထုသာဓနေ၌။ သင်္ဂဟော၊
သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်၏။ တေသု၊ ထိုတဿိလ၊ တဒ္ဓမ္မ၊ တဿာရ
ကာရိအနက်တို့တွင်။ ပကတိ၊ ပြုကတေဟု ဆိုအပ်သော။ သီလံ၊ သဘော
အမဲလေ့ကို။ သတာစာရော၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော။
ဓမ္မော၊ အကျင့်ကိုလည်း။ တုဗျာမိကရဏက္ခေန၊ တူသော တည်ရာရှိသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဓာတုတ္ထောတိ၊ ဘိက္ခ အစရှိသောဓာတ်၏ အနက်ဟူ၍။ မဇ္ဈတေ၊
၏။ တဿာရကာရိတာ၊ တောင်းခြင်း အစရှိသောကြိယာ၌ ကောင်းစွာပြုလေ့
ရှိသည်အဖြစ်ကို။ သိန္ဒာမိကရဏက္ခေန၊ ပြားသော တည်ရာရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုတောင်းခြင်း အစရှိသောကြိယာ၌။ သက္ကစ္စကာရိတာ၊
ရိသေစွာ ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူ၍။ မဇ္ဈတေ၊ ။ “သဒ္ဓတ္ထဘေဒဝိန္နာပါဠိ
အနက် နှုတ်တက်လေ့လာ”။

အယမေဝ သိက္ခန္တိတိ ကား၊ ဝိပျိဟ်စစ် ဝိပျိဟ်တု ဝိပျိဟ်ပြ သုံးပါးတို့တွင်
ဝိပျိဟ်ပြတည်း။

သယမေဝ သိက္ခန္တိတိ သိက္ခနသီလာနမေတံ နိဒဿနံ၊ ယေဟိဓမ္မာ သိက္ခန္တိ၊
တေ သိက္ခနသီလာ ဟောန္တိတိ၊ အက္ခရက္ခေ ဝပန သိက္ခာ ဧတေသံ သီလန္တိ
သေက္ခာ။ ။ ဇီကာ-၄၃။

သယမေဝ၌ ဝေဖြင့် ပဌမဝိကပ်၌ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတ္တားကို နှစ်စေသည်။
အသေက္ခပုဂ်၌ နှစ်ဝိကပ်တို့တွင် ပဌမဝိကပ်၌ အသဒ္ဓါသည် အဗြာဟ္မဏော၌
ကဲ့သို့ သဒိသ ဟော၊ ဒုတိယဝိကပ်၌ ကမ္မာတမ္ပံ ဖလာ ဖလံတို့ကဲ့သို့ ဝုခို
အနက်ဟော။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

၁၂။ ပရိတ္တတ္တိကော ဌံ။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ခဏ္ဍိတတ္တာ၊ ပိုင်းခြားအပ် ပိုင်းဖြတ်နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တိဂေါမယပိဏ္ဍန္တိ အာဒိသုဝိယ၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌ကဲ့သို့။ အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ် သောဝတ္ထုကို။ ပရိတ္တန္တိ၊ ပရိတ္တဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣမေပိဓမ္မာ၊ ဤ ကာမာဝစရ တရားတို့သည်လည်း။ အပ္ပါနုဘာဝတာယ၊ နည်းသော အာနု ဘော် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပရိတ္တာဝိယ၊ နည်းသော ငတ္ထုတို့ကဲ့သို့။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိတ္တာ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ဤပရိတ္တဟူသော အမည်သည်။ ကာမာဝစရဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ အဝိဝစနံ၊ တည်း။ ကိလေသဝိက္ခမ္ဘနသမတ္တတာယ၊ ကိလေသကို ခွါခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဝိပုလဖလတာယစ၊ ကြီးကျယ်သော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဒီသသန္တာနတာယစ၊ ရှည်သော သန္တာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဟန္တတာဝံ၊ ကြီးမြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဟဂ္ဂတာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ မဟန္တေဟိ၊ မြတ်ကုန်သော။ ဥဠာရဆန္ဒဝီရိယစိတ္တပညေဟိ၊ မြတ်သော ဆန္ဒ ဝီရိယစိတ္တပညာရှိကုန်သော။ ပုဂ္ဂလေဟိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဂတာပဋိပန္နာ၊ ကျင့်အပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာပိ၊ ထိုကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဟဂ္ဂတာ၊ မည်ကုန်၏။ ပမာဏကရာ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂအစရှိ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ကိလေသာတို့သည်။ ပမာဏံနာမ၊ မည်၏။ အာရမ္မဏ တော အာရမ္မဏကရဏတောဝါ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့်၎င်း။ သမ္ပယောဂ တောဝါ၊ သမ္ပယုတ်အားဖြင့်၎င်း။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ ပမာဏံ၊ နှိုင်းယှဉ် ခြင်းကို ပြုတတ်သော ရာဂစသော ကိလေသာသည်။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော ရာဂစသော ကိလေသာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပ္ပမာဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပမာဏဿ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဝါ၊ ပြုကြောင်းဖြစ် သော ရာဂစသော ကိလေသာ၏။ ပဋိပက္ခာ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့တည်း။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပ္ပမာဏာ၊ မည်ကုန်၏။ အပ္ပမာဏာ၊

(၃၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော
ရာဂစသော ကိလေသာ မရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကား။ အပ္ပမာဏာ၊ နှိုင်းယှဉ်
ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ ဝါ၊ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းကို ပြုကြောင်းဖြစ်သော ရာဂ
စသော ကိလေသာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သမန္တတောကား ပရိ၏အဖွင့်၊ ခဏ္ဍိတက္ကသကား အတ္တ၏ဝစနတ္ထပြု၊
ပရိသမန္တတော ဗိယန္တေ သိဇ္ဇန္တေတိ ပရိတ္တာပြု၊ ပရိပုဗ္ဗာယဟိ ဝါဓာတုယာ
ဝရံ တပစ္စယံ အာကာရဿစ ရဿတ္ထံ ဒကာရဿစ တကာရံကတွာ ပရိတ္တာ
တိ ရှံ သိဇ္ဇတိတိ၊ ဝါသဒ္ဓေါစ ဝါနာဝါနာဝခဏ္ဍနတ္ထေသု ပဝတ္တတိ၊ ဣပန
အဝခဏ္ဍနတ္ထေ၊ တေနဂုတ္ထံ ခဏ္ဍိတက္ကသတိ။

၁၃။ ပရိတ္တာရမ္ပဏတ္ထိကော၌။ တေသံ၊ တို့အား။ ပရိတ္တာ၊ ကာမာဝစရ
ဟု ဆိုအပ်သော။ အာရမ္ပဏံ၊ အာရုံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိတ္တာရမ္ပဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ပရိတ္တာရမ္ပဏာ၊
ကာမာဝစရ တရားဟူသော အာရုံရှိကုန်သော။ သေသပဒဒ္ဓယေပိ၊ ၌လည်း။
သေဝနယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၁၄။ ဟိနတ္ထိကော၌။ ဟိနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ လာမကာ၊ ယုတ်မာကုန်
သော။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ သိအပ်
ကုန်၏။ ဟိနပဏ္ဍိတာနံ၊ အယုတ်အမြတ်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဘဝါ၊
ဖြစ်ကုန်၏။ မဇ္ဈိမာ၊ အယုတ်အမြတ်တို့၏ အလယ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ အဝသေ
သာ၊ အကုသိုလ်မှ ကြွင်းကုန်သော။ တေဘူမကာ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်
သော။ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ဥတ္တမတ္တေန၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်
တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ အတပ္ပကဋ္ဌေနစ၊ မရောင့်ရဲအပ် မရောင့်
ရဲနိုင်သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ ပဏီတာ၊ မည်ကုန်
၏။ ပဏီတာ၊ မြတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မရောင့်ရဲအပ် မရောင့်ရဲနိုင်ကုန်သော။
လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်ကုန်လော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊
သိအပ်ကုန်၏။

၁၅။ ဣတ္ထတ္ထိကော၌။ “ဣမေဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ မေ၊ ငါ၏။
ဟိတသုခါဝဟာ၊ စီးလှမ်းလှမ်းလာကို ဆောင်တတ်ကုန်သည်။ ဘဝိယန္တိ၊
ဖြစ်ကုန်လက်”။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ အာသိသိတာပိ၊ တောင့်တအပ်ကုန်သော်

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

(၃၁၁)

လည်း။ တထာ တေနပကာရေန၊ ထိုစီးပွားချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော
အပြားအားဖြင့်။ အဘာဝတောစ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်း။ အသုဘာတိ
အာဒိသုယေဝ၊ အသုဘ ဤသို့စသည်တို့၌သာလျှင်။ သုဘန္တိအာဒိနာ၊ သုဘ
ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိပရိတပုဝတ္တိတောစ၊ ဖောက်ပြန်သော အားဖြင့်
ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မိစ္ဆာသဘာဝါ၊ မုသာသဘာဝါ၊
မမှန်သော သဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မိစ္ဆတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ မိစ္ဆတ္တာ၊ မမှန်သော သဘောရှိ
ကုန်သော။ ဝိပါကဒါနေ၊ အကျိုးပေးခြင်းသည်။ သတိရိသော။ ခန္ဓဘေဒါ
နန္တရမေဝ၊ ခန္ဓာပျက်သည်၏ အခြားမဲ့၌ သာလျှင်။ ဝါ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌
သာလျှင်။ ဝိပါကဒါနတော၊ အကျိုးပေးခြင်းအားဖြင့်။ နိယတာ၊ မြဲကုန်
သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မိစ္ဆတ္တာစ၊ မမှန်သော သဘော
ရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ နိယတာစ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုး
ပေးခြင်းအားဖြင့် မြဲကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မိစ္ဆတ္တနိယတာ၊ မည်ကုန်၏။ မိစ္ဆတ္တနိယတာ၊
မမှန်သော သဘောရှိကုန်သော စုတိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးခြင်း အားဖြင့်
မြဲကုန်သော။ ဝုတ္တဝိပရိတေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှပြန်သော။ အထွေန၊ အနက်
အားဖြင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္မာသဘာဝါ-သစ္စာသဘာဝါ၊ မှန်သော
သဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ သမ္မတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ သမ္မတာ၊ မှန်သော သဘောရှိကုန်သော။
တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္မတာစ မှန်သောသဘောရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊
ကုန်၏။ အနန္တရမေဝ၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌သာလျှင်။ ဖလဒါနေန၊ အကျိုးပေး
ခြင်းအားဖြင့်။ နိယတာစ၊ မြဲကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္မတ္တနိယတာ၊ မည်ကုန်၏။ သမ္မတ္တနိယတာ၊
မှန်သော သဘောရှိကုန်သော မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးခြင်း အားဖြင့်
မြဲကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥဘယထာပိ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌၎င်း မိမိ၏
အခြားမဲ့၌၎င်း နှစ်ပါးသော အကျိုးပေးခြင်း အဖို့ အားဖြင့်လည်း။ နိယ
တာ၊ မြဲကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။

အနိယတာ၊ မည်ကုန်၏။ အနိယတာ၊ စုတိ၏အခြားမဲ့၌၎င်း၊ မိမိ၏အခြားမဲ့၌
၎င်း၊ အကျိုးပေးခြင်းအားဖြင့် မမြဲကုန်သော။

၁၆။ မဂ္ဂါရမ္မဏတ္ထိကော ဌံ။ ယောသဘာဝေါ၊ အကြင် သဘောတရား
သည်။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ မဂ္ဂတိ ဂဝေသတိ၊ ရှာတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့
နိဗ္ဗာန်ကို ရှာတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သောသဘာဝေါ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊
မည်၏။ ဝါ၊ ကား။ ယောသဘာဝေါ၊ သည်။ ကိလေသေ ကိလေသာတို့ကို။
မာရေဒန္တာ၊ သတ်လျက်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုသို့ ကိလေသာတို့ကို သတ်လျက် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ သောသဘာဝေါ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မည်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့အား။
မဂ္ဂေါ၊ အဋ္ဌဂီကအရိယမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂါရမ္မဏာ၊ ကုန်၏။ မဂ္ဂါရမ္မဏာ၊
အဋ္ဌဂီကမဂ်ဟု ဆိုအပ်သော အာရုံရှိကုန်သော။ အဋ္ဌဂီကောပိ၊ အင်္ဂါရှစ်ပါး
ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်သည်။ ဝစ္စယဋ္ဌေန မဂ္ဂပစ္စယဋ္ဌေန၊
မဂ္ဂသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်။
ဝါ၊ မဂ္ဂသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော သဘော
ကြောင့်။ ဝါ၊ မဂ္ဂသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသံ၊
ထိုတရားတို့၏။ ဟေတု၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မည်ကုန်၏။ မဂ္ဂပဟေတုကာ၊
အဋ္ဌဂီကအရိယမဂ်ဟူသော အကြောင်းရှိကုန်သော။ ဝါ၊ တနည်းကား။ မဂ္ဂ
သမ္ပယုတ္တာ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဟေတု၊ ဟိတ်တို့တည်း။ ဝါ၊ တနည်းကား။
မဂ္ဂေ၊ မဂ်၌။ ဘဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဟေတု၊ ဟိတ်တို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊
ထိုကြောင့်။ မဂ္ဂဟေတု၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့အား။ တေ တာဒိ
သာ၊ ထိုသို့သဘောရှိကုန်သော။ ဟေတု၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သောဟိတ် မဂ်၌ဖြစ်သော
ဟိတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိတသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မည်ကုန်၏။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သောဟိတ်
ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ မဂ်၌ဖြစ်သောဟိတ် ရှိကုန်သော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်
သည်။ သယံ၊ မိမိသည်။ မဂ္ဂါစေဝ၊ မဂ်မည်သည်လည်း။ ဟေတု၊ ဟိတ်မည်
သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့မဂ်လည်းမည် ဟိတ်လည်းမည်

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-တိကမာတိကာပဒ

(၃၁၃)

သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ မဂ္ဂေါ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိမဂ္ဂင်ဟုဆိုအပ်
သော။ ဟေတု၊ ဟိတိသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ မဂ္ဂ
ဟေတုကာ၊ မည်ကုန်၏။ မဂ္ဂဟေတုကာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ မဂ္ဂင်ဟုဆိုအပ်သောဟိတိ
ရှိကုန်သော။ အဘိဘဝိတွာ၊ လွမ်းမိုး၍။ ပဝတ္တနဋ္ဌေန၊ ဖြစ်တတ်သောအနက်
ကြောင့်။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ဟုဆိုအပ်သော။ အဓိပတိ၊ သဟ
ဇာတာဓိပတိသည်။ ဝါ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂါဓိပတိနော၊ မည်ကုန်၏။ မဂ္ဂါဓိပတိနော၊
မဂ်ဟုဆိုအပ်သော သဟဇာတာဓိပတိ ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ မဂ်ဟု ဆိုအပ်သော
အာရမ္မဏာဓိပတိရှိကုန်သော။

၁၇။ ဥပ္ပန္နတ္ထိကေ၊ ဤ။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပါဒတော၊ ဥပါဒ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊
စ၍။ (တနည်း) ဥပ္ပါဒတော ဥပ္ပါဒ်၊ ဥပါဒ်ကို။ ပဋ္ဌာယ အာဒိပရိစ္ဆေဒံ
ကတွာ၊ အစအပိုင်းအခြားပြု၍။ ယာဝဘဂ်၊ ဘင်တိုင်အောင်။ (တနည်း)
ဘဂ်၊ ဘင်ကို။ ယာဝအန္တပရိစ္ဆေဒံကတွာ၊ အဆုံးအပိုင်းအခြားကိုပြု၍။
ဘဂ်တော၊ အခြားမဲ့ပြု၍ ချုပ်လေပြီးသော တရားတို့၏ဘင်မှ။ (ထည့်)။
ဥဒ္ဓါ၊ အထက်ဖြစ်သော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ခဏသို့။ ပန္နာဂတာ၊
ရောက်ကုန်၏။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။ ဥပ္ပန္နာ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်၍ ချုပ်လေပြီးသော
တရားတို့၏ ဘင်မှ အထက်ဖြစ်သော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ခဏသို့
ရောက်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲတို့သည်။
န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနုပ္ပန္နာ၊ မည်ကုန်
၏။ အနုပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်ဆဲ မဟုတ်ကုန်သော။ ပရိနိဋ္ဌိတကာရဏေ
ကဒေသတ္တာ၊ ပြီးပြီးသော အကြောင်းတစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယေ
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဥပ္ပဋ္ဌိသန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတံ့။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပါဒိနော၊ မည်ကုန်၏။ ဥပ္ပါဒိနော၊ ပြီးပြီး
သော အကြောင်းတစိတ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မချွတ်စင်စစ် ဖြစ်လတံ့
ကုန်သော။

၁၈။ အတိတတ္ထိကေ၊ ဤ။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သဘာဝံ
ဝါ၊ ကက္ခဋ္ဌဖုသနစသော သဘာဝသိုင်း။ ဥပ္ပါဒါဒိက္ခဏံ၊ ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်

(၃၁၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟူသော ခဏသို့၎င်း။ ပတုာရောဂ်၍။ အတိက္ကန္တာ၊ လွန်ကုန်ပြု။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတိတာ၊ မည်ကုန်၏။ အတိတာ၊ မိမိ၏ ကက္ခဋ္ဌ
 ဖုသနစသော သဘော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ခဏသို့ ရောဂ်၍
 လွန်ကုန်ပြီးသော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ နှစ်ပါးသော ကက္ခဋ္ဌ၊
 ဖုသနစသော သဘော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ခဏသို့လည်း။
 အာဂတာ၊ ရောဂ်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေ
 ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနာဂတာ၊ မည်ကုန်၏။ အနာဂတာ၊ မိမိ၏ကက္ခဋ္ဌ၊ ဖုသန
 စသော သဘော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင် ဆိုအပ်သော အဖို့သို့ မရောဂ်ကုန်သေး
 သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တံတံကာရဏံ၊ ထိုထိုအကြောင်းကို။ ပဋိစ္စုစွဲ၍။
 ဥပ္ပန္နာ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်၍ ချုပ်လေပြီးသော တရားတို့၏ ဘင်မှ အထက်ဖြစ်
 သော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သောခဏသို့ ရောဂ်ဆဲတို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ထိုထို
 အကြောင်းကိုစွဲ၍ အခြားမဲ့ဖြစ်၍ ချုပ်လေပြီးသော တရားတို့၏ ဘင်မှ
 အထက်ဖြစ်သော ဥပါဒ်၊ ဌိ၊ ဘင်ဟု ဆိုအပ်သော ခဏသို့ ရောဂ်ဆဲဖြစ်
 ကုန်သော။

၁၃။ အနန္တရတ္တိကေ၊ ဌိ။ ဧတေသံ၊ ထိုတရားတို့အား။ အတိတံ၊ အတိတ်
 တရားဟုဆိုအပ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတိတာရမ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။ အတိတာရမ္မဏာ၊
 အတိတ်ဘုရားဟု ဆိုအပ်သော အာရုံ ရှိကုန်သော။ သေသပဒဒ္ဒယေပိ၊
 ဌိလည်း။ ဒေသနယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၂၀။ အဇ္ဈတ္တတ္တိကေ၊ ဌိ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ “ဝေဏုမိနာ
 ဟြိဒိသေန၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ပကာရေန၊ အထူးဖြင့်။ (သာမည)။
 စက္ခာဒိဘာဝေနစ၊ စက္ခုအစရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဖုသနာဒိဘာဝေနစ၊
 ဖုသနအစရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဧကသန္တတိပရိယာပန္နတာဝသေန၊ တခု
 သော သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသောအထူးဖြင့်။ ငတ္တ
 မာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အဝယဝဘူတာ၊ အစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ မယံ
 ငါတို့သည်။ သမုဒါယဘူတာ၊ အပေါင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣမဿအတ္တ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-စိုက်မာတိကာပဒ

(၃၁၅)

ဘာဝဿ၊ ဤအတ္တဘောဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာပဉ္စကကို။ ဝါ၊ ခန္ဓပဉ္စက၏။ အယံဓမ္မသမူဟော၊ ဤတရားအပေါင်းသည်။ အတ္တာ၊ ကာယော၊ ကိုယ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဂဟဏံ ဂဟဏတ္တံ၊ ယူကြောင်း သိကြောင်း အဖြစ်သို့။ ဂမိဿာမ၊ ရောက်ကုန်အံ့။ ဣတိဣမိနာအဓိပ္ပာယ်ော၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ ပဝတ္တာဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်၏သို့။ အတ္တာနံ၊ အပေါင်းဖြစ်သော အတ္တဘောဟူသော ခန္ဓာပဉ္စကကို။ အဓိကာရံ၊ အစိတ်ဖြစ်သော မိမိ၏ တည်ရာကို။ ဝါ၊ ဤတရားအပေါင်းသည် ကိုယ်မည်၏ဟု သိသောဉာဏ်၏ တည်ရာကို။ ကဗာ၊ ပြု၍။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဇ္ဈတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ အဇ္ဈတ္တာ၊ အပေါင်းဖြစ်သော အတ္တဘောဟူသော ခန္ဓာပဉ္စကကိုအစိတ်ဖြစ်သော မိမိ၏ တည်ရာပြု၍ ဖြစ်တတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အပေါင်းဖြစ်သော အတ္တဘောဟူသော ခန္ဓာပဉ္စကကို ဤတရားအပေါင်းသည် ကိုယ်မည်၏ဟု သိသောဉာဏ်၏ တည်ရာပြု၍ဖြစ်တတ်ကုန်သော။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သမုဒါယဘူတော အတ္တဘာဝေါ အယံ အတ္တာတိ ဂယုတေ ဣယတေ ဧတေနာတိ ဂဟဏံ ကိန္တံ၊ အယန္တိ ဝုတ္တံ ဓမ္မဇာတံ။ ထာဝပဓာနတ္တာ ဂဟဏသဒ္ဓေန ဂဟဏတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ပန၊ ဝစနတ္ထမှတပါး အတ္တုဒ္ဓါရကို ဆိုအံ့။ အယံအဇ္ဈတ္တသဒ္ဓေါ၊ ဤအဇ္ဈတ္တသဒ္ဓါသည်။ ဂေါစရဇ္ဈတ္တေ၊ အာရုံဟူသော အဇ္ဈတ္တ၌၎င်း။ နိယကဇ္ဈတ္တေ၊ နိယတဟူသော အဇ္ဈတ္တ၌၎င်း။ အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တေ၊ အဇ္ဈတ္တဟူသောအဇ္ဈတ္တ၌၎င်း။ ဝိသယဇ္ဈတ္တေ၊ အစိုးရသောအရာဟူသောအဇ္ဈတ္တ၌၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတုသု၊ ခလးပါးကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဗိဿတိ၊ ဤ။ ဟိဝိတ္တာရေမိ၊ အံ့။ “အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ၊ တေနဘိက္ခုနာ၊ ထိုရဟန်းသည်။ ပုရိမသ္မိံ၊ ရှေး၌ ပြုဘူးသော။ တသ္မိံ ယေဝသမာဓိနိမိတ္တေ၊ ထို ပဌမဈာန် အစရှိသော သမာဓိအာရုံ ဖြစ်သော ကသိုဏ်းစသော အာရုံ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ပဌမဈာန်စသောစိတ်ကို။ သဏ္ဍပေတဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာထားအပ်၏။ အဇ္ဈတ္တမေဝ၊ ပဌမဈာန် အစရှိသော သမာဓိ၏အာရုံဖြစ်သော ကသိုဏ်းစသောအာရုံ၌သာလျှင်။ စိတ္တံ၊ ပဌမဈာန် စသောစိတ်ကို။ သဏ္ဍပေတဗ္ဗံ၊ အဇ္ဈတ္တရတော၊ အာရုံဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တဟုဆိုအပ်သောနိဗ္ဗာန်၌ ကာမာဝစရကုသိုလ် ကာမာဝစရကြိယာ မဂ်စိတ်

(၃၁၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖိုလ်စိတ်တို့ဖြင့် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ မွေ့လျော်သော။ ဝါ။ သမာဓိ၏ အာရုံဖြစ်သောကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ကာမာဝစရကုသိုလ် ကာမာဝစရ ကြိယာစိတ် တို့ဖြင့် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ မွေ့လျော်သော။ သမာဟိတော၊ ကောင်း စွာ တည်တံ့သော။ ။ဣတိအာဒိသုတို့၌၊ အယံအဇ္ဈတ္တသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဂေါ စရဇ္ဈတ္တေ၊ အာရုံဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တ၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။

မှတ်စွယ်။ ။ဟတ္ထ သညတော ဝါဒသညတော၊ ဝါစာသညတော သညတုတ္တ မော။ အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော၊ ဧကော သန္တုဿိတော တမာဟု ဘိက္ခု။

ဤဓမ္မပဒဂါထာမှ လိုရာတွင် ယူ၍ အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတောသာရှိသည်။

အနက်။ ။ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဟတ္ထသညတော၊ လက်ဆော့ခြင်း အစရှိသည် သူတပါးတို့အား ပုတ်ခတ်ခြင်း အစရှိသည်မှ စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍။ ဝါဒ သညတော၊ ခြေဆော့ခြင်း အစရှိသည် သူတပါးတို့အား ခြေဖြင့် ကျောက်ကန် ခြင်း အစရှိသည်မှ စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍။ ဝါစာသညတော၊ မုသာဝါဒ စသည်မှ စောင့်စည်းသည်ဖြစ်၍။ သညတုတ္တမော၊ ကိုယ်လှုပ်ခြင်း ဦးခေါင်းလှုပ် ခြင်း မျက်မှောင်ကြိတ်ခြင်း စသည်ကိုမပြု စောင့်စည်းသော မြတ်သောအကျင့် ရှိသည်ဖြစ်၍။ အဇ္ဈတ္တရတော၊ အာရုံဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တဟုဆိုအပ်သော နိဗ္ဗာန်၌ ကာမာဝစရကုသိုလ် ကာမာဝစရကြိယာ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်တို့ဖြင့် ထိုက်သည် အားလျော်စွာ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ။ သမာဓိ၏အာရုံဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ ကာမာဝစရကုသိုလ် ကာမာဝစရကြိယာစိတ်တို့ဖြင့် ထိုက်သည်အားလျော်စွာ မွေ့လျော်သည်ဖြစ်၍။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာတည်ကြည်သည်ဖြစ်၍။ ဧကော ဟုတ္တု၊ အသော်မနှောက် တယောက်တည်းတည်း နေလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍။ သန္တုဿိတော၊ မိမိချွန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ရခြင်း၌ နှစ်လိုသောနှလုံးရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏၊ တံပုဂ္ဂလံ၊ ထိုသို့ဟတ္ထသညတ စသည်နှင့်ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း ကောင်းရဟန်းမြတ်ဟူ၍။ မုဒ္ဓါဒယော၊ ဘုရားအစရှိသော အရိယာသခင်တို့ သည်။ အာဟု၊ ဟောတော်မူကုန်၏။

“အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ အကျုံးဝင်သော။ ဝါ။ မိမိကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။ စေတ သော၊ စိတ်ကို။ (ထည့်)။ သမ္ပသာဒနံ၊ ကြည်စေတတ်သော။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိ သန္တာန်၌ အကျုံးဝင်ကုန်သော။ ဝါ။ မိမိကိုစွဲ၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေသုဝါ သညာ၊ သင်္ခါရဟုဆိုအပ်သော တရားတို့၌မူလည်း။ ဓမ္မာနုပဿိ၊ ဤတရား တို့ကား သညာ၊ သင်္ခါရတို့သာ သတ္တဝါမဟုတ် ဇီဝမဟုတ်ဟု ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ။ဣတိအာဒိသုတို့၌၊ နိယကဇ္ဈတ္တေ၊ နိယကဇ္ဈတ္တ၌။

ဒိဿတိ၊ထင်၏။“ဆါခြောက်ပါးကုန်သော။အဇ္ဈတ္တိကာနိ၊အပေါင်းဖြစ်သော
 နိယကဇ္ဈတ္တ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အပေါင်းဖြစ်သော နိယကဇ္ဈတ္တ၌အတုင်း
 ဝင်ကုန်သော။ ဝါ၊ အပေါင်းဖြစ်သော နိယကဇ္ဈတ္တ၌ အစိတ်အဖြစ်ဖြင့် တည်
 ကုန်သော။ အာယတနာနိ၊ အာယတနတို့သည်”။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။
 အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တေ၊အဇ္ဈတ္တဟူသောအဇ္ဈတ္တ၌။ဒိဿတိ၊ထင်၏။“အာနန္ဒ၊အာနန္ဒာ။
 သဗ္ဗနိမိတ္တာနိ၊ အလုံးစုံသော ရူပါရုံစသော သင်္ခတနိမိတ်တို့ကို။ အမနသိ
 ကာရာ၊ နှလုံးမမူခြင်းကြောင့်။ အသင်္ခတနိမိတ္တဿေဝ၊ နိဗ္ဗာန် ဟူသော
 အသင်္ခတ နိမိတ်ကိုသာလျှင်။ မနသိကာရာ၊ နှလုံးမမူခြင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊
 အစိုးရသော အရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ယဒိဒံ ယံဣဒိသုညတံ၊ အကြင်သုညတ
 ဖလသမာပတ်ကို။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ပြည့်စုံစေ၍။ ဝိဟရတိ၊နေ၏။ အယံဝိဟာရော၊
 ဤသုညတဖလသမာပတ် ဟူသော ဝိဟာရကို။ တထာဂတေန၊သည်။ ဗောဓိ
 ပလ္လင်္ကေယေဝ၊ ဌ်သာလျှင်။ အဘိသမ္ပဒေ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်ပြီ”။ ဣတိ
 အာဒိသု၊တို့၌။ ဝိသယဇ္ဈတ္တေ၊အစိုးရသော အရာဟူသော အဇ္ဈတ္တ၌။ ဒိဿတိ၊
 ၏။ ဣဿရိယဋ္ဌာနေ၊အစိုးရသောအရာ၌။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္တော၊
 တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊၏။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ်သည်။ ဗုဒ္ဓါနိ၊ တို့၏။
 ဣဿရိယဋ္ဌာနံနာမ၊ အစိုးရသော အရာမည်၏။ ပန၊ အတ္ထုဒ္ဓါရမှတပါး
 အတ္ထုဒ္ဓေသကို ဆိုအံ့။ ဣဓ၊ ဤအဇ္ဈတ္တတိက်၌။ အယံအဇ္ဈတ္တသဒ္ဓေ၊ကို။
 နိယကဇ္ဈတ္တေ၊ နိယတဟူသောအဇ္ဈတ္တ၌။အဓိပေတော၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။
 အတ္တနော၊ ၏။ သန္တာနေ၌။ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ပါဠိပုဂ္ဂလိကာ၊အသီး
 သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ တို့ကို။ အဇ္ဈတ္တာ၊ မည်ကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ဣတိ၊ဤသို့။ဝေဒိတဗျာ၊ကုန်၏။ ပန၊ထိုမှတပါး။တတော
 ထိုမိမိသန္တာန်မှ။ ဗဟိရဘူတာ၊ အပဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓါဝါ၊
 ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓမူလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓါဝါ၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓမူလည်းဖြစ်
 ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။ဗဟိဒ္ဓါ၊နာမ၊မည်ကုန်၏။တဒံ၊ယပဒံ၊ကို။တဒုဘယ
 ဝသေန၊ထိုနှစ်ပါးသော အဇ္ဈတ္တ၊ဗဟိဒ္ဓါ၊အစွမ်းဖြင့်။ ဝတော၊သည်။ဝတ္တံ၊
 ဟောတော်မူအပ်၏။

၂၁။ အနန္တရတ္တိကော၊ ကို။တိပုကာရေပိ၊ သုံးပါး အပြားရှိသည်လည်း
 ဖြစ်ကုန်သော။ တေယေဝဓမ္မေ၊ ထိုအဇ္ဈတ္တတရား၊ ဗဟိဒ္ဓတရား၊ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ

(၃၁၈)

အဋ္ဌမာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တရားတို့ကိုသာလျှင်။ အာရမ္မဏံကတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တနဝသေန၊ မြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားသခင်သည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

၂၂။ သနိဒဿနတ္ထိကော ဌ။ ယေဓမ္မာတို့သည်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗဘာဝသင်္ခါတေန၊ မြင်အပ်သောအဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော။ နိဒဿနေန၊ မြင်အပ်သည်အဖြစ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ မြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာတို့သည်။ သနိဒဿနာ၊ မည်ကုန်၏။ သနိဒဿနာ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာတို့သည်။ ပဋိဟနနဘာဝသင်္ခါတေန၊ ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော။ ပဋိသေန၊ ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာတို့သည်။ သပ္ပဋိဃာ၊ မည်ကုန်၏။ သပ္ပဋိဃာ၊ ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သနိဒဿနာ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သပ္ပဋိဃာ၊ ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ၊ မည်ကုန်၏။ သနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်လည်းတကွဖြစ် ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံတို့အား။ ဒဋ္ဌဗ္ဗဘာဝသင်္ခါတံ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော။ နိဒဿနံ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနိဒဿနာ၊ မည်ကုန်၏။ အနိဒဿနာ၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ် မရှိကုန်သော။ တေဓမ္မာတို့သည်။ အနိဒဿနာ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ် မရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ သပ္ပဋိဃာ၊ ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ၊ မည်ကုန်၏။ အနိဒဿနသပ္ပဋိဃာ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်မရှိ ထိပါးအပ် ထိပါးတတ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ တတိယပဒံ

ကို။ ဥဘယပဋိက္ခေပေန၊ နှစ်ပါးသော ပဌမပုဒ် ဒုတိယပုဒ်တို့ဖြင့် ဟောအပ်
ပြီးသော ဓမ္မကိုပယ်သောအားဖြင့်။ ဘဂဝတောသညံ။ ဝုတ္တံ၏။

ကုသလသဒ္ဓေါ တာဝါတိ အာဒိနာ၊ ကုသလသဒ္ဓေါ တာဝ ဤသို့အစ
ရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ယာဝဏ္ဏနာ၊ အကြင်ဝဏ္ဏနာကို။ မယာ၊ ငါသည်။
ဝုတ္တာ၊ မိန့်အပ်ပြီ။ အယံဝဏ္ဏနာ၊ ဤကုသလသဒ္ဓေါ တာဝ အစရှိသည်ဖြင့်
ဆိုအပ်ပြီးသော သံဝဏ္ဏနာသည်။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ တိကမာတိကာယံ၊
အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တိကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဒုကမာတိကာပဒ ဝဏ္ဏနာ

၁-၆။ ပန၊ ထိုမှတမား။ ဒုကမာတိကာယံ၊ ဌံ။ တိကေသု၊ တိက်တို့၌။
အနာဂတပဒဝဏ္ဏနံယေဝ၊ မလှာသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကိုသာလျှင်။ မယံ၊
ငါတို့သည်။ ကရိသာမ၊ ပြုကုန်အံ့။ ဟေတုဂေါစ္စကေ၊ ဌံ။ တာဝ၊ စွာ။
အတ္ထော၊ ကို။ ဝေံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ဟေတု ဓမ္မာတိ၊ ဟေတုဓမ္မာဟူသည်
ကား။ မူလဋ္ဌေန၊ ကောင်းစွာ တည်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော
မူလ၏အဖြစ် တည်းဟူသော သကတ်အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ မူလ၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ (နပစ္စယမတ္တဋ္ဌေနလှန်း၊ ဗစ္စည်းသာမညကြောင့် ဟေတု မည်သည်
မဟုတ်ဟူလို)။ ဟေတုသင်္ခါတာ၊ ဟိတ်ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့
သည်။ ဟေတုဓမ္မာ၊ မည်ကုန်၏။ ဟေတုဓမ္မာ၊ ဟိတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော
တရားတို့သည်။ “ဟေတု ဓမ္မာ” တိပိ၊ ဟေတု ဓမ္မာဟူ၍လည်း။ ပါဠိ၊ ပါဠိ
သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဟေတု၊ ဟိတ်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။
သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ နဟေတု တိဝစနံ၊ နဟေတုဟူသော စကားသည်။ တေသံ
ယေဝ၊ ထိုဟိတ်တရားတို့ကိုသာလျှင်။ ပဋိက္ခေပဝစနံ၊ ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော
စကားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယောဂတော၊
သမ္ပယုတ်အားဖြင့်။ ပဝတ္တေန၊ ဖြစ်သော။ ဟေတုနာ၊ ဟိတ်နှင့်။ သဟ၊ တကွ။
ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဟေ
တုကာ၊ မည်ကုန်၏။ သဟေတုကာ၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်နှင့် တကွ ဖြစ်ကုန်သော။

တေသံ၊တို့အား။ တထေဝသမ္ပယောဂတော၊ထိုသမ္ပယုတ်အားဖြင့်သာလျှင်။
 ပဝတ္ထော၊ဖြစ်သော။ ဟေတု၊ ဟိတ်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊တို့သည်။ အဟေတုကော၊မည်ကုန်၏။ အဟေတုကော၊ သမ္ပယုတ်ဟိတ်
 မရှိကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကေပ္ပု၊ဒါဒိတာယ၊ တူသော ဖြစ်ခြင်း
 ရှိသည် အစရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုနာ၊ ဟိတ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊
 အညီအညွတ် ကေပ္ပု၊ဒတာ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်ကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ ဟေတု သမ္ပယုတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။
 ဟေတုသမ္ပယုတ္တာ၊ ဟိတ်နှင့်အညီအညွတ် ကေပ္ပု၊ဒတာ အစရှိသော အပြား
 တို့ဖြင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ ဟေတုနာ၊ ဟိတ်နှင့်။ ဝိပ္ပယုတ္တာ၊
 အညီအညွတ် ကေပ္ပု၊ဒတာ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့် မယှဉ်ကုန်သည်။
 ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊တို့သည်။ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တာ၊
 မည်ကုန်၏။ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တာ၊ ဟိတ်နှင့်အညီအညွတ်ကေပ္ပု၊ဒတာအစရှိသော
 အပြားတို့ဖြင့် မယှဉ်ကုန်သော။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဒိန္နမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြင့်
 ကုန်သော။ ဣမေသံဒုကာနံ၊ ဤသဟေတုကဒုက်၊ ဟေတု သမ္ပယုတ္တဒုက်တို့၏။
 အတ္တတော၊ အနက်အားဖြင့်။ နာနတ္ထံ၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်သည်။ ကိဉ္ဇာပိ
 နတ္ထိ၊ အဏယ်၍ကားမရှိ၏ရှင့်။ ပန တထာပိ၊ ထိုသို့မရှိသော်လည်း။ ဒေသနာ
 ဝိလာသေနဝါ၊ ဒေသနာတော်ကို တင့်တယ် စမွယ်စေတတ်သော သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ တထာ တေဟိ ပကာရေဟိ၊ ထိုသို့ သဟေတုက
 ဟေတုသမ္ပယုတ္တအပြားတို့ဖြင့်။ ဗုဇ္ဈန္တာနံ၊ သစ္စာလေးပါး တရားကို သိကုန်
 သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ အဇ္ဈာသယာသေနဝါ၊ အလို၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။
 ဒေဒုကာ၊ သဟေတုကဒုက်၊ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။
 ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်မှ။ ပရံ၊ နှို။ ပဌမဒုကာ၊ ကို။
 ဒုတိယတတိယေဟိ၊ ဒုတိယဖြစ်သော သဟေတုကဒုက်၊ တတိယဖြစ်သော
 ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်၍။ “ဟေတု
 န ဟေတု” တိအာဒိနံ၊ ဟေတု နဟေတု ဤသို့အစကုန်သော။ တေသံပဒါနံ၊
 တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယထာသမ္ပဝတော၊ ဖြစ်သင့်သည်အား လျော်သော
 အားဖြင့်။ အပရေပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တယော၊ သုံးပါးကုန်
 သော။ ဒုကာ၊ ဟေတု သဟေတုကဒုက်၊ ဟေတု ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်၊ နဟေ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ဒုကမာတိကာပဒ

(၃၂၁)

တုကဒုက်တို့ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဘတ္တ၊ ထိုပါဠိတော်၌။
 “ဟေတူ စေဝ ဓမ္မာ သဟေတုကာစာ”တိ၊ ဟူသော။ တေဒုကပဒါထိုပါဠိ
 တော်၌ရှိသော ဒုက်ပုဒ်သည်။ သမ္ဘဝတိယထေဝ၊ ဖြစ်၏သို့။ တထာ၊ ထို
 အတူ။ “ဟေတူစေဝ ဓမ္မာ အဟေတုကာစာ”တိ၊ဟူသော။ ဣဒံဒုကပဒမ္ပိ၊
 ဤအသစ်သော ဒုက်ပုဒ်သည်လည်း။ သမ္ဘဝတိ၊ဖြစ်သင့်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။
 “သဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာ၊ နစဟေတူ”တိ၊ ဟေတုဟူသော။ တေဒုကပဒါ
 သည်။ သမ္ဘဝတိယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ တထာ၊ တူ။ “အဟေတုကာစေဝ ဓမ္မာ
 နစဟေတူ”တိ၊ဟူသော။ ဣဒံဒုကပဒမ္ပိ၊ဤအသစ်သော ဒုက်ပုဒ်သည်လည်း။
 သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုကေန၊ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊
 တကွ။ ယောဇနာယပိ၊ယှဉ်ခြင်း၌လည်း။ ဒေဝဝနယော၊ ဤနည်းကိုသာ
 လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတြ၊ ထိုပါဠိတော်၌။ “နဟေတူ ဓမ္မာ သဟေတုကာပိ၊ အဟေတုကာ
 ပီ”တိ၊ဣမိနာ၊ဖြင့်။အထွေ၊ လိုအပ်သောအနက်သည်။ သိဒ္ဓေ၊ ပြီးပြီးသည်။
 သတိ၊ ဖြစ်လျက်။ “န ဟေတူ ခေါပန ဓမ္မာ”တိ၊ထွေ၊ န ဟေတူ ခေါပန
 ဓမ္မာဟူသော ဤပုဒ်၌။ အတိရိတ္တိ၊လွန်သော။ယဒေတံ-ယံတေ ခေါပနာတိ
 ပဒါ၊အကြင်ခေါပနဟူသော ဤပုဒ်ကို။ ဘဂဝတာ၊သည်။ ဝုတ္တိ၊ ၏။ တထာ၊
 ထိုအလွန်ဖြစ်သော ခေါပန ဟူသောပုဒ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ အယံ အတိရေ
 ကတ္ထော၊ ဤဆိုလတံသော အလွန်ဖြစ်သော အနက်ကို။ သင်္ဂဟိတော၊
 ပေါင်း၍ ယူအပ်သည်။ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊ သို့။ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ကထံ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ အဘယ်သို့ သိအပ်သနည်းဟူမူကား။ကေဝလံ၊သက်သက်။နဟေတူ
 ဓမ္မာဝ၊ နဟေတုဓမ္မတို့သည်သာလျှင်။နသမ္ဘဝန္တိ၊ သဟေတုက-အဟေတုက
 အပြားဖြင့် ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။ အထခေါ၊အဟုတ်သော်ကား။ အညေပိ၊
 နဟေတုဓမ္မမှ တပါးကုန်သော ဟေတုဓမ္မတို့သည်လည်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ သဟေ
 တုက အဟေတုကအပြားဖြင့် ဖြစ်ကုန်၏။ ကေဝလံ၊ သက်သက်။ နဟေတူ
 ဓမ္မာ၊နဟေတုဓမ္မတို့သည်။ သဟေတုကာ-အဟေတုကာဣစ္စေဝ၊ သဟေတုက
 အဟေတုက ဟူသော အပြားဖြင့်သာလျှင်။နသမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ကုန်။
 အထခေါ၊ အဟုတ်သော်ကား။ အညထာပိ၊ သဟေတုက အဟေတုက
 အပြားမှ တပါးသော ဟေတုသမ္ပယုတ္တ ဟေတုဝိပ္ပယုတ္တဟူသော ဤအပြား

အနုသာသနာပဒ

(၃၂၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြင့်လည်း။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သင့်၏။ ဣတိအယံ အတိရေကတ္ထော၊ ဣ။ သင်္ဂဟိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅၀၇၂။ ။ကထံ နကေဝထံ နဟေတုဓမ္မာ၊ အထခေါ အညေဝိ သဟေတုကာ အဟေတုကာ ဣစ္စေဝ၊ အဘခေါ အညထာပိတိ၊ အဋ္ဌကထာပါဠိ ဤသို့ရှိမှ ဝန်သည်။

တတ္ထ ပန အညေဝိ အညထာပိတိ စေတသံ ပိသုံ ပဝတ္တိယာ ဒွေဒုကာ ဓသိတာ၊ သယံ ပဝတ္တိယာ ပန အယာဂ္ဂိဒုကော ဝေဒိတဗ္ဗော ဟေတုစေဝ ဓမ္မာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာပိ ဟေတု ပိပ္ပယုတ္တာပိတိ။

ဤနိကာပါဠိကိုမြင်၍ ရှေ့ အထခေါ အညေဝိကို ကွင်း၍ နောက်၌ အထခေါ အညေဝိ အညထာပိဟူ၍ ရေးမှားတတ်သည်။ အထခေါ အညထာပိ သာ ရှိသင့်သည်။ ယခင်အနက်ကို ချလိုရကား “ဣဝံ ဝုတ္တိဟောတိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဣဒံအယံ အဓိပ္ပာယ်ော၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိ၊ ချဲ့ဦးအံ့။ “န ဟေတူ ဓမ္မာ သဟေတုကာပိ အဟေတုကာပိ” တိ၊ အဟေတုကာပိဟူသော။ အယံဒုကော၊ ဤဒုက်သည်။ သမ္ဘဝတိယထေဝ၊ ဖြစ်၏သို့။ (ဤ၌ ဣတိရှိသင့်သည်။ မရှိသော်လည်း အကြေမှတ်၊ ပရတောပိ ဒေသဝနယော)။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဟေတူ ဓမ္မာ သဟေတုကာပိ အဟေတုကာပိတိ၊ အဟေတုကာပိဟူသော။ အယံဒုကော၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ “န ဟေတူ ဓမ္မာ သဟေတုကာပိ အဟေတုကာပိ” တိ၊ အဟေတုကာပိဟူသော။ အယံဒုကော၊ သည်။ သမ္ဘဝတိယထာ၊ ၏သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ “နဟေတူ ဓမ္မာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တာပိ ဟေတုပိပ္ပယုတ္တာပိ” တိ၊ ဟေတုပိပ္ပယုတ္တာဟူသော။ အယံဒုကော၊ ဤဒုက်သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိဣဒံအယံအဓိပ္ပာယ်ော၊ ကို။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (အဆုံး၌လည်း ဣတိကြေသည်)။

၇-၁၃။ စူဠန္တရဒုကေသု၊ တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုလတံသော နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထနော၊ ကို။ နိပ္ပာဒကေန၊ ပြီးစေတတ်သော။ ပစ္စယေန၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားနှင့် တူသော ကာလရှိသော ဟေတုသဟဇာတအစရှိသော အကြောင်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားနှင့် တူသော ကာလမရှိသော အနန္တရ၊ သမနန္တရအစရှိသော အကြောင်း၊ ကာလဝိမုတ်ဖြစ်သော

နိဗ္ဗာန်၊ ပညတ် ဟုဆိုအပ်သော အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ အစရှိသောအကြောင်း တရားနှင့်။ သဟ၊ တက္က။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ သပ္ပစ္စယာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဥပ္ပါဒေ ဝါ၊ ဥပါဒ်၌၎င်း။ ဌိတိယံဝါ၊ ဌိ၌၎င်း။ ပစ္စယော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော သမာန ကာလ အသမာနကာလ ကာလဝိမုတ်ဖြစ်သော အကြောင်းသုံးပါးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပ္ပစ္စယာ၊ မည် ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဧတေသံကို သမ္ပန်အနက်ပေး၍ ဥပ္ပါဒေဝါ ဌိတိယံဝါ၌ မစပ်အပ်၊ စပ်မှု နိဗ္ဗာန်၌ ဥပါဒ်ရှိ၏ဟူသော စကားသည် ကျ၏။ ထိုကြောင့် သမ္ပဒါန် အနက်ပေး၍ နတ္ထိ၌ စပ်။

ယေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ပစ္စယေဟိ၊ မိမိကို ပြီးစေတတ်သော အကြောင်းတရား တို့သည်။ သမာဂန္ဓာ၊ အညီအညွတ်ရောက်၍။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သင်္ခတာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သင်္ခတာ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် အညီအညွတ်ကပ်၍ ပြုအပ်ကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အသင်္ခတာ၊ ၎င်း။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ တို့၏။ အဝိနိဗ္ဗောဂ ဝသေန၊ အသီးအသီးမခွဲခြမ်း မဝေဖန်အပ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဂ္ဂပံ၊ ဂ္ဂပါယတနသည်။ ဝါ၊ ပထဝီ စသော အစိတ်အစိတ်သော ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဂ္ဂပိနော၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ တို့၏။ တထာဝိဓံ၊ ထို ဆိုအပ်ပြီးသော အသီးအသီး မခွဲခြမ်း မဝေဖန်အပ်သော သဘောရှိသော။ ဂ္ဂပံ၊ ဂ္ဂပါယတနသည်။ ဝါ၊ ပထဝီစသော အစိတ်အစိတ် သော ရုပ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဂ္ဂပိနော၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ရပ္ပနုလက္ခဏံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာသည်။ ဂ္ဂပံ၊ ဂ္ဂပမည်၏။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ တို့၏။ တံဂ္ဂပံ၊ ထို ဖောက်ပြန်ခြင်းလက္ခဏာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဂ္ဂပိနော၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဂ္ဂပိနော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း လက္ခဏာရှိကုန်သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဂ္ဂပိနော၊ မည်ကုန်၏။ လောကီယာ ဓမ္မာကိတ္ထေ၊ လောကီယာ

ဓမ္မာဟူသောဒုကျပုဒ်၌။ ဝဋ္ဌ၊ဝဋ္ဌတရားကို။ လုဇ္ဇန ပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ ခဏိက ဘင် အားဖြင့် ပျက်တတ်သော အဆုံးစုတ်အားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ပျက်တတ်သော သဘောကြောင့်။ လောကော၊ လောကဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ဆိုအပ်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တသ္မိံ လောကေ၊ ထိုလောက ဟုဆိုအပ်သောဝဋ္ဌတရား၌။ ပရိယာ ပန္နဘာဝေန၊ အကျုံးဝင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ လောကေ၊ လောကဟု ဆိုအပ် သောဝဋ္ဌတရား၌။ နိယုတ္တာယျုဉ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဓမ္မာ၊တို့သည်။ လောကိယာ၊မည်ကုန်၏။

မှတ်စွယ်။ ။လုဇ္ဇန ပလုဇ္ဇနဋ္ဌေန၊ ပျက်တတ် ဖြစ်တတ်သော အနက်ကြောင့် ဟု မရအထို မြန်မာဆိုသည်ကား မလျော်လွန်း။

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တတောလောကတော၊ ထိုလောကမှ။ ဥတ္တိဏ္ဏာ၊ ထွက်မြောက်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥတ္တရာ၊ မည်ကုန်၏။ လောကေ၊ လောက၌။ အပရိယာပန္နဘာဝေန၊ အကျုံးမဝင် သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ လောကတော၊ လောကမှ။ ဥတ္တရာ၊ ထွက်မြောက်တတ် ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊တို့သည်။လောကုတ္တရာ၊မည်ကုန်၏။ ကေနစိဝိညေယျာတိ၊ ဟူသည်ကား။ စက္ခုဝိညာဏာဒိသု၊စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိ သည်တို့တွင်။ ကေနစိ၊အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ဧကေန၊ တခုသော။ စက္ခု ဝိညာဏေနဝါ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်၎င်း။ သောတဝိညာဏေနဝါ၊ သည်၎င်း။ ဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ သဘာဝဓမ္မတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန် ၏။ နကေနစိဝိညေယျာတိ၊ ဟူသည်ကား။ တေနဝါ၊ ထိုအမှတ်မရှိ တစုံ တခု တပါးပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။ စက္ခုဝိညာဏေနဝါ၊သည်၎င်း။သောတ ဝိညာဏေနဝါ၊သည်၎င်း။ နဝိဇာနိတဗ္ဗာ၊မသိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊သဘာဝ ဓမ္မတို့သည်။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝံဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ဤဆိုအပ်ပြီးသောအနက် သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဒွိန္ဒုမ္ပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဒါနံ၊ ကေနစိဝိညေယျပုဒ် နကေနစိဝိညေယျပုဒ်တို့၏။ အတ္ထနာနတ္ထတော၊အနက် ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒုကော၊ ဒုက်သည်။ဟောတိ၊၏။

၁၄-၁၉။ အာသဝဂေါစ္ဆဏေ၌။ အတ္ထော၊ကို။ဝေံ၊ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ အာသဝန္တိ၊ ယိုစီးတတ်ကုန်၏။ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန်၏။ ဝဏတော၊ အမာဝမှ။ ယူသံ၊

သန့်ရှည်သည်။ အသုစိဘာဝေန၊ မစင်ကြယ်သော အပုပ်ရည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သန္တတိဝိယ၊ ယိုစီး၏သို့။ (ဤကား ထည့်ပါ၌)။ စက္ခုတောပိ၊ စက္ခုဒွါရမှ ၎င်း။ ပ။ မနတောပိ၊ မနောဒွါရမှ၎င်း။ ပဋ္ဌရဏအသုစိဘာဝေန၊ ယိုစီးသော မစင်မကြယ် စက်ဆုပ်ဖွယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သန္တန္တိ၊ ယိုစီးတတ်ကုန်၏။

ကျမ်းတက်။ ။ ကရားမှ ရှိသောရေ ယိုစီးသကဲ့သို့ မဟုတ်၊ စန္ဒရတန်ကျောက်မှ ဖြစ်၍ ယိုသောရေကဲ့သို့ဟု ပြလိုရကား “ပဝတ္တန္တိတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ” မိန့်သော်။

ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တိ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ ကား။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဓမ္မတော၊ ဓမ္မအားဖြင့်။ ယာဝဂေါတြဘုံ၊ ဂေါတြဘူတိုင်အောင်။ သြကာသတော၊ သြကာသအားဖြင့်။ ယာဝဘဝဂုံ၊ ဘဝဂ်တိုင်အောင်။ သဝန္တိ ဝုတ္တန္တိ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် သွားတတ်ရောက် တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန် ၏။ တေဓမ္မေ၊ ထိုဂေါတြဘူတိုင်အောင်သော တရားတို့ကို၎င်း။ တေဉ္စ သြကာသံ၊ ထိုဘဝဂ်တိုင်အောင်သော အရပ်ကို၎င်း။ အန္တောကရိတွာ၊ အတွင်း ပြု၍။ ပဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ အယံအာကာရော၊ ဤအာသဝါ ဟူသော ပုဒ်၌ အာအက္ခရာသည်။ အန္တောကရဏတ္ထော၊ အတွင်းပြုခြင်း အနက်ရှိ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ကား။ စိရပါရိဝါသိယဋ္ဌေန၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ထုံတတ်သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသောအနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကာလရှည်ကြာ ဟောင်းမြင်းသည် အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မုဒိရာဒယော၊ မုဒရက်သီးရည် အစရှိကုန်သော။ အာသဝါဝိယ၊ အရက်နှင့် တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန်၏။ ဟိ သစ္စံ၊ လောကသို့ ၊ ၌။ စိရပါရိဝါသိကာ၊ ရှည်မြင့်စွာ ကာလပတ်လုံး ထုံတတ်ကုန်သော။ မုဒိရာ ဒယော၊ မုဒရက်သီးရည် အစရှိသည်တို့ကို။ အာသဝါတိ၊ အာသဝတို့ဟူ၍။ ဝုတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ စိရပါရိဝါသိယဋ္ဌေန၊ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလ ပတ်လုံး ထုံတတ်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသောအနက်ကြောင့်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန်သည်။ ယဒိသိယံ၊ အကယ်၍ ဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ ဝေသန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။ တေယေဝ၊ ဤကာမာသဝ စသည်တို့ သာလျှင်။

အာသဝါ၊ အာသဝမည်ကုန်သည်။ (ထည့်)။ ဘဝိတုံဖြစ်ခြင်းငှာ။ အရဟန္တိ၊
ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။ “ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ နာဟောသိ” တိအာဒိ၊ ဤသို့အစ
ရှိသော။ တေဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣတော၊
ဤအခါမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်စဘူး။ ဣတိ၊
ဤသို့။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ။ ပုရိမာ၊ သော။ ကောဋီ၊ အစွန်းသည်။ နပညာယတိ၊
မထင်။

မှတ်စွယ်။ ။ အာဒိသဒ္ဓေန ပုရိမာ ဘိက္ခဝေ ကောဋီ န ပညာယတိ သဝတဏှာ
ယာတိ ဗုဒ္ဓံသုတ္တံ သင်္ဂဟိတံ၊ အဝိဇ္ဇာသဝ သဝါသဝါနဉ္စ စိရပရိဝုတ္တတာယ
ဒသိတာယ တဗ္ဗာဝသာဝိနံ ကာမာသဝ ဝိဇ္ဇာသဝါနဉ္စ စိရပရိဝုတ္တတာ
ဒသိတာ ဟောတိ။ ။ ဝိဇ္ဇာ-၅၂-ဆ။

ဝါ၊ ကား။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာယတံ၊ အစမမြင် ရှည်ကြာစွာသော။
သံသာရဒုက္ခံ၊ သံသရာဆင်းရဲဟူသောအသီးကို။ သဝန္တိ ဖလန္တိ၊ သီးတတ်
ကုန်၏။ အာယတံ၊ ရှည်စွာသော။ သံသာရဒုက္ခံ၊ သံသရာ ဆင်းရဲဟူသော
သားကို။ ပသဝန္တိ၊ မွေးဖွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ဤသို့သော အနက်
ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာသဝါ၊ မည်ကုန်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ သဝန္တိ ဖလန္တိ ဟူသော ငိုကအလို သံသာရဒုက္ခ အသီးကို သီး
တတ်သည် ဟူလိုသည်။ ပသဝန္တိ ဟူသော အဋ္ဌကထာအလို သုတာဂါဝိဋ္ဌိကုသို
သံသာရဒုက္ခဟူသော သားကို မွေးဖွားတတ်သည် ဟူလိုသော်။

ဝ၊ တော၊ ထိုအာသဝမှ။ အညေ၊ တပါးကုန်သော တရားတို့သည်။ နော
အာသဝါနာမ၊ အာသဝမှ တပါးသော တရားမည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ အတ္တာနံ၊ ကိုယ်ကို။ အာရမ္မဏံကတူ၊ အာရုံပြု၍။ ပဝတ္တေဟိ၊ ကုန်
သော။ အာသဝေဟိ၊ အာရမ္မဏံကဖြစ်သော အာသဝေါတရားတို့နှင့်။ သဟ၊
တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သာသဝါ၊
မည်ကုန်၏။ ဧဝံပဝတ္တမာနာ၊ ဤသို့ မိမိကို အာရုံ
ပြု၍ဖြစ်ကုန်သော။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနာသဝါ၊ ကုန်၏။ သေသံ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်း
ကျန်သော စကားကို။ ဟေတုဂေါစ္စကော၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။
ဝေဒိတဉ္စ၊ ။ ပန ထူးသည်ကိုဆိုအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။ ဝိသေ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ဒုကမာတိကာပဒ

သော၊ အထူးတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဟေတုဂေါစ္စက၌။ န ဟေတု ခေါ်ပန မွှာ
 သဟေတုကာပိ၊ အဟေတုကာပိ”တိ၊ ဟူသော။ အယံဩသာနဒုကော၊ ဤ
 အဆုံးဖြစ်သောဒုက်ကို။ ပဌမဒုကဿ၊ ။ ဒုတိယပဒံ၊ ဒုတိယပုဒ်ကို။ အာဒိ
 မှိ၊ အစ၌။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ ဝုတ္တောယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ ဝေ
 တထာ၊ တူ။ ဣ၊ ဤအာသဝဂေါစ္စက၌။ “နော အာသဝါ ခေါ်ပန မွှာ
 သာသဝါပိ၊ အနာသဝါပိ”တိ၊ ဟူသော။ အယံဒုကော၊ ကို။ နဝုတ္တော၊
 ဟောတော်မူအပ်။ ကိဉ္ဇာပိ နဝုတ္တော၊ အကယ်၍ကား မဟောအပ်၏ရှင်။
 အထခေါ၊ ထိုသို့ မဟောအပ်သော်လည်း။ အယဉ္ဇဒုကော၊ ဤဒုက်ကို၎င်း။
 အညော၊ တပါးဖြစ်သော။ ဘေဒေါ၊ ဒုက်ပြားကို၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုဟေတု
 ဂေါစ္စက၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ ။

၂၀-၂၅။ သံယောဇနဂေါစ္စကော ။ ယေဓမ္မော တို့သည်။ ယဿ
 ပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ထိုမိမိ၏ ဖြစ်ရာဖြစ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝဇ္ဇသ္မိံ၊ ကမ္မ၊ ကိလေသ၊ ဝိပါကဟု ဆိုအပ်သော သုံးပါးသော
 ဝဋ်၌။ သံယောဇန္တိ-ဗန္ဓန္တိ၊ ဖွဲ့ချည်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 တေဓမ္မော၊ တို့သည်။ သံယောဇနာ၊ မည်ကုန်၏။ (ဝဋ်သုံးပါးတို့အားကျေးဇူး
 ပြုသည်ပင် ဖွဲ့ချည်သည် ဆိုလိုသည်)။ တတော၊ သံယောဇဉ် တရားတို့မှ။
 အညော၊ တပါးကုန်သော တရားတို့သည်။ နောသံယောဇနာနာမ၊ သံယော
 ဇဉ်တရားမှ တပါးသော တရားမည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မော၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏ
 ဘာဝံ၊ အာရုံ၏ အဖြစ်သို့။ ဥပဂန္တာ၊ ရောက်၍။ သံယောဇနသမ္ပန္နနေန၊
 သံယောဇဉ်တရားတို့နှင့် စပ်ခြင်းဖြင့်။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ ဟိတာ၊ အစီး
 အပွားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မော
 တို့သည်။ သံယောဇနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ တေ၊ ဤသံယောဇနိယ ဟူသော
 အမည်သည်။ သံယောဇနဿ၊ သံယောဇဉ်တရား၏။ အာရမ္မဏပစ္စယဘူတာ
 နံ၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်
 တည်း။ ယေဓမ္မော၊ အကြင် တရားတို့သည်။ သံယောဇနိယာ၊ သံယောဇဉ်
 တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော တရားတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ တေဓမ္မော
 ထိုတရားတို့သည်။ အသံယေဇနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ သေသံ၊ ကြွင်းကျန်

(၃၂၇)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သောစကားကို။ ဟေတုဂေါစ္စကော ဌ။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၂၆-၃။ ဂန္ထဂေါစ္စကော ဌ။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ သံဝိဇ္ဇန္တိရိက္ခန္တိ၊ တံပုဂ္ဂလံကို။ စုတိပဋိသန္ဓိဝသေန၊ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဇ္ဇသ္မိ၊ ဌ။ ဂန္ထန္တိ၊ ထိတ် အစရှိသော အနှောင်အဖွဲ့ကဲ့သို့ ဖွဲ့တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဂန္ဓာ၊ မည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဂန္ထ ဗန္ဓုနေဟု ဒုတိယကွရာနှင့် ဓာတုမာလာရှိရကား ဒုတိယကွရာ သင့်သည်။ စာဓမ္မိကား ဒိကာ၊ အနု မခုစသည် မလာ၊ နောက်သွင်းသာ ဖြစ်သည်။

တတော၊ ထိုဂန္ထတရားမှ။ အညေ၊ တပါးကုန်သော တရားတို့ သည်။ နောဂန္ဓာ၊ ဂန္ထတရားမှ တပါးသော တရားမည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့ကို။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂန္ထဟိ၊ တို့သည်။ ဂန္တိတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဂန္ဓနိယာ၊ မည်ကုန်၏။ သေသံ၊ ကို။ ဟေတုဂေါစ္စကော ဌ။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣဓ၊ ဤဂန္ထဂေါစ္စကဌ။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ထိုသိအပ်သကဲ့သို့။ ဝေတထာ၊ ထိုအတူ။ ဣဒတာ၊ ဤဂန္ထဂေါစ္စကမှ။ ပဒရသုပိ၊ နောက်ဖြစ်သော ဂေါစ္စက တို့၌လည်း။ ဝုတ္တာဝသေသံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကျန်သောစကားရပ်ကို။ တတ္တတတ္ထ၊ ထိုထိုဂေါစ္စကဌ။ ဝုတ္တနယေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

သံယောဇေန ဂန္ထ ယောဂအထူး။ ။ အဝေးသို့ သွားသော သတ္တဝါကို ဆွဲငင် ဆောင်ယူတတ်သောအားဖြင့် ဝဋ်မှထွက်မြောက်ခြင်းငှာ မပေးသည်၏ အစွမ်း ဖြင့် ကောင်းကင်သို့ လွတ်သော ကျီး၏ခြေ၌ချည်သောကြိုးကဲ့သို့ ဖွဲ့ချည်သည် ကား သံယောဇဉ်မည်၏။ ထိတ်စသော အနှောင်အဖွဲ့ကဲ့သို့ မရွှေ့မကွာသာ အောင် နောင်ဖွဲ့သည်ကို ပြုခြင်းသည် ဂန္ထမည်၏။ (တနည်း)။ သံမြေကျဉ်း၊ မြေထုတ်ကြိုးဝန်းတို့၏ အချင်းချင်းစပ်သဖြင့် မပြတ်မကွာ နိုင်သည်၏ အစွမ်း ကိုပြုခြင်းကဲ့သို့ ဝဋ်စ မပြတ်မကွာ ခြံစွာဖွဲ့စပ်သည်ကို ပြုခြင်းသည် ဂန္ထမည်၏။ သစ်စေးကဲ့သို့ စေးကပ်တွယ်ငြိသည်ကို ပြုခြင်းသည် ယောဂမည်၏။ ဤသည် လျှင် အထူးတည်း။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ဒုကမာတိကာပဒ

(၃၂၉)

၃၂-၃၇။ ဩဗဂေါစ္စကော ဌ။ ယေဓမ္မာ တို့သည်။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တံပုဂ္ဂလံကို။ ဝဇ္ဇသ္မိံ ယေဝ၊ ဌိသာလျှင်။ ဩဟနန္တိ ဩသီဒါပေန္တိ၊ နှစ်တတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ နှစ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာတို့သည်။ ဩဗာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏံကတော၊ အာရုံပြု၍။ အတိက္ကမနိယတော၊ လွန်ကျူး ကျော်နင်းအပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ အဖြစ်ကြောင့်။ ဩဗေဟိ၊ ဩဗတို့သည်။ အတိက္ကမိတဗ္ဗာ၊ လွန်ကျူး ကျော်နင်းအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာတို့သည်။ ဩဗနိယာမည်ကုန်၏။ ဩဗာနံတို့၏။ အာရမ္မဏဓမ္မာဝေ၊ အာရုံဖြစ်သောတရားတို့ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ဩဗနိယဟူ၍ သိအပ်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သရသေဟိ အတိက္ကမိတဗ္ဗာ ပဗ္ဗတရာဇိ သရသနိယာပုဂ္ဂလံဆို နာမဇာတ်တည်း။ ဇာတုရပေနာမသ္မာ ဧတောစဉ် စသဒ္ဓါဖြင့် ဩဗပုဂ္ဂလံနောက် ကျပစ္စည်းသက်ပြီးမှ သာဝကဓမ္မေသု တဗ္ဗာနိယာဖြင့်အနိယပစ္စည်းသက်၍ ဩဗနိယ ပြီးသည်။

နာမဇာတုပိယ ဖောတံ ကိတန္တံ မဟာပဒေသသုတ္တေန သာဓေတဗ္ဗံ၊ ကေမိပန တဒ္ဓိတန္တံ ဝဒန္တိ၊ ဝိစာရေတဗ္ဗမေတံ။ ။ ၃၅-၃၁၀-သု။

ဤအလိုသော် မဟာပဒေသသုတ်ဖြင့် ပြီးစေသင့်သည်။ အာချာတ်မဟုတ် ကိတ်ဖြစ်၍ နာမဇာတုပိယဟု ပိယနှင့်ဆိုသည်။

၃၈-၄၃။ ယောဂဂေါစ္စကော ဌ။ (ယဿ သံဝိဇ္ဇန္တိတံ လိုက်စေ)။ ယေဓမ္မာတို့သည်။ ယဿပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တံကို။ ဝဇ္ဇသ္မိံ၊ ဌိ။ ယောဇေန္တိ၊ သစ်စေးကဲ့သို့ စေးကပ် ငြိတွယ်စေတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာတို့သည်။ ယောဂါ၊ မည်ကုန်၏။ ယောဂနိယာ၊ ယောဂနိယတရားတို့ကို။ ဩဗနိယာ ဝိယ၊ ဩဗနိယ တရားတို့ကဲ့သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အာရမ္မဏံ ကတော အတိက္ကမနိယတော ယောဂေဟိ အတိက္ကမိတဗ္ဗာတိ ယောဂနိယာကိုညွှန်းသည်။ (တနည်း) အာရမ္မဏံ ကတော ယောဂနိယတော ယောဂေဟိ နယာဇေတဗ္ဗာတိ ယောဂနိယာကို ညွှန်းသည်။

၄၄-၄၉။ နိဝရဏဂေါစ္စကော ဌ။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိဝရန္တိ ပရိယောနန္တိ၊ စက္ခုပသာဒကို မျှေးသောတိမ်လွှာကဲ့သို့ ပိတ်ဖုံးမျှေးကာ တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ နိဝရဏာ၊

ဣန္ဒြာယယ (က) ၄၃၅-၄၂ (ဒုတိယအကြိမ်)

အဋ္ဌကထာ

(၃၃၀)

အဋ္ဌသဒ္ဓါနိဒ္ဒါကထာနိဿယ

မည်ကုန်၏။ နိဝရဏီယာ၊ နိဝရဏီယတရားတို့ကို။ သံယောဇနိယာဝိယ၊ သံယောဇနိယတရားတို့ကဲ့သို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ အပ်ကုန်၏။

မှတ်စု။ ။ အာရမ္မဏဘာဝံ ဥပဂန္ဓာ နိဝရဏသမာဂမေ နိဝရဏာနံ ဟိတာတိ နိဝရဏီယာကို ဣဒံ သည်။ နိဟု ဒိဗဒ္ဓိရုတ်။

၅၀-၅၄။ ပရာမာသဂေါစ္ဆကော၌။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘာဝဓမ္မတို့၏။ ယထာဘူတံ၊ အကြင်အကြင်ဟုတ်မှန်တိုင်းသော။ အနိစ္စာဒိအာကာရံ၊ အနိစ္စသောသဘောကို။ အတိက္ကမိတု၊ လွန်၍။ နိစ္စန္ဓိအာဒိဝသေန၊ နိစ္စံ ဤသို့အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သည်။ ဟုတု၊ ၍။ ပရတော၊ အနိစ္စသော ဟုတ်မှန်သောသဘောမှ တပါးသော နိစ္စသော မဟုတ်မမှန်သောသဘောအားဖြင့်။ အာမသန္ဓိ၊ ဟုတ်မှန်သောသဘောကို မြစ်သောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရာမာသာ၊ ကုန်၏။ ပရာမာသေဟိ၊ တို့သည်။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ အနိစ္စသော ဟုတ်မှန်သော သဘောမှတပါး နိစ္စသော မဟုတ်မမှန်သော သဘောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပရာမဋ္ဌာ၊ မည်ကုန်၏။

၅၅-၆၀။ မဟန္တရဓုကေသု၊ တို့၌။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ အဂ္ဂဟေတု၊ မယူမူ၍။ အပ္ပဝတ္တိတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အာရမ္မဏေန၊ အာရုံနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သာရမ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနာရမ္မဏာ၊ မည်ကုန်၏။ စိန္တနဋ္ဌေန၊ အာရုံကို ယူတတ်သည်ထက် လွန်စွာသိတတ်သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ စိတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ ဝိစိတ္တဋ္ဌေန၊ ဇာတိ၊ ဘုဒ္ဓိ၊ သမ္ပယောဂအစရှိသော အစွမ်းအားဖြင့် ဆန်းကြယ်သောအနက်ကြောင့်။ စိတ္တာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့သည်။ အဝိပ္ပယောဂဝသေန၊ မကွေမကွာ ယှဉ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ စေတသိ၌။ နိယုတ္တသကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စေတသိကာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နိရန္တရဘာဝုပကမနာဝိယ၊ အခြားမရှိ

သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ အထူးမရှိသောအဖြစ်သို့ ရောက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပ္ပါဒတော၊ ဥပါဒ်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စေတနာ။ ယာဝဘင်္ဂါ၊ ဘင်္ဂတိုင်အောင်။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သံသဋ္ဌာ၊ နှိုးနှောကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသံသဋ္ဌာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကတော၊ စိတ်နှင့်တကွ။ ပဝတ္ထမာနာပိ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ နိရန္တရဘာဝံ၊ အခြား မရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဝါ၊ တပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အနုပဂမနတယ၊ မရောက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ ဝိသံသဋ္ဌာ၊ မနှိုးနှောကုန်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တဝိသံသဋ္ဌာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေန စိတ္တေန၊ ထိုစိတ်ဖြင့်။ သမုဋ္ဌာန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ဖြစ် ကြောင်းဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံစိတ္တံ၊ သည်။ သမုဋ္ဌာနံ၊ မည်၏။ ဧတေသံ၊ တို့အား။ စိတ္တံ၊ စိတ်ဟုဆိုအပ်သော။ သမုဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ကြောင်းတရား သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဟဘုရော၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တေန၊ စိတ်နှင့်။ သဟဘုရော၊ တကွဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ စိတ္တသဟဘုရော၊ မည်ကုန်၏။ ယေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနုပရိဝတ္တိနော၊ မည်ကုန်၏။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်တတ်ကုန်သည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်သို့။ အနုပရိ ဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်သို့။ အနုပရိဝတ္တိနော၊ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်ကုန်သည်တို့သည်။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော၊ စိတ်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ဖြစ်တတ်ကုန်သည်တို့။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသံသဋ္ဌာ၊ စိတ်နှင့်နှိုးနှောကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တ သံသဋ္ဌာ၊ ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ ကုန်သည် လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တသဟဘုရော၊ စိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သည် သာလျှင်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ သုံးပါးသောသတ္တိ

ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနသဟဘုနော၊ မည်ကုန်၏။
 ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသံသဋ္ဌာစ၊ ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တ
 သမုဋ္ဌာနာစ၊ ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနောဝေစ၊
 ကုန်သည်သာလျှင်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေ
 ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာနုပရိဝတ္တိနော၊ မည်ကုန်၏။ သေသာနိ၊
 ဖွင့်အပ်ပြီးသည်မှ ကြွင်းကုန်သော။ သဗ္ဗပဒါနိ၊ အလုံးစုံသောပုဒ်တို့ကို။ ဝုတ္တ
 ပဒါနိ၊ ဖွင့်အပ်ပြီးသောပုဒ်တို့၏။ ပဋိပက္ခဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အစွမ်း
 ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာဒိပဓေသု သံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာနာဒိသဒ္ဓါစိတ္တသဒ္ဓါ
 ပေက္ခာတိ ပစ္စေကံ စိတ္တသဋ္ဌသဗ္ဗန္တတ္ထာ စိတ္တသံသဋ္ဌာစတေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာစာတိ
 ပစ္စေကံ ယောဇေတွာ အဓတ္ထာ ဝုတ္ထော။ ။ ၂၅၄-ဆ။

အဇ္ဈတ္တဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တဟု ဆိုအပ်သော အဇ္ဈတ္တကို။ သန္တာယ၊ ရည်၍။
 အဇ္ဈတ္တတ္တိဇကော ဌံ။ ဝုတ္တဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တာဝ၊
 အပေါင်းဖြစ်သော နိယကဇ္ဈတ္တ၌ အကျုံးဝင်သော အဇ္ဈတ္တိ ကာယတန
 ခြောက်ပါးတို့သည်သာလျှင်။ ဝါ၊ အပေါင်းဖြစ်သောနိယကဇ္ဈတ္တ၌ အစိတ်
 ၏ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော အဇ္ဈတ္တိကာယတန ခြောက်ပါးတို့သည် သာလျှင်။
 အဇ္ဈတ္တိကာ၊ မည်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုအဇ္ဈတ္တသန္တာန်မှ။ ဗဟိဘူတာ၊ အပ
 ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့သည်။ ဗဟိရာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 ဘူတာနိ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ဥပါဒိယန္တေ ဂဏ္ဍန္တိဝေ၊ စွဲလမ်းတတ်ကုန်
 သည်သာလျှင်တည်း။ နိဿယန္တိဝေ၊ မှီတတ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ဘူတာ
 နိ၊ မဟာဘုတ်တို့ကို။ ဥပါဒိယန္တိ ဂယုန္တိဝိယ၊ စွဲလမ်းအပ်ကုန်၏သို့။ နိဿိယန္တိ
 ဝိယ၊ မှီအပ်ကုန်၏သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ တောနိ၊ ဤတရားတို့ကို။ နုဥပါဒိယန္တိ
 နဂယုန္တိ၊ မစွဲလမ်းအပ်ကုန်။ နနိဿိယန္တိ၊ မမှီအပ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
 တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒါ၊ ဥပါဒါမည်ကုန်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ အထဝါ ဘူတာနိ အမှ၌တွာ တေသံ ဝတ္တနိသာဒိသာဝေန ဂဟေ
 တဗ္ဗတော ဥပါဒါ၊ ဤကား ဋီကာ (၅၄-ဆ)အလို။

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပါဒိယန္တေ ဂဏ္ဍန္တိဝေ၊ စွဲလမ်းတတ်ကုန်သည်
 သာလျှင်။ နိဿယန္တိဝေ၊ မှီတတ်ကုန်သည် သာလျှင်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။

ဥပါဒိယန္တိဂယန္တိပိ၊ စွဲလည်းစွဲလမ်းအပ်ကုန်၏။ နိဿိယန္တိပိ၊ မှီလည်း မှီအပ်
ကုန်၏။ (ဤသို့လှန်)။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နော
ဥပါဒါ၊ မည်ကုန်၏။

၅၇-၅၈။ ။ကံနှင့် ကတ္တားနှစ်ပါးရသည်ဟူလိုသည်၊ ဥပါဒါကားကတ္တားသာ၊
ကံမရ။

၆၉-၇၄။ ဥပါဒါနဂေါစ္ဆကော၌။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဘုသံ၊ ပြင်းစွာ။
အာဒိယန္တိယူတတ်စွဲလမ်းတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ ဥပါဒါနာ၊ မည်ကုန်၏။ ဒဠ္ဇဂ္ဂါဟံ၊ မြဲမြံစွာစွဲလမ်းခြင်းကို။ ဂဏန္တိ၊
စွဲလမ်းတတ်ကုန်၏။ ဣတိအယံဤသည်လျှင်။ အတ္ထော၊ တည်း။ တတော၊
ထိုဥပါဒါနိမ့်မှ။ အညေး၊ တပါးသော တရားတို့သည်။ နောဥပါဒါနာ၊ ဥပါ
ဒါနိ မမည်ကုန်။

၇၅-၈၂။ ကိလေသဂေါစ္ဆကော၌။ သံကိလိဋ္ဌတ္တိကော၌။ ဝုတ္တနယေနော၊
သံသဒ္ဓါကိုပယ်၍ ကိလိဿန္တိတိ ကိလေသာ ဤသို့ အစရှိသော ဆိုအပ်
ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ။

၈၃-၁၀၀။ ပိဋ္ဌိဒုကေသုတိ၌။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကာမေ ကာမဘဝေါ
ကာမတဆယံတဘုံ၌။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ အဝစရန္တိ၊ ကျင်
လည်တတ် ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
ကာမာဝစရာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရူပေ ရူပဘဝေါ အသည်သတ်
ကြဉ်သော ရူပတဆယံငါးဘုံ၌။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ အဝစ
ရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရူပါဝစရာ၊ မည်
ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အရူပေ အရူပဘဝေါ အရူပလေးဘုံ၌။ ယေဘု
ယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ အဝစရန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အရူပါဝစရာ၊ မည်ကုန်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။
တ္ထေ၊ ဤပိဋ္ဌိဒုကံ၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရော ပန၊ အကျယ်
သည်ကား။ ပရတော၊ နောက်၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတို့။

၀၀နတ္ထ။ ။ကာမတဏှာ ကာမော၊ ကာမော အဝစရတိတ္ထေ ဧတေသု ဇေဋ္ဌေသု
အာရမ္မဏကရဏဝသေနာတိ ကာမာဝစရာ။ ရူပတဏှာရူပံ၊ ရူပံအဝစရတိ ဧတ္ထ

(၃၃၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အာရမ္မဏကရဏဝသေနာတိ ရူပါဝစရာ၊ အရူပတဏှာ အရူပံ၊ အရူပံ အဝစရတိ
တ္ထေ၊ အာရမ္မဏကရဏဝသေနာတိ အရူပါဝစရာ။ ။ ဋီကာ ၅၅-ဆ။

ကျမ်းတက်။ ။ ပရိယာပန္နာ အန္တောဂဓာ၏ အာဇာရသည် ယောကုတ္တရေခံ၍
ယောကုတ္တရလည်း ပရိယာပန္နမည်၏ဟုအဖိုးရကား 'တေဘူကေဝဇ္ဇေ' မိန့်
သော်၊ လောကီတရား၏ ပရိယာပန္နအဖြစ်သည်ယောက၌ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓိဖြစ်ရကား
လောကုတ္တရေ ဟူသော အာဇာရကို မကြံရှာသင့်ပြီဟုလိုသည်။

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေဘူမကဝဇ္ဇေ၊ ဘုံသုံးပါး၌ ဖြစ်သော ဝဋ်ဆင်းရဲ၌။
ပရိယာပန္နာ အန္တောဂဓာ၊ အကျုံးဝင်ကုန်သည်တို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊
ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိယာပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။ (တနည်း) ယေဓာမ္မာ၊
တို့ကို။ တေဘူမကဝဇ္ဇေ၌။ ပရိယာပန္နာ ပရိစ္ဆေဒကာယတဏှာယ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ
အာပန္နာ ဂဟိတာ၊ ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြုတတ်သော တဏှာသည် ပိုင်းခြား၍
ယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပရိယာပန္နာ၊ မည်
ကုန်၏။

ဒုတ်ဒွယ်။ ။ ပိုင်းခြား၍ယူအပ်၏ဟူသည် အကျုံးဝင်သည်ဟုလိုသည်ဟု အန္တော
ဂဓာ မိန့်သည်။ အန္တောဂဓာ၊ အကျုံးဝင်ကုန်သည်တို့တည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။
အဓိပ္ပာယ်ော၊ လိုအပ်သောအနက်တည်းပေး။

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တသ္မိံ တေဘူမကဝဇ္ဇေ၊ ၌။ နပရိယာပန္နာ၊ အကျုံးမဝင်
ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အပရိယာပန္နာ၊ မည်ကုန်၏။
ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝဇ္ဇမူလံ၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာဟူသော ဝဋ်မြစ်ကို။ ဆိန္ဒုန္တာ၊
ဖြတ်ကုန်လျက်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံကို။ ကတု၊ ပြု၍။
ဝဇ္ဇတော ဝဇ္ဇစာရကတော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲဟူသော နှောင်အိမ်မှ။ နိယျန္တိ၊ ထွက်
မြောက်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နိယျာနိကာ၊
မည်ကုန်၏။

ဒုတ်ဒွယ်။ ။ အနိယသဋ္ဌေါ ဗဟုလံ ကတ္ထု၊ အဘိဓာယကောတိ ဝဇ္ဇစာရကတော၊
နိယျန္တိတိ နိယျာနိယာ၊ နိကာရဿ ရဿတ္ထံ၊ ယကာရဿစ ကကာရတ္ထံ တတွာ
နိယျာနိကာတိ ဝတ္ထံ။ ။ ဋီကာ ၅၅-ဆ။

ဤနိကာ၌ အနိယသဋ္ဌေါ သည်။ ဗဟုလာမိကာရတော၊ ဗဟုလသဋ္ဌါ
လိက်ခြင်းကြောင့်။ ကတ္ထု၊ အဘိဓာယကော၊ ကတ္ထာကိုဟောသည်။ ဟောတိ၊
၏။ ဤထိုဝေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း-ဗဟုလံ ကြိယတ္တာတိစ၊ သဗ္ဗတ္ထဝတ္ထတေ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ရတနာတိကာပဒ

(၃၃၅)

ဟု သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ ဆိုသောကြောင့် သာဝကဓမ္မသုတဗ္ဗာနိယာသုတိမှ ဗဟုလ သဒ္ဓါလိုက်သော် ဗဟုလအားဖြင့် ကဏ္ဍားကိုလည်း ဟော၏ဟု စကားကျသော ကြောင့်တည်း။ အချို့ကား၌ “အဗဟုလံ” ဟူ၍ပင် ရှိ၏။ အဗဟုလံ အဗဟု လေန၊ အပ္ပကအားဖြင့်၊ ကဏ္ဍုအဘိဓာယကော၊ သည်။ ဟောတိ။ ။ ပေ။ သို့သော်လည်း မခု စသည်တို့၌ ဗဟုသံ ဖွင့်ဆိုသောကြောင့် ဗဟုလံသာ ပါ၌ဟောင်းဖြစ်သည်။ နိကာရဿ ရဿတ္ထံ၌ ကရဏီယံစသည်တို့၌ကဲ့သို့ အနိ ယဝစ္စည်း၏ နိကို ဟုသင့်သည်။ နိဥပသာရကို မဟုသင့်။ နိဗျာနိကာ၌ နိဥပ သာရ နိဝရဏ၌ကား နိဥပသာရဟု ပ,ပရာ,နိ,နိဝယ် အစဉ်အတိုင်းယူ၊ မခု သာရ၌ကား နိကာရဿာတိ နိဥပသဂ္ဂဿ ဟူသည်ကား သဒ္ဓါကျမ်းတို့နှင့် မလျော်။ “နိဗျာနကရဏသီလာဝါ နိဗျာနိကာ”။ ဣကာဝါ၊ ကား။ နိဗျာန ကရဏ သီလာ၊ ဝဋ်ဟူသောနှောင်အိမ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်းကို ပြုလေ့ရှိကုန် သည်တည်း။ နိဗျာနိကာ၌ရှိကုန်သည်။ ဤဒီကာအလို အသုပထကွန သီလော အသုပထကော၌ အသုပဖြင့် အသုပထကွနကို ယူ။ ဤသို့နိဗျာနဖြင့် နိဗျာန ကရဏကိုယူ၍ တဒ္ဓိတ် တသီလ ဟုလိုသည်။ တသီလသည် တဒ္ဓိတ် တသီလ၊ ကိတ်တသီလဟူ၍ နှစ်ပါးတည်း။ ရုက္ခမူလေ ဝသနသီလော ရုက္ခမူလိကော စသည်ကား တဒ္ဓိတ်တသီလတည်း။ ဘိက္ခုနသီလော ယာစနသီလော ဘိက္ခု စသည်ကား ကိတ်တသီလတည်း။ အသုပထကွနသီလော၊ ဟင်းလျာမရှိသော ဘောဇဉ်ကို စားခြင်းအလေ့ရှိသောသူ။ အာသုပိကော၊ သူ။ တနည်း-အသုပ ထကွနသီလော၊ ဟင်းကို မစားခြင်းအလေ့ရှိသောသူ။ အာသုပိကော၊ သူ။ တနည်း-အသုပထကွနသီလော၊ ဟင်းကိုစားခြင်းအလေ့ရှိသည် မဟုတ်သော သူ။ အာသုပိကော၊ သူ။ အချို့ ပါ၌ အပူဝထကွနသီလော အာပူပိကောဟု ရှိ၏။ အပူဝထကွနသီလော၊ မှုံကိုစားခြင်းအလေ့ ရှိသောသူ။ အာပူပိကော၊ သူ။ တနည်း-အပူဝထကွနသီလော၊ မှုံ ကိုစားခြင်းအလေ့ရှိသည် မဟုတ်သောသူ။ အာပူပိကော၊ သူ။ နိဗျာနသီလာ ဝေ ဝါဟူသော အနုအလို ကိတ်တသီလ၊ တဒ္ဓိတ်တသီလနှစ်ပါး ဆိုသင့်သည်။ ဝါ၊ တနည်းကား-နိဗျာနသီလာဝေ၊ ဝဋ်ဟူသော နှောင်အိမ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်း အလေ့ရှိကုန်သည် သာတည်း။ နိဗျာနိကာ၊ ကုန်သည်သာတည်း။ နိပုဗ္ဗယာဇာတ် အနိယဝစ္စည်းယူမှ ကိတ် တသီလ၊ နိဗျာနပုဒ် ကိကပစ္စည်းယူမှ တဒ္ဓိတ်တသီလ နှစ်ပါးရသည်။

ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣမိနာလက္ခဏေန၊ ဝဋ်မူလံ ဆိန္ဒန္တာ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ် ပြီးသော ဤလက္ခဏာဖြင့်။ ဝဋ်တော၊ မှ။ နနိယုန္တိ၊ ထွက်မြောက်တတ်သည် မဟုတ်ကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ အနိ ယုာနိကာ၊ မည်ကုန်၏။ စုတိယာဝါ၊ စုတိ၏လည်းကောင်း။ အတ္တနော၊ ။ ပဝတ္တိယာဝါ၊ တည်ခြင်း၏လည်းကောင်း။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ ဖလဒါနော၊

အကျိုးပေးခြင်း၌။ နိယတတ္တာ၊ မြသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယတ၊ မြကုန်၏။ တထာ၊ ထိုစုတိ၏ အခြားမဲ့၌၎င်း မိမိ၏အခြားမဲ့၌၎င်း အကျိုးပေးခြင်း အပြားဖြင့်။ အနိယတတ္တာ၊ မမြသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိယတ၊ မမြကုန်။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အညေဝ၊ မိမိမှ တပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဥတ္တရန္တိ-ပဗောန္တိ၊ စွန့်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုတရားတို့သည်။ ဥတ္တရာ၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္တာနံ၊ မိမိကို။ ဥတ္တရိတုံ၊ စွန့်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ လွန်ခြင်းငှာ။ သမတ္ထေဟိ၊ စွန့်နိုင်ကုန်သော။ ဥတ္တရေဟိ၊ စွန့်နိုင် လွန်နိုင်ကုန်သော တရားတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သဥတ္တရာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ ဥတ္တရာ၊ မိမိကိုစွန့်နိုင် လွန်နိုင်သော တရားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနုတ္တရာ၊ မည်ကုန်၏။ တေဟိ၊ ဤရာဂစသော တရား တို့ဖြင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ရဏန္တိ၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်းတတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ငိုကြွေး မြည်တမ်းကြောင်း အဖြစ်ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုရာဂစသော တရားတို့သည်။ ရဏာ၊ ရဏမည်ကုန်၏။ ဧတံ၊ ဤရဏဟူသော အမည်သည်။ ယေဟိရာဂါဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တို့သည်။ အဘိဘူတာ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ နာနပ္ပကာရေန၊ အထူးထူးသော အပြားဖြင့်။ ကန္တန္တိ-ပရိဒေဝန္တိ၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်းတတ်ကုန်၏။ တေသံရာဂါဒိနံ၊ ထိုရာဂစသော တရားတို့၏။ အဓိဝစနံ၊ အမည်တည်း။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္ပယောဂဝသေန၊ သမ္ပယုတ် ၏ အစွမ်းဖြင့် လည်းကောင်း။ ပဟာနေကဋ္ဌတာဝသေန၊ ပယ်အပ်သည် ၏အဖြစ်ဖြင့် တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အဖြစ်၌ တည်သည်၏ အဖြစ်နှင့် စပ်သဖြင့် လည်းကောင်း။ ရဏေဟိ၊ ငိုကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂစသော တရားတို့ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သရဏာ၊ မည်ကုန်၏။ ဧတေသံဓမ္မာနံ၊ တို့အား။ တေနာကာရေန၊ ထိုဆီအပ်ပြီးသော သမ္ပယောဂပဟာနေကဋ္ဌတာသဘောအားဖြင့်။ ရဏာ၊ ငိုကြွေးကြောင်းဖြစ်သော ရာဂစသော သဘောတရားတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အရဏာ၊ မည်ကုန်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ဒုကမာတိကာပဒ

(၃၃၇)

၅၀နက္ခ။ ။ပဟာနဝသေန ကေသိံ ပုဂ္ဂလေ တိဋ္ဌန္တိတိ ပဟာနေကဋ္ဌာ။ ပဟာ
နေကဋ္ဌာနံ သာဝေါ ပဟာနေကဋ္ဌတာ။ ပဟာနေကဋ္ဌတာယ ဝသော အာ
ယတ္ထော ပဟာနေကဋ္ဌတာဝသော။ ။ယောဇနာ-၇၄-သု။

သမ္ပယောဂ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ကိလေသာကိုးပါး ကြွင်းသော အကုသိုလ်
စေတသိက် တဆယ့်သုံးပါးကိုယူ၊ ပဟာနေကဋ္ဌ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဒေါသ၊
မောဟကိုသာယူ။ ဒီကာဆရာကား “ရဏောဟတာ န ဇောတန္တိ စန္ဒသူရိယာ
သ တာရကာ”။ ရဏောဟတာ၊ မြို့သည် လွှမ်းမိုးနိုင်စက်အပ်ကုန်သော။ သ၊
တာရကာ၊ ကြယ်နှင့်တကွကုန်သော။ စန္ဒသူရိယာ၊ လှနေတိုသည်။ နဇောတန္တိ၊
မထွန်းပနိုင်ကုန်။ ဤသို့ စသည်တို့၌ ရဏသဒ္ဓါသည် ရေဏုပရိယာယ်ဖြစ်ရကား
“သဟ ရဏေဟိ ရောဂါဒိ ရေဏုဟိတိ သရဏာ”။ သရဏံကတ္တာ၊ စစ်ထိုးခြင်းကို
ပြု၍။ နိက္ခမိ၊ ထွက်၏။ ဤသို့ စသည်၌ ရဏသဒ္ဓါ ယုဒ္ဓပရိယာယ်ဖြစ်ရကား
“သဟ ရဏေန အရိယမဂ္ဂယုဒ္ဓေနာတိ သရဏာ”။ အရဏ ပိသင်္ဂ သုတ်၌
အကုသိုလ်၏ အကျိုးဖြစ်ကုန်သော ဒုက္ခဝိဘာတဥပါယာသ ပရိဋ္ဌာဟတို့ကို
ရဏဟု ဟောရကား “သဟရဏေဟိ ဖလဘူတေဟိ ဒုက္ခဝိဘာတ ဥပါယာသ
ပရိဋ္ဌာဟေဟိတိ သရဏာ”ဟူသော သုံးပိကပ်ကိုလည်း ကြံတော်မူ၏။

အဘိဓမ္မ ဒုကမာတိကာ ပြီး၏။

သုတ္တန္တိကဒုကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ

၁၀၁-၁၀၈။ သုတ္တန္တိကဒုကေသု၊ တို့၌။ အတ္ထော၊ကို။ ဝေံ၊ဖြင့်။ ဝေဒိ
တဗ္ဗော၊၏။ ယေဓမ္မာ၊တို့သည်။ သမ္ပဒယာဂဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇံ၊ ရှစ်ပါးသော
ဝိဇ္ဇာသို့။ ဘဇန္တိ၊ ဆည်းကပ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊
တို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ မည်ကုန်၏။ ယေဓမ္မာ၊အကြင် အပေါင်းဖြစ်သော
ဝိဇ္ဇာတို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဘာဂေ ဝိဇ္ဇာကောဋ္ဌာသေ၊ ထိုအပေါင်း၏ အစိတ်ဖြစ်
သော ဝိဇ္ဇာအဖို့၌။ ဝတ္တန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ တေဓမ္မာ၊တို့သည်။
ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဟူသောပုဒ်၌။
ဝိပဿနာဉာဏံ၊ ၎င်း။ မနောမယိဒ္ဓိ၊ စိတ်ဖြင့် ပြီးသော တန်ခိုး၎င်း။
ဆ၊ ကုန်သော။ အဘိညာ၊ ဈာန်အဘိညာဉ်တို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌ၊
ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ပုရိမေန၊ရှေးဆိုင်အပ်ပြီးသော။
အတ္ထေန၊ဖြင့်။ တာဟိ၊ ထိုရှစ်ပါးသောဝိဇ္ဇာတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။
ဓမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ မည်ကုန်၏။ ပစ္စိမေန၊ နောက်ဆိုင်

ဣန္ဒြာဆယ (က) ၄၃၅-၄၃ (ဒုတိယအကြိမ်)

သုတ္တန္တိကဒုကမာတိကာ - ပထမတွဲ

A

(၃၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အပ်သော။ အတ္ထေန၊ ဖြင့်။ တာသု၊ ထိုရှစ်ပါးသောဝိဇ္ဇာတို့တွင်။ ကာယာစီ၊
 အမှတ်မရှိသော။ ကောပိဝိဇ္ဇာ၊ ထရသော ဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။
 စသသာ၊ ကြွင်းသော ဝိဇ္ဇာတို့သည်။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ မည်ကုန်၏။ ဣတိဝေ၊
 ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ ဝိဇ္ဇာပိ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။
 မ္မောပိ၊ တို့ကို၎င်း။ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနောတွေဝ၊ ဝိဇ္ဇာဘာဂိမည်ကုန်၏ ဟူ၍သာ
 လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ ဝိဇ္ဇာ ဝိဇ္ဇာသမ္ပယုတ္တဓမ္မကိုသိအပ်သော်
 ထည်း။ ဣမ၊ ဤဒုက်၌။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ မ္မောဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။
 အဓိပေတ၊ လိုအပ်ကုန်၏။ ယေမ္မော၊ တို့သည်။ သမ္ပယောဂဝသေနေဝ၊
 ဖြင့်သာလျှင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသို့။ ဘဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ
 မ္မော၊ တို့သည်။ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ မည်ကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာဘာဂေ အဝိဇ္ဇာ
 ကောဋ္ဌာသေ၌။ ပဝတ္ထန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိပိ၊ ကြောင့်လည်း။ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊
 မည်ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ကိုအဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဟူသောပုဒ်၌။ ဒုက္ခပဋိစ္စာဒကံ၊ ဒုက္ခ
 သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ တမံ၊ မောဟ၎င်း။ သမုဒယာဒိပဋိစ္စာဒကံ၊
 သမုဒယသစ္စာ စသည်ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော။ တမံ၊ မောဟ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 စတသော၊ လေးပါးကုန်သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပုရိမနယေ
 နေဝ၊ ဝိဇ္ဇာဘာဂိနော ဟူသော ရှေးပုဒ်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။
 တာဟိ၊ ထိုလေးပါးသော အဝိဇ္ဇာတို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ မ္မောပိ၊
 တို့သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊ မည်ကုန်၏။ တာသု၊ ထိုလေးပါးသော
 အဝိဇ္ဇာတို့တွင်။ ယာကာစီ၊ အမှတ်မရှိသော။ ကော၊ သော။ အဝိဇ္ဇာ၊ သည်။
 အဝိဇ္ဇာ၊ မည်၏။ သေသာ၊ ကြွင်းသောအဝိဇ္ဇာတို့သည်။ အဝိဇ္ဇာဘာဂိနော၊
 မည်ကုန်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာပိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။
 အဝိဇ္ဇာယ၊ နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်သော။ မ္မောပိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။
 အဝိဇ္ဇာဘာဂိနောတွေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့
 သိအပ်သော်ထည်း။ ဣမ၊ ဤဒုက်၌။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မော၊ တို့ကိုသာလျှင်။
 အဓိပေတ၊ လိုအပ်ကုန်၏။

ပန၊ ထန်။ အနဇ္ဈောတ္တရဏဘာပေန၊ မလွမ်းမိုးနိုင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။
 ကိလေသန္ဓကာရံ၊ ကိလေသာဟူသော အမှိုက်မှောင်ကို။ ဝါ၊ ပညာမျက်စိ
 ကုန်အညွှန်းအဖြစ်ကို ပြုထုတ်သော ကိလေသာတည်းဟူသော အမှိုက်မှောင်

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ဒုကမာတိကာပဒ

ကို။ ဝိဒ္ဓိသေတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ။ အသမတ္တတာယ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသံ၊ ဤအောက်မဂ်သုံးပါး တရားတို့အား။ ဝိဇ္ဇု၊ လျှပ်စစ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဥပမာ၊ ဥပမာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုအောက်မဂ်သုံးပါး တရားတို့သည်။ ဝိဇ္ဇုပမာ၊ လျှပ်စစ်လျှင် ဥပမာရှိကုန်၏။ နိဿေသံ၊ အကြွင်းမဲ့။ ကိလေသန္ဓကာရံ၊ ကို။ (လိက်)။ ဝိဒ္ဓိသနသမတ္တတာယ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသံ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်တရားတို့အား။ ဝဇီရံ၊ သိကြားလက်နက်ဝဇီရီဟု ဆိုအပ်သော။ ဥပမာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ ထိုအရဟတ္တမဂ်တရား တို့သည်။ ဝဇီရူပမာ၊ ဝဇီရီလျှင် ဥပမာရှိကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဝဇီရသဒ္ဓါစိန်ကို ဟောသည်။ ဤ၌ဆေးဘက်စိန်ဖဟုတ်၊ သိကြားလက်နက် မိုးကြိုးစက်ဟု ဆိုအပ်သော စိန်ဟု သိစေခြင်းငှာ ဝဇီရီဟု မြန်မာဆိုသည်။ ဝဇီရီစိန်ဟု ရေးခြင်းသည်ကား မသင့်။

ဗာလေသု၊ သူမိုက်တို့၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗာလာ၊ ဗာလမည်ကုန်၏။ ယတ္ထပုဂ္ဂလေ၊ အကြင်ဗာလပုဂ္ဂိုလ်၌။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်အကုသိုလ် တရားတို့သည်။ (ထည့်)။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုအကုသိုလ် တရားတို့သည်။ တဒ္ဓပစာရေန- တဿပုဂ္ဂလဿ ဥပစာရေန ဝေါဟာရေန နာမေန၊ ထို မိမိတည်ရာ ဗာလပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်အားဖြင့်။ ဗာလာ၊ မည်ကုန်၏။ ပဏ္ဍိတေသု၊ ပညာရှိတို့၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပဏ္ဍိတမည်ကုန်၏။ (ဤတွင် ယတ္ထလည်းလိုက်)။ ယတ္ထပုဂ္ဂလေ၊ အကြင် ပဏ္ဍိတပုဂ္ဂိုလ်၌။ ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ကုသိုလ်တရားတို့သည်။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ တေဓမ္မာ၊ ထိုကုသိုလ်တရားတို့သည်။ တဒ္ဓပစာရေန-တဿပုဂ္ဂလဿ ဥပစာရေန ဝေါဟာရေန နာမေန၊ ထိုမိမိတည်ရာ ပဏ္ဍိတပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည်အားဖြင့်။ ပဏ္ဍိတာ၊ မည်ကုန်၏။ (ဤဖြင့် မဉ္ဇောသော သန္တိကံသို့ ဗာလပဏ္ဍိတသဒ္ဓါတို့၏ ဌာနပစာရ၏ အဖြစ်ကိုပြသည်)။ ဝါ၊ ကား။ ဗာလကရတ္တာ၊ မိုက်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗာလာ၊ မည်ကုန်၏။ ပဏ္ဍိတကရတ္တာ၊ ပညာရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဏ္ဍိတာ၊ မည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤနောက်ပိကပ်ဖြင့် “ဗာသံ ဗာလသဘဝံ ကရောန္တိတိ ဗာလာ၊ ပဏ္ဍိတံ ပဏ္ဍိတသဘဝံ ကရောန္တိတိ ပဏ္ဍိတာ” ဟု တဒ္ဓိတ်ပုဒ်၏အဖြစ်ကို ပြသည်။

(၃၄၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကဏ္ဍာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ကာဠကော၊ မည်းညစ်ကုန်သော၊ စိတ္တဿ၊ ၎င်း။ အပဗ္ဗာဏာရဘာဝကရဏာ၊ ပြီးပြီးပြန် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြတတ်ကုန်သော။ (စိတ္တဿကား ဘာပဿမ္ပန်)။ ထုက္ကာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဩဒါတာ၊ ဖြူစင်ကုန်သော။ စိတ္တဿ၊ ၎င်း။ ပဘဿာရဘာဝကရဏာ၊ ပြီးပြီးပြန်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကား။ ကဏ္ဍာဘိဇာတိဟေတုတော၊ အပါယ်ဘဝ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဏ္ဍာ၊ မည်းညစ်သော အပါယ်ဘဝ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။

မှတ်စွယ်။ ။ကဏ္ဍာဘိဇာတိတိ အပါယာ ဝုဇ္ဇန္တိ၊ အပါယာတိ အပါယသဝါ ဟူသော မရကိုရည်သည်။

(တနည်း) ကဏ္ဍာဘိဇာတိဟေတုတော၊ အဝတ်အစား ပါးရှားမဲ့ ဘုန်းနဲ့ သောသူ၏အဖြစ်၌ယှဉ်သော သူဆင်းရဲဘဝ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကဏ္ဍာ၊ ကဏ္ဍမည်ကုန်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ဤကား “မနုဿေဟိစ ဧဝါသဂ္ဂိယံ” ဟူသော ဂီတော၊ “နတ္ထိဘဝေါ တေသာာတိ ဒုဘဝေါ၊ ဝုဇ္ဇညောကုသို ဒုကား အသာဝဟော၊ ဘုန်းနည်းသော သူရ၏။ “ဒုဘဝဿသာဝေါ ဧဝါသဂ္ဂိယံ” ဘုန်းမဲ့သည်၏အဖြစ်ရ၏။ “ဧဝါသဂ္ဂေ နိယုတ္ထံ ဧဝါသဂ္ဂိယံ”၊ ဘုန်းမဲ့သည်၏ အဖြစ်၌ယှဉ်သော ထူဆင်းရဲဘဝရ၏။ အဘိဇာတိ၌ အဘိကား အနက်မရှိကြိ၌လည်းကောင်း၊ တမောတမပရာယနော စသော ဆုတ္တန်ကိုမှီ၍ လည်းကောင်းဆိုသော အနက်တည်း။

သုက္ကာဘိဇာတိဟေတုတော၊ ဖြူစင်ဘုန်းရှိ သုဂတိဘဝ၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုက္ကာ၊ သုက္ကမည်ကုန်၏။ (ဇောတိ ဇောတိပရာယနော စသော သုတ္တန်ကိုမှီသည်)။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ယဿ၊ အား။ သံဝိဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တံပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ (လိုက်)။ ဣဓေဝ၊ မျက်မြင်လောက ဤဘဝ၌ လည်းကောင်း။ သမ္မရာယေ၊ တမလွန်လောက၌လည်းကောင်း။ တပန္နိ၊ ပုလောင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တပနီယာ၊ မည်ကုန်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ “တပနီယာတိ ဧတ္ထ အနိယဝဂ္ဂယော ကတ္ထုဝါစကော၊ တဝနဿ ဝရိဇေယနဿ ဒုက္ခဿ ဟိတာ တဝနီယာ” ဂီတောအထိုးတဝနဝဂ္ဂ အနိယဝဂ္ဂည်း ။ တပနီတိဆို၏။ အနကား “ကုသထေဟိ တာဝေတဗ္ဗာတိ ဝါ တပနီယာ၊ တဝဂ္ဂ”

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ဒုကမာတိကာပဒ

ဒိဝသေန ဗာမိတဗ္ဗာ ပယာတဗ္ဗာတိ အတ္ထော”ဟု ဟေတုကမ္မသင်္ဂါယသည့်အခါ အဋ္ဌကထာ၊ ဣကာထက်ကဲ၍ ဆိုပြန်သည်။

တပနိယာ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ တမလွန်နှစ်ပါး၌ ပူလောင်တတ်သော အကုသိုလ်တရားတို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ အတပနိယာ၊ ကုန်။

အဓိဝစနဒုကာဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊ ကုန်သော။ ဒုကာ၊ တို့သည်။ (ထည့်)။ အတ္ထတော၊ အဘိဓေယျတ္ထအားဖြင့်။ နိန္ဒာနာကရဏာ၊ အသီးအသီး ကဲပြားသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ပြုကြောင်းဖြစ်သော အထူးဝိသေသမရှိကုန်။ ဧတ္ထါဤသုံးဒုက်တို့၌။ ဗျဉ္ဇနမေဝ၊ သဒ္ဓါသည်သာလျှင်။ ဝါ၊ အဘိဓာနတ္ထသည်သာလျှင်။ နာနံ၊ ထူး၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဝိပျိုက်ကိုမသွေ့ပုဂံပြီးကာလ ရအပ်သောအနက်သည် အဘိဓေယျတ္ထမည်၏။ ဗျုပ္ပတ္တိနိမိတ်ကိုမသွေ့ပုဂံပြီးသော် အစဉ်လိုက်သောအနက်သည် အဘိဓာနတ္ထမည်၏။

ဟိသစ္စံ၊ သဒ္ဓါသာလျှင်ထူး၏ ဆိုသောစကားသည် မှန်၏။ ဝါသာဒိသုပိ၊ ကျွန်ုပ်လိဒ္ဓိ စသည်တို့၌လည်း။ ပဝတ္ထမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အတထတ္တာ၊ ဟုတ်မှန်သောအနက် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အနက် မဟုတ်မမှန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သိရိဝစုကော ဓနဝစုကောတိ အာဒယော ဝိယ၊ တို့ကဲ့သို့။ ဝစနတ္ထမေဝ၊ သဒ္ဓါကိုသာလျှင်။ အဓိကာရံ၊ တည်ရာ မှီရာကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ကုန်သောသဒ္ဓါတို့သည်။ အဓိဝစနာနာမ၊ အဓိဝစနမည်ကုန်၏။ အဓိဝစနာနံ၊ အဓိဝစန ဟုဆိုအပ်သော သဒ္ဓါကုန်အောင်စုံတို့၏။ ပထာ၊ အကြောင်းဖြစ်သောအနက်တို့ည်း။ အဓိဝစနပထာ၊ အဓိဝစနမည်သောသဒ္ဓါ၏ အကြောင်းဖြစ်သောအနက်တို့။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဘိသင်္ခရေန္တိ၊ ပြုပြင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိဓေ၊ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်လျှင်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သင်္ခါရာ၊ သင်္ခါရမည်ကုန်၏။” ဣတိဓေ၊ သို့။ ဟေတု၊ အကြောင်း ဗျုပ္ပတ္တိကို။ (ထည့်)။ နိဒ္ဓါရေတွာ၊ ထုတ်၍။ သဟေတုကံ၊ အကြောင်းနှင့် တကွကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝုစ္စမာနာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သော အဘိလာပါ၊ သဒ္ဓါတို့သည်။ နိရုတ္တိနာမ၊ နိရုတ္တိမည်ကုန်၏။ နိရုတ္တိနံ၊ နိရုတ္တိဟုဆိုအပ်သော သဒ္ဓါကုန်အောင်စုံတို့၏။ ပထာ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်တို့ည်း။ နိရုတ္တိပထာ၊ အကြောင်းဖြစ်သောအနက်တို့။ “တဏှော ဝိတဏှော

(၃၄၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သင်္ကပ္ပေါ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကေမေဝတ္ထံ၊ ဝိတက်ဟူသော တခုတည်း
သောအနက်ကိုပင်လျှင်။ (ထည့်)။ တေနတေနပကာရေန၊ တက္က၊ ဝိတက္က၊
သင်္ကပ္ပဟူသော ထိုထိုသော ပရိယာယ် အပြားအားဖြင့်။ ဥပနတော၊
သိစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပညတ္တိနာမ၊ ပညတ္တိမည်၏။ ပညတ္တိနံ၊
ပညတ်ဟု ဆိုအပ်သော သဒ္ဓါကုန်အောင်စုံတို့၏။ ပထာ၊ အကြောင်းဖြစ်
သောအနက်တို့တည်း။ ပညတ္တိပထာ၊ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်တို့။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။သမာသောစ တဒ္ဓိတောစ၊ ဝါကျတ္ထေသု ဝိသေသကာ၊
ပသိဒ္ဓိယန္တုသာမညံ၊ တေထံ သုဂတ စိဝရံ၊
ယထာ ကထဉ္စ ဗျုပ္ပတ္တိ၊ ရှုဠိယာ အတ္ထနိစ္ဆယော၊
ဇုတိ ရှုဠိ ပသိဒ္ဓေန၊ ဗျုပ္ပတ္တိ ယေနကေနစိ။

ဟူသောပရိသာသာကြောင့် အဓိဝစန၊ နိရုတ္တိ၊ ပညတ္တိသဒ္ဓါတို့သည် ဗျုပ္ပတ္တိ
နိမိတ်ကို၌ ရိပ္ပိတ်အနက်သို့ အစဉ်လိုက်သောအားဖြင့်ယူမှု ကျွန်ကို ဟော
သော သိရိဝနကသဒ္ဓါ၊ ခဆင်းရဲကို ဟောသော ဓနဝနကသဒ္ဓါတို့ကဲ့သို့
အနက်နှင့်သဒ္ဓါမတန်သော သဒ္ဓါကိုသာလျှင် အဓိဝစနဟုဆိုဖွယ်ရှိ၏။ “အဘိ
သင်္ခရေန္တိတိ ခေါ ဘိက္ခဝေ တသ္မာ သင်္ခါရာ” စသည်တို့ကဲ့သို့ ဗျုပ္ပတ္တိနှင့်တကွ
ဆိုအပ်သော သဒ္ဓါကိုသာလျှင် နိရုတ္တိဟု ဆိုဖွယ်ရှိ၏။ တက္ကော၊ ဝိတက္ကော၊
သင်္ကပ္ပေါဟု ထိုထိုပရိယာယ် အပြားဖြင့် သိစေတတ်သော သဒ္ဓါကိုသာလျှင်
ပညတ္တိဟုဆိုဖွယ်ရှိ၏။ ထိုသို့သော်လည်း တိလံထာ ဗုဒ္ဓိဟူသောဝါကျကို၌မူ နှင်း
သိက္ခာသာလျှင် တေလဟုဆိုဖွယ်ရှိခြားသော်လည်းတေထံဟု ပုဒ်ပြီးသောအခါ
သိသာမန်ကို ဟောသည်ဖြစ်၍ တိလံတေထံ ရေဏတေထံ ဝသာတေထံ စသည်
ဖြင့် လိုရာ ဝိသေသန မ၊ရသကဲ့သို့၎င်း၊ သုဂတဿ စိဝရံ ဟူသော ဝါကျကို၌မူ
ဘုရားသင်္ကန်းကိုသာလျှင် သုဂတ စိဝရ ဆိုဖွယ်ရှိခြားသော်လည်း ပုဒ်ပြီးသော
အခါ သင်္ကန်းသာမန်ကိုဟောသည်ဖြစ်၍ သုဂတဿဟု ဝိသေသန မ၊ရသကဲ့သို့
၎င်း ထိုအတူ ဤ၌ဝိဂ္ဂဟဝါကျကို၌မူ သိရိဝနကစသော သဒ္ဓါဝိသေသကိုသာ
လျှင် အဓိဝစနစသည်ဆိုဖွယ်ရှိခြားသော်လည်း ပုဒ်ပြီးသောအခါ သဒ္ဓါသာမန်
ကို ဟောသည်ဖြစ်၍အဓိဝစနစသောသဒ္ဓါသုံးပါးတို့ဖြင့်ဝိဂ္ဂဟတ်သုံးပုံလာကုန်
အောင်စုံတို့ကို အနက်ကိုပြတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
အဓိဝစန၊ နိရုတ္တိ၊ ပညတ္တိသဒ္ဓါ တခုခုသည်ပင်လည်း သဒ္ဓါကုန်အောင်စုံကို
တောနိုင်သည်ကိုရည်၍ “အဓိဝစန ဒုကာမယော တယော အတ္ထတော နိန္ဒာ
နာကရဏာ”ဟု အဋ္ဌကထာ ဆရာတော် ဖော်ပြပေသတည်း။ ဤသို့သော
အဓိပ္ပါယ်ဖြင့် သိရိဝနကော ဤသို့အစရှိသော အတ္ထယောဇနာကို အဋ္ဌကထာ
ပြတော်မူသည်ဟု နေယျတ္ထ သိအပ်သတည်း။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ခုကမာတိကာပဒ

ဒါသာဒိထုပိ သိရိဝဇ္ဇကာမိ သဒ္ဓါဝိယ အတထတ္ထာ ဝစနမတ္ထမေဝ အဓိကာရံ
ကတွာ ပဝတ္ထာ အဓိဝစနာ၊ ယသ္မာ ပန အဓိဝစနနိရုတ္တိ ပညတ္တိပဒါနိ သမာ
နတ္တာနိ၊ သဒ္ဓဋ္ဌ ဝစနံ အဓိဝစနာဒိတာဝံ ထဇတိ၊ တထ္ထာ တေသုပိ ဝစနပိသေ
သေသု ပိသေသေန ပဝတ္ထေယိ၊ အဓိဝစနာဒိသဒ္ဓေယိ သဗ္ဗာနိ ဝစနာနိ အတ္ထ
ပကာသန သာမညေန ဝုတ္တာနိတိ၊ ဧတေနာပိပ္ပါယေန အယံ အတ္ထယောဇနာ
ကတာတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ။မူလဒီဇာ ၅၆-သ၊

ဒီဇာအနုဏ်း ။ဒါသာဒိထုပိ၊ ကျွန်တဆင်းရဲစသည်တို့လည်း။ သိရိဝဇ္ဇကာမိ
သဒ္ဓါဝိယ၊ သိရိဝဇ္ဇကစသော သဒ္ဓါတို့ကဲ့သို့။ အတထတ္ထာ၊ မဟုတ်မမှန်သော
အနက်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝစနမတ္ထမေဝ၊ သဒ္ဓါကိုသာလျှင်။ အဓိကာရံ၊
တည်ရာမရှိရာကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်သော သဒ္ဓါတို့သည်။ အဓိဝစနာ၊
မည်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဓိဝစနနိရုတ္တိ ပညတ္တိပဒါနိ၊
အဓိဝစနသဒ္ဓါ နိရုတ္တိသဒ္ဓါ ပညတ္တိသဒ္ဓါတို့သည်။ သမာနတ္တာနိ၊ တူသော
အနက်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သဒ္ဓဋ္ဌဝစနံ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၌ လာသော
အလုံးစုံသော သဒ္ဓါသည်လည်း။ အဓိဝစနာဒိတာဝံ၊ အဓိဝစန အစရှိသည်၏
အဖြစ်သို့။ ဘဇတိ၊ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တေသုပိဝစနပိသေသေသုပိ၊
ထိုသိရိဝဇ္ဇကစသော သဒ္ဓါအထူးတို့လည်း။ ပိသေသေန၊ အထူးအားဖြင့်။
ပဝတ္ထေယိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အဓိဝစနာဒိသဒ္ဓေယိ၊ အဓိဝစန စသော သဒ္ဓါ
တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဝစနာနိ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ၌ လာသောသဒ္ဓါ
တို့ကို။ အတ္ထပကာသနသာမညေန၊ အနက်ကို ပြတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်
တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဣတိဧတေနာပိပ္ပါယေန၊
ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ အယံအတ္ထယောဇနာ၊ သိရိဝဇ္ဇကော ဤသို့အစရှိသော
အတ္ထယောဇနာကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ။ (ဤဒီကာကို
ဖိ၍ အဓိပ္ပါယ်ဆိုသည်)။

“အဓိ ဥပရိ ပဝတ္ထံ ဝစနံ အဓိဝစနံ” ။အဓိဥပရိ၊ ပြုအပ်သောအနက်၏ အထက်
အဖို့၌။ ပဝတ္ထံ၊ ဝါစက အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော။ ဝစနံ၊ သဒ္ဓါတည်း။ အဓိဝစနံ၊
ပြုအပ်သောအနက်၏ အထက်အဖို့၌ ဝါစကအဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သောသဒ္ဓါ။ “အဓိနံ
အာယတ္ထံ ဝစနံ အဓိဝစနံ” ။အဓိနံ အာယတ္ထံ၊ ပြုအပ်သောအနက်နှင့်စပ်သော။
ဝစနံ၊ သဒ္ဓါတည်း။ အဓိဝစနံ၊ ပြုအပ်သောအနက်နှင့်စပ်သောသဒ္ဓါ။ “နိစ္ဆိတံ
ဥတ္တိ နိရုတ္တိ” ။ နိစ္ဆိတံ၊ ဤသဒ္ဓါသည် ဤအနက်ကိုဟော၏ဟု သုဏန္တ ဝဒန္တ
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဆုံးဖြတ်အပ်သော။ ဥတ္တိ၊ သဒ္ဓါတည်း။ နိရုတ္တိ၊ သဒ္ဓါ။ “နိယတံ
ဥတ္တိ နိရုတ္တိ” ။ နိယတံ၊ ထိုထိုသို့သောအခြားဖြင့်ထိုထိုသို့သောပြုအပ်သောအနက်
ကိုပြခြင်း၌ဖြစ်သော။ ဥတ္တိ၊ သဒ္ဓါတည်း။ နိရုတ္တိ၊ သဒ္ဓါ။ “ဝထပိပုရိသာဒိ တံတံ
ပကာရေန တံတံအတ္ထဉပပေတိတိ ဝညတ္တိ” ။ ယံဝစနံ၊ အကြင် အလုံးစုံသော
သံဒ္ဓါသည်။ ပထပိပုရိသာဒိတံတံပကာရေန၊ ပထပိ၊ ပုရိသစသောထိုထိုသို့သော

အပြားအားဖြင့်၊ တံတံအတ္ထံ၊ ထိုထိုသို့သော ပထဝီဇာတ်၊ ယောကျ်ားစသော အနက်ကို၊ ညပေတိ၊ သိစေတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံဝစနံ၊ ထိုအလုံးစုံ သောသဒ္ဓါသည်။ ပညတ္တိ၊ မည်၏။ (ဤသို့ကိတနည်းဆိုသည်။)

အဝိဇ္ဇမာနေ အတ္ထေ၊ န တံ သက္ကာ ဌပေတဝေ။
ဝိဇ္ဇမာနေ ပနတ္ထမ္ပိ၊ သက္ကာရံ ဌပေတဝေ။

အတ္ထေ၊ သည်။ အဝိဇ္ဇမာနေ၊ မရှိလတ်သော်။ တံ အက္ခရံ၊ ထိုအက္ခရာကို။ ဌပေတဝေ၊ ထားခြင်းငှာ၊ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ အတ္ထမ္ပိ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေပန၊ ထင်ရှားရှိမှုကား။ တံအက္ခရံ၊ ကို။ ဌပေတဝေ၊ ငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ (ဤသို့သော ပရိသာသာကြောင့် အနက်သည်အကြောင်း၊ သဒ္ဓါသည် အကျိုးဖြစ်၏။)

ဝါဆက်။ ဣတ္ထိ၊ ဤသုံးဒုက်တို့တွင်။ ဧကံ၊ သော။ ဒုကံ၊ ပဌမဒုက်ကို။ ဝတောပိ၊ ဟောပြီး၍လည်း။ ဣတရေသံ၊ ပဌမဒုက်မှ တပါးကုန်သော ဒုတိယဒုက် တတိယဒုက်တို့ကို။ ဝစနေ၊ ဟောခြင်း၌။ ပယောဇနံ၊ ကို။ ဟေတုဂေါစ္ဆကေ၊ ၌။ ဝတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

မှတ်စွမ်း။ “သမုဒါယတော နိဟရိတွာ ဇာရဏံ ပုထုတ္တရဏံ”၊ အပေါင်းမှ ထုတ်၍ အစိတ်ကိုအသီးမူခြင်း။ “သမုဒါယတော နိဟရိတွာ ဇာရိယတိ ပုထုတ္တရိယတိတိ နိဋ္ဌါရဏံ”၊ အပေါင်းမှ ထုတ်၍ အသီးကိုမူအပ်သည်။ နိဋ္ဌါရဏီယ ကေဒေသဗဗ္ဗတည်း။ “နိဟရိတွာ ဇာရိယတိ ပုထုတ္တရိယတိ တေသ္မာတိ နိဋ္ဌါရဏံ”။ တေသ္မာ သမုဒါယတော၊ မှ။ နိဟရိတွာ၊ ၍။ ကေဒေသော၊ ကို။ ဇာရိယတိ ပုထုတ္တရိယတိ၊ အသီးမူအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သောသမုဒါယော၊ သည်။ နိဋ္ဌါရဏံနာမ၊ ၏။ အစိတ်၏ထုတ်၍အသီးမူရာ နိဋ္ဌါရဏသာဝိ သမုဒါယဗ္ဗေတည်း။ ဤသုံးပါးသော နိဋ္ဌါရဏတွင် ပဌမနိဋ္ဌါရဏကိုသာလျှင် ရည်၍ နိဋ္ဌါရဏေစဟူသော သုတ်ကို မဟာကစ္ဆည်းဆရာသည်မိန့်အပ်သတည်း။ ထိုကြောင့် နိဋ္ဌါရဏေ၊ အပေါင်းမှထုတ်၍အစိတ်ကိုအသီးမူခြင်းကို၊ ဝဗ္ဗမာနေ၊ သော်၊ လိဝံ၊ ကေ၊ ဆဒ္ဓိစ ဟောတိ သတ္တမိစဟူသော ဤအနက်ကို သိအပ်၏။ နိဋ္ဌါရဏနိဋ္ဌေသောဟူသော ပုဂံ၌ကား သမုဒါယဖြစ်သော တတိယာနိဋ္ဌါရဏ ကိုသာလျှင် လိုအပ်သတည်း။ ထို့ကြောင့် ဧတ္ထာတိ အယံနိဋ္ဌေသော၊ သည်။ ဧကန္တိပဒေ၊ ၌။ နိဋ္ဌါရဏနိဋ္ဌေသော၊ အစိတ်၏ ထုတ်၍ အသီးမူရာဖြစ်သော အပေါင်းကိုပြုတတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤသို့သောအနက်ကို သိအပ်၏။ နိဋ္ဌါရဏကား ဇာတိနိဋ္ဌါရဏ၊ ဂုဏ်နိဋ္ဌါရဏ၊ ကြိယာနိဋ္ဌါရဏ၊ နာမနိဋ္ဌါရဏ အားဖြင့် လေးပါးတည်း။ “မနုဿေထု ခတ္တိယော ဘူရတမော၊ ကဏ္ဍာဝါပိထု သမ္ပန္နမိရတမာ၊ ပထိကေထု ဇာဝန္တောသိစတမော၊ အရဟန္တေထု အာနန္ဒော ဗဟုထုတော”။ ဤသည်တို့ကား အာရုံအတိုင်း ဥဒါတရဏတို့တည်း။ ဇာတိယာ နိဋ္ဌါရဏံတထာ၊ ဇာတိဖြင့်အပေါင်းမှထုတ်၍ အသီးမူခြင်း။ သေသေထုဝိ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ဒုကမာတ်ကာပဒ

(၃၄၅)

ဧဝေဝနယော၊ မနုဿဟူသောသမုဒါယမှ ခတ္တိယဟူသော သမုဒါယိကို ခတ္တိယဇာတိဖြင့် အပေါင်းမှထုတ်၍ အသီးမူရကား မနုဿေသုခတ္တိယော၌ ရအပ်သော နိဋ္ဌါရဏသည် ဇာတိနိဋ္ဌါရဏတည်း။ ဂါဝိဟူသော သမုဒါယမှ ကဏှာဟူသောဂုဏ်၌ယှဉ်သော ဂါဝိဟူသောခြင်ကိုကဏှဝတ္ထဟူသောဂုဏ်ဖြင့် ထုတ်၍ အသီးမူရကား ဂါဝိသုကဏှာ၌ ရအပ်သောနိဋ္ဌါရဏကား ဂုဏ်နိဋ္ဌါရဏတည်း။ ပထိကဟူသော သမုဒါယမှ ဓာဝန္တဟူသော ပထိကခြင်ကိုထုတ်၍ ဓာဝန္တကြိယာဖြင့် အသီးမူရကား ပထိကေသု ဓာဝန္တော၌ ရအပ်သော နိဋ္ဌါရဏကား ကြိယာနိဋ္ဌါရဏတည်း။ အရဟန္တဟူသော သမုဒါယမှ အာနန္ဒာနာမဓေယျဖြစ်သော ခြင်ကိုထုတ်၍အာနန္ဒာဟူသော အမည်ဖြင့် အသီးမူရကား အရဟန္တေသု အာနန္ဒော၌ရအပ်သော နိဋ္ဌါရဏကား နာမနိဋ္ဌါရဏတည်း။ ဤလေးပါးသော နိဋ္ဌါရဏတို့တွင် ဧတ္ထစ ကော်ဟူသောဝါကျ၌ရအပ်သော နိဋ္ဌါရဏကား ဧတ္တဟု မိန့်အပ်သော သမုဒါယမှ ကော်ဟူသော အဝယဝဓဇ္ဇကို ကေသာဝဟူသော သင်္ချာဂုဏ်ဖြင့်ထုတ်၍ အသီးမူရကား ဂုဏ်နိဋ္ဌါရဏတည်း။ တီထု ဒွေဝါဝိ ကော်ဝါ၌ ကဲ့သို့တည်း။ ထို၌ ရအပ်သော နိဋ္ဌါရဏသည်လည်း ဒွိဘာဝဟူသော သင်္ချာဂုဏ်၏ ကေသာဝ ဟူသော သင်္ချာဂုဏ်ဖြင့် တိဟူသော သမုဒါယမှ ဒွိဟူသော အဝယဝ၊ ကေဟူသော အဝယဝကို ထုတ်၍ အသီးမူရကား ဂုဏ်နိဋ္ဌါရဏ်ဂင်းတည်း။ တတ္ထော ဓန္တော သရာ အဋ္ဌ၌ ရအပ်သော နိဋ္ဌါရဏသည်လည်း အဋ္ဌဟူသော သင်္ချာဂုဏ်ဖြင့် ကေစတ္ထာလီသဟူသော သမုဒါယမှ အဋ္ဌဟူသော အက္ခရာ အဝယဝကိုထုတ်၍ အသီးမူရကား ဂုဏ်နိဋ္ဌါရဏ်ဂင်းတည်း။ နာသင်္ဂါကာဆရာကား ဤသို့သောကျမ်း၌ လာသော အဓိပ္ပါယ်ကိုမမှတ်မူ၍ အတ္ထနောမတိမတ္ထဖြင့် ကြိဆ၍ ထို၌ရအပ်သော နိဋ္ဌါရဏကို အက္ခရာဇာတိဖြင့် သမာနအဖြစ်သည်ရှိသော် သဇဇာတိဖြင့် ထုတ်ရကား ဇာတိနိဋ္ဌါရဏဟုဆို၏။ စာတ္ထသည် သရာနှင့်မစပ်၊ အဋ္ဌနှင့်သာ စပ်ရကား ထိုစကားသည် အတိဝိယ အယုတ္တတည်း။ ယဝတံ စသည်၌ ကာရသဒ္ဓါဖြင့် နု၏ဥ အပ္ပိကိုဂင်း၊ ဥ၏ဒွိဘာဝကိုဂင်း ပြုခြင်းကြောင့် ညာယဟု ရုပ်ပြီးသတည်း။

၁၀၉-၁၁၀။ နာမရူပဒုကေ၊ ၌။ နာမကရဏဋ္ဌေန၊ အမည်ကိုပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော သဘောကြောင့်။ ဝါ၊ အမည်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သကတ်အနက်ကြောင့်။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။ နမနဋ္ဌေနစ၊ အာရုံသို့ ရှေးရှုညွတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောကြောင့်ဂင်း။ နာမနဋ္ဌေနစ၊ အာရမ္မဏိကတရားကို အာရုံဖြစ်သော မိမိသို့ ညွတ်စေတတ်သည်၏အဖြစ် ဟည်းဟူသော သဘောကြောင့်ဂင်း။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။ ရူပနဋ္ဌေန၊ အချမ်းအပူစသော ခေန်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော အကြောင်းတို့

ဣန္ဒြာသယ (က) ၄၃၅-၄၄ (ဗုဒ္ဓိယအကြိမ်)

အဋ္ဌသာလိနိ - ပထမပိုဒ်

45

(၃၄၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကြောင့် ဖောက်ပြန်တတ်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော သဘောကြောင့်။ ရှုပ်၊ ရုပ်မည်၏။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတ္ထေ၊ ဤမာတိကာ၏အဖွင့်၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္တာရောပန၊ အကျယ်သည်ကား။ နိက္ခေပကဏ္ဍော၊ နိက္ခေပကဏ္ဍ၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ့။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဖဿ မည်သည်ဖြစ်၍ ဝေဒနာမည်သည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဟုဆိုအပ်သော ခပ်သိမ်းသောကာလတို့၌ ဖဿအစရှိသော နာမ်တရားတို့၏ ဖဿအစရှိသော အမည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း၊ ပထဝီဓာတ် အစရှိသည်တို့၏ ပထဝီအစရှိသော အမည်ကို စွန့်၍ ပထဝီအစရှိသော အမည်မှ ကေသ၊ ကုမ္မအစရှိသော အမည်တပါးသို့ ရောက်သကဲ့သို့ နာမ်တရားတို့၏ ဖဿအစရှိသော အမည်ကို စွန့်၍ အမည်တပါးသို့ မရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း အခါခပ်သိမ်း မိမိသည်သာလျှင် ပြုအပ်သော အမည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည် အမည်ကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နာမ်မည်၏ဟူလို။

ဖဿော ဝေဒနာတိ သဗ္ဗဒါဝိ အဂ္ဂပဓမ္မာနံ ဖဿာဒိနာမကတ္တာ။ ပထဝီယာဒိနံ ကေသကုမ္မာဒိနာမန္တရာပတ္တိဝိယ နာမန္တရာ နာပဇ္ဇနတော။ သဒါအတ္တနာဝ ကတနာမတောယ စတုက္ခန္ဓနိဗ္ဗာနာနိ နာမကရဏဋ္ဌေန နာမံ။ ။ ဝိဇ္ဇိက-၅၆-သ။

ဝိဇ္ဇိကနက်။ ။ ဖဿော ဝေဒနာတိ၊ ဖဿော၊ ဝေဒနာအစရှိသည်ဟူ၍။ သဗ္ဗဒါဝိ၊ ခပ်သိမ်းသောအခါ၌လည်း။ အဂ္ဂပဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဖဿာဒိနာမကတ္တာစ၊ ဖဿာသော အမည်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပထဝီယာဒိနံ၊ ပထဝီစသည်တို့၏။ ကေသကုမ္မာဒိနာမန္တရာပတ္တိဝိယ၊ ဆံ၊ အိုး အစရှိသော အမည်တပါးသို့ ရောက်ခြင်းကဲ့သို့။ နာမန္တရာနာပဇ္ဇနတောစ၊ အမည်တပါးသို့ မရောက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ သဒါ၊ ။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်သာလျှင်။ ကတနာမတောယ၊ ပြုအပ်သော အမည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စတုက္ခန္ဓနိဗ္ဗာနာနိ၊ လေးပါးသော ခန္ဓာနိဗ္ဗာန်တို့သည်။ နာမကရဏဋ္ဌေန၊ အမည်ကိုပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသောသဘောကြောင့်။ နာမံ၊ နာမ်မည်၏။

အာရုံကိုမဟုမူ၍ မဖြစ်ကုန်သော အာရုံကိုဟူ၍သာ ဖြစ်ကုန်သော ဖဿအစရှိသော တရားတို့သည် အာရုံနှင့်မကင်းမူ၍ ဖြစ်သောကြောင့် အာရုံကို ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်သည် နမန မည်၏။ အာရုံဗ္ဗဏိတတရားတို့၏ အာရုံသို့ ရှေးရှုထွတ်ခြင်း၏ အကြောင်း၏အဖြစ်သည် နာမနမည်၏။ ဤကား နမန၊ နာမန နှစ်ပါးအထူးတည်း။ ထိုနမန၊ နာမနနှစ်ပါးတို့တွင် လေးဝါးသော နာမက္ခန္ဓာတို့သည် အာရုံကိုရှေးရှုထွတ်ထွတ်ကုန်ရကား ထွတ်တတ်သော အနက်ကြောင့် နာမ်မည်၏။ အာရုံ၌ အချင်းချင်း ထွတ်စေတတ်ကုန်ရကား ထွတ်စေတတ်

သောကြောင့်လည်း နာမ်မည်၏။ နိဗ္ဗာန်သည်ကား အာရဒ္ဓကာမိပတိ မစွန်း
၏အဖြစ်ကြောင့် မိမိ၌ အနုဝဇ္ဇအာရဒ္ဓဏိကတရားတို့ကို ညွတ်စေတတ်ရကား
ညွတ်စေတတ်သော အနက်ကြောင့်သာလျှင် နာမ်မည်၏ ဟူလို။

အဝိဇ္ဇာတို့၊ ဟူသည်ကား။ ဒုက္ခာဒိသုဒုက္ခသစ္စာ အစရှိသည်တို့၌။ အဉာဏံ၊
ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မောဟတည်း။ ဘဝတဏှာတိ၊ ကား။
ဘဝပတ္တနာ၊ ဘဝကိုတောင့်တသော တဏှာတည်း။ ဘဝဒိဋ္ဌိတိတ္ထေ ဘဝဒိဋ္ဌိ
ဟူသောပါဠိ၌။ သဿတံ၊ မြဲသည်ကို။ ဘဝေါ၊ ဘဝဟူ၍။ ငစ္စတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ “ဆဒါ ဘဝတိတိ ဘဝေါ” ပြု၍ သဿတံကို ဘဝဆိုသည်။ ဘဝနံ
ဘဝေါဟု ဘာဝ သာခန မမှုလင့်၊ ယောဇနာ၌ကား ဘာဝသာခနမူ၏။

သဿတဝသေန၊ အတ္တသည်လည်းကောင်း၊ လောကသည်လည်း ကောင်း
မြဲ၏ဟု ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဂါဟကြေသည်)။ ဥပ္ပဇ္ဇနဒိဋ္ဌိ၊ ဖြစ်သော
ဒိဋ္ဌိသည်။ ဘဝဒိဋ္ဌိ၊ ဘဝဒိဋ္ဌိမည်၏။ (လိုက်)။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိတိတ္ထေ၊ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိ
ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ဥစ္စေဒံ၊ ပြတ်သည်ကို၊ ဝိဘဝေါ၊ ဝိဘဝဟူ၍။ ငစ္စတိ၊ ၏။
ဥစ္စေဒဝသေန၊ အတ္တသည်၎င်း၊ လောကသည်၎င်းပြတ်၏ဟု ယူသည်၏အစွမ်း
ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇနဒိဋ္ဌိ၊ ဖြစ်သောဒိဋ္ဌိသည်။ ဝိဘဝဒိဋ္ဌိမည်၏။ အတ္တာစ၊ အတ္တ
သည်၎င်း။ လောကောစ၊ လောကသည်၎င်း။ သဿတော၊ မြဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ သဿတဒိဋ္ဌိမည်၏။ အတ္တာစ၊
သည်၎င်း။ လောကောစ၊ သည်၎င်း။ (လိုက်)။ ဥစ္စိန္တိယာတိ၊ ပြတ်လတ်။
ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ အတ္တာစ၊
သည်၎င်း။ လောကောစ၊ သည်၎င်း။ အန္တဝါ၊ အဆုံးရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။
ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အန္တဝါဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ အတ္တာစ၊ သည်၎င်း။
လောကောစ၊ သည်၎င်း။ အနန္တဝါ၊ အဆုံးမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တာ၊ သော။
ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အန္တဝါဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗန္တံ၊ အတိတ် ဖြစ်သော ရှေ့အစွန်းသို့။
အနုဂတာ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ ပုဗ္ဗန္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ အပရန္တံ၊
အနာဂတ်ဟူသော နောက်အစွန်းသို့။ အနုဂတာ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊
သည်။ အပရန္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ မည်၏။ အဟိရိကန္တံ၊ ကား။ ယံယေနဓမ္မေန၊ ဖြင့်။
ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဟိရယိတဗျေန ဟိရယိတဗျံ၊ ရှက်အပ် စက်ဆုပ်အပ်သော
ဒုစရိုက်ကို။ နဟိရိယတိ၊ မရှက်တတ် မစက်ဆုပ်တတ်။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဝိတ္ထာရိ

(၃၄၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တဘျဲ့အပ်သော။ နိလ္လဇ္ဇတံ၊ အရှက်မရှိသောသူ၏အဖြစ်သည်။ အဟိရိကံ၊ မည်၏။ အနောတ္ထပ္ပန္နိ၊ ကား။ ယံယေနဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဩတ္ထပ္ပိ တဗ္ဗေန၊ ထိတ်လန့် အပ်သည်မှ။ ဝါ၊ ထိတ်လန့် အပ်သည်ကို။ နုဩတ္ထပ္ပတိ၊ မထိတ်မလန့်တတ်။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဝိတ္တာရိတော၊ ချဲ့အပ်သော။ အဘယာနက အာကာရော၊ မကြောက်တတ်သောသူ၏ အမူအရာသည်။ အနောတ္ထပ္ပိ၊ အနောတ္ထပ္ပမည်၏။ ဟိရိယနာ၊ ရှက်ခြင်း စက်ဆုပ်ခြင်း။ ဟိရိ၊ ရှက်ခြင်း စက်ဆုပ်ခြင်း။ ဩတ္ထပ္ပနာ၊ ကြောက်ထိတ်လန့်ခြင်း။ ဩတ္ထပ္ပံ၊ ကြောက်ထိတ်လန့်ခြင်း။ ဧဝါဝစယတဒိသု၊ ထို၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ ဓာဗ္ဗော၏။ ဝိပုဋ္ဌိကုလဂါဟိမိ၊ ဖောက်ပြန်သည်ကိုယူလေ့ရှိသော။ ဝိပစ္စနိက သာတော၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို သာယာခြင်းရှိသော။ အနာဒရော၊ ပုဂ္ဂလ၊ ဓမ္မကို ရှိသေခြင်းကင်းသော။ တေသ္မိံ၊ ဝုဂ္ဂလေ၊ ထိုအင်္ဂါသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သော။ ဝါ၊ ငြိုငြင်သဖြင့် သည်းခံ အပ်သော။ ဝစော၊ စကားသည်။ အတ္တိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုဗ္ဗစော၊ မည်၏။

မှတ်စွယ်။ ဤသုဒ္ဓူဟိဒ ဟူသော ကစ္စည်း စာတော် အလိုသော် “ဒုက္ခေန ဝတ္ထဗ္ဗော ဒုဗ္ဗစော” ဟုပြုလို၏။

တဿဒုဗ္ဗစယ၊ ထိုဆင်းရဲငြိုငြင်သော စကားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင်သဖြင့် ဆိုဆုံးမအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကမ္ပံ၊ အမှု။ ဧဝါဝစယံ၊ အမှု။

မှတ်စွယ်။ ကမ္မတဒ္ဓိတံ၊ ဧဝါဝစပုင်နောင် ကျတ္တတာ သာဝေတု ဟူသော ဆုတ်၌ တုသဒ္ဓါဖြင့် ကမ္မအနက်၌ ကျပစ္စည်းသက်၍ ကအနုဗန်ချေပြီးသော် ဆုတ်ကြီးဖြင့် သအက္ခရာလာ၍ ယထာဆုတ်၌ ကာရသဒ္ဓါဖြင့် သျကို သပြိ၍ သဓဋ္ဌေသော်လာ၍ ဧဝါဝစယ ပြီးသည်။

တဿဧဝါဝစယံ၊ ထိုဆင်းရဲငြိုငြင်သော စကားရှိသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘာဝေ၊ အဖြစ်တည်း။ ဧဝါဝစယတ၊ အဖြစ်။ အသဒ္ဓါ၊ ဝေယော၊ သေဒွါ၊ မဲ့သောသူအစရှိ ကုန်သော။ ပါ၊ ပါ။ ယုတ်မာကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ တေဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ် ၏။ ဝိတ္တာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော မုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပါ၊ ပါ။ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသည်မည်၏။ တဿပါ၊ ပါ။ ယုတ်မာသော အဆွေခင်ပွန်းရှိသောသူ၏။ အာဝေ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒ်စေတနာ-ခုကမာတိကပဒ

အဖြစ်တည်း။ ပါပမိတ္တတာ၊ အဖြစ်။ သောဝစသတာစကို၎င်း။ ကလျာဏ
မိတ္တတာစကို၎င်း။ ဝုတ္တပဋိပက္ခဝသေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ဆန့်ကျင်ဘက်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

၁၁၉-၁၂၃။ “ပဉ္စပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အာပတ္တိက္ခန္ဓာ၊ အာပတ်
အစုတို့သည်။ အာပတ္တိယော၊ မည်ကုန်၏။ သတ္တပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။
အာပတ္တိက္ခန္ဓာ တို့သည်။ အာပတ္တိယော၊ ကုန်၏။”။ ဣတိဝေဝံသို့၊ ဝုတ္တာသု၊
ဆိုအပ်ကုန်သော။ အာပတ္တိသု၊ တို့၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ လိမ္မာသည်၏ အဖြစ်
သည်။ အာပတ္တိကုသလတာ၊ မည်၏။ တာဟိအာပတ္တိဟိ၊ ထိုအာပတ်တို့မှ။
ဝုဋ္ဌာနေ၊ ထခြင်း၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ အာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ၊
မည်၏။ သမာပတ္တိသု၊ တို့၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ သမာပတ္တိကုသလတာ၊
မည်၏။ တေ၊ ဤသမာပတ္တိ ကုသလတာ ဟူသော အမည်သည်။ သမာပတ္တိနံ၊
သမာပတ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ အပ္ပနာပရိစ္ဆေဒပညာယ၊ ဖြစ်ခြင်း အပိုင်း
အခြားကိုသိသော ပညာ၏။ ဝါ၊ ဝင်စားခြင်း အပိုင်း အခြားကို သိသော
ပညာ၏။ အဝိဝေဒနံ၊ အမည်တည်း။

မှတ်စွယ်။ ။ ဤဝင်စားသည်မှ ရှေး၌ ပရိကံဖြစ်၏။ ဝင်စားသည်မှ နောက်၌
သဝင်ဖြစ်၏။ ရှေးအဖို့နောက်အဖို့၌ဖြစ်ကုန်သော ပရိကံ၊ သဝင်တို့၏ အလယ်၌
သမာပတ်ဖြစ်၏။ ဤသို့ သမာပတ်တို့၏ဖြစ်ခြင်း အပိုင်းအခြား သမာပတ်တို့ကို
ဝင်စားခြင်း အပိုင်းအခြားကို သိသော ပညာသည် သမာပတ္တိ ကုသလတာ
မည်၏။

သမာပတ္တိဟိ၊ တို့မှ။ ဝုဋ္ဌာနေ၊ ထခြင်း၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ သမာပတ္တိ
ဝုဋ္ဌာနကုသလတာ၊ မည်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ ဝင်စားသည်မှ ရှေးအဖို့၌ နေ့၊ လ၊ နက္ခတ်ကိုသိမှတ်၍ ဤအရပ်သို့
ရောက်သည်ရှိသော် ထအံ့ဟု သမာပတ်တို့မှ ထခြင်း၌ မိုင်းခြားခြင်းကို ပြုတတ်
ကုန်သော ယောကုဆိုလ်၊ မဟာကြိယာညဏသမ္ပယုတ် စိတ်၌ရှိသော ပညာ
သည် သမာပတ္တိဝုဋ္ဌာနကုသလတာ မည်၏။

အဋ္ဌာရသသု၊ ကုန်သော။ ဓာတူသု၊ တို့၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ ဓာတု
ကုသလတာ၊ မည်၏။ တာသံယေဝ ဓာတူနံ၊ ထိုတရားနှစ်ပါးသော ဓာတ်
တို့ကိုသာလျှင်။ မနုသိကာရေ၊ လက္ခဏ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဗ္ဇာန်၊ ပစ္စည်း၊

(၃၅၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပစ္စယုပ္ပန်၊ ရုပ်၊ နာမ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ အနိစ္စ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ မနသိကာရ ကုသလတာမည်၏။

မှတ်စုတ်။ ။ ဇာတုကုသလတာစသောနှစ်ပုဒ်တို့၌မဟာကုသိုလ်မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ်စိတ်လေးခု၊ အဘိညာဉ်ရွေး၊ မဂ်စိတ်လေးခု၌ ရှိသောပညာတည်း။

စက္ခာယတနာဒိသု၊ တို့၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ အာယတနကုသလတာ၊ မည်၏။ ခန္ဓါဒေဝဂေါ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကုသလတာ၊ မည်၏။ (ထိုနှစ်ပုဒ်တို့၌ လည်း ၎င်းပညာကိုပင်ကောက်)။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုထိုအကြောင်း၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ ဌာနကုသလတာမည်၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဌာနန္တိ၊ ဌာနဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဖိတ်။ ဖိတ်-သစ္စံ၊ တသ္မိံ ကာရဏေ၊ ထိုအကြောင်း၌။ တဒါယတ္တဝုတ္တိတာယ၊ ထိုအကြောင်းနှင့် စပ်၍ ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ တိဋ္ဌတိနာမ၊ တည်သည်မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌာနန္တိ၊ ဌာနဟူ၍။ ဝုတ္တိ၊ ဆိုအပ်၏။ အဋ္ဌာနေ၊ အကြောင်းမဟုတ် သည်၌။ ကုသလဘာဝေါ၊ သည်။ အဋ္ဌာနကုသလတာ၊ မည်၏။

မှတ်စုတ်။ ။ စက္ခုပသာဒေသညံ စက္ခုစိညာဉ်၏ အကြောင်းတည်း။ သရက်စေ့ သညံ သရက်ပင်၏ အကြောင်းတည်း။ ဤတို့ စသည်ဖြင့် အကြောင်းဟုတ် သည့်၌ထိသော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်ထေးခုအဘိညာဉ် ရွေး၌ ရှိသောပညာသည် ဌာနကုသလတာမည်၏။ စက္ခုပသာဒေသညံ သောတ စိညာဉ်၏ အကြောင်းမဟုတ်၊ သရက်စေ့သည် ပိန္နဲပင်၏ အကြောင်းမဟုတ်၊ ဤတို့ စသည်ဖြင့် အကြောင်းမဟုတ်သည်၌ ထိစွမ်းနိုင်သော ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စိတ်တို့၌ရှိသော ပညာသည် အဋ္ဌာနကုသလတာ မည်၏။

၁၂၄-၁၃၄။ ဥဇုဘာဝေါ၊ ဖြောင့်မတ်သော အဖြစ်သည်။ အဇ္ဇဝေါ၊ မည် ၏။ မုဒုဘာဝေါ၊ နူးညံ့သောသူ၏အဖြစ်သည်။ မဒ္ဒဝေါ၊ မည်၏။ အဝိဝါသန သင်္ခါတော၊ သည်းခံသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ခမနဘာဝေါ၊ သည်းခံတတ် သည်၏ အဖြစ်သည်။ ခန္တိ၊ မည်၏။ (သည်းခံခြင်း အဒေါသပြဓာန်းသော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ စိတ္တုပ္ပါဒ်ရ၏)။ သုရတဏှ၊ တင့်တယ်သော သုစရိုက်သုံးပါး၌ မွေ့လျော်သောသူ၏။ ဘာဝေါ၊ အဖြစ်တည်း။ သောရစွံ၊ အဖြစ်။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ဒုကမာတိကာပဒ

မှတ်ဖွယ်။ ။သောသနကမ္မေသု ရတော ဣရတော၊ သူရတဿ သာဝေါ သောရစ္စံ၊ သရုပ်ကား သီလစေတနာ ပြစာန်းသော မဟာကုသိုလ်၊မဟာ ကြိယာ၊လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။

သမ္မောဒက မုဒုဘာဝသင်္ခါတော၊ အညီအညွတ်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေ တတ်သောသူ၏ နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော နူးညံ့သည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သေ။ သခိလဘာဝေါ၊ ပြေပြစ်သောသူ၏အဖြစ်သည်။ သာခလံ၊ သာခလုမည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။သမ္မောဒံ ဇနေတိတိ သမ္မောဒကော၊ သမ္မောဒကဿ မုဒုဘာဝေါ သမ္မောဒကမုဒုဘာဝေါ။ (တနည်း သမ္မောဒံ ဇနေတိတိ သမ္မောဒကော၊ သမ္မောဒကောစ သော မုဒုဘာဝေါစာတိ သမ္မောဒကမုဒုဘာဝေါ။ ဒ.ရ ကား သိမ်မွေ့နူးညံ့သော စကားကိုဆိုသော အခါ၌ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။

ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်။ ပရေဟိ၊ တပါးသောသူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ အတ္တနော၊ ၏။ ဆိဒ္ဓိံ၊ အပေါက်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝေတထာ၊ ယိ အခြင်းဖြင့်။ ဓမ္မာမိသေဟိ၊ ဓမ္မအာမိသတို့ဖြင့်။ ပဋိသန္ဓရဏံ၊ စေ့စပ်ခြင်း။ ပဋိသန္ဓာရော၊ ဓမ္မအာမိသတို့ဖြင့် စေ့စပ်ခြင်း။ (သရုပ်ကား ထိုအစေ့ အစပ်ပြုသော အခါ၌ဖြစ်သော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ စိတ္တုပ္ပါဒ် တည်း)။ ဣန္ဒြိယသံဝရဘေဒသင်္ခါတော၊ ဣန္ဒြိယသံဝရ ပျက်ခြင်းဟု ဆိုအပ် သော။ မနစ္စဋ္ဌေသု၊မနိန္ဒြေလျှင် ခြောက်ခုမြောက်ရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယေသု၊ ခြောက်ပါးသော ဣန္ဒြေတို့၌။ အဂုတ္တဒ္ဓါရဘာဝေါ၊ မစောင့်ရှောက်မလုံခြုံ သောတံခါးရှိသောသူ၏အဖြစ်။ ဣန္ဒြိယေသု၊တို့၌။ အဂုတ္တဒ္ဓါရတော၊ အဖြစ်။

မှတ်ဖွယ်။ ။အဂုတ္တဒ္ဓါရံ ယေန သော အဂုတ္တဒ္ဓါရော၊ အဂုတ္တဒ္ဓါရဿဘာဝေါ အဂုတ္တဒ္ဓါရတာ။အရကား လောသမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေးစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။

ပဋိန္ဒဟဏပရိဘောဂဝသေန၊ ခံခြင်း၊ သုံးဆောင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သော ဇနေ၊ ဘောဇဉ်၌။ မတ္တံ၊ အတိုင်းအရှည်ကို။ အဇာနနဘာဝေါ၊ မသိသော သူ၏ အဖြစ်။ ဘောဇနေအမတ္တညုတာ၊ ဘောဇဉ်၌ အတိုင်းအရှည်ကို မသိ သောသူ၏အဖြစ်။ (အရကား လောဘမူ၊မောဟမူစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း)။ အနန္တရ ဒုကော၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သောဒုက်ကို။ ဝုတ္တပဋိပက္ခနယေနဝ၊ဖွင့်အပ်ပြီးသည်မှ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောနည်းဖြင့်လျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဗုဒ္ဓိယေသု ဂုတ္တုဒ္ဓါရတ၌ မဟာ ကုသိုလ်၊ မဟာ ကြိယာ၊ လောကုတ္တရာစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ သောဇနေမတ္တညတ၌ သောဇဉ်ကို ဆင်ခြင် သုံးဆောင်သောအခါ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ စေတသိက် တေတ္ထိ သတည်း။

သတိဝိပွင်္ဂါသသင်္ခါတော၊ သတိ၏လွတ်ကင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ မုဋ္ဌဿတိ ဘာဝေါ၊ လွတ်ကင်းသော သတိရှိသောသူ၏ အဖြစ်။ မုဋ္ဌဿစွံ၊ လွတ်ကင်း သော သတိရှိသောသူ၏အဖြစ်။

မှတ်ဖွယ်။ ။မုဋ္ဌာ သတိ တေဿာတိ၊ မုဋ္ဌဿတိ။ မုဋ္ဌဿတိနော ဘာဝေါ မုဋ္ဌဿစွံ။ အရကားသတိ၏ ဆန့်ကျင်ဆက်အကုသိုလ်ဒွါရသစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။

(အသမ္ပဇာနသင်္ခါတော၊ ထက်ဝန်းကျင် အပြားအားဖြင့် မသိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော)။ အသမ္ပဇာနနဘာဝေါ၊ ထက်ဝန်းကျင်အပြားအားဖြင့် မသိ သောသူ၏အဖြစ်။ အသမ္ပဇေ၊ အဖြစ်။ သရတိ၊ အောက်မေ့တတ်၏။ ဣတိ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သတိ၊ မည်၏။ သမ္ပဇာနာတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် အပြား အားဖြင့် သိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပဇေ၊ မည်၏။ အပ္ပဋိသင်္ခါ နေ၊ မဆင်ခြင်ခြင်း မသိခြင်းဟူသော မောဟကြောင့်။ အကမ္ပနဋ္ဌေန၊ မတုန် လှုပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောအားဖြင့်။ ပဋိသင်္ခါနသင်္ခါတံ၊ အဖန်ဖန် ဆင်ခြင်ခြင်း သိမြော်မြင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ဗလံ၊ အား။ ပဋိသင်္ခါနဗလံ၊ အဖန်ဖန်ဆင်ခြင်ခြင်း သိမြော်မြင်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သောအား။ ဝိရိယသိသေန ဝိရိယပါမောက္ခေန၊ ဝိရိယဟူသော အကြီးအမှူးဖြင့်။ ဝါ၊ ဝိရိယသိသေန ဝိရိယပါမောက္ခကတွာ၊ ဝိရိယကို အကြီးအမှူးပြု၍။ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ တို့ကို။ ဘာဝေန္တဿ၊ ပွားစေသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဗလံ၊ အား။ ဘာဝနာဗလံ၊ အား။

မှတ်ဖွယ်။ ။ပဋိသင်္ခါတိ ဇာနာတိတိ ပဋိသင်္ခါနံ၊ ညှလံ၊ ဘာဝေတိ ဝနေတိတိ ဘာဝနာ။ ပုဂ္ဂလော၊ ဘာဝနဿ ဘာဝေန္တဿ ဥပ္ပန္နံ ဗလံ ဘာဝနာဗလံ။ မဇ္ဈေ ဒိဗော။ ပဋိသင်္ခါနဗလ၏ အရကား ပညာတည်း။ ဘာဝနာဗလ၏ အရကား ကုသိုလ် ကေဝီထိစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။

ပစ္စနိကဓမ္မေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော နီဝရဏတရားတို့ကို။ သမေတိ၊ ငြိမ်းစေ တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အမေဇော၊ မည်၏။ အနိစ္စာဒိဝေနေ၊ အနိစ္စ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝီဝိနေ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ဒုကမာတိကာပဒ.

(၃၇၁)

အာကာရေန၊ အခြင်းအရာဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှုတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ဝိပဿနာ၊ မည်၏။ သမထောဝ၊ ရှေးသမာဓိသည်ပင်လျှင်။ (သမထနိမိတ္တန္တိ
 သမ္ပန္နော)။ တံအာကာရံ၊ ထိုရှေးသမာဓိ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အာရုံကို။
 ဝါ၊ ထို ရှေးသမာဓိ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော အခြင်းအရာကို။ ဂဟေတွာ၊
 ယူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပဝတ္ထေတဗ္ဗဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ သမထဿ၊ နောက်
 သမာဓိ၏။ နိမိတ္တဝသေန၊ နိမိတ္တဘာဝေန၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သမထနိမိတ္တံ၊ ရှေးသမာဓိပင်လျှင် နောက်သမာဓိ၏ အကြောင်းမည်၏။
 ပဂ္ဂါဟနိမိဒတ္ထပိ၊ ဌ်လည်း။ ဒေဝဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
 သိအပ်၏။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မော၊ တို့ကို။ ပဂ္ဂဏှာတိ၊ ချီပင့်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊
 ထိုကြောင့်။ ပဂ္ဂါဟော၊ မည်၏။ ယောသမာဓိ၊ သည်။ ဥဒ္ဓစ္စမိဝ၊ ဥဒ္ဓစ္စကဲ့သို့။
 စိတ္တံ၊ စိတ်ကို။ (ထည့်)။ နဝိက္ခိပတိ၊ အထူးထူးသော အာရုံ၌ မပျံ့လွင့်စေ
 တတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောသမာဓိ၊ သည်။ အဝိက္ခေပေါ၊ မည်၏။
 (တနည်း) ယောသမာဓိ၊ ကား။ စိတ္တံ၊ ကို။ နဝိက္ခိပတိ၊ ပျံ့လွင့်စေတတ်သည်
 မဟုတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောသမာဓိ၊ သည်။ အဝိက္ခေပေါ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဥဒ္ဓစ္စမိဝ စိတ္တံ နဝိက္ခိပတိ၊ ဝိက္ခေပ ပဋိပက္ခောဝါတိ အဝိက္ခေပေါ။
 ဋီကာ-၅၇-ဆ။

အဝိက္ခေပေါတိ စိတ္တဝိက္ခေပ ပဋိပက္ခော၊ ဥဒ္ဓဝိဝစ္စနိကတာယထိ ပဟာနဝုဋ္ဌာ
 နေနစ အဝိက္ခေပေါ ဝိက္ခေပံ ပဋိက္ခိပတိ ဝဝတ္ထိတုံ နဒေတိတိ။ ။ အန-၆၄-ဆ။
 ဤနှစ်ပါးကိုရှု။

၁၃၅-၁၄၂။ သီလဝိနာသိကာ၊ သီလကို ဖျက်ဆီးတတ်သော။ အသံဝရ
 သင်္ခါတာ၊ အသံဝရဟုဆိုအပ်သော။ သီလဿ၊ သီလ၏။ ဝိပတ္တိ၊ ပျက်စီးခြင်း။
 သီလဝိပတ္တိ၊ သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အရကား အကုထိုင့်ဒွါဒေသစိတ္တုပ္ပါဒတည်း။ ပျက်စီးခြင်းသည်ကား
 အကျိုး၊ ဖျက်ဆီးတတ်သော အကုထိုင့်ကားအကြောင်း၊ အကျိုး၏ အဓည်ကို
 အကြောင်း၌တင်၍ သီလဝိပတ္တိဟု ဆိုသည်။

သမ္မာဒိဋ္ဌိဝိနာသိကာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိကို ဖျက်ဆီးတတ်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သင်္ခါတာ၊
 သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၎င်း။ ဝိပတ္တိ၊ ပျက်စီးခြင်း။ ဒိဋ္ဌိဝိပတ္တိ၊ ခြင်း။ သောရစ္စမေဝ၊
 တင့်တယ်သော သုစရိုက်၌ မွေ့လျော်သောသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သီလသည်

ဗုဒ္ဓာသဃ (က) ၄၃၅-၄၅ (ဒုတိယအကြိမ်)

အဋ္ဌသာလိနိ

(၃၅၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပင်လျှင်။ ပုနုပ္ပန္နံ၊ အပနိပနံ။ အာသေဝိယမာနံ၊ မှီဝဲအပ်သည်ရှိသော်။
(ထည့်)။ သီလဿ၊ နောက်ဖြစ်သော လောကီ၊ လောကုတ္တရာသီလကို။ သမ္မာ
ဒနတော၊ ပြည့်စုံစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သီလဿ၊ ကို။ ပရိပူရဏ
တော၊ ထက်ဝန်းကျင်ပြည့်စုံတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သီလဿ၊ လောကီ၊
လောကုတ္တရာ အကျိုးသီလကို။ သမ္မဒါ၊ ပြည့်စုံစေတတ်သော အကြောင်း
သီလတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလသမ္မဒါ၊ မည်၏။ (တနည်း)
သီလဿ၊ အပေါင်းဖြစ်သော အကြောင်းသီလ၊ အကျိုးသီလ၏။ သမ္မဒါ၊
ပြည့်စုံစေတတ်သော။ ဝါ၊ ပြည့်စုံခြင်းဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သီလတည်း။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သီလသမ္မဒါ၊ မည်၏။

၄၀၈ နှစ်။ ။ အရကား မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ သီလဿ
သမ္မဒါတိ ကာရဏသီလန္တိ ပလထီလန္တိ သမ္ပန္နသမုဒါယဿ ဧကဒေသဝသေန
ဝုတ္တံ။ ။ ဇီကာ-၅၇-ဆ။

ဇီကာအထို “သီလသမ္မဒါတိ သီလေထု သီလသမ္ပဒါ သီလသမ္ပတ္တိ၊ သီလဂုဏ
သမ္ပန္နာ သီလသမ္ပတ္တိ၊ သီလဂုဏံ သီလန္တိ ဝုတ္တံ ဟေတိ” ဝှင့်လို၏။ ထိုကြောင့်-
အထဝါ “ကတမေစ ဂဟပတိ အကုသလာ သီလာ? အကုသလာကာယကမ္မံ
အကုသလာဝစီကမ္မံ ဝါပကော အာဇီဝေါ” တိဝုတ္တတ္ထာ သမ္ပန္နိ ကုသလာကုသလံ
“သီလ”န္တိ ဝဟေတွာ တတ္ထ ကုသလသီလံ နိဗ္ဗါရေတွာ “သီလသမ္ပဒါ” တိ
ဝုတ္တံ ဧဝံ မိဗ္ဗိသမ္ပဒါပိ ဝေဒိတဗ္ဗာ ဝိနံသော်။

သမ္ပဒါ၊ သမ္ပတ္တိဂုဏာတို့ကား ပရိယာယ်နှင်နှင်တည်း။

‘အကုသလာ သီလာ အကုသလာ ထမာစာရာ၊ သီလသမ္ပဒါ သီလသမ္ပတ္တိ
သီထဂုဏာတိ အတ္ထော။ အနု-၆၄-ဆ။

ဒိဋ္ဌိပါရိပူရိဘူတံ၊ အယူပြည့်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်
သည်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ အယူကို။ သမ္မဒါ၊ ပြည့်စုံစေတတ်သည်တည်း။ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌိယာ၊
အယူ၏။ သမ္မဒါ၊ ပြည့်စုံခြင်းတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပဒါ၊ မည်၏။

၄၀၉ နှစ်။ ။ ဣတိ ကြေဓညံ၊ ယုတ္တနိဗ္ဗိဒ္ဓ၊ ဝရမာန်လည်းဟူသင့်၏။ သီလသမ္ပဒါ
အရကား မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာစိတ္တုပ္ပါဒ် ရ၏။ မိဗ္ဗိသမ္ပဒါ အရကား
သမ္မာဒိဗ္ဗိရ၏။

ဝါ၊ မူလဇီကာ ၅၇-ဆ။

ဝိသုဒ္ဓိဘာဝံ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သည်၏အဖြစ်သို့။ သမ္ပတ္တာ၊ ရောက်သော။ သီလသင်္ခါတာ၊ သီလဟု ဆိုအပ်သော။ သီလဿ၊ သီလ၏။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်း။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ ခြင်း။

မှတ်စွယ်။ ။ သီလဿ ဝိသုဒ္ဓိဟု သဗ္ဗန်၊ သမ္ပန္နိ အားဖြင့် ထေဆီသော်လည်း သီလ၏အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းကြိယာမျှတို့ မကောက်ထင်၊ အထူးသဖြင့် ငြိကြယ်သောသီလကို ကောက်စေလို၍ “ဝိသုဒ္ဓိဘာဝံ ပတ္တာ သီလသင်္ခါတာ” ဟု ဝိသေသန မှ၊ ထည်။ ဤကဲ့သို့သော အရာ၌ ဤနည်းကိုမှတ်ရာသည်။

နိဗ္ဗာနသင်္ခါတံ၊ သော။ ဝိသုဒ္ဓိံ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ရာသို့။ ပါပေတံ၊ ရောက်စေခြင်းငှာ။ သမတ္တာ၊ စွမ်းနိုင်သော။ ဒဿနသင်္ခါတာ၊ ဉာဏ်အမြင် ဟုဆိုအပ်သော။ ပညာ၊ ပညာဟူသော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ အယူ၏။ ဝိသုဒ္ဓိ၊ စင်ကြယ်ခြင်း။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၊ ခြင်း။

မှတ်စွယ်။ ။ သီလဝိသုဒ္ဓိအရကား လောကုတ္တရာစိတ္တုပ္ပါဒတည်း။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ အရကား ကမ္မဿကတာဉာဏ်၊ သစ္စာနုလောမိက ဟုဆိုအပ်သော ဝိပဿနာဉာဏ်၊ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ် ဤလေးပါးတည်း။

ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါ် ပန ယထာ ဒိဋ္ဌိဿစ ပဓာနန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ကမ္မဿကတာဉာဏာဒိသင်္ခါတာ၊ သတ္တဝါတို့၏ ကံသာလျှင် မိမိဥစ္စာ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို သိသောဉာဏ် အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိစေတ၊ အယူ၏ စင်ကြယ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဝါ၊ စင်ကြယ်သော အယူသည်၎င်း။ ယထာဒိဋ္ဌိဿအနုဂ္ဂပဒိဋ္ဌိဿ၊ ပြစ်စေအပ်သော လုံ့လပဓာနအား လျော်သောအယူရှိသော သူ၏။ ကလျာဏဒိဋ္ဌိဿ၊ ကောင်းမြတ် လျှောက်ပတ်သော အယူရှိသောသူ၏။ တံ သမ္ပယုတ္တမေတ၊ ထိုအထူးပညာနှင့်ယှဉ်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ပမာနဉ္စ၊ အားထုတ်သော လုံ့လဝီရိယသည်၎င်း။

မှတ်စွယ်။ ။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိခေါ်ပနဟူသော ရှေးပုဂံ၏အရကား ကမ္မဿကတာဉာဏ် အစရှိသော လေးပါးသော ဉာဏ်တည်း။ ယထာဒိဋ္ဌိဿစ ပဓာနံ ဟူသော နောက်ပုဂံ၏အရကား ဉာဏ်လေးပါးနှင့် ယှဉ်သော မဟာတုထိတ်၊ ဗောကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်၊ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခုရှိသော ဝီရိယတည်း။ ကမ္မံ သက် စတေသံ သတ္တာနန္တိ၊ ကမ္မဿကတာ၊ ကမ္မဿကာနံ ထာဝေါ ကမ္မဿကတာ၊ ကမ္မဿကတာ ဇာနနံစေ ဉာဏ် ကမ္မဿကတာဉာဏ်၊ ကမ္မဿကတာဉာဏ် အာဒိ ယေသံ တာနိ ကမ္မဿကတာဉာဏာဒိနိ၊ အာဒိလဂ္ဂေန သစ္စာနုလောမိက သင်္ခါတံ ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ္ဂပထဉာဏ် ထင်္ဂဏာတိ။

ဤသံဝဏ္ဏနာဖြင့် အဋ္ဌကထာဆရာသည် ဒိဋ္ဌိပိသုဒ္ဓိခေါ်ပန ဟူသောပုဂ္ဂိုလ်အနက် ကိုသာ ဆိုအပ်သထောဟူမူ ဤသံဝဏ္ဏနာဖြင့် ရှေးရက်၌ ဒိဋ္ဌိပိသုဒ္ဓိပုဂ္ဂိုလ် ဤရက်၌ ဒိဋ္ဌိပိသုဒ္ဓိခေါ်ပနပုဂ္ဂိုလ် ဤနှစ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တူသောအနက်ဖြစ်သော ကမ္မဿကတာ ညက် အစရှိသော လေးပါးသော ပညာကို အဋ္ဌကထာဆရာ ဆိုအပ်၏။ ထိုကြောင့် ငိုကား၌ “ပဋိပါဠိယာ ဒိဋ္ဌိပိသုဒ္ဓိ ဒိဋ္ဌိပိသုဒ္ဓိ ခေါ်ပနာတိစ ပဓာနယထ သမာနတ္ထာ ပညာ” ဟု မိန့်ပြီ။

သံဝေဂေါတိ၊ ကား။ ဇာတိအာဒိနိ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ အစရှိသော ရှစ်ပါးသော သံဝေဂဝတ္ထုထို့ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဥပ္ပန္နဘယသင်္ခါတံ၊ ဖြစ်သော ထိတ်လန့်ခြင်း ဟု ဆိုအပ်သော။ သံဝိဇ္ဇနံ၊ ကြောက်ထိတ်လန့်ခြင်း။ သံဝေဂေါ၊ ကြောက် ထိတ်လန့်ခြင်း။ သံဝေဂဇနိယဋ္ဌာနန္တိ၊ ကား။ သံဝေဂဇနကံ၊ ကြောက်ထိတ်လန့် ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဇာတိအာဒိကာရဏံ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ အစရှိသော ရှစ်ပါးသော အကြောင်း ရှစ်ပါးသော သံဝေဂဝတ္ထုတို့တည်း။

မှတ်စွယ်။ သံဝေဂေါဟူသော ရှေးပုဂ္ဂိုလ်အရကား ဇာတိအစရှိသည်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော ကြောက်ခြင်းသည် သံဝေဂမည်၏။ ထိုကြောက်ခြင်းသည်လည်း စိတ္တု၊ ဩသဒေါသမဟုတ်၊ ဩတ္တပ္ပနှင့်တကွဖြစ်သော ညက်တည်း။ ဝါ၊ ဩတ္တပ္ပ သာလျှင်တည်း။ ထိုကြောင့်ငိုကား၌ “သံဝေဂေါတိ သဟောတ္ထပ္ပညတံ ဩတ္တပ္ပ မေဝဝါ” ဟု မိန့်ပြီ။ သံဝေဇနိယေသု ဌာနေသု အရကို ထိတ်ထန်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ဇာတိ၊ ဇရာ၊ များမိ၊ မရဏ၊ အပါယဒက္ခ၊ အတိတေဝဋ္ဌမူလ ခုက္ခ၊ အနာဂတေဝဋ္ဌမူလခုက္ခ၊ ပစ္စုပ္ပန္နေအာဟာရပရိယေဋ္ဌိမူလခုက္ခ ဤသံဝေဂ ဝတ္ထုရှစ်ပါးကိုဟု။ ထိုကြောင့် “သံဝေဇနိယံဌာနန္တိ သံဝေဂဇနကံဇာတိအာဒိ ကာရဏံ” ဟု မိန့်သော်။

သံဝိဂ္ဂဿစ ယောနိသောပဓာနန္တိ၊ ကား။ ဝေဝါဤသို့။ သံဝေဂဇာတဿ၊ ဖြစ်သော ကြောက်ထိတ်လန့်ခြင်းရှိသောသူ၏။ ဥပါယပဓာနံ၊ သင့်သော အကြောင်း လမ်းမှန်အားဖြင့် အားထုတ်ခြင်း လုံ့လတည်း။ (ဤဒုတိယပုဒ် ၏ အရကား ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ ဖိုလ်စိတ်လေးခုရှိသော သမ္မာဝါယာမ တည်း။ အသန္တုဋ္ဌိတာစ ကုသလေသု ဓမ္မေသုတိ၊ ကား။ ကုသလဓမ္မပူရဏေ၊ ကုသိုလ်ကိုဖြည့်ခြင်း၌။ အသန္တုဋ္ဌိဘာဝေါ၊ မရောင့်ရဲ အားမရနိုင်သောသူ ၏ အဖြစ်တည်း။ အပ္ပဋိဝါနိတာစပဓာနသိန္တိ၊ ကား။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့။ အပ္ပတုဘ၊ မရောက်မူ၍။ ပဓာနသိ၊ အားထုတ်ခြင်း၌။ အနိဝတ္တန တာ အနောသက္ကနတော၊ မဆုတ်နစ်သောသူ၏ အဖြစ်တည်း။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ဒုကမာတိကာပဒ

(၃၅၇)

၅၀၀။ ။ ပဌမပုဒ်၏အရကား ဤမျှသောကုသိုလ်ကို ဖြည့်အပ်၏ ဤမှတပါး မပြည့်အပ်၊ ဤမျှသောကုသိုလ်ကို ငါအလိုရှိ၏ ဤမှတပါး အလိုမရှိ၊ ဤသို့ ကုသိုလ်ကို ဖြည့်ခြင်း၌ ရောင့်ရဲခြင်း မရှိသည်၏အဖြစ်တည်း၊ မရှိသည်၏အဖြစ် ဟူသည်လည်း အထက်ဆက် ကုသိုလ်တရားကို ဖြည့်ခြင်း၌ အလိုရှိခြင်းဟု ဆိုအပ် သော ကုသိုလ်ကေဝိသ စိတ္တုပ္ပါဒ်၌ရှိသော သမ္မာဆန္ဒတည်း။ ဝါ။ ထမ္မာ ဆန္ဒနှင့် ယှဉ်သော ကုသိုလ် ကေဝိသစိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။ အပ္ပဋိဝါနိတာစ ပဓာနသို့ ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ်ကေဝိသ၌ရှိသော သမ္မာ ဝါယာမတည်း။

ဝိဇာနနတော၊ သိတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ။ သိခြင်းသဘောကြောင့်။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာမည်၏။ ဝိမုစ္စနတော၊ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံကို အလွန်မွေ့လျော်သော အားဖြင့် ရှုရှာခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ လွတ်အပ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ။ ကိလေသာတို့မှိုင်း အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့မှိုင်း လွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိ၊ မည်၏။

၅၀၀။ ။ ဧကသေသနည်း၊ သာမညနိဋ္ဌေသနည်းအာ ဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်၊ နိဗ္ဗာန်ဟုဆိုအပ်သော နှစ်ပါးသောဝိမုတ္တိတို့ကို ဝိမုတ္တိသမ္ဘါဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဝိဇ္ဇာဟူသော ပဌမပုဒ်၏ အရကား ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်၊ စုတူပပါတဉာဏ်၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်ရ၏။ ဝိမုတ္တိဟူသော ဒုတိယပုဒ်၏အရကား အရဟတ္တဖိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။

ခယေဉာဏန္တိ၊ ကား။ ကိလေသက္ခယကရေ၊ ကိလေသာ၏ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ် သော။ အရိယမဂ္ဂေ၊ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ (ထည့်)။ ဉာဏံ၊ တည်း။ အနုပ္ပါဗေ ဉာဏန္တိ၊ ကား။ တံတံမဂ္ဂဝဇ္ဇကိလေသာနံ၊ ထိုထိုသို့သော မဂ်ဖြင့် သတ်အပ် ကုန်သော ကိလေသာတို့၏။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ဖြစ်ဘူးသော မဂ်ရှိသော ခန္ဓာအစဉ်၌ တဖန်တလဲလဲ စပ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အနုပ္ပါဗေတော၊ မပြစ် ကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အနုပ္ပါဒပရိယောသာနေ၊ ကိလေသာတို့၏ မပြစ် ခြင်းကို ပြုတတ်သော မဂ်၏အဆုံး၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ အရိယမဂ္ဂေ၊ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တည်း။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ မာတိကာယ၊ တိက မာတိကာ၊ ဒုကမာတိကာ၊ သုတ္တန္တမာတိကာဟု ဆိုအပ်သော မာတိကာ သုံးကျမ်း၏။ အနုပ္ပဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ်ဖြစ်သော ပုဒ်အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဒုကမာတိကာပဒဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

(၃၅၇)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကမာမာဝစရကုသလပဒဘာဇနီယ

၁။ ဣဒါနိ၊ မာတိကာကို ဟောပြီးသည်၏အခြားမဲ့ဖြစ်သော ဤအခါ
၌။ ယထာနိက္ခိတ္တယ၊ အကြင်အကြင်ထားအပ်ပြီးသော။ ဝါ၊ ထားအပ်ပြီး
သောအပြားရှိသော။ မာတိကာယ၊ မာတိကာဖြင့်။ သင်္ဂဟိတေ၊ ဧပါင်း၍
ယူအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တရားတို့ကို။ ပဘောဒတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊
ပြခြင်းငှာ။ ဝါ၊ သောတုဇနတို့အား သိစေခြင်းငှာ။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ
တိ၊ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာဟူသော။ ဝါ၊ ကုသလာ အစရှိသော။ ဣဒံပဒ
ဘာဇနီယံ၊ ကို။ ဘဂဝတ၊ သည်။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ။

၅၈၅။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ၌ ရှေးအနက်ကား ဥပလက္ခဏ၊ နောက်
ကား ဣတိသဒ္ဓါ အာဇ္ဈတ္တဟုမှတ်။ “အညမညတော့ ပဘိဇ္ဇတိတိ ပထေဒေါ။
ဝိသေသော။ ။ အနု-၆၅-ဆ။

တတ္ထ တသ္မိံ ပဒဘာဇနီယော၌။ “ယသ္မိံ သမယေ။ ပ။ ဟောတိ” တိ၊ ဟူ၍။
ပဌမံ၊ လက်ဦးစွာ။ ယဒေတံ ယံတေ၊ ကမာမာဝစရကုသလံ၊ ကို။ ဘဂဝတ၊
သည်။ ဒဿိတံ၊ ပြီ။ တဿကမာမာဝစရကုသလဿ၊ ၏။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။
နိဇ္ဈေသေ၊ ၌။ ဓမ္မဝတ္ထာနဝါရော၊ ၎င်း။ သင်္ဂဟဝါရော၊ ၎င်း။ သုညတဝါရော၊
၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ ကုန်သော။ မဟာဝါရာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
ကေသုတိသုမဟာဝါရေသု၊ တို့တွင်။ ဓမ္မဝတ္ထာနဝါရော၊ သည်။ ဥဇ္ဈေသ
နိဇ္ဈေသဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွိဓာ၊ နှစ်ပါးအဖို့ဖြင့်။ ဌိတော၊ တည်၏။ တေသုဒ္ဓိသု
ဥဇ္ဈေသနိဇ္ဈေသဝါရေသု၊ တို့တွင်။ ဥဇ္ဈေသဝါရဿ၊ ၏။ ပုစ္ဆာ၊ ၎င်း။ သမယ
နိဇ္ဈေသော၊ ၎င်း။ ဓမ္မေ၊ ဓမ္မသော၊ ၎င်း။ အပ္ပနာ၊ နိဂုံး၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတ္တာရော၊
ကုန်သော။ ပရိစ္ဆေဒါ၊ အပိုင်းအခြားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသု
စတုသုပရိစ္ဆေဒေသု၊ တို့တွင်။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ၊ ကုသလာဟူသော။
အယံဝါစာ၊ ဤစကားသည်။ ပုစ္ဆာနာမ၊ ပုစ္ဆာမည်၏။ ယသ္မိံ သမယေ။ ပ။
တသ္မိံ သမယေတိ၊ သမယေဟူသော။ အယံဝစနက္ကမော၊ ဤစကားအစဉ်
သည်။ သမယနိဇ္ဈေသောနာမ၊ မည်၏။ ပဿော ဟောတိ။ ပ။ အဝိက္ခေပေါ
ဟောတိတိ၊ ဟောတိဟူသော။ အယံဝစနက္ကမော၊ သည်။ ဓမ္မေ၊ ဓမ္မသောနာမ၊
မည်၏။ ယေဝါပနတသ္မိံ သမယေ။ ပ။ ကုသလာတိ၊ ကုသလာဟူသော။ အယံ
ဝါစာ၊ သည်။ အပ္ပနာနာမ၊ နိဂုံးမည်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၃၅၉)

ဝေံ ဣမိနာဝုတ္တနယေန၊ ဤဆိုအပ်ခဲပြီးသောနည်းဖြင့်။ စတူဟိ၊ လေးပါး
ကုန်သော။ ပရိစ္ဆေဒေဟိ၊ အပိုင်းအခြားဘို့ဖြင့်။ ဌိတဿ၊ တည်သော။
ဥဒ္ဓေသဝါရဿ၊ နှစ်။ ပဌမော၊ သော။ ယူယံ ယောအယံ ပုစ္ဆာပရိစ္ဆေဒေါ၊
အကြင်ပုစ္ဆာဟူသော အပိုင်းအခြားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတ္ထ တေသုပုစ္ဆာ
ပရိစ္ဆေဒေသု၊ တို့တွင်။ “ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာ” တိ၊ ဟူသော။ အယံပုစ္ဆာ၊
သည်။ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ၊ ဖြေလိုသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော ပုစ္ဆာ
မည်၏။

ကျင်းတက်။ ။အယံပုစ္ဆာတိ ဣက္ခမေဝ အဝတွာ ကသွာ ကထေတုကမ္ပတာတိ
ဝုတ္တန္တိ အာဟ ပဉ္စဝိဓာတိ အာဒိ။

ဟိ-သစ္စံ၏။ ဝါ၊ ဟိဝိတ္တာရေမိအံ။ ဝါ၊ ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ အဒိဋ္ဌ
ဇောတနာပုစ္ဆာ၊ မိမိပညာဖြင့် မသိမမြင်နိုင်သော အမှတ်မရှိသော သဘော
လက္ခဏာကို ပြကြောင်း သိကြောင်းဖြစ်သော ပုစ္ဆာ၎င်း။ ဒိဋ္ဌသံသန္နနာ
ပုစ္ဆာ၊ မိမိပညာဖြင့် သိမြင်ပြီးသော အမှတ်မရှိသော လက္ခဏာသဘောကို
နှီးနှောကြောင်းဖြစ်သော ပုစ္ဆာ၎င်း။ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ၊ ယုံမှားခြင်းကို
ဖြတ်ကြောင်းဖြစ်သောပုစ္ဆာ၎င်း။ အနုမတိပုစ္ဆာ၊ သုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အလို
ကို ဘုရားအစရှိသည်တို့၏ မေးခြင်း၎င်း။ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ၊ ဖြေခြင်း
ငှာ အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်သော ပုစ္ဆာ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဝိဓာ၊
ငါးပါးအပြားရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တသွာ၊ ကြောင့်။ အယံပုစ္ဆာ
တိတ္ထေကမေဝ၊ အယံပုစ္ဆာဟူသော ဤစကားမျှကိုသာလျှင်။ အဝံတွာ၊ ၍။
ကထေတုကမ္ပတာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။တသွာ စသည်ကား ပါဌသေသာ၊ အဒိဋ္ဌ ဇောတိယတိ တောယာတိ
အဒိဋ္ဌဇောတနာ၊ တောယပုစ္ဆာယ။ ဤပုစ္ဆာဖြင့်၊ အဒိဋ္ဌ၊ မိမိပညာဖြင့် မသိမမြင်
နိုင်သော အမှတ်မရှိသော သဘောလက္ခဏာကို။ အတ္တနာ၊ ဒေးသသု မိမိသည်။
ဇောတိယတိ၊ ပြအပ်၏။ ဣတိတသွာ၊ ထိုသို့ ပြကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။
သာပုစ္ဆာ၊ ထိုပုစ္ဆာသည်။ အဒိဋ္ဌဇောတနာ၊ မည်၏။ ပုစ္ဆနံ ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆတိ
တောယာတိ ဝါ ပုစ္ဆာ၊ အဒိဋ္ဌဇောတနာစ သာ ပုစ္ဆာစာတိ အဒိဋ္ဌ
ဇောတနာပုစ္ဆာ။ ဒိဋ္ဌ၊ သံသန္နတိ တောယာတိ ဒိဋ္ဌသံသန္နနာ။ တောယ၊
ဤပုစ္ဆာဖြင့်။ ဒိဋ္ဌ၊ မိမိပညာဖြင့် သိမြင်အပ်ပြီးသော အမှတ်မရှိသော သဘော
လက္ခဏာကို။ သံသန္နတိ၊ နှီးနှော၏။ ဣတိတသွာ၊ ထိုသို့ နှီးနှောကြောင်း၏

(၃၆၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဖြစ်ကြောင့်။ သာပုစ္ဆာသည်။ မိဂ္ဂထံသန္ဓနာမည်၏။ ဝိမတိ ဆိန္ဒတိ တောယာ
တိ ဝိမတိစ္ဆေဒနာ၊ တောယ၊ ဖြင့်။ ဝိမတိ၊ ယှမှားခြင်းကို။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်တတ်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာပုစ္ဆာ၊ သည်။ ဝိမတိစ္ဆေဒနာမည်၏။ အနုမတိယာ
ဆန္ဒဿ ပုစ္ဆာ အနုမတိပုစ္ဆာ။ အနုမတိယာဆန္ဒဿ၊ ဘုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုကို။
ပုစ္ဆာ၊ ဘုရားအစရှိသည်တို့၏ မေးခြင်းတည်း။ ဝါ၊ မေးကြောင်းတည်း။ အနုမတိ
ပုစ္ဆာ၊ အလိုမေးခြင်းမေးကြောင်းပုစ္ဆာ။ (အနုမတိယာ၊ အလိုဖြင့် ဟုမပေးလင့်။
အလိုကို ဟုပေး)။

အနုမတိယာ ပုစ္ဆာ အနုမတိပုစ္ဆာ၊ တံ ကိ မညထ ဘိက္ခဝေတိ အာဒိ ပုစ္ဆာယ
ဟိ ကာ တုမှာကံ အနုမတိတိ အနုမတိပုစ္ဆိတာ ဟေတိ။ ။ ဋီကာ ၅၉-ဆ။
ကာမေတိတိ ကာမော၊ ကထေတုံ ကာမော ကထေတုကာမော။ “ပုဂ္ဂိုလ်
ရ၏”။ ကထေတုကာမဿ ဘာဝေါ ကထေတုကမ္ပံ။ “ဆန္ဒရ၏”။ ကထေတုကမ္ပံ
ဝေ ကထေတုကမ္ပတာ။ ကထေတုကမ္ပတာတိ ပဝတ္ထာ ပုစ္ဆာ ကထေတုကမ္ပ
တာ ပုစ္ဆာ။ ကထေတုကမ္ပတာ ဝသေန ပဝတ္ထာ ပုစ္ဆာတိ အတ္ထော။ အရကား
မေးသော အခြင်းအရာဖြင့်ဖြစ်သော ဝစီသေဒသဒ္ဓါ။ ထိုဝစီသေဒသဒ္ဓါကိုဖြစ်
စေတတ်သော စိတ္တုပ္ပါဒ်တည်း။

အတ္ထတော ပန သဗ္ဗာပိ တထာ ပဝတ္ထံ ဝစနံ တဒုပ္ပါဒကောဝါ စိတ္တုပ္ပါဒေါတိ
ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ အနု ၆၅-ဆ။

တာသံပဉ္စန္ဒံ ပုစ္ဆာနံ၊ တို့၏။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံသော။ နာနတ္ထံ၊ ထူးသည်၏
အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

အဒိဋ္ဌဇောဘနာပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကတမာ၊ အဘယ်နည်း။ ပကတိယာ၊
ပြုကတော့အားဖြင့်။ လက္ခဏံ၊ သိခြင်းငှာ အလိုရှိအပ်သော အမှတ်မရှိသော
သဘောလက္ခဏာကို။ ဝါ၊ သည်။ (ဉာတုံ ဣစ္စိတော ယောကောစိ သဘာ
ဝေါ။ ဋီကာ)။ ယေန ကေနစိ ဉာဏေန၊ ဒဿန ဉာဏ်စသော ဝိသေသနှင့်
ယှဉ်သော ဉာဏ် ထိုမှတပါးလည်း ဖြစ်သော အမှတ်မရှိသော ဉာဏ်ဖြင့်။
(ကရိုဏ်းထည့်)။ အညာတံ၊ မသိနိုင်သည်။

မှတ်ပွယ်။ ။ အညာတန္တိ ယေနကေနစိ ဉာဏေန အညာတဘာဝံ အာဟ။ ။ ဋီကာ
၅၀-ဆ။

ယေနကေနစိတိ ဒဿနာဒိဝိသေသယုတ္တေန၊ ဣတရေနဝါ။ အဝတ္ထာပိသေ
သောဟိ ဉာဏဿ ဒဿနတုလနတိရဏာနံ။ ။ အနု ၆၅-ဆ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၃၆၁)

အဒိဋ္ဌံ၊ မျက်စိသဖွယ်ဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ကဲ့သို့ မမြင်နိုင်သည်။ အတုလိတံ၊ ဤတရားသဘောကား ဤမျှသာဟုချိန်သဖွယ် ဖြစ်သော ဉာဏ်ဖြင့် မနှိုင်းချိန်နိုင်သည်။ အတိရိတံ၊ ကူးစပ်နိုင်သောပညာဖြင့် အပြီးတိုင် မကူးစပ်နိုင်သည်။ ဝါ၊ ကိစ္စအပြီးအဆုံးသို့ ရောက်စေနိုင်သော ပညာဖြင့် ဉာဏ်၏ကိစ္စ ပြီးဆုံးနိုင်ခြင်းကို မပြုအပ်သေးသည်။ ဝါ၊ ပြုအပ်သောဉာဏ်၏ ကိစ္စအပြီးအဆုံး မတိုင်သေးသည်။ အဝိဘူတံ၊ ဉာဏ်အားထင်ရှားမဖြစ်သည်။ အဝိဘာဝိတံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထင်စွာမပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

မှတ်ဖွယ်၊ ။အဒိဋ္ဌန္တိ ဒဿနညဏေန ပဗ္ဗက္ခိယ အဒိဋ္ဌကံ၊ အတုလိတန္တိ ဧတ္ထကံ ဣဒန္တိ တုလာဘူတာယ ပညာယ အတုလိတတံ အတိရိတန္တိ တိရကဘူတာယ ပညာယ အာဂတညာဏကိရိယာသမာပနတံ၊ အဝိဘူတန္တိ ဉာဏဿ အပါကဋ္ဌ ဘာဝံ၊ အဝိဘာဝိတန္တိ ဉာဏေန အပါကဋ္ဌိကတဘာဝံ။ “လက္ခဏံပုဒ်ကို အဒိဋ္ဌ စသော နောက်ပုဒ်တို့နှင့်လည်း ဟပ်အပ်၏”။ ။ဋီကာ-၅၀-ဆ။

အဒိဋ္ဌတန္တိ အာဒိသု အာဟာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ သဗ္ဗတ္ထစ လက္ခဏဿာတိ၊ တံ ဟေတ္ထ အဓိကတန္တိ။ ။အနု ၆၅-ဆ။

ပါရ တိရ ကမ္မသမ္ပတ္တိယံ၊ ကမ္မသမ္ပတ္တိနာမ ကမ္မဿ ပရိသမာပနံ နိဋ္ဌာပနံ။ ပါရေတိ ပါရံ၊ တိရေတိ တိရံ၊ ဝိတ္တမာမိ န ပါရေမိ။ တံကိစ္စံ တိရေတွာဂတောံ၊ တိရကပရိညာ။ ။(သဒ္ဓနီတိ ဝေတုမာလာ)၃၃၆-ဆ။

တဿလက္ခဏဿံ၊ ထိုသိခြင်းငှာ အလိုရှိအပ်သော သဘောလက္ခဏာကို။ ဉာဏာယ၊ သိခြင်းငှာ။ ဒဿနာယ၊ မျက်စိသဖွယ် ဖြစ်သော ဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ကဲ့သို့ မြင်ခြင်းငှာ။ တုလနာယ၊ ချိန်သဖွယ်ဖြစ်သော ပညာဖြင့် နှိုင်းချိန်ခြင်းငှာ။ တိရဏာယ၊ ကိစ္စ အပြီးအဆုံးသို့ ရောက်စေနိုင်သော ပညာဖြင့် ဉာဏ်၏ ကိစ္စပြီးဆုံးစေခြင်းငှာ။ ဝိဘူတတ္ထာယ၊ ဉာဏ်အားထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဝိဘာဝနတ္ထာယ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ထင်စွာပြုခြင်းငှာ။ ပဉ္စံ၊ ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ အယံ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ အဒိဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ၊ မည်၏။

ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ပကတိယာ၊ ပြကတေ အားဖြင့်။ လက္ခဏံ၊ ကို။ ဉာတံ၊ အမှတ်မရှိသောဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ပြီးသည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မျက်စိသဖွယ်ဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ကဲ့သို့မြင်အပ်ပြီးသည်။ တုလိတံ၊ ချိန်သဖွယ် ဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့် နှိုင်းချိန်အပ်ပြီးသည်။ တိရိတံ၊ ကိစ္စအပြီး

ဣန္ဒာသယ (က) ၄၃၅-၄၆ (၃၇၅အကြိမ်)

(၃၆၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဆုံးသို့ရောက်စေနိုင်သောပညာဖြင့် ဉာဏ်၏ပြီးဆုံးခြင်းကို ပြုအပ်ပြီးသည်။ ဝါ၊ပြုအပ်သော ဉာဏ်၏ကိစ္စ အပြီးအဆုံးတိုင်သည်။ ဝိဘူတံ၊ ဉာဏ်အား ထင်ရှားဖြစ်သည်။ ဝိဘာဝိတံ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထင်ရှားပြုနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သောပုဂ္ဂလော၊သည်။ အညေဟိ၊ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတေဟိ၊တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံသန္ဓနုတ္တာယ၊ငှာ။ ပဉ္စံ၊ကို။ ပုစ္ဆတိ၊၏။ အယံ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာ ပုစ္ဆာမည်၏။

ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ၊သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ပကတိယာ၊ ဖြင့်။ သံသယ ပက္ခန္ဓောယုမ္မားခြင်းသို့ ပြေးဝင်သည်။ ဝိမတိပက္ခန္ဓော၊ တွေးတောခြင်းသို့ ပြေးဝင်သည်။ ဝါ၊အထူးထူးသောအယူသို့ ပြေးဝင်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ “ဝေ၊သို့။ ဟောတိနုခေါ၊ ဖြစ်လေသလော။ နုဟောတိနုခေါ၊ မဖြစ်လေ သလော။ ကိံ၊ အသို့။ ဟောတိနုခေါ၊ ဖြစ်လေသနည်း။ ကထံ ကေနပကာ ရေန၊အဘယ်သို့သောအပြားဖြင့်။ ဟောတိနုခေါ၊ ဖြစ်လေသနည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေဋ္ဌကဇာတော၊ ဖြစ်သော နှလုံးနှစ်ခွဲရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ဒ္ဓိဓာ ဣလတိ စိတ္တံ တေနာတိ ဒွေဋ္ဌကော။ ဣလ၊ ဂတိ ကမ္မနေသု၊ ဟပစ္စယော၊ သကထေ ကောစ။ ဒွေဋ္ဌကော ဇာတော ယဿ သော ဒွေဋ္ဌက ဇာတော။ ကောသေားသံသယော၊ ဖြစ်သောစိတ်၏နှစ်ခွဲဖြစ်ကြောင်း သံသယ ရှိသည်ဟု သဒ္ဓါကျပေး။

ယောပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဝိမတိစ္ဆေဒနုတ္တာယ၊ငှာ။ ပဉ္စံ၊ကို။ ပုစ္ဆတိ၊၏။ အယံ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ ဝိမတိစ္ဆေဒနာပုစ္ဆာ၊ မည်၏။

အနုမတိပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကတမာ၊နည်း။ ဘဂါ၊ သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ အနုမတိယာ၊အလိုကို။ ဂဟဏတ္တံ၊ယူခြင်းငှာ။ (ထည့်)။ ပဉ္စံ၊ကို။ပုစ္ဆတိ၊၏။ “ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ယံဝစနံ၊ကို။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်လတံ။ တံဝစနံ၊ ထိုငါဆိုလတံသော စကားကို။ တုမေ၊ တို့သည်။ ကိံ မညထ၊ အဘယ်သို့ အောက်မေ့ကြကုန်သနည်း။ ရူပံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ မြဲသလော။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသလော” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂါ၊ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ ဘန္ဓေ၊ ရွှေဘုန်းတော်ရှင်။ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသောသဘောရှိ၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ အဝေ၊စုံ၊ကုန်၏။ ယံ၊နရူပံ၊ရုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသောသဘောရှိ၏။ တံရူပံ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ

ထိုမမြဲသော သဘောရှိသောရုပ်သည်။ ဒုက္ခံဝါ၊ ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်း
 လော။ သုခံဝါ၊ ချမ်းသာခြင်း၏အကြောင်းလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ။
 ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲအတိတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေ၊ စုံကုန်၏။ ယံပန
 ရှုပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မြဲသောသဘောမရှိ။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲအတိတည်း။ ဝိပရိဏာမ
 ဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်သောသဘောရှိ၏။ တံရှုပ်ထိုအနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ ဝိပရိဏာမသဘော
 ရှိသောရုပ်ကို။ တေံ၊ သည်။ မမ၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာတည်း။ သော၊ သည်။ အဟံ၊
 ငါသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ သည်။ မေ၊ ။ အတ္တာ၊ ကိုယ်ပင်တည်း။ ။
 ဣတိ၊ ဤသို့။ သမနုပဿိတုံ၊ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတရားကို ရှေ့သွားပြု၍ ရှုခြင်း
 ငှာ။ ကလ္လံ၊ သင့်မည်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ တေံ၊ ဤသို့
 ငါ၏ဥစ္စာ ငါ၏ကိုယ် ငါပင်ဟူ၍ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိတရားတို့ကို ရှေ့သွားပြု၍
 ရှုခြင်းငှာ။ နောဟိ၊ ကလ္လံ၊ မသင့်ပါဘုရား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဝေ၊ စုံကုန်၏။ အယံ၊
 သည်။ အနုမတိပုစ္ဆာ၊ မည်၏။

ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ၊ သည်။ ကတမာ၊ နည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ နံ၊
 တို့အား။ ကထေတုကမ္ပတာယ၊ ဖြေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဉ္စ၊
 ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့သည်။ စတ္တာ၊ ရောလေးပါး
 တို့တည်း။ စတ္တာ၊ ရောလေးပါးတို့ဟူသည်။ ကတမေ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ။
 ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ။ အယံ၊ သည်။ ကထေတုကမ္ပတာပုစ္ဆာ၊ မည်၏။

တတ္ထ တာသုပဉ္စသုပုစ္ဆာ၊ တို့တွင်။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့အား။ ပုရိမာ၊ ရှေးဖြစ်
 ကုန်သော။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ပုစ္ဆာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။
 ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါ၊
 တို့အား။ အနညာတံ၊ တစုံတခုသောဉာဏ်ဖြင့်မသိအပ်သော။ အဒိဋ္ဌိ၊ မျက်စိ
 သဖွယ်ဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့် မျက်မှောက်ကဲ့သို့ မမြင်အပ်သော။ အဇောတိတံ၊
 မထွန်းပအပ်သော။ အတုလိတံ၊ ချိန်သဖွယ်ဖြစ်သောဉာဏ်ဖြင့် မနှိုင်းချိန်အပ်
 သော။ အတိရိတံ၊ ကူးခပ်နိုင်သောပညာဖြင့် မကူးခပ်နိုင်သော။ အဝိဘူတံ၊
 ဉာဏ်အားထင်ရှားမဖြစ်သော။ အဝိဘာဝိတံ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ထင်ရှားမပြုအပ်
 သည်မည်သော။ တိသု၊ ကုန်သော။ အဗ္ဗ၊ သု၊ ကာလတို့၌။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခု
 သော။ သင်္ခတံဝါ၊ သင်္ခတတရားသည်၎င်း။ အဗ္ဗ၊ ဝိမုတ္တံ၊ ကာလသုံးပါးမှ
 လွတ်သော။ အသင်္ခတံဝါ၊ အသင်္ခတတရားသည်၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေန

(၃၆၄)

အဋ္ဌသာလီနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အတ္တော၊ ထိုသို့ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထေသံဗုဒ္ဓါနံ၊ ထိုအား။ အဋ္ဌ
 ဇောတနာပုစ္ဆာသည်နုတ္တိ၊ မရှိ။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယံဗ္ဗေဇာတိ၊ ကို၊ ဘဂဝတော၊
 သည်။ အတ္တဇော၊ ကိုယ်တော်၏။ ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ။
 တဿဗ္ဗေဇာတဿ၊ ထိုကိုယ်တော်တိုင်ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသော
 တရားသဘောကို။ အညေန၊ ကိုယ်တော်မှ တပါးသော။ သမဏေနဝါ၊
 ရဟန်းနှင့်၎င်း။ ဗြာဟ္မဏေနဝါ၊ နှင့်၎င်း။ ဒေဝေနဝါ၊ နှင့်၎င်း။ မာရေနဝါ၊
 နှင့်၎င်း။ ဗြဟ္မာနာဝါ၊ နှင့်၎င်း။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံသန္ဓနကိစ္စံ၊ နှီးနှောဖွယ်ကိစ္စ
 သည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ။ တေနတသ္မာ၊ ထိုသို့ နှီးနှောဖွယ်ကိစ္စ မရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ တဿဘဂဝတော၊ အား။ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာပုစ္ဆာ၊ သည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ။
 ယသ္မာပန၊ အကြင်ကြောင့်ကား။ သေဒေသာဘဂဝါ၊ သည်။ အကထံကထိ၊
 သို့လောသို့လောဟု တွေးတော ယုံမှားခြင်းမှ ကင်းတော်မူ၏။ တိဏ္ဍဝိစိ
 ကိစ္စော၊ ကူးခပ်အပ်ပြီးသောဝိစိကိစ္စာ ရှိတော်မူ၏။ သဗ္ဗမေဓု၊ အလုံးစုံ
 သောတရားတို့၌။ ဝိဟတသံသယော၊ ဖျောက်အပ်ပြီးသော ယုံမှားခြင်း
 ရှိတော်မူ၏။ တေန၊ ထိုသို့ အကထံကထိ စသည်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 အဿဘဂဝတော၊ အား။ ဝိမတိစ္စေဒနာပုစ္ဆာ၊ သည်။ နုတ္တိ၊ မရှိ။ ပန၊ မရှိသည်မှ
 တပါး ရှိသည်ကိုဆိုကုံး။ ဣတရာ၊ ဤ အဋ္ဌဇောတနာပုစ္ဆာ၊ ဒိဋ္ဌသံသန္ဓနာ
 ပုစ္ဆာ၊ ဝိမတိစ္စေဒနာပုစ္ဆာမှ တပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ပုစ္ဆာ၊
 အနုမတိပုစ္ဆာ၊ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ အား။
 အတ္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တာသုဒ္ဓိသု ပုစ္ဆာသု တို့တွင်။ အယံပုစ္ဆာ၊ ဤကတမေ
 မော ကုသလာဟူသောပုစ္ဆာသည်။ ကထေတုကမျတာပုစ္ဆာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (တနည်း) အယံပုစ္ဆာ၊ ကို။ ကထေတုကမျတာ
 ပုစ္ဆာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထ တေသု ပဒေသု၊ ထိုကတမေ မော ကုသလာဟူသော ပုဒ်တို့တွင်။
 ကတမေတိပဒေန၊ ကတမေဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ နိဒ္ဓိသိ၊ သဗ္ဗမေ၊ အကျယ်ပြအပ်
 သောတရားတို့ကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဟိ-သစံ၊ ၏။ ဝါ၊ ဟိသသ္မာ၊ ကြောင့်။ “မော
 ကုသလာ” တိ၊ မော ကုသလာဟူသော။ ဝစနမက္ခေန၊ သဒ္ဓါမျှဖြင့်။ “ကိ”
 အဘယ်သို့။ မော၊ တရားတို့ကို။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကတာ၊
 ပြုအပ်ကုန်သနည်း။ ကိံ ဝါ၊ အသို့မူလည်း။ မော၊ တရားတို့သည်။ ကရေန္တိ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ

(၃၆၅)

ကုန်သနည်း။ ဣတိသို့။ ဉာတုံသိခြင်းငှာ။ နသက္ကမ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ “ကတမေ” တိပဒေန၊ ဖြင့်။ နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဓမ္မေတို့ကို။ ပုစ္ဆတိ၏။ (နောက်သို့ပြန်)။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ ကတမေတိ၊ ကတမေဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တေသံဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပုဋ္ဌဘာဝေါ၊ မေးအပ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။ တေန၊ သို့သို့ ကတမေဟူသောပုဒ်ကိုဆိုမှ ထိုတရားတို့၏ မေးအပ်သည်အဖြစ် ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ကတမေတိ ပဒေန နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗဓမ္မေ ပုစ္ဆတိ” တိ၊ ပုစ္ဆတိဟူ၍။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ဓမ္မာ ကုသလဒုတိပဒဒ္ဒယေန၊ ဖြင့်။ ပုစ္ဆာယ၊ ဖြင့်။ ပုဋ္ဌဓမ္မေ တို့ကို။ ဒထေတိ၊ ၏။ တေသံဒါနံ၊ ထိုဓမ္မာ ကုသလဟူသောပုဒ်တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ခံအာက်ဖြစ်သော ကုသလတိက်အဖွင့်၌။ ပကာသိတော၊ ပြအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

တ္ထေနိဒ္ဒေသဝါရေ ဌံ။ ကသ္မာပန၊ အဘယ်ကြောင့်ကား။ မာတိကဿံဝိယ၊ ဌံကုသို့။ “ကုသလာ ဓမ္မာ” တိ၊ ဓမ္မာဟူ၍။ အဝတွာ၊ မဟောမူ၍။ “ဓမ္မာ ကုသလာ” တိ၊ ဟူသော။ ပဒါနုက္ကမော၊ ပုဒ်အစဉ်ကို။ ကတော၊ နည်း။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ စောဒနာတည်း။ ပဘောဒတော၊ ကုသိုလ်စသော အထူးအားဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ သဘာဝဓမ္မတို့ကို။ ဒေသနံ၊ ဟောခြင်းကို။ ဝါ၊ ဟောကြောင်းဖြစ်သော မာတိကာကို။ ဒိပေတွာ၊ ၍။ ပဘောဒဝန္တဒဿနတ္ထံ၊ ကုသိုလ်ဟူသော အထူးရှိသောဓမ္မကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ဓမ္မာ ကုသလာတိ၊ ဓမ္မာ ကုသလာဟူသော။ ပဒါနုက္ကမော၊ ကို။ ကတော၊ ၏။

ကျမ်းစက်။ ။ အညမညတော ပုဘိဇ္ဇတိတိ ပဘောဒေါ၊ ဝိသေသော။ ပဘောဒတော ဓမ္မာနံ ဒေသနံ ဒိပေတွာတိ တေဿ အတ္ထံ ဝိဝရိတုံ ဣမသ္မိတိတိ အာဒိမာဟ။

ဟိ-ဝိတ္ထာရေမိအံ။ ဝါ၊ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမသ္မိ အဘိဓမ္မေ၌။ ဓမ္မာဝပရမတ္ထဓမ္မတို့ကိုသာလျှင်။ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။ တေစ၊ ထိုပရမတ္ထဓမ္မတို့ကိုလည်း။ (သာမည)။ ကုသလာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ပဘောဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အနေကပ္ပဘောဒါ၊ တပါးမကများသော အပြားရှိသည်တို့ကို။ (ဝိသေသ)။ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ဟောအပ်ကုန်၏။

၀။ အနု-၆၅-ဆ။ ၂။ မူထဒိကာ-၅၉-ဆ။

(၃၆၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မှတ်ဖွယ်။ ။အနေကပ္ပထေဒါ ဒေသေတဗ္ဗာကိ သမ္ပန္နော။ ။ဋီကာ-၅၉-ဆ။
ဣမသ္မိံ ဟိတိ ဟိသဒ္ဓေါ ကာရကတ္ထော။ ။အန-၆၅-ဆ။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏သာလျှင် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ် တပါး
မက များသောအပြားရှိသော ထိုဓမ္မတို့၏လည်း ဟောအပ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။

မှတ်ဖွယ်။ ။၎င်း တသ္မာကို ကုသလာ ဓမ္မာတိ။ပ။ ဒီပေတွာ၌ စပ်။ တသ္မာ
တိ အဝေါဟာရဒေသနတော ဓမ္မာနမေဝ ဒေသေတဗ္ဗတ္ထာ တေသဉ္စ ဗန္ဓ
ဝိနိဗ္ဗောဂ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏာဝဟနတော ပထေဝဝန္တာနံ ဒေသေတဗ္ဗတ္ထာ
ကုသလာ။ပ။ဒီပေတွာတိ တေေန သမ္ပန္နော။ ။ဋီကာ ၅၉-ဆ။
ယခင် ဋီကာ၌ အဝေါဟာရဒေသနတော စသည်ဖြင့် ဓမ္မာနမေဝ စသည်၏
အဝဓာရကဖလကို ဖော်ပြသည်။

ဝေမေဝ ဟိ ယထာဝုတ္တဒီပနဿ ဟေတု သကာရဏံ ပကာသေတု ပုန ဓမ္မာ
ဝေါတိ အာဒိ ဝုတ္တံ။ ။ဋီကာ ၅၉-ဆ။

ဓမ္မာယေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဣဓအဘိဓမ္မေ၊ ၌။ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ အယံ
ဒေသနာ၊ ဤဒေသနာသည်။ ဝေါဟာရဒေသနာ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။
တေစဓမ္မာ၊ တို့ကိုလည်း။ အနေကပ္ပဒဘဒတော၊ ကုသိုလ်စသော တပါးမက
များသော အထူးအားဖြင့်။ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ဓမ္မမတ္တတော၊ ဓမ္မ
သာမညအားဖြင့်။ နဒေသေတဗ္ဗာ၊ မဟောအပ်ကုန်။

အနုသန္ဓေ။ ။အဘယ်အကျိုးရှိ၍၊ ဝါ-အဘယ်ကြောင့် ပထေဝအားဖြင့် ဟော
အပ်သနည်း စူးရှရကား “ပထေဝတောဟိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဘေဒတော၊ ကုသိုလ်စသော
အထူးအားဖြင့်။ ဒေသနာ၊ ဟောခြင်းသည်။ ဗန္ဓဝိနိဗ္ဗောဂ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏာ
ဝဟာ၊ အပေါင်း အစရှိသော တခဲနက်ကို အသီးသီးခွဲခြမ်းဝေဘန်ခြင်းကို
ပြုတတ်သောဉာဏ်၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ကို ဆောင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
(ဗန္ဓဝိနိဗ္ဗောဂဉ္စ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏဉ္စ ဗန္ဓဝိနိဗ္ဗောဂ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏံ ဟု
ဒွန်ပြု)။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနေကပ္ပဘေဒတော၊ ဖြင့်။ ဒေသေတဗ္ဗာ၊
ကုန်၏။ (ပြန်)။ “ကုသလာ ဓမ္မာ” တိ ဟူ၍။ ဝေံသိ။ ပဘေဒတော၊ ဖြင့်။
ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ ဒေသနံ၊ ဟောခြင်းကို။ ဒီပေတွာ၊ ၌။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၃၆၇)

အနုသန္ဓေ။ ။ပဝေဒဝန္တဿ ဒဿနတ္ထန္တိ ဧတံဝိဝရိတံ“ဣဒါနိယေ တေနာ”တိ အာဒိမာဟ။ ။နိဏာ ၅၉-ဏ။

ဣဒါနိ၌။ယေဓမ္မာ၊ အကြင်ပရမတ္ထဓမ္မတို့ကို။ တေနပဘောဒေန၊ ထိုကုသိုလ် စသော အထူးအားဖြင့်။ ဒေသေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ တေဓမ္မေ၊ ထိုကုသိုလ်စသော အထူးအားဖြင့် ဟောအပ်သော ပရမတ္ထဓမ္မတို့ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ ကတမေ ဓမ္မာ ကုသလာတိ၊ ဟူသော။ အယံပဒါနုက္ကမော၊ ဤပုဒ်အစဉ်ကို။ ကတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ပဝေဒဝန္တကို ရှေးဦးပြုပြီးမှ ပဝေဒကို နောက်မှ ပြုခြင်းသည် အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း စစ်ရကား “ပဝေဒဝန္တေယုတိ” စသည်ကို မိန့်သော်။ ဝါ၊ ထိုထိုယုတ္တိအားဖြင့် မြစေလိုရကား “ပဝေဒဝန္တေယု တိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဟိ၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ပဝေဒဝန္တေယု၊ ကုသိုလ် စသော အထူးရှိကုန်သော ပရမတ္ထဓမ္မတို့ကို။ ဒဿိတေသု၊ ရှေးဦးပြုအပ်ကုန် ပြီးသည်ရှိသော်။ ပဘောဒော၊ ကုသိုလ်စသော အထူးသည်။ ဒဿိယမာနော၊ နောက်မှ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ သုဝိညေယျာစ၊ သိလွယ် သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်သာလျှင် စကားတရပ် အပြီး သတ်တည်း။

အနုသန္ဓေ။ ။ပုစ္ဆာအဖွင့်ကိုပြုပြီး၍ အစဉ်အားဖြင့် သမယနိဗ္ဗေသကို ပြုတော်မူ လိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် “ဣဒါနိယသ္မိံ သမယေ” အစရှိသော စကားကို ဆိုအပ်လျက် အဘယ်အကျိုးငှာ အဘယ်အကျိုးရှိ၍ သမယ၌ စိတ်ကို ပြုတော်မူ သနည်း၊ ဤသို့သမယ၌စိတ်ကိုပြုခြင်း၏ အကျိုးကိုထုဏန္တပုဂ္ဂိုလ်တို့ စုံစမ်းဖွယ် ရှိသောကြောင့် သမယ၌စိတ်ကို ပြုခြင်း၏အကျိုးကို ပြုခြင်းငှာ “ဣဒါနိယသ္မိံ” ။ပ။စိတ္တန္တိတ္ထေ သမယေ နိဗ္ဗိသိ စိတ္တံ” စသည်ကို မိန့်သော်။ ကိမတ္ထမာဟ ဣတိ တံ ဒဿေတံ အ ဟ “သမယနိဗ္ဗိသိစိတ္တံ” န္တိ။ ။ နိဏာ ၅၉-ဏ။

ဣဒါနိ၌။ ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝေ ခံ ကုသလံ စိတ္တန္တိ-တ္ထေဝစနေ၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ယောဇနာ)။

ဂါထာနက်။ ။စိတ္တေန၊ ဝိသေသနဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်။ သမယံ၊ စိတ်၏ဖြစ်ရာ ဝိသေသဖြစ်သော သမယကို။ နိယမေတွာန၊ မှတ်၍။ ဝါ၊ နိယမေတွာန

(၆၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝိသေသေတွာန၊ အထူးပြု၍။ တတ္ထ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုစိတ်၏ ဖြစ်ရာ သမယ၌။ ဝါ၊ ထိုစိတ်ဖြင့် အထူးပြုအပ်သော ဝိသေသျဖြစ်သော သမယ၌။ ပဘောဒတော၊ ကုသိုလ်စသော အထူးအားဖြင့်။ ဓမ္မေ၊ ဖဿစသော တရားတို့ကို။ ဒီပတုံ၊ ပြခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ဒီပေတုံ-ဗောဓေတုံ၊ သိစေခြင်းငှာ။ သမယေ၊ ဝိသေသနဖြစ်သော သမယ၌။ စိတ္တံ၊ ဝိသေသျဖြစ်သော စိတ်ကို။ မုနိ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ နိဒ္ဓိသိ၊ ၎င်း။ ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ယသ္မိံ သမယေ၌ သမယကား ဝိသေသန၊ စိတ္တံ ကား ဝိသေသျ၊ တသ္မိံ သမယေ၌ သမယကား ဝိသေသျ၊ စိတ္တံ ကား ဝိသေသန။

အနုသန္ဓေ။ ။ ယခင်ဂါထာကို အကျယ်ချဲ့လိုရကား “ယသ္မိံ သမယေ၊ ပ။ စိတ္တန္တိ ဟိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ “ယသ္မိံ ။ ပ။ စိတ္တန္တိ” ဟူ၍။ နိဒ္ဓိသန္ဓော၊ သမယ၌ စိတ်ကို ပြတော်မူလိုသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သမယေ၊ ဝိသေသနဖြစ်သော သမယ၌။ စိတ္တံ၊ ဝိသေသျဖြစ်သောစိတ်ကို။ နိဒ္ဓိသိ၊ ပြတော်မူ၏။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်။ နိဒ္ဓိသိ၊ ပြတော်မူသနည်း။ သမယနိယမိဒတန၊ သမယ ဖြင့် မှတ်အပ်သော။ ဝါ၊ အထူး ပြုအပ်သော။ တေနစိတ္တေန၊ ဝိသေသျဖြစ် သော ထိုစိတ်ဖြင့်။ ပရိယောသာနေ၊ သမယ၌ စိတ်ကိုပြကြောင်း ဖြစ်သော “ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ ပ။ ယံယံ ဝါ ပနာရဗ္ဗ” ဟူသော ဤစကား၏အဆုံး၌။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုစိတ်၏ ဖြစ်ရာ သမယ၌။ ဣတိဓဝံ၊ သို့။ သမယံ၊ သမယကို။ နိယမေတွာန၊ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်း ကြိယာဖြင့် မှတ်ပြီး၍။ အထပစ္စာ၊ ထိုမှနောက်၌။ (ဗောဓေတုန္တိသမ္ပန္နော) ။ သမယနာနတ္ထေ၊ ဇားရာကာလ၊ သွားရာကာလ အစရှိသော သမယအထူး သည်။ ဝါ၊ သမဝါယ၊ ခဏ၊ ကာလ အစရှိသော သမယအထူးသည်။ ဝိဇ္ဇ မာနေပိ၊ ရှိသော်လည်း။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုစိတ်၏ ဖြစ်ရာအခါ၌။ ဖဿော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိဓဝံ၊ သို့။ စိတ္တနိယမိတေ၊ စိတ်ဖြင့်မှတ်အပ်သော၊ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုစိတ်၏ဖြစ်ရာအခါ၌။ သန္တတိသမ္ပဟ ကိစ္စာရမ္ပဏသနဝသေန၊ အစဉ်အားဖြင့် တခဲနက် အပေါင်းအားဖြင့် တခဲ နက် ကိစ္စအားဖြင့် တခဲနက် အာရုံအားဖြင့် တခဲနက်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာငစရကုသလပဒ

(၃၆၉)

ဒုရနုပောဓပွဘေဒေ၊ ဉာဏ်ဖြင့် လျှောက်၍ လျှောက်ပတ်စွာ သိနိုင်ခဲ့သော အထူးရှိကုန်သော။ ဖဿဇေနာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ ဇေတဗမ္မေ၊ ထိုပရမတ္ထတရားတို့ကို။ ဗောဓေတံ၊ သိစေခြင်းငှာ။ သမယေ၊ ဝိသေသန ဖြစ်သော သမယ၌။ စိတ္တံ၊ ဝိသေသဖြစ်သောစိတ်ကို။ နိဗ္ဗိသိ၊ ပြုတော်မူ ၏။ (ပြန်)။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ ဂါထာနက်တည်း။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ပရိယောသာနေ ဟူသောပုဒ်သည် သမ္ဗန်ကိုခွဲရကား “ပရိယော သာနေတိ သမယေစိတ္တနိဗ္ဗေသဿ ယသ္မိံ။ ။ ပ။ အာရဟန္တာတိ ဧတဿ ပရိယော သာနေ” ဟု ငိုကာမိန်သော်။ သန္တတိဆန စသည်တို့၏ ဤသို့လက္ခဏာသည်ကား အထူးတည်း။ ဤရှေးဖြစ်သော ဓမ္မတို့၏ အခြားမဲ့၌သာလျှင် နောက်ဖြစ်သော ဓမ္မတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်တခုတည်း၏ အဖြစ်မဟုတ်။ အသီးအခြားဖြစ်ကုန်သော် လည်း တခုတခုသောတရား အခြားမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် တခုတည်းမဟုတ် သော်လည်း တခုတည်းကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်းသည် အစဉ်အားဖြင့် တခဲတခု တခုတည်း ၏အဖြစ်မည်၏။ ဝါ။ သန္တတိဆနမည်၏။ ထိုသန္တတိဆနဖြင့် ထင်ရှားရှိသော အဖို့၏ အားရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သကဲ့သို့ဖြစ်၍ ထင်ရှားရှိ-ဗျက်စီး သောအဖို့သည် မထင်ရှားသတည်း။ ဤသန္တတိဆနဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသောအနက် သည် ညဉ့်အခါ ပတ်ပတ်ရမ်းသောမီးစက်ဝန်းဖြင့် ထင်ရှားသတည်း။ ဝါ။ များစွာသော ပရုဏ်တို့သည် အတန်းရှည်စွာ သွားသောအခါ တခဲတခု တခု တည်းကဲ့သို့ မှတ်ရာ၌ လွန်စွာထင်ရှားသတည်း။ တခုသောခဏ၌ဖြစ်ကုန်သော ဖဿအာရုံကုန်သော များစွာသောတရားတို့၏ တခုသော အပေါင်း၏အဖြစ် ဖြင့် တခုတည်းမဟုတ်သော်လည်း တခုတည်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည် အပေါင်း အားဖြင့် တခဲတခုတည်း၏အဖြစ်မည်၏။ ဝါ။ သမုတဆနမည်၏။ တခုသောခဏ ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဖဿအာရုံသော များစွာသောတရားတို့တွင် ဤတရားသည် ဤကိစ္စကိုပြီးစေ၏။ ဤတရားသည်ကား ဤကိစ္စကိုပြီးစေ၏။ ဤသို့သိနိုင်ခဲ့သော ကိစ္စအထူး၏အစွမ်းဖြင့် တခုတည်းမဟုတ်သော်လည်း တခုတည်းဖြစ်ခြင်းသည် ကိစ္စအားဖြင့် တခဲတခု တခုတည်းအဖြစ်မည်၏။ ဝါ။ ကိစ္စဆနမည်၏။ တခုတည်း သောခဏ၌ ဖြစ်ကုန်သော ဖဿအစရှိသော များစွာသော တရားတို့၏ တခု သောအာရုံကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သည်၏အစွမ်းအားဖြင့် တခုတည်းမဟုတ်သော် လည်း တခုတည်းကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းသည်အာရုံအားဖြင့် တခဲတခု တခုတည်းကဲ့သို့ ဖြစ်သည်မည်၏။ ဝါ။ အာရမ္မဏဆနမည်၏။ အကျဉ်းစိတ္တဇအားဖြင့် ပစ္စည်း၊ ပစ္စယုပ္ပန်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ကုန်သောတပါးမက များစွာသော ဖဿစသော တရားတို့၏ ဖြစ်ရာကာလ သဘောလက္ခဏာ ကိစ္စ များပါရ အာရုံတို့ဖြင့် သိနိုင် ခဲ့သော အထူးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် တခဲတခု တခုတည်းမဟုတ်သော်လည်း တခဲတခုတခုတည်းကဲ့သို့ယူအပ်မှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်အစဉ်အတိုင်း သန္တတိ ဆနစသည် မည်ကုန်၏ဟုမှတ်အပ်၏။

အဋ္ဌသာလိနိ - ပထမတွဲ

(၃၇၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယသ္မိံ သမယေတိ အာဒိသု၊ ယသ္မိံ သမယေ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ အယံ ဤဆိုလတံသော။ အနုပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ် ဖြစ်သော ပုဒ်၏အဖွင့်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယသ္မိံ တိသောသဇ္ဇော၊ ယသ္မိံ ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ အနိယမတော၊ အမှတ်မရှိသောအားဖြင့်။ ဘုမ္မ နိဇ္ဇေသော၊ သတ္တမိအနက်ကို ပြကြောင်းဖြစ်သော သဒ္ဓါတည်း။ သမယေတိ ဣဒံပဒံ သည်။ အနိယမနိဋ္ဌိဋ္ဌပရိဒီပနံ၊ အမှတ်မရှိသောအားဖြင့် ပြအပ် ပြီးသော သမယကို တဖန်ပြကြောင်းဖြစ်သောသဒ္ဓါတည်း။ (ဤနှစ်ပုဒ်ဖြင့် အဘယ်ကိုပြအပ်သနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား “တ္ထောဝတာ” စသည်ကို မိန့်သော်)။ တ္ထောဝတာ တ္ထေကေန ဝစနက္ကမေန၊ ဤမျှတည်းသော စကား အစဉ်ဖြင့်။ ဝါ၊ တ္ထောဝတာ တ္ထေဝဇ္ဇေန ဝစနက္ကမေန၊ ဤအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကား အစဉ်ဖြင့်။

မှတ်စုမ်း။ ။ ရှေ့အနက်ကား တတိယန္တနိပါတ်၊ ဤနောက်အနက်ကား တေပုဒ် ပရိမာဏ အနက်၌ တဝန္တံ၊ ပစ္စည်း၊ ပရိမာဏ တဒ္ဓိတိ၊ ယဒေနပပန္နာသုတိဖြင့် ပြီးသည်။

အနိယမတော၊ မမှတ်သောအားဖြင့်။ သမယော၊ ကို။ နိဋ္ဌိဋ္ဌော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုယသ္မိံ သမယေဟူသော ပုဒ်၌။ သမယသဇ္ဇော၊ သည်။

ဂါထာနက်။ ။ သမဝါယေစ၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းဟူသော အနက် ၌၎င်း။ ခဏေစ၊ အခွင့်ဟူသော အနက်၌၎င်း။ ကာလေစ၊ အခါဟူသော အနက်၌၎င်း။ သမူဟေစ၊ အပေါင်းဟူသော အနက်၌၎င်း။ ဟေတုဒိဋ္ဌိ သုစ၊ အကြောင်း ဟူသော အနက် အယူဟူသော အနက်တို့၌၎င်း။ ပဋိလာဘေစ၊ ရခြင်းဟူသော အနက်၌၎င်း။ ပဟာနေစ၊ ပယ်ခြင်း ဟူသော အနက်၌၎င်း။ ပဋိဝေဓေစ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဟူသော အနက်၌ ၎င်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။

တထာထံဝစနံ၊ သည်။ ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဝါ၊ ဟိယုတ္တံ၊ သင့်၏။ “အပေဠ နာမ။ ပ။ ဥပါဒါယာ” တိ ဝေမာဒိသု၊ ဤသို့အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ အဿ သမယသဒ္ဓဿ၊ ၏။ သမဝါယော၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းဟူသော။ အတ္ထော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ၏။ ကာလဉ္စ၊ လျောက်ပတ်သော အခါကို၎င်း။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရက္ခသလပဒ (၃၇၁)

သမယဉ္စ၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းကို၎င်း။ ဥပါဒါယ၊ ပညာဖြင့် သိမ်းဆည်းဆင်ခြင်၍ ။ သွေပိနက်ဖြန်လည်း။ အပွေဝနာမ အပိဝေနာမ ဥပသက်မေယျာမ၊ ကပ်နိုင်ကုန်ငြားအံ့လည်း မသိ။

မှတ်ဖွယ်။ ။အပွေဝ အပိဝေဖြတ်၍ ဣတိ ယဋ္ဌိ၊ ပ ယသ္မိ ကပ်၍ ယုတိ ယပတံ သုတ်၌ ကာရသဒ္ဓါဖြင့် ပပြု၍ ဒွေသော်ပြုရကား အပွေဝဟု ရုပ်ပြီးသတည်း။

“ကောဝခေါ။ပ။ ဝါသာယာ” တိအာဒိသု၊ တို့၌။ ခဏော၊ အခွင့်ဟူသော။ အတ္ထော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ၊ မင်္ဂဟူသော မြတ်သောအကျင့်ကို သုံးခြင်း၏၊ သုံးခြင်းငှာ။ ယောဩကာ၊ သာ။ (ထည့်)။ အကြင်အခွင့်ကို။ ခဏော၊ ခဏဟူ၍၎င်း။ သမယော၊ သမယဟူ၍၎င်း။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ သောဩကာသော၊ ထိုအခွင့်သည်။ ကောဝခေါ၊ တခုသော ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒကဏ္ဍသည်သလျှင်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤသို့ ပါဌသေသစွက်၍ ပြက်ပြက်သိသာ ယောနော၊ ယောခဏော တိစ သမယောတိစ ဝုစ္စတိ။ သောကောဝါတိ အတ္ထော။

“ဥဏ္ဍသမယော ပရိဋ္ဌာဟသမယော” တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ကာလော၊ အခါဟူသော။ အတ္ထော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ၎င်း။ “မဟာသမယော ပဝနသ္မိ” တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ သမူဟော၊ အပေါင်းဟူသော။ အတ္ထော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ၎င်း။ ပဝနသ္မိ၊ ကပိလဝတ်ပြည်၏အနီး မဟာဝုန်တော်အုပ်ကြီး၌။ မဟာသမယော၊ ချားစွာသော နတ်တို့၏ အပေါင်းသည်။ ဝသတိ၊ နေ၏။ (ပဝနံ ဝနံ ပဝနံပြ)။ “သမယောပိခေါ။ပ။ အဟောသိ” တိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဟေတု၊ ဟူသော။ အတ္ထော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ ၎င်း။ ဘဒ္ဒါလိ၊ ဘဒ္ဒါလိ။ တေတယာ၊ သည်။ သမယောပိခေါ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ဖြည့်ခြင်းအကြောင်းကိုလည်း။ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ သိုးထွင်း၍ မသိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘဂဂါ၊ သည်။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဒိဟရတိခေါ၊ နေတော်မူသလျှင် ကတည်း။ ဘဒ္ဒါလိနာမ၊ အမည်ရှိသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတ္တုသာသနေ၊ ၌။ သိက္ခာယ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို။ အပရိပူရကာရိ၊ ဖြည့်ခြင်းကို ပြုလေ့မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ မံ၊ ကို။ ဘာနိဿတိ၊ သိတော်မူလတ်။ ဘဒ္ဒါလိ၊ လိ။ တေ တယာ၊ သည်။ အယမ္ပိခေါ၊ သမယောသည်လည်း။ အပ္ပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ၎င်း။ “တေနခေါပန သမယေန။ပ။ အာရာမေ ပဋိဝိသတိ” တိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဒိဋ္ဌိ၊ အယူဟူသော။

(၄၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အတ္ထော၊သည်။ ဒိဿတိ၊ ဇာ။ တေနခေါ ပန သမယေန၊ ဥဂ္ဂါဟမာနော၊ စိုးစဉ်းသော အတတ်သင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော မာနအမည်ရှိသော။ သမဏ မုဏ္ဍိကာပုတ္တော၊ ရဟန်း ဦးပြည်းမသားဖြစ်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ သမယပုဝါဒကော၊ အယူကို ဆိုရာဖြစ်သော။ တိန္ဒူကာစီရေ၊ တည်ပင်စည်း ဖြင့် ရံသော။ ဝါ၊ တည်ပင် စည်းအရံရှိသော။ ဧကသာလကော၊ တဆောင် သောစရပ်ရှိသော။ ဝါ၊ တပင်သောအင်ကြင်းပင်ရှိသော။ (ဧကသာလကော တိ ဧကသာလရက္ခေ-ဝဇီရ)။ မလ္လိကာယ၊ မလ္လိကာမိဖုရား၏။ အာရာမေ၊ အာရာမံ၌။ ပဋိဝသတိ၊ နေ၏။

မှတ်စုမ်း။ ။မာနောတိ တဿပရိမ္မာဇကဿ ပကတိနာမံ၊ ကိစ္ဆံ ပန ဥဂ္ဂဟေတံ သမတ္တတာယ ဥဂ္ဂါဟမာနောတိ ဝုစ္စတိ၊ သမဏမုဏ္ဍိကာယ ပုတ္တော သမဏ မုဏ္ဍိကာပုတ္တော။ ။ယောဇနာ-၇၉-ဘ။

“ဒိဋ္ဌေ ဓမ္မေ။ပ။ပဝုစ္စတိ” တိ အာဒိသု၊ တိ၌။ ပဋိလာဘော၊ ဟူသော။ အတ္ထော၊သည်။ ဒိဿတိ၊ဇာ။

ဂါထာနက်။ ။ဒိဋ္ဌေဓမ္မေ၊ မျက်မြင်ပစ္စက္ခ ဤဘဝအတ္တဘော၌။ ယော အတ္ထော၊ အကြင် အစီးအပွားသည်၎င်း။ သမ္မရာယိကော၊ တမလွန်၌ ဖြစ်သော။ ယောအတ္ထော၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ဇာ။ အတ္ထာဘိ သမယာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော အစီးအပွားကို ရခြင်းကြောင့်။ ဝီရော၊ ပညာ ဖြင့် နှစ်ပါးသောစီးပွားကို ယူနိုင်သသူကို။ ပဏ္ဍိတောတိ၊ ပညာရှိ ဟူ၍။ပဝုစ္စတိ၊ဇာ။

မှတ်စုမ်း။ ။တဒတ္ထာဘိသမယာ ဟူအပ်ထျက် နိယတိ တ၊ကြေ၍ အတ္ထာ ဘိသမယာ နေသည်။

“သမ္မာ။ပ။ဒုက္ခဿ” တိအာဒိသု၊တိ၌။ ပယာနံ၊ဟူသော။ အတ္ထော၊သည်။ ဒိဿတိ၊ဇာ။ သမ္မာ၊အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။မာနာဘိသမယာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် ဖြင့် မာန်ကိုပယ်ခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၏။အန္တံ၊အဆုံးကို။အကာသိ၊ ပြု၏။ “ဒုက္ခဿ။ပ။ အဘိသမယတ္ထော” တိအာဒိသု၊ တိ၌။ ပဋိဝေဇော၊ ဟူသော။ အတ္ထော၊ သည်။ ဒိဿတိ၊ဇာ။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ပိဋ္ဌနဋ္ဌော၊ ဒုက္ခသစ္စာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ညှဉ်းဆဲ နှိပ်စက်ခြင်း သဘော။ သင်္ခယဋ္ဌော၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပေါင်းစု၍ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ

(၃၇၁)

တည်းဟူသော သဘော။ သန္တာပဋ္ဌော၊ ဒုက္ခဒုက္ခတာ စသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ပူလောင်ခြင်းသဘော။ ဝိပရိကာမဋ္ဌော၊ ဇရာ၊ မရဏဖြင့် ဖောက်ပြန်တတ် သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသောသဘော။ ဝါ၊ ဇရာ၊မရဏသည် ဖောက်ပြန်စေ အပ်သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသောသဘော။ အဘိသမယဋ္ဌော၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သည်၏အဖြစ်တည်းဟူသော သဘော။ ဝါ၊ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော မဂ်ဉာဏ်၏ အာရုံ။

မှတ်စုမ်း။ ။ပိဋနုဋ္ဌော စသည်၌ အတ္တကား သဘာဝဝါစက၊ ထွက် ပြု၍ ပိဋနုဋ္ဌစသည် နေသည်။ အဘိသမေတဗ္ဗာတိ အဘိသမယော၊ အဘိသမယော အတ္ထောတိ ပိဋနာဓိနိ၊ အဘိသမိတဗ္ဗဘာဝေန ဧကိဘာဝံ ဥပနေတွာဂုတ္တာနိ၊ အဘိသမယဿဝါပဋိ ဝေဓဿ ပိသယဘူတော အတ္ထော အဘိသမယဋ္ဌော၊ တာနေဝ တထာ ကေတ္ထေန ဝုတ္တာနိ။ ထတ္ထ ပိဋနံ ဒုက္ခသစ္စဿ ကံသမာဓိနော ဟိံသနံ အဝိပ္ပာ ရိကတာ ကရဏံ၊ သန္တာပေါ ဒုက္ခဒုက္ခတာဒိဘာဝေန သန္တာပနံ ပရိဒဟနံ။
ဋီကာ-၆၀-သ။

အနုသန္ဓေ။ ။ဧဝံ သမယသဒ္ဓဿ အတ္ထုဒ္ဓါရုံ ဝတွာ၊ ဣဒါနိ ဣဓာမိပွေတံ ဉပပေန္တော အာတ သမဝါဟောတိ အာပိ။ ဆရာ သမယ သဒ္ဓါ ကိုးပါးသော အနက်တို့၌ ဖြစ်သောဟု ဆရာ ဆို၏။ ဤသို့ သမယ၌ ကိုးပါးသော အနက်တို့ကိုပင် သိအပ်လျှင်းသလော၊ အဘယ် အနက်ကို သိအပ်သနည်း စစ်ရကား “ဝေ မနေကေသု” စသည်ကို မိန့်သော်။ (ငါးပါးသော သမယတို့ကို သိအပ်ကုန်၏ ဟုထို)။

ငါးပါးသော သမယတို့ကို သိအပ်ကုန်သောဟု ဆို၏။ ခပ်သိမ်းသော အရာ ၌ပင် သိအပ်သလော စစ်ရကား “ဣဓ” ကိုမိန့်သော်။ (ဤကာမာဝစရကုသိုလ် အရာ၌ သိအပ်သည် ဖြစ်သိသော်)။

အကုသိုလ်၊ အကုသလဝိပါက် အစရှိသော အဗျာကတတရားတို့၌ ခဏ၏ မဖြစ်သင့်သောကြောင့် ဣဓ ဟူသောစကားကိုဆိုအပ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ထိုအကုသိုလ်၊ အဗျာကတတို့၏ ခဏနှင့်ကင်း၍ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ကုသိုလ် တို့၏လည်း ခဏနှင့် ကင်း၍ဖြစ်သည်မဟုတ်လော၊ စောဓနာ။ ကင်း၍ဖြစ်စေ၊ ထိုထို ကင်း၍ဖြစ်သော်လည်း ဤဒုဒ္ဓါပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ခဏဟု မဆိုအပ်၊ စတုစက္က ခဏသမ္ပတ္တိတို့လည်း ခဏဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ အတုံးစုံသော အောက် ယုတ်သော အပိုင်းအခြားဖြင့် အတ္ထသမ္ပာပဏိမိဓဏကို ကြည့်၍ ကုသိုလ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းမရှိ၊ ထိုကြောင့် ဤကာမာဝစရကုသိုလ်အရာ၌ ခဏကို အဋ္ဌကထာဆရာဟူအပ်၏ ဟုထို။

(၃၇၄)

အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဒါကထာနိဿယ

ဝေ ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ သမယသဒ္ဓေါ သမဝါယေ ခဒဏ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အနေကေသု၊ တပါးမက များစွာ ကုန်သော။ သမယေသု၊ သမယတို့တွင်။

ဂါထာနက်။ ။သမဝါယော၊ သမဝါယဟု ဆိုအပ်သော။ သမယောစ၊ သမယဝင်း။ ခဏော၊ ခဏဟု ဆိုအပ်သော။ သမယောစ၊ သမယဝင်း။ ကာလော၊ ကာလဟု ဆိုအပ်သော။ သမယောစ၊ သမယဝင်း။ သမူဟော၊ သမူဟဟု ဆိုအပ်သော။ သမယောစ၊ ဝင်း။ ဟေတုယေဝ၊ ဟေတု ဟုဆို အပ်သော။ သမယောစ၊ ဝင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စပိ၊ ငါးပါးလည်းဖြစ် ကုန်သော။ ဧဟေသမယာ၊ ဤသမယတို့ကို။ ဣမ၊ ဤကုသိုလ်အရာ၌။ ဝိညုနာ၊ သည်။ ဝိညေယျာ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ကျမ်းတက်။ ။ထိုဂါထာကို ချဲ့ထွင်ကား “ယသ္မိံ သမယေ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ “ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကုသလ” န္တိ၊ ကုသလံဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ (ထည့်)။ ဣမသ္မိံ ကုသလာဓိကာရေ၊ ဤ ကုသိုလ်အရာ၌။ နဝသု၊ ကုန်သော။ တေသု၊ သမယေသု၊ တို့တွင်။ သမဝါယာ ဒယော၊ သော။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဧတေသမယာ၊ တို့ကို။ ပဏ္ဍိတေန၊ သည်။ ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။

ဘုရားနွဲ့။ ။ထိုငါးပါးတို့တွင် အထယ်သည်ထွင် သမဝါယ မည်သနည်း၊ အထယ်သည်ထွင် ခဏမည်သနည်း စွမ်းရှိရကား “တေသု” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဂါထာနက်။ ။တေသုထိုငါးပါးသော သမယတို့တွင်။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိ၊ အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သမဝါယော၊ သမဝါယ မည်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧကော၊ တခုသော။ နဝမောဝ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပုဒနဝမဇကကို သာလျှင်။ ခဏော၊ ခဏဟူ၍။ ဧညေယျာ၊ သိအပ်၏။ ဝါ၊ ကား။ စတု ရောပိ စတ္တာရိပိ၊ လေးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ကာနိ၊ သမ္ပတ္တိစက် တို့ကို။ ခဏော၊ ခဏဟူ၍။ ဧညေယျာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဝဇ္ဇယသာမဂ္ဂိ၌ ဝဇ္ဇယအရကို စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ၊ အာထောက၊ မနသိ ကာရ၊ သောတပသာဒ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဝိဝရ၊ မနသိကာရ စသည်ကို ယူ။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သာဓာရဏပလနိပ္ပုဒကတ္တေန၊ ဆက်ဆံသော အကျိုးကို ပြီးစေ တတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ဆက်ဆံသော အကျိုးကို ပြီးစေတတ်သည်၏

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝရေကုသလပဒ

မိမိတို့ တည်းဟူသော ဇတ္တုပုရေဇာတသတ္တိ၊ အာရမ္မဏ၊ ဥပနိဿယသတ္တိ
ဖြင့်ပစ္စယာနံ၊ အကြောင်းတရားတို့၏။ သက္ကိတာ၊ ကောင်းစွာ တည်သော။
ယာသောသာမဂ္ဂံ၊ အကြင် ညီညွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာသာမဂ္ဂံ၊ ထို
အကြောင်း တရား၏ ညီညွတ်ခြင်းကို။ ဣမ၊ ဤကုသိုလ် အရာ၌။ “သမ
ဝါယော” တိဟူ၍။ ဉာတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ အဘယ် အကြောင်းတို့နှင့် ဆက်ဆံသော အဘယ် အကျိုးသည်
သာဓာရဏဖလ မည်သနည်းဟူမူ-စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ၊ အာလောက၊ မနုသိ
ကာရ အစရှိသော အကြောင်းတို့နှင့် ဆက်ဆံသော စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော
အကျိုးသည် သာဓာရဏဖလမည်၏ ဟူလို။

သာဓာရဏ ဖလ နိပ္ပါဒေန္တိတိ သာဓာရဏဖလနိပ္ပါဒကာ။ “အကြောင်းရ၏”။
သာဓာရဏဖလနိပ္ပါဒကာနံ ဘာဝေါ သာဓာရဏဖလနိပ္ပါဒကတ္ထံ။ “သတ္တိ
ရ၏”။

အနုသန္ဓေ။ ။ ဆရာ တခုသောနဝမကိုသာလျှင် ခဏဟူ၍ သိအပ်သောဟု ဆရာ
ဆို၏။ အဘယ်တခုသောနဝမခဏဟူ၍ သိအပ်သနည်း စုဒ္ဓိရိရကား “ကောဝ
ခေါဘိက္ခဝေ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ “ကောဝခေါ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဝါသာယာ” တို့၊ ဝါသာယ
ဟူ၍။ ဝေါ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ကော၊ သော။ နဝမော
ဝ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ နဝမခဏကိုသာလျှင်။ ခဏောတိ၊ ခဏဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

မှတ်ခွယ်။ ။ ပစ္စန္ဓဇော အရူပဇော၊ ပိကထင်္ဂေါ အသညဇော။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တိရစ္ဆာနော၊ ပေတော နေရယိကောဝိစ။

ဟူသော အဋ္ဌကထာကို၌ တခုကိုသာလျှင် နဝမ ဟူသတည်း။ စက်ထေးပါး
တွင် အတ္တသမ္ဗာပဏိမိစက်ကင်းသော ကုသိုလ်မည်သည်မရှိ။

အနုသန္ဓေ။ ။ ဆရာလေးပါးသော စက်တို့ကိုလည်း ခဏတူ၍ သိအပ်သောဟု
ဆရာဆို၏။ အဘယ်လေးပါးသောစက်တို့ကို ခဏဟူ၍ သိအပ်သနည်း စုဒ္ဓိရိ
ကား “ယာနိဝါ ပနေတာနိ စက္ကာရိ စက္ကာနိ ဝုတ္တာနိ၊ တာနိဝါ ဧတဗ္ဗကထော
ခဏောတိ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ” ကို မိန့်သော်။

ထိုလေးပါးသော စက်ဟူသည် အဘယ်နည်း စုဒ္ဓိရိကား “ပထိရူပဝေသ
ဝါသော။ ဝေပုဗ္ဗေစ တတပုညတာတိ” ကို မိန့်သော်။

ထိုလေးပါးသော စက်တို့ကို အဘယ်ပါး၌ ဟောတောမူသနည်း စုဒ္ဓိရိကား
“စက္ကာရိတာနိ ဘိက္ခဝေဝေ၊ ဖဟုမက္ကံ ဝတ္တတိတိ ဧတ္ထ” ကို မိန့်သော်။

ထိုလေးပါးသော စက်တို့ကို အဘယ်အနက်ကြောင့် ခဏဟူ၍ သိအပ်ကုန်
ထနည်း ဝမ်းရှိရကား “ဩကာသဋ္ဌေန” ကို မိန့်သော်။

ခွါပန၊ အနည်းကား။ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ။ပ။ စတုစက္ကံ ဝတ္တတိ” တိ
တ္ထေဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ဝုတ္တာနိဗ္ဗံ)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဟိ၊ အကြင်
သမ္ပတ္တိစက်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတာနံ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့အား။
ပုန၊ တပန်။ (ထည့်)။ စတုစက္ကံ၊ လေးပါးသော သမ္ပတ္တိစက်သည်။ ဝတ္တတိ၊
လည်၍ဖြစ်၏။ တောနိ တောဒိသာနိ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ ဧတ္တာရိ၊
ကုန်သော။ ဣမာနိစက္ကာနိ၊ ဤသမ္ပတ္တိ စက်တို့သည်။ အတ္ထိသန္တိ၊ ရှိကုန်၏။
(ဤကား ပါဠိအနက်)။ ပတိရူပဒေသာ၊ သော၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်
သော အရပ်၌နေခြင်း၎င်း။ သပ္ပုရိသုပနိဿယော၊ သူတော်ကောင်းကို
မှီဝဲဆည်းကပ်ခြင်း၎င်း။ အတ္တသမ္မာပဏိဓိစ၊ မိမိကိုယ်၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာ
ဆောက်တည်ခြင်း၎င်း။ ပုဗ္ဗေစက တပုညတာ၊ ရှေးကပြုဘူးသော ကောင်းမှု
ရှိသော သူ၏ အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ တောနိ
ဤဒိသာနိ၊ ဤသို့ ပတိရူပဒေသာဝါသ စသည် သဘောရှိကုန်သော။ ယာနိ
စက္ကာနိ၊ အကြင် သမ္ပတ္တိ စက်တို့ကို။ ဝုတ္တာနိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။
တောနိဝါ၊ ထိုသို့ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော လေးပါးသော သမ္ပတ္တိစက်
တို့ကိုမူလည်း။ ကေဠုကတု၊ တပေါင်းတည်းပြု၍။ ဩကာသဋ္ဌေန၊ အခွင့်
ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ခဏောတိ၊ ခဏဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။
ဟိ-သန္တံ၊ တာနိ၊ ထိုလေးပါးသော သမ္ပတ္တိစက်တို့သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။
နိဗ္ဗတ္တိယာ၊ ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣဒါနိ၊ ယခုငါတို့
ဖြစ်သော အခါကောင်း၌။ ကုသလာနိ၊ ကုသိုလ်တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်လှည့်
ကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဤကား ပါဠိသေသ)။ ကုသလုပ္ပတ္တိယာ၊ ကုသိုလ်
ဖြစ်ခြင်း၏။ ဩကာသဘူတာနိ၊ အခွင့်ပေးသကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊
မိမိအလိုသန္တ ပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။

၅၀၀ ဝယ်။ ။ဩကာသဘူတာနိတိ အတ္တနော နိဗ္ဗတ္တိယာ ဣဒါနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
ကုသလာနိတိ အနုမတိဒါနိဝိယ ဘူတာနိ- ဟူသော ဒီကာကို မြော်၍ ပေါ်
အောင် ပေးသည်။

ဝေဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ပစ္စယသာမဂ္ဂိ သမဝါယော စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီး
သောနည်းဖြင့်။ သမဝါယဉ္ဇ၊ သမဝါယကို၎င်း။ ခဏဉ္ဇ၊ ခဏကို၎င်း။ ဥ တွာ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၃၇၇)

သိပြီး၍။ ဣတရေသု၊ ဤသမဝါယဏေမှ တပါးကုန်သော ကာလ၊ သမူဟ၊ ဟေတုဟု ဆိုအပ်ကုန်သော သမယတို့တွင်။

ဂါထာနက်။ ။ တံတံ၊ အကြောင်း ထိုထိုကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပညတ္တော၊ ပညတ်အပ်သော။ ဝေါဟာရမတ္တကော၊ ဝေါဟာရမျှ ဖြစ်သော အနက်ကို။ ကာလော၊ ကာလဟူ၍။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။ ဖဿာဒိ မ္မောနံ၊ ဖဿ အစရှိသော တရားတို့၏။ ပုဂ္ဂေါ၊ အပေါင်း အစုကို။ သမူဟောတိ၊ သမူဟဟူ၍။ ဝိဘာဝိတော၊ ထင်စွာပြုအပ်၏။

ဟိ၊ ခွဲအံ့။ “စိတ္တကာလော၊ စိတ်၏ကာလ။ ရူပကာလော၊ ရုပ်၏ကာလ”။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မေဝါ၊ စိတ်၊ ရုပ်စသော ပရမတ္ထဓမ္မတို့ကို၎င်း။ “အတိတော၊ အတိတ်ကာလ။ အနာဂတော၊ အနာဂတ်ကာလ”။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မာတ္တံ၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း။ “ဗီဇကာလော၊ မျိုးစေ့ကာလ။ အင်္ဂုရကာလော၊ အညွန့်ကာလ”။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မပ္ပဋိပါဋိံ၊ အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တို့၏ ဖြစ်စဉ်ကို၎င်း။ “ဥပါဒကာလော၊ ဥပါဒ်၏ကာလ။ ဇရာကာလော၊ ရင့်ခြင်း၏ ကာလ”။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မလက္ခဏံ၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏ လက္ခဏာကို၎င်း။ “ဝေဒိယနကာလော၊ ခံစားခြင်း၏ကာလ။ ထဉ္ဇာနနကာလော၊ အမှတ်ပြု၍ သိခြင်း၏ ကာလ”။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မကိစ္စံ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ စသော ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏ ကိစ္စကို၎င်း။ “နာနကာလော၊ ရေချိုးခြင်း၏ကာလ။ ပိဝနကာလော၊ ရေသောက်ခြင်း၏ကာလ”။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဘတ္တကိစ္စံ၊ ဝါ၎င်း။ “ဂမနကာလော၊ သွားခြင်း၏ကာလ။ ဌာနကာလော၊ ရပ်ခြင်း၏ ကာလ”။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဣရိယာပထံ၊ ဣရိယာပုထံကို၎င်း။ ပုဗ္ဗဇော၊ နံနက်ကာလ။ သာယနေ၊ ညကာလ။ ဖိဝါ၊ နေ့ကာလ။ ရတ္တိညဉ့်ကာလ”။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ စန္ဒိမသုရိယာဒိပရိတ္တနံ၊ လ၊ နေ စသည်တို့၏ မြင်းမိုင်တောင်ကို လက်ျာရစ်လှည့်၍ သွားခြင်းကို၎င်း။ “အစုမာသော၊ လခွဲ။ မာသော၊ တလ”။ ဣတိအာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အဟောရတ္တာဒိသင်္ခါတံ၊ နေ့ညဉ့် စသည်ဟု ဆိုအပ်သော။

ဥပထော - ဗိလူလင်ဒိဗေ

(၃၇၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကာလသဉ္စယံဝါ၊ ကာလတို့၏ အပေါင်းကို၎င်း။ ဣတိဝေံ သို့။ တံတံ၊ ဓမ္မ
စသောအကြောင်းထိုထိုကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ပညတ္တော၊ ပညတ်အပ်သော
အနက်သည်။ ကာလောနာမ၊ ကာလမည်၏ ပန၊ ဆက်အံ့။ သော၊ နှစ်သော
ကာလော၊ ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဤကာလသည်။ သဘာဝတော၊ ပရမတ္ထ
သဘောအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပညတ္တိမတ္တကောဝေ ပညတ်မျှ
သည်လျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ဖဿဝေဒနာ
ဗိနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏။ ယော၊ သေသောပုဂ္ဂော၊ အကြင်
အပေါင်းအစုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောပုဂ္ဂော၊ ထိုအပေါင်းအစုကို။ ဣ၊ ဤ
ကုသိုလ်အရာ၌။ သမ္မဟောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိဘာဝိတော၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဝတ္တနယေန၊ ဤသို့
ဣတရေသု တံတံဥပါဒါယ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ကာလ
သမ္မဟောပီ၊ ကာလသမယ၊ သမ္မဟသမယတို့ကိုလည်း။ ဥ တွာ၊ ၍။ (ဝိညေ
ယျောတိ သမ္မန္ဓော)။ ပန၊ ထိုမှတပါးသော။

ဂါထာနက်။ ။ ဟေတုတိ၊ ဟေတုဟူသော။ သေ သောသမယော၊ ကို။
တ္ထေ တေသ္မိံ အဓိကာရေ၊ ဤသမယသဒ္ဓါ၏ အနက်ကို ထုတ်ရာ၌။
ပစ္စယောဝဇ္ဇတိ၊ ပစ္စည်းဟူ၍သာလျှင်။ ဝိညေယျော၊ ၏။ (ဣတိကြော၊
ဧပြေဋံ ဟေတုဟေတု၊ သာဓာရဏဟေတုကိုစင်စေ)။ တဿဟေတုနော၊
ထိုဟေတုဟု ဆိုအပ်သော သမယ၏။ ဒွါရဝသေနဝါ၊ ဒွါရ၏ အစွမ်းဖြင့်
၎င်း။ ပစ္စယာနံ၊ ဟေတုပစ္စည်း၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းစသည်တို့၏။ ဝသေနဝါ၊
အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အနေကဘာဝေါ၊ တပါးမက များသည်၏ အဖြစ်ကို။
ဝိညေယျော၊ သိအပ်၏။

ဟိ၊ ရှေးဦးအံ့။ တတ္ထေ တေသ္မိံ အဓိကာရေ ဌံ။ ပစ္စယောဝ၊ ပစ္စည်းသည်သာ
လျှင်။ ဟေတုနာမ၊ ဟေတုမည်၏။

၄၈၅။ ။ ဤအထိုအခါ ဣတိကို နာစေါစတဟူ၍ ဂါထာ၌ “တ္ထေတေသ္မိံ အဓိ
ကာရေ ပစ္စယောဝ ဟေတုတိ ဟေတုနာမ”ဟု ယောဇနာလိုက်၊ ထိုကြောင့်
“ဣတိသဒ္ဓေါ နဝေဝါစကော”ဟု ဟောဇနာ၌ဆိုသည်။
သဝေါယော ပစ္စယထာဝရီ၊ ဟေတု ပန ဇကေကော ပစ္စယောတိ အယံ
ဧတုတိ ဝိသေသော ဝေဒိတဗျော၊ ဤကား-မိဝ-ထာ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ. (၃၇၉)

တဿ ဟေတုနော၊ ဓါ။ ဒွါရာနံဝါ၊ တို့၏၎င်း။ ပစ္စယာနံဝါ၊ တို့၏၎င်း။
ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနေကဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဓါ။

ကျမ်းတက်။ ။ ဟေတု၏ ဓွါရ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်၎င်း အနေက
အဖြစ်ကို အကျယ်ချဲ့လိုရကား 'ကထ' စသည်ကို မိန့်သော်။

ကထံ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ အဘယ်သို့ သိအပ်သနည်းဟူမူကား။ ။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ စက္ခုဒွါရာ
ဒီသု၊ စက္ခုဒွါရာစသည် တို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာ
ဒီနံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်စသည်တို့၏။ စက္ခုရူပအာလောက မနသိကာရာဒယော၊
စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ၊ အလင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်း အစရှိကုန်သော။ အနေကဘာ
များစွာကုန်သော။ (ထည့်) ။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ စက္ခုဝိညာဏာနံ အနေကပစ္စယဒဿနေန တံတံဓွါရိကာနံ ကုသလာ
နဉ္စ တပ္ပစ္စယတံ ဒဿေတိ။ ။ ဋီကာ ၆၀-ဆ။

တပ္ပစ္စယတံ အနေကပစ္စယတံ။ ။ အနု ၆၀-ဆ။

မဟာပကရဏော ပဋ္ဌာန်း ကျမ်းကြီး၌။ “ဟေတု ပစ္စယော အာရမ္မဏ
ပစ္စယော” တိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ယေစတုဝိသတိ
ပစ္စယာ၊ အကြင် နှစ်ဆယ့်လေး ပစ္စည်းတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်
ကုန်၏။ (ယေကား ပါဌသေသ) ။ တေသုထိပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီး၌ ဟောတော်
မူအပ်ကုန်သော နှစ်ဆယ့်လေးပစ္စည်းတို့တွင်။ ဝိပါကပစ္စယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ပစ္စာ
ဇာတ ပစ္စယဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဌပေတွာထား၍။ သေသံ၊ ဝိပါကပစ္စည်း၊ ပစ္စာ
ဇာတပစ္စည်းတို့မှကြွင်းကုန်သော။ မဟာပကရဏော၌။ ဗ-ဝိသတိပစ္စယာစ၊
(ဤမှာယှဉ်) ။ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပစ္စည်း တို့သည်လည်း။ ကုသလဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်
တရားတို့၏။ ပစ္စယာ၊ ပစ္စည်းတို့သည်။ ဟောန္တိယေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သည်သာလျှင်
တည်း။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေပိပစ္စယာ၊ ထိုစက္ခု၊ ရူပ၊ အာလောက၊
မနသိကာရစသောပစ္စည်း၊ ဟေတု အာရမ္မဏစသော နှစ်ဆယ့်နှစ်ပစ္စည်းတို့
ကိုလည်း။ ဣမ၊ ဤကုသိုလ်အရာ၌။ ဟေတုတိ၊ ဟေတုဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊
အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဝေဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ တဿ ဒွါရာနံဝါ စသည်ဖြင့်
ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အဿဟေတုနော၊ ထိုဟိတ်၏။ ဣမိနာဒွါရဝသေ
နံဝါ၊ ဤဒွါရ၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဣမိနာပစ္စယဝသေနံဝါ၊ ဤပစ္စည်း၏
အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အနေကဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဝေဝုတ္တ

(၃၈၀)

အဋ္ဌကထာလိနိဒ္ဒကထာနိဿယ

နယေန၊ ဤသို့ ဝေမနေကေသုစသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သမဝါယာဒယော၊ သမဝါယ အစရှိကုန်သော။ တေပဉ္စအတ္ထာ၊ ဤငါးပါးသော အနက်တို့ကို။ ဣဓါဤကုသိုလ် အရာ၌။ သမယသဒ္ဓေန၊ သမယသဒ္ဓါဖြင့်။ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ (ထည့်)။ ပရိဂ္ဂဟိတာ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။

မှန်စွယ်။ ။ငါးပါးသော အတ္ထကို ယူသည်ကို ဓခံချိရကား “ကသ္မာ” စသည်ဖြင့် ဖောဒနာသည်။

ကသ္မာပန၊ ကြောင့်ကား။ တေသု၊ ထိုငါးပါးသော အနက်တို့တွင်။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဧကံ၊ ထပါးပါးသောအနက်ကို။ အပရိဂ္ဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်အောင်စုံသော ငါးပါးသော အနက်တို့ကို။ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့သည်။ (ထည့်)။ ပရိဂ္ဂဟော၊ သိမ်းယူခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်သနည်း။ ဣဘိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ဖောဒနာ၊ တည်း။ တေနတေန၊ သမဝါယစသည်ဟု ဆိုအပ်သော သမယထိုထိုဖြင့်။ တဏှတဏှ အတ္ထဝိသေသဏှ၊ ထိုထိုသို့သော အနေကဟေတု ဝုတ္တိစသော အနက်တူးကို။ ဒီပနတော၊ ပြခြင်းကြောင့်။ ပရိဂ္ဂဟော၊ ကို။ ကတော၊ ။ဟိ၊ ခွဲအံ့။ တေသု၊ ထိုသမဝါယအစရှိသော ငါးပါးသော သမယတို့တွင်။ သမဝါယသင်္ခါတော၊ သမဝါယအနက်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမယော၊ သမယသည်။ အနေကဟေတု တော၊ ထပါးမက များသော အကြောင်းကြောင့်။ ဓမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်စသော ဓမ္မတို့၏။ ဝုတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ။

ကျမ်းတက်။ ။ဝုတ္တိံ ဒီပေတိ၏ ထဒ္ဓဂုဏ်ကို ပြလိုရကား “တေန ကေသာရဏ ဝါဓေါ ပဋိသေမိတော ယောတိ” ကို မိန့်သော်။

တေနဒီပနေန၊ ထိုသို့ အနေက ဟေတုကြောင့် ဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ပြကြောင်း ဖြစ်သော သမဝါယဟု ဆိုအပ်သော သမယဖြင့်။ သယံ အတ္ထနော၊ ။ ပစ္စယသာမဂ္ဂိ ဘာဝတော၊ အကြောင်း တရားတို့၏ ညီညွတ်ခြင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကဟေတုတော၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝုတ္တိံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ ဝါ၊ သမဝါယသင်္ခါတော၊ သမဝါယ အနက်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမယော၊ သမယသည်။ ယာယပစ္စယသာမဂ္ဂိယာ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတိဣမဏ၊ ကို။ ပကာသနဝသေန၊ ဖြင့်။ အနေကဟေတု

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ

(၃၈၁)

တောကြောင့်။ မွှာနံ၊ တို့၏။ ဝုတ္တိံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ နီ။ တေန၊ ထိုအနေက
ဟေတုကြောင့် မွှာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြကြောင်းဖြစ်သော သမယဖြင့်။ ဧက
ကာရဏဝါဒေါ၊ ကြပတေလျှင် အကြောင်းရှိသော ဝါဒကို။ ဝါ၊ ဧက
ကာရဏဝါဒေါ ဣဿရကာရဏဝါဒေါ၊ ပြဟွာလျှင် အကြောင်းဟူသော
ဝါဒကို။ ပဋိသေမိတော၊ မြစ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်စုမ်း။ ။ ဧကကာရဏဝါဒေါတိ ပကတိကာရဏဝါဒေါ၊ ဣဿရကာရဏဝါ
ဒေါဝါ။ ။ ဇီကာ-၆၀-ဆ။

ဤငိုကောဉ် ပကတိဿရကိုသာ ဆိုသည်ကား ဥပလက္ခဏနည်းတည်း။ ပဇာပတိ
ကာရဏ၊ ပုရိသကာရဏ၊ ကာထကာရဏ၊ ထာဝကာရဏ စသောဝါဒတို့ကို
လည်း ဤ၌ သဂ္ဂိုဟ်အပ်၏။ (တနည်း) နိဒဿနမတ္ထသာ မဟုတ်ပေဘူး။ ဝါ
သဒ္ဓါဖြင့် ပဇာပတိကာရဏစသည်ကိုလည်း ငိုကောဉ်ဆရာ သိမ်းယူပေသတည်း။
ပကတိဿရဝါဒဂ္ဂဟနံ နိဒဿနမတ္ထံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပဇာပတိ ပုရိသကာလဝါဒါ
ဒယောပိ ဧကကာရဏဝါဒေါတိ။ ဝါသဒ္ဓေနဝါ တေသမ္ဘိ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။
အန-၆၀-ဆ။

ပကတိဇေ လောကဿ ကာရဏန္တိ ပဝတ္ထော ဝါဒေါ ပကတိကာရဏဝါဒေါ။
ဣဿရောဇေ လောကဿ ကာရဏန္တိ ပဝတ္ထော ဝါဒေါ ဣဿရကာရဏ
ဝါဒေါ။

အသယ်ကြောင့် ပကတိကာရဏဝါဒ စသည်တို့သည် ဧကကာရဏဝါဒဉာဏ်
သနည်းဟူမူ....

ဧကေနော ပကတိသင်္ခါတေန ကာရဏေန ပဝတ္ထော န အနေကေဟိ ကာရ
ဏေဟိတိ ပကတိကာရဏဝါဒေါ ဧကကာရဏဝါဒေါနာမ။

ဣဿရကာရဏဝါဒ၊ ပဇာပတိကာရဏဝါဒ စသည်တို့ကို ဤနည်းအတူ
သိအပ်၏။ များစွာသော အကြောင်းကြောင့် ဓမ္မတို့၏ဖြစ်ခြင်းကိုပြသဖြင့် ဧက
ကာရဏဝါဒကိုသာ မြစ်ရသသော စုန်ရှိရကား “သမဝါယောစ နာမေသ”
စသည်ကိုမိန့်သော်။

ထိုရင်းကား-ကော ကတ္တာနာမ နတ္ထိ အစရှိသည်တည်း။ အဓိပ္ပါယ်ကား
ပြဟွာ၊ နိဿနိုးနတ်အစရှိသော တစုံတယောက်သော ပြုတတ်သောသူမည်သည်
မရှိ။ ဤအနက်ကိုလည်းပြု၏ဟူလို။ သမဝါယဟု ဆိုအပ်သော သမေဖြင့်
တစုံတယောက်သော ပြုတတ်သောသူ မရှိဟူသော အနက်ကိုလည်း ပြသော
အဖြစ်ကို ဆရာ အသယ်သောကြောင့် ထိုသနည်း စုန်ရှိရကား “သမဝါ
ယောစ နာမေသ။ ပ။ တတ္ထာ”ကို မိန့်သော်။

(၃၇၂)

အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဒါအဋ္ဌကထာနိဿယ

၈။ ဆက်၍ဆိုဦးအံ့။ သေသော သမဝါယောနာမ၊ ဤသမဝါယမည်သည်။ (ပကတိကတ္တာ)။ သာဓာရဏဖလနိပ္ပာဒနေ၊ ဆက်ဆံသော အကျိုးကို ပြီးစေခြင်း၌။ အညမညာပေက္ခော၊ အချင်းချင်းငဲ့သည်။ (ဝိကတိကတ္တာ)။ ဟောတိ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အချင်းချင်းငဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ကော၊ ဗြဟ္မာ၊ ဗိဿနိးအစရှိသော တစ်စုံတယောက်သော။ ကတ္တာနာမ၊ ပြုတတ်သော ကတ္တာမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။” ဣတိဗုဒ္ဓမိအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကိုလည်း။ ဒီပေတိ၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ သမဝါယမည်သည် အပေါင်းဖြစ်၍ အချင်းချင်း ငဲ့သည်ဟူ၍ဆိုသင့်၊ အစိတ်တို့သည်သာ အညမညာပေက္ခဖြစ်သည် မဟုတ်ထောဟူမူ... အညမညာပေက္ခောတိ အဝယဝါနိ အညမညာပေက္ခတာယ သမုဒါယော ဝုတ္တော။ ။ ဇီကာ-၆၀-ဆ၊

အနက် ။ အဝယဝါနိ၊ အစိတ်တို့၏။ အညမညာပေက္ခတာယ၊ အချင်းချင်း ငဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းကို၊ အညမညာပေက္ခောတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တော၊ ။

အဝယဝစမ္ပေန၊ အစိတ်ဖြစ်သော တရားဖြင့်။ သမုဒါယဿ၊ အပေါင်း ဖြစ်သောတရားကို၊ အပဒိဿိတဗ္ဗတ္ထာ၊ ညွှန်ပြအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် တိတ် ခတ်။ အသိုနည်း ဥဒါဟရဏံ ညွှန်းလောဟူမူ “သမံ စုက္ကံ အလင်္ကတော ဒေဝ ဝုတ္တော” ဟု ညွှန်းလေ။ သမံစုက္ကံ၌ ငြိတ်တမတ်၊ ပိတ်ချင်းတမတ်၊ ချင်းတမတ် အမျိုးချိန်၌ ငြိတ်သော အပေါင်းဖြစ်သော အမှုန်ကို အစိတ်မျှလေသောကြောင့် သမံ စုက္ကံဟု ဆိုသည်။ တန်ဆာဆင်ကောင်းရာရာ ဦးခေါင်း၊ နား၊ ထက်စသည် တို့၌ တန်ဆာဆင်အပ်သော အပေါင်းဖြစ်သော ဒေဝဒတ်ကို အလင်္ကတော ဒေဝဝုတ္တောဟု ဆိုသည်။ ဆက်ဆံသောအကျိုးကို ပြီးစေခြင်း၌ အစိတ်အစိတ် ဖြစ်ကုန်သောအကြောင်းတို့၏ ငဲ့ခြင်းသည် အသိုဖြစ်သနည်းဟူမူ... အပေက္ခာ စ ယာဝ သဟာယကာရဏသမာဝမော န ဟောတိ၊ တာဝ ပလဿ အနိပ္ပာဒနံ သမာဝမေ နိပ္ပာဒနသမတ္ထဿ နိပ္ပာဒနဉ္စ။

အနက်။ ။ ၈။ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယာဝ၊ အလှင်မျှလောက်၊ သဟာယကာရဏ သမာဝမော၊ သတဲဖြစ်သော အကြောင်း၏ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ် သေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်၊ ပလဿ၊ အကျိုးကို၊ အနိပ္ပာဒနဉ္စ၊ မပြီးစေခြင်း မဖြစ်စေခြင်းသည်၎င်း။ သမာဝမေ၊ သတဲဖြစ်သောအကြောင်း၏ ပေါင်းဆုံ ခြင်းသည်။ ဣတိ၊ ရှိသော်၊ နိပ္ပာဒနသမတ္ထဿ၊ ပြီးစေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော အကြောင်း၏၊ နိပ္ပာဒနဉ္စ၊ ပြီးစေခြင်းဖြစ်စေခြင်းသည်၎င်း။ အပေက္ခာ၊ မည်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ

ဤဒီကာ၌ သမာဂမေ နိပ္ပါဒနဉ္စကိုသာ မဆိုမှ၍ နိပ္ပါဒသမတ္ထဿ ဟု အသတ်ကြောင့် မရသနည်းဟူမူ-

နိပ္ပါဒေတုံ အသမတ္ထဿ ပန ပစ္စန္ဓရာနံ သဟဿေဝိ သမာဂမေ နတ္ထိ သမတ္ထ တာတိ အာဟ နိပ္ပါဒသမတ္ထဿာတိ-ဟု(၆၀-ဆ)အနုပြန်ချေ။

ထိုမှဤမှလာ၍ ပေါင်းဆိုကြသည်ကို သမာဂမ ဆိုသလောဟူမူ-
သမာဂမောစ ယေသု ယုဋ္ဌမာနေထု နိဗျာပါရေထုဝိ ဖဿဿ ပဝတ္ထိ၊ တေသံ သဗ္ဗာဝေတိ။ ။ ၆၀-က-၆၀-ဆ။

အနက်။ ။ ယေထုကာရဏေထု အကြင်အကြောင်းတို့သည်။ ယုဋ္ဌမာနေထု ဟူ၍ ကုန်သည်ရှိသော်၊ နိဗျာပါရေထုဝိ-ဗျာပါရကင်းကုန်သော်လည်း။ ဖလဿံ၊ ၎င်း။ ပဝတ္ထိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တေသံ၊ ထိုအကြောင်းတို့၏။ သဗ္ဗာဝေတိ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သမာဂမော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

အနုသဒ္ဓမ္မ။ ။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အနက်တို့ကို ယုတ္တိအားဖြင့် ချဲ့ထွင်ရကား “သထဝဝေန ဟိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သဘာဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။ ကာရဏေ၊ စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ စသောအကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကာရဏန္တရာပေက္ခာ၊ ဗြဟ္မာ၊ ဗိဿနိနတ်အစရှိသောအကြောင်းတပါးကို ဝှံ့ခြင်းသည်။ အယုတ္တာ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေဒိတမ္ပံ၊ ၎င်း။ (ဧကောက္ခတ္တာနာမ နတ္ထိ၏အကျိုးကို ပြလိုရကား “ဝေ” စသည် တက်)။ ဝေပတ္တနယေန၊ ဤသို့ သမဝါယောစ နာမေသ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဧကဿ၊ တခုသော။ ကဿစိ၊ တစုံတခု သော။ ကာရဏဿ၊ ဗြဟ္မာ၊ ဗိဿနိနတ် အစရှိသောအကြောင်း၏။ အဘာဝ ဗိယနနာမရှိခြင်းကိုပြခြင်းဖြင့်။ “သယံမိမိသည်။ သုခရက္ခံ၊ ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲ ကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်၏” ။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော မိစ္ဆာအယူသည်။ ပဋိသေဝိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

ကျမ်းတစ်။ ။ ဧတေသု ဟိ အစရှိသောစကား၌ တစုံတယောက်သောစောဒက ဝုပ္ပါယ်သည် စောဒကဝုပ္ပါယ်ရှိသောကြောင့် ထိုစောဒကကို ပြထိုရကား “တတ္ထ ထိယာ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဧတေသုဟိတိအာဒိ၊ ဧတေသုဟိ အစရှိသော။ ယံဝစနံ၊ ကျုံးဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တတ္ထ ဟသ္မိံဝစနေ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော ဧတေသုဟိ အစရှိသော

(၃၀၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စကား၌။ ကဿစိတစုံတယောက်သောသူ၏။ စောဒနာသည်။ သိယာ၏။
ဝါ။ ကဿစိ၏။ ဝေပရိပိတက္ခောသည်။ သိယာ၏။ (နောက်ကား သာရဗ္ဗ
ဒီပနီ)။ “အနေကဟေတုတော ဝုတ္တိံ ဒီပေတိ” တိ၊ ဒီပေတိဟူသော။ ယံဝစနံ
ကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တိံ၏။ တံဝစနံ၊ ထိုအဋ္ဌကထာ ဆရာ ဆိုသေး
စကားသည်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။

စောဒနာနုယဓန္ဓ။ ။ အရှင်စောဒကဆရာ-အနေကဟေတုတော ဝုတ္တိံ ဒီပေတိ
ဟူသော စကားသည် မသင့်ဟု သင်စောဒကဆို၏။ ဗျားစွာသော အကြောင်း
ကြောင့် ဓမ္မတိုက် မပြစ်ခြင်းကြောင့် မသင့်သလောဟု သူတဝါးတို့ စောဒနာ
ပစ္စိန္တိယံ ထိုစောဒနာကို ဝယ်လိုသော စောဒကဆရာသည် “ကိံကာရကာ”
စသည်ကို မိန့်လေ၏။

ကိံကာရကာ၊ ကြောင့်။ နယုတ္တံ၊ သနည်း။ အသာမဂ္ဂိယံ၊ မညီမညွတ်ခြင်း၌။
ဝါ။ အစိတ်အစိတ် တခုတခုစီ ဖြစ်ခြင်း၌။ အဟေတုနံ၊ အကြောင်းမဟုတ်
ကုန်သော စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ၊ အလင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်းစသော တရားတို့၏။
သာမဂ္ဂိယမ္ပိ၊ ညီညွတ်ခြင်း၌လည်း။ အဟေတုဘာဝါ ပတ္တိတော၊ အကြောင်း
မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ။ အကြောင်း၏ အဖြစ်သို့
မရောက်ခြင်းကြောင့်။ နယုတ္တံ၊ မသင့်။

၅၀၀ ခု၏။ ။ အသာမဂ္ဂိယံ၊ အထေတုနံ၌ အာစရိ၊ စောဒက ဆရာစကား၌
ဗဟု အစရှိသော ထင်စား အထူးသည် ဝေဒနာ အစရှိသော သဘောနှင့်
ထက္ကုပြစ်သည်ရှိသော် ဗဟုအစရှိသော သဘောမှပြန်၍ ဝေဒနာအစရှိသော
သဘောပြစ်၊ ဝေဒနာ အစရှိသော ထင်စားသည် ဝေဒနာအစရှိသော
သဘောမှပြန်၍ ဗဟု အစရှိသော သဘော မပြစ်၊ ထိုကြောင့် အညီအညွတ်
ထက္ကု မပြစ်ကုန်သော စက္ခု၊ ရူပါရုံ၊ အာလောက၊ မနသိကာရတို့၏
ကျွမ်းမြောက်၍ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်ရှိလသော် အညီအညွတ် ထက္ကု
ပြစ်ကုန်သော်လည်း အကြောင်း မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ထိုရောက်ခြင်းကြောင့်ဟု
စောဒကဆရာ၏ အထိုအသော်ကို သိအပ်၏။

အသာမဂ္ဂိယံ၊ ဝတ္တိတောတိ စက္ခု၊ ရူပါလောကနေထိကာရာနံ အသမဝေတာနံ
ကျွမ်းမြောက်သော အထေတုဘာဝေ သတိ သမဝေတာနံ တံသဘာဝါ ပိနိဝတ္တိ
ဘော၊ ထေတု ထာဝါနာပတ္တိတောတိ အတ္ထော၊ န ဟိ သဘာဝန္တရံ တော
တိတိ၊ ဒို့ဇာ ဝေ-သ၊

အနက်။ ။ အသာမဂ္ဂိယံ၊ ဝတ္တိတောတိတ္ထော၊ ၌၊ အသမဝေတာနံ၊ အညီအညွတ်
ထက္ကုပြစ်ကုန်သော၊ စက္ခု၊ ရူပါလောကနေထိကာရာနံ၊ တိုက်ကျွမ်းမြောက်သော၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၃၇)

၏။ အဟေတုသာဝေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ သမဝေတာနံ၊ အညီအညွတ် တကွ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း။ တံသဘာဝါဝိနိဝတ္တိတော၊ ထိုစက္ခု၊ ရူပံသော သဘောမှ ပြန်၍ တပါးသော သဘောအားဖြင့် မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုစက္ခု၊ ရူပ စသည်တို့၏ သဘောမှမဆုတ်မနစ် မပြန်လည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတု သာ၊ နာပတ္တိတော၊ အကြောင်း၏အဖြစ်သို့ မရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ စောဒကဆရာအလို အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သသာဝန္တရံ၊ ပဿစသော သဘောတရား တပါးသည်။ အညော၊ ဝေဒနာ စသော သဘောတရား တပါးနှင့်။ သယိတံ၊ တကွဖြစ်သည်ရှိသော်။ သသာ ဝန္တရံ၊ ပဿအစရှိသော သဘောမှပြန်၍ ဝေဒနာအစရှိသော သဘောတရား တပါးသည်။ နဟေတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံသဘာဝါဝိနိဝတ္တိ တောတိ၊ ဟူ၍။ မယာ၊ ငါသည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။

စောဒကဆရာသည် မိမိစကားကိုပင် အန္တုပမာဖြင့် ပြီးစေလိုရကား 'နဟိ' စသည်ကို မိန့်သော်။ ဟိကား သမတ္တနတည်း။ သမတ္တနဟူသည်ကိုလည်း တထာဟိဗ္ဗင်္ဂံ။ တထာ တံဝစနံ ဟိသစ္စံ။ ယောဇနာဟု ဇာတ်ဝိသောဓန ဆို၏။

ဟိ-သစ္စံ၏။ အန္တုသတေ၊ သူကန်း တရာတွင်။ ကေသ္မိံ အန္တေ၊ တယောက် တယောက်သော သူကန်းသည်။ ဒဠု၊ ငှာ။ အသက္ကောန္တေ၊ သော်။ အန္တုသတံ၊ တကွဖြစ်သော သူကန်းတရာသည်။ နပဿတိ၊ မမြင်။ ဣတိစောဒနာ၊ သည်။ သိယာ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဥထိသတေ မံ ငှာတွာ၊ ဣဒံဝစနံ မမြဲပိဋ္ဌိ မံသဒ္ဓါ၏ သာဗျတ္တကမ္မတ္တ နှစ်ပါးကို သိအပ်သကဲ့သို့၊ ဤအန္တုသတံ ပဿတိ ဟူသော ပါဠိ၌လည်း အန္တု သတံကိုရှေ့ကိုးမူ နိဋ္ဌါရဏ၌ ပစ္စတ္ထ၊ နောက်ကိုးမူကတ္တတ္ထ၌ ပစ္စတ္တဟု သိအပ်၏။ အန္တုသတံ ပဿတိတိစ ပစ္စတ္ထဝစနံ နိဋ္ဌါရဏေ ဘုဗ္ဗဝသေန ပရိဏာမေတွာ အန္တုသတေတိ အာဟ။ ။ အနု ၆၈-ဆ။

ကေကသ္မိံ ဆိုလိုလျက် ဝိစ္ဆာလောပဖြစ်၍ ကေသ္မိံ ဆိုသည်။ ကေသ္မိန္နိ အန္တု သတေ ကေကသ္မိံ အန္တေတိ အဓိပ္ပါယော။ ။ ဋီကာ ၆၁-ဆ။

တံဝစနံ၊ သည်။ နော နယုတ္တံ၊ မသင့်သည်မဟုတ်။ ယုတ္တံဝေ၊ သင့်သည် သာတည်း။

နိယံ။ ။ ပဝိသေစ၊ နှစ်ချက်ပြုမူ၊ ပကတိအနက်၊ ထွက်၏အမှန်၊ ဝေစွက်၍ပြန်။ ထိုကို ချသောအားဖြင့် အသာမဂ္ဂိယာ အဟေတုနံ။ ပ။ ပတ္တိတော ဟူသော စောဒကဆရာ၏ စောဒနာကို မြေလိုရကား "သာဓာရဏဖလနိပ္ပါဒကဏ္ဍန" စသည်ကို မိန့်သော်။

ဒါဏာ - စိတ္တုပ္ပါဒ

A

(၃၈၆)

အန္ဓသလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သာဓာရဏဖလနိပ္ပါဒကဏ္ဍေ၊ ဆက်ဆံသောအကျိုးကို ပြီးစေ
တတ်သော အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ ဆက်ဆံသောအကျိုးကို ပြီးစေ
ကတ်သော အကြောင်း၏အဖြစ် တည်းဟူသော နိဿယ၊ အာရမ္မဏ အစရှိ
သောသတ္တိဖြင့်။ ဌိတဘာဝေါ၊ တည်သော အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။
သာမဂ္ဂိ၊ မည်၏။ ယေသံကေသဉ္စိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိကုန်သော။ (ထည့်)။
အနန္တကေသိ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသောအကျိုး၏အကြောင်းမဟုတ်ကုန်သော
သဒ္ဓ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ အစရှိသော များစွာသောအကြောင်းတို့၏။ သမော
ဓာနမတ္တိ၊ ပေါင်းခြင်းမျှသည်။ နသာမဂ္ဂိ၊ သာမဂ္ဂိ မမည်။

အနုသန္ဓေ။ ။နဟိ ဧကသ္မိံ အန္ဓေ စသော အန္ဓုပဗာကို ဖြေလိုရကား “နစ
အန္ဓာနံ” စသည်ကိုမိန့်။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ အန္ဓာနံ၊ သူကန်းတို့၏။ ဒဿနံနာမ၊ မြင်ခြင်းမည်သည်။
သာဓာရဏလံ၊ ဆက်ဆံသောအကျိုးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ကျမ်းတက်။ ။မြင်ခြင်းသည် သူကန်းတို့၏ ဆက်ဆံသော အကျိုးပဟုတ်သော
အဖြစ်ကို ဆရာအဘယ်ကြောင့် သိသနည်း စွမ်းရှိရကား “ကသ္မာ အန္ဓသတေ”
စသည်ကို မိန့်သော်။

ကသ္မာ၊ အကယ်ကြောင့်။ ဉာယတိ၊ သိအပ်သနည်းဟူမူ။ အန္ဓသတေ၊ သူကန်း
တရာသည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ တဿ၊ ထိုသူကန်းတရာ၏။ ဒဿနဿ၊
မြင်ခြင်း၏။ အဘာဝဇတာ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဉာယတိ၊ သိအပ်၏။ (ဤ၌
အသင့်ကို ပြလိုရကား “စက္ခာဒီနံ ပန” စသည်ကို မိန့်သော်။ ပန၊ အလျော်
ကိုဆိုအံ့။ စက္ခာဒီနံ၊ စက္ခုစသည်တို့၏။ တံဒဿနံ၊ ထိုမြင်ခြင်းသည်။ သာဓာ
ရဏဖလံ၊ ဆက်ဆံသောအကျိုးသည်။ ဟောတိ၊ ။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်
နည်းဟူမူကား။ တေသံ၊ ထိုစက္ခုအစရှိသည်တို့၏။ ဘာဝေ၊ ရှိသည်။ သတိ၊
ဖြစ်လတ်သော်။ ဘာဝတော၊ မြင်ခြင်းအစရှိသော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်တည်း။

ကျမ်းတက်။ ။မညီညွတ်ခြင်း၌ အကြောင်းမဟုတ်ကုန်သော တရားတို့၏လည်း
ညီညွတ်ခြင်း၌ အကြောင်းအဖြစ်ကို ယုတ္တိအားဖြင့် ပြီးစေအပ်သည် မဟုတ်
လော စွမ်းရှိရကား “အထာမဂ္ဂိယံ” စသည်ကို မိန့်သော်။

စ၊ ဆက်။ အသာမဂ္ဂိယံ၊ မညီမညွတ်ခြင်း၌။ အဟေတုနမ္ပိ၊ အကြောင်းမဟုတ်
ကုန်သော စက္ခုအစရှိသည် တို့၏လည်း။ သာမဂ္ဂိယံ၊ ။ ဟေတုဘာဝေါ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၃၇၇)

အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ သိဝိကုဗ္ဗယနာဒီသု၊ ထမ်းစင် ထမ်းခြင်း စသည် တို့၌။ (ထည့်)။ သိဒ္ဓေါ၊ လောက၏ မျက်မှောက်အားဖြင့် ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ နသ၊ ဓေတဗ္ဗော၊ တစုံတခုသော သာဓကအကြောင်းဖြင့် မပြီးစေအပ်ပြီ။ (တသ္မာ စသည်ကား ပါဌသေသ။ ပိသဒ္ဓေါ၊ အရုစိ သူစနတ္ထော၊ စသဒ္ဓေါ၊ ဝါကျာ ရမ္မော)။ သွာယံ သောအယံ ဟေတုဘာဝေါ၊ ကို။ အသာမဂ္ဂိယံ၌။ ဖလာ ဘာဝေနစ၊ အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ သာမဂ္ဂိယံ၌။ အဿဖလဿ၊ ထိုအကျိုး၏။ ဘာဝေနစ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဟိ-သစ္စ၊ ။ စက္ခာဒိနံ၊ တို့၏။ ဝေကလ္လေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ စက္ခာဝိညာ ဏာဒိနံ၊ တို့၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းသည်။ လောကဿ၊ ။ ဝါ၊ ။ ။ ပစ္စက္ခ သိဒ္ဓေါ၊ မျက်မှောက် အားဖြင့် ထင်ရှား၏။ အဝေကလ္လေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဘာဝေါ၊ ရှိခြင်းသည်။ လောကဿ၊ ။ ဝါ၊ ။ ။ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓေါ၊ ။ ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နသ၊ ဓေတဗ္ဗော၊ မပြီးစေအပ်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပရိဟာဓော၊ တည်း။ (နိဂုံးအုပ်လိုရကား “အယံတာဝ” စသည်ကို မိန့်သော်)။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ အယံအတ္ထော၊ များစွာသောအကြောင်းကြောင့် ဓမ္မတို့၏ ဖြစ်ခြင်း အစရှိသော ဤအနက်သည်။ သမဝါယသင်္ခါတေန၊ သမဝါယ အနက်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ သမဝါယအနက်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမ ယေန၊ သမယတ္ထသည်။ ဝါ၊ သမယသဒ္ဓါသည်။ ဒိပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ (တနည်း) သမယေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒိပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ။

ကျမ်းတက်။ ။ သမဝါယဟု ဆိုအပ်သော သမယသည် များစွာသောအကြောင်း ကြောင့် ဓမ္မတို့၏ဖြစ်ခြင်း အစရှိသော အနက်ထူးကို ပြသောဟု ဆို၏။ ခဏဟု ဆိုအပ်သော သမယသည် အဘယ်အနက် ပိသေသကို ပြသနည်း စုဒ္ဓိရကား ‘ယောပနေသ’ စသည်ကို မိန့်သော်။ (လိုရင်းကား ဝေမေတေသု အစရှိ သည်တည်း)။ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် ခဏဟု ဆိုအပ်သော သမယသည် ကုသိုလ်ဖြစ် ခြင်း၏ ဓုတ္တထင် အဖြစ်ကို ပြသောဟု ဆို၏။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဟူသည် အဘယ်နည်း စုဒ္ဓိရကား “သုဋ္ဌ၊ တရံ ကုသလံ ဓုတ္တထမေဝ” ကို မိန့်သော်။ ကုသိုလ်ကို အလွန်ရခဲစွာတည်း။ ဤသည်လျှင် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း ဖြစ်သိသော်။ ဆရာကုသိုလ်သည် အတိဓုတ္တထဖြစ်သောဟု ဆရာဆို၏။ အလုံးစုံသော ကုသိုလ်

(၅၈)

အဋ္ဌသာလီနိဒ္ဒါအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပင် အတိဒုလ္လဘဖြစ်သလော စုဒ္ဓါရကား 'လောကုတ္တရဓမ္မာနံ' စသည်ကို မိန့်သော်။ ဝါ ငရ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ အစရှိသော အက္ခဏတို့၌လည်း ကုသိုလ် ဖြစ်သည့်မဟုတ်လော စုဒ္ဓါရကား 'လောကုတ္တရဓမ္မာနံ' စသည်ကိုမိန့်သော်။ လောကုတ္တရာ တရားတို့အား ကျေးဇူးပြုသော ကုသိုလ်နှင့် ကျေးဇူးမပြုသော ကုသိုလ်သည် ကုသိုလ်၏ အဖြစ်ဖြင့် အတူတူမဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် ထိုကုသိုလ်သည် အတိဒုလ္လဘ ဖြစ်သနည်း စုဒ္ဓါရကား "ခဏာယတ္ထိ"ကို မိန့်သော်။

ခဏနှင့် စပ်သောကြောင့် အတိဒုလ္လဘဖြစ်သောဟု ဆရာဆို၏။ ခဏနှင့် စပ်လျှင် ပင် အဘယ်ကြောင့် အတိဒုလ္လဘဖြစ်သနည်း စုဒ္ဓါရကား 'ခဏဿ' စသည်ကို မိန့်သော်။

နဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ၏ အလွန်ရခဲသည်၏ အဖြစ်ကို ဆရာအဘယ် ကြောင့် သိသနည်း၊ ပစ္စက္ခပင် သိကောင်းအံ့လော စုဒ္ဓါရကား 'မနုဿတ္ထာဒိ နစ္စ၊ စသည်ကို မိန့်သော်။

မနုဿတ္ထ အစရှိသည်တို့၏လည်း ဒုလ္လဘအဖြစ်ကို သံယုတ္တနိကာယ်၌ ဟော တော်မူသောကြောင့် သိသည်ဖြစ်သော်။

အဘယ် ဥပမာတို့ဖြင့် ဟောသနည်း စုဒ္ဓါရကား 'ကာဏကစ္ဆပေါ ပမာဒိယိ' ကို မိန့်သော်။ (အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် ဝါ ဥပဗ္ဗ၊ ပမာ၊ သူစိဝိဗ္ဗ၊ ပမာကိုယူ)။

မနုဿတ္ထအစရှိသည်တို့၏ ဒုလ္လဘအဖြစ်ကို ဟောသောကြောင့် ခဏ၏ ဒုလ္လဘ အဖြစ်ကို သိသောဟု ဆို၏။ မနုဿတ္ထစသည်တို့၏ ဒုလ္လဘအဖြစ်ကိုသာ သိအပ် သည်ရှိသော် မနုဿတ္ထစသည်တို့၏ ဒုလ္လဘအဖြစ်ကိုသာ သိအပ်၏။ နဝမခဏ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ၏ ဒုလ္လဘအဖြစ်ကို မသိအပ်သည့်မဟုတ်လော စုဒ္ဓါရကား 'ယောပနေသ၊ ပ။ နတ္ထိ' ကို မိန့်သော်။

အကြင် နဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိ ခဏကို ခဏဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ထိုနဝမ ခဏ၊ စတုစက္က သမ္ပတ္တိ ခဏသည် မနုဿတ္ထ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ သဒ္ဓမ္ပဋိတိ အစရှိသော ခဏအစိတ်တို့၏ ညီညွတ်ခြင်းကို ကြည့်၍ မရှိသည်ဖြစ်သော်။ ခဏသာမဂ္ဂကို ကြည့်၍ ခဏမရှိ ဟူသောစကားသည် သင့်၏။ ထိုခဏသာမဂ္ဂသည်ပင် ထိုနဝမ ခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏတည်း။ ခဏသာမဂ္ဂမှတစ်ပါး နဝမခဏ၊ စတုစက္က သမ္ပတ္တိခဏမရှိ ဟူလို။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဋ္ဌယံ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။ အက္ခဏဏဟိ၊ ပစ္စန္ဒဇောအစ ရှိသော အက္ခဏတို့သည်။ ပရိဝဇ္ဇိတော၊ ကြည့်အပ်သော။ နဝမော၊ ကိုးခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ယောဓေ ဧသော ခဏောစ၊ အကြင် ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒခဏ ကို၎င်း။ (ပတိဂ္ဂပဒေသဝါသာဒိကော၌ စကို ဤမှာလည်း ယှဉ်)။ ပတိဂ္ဂပ ဒေသဝါသာဒိကော၊ ပတိဂ္ဂပဒေသဝါသ အစရှိသော။ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၃၈၉)

သင်္ခါတော၊ လေးပါးသော ဘမတ္တိစက် ဟု ဆိုအပ်သော။ ယောသော ခဏော၊ အကြင်ခဏကို၎င်း။ ဩကာသဋ္ဌေန၊ အခွင့်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ခဏော၊ ခဏဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကွစိ ပတိ ပဋိဿဟူသော သုတ်၏ ကိစ္စ “ကွစိတိ ကဿာ ပစ္စန္ဓိ မေသု ဇနပဒေသု ပတိလိယတိ၊ ပတိရူပဒေသဝါသောစ” ဟု လာရတား ပတိ ရူပ၌ ဒန္တဇတိသင့်သည်။ မုဒဇေဓိမသင့်၊ အလွယ်ဖြစ်လျက် သတိပျက်၍ မှားတတ် သောကြောင့် မှာလိုက်သည်။

သောခဏော၊ ထိုနဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏသည်။ မနုဿတ္တဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိအာဒိကံ၊ မနုဿတ္တ၊ ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ၊ သဒ္ဓမ္မဋ္ဌိတိ အစရှိသော။ ခဏ သာမဂ္ဂံ၊ အစိတ်ဖြစ်သောခဏတို့၏ညီညွတ်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြည်၍။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ “မနုဿတ္တာဒိနံ ခဏာဝယဝါနံ သာမဂ္ဂိ ခဏသာမဂ္ဂိ” ဤဒီကာ ပါ၌ဖြင့် ခဏာဝေသာမဂ္ဂိ ခဏသာမဂ္ဂိဟူသော ကမ္မဓာရဉ္စးသမာသိကို နစ် စေသည်။ ထိုကြောင့် ခဏသာမဂ္ဂိ သဒ္ဓါ ခဏအပေါင်းဟော၊ အစိတ်ဟော မဟုတ်။

စခေကံ။ မနုဿတ္တာဒိနံ၊ မနုဿတ္တ စသည်တို့၏။ ဒုလ္လဘဘာဝေါ၊ ရခဲသည်၏ အဖြစ်ကို။ ကာဏကစ္ဆပေါပမာဒိဟိ၊ လိပ်ကန်း ဥပမာအစရှိသည် တို့ဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ သံယုတ္တ နိကာယ်၌ ဟောတော်မူအပ်၏။ ခဏဿ၊ နဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ၏။ ဣတိတသ္မာ ဒုလ္လဘတ္တာ၊ ဤသို့ ရခဲသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ (တသ္မာနောင်၊ ဟိတ်ကိုဆောင်မူ၊ တူအောင်အနက်ကြံ)။ (တနည်း) ဣတိတသ္မာ၊ ဤသို့ မနုဿတ္တ စသည်တို့၏ ခဏအစိတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဒုလ္လဘ၌စပ်)။ ခဏဿ၊ အပေါင်းဖြစ်သော နဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ ၏။ ဒုလ္လဘတ္တာ၊ ရခဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သုဠုတရံ၊ ရခဲသောခဏထက် လွန်စွာ။ ခဏာယတ္တံ၊ ခဏနှင့်စပ်သော။ လောကုတ္တရမ္ပောနံ၊ လောကုတ္တရာ တရားတို့အား။ ဥပကာရဘူတံ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်။ ဒုလ္လဘမေဝ၊ ရခဲသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့သော မနုဿတ္တအစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ တေသု၊ ထိုသမဝါယ အစရှိသော ငါးပါးသော သမယတို့တွင်။ ခဏ သင်္ခါတော၊ ခဏဟု ဆိုအပ်သော။ သမယော၊ သမယတ္တသည်။ အတ္တနော၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော နဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ၏။ ဒုလ္လဘဘာယ၊ ရခဲ

(၃၉၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အတ္တနော ဒုလ္လဘဘာယ ကား ပါဌသေသ)။
 ကုသလပ္ပတ္တိယာ၏။ ဒုလ္လဘဘာဝံ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ (တနည်း) ခဏသင်္ခါ
 တော၊ ခဏအနက်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမယော၊ သမယသဒ္ဓါသည်။
 ဒုလ္လဘော၊ ရခဲသော။ ယသ္မိံ ခဏော၊ အကြင် နဝမဇာ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏ
 သည်။ သဘိ၊ သော်။ ဣတိဣမဿအတ္တဿ၊ ကို။ ဝိဘာဝနဝသေန၊ ထင်စွာ
 ပြသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ တဒါယတ္တာယ၊ ထိုခဏနှင့်စပ်သော။ (ယသ္မိံ ဒုလ္လဘော
 စသည်ကားပါဌသေသ)။ ကုသလပ္ပတ္တိယာ၊ ၏။ ဒုလ္လဘဘာဝံ ကို။ ဒီပေတိ၊
 ၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဒီပေန္တေန၊ ပြတတ်သော။ အနေ၊ ဤသမယသည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။
 အဓိဂတခဏာနံ၊ ရအပ်ပြီးသော ခဏရှိကုန်သည်။ သတံ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။
 ခဏာယတ္ထဿေဝ၊ ခဏနှင့်စပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ တဿကုသလဿ၊
 ထိုကုသိုလ်ကို။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤကား အဓိဂတခဏာနံဟု ရှိသောပါဌကိုမြင်၍ ပေးသောအနက်။
 ယောဇနာ၌ကား “အဓိဂတော ခဏော အဓိဂတခဏော၊ အဓိဂတခဏေန
 ဖာယတ္ထိ အဓိဂတခဏာယဋ္ဌံ” ဟုလာ၏။ ၎င်းအလိုအဓိဂတခဏာယတ္ထဿေဝ၊
 ရအပ်သောခဏနှင့် စပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်သောဟု ပေး၊ နှစ်ထွေပါဌတွင်
 ရှေ့ပါဌအနက် လျော်သည်။

အနန္တဉာဏေန၊ အပန်ပန် မဖြစ်စေသဖြင့်။ ဝါ၊ အားမထုတ်သဖြင့်။ မောဃ
 ခဏံ၊ အချည်းနှီးသောခဏကို။ ကုရုမာနာနံ၊ ပြုကုန်သသူတို့၏။ ပမာဒဝိဟာ
 ဝော၊ အမဲ့အလျော့နေခြင်းသည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဋိသေမိတော၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အယံအတ္ထော၊ ဤကုသိုလ်ဖြစ်ခြင်း၏ ဒုလ္လဘအဖြစ် အစရှိသော
 အနက်ထူးသည်။ ခဏသင်္ခါတေန၊ သော။ သမယေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဘဂဝ
 တာ၊ သည်။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ တေဿကုသလစိတ္တဿ၊ ၏။ ယောပဝတ္တိကာလောနာမ၊
 အကြင်ဖြစ်ရာကာလမည်သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ သောပဝတ္တိကာလော၊ ထိုကုသိုလ်
 စိတ်ဖြစ်ရာ ကာလသည်။ အတိပရိတ္တော၊ အလွန်နည်း၏။ စ၊ ဆက်။ အဿ
 ကုသလစိတ္တပဝတ္တိကာလဿ၊ ၏။ သာအတိပရိတ္တတာ၊ ကို။ (ဝေဒိတဗျာ၌
 စပ်)။ “ယထာစ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ခိယန္တိ” တိ၊ ဟူသော။ ဣမဿသုတ္တဿ၊ ဤ
 ဒဠေခနဂ္ဂဟသုတ်၏။ အဋ္ဌကထာစသေန၊ အဋ္ဌကထာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဒိ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၃၉၁)

တဗ္ဗာ၏။ ဘိက္ခဝေတို့။ ယထာစ၊ အကြင်အခြင်းအရာ ဖြင့်လည်း။ တဿ ပုရိသဿ၊ ထိုလျင်မြန်သောယောက်ျား၏။ ဇဝေါ၊ လျင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၏။ တတော၊ ထိုယောက်ျား လျင်ခြင်းထက်။ စန္ဒိမသုရိယာ၊ တို့သည်။ သီသတရာ၊ လျင်မြန်ကုန်၏။ ယထာစ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်လည်း။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ တို့၏။ ဇဝေါ၊ လျင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၏။ တတော၊ ထိုလနေတို့ လျင်မြန်ခြင်းထက်။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ တို့၏။ ပုရတော၊ ရွှေမှ။ ဓာဝန္တော၊ ပြေးကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ သီသတရာ၊ လျင်မြန်ကုန်၏။ ယထာစ၊ လည်း။ စန္ဒိမသုရိယာနံ၊ တို့၏။ ပုရတော၊ ရွှေမှ။ ယဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဓာဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တာသံ ဒေဝတာနံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ဇဝေါ၊ လျင်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တတော၊ ထိုနေ့လတို့၏ ရွှေမှပြေးသောနတ်တို့၏ လျင်ခြင်းထက်။ သီသတရာ၊ လျင်မြန်စွာ။ အာယုသင်္ခါရာ၊ အာယုသင်္ခါရတို့သည်။ ခိယန္တိ၊ ကုန်တတ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ဤပါဠိ၌ တဿကား ပသိဒ္ဓဝိသယဖြစ်၍ သိပြီး ထင်ရှားပြီးသော သူကို ရည်၍ဆိုသောပါဠိတည်း။ မထိ မထင်ရှားသေးသောသူအား ထင်ရှားစွာ ဖွင့်လို၍-

တဿပုရိသဿာတိ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ စတ္တာရော ဒဠ္ဇဓမ္မာဓနဂ္ဂဟာ သိက္ခိတာကတဟတ္ထာ ကတူပါသနာ စတုဒ္ဓိသာဌိတာ အဿ၊ အထပုရိသော အာဝစ္ဆေယျ အဟံ ဣမေထံ။ ပ။ ကတူပါသနာနံ ကဏ္ဍေ ခိတ္ထေခိတ္ထေ အပ္ပတိဋ္ဌိတေ ပထဝီယံဂဟေတွာ အာဟရိဿာမိတိ ဧဝံ ဝုတ္တဇဝနပုရိသဿ-ဟု ဣကော (၆၂-ဆ)၌ ဆိုသည်။

တဿပုရိသဿာတိ၊ ဟူသည်ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာမည်သည်ကား။ သိက္ခိတာ၊ ဆယ်နှစ် တဆယ်နှစ်နှစ်တို့ တိုင်တိုင် ဆရာအိမ်၌ သင်ပြီးသော အတတ်ရှိကုန်သော။ ကတဟတ္ထာ၊ လက်၌ ပြုအပ်ပြီးသော လေးအတတ်၌ လေ့ကျက်ပြီးသော ဝသီဘော်ရှိကုန်သော။ ကတူပါသနာ၊ မင်းမျိုးစသည်တို့၌ ပြုအပ်ပြီးသောအတတ်ရှိကုန်သော။ ဒဠ္ဇဓမ္မာ၊ ကျန်းခံသော လေးအတတ်ရှိကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော်။ ဓနဂ္ဂဟာ၊ လေးသမားကျော်တို့သည်။ ဧကသ္မိံ ယေဝပဒေသေ၊ တခုသောအရပ်၌သာလျှင်။ ထန္တံဝါ၊ တိုင်မူလည်းဖြစ်စေ။ ရုက္ခံဝါ၊ သစ်ပင်မူလည်းဖြစ်စေ။ ယံကိစ္ဆိကေယေဝ၊ အမှတ်မရှိ တခုခုကိုသာလျှင်။ နိဿာယ၊ ၍။ (ဧကသ္မိံ ယေဝစသည်ကား ပါဌသေသ)။ စတုဒ္ဓိသာ စတုဒ္ဓိသာဘိမုခါ၊ အရပ်လေးမျက်နှာသို့ ရှေးရှု၊ ဌိတာ၊ ကုန်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ပုရိသော၊ လျင်မြန်သော ယောက်ျားတယောက်သည်။ အဟံ၊ သည်။ သိက္ခိတာနံ၊ ကုန်သော။ ကတဟတ္ထာနံ၊ ကုန်သော။ ကတူပါသနာနံ၊ ကုန်သော။ ဒဠ္ဇဓန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေထံ၊

(၉၉)

အဋ္ဌကထာနိကာယ

ဓနုဂ္ဂဟာနံ၊ ဤလေးသမားကျော်တို့၏၊ ဝိတ္ထေမိတ္ထေ၊ ပစ်တိုင်းပစ်တိုင်း ကုန်
သော၊ ကဏှေ၊ မြားတို့ကို၊ ပထဝိယံ၊ မြေ၌၊ မြေ့သို၊ အပွတ်ငြိတေ၊ မတည်ကုန်
မိလ္လှမ်း၊ ဝါ၊ မကျကုန်မိလ္လှမ်း၊ အာဟရိယာမိ၊ အံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့သံပဟုံးရုံး
သက်မဲ့ကျုံး၍၊ အာဂစ္ဆေယျ၊ လာရာ၏၊ ဣတိဝေ၊ သို၊ ဝုတ္တဇဝနပုရိသဿ၊
ဟောတော်မူအပ်သော ထွင်မြန်သော ယောကျ်ား၏။

ဤယောကျ်ား အခြားမဟုတ် ဘုရားလောင်း ဇဝနဟင်္သာမင်းဟု အနုဆို၏။
ဓဉ္ဇဓနုနာမ၊ ဒွိသဟဿတ္ထာမံ၊ ဝုစ္စတိ၊ ဒွိသဟဿတ္ထာမန္တိ၊ ယဿ အာရောပိ
တဿ ဇိယာဗန္ဓော လောဟသီသာဒိနံ၊ ဘာဓော ဓဏှေ ဂဟေတွာ ယာဝ
ကဏ္ဍပမာကာ ဥက္ခိတ္တဿ၊ ပထဝိတော မုစ္စတိ။ ။အနု-၆၉-သ။

အနု၏။ ။ဒွိသဟဿတ္ထာမံ၊ ပိုက်နှစ်ထောင်ကိုဆောင်နိုင်သော အစွမ်းရှိသော
လေးကိုး၊ ဓဉ္ဇဓနုနာမ၊ ဒိုင်မာကျန်းခုံသော လေးမည်၏ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ၊ ၏။
အာရောပိတဿ၊ တင်ပြီးထသော၊ ယဿဓနုနော၊ အကြင်လေး၏၊ ဇိယာ
ဗန္ဓေါ၊ သို့၊ အလယ်၌ဖွဲ့သော၊ လောဟသီသာဒိနံသာဓော၊ မကြးခုံလောက်
အာရှိသောဝန်သည်။ ဓဏှေ၊ လေးရိုး၌၊ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍၊ ယာဝကဏ္ဍပ
မာကာ၊ မြားနှင့်အမျှ၊ မြားမြိုင်အောင်၊ ဥက္ခိတ္တဿ၊ ချီစဉ်၊ ပထဝိတော၊
မြေမှ၊ မုစ္စတိ၊ လွှတ်၏။ တံဓနု၊ ထိုထေးကို၊ ဒွိသဟဿတ္ထာမန္တိ၊ ဒွိသဟဿတ္ထာ
မဟူ၍လည်း၊ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။

အနုသဓမ္မ။ ။ဆရာကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သောကာယ၏ နည်းသည်၏ အဖြစ်ကို ဓဉ္ဇ
ဓနုဂ္ဂဟသုတ်အဋ္ဌကထာ၏အစွမ်းဖြင့် ထိအပ်သောဟု ဆို၏။ အဆိုလျှင် ထို
သုတ်၏ အဋ္ဌကထာ၌ ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်သော ကာလ၏ နည်းသော အဖြစ်ကို
ဆိုအပ်သနည်း စုန်ရှိရကား “တကြဟိ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ-သစ္စံ၏။ တကြ၊ ထိုဓဉ္ဇဓနုဂ္ဂဟသုတ် အဋ္ဌကထာ၌။ ယာဝ၊ အကြင်မျှ
လောက်သော ကာလပတ်လုံး။ ပဋ္ဌပုပ္ဖံ၊ မိမိကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။ ဂ္ဂဟံ၊ သည်။
တိဋ္ဌတိ၏။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ သောဋ္ဌသမိတ္တာနိ၊
တို့သည်။ ဥပဇ္ဇိတွာ၊ ကုန်၍။ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ ပျက်ကုန်၏။ တာဝတတ္ထကော၊ ထိုမျှ
လောက်ရှိသော။ ဂ္ဂဟဇိဝိတိန္ဒြိယဿ၊ ၏။ ပရိတ္တကော၊ သော။ ကာလော၊
ကို။ ဝုတ္တော၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။တာဝ ပရိတ္တကောဇထိ ဝမနသာဒါနံ ဒေဝပုတ္တာနံ ဟေဗျ။ ပရိယာ
ယေန ပဒိုမံခံ ဓာဝန္တာနံ သိရထိ ပါဒေစ ဗန္ဓုရုဓာရာ သန္တိပါတတော ပရိတ္တ
တရာ ကာလော။ ။ဒီဏံ ၆၂-သ။

အနုသဓမ္မ။ ။ထိုစိတ္တက္ခယရှိသော ရုပ်ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ ပရိတ္တကာလကို ဆိုသဖြင့်
အသယ်ဂုဏ်ရှိသနည်း စုန်ရှိရကား “ဣတိ”စသည်ကို မိန့်သော်။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၃၉၃)

ဣတိဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ တေသံစိတ္တာနံ၊ တို့၏။ ကာလပရိတ္တတာယ၊ ကာလ
 နည်းသည်၏ အဖြစ်၌။ ဥပခာပိ၊ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တေနေဝ၊ ထိုသို့
 ဥပမာမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လျှင်။ ယာဝဦးပ၊ စိတ္တ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝါ၊
 သည်။ အာဟ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေလောက်။ ဣဒံစိတ္တံ၊
 ဤစိတ်သည်။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ လျင်သောအပြန်ရှိ၏။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။
 တဿ စိတ္တဿ၊ ၏။ လဟုပရိဝတ္တတာယ၊ လျင်သောအပြန် ရှိသည်၏ အဖြစ်၌။
 ဥပခာပိ၊ သည်လည်း။ ယာဝ-အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ နသုကရာ၊ မလွယ်။
 ဖုဗ္ဗန္တိ။ ။ ယောဇနာ၌ကား “ဣဒံ အယံ ဥပခာပိ ယာဝစ နသုကရာ အတိ
 ဝိယနသုကရာ ယာဝ ဧကန္တေန ယဟုပရိဝတ္တစိတ္တံ” ဟု လာ၏။

ဝေ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကေသုသမယေသု၊ ကျိတွင်။ ကာလသင်္ခါတော၊
 ကာလအနက်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမယော၊ သမယသည်။ စိတ္တပရိစ္ဆိန္နော၊
 စိတ်သည် ပိုင်းခြားအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝုစ္စမာနော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ တေ
 နေဝ ပရိစ္ဆေဒက စိတ္တေန၊ ထိုပိုင်းခြားကြောင်း ဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။
 ဝေ၊ ဤသို့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ပရိတ္တော၊ နည်းသည်။ အမိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။
 (ပါဌသေသ) ကုသလစိတ္တဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိကာလဿ၊ ဖြစ်ရာကာလဟု ဆိုအပ်
 သော။ အတ္တနော၊ (ထည့်)။ မိမိ၏။ အတိပရိတ္တတံ၊ အလွန် နည်းသည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ အတ္တနော၊ မိမိဟု ဆိုအပ်သော ကုသိုလ်ဖြစ်ရာ
 ကာလ၏။ အတိပရိတ္တတာယ၊ အလွန် နည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ထည့်
 ဟိတ်ခတ်)။ (တနည်း) ကာလသင်္ခါတော၊ သော။ သမယော၊ သည်။
 အဟံ၊ သည်။ ပရိတ္တော၊ သည်။ အမိယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ သဗ္ဗော၊
 သော။ ကုသလစိတ္တပွဲဝတ္တိကာလော၊ သည်။ ပရိတ္တော၊ သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ (ပါဌသေသ)။ ကုသလစိတ္တဿ၊ ကုန်အောင်စုံသော ကုသိုလ်
 စိတ်၏။ ပဝတ္တိကာလဿ၊ ၏။ အတိပရိတ္တတံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။

ဖုဗ္ဗန္တိ။ ။ ကုသလစိတ္တပွဲဝတ္တိကာလဿ ဟု သမာသ်လည်းရှိ၏။ ဤနှစ်ပိကပ်
 ကား အတ္တဒီပနာဘျိ။

(တနည်း) ကာလသင်္ခါတော၊ ကာလအနက် ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။
 သမယော၊ သမယသဒ္ဓါသည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အတ္တဘူတဿ၊ အနက်ဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ ကာလဿ၊ ၏။ အတိပရိတ္တတာယ၊ အလွန်နည်းသည်၏ အဖြစ်

ပထမတွဲ - ၅၅၀

ကြောင့်။ ကုသလစိတ္တဿ၊ ဧ။ ပဝတ္တိကာလဿ၊ ဧ။ အတိပရိတ္တတံ၊ ကိ။
 ဒီပေတိ၊ ဧ။ (တနည်း) ကာလသင်္ခါတော၊ သော။ သမယော၊ သမယသဒ္ဓါ
 ဣတ္ထိ။ အတိပရိတ္တော၊ အလွန် နည်းစွာသော။ ယသ္မိံကာလေ၊ အကြင်
 ကာလ၌။ ဣတိတေဿ အတ္တဿ၊ ဤသို့သော အနက်ကို။ ဉပနဝသေန၊
 သီစေသည်၏ အစမ်းဖြင့်။ မမာငါ၏။ အတ္တသင်္ခါတော၊ သော။ ကာလော၊
 စုဉ်။ ပရိတ္တောယထာ၊ သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ သဗ္ဗော၊ သော။ ကုသလ
 စိတ္တပဝတ္တိကာလော၊ သည်။ ပရိတ္တော၊ သည်။ အာသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 သဗ္ဗဿ၊ သော။ (ပါဌသေသ)။ ကုသလစိတ္တဿ၊ ဧ။ ပဝတ္တိကာလဿ၊ ဧ။
 အတိပရိတ္တတံ၊ ကိ။ ဒီပေတိ၊ ဧ။ (ဤသို့ ပါဌသေသစွက်၍ ထင်အောင်
 ယောဇနာမှ အဓိပ္ပာယ်ပါသည်။) ဝေသ္မိံ။ ဒီပေန္တေန၊ သော။ အနေန၊ သည်။
 ဝါ၊ ဖြင့်။ အတိပရိတ္တကာလတာယ၊ အလွန် နည်းသည်ထက် နည်းသော ကာလ
 ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇုလတောဘာသေန၊ လျှပ်စစ် နွယ်ရောင်ဖြင့်။
 မုတ္တာဂုဏ်ဝိယ၊ ပုလဲလုံးကို သိ၏သို့။ ဣဒံစိတ္တံ၊ သည်။ ဒုပ္ပဋိဝိဇ္ဇံ၊ ထိုးထွင်း၍
 သိခြင်းငှာခဲယဉ်း၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့သိခြင်းငှာ ခဲယဉ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 တေဿစိတ္တဿ၊ ထိုသိခြင်းငှာခဲယဉ်းသော စိတ်ကို။ ပဋိဝေဓေ၊ ထိုးထွင်း၍
 သိခြင်း၌။ မဟာ၊ သည်းစွာသော။ ဉဿာဟောစ၊ အားထုတ်ခြင်းကို၎င်း။
 အာစရေစ၊ ရှိသေခြင်းကို၎င်း။ ကတ္တဗ္ဗော၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝတာ၊
 သည်။ ဩဝါဒေါ၊ အဆုံးအမကို။ ဒိန္နော၊ ပေးအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။
 (ဘဂဝတာကား ကတ္တားဘို့ ထည့်သည်)။ ကာလသင်္ခါတေန၊ သော။ သမ
 ယေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ အယံအတ္တော၊ ဤကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်ရာ ကာလ၏အလွန်
 နည်းသည်၏အဖြစ် အစရှိသော အနက်သည်။ (ပကတိ)။ ဘဂဝတော၊ သည်။
 ဒီပိတော၊ သည်။ (ဝိကတိ)။ ဟောတိ၊ ဧ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သမ္မဟသင်္ခါတော၊ သမ္မဟအနက်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်
 သော။ သမယော၊ သမယသည်။ သယံ၊ မိမိ၏။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။ သမ္မဟံ
 ဘာဝတော၊ အပေါင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဟိတ်ထည့်)။ အနေကေသံ၊
 များစွာသော တရားတို့၏။ သဟုပ္ပတ္တိံ၊ တကွဖြစ်ခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။
 (တနည်း)။ သမ္မဟသင်္ခါတော၊ သော။ သမယော၊ သမယသဒ္ဓါသည်။ ယသ္မိံ
 ဓမ္မသမ္ပဟေ၊ အကြင်တရားအပေါင်း၌။ ဣတိတေဿအတ္တဿ၊ ကိ။ ဉပန

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၃၉၅)

ဝသေန၊ ဖြင့်။ အနေကေသံ၊ တို့၏။ သဟုပ္ပတ္တိံ၊ ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ ဟိယသ္မာ၊
ကြောင့်။ ဖဿာဒိနံ၊ ဖဿအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပုဉ္ဇော၊ အစုကို။
သမူဟောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တသ္မိံ၊ လိုဖဿအစရှိသော
တရားအပေါင်း၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ တေဟိဓမ္မေဟိ၊ ထို
ဖဿအစရှိသော တရားတို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနေ
ကေသံ၊ တို့၏။ သဟုပ္ပတ္တိံ၊ ကို။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေံ၊ သို့။ ဒီပေန္တေန၊
သော။ အနေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပကတိဝါဒိနံ၊ ပကတိဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။
မတေ၊ အယူ၌။ မဟတော၊ များစွာသော အကျိုးဖြစ်သော။ ဧကဿ၊ တခု
သောဓမ္မ၏။ ဥပ္ပတ္တိဝိယ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့၎င်း။ အနုဝါဒိနံ၊ အနုဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။
မတေ၊ ၌။ ဒွိအနုကဿ၊ နှစ်ပါးသော အနုရှိသော အကျိုးဖြစ်သော။ ဧကဿ၊
တခုသောဓမ္မ၏။ ဥပ္ပတ္တိဝိယစ၊ ဖြစ်ခြင်းကဲ့သို့၎င်း။ ဧကဿေဝ၊ တခုသာလျှင်
ဖြစ်သော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဥပ္ပတ္တိံ၊ သည်။ ပဋိသေမိတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅၀၀။ “ပကတိဝါဒိနံ မဟတောဝိယ အနုဝါဒိနံ ဒွိအနုကဿဝိယ
ဧကဿေဝ” ဟူသောဋီကာကို မြော်၍ ပါဠိသေသ ဖော်လိုက်သည်။ ပကတိ
ဝါဒီ၊ အနုဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အကျယ်သည်ကား သဗ္ဗော၌ ထင်စွာဖြစ်လတုံ
ဖြစ်၍ ဤ၌ကြာလေအံ့စိုး၍ မဆိုသည်။

သမူဟသင်္ခါတေန၊ သော။ သမယေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ အယံအတ္ထော၊ ဤ
များစွာသောတရားတို့၏ တကွဖြစ်ခြင်းစသောအနက်ကို။ ဘဂဝတော၊ သည်။
ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ ဟေတုသင်္ခါတော၊ ဟေတုအနက်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။
သမယော၊ သည်။ အတ္တနိ၊ အကြောင်းဟုဆိုအပ်သော မိမိသည်။ သတိဝေ၊
ရှိသော်သာလျှင်။ အတ္တနော၊ အကြောင်းဟု ဆိုအပ်သောမိမိ၏။ ဖလာနံ၊
အကျိုးတရားတို့၏။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ဟိတ်ထည့်)။ ဓမ္မာနံ၊
တို့၏။ ပရာယတ္တဝုတ္တိတံ၊ ပြဇာန်းသော အကြောင်းနှင့် စပ်သည်၏ အစွမ်း
ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၏။ (တနည်း)။ ဟေတုသင်္ခါ
တော၊ ဟေတုအနက်ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ သမယော၊ သမယသဒ္ဓါသည်။
ဟေတုမ္ပိ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဣတိတေဿအတ္တဿ၊ ဤသို့သောအနက်ကို။
ဥပနဝသေန၊ သိစေသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ တဒဓိနာနံ၊ ထိုအကြောင်းနှင့်

(၃၉၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

စပ်ကုန်သော။ ကုသလဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပရာယတ္တဝုတ္တိတံ၊ ပြခန်းသော အကြောင်းနှင့်စပ်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒီပေတီ၏။

စောဒနာနုသန္ဓေ။ ။ ဆရာ ဟေတု ဟုဆိုအပ်သော သမယသည် ပရာယတ္တဝုတ္တိ အဖြစ်ကို ပြသောဟုဆို၏။ ဟေတုဟုဆိုအပ်သော သမယသည် အကြောင်း အနက်ကိုသာ ပြတတ်သည်မဟုတ်လော၊ အသယ်ကြောင့် ပရာယတ္တဝုတ္တိအဖြစ် ကိုပြသနည်း စုဒ္ဓိကား “ဟေတုမိသတိ ပဝတ္တိတော” စသည်ကို မိန့်သော်။ ဟေတုမိသတိဟု ဆရာ အသယ်ကြောင့် ဆိုသနည်း၊ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၌ ယသ္မိံ သမယေသာ ရှိသည်မဟုတ်လော စုဒ္ဓိရကား “ယသ္မိံ သမယေတိတိ ပဒဿ။ ပ။ တသ္မာ” ကို မိန့်သော်။

ဟိ ချဲ့စား။ “ယသ္မိံ သမယေ” တိပဒဿ၊ သမယေဟူသောပုဒ်၏။ ယသ္မာ၊ အကြွန်ကြောင့်။ ယမိဟေတုမိ၊ အကြင်ယောနိသောမနသိကာရ အစရှိသော ပြခန်းသော အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣဒံစိတ္တံ၊ ဤမဟာကုသိုလ် စိတ်သည်။ (ဣဒံကားသေသ)။ ဥပ္ပန္နံ၊ ခဏတ္တယသို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ် ၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဟေတုမိ၊ ယောနိသော မနသိကာရ ပြခန်းသော အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဓမ္မာနံ၊ ဖဿစသော တရားတို့၏။ ပဝတ္တိ တော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပရာယတ္တဝုတ္တိတော၊ ပြခန်းသော အကြောင်းနှင့် စပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဒီပိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဝေဒိပေန္တေန၊ သော။ အနေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ ဖဿစသောတရားတို့၏။ သဝသဝတ္တိတာဘိမာနေော၊ မိမိအလိုသို့ လိုက်သည်၏အဖြစ်၌ အလွန်မာန်မူသသူသည်။ ဝါ၊ အလွန်မှတ်မှားသသူ သည်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပရိသေမိတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝေနတ္ထ။ ။ အတ္ထနော ဝသေ ဝတ္ထန္တိတိ သဝသဝတ္တိနေော၊ သ ဝသဝတ္တိနိ တာဝေါ သ ဝသဝတ္တိတာ၊ သ ဝသဝတ္တိတာယ အဘိမာနံ မညနံ ယထာ ပုဂ္ဂလဿ သော သဝသဝတ္တိတာဘိမာနေော။ ။ ယောနော-ဂဝ-ထု။ ထတလုံး ကျတတ်သည်။

ဟေတုသင်္ခါတေန၊ ဇံသာ။ သမယေန၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ အုမံအတ္ထော၊ ဤသို့ ပရာယတ္တဝုတ္တိအဖြစ် အစရှိသောအနက်ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒီပိ တော၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၃၉၇)

တတ္ထ၊ ထိုသမဝါယစသော ငါးပါးသော သမယတို့တွင်။ (ကာလသင်္ခါ
 တဿ သမယဿစသော အစိတ်၌စပ်)။ ယသ္မိံ သမယေတိပဒဿါ၏။ ကာလ
 သင်္ခါတဿ၊ သော။ သမယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယသ္မိံ ကာလေ၊ အကြင်
 အလွန်နည်းစွာသော ကာလ၌။ ကာမာဝစရံ၊ သော။ ကုသလစိတ္တံ၊ သည်။
 ဥပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုစိတ်ဖြစ်သော ကာလ၌။
 ဖဿော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ကာမာ
 ဝစရံ စသည်ကား သိသာအောင် ပါဌသေသ ထည့်သည်)။ သမူဟသင်္ခါ
 တဿ၊ သမူဟဟု ဆိုအပ်သော။ သမယဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယသ္မိံ သမူဟေ၊
 အကြင်ဖဿစသော တရားအပေါင်း၌။ ကာမာဝစရံ၊ သော။ ပ။ ဟောတိ၊ ၏။
 တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုစိတ်ဖြစ်ရာ ဖဿစသော တရားအပေါင်း၌။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ခဏဿ ဝါယဟေတု သင်္ခါ ဇာနံ၊ ဟု ဆိုအပ်
 ကုန်သော။ သမယာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယသ္မိံ ခဏေ၊ အကြင်ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ
 နဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏသည်။ သတိ၊ သော်။ ပ။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထို
 ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒနဝမခဏ၊ စတုစက္ကသမ္ပတ္တိခဏသည်။ သတိ၊ သော်။ ယာယသာမဂ္ဂိ
 ယာ၊ အကြင်စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ၊ အလင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော
 အကြောင်း၏ ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ပ။ တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုစက္ခု
 ပသာဒ၊ ရူပါရုံ၊ အလင်း၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်း၏
 ညီညွတ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ပ။ ယမိဟေတုမိ၊ အကြင် ယောနိသော
 မနသိကာရ စသော ပြဇာန်းသော အကြောင်းသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။
 ကာမာဝစရံ၊ သော။ ကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 တသ္မိံ သမယေ၊ ထိုသို့ ယောနိသောမနသိကာရ စသော ပြဇာန်းသော
 အကြောင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဖဿာဒယောပိ၊ ဖဿအစရှိသော တရား
 တို့သည်လည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ ခဏတ္တယသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ထင်ရှား
 ကုန်၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကာလသင်္ခါ
 တော၊ သော။ သမယော၊ စသည်၎င်း။ သမူဟသင်္ခါတော၊ သော။ သမယော၊ စ
 သည်၎င်း။ တတ္ထတသ္မိံ အဘိဓမ္မေ ၌။ ဝုတ္တဓမ္မာနံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော
 တရားတို့၏။ အဓိကရဏံ၊ အာဓာရ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ တဿွာ၊ ကြောင့်။
 ဧတ္ထတေသ္မိံ ကာလသမူဟ သင်္ခါတေသမယေ၊ ဤကာလသမူဟဟု ဆိုအပ်

(၃၉၈)

အဋ္ဌသလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သောသမယကို။ ဂဟိတော ယူအပ်သည်ရှိသော်။ အဓိကရဏဝသေန၊ ဘာ
ဓာရ၏စွမ်းဖြင့်။ ဘုမ္မံ သတ္တမိဝိဘတ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ခဏသမဝါယ
ဟေတုသင်္ခါတဿ၊ ဟု ဆိုအပ်သော။ သမယဿ၊ ၏။ ဘာဝေန၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ခြင်းဖြင့်။ တေသံ၊ ထိုဖဿအစရှိသော တရားတို့၏။ ဘာဝေါ၊ ထင်ရှား
ဖြစ်ခြင်းကို။ လက္ခိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိတဿ၊ ထိုကြောင့်။ ဣ၊ ဤခဏ
သမဝါယဟေတုဟု ဆိုအပ်သော သမယကို။ ဂဟိတော၊ ရှိသော်။ ဘာဝေန
ဘာဝလက္ခဏဝသေန၊ ကြိယာတပါးဖြင့် ကြိယာတပါးကို မှတ်သည်၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဘုမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဣတ္ထာတိ ကာလသမူဟသင်္ခါတေ သမယေ ဂဟိတေတိ အဏ္ဍော။ ။
ဒီကာ-၆၇-ဆ။

ကာလသမူဟ နှစ်ပါးတို့တွင် သမူဟ၏ အစိတ်ဖြစ်သောတရားတို့၏ တည်ရာ
ဖြစ်သောကြောင့် သမူဟဟု ဆိုအပ်သော သမယကို အဓိကရဏဟု ဆိုခြင်းသည်
သင့်၏။ ကာလသည်ကား ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိ၊ ဝေါဟာရမျှသာ
ဖြစ်သောကြောင့် အဓိကရဏဟု ဆိုခြင်းသည် မသင့်ဟု စောဒနာမူ....

ကာလောပိ ဟိ စိတ္တပရိစ္ဆိန္ဒော သဘာဝတော အဝိဇ္ဇမာနောပိ အာဇာရ
ဘာဝေနော သညာတော အဓိကရဏန္တိ ဝုတ္တော၊ တံ ခဏပွဝတ္ထာနံ တတော
ပုဗ္ဗေ ပရတောစ အသာဝေါ ဤဒီကာ (၆၇-ဆ) ဖြင့် ချေ။

အနက်။ ။ဟိယုတ္တံ၊ သင့်စွ။ စိတ္တပရိစ္ဆိန္ဒော၊ စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော။ ကာ
လောပိ၊ ကိုယ်လည်း။ သဘာဝတော၊ ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇမာနောပိ၊
ထင်ရှားမရှိသော်လည်း။ အာဇာရဘာဝေနော၊ အဘိဓမ္မာ၌ ဟောတော်မူအပ်
သောတရားတို့၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်လျှင်။ သညာတော သညာတတ္တာ၊
ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိကရဏန္တိ၊ အဓိကရဏဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။
ကသ္မိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားမရှိသော်လျှင် အဘယ်ကြောင့် အာဇာရအဖြစ်
ဖြင့် ထင်ရှားသနည်းဟူမူ။ တံ ခဏပွဝတ္ထာနံ၊ ထိုစိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော
ကာလ၌ဖြစ်သော တရားတို့၏။ တတော၊ ထိုစိတ်ဖြစ်သော ကာလမှ။ ပုဗ္ဗေ၊
ရှေးအပို၌၎င်း။ ပရတောစ၊ နောက်အပို၌၎င်း။ အသာဝေါ၊ မရှိသောကြောင့်။
သညာတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှား မရှိသော်လည်း အာဇာရ
အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သတည်း။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဓိကရ
ဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။

ထာဝေါပဒဏ္ဍော သတ္ထာယ၊ ဓမ္မိပ္ပါယ ကြိယာယုစ။
ထဘာဝတ္ထိံ စ လိလာယံ၊ ပုရိထိတ္ထိန္ဒြိယေယုစ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရက္ခသလပဒ

ဟု လာရကား ဆာဝဟူသည်အထယ်နည်း၊ ဆာဒ္ဓဝနဆာဝ ထက္ခဏာဟူသည် အထယ်ပြုယုဂ်ကဲ့သို့နည်း စောဒနာမူ....

ဘာဝေါတိ ကိရိယာ၊ ကိရိယာယ ကိရိယန္တရလက္ခဏံ ဆာဝေန ဆာဝလက္ခဏံ၊ ယထာ ဂါဝိသု ဒုပ္ပမာနာသု ဂတော၊ ဒုဒ္ဓါသု အာဂတောတိ ဒေါဟန ကိရိယာယ ဂမနကိရိယာယလက္ခဏံ ဟောတိ ဧဝံ-ဟူသောဒီကာ(၆၃-ဆ)ဖြင့်ချေ။ ယဒိ ကိရိယာယ ကိရိယန္တရလက္ခဏံ ဆာဝေနဆာဝလက္ခဏံ၊ ကာပနေတ္ထ လက္ခဏကိရိယာတိ-ဟု စောဒနာတက်ဖွယ်ရှိပြန်သောကြောင့်-

ဣဟာပိ ယသ္မိံ သမယေတိစ ဝုတ္တေ သတိတိ အယမတ္ထော ဝိညာယမာနောဝေ ဟောတိ၊ အညကိရိယာ သမ္ပန္နာဆာဝေန ပဒတ္တဿ သတ္တာပိရဟာဘာဝတော တိ၊ သမယဿ သတ္တာကိရိယာယ စိတ္တုပ္ပါဒကိရိယာ ဖဿာဒိဘဝနကိရိယာစ ထက္ခိယတိတိ ဥဿယတ္ထ သမယသဒ္ဓေ ဘုမ္မိန်ဒေသော ကတော လက္ခဏဘူတ ဆာဝ ယုတ္ထောတိ-ဟု ဒီကာ ဆရာ ဖြေသတည်း။

ဘာဝေါတိ၊ ဘာဝေါဟူသည်ကား။ ကိရိယာ၊ သမယ၏ သတ္တာ ကြိယာတည်း။ ကိရိယာယ၊ သမယ၏ သတ္တာကြိယာဖြင့်၊ ကိရိယန္တရလက္ခဏံ၊ တပါးသောစိတ်၏ ဥပ္ပါဒကြိယာ ဖဿစသည်တို့၏ ဘဝနကြိယာကို မှတ်ခြင်းသည်။ ဆာဝေန ဆာဝလက္ခဏံ၊ ကြိယာတပါးဖြင့် ကြိယာတပါးကို မှတ်ခြင်းမည်၏။

ယသ္မိံ သမယေတိ၌ သမယ၏ ထင်ရှားရှိခြင်းဟု ဆိုအပ်သော သတ္တကြိယာဖြင့် စိတ္တိ ဥပ္ပန္နံ ဟူသောပုဒ်၌ စိတ်၏ဖြစ်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော စိတ္တုပ္ပါဒကြိယာကို မှတ်သည်။

ဂါဝိထုန္နာမထိုကို။ ဒုပ္ပမာနာသု၊ နိ ညှစ်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဒေဝဒတ္တော၊ ဒေဝဒတ်သည်။ ဂတော၊ ဤ။ ဂါဝိသု၊ ထိုကို။ ဒုဒ္ဓါသု၊ နိ ညှစ်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဒေဝဒတ္တော၊ သည်။ အာဂတော၊ ဤ။ ဣတိတ္ထေ၌။ ဒေါဟနကိရိယာယ၊ နိ ညှစ်ခြင်းကြိယာဖြင့်။ ဂမနကိရိယာယ၊ ဒေဝဒတ်၏ သွားခြင်းကြိယာကို။ ထက္ခဏံ၊ မှတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိယထာ၊ ဖြစ်၏သို့။ (ဒေါဟနကိရိယာယ ကတ္ထုဘူတာယ ကရဏဘူတာယဝါ-ယောဇနာလာရကား ဒေါဟနကိရိယာယ၌ ယကို မသိမ်းသင့်)။ ဧဝံတထာ တူ၊ ဣဟာပိ၊ ဤယသ္မိံ သမယေ အစရှိသော စကား၌လည်း။ ယသ္မိံ သမယေတိစ၊ ယသ္မိံ သမယေဟူသောစကားကိုလည်း။ (စသဒ္ဓေနတသ္မိံ သမယေတိ အတ္ထံသမုဒ္ဓေတိ)ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ သတိတိအယံအတ္ထော၊ ရှိသော်ဟူသော ဤသတ္တာကြိယာအနက်သည်။ အညကိရိယာသမ္ပန္နာ ဆာဝေန၊ သတိမှတပါးသောကြိယာနှင့် စပ်ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဒတ္တဿ၊ သမယအစရှိသော ပုဒ်အနက်၏။ သတ္တာပိရဟာဘာဝတော၊ ဘူ၊ ဟု၊ သတ္တာယံ ဟုစာတ်ကျမ်းလာသောကြောင့် သတ္တဟူသော ဘဝနကိရိယာနှင့် မကင်းသည် ၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညာယမာနာဝေ၊ သိအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ

၁။ မူလဒီကာ ၆၃-ဆ။

(၄၀၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တက္ခရာ၊ ဤသတိဟူသော ဘဝနကြိယာအနက်၏ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
ထမယထာ၊ သမယ၏။ သတ္တာကိရိယာယ၊ သတ္တာကြိယာဖြင့်။ စိတ္တုပ္ပါဒ ကိရိ
ယာစ၊ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ၌ စိတ်၏ ဥပ္ပဇ္ဇနကြိယာကို၎င်း။ ဖဿာဗိတဝန ကိရိ
ယာစ၊ ဖဿော ဟောတိ ဝေဒနာ ဟောတိ အစရှိသည်တို့၌ ဖဿစသည်တို့၏
ဘဝနကြိယာကို၎င်း။ လက္ခိယတိ၊ မှတ်အပ်၏။ ဣတိတက္ခရာ၊ ထိုသို့ သတ္တာကြိ
ယာဖြင့် စိတ္တုပ္ပါဒ ကြိယာစသည်တို့၏ မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥတ
မာတ္တ၊ ယသ္မိံ သမယေ၊ တသ္မိံ သမယေဟူသော နှစ်ပါးစုံ၌ သမယသဋ္ဌေ၊
သမယသဋ္ဌါ၌။ ယက္ခရာ၊ ကြောင့်။ သမယသဋ္ဌေ၊ သည်။ လက္ခဏဘူတဗာဝ
ယုတ္တော၊ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော သတိကြိယာနှင့် ဟူ၍သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဣတိတက္ခရာ၊ ထိုသို့ သမယသဋ္ဌါ၏ မှတ်ကြောင်းဖြစ်သော သတိကြိယာနှင့် ဟူ၍
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘုပ္ပန်ဋ္ဌေသော၊ ဘုပ္ပန်ဋ္ဌေသကို။ ကတော၊ သာဝေန
ဘာဝလက္ခဏ်၏အစွမ်းဖြင့် ပြုအပ်၏။

စောစနာနသဇ္ဇေ။ ။ယသ္မိံ သမယေ ဟူသော ပုဒ်၏ အနက်ကို ဖွင့်ပြီး၍ ကာမာ
ဝစရ်ဟူသောပုဒ်၏အနက်ကိုဖွင့်လိုရကား ‘ကာမာဝစရ်’ စသည်ကိုမိန့်သော်။
ထိုကာမာဝစရ် ဟူသောပုဒ်၌ ဝစနတ္ထကိုပြလိုရကား ‘တကြာယ’ စသည်ကို
မိန့်သော်။

ဤဆိုလတုံသော ဝစနတ္ထဟူသည် အထယ်နည်း စုဒ္ဓါရကား “ဥဋ္ဌါနတော”
စသည်ကို မိန့်သော်။

ထိုရင်းကား ကာမော ဧတ္ထ အဝစရတိ အစရှိသည်တည်း။

ကာမော ဧတ္ထ အဝစရတိ ဟူသောအနက်ကြောင့် ကာမာဝစရ မည်သောဟု
ဆရာဆို၏။ အထယ်သည်ကား ကာမာဝစရ် မည်အံ့နည်း စုဒ္ဓါရကား “ယသ္မိံ
ပန ပဒေသေ ဒုပိဇောပေသော ကာမော အဝစရတိ ကောဒသပိဇော ပဒေ
သော”ကို မိန့်သော်။

နှစ်ပါး အပြားရှိသော ကာမသည် ကျင်လည်သောဟု ဆရာဆို၏။ အာရုံပြု
သောအားဖြင့် ကျင်လည်သလော စုဒ္ဓါရကား “ပဝတ္တိဝသေန”ကို မိန့်သော်။
ပဝတ္တိဝသေနဖြင့် အာရမ္မဏကရဏဝသေနကို နှစ်စေသည်။ ကောဒသ
သရင်ကိုပြလိုရကား ‘စတုန္ဒ’ စသည်ကို မိန့်သော်။

ကာမသည် နှစ်ပါးအပြားရှိသော ဟူ၍ ဆရာဆို၏။ နှစ်ပါးအောက် အယုတ်
နှစ်ပါးထက်အလွန်ရှိသောနှစ်ပါးကိုဆိုကောင်းအံ့လော စုဒ္ဓါရကား “ဋ္ဌေကာမာ
ဝတ္ထုကာမောစ ကိလေသကာမောစ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ကာမတို့သည် နှစ်ပါးအပြားရှိသောဟူ၍ ဆရာဆို၏။ ပိတ္တာရအားဖြင့်
နှစ်ပါးဖြစ်ကောင်းအံ့ထော စုဒ္ဓါရကား ‘ဥဋ္ဌါနတော’ကို မိန့်သော်။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍကောမာပစရကုသလပဒ (၄၀၁)

ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသကာမတို့၏ အထူးကို ပြုလိုရကား “တတ္ထ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဆရာ နှစ်ပါးသော ကာမတို့တွင် ဆန္ဒရာဂဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသကာမသည် အဘယ်အနက်ကြောင့် ကာမ မည်သနည်း စွမ်းရှိရကား ‘ကိလေသကာမောစေတ္ထ’ စသည်ကို မိန့်သော်။

တေဘုမ္မကဝဋ်ဟု ဆိုအပ်သော ဝတ္ထုကာမသည် အဘယ်ဝစနတ္ထကြောင့် ကာမ မည်သနည်း စွမ်းရှိရကား “ဗုတရော” စသည်ကို မိန့်သော်။

ကာမာဝစရန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ “ကတမေဓမ္မာ၊ အဘယ်တရားတို့သည်။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရမည်ကုန်သနည်း။ ဟေဋ္ဌတော၊ အောက်အဖို့အားဖြင့်။ အဝီစိနိရယံ၊ အဝီစိရဲကို။ ဥပရိတော၊ အထက်အဖို့အားဖြင့်။ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိံ၊ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိံ ဘုံကို။ ပရိယန္တံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ကတွာ၊ ပြု၍”။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ဝုတ္တေသု၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ကာမာဝစရဓမ္မေသု၊ ကာမာဝစရတရားတို့၌။ ပရိယာပန္နော၊ အကျုံးဝင်သော။ တတြ တသ္မိံ၊ ကာမာဝစရန္တိပဒေ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသော။ ဝစနတ္ထော၊ ဝစနတ္ထကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။ ဥဒ္ဓါနတော ဥဒ္ဓေသတော သင်္ခေပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဥဒ္ဓေသတောတိ ဧတေန ဥဒ္ဓါနသဒ္ဓဿ ပိတိသမုပ္ပိတဝစနဉ္စ ဝါထာ ဗန္ဓဉ္စ အတ္ထံ နိဝတ္ထေတိ၊ သင်္ခေပတောပိ ဧတေန ဥဒ္ဓေသ သဒ္ဓဿ ဝါဠိပရိယာယံ နိဝတ္ထေတိ။

ကာမာ၊ ကာမာတို့သည်။ ဝတ္ထုကာမောစ၊ ဝတ္ထုကာမ၎င်း။ ကိလေသ ကာမောစ၊ ကိလေသကာမ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဣတိကြေ)။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အကယ်၍တည်း ဥဒ္ဓါနသဒ္ဓါ၏ ဥဒ္ဓေသ၊ သင်္ခေပ အနက်ဖြစ်အံ့။ သာယာအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် “ဧကောယေဝ ဝတ္ထုကာမော သဝေယျ” ထိုစကားဆိုသင့်၏။ ရာဂမှ ကြွင်းကုန်သော ကိလေသာတို့သည် သာယာအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝတ္ထုကာမ၌ ဝင်ကုန်သကဲ့သို့ ကိလေသကာမသည်လည်း သာယာအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဝတ္ထုကာမ၌ ဝင်၏။ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း ဣဏ်သည် သိအပ်သော ဝေယျဓမ္မ၌ ဝင်သကဲ့သို့တည်း။ ထိုကြောင့် “ဥဒ္ဓါနတော

ပထမတွဲ
အရှင်သာဓက

(၄၀၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိကာယ

ဧကောကာမော”ဟု ဆိုအပ်သည်မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် ‘ဒွေကာမာ’ ဟု ဆိုအပ်သနည်း၊ စောဒနာ။

ကိလေသကာမော ဝတ္ထုကာမထာဝံ သဗ္ဗန္ဓော ကာမနိယဝသေန သတေ၊ န ကာမနဝသေနာတိ၊ ကာမနဝသေန ကိလေသကာမောဧ ဟောတိ နဝတ္ထု ကာမော၊ တဿ ဧကော ကာမောတိ အဝတ္ထာ ဒွေကာမာတိ ဝုတ္ထံ”-ဟု ဖြေ။ “ဗုဒ္ဓဗောပေသော” ဟူသောစကားဖြင့် နှစ်ပါးသောကာမ၏ အသီးကျင်လည် ရာအရပ်ကို သင်္ဂြိုဟ်သလော၊ နှစ်ပါးသောကာမ၏ အသီးကျင်လည်ရာ အရပ်ကို သင်္ဂြိုဟ်သည်ရှိသော် “စတုနံ၊ ပ။ ဧကောဒသဝိစော ပဒေသော” ဟူသော စကား သည် မသင့်၊ စောဒနာ။

ဗုဒ္ဓဗောပေသောတိ ဝစနေန ဗုဒ္ဓိဇ္ဈာပိ သဟိတဿ အဝစရဏပဒေသံ သင်္ဂဟာတိ။ ။ ဋီကာ-၆၃-ဆ။

ဗုဒ္ဓဗောပေသော ဟူသောစကားဖြင့် တခုသောကာမ၏သာ ကျင်လည်ရာ အရပ်ကို မသင်္ဂြိုဟ်၊ စင်စစ်သော်ကား ဝိသယ၊ ဝိသယီအဖြစ်ဖြင့် တကွတည်းသော (တနည်းကား) အာရုံ၊ အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် အချင်းချင်းပင်သော နှစ်ပါး အပြားရှိသော ကာမ၏ ကျင်လည်ရာအရပ်ကို သင်္ဂြိုဟ်၏ဟုဆို၊ ဝိသယ၊ ဝိသယီ အဖြစ်ဖြင့် တကွ တည်းသော နှစ်ပါးသောအပြားရှိသော ကာမကို သင်္ဂြိုဟ် သဖြင့် အဘယ်ဂုဏ် ရောက်သနည်းဟူမူ....

ဧတေန ဝတ္ထုကာမထေဝ ပဝတ္ထိဒေသော ရူပါရူပဓာတုဒွယံ အပနိတံ ဧတောတိ။ ။ ဋီကာ-၆၃-ဆ။

ပဝတ္ထိဒေသော ဝဝတ္ထိဒေသတုတံ၊ ဟေတုပိသေသနဉ္စေတံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ရူပါရူပဓာတု ဒွယန္တိဇုဒံ တဗ္ဗိဇေသံ။ တတ္ထာယံ အဓိပ္ပာယ်ော ဒွေကာမာတိ သာမညတော ကိလေသကာမ ဝတ္ထုကာမေသု ဝုတ္ထေသုပိ ဗုဒ္ဓဗောပေသောတိ ဧတေန အညမညသဟိတထာဝစေန ကာမရာဂဗျတ္တက ကာမာဝစရဓမ္မာနမေဝ ဝဟိတတ္ထာ ကာမရာဂဿ အနာရမ္မဏံ အပ္ပဝတ္ထိဒေသန္တ ရူပါရူပ ဓာတုဒွယံ အပနိတမေဝတိ။ ။ မ ၅-၀၃၃-သ။

ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရတရားတို့၏ ဝတ္ထုကာမ၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ တရားထွင် အာရုံရှိကုန်သော ရူပရာဂ၊ အရူပရာဂတို့၏လည်း ကိလေသကာမအဖြစ် မြီးသောကြောင့် အာရုံ၊ အာရမ္မဏိက၏ အစွမ်းအားဖြင့် တည်သော ဝတ္ထုကာမ ကိလေသကာမ နှစ်ပါးသည် ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော စောဒနာ။

၀။ မူလဒီကာ-၆၃-ဆ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ

ထိုဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသကာမ နှစ်ပါးသည် ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌ မဖြစ်၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း ရှုန့်ရင်းသော ကိလေသာဟု ဆိုအပ်သော ကာမရာဂ၏ ကိလေသကာမ၏အဖြစ်ဖြင့် ဤဓုပိဓောပေသော ဟူသောပုဂ္ဂိုလ်၌ ဟူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အာရုံ၊ အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် အချင်းချင်းစပ်သော ကာမနှစ်ပါးသည် ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌ မဖြစ်ဟု ပြော။

ထိုအနက်ကို အဘယ်ယုတ္တိဖြင့် ပြီးစေအပ်သနည်း၊ ရှုန့်ရင်းသော ကိလေသာဖြစ်သော ကာမရာဂ၏ ကိလေသကာမအဖြစ်ဖြင့် ဟူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌ဖြစ်ကုန်သော ဗိမာန်ပဒေသာပင် အစရှိသော ကာမာဝစရတရားတို့၌ ဗြဟ္မာတို့၏၎င်း၊ ကာမာဝစရသတ္တဝါတို့၏၎င်း နိကန္တိ-ဟု ဆိုအပ်သော တဏှာကို ဤဓုပိဓောပေသောဟု ဆိုအပ်သော ကိလေသကာမ၌ ပယူအပ်၊ အဘယ်ကြောင့် မယူအပ်သနည်းဟူမူ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌ ဖြစ်ကုန်သော ဗိမာန်၊ ပဒေသာပင် အစရှိသော ကာမာဝစရတရားတို့၌ နိကန္တိ၏ သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့် မယူအပ်။ ဤယုတ္တိဖြင့် ပြီးစေအပ်၏ ဟူလို။

အဘယ်ကြောင့် ဓုပိဓောပေသော ဟူသောစကားဖြင့် ရှုန့်ရင်းသော ကာမရာဂကိုသာလျှင် ကိလေသကာမအဖြစ်ဖြင့် ဟူအပ်သနည်း၊ “ဥဒ္ဓါနတော ဒွေကာမာ” ဟူသောစကားဖြင့် အလုံးစုံသော ကိလေသကာမတို့၏၎င်း အလုံးစုံသော ဝတ္ထုကာမတို့၏၎င်း အကျဉ်း ပြုအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့် အလုံးစုံသော ရာဂကိုသာလျှင် ကိလေသာကာမအဖြစ်ဖြင့် ဟူအပ်သင့်သည် မဟုတ်လောဟူမူ....

ဥဒ္ဓါနတော ဒွေကာမာဟူသောစကားဖြင့် အလုံးစုံ အကြွင်းမရှိသော ဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသကာမတို့ကို အကျဉ်းပြုပြီး၍လည်း ဓုပိဓောပေသော ဟူသော စကား၌ ထိုဝတ္ထုကာမ၊ ကိလေသကာမတို့၏ အစိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော အာရုံ၊ အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် အချင်းချင်းဝိုင်းခြားအပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် စပ်သော ကာမရာဂ၊ ထိုကာမရာဂ၏အာရုံဖြစ်သော ကာမာဝစရတရားတို့ကိုသာ ဟူအပ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ရှုန့်ရင်းသော ကာမရာဂကိုသာ ကိလေသကာမ အဖြစ်ဖြင့် ဟူအပ်၏ ဟူလို။

(တနည်းကား) အကြွင်းမရှိသော ကိလေသကာမချည်းဖြစ်သော ကာမရာဂကာမတဏှာ၊ ရူပတဏှာ၊ အရူပတဏှာ၊ နိရောဓတဏှာ၊ အပြားရှိသော ကာမသည် ဤကာမ တဆယ်တဆုံဖြစ်၏။ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌ အကြွင်းမရှိသော ကိလေသကာမသည် မဖြစ်၊ ဤသို့ အကြွင်းမရှိသော ကာမတို့၏ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကိုရည်၍ ဓုပိဓောပေသော ဟူသောစကားကို ဆိုအပ်၏။ ရူပ၊ အရူပဝိဝါက်မျှဖြစ်သော အနည်းငယ်သော ဝတ္ထုကာမသာလျှင် ဤကာမတုံ၌မဖြစ်၊ ရူပဝိဝါက်၊ အရူပဝိဝါက်မျှကို ထား၍ အလုံးစုံသော ဝတ္ထုကာမတို့သည် အကြွင်းမရှိ ဤကာမတုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုသို့အလုံးစုံသော ကာမတုံ၌ ဖြစ်သော်

(၄၀၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

လည်း သုံးပါးသော ဝဋ်ဟူသော ဝတ္ထုကာမတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် ပြည့်စုံသော ဝတ္ထုကာမ၏ အဖြစ်ကြောင့် ကာမာဝစရတရားဖြစ်သော ကာမတရားတို့ကိုသာ ဤဒုဝိဇောပေသော ဟူသောပုဂ္ဂိုလ် ဟူအပ်ကုန်၏။ ဤကာမဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော်လည်း တပါးသောတရားတို့ကိုမဟုတ်အပ်ကုန်။ ဤသို့ကာမာဝစရတရားတို့၏သာ ဝတ္ထုကာမမည်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သသတ္တာဝစရောပမာသည် သင့်၏ဟူလို။

ကာမရာဂေါ ပဉ္စကားမဂုဏိကော ရာဂေါ၊ ကာမတဏှာ၊ ကာမာဝစရဓမ္မဝိသယာ တဏှာ၊ နိရောဓတဏှာ ဥစ္ဆေဒမိဒ္ဓိသဟံဂတော ရာဂေါ။ ။ အန- ၇၀-ဆ။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးသော ကာမတို့တွင်။ အတ္ထတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဆန္ဒရာဂေါ၊ ဆန္ဒရာဂသည်သာလျှင်။ ကိလေသကာမော၊ ကိလေသကာမမည်၏။ တေဘူမကဝန္တံဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော ဝဋ်တရားသည်။ ဝတ္ထုကာမော၊ ဝတ္ထုကာမမည်၏။ စ၊ အထူး။ ဧတ္ထ၊ ဤနှစ်ပါးသောကာမတို့တွင်။ ကိလေသကာမော၊ သည်။ ဝတ္ထုကာမံ၊ ကို။ ကာမေတိ၊ အလိုရှိတတ်၏။ ဣတိဣမိနာဝစနတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ကာမော၊ မည်၏။ ဣတရော၊ ကိလေသကာမမှ တပါးသော ဝတ္ထုကာမသည်။ ကိလေသကာမေန၊ သည်။ ကာမိယတိ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိဣမိနာဝစနတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ကာမော၊ မည်၏။ ပန၊ ကာမဟူသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝစနတ္ထမှတပါး ကာမာဝစရဟူသောပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝစနတ္ထကိုဆိုအံ့။ ယသ္မိပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ သဟိတော၊ အာရုံ၊ အာရမ္မဏိကအားဖြင့် တကွဖြစ်သော။ (ထည့်) ဒုဝိဇောပိ၊ နှစ်ပါးအပြား ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဒေသောကာမော၊ သည်။ ပုဝတ္ထိဝသေန၊ ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာဝစရတိ၊ ကျင့်လည်တတ်၏။ စတုန္တံ၊ လေးပါး ကုန်သော။ အပါယာနဉ္စ၊ အပါယ်ဘုံတို့၏၎င်း။ မနုဿာနဉ္စ၊ လူ့ဘုံတို့၏၎င်း။ ဆန္တံ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ ဒေဝလောကာနဉ္စ၊ နတ်ဘုံတို့၏၎င်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကောဒသဝိဇော၊ တဆယ့်တပါးအပြားရှိသော။ သောပဒေသော၊ ထိုအရပ်သည်။ ဧတ္ထတေသ္မိံ၊ ကောဒသဝိဇေပဒေသေ၊ ၌။ သဟိတော၊ အာရုံ၊ အာရမ္မဏိကအားဖြင့် တကွဖြစ်သော။ ကာမော၊ နှစ်ပါးသော ကာမသည်။ အာဝစရတိ၊ ကျင့်လည်တတ်၏။ ဣတိဣမိနာဝစနတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ကာမာဝစရော၊ ကာမာဝစရမည်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ

စောစနာနုသန္ဓေ။ ။ဆရာ ကာမနှစ်ပါးတို့၏ ကျင်လည်ရာ ဖြစ်သောကြောင့် တဆယ့်တပါးသော အရပ်သည် ကမာဝစရမည်သောဟူ၍ ဆရာဆို၏။ ထို တဆယ့် တပါးသောအရပ်၌ ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ တရားတို့ သည်လည်း ဖြစ်သောကြောင့် ထိုတဆယ့်တပါးသော အရပ်သည် ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရ လည်း မည်ရာသည်မဟုတ်လော စုဒ္ဓါရိရကား “သသတ္တာဝစရောဝိယ”ကို မိန့်သော်။

သသတ္တာဝစရောဝိယ၊ လက်နက်နှင့် တကွဖြစ်သောသူတို့၏ ကျင်လည်ရာ အရပ်သည် သသတ္တာဝစရမည်သကဲ့သို့တည်း။

အနုသန္ဓေ။ ။သသတ္တာဝစရောဝိယ ဟူသော သင်္ခေပစကားကို ချဲ့လိုရကား “ယထာဟိ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ-ဝိတ္တာရေမိအံ။ယသ္မိံ ပဒေသေ၊အကြင်အရပ်၌။ သသတ္တာ၊ လက်နက်နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ ပုရိသာ၊ယေ-ကျားတို့သည်။ အဝစရန္တိ၊ကျင်လည်တတ် ကုန်၏။သောပဒေသော၊ ထိုလက်နက်နှင့်တကွဖြစ်သော သူတို့၏ကျင်လည်ရာ ဖြစ်သောအရပ်ကို။ အညေသု၊ လက်နက်နှင့် တကွဖြစ်သော သူတို့မှ တပါး ကုန်သော။ အဝစရန္တေသု၊ ကျင်လည်ကုန်သော။ ဒွိပဒစတုပ္ပဒေသု၊ ဒွိပဒ သတ္တဝါ၊ စတုပ္ပဒ သတ္တဝါတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ တေသံ တေဟိ သသတ္တ ပုရိသေဟိ၊ ထိုလက်နက်နှင့်တကွဖြစ်သော သူတို့ဖြင့်။ ပဒေသဿ၊ အရပ်၏။ အဘိလက္ခိတတ္တာ၊ မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သသတ္တာဝစရောတေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ တထာ၊ အတူ။ တတ္ထ တသ္မိံ ကောဒသဝိဓေ ပဒေသေ၊ ၌။ အဝစရန္တေသု ကုန်သော။ အညေသု၊ ဝတ္ထုကာမမှ တပါးကုန်သော။ ရူပါဝစရဒိသု၊ ရူပါ ဝစရ၊ အရူပါဝစရ တရားတို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ တေသံတေဟိကာမေဟိ၊တို့ဖြင့်။ ပဒေသဿ၊၏။ အဘိလက္ခိတတ္တာ၊ကြောင့်။ အယံပဒေသော၊ ကို။ ကာမာဝစရောတေဝ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ဝုစ္စတိ၊ ၏။

စောစနာနုသန္ဓေ။ ။ထိုတဆယ့်တပါးသော အရပ်ကို ဤ၌ ကာမာဝစရဟူ၍ ဆိုအပ်သလော စုဒ္ဓါရိရကား ‘သ္မာယံ ကာမောထေဝ ဝုစ္စတိ’ကို မိန့်သော်။ ကာမဟူ၍ ဆိုအပ်သောဟု ဆို၏။ ကာမာဝစရသဒ္ဓါကို ကာမပြု၍ ကာမောဟု ဆိုအပ်သလော စုဒ္ဓါရိရကား ‘ဥတ္တရပဒလောပံကတ္တာ’ကို မိန့်သော်။ နောက်ပုဒ်ကိုချေ၍ ဆိုထုံးရှိပါ၏လော စောစနာ နှိရကား ‘ယထာ ရူပထဝေါ ရူပံ ဧဝံ’ကို မိန့်သော်။

(၄၀၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဤသို့ နောက်ပုဒ်ကိုရေး၍ ကာမောဟု ဆိုသဖြင့် အဘယ်အကျိုးရှိသနည်း စုဒ္ဓိရိရကား 'ဝေဓိဒံ ဝိတ္ထိ' စသည်ကို မိန့်သော်။

သွာယံ သောအယံ ကာမာဝစရော၊ ထိုကာမာဝစရဟူ၍ ဆိုအပ်သော အရပ်ကို။ ရူပပတ္တိယာ မဂ္ဂံဘာဝေတိတိတ္ထေ ဤပါဠိ၌။ (ထည့်)။ ရူပဘဝေါ၊ ရူပဘဝကို။ ဥတ္တရပဒလောပံ၊ ဘဝဟူသော နောက်ပုဒ်၏ ကြေခြင်းကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ရူပန္တိ၊ ရူပဟူ၍။ ဝုတ္တောယထာ၊ ဆိုအပ်၏သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ ဣမပိ၊ ဤကာမာဝစရ ဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ဥတ္တရပဒလောပံ၊ အဝစရ ဟူသော နောက်ပုဒ်၏ ကြေခြင်းကို။ ကတော၊ ဤ။ ကာမောတွေဝ၊ ကာမဟူ၍ သာလျှင်။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ (ပါဠိ၌ မရှိသမျှ ပါဌသေသချည်းမှတ်)။ ဝေယထာ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံဝိတ္ထံ၊ ဤငါးဆယ့်လေးပါးသောစိတ်သည်။ ကောဒသ ပဒေသသင်္ခါတေ၊ တဆယ့် တပါးသော အရပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ဣမသ္မိံ ကာမေ၊ ဤကာမာဝ်၌။ အဝစရတိ၊ ကျင်လည်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ကျင်လည်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာမာဝစရံ၊ မည်၏။

အနုဆန္ဒေ။ ။ ဆရာ ကာမာဝ်၌ ကျင်လည် တတ်သောကြောင့် ငါးဆယ့်လေးပါး သောစိတ်သည် ကာမာဝစရမည်သောဟု ဆရာဆို၏။ ဤငါးဆယ့်လေးပါး သော စိတ်သည် ကာမာဝ်၌သာ ကျင်လည်သည်မဟုတ် ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံ၌လည်း ကျင်လည် တတ်သောကြောင့် ရူပါဝစရ၊ အရူပါဝစရထည်း မည်ရာသည် မဟုတ်လော-စုဒ္ဓိရိရကား 'ကိဉ္ဇာပိ ဟိ၊ ပ။ အဝစရတိပနအညတ္ထ အဝစရန္တိ ကာမာဝစရမေဝါတိ ဝေဓိတဗ္ဗံ' ကို မိန့်သော်။

ဥပမာ အဘယ်ကဲ့သို့နည်း စုဒ္ဓိရိရကား 'ယထာ သင်္ဂါမေ အဝစရဏတော' စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ဆက်။ ဝေတိတ္ထံ၊ ဤငါးဆယ့်လေးပါးသောစိတ်သည်။ ရူပါရူပဘဝေ သုပိ၊ ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတို့၌လည်း။ ကိဉ္ဇာပိအဝစရတိ၊ အကယ်၍ ကျင်လည်၏ နှင့်။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့ ကျင်လည်သော်လည်း။ သင်္ဂါမေ၊ စစ်မြေအရပ်၌။ အဝစရဏဒတော၊ ကျင်လည်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ "သင်္ဂါမာဝစရေ" တိ၊ သင်္ဂါမာဝစရဟူ၍။ လဗ္ဗနာမကော၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ နာဂေါ၊ ဆင်ကို။ နဂရေ၊ မြို့၌။ စရန္တောပိ၊ ကျင်လည်သော်လည်း။ "သင်္ဂါမာဝစရေ" တွေဝ၊ သင်္ဂါမာဝစရ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စတိယထာ၊ ဆိုအပ်သကဲ့သို့၎င်း။ ထလလေစရာ၊ ကြည်း၌ ကျင်လည် ရေ၌ ကျင်လည်တတ်ကုန်သော။ ပါဏာ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၀၇)

သတ္တဝါတို့ကို။ အထလေစ၊ ကြည်းမဟုတ်သည့်၌၎င်း။ အလေစ၊ ရေမဟုတ်
သည့်၌၎င်း။ ငွိတဝံပိ၊ တည်ကုန်သော်လည်း။ “ထလစရာ ဇလစရာ” တွေဝ၊
ထလစရာ ဇလစရာတို့ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိယထာ၊ ဆိုအပ်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။
ဝေတထာ၊ တူ။ ဣဒိစိတ္တံ၊ ကို။ အညတ္ထ၊ ကာမဘုံမှ တပါးသော ရူပဘုံတို့၌။
အဝစရန္တမ္ပိ၊ ကျင်လည်သော်လည်း။ ကာမာဝစရမေဝါတိ၊ ကာမာဝစရ
သာလျှင် မည်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ကျမ်းတက်။ "တဝိကင်ကြိယိုရကား 'အာရမ္မဏကရဏဝသေနဝါ ဣတ္ထ' စသည်
ကို မိန့်သော်။

အာရမ္မဏ ကရဏဝသေန အစရှိသောစကား၌ အကျုံးဝင်သော ကာမော
ဟူသောပုဒ်ဖြင့် ကိလေသကာမချည်းဖြစ်သော ကာမတဏှာ၊ ရူပတဏှာ၊ အရူပ
တဏှာ၊ နိရောဓတဏှာအပြားရှိသော အလုံးစုံသောတဏှာ ထျဉ်းပါးခြင်းရှိ
သော်လည်း ဤဝစရတ္ထ၌ ကာမတဏှာပိသေသကို ကာမောဆိုအပ်၏ဟု ပြတော်
မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည် "ကာမဉ္ဇေသ" အစရှိသည်ကို မိန့်သော်။

(တနည်းကား) အာရမ္မဏကရဏဝ သေန အစရှိသော ဝစရတ္ထ၌ ကာမောဟု
သာမညဆိုသောကြောင့် ကာမောဟူသောပုဒ်ဖြင့် ကိလေသကာမချည်းဖြစ်
သော အလုံးစုံသောတဏှာကို ဆိုသောကြောင့် ထိုတဏှာသည် ရူပါဝစရစိတ်၊
အရူပါဝစရစိတ်တို့၌ အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့် ကျင်လည်၏။ ဤဆိုကျင်လည်
သည်ရှိသော် ကာမာဝစရစိတ် ပိသေသကိုရည်၍ အာရမ္မဏကရဏဝသေန ဝါ
ဣတ္ထ ကာမော အဝစရတီတိ ကာမာဝစရံ ဟူသောစကားကို ဆိုအပ်သည်
မဟုတ်လော၊ အသယ်ထို ဆိုအပ်သနည်း စောဒနာရှိ၍ ကာမောဟု သာမည
အားဖြင့် ဆိုအပ်သော်လည်း ကာမောဟူသောပုဒ်ဖြင့် အလုံးစုံသောတဏှာကို
မဆိုကာမာဝစရစိတ်၌သာ အာရုံပြုသည်၏အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော ကာမတဏှာ
ကိုသာ ဆို၏။ ထိုကြောင့် အာရမ္မဏကရဏဝသေနဝါ ဣတ္ထကာမော အဝစရ
တီတိ ကာမာဝစရံဟူသောစကားကို ဆိုအပ်၏ဟု ပြလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာ
သည် 'ကာမဉ္ဇေသ' စသည်ကို မိန့်သော်။

ပုဝမာ အသယ်ကဲ့သို့နည်းစွမ်းရှိရကား 'ယထာ ဝဒတိတိ ဝစ္ဆော' စသည်ကို
မိန့်သော်။ (တနည်း) ပိပ္ပိတ်ပြုပြန်လိုရကား 'အဝိစ' စသည်ကို မိန့်သော်။

၁။ ကား။ ဣတ္ထ၊ ဤငါးဆယ့်လေးပါးသောစိတ်၌။ ကာမော၊ ကာမတဏှာ
သည်။ အာရမ္မဏကရဏဝသေန၊ အာရုံပြုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဝစရတိ၊
ကျင်လည်တတ်၏။ ဣတိပိဝစနမတ္တန၊ ကြောင့်လည်း။ တံစိတ္တံ၊ သည်။ ကာမာ
ဝစရံ၊ မည်၏။ ဝ၊ ဆက်။ သေ သောကာမော၊ သည်။ ရူပါရူပါဝစရေသုပိ၊

တို့၌လည်း။ ကာမံ အဝစရတိ၊ အကယ်၍ကား ကျင်လည်တတ်၏ရှင့်။ ပန တထာပိ၊ သော်လည်း။ ဝဒတိ၊ မြည်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝစ္ဆော၊ မည်၏။ မဟိယံ၊ မြေ၌။ သေတိ၊ အိပ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မဟိ သော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ယတ္ထကော၊ အကြင်မျှလောက် ကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ မြည်တတ်ကုန်၏။ ဝါ၊ ကား။ မဟိယံ၊ ၌။ သေန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ (ထည့်)။ တံတံ နာမံ၊ ထိုထိုဝတ္ထုဟူသောအမည် မဟိ သဟူသော အမည်သည်။ နဟောတိ ယထာ၊ ၎င်းသို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ ဣဒံသမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။ အပိစ-အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္ဆတေ၊ ၎င်း။ ဣဒံစိတ္တံ၊ သည်။ ကာမဘဝသင်္ခါတေ၊ ကာမဘဝ ဟုဆိုအပ်သော။ ကာမေ၊ ကာမာ၌။ ပဋိ သန္တိ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ အဝစာရေတိ၊ ကျင်လည်စေတတ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စေတတ်၏။ ဣတိပိဝစနတ္ထေန၊ ကြောင့်လည်း။ ကာမာဝစရံ၊ မည်၏။ (ကာမေအဝစာရေ တိတိ ကာမာဝစရန္တိ ဝတ္ထုဗ္ဗေ စာသဒ္ဓဿ ရဿတ္တံ ကတံ)။

ကုသလန္တိ၊ ကား။ ကုစ္ဆိတာနံ၊ စက်ဆုပ်အပ်ကုန်သော အကုသိုလ်တရား တို့ကို။ သလနာဒီဟိ၊ တဒဂံပဟာန်အားဖြင့် တုန်လှုပ်စေခြင်း၊ ဝိက္ခမ္ပန ပဟာန်အားဖြင့် ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်စေခြင်း၊ သမုစ္ဆေဒပဟာန်အားဖြင့် ဖျက် သီး ပယ်ဖျောက်ခြင်း ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ အတ္တေဟိ၊ သကတ်အနက်တို့ ကြောင့်။ ကုသလံ၊ မည်သော။

ပုတ်ပုတ်။ ။ ပိတ္တံ၌ ဝိသေသနသွား။ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် စတန၊ ကမ္မန စသည်ကိုတူ၊ ကုစ္ဆိတေ သလယတိ ကမ္ပေတိ ဝိဇ္ဇိသေတိတိ ကုသလံ-ဟုပိပျိတ်ဆို။

အနုသန္ဓေ။ ။ ဆိုအပ်ပြီးသော ဝစနတ္ထမှတစ်ပါး ဇာတကပရိယာယ်၊ ဘုတ္တ ဝရိယာယ်၊ အဘိဓမ္မပရိယာယ်အားဖြင့် ဝစနတ္ထပြုထိုရကား အပိစ စသည်ကို မိန့်သော်။

အပိစ-အပရောနယော မယာ ဝုစ္ဆတေ။ အာရောဂျဋ္ဌေနစ၊ အနာကင်းသည်၏ အဖြစ်တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေနစ၊ အပြစ်ကင်း သည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်၎င်း။ ကောသလ္လသမ္ပူ တဋ္ဌေနစ၊ သမ္ပယုတ်ပညာကြောင့် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက် ကြောင့်၎င်း။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်မည်အော။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၀၉)

စောဘနာနသန္ဓေ။ ။ဆရာ အနာမရှိခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့် ကုသိုလ်မည်
သောဟု ဆို၏။ ရူပတာယ၌သာ အနာမရှိခြင်း ဖြစ်ရာသည်မဟုတ်လော၊ နာမ
ကာယ၌ကား အနာမရှိခြင်းဟူသောအနက်ကြောင့် ကုသိုလ်မည်၏ ဟူသော
စကားသည် အထိုဖြစ်၍ သင့်အံ့နည်း။ စုဒ္ဓိရိရကား “ယထေဝ ဟိ” စသည်ကို
မိန့်သော်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ “ကစို၊ အသို့နည်း။ ဘောတော၊ ရှင်ရသေ့အား။ ကုသလံ၊
အနာကင်းသည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိနု၊ ရှိပါ၏လော” ။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤပါဠိ၌။
ရူပကာယေ၌။ အနာတုရတာယ၊ ကျင်နာခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
အဂေလညေန၊ အနာကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗျာဓိ၊ ဘာယ၊ နိဝိစက်
တတ်သောရောဂါ ကင်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရောဂျဋ္ဌေန၊ အနာ
ကင်းသည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်၏
အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ကုသိုလ်ဟူသောအမည်ကို။ ဝုတ္တိယထေဝ၊ ဟောတော်မူအပ်
၏သို့လျှင်။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ အရူပဓမ္မေပိ၊ နာမ်တရား၌လည်း။ ကိလေသာ
တုရတာယစ၊ ကိလေသာ ဟူသော ကျင်နာခြင်း၏၎င်း။ ကိလေသဂေလ
ညဿစ၊ ကိလေသာဟူသော အနာ၏၎င်း။ ကိလေသဗျာဓိနောစ၊ ကိလေ
သာဟူသော နိဝိစက်တတ်သော ရောဂါ၏၎င်း။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်း
ကြောင့်။ အာရောဂျဋ္ဌေန၊ အနာကင်းသည်၏အဖြစ် တည်းဟူသော အနက်
ကြောင့်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ကုသလဟူသောအမည်ကို။
ဝေဒိတဗျံ၊ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကိလေသဝဇ္ဇဿစ၊ ကိလေသာဟူသော ကဲ့ရဲ့
ခြင်း၏၎င်း။ ကိလေသဒေါသဿစ၊ ကိလေသာ ဟူသောအပြစ်၏၎င်း။
အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန၊ အပြစ်ကင်းသည်၏အဖြစ် တည်း
ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ကုသလဟူသော
အမည်ကို။ ဝေဒိတဗျံ၊ ၎င်း။ ပညာ၊ ကို။ ကောသလ္လံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။
ကောသလ္လတော၊ သမ္ပယုတ်ပညာကြောင့်။ သမ္မုတတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ကောသလ္လသမ္မုတဋ္ဌေန၊ သမ္ပယုတ်ပညာကြောင့် ဖြစ်သည်၏
အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်မည်သော။

ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ ဝေ၊ ဤသို့ သမ္ပယုတ်ပညာကြောင့် ဖြစ်သည်၏
အဖြစ်ဟူသောအနက်ကြောင့်။ ကုသလံ၊ သည်။ တာဝယောတု၊ ဖြစ်စေ
လော။ (တာဝကားအနုညာတအနက်)။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ကထံ၊

ဣန္ဒြာသယ (က) ၄၃၅-၅၂ (ပုဒ်ယအကြိမ်)

အဋ္ဌသာလိနိ - ပထမပုဒ်

(၄၁၀) အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကုထာနိဿယ

အသိုလျှင်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိအသံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ တမ္ပိ၊ ထိုဉာဏဝိပုယုတ်စိတ်သည်လည်း။ ရုဠိသဗ္ဗေန၊ ကောသလ္လသဒ္ဓါနှင့်ယှဉ်သော ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်တို့၌ ထင်ရှားသော ကုသလသဒ္ဓါဖြင့်။ ဝါ၊ ဉာဏသမ္ပယုတ်စိတ်တို့နှင့် အနဝဇ္ဇသုခဝိပါက အဖြစ်ဖြင့်တူသော ဉာဏဝိပုယုတ်စိတ်တို့၌ တင်စားအပ်သော ကုသလသဒ္ဓါဖြင့်။ ကုသလမေဝ၊ ကုသိုလ်မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ (တနည်း)။ ရုဠိသဗ္ဗေန၊ တစုံတခုသော နိမိတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပညတ်၏ကာလလျားသဖြင့် နိမိတ်ကင်းငြားသော်လည်း ထင်ရှားသောသဒ္ဓါဖြင့်။ ကုသလမေဝ၊ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဟိ-တံပါကဋ္ဌံ ကရောမိ၊ အံ။ တာလပဏ္ဍေဟိတို့ဖြင့်။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ကိလဉ္စာဒိဟိ၊ ဖျာအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ကံတမ္ပိ၊ ပြုအပ်သော်လည်း။ တံသဒိသတ္တာ၊ ထိုထန်းရွက်ဖြင့် ပြုအပ်သော ယပ်နှင့်တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရုဠိသဗ္ဗေန၊ တူသောအနက်၌ တင်စားအပ်သော သဒ္ဓါဖြင့်။ တာလဝဏ္ဏဒန္တံ၊ တာလဝဏ္ဏဟူ၍ သာလျှင်။ ဝုစ္စတိယထာ၊ ဆိုအပ်၏သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ ဉာဏဝိပုယုတ္တမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ကုသလန္တေ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဤ။ ပန၊ ပရိယာယ်မဟုတ် မုချကိုဆိုအံ့။ နိပ္ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ အာရောဂျဋ္ဌေန၊ ကြောင့်၎င်း။ အနဝဇ္ဇဋ္ဌေန၊ ကြောင့်၎င်း။ ကောသလ္လသမ္ဘူတဋ္ဌေန၊ ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓေနပိ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော သကတ်အနက်ကြောင့်လည်း။ ကုသလန္တိနာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ဤ။ ဉာဏဝိပုယုတ္တံ၊ သည်။ ဒုဝိဓေနေ၊ နှစ်ပါးအပြားရှိသော အနက်ကြောင့်လျှင်။ ကုသလန္တိနာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ဤ။ ဣတိဝေ၊ သို့။ ဇာတကပရိယာယေန၊ ဇာတ်ဒေသနာအားဖြင့်။ ယဉ္ဇကုသလံ၊ အကြင်ကုသိုလ်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဝါ၊ ကုသလဟူသော အမည်ကို၎င်း။ ပ။ ယဉ္ဇကုသလံ၊ ကို၎င်း။ ဘဂဝတံ၊ သည်။ (ထည့်)။ ကထိတံ၊ ဤ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တံကုသလံ၊ ထိုကုသိုလ်ဟူသောအမည်ကို။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ အတ္ထေဟိ၊ သကတ်အနက်တို့ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ စိတ္တေ၊ ဤပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်၌။ လဘတိ၊ ရ၏။

တဒေတံ တံတေကုသလံ၊ ထိုကုသိုလ်သည်။ လက္ခဏာဒိဝသေန၊ လက္ခဏာစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏံ၊ ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၁)

အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာဟူသော အပြစ်ဒေါသမှ ကင်းသော ဣဋ္ဌဖြစ်သောလေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသော တရားလျှင် မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာရှိ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဝဇ္ဇိတဗ္ဗံ ဝရဟိတဗ္ဗန္တိ ဝဇ္ဇံ။ ဝဇ္ဇသဒ္ဓါသည် တာဝပ္ပဓာန ဖြစ်သော ကြောင့် ကဲ့ရဲ့အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာ ဟူသော အပြစ်ဒေါသ ရ၏။ တေန ဝုတ္တံ ကိလေသဝဇ္ဇဿပန ကိလေသ ဒေါသဿတိ။

(တနည်းကား) အနဝဇ္ဇသုခ ဝိပါကလက္ခဏံ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည် စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သောရာဂစသော ကိလေသာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော လေးပါးသော နာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသော တရားလျှင် မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။ (တနည်း) အနဝဇ္ဇသုခ ဝိပါကလက္ခဏံ၊ ကဲ့ရဲ့ အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာဟူသော အပြစ် ဒေါသမှကင်းသည်၏အဖြစ်။ ဝါ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည် ကြည်ရှောင်အပ် စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာတို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်၌ဖြစ်သော လေးပါးသောနာမက္ခန္ဓာဟူသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ် ဟူသော မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။အထဝါ အနဝဇ္ဇဝစနေန အနဝဇ္ဇတ္ထံ အာဟံ သုခဝိပါက ဝစနေန သုခဝိပါကတ္ထံ။ ။နိကာ။

အကုသလဝိဒ္ဓိသနရသံ၊ အကုသိုလ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကိစ္စရှိ၏။ ဝေါဒါနပစ္စု ပဋ္ဌာနံ၊ ဖြူစင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သိအပ်မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အားထင်သော အခြင်းအရာရှိ၏။ ယောနိသော မနသိကာရ ပဒဋ္ဌာနံ၊ အသင့်လမ်းမှန်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းလျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဝါ၊ ကား။ အဝဇ္ဇပဋိပက္ခတ္တာ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည် စွန့်ပစ်အပ်ကဲ့ရဲ့အပ်သော ရာဂစသော ကိလေသာဟူသော အပြစ်ဒေါသ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်အဖြစ်ကြောင့်။ ကုသလံ၊ သည်။ အနဝဇ္ဇလက္ခဏမေဝ၊ သူတော် ကောင်းတို့သည် စွန့်ပစ်အပ် ကဲ့ရဲ့အပ်သောရာဂစသော ကိလေသာဟူသော အပြစ်ဒေါသ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်သာ မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာရှိ၏။

(၄၁၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

မှတ်ဖွယ်။ ။ပုဂံဆုံး၌ ဝေကိုပုဂံအလယ်၌ ယှဉ်ရမည်။ ဇီကာ။ အနဝဇ္ဇံ လက္ခဏ
မေဝါတိသုခဝိပါကသဘာဝဿ လက္ခဏဘာဝနီဝါရကတ္ထံ အဝဇာရဏံကတံ။
တဒ္ဓိဝါရကဉ္စ တဿ ပစ္စုပဋ္ဌာနတံ ဝတ္ထုကာမတာယ ကတံ။ ။၆၄-ဆ။

ဝေါဒါနဘာဝရသံ၊ ဖြူစင်သည်၏အဖြစ်ဟူသော ပြည့်စုံသောဂုဏ်ရှိ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤ၌ ရသကား သမ္ပတ္တိအနက်ရှိသည်။ သမ္ပတ္တိ သမ္ပဒါ၊ ဂုဏတို့ကား
ပရိယာယ်နှင့်တည်း။ ဇီကာ။ ။“သမ္ပတ္တိအတ္ထေနရသေနဝေါဒါနဘာဝရသံ”။
၆၄-ဆ။

ဣဋ္ဌဝိပါက ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ အလိုရှိအပ် ကောင်းမြတ်သော ဣဋ္ဌဖြစ်သော
လေးပါးသောဝိပါကနာမက္ခန္ဓာတည်းဟူသော အကျိုးဖြစ်သော ပစ္စုပဋ္ဌာန်
ရှိ၏။ ယထာဝုတ္တပဒဋ္ဌာနမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောယောနိသော
မနသိကာရပင်လျှင် နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ (ပဒဋ္ဌာန်ကားမကွဲဟူလို)။

ကျမ်းတက်။ ။ထိုကိုချဲ့လိုရကား “လက္ခဏာဒီသုဟိ” စသည်ကိုမိန့်သော်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ လက္ခဏာဒီသု၊ လက္ခဏာစသည်တို့ကို။ ဝုစ္စမာနေသု၊ ဆိုအပ်ကုန်
သည်ရှိသော်။ (ထည့်)။ တေသံတေသံ ဓမ္မာနံ၊ ပထဝီ၊ ဖဿစသော တရား
ထိုထိုတို့၏။ သဘာဝေါ၊ မိမိ၏ဥစ္စာဖြစ်သောကက္ခဋ္ဌတ္တ၊ ဖုသနအစရှိသော
တပါးနှင့် မဆက်ဆံသော လက္ခဏာသည်၎င်း။ သာမညံဝါ၊ အနိစ္စတာ
အစရှိသော ဆက်ဆံသော လက္ခဏာသည်၎င်း။ လက္ခဏနာမ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဘာဝိယတိ လက္ခိယတိ တေနာတိ ဘာဝေါ၊ သဿ အတ္ထနော
ဘာဝေါ လက္ခဏသဘာဝေါ။ ။ပ ၅ ၁၃၅-သု။

ကိစ္စံဝါ၊ ပြီးစေအပ်သော ကိစ္စသည်၎င်း။ သမ္ပတ္တိံဝါ၊ ပြည့်စုံသောဂုဏ်သည်
၎င်း။ ရသောနာမ၊ မည်၏။

၀၀နတ္ထ။ ။ရသိယတိ နိပ္ပုဒိယတိတိ ရသော၊ ခေစ္စရ၏။ ရထတိ သမ္ပဇ္ဇတိတိ
ရသော၊ သမ္ပတ္တိရ၏။

ဥပဋ္ဌာနာကာရောဝါ၊ ယူအပ် မှတ်အပ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဉာဏ်အားထင်
သော အခြင်းအရာသည်၎င်း။ ဖလံဝါ၊ အကျိုးသည်၎င်း။ ပစ္စုပဋ္ဌာန်နာမံ၊
ပစ္စုပဋ္ဌာန်မည်၏။ အာသန္နကာရဏံ၊ နီးသောအကြောင်းသည်။ ပဒဋ္ဌာန်
နာမ၊ မည်၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ ယတ္ထယတ္ထ၊ အကြင်အကြင်သို့သောအရာ၌။
လက္ခဏာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဝက္ခာမ၊ ကုန်အံ့။ တတ္ထတတ္ထ၊ အရာထိုထို၌။ ဣမိနာဝ

နယေန၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော တေသံတေသံ ဓမ္မာနံ သဘာဝေါ ဝါ စသော
နည်းဖြင့်သာလျှင်။ တေသံလက္ခဏာဒီနံတို့၏။ နာနတ္ထံ၊ ထူးသည်၏ အဖြစ်
ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၀၀နတ္ထ။ ။ဥပဋ္ဌဟိယတေ ဥပဋ္ဌဟတိတိ ဝါ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ဘုံဝေ အာကာရော ဥပ
ဋ္ဌာနာကာရော၊ အတ္တနော ကာရဏံ ပဋိစ္စ တပဋိဗ္ဗိယာဝေန တေနကာရ
ဏေန သဒိသသာဝေန ဥပဋ္ဌာတိတိ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ၊ နောက်နည်းဖလရ၏။

စိတ္တန္တိပဒဿ၊ ၏။ ဝိဂ္ဂဟော၊ကို။ဝေံ၊ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ ယံဝိညာဏံ၊
သည်။ အာရမ္မဏ၊ ကို။ စိန္တေတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့သိတတ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တံဝိညာဏံ၊ သည်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။
ဝိဇာနာတိ၊ သညာ၊ ပညာတို့၏ကိစ္စတို့မှ ထူးသော အားဖြင့် သိတတ်၏။
ဣတိအယံ၊ ဤဝိဇာနာတိ ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ အတ္ထော၊ စိန္တေတိဟူသော
ပုဒ်၏အနက်ရှိသော သဒ္ဓါတည်း။ ဝါ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။
စိတ္တန္တိ၊ စိတ္တံဟူသော။ သေသော၊သဒ္ဓေါ၊ ဤသဒ္ဓါသည်။ သဗ္ဗစိတ္တသာ
ဓာရဏော၊ အလုံးစုံသောစိတ်နှင့် ဆက်ဆံသည်။ ဟောတိ၊၏။တသ္မာ၊ ထိုသို့
စိတ္တသဒ္ဓါ၏ အလုံးစုံသောစိတ်နှင့် ဆက်ဆံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတ္ထ
ဧတေသုသဗ္ဗစိတ္တေသု၊ ဤအလုံးစုံသောစိတ်တို့တွင်။ ယံလောကီယကုသလာ
ကုသလမဟာကိရိယစိတ္တံ၊ အကြင်လောကီကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ
စိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ တံစိတ္တံ၊ ထိုလောကီကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ
စိတ်သည်။ ဇဝနဝီထိဝသေန၊ ဇောဝီထိတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏၊
သန္တာနံ၊ အစဉ်ကို။ စိနောတိ၊ အာသေနဝ အစရှိသော ပစ္စည်းအားဖြင့်
စိတတ်၏။ ဝါ၊ ပဂုဏဗလဝအဖြစ်ကို ပြုသောအားဖြင့် ပွားစေတတ်၏။
ဣတိတသ္မာ၊ကြောင့်။ တံဝိညာဏံ၊သည်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ ယံဝိပါကံ၊ အကြင်
ဝိပါကံဝိညာဉ်ကို။ ကမ္မကိလေသေဟိ၊ ကံ၊ကိလေသာတို့သည်။ စိတံ၊ဆည်းပူး
အပ်၏။ ဝါ၊ ပွားစေအပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။

အနုသဒ္ဓေ။ ။ရှေ့ကတ္ထုသာဝ်၊ ကမ္မသာဝ်နှစ်ပါးတို့တွင် အာဝဋ္ဌန်းဒွေပီထိစိတ်
စဉ် အဆုံးအားဖြင့် အန္တိမဇဝနဟု ဆိုအပ်သော အဆုံးဇော လောကုတ္တရာ
ဇောတို့သည် မဝင်ခဲ့ရကား အဆုံးစုံကို ကျူးသောအားဖြင့်“အဝိစ” စသည်ကို
မိန့်သော်။

အပိစ-အပရောနယော မယာရုစ္စတေ၊ အံ။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလံ၊ စုံသော စိတ်သည်
လည်း။ အနုဂ္ဂပတော၊ မိမိ မိမိအားလျော်သော သဗ္ဗယုတ်ဘုံအာရုံစသော
အားဖြင့်။ စိတ္တတာယ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။
စိတ္တကရဏတာယ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီစသောအမှုကို ပြုတတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့် ဝါ၊ ဂတိစသော ဆန်းကြယ်သောအကျိုးကို ပြုတတ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ပြုအပ်သော ပန်းချီစသောအမှု၏ ဆန်းကြယ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ပြုအပ်သော ဂတိစသောအကျိုး၏ ဆန်းကြယ်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိဝေဗ္ဗိ၊ ဤသို့လည်း။ ဣတ္ထစိတ္တန္တိပဒေ၊
ဤစိတ္တံဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဧဝမ္ပိ ဣတ္ထစိတ္တန္တိပဒေဟု ယောဇနာ လာရကား ဝေဓေတ္ထလိုသည်၊
ပပျောက်၍ ဝေဓေတ္ထရှိတတ်သည်။

တတ္ထ တေသုစိတ္တေသု၊ တို့တိုင်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွ
ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အညဒေဝ တပါးသာတည်း။ သဒေ၊ သံ၊ ဒေ၊ သ
နှင့်တကွဖြစ်သောစိတ်သည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ သမောဟံ၊ မောဟနှင့်
တကွဖြစ်သောစိတ်သည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ ကာမာဝစရံ၊ သည်။ အညံ၊
တည်း။ ဂ္ဂုပါဝစရဒိဘေဒံ၊ ဂ္ဂုပါဝစရစသည်အပြားရှိသော စိတ်သည်။ အညံ၊
တည်း။ ဂ္ဂုပါရမ္မဏံ၊ ဂ္ဂုပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်။ အညံ၊ တည်း။
သဒ္ဓါရမ္မဏာဒိဘေဒံ၊ သဒ္ဓါရုံလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည် အပြားရှိသော
စိတ်သည်။ အညံ၊ တည်း။ ဂ္ဂုပါရမ္မဏေသုစာပိ၊ ဂ္ဂုပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော
စိတ်တို့တိုင်လည်း။ နိလာရမ္မဏံ၊ ညိုသောအာရုံလျှင် အာရုံရှိသော စိတ်သည်။
အညံ၊ တည်း။ ပီတာဒိအာရမ္မဏံ၊ အရွှေစသည်လျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်။
အညံ၊ တည်း။ သဒ္ဓါရမ္မဏာဒိသုစာပိ၊ တို့၌လည်း။ ဒေဝေဝနယော၊ ဤနည်း
ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သဗ္ဗေသုစာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။
တေသုစိတ္တေသု၊ တို့စိတ်တို့တိုင်။ ဟိနံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ မဇ္ဈိမံ၊ သည်။
အညံ၊ တည်း။ ပဏီတံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ ဟိနာဒိသုပိ၊ တို့တိုင်လည်း။
ဆန္ဒာဓိပတေယံ၊ ဆန္ဒာဓိပတိမှလာသော စိတ်သည်။ အညံ၊ တည်း။ ဝိရိယာ
ဓိပတေယံ၊ ဝိရိယာဓိပတိမှလာသော စိတ်သည်။ အညံ၊ တည်း။ လ၊ ဝိမံသာဓိ
ပတေယံ၊ ဝိမံသာဓိပတိမှလာသောစိတ်သည်။ အညံ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကံမာဝစရကုသလပဒ (၄၁၅)

ဣမဿစိတ္တဿ၏။ သမ္ပယုတ္တဘူမိ အာရမ္မဏဟိနမဇ္ဈိမပုဏ္ဏိတခပတိနံ၊ အဓိပတိတို့၏။ဝသေန၊ဖြင့်။စိတ္တတာ၊ဆန်းကြယ်သည်၏အဖြစ်ကို။ဝေဒိတဗျာ၊၏။

အနုသန္ဓေ။ ။တခုတည်းသော စိတ်သည် သမ္ပယုတ်, ဘုံ,အာရုံအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် မဆန်းကြယ်သည် မဟုတ်လော၊ အဘယ်ကြောင့် တခုတည်းသော စိတ်ကိုလည်း စိတ္တတာယ စိတ္တံဟု ဆိုခြင်းငှာ သင့်သနည်း စုဒ္ဓိရကား “ကာမဇ္ဈတ္တ”စသည်ကို မိန့်သော်။

ဒါဆက်။ ။တ္ထေ ဤတခုယုတ်ကိုးဆယ်သော ဝိညာဉ်တို့တွင်။ ဧကမေဝ၊ တခုဟည်းသာဖြစ်သော ဝိညာဉ်သည်။ ဝါ၊ တခုတည်းသာဖြစ်သော စိတ်သည်။ စိတ္တဝိစိတြံ၊ ဆန်းကြယ်သည်။ ကာမံနဟောတိ၊ အကယ်၍ကား မဖြစ်၏ရှင်။ ပန၊ ထိုသို့မဖြစ်သော်လည်း။ စိတ္တာနံ ဝိစိတြာနံ၊ ဆန်းကြယ်သော ဝိညာဉ်တို့၏။အန္တောဂဓတ္တာ၊ အတွင်းဝင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေသုစိတ္တေသု၊ တို့တွင်။ ယံကိဉ္စ၊ အမှတ်မရှိသော။ (ဤ၌ ယံကိဉ္စပုဗ္ဗံသည် အမှတ်မရှိ တစုံတခု အစိတ်ကို ဟောသည်)။ ဧကမ္ပိ၊ တခုသော ဝိညာဉ်သည်လည်း။ (ဇနုတိ၌စပ်)။ ဝါ၊ တခုသော ဝိညာဉ်ကိုလည်း။ (ဝတ္တု၌စပ်)။ စိတ္တတာယ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တန္တိ၊ဟူ၍။ ဝတ္တု၊ငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊သင့်၏။

အဓိပ္ပာယ်။ ။အပေါင်းဖြစ်ကုန်သော တောင်မြစ် သမုဒြာစသည်တို့၏ တစိတ်ကို မြင်ကုန်သည်ရှိသော် “ပဗ္ဗတော မယာ ဒိဋ္ဌော၊ နဒိ မဟာဒိဋ္ဌာ၊သမုဒ္ဓေါ မယာ ဒိဋ္ဌော”ဟု အပေါင်း၏ အမည်ဖြင့် အစိတ်ကို ဆိုအပ်သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ အပေါင်းဖြစ်သော ဝိညာဉ်တို့၏ စိတ္တဟူသော အမည်ဖြင့် တစိတ်ကိုလည်း စိတ္တဟု ဆိုအပ်၏ဟူလို။

ဝေ ယထာ ဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ယသွာ အညဒေဝစသည်ဖြင့် ယခင်ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ စိတ္တတာယ၊ သမ္ပယုတ်,ဘုံ, အာရုံစသည်အားဖြင့် ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ စိတ်မည်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။စိတ္တတာယ စိတ္တံ၏ အကျယ်ကိုပြပြီး၍၊ စိတ္တကရဏတာယ စိတ္တံ၏ အကျယ်ကိုပြလိုရကား “ကထံ စိတ္တကရဏတာယ” စသည်ကိုမိန့်သော်။

စိတ္တကရဏတာယ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီဆေးစသော အမှုကိုပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဂတိစသော ဆန်းကြယ်သော အကျိုးကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။စိတ္တံ၊စိတ်မည်သည်။ကထံဟောတိ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဟိ၊ အကျယ်ခွဲဝေ

ဖြေဆိုအံ့။ လောကသို့၊ လူ့အရပ်၌။ စိတ္တကမ္မတော/ပန်းချီမှုထက်။ ဥတ္တရိ၊ အလွန်ဖြစ်သော။ အညံ့ပန်းချီမှုမှတပါးသော။ စိတ္တံနာမ၊ ဆန်းကြယ်သော အမှုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မိံပိ၊ ထိုပန်းချီမှု၌လည်း။ စရဏံနာမ၊ လက်စွမ်း ပြုခြင်းငှာသွားလေရာရာ ဆောင်ယူအပ်သော လက်စွမ်းပြပုံမည်သော။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီကားသည်။ အတိစိတ္တမေဝ၊ တခြားကားထက် အလွန်းဆန်းကြယ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်စွယ်။ ။ တသ္မိံပိ၌ ဝိသညံ ယောက၌ ဆန်းကြယ်သောအမှု အပေါင်းသည် ရှိ၏။ ထိုအမှုအပေါင်း၌ ပန်းချီအမှု ဆန်းကြယ်သည်။ ပန်းချီအမှု၌လည်း လက်စွမ်းပြပုံ စရဏမည်သော ပန်းချီကား အလွန်ဆန်းကြယ်သည်ဟု တခြား သော ပန်းပုစသော ဆန်းကြယ်သော အမှုကို ဝံ့သည်။ ယောဇနာ၌ကား “ဝိသဒ္ဓေါ စိတ္တံ အပေက္ခတိ” ဟူ၏။ ဆင်ခြင်။

တံစရဏံကို။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကုန်သော။ စိတ္တကာရာနံ၊ ပန်းချီဆရာတို့၏။ ဧတ္ထဌာနေ၌။ ဝေဝိဓာနိ ဝေပကာရာနိ၊ ဤသို့ အထူးအပြားရှိကုန်သော။ ရူပါနိ ဗိမ္မာနာ၊ အရုပ်တို့ကို။ ကာတဗ္ဗာနိ၊ ပြုအပ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တသညာ၊ ဆန်းကြယ်သော သညာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

မှတ်စွယ်။ ။ အချို့ပေ၌ “ဥပ္ပဇ္ဇတိ တာယစိတ္တသညာယ” ဟု ပါရှိမြင်၏။ အချို့ပေ၌ “ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ စိတ္တတာယ သညာယ” ဟု ပါရှိမြင်၏။ ရှေးပါဠိအလို ဥပ္ပဇ္ဇတိ၏။ တာယ စိတ္တသညာယ၊ ထိုဆန်းကြယ်သော သညာဖြင့်ပေး။ နောက်ပါဠိအလို သညာယ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ စိတ္တတာယ၊ ထိုသို့ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပေးသညာဆန်းကြယ်သောကြောင့် ဆန်းကြယ်သောစိတ္တကြိယာ ဖြစ်သည်ဟု နောက်ပါဠိ အဓိပ္ပာယ်မြှောက်၏။

လေခါဂဟနရဉ္စန ဥဇ္ဇောတန ဝတ္တနာဒိ နိပ္ပုဒိကာ၊ ပုံရေးသားခြင်းဆေးဆိုး ခြင်း အရောင်တင်ခြင်း ရွဲလုံးရွဲပြောက်ထိုးခြင်း အစရှိသည်ကို ပြီးစေတတ် ကုန်သော။ စိတ္တကြိယာ၊ ဆန်းကြယ်သော ကြိယာတို့သည်။ ဝါ၊ စိတ်၏ ကြိယာတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ စရဏသင်္ခါတေ၊ လက်စွမ်းပြပုံကားဟု ဆိုအပ်သော။ စိတ္တော၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီကား၌။ အညတရံ၊ တစုံတခုသော။ ဝိစိတ္တရူပံ၊ ဆန်းကြယ်သောရုပ်သည်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။ တတော၊ ထိုတခုသော ရုပ်ပြီးသည်မှ။ အနန္တရံ၌။ (ထည့်)။ ဣမဿ ရူပဿ၊ ဤရုပ်၏။ ဥပရိ၌။ ဣဒံရူပံသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပစေ။ ဟေဋ္ဌာ၌။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၁၇)

ဣဒံရူပံသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပစေ။ ဥဘယပဿေ၊ နံပါးနှစ်ဖက်၌။ ဣဒံရူပံသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေတွာ၊ ရှိ။ ယထာစိန္တိတေန၊ ကြံအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ကမ္မေန၊ အမှုဖြင့်။ သေသစိတ္တရူပနိပ္ပာဒနံ၊ ပဌမရုပ်မှကြွင်းသော ဆန်းကြယ်သောရုပ်ကိုပြီးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေဇ္ဇမိနာအာကာရေန၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော။ လောကော၌။ ဝိစိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ သိပ္ပဇာတံ၊ အတတ် အပေါင်းသည်။ ဝါ၊ အတတ်အထူးသည်။ (သိပ္ပဇာတန္တိ သိပ္ပပဘောဒေါ၊ ယောဇနာ)။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ ကုန်အောင်စုံသော။ တံသိပ္ပဇာတံ၊ ကို။ စိတ္တေ နေဝ၊ စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ ဝါ၊ စိတ်သည်သာလျှင်။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကာကော စိန္တောစ ကိံသဒ္ဓေါ၊ အပ္ပတတ္ထဿ ဝါစကော။ ယကာရ ယုတ္တော အာဒိမ္မိ၊ သကလတ္ထဿ ဝါစကော။ အယာဒိစ အစိန္တောစ၊ ပုစ္ဆာ ဇောတကသညိတော။ ဟူသော ပရိဘာဘာနှင့်အညီ ဤ၌ ယံကိဉ္စိသဒ္ဓါ အလုံးစုံသောအနက်ကို ဟော ထည်။ ထိုကြောင့် “သဗ္ဗံ” ဟု ချုပ်လေသည်။

ဝေ ယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ လောကသို့ ဟိ စသည်ဖြင့် ယခင်ဆိုအပ် ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဣမာယ ကရဏဝိစိတ္တတာယ၊ ဤသို့ပြုအပ်သော ပန်းချီ စသောအမှု၏ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီစသော အမှုကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿစိတ္တဿ၊ ထို ဆန်းကြယ်သော ပန်းချီစသောအမှုကို။ နိပ္ပာဒကံ၊ ပြီးစေတတ်သော။ စိတ္တမ္မိ၊ စိတ်သည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ တထေဝစိတ္တံ ဟူသောရှေ့စကားကို မနှစ်သက်၍ တပိကပ်ထပ်ပြန် လိုရကား “ယထာ စိန္တိတဿ ဝါ” စသည်ကို မိန့်သော်။ (အနည်း) စိတ်သည် လည်း ပန်းချီအတူ ဆန်းကြယ်သောဟု ဆို၏။ ပန်းချီအတူသာ ဆန်းကြယ် သလော စုဒ္ဓိရှိရကား “တတောပိ စိတ္တမေဝ စိတ္တတရံ” ကို မိန့်သော်။ ပန်းချီ အမှုထက် စိတ်သည်သာလျှင် အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ်သောအဖြစ်ကို ဆရာ အထံတော်ကြောင့် သိသနည်းစုဒ္ဓိရှိရကား “ယထာ စိန္တိတဿ” စသည်ကို မိန့် သော်။ နောက်ကျမ်းတက်အထိ ဝါသဒ္ဓါ ပနအနက်ဆို။

ဝါ၊ တပိကပ် ကြံဦးအံ့။ ဝါ ပန၊ အထူးကို ဆိုအံ့။ ယထာ စိန္တိတဿ၊ အကြင်အကြင် ကြံအပ်သော။ ဝါ၊ ကြံအပ်တိုင်းသော။ အနဝသေသဿ၊

ဗုဒ္ဓာသယ (က) ၄၃၅-၅၃ (စုတိယအကြိမ်)

အဋ္ဌကထာ - ပထမတွဲ

(၄၁၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အကြွင်းမရှိသော ပန်းချီအမှု၏။ အနိပ္ပဇ္ဇနတော၊ စိတ်သာထက်၍ လက်မပါ လိုဆုမပြီးနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတောပိ၊ ထိုပန်းချီအမှုထက်လည်း။ စိတ္တမေဝ၊ စိတ်သည်သာလျှင်။ စိတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့်ဆန်းကြယ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။သာဓုဖြစ်သော မိမိစကားကို သာဓကဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား စကားတော်ဖြင့် ပြီးစေလိုရကား “တေနာဟ ထဂဝါ” စသည်ကို မိန့်သော်။

တေန၊ ထိုပန်းချီအမှုထက်လည်း စိတ်၏သာလျှင် အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “ဒိဋ္ဌံ ဝေါ။ပ။ စိတ္တတရံ” နှို ဟူ၍။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။

ဘိက္ခဝေ တို့။ ဝေါ တုမေဟိ၊ သင်တို့သည်။ စရဏံနာမ၊ ပြပုံ အမည် ရှိသော။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သောပန်းချီကားကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်ဘူး၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိံ၊ ၏။ ဘန္ဓေ၊ ဘုရား။ ဝေံ၊ ဗျာဒိတ်တော်မြတ်အတိုင်း။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်ဘူးပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစုံ၊ ကုန်၏။ ဘိက္ခဝေ တို့။ စရဏံ၊ ပြပုံအမည်ရှိသော။ တမ္ပိစိတ္တံ၊ ထိုပန်းချီကားကိုလည်း။ စိတ္တေနေဝ၊ စိတ်ဖြင့်သာလျှင်။ စိန္တိတံ၊ ကြံအပ်၏။ ဘိက္ခဝေတို့။ ခေါ၊စင်စစ်။ စရဏေန၊ ပြပုံအမည်ရှိသော။ တေနဝိစိတ္တေန၊ ထိုပန်းချီကားထက်လည်း။ စိတ္တံယေဝ၊ စိတ်သည်သာလျှင်။ စိတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့်ဆန်းကြယ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ဆရာ ပန်းချီစသော ဆန်းကြယ်သောအမှုကို ပြုတတ်သောကြောင့် စိတ်မည်သောဟု ဆို၏။ ပန်းချီစသော ဆန်းကြယ်သော အမှုကိုသာ ပြုတတ် သောကြောင့်စိတ်မည်သလော စုဒ္ဓိရှိရကား “တထာ” စသည်ကို မိန့်သော်။

တထာစ၊ ထိုမှတပါးလည်း။ တထာအထဝါ၊ တနည်းသော်ကား။ (တထာ တိ အထဝါ။ ယောဇနာ) ။ ဒေဝမနုဿနိရယတိရစ္ဆာနဘေဒါသု၊ နတ်၊ လူ၊ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်အပြားရှိကုန်သော။ ဂတီသု၊ ဂတိတို့၌။ ကမ္မလိင်္ဂံသညာဝေါဟာရာဒိ ဘေဒံ၊ ကံ၊ လိင်၊ သညာ၊ ဝေါဟာရစသည် အပြားရှိသော။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓဖြစ်သော။ ယဒေတံ ယံဇေတံစိတ္တံ၊ အကြင်ဆန်းကြယ်သော အနက် သည်။ အတ္တိံ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထိုဆန်းကြယ်သော အနက်ကိုလည်း။ စိတ္တကတ မေဝ၊ အဘိသင်္ခါရဖြစ်သော ဉာဏ်သည်သာလျှင်ပြုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်စု။ ။ ထိင်စသည်ကို ကြမ္မာပြုလျက် “တမ္ပိ စိတ္တကတမေဝ” ဟုဆိုသည်ကား စိတ်၏ မူလကရဏ အဖြစ်ကိုရည်၍ ဆိုသတည်း။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၁၉)

စိတ္တကတမေဝါတိ စိတ္တဿ မလကာရဏတံ သန္တာယဝုတ္တံ၊ ကမ္မဿ ဟေတံ စိတ္တံ ကာရဏန္တိ။ တံ ပန အတ္ထံ ဝိသာဝေတုံ ကာယကမ္မာဒိထေဒံ တိ အာဒိမာဟ၊
ဒီဏာ ၆၅-ဆ။

ဟိ၊ထိုအနက်ကိုထင်စွာပြောအံ့။ ကာယကမ္မာဒိဘေဒံ၊ ကာယကံစသည် အပြား ရှိသော။ ဒါနသီလဟိံ သာ သာဠေယျာဒိနယပုဝတ္ထံ၊ ဒါန၊ သီလ၊ ညှဉ်းဆဲခြင်း စဉ်းလဲခြင်းအစရှိသောနည်းဖြင့် ဖြစ်သော။ ကုသလာကုသလကမ္မံကို။ စိတ္တ နိပ္ပူဒိတံ၊ စိတ်သည် ပြီးစေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့စိတ်သည် ပြီးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ထည့်) ။ ကမ္မနာနတ္ထံ၊ ကံထူးသည်၏ အဖြစ် သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ စ၊ ဆက်။ ကမ္မနာနတ္ထေနေဝ၊ ကံထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ တာသုတာသုဂတီသု၊ ထိုထိုဂတိတို့၌။ ဟတ္ထ ပါဒ ကဏ္ဍ၉၅ ရ ဂီဝါ မုဒါဒိ သဏ္ဍာနဘိန္နံ၊ လက်၊ ခြေ၊ နား၊ ဝမ်း၊ လည်မျက်နှာစသော သဏ္ဍာန်၏ ကွဲပြားထူးခြားသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ လိင်္ဂနာနတ္ထံ၊ သဏ္ဍာန်ထူးခြား ကွဲပြား သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

မှတ်စွယ်။ ။ သဏ္ဍာနနှင့်လိင်္ဂ၊ တိန္နနှင့် နာနတ္ထအနက်တူ။ လိင်္ဂနာနတ္ထန္တိ သဏ္ဍာန နာနတ္ထ။ ဒီဏာ-၆၅ဆ။

လိင်္ဂနာနတ္ထတော၊ လိင်္ဂထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာဂဟိတသဏ္ဍာန ဝသေန၊ အကြင်အကြင်ယူအပ်မှတ်အပ်သော သဏ္ဍာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ “အယံ ဤသုသည်။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမတည်း။ အယံ၊ ဤသုသည်။ ပုရိသော၊ ယောကျ်ား တည်း။” ဣတိ၊ သို့။ ဥပ္ပဗ္ဗမာနာယ၊ ဖြစ်သော။ သညာယ၊ သညာ၏။ နာနတ္ထံ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ သညာနာနတ္ထတော၊ သညာထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သညာနုရူပေန၊ သညာအားလျော်သဖြင့်။ ဣတ္ထိတိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ပုရိသော တိဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝေါဟရန္တာနံ၊ ခေါ်ဝေါ်သော သူတို့၏။ ဝေါဟရ နာနတ္ထံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။

အနုဆစန္ဒ။ ။ အတိတ်ကံကြောင့် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သောလိင်္ဂ၊ လိင်္ဂကြောင့်သညာ၊ သညာကြောင့် ဝေါဟရဖြစ်သည်ကိုပြပြီး၍၊ ဝေါဟရ၏အစွမ်းဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် ကံ၏ ဖြစ်ခြင်းကိုပြလိုကား “ဝေါဟရနာနတ္ထဝသေနဝန” စသည်ကို မိန့် သော်၊ ထိုရင်းကား “ဝေါဟရ နာနတ္ထဝသေန ပန ယသ္မာ၊ ပ၊ တသ္မာ” ကို မိန့်သော်။

ပန၊ အဖိုတပါးကို ဆိုအံ့။ ဝေါဟာရနာနတ္ထဝသေန၊ ဝေါဟာရ ထူးသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ “ဣတ္ထိ၊ သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်ရလို၏။ ပုရိသော၊ သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ၏။ ခတ္တိယော၊ သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ၏။ ပြာဟ္မ ဣော၊ သည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ၏”။ ဣတိဝေပတ္ထနာဝိသေသေန၊ ဤပတ္ထနာအထူး ဖြင့်။ တဿတဿ အတ္တဘာဝဿ၊ ထိုထိုအတ္တဘောကို။ ဇနကကမ္မံ၊ ဖြစ်စေ တတ်သောကံကို။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဝေါဟာရနာနတ္ထ တော၊ ဝေါဟာရထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မနာနတ္ထံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ဝေါဟာရကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ကံဖြစ်သည်ကိုပြုပြီး၍၊ ပစ္စုပ္ပန်ကံကြောင့် အနာဂတ်ဖြစ်သော လိင်နာနတ္ထ စသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြသဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တို့၏ အစဉ်ဟု ဆိုအပ်သော ဘိသရာကို စပ်တော်မူလိုသော အဋ္ဌကထာဆရာ သည် “တံပနေတံ ကမ္မနာနတ္ထံ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ အဖိုတပါးကို ဆိုအံ့။ တံတေကမ္မနာနတ္ထံ၊ ထိုကံထူးသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယထာပတ္တိတံ၊ အကြင်အကြင် တောင့်တအပ်သော။ ဘဝံ၊ ဘဝကို။ နိဗ္ဗတ္တေန္တံ၊ ဖြစ်စေသည်ရှိသော်။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဂတိဝသေန၊ ဂတိ၏အစွမ်းဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဂတိ၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်စေသည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ ကမ္မနာနတ္ထတော၊ ကံထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂတိနာနတ္ထံ၊ ဂတိထူးသည်၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤ၌ ကမ္မနာနတ္ထတော ဂတိနာနတ္ထံ ဟူသောပါဠိဖြင့် ကမ္မနာနတ္ထ ကြောင့် ဂတိထူးသည်၏ အဖြစ်ကိုသာ ပြ၏။ အသို့လျှင် အနာဂတ်ဖြစ်သော လိင်နာနတ္ထ အစရှိသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ပြသဖြင့် သံသရာစက်ကို စပ်သနည်း ဟူမူ ကမ္မနာနတ္ထံ ဟူသောပါဠိဖြင့် ဂတိအစရှိသည်တို့၏အထူးကို မုချအားဖြင့် ပြ၏။ ဂတိ၌ အပါဒက အစရှိသော အထူးကို ပြသဖြင့် လိင်နာနတ္ထကို ပြ၏။ လိင်နာနတ္ထကို ပြသည်ရှိသော် သညာနာနတ္ထ အစရှိသည်တို့ကို ပြအပ်ကုန်သည် သာလျှင်တည်း။ ထိုကြောင့် ဘဝစက်သည် လည်၍ဖြစ်၏ဟု မှတ်အပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ကမ္မနာနတ္ထကြောင့် ဂတိနာနတ္ထသာ ဖြစ်သလော စုဒ္ဓါရိရကဿ “ကမ္မနာနတ္ထေနေဝ စ” စသည်ကို မိန့်သော်။

စ၊ ဆက်။ ကမ္မနာနတ္ထေနေဝ၊ ကံထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ တေသံတေသံသတ္တာနံ၊ ထိုထိုသို့သော သတ္တဝါတို့၏။ တဿာတဿာ ဂတိယာ၊ ငါးပါးသော ဂတိထိုထို၌။ အပါဒက ဒွိပါဒကော ဒိတာစ၊ အခြေ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၂၁)

မရှိသော သတ္တဝါ၊ အခြေနှစ်ချောင်းရှိသော သတ္တဝါအစရှိသည်၏ အဖြစ် သည်၎င်း။ ကမ္မနာနတ္ထေနေဝါ ကြောင့်သာလျှင်။ (ထည့်)။ တဿာတဿာ ဥပပတ္တိယာ၊ ထိုထိုသို့သော ဂေါ၊ မဟိံသ အစရှိသော ခတ္တိယအစရှိသော စာတုမဟာရာဇိက အစရှိသော ဥပပတ္တိဘဝ၌။ ဥစ္စနိစာဒိတာစ၊ အမျိုး၊ စည်းစိမ်၊ အစိုးရခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့် မြင့်သောသူ နိမ့်သောသူ အစရှိ သည်၏အဖြစ်သည်၎င်း။ ကမ္မနာနတ္ထေနေဝါကြောင့်သာလျှင်။ တသ္မိံတသ္မိံ အတ္တဘာဝေ ဌံ။ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာဒိတာစ၊ ကောင်းသော အဆင်းရှိသည် မကောင်းသောအဆင်းရှိသည် အစရှိသည်အဖြစ်သည်၎င်း။ ကမ္မနာနတ္ထေ နေဝါ ကြောင့်သာလျှင်။ လောကဓမ္မေသု၊ တို့၌၊ လာဘာလာဘာဒိတာစ၊ လာဘ်ရှိသည် လာဘ်မရှိသည် အစရှိသည်အဖြစ်သည်၎င်း။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ထင်ရှားသည်အဖြစ်ကြောင့်။ ဒေဝမနုဿနိရယ တိရစ္ဆာန ဘေဒါသု၊ ကုန်သော။ ဂတိသု၊ တို့၌။ ကမ္မလိင်္ဂံသညာဝေါဟာရာ ဒိဘေဒံ၊ သော။ အဇ္ဈတ္တိကံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တေစိတ္တံ၊ ကို။ စိတ္တေနေဝါ သည်သာလျှင်။ ကတံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

မှတ်စုယ်။ ။တသ္မာ စသည်ကား (ဝဒ္ဓဂုဏ်။ ကမ္မနာနတ္ထေနေဝကား နောက်ပုဒ် တို့သို့ လိုက်။

အနုသန္ဓေ။ ။ထို ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်ကို အဘယ်ပါဠိ၏ အစွမ်းဖြင့် သိအပ် သနည်း စုဒ္ဓိရှိရကား “သွာယမထော”စသည်ကို မိန့်သော်။

သံဂါယနာသုံးတန်သို့ မတင်သောပါဠိ၏ အစွမ်းဖြင့် သိအပ်သောဟု ဆို၏။ သံဂါယနာသုံးတန်သို့ မတင်သောပါဠိကို အဆိုဟောတော်မူသနည်း စုဒ္ဓိရှိရ ကား “ဂုတ္တံဟေတံးလ။ သုခဒုက္ခေတိ”ကို မိန့်သော်။

သွာယံ သောအယံအတ္ထော၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသောအနက်ကို။ သင်္ဂီတိယံ၊ သံဂါယနာသို့။ (သင်္ဂီတိတ္ထယံရှိမှု သံဂါယနာသုံးတန်သို့ပေး)။ အနာရုဠဿ၊ မတင်အပ်သော။ ဣမဿ သုတ္တဿ၊ ၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိဗသစ္စံ၊ ၏။ ကမ္မနာနတ္ထပုထုတ္ထံ၊ (၁)။ သုခဒုက္ခေတိ၊ သုခဒုက္ခဟူသော။ တေသုတ္တံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဂုတ္တံ၊ ၏။

ကမ္မနာနတ္ထ ပုထုတ္ထပုဘေဒဝတ္ထာန ဝသေန၊ ကံ၏အချင်းချင်းမတူ ထူး သောသဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို မရောမယှက်သောအားဖြင့် မှတ်ခြင်း ပိုင်း

(၄၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ခြားခြင်း များသောအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်ခြင်း ပိုင်းခြားခြင်း တခု
သောအပြား၏ အစိတ်အစိတ် ကွဲပြားခြင်းကို မှတ်ခြင်း ပိုင်းခြားခြင်း၏
အစွမ်းဖြင့်။ လိင်နာနတ္ထပုထုတ္တပုသေဒဝတ္ထာနံ၊ လိင်၏ အချင်းချင်း မတူ
ထူးခြားသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကို မရောမယှက်သောအားဖြင့် မှတ်
ခြင်း ပိုင်းခြားခြင်း များသောအပြားရှိသည်၏အဖြစ်ကို မှတ်ခြင်း ပိုင်းခြား
ခြင်း တခုသောအပြား၏ အစိတ်အစိတ်ကွဲပြားခြင်းကို မှတ်ခြင်း ပိုင်းခြား
ခြင်းသည်။ ဘဝတိ၏။ (ဝတ္ထာနံ ပစ္စေကံ ယောဇေတဗ္ဗံ)။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ကမ္မနာနတ္ထစသည် တို့တွင် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်
ကမ္မနာနတ္ထကို သိအပ်၏။ အချင်းချင်းမတူ ထူးသောသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်
ကို နာနတ္ထဟုဆိုသတည်း။ ကုသိုလ်ကံ၏ ဝါနစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊
ကာယဘုရားရှိစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း များသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်
ကို သိအပ်၏။ အကုသိုလ်ကံ၏လည်း မစ္ဆရိတာစသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊
ကာယဒုစရိုက်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း များသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်
ကို သိအပ်၏။ များသောအပြားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပုထုတ္တဆိုသတည်း။ အန္တ
ဝါန စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ဝါနစသည်တို့၏ ပသေဒကို၎င်း၊ ပါဏာတိပါတ
ဝိရတိစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ကာယဘုရားရှိ စသည်တို့၏ ပသေဒကို၎င်း၊
အာဝါသ မစ္ဆရိယစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် မစ္ဆရိတာစသည်တို့၏ ပသေဒကို
၎င်း၊ ပါဏာတိပါတ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့၏
ပသေဒကို၎င်း သိအပ်၏။ “ဧကေကဿဟိ ပကာရဿ ထေဒေါ ပသေဒေါ”
တခုတခုသောအပြား၏ အစိတ်အစိတ် ကွဲပြားခြင်းကို ပသေဒဆိုသတည်း။
လိင်နာနတ္ထပုထုတ္တပသေဒတို့၏ အထူးကား ဣတ္ထိပုရိသသဒ္ဓါ၏ အစွမ်းအား
ဖြင့် လိင်နာနတ္ထကို သိအပ်၏။ ဒေဝမနုဿတိရစ္ဆာနစသည်တို့၏ အစွမ်းအား
ဖြင့် ဣတ္ထိယိင်္ဂပုထုတ္တကို သိအပ်၏။ ပုရိသယိင်္ဂ ပုထုတ္တကိုလည်း ထိုအတူ
သိအပ်၏။ ဒေဝစသည်ပြားသော ဣတ္ထိယိင်္ဂအသီးအသီး နာနတ္ထကာယဟု
ဆိုအပ်သော အချင်းချင်းမတူသော သဘော၏၎င်း၊ ဒေဝစသည်အပြားဖြင့်
ပြားသောအထူး၏ အစွမ်းဖြင့် ပသေဒကို သိအပ်၏။ ထိုအတူ ပုရိသယိင်္ဂ
ပသေဒကိုသိအပ်၏။ တနည်းသော်တုံ...ယိင်္ဂဖြစ်စေတတ်သောကံ၏ ဆိုအပ်
ပြီးသောအပြားရှိသော နာနတ္ထစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ယိင်္ဂနာနတ္ထ စသည်
တို့ ဟုင်္ဂအပ်ကုန်၏။ လိင်နာနတ္ထ စသည်တို့၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
သညာစသည်တို့၏ နာနတ္ထစသည်တို့ကို ဟုင်္ဂအပ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့် မဟုတ်
လော “တမ္မနာနတ္ထာဒိယိ နိဗ္ဗတ္တာနိ ယိ တာနိ” ဟု ဋီကာမိနိသကား၊ ယိသန္တံ၊
၏။ ဇာနိလိင်္ဂနာနတ္ထာဒိနိ၊ ထိုလိင်္ဂနာနတ္ထစသည်တို့သည်။ ကမ္မနာနတ္ထာဒိယိ၊
ကမ္မနာနတ္ထ စသည်တို့ကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၂၃)

လိင်နာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘေဒ ဝဝတ္တာနဝသေန၊ ဖြင့်။ သညာနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘေဒနဝဝတ္တာနံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။ သညာနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘေဒဝဝတ္တာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝေါဟာရနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘေဒဝဝတ္တာနံ၊ သည်။ သမ္မဝတိ၊ ၏။ ဝေါဟာရနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘေဒဝဝတ္တာနဝသေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘေဒဝဝတ္တာနံ၊ သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ကမ္မနာနတ္ထပုထုတ္တပ္ပဘေဒဝဝတ္တာနံ အစရှိသော ပါဠိတို့ဖြင့် အတိတ်ကံကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်လိင်၏ ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း၊ ထိုသညာဝေါဟာရတို့၏ အစဉ်ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ကံ၏ ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း ပြတော်မူပြီး၍ ထိုပစ္စုပ္ပန်ကံကြောင့် အနာဂတ်ဖြစ်သော လိင်နာနတ္ထ စသည်တို့ဖြစ်ခြင်းကို ပြသဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အစဉ်ဟု ဆိုအပ်သော သံသရာကို စပ်တော်မူလိုသော မြတ်စွာဘုရားသည် 'ကမ္မနာနာကရဏံ ပဋိစ္စ' စသည်ကို မိန့်သော်။

ကမ္မနာနာကရဏံ၊ ကံ၏အသီးအသီးကွဲပြားသည်ကို ပြုတတ်သောအထူးကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဂတိယာ၊ ငါးပါးသောဂတိ၌။ နာနာကရဏံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ကမ္မနာနာကရဏံကို စွဲ၍ သတ္တဝါတို့၏ ဝတိ၌အထူးသည် အဆို ထင်သနည်း စုဒ္ဓါရကား "အပဒါ" စသည်ကို မိန့်သော်။

အပဒါ၊ ခြေမရှိကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ ပ။ နေဝသညီ နာသညီနေဘ၊ သညာရှိသည်လည်းမဟုတ် မရှိသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း။ ပညာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကမ္မနာနာကရဏံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဥပပတ္တိယာ၊ ဂေါမဟိံ သအစရှိသော ခတ္တိယ စသော စာတုမဟာ ရာဇိကစသော ဥပပတ္တိဘဝ၌။ နာနာကရဏံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ဥစ္စနိစ တာ၊ မြင့်သည်၏အဖြစ်၊ နိမ့်သည်၏အဖြစ်သည်။ ဟိနယဏိတတာ၊ ယုတ်သည် ၏အဖြစ် မြတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သုဂတဒုဂ္ဂတတာ၊ ဥစ္စာစည်းစိမ် ကုံလုံ ကြွယ်ဝသည်၏အဖြစ် ဝတ်စားတန်ဆာ ဥစ္စာမဲ့မို့ ဆင်းရဲသည်၏အဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ ကမ္မနာနာကရဏံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ အတ္တ ဘာဝေ၊ အတ္တဘော၌။ နာနာကရဏံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏ တာ၊ အဆင်းကောင်းသည်၏ အဖြစ် အဆင်းမကောင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ သုဇာတဒုဇာတတာ၊ နိဂြောဓပရိစ္ဆာလစသော အရပ် အလုံးတို့ ဖြင့်၎င်း။

(၄၅၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သုပတိဋ္ဌိတပါဒစသော လက္ခဏာတို့ ဖြင့်၎င်း အတ္တဘော၏ ပြည့်စုံစွာ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ် မပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်သည်။ သုသဏ္ဍိတဒုဿဏ္ဍိတတာ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ကောင်းသော သဏ္ဍာန်ရှိသည်၏ အဖြစ် မကောင်းသောသဏ္ဍာန်ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၏။ ကမ္မနာနာ ကရဏံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ရှိ။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ လောကဓမ္မေ၊ လောကဓံ၌။ နာနာကရဏံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ၏။ လာဘာလာဘော၊ လာဘ်ပေါများ သည် လာဘ်နည်းပါးသည်၏ အဖြစ်၌။ ယသာယသေ၊ အခြံအရံအကျော် အစော ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ် အခြံအရံ အကျော်အစောမဲ့ သည်၏ အဖြစ်၌။ နိန္ဒာပသံသာယံ၊ ကဲ့ရဲ့ခြင်း ချီးမွမ်းခြင်း၌။ သုခဒုက္ခေ၊ ချမ်းသာဆင်းရဲ၌။ နာနာကရဏံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။အမျိုး၏အစွမ်းအားဖြင့် ဥစ္စာနိစတာကို ယှဉ်အပ်၏။ ဣဿရိယ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဟိနပဏိတတာကို ယှဉ်အပ်၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ၏အစွမ်းအားဖြင့် သုဂတဒုဂ္ဂတအဖြစ်ကို ယှဉ်အပ်၏။ အဗ္ဗိ၊ အရှေ့ အစရှိသော အဆင်းတို့၏ စင်ကြယ်ခြင်း မစင်ကြယ်ခြင်းတို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဍတာကို ယှဉ် အပ်၏။ နိဂြောဓပရိမဏ္ဍလ စသော အာရောဟ ပရိဏာဟတို့ဖြင့်၎င်း အတ္တ ဘော၏ အပြည့်အစုံ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ် မပြည့်မစုံ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်း အားဖြင့် သုဇာတ ဒုဇ္ဇာတတာကို ယှဉ်အပ်၏။ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ သဏ္ဍာန်၏ အစွမ်းအားဖြင့် သုသဏ္ဍိတဒုဿဏ္ဍိတတာကို ယှဉ်အပ်၏။

အနုသဇ္ဇေ။ ။အရှင် အဋ္ဌကထာဆရာ၊ ကံ၊ လိင်၊ သညာ ဝေါဟာရ အစရှိသော အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သောဆန်းကြယ်သော တရားအပေါင်း၏ စိတ်သည်ပြုအပ် သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော ဤသုတ်မှ တပါးသောသုတ်ကို မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မူပါ၏လော စောဒနာရန်ရှိ၍ “အပရမ္ပိ ဝုတ္တံ” စသည်ကို ပိန်သော်။

အပရမ္ပိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောသုတ်မှ တပါးလည်းဖြစ်သော။ သုတ္တံ၊ ဣန္ဒြိယ ဗဒ္ဓ၌ ဆန်းကြယ်သော တရားအပေါင်း၏ စိတ်သည် ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သော သုတ်ကို။ (ထည့်)။ “ကမ္မတော။လ။ဟိနပဏိတတာ ယာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။

ဂါထာနက်။ ။ကမ္မတောစ၊ မူလအကြောင်းဖြစ်သော ကံကြောင့်၎င်း။ လိင်္ဂိတောစေဝ၊ အာသန္နအကြောင်းဖြစ်သော လိင်ကြောင့်၎င်း။ လိင်္ဂိသညာ၊ လိင်၌ဖြစ်သော သညာတို့သည်။ ပဝတ္ထရေ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ

(၄၂၅)

(တနည်း) ကမ္မတောစ၊ ကံကြောင့်၎င်း။ လိင်တောစေ၊ လိင်ကြောင့်၎င်း။ လိင်သညာ၊ လိင်သညာတို့သည်။ ပဝတ္တရေ၊ ကုန်၏။

၀၀နတ္ထ။ ။ရှေ့ပိကပ်အလို “လိင် ပဝတ္တာ သညာ လိင်သညာ” ပြု။ နောက်ပိကပ်၌ “လိင်သညာ သညာ လိင်သညာ” ဟု ခွန်ပြု။ ကံကြောင့် လိင်၊ လိင်ကြောင့် သညာသည်ဖြစ်၏ဟု အစဉ်အတိုင်းမှတ်။

သညာတော၊ ဣတ္ထိ၊ ပုရိသအစရှိသော လိင်ကြောင့်ဖြစ်သော သညာကြောင့်။ တေမ္မော၊ ထိုဣတ္ထိ၊ ပုရိသဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်အပ်သောရုပ်၊ နာမ်တရားတို့သည်။ (ထည့်) ။ အယံ၊ ဤသူသည်။ ဣတ္ထိ၊ မိန်းမတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။ အယံ၊ သည်။ ပုရိသော၊ ယောက်ျားတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့၎င်း။ ဘေဒံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းအထူးသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

၅၀၀နတ္ထ။ ။ ဤပဌမဂါထာဖြင့်အတိတ်အစွန့်ပစ္စုပ္ပန်အစွန့်ဟုဆိုအပ်သောကာလနှစ်ပါးဖြစ်သော ပရိစ္ဆာသမုပ္ပါဒ်၏ အစွမ်းဖြင့် အဘိသင်္ခါရပိညာဉ် ဟုဆိုအပ်သော စိတ်သည် ပြုအပ်သော ဆန်းကြယ်သောတရားကိုပြု၏။

ဂါထာနက်။ ။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ လောကော၊ သတ္တလောကသည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ကမ္မုနာ၊ ကြောင့်။ ပဇာ၊ သတ္တဝါသည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။ ယာယတော၊ သွားသော။ ရထဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ အာဏီ၊ နားပန်းစွန်းသည်။ ဗန္ဓနာဣဝ၊ ဖွဲ့သကဲ့သို့။ သတ္တာ၊ တို့ကို။ ကမ္မနိဗန္ဓနာ၊ ကံသည် ဖွဲ့အပ်ကုန်၏။ (တနည်း) ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကမ္မနိဗန္ဓနာ၊ ကံမူ အဖွဲ့ရှိကုန်၏။

၅၀၀နတ္ထ။ ။ ပိယတော ဇာယတိ သောကော၊ ပိယတော ဇာယတိ ဘယံ။ ပိယတော ပိပ္ပမုတ္တဿ၊ နတ္ထိ သောကော ကုတောဘယံ။

ဟူသောဂါထာ၌ ဆန်းအလိုငှာ ဇာယတိ၌ ဣကို ဧစပြုသည်။ ဤနည်းကို နှုတ်မသွင်းမိ၍ ဝတ္ထတေ ပြင်သည်ကား မူပျက်သည်။ ဇာတိ ပိသောဇန၌ အရိယဝံသ မဟာထေရ်ကျော် ဤအဆုံးအဖြတ်ကို မိန့်တော်မူသည်။

လောကောစေ ရထဿ ပဇာတတ္ထာ ပဇာတိ ပုရိမပါဒဿ ပိဝရဏံ ပစ္ဆိမဝါဒေါ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ယထာ ရထဿ အာဏီ နိဗန္ဓနံ ဧဝံ သတ္တလောကရထဿ ကမ္မနိဗန္ဓနန္တိ ဥပမာသံသန္ဓနံ ဝေပိတံ။ ဣဝေယစ ဂါထာယ အဗ္ဗဒ္ဓယဝသေန မိတ္ထဿ ကမ္မပိညာဏကတတာ ဒဿိတာ။ ။ ဋီကာ ၆၆-ဆ။

(၄၂၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဂါထာနက်။ ။ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ကိတ္တိံ၊ မျက်ကွယ်ကျော်စောခြင်းကို။
 လဘတိ၊ ရ၏။ ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ပသံသံ၊ မျက်မှောက်ချီးမွမ်းခြင်းကို။
 လဘတိ၊ ရ၏။ ကမ္မေန၊ ကံကြောင့်။ ဇာနိဉ္စ၊ ရှုံးခြင်းကို၎င်း။ ဝဇ္ဇေ၊ ညှဉ်းဆဲ
 ခြင်းကို၎င်း။ ဗန္ဓု၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းကို၎င်း။ လဘတိ၊ ရ၏။ တံကမ္မနာနု-
 ကရဏံ၊ ထိုကံကြောင့်ဖြစ်သော ကိတ္တိံ ပသံသအစရှိသောအထူးကို။ ဝါ၊
 ကံ၏အကျိုးဆက်ဖြစ်သော ကိတ္တိံ ပသံသအစရှိသည်တို့ဖြင့် ဆရ၍ သိအပ်
 သော ကံ၏အထူးကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ လောကေဉ္စ၊ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။
 ဝဒေ၊ ဆိုအံ့နည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ဤဂါထာ၌လဘတိသည် ဆန်းဒီဗ။ “ကမ္မနာနာကရဏန္တိကမ္မတော
 နိဗ္ဗတ္တနာနာကရဏံ ကမ္မဇေဟိ အနုဒိယမာနံ။ ကမ္မဿေဝ ဝါ နာနာကရဏံ”
 ဇီကာကို မြော်၍နှစ်နက်ထော်သည်။

မာဏဝါ၊ မာဏဝဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကမ္မဿကာ၊
 ကံလျှင် မိမိဥစ္စာရှိကုန်၏။ ကမ္မဒါယာဒါ၊ ကံ၏အမွေကိုခံတတ်ကုန်၏။ ဝါ၊
 ကံသည်ပေးအပ်သောအမွေဥစ္စာကိုခံယူတတ်ကုန်၏။ ကမ္မယောနိ၊ ကံသာလျှင်
 အကြောင်းရှိကုန်၏။ ကမ္မဗန္ဓု၊ ကံသာလျှင် အဆွေအမျိုးရှိကုန်၏။ ကမ္မပဋိ-
 သရဏာ၊ ကံသာလျှင် ကိုးကွယ်လည်းလျောင်းရာရှိကုန်၏။ သတ္ထေ၊ တို့ကို။
 ဟိနပဏိတတယ၊ အယုတ်အမြတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ယဒိဒံ ယံဣဒိဝိဘဇနံ၊
 အကြင်ခွဲဝေခြင်းသည်။ အတ္တိ၊ တံဝိဘဇနံ၊ ထိုခွဲဝေခြင်းကို။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။
 ပိဘဇတိ၊ ခွဲဝေ၏။

ကျမ်းတက်။ ။ “ကမ္မဿကာ ကမ္မသယာ” ဟု ဇီကာဖွင့်သည်ကား သကေသယေ
 ကွသိုမှတ်ရာသည်။ စိတ္တကရဏတယ၏ အကျယ်ကိုပြုပြီး၍ နိဂုံး အပ်ထိုရကား
 “ဓံ ဣမာယ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဧဝံ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣမာယ ကရဏစိတ္တတယ၊ ဤဆန်းကြယ်သော
 ပန်းချီဆေးစသော အမှုကို ပြုတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဂတိစသော
 ဆန်းကြယ်သော အကျိုးကို ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။
 စိတ္တတာ၊ ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒေ

စောဒနာအနုသန္ဓေ။ ။ဆရာအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဆန်းကြယ်သောတရားကိုဖြိုခြင်းကြောင့် စိတ်မည်သောဟု ဆို၏။ သာကေပါဠိ၌ ကံသာလျှင် ဆန်းကြယ်ခြင်းကို ဖြိုခြင်းကို ဆိုသောကြောင့် ဆရာဆိုသော ကောင်းသည် အသို့ဖြစ်၍ သင့်အံ့နည်း စောဒနာရှိရကား “သဗ္ဗာနိပိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ သဗ္ဗာနိပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တောနိ ဝိစိတြာနိ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော ဆန်းကြယ်သော အကျိုးတို့ကို။ စိတ္တေနေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ကတာနိ၊ ကုန်၏။

စောဒနာအနုသန္ဓေ။ ။ဆရာအဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဆန်းကြယ်သောတရားအပေါင်းကိုစိတ်သည် ပြုအပ်သောဟု ဆရာဆို၏။ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ ဖြစ်သော ဆန်းကြယ်ခြင်းနှင့်အတူသာစိတ်သည် ဆန်းကြယ်သလော စွမ်းရှိရကား “ယဒေတံ စိတ္တေန ကတံ” စသည်ကိုမိန့်သော်။ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော ဆန်းကြယ်သော တရားအပေါင်းထက် စိတ်သည်သာ အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဆရာအသဟံ့ကြောင့် သိသနည်း စွမ်းရှိရကား “အလဒ္ဓေါ။ပ။ကရဏာ ဘာဝတော” ကို မိန့်သော်။

ပန၊ အထူးကို ဆိုအံ့။ အလဒ္ဓေါ ကာသဿ၊ မရအပ်သော အခွင့်ရှိသော။ ဝါ၊ အကျိုးပေးခွင့်ကို မရသော။ စိတ္တဿ၊ ကမ္မ ဝိညာဉ်၏၎င်း။ ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ အဝသေသ ပစ္စယ ဝိကလံ၊ မိမိမှ ကြွင်းသော ကာလ၊ ဂတိ၊ ပယောဂစသော အထောက်အပံ့ ချီတဲသော။ ယံစိတ္တံ၊ အကြင်အပရာ ပရိယ ကမ္မဝိညာဉ်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ တဿစိတ္တဿ၊ ထိုအထောက်အပံ့ ချီတဲသော အပရာပရိယ ကမ္မဝိညာဉ်၏၎င်း။ ဧကစ္စ စိတ္တကရဏာဘာဝတော၊ စိတ်သည် ပြုသင့်သော ဆန်းကြယ်သော တရားအပေါင်းတိုင် အချို့သော ဆန်းကြယ်သောတရားကို ပြုခြင်းမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တေန၊ ကမ္မဝိညာဉ်စိတ်သည်။ ကတံ၊ သော။ ယဒေတံစိတ္တံ၊ အကြင်ဆန်းကြယ်သောတရားအပေါင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တတောပိ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အဇ္ဈတ္တိက ဖြစ်သော ဆန်းကြယ်သော တရားအပေါင်း ထက်လည်း။ စိတ္တမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ စိတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ်၏။

ဒိကာအဓိပ္ပာယ်။ ။အလဒ္ဓေါကာသ အဝသေသပစ္စယဝိကလတို့ အထူးကား အသဟံ့နည်းဟူမူ-တဿ ပန အလဒ္ဓေါကာသတာ အညေနကမ္ပေန ပဋိဗာဟိ တတ္ထာ တအိပစ္စနောကာသေ ပုဂ္ဂလဿ နိဗ္ဗတ္တတ္ထာ စ ဝေဒိတဗျာ။ ဝိဇ္ဇမာနမ္ပိ

(၄၅၀)

အဋ္ဌသုလင်္ခါဒဋ္ဌကထာနိဿယ

အပရာပရိယဝေဒနိယကမ္မဝိညာဏံ ကာလဂတိပယောဂါဒိသဟကာရိပစ္စယ
ဝိကလတာယ အဝသေသပစ္စယဝေကလ္လံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။ဋီကာ-၆၇-ဆ။

အနက်ကား။ ။ပန၊ အထူးကား။ တဿကမ္မဝိညာဏဿ၊ ၎်။ အလဒ္ဓေါကာသ
တာ၊ အခွင့်မရသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ မရအပ်သော အခွင့်ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။
အညေန၊ မိမိမှတစ်ပါးသော။ ကမ္မေန၊ ဗလဝဖြစ်သောကံသည်။ ပဋိဗာဟိ
တတ္ထာ၊ တားမြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဒဝိပစ္စနောကာသော၊ ထိုကမ္မ
ဝိညာဉ် အကျိုးမပေးနိုင်ခြင်း၏ အရာဖြစ်သော ရူပထဝဟူသောဂတိ၌။ ဝါ၊
ဗုဒ္ဓိက္ခမသောကာလ၌။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၎်။ နိဗ္ဗတ္တတ္ထာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်
၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၎်။

ဤနောက်ဟိတ၌ ကာမာဝစရ အဘိသင်္ခါရ ဝိညာဉ်သည် ရူပစာတ၌ စက္ခု၊
ဝိညာဉ်စသည်ကိုဖြစ်စေ၍ အနောကာသ၏အဖြစ်ကြောင့် တဒါရုံကို မဖြစ်စေ
နိုင်သည်ကို ဣန္ဒြိယအင်္ဂါ၊ တနည်းလည်း ဘုန်းရှိထောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဗုဒ္ဓိက္ခ
ကာလ၌ ဝေဒိတပေးရှား၍ ကြာရိုးမျှကိုသာ စားရဘူးသည်ကို ဣန္ဒြိယအင်္ဂါ၊
ဝိဇ္ဇမာနန္တိ၊ ထင်ရှားရှိသော်လည်း။ အပရာပရိယဝေဒနိယ ကမ္မဝိညာဏံ၊ သည်။
ကာလဂတိပယောဂါဒိ သဟကာရိပစ္စယ ဝိကလတာယ၊ ကာလ၊ ဝတိ၊ ပယော
ဂ အစရှိသော သဟကာရိပစ္စည်း၏ ချိုသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝသေသပစ္စယ
ဝေကလ္လံ၊ ကြွင်းသောပစ္စည်း၏ ချိုသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၎်။

ပယောဂါဒိ၌ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့် စက္ခုစသည်တို့၏ ချိုတဲ့သည်၏အဖြစ် ဟုဆိုအပ်
သော ဥပပိဝိကလကို ထိမ်းယူ၏။

ဧတ္ထ စ ကာလဂတိဝသေနေဝ အလဒ္ဓေါကာသတာ၊ ကာလဂတိပယောဂဥပပိ
သင်္ခါတာနံ စတုန္ဒံ ပစ္စယာနံ ဝိကလဝသေန အဝသေသပစ္စယဝိကလန္တိ အယ
မေတေသံ ဝိသေသော။ ပဌမောဝါ ဥပပဇ္ဇဝေဒနိယကမ္မဝသေန ဝုတ္တော။
ဗုတိယော အပရာပရိယကမ္မဝိညာဏဝသေနာတိ အယမေတေသံ ဝိသေသော။
မရ။

အနုသဇ္ဇေ။ ။ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပါဠိယာ သာဇေန္တော “တေနာဟသဂဝါ” တျာဇိ
မာဟ။

တေန၊ ထိုစိတ်၏သာလျှင် အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “နာဟံ။ ပ။ စိတ္တတရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၎်။
ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတာ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣဒံဗ္ဗံမေပါဏာ၊
တို့သည်။ စိတ္တယထာ၊ ဆန်းကြယ်ကုန်၏သို့။ (စိတ္တံကို စိတ္တာပြန်)။ ဘိက္ခဝေ၊
တို့။ ဧဝံ၊ ဤတိရစ္ဆာန်အတူ။ စိတ္တံ၊ ဆန်းကြယ်သော။ အညံ၊ တိရစ္ဆာန်မှ
ထွက်ပေးသော။ ဧကန်ကာယဗ္ဗိ၊ တခုသော အပေါင်းကိုမျှလည်း။ အဟံ၊ သည်။

နသမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိရစ္ဆာနဂတေဟိ၊ ကုန်သော။
တေဟိပါဏေဟိပိ၊ ထိုသတ္တဝါတို့ထက်လည်း။ စိတ္တံယေဝ၊ စိတ်သည်သာ
လျှင်။ စိတ္တတရံ၊ အထူးသဖြင့် ဆန်းကြယ်၏။

ဥပ္ပန္နံ ဟောတိတိတ္ထေ ဌ။ ဝတ္တမာနဘူတာပဂတောကာသကတဘူမိ
လဒ္ဓုပ္ပန္နဝသေန၊ ဝတ္တမာနုပ္ပန္န၊ ဘူတာပဂတုပ္ပန္န၊ သြကာသကတုပ္ပန္န၊ ဘူမိ
လဒ္ဓုပ္ပန္နတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံနာမ၊ မည်သည်။ အနေကပ္ပဘေဒံ၊ များသော
အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝတ္တမာနုပ္ပန္န အစရှိသော လေးပါး
သော ဥပ္ပန္နတို့တွင်။ ဥပ္ပါဒဇရာ ဘင်္ဂသမဂီသင်္ခါတံ၊ ဥပါဒ်၊ ဇရာ၊ ဘင်နှင့်
ပြည့်စုံသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ သဗ္ဗမ္မိသင်္ခတံ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော သင်္ခတ
တရားသည်။ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ဆဲပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောဥပ္ပန္န
မည်၏။

ဋီကာအဓိပ္ပာယ်။ ။ “အနုထဝိတွာစ အပဂတံ ဘူတာပဂတံ” ဟူသော အနက်
နှစ်ပါး ရသင့်သည်ကို ပြုလိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည် “အာရမ္မဏရထံ
အနုထဝိတွာ” စသည်ကို မိန့်သော်၊ ထဝိတွာ အပဂတံသည် ဘူတာပဂတ
မည်သည် ဖြစ်ပစေတော့ ဝန်ခံပါမည်။ အနုထဝိတွာ အပဂတံသည်ကား
အထယ်ကြောင့် ဘူတာပဂတ မည်ကောင်းအံ့နည်းဟု စောဒနာကို မပြေထဲနိုင်
မကြံစည်ထဲနိုင်မူ။ “အနုဘူတဘူတတာဟိ ဘူတတာသာမညေန ဘူတသဋ္ဌေန
ဝုတ္တာ” ဟု ဋီကာဆရာ အလွယ်သာ ပြောပေသည်။

အနက်ကား။ ။ ဟိ၊ အံ့။ အနုဘူတ ဘူတတာ၊ အနုဘူတဘူတ၏အဖြစ်ကို။ ဝါ၊
အနုဘူတ ဘူတအနက်နှစ်ပါးကို။ ဘူတတာ သာမညေန၊ ဘူတအဖြစ်အားဖြင့်
တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဘူတသဒ္ဓါ၏ အနက်အားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဘူတသဋ္ဌေန၊ တခုတည်းသော ဘူတသဒ္ဓါသည်။ ဝုတ္တာ၊ ဟောအပ်၏။

အဝိဇ္ဇမာနကေ အတ္ထေ၊ န တံ သက္ကာ ဌပေတဝေ။
ဝိဇ္ဇမာနေ ပနတ္ထမ္မိ၊ သက္ကက္ခရံ ဌပေတဝေ။

ဟူသော ပရိသာသာကိုထောက်၍ တာပဂ္ဂည်း၏အရ အနက်ကိုပင် ကောက်ရ
မည်။ ဘူတအနက်ဟူသည်ကိုထည်း ဘဝနုတ္တိယာကိုဝင်ဟူ။ အနုဘူတအနက်ကို
ဥပသဂ္ဂနှင့် တကွဖြစ်သော ဘူတသဒ္ဓါသည်သာလျှင် ဟောနိုင်သည် မဟုတ်
လော၊ သက်သက်သော ဘူတသဒ္ဓါသည် မဟောနိုင်သည် မဟုတ်လောဟု
စောဒနာသည်ကို ဒုတိယကား၍ “သာမညမေဝ ဟိ ဥပသဂ္ဂေန ဝိသေထိ
ထထိတိ” ဟု ဋီကာဆရာ မခေါက်မရက်ပြောပေသည်။
ထိသဂ္ဂံ၊ သာမညမေဝ၊ သာမညအနက်ကိုသာလျှင်၊ ဥပသဂ္ဂေန၊ အနုဘူသော

ဥပသာရပုဒ်သည်။ ဝိသေသိယတိ၊ အထူးပြုအပ်၏။ ဝါ၊ ထွန်းပြအပ်၏။ နဝါစကော၊ မဟောတတ်။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ မဟောတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘူတသဋ္ဌေန၊ သည်။ ဝုတ္ထာ၊ ၏။

ဤဒီကာပါဌဖြင့် အနုဘူတသဋ္ဌါသည် အကြင် အနုသတနအနက်ကို ဟောအပ်၏။ ထိုအနုသတနအနက်ကို ဘူတသဋ္ဌါသည်သာလျှင် ဟောတတ်၏ အနုသဋ္ဌါ မဟောတတ်။ အနုသဋ္ဌါကား ဇောတကသာလျှင် ဖြစ်၏ဟူသော အနက်ကို ပြ၏။ ထိုစကားဆိုသင့်၏။ နိပါတ်၊ ဥပသာရပုဒ်သည် လမ်းနား၌ ချိုး၍ထားအပ်သော လမ်းပြသစ်ခက်နှင့်တူကုန်သတည်း။ ထို့ကြောင့်ဇောတကသာ တင်၍ ဝါစကမတင်သတည်း။ ဥပသာရပုဒ်တို့၏ ကြိယာအထူးကို အထူးပြုတတ်သည် အဖြစ်ဟူသည်လည်း ဓာတုသဋ္ဌါတို့၏ အနေကတ္တ၏ အဖြစ်ကြောင့် ဓာတုသဋ္ဌါတို့သည် ဟောအပ်သော ဝိသေသအနက်ကို ထွန်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမျှသာတည်း။ ထို့ကြောင့် အကြင်မျှလောက် ဓာတုသဋ္ဌါသည် ဟောအပ်သောအနက် ဝိသေသတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုဓာတုသဋ္ဌါသည် ဟောအပ်သော အနက်တို့တွင် အကြင် အနက်သည် သာမညဖြစ်၍ ဝိသေသမဟုတ်။ ထိုသာမညဖြစ်သောအနက်ကို ဝိသေသ၌ တည်စေခြင်းသည် ထိုထိုဝိသေသအနက်ကို ထွန်းပြသည်မည်သည်သာတည်း။ ထို့ကြောင့် “သာမညမေဝ ဟိ ဥပသဋ္ဌေန ဝိသေသိယတိတိ” ဟူသော စကားကို ဒီကာရှင် မိန့်ပေသတည်း။

အာရမ္မဏရသံကို။ အနုဘဝိတော၍။ နိရုဗ္ဗံ၊ ချုပ်ပြီးသော။ အနုဘူတာပဂတသင်္ခါတံ၊ အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားပြီး၍ ကင်းပြီး ချုပ်ပြီးဟု ဆိုအပ်သော။ ကုသလာကုသလံသည်။ ဘူတာပဂတုပ္ပန္နံနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ အာရုံ၏အရသာကို ခံစားပြီး၍ ကင်းပြီး ချုပ်ပြီးသော ဥပ္ပန္နမည်၏။

ဒီကာအဓိပ္ပာယ်။ ။ ခပ်သိမ်းသော စိတ္တုပ္ပါဒ်တို့၏ ဝေဒနာနှင့်တကွချည်း ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် အာရုံ၏အရသာကို ခံစားတတ်သည်ချည်း မဟုတ်ပါလော၊ အသယံကြောင့် အဋ္ဌကထာဆရာသည် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကိုသာ ခံစားတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဆိုလေသနည်း။ ဝိပါတ်၊ ကြိယာသည်လည်း အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားတတ်ပါသည် မဟုတ်တုံလော သဘော ခကျ၍ စောဒနာမူ....

ဝိကပ္ပဂါဟဝသေန ရာဂါဒိဟိ တဗ္ဗိပက္ခေဟိစ အကုသလံ ကုသလဉ္စ အာရမ္မဏရသံ အနုသဝတိ။ န ဝိပါကော တမ္ပဝေဂက္ခိတ္တတ္ထာ၊ နာဝိကြိယာ အဟေတုကာနံ အတိဓုဗ္ဗလတာယ သယေတုကာနဉ္စ မိဏကံလေသသာ ဆဋ္ဌဂုံပေတွာဝတော ဥပ္ပဗ္ဗမာနာနံ အတိသန္တုပ္ပတ္တိတ္ထာ-ဟုဒီကာ (၆၇-ဆ)ဆရာ သဘောကျအောင် ဖော်ပြထားတည်း။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၃၁)

အနက်ကား။ ။ဝိကပ္ပဂါဟဝသေန၊ အထူးကြံ၍ ဟူသည့် အစွမ်းဖြင့်။ (ဝိပလ္လာသ၏ အဖြစ်ကြောင့် ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကိစ္စပြီးသတည်း။ ဝိပါက်၊ ကြိယာတို့၏ ကိစ္စဝိပလ္လာသ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုဝိပါက်၊ ကြိယာတို့၏ ကိစ္စပြီးသည် မဟုတ်)။ ရာဂါဒိဟိစ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ တဒ္ဓိပက္ခေဟိစ၊ ထိုရာဂစသည်တို့၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကုန်သော အလောသ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၎င်း။ ကုသလဉ္စ၊ ကုသိုလ်သည်၎င်း။ အကုသလဉ္စ၊ ၎င်း။ အာရမ္မဏရသံ၊ ကို။ အနုသဝတိ၊ ခံစားတတ်၏။ ကမ္မဝေဂက္ခိတ္တတ္တာ၊ ကံအဟုန်သည် ပစ်ချအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကော၊ သည်။ အာရမ္မဏရသံ၊ ကို။ နအနုသဝတိ၊ မခံစားတတ်။ အခံဟတုကာနံ၊ အဟိတ်ကြိယာတို့၏။ အတိဗုဒ္ဓလတာယ၊ အလွန်အားနည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဆဠှုပေက္ခာဝတော၊ ဆဠှုပေက္ခာနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဝိဇာကိလေသဿ၊ ကုန်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဥပ္ပဗ္ဗမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သဟေတုကာနံ၊ သဟိတ်ကြိယာတို့၏။ အတိသန္တုတ္တိတ္တာစ၊ ငြိမ်သက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ကိရိယာပိ၊ ကိရိယာသည်လည်း။ အာရမ္မဏရသံ၊ ကို။ နအနုသဝတိ၊ မခံစားတတ်။

အနုသန္တေ။ ။အနုသဝိတွာ ဟူသော ပဌမဝိကပ်ကို ပြုပြီး၍၊ သဝိတွာစသော ဒုတိယဝိကပ်ကို ပြုလိုရကား “ဥပ္ပါဒါဒိတ္ထယံ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဥပ္ပါဒါဒိတ္ထယံ၊ ဥပါဒ်အစရှိသော ခဏသုံးပါး အပေါင်းသို့။ အနုပ္ပတွာ၊ အစဉ်အားဖြင့် ရောက်၍။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသော။ ဘူတာပဂတသင်္ခါတံ၊ ခံဏသုံးပါးအပေါင်းသို့ အစဉ်အားဖြင့် ရောက်၍ ကင်းပြီး ချုပ်ပြီးသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ကုသလာ ကုသလဉ္စ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်သည်၎င်း။ (စသဒ္ဓါဖြင့် ငင်)။ သေသသင်္ခတဉ္စ၊ ကြွင်းသော သင်္ခတတရားသည်၎င်း။ ဘူတာပဂတုပ္ပန္နနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ခဏသုံးပါး အပေါင်းသို့ အစဉ်အားဖြင့် ရောက်ပြီး၍ ကင်းပြီးချုပ်ပြီးသော ဥပ္ပန္နမည်၏။

ဒိကအဓိပ္ပါယ်။ ။နည်းနှစ်ပါးတို့ အထူးကား အသက်နည်းဟူမူ-
ဧတ္ထ စ ပုရိမနယေ ကုသလာ ကုသလမေဝ ဝတ္ထိ အဓိပ္ပါယဝသေန ဣတာဝဂတန္တိ ဝတ္ထိ။ ပန္နိမနယေ ပန စသဒ္ဓေန ကုသလာ ကုသလဉ္စ အာကမ္မိတွာ ထဗ္ဗသင်္ခတံ ဘူတာပဂတ သာဝါဘိဓာနာ ဓိပ္ပါယေန။ ။၆၇-ဆ။

အနက်ကား။ ။စ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤနည်းနှစ်ပါးတို့တွင်။ ပုရိမနယေ ဌ။ ကုသလာ ကုသလမေဝ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကိုသာလျှင်။ ဝတ္ထိ၊ အဓိပ္ပါယဝသေန၊ ဆိုလိုသော ကျမ်းပြုဆရာသည် လိုအပ်သော အဗျာကတတို့မှတူသော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ သာတိယယဖြစ်သော အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားသော အခြင်းအရာဟူသော အနက်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဘူတာပဂတန္တိ၊ ဟူ၍၊ ပုတ္တံ၊

ဆိုအပ်၏။ ပစ္ဆိမနယေပန၊ ဌကား။ ဘူတာပဝတထာဝါတိဇာနာ ဝိပ္ပါယေန ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ ဘူတာပဝတ အဖြစ်ကိုဆိုခြင်းငှာ လိုသောဆန္ဒတော် ဖြင့်။ ကုသလာ ကုသလဉာဏ်ကိုသည်း။ အာကုသိုလ်၊ အာဋ္ဌာဖြင့်ဝင်၍။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သင်္ခတံ၊ ကို။ ဘူတာပဝတန္တိ၊ ဟူ၍။ (လိုက်)။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။

သတိဝိ သဗ္ဗေသံ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ သဝေဇယိတထာဝတော အာရမ္မဏာနုထဝနေ၊ သဝိပလ္လာသေ ပန သန္တာနေ စိတ္တာဘိသင်္ခါရဝသေန ပဝတ္တိတော အဗျာ ကတေဟိ ဝိသိဋ္ဌော ကုသလာကုသလာနံ သာတိသယော ဝိသယာနုထဝနာ ကာရောတိ အယမတ္ထော ဣဇာဓိပေတောတိ ဒဿေန္တော ဝတ္ထု အဝိပ္ပါယေနာတိ အာဟ။ ဘူတာပဝတထာဝါတိဇာနာ ဝိပ္ပါယေနာတိ ကုသလာ ကုသလာ အာကုသိုလ်ပယမာဟ။ ။ အနု ၇၂-ဆ။

အနက်ကား။ ။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ စိတ္တုပ္ပါဒါနံ၊ တို့၏။ သဝေဇယိတထာဝ တော၊ ခံစားခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏာနုထဝနေ၊ အာရုံအရသာကို ခံစားခြင်းသည်။ သတိဝိ၊ ရှိသော်လည်း။ ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုအံ့။ သဝိပလ္လာသေ၊ ဝိပလ္လာသနှင့်တကွဖြစ်သော။ သန္တာနေ၊ ပုထုဇဉ်သေကွ သန္တာန်၌။ စိတ္တာဘိသင်္ခါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္တိတော၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ အဗျာ ကတေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိသိဋ္ဌော၊ သော။ ကုသလာကုသလာနံ၊ တို့၏။ သာတိသယော၊ အလွန်အကဲနှင့်တကွဖြစ်သော။ ဝိသယာနုထဝနာကာရော၊ အာရုံ၏အရသာကို ခံစားသော အခြင်းအရာသည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ သာတိသယ ဖြစ်သော ဝိသယာနုထာဝနာကာရ ဖြစ်သော အနက်ကို။ ဣဇာ ဤပဌမဝိကင်၌။ အဓိပေတော၊ အဋ္ဌကထာဆရာလိုအပ်၏။ ဣတိဗုဒ္ဓံအတ္ထိ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသော ဋီကာဆရာသည်။ ဝတ္ထု အဝိပ္ပါယေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ အာဟံ၊ ၎င်း။ ကုသလာကုသလာထံ၊ ကို။ အာကုသိုလ်ပယံ၊ ဝင်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော။ ဘူတာပဝတထာဝါတိဇာနာ ဝိပ္ပါယေနာထိ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ အာဟံ၊ ၎င်း။

ရှည်ရှည်လျားလျား အနုဋီကာလှမ်း၍ မှာသည်ကား ဋီကာအနက် ခက်သော ကြောင့်တည်း။ ဘူတာပဝတဟု အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ အနုအဂ္ဂိများသည်ကား အမှားတည်း။ ဘူတာပဝတသာလိုသည်။ အဆယ်ကိုကိုး၍ ဆိုသနည်း။ ဟူမှ အနုဘူတသဋ္ဌေါစ ကမ္မဝစနိစ္ဆာထာဝတော အနုထဝနကဝါစကောဗဒ္ဓဗ္ဗော။ ဋီကာ-၆၇-ဆ။

အနုဘူတသဋ္ဌေါ ဗဟုလံ ကမ္မတ္ထေစေ ဝိသထိတိ တဿ ဣဇကတ္ထုအတ္ထဝါ စိတံ ဒဿေတံ အနုဘူတသဋ္ဌေါစာတိ အာဓိမာဟ။ ။ အနု-၇၂-ဆ။

ဤဋီကာ အနုစကားကို အားကိုး၍ ဆိုသတည်း။ အနုဘူတာရှိက ကံအနက် လျဉ်းပါးဘွယ်မရှိ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၃၃)

အဿအနေနသတ္တေန၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၌။ ကတာနိ၊ ကုန်သော။ ယာနိတာနိ
ကမ္မာနိ၊ အကြင်ကံတို့သည်။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေမာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊
ဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ သော။

မှတ်ဖွယ်။ ။ “ယာနိဿာတိ အဿ အနေန သတ္တေန ယာနိတာနိ ကမ္မာနိ” ဟု
ယောဇနာ လာရကား ယာနိဿတာနိ ပါဠိဟောင်း၊ သ ကျ၍ ယာနိတာနိ
သာ ရှိတတ်သည်။

ကမ္မဉ္စကံသည်လည်း။ အတိတံ၊ အတိတ်သည်။ သမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်လျှင်းမူလည်း။ ။
အညံ၊ မိမိဝိပါကံမှတစ်ပါးသော။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ပဋိဗာဟိတွာ၊ တားမြစ်၍။
အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝိပါကဿ၊ ဝိပါကံ၏။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကတွာ၊
ပြု၍။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဩကာသကတုပ္ပန္နံနာမ၊
မည်၏။ ဝါ၊ မိမိ၏ ဝိပါကံ၏ကိုခွင့်ကို ပြုပြီးသော ဥပ္ပန္နမည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဩကာသော ကတော ဧတေနာတိ ဩကာသကတံပြုမူ ကတော
ကာသ ဟူအပ်လျက် အဂ္ဂာဟိတောကဲ့သို့ ဩကာသကတဟူသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္တာ
တိ ဥပ္ပန္နံ၊ ကမ္ပံ။

တထာ တေနကမ္မေန၊ ထိုမိမိ၏ ကံသည်။ (ကတ၌စပ်)။ တထာတိတေန
အာကာရေန ကတဏှတိဝစနေကတ္တာ၊ ယောဇနာ။ (တနည်း) တထာတေန
အာကာရေန၊ ထိုအညဝိပါကကို မြစ်သောအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ကတော
ကာသံ၊ ကံသည်ပြုအပ်သော အခွင့်ရှိသော။ ဝိပါကဉ္စ၊ သည်လည်း။ အနုပ္ပန္နံ၊
ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သည်။ သမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်မူလည်း။ ဝေ၊ ဤသို့ အညဝိပါကကို
မြစ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကတောကာသေ၊ ကံသည် ပြုအပ်သော
အခွင့်၌။ (တနည်း) ကတောကာသေ၊ ကံသည် ပြုအပ်သော အခွင့်ရှိသော။
ဝိပါကေ၊ သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဧကန္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိပါကဿ၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇန
တော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဩကာသကတုပ္ပန္နံနာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကံသည်ပြုအပ်
ပြီးသော အခွင့်ရှိသော ဥပ္ပန္နမည်၏။

ဝစနတ္ထ။ ။ ဩကာသော ကတော ဧတဿာတိ ဩကာသကတံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိတိ
ဥပ္ပန္နံ။ ဝိပါကရ၏။ ကတောကာသဉ္စ တံ ဥပ္ပန္နဉ္စာတိ ဩကာသကတုပ္ပန္နံ။

တာသုတာသုဘူမိသု၊ ထိုထိုမနုဿ၊ ဒေဝစသည်တို့၏ အတ္တဘောဟု ဆိုအပ်
သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့၌။ အသမူဟတံ၊ ထိုထိုသန္တာန်၌ တဖန်မဖြစ်ခြင်း

အဋ္ဌသာလင်္က

(၄၃၄)

အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဒါအဋ္ဌကထာနိဿယ

သို့ မရောက်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် မနုတ်မခွါ မပယ်အပ်သေးသော။
 အကုသလံ သည်။ ဘူမိလဒ္ဓါပုပ္ဖနာမာ မည်၏။ ဝါ၊ ရအပ်သော ဖြစ်ရာဘုံရှိ
 သော ဥပ္ပန္နမည်၏။ စ၊ အထူး ကိုဆိုအံ့။ ဣ၊ ဤဘူမိလဒ္ဓါပုပ္ဖဟူသောစကား
 ဌ်။ ဘူမိယာ၊ ဘူမိ၏၎င်း။ ဘူမိလဒ္ဓာ၊ ဘူမိလဒ္ဓါ၎င်း။ နာနတ္ထံ၊ ထူးသည်
 ၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗျံ၊ တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ (ထည့်)။ ဝိပဿနာယ၊
 ၏။ အာရမ္မဏဘူတာ၊ ကုန်သော။ တေဘူမကော၊ ကုန်သော။ ပဉ္စကုန္ဒာ၊
 ငါးပါးသော ဥပါဒါနကုန္ဒာတို့သည်။ ဘူမိတိဘူမိနာမာဘူမိမည်၏။ (ဣတိ
 ကား နာမဝါစက၊ အာရမ္မဏဝေသေန ဘဝတိ ဣတ္ထကိလေသဇာတန္တိဘူမိ)။
 တေသုခန္ဓေသု၊ ထိုငါးပါးသော ဥပါဒါနကုန္ဒာတို့၌။ ဥပ္ပတ္တိရဟံ၊ ဖြစ်ခြင်း
 ငှာထိုက်သော။ ကိလေသဇာတံ၊ ကိလေသာသည်။ (ဇာတသည် တဗ္ဗော)။
 ကိလေသာ အပေါင်းသည်။ (ဇာတသည် သမူဟဟော)။ ဝါ၊ မိမိ၏
 အကြောင်းအား လျော်စွာဖြစ်သော ကိလေသာသည်။ (ဇာတကိလေသံ
 ဆိုအပ်လျက် ကိလေသဇာတံ ဆိုသည်)။ ဘူမိလဒ္ဓါနာမာ မည်၏။ (အယံ
 နယော အညေသု ဤဒိသေသု ဌာနေသုပိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော)။ ဟိ-သံစုံ၊ ၏။ တေန
 ကိလေသဇာတေန၊ သည်။ သောဘူမိ၊ သည်။ လဒ္ဓါနာမာမည်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံကိလေသဇာတံကို။ (လိုက်)။ ဘူမိလဒ္ဓန္တိ၊ ဟူ၍။
 ဝုစ္စဘိ၊ ၏။ ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ ဝတ္တမာနဘူတာပဂတောကာသ
 စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ စတုသု၊ ကုန်သော။ တေသုဥပ္ပန္နေသု၊
 ထိုဥပ္ပန္နတို့တွင်။ ဣမ၊ ဤဥပ္ပန္နဟောတိ ဟူသောပုဒ်၌။ ဝတ္တမာနပုပ္ဖံ၊ ကို။
 အဓိပပ္ပတံ၊ လိုအပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ အဘိဓေယျတ္ထကို ပြပြီး၍ အဘိဓာနတ္ထကို ပြခြင်းငှာ “ထကြာယံ”
 စသည်ကို မိန့်သော်။

တကြဝစနေ၊ ဥပ္ပန္နဟူသော ထိုစကား၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသော။
 ဝစနတ္ထော၊ ဆို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပုပ္ဖန္တတော၊ ရွှေဖြစ်သော ကောဋ္ဌာသမု။
 ဝါ၊ အတိတ်ဖြစ်သောတရားမှ။ (တနည်း)။ ပုပ္ဖန္တတော၊ ရွှေဖြစ်သောတရား
 ၏ ချုပ်ပျက်သော ဘင်္ဂက္ခဏမှ။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်၌။ ဥပါဒါဒိအဘိမုခံ၊ ဥပါဒိ
 စသည်သို့ ရှေးရှု။ ပန္နံ၊ ရောက်သည်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊
 မည်၏။ ပန၊ ဝစနတ္ထမှတပါး အတ္ထုဒ္ဓါရကိုဆိုအံ့။ သေသော ဥပ္ပန္နသဒ္ဓေါ၊

သည်။ အတီတေ၊ အတိတ်၏ အနက်၌၎င်း။ ပဋိလဒ္ဓေ၊ ရအပ်သောအနက်၌
 ၎င်း။ သမုဋ္ဌိတေ၊ တက်သောအနက်၌၎င်း။ အဝိက္ခမ္ဘိတေ၊ မခွါမဖျောက်
 အပ်သောအနက်၌၎င်း။ အသမုတ္တိန္နော၊ အကြွင်းမဲ့ မဖြတ်အပ်သော အနက်၌
 ၎င်း။ ခဏတ္တယဂတေ၊ ခဏသုံးပါးအပေါင်း၌၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနေကေသု၊
 ကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။ အယံဥပ္ပန္နသဒ္ဓေါ၊
 သည်။ “တေနခေါပန။ ပ။ ဥပ္ပန္နော” တိတ္ထေ၊ ဤပါ၌၌။ အတီတေ၊ အတိတ်
 အနက်၌။ အာဂတော၊ လာ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တေနခေါပနသမယေန၊ ၌။
 ကကုသန္ဓော၊ ကကုသန်အမည်ရှိသော။ အရဟံ၊ လူ့ နတ်တို့၏ ပူဇော်အထူး
 ကိုခံတော်မူ ထိုက်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဘောက်မပြန် ကိုယ်တော်တိုင်
 ဧညေ ယျတရားကို သိတော်မူပြီးသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကော၌။ ဥပ္ပန္နော၊
 မူပြီ။ “အာယသ္မတော။ ပ။ ဟောတီ” တိတ္ထော၌။ ပဋိလဒ္ဓော၌။ အာဂတော၊
 ။ အာယသ္မတော၊ သက်တော်ရှည်သော။ အာနန္ဓဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာအား။
 ဝါ၊ သည်။ အတိရေကစီဝရံ၊ အဓိဋ္ဌာန် ဝိကပ္ပနာပြုသော သင်္ကန်းထက်လွန်
 သော သင်္ကန်းသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ရအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ။
 “သေယျထာပိ။ ပ။ အန္တရဓာပေတီ” တိတ္ထော၌။ သမုဋ္ဌိတေ၌။ အာဂတော၊
 ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သေယျထာပိ၊ ဤသို့ဖြစ်ရာ၏ဟု ကြံအပ်သော ဥပမာ
 မည်သည်ကား။ (အပိနာမ ဘဝေယျဟု ပရိကပ္ပအနက်၌ သေယျထာပိ
 သဒ္ဓါဖြစ်သည်) ။ မဟာမေဃံ မဟာမေဃော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နံ ဥပ္ပန္နော၊ တက်
 သည်။ ဟောတိ၊ ။ ။ စိရကာလံ၊ ရှည်မြင့်စွာကာလပတ်လုံး။ ဝဿိတုံ၊ ရွာခြင်း
 ငှာ။ (ထည့်) ။ ဥပ္ပန္နံ၊ တက်သော။ တမေနံ မဟာမေဃံကို။ မဟာဝါတော၊
 သည်းစွာသောလေသည်။ အန္တရဓယေဝ၊ အကြားကာလ၌သာလျှင်။ ဝိတ္ထိန္နိ
 တွာ၊ ဖြစ်၍။ စိရကာလံ၊ လုံး။ ဝဿိတုံ၊ ရွာခြင်းငှာ။ အဒတွား၊ မပေးမူ၍။
 အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်ပျောက်စေ၏။ (ဤသို့ပါ၌သေသနှင့် ယောဇနာမှ
 သိသာသည်) ။ “ဥပ္ပန္နံ။ ပ။ အန္တရဓာပေတီ” တိတ္ထော၌။ အဝိက္ခမ္ဘိတေ၊ ၌။
 အာဂတော၊ လာ၏။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ (သဒ္ဓတ္ထ) ။ ဝါ၊ ဂမိယစိတ်၏ဆန့်ကျင်
 ဘက်ဖြစ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် မခွါအပ်သော။ (အဓိပ္ပာ
 ယတ္ထ) ။ ဂမိယစိတ္တံ၊ သည်။ (သဗ္ဗဒါ အဝတ္တမာနမ္ပိ ဂမိယစိတ္တံ ပဋိပက္ခပစ္စ
 ဝေက္ခနာယ အဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာ ဥပ္ပန္နန္တိ ဝုတ္တံ ဋီကာ) ။ ဒုပ္ပဋိဝိနောဒနိယံ၊

ပျောက်နိုင်ခဲ့၏။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နော၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ မခွါအပ် မခွါအပ်ကုန်သေးသော။ တေအကုသလေဓမ္မေတို့ကို။ ဝိက္ခမ္ဘိကာ ခွါတတ်သော။ အာနာပါနဿတိ၊ အာနာပါနလျှင် အာရုံရှိသောသတိသည်။ (ထည့်)။ ဌာနသော၊ ဧကချင်းအားဖြင့်။ အန္တရဓာပေတိ၊ ကွယ်ပျောက်စေ၏။ “အရိယံ။ ပ။ အန္တရဓာပေတိ” တိတ္ထေ၊ ဌာ။ အသမုစ္ဆိန္နော၊ ဌာ။ အာဂတော၊ ၏။ အရိယံ၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂိကံ၊ သော။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေန္တော၊ ပွားစေသော။ ဗဟုလိကရောန္တော၊ အကြိမ်များစွာပြုသော ယောဂီသည်။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နော၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကုန်သော။ ဝါ၊ မဖြတ်အပ်ကုန်သေးသော။ ပါပကော၊ ကုန်သော။ အကုသလေဓမ္မေတို့ကို။ ဌာနသော၊ ဧကချင်းအားဖြင့်။ အန္တရာယေဝ၊ အကြားကာလ၌ သာလျှင်။ သဘူမိယံ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော မိမိဘုံ၌။ အဗ္ဗောဓိန္နော၊ မဖြတ်မစဲကုန်သေးသော။ ဘူမိလဒ္ဓေ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာဟူသော ဖြစ်ရာဘုံကိုရကုန်သော။ ဝါ၊ ရအပ်သောဖြစ်ရာဘုံရှိကုန်သော။ အကုသလေ၊ တို့ကို။ ဝိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ရှိ။ ပုန၊ တဖန်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ အဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ အန္တရဓာပေတိ၊ ၏။

မှတ်စုမ်း ။ အန္တရာယေဝါတိ ဘူမိလဒ္ဓေ သဘူမိယံ အဗ္ဗောဓိန္နော ဝိစ္ဆိန္နိတွာ တိ အတ္ထော၊ နိဗ္ဗာနံ ဝိစ္ဆိန္နိတွာတိ ပုန ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ အဒတွာ၊ အနုတိ ရှိ၍ နောမတိ ယေဝတောသည့်။
 ဝိစ္ဆိန္နိတွာတိ တေန အန္တရသဋ္ဌေါ ဝိစ္ဆိန္နနတ္ထေ နိပါတောတိ ဒထေတိ။ တေန ဝေမဇ္ဇဝိဝရာဒိအတ္ထံ နိဝတ္ထေတိ။ ။မ ၃ ၁၃၉-သု၊
 ကိရောဂါဒိအန္တရာယ ဇနကေ အကုသလေ ဓမ္မေ အန္တရဓာပေတိတိ အတ္ထော သဝေယျာတိဝါ ကိ အန္တရသဋ္ဌဿ ဝေမဇ္ဇ ဝိဝရစိတ္တာဒိ အတ္ထော သဝေယျာ တိ ဝါ စိန္တာယ အန္တရသဋ္ဌေါ ဝိစ္ဆိန္နနတ္ထေ နိပါတော ယထဋ္ဌေါစ တွာပစ္စ ယဿ ကာရိယဘူတောတိ ဒထေန္တေန ဝိစ္ဆိန္နိတွာတိ အတ္ထောတိ ဝုတ္တံ။ ။ရတ္တန္တ ဝိပနီ။ ဤကိစ္စာနစ်စောင်အလိုအန္တရာယေဝ၊ ဖြစ်၍သာလျှင်၊ အန္တရဓာပေတိ တု ယောဇနာထို၏။ ဝညာရှိတို့ ယုတ္တိကို ဆင်ခြင်၍ ဣဝင်ရာ မှတ်ကုန်ရာ၏။ စဝတ်နောင်မဟုတ်၊ နိပါတ်နောင် ထွာပစ္စည်း သက်သည်ကား ရှား၏။

“ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ဥပ္ပန္နန္တိ၊ အာမန္တာတိ” တ္ထေ၊ ဌာ။ ဧကတ္ထယဂတော၊ ဌာ။ အာဂတော၊ ၏။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဥပါဒါနံ ဖြစ်သော စိတ်သည်။ ဝါ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဖြစ်သော စိတ် သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဥပ္ပန္နမည်၏လော။ ဣတိပုစ္ဆာယံ၊ သည်။ သတိ၊ သော။ အာမန္တာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဖြစ်သော တရားသည် ဥပ္ပန္နမည်၏။

ဒီဏအဓိပ္ပါယ်။ ။ ပုပ္ဖန္ဒသဒ္ဓါသည် ပုပ္ဖန္ဒမာနံ ဟူသောထဒ္ဓိဋ္ဌာန်ပုဒ်နှင့်တူသော အနက်ရှိသည်၏ အပြစ်ကြောင့် ဗုဒ္ဓါဗက္ခကဓါတက မြစ်သန္တိ ဝေဇ္ဇာဓိဇော အသယံကြောင့် “ပုပ္ဖန္ဒမာနံ ပုပ္ဖန္ဒန္တိ အာမန္တာတိတ္ထေ ခဏတ္တယဂတေ” ဟူ၍ ဆိုအပ်သနည်း ဟူသော စောဒနာကို နှလုံးမူ၍ “အနတိတံ အနနာဂတဉ္စ ခဏတ္တယေကဒေသဂတန္တိ ပုပ္ဖန္ဒမာနံ ခဏတ္တယဂတန္တိ ဝုတ္တံ။ ဒီဏာ။ မုချမဟုတ် ကေဒေသုပစာ ဟူယိ။ ပုပ္ဖန္ဒာဓမ္မာ၊ ပစ္စုပ္ပန္ဒာဓမ္မာ ဤဥဒေါဟရက်သည်ကား ဤအရာ၌ မုချဖြစ်သင့်သည်ဟူသော အနက်ကို ဒီကာဆရာ အရိပ်ပြသတည်း။

သွာယံ သောအယံ-ပုပ္ဖန္ဒသဒ္ဓေါကို။ ဣဓာပိ-ဤစိတ္တံ ပုပ္ဖန္ဒံ ဟောတိဟူသော ပုဒ်၌လည်း။ ။ ခဏတ္တယဂတေ၊ ၌သာလျှင်။ ဒုဋ္ဌဗ္ဗေ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ပုပ္ဖန္ဒ သဒ္ဓါ၏ ဤ၌ ခဏတ္တယအနက်၌သာလျှင် မှတ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပုပ္ဖန္ဒဟောတိတိ တွေ့၌။ ။ ခဏတ္တယဂတံ၊ ဥပါဒ်စသော ခဏသုံးပါးအပေါင်း သို့ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်ဆဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပစ္စုပ္ပန္ဒံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ တွေ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ သင်္ခေပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။

ဝါဆက်။ “စိတ္တံပုပ္ဖန္ဒ”န္တိ တေဝစနံ၊ စိတ္တံ ပုပ္ဖန္ဒဟူသော ဤစကားသည်။ ဒေသနာသီသမေဝ၊ ဒေသနာ၌ ပဓာနစကားသည်လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒုတိယ။ ။ အနက်သာ သီသဖြစ်လျက် သဒ္ဓါကို သီသဆိုသည်ကား “သတ္တိ မုချေန ကာရကံ၊ ဒဗ္ဗိ ဌာနုပစာရေန၊ သဒ္ဓေါပိ အတ္တဒ္ဓါရေန” ဟူ၏ထို အတ္တ ဒ္ဓါရအားဖြင့် သီသဆိုသတည်း။

(တနည်း) စိတ္တံ ပုပ္ဖန္ဒန္တိတ္ထေ၊ ဤပါ၌။ တေစိတ္တံ၊ ဤစိတ်သည်။ ဒေသနာ သီသမေဝ၊ ဒေသနာ၏ ပဓာနဖြစ်သော တရားသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ မျှတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ စိတ္တံ၊ သည်။ ကေမေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင်။ နုပုပ္ဖန္ဒတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ တခုတည်းသာ ဖြစ်သည် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “ရာဇာ အာဂတော” တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ပရိသံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ စွန့်၍။ ရာဇာ၊ သည်။ ကေကောဝ၊ အဖော်မပါ ကိုယ်တော်တပါး တည်းသာလျှင်။ နအာဂတော၊ လာသည်မဟုတ်။ ပန၊ အလျှော်ကိုဆိုအံ့။ ရာဇပရိသာယ၊ မင်းပရိသတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ ယေဝ၊ သာလျှင်။ အာဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပညာယတိယထာ၊ သိအပ်၏သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိစိတ္တံ၊ သည်

(၄၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဒါအဋ္ဌကထာနိဿယ

လည်း။ ပရာပဏ္ဏာသ ကုသလ ဓမ္မေဟိ၊ ငါးဆယ်ကျော်သော ကုသိုလ်တရား
တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ ယေဝ၊ သာလျှင်။ ဥပ္ပန္နံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျံ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ဧဝံ စိတ္တေ ပရာပဏ္ဏာသကုသလဓမ္မေဟိသဒ္ဓိံ ယေဝ ဥပ္ပန္နောကတ္တဒု
စိတ္တံ ဥပ္ပန္နန္တိ ဝုတ္တန္တိ စောဒေနံ မနသိ နိဓာယ “ပုဗ္ဗင်္ဂမ ငွေနှာ” တိ အာဒိမာဟ။

ပန၊ ထိုငါးဆယ်ကျော်သော ကုသိုလ်တရားတို့နှင့် တကွဖြစ်သော်လည်း။
ပုဗ္ဗင်္ဂမငွေနှာ၊ ပြဋ္ဌာန်းသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ “ကို ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ” စွေဝ၊
ဟောတိ၊ ဟူ၍သာလျှင်။ ဝုတ္တံ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ စိတ္တဿ ပစာနုသဘဝံ သာဓေန္တော အာဟ “လောကီယဓမ္မ” န္တိ
အာဒိ။

ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ လောကီယဓမ္မံ၊ ဒေသေတဗျဖြစ်သော လောကီတရားသို့။
ပတွာ၊ ၍။ ဒေသနာယံ၊ ၍။ (ထည့်)။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးသည်။
စိတ္တံ၊ သည်။ ဓရံ၊ အဦးသည်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ ရှေ့သွားသည်။ ဝါ၊
ပြဋ္ဌာန်းသည်။ ဟောတိ၊ ၍။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ဒေသေတဗျ ဖြစ်သော
လောကုတ္တရတရားသို့။ ပတွာ၊ ၍။ ဒေသနာယံ၊ ၍။ (ထည့်)။ ပညာ၊
သည်။ ဇေဋ္ဌကာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ ပညာ၊ သည်။ ဓရံ၊ သည်။ ပညာ၊
သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။ တေနော၊ ထိုသို့ လောကီတရားသို့
ရောက်၍ ဒေသနာ၌ စိတ်အမှူးအကြီး၏အဖြစ် လောကုတ္တရ တရားသို့
ရောက်၍ ပညာအကြီးအမှူး၏ အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ဝိနယာရိယာယံ၊ ဝိနည်းဒေသနာကို။ ပတွာ၊ ၍။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေး
တော်မူသည်ရှိသော်။ “တံ၊ သည်။ (ထည့်)။ ကိံ ဖဿော၊ အဘယ်ဖဿ
ရှိသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ကိံ ဝေဒနော၊ အဘယ်ဝေဒနာ ရှိသည်။
ကိံ သညော၊ အဘယ်သညာရှိသည်။ ကိံ စေတနော၊ အဘယ်စေတနာ
ရှိသည်။ အသိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အပုစ္ဆိတွာ၊ မေးတော်မူမူ၍။ “ဘိက္ခု၊
ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ကိံ စိတ္တော၊ အဘယ်စိတ်ရှိသည်။ အသိ၊ နည်း။” ဣတိ၊
သို့။ စိတ္တမေဝ၊ စိတ်ကိုသာလျှင်။ ဓရံ၊ အကြီးအမှူးကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပုစ္ဆတိ၊
၏။ “အထေယျ စိတ္တော အဟံ ဘဂဝါ” တိစ၊ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တော၊ ရွှေနှား
တော်လျှောက်သည်ရှိသော်။ “ နာပတ္တိ အထေယျဖဿဿာ” တိ အာဒိနိ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၃၉)

တို့ကို။ အဝတွာ၊ ဟောတော်မူပူ၍။ “အနာပတ္တိ ဘိက္ခု အထေယျ နိတ္တဿာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ဟောတော်မူ၏။

ကေဝလဉ္စ၊ သက်သက်ကား။ ဝိနယပရိယာယံကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟော တော်မူသော်သာလျှင်။ စိတ္တမေဝ၊ကိုသာလျှင်။ မုရံ၊ ကို။ ကတွာ၊၍။ နဒေ သေတိ၊ ဟောတော်မူသည်မဟုတ်။ အညမ္ပိ၊ ဝိနည်းဒေသနာမှ တပါးလည်း ဖြစ်သော။ လောကီယဒေသနံ၊ ကို။ ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူသည် ရှိသော်။ စိတ္တမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ မုရံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒေသေတိ၊ ၏။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်သောစကားကို။ သာဓကံ၊ ပြီးစေတတ် သော။ ယထာကိံဝစနံ၊ အဘယ်စကားကို။ အာဟ၊ ဟောတော်မူသနည်း။ “ယေကေစိ ဘိက္ခဝေ။လ။ အနဝဿုတိ ဟောတိ”တိ၊ ဟောတိဟူသော စကားကို။ အာဟ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊တို့။ ယေကေစိ၊ ကုန်သော။အကုသလာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ စိတ်သည်ကြည်အပ်သော တရားတို့သည်၎င်း။ အကုသလ ဘာဂိယာ၊ အကုသိုလ်၏အဖို့၌ တည်ကုန်သော။ ဝါ၊ ကေန္တအကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ရာဂစသော တရားစုတို့သည်၎င်း။ အကုသလပက္ခိ ကာ၊အကုသိုလ်၏ အပင်းအသင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဖဿစသော တရားအပေါင်းတို့သည်၎င်း။ သန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းသောတရားရှိကုန် ၏။ မနော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။ တေသံဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

ဒီကာအဓိပ္ပာယ်။ ။“မနော တေသံ ဓမ္မာနံ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”ဟု အသယံ့ကြောင့် ဆိုအပ်သနည်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည် မိမိနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သောတရားတို့နှင့် တကွသာလျှင် ဖြစ်သည်မဟုတ်လောဟု စောဒနာမူ-

မနော တေသံ ဓမ္မာနံ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ သဟဇာတောပိ မနော သမ္ပယုတ္တေ သင်္ဂက္ခိတွာ အဓိပတိဘာဝေန ပဝတ္ထမာနော ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇောဒိယ ဟောတိတိ ဝေ ဝုတ္တော-ဤဒီကာ(၆၈-ဆ)ဖြင့်ချေ။

အနက်ကား။ ။မနော တေသံ ဓမ္မာနံ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဣတ္ထိ၌။ သဟဇာတောပိ၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့နှင့် တကွဖြစ်မှုလည်း။ မနော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာသည်။ သမ္ပ ယုတ္တေ၊ တို့ကို။ သင်္ဂက္ခိတွာ၊ သိမ်းယူ၍။ အဓိပတိဘာဝေန၊ အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်ဖြင့် ဣန္ဒြိယပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္ထမာနော ပဝတ္ထမာနတ္ထာ၊ ကြောင့်။

ပဌမံ ရှေးဦးစွာ၊ ဥပ္ပန္နောဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဟောတိ၊ နိ၊ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ဧဝံ ဤသို့ မနောတေထံ မဗ္ဗာနံ ပဌမံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟူ၍၊ ဝုတ္ထော၊ နိ။

ဂါထာနက်။ ။ မေဃာ၊ နာမက္ခန္ဓာတရား သုံးပါးတို့သည်။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာလျှင် ရှေ့သွားရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာလျှင် ပြဋ္ဌာန်းသောတရားရှိကုန်၏။ မနောသေဋ္ဌာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာလျှင် အကြီးအမြတ်ရှိကုန်၏။ မနောမယာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ပဒုဋ္ဌေန၊ အာဂန္တုက ဖြစ်သော အဘိဇ္ဈာ၊ ဒေ၊ မနဿ အစရှိသော အညစ်အပြစ်ဒေါသတို့သည် ဖျက်ဆီးအပ်သော။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ဝစီဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စေဘာသတိဝါ၊ အကယ်၍ ဆိုမှုလည်းဆိုအံ့။ တိဝိဓံ၊ သော။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စေကရေတိဝါ၊ အကယ်၍ ပြုမှုလည်းပြုအံ့။ တိဝိဓံ၊ သော။ မနောဒုစ္စရိတံ၊ ကို။ စေပုရေတိဝါ၊ အကယ်၍ ပြည့်စေမှုလည်းပြည့်စေအံ့။ (ဝါသဒ္ဓါဖြင့် မနောဒုစ္စရိတံကို သိမ်းသည်)။ တတော၊ ထိုသုံးပါးသော ဒုစ္စရိတ်ကြောင့်။ နံပုဂ္ဂလံ၊ ထိုဒုစ္စရိတ်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သို့။ ဒုက္ခံ၊ အပယ်၍၎င်း၊ လူတို့၎င်း ဖြစ်သော ကာယိက၊ စေတသိက ဝိပါကဒုက္ခသည်။ အန္တေတိ၊ အစဉ်လိုက်၏။ ကိမိဝ၊ အဘယ်ကဲ့သို့နည်းဟူမူကား။ ဝဟတော၊ လှည်းဦးကို ရွက်ဆောင်သော နွားဗိုဒ်၏။ ပဒံ၊ ခြေသို့။ စက္ကံ၊ လှည်းဘီးစက်သည်။ အန္တေတိ ဣဝ၊ အစဉ်လိုက်၏ သို့တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကထံ ပနေတေဟိ သဒ္ဓိံ ကေဝတ္ထု၊ ကော ကောရမ္မဏော အပုဗ္ဗိ အစရိမံ ကေက္ခဏေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော မနော ပုဗ္ဗင်္ဂမောနာမ ဟောတိတိ? ဥပ္ပါဝ ပစ္စယဋ္ဌေန။ ယထာ ဟိ ဗဟူထု ကေတော ဂါမဃာတာဒိနိ ကမ္မာနိကရောဇ္ဇေ ထု “ကော ဧတေထံ ပုဗ္ဗင်္ဂမော” တိ ဝုတ္ထေ ယောနေထံ ပဗ္ဗယော ဟောတိ။ ယံ နိဿယ တေ တံကမ္မံ ကရောန္တိ။ သောဒက္ခောဝါ မိတ္ထောဝါ ဧတေ ပုဗ္ဗင်္ဂမောတိ ဝုစ္စတိ။ ဧဝံ သဒ္ဓမိဒံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ ဥပ္ပါဝ ပစ္စယဋ္ဌေန မနော ပုဗ္ဗင်္ဂမော။ န ဟိ တေ မနေအနုပ္ပဇ္ဇေ ဥပ္ပဇ္ဇိတံ သက္ကောန္တိ။ မနော ပန ကေစ္စေထု စေတသိကေထု အနုပ္ပဇ္ဇေထု ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ။ အဓိပတိဝသေန ပန မနော သေဋ္ဌော ဧတေသန္တိ မနောသေဋ္ဌာ၊ ယထာ ဟိ စောရာဒိနံ စောရဇေဋ္ဌကာဒယော အဓိပတိနော သေဋ္ဌာ။ တထာ တေသဒ္ဓိ မနော အဓိပတိ မနောဝ သေဋ္ဌော၊ ယထာ ပန ဒါရုအာဒိဟိ နိပ္ပန္နာနိ တာနိတာနိ သဏ္ဍာနိ ဒါရုမယာဒိနိ နာမ ဟောန္တိ။ တထာ တေဝိမံနတော နိပ္ပန္နက္ကာ မနောမယာနာမ၊ (ဣတိ ယဂါထာယပိ အယံနယော နေတဗ္ဗော)။ မေဃော အဋ္ဌကထာ-၁၅-ဆ-၀။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၄၁)

ဂါထာနက်။ ။ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ကုန်၏။ မနောသေဋ္ဌာ၊ ကုန်၏။ မနောမယာ၊ ကုန်၏။ ပသန္နေန၊ အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒအစရှိ သော ကျေးဇူးတရားတို့ဖြင့် ကြည်လင်စွာသော။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓံ၊ သော။ ဝစီသုစရိတံ၊ကို။ စေဘာသတိဝါ၊ အံ့။ တိဝိဓံ၊ သော။ ကာယသုစရိတံ၊ကို။ စေကဓရာတိဝါ၊ အံ့။ တိဝိဓံ၊ သော။ မနောသုစရိ တံ၊ ကို။ စေပူရေတိဝါ၊ အကယ်၍ ပြည့်စေမှုလည်းပြည့်စေအံ့။ တတော တိဝိဓသုစရိတတော၊ ထိုသုံးပါး အပြားရှိသော သုစရိတ်ကြောင့်။ နံပုဂ္ဂလံ၊ ထိုသုစရိတ်နှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်သို့။ သုခံ၊ ကာယိက၊စေတသိ က ဝိပါကသုခသည်။ အန္တေတိ၊ ၏။ ကိမိဝ၊ ကား။ ဆာယာ၊ အရိပ် သည်။ ယာယန္တံ၊ သွားသောသူသို့။ အနုပါယိနီဣဝ၊ အစဉ်လိုက်၏ သို့တည်း။

ဂါထာနက်။ ။စိတ္တေန၊ အဘိသင်္ခါရဝိညာဉ်သည်။ ဝါ၊ တဏှာသမ္ပယုတ် စိတ်သည်။ လောကော၊ လူအပေါင်းကို။ နိယတိ၊ ဆောင်အပ်၏။ (တိကား ဆန်းဒီသ)။ စိတ္တေန၊ သည်။ ပရိကဿတိ၊ ဆွဲငင်အပ်၏။ စိတ္တဿ၊ စိတ်ဟုဆိုအပ်သော။ ဧကဓမ္မဿ၊ တခုသောတရား၏။ ဝသံ၊ အလိုနိုင်ငံသို့။ သဗ္ဗေဝ၊ ကုန်အောင်စုံသောသူတို့သည်သာလျှင်။ အန္တဂူ၊ အစဉ်လိုက်ရ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စိတ္တသံကိလေသာ၊ စိတ်၏ညစ်ညူးခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ၊ ကိုသည်။ သံကိလိဿန္တိ၊ ညစ်ညူးကုန်၏။ စိတ္တဝေ၊ ဒါနာ၊ စိတ်၏ ဖြူစင်ခြင်း ကြောင့်။ ဝိသုဇ္ဈန္တိ၊ စင်ကြယ်ကုန်၏။ (ဝိ အဝ ပုဗ္ဗ ဒါ-သုဒ္ဓိမ္ပိ)။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံစိတ္တံ၊ သည်။ ပဘဿရံ၊ ပြုံးပြုံးပြက် ဖြူစင်၏။ ခေါ၊ စင်စစ်။ တဉ္စ၊ ထိုသဘောအားဖြင့် ဖြူစင်သောစိတ်သည်လည်း။ အာဂန္တု၊ ကေဟိ၊ အာဂန္တုကဖြစ်ကုန်သော။ ဥပက္ကိလေသေဟိ၊ ညစ်ညူးကြောင်းဖြစ် သော ရာဂ၊ ဒေါသစသောအညစ် အပြစ်ဒေါသတို့ကြောင့်။ ဥပက္ကိလိဋ္ဌံ၊ ညစ်နွမ်း၏။

ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်။ စိတ္တေ၊ စိတ်ကို။ အရက္ခိတေ၊ သတိတရားဖြင့် အနု နယ၊ ပဋိသ စသည်တို့မှ မစောင့်ရှောက် အပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ တဏှာ၊ ဣန္ဒြာဓယ (က) ၄၃၅-၅၆ (ဒုတိယအကြိမ်)

အလှူသင်္ဂြိုဟ် - ပထမတွဲ

(၄၄၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒေါသ စသည်တို့မှ စောင့်ရှောက်အပ်သည် ရှိသော်။ ကာယကမ္မမ္ပိ သည်
 လည်း။ အရက္ခိတံ၊မစောင့်ရှောက်အပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝစီကမ္မမ္ပိ သည်
 လည်း။ အရက္ခိတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောကမ္မမ္ပိ သည်လည်း။ အရက္ခိ
 တံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဂဟပတိ၊သူကြွယ်။ စိတ္တော၊ကို။ ရက္ခိတော၊သတိတရား
 ဖြင့် အနုနယ၊ပဋိပစသည်တို့မှ စောင့်ရှောက်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ တဏှာ၊
 ဒေါသ စသည်တို့မှ စောင့်ရှောက်အပ်သည်ရှိသော်။ ပ။ ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်။
 ဂိတ္တော၊ သည်။ ဗျာပန္နော၊ ရာဂစသည်တို့ဖြင့် နှောင့်ယှက်သည်ရှိသော်။ ပ။
 ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်။ စိတ္တော၊ သည်။ အဗျာပန္နော၊ ရာဂစသည်တို့ဖြင့် မနှောင့်
 ယှက်သည်ရှိသော်။ ပ။ ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်။ စိတ္တော၊ သည်။ အဝဿုတော၊
 ရာဂစသော ကိလေသာတို့ဖြင့် စွတ်စိုသည်ရှိသော်။ ပ။ ဂဟပတိ၊ သူကြွယ်။
 စိတ္တော၊သည်။ အနဝဿုတော၊ ရာဂစသော ကိလေသာတို့ဖြင့် မစွတ်စိုသည်
 ရှိသော်။ ကာယကမ္မမ္ပိ သည်လည်း။ အနဝဿုတံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝစီ
 ကမ္မမ္ပိ သည်လည်း။ အနဝဿုတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောကမ္မမ္ပိ
 သည်လည်း။ အနဝဿုတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ ။

ဝေဝုတ္တနယေန၊ဖြင့်။ လောကီယဓမ္မံ၊သို့။ ပတွာ၊၍။ စိတ္တံ၊သည်။ ဇေဋ္ဌကံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊၏။ စိတ္တံ၊သည်။ ဧရံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ စိတ္တံ၊သည်။ ပဗ္ဗင်္ဂမံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊၏။

၃၂၃။ ဧကံဝါ ဒွေဝါ သုတ္တာနိ အနာဟရိတွာ ကိဓတ္ထံ ဗဟူနိ သုတ္တာနိ
 အာဟရိတဗ္ဗာနိတိ အာဟ “ဣမေသု ဝနာ”တိ အာဒိ။

ပန၊ဆက်။ ဣမေသုသုတ္တေသု၊တို့တွင်။ ဧကံဝါသုတ္တံ၊ တခုသောသုတ်ကို၎င်း။
 ဒွေဝါသုတ္တာနိ၊ တို့ကို၎င်း။ အဂဟေတွာ၊ မယူမူ၍။ သုတ္တာနုရက္ခနက္ကာယ၊
 စိတ်၏ ပဗ္ဗင်္ဂမ အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း၌ အချင်းချင်း အားပေးသည်၏ အစွမ်း
 ဖြင့် သုတ်ကို စောင့်ရှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ သဗ္ဗာနိပိသုတ္တာနိ၊ တို့ကိုလည်း။
 ဂဟိတာနိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ အဗ္ဗိတပါးကို ဆိုအံ့။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ကို။ ပုစ္ဆန္တော၊ မေးတော်
 မူသောသဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားသည်။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။ ကတရံ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ

အဘယ်မည်သော။ ဖဿံကို။ အဓိဂတော၊ ရသည်။ အသိ၊ နည်း။ ကတရံ၊ သော။
ဝေဒနံကို။ အဓိကတော၊ သည်။ အသိ၊ နည်း။ ကတရံ၊ သော။ အညံကို။ အဓိ
ဂတော၊ သည်။ အသိ၊ နည်း။ ကတရံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဓိဂတော၊ သည်။
အသိ၊ နည်း။ လူတိ၊ သို့။ အပုစ္ဆိတု၊ ဤ။ “ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ တံ၊ သည်။
ကတရံ၊ သော။ ပညံ၊ ကို။ အဓိဂတော၊ သည်။ အသိ၊ နည်း။ ပဌမံ၊ သော။
ခဂ္ဂပညံကို။ အဓိဂတောကိ၊ လော”။ လူတိ၊ သို့။ ပညံကို။ ဇေဋ္ဌကံကို။
ပညံကို။ ဓုရံကို။ ကတု၊ ဤ။ ပုစ္ဆတိ၊ ဤ။

မှတ်ဖွယ်။ ကံတရံ ပညံတွန့်အာဒိ န ပါဠိအာရုံ၌။ ဧဝံ သဝဝါ ပုစ္ဆတိတိ အဋ္ဌ
ကထာယေဝ ဝုတ္တံ။

ပညတ္တရာ၊ ပညာအမြတ် အချုပ်ရှိကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ကုသလာ
ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နပရိဟာယန္တိ၊ မယုတ်ကုန်။ (ဤလည်းတသုတ်)။ ပညာပန၊
ပညာသည်ကား။ ကိမတ္ထိယာ၊ အဘယ် အကျိုးရှိသနည်း။ (ဤလည်း
တသုတ်အမေး)။

အဘိညတ္တာ ပရိညတ္တာ ပဟာနတ္တာတိ တဿ ဝိသဇ္ဇနံ။ အဘိညတ္တာ၊ သစ္စာ
လေးပါးတရားကို ရှေ့ရှုမျက်မှောက်သိခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ပရိညတ္တာ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို
ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းအကျိုးရှိ၏။ ပဟာနတ္တာ၊ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း အကျိုး
ရှိ၏။ (ဤကား ဝိသဇ္ဇနာအနက်)။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပညဝတော၊ ပညာရှိသော။ အရိယသာဝကဿ၊ အား။ တဒန္တ
ယာ၊ ကိုပညာအား လျှောက်ပတ် သင့်လျော်သော။ ဝါ၊ ထိုပညာသို့ အစဉ်
လိုက်သော။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ သဏ္ဍာတိ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ တဒန္တယံ၊ သော။
ဝိရိယံ၊ သည်။ သဏ္ဍာတိ၊ ၏။ တဒန္တယာ၊ သော။ သတိ၊ သည်။ သဏ္ဍာတိ၊ ၏။
တဒန္တယော၊ သော။ သမာဓိ၊ သည်။ သဏ္ဍာတိ၊ ၏။ လူတိဝေမာဒိနိ၊ ကုန်သော။
သုတ္တာနိပန၊ တို့ကိုကား။ ဣ၊ ဤလောကုတ္တရာ တရား၌။ ပညာယ၊ ၏။
ပဓာနဘာဝေန၊ ပြဋ္ဌာန်းသည်၏အဖြစ်၌။ ဒဠဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ လူတိယထာ
ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ သို့။ ပတု၊ ဤ။ ပညာ၊ သည်။ ဇေဋ္ဌကာ၊
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပညာ၊ သည်။ ဓုရာ၊ သည်။ ပညာ၊ သည်။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ လူတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ စကားလက်စကို ဆက်၍ ဆိုအံ့။
အယ်ဒေသနာ၊ သည်။ လောကီယဒေသနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့

ဤဒေသနာ၏ လောကီဒေသနာ၏အဖြစ်ကြောင့်။စိတ္တံကို။ဓရံကို။ ကတွာ
၍။ဒေသေန္တော၊ ဟောတော်မူလိုသော သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားသည်။ “စိတ္တံ
ဥပ္ပန္နံ ဟောတီ”တိ။ ဟူ၍။ အာဟ၊ ၏။

သောမနဿ သဟဂတန္တိ၊ ကား။ သာတမဓရ ဝေဒယိတသင်္ခါတေန၊
သာယာအပ် ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော အရသာနှင့်တူသည် ခံစားအပ်သည်
ဟု ဆိုအပ်သော။ သောမနဿေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဧကုပ္ပါဒါဒိ ဘာဝံ၊
ဧကုပ္ပါဒတာ အစရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်သော။ (သာတန္တိ
သဘာဝ ဝသေန ဝုတ္တံ)။ ပန၊ အဘိဓာနတ္ထမှတပါးသောအတ္ထုဒ္ဓါရကိုဆိုအံ့။
အယံသဟဂတသဒ္ဓေါ၊ ဤသဟဂတ သဒ္ဓါသည်။ တဗ္ဗာဝေ၊ တဗ္ဗော၏
အနက်၌၎င်း။ ဝါ၊ ရှေးပုဒ်၏အနက်၌၎င်း။ ဝေါကိဏ္ဏေ၊ ရောပြမ်းသောအနက်
၌၎င်း။ နိဿယေ၊ အမှီအခြေပါဒ် ဟူသောအနက်၌၎င်း။ အာရမ္မဏေ၊ အာရုံ
ဟူသောအနက်၌၎င်း။ သံသဠေ၊ နီးနှောသောအနက်၌၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
ဣမေသုအတ္ထေသု၊ ဤငါးပါးသော အနက်တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ၏။ တတ္ထတေသု
တဗ္ဗာဝါဒီသု အတ္ထေသု၊ ထိုတဗ္ဗာဝ စသော ငါးပါးသော အနက်တို့တွင်။
“ယာယံတဏှာ၊ သည်။ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ၊ တဖန်အသစ်သော ဘဝကိုပြုခြင်း
အလေ့ရှိ၏။ နန္ဒိရာဂသဟဂတာ၊ ထိုထိုအာရုံ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ နှစ်သက်
တပ်မက်တတ်သော ရာဂဖြစ်၍ဖြစ်၏”။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤပါဠိ၌။ တဗ္ဗာဝေ၊ ထိုနန္ဒိ
ရာဂဟူသော ရှေ့ပုဒ်၏ အနက်၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ နန္ဒိရာဂဘူတာ၊ ထိုထို
အာရုံ ထိုထိုဘုံဘဝ၌ နှစ်သက်တပ်မက်တတ်သော ရာဂဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိ
အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

••နတ္ထံ “ပုနထဝကရထံ ပုနန္ဒဝေါ”။ ကရဏဟူသော နောက်ပုဒ်ကြေသည်။
‘ပုနန္ဒဝေါ သီလံ ဧတိဿာတိ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ’တေဿာ၊ ဤတဏှာ၏။
သီလံ၊ သဘောဓလေ့ကား။ ပုနန္ဒဝေါ၊ တဖန်အသစ်သောဘဝကိုပြုခြင်းသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတဏှာ၊ ကြောင့်။ သာတဏှာ၊ သည်။ ပေါနောဗ္ဗဝိကာ၊
ဓည၏။ တသီလတဒ္ဓိတံ၊ ဂီကပစ္စည်း၊ ဝအေစိတ်ဥကို ဩ၊ မနောမယကဲ့သို့
နနောင် ဩအက္ခရာလာ၍ ထကိုလည်း ဒွေထေဝ်ပြု၍ ပေါနောဗ္ဗဝိကာပြီး
သည်။ “တဿ ပုဗ္ဗ ဝဇ္ဇထာ ဘာဝေါ အတ္ထော တဗ္ဗာဝေါ”။ တဿပုဗ္ဗဝဇ္ဇထာ၊
ထိုနန္ဒိရာဂ ဟူသော ရှေ့ပုဒ်၏။ သာဝေါအတ္ထော၊ အနက်တည်း။ တဗ္ဗာဝေါ၊
ထိုနန္ဒိရာဂဟူသော ရှေ့ပုဒ်၏အနက်။ နန္ဒိရာဂဟူသော ရှေ့ပုဒ်သည် ဟောအပ်
သော အနက်ကိုပင် သဟဂတသဒ္ဓါဟောသည်။ မိမိ၏အနက်အသီးမရှိ ဟူလို။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရက္ခသလပဒ

သာဝေါ ပဒတ္ထေ သတ္တာယ၊ မဓိပ္ပါယ ကြိယာသုစ။
သသာဝသ္မိံ စ လီလာယံ၊ ပုရိသိတ္ထိန္ဒြိယေသုစ။

ဟု မိန့်အပ်သောအနက်ကိုတွင် ဤ၌ သာဝသဒ္ဓါ ပဒတ္ထကို ဟောသည်။ ထိုကြောင့် သာဝေါအတ္ထောဟု ဖွင့်သည်။ “ပုရိအနက်မရှိလျှင် တပေွာ၊ ပစ္စည်းအနက်မရှိလျှင် သောတ္ထ”ဟု သဒ္ဓါဆရာတို့ ဆိုကြသည်။

တကြတကြာဘိနန္ဒနတော နန္ဒီ။ နန္ဒီဘူတော ရာဂေါ နန္ဒီရာဂေါ။ နန္ဒီရာဂသာဝေန သဟဂတာတိ နန္ဒီရာဂသဟဂတာတိ နတ္ထေ သမ္ပယောဂဝသေန သဟဂတဘာဝေါ အတ္ထိတိ သဟဂတသဒ္ဓေါ တဏှာယ နန္ဒီရာဂသာဝံ ဇောထေတိ။ နန္ဒီရာဂဘူတာတိစယ အတ္ထော။ ။ဋီက၁-၆၈-သ။

အနက်ကား။ ။တကြတကြ၊ ထိုထိုအာရုံ ထိုထိုဘုံဆဲ။ အဘိနန္ဒနတော၊ အလွန်နှစ်သက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နန္ဒီ၊ မည်၏။ နန္ဒီဘူတော၊ နှစ်သက်တတ်သည် ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ရာဂေါ၊ ရာဂတည်း။ နန္ဒီရာဂေါ၊ နှစ်သက်တတ်သော ရာဂ။ နန္ဒီရာဂသာဝေန၊ နှစ်သက်တတ်သောရာဂ၏အဖြစ်နှင့်၊ သဟဂတာ၊ တကွဖြစ်သောတဏှာတည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤနန္ဒီရာဂသဟဂတာဟူသောပုဒ်၌။ သမ္ပယောဂဝသေန၊ ဖြင့်။ သဟဂတဘာဝေါ၊ သဟဂတအဖြစ်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဟဂတသဒ္ဓေါ၊ သည်။ တဏှာယ၊ ၏။ နန္ဒီရာဂသာဝံ၊ အဖြစ်ကို။ ဇောထေတိ၊ ပြတ်၏။ နန္ဒီရာဂဘူတာ၊ နှစ်သက်တတ်သော ရာဂဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့လည်း။ အယ၊ ထိုနန္ဒီရာဂသဟဂတာ ဟူသောပုဒ်၏။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ ဟိ။ ယာ အယံဝိမံသာ၊ အကြင် ပညာသည်။ ကောသဇ္ဇသဟဂတာ၊ ပျင်းရိသည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကောသဇ္ဇနှင့် ရောပြွမ်း၏။ ကောသဇ္ဇသမ္ပယုတ္တာ၊ ကောသဇ္ဇနှင့် ထက်ဝန်းကျင်အပြားအားဖြင့် ယှဉ်၏။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤပါဠိ၌။ ဝေါကိဏ္ဏော၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၏။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ၊ ဖြစ်သော။ ကောသဇ္ဇေန၊ နှင့်။ ဝေါကိဏ္ဏော၊ ပြွမ်း၏။ ဣတိအယ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤကောသဇ္ဇ သဟဂတ ဟူသောပုဒ်၌။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အဋ္ဌိကသညာသဟဂတံ၊ အဋ္ဌိကသညာလျှင် အမှီရှိသော။ ဝါ၊ အဋ္ဌိကသညာလျှင် အခြေပါဒရှိသော။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ၏။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤပါဠိ၌။ နိဿယေ၊ အမှီ၌။ ဝါ၊ နိဿယေပါဒကော၊ အခြေပါဒ၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အဋ္ဌိကသညံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ အဋ္ဌိကသညံ၊ ကို။ ဘာဝေတွာ၊ ၍။ ပဋိလဒ္ဓံ၊ ရအပ်သော။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂံ၊ ကို။ ဘာ

(၄၄၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေတိ၏။ (လိုက်)။ ဣတိအယံကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ရူပဟတဂတာနံ၊ ပထဝီကသိုဏ်း စသည်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ သမာပတ္တိနံဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ အရူပသဟဂတာနံ၊ ကောင်းကင်ပညတ် ပဌမာရူပဝိညာဉ် စသည်လျှင် အာရုံ ရှိကုန်သော။ သမာပတ္တိနံဝါ၊ တို့ကို၎င်း။ လာဘီရသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတ္ထော၊ ဤပါဠိ၌။ အာရမ္မဏော၊ အာရုံဟူသောအနက်၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ရူပါရူပါရမ္မဏာနံ၊ ပထဝီ ကသိုဏ်းစသောအာရုံ၊ ကောင်းကင်ပညတ် စသော အာရုံရှိကုန်သော။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။

မှတ်စွယ်။ ။ရူပါရူပါရမ္မဏာနန္တိ ပထဝီ ကသိကာဒိ အာကာသာဒိ အာရမ္မဏာ နံ။ ။ဋီကာ ၆၀-ခ။

ပထဝီကသိကာဒိ၌ အာဒိဖြင့် အာပေါတသိုဏ်းစသော ရူပဈာန်၏ အာရုံကို ဟူ။ အာကာသာဒိ၌ အာဒိဖြင့် ပဌမာရူပဝိညာဉ်စသော အရူပဈာန်၏ အာရုံ ကိုဟူ။

“ဣဒံသုခံ၊ သည်။ ဣမာယပိတိယာ၊ နှင့်။ သဟဂတံ၊ ကေပျာဒိ အစရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ တကွရောက်သည်။ ဝါ၊ ကေပျာဒိ အစရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တကွ ဖြစ်သည်။ သဟဇာတံ၊ တကွဖြစ်သည်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ အညီအညွတ် ကေပျာဒိ တာ အစရှိသော အပြားတို့နှင့်ယှဉ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏”။ ဣတိတ္ထော၊ ၌။ သံသဋ္ဌေ၊ နှိုရည်နှင့် ရေကဲ့သို့ နီးနှော ရောယှက်သည်၌။ ဝါ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သကဲ့သို့ဖြစ်သည်၌။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣမသ္မိမ္မိပဒေ၊ ဤ သောမနဿသဟဂတံ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ အယမေဝအတ္ထော၊ ဤသံသဋ္ဌ အနက်ကိုသာလျှင်။ အဓိပ္ပေတော၊ လိုအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သောမနဿ သံသဋ္ဌံ၊ သောမနဿဝေဒနာနှင့် ကေပျာဒိတာ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် နီးနှောသောစိတ်ကို။ ဣဓဣမသ္မိ အဓိကာရေ ဤကာမာဝစရကုသိုလ်အရာ၌။ သောမနဿ သဟဂတန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုတ္တံ၊ ၏။

စ၊ အက်။ သေ သော သံသဋ္ဌသဋ္ဌေါပိ၊ သည်လည်း။ သဒိသေ၊ အတူ ဟူသောအနက်၌၎င်း။ အဝဿုတေ၊ စွတ်စိုသောအနက်၌၎င်း။ မိတ္တသန္တဝေ၊ အဆွေခင်ပွန်းဖွဲ့သော အနက်၌၎င်း။ သဟဇာတေ၊ သဟဇာတ်အနက်၌၎င်း။ ဣတိသ္မိ၊ ဗဟူသု၊ ကုန်သော။ အတ္ထေသု၊ တို့၌။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သံသဋ္ဌသဋ္ဌေါ၊ သည်။ “ကိသေ၊ ကြုံသော မြင်းတို့ကို၎င်း။ ထူလေ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ ကာမာဝစရကုသလပဒ

ဆူသော မြင်းတို့၎င်း။ ဝိဝဇ္ဇေတွာ၊ ကြည့်၍။ သံသဋ္ဌာ၊ အရွယ်အဆင်း
လျင်ခြင်းအားဖြင့် တူကုန်သော။ ဟယာ၊ မြင်းတို့ကို။ အမေဟိ၊ ငါတို့သည်။
ယောဇိတာ၊ ကအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤ။ သဒိသေ၊ ဤ။ အာဂတော၊ ၎င်း။
“အယျေ၊ အရှင်မတို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ သံသဋ္ဌာ၊ ကိလေသာဖြင့် စွတ်ကုန်
သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော့”။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤ။ အဝဿုတေ၊ စွတ်စို
သောအနက်၌။ အာဂတော၊ ၎င်း။ “ဂိဟိသံသဋ္ဌော၊ လူတို့နှင့် ရောနှောသည်
ဖြစ်၍။ ဝါ၊ မိတ်ဖွဲ့သည်ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤ။ မိတ္တသန္တ
ဝေ၊ ဤ။ အာဂတော၊ ၎င်း။ “ဣဒိသုခံ၊ သည်။ သံသဋ္ဌံ၊ သည်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤ။ (နသဟဇာတမတ္ထေလှန်)။ “ဣဓာပိဣမသ္မိမ္မိ
ပဒေ၊ ဤသောမနုဿသဟဂတံ ဟူသောပုဒ်၌လည်း။ အယမေဝအတ္ထော
အဓိပေတောတိ၊ အဓိပေတောဟူသော။ ဣမိဿ၊ အဋ္ဌကထာယ၊ ဤအဋ္ဌ
ကထာ၌။ ယထာဒဿိတ သံသဋ္ဌသဒ္ဓေါ၊ ပြအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော
သံသဋ္ဌသဒ္ဓါကို။ အဓိပေတော၊ ၎င်း။ (ကံထည့်)။ သဟဇာတေ၊ သမ္ပယုတ်သဟ
ဇာတ်၌။ အဓိပေတော၊ ၎င်း။ တတ္ထတေသု သဟဂတ သဟဇာတေသု၊ ထိုဆိုအပ်
ပြီးသော သဟဂတ သဟဇာတတရားတို့တွင်။ သဟဂတံ၊ သဟဂတတရား
သည်။ အသဟဇာတံ၊ သဟဇာတမဟုတ်သောမည်သည်။ အသံသဋ္ဌံ၊ သံသဋ္ဌ
မဟုတ်သောမည်သည်။ အသမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ်မဟုတ်သော မည်သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ သဟဇာတံ၊ သဟဇာတတရားသည်။ သံသဋ္ဌံ၊
သံသဋ္ဌမည်သည်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ္တမည်သည်။ ဟောတိပိ၊ ဖြစ်သည်လည်း
၎င်း၏။ နဟောတိပိ၊ မဖြစ်သည်လည်းရှိ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ရူပါရူပဓမ္မေသု၊ ရုပ်
နာမ်တရားတို့သည်။ ဧကတော၊ တကွနက်။ ဇာတေသု၊ ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်။
(တနည်း)။ ဧကတော၊ နက်။ ဇာတေသု၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါရူပဓမ္မေသု၊
ရုပ်၊ နာမ်တရားတို့တွင်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အရူပေန၊ နာမ်နှင့်။ သဟဇာတံ၊ သဟ
ဇာတမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သံသဋ္ဌံ၊ သံသဋ္ဌမည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။
သမ္ပယုတ္တံ၊ သမ္ပယုတ္တမည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ အရူပံ၊ နာမ်သည်။
ရူပေန၊ ပဋိသန္ဓေအခါဝတ္ထုရုပ်နှင့်။ သဟဇာတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သံသဋ္ဌံ၊
သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ရူပဉ္စ၊ ရုပ်သည်
လည်း။ ရူပေန၊ ရုပ်နှင့်။ သဟဇာတံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ သံသဋ္ဌံ၊ သည်။

(၄၄၇)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

နဟောတိ၊ မဖြစ်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ (တထာဖြင့် သဟ
 ဇာတံ ဟောတိ။ နသံသဋ္ဌံ၊ နသမ္ပယုတ္တံကိုငင်သည်။)။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။
 အဂ္ဂပံ၊ သည်။ အဂ္ဂပေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ နိယမတောဝ၊ အမြဲအားဖြင့်သာ
 လျှင်။ သဟဂတံ၊ သဟဂတမည်သည်သာလျှင်။ သဟဇာတံ၊ သဟဇာတ
 မည်သည်သာလျှင်။ သံသဋ္ဌံ၊ သံသဋ္ဌ မည်သည်သာလျှင်။ သမ္ပယုတ္တမေဝ၊
 သမ္ပယုတ်မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ဟောတိ
 တိလိုသည်။ တိတခုကျတတ်သည်။ ဣတိတိတသ္မာဟု ယောဇနာရှိသည်။)
 တံ၊ ထိုသဟဇာတ၊ သံသဋ္ဌ၊ သမ္ပယုတ္တဖြစ်သော သဟဂတကို။ သန္ဓာယ၊
 ရည်၍။ “သောမနဿသဟဂတ”န္တိဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊
 ဟောတော်မူအပ်၏။

ဉာဏသမ္ပယုတ္တန္တိကား။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်နှင့်။ သမ္ပယုတ္တံ၊ အညီအညွတ်
 ကျေပွါဒတာအစရှိသောအပြားတို့ဖြင့်ယှဉ်သော။ သမံ၊ အညီအညွတ်။ ကျေပွါ
 ဒါဒိပကာရေဟိ၊ ကျေပွါဒတာ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့်။ ယုတ္တံ၊ ယှဉ်သော။
 ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ သမ္ပယုတ္တဟူသော ပုဒ်၏ အနက်တည်း။ ပန၊
 ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဉာဏသမ္ပယုတ္တံ ဟူသောပုဒ်၌။ ယံဝစနံ၊ အကြင် စကားကို။
 ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တံဝစနံ၊ ထိုဆိုသင့် ဆိုအပ်သော
 စကားကို။ မာတိကာဝဏ္ဏနာယ၊ ၌။ ဝေဒနာတ္ထိကော၊ ၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်
 ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကျေပွါဒါ၊ ပ။ ကောရမ္မဏာတိ၊
 ဟူသော။ ဣမိနာလက္ခဏေန၊ ဤလက္ခဏာနှင့်။ တေ၊ ဤပဌမ မဟာကုသိုလ်
 စိတ်ကို။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်နှင့်။ (ထည့်)။ သမ္ပယုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။
 စ၊ ဆက်။ သေ သောနိဓ္ဓေသော၊ သည်။ ဥက္ကဋ္ဌနိဓ္ဓေသော၊ အလွန်အားဖြင့်
 ညွှန်ပြကြောင်းဖြစ်သော နိဓ္ဓေသသည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။
 အာရုပ္ပေ၊ အဂ္ဂပဘုံ၌။ ဧကဝတ္ထုကဘာဝံ၊ တူသောမီရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။
 ဝိနာပိ၊ ၍လည်း။ သမ္ပယောဂေါ၊ ကို။ လမ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဝါ၊ သိအပ်၏။

တ္ထောဝတာ ဧတ္ထကေန၊ ဤမျှတည်းသော။ ဝစနက္ကမေန၊ ကာမာဝစရံ
 ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ သောမနဿသဟဂတံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံဟူသော
 စကားအစဉ်ဖြင့်။ ကိံ၊ အတ္ထဇာတံ၊ အဘယ်သဘောကို။ ဝါ၊ ကိံ၊ စိတ္တံ၊ အဘယ်

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၄၉)

စိတ်ကို။ကထိတံ၊ ဟောအပ်သနည်း။ ကာမာဝစရကုသလေသု၊ ကာမာဝစရ
 ကုသိုလ်တို့တွင်။ သောမနဿသဟဂတံ၊ သော။ တိဟေတုကံ၊သော။ ဉာဏ
 သမ္ပယုတ္တံ၊ သော။ အသင်္ခါရိကံ၊ သော။ မဟာစိတ္တံ၊ မဟာကုသိုလ်စိတ်ကို။
 ကထိတံ၊ဟောတော်မူအပ်၏။ဟိ၊ရွဲအံ့။ကတမေဓမ္မာ ကုသလာတိ၊ဟူသော။
 အနိယမိတပုစ္ဆာယ၊ ဝိသေသမမှတ်အပ်သောပုစ္ဆာဖြင့်။ စတုဘူမကကုသလံ၊
 ကို။ဂဟိတံ၊၏။ပန၊အထူးကိုဆိုအံ့။“ကာမာဝစရကုသလံ စိတ္တုပ္ပန္နံဟောတီ”
 တိဝစနေန၊ဖြင့်။ တေဘူမကံ၊ အထက်ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော။ ဝါ၊ဂ္ဂပ၊အဂ္ဂပ၊
 လောကုတ္တရာ ဘုံသုံးပါး၌ဖြစ်သော။ ကုသလံ၊ ကို။ ပရိစ္စတ္တံ၊ စွန့်အပ်၏။
 အဋ္ဌဝိခံ၊သော။ကာမာဝစရကုသလမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတံ၊၏။ “သော
 မနဿသဟဂတ”န္တိဝစနေန၊ဖြင့်။ တတောအဋ္ဌဝိခကာမာဝစရကုသလတော၊
 မှ။စတုဗ္ဗိခံ၊သော။ဥပေက္ခာသဟဂတံ၊ကို။ ပရိစ္စဇိတွာ၊စွန့်၍။စတုဗ္ဗိခံ၊သော။
 သောမနဿသဟဂတမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတံ၊အပ်၏။ “ဉာဏသမ္ပယုတ္တ”
 န္တိဝစနေန၊ဖြင့်။ တတော စတုဗ္ဗိခသောမနဿသဟဂတတော၊ မှ။ ဒုဝိခံ၊
 သော။ဉာဏဝိပုယုတ္တံ၊ကို။ ပရိစ္စဇိတွာ၊၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တာ
 နေဝ၊ တို့ကိုသာလျှင်။ ဂဟိတာနိ၊ ကုန်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။အသင်္ခါရိကံ မဟာစိတ္တံဟု အဋ္ဌကထာဆရာမိန့်၏။ ပါဠိတော်၌ပင်
 လာထျှင်းသလောစုဒ္ဓိရိကား အသင်္ခါရိကဘာဝေါ ဝန စသည်ကိုမိန့်သော်။

ပန၊ဆက်။အသင်္ခါရိကဘာဝေါ၊ ကို။ ပါဠိယံ၊ ၌။ အနာဘဋ္ဌတာယေဝဘာ
 သိတံ အယုတ္တတ္တာဝေ၊ ဟောခြင်းငှာမသင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။
 ဒေသေတဗ္ဗဘာဝေန၊ဖြင့်။တတ္ထ၊ထိုပဌမစိတ္တန်ဇ္ဇေသ၌။နဂဟိတော၊မယူအပ်။
 (နတဿတ္တဿ အဘာဝါဟု လှန်)။ (တနည်း)ပါဠိယံ၊ ၌။ အနာဘဋ္ဌတာ
 ယေဝ၊ ဘုရားမဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ အဋ္ဌကထာယံ၊၌။
 (ထည့်)။ နဂဟိတော၊ သင်္ခါယနာဆရာတို့ မယူအပ်။ ဝါ၊ ထိုအသင်္ခါရိက
 ဟူသောပုဒ်၏ အနက်ကိုဖွင့်အပ်။ ကိဉ္ဇာပိ နဂဟိတော၊ အကယ်၍ကား
 မယူအပ်၏ရှင့်။ ပန၊ ထိုသို့မယူအပ်သော်လည်း။ ပရတော၊ နောက်ဖြစ်သော
 ဒုတိယစိတ္တန်ဇ္ဇေသ၌။ “သသင်္ခါရေနာ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်
 မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤပဌမစိတ္တန်ဇ္ဇေသ၌။ “အသင်္ခါရေနာ”
 တိ၊ ဟူ၍။ အဝုတ္တေပိ၊ မဟောအပ်သော်လည်း။ ဣမဿမဟာစိတ္တဿ၊ ၏။

ဒုန္နာသဃ (အ) ၄၃၅-၅၇ (ဒုတိယအကြိမ်)

ပထမတွဲ - ပထမပိုဒ်

(၄၅၀)

အညသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အသင်္ခါရိကဘာဝေါ၊ ကျိဝေဒိတဗျော၊ နိယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အာဒိတောဝ၊ မဟောမိ လက်မှန်၌ပင်လျှင်။ ဣဒံမဟာစိတ္တံ၊ ကျိ။ ဘာဇေတွာ၊ ရှိ။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ဣမဿ မဟာစိတ္တဿ၊ နိ။ အသင်္ခါရိကဘာဝံ၊ ကျိ။ (ထည့်)။ နိယမေတွာဝ၊ လျှင်။ ဣမံဒေသနံ၊ ကျိ။ အာရဘိ၊ အားထုတ်တော်မူပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့အသင်္ခါရိကအဖြစ်ကိုမှတ်၍ ဤဒေသနာကို အားထုတ်တော် မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့ အသင်္ခါရိကဘာဝေါပနစသည်ဖြင့်ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော နည်းဖြင့်။ ဣတ္ထိ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ပဌမမဟာကုသိုလ်စိတ်၏ အသင်္ခါရိကအဖြစ်ကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတံ၊ နိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျံ၊ နိ။

ဣဒါနိ၊ ၌။ တမေဝစိတ္တံ၊ ကျိသာလျှင်။ အာရမ္မဏတော၊ အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ရူပါရမ္မဏံ၊ တိအာဒိ၊ ကျိ။ အာဟ၊ ပြီ။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အရူပဓမ္မံ၊ ကျိ။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူသည်ရှိသော်။ ဝတ္ထုနာဝါ၊ ဝတ္ထုဖြင့်မူလည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ အာရမ္မဏေနဝါ၊ အာရုံဖြင့်မူလည်း။ ဒဿေတိ၊ နိ။ ဝတ္ထာရမ္မဏဟိဝါ၊ တို့ဖြင့်မူလည်း။ ဒဿေတိ၊ နိ။ သရသဘာဝေနဝါ၊ မိမိ၏ကိစ္စ၏ အဖြစ်ဖြင့်မူလည်း။ ဒဿေတိ၊ နိ။ (သရသဘာဝေနာဓိ သကိစ္စဘာဝေန၊ အဝိဇ္ဇာဟိ သင်္ခါရာနံ ပစ္စယဘာဝကိစ္စာ၊ ဋီကာ)။ (တနည်း) သရသဘာဝေနဝါ၊ မိမိ၏ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော သဘောဖြင့်မူလည်း။ ဒဿေတိ၊ နိ။

၅၇၈။ အညသာစာရဏောဝါ ရသိတဗျော ဝိညာတဗျော ဘာဝေါ၊ သရသဘာဝေါ အဝိဇ္ဇာသဘာဝေါ သင်္ခါရသဘာဝေါတိ ဝေမာဒိကော။

ဒီက-၆၉-သ

ဤဒီကာ၌ အညသာစာရဏောဟူသောပါဌ်ဖြင့် သင်္ခါရအနက်ကို ပြသတည်း။ ရသိတဗျော ဝိညာတဗျောတိ ရသော။ အတ္ထနော ရသော သရသော။ သရသော ထာဝေါ သရသဘာဝေါ ပြုစေလိုသည်။ ဤသဘာဝနှင့်သဘာဝအနက်တူသည်။ ထို့ကြောင့် “အဝိဇ္ဇာသဘာဝေါ သင်္ခါရသဘာဝေါတိ ဝေမာဒိကော” ဟုမိန့်သော်။ သရသ ထာဝေနဝါဟု ပါဌ်ရှိမှ မိမိ၏ကိစ္စ မိမိ၏သဘောဖြင့်မူလည်း။ ဒဿေတိ၊ နိ။ ပေ။ သရသ သဘာဝေနာတိပိဝါငှော၊ သောယေဝ အတ္ထော။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာတိ ဝါ သရသေန သင်္ခါရာတိ သဘာဝေန။ ။ ဒီက ၆၉-သ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၅၁)

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ “စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခုဝတ္ထုကို မှီသော သမ္ပယ။ပ။ မနော သမ္ပယော၊ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သော သမ္ပယ။ ဝါ၊ မနောဒွါရ ဟူသော အကြောင်းဝတ္ထုကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝါ၊ မနောဟု ဆိုအပ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုကိုမှီသောသမ္ပယ။ စက္ခုသမ္ပယဇာ၊ စက္ခုသမ္ပယကြောင့် ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ။ပ။ မနောသမ္ပယဇာ၊ မနောသမ္ပယကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝေ ဒနာ၊ ဝေဒနာ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝတ္ထုကိုမှီသောဝိညာဉ်။ပ။ မနောဝိညာ ဏံ၊ မနောဒွါရ၌ဖြစ်သောဝိညာဉ်။ ဝါ၊ မနောဒွါရဟူသော အကြောင်းဝတ္ထု ကြောင့်ဖြစ်သောဝိညာဉ်။ ဝါ၊ မနောဟုဆိုအပ်သော ဟဒယဝတ္ထုကိုမှီသော ဝိညာဉ်။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဝတ္ထုနာ၊ ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာ၊ ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။စက္ခုသမ္ပယော။ပ။ ကာယသမ္ပယော၊ စက္ခုဝိညာဏံ။ပ။ ကာယဝိညာဏံတို့၌ စက္ခုပသာဒစသည်တို့သည် ဝတ္ထုစင်စစ်ဖြစ်သောကြောင့် “ဝတ္ထုနာ အရူပဓမ္မာ ဒဿိတာ” ဟူသော စကားသည် သင့်တန်စေ၊ မနော သမ္ပယော မနောဝိညာဏံတို့၌ မနောသည် ဝတ္ထုမဟုတ်၊ ဋ္ဌါရသာ ဖြစ်ခဲ့ရကား အဆို သင့်အံ့နည်းဟူမူ-

“မနောဝိညာဏန္တိ ဣဒ္ဓါရုံ ဝတ္ထုန္တိ ဝတ္ထံ။ ။ဋီကာ-၆၉-ဆ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။စက္ခုသမ္ပယော စက္ခုဝိညာဏံ စသည်၌ ပသာဒရပ်ဖြစ်သော ဝတ္ထုစင်ကိုဝတ္ထုဟုဆိုသည်။ မနောသမ္ပယော၊ မနော ဝိညာဏံစသည်တို့၌ကား မနောဒွါရကိုပင် ဝတ္ထုဟူ၍ ဆိုသည်ဖြစ်၍ သင့်၏ဟူလို။ စက္ခုပသာဒစသော ဝတ္ထုစင်ကို ဝတ္ထုဆိုသည်ကား အဘယ့်ကြောင့် သင့်အံ့နည်း။ ဋီကာကြီး ဆိုသည်တမဲ့၊ ဆိုထုံးဆိုနိုးအကြောင်းသတ္တိရှိမူ မှတ်သင့်သည်ဟူမူ-

ကာရဏပရိယာယတ္ထာ ပသာဒဿ ပစ္စယဘာဝသာမညတော ဒွါရဘူတဓမ္မာ နန္ဒိ သိယာ ဝတ္ထုပရိယာယောတံ အာဟ ဒွါရံ ဝတ္ထုန္တိ ဝတ္ထုန္တိ။ တေန ဝတ္ထုဝိယ ဝတ္ထုတိ ဒေသေတိ။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ မှီရာပသာဒ ဟဒယဝတ္ထုစင်ကိုသာ မှီ၍ဖြစ်၍ ဝတ္ထုဆိုသင့် သည်မဟုတ်၊ ဝတ္ထုသဒ္ဓါ၏ ဤအရာ၌ ကာရဏပရိယာယဖြစ်၍ ပစ္စယဘာဝ သာမညအားဖြင့် ဒွါရဖြစ်ကုန်သောတရားတို့၏လည်း ဝတ္ထုပရိယာယဖြစ်သင့် ၏ဟု နှလုံးဝိုက်၍ ဖြစ်သင့်သောကြောင့် မနောဒွါရကိုပင် ဝတ္ထုဟူ၍ ဋီကာ ဆရာ မိန့်သည်ဟူလို။ ထိုဋီကာပါဌ်ဖြင့် ဝတ္ထုအစစ်မဟုတ်ခဲ့ရကား အကြောင်း ဖြစ်သော မနောဒွါရကို ဝတ္ထုဝိယဝတ္ထု ဟူသောအနက်ကို ပြသတည်း။ “ဒွါ

(၄၅၂)

အဋ္ဌသာလီနိဗ္ဗာန်ကထာနိဿယ

ရေနဝါ တံသဏာဟတုတံ ဟဒယဝတ္ထု ဝုတ္တံ”ဟု ဋီကာတနည်း တက်ပြန်သည်။ အဓိပ္ပါယ်ကား မနောဒွါရသည် နိဿိတ၊ ထိုနိဿိတဖြစ်သော မနောဒွါရ၏ မနောဟူသောအမည်ကို နိဿယသဏာဟဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ကုန္တာပစရန္တီတို့ကဲ့သို့ ဌာနပစာရအားဖြင့် မနောဟု ဆိုသည်ဟူသို။

မနောဒွါရတုတာ ဓမ္မာ ယေဘုယျေန ဟဒယဝတ္ထုနာ သဟစရန္တီတိ ဒွါရေနဝါ၊ တံသဏာဟတုတံ ဟဒယဝတ္ထု ဝုတ္တန္တိ အာဟ ယထာကုန္တာပစရန္တီတိ။ ။အနု-၇၄-သ၊

ဋီကာ၌ မနောသမ္ပယော မနောဝိညာဏန္တိ ဓမ္မာ ဒွါရံဝတ္ထုတိဝုတ္တံ ဆိုသင့်လျက် တခုကိုဆိုက နည်းရသဖြင့် ထိလွယ်ပြီဖြစ်သောကြောင့် မနောသမ္ပယောကို မဆိုသည်။

“ရူပသညာ၊ ရူပါရုံ၌ဖြစ်သောသညာ။လ။ဓမ္မသညာ၊ ဓမ္မာရုံ၌ဖြစ်သောသညာ။ရူပသဒ္ဓတနာ၊ ရူပါရုံ၌ဖြစ်သောစေတနာ။လ။ဓမ္မသဇ္ဇတနာ၊ ဓမ္မာရုံ၌ဖြစ်သောစေတနာ”။ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ အာရမ္မဏေန၊ ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့ကို။ (လိုက်)။ ဒဿိတ၊ ကုန်၏။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ရူပေစ၊ ရူပါရုံတို့ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၍။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော စက္ခုပသာဒရူပါရုံ စက္ခုဝိညာဉ်တို့၏။ သင်္ဂတိသင်္ဂတိယ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၍။ ပ။ မနုဉ္ဇ၊ မနောဒွါရကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဓမ္မေစ၊ ဓမ္မာရုံတို့ကိုလည်း။ ပဋိစ္စ၊ စုံ၍။ မနောဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၍။ တိဏ္ဍံ၊ သုံးပါးကုန်သော မနောဒွါရဓမ္မာရုံ မနောဝိညာဉ်တို့၏။ သင်္ဂတိ သင်္ဂတိယ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်။ ဖဿော၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၍။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ ဝတ္ထာရမ္မဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဒဿိတ၊ ကုန်၏။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သင်္ခါရာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ သင်္ခါရပစ္စယ၊ သင်္ခါရဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ၍”။ ဣတိအာဒိသု၊ တို့၌။ သရသဘာဝေန၊ ဖြင့်။ အရူပဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ဒဿိတ၊ ကုန်၏။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်၏ အရာ၌။ အာရမ္မဏေန၊ ဖြင့်။ အရူပဓမ္မံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍။ “ရူပါရမ္မဏံဝါ” တိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ၍။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝဇရကုသလပဒ

တတ္ထ တေသုဇ္ဈပါရမ္မဏာဒိသု၊ ထိုဇ္ဈပါရုံစသည်တို့တွင်။ စတုသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံ၊စိတ်၊ဥတု၊အာဟာရဟု ဆိုအပ်သော လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ရူပမေဝ၊ ရူပါယတနသည်သာလျှင်။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံ မည်၏။ ဒွိသမုဋ္ဌာ နော၊စိတ်ဥတုဟု ဆိုအပ်သော နှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါယတနသည်သာလျှင်။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ မည်၏။ စတုသမုဋ္ဌာနော၊ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရဟု ဆိုအပ် သော လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သော။ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နော၊ သော။ ဂန္ဓော၊ ဂန္ဓာယတနသည်သာလျှင်။ ဂန္ဓာရမ္မဏံ၊မည်၏။ စတုသမုဋ္ဌာနော၊သော။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နော၊သော။ ရသော၊ရသာ ယတနသည်သာလျှင်။ ရသာရမ္မဏံ၊မည်၏။ စတုသမုဋ္ဌာနံ၊သော။ အတိတာ နာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗမေဝ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ ယတနသည်သာလျှင်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံမည်၏။ ကေသမုဋ္ဌာနာ၊ တပါးသောအကြောင်း ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွိသမုဋ္ဌာနာ၊ နှစ်ပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ တိသမုဋ္ဌာနာ၊ သုံးပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန် သော။ စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ လေးပါးသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကုန်သော။ နကုတောစိသမုဋ္ဌိတာ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကြောင့် မဖြစ်ကုန်သော။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ ကုန်သော။ စိတ္တစေတသိကာစ၊ စိတ်၊စေတသိက် လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တတာကေသမုဋ္ဌာနာဒိဘာဝေန၊ကေသမုဋ္ဌာန် စသည် တို့၏အဖြစ်ဖြင့်။ နဝတ္ထဗ္ဗာ၊ မဆိုအပ်ကုန်သော။ ဝုတ္တာဝသေသာစ၊ထိုဆိုအပ် ပြီးသည်မှ ကြွင်းသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ စိတ္တဂေါစရသင်္ခါတာ၊ စိတ်၏ ကျက်စားရာဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာယေဝ၊ ဓမ္မာယတနတို့ သည်သာ လျှင်။ ဓမ္မာရမ္မဏံ၊ မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ကေသမုဋ္ဌာနစသည်၌ ကေသမုဋ္ဌာန်ကား ကမ္မဇရုပ်၊ ဝိညတ် တည်း။ ဒွိသမုဋ္ဌာန်ကား ဤ၌မထို ပစ္စာရုံ၌ဝင်သတည်း။ တိသမုဋ္ဌာန်ကား လဟုတာဒိတ္ထယတည်း။ စတုသမုဋ္ဌာန်ကား အာပေါ၊ ဩဇာ၊ အာကာသ တည်း။ နကုတောစိ သမုဋ္ဌာန်ကား ဇေတု၊ အနိစ္စတာတည်း။ အတိတာနာ ဂတပစ္စုပ္ပန်ကား ရုပ်၊နာမ်သာတည်း။ နဝတ္ထဗ္ဗာကား နိဗ္ဗာန်ပညတ်တည်း။ ဝုတ္တာ ဝသေသာကား စိတ်၊စေတသိက်တည်း။ ဤကား-

(၄၅၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကေသမုဋ္ဌာနာစက္ခာဒယော ကမ္မသမုဋ္ဌာနာဝ၊ လဟုတာဒယော တိသမုဋ္ဌာနာ၊ အာပေါဇာတု ဩဇာ အာကာသော စတုသမုဋ္ဌာနာ၊ ဇရတာ အနိစ္စတာ နကုတောစိ သမုဋ္ဌာတာ၊ တထာ နဝတ္ထဗ္ဗာတိ ပညတ္တိ နိဗ္ဗာနဓမ္မာ-ဟူသော ကေသမုဋ္ဌာနိ၊ တိသမုဋ္ဌာနိ စသည်တို့သာလာ၍ ဤဋ္ဌိသမုဋ္ဌာနိ ဖလာသော ဂဏ္ဍိပါဌ်။

ကေသမုဋ္ဌာနာဒိတာ ရူပဓမ္မေသု ဝေ ယောဇေတဗ္ဗာ။ တေသု တဗ္ဗောဟာရ ဗာဟုလ္လတော အတိတာဒိသာဝေါ ရူပါရူပဓမ္မေသုဟူသော ဒွိသမုဋ္ဌာနိ၏ ဤဋ္ဌိ မလိုအပ်သည်ကိုပြသော ဇိကာပါဌ်နှင့် အညီတည်း။ ဤဇိကာပါဌ်၌ ကေသမုဋ္ဌာနာဒိတာ၌ အာဒိဖြင့်ဒွိသမုဋ္ဌာနကိုမလို လွတ်၍ တိသမုဋ္ဌာန စသည်ကိုသာ ယူရကြောင်းကို အဘယံကြောင့် သိသနည်းဟူမူ “ရူပဓမ္မေသုဝေ ယောဇေ တဗ္ဗာ။ ဟူရကား ဓမ္မာရုံ ဒွိသမုဋ္ဌာနိဖြစ်သော ရုပ်တရားမရှိသောကြောင့် သိသတည်း။ ဝါ-ကေသမုဋ္ဌာနိကား စိတ်တည်း။ ဒွိသမုဋ္ဌာနိကား စေတသိက် တည်း။ တိသမုဋ္ဌာနိကား လဟုတာဒိဂင်းတည်း။ စတုသမုဋ္ဌာနိကား အာပေါဇ သည်ဂင်းတည်း။ နကုတောစိ သမုဋ္ဌာနိကား နိဗ္ဗာန်တည်း။ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ စသည်လည်း ရုပ်၊ နာမ်သာတည်း။ နဝတ္ထဗ္ဗာကား ပညတ်တည်း။ ဝုတ္တာဝသေသာကား ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ၊ ကမ္မဇ၊ စိတ္တဇရုပ်တို့တည်း။ ဤကား ဒွိသမုဋ္ဌာနာဟူရှိသော အချို့သော ပါဌ်တို့ကိုရည်၍ မိန့်အပ်သော “စိတ္တစေ တသိက နိဗ္ဗာနာနဋ္ဌိဝါ ယထာသဘာဝံ ကေဒ္ဓိနကုတောစိသမုဋ္ဌာနတာ ယော ဇေတဗ္ဗာ”ဟူသော ဇိကာပါဌ်၊ “အနန္တရစိတ္တပေတုကတ္ထာ ကေသမုဋ္ဌာနတာ ဝုတ္တာ။ သဟဇစိတ္တဖဿာဒိ ပေတုကတ္ထာ စေတသိကာနံ ဒွိသမုဋ္ဌာနတာ” ဟူသော အနုဇိကာပါဌ်နှင့် အညီတည်း။

ပန အယူထူးကို ဆိုအံ့။ ယေအာစရိယာ တို့သည်။ အနာပါထဂတာ၊ စက္ခု စသည်တို့အား ထင်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန်သော။ ဝါ၊ စက္ခုစသည်တို့၏ ကျက် စားရာအာရုံအဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သော။ (အနာပါထဂတာတိ စက္ခာဒိနိ အဂေါစရဂတာ။ ဇိကာ)။ ရူပါဒယောပိ၊ ရူပါရုံစသော ပဉ္စာရုံတို့ကိုလည်း။ ဓမ္မာရမ္မဏမိစ္စဝ၊ ဓမ္မာရုံဟူ၍သာလျှင်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ဇိကာအဓိပ္ပာယ်။ ။ ရူပါဒယောပိ၌ ပိသဒ္ဓါဖြင့် ပသာဒ သုခုမ စိတ္တ စေတသိက နိဗ္ဗာန ပညတ္တိတို့ကိုသာလျှင် ဓမ္မာရုံဆိုသည်မဟုတ်၊ ထင်ခြင်းသို့ မရောက်ကုန် သော ရူပ သဒ္ဓစသော ပဉ္စာရုံတို့ကိုလည်း ဓမ္မာရုံ ဟူ၍သာလျှင် ဆိုအပ်ကုန်၏ဟု ပေါင်း။ ရူပါဒယောပိ ဓမ္မာ ဓမ္မာရမ္မဏဟု ဓမ္မနှစ်ခုရှိမူ ရူပါဒယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့ကိုလည်း။ ဓမ္မာရမ္မဏမေဝ၊ ဓမ္မာရုံသာလျှင်မည်၏။ ရူပါရုံစသည်၌ မမည်ဟုကုန်၊ ဝေကို အဋ္ဌာနပယုဂ်ကြိ၊ ဣတိ၊ သိုး၊ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏ပေး။ အထက်

၁-ဝိတ္ထုပ္ပေါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသံလဒ (၄၅၅)

တရားကဲ့သို့ အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ထင်ခြင်းသို့ မရောက်သနည်းဟု လိနန္ဒရစောဓနာကို ငိုကာဆရာ ဖြေတော်မူခြင်း၎င်း-

ထုခုမရဇာဓိ ရူပံဝိယ ဝတ္ထုပရိတ္တတာယ တတ္ထာယောဂုဠပတိတောဒကဓိန္ဒါ ရူပံ ဝိယ ခဏပရိတ္တတာယ အတိဋ္ဌရတာယ အစ္စာ သန္နာဒိတာယ အတိတာ နာဂတတာယစ-ဟု မိန့်သော်။ ။၆၉-ဆ။

ထုခုမရဇာဓိရူပံဝိယ၊ သိမ်မွေ့သောအနုတဇ္ဇာရိမြူစသော ရုပ်ကဲ့သို့။ ဝတ္ထုပရိတ္တ တာယစ၊ ကလာပ်နည်းသည်ဖြစ်၍ ဝတ္ထုသေးငယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တတ္ထာယောဂုဠပတိတော ဒကဓိန္ဒါရူပံဝိယ၊ ရဲရဲတောက်သောသံတွေ၌ကျသော ရေပေါက်ဖြစ်သော ရုပ်ကဲ့သို့။ ခဏပရိတ္တတာယစ၊ ပဗန္ဓခဏတို့၏ အဖြစ် ကြောင့်၎င်း။ အတိဋ္ဌရတာယစ၊ မြင်းမိုရ်တောင်မင်းကဲ့သို့ ကြီးမားသော်လည်း အလွန်ဝေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အစ္စာသန္နာဒိတာယစ၊ မျက်မူး မျက် လွှာစသည်တို့ကဲ့သို့ အလွန်နီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အတိတာနာဂတတာ ယစ၊ အတိတ်ဗုဒ္ဓရူပ အနာဂတ ဗုဒ္ဓရူပစသည်တို့ကဲ့သို့ အတိတ် အနာဂတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ စက္ခာဒိန္ဒါ တို့၏။ အဂေါစရဂတ၊ ကျက်စားရာ အာရုံ၏ အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သောဟု ဟိတ်ကစ၍ ငိုကာ၌ ယောဇနာ။ ငိုကာကြီး ဆရာသည် အပ္ပက္ခရ အသန္ဓေဟ သာရတ္ထ လိနန္ဒရစာ အက္ခောသ အနဝဇ္ဇ စကားကို ဆိုတော်မူလေရကား ဝတ္ထုပရိတ္တတာယ ဟူသော စကားသည် အနည်းငယ် ဖြစ်ငြားသော်လည်း သာရတ္ထလိနန္ဒရစာ ဖြစ်၍ ဒဿနတ္ထများ သည်ကို ထုတ်တော်မူလိုသော အနုဆရာသည်-

ဝတ္ထုပရိတ္တတာယာတိ ဧတေန၊ ဤငိုကာပါ၌ဖြင့်၊ အနေကကလာပဂတာနိ၊ များစွာသော ရုပ်ကလာပ်၌ တည်ကုန်သော။ ဗဟူနိယေဝ၊ များစွာသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါယတနာနိ၊ ရူပါရုံတို့သည်။ သမုဒိတာနိ၊ ပေါင်းအပ်ကုန် သည်ဖြစ်၍။ သံဟစ္စကာရိတာယ၊ တက္ကနက်စက္ခုပသာဒအားထိပါး၍ ကျေးဇူး ပြုလေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သိဝိက္ခဟနညယေန၊ ထမ်းစင်ထမ်းသောနည်း အားဖြင့်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ အား။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စည်း တပ်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧကကတိပယာနိဝ၊ တခုနှစ်ခုသော ရူပါရုံတို့သည် သာလျှင်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အား။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းတပ်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

၁။ ဝတ္ထုပရိတ္တတာယာတိဧတေန အနေက ကလာပဂတာနိ ဗဟူနိယေဝ ရူပါယတနာနိ သမုဒိတာနိ သံဟစ္စကာရိတာယ သိဝိက္ခဟနညယေန စက္ခု ဝိညာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ န ဧက ကတိပယာနိဝါတိ ဒဿေတိ။ ။ အနု-၇၄-ဆ။

(၄၅၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဤအနုပါဂ်ဖြင့် တခုတခုသော ရုပ်ကလာပ်၌ တည်သော ရူပါရုံသည် ထင်ခြင်း
ထို့ ရောက်လေသလော၊ များစွာသော ရုပ်ကထာပ်၌ တည်သော ရူပါရုံသည်
ထင်ခြင်းထို့ ရောက်လေသလော၊ တခုတခုသော ရုပ်ကထာပ်၌ တည်သော
ရူပါရုံသည် ထင်ခြင်းထို့ ရောက်သော်၎င်း၊ များစွာသော ရုပ်ကလာပ်၌
တည်သော ရူပါရုံသည် ထင်ခြင်းထို့ရောက်သော်၎င်း အဘယ်ကြောင့် ရောက်
လေသနည်းဟူသော ယုံမှားထံသယကို ဖျောက်သတည်း။ အဘိဓမ္မာဝတာရ
ဋီကာသစ် အဘိဓမ္မတ္ထ ဝိကာသနီတို့၌လည်း များစွာသော ရုပ်ကလာပ်၌
တည်သော ရူပါရုံသည် ထင်ခြင်းထို့ရောက်သောကြောင့် “စက္ခု၌ ပဋိစ္စ ရူပေစ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ” ဟု ဝိသင်းစသော ကျမ်းတို့၌ ဗဟုဂုဏ်ဖြင့် ဟောတော်
မူလေသည်ဟု မိန့်၏။ ယင်းထို့ များစွာသော ရုပ်ကလာပ်၌ တည်သော
ရူပါရုံသည် ထင်ခြင်းထို့ရောက်၏ဟု ဆိုသော် စက္ခုဝိညာဉ်သည် အပေါင်းကို
အာရုံပြု၏ဟူသော အနက်သည် မရောက်ခဲ့ပြီလော ဟူမူ-

နနစ ဝေံသန္တေ စက္ခုဝိညာဏံ သမုဒါယာရမ္ပဏံ အာပဇ္ဇတိတိ။ နာပဇ္ဇတိ။
သမုဒါယဿေဝ အဘာဝတောံ။

အနက်ကား။ ။ဝေံသန္တေ ဤထို့များစွာသောရုပ်ကလာပ်၌ တည်သော ရူပါရုံ
သည် ထင်ခြင်းထို့ ရောက်သည်ရှိသော်။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်သည်။
သမုဒါယာရမ္ပဏံ၊ အပေါင်းကို အာရုံပြုသည်။ အာပဇ္ဇတိနနစ၊ ဖြစ်ကောင်း
သည်မဟုတ်လော။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧဝံဒနာ၊ တည်း။ နာပဇ္ဇတိ၊
မဖြစ်၊ ကသွာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ သမုဒါယဿေဝ၊ အပေါင်း၏
သာလျှင်။ အဘာဝတောံ၊ မရှိသောကြောင့်တည်း။

များစွာသော ရုပ်ကလာပ်၌တည်သော များစွာသောရူပါရုံသည် ထင်ခြင်းထို့
ရောက်ပါလျက် အဘယ်ကြောင့် အပေါင်းမရှိဟု ဆိုသနည်း-

န ဟိ ပရမတ္ထတော သမုဒါယောနာမ ကောစိ အတ္ထိ။ ဝဏ္ဏာယတနမေဝဟိ
ယတ္ထကံ ယောဂုဒေသေ အဝတိဋ္ဌံ။ သတိ ပစ္စယန္တရသမာယောဂေ တတ္ထကံ
ယထာဝုတ္တေန ဉ္ဇယေန စက္ခုဝိညာဏဿ အာရမ္ပဏပစ္စယော ဟောတိ။ ။
အနုဋီကာ-၇၅-ဆ။

အနက်ကား။ ။ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထသဘောအားဖြင့်။ ကောစိ၊
တစုံတခုသော။ သမုဒါယောနာမ၊ အပေါင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိသစ္စံ၊
မှန်၏။ ယတ္ထကံ၊ အကြင်မျှလောက်သော။ ဝဏ္ဏာယတနမေဝ၊ ရူပါရုံသည်သာ
လျှင်။ ယောဂုဒေသေ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အား ထင်ခြင်းငှာ သင့်သောအရပ်၌။
အဝတိဋ္ဌံ၊ ကောင်းစွာတည်၏။ ပစ္စယန္တရသမာယောဂေ၊ အကြောင်းတပါး
နှင့်ယှဉ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ တတ္ထကံ၊ ထိုမျှလောက်သော ရူပါရုံသည်။ ယထာ
ဝုတ္တေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဉ္ဇယေန၊ ထမ်းစင်ထမ်းသော နည်း

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၅၇)

အားဖြင့်။ စက္ခုဝိညာဏဿ၊ အား။ အာရမ္မဏပစ္စယော၊ အာရမ္မဏပစ္စည်းတစ်
သည်။ ဟောတိ၊ နိ။

အဓိပ္ပါယ်အကျယ်ကား။ ။ ပရမတ္ထအားဖြင့် အစိတ်မှလွတ်၍ အပေါင်းတရား
အခြားမရှိပြီ၊ အစိတ်အစိတ်သော ရူပါရုံသည်ပင် ပေါင်းရုံး၍ ထမ်းစင်ထမ်း
သောနည်းဖြင့် စက္ခုဝိညာဉ်အား အာရမ္မဏပစ္စည်းတစ်၏ ဟူလိုသည်။ အစိတ်မှ
လွတ်၍ အပေါင်းတရား အခြားမရှိသော်လည်း စက္ခုဝိညာဉ်သည် အစိတ်
အစိတ်သော ရူပါရုံတို့၏ အပေါင်းကိုပင် အပေါင်းအားဖြင့် အာရုံပြုသင့်သည်
မဟုတ်လော။ “အဝိကပ္ပကတ္တာ တဿ၊ အနု” အနက်ကား-တဿ၊ ထိုစက္ခု
ဝိညာဉ်၏။ အဝိကပ္ပကတ္တာ၊ အထူးမကြံတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။
တနည်းကား- အပေါင်းအားဖြင့် အာရုံကို မယူတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ ယင်းသို့ အပေါင်းအားဖြင့် အာရုံမပြုတတ်ခဲ့သော် အပေါင်းအားဖြင့်
သိခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်ဖြစ်သနည်း- တဒဘိနီဟဋံ ပန မနောဝိညာဏံ
အနေကက္ခတ္ထံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ ပုရိမသိဒ္ဓကပ္ပနာဝသေန သမူဟာကာရေန သဏ္ဍာ
နာဒိအာကာရေနပ ပဝတ္ထထိတိ၊ ကိ စက္ခုဝိညာဏဿ ဧကံ ဝဏ္ဏာယတနံ
အာရမ္မဏံ။ ဥဒါဟု အနေကာနီတိ နစောဒေတဗ္ဗမေတံ။ န ဟိ ပစ္စက္ခဝိသယေ
ယုတ္တိမဂ္ဂနာ ယုတ္တာ။ ။ အနုနိကာ-၇၅-ဆ။

အနက်။ ။ ပန၊ ထိုသို့ စက္ခုဝိညာဉ်သည် အပေါင်းကို အာရုံမပြုသော်လည်း။
တဒဘိနီဟဋံ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်သည် ရှေ့ရှုဆောင်အပ်သော။ မနောဝိညာဏံ၊
သည်။ အနေကက္ခတ္ထံ၊ အကြိမ်များစွာ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ ပုရိမသိဒ္ဓ
ကပ္ပနာဝသေန၊ ရှေး၌ပြီးသော ကြံခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမူဟာကာရေန၊
ပေါင်းသောအခြင်းအရာဖြင့်၎င်း။ သဏ္ဍာနာဒိ အာကာရေနစ၊ သဏ္ဍာန်အစ
ရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္ထထိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
စက္ခုဝိညာဏဿ၊ နိ။ ဧကံ၊ တခုသော။ ဝဏ္ဏာယတနံ၊ သည်။ အာရမ္မဏံ၊
သည်။ ဟောတိကိံ၊ လော။ ဥဒါဟု၊ မူကား။ အနေကာနီ၊ ကုန်သော။ ဝဏ္ဏာ
ယတနာနိ၊ ထိုသည်။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောနိကိံ၊ ယော။ ဣတိ၊ သို့။
ဧတံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ နစောဒေတဗ္ဗ၊ မစောဒေနအပ်။ ဟိသစ္စံ၊ နိ။ ပစ္စက္ခ
ဝိသယေ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်သောအရာ၌။ ယုတ္တိမဂ္ဂနာ၊ သင့်သောအကြောင်းကို
ရှုခြင်းသည်။ နယုတ္တာ၊ မသင့်။

ကိစ္စတိယော အစ္စရာသံဃာဋကဏေ အနေကကောဋိသံခါယ စိတ္တုပ္ပါဒတ္တိ
ယာ ပဝတ္ထနတော စိတ္တဿ ထဟုပရိဝတ္တိတာယ သမာနေဝိ စာဋသရာဝါဒိ
ဝဏ္ဏာနံ ယောဂျဒေသာဝဋ္ဌာနေ ပုရိမမနသိကာရာနရူပံ စာဋေ သရာဝေတိ
ဝါ ပဋ္ဌမံ တာဝ ကော မနောဝိညာဏသန္တာနေ ပရိန္တိဇ္ဇတိ။ ပစ္စာ ဣတ
ရာ စက္ခုဝိညာဏဝိတိယာ ဗျုပဟိတေနာတိ အဝိသေသ ဝိဒိတာယ ပန စာဋ
သရာဝါဒိ ဗုဒ္ဓိယာ အသေဝါပတ္တိ ပရိကပ္ပနာတိ၊ ဤဒိသိပေတ္ထ စောဒနာတိ
ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ။ အနုနိကာ-၇၅-ဆ။

ဣန္ဒာယယ (က) ၄၃၅-၅၀ (ဒုတိယအကြိမ်)

ပထမတွဲ - ပထမတွဲ

(၄၅၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အနက်။ ကိစ္စတိယျော၊ ဆိုသွယ်ရှိသေး၏။ အတ္တရာသံဃာဋ္ဌကထာနိဿယ၊ လက်ပစ် တထွက်ခန့်သော ခဏဖြစ်၍ အနောက်ကောဋိယံခါယ၊ ကုဋေမကသော အရေ အတွက်ရှိသော။ ဝါ၊ များသော ကုဋေအရေအတွက်ရှိသော။ စိတ္တုပ္ပတ္တိယာ၊ စိတ်ဖြစ်ခြင်း၏။ ပဝတ္ထနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စိတ္တဿ၊ ၏။ လဟုပရိဝတ္တိ တာယ၊ ထွပ်သော အပြန်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြစ်၍။ ဆဋ္ဌသရာဝါဒိဝဏ္ဏာနံ၊ ဆိုး၊ ခွက်အစရှိသည်တို့၏ အဆင်းတို့၏။ ယောဂျဗေသာဝဂ္ဂ္ဃာနော၊ စက္ခုပသာဒအား ထိခိုက်ခြင်းငှာ ထောက်ပတ်သော အရပ်၌ တည်ခြင်းသည်။ သမာနေဝိ၊ တုဗ္ဗသော်လည်း။ ပုရိမမနသိကာရာရူပံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော နှလုံးသွင်းအား ထောင်စွာ။ ဆဋ္ဌော၊ ဆိုး။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ သရာဝေါ၊ ခွက်။ ဣတိဝါ၊ ဤ သို့၎င်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ တာဝ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဧကော၊ ဆိုး၊ ခွက်နှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးကို။ မနောဝိညာဏသန္တာနော၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိဋ္ဌတိ၊ ပိုင်းခြားအပ်၏။ ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ ဣတရော၊ ပိုင်းခြားသည်မှ တပါးသော ဆိုး၊ ခွက်နှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးကို။ စက္ခုဝိညာဏဝိထိယာ၊ စက္ခုဝိညာဏ ဝိထိဖြစ်၍။ ဗျုပ္ပဟိတော၊ ပိုင်းခြားအပ်သော။ မနောဝိညာဏသန္တာနော၊ သည်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ (လိုက်)။ ပရိစ္ဆိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဆဋ္ဌော၊ ဆိုး။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ သရာဝေါ၊ ခွက်။ ဣတိဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ ဝိသေသဇာနနံ၊ အထူး ကိုယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ အသီးအသီး ပိုင်းခြားအပ်သော် လည်း။ အဝိသေသဝိဒိတာယ၊ အထူးကို မထိတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဆဋ္ဌသရာဝါဒိဗုဒ္ဓိယာ၊ ဆိုး၊ ခွက် အစရှိသည်၌ဖြစ်သော အသိဉာဏ်၏။ ဝါ၊ ဆိုး၊ ခွက် အစရှိသည်ကိုသိသော အသိဉာဏ်၏။ အသေဝါပတ္တိ၊ ပရိကပ္ပနာ၊ မပြားခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကို ကြံဆခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤများစွာသောရူပါရုံစသည်သည် စက္ခုဝိညာဉ်အား အာရမ္မဏ ပစ္စည်းတစ်၏ ဟူသောစကား၌။ ဤဒိသိ၊ ဤသို့သောရှိသော။ စောဒနာဝိ၊ စောဒနာခြင်းသည်လည်း။ အစောဒနာ၊ သင့်သော စောဒနာမဟုတ်သည်။ ဝါ၊ မစောဒနာသင့်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို။ ဓမ္မဗ္ဗာ၊ ၏။

အစ္စာသန္တာဒိတာယာတိ အာဒိသဒ္ဓေန အနာဝဇ္ဇနံ ကေနပိပဋိစ္ဆန္နတာတိ ဝေမာဒိ သင်္ဂဟာတိ။

တေအာစရိယာ၊ ထိုဆရာတို့ကို။ ဣမိနာသုတ္တေန၊ ဤ ဆိုလတံသောသုတ် ဖြင့်။ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ (ကိံပန တံ သုတ္တန္တိ အာဟံ ဝုတ္တံ၊ ဟေတန္တိ အာဒိ)။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ “ဣမေသံခေါ အာဝုသော။ ပ။ ပစ္စနု ဘောတိ”တိ၊ ပစ္စနုဘောတိဟူသော။ တေသုတ္တံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောအပ်ပြီ။ အာဝုသော၊ ဝါရှင်။ နာနာဝိသယာနံ၊ အထူးထူးသော အာရုံရှိကုန်သော။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၅၉)

နာနာဂေါစရာနံ၊ အထူးထူးသော ကျက်စားရာရှိကုန်သော။ အညမညဿ၊ တပါးသည် တပါး၏။ ဂေါစရဝိသယံ၊ ကျက်စားရာ အာရုံကို။ နပစ္စ နဘောန္တာနံ-နဂဏ္ဍန္တာနံ၊ မယူကုန်သော။ ဝါ၊ မခံစားကုန်သော။ ခေါ၊ စင်စစ်။ ပဉ္စန္ဒါကုန်သော။ ဣမေသံဣန္ဒြိယာနံ၊ ဤစက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၏။ မနောဝ၊ မနောဒွါရိကဇော ဝိညာဉ်သည်သာလျှင်။ ပဋိသရဏံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ အာရုံကို ဆုံးဖြတ်သောအားဖြင့် ကိုးကွယ်ရာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မနောဝ၊ မနော ဒွါရိက ဇောဝိညာဉ်သည်သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုစက္ခုစသော ဣန္ဒြေတို့၏။ ဂေါစရဝိသယံကို။ ပစ္စနဘောတိ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ခံစားနိုင်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဝိသယိဓမ္မံ ဝိသေသတော သိနေတိဗန္ဓတိတိ ဝိသယော၊ ဝါဂေါ စရန္တိ ဧတ္တာတိ ဂေါစရော၊ ဂေါစရောပိယာတိ ဂေါစရော၊ အနညတ္တဘာဝ ကြောင့် ဝိသယ၊ တဗ္ဗဟုထပစာရိတကြောင့် ဂေါစရမည်သည်၊ အထူး။ သုတ္တဿ အဓိပ္ပာယ် ပါကဋံ ကရောန္တော အာဟ ဧတသံ ဟိ တိ အာပိ။

ဟိ-သုတ္တာဓိပ္ပာယ် ပါကဋံ ကရောမိ၊ သုတ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ထင်စွာပြုအံ့။ ဧတေသံဣန္ဒြိယာနံ၊ ထိုစက္ခုစသော ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့၏။ ရူပါရမ္မဏာ ဒီနိ၊ ရူပါရုံအစရှိသည် တို့သည်။ ဂေါစရဝိသယောနာမ၊ ကျက်စားရာအာရုံ မည်၏။ တာနိ၊ ထိုကျက်စားရာ အာရုံ ဖြစ်ကုန်သော ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့ သည်။ မနေန၊ မနောဒွါရိကဇော ဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စနဘာဝိယမာနာနိပိ၊ ယူအပ်ကုန်သော်လည်း။ ဝါ၊ ခံစားအပ်ကုန်သော်လည်း။ (ပိသဒ္ဓေါ အရူစိ ခုစနတ္ထော) ။ ရူပါရမ္မဏာဒီနိယေဝ၊ ရူပါရုံအစရှိသည်သာလျှင် မည်ကုန်၏။ နဓမ္မာရမ္မဏံ၊ ဓမ္မာရုံမမည်။ ဣတိ၊ သို့။ အယမေဝအတ္ထော၊ ဤအနက်သည် သာလျှင်။ သိဒ္ဓေါ၊ ထင်ရှားသည်။ ဝါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒီဏာအဓိပ္ပာယ်။ ။ အနက်သည်သာလျှင် ပြီးခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ် နည်း၊ မနောဒွါရိကဇောသည် ခံစားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုရူပါရုံ အစ ရှိသည်တို့သည်ဓမ္မာရုံမည်၏ဟူသော အနက်ကိုယူသော်ကား တစိုးတစီအပြစ်ရှိ သောကြောင့် ထိုလီနန္ဒရစောဒနာကို ဖြေဆိုခြင်းငှာ အညထာ တေသံ ဓမ္မာ ရမ္မဏဘာဝေန “နေသဂေါစရ ဝိသယံ ပစ္စနဘောတိ” တိ ဝစနဿ အနပပတ္တိ တော-ဟု ဒီကာမိန္ဒသော်။

တာနိ၊ ထိုကျက်စားရာ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ရူပါရုံအစရှိသည်တို့သည်။ မနေန၊ မနောဒွါရိကဇော ဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စနဘာဝိယမာနာနိပိ၊ ယူအပ်ကုန်သော် လည်း။ ဝါ၊ ခံစားအပ်ကုန်သော်လည်း၊ ရူပါရမ္မဏာဒီနိယေဝ၊ ရူပါရုံအစရှိ

ဆညိသာဠျင် မည်ကုန်၏။ ဣတိဗုတော အတ္ထတော၊ ဤဆိုအပ်ပြီးထော အနက်မှ၊ အညထာ အညတ္တိ၊ တပါးထော။ (အထွေ့စပ်)။ ဝါ၊ အညထာ အညေနပကာရေန၊ တပါးသောအပြားအားဖြင့်။ (ဝဗ္ဗမာနေ၌စပ်)။ မနေန၊ မနောဒ္ဓါရိက ဇောဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စနထဝိယမာနတ္ထာ၊ ခံစားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုရူပါရုံ အစရှိသည်တို့သည်။ ဓမ္မာရမ္မဏာနိ၊ ဓမ္မာရုံ မည်ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထေ၊ ဤဆိုသော အနက်ကို၊ ဝဗ္ဗမာနေ၊ ယူအပ်သည် ရှိသော်။ တေထံ၊ မနောဝိညာဏေန ဝဿမာနာနိ ရူပါယတနာဒိနိ၊ ထိုမနော ဝိညာဉ်သည် ယူအပ်ကုန်သော ရူပါယတန အစရှိသည်တို့၏။ ဓမ္မာရမ္မဏ သာဝေန၊ ဓမ္မာရုံမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နေသံ ဝေါစရဝိသယံ ပစ္စနထော ထိတိဝစနထာ၊ ပစ္စနထောထိ ဟူသော စကား၏။ အနုပပတ္တိတော အယုတ္တိ တော၊ မသင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အယမေဝအတ္ထော၊ ဤအနက်သည်သာ ထွင်းထိခွေ၊ ထင်ရှားသည်။ ဝါ၊ ပြီးသည်။ ဟောတိ၊၏။မနေန၊ မနောဒ္ဓါရိက ဝိညာဉ်သည်။ ပစ္စနထဝိယမာနတ္ထာ၊ ခံစားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာနိ၊ ထိုရူပါရုံ အစရှိသည်တို့သည်။ ဓမ္မာရမ္မဏာနိ၊ ဓမ္မာရုံမည်ကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော ပန၊ ဤအနက်သည်ကား။ အထိခွေ၊ မထင်ရှားသည်။ ဝါ၊ မပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ရူပါဒိနိ ဓမ္မာရမ္မဏထာ ဝါ နာပဇ္ဇနေ အညံ ဟေတံ ဉပေန္တော အာဟ ဒိဗ္ဗ စက္ခုတိ အာဒိ၊

အာဒိသဓ္ဓေန ဒိဗ္ဗထောတ ဣဒ္ဓိဝိညေဏာနိ သင်္ဂဟန္တိ။ ဧဝံဝဏ္ဏောတိ အာဒိဝစန တော ပုဗ္ဗေနိဝါသ အထိတာနာဝတံသ ဉဏာဒယောဝိ ဣဝ သမ္ပဝန္တိ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉဏာဒိနဉ္စ၊ ဒိဗ္ဗ စက္ခုဉာဏ် အစရှိသည် တို့၏လည်း။ ရူပါဒိ အာရမ္မဏတ္တာပံ၊ ရူပါရုံအစရှိသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ အယံအတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ သိခွေ၊ယေဝ၊ ထင်ရှားသည်လျှင်။ ဝါ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ဟောတိ၊၏။ဟိ-သစ္စံ၊၏။ အနာပါထဂတာနေဝ၊ငါးပါး သော ဣန္ဒြေတို့အားထင်ခြင်းသို့မရောက်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါ ရမ္မဏာဒိနိ၊ ရူပါရုံ အစရှိသည်တို့သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုအာဒိနိ၊ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ် အစ ရှိသည်တို့၏။ အာရမ္မဏာနိ၊ အာရုံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ တာနိ၊ထိုဒိဗ္ဗ စက္ခုဉာဏ်အစရှိသည်တို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော ရူပါရုံ အစရှိသည် တို့သည်။ ဓမ္မာရမ္မဏာနိစ၊ ဓမ္မာရုံ မည်ကုန်သည်လည်း။ နာဝန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ပုတ္တနယေနဝ၊ဖြင့်သာလျှင်။အာရမ္မဏဝေတ္တာနိ၊ အာရုံကို မှတ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ- ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၆၁)

တတ္ထတေသု ရူပါရမ္မဏာဒိသု၊ တို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တခုတခုသော။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံသည်။ ဒိသုဒိသုဒ္ဓါရေသု၊ နှစ်ပါး၊ နှစ်ပါးသော ဒ္ဓါရတို့၌။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံသည်။ စက္ခုပသာဒံ၊ စက္ခုပသာဒကို။ ဃန္ဓေတွာ၊ ထိခိုက်၍။ ဝါ၊ ဃန္ဓေတွာ ပဋိမုခံ ဘာဝါပါထံ ဂန္ဓာ၊ ရှေ့ရှုတော်တည့်သည်၏ အဖြစ် တည်းဟူသော ထင်ခြင်းသို့ရောက်၍။ တံစယေဝ၊ ထိုခဏ၌သာလျှင်။ မနောဒ္ဓါရေ၊ ဘဝင် ဟုဆိုအပ်သော မနောဒ္ဓါရ၌။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ အနုသန္ဓေ။ ။ မနောဒ္ဓါရေ အာပါထံ အာဂစ္ဆတိ ပဒဿ အတ္ထံ ဒေသေတုံ “ဘဝင်စလနဿာ” တိ ဝုတ္တံ။

ဘဝင်စလနဿ၊ ဘဝင်စလန၏။ ဝါ၊ ဘဝင်လှုပ်ခြင်း ကြိယာ၏။ ပစ္စယော၊ အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ လိုအပ်သော အနက်တည်း။ သဒ္ဓ ဂန္ဓ ရသ ဖောဠဗ္ဗာရမ္မဏေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဒေဝေ နယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်၊ ဒဠဗ္ဗော၊ မှတ်အပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ဥပမာယ သာစေန္ဒော အာဟ “ယထာဟိတိ” အာဗိ။

ဟိ၊ ဥပမာဖြင့် ထင်စွာပြုအံ့။ သကုဏော၊ ငှက်သည်။ အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ရုက္ခဂ္ဂေ၊ သစ်ပင်ဖျား၌။ နိလီယမာ နော၊ နားသည်ဖြစ်၍သာလျှင်။ ရုက္ခသာခဉ္စ၊ သစ်ခက်ကိုလည်း။ ဃန္ဓေတိ၊ ထိခိုက်၏။ အဿသကုဏဿ၊ ၏။ ဆာယာစ၊ အရိပ်သည်လည်း။ ပထဝီယံ၊ မြေ၌။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်၏။ သာခါဃန္ဓနဆာယာဖရဏာနိ၊ သစ်ခက်ကို ထိခိုက်ခြင်းအရိပ်၏မြေ၌ ပျံ့နှံ့ခြင်းတို့သည်။ အပုဗ္ဗံ၊ မရှေး။ အစရိမံ၊ မနှောင်း။ ဧကက္ခဏေယေဝ၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌ သာလျှင်။ ဘဝန္တိယထာ၊ ဖြစ်ကုန် ၏သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ ပစ္စုပ္ပန္နရူပါဒိနံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံစသည်တို့၏။ စက္ခုပသာ ဒါဒိဗန္ဓနဉ္စ၊ စက္ခုပသာဒ အစရှိသည်တို့ကို ထိခိုက်ခြင်းသည်၎င်း။ ဘဝင်စ လနသမတ္တတာယ၊ ဘဝင်ကိုလှုပ်စေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ မနော ဒ္ဓါရေ၊ ဘဝင်ဟု ဆိုအပ်သော မနောဒ္ဓါရ၌။ အာပါထဂမနဉ္စ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည်၎င်း။ အပုဗ္ဗံ၊ မရှေး။ အစရိမံ၊ မနှောင်း။ ဧကက္ခဏေယေဝ၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတောအာရမ္မဏာ ပါထ

(၄၆၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တော၊ ထိုသို့အာရုံထင်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မှ။ ပရံ၊ ခွဲ။ ဆဝင်္ဂံ၊ တဝင်ကို။ ဝိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ဖြတ်၍။ (ဥပ္ပန္နာနံစပ်)။ စက္ခုဒွါရာဒိသုတိဉ္စိ။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အာဝဇ္ဇနာဒိနံ၊ အာဝဇ္ဇနား အစရှိကုန်သော။ ဝေ၊ ဥပ္ပနုပရိယော သာနာနံ၊ ဝုဋ္ဌော အဆုံးရှိကုန်သော ဝိထိစိတ်တို့၏။ အနန္တရော၊ အခြားမဲ့၌။ တေသံအာရမ္မဏာနံ၊ ထိုရူပါရုံအစရှိသော အာရုံတို့တွင်။ အညတရသ္မိံ၊ တခုခုသောအာရုံ၌။ ဣဒံမဟာစိတ္တံ၊ ဤမဟာကုသိုလ်စိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

ပန၊ ပဉ္စဒွါရမုတပါး မနောဒွါရကို ဆိုအံ့။ သုဒ္ဓမနောဒွါရေသက်သက် သော မနောဒွါရ၌။ ပသာဒဗန္ဓုနကိစ္စံ၊ ပသာဒကို ထိခိုက်ခြင်း ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပကတိယာ၊ ပြုကတေ့အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌသုတဗာယိတသာယိတ ဖုဋ္ဌ ဝသေနေဝ၊ မြင်ဘူး၊ ကြားဘူး၊ နမ်းဘူး၊ လျက်ဘူး၊ တွေ့ဘူးသော အာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။ တောနိအာရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ မနောဒွါရေ ခွဲ။ (ထည့်)။ အာပါထံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ကထံအာဂစ္ဆန္တိ၊ ကား။ ဣဝ၊ ဤလောက၌။ ဧကစော၊ အချိုသောသူသည်။ ကတသုဓာကမ္ပံ၊ အပြေအပြစ် ပြုအပ်သော အင်္ဂါတေ နရတေအမှုရှိသော။ ဟရိတာလမနောသိလာဒိဝဏ္ဏ ဝိစိတ္တံ၊ ဆေးဒန်း၊ မြင်းသီလာ စသည်တို့၏ အဆင်းဖြင့် ဆန်းကြယ်သော။ ပဂ္ဂဟိတနာနုပ္ပကာရ ဇေပဋ္ဌာကံ၊ စိုက်ဆောက်အပ်သော အထူးထူး အပြား ပြားသောတံခွန်၊ ကုက္ကားရှိသော။ မာလာဒါမဝိနဒ္ဓိံ၊ ပန်းဆိုင်၊ ပန်းကုံးတို့ဖြင့် မြှေးရှက်အပ်သော။ ဒီပမာလာပရိက္ခိတ္တံ၊ ဆီမီးအစဉ်တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော။ အတိမနောရမာယ၊ အလွန်မွေ့လျော်ဘွယ် ရှိသော။ သိရိယာ၊ တင့်တယ် ခြင်းဖြင့်။ ဝိဇောစမာနံ၊ ထွန်းတောက်ပသော။ အလင်္ကတပုဋိ ယတ္တံ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့် စပ်သော။ မဟာစေတီယံ၊ မဟာစေတီကို။ ပဒက္ခိဏံ၊ လက်ျာရစ် လှည့်လည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သောဋ္ဌသသု၊ တဆယ့်ခြောက်ပါး ကုန်သော။ ပါဒပိဋိကာသု၊ ဘိနပ်တော်အပြင်တို့၌။ ပဉ္စပတိဋ္ဌိတေန၊ ငါးပါး သောတည်ခြင်းဖြင့်။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိခိုး၍။ အဉ္စလိံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဂ္ဂယု၊ ချီ၍။ ဥလ္လောကေန္တော၊ မျှော်ကြည့်လျက်။ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ဘုရားလျှင် အာရုံရှိသော။ ပီတိံ၊ ပီတိကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဝေံ၊ သို့။ စေတီယံ၊ ကို။ ပဿိတွာ၊ ပူးမြှော်၍။ ဗုဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ဘုရားလျှင် အာရုံရှိသော။ ပီတိံ၊ ကို။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကမ္မမာတစရကုသလပဒ

နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ အပရဘာဂေါ တပါးသောအဖို့၌။ ယတ္ထကတ္တစိ၊ တစုံတခုသော အရပ်သို့။ ဂဘဿ၊ ရောက်သော။ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဌာနေသု၊ ညဉ့်သန့်ရာ နေ့သန့်ရာအရပ်တို့၌။ နိသိန္ဓဿ၊ နေလျက်။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ ဆင်ခြင်သော။ တဿပုဂ္ဂလဿ၊ အား။ အလင်္ကတပုဋိယတ္တံ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့်စပ်သော။ မဟာစေတိယံ၊ မဟာစေတီတော်သည်။ စက္ခုဒွါရေ ဌံ။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂတသဒိသမေဝ၊ ရောက်သံညံနှင့်တူသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဒက္ခိဏံ၊ လကျာရစ် လှည့်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ စေတိယံကို။ ဝန္ဓနကာလောဝိယ၊ ရှိခိုးသော ကာလကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒိဋ္ဌဝသေန၊ မြင်ဘူးသော အာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ရူပါရမ္မဏံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ ဌံ။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆကိ၊ ရောက်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ မဓုရေန၊ သာယာစွာသော။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ ဓမ္မံ၊ တရားကို။ ကထေန္တဿ၊ အနုသန္ဓေ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြလျက် ဟောသော။ ဓမ္မကထိကဿဝါ၊ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ ဘဏန္တဿ၊ ရွတ်သော။ သရဘာဏကဿဝါ၊ ပါဠိသက်သက် ကိုသာ ရွတ်သောပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ သုတွာ၊ ကြား၍။ အပရဘာဂေါ တပါးသောအဖို့၌။ ယတ္ထကတ္တစိ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ နိသိဒိတွာ၊ နေ၍။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ ဆင်ခြင်သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဓမ္မကထာဝါ၊ အနုသန္ဓေအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြလျက် ဟောအပ်သော တရားသည်၎င်း။ သရဘညံဝါ၊ အသံဖြင့် ရွတ်အပ်သော ပါဠိသက်သက်သည်၎င်း။ သောတဒွါရေ ဌံ။ အာပါထံသို့။ အာဂတံဝိယကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ သဝနကာလောဝိယစ၊ နာသောကာလကဲ့သို့လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ သုတဝသေန၊ ကြားဘူးသောအာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ ဌံ။ အာပါထံ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ပန၊ တပါး။ သုဂန္ဓံ၊ ကောင်းသောအနံ့ရှိသော။ ဂန္ဓံဝါ၊ နံ့သာကို၎င်း။ မာလံဝါ၊ ပန်းကို၎င်း။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ အာသနေဝါ၊ နေရာ၌၎င်း။ စေတိယေဝါ၊ စေတီတော်၌၎င်း။ ဂန္ဓာရမ္မဏေန၊ ဂန္ဓာရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပူဇံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ အပရဘာဂေါ ဌံ။ ယတ္ထ

(၄၆၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကတ္တစိ၊ ခွံ။ နိသီဒိတွာ၊ ချံ။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ အား။ တံဂန္ဓာရမ္မဏံ၊ သည်။
ဃာနဒ္ဒါရေ၊ ခွံ။ အာပါထဂတံဝိယ၊ ထင်ခြင်းသို့ ရောက်သော ကာလကဲ့သို့။
ဟောတိ၊ ဧ။ ပူဇာယံ၊ ပူဇော်ခြင်းကို။ ကရဏကာလောဝိယ၊ ပြုသောကာလ
ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဃာယိတဝသေန၊ နမ်းဘူးသောအာရုံ၏
အစွမ်းဖြင့်။ ဂန္ဓာရမ္မဏံ၊ သည်။ မနောဒ္ဒါရေ၊ ခွံ။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။
အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ပဏိတံ၊ မွန်မြတ်သော။ ခါဒနိယံဝါ၊ ခဲဘွယ်ကို၎င်း။
ဘောဇနိယံဝါ၊ ဘောဇဉ်ကို၎င်း။ သဗြဟ္မစာရိဟိ၊ သီတင်းသုံးဘော်တို့နှင့်။
သဒ္ဓိံ၊ တကူ။ သံဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဖန်၍။ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ သုံးဆောင်ပြီး၍။ အပရ
ဘာဂေ၊ ခွံ။ ယတ္ထကတ္တစိ၊ ခွံ။ ကုဒြုသကာဒိဘောဇနံ၊ လူးအစရှိသော
ဘောဇဉ်ကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ “အသုကကာလေ၊ ဤမည်သောကာလ၌။ ဟိ
တဒဘာဇနံ၊ မွန်မြတ်သောဘောဇဉ်ကို။ သဗြဟ္မစာရိဟိ၊ သီတင်းသုံးဘော်
တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကူ။ သံဝိဘဇိတွာ၊ ချံ။ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ သုံးဆောင်ဘူးပြီ”။ ဣတိ၊ သို့။
အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ အား။ တံရသာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဇိဝုဒ္ဓါရေ၊ ခွံ။ အာပါ
ထဂတံဝိယ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပရိဘုဉ္ဇနကာလောဝိယ၊ သုံးဆောင်
သောကာလကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝေ၊ ဤသို့။ သာယိတဝသေန၊ လျက်ဘူး
သော အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ရသာရမ္မဏံ၊ သည်။ မနောဒ္ဒါရေ၊ ခွံ။ အာပါထံ၊
သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ဧ။

၀၀နတ္ထ။ ။ ကောရံ ရမိရံ ဒုဿင်္ဂတိ ကုဒြုသကော၊ ဝတ္ထဝိပရိယယော၊ ဩဿ
ဥတ္ထိ။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ မုဒုကံ၊ နူးညံ့သော။ သုခသမ္ဗဿံ၊ ကောင်းသော
အတွေ့ရှိသော။ မဉ္ဇဝါ၊ ညောင်စောင်းကို၎င်း။ ပိဋ္ဌဝါ၊ အင်းပျဉ်ကို၎င်း။
အတ္ထရဏံဝါ၊ အခင်းကို၎င်း။ ပါဝုရဏံဝါ၊ အရုံကို၎င်း။ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊
သုံးဆောင်ပြီး၍။ အပရဘာဂေ၊ ခွံ။ ယတ္ထကတ္တစိ၊ ခွံ။ ဒုက္ခသေယျံ၊ ကြမ်းသော
အိပ်ရာ၌ ဆင်းရဲသော အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေတွာ၊ ကြံ၍။ “အသုကကာလေ၊
ခွံ။ မေ၊ ငါသည်။ မုဒုကံ၊ နူးညံ့သော။ မဉ္ဇဝါ၊ ကို၎င်း။ ပိဋ္ဌဝါ၊ ကို၎င်း။
ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ သုံးဆောင် ဘူးပြီ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဝဇ္ဇမာနဿ၊ အား။
တံဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ ထိုဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံသည်။ ကာယဒ္ဒါရေ၊ ခွံ။ အာပါထဂတံ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ

(၄၆၅)

ဝိယ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ သုခသမ္မာယံ၊ ကောင်းသောအတွေ့ကို။
 ဝေဒယိတကာလောဝိယ၊ ခံစားသော ကာလကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေံ၊
 သို့။ ဖုဠဝသေန၊ တွေဘူးသောအာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဖောဠဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ သည်။
 မနောဒွါရေ ဌံ။ အာပါယံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဝေံ၊ သို့။ သုဒ္ဓမ္မနော
 ဒွါရေ ဌံ။ ပသာဒဗန္ဓနကီစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပကတိယာ၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌသုတ
 သာယိတသာယိတ ဖုဠဝသေနော ဖြင့်သာလျှင်။ တောနိ အာရမ္မဏာနိ၊
 တို့သည်။ အာပါယံ၊ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။
 ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ပကတိယာ၊ ပြကတေအားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာဒိနံ၊ ဒိဋ္ဌစသည်တို့၏။
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာပါထဂမနေ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်ရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုလတံ
 သော။ အပရေပိ၊ တပါးလည်းဖြစ်သော။ အဋ္ဌကထာမုတ္တကော၊ အဋ္ဌကထာ
 မှလွတ်သော။ နယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒိဋ္ဌံ၊ ဒိဋ္ဌအာရုံ၎င်း။ သုတံ၊ သုတအာရုံ
 ၎င်း။ ဥဘယသမ္ပန္နံ၊ ဒိဋ္ဌ၊ သုတနှစ်ပါးတို့၏စပ်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တာဝ၊
 စွာ။ ဣမေဒိဋ္ဌာဒယော၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ကျမ်းတစ်။ စက္ခုဒွါရဖြင့် ယူအပ်သော ရူပါရုံကိုသာလျှင် ဒိဋ္ဌဟုမှတ်လိမ့်စိုး
 ရကား “တတ္ထ ဒိဋ္ဌနာမ” စသည်ကို မိန့်သော်။

တတ္ထ တေသုဒိဋ္ဌာဒိသု၊ တို့တွင်။ ပဉ္စဒွါရဝသေန၊ ပဉ္စဒွါရ၏အစွမ်းဖြင့်။
 ဂဟိတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ယူဘူးသော ရူပါရုံစသော ငါးပါးသော အာရုံသည်။
 ဒိဋ္ဌနာမ၊ ငါးပါးသောပသာဒတို့ဖြင့် တွေထိဘူးသော အာရုံမည်၏။ ပစ္စက္ခ
 တော၊ မျက်မှောက်အားဖြင့်။ အဒိသု၊ ငါးပါးသော ပသာဒတို့ဖြင့် မတွေ့
 မထိမူ၍။ အနုဿဝဝသေန၊ အဆင့်ကြားသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂဟိတာ၊
 ယူအပ်ကုန်သော။ ရူပါဒယောဝ၊ ရူပါရုံအစရှိသော ငါးပါးသော အာရုံ
 တို့သည်ပင်လျှင်။ သုတန္တိ သုတံနာမ၊ အဆင့်ကြားဘူးသောအာရုံမည်၏။
 ဒွိဟိပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိ၊ ထိုဒိဋ္ဌသုတတို့နှင့်။ သမ္ပန္နံ၊ စပ်
 သောအာရုံသည်။ ဥဘယသမ္ပန္နနာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေသံ၊ ဤဆို
 အပ်ကုန်ပြီးသော။ ဒိဋ္ဌာဒိနံပိ၊ ဒိဋ္ဌစသည်တို့၏လည်း။ ဝါ၊ ဒိဋ္ဌသုတ၊ ဥဘယ
 သမ္ပန္နတို့၏လည်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ တောနိအာရမ္မဏာနိ၊ ထိုရူပါရုံ အစရှိ
 သော ငါးပါးသော အာရုံတို့သည်။ မနောဒွါရေ ဌံ။ အာပါယံ၊ သို့။
 အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဇုန္ဒာသယ (က) ၄၃၅-၅၉ (စုတိယအကြိမ်)

၆၀
 A
 ဝေဒယိတကာလောဝိယ
 ဒိဋ္ဌာဒိနံ

(၄၆၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အဓိပ္ပါယ်။ “ဣဒါနိ ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာဒိနံ ဝသေန အာပါထဂမနေ” ဟူသောပါဠိ၌ အကြင်အကြောင်းကြောင့် ပသာဒကို မထိခိုက်မှု၌ ပြုကဏှ အားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်အား ဒိဋ္ဌစထည်တိုက်အစွမ်းဖြင့် ထင်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြခြင်းငှာ(ဝါ)ပြလိုသော ဋီကာဆရာသည်- ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန အာပါထဂမနဉ္စ ဘောဇနပရိဏာမ ဥတုဘောဇန ပိသေသ ဥဿာဟာဒိဟိ ကလျံ ရောဂိနော ဝါတာဒိဟိစ ဥပဗ္ဗုတံဝါ ကာယံ အနုဝတ္ထန္တဿ ဇာဂရဿ ထဝဂံဿ စလန ပစ္စယာနံ ကာယိကသုခဗုက္ခ ဥတုဘောဇနာဒိ ဥပနိဿယာနံ စိတ္တပဏိဒဗာန သဒိသာသဒိသ သမ္ဗန္ဓ ဒဿနာဒိပစ္စယာနံ သုတ္တဿစ သုဂိနဿနေ ဓာတုက္ခောဘာဒိပစ္စယာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗ-ဟူသောပါဠိကိုမိန့်သော်။ ။၇၀-ဆ။

ထိုပါဠိတွင် လိုရင်းကား “ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန အာပါထဂမနဉ္စ ကာယိက သုခ ဗုက္ခ ဥတုဘောဇနာဒိ ဥပနိဿယာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗ” ဟူသည်တည်း။

အထယ်ကြောင့် ကာယိက သုခဗုက္ခ ဥတုဘောဇန စသည်တို့သည် ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေနဖြင့် အာပါထဂမနဉ္စ ဥပနိဿယ ဖြစ်ကုန်သနည်းဟူသော စောဒနာကို နှလုံးပိုက်၍ “ဘဂံဿ စတနပစ္စယာနံ” ဟူသော ဟေတုပန္န ပိသေသနကို မိန့်သော်။

အထယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား ယထာဝုတ္ထ ဥပနိဿယအစွမ်းဖြင့် အာပါထ ဝမနဖြင့် သနည်း ဟူသောစောဒနာကြောင့် “ဇာဂရဿ အာပါထ ဝမနံ” မိန့်သော်။ ဇာဂရနိမိတ်ကို ပြခြင်းငှာ “အနုဝတ္ထန္တဿ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်သော်။

အနုဝတ္ထန္တဿာတိပဒံ ဇယံဝေရံ ပသဝတိတိ အာဒိသုပိယ ဟေတု အတ္ထဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗဇာဂရဏနိမိတ္တံ ဟိ ဣစ အနုဝတ္ထနံ အဓိပ္ပေတန္တိ။ ။အနု-၇၆-ဆ။ အထယ်သို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းကြောင့် ဇာဂရဖြစ်သနည်း ဟူသော စောဒနာ ကြောင့် “ကလျံဥပဗ္ဗုတံဝါ ကာယံ” ဟူသောပါဠိကို မိန့်သော်။

အထယ်ကား ကဏ္ဍကာယ၏အကြောင်းဖြစ်သနည်းဟူသော စောဒနာကြောင့် “ဘောဇနပရိဏာမ ဥတုဘောဇနပိသေသ ဥဿာဟာဒိဟိ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်သော်။

ထိုစကားသင့်စွာ ဘောဇဉ်သည် ကောင်းစွာ ကြေကျက်သည် ရှိသော်၎င်း၊ လျှောက်ပတ်သော ဥတု ဘောဇဉ်ကိုမှီဝဲအပ်သည် ရှိသော်၎င်း၊ သမ္မာပယောဂ ဟုဆိုအပ်သော ကာယိက ဓေတသိက ပီရိယကို အသင့်ကောင်းစွာ အားထုတ် အပ်သည်ရှိသော်၎င်း။ ကာယလဟုတာ စသည်တို့၏ဖြစ်ခြင်းကြောင့်ကာယသည် ကမ္မက္ခမ သဗ္ဗကြိယာနုကုလဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် ဘောဇနပရိနာမသပ္ပာယ် ဥတုဘောဇန ဥဿာဟ အစရှိသည်တို့သည် ကဏ္ဍကာယ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန် သတည်း။ အထယ် အကြောင်းကြောင့်ကား ကာယသည် အကလ္လဖြစ်သနည်း

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၆၇)

ဟူသော စောဒနာကြောင့် “ဝါတာဒိဟိ ဥပဗ္ဗုတံဓါ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်သော်။

ထိုစကားဆိုသင့်၏။ လေဆိုးစသည်ကားယကို ကပ်၍ နှိပ်စက်အပ်သည် ရှိသော် ကာယဂရုတာ စသည်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ကာယသည် အကလ္လအကမ္မက္ခမ ဖြစ်သတည်း။ ထိုကြောင့် လေဆိုး စသည်တို့သည် ကပ်၍ နှိပ်စက်ခြင်းသည် အကလ္လကာယ၏ အကြောင်း ဖြစ်သတည်း။ အထဝါ ဥပဗ္ဗုတကာယသည် ကေန ကာရဏေနကြောင့် ဖြစ်သနည်းဟူသော စောဒနာကြောင့် “သောဇေန ဝရိကာမ ဥတုသောဇေန ဝရိကာမ ဥတုသောဇေန ဝိသေသ ဥဿာဟာဒိဟိ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်သော်။

ထိုစကား ဆိုသင့်၏။ မညီမညွတ် မနပ်မနော အစာကြေကျက်သည် ရှိသော် ကာယကို လေဆိုး စသည်တို့သည် ကပ်၍ နှိပ်စက်အပ်သည်။ ဥတုသောဇဉ် အသပ္ပါယ ဖြစ်သည်ရှိသော်လည်း ကာယကိုလေဆိုး စသည်တို့သည် နှိပ်စက် အပ်သည်။ မိစ္ဆာပယောဂဟုဆိုအပ်သော ကာယိကစေတသိကဝီရိယကို အမှား အားထုတ်အပ်သည် ရှိသော်လည်း ကာယသည် ဥပဗ္ဗုတဖြစ်သတည်း။ ထို ကြောင့် သောဇေနပရိကာမ ဥတုသောဇေန ဝိသေသ ဥဿာဟ စသည်တို့သည် ဥပဗ္ဗုတကာယ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သတည်း။ သုခ ဒုက္ခ ဥတု သောဇေနစသော ဥပနိဿယစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်ပကတိယာ အာပါထဂမနကိုသိအပ် သလော၊ အညေထံပစ္စယာနံ ဝသေနဖြင့်ကား မသိအပ်သလော စောဒနာကို ရည်၍ “စိတ္တပဏိဒဗလနသဒိသာသဒိသ သမ္ပန္နဒဿနာဒိပစ္စယာနံ” ဟူသောပါဠိ ကို မိန့်သော်။

ဇာဂရန္တဿေဝ ပကတိယာ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန အာပါထဂမနသည် ဖြစ်သလော၊ အဇာဂရန္တဿအား မဖြစ် ကောင်းသလော ဟူသော စောဒနာကြောင့် “သုတ္တဿစ” ဟူသော ပါဠိကို မိန့်သော်။

သုတ္တပုဂ္ဂိုလ်အား အထယ်ကာလ၌ အထယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်သနည်း ဟူသော စောဒနာကြောင့် “သုပိန ဒဿနေ ဓာတုက္ခောဘာဒိပစ္စယာနံ ဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗိ” ဟူသောပါဠိကို မိန့်သော်။

ကော အနက်။ ။ သောဇေနပရိကာမ ဥတုသောဇေန ဝိသေသ ဥဿာဟာဒိဟိ၊ စားအပ်သော အစာ၏ ကောင်းစွာ အညီအညွတ် ကြေကျက်ခြင်း သပ္ပါယ ဖြစ်သော ဥတုသောဇဉ် ဝိသေသကိုဖွဲ့ခြင်း သမ္မာပယောဂဟု ဆိုအပ်သော ကာယိက စေတသိကဝီရိယကို အသင့်အားထုတ်ခြင်း စသော အကြောင်း တို့ကြောင့်။ ကလျံကမ္မက္ခမံ၊ အမှုအားခုံသော။ ကာယံ၊ ကာယသို့။ အန ဝတ္တန္တဿ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ဇာဂရဿ၊ နိုးချပ်သော။ အရောဂိနောစ၊ ရောဂါ ကင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ (ရောဂိနောကိုရှု၍ အရောဂိနောကား ဂဗျမာနံ ဖြစ်သည်။) ဝါတာဒိဟိ၊ လေဆိုးစသော ရောဂါတို့သည်။ ဥပဗ္ဗုတံ၊ ကပ်၍

နှိပ်စက်အပ်သော။ ကာယံဝါ၊ ကာယသို့မူလည်း။ အနုဝတ္ထန္တဿ၊ အစဉ်လိုက်သော။ ဇာဂရဿ၊ နိုးချုပ်သော။ ရောဂိနောစ၊ ရောဂါထူသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ၎င်း။ (တနည်း)။ ထောဇနပရိကာမ ဥတုထောဇနပိဝေသ ဥဿာဟာဒိဟိစ၊ စားအပ်သော အစာ၏ မညီမညွတ်ကြေကျက်ခြင်း အသပ္ပါယဥတု အသပ္ပါယ ထောဇဉ် မိစ္ဆာပယောဂဟု ဆိုအပ်သော ကာယိကစေတသိက ပီရိယတိုသည် ၎င်း။ ဝါတာဒိဟိစ၊ လေဆိုးစသော ရောဂါတို့သည်၎င်း။ ဥပရွတ်၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ ကာယံဝါ၊ ကာယသို့၎င်း။ (တနည်း) တောဇန ပရိကာမ ဥတုထောဇန ပိဝေသ ဥဿာဟာဒိဟိ၊ တို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္ထေဟိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (ထည့်)။ ဝါတာဒိဟိ၊ တို့သည်။ ဥပရွတ်၊ နှိပ်စက်အပ်သော။ ကာယံဝါ၊ ကာယသို့မူလည်း။ အနုဝတ္ထန္တဿ၊ လိုက်သော။ ဇာဂရဿ၊ သော။ ရောဂိနောစ၊ ရောဂါထူသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၎င်း။ ဘဝင်္ဂဿ၊ ၏။ စလနပစ္စယာနံ၊ လှောင်ခြမ်း၏အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ကာယိကသုခဒုက္ခ ဥတုထောဇနာဒိဥပနိဿယာနံ၊ ကာယိကသုခဒုက္ခ ဥတုထောဇဉ်စသော ဥပနိဿယတို့၏။ ဝသေနစ၊ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ဖိတ္ထပကိဗဟနသဒိသာသဒိသသမ္ပန္နဒဿနာဒိပစ္စယာနံ၊ အကြင်အကြင် ရှေးခံစားဘူးသော အာရုံ၌စိတ်ကိုထားခြင်း ဆင်ခြင်ခြင်း ရှေးခံစားဘူးသော ရူပစသည်နှင့်တူသော ရူပစသည်ကိုမြင်ခြင်း ရှေးခံစားဘူးသော ရူပစသည်နှင့်မတူသော အာရုံကိုမြင်ခြင်း ရှေးခံစားဘူးသော ရူပစသည်နှင့် တူ မတူသော အာရုံနှင့်စပ်သည်ကို မြင်ခြင်းအစရှိကုန်သော အကြောင်းတို့၏။ ဝသေနစ၊ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပကတိယာ၊ ဖြင့်။ ဒိဋ္ဌာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ အာပါထဂမနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗ၊ ၏။ (ဒဿနာဒိ၌ အာဒိဖြင့် သုတ စသည်ကိုယူ)။ သုတ္တဿစ၊ အိပ်သောသူအားလည်း။ သုပိနဒဿနေ၊ အိပ်မက်မြင်သည်ကာလ၌။ စာတုက္ခောသာဒိပစ္စယာနံ၊ စာတ်ချောက်ချားခြင်းစသော အကြောင်းတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အာပါထဂမနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗ၊ ၏။ (စာတုက္ခောသာဒိတိ အာဒိသဒ္ဓေန ဒေဝတူပထံဟာရာဒိ သင်္ဂဟာတိ)။

အဘယ်သို့သော အာရုံ၏ အဘယ်သို့သော ဒိဋ္ဌသုတတို့နှင့် စပ်ခြင်းသည် ဥဿယသမ္ပန္နမည်ထနည်း ဟူသော စောဒနာကြောင့်-

အဓိပ္ပဿ အသုတဿ အနာဂတဗုဒ္ဓရူပါဒိနော ပသာဒဒါတုကာမတာဝတ္ထုဿ သဒိသတာ ထင်္ဂါတေန ဒိဋ္ဌသုတသမ္ပန္နေနော၊ နကေဝလံ တံသဒိသတာဝ ဥဿယသမ္ပန္နော၊ ကိန္တုတဗ္ဗိပက္ခတာ တဒေကဒေသတာ တံသမ္ပယုတ္တတာဒိကောစ ဝေဒိတဗ္ဗော-ဟု ဋီကာ(၇၀-ဆ) မိန့်သော်။

အနက်ကား။ ။ ပသာဒဒါတုကာမတာဝတ္ထုဿ၊ ကြည်ညိုခြင်း ပေးလှူလိုသည် ၏အဖြစ်၏ တည်ရာဖြစ်သော။ အဓိပ္ပဿ၊ ပဉ္စဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့် ကိုယ်တိုင် မထွေဘူး မမြင်ဘူးသော။ အသုတဿ၊ အဆင့်ကြားဘူးသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ရှေး၌မဟုတ်ဘူးသော။ အနာဂတဗုဒ္ဓရူပါဒိနော၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ရူပါရုံစသည်၏။ သဒိသတာထင်္ဂါတေန၊ ထူသည်၏ အဖြစ်တု

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ

ဆိုအပ်သော။ ဒိဋ္ဌသုတသမ္ပန္နော၊ ပဉ္စဒ္ဓါရုဇ် အစွမ်းဖြင့် ရှေး၌ တွေ့ဘူး ဟုဘူးသော ပစ္စက္ခအားဖြင့် မတွေ့ မဟူမူ၍ အနုဿဝဇ် အစွမ်းအားဖြင့် ရှေး၌ ကြားဘူးဟုဘူးသော ဘုရားမြတ်စွာ၏ ရူပစသည်နှင့် စပ်သဖြင့်သာ လျှင်၊ ဥတယသမ္ပန္နော။ ဒိဋ္ဌသုတနှစ်ပါးနှင့် စပ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇာတိ၊ ဧဝံ၊ သက်သက်။ တံသဒိသတာဝ၊ ထိုဒိဋ္ဌ သုတဖြစ်သော ဗုဒ္ဓရူပ စသည်နှင့် တူသည်၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ဥတယသမ္ပန္နော၊ ဒိဋ္ဌသုတနှစ်ပါးနှင့် စပ်၏ဟူ၍။ နဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိအပ်သည်မဟုတ်။ ကိန္တု၊ စင်စစ်သော်ကား။ တဗ္ဗိပက္ခတာ တဒေကဒေသတာ တံသမ္ပယုတ္တတာမိကောစ၊ ထိုဒိဋ္ဌသုတ၏ ဆန့်ကျင်သက်၏အဖြစ် ထိုဒိဋ္ဌသုတတို့၏ အစိတ်၏အဖြစ် ထိုဒိဋ္ဌသုတစသည်တို့ နှင့် စပ်ယှဉ်သည်၏အဖြစ် စသည်ကိုလည်း။ ဥတယသမ္ပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ဇာတိ။ (ဤအရာခက်၍ ငိုကာအနုရ၍ ရေးလိုက်သည်)။

တတ္ထ၊ ထိုဒိဋ္ဌစသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒိဋ္ဌဝသေန၊ ဒိဋ္ဌ၏အစွမ်း ဖြင့်။ အာပါထဂမနံ၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်ခြင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ပဋ္ဌဟိ၊ ငါးပါးကုန်သော။ နယေဟိ၊ နည်းတို့ဖြင့်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ လျှင်တည်း။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဧကေစ္စော၊ အချို့သောသူသည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏။ ပုညာတိသယနိဗ္ဗတ္တံ၊ လွန်ကဲသော ဘုန်းပညာကြောင့် ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ အဆင်းတော်သည်။ ဝေရူပနာမ၊ ဤသို့သော ရောင်ခြည် ခြောက်သွယ် ရှုစဘူယ်လျှင် တင့်တယ်သပ္ပာယ်တော်မူသောသဘောရှိ၏။ သဗ္ဗေ၊ အင်ရှစ် ပါးဖြင့် ပြည့်စုံသောအသံတော်သည်။ အတိမရုရော၊ ကရဝိက်ငှက်မင်းမြဟွာ မင်းတို့အသံထက် အလွန်သာယာ၏။ ကိသ္မိဉ္စိပဒေသေ၊ တစုံတခုသောအရပ် ၌။ ကေသဉ္စိပုပ္ဖု၊ အချို့သောပန်းတို့၏။ ဂန္ဓော၊ အနံ့သည်။ အတိမနုညော၊ အလွန်စိတ်ကို နှစ်သက်စေတတ်၏။ ကေသဉ္စိဖလာနံ၊ အချို့သော သစ်သီး တို့၏။ ရသော၊ အရသာသည်။ အတိမရုရော၊ အလွန်ချိုမြိန်သော အရသာရှိ၏။ ကေသဉ္စိ၊ အချို့ကုန်သော။ ပါဝရဏာဒိနံ၊ အရုံ စသည်တို့၏။ သမ္ပယော၊ အတွေ့သည်။ အတိသုခေါ၊ အလွန် ချမ်းသာစေတတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုဏာတိ၊ ကြားရ၏။ တဿ၊ ထိုအချို့သောသူအား။ စက္ခုပသာဒါဒိသန္ဓနံ၊ စက္ခုပသာဒ စသည်တို့ကို ထိခိုက်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြည့်၍။ သုတမတ္တာဝ၊ ကြားကာမျှဖြင့်သာလျှင်။ တာနိရူပဒိနံ၊ ထိုရူပပါရုံစသည်တို့သည်။ မနော

(၄၇၀)

အဋ္ဌသာယောနိဒ္ဒါအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒွါရေ ခွံ။ အာပါထံ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ ကုန်၏။ အထတဒါ၊ ထိုသို့ ထင်ခြင်း သို့ရောက်သောအခါ၌။ အဿ၊ ထိုအချို့သောသူအား။ တံစိတ္တံ၊ ထိုပဌမ၊ မဟာကုသိုလ်စိတ်သည်။ တသ္မိ ရူပေဝါ၊ ထိုရူပါရုံ၌၎င်း။ တသ္မိ သဒ္ဓေဝါ၊ ထိုသဒ္ဓါရုံ၌၎င်း။ ပသာဒဝသေန၊ ကြည်ညိုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂန္ဓာဒီသု၊ ဂန္ဓာရုံ စသည်တို့၌။ အရိယာနံ၊ ဘုရားအစရှိသော အရိယာတို့အား။ ဒါတုကာမဘာဝသေနဝါ၊ လူလိုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ အညေဟိ၊ တပီး ကုန်သော သူတို့သည်။ ဒိန္နေသု၊ လူ့အပ်ကုန်သည် ရှိသော်။ အနုမော ဒနာဝသေနဝါ၊ ဝမ်းမြောက်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေံ သို့။ သုတဝသေန၊ သုတ၏အစွမ်းဖြင့်။ တောနိရူပါဒီနိ၊ တို့သည်။ မနော ဒါရေခွံ။ အာပါထံ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။

ပန၊ အံ။ အပရေန၊ တပီးသောသူသည်။ ယထာဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ ရူပါဒီနိ၊ တို့သည်။ ဒိဋ္ဌာနိဝါ၊ မြင်ဘူးကုန်သည်၎င်း။ သုတာနိဝါ၊ ကြားဘူးကုန်သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ထိုမြင်ဘူး ကြားဘူးသောသူအား။ ဤဒိသံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ရူပံ၊ အဆင်းတော် သည်။ အာယတီ၊ နောင်အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနက ဗုဒ္ဓဿာပိ၊ ပွင့်လတံသော ဘုရားမြတ်စွာ အားလည်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတံ။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ စက္ခုပသာဒါဒိဗန္ဓုနံ၊ စက္ခုပသာဒ စသည်ကို ထိခိုက်ခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ရှိ။ ဒိဋ္ဌသုတသမ္ပန္နေနဝါ၊ ဒိဋ္ဌ သုတနှစ်ပါးနှင့်စပ် သဖြင့်သာလျှင်။ တာနိရူပါဒီနိ၊ တို့သည်။ မနောဒွါရေ ခွံ။ အာပါထံ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အထတဒါ၊ ခွံ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ခွံ။ ဝုတ္တနယေနဝါ၊ လျှင်။ တေသုရူပါဒီသု အာရမ္မဏေသု တို့တွင်။ အညဘရာရမ္မဏံ၊ တပီးပါးလျှင် အာရုံရှိသော။ ဣဒံမဟာစိတ္တံ၊ ဤမဟာကုသိုလ်စိတ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဥဘယသမ္ပန္နဝသေန၊ ဖြင့်။ တောနိရူပါရမ္မဏာဒီနိ၊ တို့သည်။ မနောဒွါရေခွံ။ အာပါထံ သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ တဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤအယံ အပရောစသော စကားသည့်သည်။ မုမက္က မေဝ၊ အမြက်မျှသာတည်း။ ဝါ၊ အကျဉ်းမျှသာတည်း။

၁-ဝိတ္ထုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ

(၄၇၁)

အနုသန္ဓေ။ ။အဝိသဋ္ဌေန နကေဝလံ ဣဓေကဇ္ဈော ကကသုစာကမ္ပန္တိ အာဒိ
ဝစနမေဝ သင်္ခေဝမတ္ထံ။ အထခေါ အယမေဝရောပိတိအာဒိ ဝစနမ္ပိ သင်္ခေပ
မတ္ထန္တိ ဒေသေတိ။ ဝိတ္ထာရံ ဒေသေန္တော အာဟ“သဒ္ဓါတိ”အာဒိ။

ပန၊ သင်္ခေပမ္ပတပါး ဝိတ္ထာရကိုဆိုအံ့။ သဒ္ဓါရူပိအာကာရပရိဝိတက္ကဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာ
နက္ခန္တိအာဒိနံ၊ တစုံတယောက်သော သူသည် ဆိုအပ်သော တစုံတခုသော
စကားကိုကြားအပ်သည်ရှိသော် ထိုစကား၏ အနက်ကို မစိစစ် မဆင်ခြင်မှု
၍သာလျှင်။ ဝါ၊ ထိုစကားကို မစိစစ် မဆင်ခြင်မှု၍သာလျှင် ယုံကြည်ခြင်း
ဟူသောသဒ္ဓါ၊ ထိုစကား၏အနက်ကို။ ဝါ၊ ထိုစကားကို စိစစ်ဆင်ခြင်၍ ကိုယ်
တိုင်သာလျှင် နှစ်သက်ခြင်းဟူသော ရူပိ ထိုအနက်တို့၏ ဤသို့သော အခြင်း
အရာသည် ဖြစ်လတုံ ဤသို့သော အခြင်းအရာသည် မူလည်း ဖြစ်လတုံဟု
ထင်လာသောအခြင်းအရာကို စိစစ်ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်ဟူသော အာကာရ
ပရိဝိတက္က ထင်လာသော အခြင်းအရာကို စိစစ်ဆင်ခြင်သသူအား တစုံတခု
သောအခြင်းအရာအထူး၌ ပညာဖြင့်ရှုဆင်ခြင် သိမြင်၍။ ဝါ၊ သိမြင်ခြင်း
ဟူသော ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အား
ဖြင့်။ ဧတေသံ ရူပါဒိအာရမ္မဏာနံ၊ တို့၏။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ အာပါထံ၊ သို့။
အာဂမနံ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗမေဝ၊ တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။သဒ္ဓါရူပိ စသည်တို့၏ ဝိသေသကို ပြုလိုသော ဇီကာဆရာသည်-
ကေနစိ ဝုတ္တေ ကိသ္မိံစိ သုတေ အဝိစာရေတွာဝ သဒ္ဓဟနံ သဒ္ဓါ။ သယမေဝ
တံ ဝိစာရေတွာ ရောစနံ ရူပိ၊ ဧဝံဝါ ဧဝံဝါ ဘဝိဿတိတိ အာကာရ ဝိစာရဏံ
အာကာရပရိဝိတက္ကော။ ဝိစာရေန္တဿ ကတ္ထမိ ဒိဋ္ဌိယာ နိဇ္ဈာနက္ခမနံ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာ
နက္ခန္တိ-ဟုမိန့်သော်။

အနက်ကား။ ။ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သောသူသည်။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော။
ကိသ္မိံစိဝစနေ၊ တစုံတခုသော စကားကို။ သုတေ၊ ကြားအပ်သည်ရှိသော်။
တဿဝစနဿ၊ ထိုစကား၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဝါ၊ တံဝစနံ၊ ထိုစကားကို။
(ထည့်)။ အဝိစာရေတွာဝ၊ မစိစစ် မဆင်ခြင်မှု၍သာလျှင်။ သဒ္ဓဟနံ၊ ယုံကြည်
ခြင်းသည်။ သဒ္ဓါ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿဝစနဿ၊ ၏။ တံအတ္ထံ၊
ထိုအနက်ကို။ ဝါ၊ တံဝစနံ၊ ထိုစကားကို။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။
ဝိစာရေတွာ၊ စိစစ်ဆင်ခြင်၍။ ရောစနံ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ရူပိ၊ ရူပိမည်
သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧတေသံအတ္ထာနံ၊ ထိုအနက်တို့၏။ (ထည့်)။ ဧဝံအာ
ကာရော၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတုံ။ ဧဝံဝါ
အာကာရော၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာမူလည်း။ ဘဝိဿတိ၊ လတုံ။ ဣတိ၊ သို့။

(၇၇)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အာကာရပရိစာရဏံ၊ ထင်လာသော အခြင်းအရာကို စိစစ်ဆင်ခြင်သော ဉာဏ်သည်။ အာကာရပရိပိတက္ကော၊ အ ကာရ ပရိပိတက္ကမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာနာကာရံ၊ ထင်လာသော အခြင်းအရာကို။ ပိစာရေန္တဿ၊ ဆင်ခြင်သသူအား။ ကတ္ထမိ၊ တစုံတခုသောအနက်၌။ ဝါ၊ တစုံတခုသော အခြင်းအရာအထူး၌။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ပညာဖြင့်။ နိဗ္ဗာနက္ခမနံ ရှုဆင်ခြင်သိမြင်၍။ ဝါ၊ သိမြင်ရှုဆင်ခြင်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိ၊ ဒိဋ္ဌိနိဗ္ဗာနက္ခန္တိ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို၊ ဧတေသံသဒ္ဓါဒိနံ၊ ထိုသဒ္ဓါစသည်တို့၏။ ပိသေသော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အဝိစာရေတ္တာဝ သဒ္ဓဟနန္တိ ဧတေန အဝိမောက္ခော ဣမ သဒ္ဓါ တိ ဒေယေတိ၊ ၂၃၅-၀၇၃-ထု။

ငါတို့ကား မုဒ္ဓပသန္တကဲ့သို့ ဉာဏ်ကြန်းသောသဒ္ဓါကိုပင် ဟူလိုသည်။ ဧဝံ ဧဝံ ဝါ ဟူအပ်လျက် ဧဝံတခုကြေသည်။ တိုက်ရိုက်ရှိမူ အတိသုန္ဓရ။

အနုသဓဓ္မ။ ။ အယံနယော အဋ္ဌကထာယံ ကသ္မာ နဂဟိတောတိ ပုစ္ဆံ သန္ဓာယာဟ “ယသ္မာ ပနာ”တိ အာဒိ။

ပန၊ အကံ။ ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။ ဧဝံသဒ္ဓါဒိဝေသေန၊ ဤသို့ သဒ္ဓါစသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ အာပါထံ၊ ထင်ခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆန္တာနိ၊ ရောက်ကုန်သော ရူပါရုံ စသည်တို့သည်။ ဘူတာနိပိ၊ ဟုတ်မှန် သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဘူတာနိပိ၊ မဟုတ်မှန်ကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဘူတ၊ အဘူတရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံနယော၊ ဤနည်းကို။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ၌။ နဂဟိတော၊ မယူအပ်။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဧကေကာရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံစသည်တို့တွင် တပါးပါးသော အာရုံရှိသော။ ဇဝနံ၊ ဇောသည်။ ဒွိသုဒ္ဓိသုဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံလျှင်အာရုံရှိသော။ ဇဝနံ၊ သည်။ စက္ခုဒ္ဓါရေပိ၊ ၌လည်း။ မနောဒ္ဓါရေပိ၊ ၌လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ သဒ္ဓါဒိအာရမ္မဏေသုပိ၊ သဒ္ဓအစရှိသော အာရုံလျှင် အာရုံရှိသော ဇောတို့၌လည်း။ ဒေဝေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထ တေသုစက္ခုဒ္ဓါရ၊ မနောဒ္ဓါရေသု၊ တို့တွင်။ ‘မနောဒ္ဓါရေ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ရူပ၊ ရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ ဇဝနံ၊ သည်။ ဒါနမယံ၊ ဒါနမယဇော၎င်း။ သီလမယံ၊ သီလမယဇော၎င်း။ ဘာဝနာမယံ၊ ဘာဝနာမယဇော၎င်း။ ဣတိဣမိနာပဘေဒေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ- ကာမာဝစရကုသလပဒ

(၄၇၃)

(မယအနက်မရှိ)။ တေသုဒါနမယာဒိဇဝနေသု၊ လိဒါနမယစသော ဇောတိ တွင်။ ဧကေကံ၊ တခုတခုသောဇောသည်။ ကာယကမ္ပံ၊ ကာယကံ၎င်း။ ဝစီ ကမ္ပံ၊ ဝစီကံ၎င်း။ မနောကမ္ပံ၊ မနောကံ၎င်း။ ဣတိဣမိနာပဘောဒေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓမေဝ သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သဒ္ဓဂန္ဓရသဖောဠဗ္ဗဓမ္မာရမ္ပဏေသုပိ၊ သဒ္ဓဂန္ဓရသဖောဠဗ္ဗဓမ္မလျှင် အာရုံရှိသော ဇောတိ၌လည်း။ ဒေဝဝ နယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဠဗ္ဗော၊ ဧ။

တတ္ထတေသု ရူပါဒိသု၊ တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ရူပံ၊ ကို။ ကာရမ္ပဏံ၊ ကို။ ကတုာ၊ ချို။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ တေမဟာကုသလစိတ္တံ၊ သည်။ နိလပီတ လောဟိတဩဒါတဝဏ္ဏေသု၊ ညိုသောအဆင်း ရွှေသောအဆင်း နီသော အဆင်း ဖြူသောအဆင်းဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖဝတ္ထဓာတုသု၊ ပန်း၊ ပုဆိုး၊ ငွေဆေးခန်း၊ မျက်စဉ်းစသော ဓာတ်တို့တွင်။ အညတရံ၊ သော။ သုဘနိမိတ္တံ၊ သုဘဟု ယူခြင်း၏အကြောင်းဟုဆိုအပ်သော။ ဣဋ္ဌံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ကန္တံ၊ နှစ်သက်အပ်သော။ မနာပံ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်သော။ ရဇနီယဝဏ္ဏံ၊ တပ်မက် ဖွယ်သော အဆင်းကို။ အာရမ္ပဏံ ကတုာ၊ ချို။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ (သုဘဂဟ ဏဿ နိမိတ္တံ သုဘနိမိတ္တံ)။ နနုစစောဒေမိ၊ စောဒနာအံ။ တေဣဋ္ဌာရမ္ပဏံ၊ သည်။ သုဘနိမိတ္တတ္တာစ၊ သုဘဟု ယူခြင်း၏အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် ၎င်း။ ရဇနီယတ္တာစ၊ တပ်မက်ဖွယ် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ (ထည့်)။ လောဘဿ၊ ဧ။ ဝတ္ထုနနု၊ အကြောင်း မဟုတ်တုံလော။ ကထံ၊ အဘယ် ကြောင့်။ တေစိတ္တံ၊ ဤဣဋ္ဌာရုံသာလျှင် အာရုံရှိသောစိတ်သည်။ ကုသလံ နာမ၊ ကုသိုလ်မည်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ နိယမိတဝသေန၊ ငါသည် ဤဣဋ္ဌာရုံ၌ ကုသိုလ်သာ ပြုသင့်၏ဟု မှတ်အပ်သော စိတ်၏ အစွမ်းကြောင့်၎င်း။ ပရိဏာမိတဝသေန၊ ငါသည် ဤဣဋ္ဌာရုံ၌ ကုသိုလ်ကိုသာလျှင် ပြုသင့်၏ဟု ညီညွတ်စေအပ်သော စိတ်၏ အစွမ်းကြောင့်၎င်း။ သမုဒါစာရဝသေန၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ လေ့လာအပ် ဖြစ် စေအပ်သော စိတ်၏အစွမ်းကြောင့်၎င်း။ အာဘုဇိတဝသေန၊ ငါသည် ကုသိုလ်ကိုသာအလျှင်ဖြစ်စေသင့်၏ အကုသိုလ်ကိုမဖြစ်စေကောင်းဟု နှလုံး ကောင်းသွင်းခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့်၎င်း။ ကုသလံနာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ဧ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇ္ဇေတဗ္ဗော၊ ဖြေဆိုအပ်၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ယဿ၊ အကြင်

ဒုန္နာဓယ (က) ၄၇၅-၆၀ (ဒုတိယဆကြိမ်)

ဝေဒနာ - ပထမတွဲ အဋ္ဌကထာ

(၄၇၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိကာယ

သူသည်။ “မယာ သည်။ ကုသလမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုသင့်၏”။
 ဣတိ၊ သို့။ ကုသလကရဏေ၊ ဤ။ စိတ္တံ၊ ကို။ နိယမိတံ၊ မှတ်အပ်သည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ အကုသလပုဂ္ဂိုလ်တော၊ အကုသိုလ်တရား ဖြစ်ခြင်းမှ။ နိဝတ္တေတွာ၊ ၍။
 ကုသလကရဏေယေဝ၊ ဤသာလျှင်။ ပရိဏာမိတံ၊ ညွတ်စေ အပ်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ အဘိဏ္ဍကရဏေန၊ မပြတ်ကုသိုလ်ကို ပြုခြင်းဖြင့်။ ကုသလ
 သမုဒါစာရေနေဝ၊ ကုသိုလ်ကိုမပြတ်ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ သမုဒါစရိတံ၊ လေ့လာ
 အပ်သည်။ ဝါ၊ မပြတ်ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပတိဂ္ဂပဒေသဝါသ
 သပ္ပရိသုပနိဿယသဒ္ဓမ္မသဝနပုဗ္ဗေကတပုညတာဒိဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပနိဿယေ
 ဟိစ၊ ဥပနိဿယတို့ဖြင့်လည်း။ ယောနိသော၊ လမ်းမှန်သော အကြောင်း
 အားဖြင့်။ အာဘောဂေါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို
 သူ၏။ ဣမိနာနိယမိတဝသေနစ၊ ကြောင့်၎င်း။ ဣမိနာပရိဏာမိတဝသေနစ၊
 ကြောင့်၎င်း။ ဣမိနာအာဘုဇိတဝသေနစ၊ ကြောင့်၎င်း။ ကုသလံနာမ၊
 မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ အဖို့တပါးကိုဆိုအံ့။ အာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်၊ ဣတေသ္မိံ စိတ္တေ၊ ဤ။
 သောမနဿသဟဂတဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ သစ္စံ၊ ၏။ ဣဋ္ဌာ
 ရမ္မဏသ္မိံ၊ ဤ။ ဥပုဋ္ဌတ္တာ၊ ကြောင့်။ တေစိတ္တံ၊ သည်။ သောမနဿသဟဂတံ၊
 သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ ဣတ္ထ သောမနဿသဟဂတဘာဝေ၊ ဤ။ သဒ္ဓါပဟုလတာဒိ
 နိပိ၊ သဒ္ဓါများသည်၏ အဖြစ် အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ကာရဏာနိယေဝ၊
 အကြောင်းတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အသဒ္ဓါဒိနဉ္စ၊
 သဒ္ဓါမဲ့သောသူ စသည်တို့အား၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနဉ္စ၊ မိစ္ဆာအယူရှိသော သူတို့
 မှား၎င်း။ ဧကန္တဣဋ္ဌာရမ္မဏဘူတံ၊ ဧကန္တဣဋ္ဌာရှိဖြစ်သော။ တထာဂတ
 ဂ္ဂမ္ပိ၊ သဗ္ဗညုရှင်တော်ဘုရားအဆင်းတော်ကိုလည်း။ ဒိသွား၍။ သောမနဿ၊
 သည်။ နုပုဋ္ဌတိ၊ မဖြစ်။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ကုသလပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤ။ အာနိ
 သံသံ၊ ကို။ နပဿန္တိ၊ မမြင်ကုန်။ တေသဉ္စ၊ ထိုကုသိုလ်၏ အာနိသင်ကို မမြင်
 သောသူတို့အားလည်း။ ပရေဟိ၊ တို့သည်။ ဥဿာဟိတာနံ၊ တိုက်တွန်းအပ်
 သည်ဖြစ်၍။ ကုသလံ၊ ကို။ ကဗောန္တာနမ္ပိ၊ ပြုကုန်သော်လည်း။ သောမနဿ၊
 သည်။ နုပုဋ္ဌတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါပဟုလတာ၊ သဒ္ဓါ ပြောသည်၏
 အဖြစ်။ ဝိသုဒ္ဓိဒိဋ္ဌိတော၊ စင်ကြယ်သော အယူရှိသည်၏ အဖြစ်။ အာနိသံသ

ဒဿာဝိတဘူ၊ ကုသိုလ်အာနိသင်ကို မြင်လေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်။ ဣတိဝေဓိ၊ ဤသို့လည်း။ ဇတ္ထစိတ္တော၊ ဌ်။ သောမနဿသဟဂတဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အပိစ-အပရောနယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတော၊ အံ။ ကောဒသမော၊ တဆယံဘပါးသောတရားတို့သည်။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါယာ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ သံဘတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ၎င်း။ ပ။ ဥပသမာနုဿန္တိ၊ ၎င်း။ လူခပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတော၊ ဒေါသပြော၍ ကြမ်းတမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကြင်ရှောင်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ သိနိဒ္ဓပုဂ္ဂလသေဝနတော၊ အဒေါသပြော၍ သိမ်မွေ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပူဇော်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ပသာဒနိယသုတ္တန္တပစ္စေကတော၊ ကြည်ညိုဘွယ်သော သုတ်ကို ဆင်ခြင်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ တဒဓိမုတ္တတော၊ ထိုပီတိသို့ ညွတ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ဣတိဗုဒ္ဓမဟိကာရဏေဟိပိ၊ ဤအကြောင်းတို့ဖြင့်လည်း။ ဇတ္ထစိတ္တော၊ ဌ်။ သောမနဿ သဟဂတဘာဝေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (ပီတိယာ သောမနဿန အဝိပ္ပယောဂ သမ္ပဝတောတိ အဓိပ္ပါယော)။ ပန၊ ဆက်။ ဣမေသံ၊ ဤဗုဒ္ဓါနုဿတိစသော တရားတို့၏။ ဝိတ္ထာရော၊ သည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘဂေါ၊ ဌ်။ အာဝိ၊ စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကမ္မတော၊ ကံကြောင့်၎င်း။ ဥပပတ္တိတော၊ ဥပပတ္တိဘဝကြောင့်၎င်း။ ဣန္ဒြိယပရိပါကတော၊ ဣန္ဒြေ၏ ရင့်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဒုရိဘာဝတော၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ဣတိဗုဒ္ဓမဟိကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဇတ္ထစိတ္တော၊ ဌ်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တတော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပရေသံ၊ တို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ၎်။ အနုပဇာနိ၊ အပြစ်မရှိကုန်သော။ သိပ္ပာယတန ကမ္မာယတန ဝိဇ္ဇာဌာနာနိ၊ အသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သိပ္ပာယတနအသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ကမ္မအသက်မွေးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သက်ကြည့်ဗေဒင်မြွေဆိပ်ချပန္နန်စသော ဝိဇ္ဇာတို့ကို။ သိက္ခာပေတိ၊ သင်စေ၏။ ဓမ္မကထိကံ၊ တရားဟောပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သက္ကာဝံ၊ ပူဇော်သက္ကာရကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကထာပေတိ၊ ဟောစေ၏။ “အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပညာ၊ ပညာကြီးသည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်လို၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ပတ္တနံ၊ ဆုတောင်းခြင်းကို။ ပဋ္ဌပေက္ခာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နာနပုကာဝံ၊ အထူးထူးအပြားပြားသော။ ဒါနံ၊ အလှူကို။

(၄၇၆)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ ကဿ၊ အား။ ဝေဝိဇ္ဇာ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံကို။ ဥပ
 နိဿယ၊ ရှိ။ ကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊
 သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အဗျာပဇ္ဇေ၊ ဒေါမနဿဟူသော ဗျာပဒါဒကင်းသော။
 လောကောရူပဘုံ၌။ ဥပပန္နဿာပိ၊ ပဋိသန္ဓေနေသောသူအားလည်း။ (ဉာဏ
 သမ္ပယုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌စပ်)။ တတ္ထ၊ ထိုရူပဘုံ၌။ သုခိနေ၊ ချမ်းသာခြင်းရှိသော။
 တဿ၊ ထိုရူပဗြဟ္မာအား။ ဓမ္မပဒါ၊ တရားအစုတို့သည်။ ပ္ပဝန္တိ၊ ထင်ကုန်
 ၏။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သတုပ္ပါဒေါ၊ သတိ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဒန္တော၊ ၏။ အထ၊
 ထိုသို့ သတိဖြစ်သောအခါ၌။ သောသတ္တော၊ သည်။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာသာ
 လျှင်။ ဝိသေသဘာဂီ၊ ဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်ဟူသော ထူးသော တရားအဖို့ရှိသည်။
 ဟေ၊ တိ၊ ၏။ ဣတိဣမိနာနယေန၊ ဖြင့်။ ဥပပတ္တိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ နိဿယပိ၊
 မှီ၍လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ကုသလံ၊ သည်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ဣန္ဒြိယပရိပါကံ၊ ပညိခန္ဓ၏ ရင့်ခြင်းသို့။
 ဥပဂတာနံ၊ ကုန်သော။ ပညာဒသကပ္ပတ္တာနံ၊ ပညာဒသကသို့ ရောက်ကုန်
 သော သတ္တဝါတို့အား။ ဣန္ဒြိယပရိပါကံ၊ ပညိခန္ဓ၏ရင့်ခြင်းကို။ နိဿယပိ၊
 ရှိလည်း။ ကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယေဟိ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကိလေသာ၊ တို့ကို။
 ဝိက္ခမ္ဘိတာ၊ ခွါအပ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုကိလေသာကို ခွါပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့
 အား။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ဒုရိဘာဝံ၊ ဝေးသည်၏အဖြစ်ကို။ နိဿယပိ၊
 မှီ၍လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ ကုသလံ၊ သည်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ၏။ စ-သစ္စံ၊ ၏။ “ယောဂါ ဝေ ဇာယတီဘူရိ၊ အယောဂါ ဘူရိသင်္ခယော”
 တိ၊ ဟူသော။ တေမ္ပိဝစနံ၊ ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

ယောဂါ၊ ဘာဝနာနှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကြောင့်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ဘူရိ၊
 ပညာသည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်၏။ အယောဂါ၊ သမာဓိ၏မရှိခြင်းကြောင့်။
 ဘူရိသင်္ခယော၊ ပညာ၏ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝေ၊ သို့။ ကမ္မတော၊ ကြောင့်၎င်း။ ဥပပတ္တိတော၊ ကြောင့်၎င်း။ ဣန္ဒြိယ
 ပရိပါကတော၊ ကြောင့်၎င်း။ ကိလေသဒုရိဘာဝတော၊ ကြောင့်၎င်း။ ဣတိ
 ဣဒမဟိကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တတာ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

အပိစ-အပရောနယော၊ကို။ပယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊၏။ သတ္တဓမ္မာ၊ ခုနစ်
 ပါးသောတရားတို့သည်။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်ခြင်း
 ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိပုစ္ဆကတာ၊ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်တို့ကို
 မှီသောမေးမြန်းခြင်း၏ များသောအဖြစ်သည်၎င်း။ ဝတ္ထုဝိသဒကိရိယာ၊ ဆံ၊
 လက်သည်းစသော အဇ္ဈတ္တဝတ္ထု၊ သင်္ကန်းစသော ဗဟိရဝတ္ထု၏ သန့်ရှင်း
 စင်ကြယ်ခြင်း၎င်း။ ဣန္ဒြိယသမတ္တပဋိပါဒနာ၊ သဒ္ဓါနှင့်ပညာ ဝီရိယနှင့်
 သမာဓိတို့၏ မျှခြင်းကို ပြုခြင်း၎င်း။ ဒုပ္ပညပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနာ၊ ခန္ဓာစသော
 အပြား၌ မသက်ဝင်နိုင်သော ဉာဏ်ကင်းသော ဒုဗ္ဗေဓပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝေးစွာ
 ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၎င်း။ ပညဝန္တပုဂ္ဂလသေဝနာ၊ အမျှငါးဆယ်သော လက္ခဏာ
 ကိုသိမ်းဆည်းသော ဥဒယဝယပညာနှင့် ပြည့်စုံသောပုဂ္ဂိုလ်ကို မှီဝဲခြင်း၎င်း။
 ဂမ္ဘီရဉာဏစရိယ ပစ္စဝေက္ခဏာ၊ နက်နဲသော ဉာဏ်ဖြင့်သာလျှင် လေ့လာ
 အပ်ကုန်သော သုတ္တန်တို့ကိုဆင်ခြင်ခြင်း၎င်း။ တဒဓိမုတ္တတော၊ ထိုဓမ္မဝိစယ
 သမ္မောဇ္ဈင်သို့ညွတ်သော စိတ်ရှိသောသူ၏အဖြစ်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိပိ
 ကာရဏေဟိ၊ တို့ဖြင့်လည်း။ ဣတ္ထစိတ္တေ၊ ၌။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တတာ၊ ကို။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣမေသံ၊ ဤပရိပုစ္ဆကတာစသော ပုဒ်တို့၏။ ဝိတ္တာ
 ရော၊ သည်။ ဗောဇ္ဈင်္ဂဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ အာဝိ၊ ထင်စွာ။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။

စ၊ ဆက်။ ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တံ၊ သည်။ ဟုတု၊
 ၍။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ တေစိတ္တံ၊ သည်။ အသင်္ခါရေန၊ သင်္ခါရကင်းသော။
 အပ္ပယောဂေန၊ ပယောဂကင်းသော။ ဥပါယေန၊ အကြောင်းဖြင့်။ (ထည့်)။
 အနုပါယစိန္တနာယ၊ ဥပါယ်တပါးကို မကြံခြင်းဖြင့်။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ကြောင့်။
 အသင်္ခါရနာမ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ၏။ တယံဒံ-တံလူဒံစိတ္တံ၊ သည်။ ရဇနိယဇ္ဇော
 ရမ္မဏံ၊ တပ်နှစ်ဖွယ်သော အဆင်းလျှင် အာရုံရှိသည်။ ဟုတု၊ ၍။
 ဥပ္ပဇ္ဇမာနမေဝ၊ ဖြစ်၍သာလျှင်။ တိဝိဓေန၊ သော။ နိယမေန၊ မှတ်ခြင်းဖြင့်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဒါနမယံဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ သီလမယံဝါ၊ သည်လည်း။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဘာဝနာမယံဝါ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

ကထံဟောတိ၊ ကား။ ဟိ-ချဲ့အံ့။ ယဒါ၊ ၌။ နီလပီတလောဟိတောဒါ
 တေသု၊ ဟုဆိုအပ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖါဒိသု-ပုပ္ဖဝိတ္တဓာတုသု၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊
 တပါးပါးသော ဒါနဝတ္ထုကို။ လဘိတု၊ ၍။ ဝဏ္ဏဝသေန၊ အဆင်း၏ အစွမ်း

(၄၇၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဖြင့်။ အာဘုဇိတွာ၊ နှလုံးသွင်း၍။ “မယ့်၊ ငါ၏။ ဝဏ္ဏဒါနံ၊ အဆင်း အလှ
သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဒ္ဒရတနာဒိနံ၊ ဘုရားရတနာ
အစရှိသည်တို့အား။ ပူဇေတိ၊ ပူဇော်၏။ တဒါ၊ ဤ။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
၏။ တတြတသ္မိံ ဒါနမယဘာဝေ၊ ထိုဒါနမယအဖြစ်၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတံ
သည်ကား။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ ကိရ၊ ကြားဘူးသည်ကား။ ဘဏ္ဍာဂါရိက
သင်္ဃမိတ္တော၊ ဒုဠဂါမဏိမင်း၏ ဘဏ္ဍာစိုးဖြစ်သော သင်္ဃမိတ္တအမတ်သည်။
ဒကံ၊ သော။ သုဝဏ္ဏစိတံ၊ ရွှေစိခြယ်သော။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ ဣဒမ္ပိ
ဝတ္ထံ၊ ဤအဝတ်သည်လည်း။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်း
ရှိ၏။ သမ္မာဘျူဒ္ဓေါပိ၊ သည်လည်း။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူ
သော အဆင်းတော်ရှိ၏။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိ
သော။ ဝတ္ထံ၊ သည်။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ သော၊ အားသာလျှင်။ အနုတ္တဝိကံ၊ လျောက်
ပတ်၏။ အမှာကဉ္စ၊ ငါတို့၏လည်း။ ဝဏ္ဏဒါနံ၊ အဆင်းအလှသည်။ ဘဝိဿတိ၊
လတံ”။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ မဟာစေတိယေ၊ ၌။ အာရောပေတိ၊
တင်လှ၏။ ဝေရူပေ၊ သော။ ကာလေ၊ ၌။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။
ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ၌။ ဟထာရူပမေဝ၊ ဖြစ်
သော။ ဒေယျဓမ္မံ၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ “သေ သော၊ သည်။ မယ့်၊ ငါ၏။
ကုလဝံသော ကုလာနုက္ကမော၊ အမျိုးအနွယ်တည်း။ သော၊ သည်။ ကုလတန္တိ
ကုလသန္တတိ၊ အမျိုးအစဉ်တည်း။ သော၊ သည်။ ကုလပ္ပဝေဏီ ကုလ
သမ္ပန္နော၊ အမျိုးအစပ်တည်း။ တေ၊ ဤဝတ်သည်။ ကုလဝတ္ထံ၊ အမျိုးဝတ်
တည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ပုဒ္ဒရတနာဒိနံ၊ တို့အား။ ပူဇေတိ၊ ၍။
တဒါ၊ ဤ။ သိလမယံ၊ စာရိတ္တသိလမယသည်။ ဟောတိ၊ ၍။ ပန၊ ထိုမှတပါး။
ယဒါ၊ ၌။ တာဒိသေန၊ သော။ ဝတ္ထုနာ၊ အလှဝတ္ထုဖြင့်။ ရတနတ္ထယသ၊
အား။ ပူဇံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ “အယံဝဏ္ဏော၊ သည်။ ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။
ဂစ္ဆိဿတိ၊ ရောက်လတံ။ ဝယံ၊ ပျက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆိဿတိ၊ ရောက်လတံ”။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ခယဝယံ၊ ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌပေသိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တဒါ၊
၌။ ဘာဝနာမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၍။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဝတ္ထမာနမ္ပိ၊ ဖြစ်သော်
လည်း။ ယဒါ၊ ၌။ တိဏိရတနာနိ၊ တို့ကို။ သဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပူဇေဋ္ဌယ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၇၉)

အား။ပဝတ္တတိ၏။ တဒါ၌။ ကာယကမ္မံသည်။ ဟောတိ။ ၏။ ယဒါ၌။ တိဏိရတနာနိ။ တို့ကို။ ပူဇော်သော။ ပူဇော်သည်ရှိသော်။ ပုတ္တဒါရဒါသ ကမ္မကရပုရိသာဒယောပိ။ သး၊ မယား၊ ကျွန်အမှုလုပ်သော ယောက်ျား စသောသူတို့ကိုလည်း။ အာဏာပေတွာ။ စေ၍။ ပူဇာပေတိ။ ပူဇော်စေ၏။ တဒါ၌။ ဝစိကမ္မံ သည်။ ဟောတိ။ ၏။ ယဒါ၌။ ဝတ္တပ္ပကာရံ။ သော။ တဒေဝဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထု။ ထိုထင်ရှားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော ဒါနဝတ္ထုကို။ အာရဗ္ဗ။ ၍။ “ဝတ္ထဒါနံ။ ကို။ ဒဿာမိ အံ”။ ဣတိ။ သို့။ စိန္တေတိ။ ၏။ ကဒါ၌။ မနောကမ္မံ သည်။ ဟောတိ။ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၏။ ဝိနယပရိယာယံ။ ဝိနည်းဒေသနာသို့။ ပတွာ။ ရောက်၍။ “ဒဿာမိပေးလှူအံ။ ကရိဿာမိ ပြုအံ”။ ဣတိ။ သို့။ ဝါစာစကားသည်။ ဘိန္နာမြှောက်အပ်သည်။ ဟောတိ။ ၏။ ဣမိနာလက္ခဏေန။ ဖြင့်။ ဒါနနာမ။ မည်၏။ ပန။ ထိုမှတပီး။ အဘိဓမ္မပရိယာယံ။ သို့။ ပတွာ။ ၍။ ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထု။ ထင်ရှားရှိသောဝတ္ထုကို။ အာရဗ္ဗ။ ၍။ ဒဿာမိ အံ။ ဣတိ။ သို့။ မနသာ။ ဖြင့်။ စိန္တိတကာလတော။ ကြံသော ကာလမှ။ ပဋ္ဌာယာ၍။ ကုသလံ။ ဒါနကုသိုလ်သည်။ ဟောတိ။ ၏။ အပရဘာဂေ၌။ ကာယေနဝါ။ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယဝါ။ ဖြင့်၎င်း။ ကတ္တံ။ ပြုဘွယ်ကို။ ကရိဿတိ။ ပြုလတ်။ ဣတိ။ သို့။ အဋ္ဌကထာယံ။ မဟာအဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တံ။ ၏။ ဝေယသာဝုတ္တနယေန။ ဖြင့်။ ဒါနမယံ။ သည်။ ကာယဝစိ မနောကမ္မဝသေန။ ဖြင့်။ တိဝိခံသည်။ ဟောတိ။ ၏။

ဋီကာအဓိပ္ပာယ်။ ။ဝိနည်းပရိယာယ်ဖြင့် ပေးလှူအံ့ဟု ဝစိသေဒပြုသဖြင့် လှူအပ်သောဝတ္ထု၏ မစွန့်ပါသေးဘဲလျက် အဘယ့်ကြောင့် ဒါနမည်သနည်း၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် စောဒနာရာသောကြောင့်- ဒဿာမိတိ ဝစိသေဒေန ဝတ္ထုဿ ပရိဏတက္ကာ တတောပဋ္ဌာယ ဒါနံ အာရဒ္ဓံနာမ ဟောတိ။ ယတော တဿ အတ္ထနော ပရိဏာမနာဒိသု အာပတ္တိ ဟောတိ။ ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထုသို့ စိန္တိနကာလတော ပဋ္ဌာယ ဒါနံ အာရဒ္ဓန္တိ တက္ကဒါနမယံ ကုသလံ ဟောတိတိ အဓိပ္ပာယ်ေား န ဟိ ဒါနဝတ္ထု အဝိဇ္ဇမာနကမ္မိ သင်္ခရောက္ခဿ ပုညံ နတောတိတိ။ တံ ပန ဒါနမယဿ ပုဗ္ဗဘာဂေါတိ တဒေဝ ထဇေယျ။ ။ဋီကာ-၇၁-ဆ။

အနက်ကား။ ။အဟံသည်။ဒဿာမိအံ။ဣတိ။သို့။ ဝစိသေဒေန။ ဖြင့်။ ဝတ္ထုဿ။ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထု၏။ ပရိဏတက္ကာ။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သို့ ညွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတော ဝစိသေဒကာလတော။ မှ။ ပဋ္ဌာယ။ ၍။ ဝတ္ထုမိ။ ဒါတဗ္ဗဝတ္ထုကို။

အပရိစ္ဆေဒေပိ၊ မစွန့်သေးသော်လည်း။ (ထည့်)။ ဒါနံ၊ သည်။ အာရဒ္ဓနာမ၊ အားထုတ်အပ်သည့်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း၊ ယတော၊ အကြင်ဒါန၏ အားထုတ်အပ်သည့်အဖြစ်ကြောင့်။ ပရဟတ္ထအပတ္ထေပိ၊ သူတပါးလက်သို့ မရောက်သေးသော်လည်း။ (ထည့်)။ တဿဒါတဗ္ဗဝတ္ထု၊ သားကို။ အတ္တနော ပရိကာမနာဒိသု၊ မိမိအားညွတ်စေခြင်းစသည်တို့၌။ အာပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝစီသေဒေန၊ ပေးလှူအံ့ဟု နှုတ်မြှိုက်ကာမျှဖြင့်။ ဒါနံနာမ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထု၊ သို့။ ထင်ရှားရှိသောအလှူဝတ္ထု ၌။ ဒဿာပီတိ၊ ပေးလှူအံ့ဟု၍။ (ထည့်)။ ဝိန္ဒနကာလတော၊ ကြံသောအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဒါနံ၊ ဒါနကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်ပြီးတုတ်တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထဝိန္ဒနကာလေ၊ ထိုထင်ရှားရှိသောဝတ္ထုကိုကြံသောကာလ၌။ ဝဝတ္ထကုသလံ၊ သည်။ (ထည့်)။ ဒါနမယံ၊ သော၊ ကုသလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိအဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါနဝတ္ထု၊ ဒါနဝတ္ထုသည်။ အဝိဇ္ဇမာနကမ္မိ၊ ထင်ရှားမရှိသော်လည်း။ သင်္ခရေန္တဿ၊ ဒါနဝတ္ထုကို ပြုလုပ်ရှာကြံသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပုညံ၊ ကုသိုလ်သည်။ နနဟောတိ၊ မဖြစ်သည်ကားမဟုတ်။ ဟောတိ၊ ဝေ၊ ဖြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါနမယံ၊ သော၊ ကုသလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ တံပန၊ ထိုဒါနဝတ္ထုကို ပြုလုပ်ရှာကြံသည့်အား ဖြစ်သော ကုသိုလ်သည်ကား။ ဒါနမယံ၊ ၎င်း၊ ပုဗ္ဗသာဝေါ၊ ရှေ့အဖို့သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုဒါနမယကုသိုလ်သို့သာလျှင်။ တဗေယျ၊ ဝင်ရာ၏။

ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထု၍န္တိတေန “ဝိနာပိဒေယျဓမ္မပရိစ္ဆာဂေန ဝိတ္ထုဂ္ဂါဒမတ္ထေန ဝေဒိတဗ္ဗော ဣဒါနမယံ ကုသလံ ဥဝစိတံ ဟောတိ”တိ ဧကသဉ္စိ အဘိဓာဝနံ နိဝတ္တိတံ ဟောတိတိ။ ။ အနု-၃၆-ဆ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ၌။ ငုတ္တပုကာရံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ ဝတ္ထု၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ ကုလဝံသာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်။ နတနတ္ထယံ၊ ကို။ ပူဇေတိ၊ ၎င်း။ တဒါ၊ ၌။ သီလမယံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ယဒါ၊ ၌။ ကုလဝံသာဒိဝသေန၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ပုတ္တဒါရာယော၊ တို့ကို။ အာဏာဒပတွာ၊ စေ၍။ ပူဇာပေတိ၊ ပူဇော်စေ၏။ တဒါ၊ ၌။ ဘိကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

ပုတ်စွယ်။ ။ ကုလဝံသာဒိဝသေနာတိ ဥဒါဟရဏပတ္ထမေဝေတံ၊ အတ္တနာ သမာဒိန္ဒဝတ္ထဝသေန သဗ္ဗရိသဝတ္ထ ဂါဗေနပဒဝတ္ထာဒိဝသေန စာရိတ္တသီလတာဝေဒိတဗ္ဗော။ ။ ဇီဇာ-၇၁-ဆ။

ယဒါ၊ ၌။ “သေသော၊ သည်။ မယံ၊ ၎င်း။ ကုလဝံသော၊ တည်း။ သော၊ သည်။ ကုလတန္တံ၊ တည်း။ သော၊ သည်။ ကုလပုဝေဏီ၊ တည်း။ ဧတံဝတ္တံ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝရကုသလပဒ (၄၇၁)

သည်။ ကုလဝတ္တံ တည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထု၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ချ်။ ဝဏ္ဏဒါနံ၊ ကို။ ဒဿာမိ၊ အံ။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဌ။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သီလမယံ၊ သည်။ ကာယဝစီမနောကမ္ပဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဌ။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ တံဝတ္ထု၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ချ်။ တီဏိရတနာနိ၊ တို့ကို။ ပူဇေတွာ၊ ချ်။ စက်မန္တော၊ စင်္ကြံသွားလျက်။ ခယဝယံ၊ ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တဒါ၊ ဌ။ ဘာဝနာမယံ၊ သော။ ကာယကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ သမ္ပသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌပေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောသူအား။ ဝစီကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂါနိ၊ ကိုယ်အင်္ဂါနှုတ်အင်္ဂါတို့ကို။ အစောပေတွာဝ၊ မလှုပ်စေမူ၍သာလျှင်။ မနုဿ၊ စိတ်ဖြင့်။ အာမသနံ၊ သုံးသပ်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌပေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောသူအား။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာမယံ၊ သည်။ ကာယဝစီမနောကမ္ပဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ရူပါရမ္မဏံ၊ ရူပါရုံလျှင် အာရုံရှိသော။ တေကုသလံ၊ ကို။ တိဝိပေညကိရိယဝတ္ထုဝသေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ပညာကိရိယာဝတ္ထုတို့၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း။ နဝဟိကမ္ပဒ္ဒါရေဟိ၊ ကိုးပါးသော ကမ္ပဒ္ဒါရတို့ဖြင့်၎င်း။ ဘာဇေတွာ၊ ချ်။ မေဇာဇာ၊ တရားမင်းဘုရားသည်။ ဒဿေသိ၊ ပြေးတော်မူ၏။ သဒ္ဓါရမ္မဏာဒိသုပိ၊ သဒ္ဓါရုံလျှင် အာရုံရှိသော ကုသိုလ်စသည်တို့၌လည်း။ ဒေဝဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ဧ။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဘေရိသဒ္ဓါဒိသု၊ စည်ကြီးသံစသည်တို့တွင်။ ရဇ္ဇနိယံ၊ တပ်နှစ်သက်ဖွယ်သော။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ချ်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌ။ ဝုတ္တနယေနဝ၊ သာလျှင်။ တီဟိနိယမေဟိ၊ သုံးပါးသော မှတ်ခြင်းတို့ဖြင့်။ တေကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ တတ္ထ တေသုဒါနမယာဒိသု၊ တို့တွင်။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ ကန္ဓမူလဝိယ၊ ကြာကြာမြစ်ကဲ့သို့။ ဥပ္ပါဋေတွာ၊ နုတ်၍။ နီလုပ္ပလဟတ္ထကံဝိယ၊ ကြာညိုလက်ကဲ့သို့လည်း။ ဟတ္ထေ၊ လက်၌။ ဋ္ဌပေတွာ၊ ချ်။ ဒါတုံနာမ၊ ပေးလှူခြင်းငှာမည်သည်။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ သဝတ္ထု၊ ကံ၊ စည်ကြီးစသော အသံဖြစ်ရာဝတ္ထုနှင့်တကွကို။ ကတွာ၊ ချ်။ ဒေန္တော၊ လူသည်ရှိသော်။ သဒ္ဓဒါနံ၊ အသံအလှကို။ ဒေတိနာမ၊

ပထမပတ် - နိဂ္ဂဟိတိ

(၄၈၅)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

လူသည်မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဒါ၊ ဌ။ “သဒ္ဓဒါနံကို။ ဒဿာမိအံ” ။
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဘေရိမုဒိဂံဒိသု၊ စည်ကြီး၊ မုဒိန်စသည်တို့တွင်။
 အညတရတူရိယေန၊ အမှတ်မရှိတပါးပါးသောတူရိယာဖြင့်။ တိတ္ထရတနာနံ၊
 တို့အား။ ဥပဟာရံပူဇော်ခြင်းကို။ ကရေတိ၊ ၏။ “မေ၏။ သဒ္ဓဒါနံ၊ သည်။
 ဘဝိဿတိ၊ လတံ” ။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဘေရိအာဒိနိ၊ စည်ကြီး
 စသည်တို့ကို။ ဌပါပေတိ၊ ထားစေ၏။ မေကထိကဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ သရဘေ
 သဇံ၊ အသံထွက်ဆေးဖြစ်သော။ တေလဖာဏိတာဒိ၊ ဆီတင်လဲစသည်ကို။
 ဒေတိ၊ လူ၏။ မေသဝနံ၊ တရားနာခြင်းကို။ ဘောသေတိ၊ ကြွေးကြော်၏။
 ဘရဘညံ၊ အသံဖြင့်သာရွတ်အပ်သော ပါဠိသက်သက်ကို။ ဘဏတိ၊ ၏။ မေ
 ကထံ၊ အနုသန္ဓေအနက် အဓိပ္ပာယ် ဝတ္ထုသက်သေပြလျက် ဟောအပ်သော
 တရားကို။ ကထေတိ၊ ၏။ ဥပနိသိန္နကကထံ၊ အနီး၌နေသောသူအား ဟော
 ပြောသော ယပ်လဲတရားကို။ ကထေတိ၊ ၏။ အနုမောဒနကထံ၊ ဆွမ်း၊
 သက်န်းစသည် အနုမောဒနာတရားကို။ ကထေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌ။ ဒါနမယံ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ တပါး။ ယဒါ၊ ဌ။ တေဒေဝဝိဇာနံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော
 အစီအရင်ကိုသာလျှင်။ ကုလဝံသာဒိဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထဝသေန၊ ဝတ်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ကရေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌ။ သီလမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ဌ။
 သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တေဝိဇာနံကို။ ကတွာ၊ ၍။ “တ္ထေကော၊ ဤမျှ
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အယံသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဗြဟ္မလောကပ္ပမာဏောပိ၊ ဗြဟ္မ
 ပြည် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ ခယံ၊ သို့။ ဂမိဿတိ၊ လတံ။
 ဝယံ၊ သို့။ ဂမိဿတိ၊ တံ” ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္မသနံ၊ ကို။ ပဌပေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌ။
 ဘာဝနာမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဒါနမယစသည်တို့တွင်။ တာဝ၊ စွာ။ ဒါနမယံ၊ သည်။ (ပကတိ) ။
 ယဒါ၊ ဌ။ ဘေရိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်။ ဥပဟာရံ
 ပူဇော်ခြင်းကို။ ကရေတိ၊ ၏။ နိစ္စုပဟာရတ္ထာယ၊ အမြဲပူဇော်ခြင်းငှာ။
 ဌပေန္တောပိ၊ ထားသော်လည်း။ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်။ ဌပေတိ၊ ၏။ “မေ ငါ၏။
 သဒ္ဓဒါနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ” ။ ဣတိ၊ သို့။ မေသဝနံကို။ ဘောသေတံ၊
 ဌာ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ မေကထံကို။ သရဘညံကို။ ကာတံ၊ ဌာ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌ။
 ကာယကမ္ပံ၊ သည်။ (ဝိကတိ) ။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ဌ။ “တာတာ၊ အမောင်တို့။

ဂစ္ဆထ၊ သွားကြကုန်။ အမှားကံ၊ ငါတို့၏။ သဒ္ဓဒါနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။
 (ထည့်) တိဏ္ဍိရတနာနံ၊ တို့အား။ ဥပဟာရံ၊ ကို။ ကရေထ၊ ပြုကြကုန်လော့။
 ဣတိ၊ သို့။ ပုတ္တဒါရာဒယော၊ တို့ကို။ (လိုက်)။ အာဏာပေတိ၊ ၏။ “မေ၊ ၏။
 သဒ္ဓဒါနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ။” ဣတိ၊ သို့။ စေတိယင်္ဂဏော၊ ဌံ။ “ဣဗံ
 ဘေရိ၊ ကို။ ဣဗံမုဒိင်္ဂံ၊ ဤမရိုးစည်ကို။ ဌပထေ၊ ကုန်လော့။” ဣတိ၊ သို့။ ပုတ္တ
 ဒါရာဒယော၊ တို့ကို။ အာဏာပေတိ၊ ၏။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင်။ ဓမ္မ
 သဝနံ၊ ကို။ ဘောသေတိ၊ ၏။ ဓမ္မကထံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ၏။ သရဘညံ၊ ကို။
 ဘဏတိ၊ ၏။ ဘဒါ၊ ဌံ။ ဝစီကမ္ပံ၊ သည်။ (ဝိကတိ)။ ဟောတိ၊ ၏။ ယဒါ၊ ဌံ။
 ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အစောပေတွာ၊ ၎်။ “သဒ္ဓဒါနံ၊ ကို။ ဒဿာမိ၊ အံ့။”
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထု၊ စည်ကြီးစသော ထင်ရှားရှိသော
 ဝတ္ထုကို။ မနသာ၊ ပြင့်။ ပဂိစ္စတိ၊ စွန့်၏။ တဒါ၊ ဌံ။ မနောကမ္ပံ၊ သည်သာ
 လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဒီကာအဓိပ္ပါယ်။ ။ ပန်းစသော လှူအပ်သော အဆင်း၏ ဝတ္ထုကဲ့သို့ အသံသည်
 လက်ဖြင့်ယူ၍ လှူအပ်သော ဝတ္ထုမဟုတ်ခဲ့၊ အသံသို့လျှင် ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထုဖြစ်
 အံ့နည်းဟူသော စောဒနာကြောင့် “ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထုန္တိ ဘေရိ အာဒိ ဝတ္ထု” ဟု
 ဒီကာရှင်မိန့်သော်၊ ဘေရိအစရှိသော ဒါနသည် သဝတ္ထုကဒါနမည်သည်
 အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊ ဓမ္မသဝနဘောသန စသည်တို့၌ ဘေရိစသည်တို့ကဲ့သို့ ဝတ္ထု၏
 မရှိခြင်းကြောင့် အသံလျှင် သဝတ္ထုကဒါန မည်သနည်းဟူသော စောဒနာ
 ကြောင့်-

ဓမ္မသဝနဘောသနာဒိသုစ သဝတ္ထုကံ ကတွာ သဒ္ဓဿ ဒါနံ သဒ္ဓဝတ္ထုနံ
 ဌာနကရဏာနံ သသဒ္ဓပ္ပဝတ္တိကရဏမေဝါတိ တဿစိန္တနံ ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထုပရိစ္ဆာ
 ဂေါ ဝေဒိတဗ္ဗောဟု ဒီကာ(၇၁-ဆ)မိန့်သော်။

အနက်ကား။ ။ ဓမ္မသဝနဘောသနာဒိသုစ၊ တရားနာကြွေးကြော်ခြင်းစသည်တို့
 ၌လည်း။ သဒ္ဓဝတ္ထုနံ၊ အသံ၏ဖြစ်ရာ အကြောင်းဝတ္ထု ဖြစ်ကုန်သော၊ ဌာန
 ကရဏာနံ၊ ကဏ္ဍစသော ဌာန၊ ဖုဋ္ဌစသော ကရိုက်တို့၏။ သသဒ္ဓပ္ပဝတ္တိကရဏ
 မေဝ၊ သဝိညတ္တိကသဒ္ဓနှင့် တကွဖြစ်ခြင်းကို ပြုခြင်းပင်လျှင်။ သဝတ္ထုကံ၊ ဝတ္ထု
 နှင့် တကွကို။ ကတွာ၊ ပြ၍။ သဒ္ဓဿ၊ အသံကို။ ဒါနံ၊ လှူခြင်းမည်သည်။
 ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တဿ၊ ထိုအသံအလှူကို ပေးဝေအံ့
 ဟု အသံ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော ဌာန၊ ကရိုက်၊ စည်ကြီး စသည်တို့၏
 အသံနှင့် တကွ ဖြစ်ခြင်းကို ပြုခြင်းကို။ စိန္တနံ၊ ကြံခြင်းသည်။ ဝါ၊ ထိုထိုသို့သော
 အခြင်းအရာအားဖြင့် စိတ်ကိုဖြစ်စေခြင်းသည်။ ။ ဝိဇ္ဇမာနဝတ္ထုပရိစ္ဆာဂေါ၊

(၄၇၄)

အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဒါကထာနိဿယ

ထင်ရှားရှိသောဝတ္ထုကို စွန့်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ၊ သို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊
ဇာတိ၊ (ဟောတိတိကား ပါဌသေသ)။
တထာတိ “သဒ္ဓါနိဒ္ဓါ”တိ သဒ္ဓါဝတ္ထုနံ ဌာနကရဏသေရိအာဒိနံ
သသဒ္ဓါဝတ္ထိကရဏထာ ဖိန္နနံ တထာတထာ ဖိတ္တုပ္ပါဒနံ။ ။ အနု။

သီလမယမ္ပိ၊ သဒ္ဓါရုံရှိသော သီလမယကုသိုလ်သည်လည်း။ (ပကတိ၊
ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မံ မနောကမ္မံ တို့ကား ဝိကတိ)။ “သဒ္ဓါနိဒ္ဓါမာ မည်
သည်ကား။ မယံ၊ ဇာတိ။ ကုလဝံသော၊ တည်း။ ကုလတန္တိ၊ တည်း။ ကုလပု
ဝေဏီ၊ တည်း။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလုံး၍။ ဘေရိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ သဟတ္ထာ၊
ဖြင့်။ ဥပဟာရံ၊ ကို။ ကရောန္တထာ၊ ၎င်း။ ဘေရိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ သဟတ္ထာ၊
ဖြင့်။ ဧတိယင်္ဂကာဒိသု၊ တို့၌။ ဌပေန္တထာ၊ ၎င်း။ ဓမ္မကထိကာနံ၊ တို့အား။
သရဘေသဠံ၊ ကို။ သဟတ္ထာ၊ ဖြင့်။ ဒဒန္တထာ၊ ၎င်း။ ဝတ္တသိသေန၊ ဖြင့်။
ဓမ္မသာနံ၊ ဘောသနံ၊ ဓမ္မကထာကထာနံ၊ သရဘညဘဏနတ္ထာယ၊ တရားနာ
ခြင်းကိုကြွေးကြော်ခြင်း၊ တရားစကားကို ဟောခြင်း၊ သရဘညကိုရွတ်ခြင်း
ငှာ။ ဂစ္ဆန္တထာ၊ ၎င်း။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ။ “သဒ္ဓါနိဒ္ဓါမာ
ကား။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ကုလဝံသော၊ တည်း။ ကုလတန္တိ၊ တည်း။ ကုလပု
ဝေဏီ၊ တည်း။ တာတာ၊ အမောင်တို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြကုန်လော။ ဗုဒ္ဓ
ရဘာဒိနိ၊ တို့အား။ ဥပဟာရံ၊ ကို။ ကရောထ၊ ကုန်လော”။ ဣတိ၊ ၍။
ပုတ္တဒါရာဒယော၊ တို့ကို။ (ထည့်)။ အာဏာပေန္တထာ၊ အား၎င်း။ ကုလ
ဝံသဒိဝံသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ ဓမ္မကထံ၊ ကို၎င်း။
သရဘညံ၊ ကို၎င်း။ ကရောန္တထာ၊ အား၎င်း။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
ဇာတိ။ “သဒ္ဓါနိဒ္ဓါမာ ကား။ မယံ၊ ဇာတိ။ ကုလဝံသော၊ တည်း။ သဒ္ဓါနိ၊ ကို။
ဒဿာမိ၊ အံ”။ ဣတိ၊ ၍။ ကာယင်္ဂဝါစင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အစောပေတွာ၊ ၍။
မနသာဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝိဇ္ဇမာနကတ္ထံ၊ ကို။ ပရိစ္စန္တထာ၊ အား။ မနော
ကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ။

ဘာဝနာမယမ္ပိ၊ သဒ္ဓါရုံလျှင် အာရုံရှိသော ဘာဝနာမယကုသိုလ်သည်
လည်း။ ယဒါ၊ ၌။ စကံမန္တော၊ စကြံသွားလျက်။ သဒ္ဓေါ၊ ၌။ ဓယဝယံ၊ ကို။
ပဌပေတိ၊ ဇာတိ။ တဒါ၊ ၌။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဇာတိ။ ပန၊ တပါး။
ကာယင်္ဂံ၊ ကို။ အစောပေတွာ၊ ၍။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ သမ္ပသန္တထာ၊ အား။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၀၅)

ဝစီကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကာယဂံဝါစင်္ဂံ၊ ကို။ အစောပေတွာ၊ ၎င်း။
မနုသာဝ၊ လျှင်။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ ကို။ သမ္မသန္တဿ၊ အား။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သော။ ကုသလံ၊
ကို။ ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။ တိဝိပေညကိရိယဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဟိကမ္မ
ဒ္ဓါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘာဇေတွာ၊ ၎င်း။ ဒဿေသိ၊ ၏။

မူလဂန္ဓာဒိသုပိ၊ အမြစ်၊ နံသာ စသည်တို့တွင်လည်း။ ရဇ္ဇနိယံ၊ တပ်နှင့်
သက်ဖွယ်သော။ ဂန္ဓံ၊ အနံကို။ အာရမ္မဏံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၎င်း။
ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ တိဟိနိယမေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တေကုသလံ၊ သည်။
ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ မူလဂန္ဓော သာရောပဂ္ဂု၊ တစောပပဋိကောရသော၊
ဝတ္ထုပုပ္ဖဖလဉ္စေဝ၊ ဂန္ဓဂန္ဓောတိ ထံဝရံ၊
ထုဝန္တံ ဒသဝန္ဓေဟိ၊ ပိလိမ္မန္တံ သဒါနုမေ၊

တတ္ထ တေသုဒါနမယာဒိသု၊ တို့တွင်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ မူလဂန္ဓာဒိသု၊
တို့တွင်။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိသော။ ဂန္ဓံ၊ အနံကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ ဂန္ဓဝသေန၊
အနံ၏အစွမ်းဖြင့်။ အာဘုဇိတွာ အာဘောဂံကတွာ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကိုပြု၍။
“မယံ၊ ၏။ ဂန္ဓဒါနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ”။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ဗုဒ္ဓရတနာဒိနံ၊
တို့အား။ ပူဇေတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ၎င်း။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိသဗ္ဗံ၊
ဤသို့စသည် အလုံးစုံကို။ ဝတ္ထုဒါနေ၊ ၎င်း။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ ဝိတ္ထာ
ရတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓာရမ္မဏမ္ပိ
ဂန္ဓာရုံလျှင် အာရုံရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ကုသလံ၊ ကို။ ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။
တိဝိပေညကိရိယဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဟိကမ္မဒ္ဓါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘာဇေတွာ
၎င်း။ ဒဿေသိ၊ ၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ မူလရသာဒိသု၊ အမြစ်ရသာစသည်တို့တွင်။ ရဇ္ဇနိယံ၊
တပ်မက်ဖွယ်သော။ ရသံ၊ အရသာကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊ ၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၎င်း။
ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ တိဟိနိယမေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ တေကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
၏။ တတ္ထတေသု ဒါနမယာဒိသု၊ တို့တွင်။ ယဒါ၊ ၎င်း။ မူလရသာဒိသု၊ တို့တွင်။
ယံကိဉ္စိ၊ သော။ ရဇ္ဇနိယံ၊ သော ရသဝတ္ထု၊ အရသာ၏တည်ရာဝတ္ထုကို၊
လဘိတွာ၊ ၎င်း။ ရသဝသေန၊ ဖြင့်။ အာဘုဇိတွာ အာဘောဂံကတွာ၊ ၎င်း။

(၄၇၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

“မယံ၊ နါ။ ဂုဿဒါနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ”။ ဣတိ၊ ဤ။ ဒေတိ၊ ဤ။ တဒါ၊ ဤ။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိသဗ္ဗံ၊ ဤသို့စသည်အလုံးစုံကို။ ဝတ္ထဒါနော၊ ဤ။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

မှတ်စု။ ။မူလ၊ ကန္ဒ၊ မုဋ္ဌာလ၊ မတ္တက၊ ခန္ဓ၊ တစ၊ ပဉ္စ၊ ပုပ္ဖ၊ ဖထ၊ အဋ္ဌိ၊ ဝိဋ္ဌ၊ နိဗ္ဗာသဟူသော ခဲဘွယ်တဆယ့်နှစ်ပါး။
မြစ်ဥစ္စယ်ကြောက်၊ ပင်ခေါက်ရွက်ပွင့်၊ သီးဖူးဆင့်၊ မှုန်နှင့်စေးဆွဲနှစ်။

ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ တွေဒါနမယာဒိသု၊ တို့တွင်။ သီလမယော၊ ဤ။ “သံဃဿ၊ အား။ အဒကာ၊ ဤ။ ပရိဘူဇနံနာမ၊ သုံးဆောင်ခြင်းမည်သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ နဒာစိတ္ထံ၊ အလေ့အကျက်မဟုတ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ ဒွါဒသန္တံ၊ ဘိက္ခုသဟဿာနံ၊ တသောင်း နှစ်ထောင်ကုန်သော ရဟန်းတို့အား။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒါပေတု၊ ဤ။ သာဓုရသံ၊ ကောင်းသောအရသာကို။ ပရိဘုတ္တဿ၊ ပဲ့တော်တည်သော။ ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယရညော၊ ဒုဋ္ဌဂါမဏိအဘယမင်း၏။ ဝတ္ထု၊ ကို။ အာဒိကတွာ၊ ဤ။ မဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ဤ။ ဝတ္ထုနိ၊ တို့သည်။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်၏။ အယမေဝ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဝိသေသော၊ အထူးသည်။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ရသာရမ္မဏံ၊ သော။ ကုသလမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ ဓမ္မရာဇော၊ သည်။ တိဝိဓပုညကိရိယဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဟိကမ္ပဒ္ဒါ၊ ရဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘာဇေတွာ၊ ဤ။ ဒဿေသိ၊ ပြတော်မူ၏။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏေပိ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗလျှင် အာရုံရှိသော ကုသိုလ်၌လည်း။ ဝိနိစ္စယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ (ထည့်)။ ပထဝိဓာတု၊ ပထဝိဓာတ်၎င်း။ တေဇောဓာတု၊ တေဇောဓာတ်၎င်း။ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယောဓာတ်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိဏိမဟာဘူဘာနိ၊ တို့သည်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုသို့သုံးပါးသော မဟာဘုတ်တို့သည် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံမည်သော်လည်း။ ဣမသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ ဧတေသံပထဝိဓာတုအာဒိနံ၊ ထိုပထဝိဓာတ်စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဇနံ၊ ယှဉ်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ ဤ။ မဇ္ဇပိဋ္ဌာဒိဝသေန၊ ညောင်းစောင်းအင်းပျဉ်စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ကို။ (လိုက်)။ ကာတဗ္ဗာ၊ ဤ။ ဟိ-ခွဲအံ့။ ယဒါ၊ ဤ။ မဇ္ဇပိဋ္ဌာဒိသ၊ တို့တွင်။ ယံကိဉ္စိ၊ သော။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝတ္ထု၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၏တည်ရာဝတ္ထုကို။ လဘိတွာ၊ ဤ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၇၇)

ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာဘုဇိတွာ အာဘောဂံကတွာ၍။ “မယံ၊ နိ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဒါနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ”။ ဣတိ၊ ရှိ။ ဒေတိ၊ နိ။ ပရိစ္စတိ၊ နိ။ တဒါ၊ ဌိ။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိသဗ္ဗံ၊ ဤသို့စသည် အလုံးစုံကို။ ဝတ္ထု ဒါနေ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ နိ။ ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္ပဏံ၊ သော။ ကုသလမ္ပိ၊ ကိုလည်း။ မေဏုဇာ၊ သည်။ တိဝိပေညကိရိယဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဟိကမ္မဒ္ဓါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘာဇေတွာ၍။ ဒထေသိ၊ နိ။

ဓမ္မာရမ္ပဏော၊ ဓမ္မာရုံ၌။ ဝါ၊ ဓမ္မာရုံလျှင် အာရုံရှိသောကုသိုလ်၌။ ဆ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာနိအာယတနာနိ၊ အဇ္ဈတ္တိကာယတနတို့ ၎င်း။ တိတိ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏာနိ၊ အနိစ္စစသော လက္ခဏာတို့၎င်း။ တယော၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာစေတသိက်ခန္ဓာ တို့၎င်း။ ပန္နရသာ၊ ကုန်သော။ သုခုမဂ္ဂပါနိ၊ တို့၎င်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ ၎င်း။ ပညတ္တိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဓမ္မာယတနေ၊ ဓမ္မာယတန၌။ ပရိယာပန္နာစ၊ အကျုံး ဝင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အပရိယာပန္နာစ၊ အကျုံးမဝင်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဓမ္မာရမ္ပဏံနာမ၊ မည်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ဓမ္မာယတနအပရိယာပန္နကား ဆအဇ္ဈတ္တိယာယတန တိလက္ခဏ ပညတ်တည်း။ ထိုတွင် ဆအဇ္ဈတ္တိကာယတနကား အညာယတန ဖြစ်သော ကြောင့် အပရိယာပန္နဖြစ်သည်။ တိလက္ခဏပညတ်ကဝး ပရဓတ္ထတော အဝိဇ္ဇ မာန၏ အဖြစ်ကြောင့် အပရိယာပန္နဖြစ်သည်။

ပန၊ ထိုသို့ ဆအဇ္ဈတ္တိကာယတနစသည်တို့၏ ဓမ္မာရမ္ပဏံ မည်သော်လည်း။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ ဧတေသံ၊ ထိုဆအဇ္ဈတ္တိကာယတန စသည်တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ယောဇနံ၊ ကို။ အကတွာ၊ ရှိ။ သြဇဒါနပါနဒါန ဇီဝိတဒါန ဝသေန၊ သြဇဒါန၊ ပါနဒါန၊ ဇီဝိတဒါနတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယောဇနာ၊ ကို။ ကတ္တဗ္ဗာ၊ နိ။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ သြဇာဒိသု၊ သြဇာစသည်တို့တွင်။ ရဇ္ဇနိယံ၊ သော။ ဓမ္မာရမ္ပဏံကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌိ။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ တိဟိနိယ မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧတံကုသလံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နိ။

တတ္ထ၊ ထိုဒါနမယစသည်တို့တွင်။ ယဒါ၊ ဌိ။ “မယံ၊ နိ။ သြဇဒါနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတံ”။ ဣတိ၊ ရှိ။ သပ္ပိနဝနိတာဒိနိ၊ ထောပတ်၊ ဆိဦးစသည်တို့

ကို။ ဒေတိ။ နိ။ “မယံ၊ နိ။ ပါနဒါနံ၊ အပျော်အလှသည်။ ဘဝိဿဘိ၊
 ဖြစ်လတ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလုံးသွင်း၍။ အဋ္ဌပါနာနိ၊ တို့ကို။ ဒေတိ၊ နိ။
 “မယံ၊ ငါ၏။ ဇီဝိတဒါနံ၊ အသက်အလှသည်။ ဘဝိဿဘိ၊ လတ်”။ ဣတိ၊ ဤ။
 သလကဘတ္တ သံဘဘတ္တာဒိနိ၊ သလကဘတ်၊ သံဘဘတ်စသည်တို့ကို။
 ဒေတိ၊ နိ။ အဖာသုကာနံဘိက္ခုနံ၊ မကျန်းမမာသော ရဟန်းတို့အား။ ဘေ
 သဗ္ဗံ၊ ဆေးကို။ ဒေတိ၊ နိ။ ဝေဗ္ဗံ၊ ဆေးသမားကို။ ပဗ္ဗုပဋ္ဌာပေတိ၊ လုပ်ကျွေး
 စေ၏။ ဇာလံ၊ ပိုက်ကွန်ကို။ ဖာလာပေတိ၊ ဆုတ်ဖြတ်စေ၏။ ကုမိနံ၊ မြူးကို။
 ဝိဒ္ဓံသာပေတိ၊ ဖျက်ဆီးစေ၏။ သကုဏပဉ္စရံ၊ ငှက်လှောင်သောချိုင့်ကို။ ဝါ၊
 ချိုးအိမ်၊ ခါအိမ်စသည်ကို။ ဝိဒ္ဓံသာပေတိ၊ ဖျက်ဆီးစေ၏။ ဗန္ဓနမောက္ခံ၊
 အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်သည်ကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေ၏။ မာဃာတာတိဘေရိံ၊
 သားငါးမသတ်စေလင့်ဟု ကြွေးကြော်သော စည်ကြီးကို။ စရာပေတိ၊ လည်
 စေ၏။ အညာနိပိတပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဇီဝိတပရိတ္တာနတ္ထံ၊ အသက်ကို
 စောင့်ရှောင်ခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝေဇ္ဈပါနိ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊
 တို့ကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။ တဒါ၊ ဤ။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နိ။

မှတ်စွယ်။ ။ မဂ္ဂ မုဒ္ဓိက သာဏုကာ ဝောစ မောစမ္မ ဓမ္မုဗ္ဗံ၊
 ဖာရုသံ နဂ္ဂိသန္တတ္ထံ၊ ပါနကံ ယာမကာယိကံ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဤ။ “ဩဒါန ပါနဒါန ဇီဝိတဒါနာနိ၊ ဩဒါန
 ပါနဒါန ဇီဝိတဒါနတို့သည်။ မယံ၊ နိ။ ကုလဝံသော၊ တည်း။ ကုလတန္တိ၊
 ကည်း။ ကုလပုဝေဏိ၊ တည်း”။ ဣတိ၊ ဤ။ ဝတ္တသိသေန၊ ဖြင့်။ ဩဒါနာဒိနိ၊
 ဩဒါန စသည်တို့ကို။ ပဝတ္တေတိ၊ နိ။ တဒါ၊ ဤ။ သီလမယံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 နိ။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဓမ္မာရမ္မဏသ္မိံ၊ ဓမ္မာရုံ၌။ ခယဝယံ၊ ကုန်ခြင်း
 ပျက်ခြင်းကို။ ပဋ္ဌပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘာဝနာမယံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ နိ။

ပန၊ ဆက်။ ဒါနမယံ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ ပဝတ္တမာနမ္မိ၊ ဖြစ်သောကုသိုလ်
 သည်လည်း။ ယဒါ၊ ဤ။ ဩဒါန ပါနဒါန ဇီဝိတဒါနာနိ၊ တို့ကို။ သဟတ္ထံ၊
 ဖြင့်။ ဒေတိ၊ နိ။ တဒါ၊ ဤ။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ပန၊ ထိုမှ
 တပါး။ ယဒါ၊ ဤ။ ပုဗ္ဗဒါရာဒယော၊ တို့ကို။ အာဏာပေတွာ၊ ၍။ ဒါပေတိ၊
 နိ။ တဒါ၊ ဤ။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ယဒါ၊ ဤ။ ကာယဂံဝါဂံဂါနိ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝေရကုသလပဒ (၄၇၉)

တို့ကို။ အစောပေတွာ၊ ဤ။ “ဩဇဒါန ပါနဒါန ဇီဝိတဒါနဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထုကို။ ဒဿာမိအံ”။ ဣတိ၊ ဤ။ မနသာ၊ ဖြင့်။ စိန္တေတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဤ။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဤ။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထုကို။ ကုလဝံသာဒိဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ သဟတ္တာ၊ ဖြင့်။ ဒေတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဤ။ သီလမယံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ တပါး။ ယဒါ၊ ဤ။ ကုလဝံသာဒိဝသေနော၊ သာလျှင်။ ပုတ္တဒါရာဒယော၊ တို့ကို။ အာဏာပေတွာ၊ ဤ။ ဒါပေတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဤ။ ဝစိကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ တပါး။ ယဒါ၊ ဤ။ ကုလဝံသာဒိဝသေနော၊ လျှင်။ “ဝုတ္တပ္ပကာရံ၊ သော။ ဝိဇ္ဇမာနကဝတ္ထုကို။ ဒဿာမိအံ”။ ဣတိ၊ ဤ။ မနသာ၊ ဖြင့်။ စိန္တေတိ၊ ဧ။ တဒါ၊ ဤ။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ပန၊ တပါး။ ဝကံမိတွာ၊ စကြံသွား၍။ ဓမ္မာရမ္မဏေ၊ ဤ။ ခယဝယံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘာဝနာမယံ၊ ဘာဝနာမယကုသိုလ်သည်။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကာယင်္ဂံ၊ ကို။ အစောပေတွာ၊ ဤ။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ ခယဝယံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေန္တဿ၊ အား။ ဝစိကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ကာယင်္ဂံဝါစင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အစောပေတွာ၊ ဤ။ မနသာ၊ ဖြင့်။ ဓမ္မာရမ္မဏေ၊ ဤ။ ခယဝယံ၊ ကို။ ပဋ္ဌပေန္တဿ၊ အား။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဘာဝနာမယံ၊ ဘာဝနာမယကုသိုလ်သည်။ ကာယဝစိမာနာကမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ တိဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဓမ္မာရမ္မဏမ္ပိ၊ သော။ ဇတံကုသလံ၊ ကို။ ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။ တိဝိပေညကိရိယံ ဝတ္ထုဝသေန၊ ဖြင့်။ နဝဟိ ကမ္မဒ္ဒါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဘာဇေတွာ၊ ဤ။ ဒဿေသိ၊ ဧ။

ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဣဒံစိတ္တံ၊ ဤမဟာကုသိုလ်စိတ်ကို။ နာနာဝတ္ထုသု၊ အထူးထူးသောဝတ္ထုတို့၌။ နာနာရမ္မဏဝသေန၊ အထူးထူးသော အာရုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒီပိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ ထိုသို့အထူးထူးသောဝတ္ထုတို့၌ အထူးထူးသောအာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့် ပြအပ်သော်လည်း။ ဣဒံစိတ္တံ၊ ကို။ ဧကဝတ္ထုသမ္ပိ၊ တခုသောဝတ္ထု၌လည်း။ နာနာရမ္မဏဝသေန၊ ဖြင့်။ လဗ္ဗတိယေဝ၊ ရအပ်သည်သာလျှင်တည်း။ ကထံလဗ္ဗတိ၊ ကား။

ဒုန္နာသယ (က) ၄၃၅-၆ (၃၀၂၂-၆)

အဋ္ဌသလိနိ - ပထမပုဒ်

(၄၉၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိကာယ

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေသု၊ တို့တွင်။ စိဝရေ၊ သက်န်း၌။ ဆ၊
 ခြောက်ပါးကုန်သော။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။ လဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သမ္ပ၊ ၏။
 နဝရတ္တဿ၊ ဆိုးသစ်စဖြစ်သော။ စိဝရဿ၊ ၏။ ဝဏ္ဏော၊ အဆင်းသည်။
 မနာပေါ၊ နှလုံးကိုပွားစေတတ်သည်။ ဒဿနိယော၊ ရှုခြင်းငှာ လျှောက်ပတ်
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤမနာပဒဿနိယံဖြစ်သော အဆင်းသည်။ ဝဏ္ဏာ
 ရမ္မဏံ၊ ရှုပါရုံမည်၏။ ပရိဘောဂကာလေ၊ သုံးဆောင်သောကာလ၌။ ပဋ္ဌ
 ပဋ္ဌသမ္ပ၊ ပြတ်ပြတ်ဟူသော အသံကို။ ကရေတိ၊ ၏။ ဣဒံ၊ ဤအသံသည်။
 သဒ္ဓါရမ္မဏံ၊ သဒ္ဓါရုံမည်၏။ တတ္ထစိဝရေ ၌။ ယောကာဋ္ဌဂစ္ဆကာဒိ၊ နွေခါ
 အကြင်ပအောင်းနက်စသော ဆိုးရည်ကျိုသော ရုက္ခတစ အစရှိသည်တို့၏
 အနံ့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤအနံ့သည်။ ဂန္ဓာရမ္မဏံ၊ ဂန္ဓာရုံမည်၏။

အနုသန္ဓေ။ စိဝရေ ရသာရုံရွကဿ မုချတော အဘဝါ “ပရိဘောဂရသ
 ဝသေန ကထိတ” ဟိ ဝုတ္တိ။

ပန၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ရသာရမ္မဏံ၊ ရသာရုံကို။ ပရိဘောဂရသဝသေန၊ သုံး
 ဆောင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော ပီတိ၊ သောမနဿဟူသော အရသာ၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ကထိတံ၊ ဆိုအပ်၏။ တတ္ထစိဝရေ၊ ထိုသက်န်း၌။ ယာသုခ
 သမ္ပဿတာ၊ အကြင် ကောင်းသောအတွေ့ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤကောင်းသောအတွေ့ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရမ္မဏံ၊
 မည်၏။ စိဝရံ၊ ကို။ ပဋိစ္စ၊ ၍။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ သုခါဝေဒနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊
 ရှိ၏။ ဣဒံ၊ ဤသုခဝေဒနာသည်။ ဓမ္မာရမ္မဏံ၊ မည်၏။ ပိဏ္ဍပါတေ၊ ဆွမ်း၌။
 ရသာရမ္မဏံ၊ ကို။ နိပ္ပရိယာယေနေဝ၊ မုချအားဖြင့်သာလျှင်။ လဗ္ဘတိ၊ ၏။
 ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ စတုသုပစ္စယေသု၊ တို့၌။ နာနာရမ္မဏဝသေန၊
 ဖြင့်။ ဘောဇနံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဒါနမယာဒိဘေဒေါ၊ ဒါနမယ စသည်
 အပြားကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဋီကာအဓိပ္ပာယ်။ ပရိဘောဂရသသည် သရုပ်အားဖြင့် အဆယ်နည်းဟု ဆိုရရှိ
 ရကား “ပရိဘောဂရသော ပရိဘောဂပစ္စယံ ပီတိသောမနဿ” ဋီကာမိနိ
 သော်။

ပရိဘောဂရသော၊ ပရိဘောဂရသမည်သည်။ ပရိဘောဂပစ္စယံ၊ သုံးဆောင်ခြင်း
 လျှင် အကြောင်းရှိသော၊ ပီတိသောမနဿ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ပရိဘောဂ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလပဒ (၄၉၁)

ပစ္စယံ၊ သုံးဆောင်ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော၊ ပီတိသောမနဿံ၊ သည်း၊ ပရိ
ဘောဂရသော၊ မည်သည်၊ ဟောတိ၊ ၏။

ပရိဘောဂေါ ပစ္စယော တေဿ ပီတိသောမနဿဿာတိ ပရိဘောဂ
ပစ္စယံ-ပြု။

အဘယ်ကြောင့် ပီတိသောမနဿကို ရသဟု ဆိုအပ်သနည်းဟု စွဲနှိရကား
“အယံ ပန ရသသမာနတာဝသေန ဝဟဏံ ဥပါဒါယ ရသာရမ္ပဏန္တိ ဝုတ္တော၊
န သဘာဝတော” မိန့်သော်။

ပန၊ ဆက်။ အယံပရိဘောဂရသော၊ ပီတိ သောမနဿ ဟုဆိုအပ်သော
ဤပရိဘောဂရသကို။ ရသသမာနတာဝသေန၊ သာတမရုဇ်အဖြစ်ကြောင့်
ရသာရုံနှင့် တူသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝဟဏံ၊ အရသာဟူ၍ ယူခြင်းမှတ်ခြင်းကို။
ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ အကြောင်းပြု၍။ ရသာရမ္ပဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ၏။
သဘာဝတော၊ သဘောအားဖြင့်။ ရသာရမ္ပဏတ္တာ၊ ကြောင့်။ ရသာရမ္ပဏန္တိ၊
ဟူ၍။ နဝုတ္တော၊ အပ်။

ပီတိ၊ သောမနဿ ဟုဆိုအပ်သော ပရိဘောဂရသသည် သဘောအားဖြင့်
ရသာရုံ မဟုတ်ခဲ့သော် အဘယ်အာရုံ ဖြစ်သနည်း စောဒနာကြောင့် “သဘာ
ဝေန ပန ဝဟဏံ ဥပါဒါယ ပီတိသောမနဿ ဓမ္မာရမ္ပဏမေဝ ဟောတိတိ
သုခဝေဒနာ ဓမ္မာရမ္ပဏန္တိ ဝုတ္တိ”။

ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ သဘာဝေန၊ ဖြင့်။ ဝဟဏံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ အကြောင်း
ပြု၍။ ပီတိသောမနဿံ၊ သည်း။ ဓမ္မာရမ္ပဏမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဇုထိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုခဝေဒနာဓမ္မာရမ္ပဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တိ၊ ၏။

အဘယ်ကြောင့် ရူပါရမ္ပဏံဝါ စသောအားဖြင့် အာရုံကိုသာ မှတ်၍ ဟော
တော်မူသနည်း။ ကာယကမ္မဒ္ဒါရံစသည်ဖြင့် ဒွါရကိုမှတ်၍ မဟောသနည်း
စွဲနှိရကား “ဗုဒ္ဓဿ ပန” စသည်ကို မိန့်သော်။

ပန၊ ဆက်။ ဣမဿစိတ္တဿ၊ ဤပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်၏။ အာရမ္ပဏ
မေဝ၊ အာရုံသည်သာလျှင်။ နိပဒ္ဓံ၊ မြဲ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ အာရမ္ပဏေန၊ နှင့်။
ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အနုပ္ပဇ္ဇနတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကို
ဆိုအံ့။ ဒွါရံ၊ ဒွါရသည်။ အနိပဒ္ဓံ၊ မမြဲ။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။
အနိပဒ္ဓတ္တာ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ကမ္မသ္မိံ၊ ကံသည်။
အနိပဒ္ဓေ၊ မမြဲသည်ရှိသော်။ ဒွါရမ္ပိ၊ ဒွါရသည်လည်း။ အနိပဒ္ဓမေဝ၊ မမြဲ
သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။

(၄၉၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ

ကာယကမ္မဒ္ဓါရ

ပန၊ ဆက်။ ဣမဿအတ္တဿ၊ ဤကမ္မဒ္ဓါရတို့၏ အချင်းချင်း၌ မမြဲသည်
 ၏အဖြစ်ဟူသောအနက်ကို။ ပကာသနတ္ထံ၊ ဒွါရေ စရန္တိ ကမ္မာနိ ဤသို့အစ
 ရှိသည်ဖြင့် ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤအရာ၌။ မဟာအဋ္ဌကထာ
 ယံ၊ ။ ဒွါရကထာ၊ ကို။ ကထိတာ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုမဟာအဋ္ဌကထာ၌၊ တီဏိ၊
 ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့၎င်း။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဒ္ဓါရနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊
 ကုန်သော။ ဝိညာဏာနိ၊ တို့၎င်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝိညာဏဒ္ဓါရနိ၊ တို့၎င်း။
 ဆ၊ ကုန်သော။ ဖဿ၊ တို့၎င်း။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဖဿဒ္ဓါရနိ၊ တို့၎င်း။ အဋ္ဌ၊
 ကုန်သော။ အသံဝရာ၊ တို့၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ အသံဝရဒ္ဓါရနိ၊ တို့၎င်း။
 အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သံဝရာ၊ တို့၎င်း။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ သံဝရဒ္ဓါရနိ၊ တို့၎င်း။
 ဒသ၊ ကုန်သော။ ကုသလကမ္မပထာ၊ တို့၎င်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အကုသလ
 ကမ္မပထာ၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှသော။ ဣဒံစနံ၊ သည်။ ဒွါရ
 ကထာယ၊ ၏။ ဝါ၊ ။ မာတိကာဌပနံနာမံ၊ မာတိကာထားခြင်းမည်၏။ ဝါ၊
 လက်ဦးထားအပ်သော မာတိကာမည်၏။

တတ္ထ တသ္မိံ မာတိကာဌပနေ၊ ထိုမာတိကာထားခြင်း၌။ ဝါ၊ လက်ဦး
 ထားအပ်သောမာတိကာ၌။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ပဌမံ၊ စွာ။
 ကိစ္ဆာပိဝုတ္တာနိ၊ အကယ်၍ဆိုအပ်ကုန်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့ဆိုအပ်ကုန်
 သော်လည်း။ တာနိတီဏိကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အာပိတော၊
 အစ၌။ တာဝ၊ လက်ဦးစွာ။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဒ္ဓါရနိ၊ တို့ကို။ ဘာဇေ
 တွာ၊ ၍။ ဒသိတာနိ၊ ပြအပ်ကုန်၏။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဒ္ဓါရနိ၊ တို့သည်။
 ကတမဒ္ဓါနိ၊ အဘယ်သည်တို့နည်း။ ကာယကမ္မဒ္ဓါရံ၊ ၎င်း။ ဝစိကမ္မဒ္ဓါရံ၊ ၎င်း။
 မနောကမ္မဒ္ဓါရံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မဒ္ဓါရနိ၊ တို့သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ ကာယကမ္မဒ္ဓါရန္တိဝစနေ၊ ထိုကာယကမ္မဒ္ဓါရံ ဟူသောစကား၌။
 ကာယော၊ ကာယသည်။ ဥပါဒိန္နကော၊ ၎င်း။ အာဟာရ သမုဋ္ဌာနော၊
 အာဟာရ သမုဋ္ဌာနကာယ၎င်း။ ဥတုသမုဋ္ဌာနော၊ ဥတုသမုဋ္ဌာနကာယ
 ၎င်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနော၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနကာယ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓော၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကဏ္ဍ (၄၉၃)

သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တတ္ထိတသ္မိံ စတုဗ္ဗိဇေကောယေ၊ ထိုလေးပါးအပြားရှိ
 သော ကာယတွင်။ စက္ခာယတနာဒိနိ၊ စက္ခာယတန အစရှိကုန်သော။
 ဇီဝိတိန္ဒြိယပရိယန္တာနိ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ အဆုံးရှိကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။
 ကမ္မသမုဋ္ဌာနရူပါနိပိ၊ ကံလျှင်ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်တို့၎င်း။ ကမ္မသမု
 ဋ္ဌာနာနေဝ၊ ကံသာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ စတဿော၊ ကုန်သော။
 ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့၎င်း။ ဝဏ္ဏောရူပါရုံ၎င်း။ ဂန္ဓော၎င်း။ ရသော၎င်း။
 သြဇာ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိပိ၊ ရုပ်တို့သည်၎င်း။ ဥပါ
 ဒိန္နကကာယောနာမ၊ မည်၏။ အာဟာရဇာနိ၊ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်ကုန်
 သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ တာနေဝရူပါနိ၊ ထိုစတုဗ္ဗတု၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊
 သြဇာရုပ်တို့သည်လျှင်။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနိကကာယောနာမ၊ ဧ။ ဥတုဇာနိ၊
 ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ တာနေဝရူပါနိ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ဥတု
 သမုဋ္ဌာနိက ကာယောနာမ၊ မည်ကုန်၏။ စိတ္တဇာနိ၊ စိတ်ကြောင့် ဖြစ်ကုန်
 သော။ တာနေဝရူပါနိ၊ တို့သည်သာလျှင်။ သမုဋ္ဌာနိက ကာယောနာမ၊
 မည်ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ပဉ္စဝိညာဏာနိ ပဉ္စဝိညာဏဒွါရနိ၌ အဂ္ဂဝိညာ အဋ္ဌဒွါရကိုကား
 စက္ခုစသောဒွါရ၊ စက္ခုဝိညာဉ်စသောဒွါရိကကဲ့သို့ ဒွါရဝန္တတက္ခ မရှိရကား
 မညှိန်းသတည်း။
 ကာယကမ္မဒွါရ၌ ကာယ၏အပြားကို ပြုလိုရကား “တတ္ထ စတုဗ္ဗိဇော” စသည်
 ကို မိန့်သော်။
 စာသလေးပါး၏ သရုပ်ကို နိယတရူပရုပ် ပါဠိအာဂတရုပ်၏ အစွမ်းပြင်သာ
 ပြုလိုရကား “တတ္ထ စက္ခာယတနာဒိနိ” စသည်ကို မိန့်သော်။
 သဒ္ဓကိုကား အနိယတဖြစ်၍ ဝိကာရဝရိစ္ဆေဒကို ရူပ၊ ရူပမဟုတ်ဖြစ်၍ ဟဒယ
 ဝတ္ထုကို ပါဠိအာဂတမဟုတ်ဖြစ်၍ ဤ၌မဟူသတည်း။

တေသု ဥပါဒိန္နကကာယာဒိသု၊ တို့တွင်။ ကာယကမ္မဒွါရန္တိနာမ၊ ကာယ
 ကမ္မဒွါရဟူသော အမည်သည်။ ဥပါဒိန္နကကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နကကာယ၏။
 နာမံ၊ အမည်သည်။ နေဝဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာတည်း။ ဣတရေသံ၊ ဥပါ
 ဒိန္နကကာယမှတပါးသော အာဟာရသမုဋ္ဌာနကာယ စသည်တို့၏။ နာမံ၊
 လည်း။ နေဝဟောတိ၊ မဖြစ်သည်သာတည်း။ (ဝေလိုက်)။ ပန၊ အလျှောက်ကို
 ဆိုအံ့။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနေသု၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။

ရူပေသု၊ ရုပ်တို့၌။ ကော၊ တခုသော။ ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။
 ဣဒံ၊ ဤတခုသော ဝိညတ်သည်။ ကာယကမ္မဒါရုံနာမ၊ မည်၏။ ယံ၊ အကြင်
 ရုပ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ “ကတမန္တံ ရူပံ ကးယဝိညတ္တိ။ ပ။ ဝိညတ္တိ” တိ၊
 ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ၎င်း။ ကတမံ၊ အဘယ်မည်သော။ တံရူပံ၊ ထိုရုပ်သည်။ ကာယ
 ဝိညတ္တိ၊ ကာယဝိညတ်သည်သနည်း။ ကုသလစိတ္တဿဝါ၊ ကုသိုလ်စိတ်ရှိသည်
 လည်းဖြစ်သော။ အကုသလစိတ္တဿဝါ၊ အကုသိုလ်စိတ် ရှိသည်လည်းဖြစ်
 သော။ အဗျာကတစိတ္တဿဝါ၊ အဗျာကတစိတ်ရှိသည်လည်း ဖြစ်သော။
 အဘိက္ကမန္တဿဝါ၊ ခြေသို့တက်သောသူ၏၎င်း။ ပဋိက္ကမန္တဿဝါ၊ နောက်သို့
 ဆုတ်သောသူ၏၎င်း။ အာ သာကေန္တဿဝါ၊ တူရူကြည့်သော သူ၏၎င်း။
 ဝိလောကေန္တဿဝါ၊ တစောင်းကြည့်သောသူ၏၎င်း။ သမိဇ္ဇေန္တဿဝါ၊ ခြေ
 လက်ကို ကွေးသောသူ၏၎င်း။ ပသာရေန္တဿဝါ၊ ခြေလက်ကိုဆန့်သောသူ၏
 ၎င်း။ ကာယဿ၊ ရူပကာယကို။ ယာထမ္ဘနာ၊ အကြင်ထောက်ပံ့ ခိုင်မာစေ
 သောရုပ်သည်။ ယာသန္တမ္ဘနာ၊ အကြင်ကောင်းစွာထောက်ပံ့ခိုင်မာစေသော
 ရုပ်သည်။ ယံသန္တမ္ဘိတတ္တံ၊ အကြင်ကောင်းစွာထောက်ပံ့ ခိုင်မာစေတတ်သည်
 ၎င်းဖြစ်သည်။ ယာဝိညတ္တိ၊ အကြင်အထူးသဖြင့် သိစေတတ်သောရုပ်သည်။
 ယာဝိညာပနာ၊ အကြင်အထူးသဖြင့် သိစေသော အခြင်းအရာသည်။ ယံဝိ
 ညာပိတတ္တံ၊ အကြင်အထူးသဖြင့် သိစေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
 တံတာဒိသံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဣဒံရူပံ၊ သည်။ ကာယဝိညတ္တိ၊ မည်၏။
 ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ “အဘိက္ကမန္တဿပိ၊ ခြေသို့တက်သောသူအား၎င်း။ ဝါ၊ ၎င်း။
 ပဋိက္ကမန္တဿပိ၊ နောက်သို့ဆုတ်သောသူအား၎င်း။ ဝါ၊ ၎င်း။ ၎င်းလည်းကောင်း။
 စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဠမာနံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ရူပံ၊ စိတ္တဇရုပ်ကို။ သမုဠာပေတိ၊
 ဖြစ်စေ၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ကထံဝန ဝါယောဓာတုဝသေန ထမ္ဘနာဒယော ဟောန္တိတိအာဟ
 “တတ္ထာ”တိ အာဒိ။

တတ္ထ တသ္မိံ ရူပသမုဠာပကစိတ္တေ၊ ထိုရုပ်ကိုဖြစ်စေတတ်သောစိတ်သည်။
 ဥပ္ပဠမာနေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပန္နာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (ထည့် အဋ္ဌန္တံ ရူပါနိဋ္ဌ
 စပံ)။ (တနည်း)။ တတ္ထ တသ္မိံ ဥပ္ပဠမာနစိတ္တက္ခဏေ၊ ၌။ ပထဝီဓာတု၊ ၎င်း။
 အာပေါဓာတု၊ ၎င်း။ တေဇောဓာတု၊ ၎င်း။ ဝါယောဓာတု၊ ၎င်း။ သန္နိဿိ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၄၉၅)

စော၊ ထို ဓာတ်လေးပါးကို မှီသော။ ယောဝဏ္ဏော၊ ၎င်း။ ဂန္ဓော၊ ၎င်း။ ရသော၊ ၎င်း။ ဩဇာ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံဂ္ဂူပက လာပါနံ၊ တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတိုင်း၌။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ်လျှင်ဖြစ်ကြောင်း ရှိသော။ ယာဝါယောဓာတု၊ အကြင် ဝါယောဓာတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သာဝါယောဓာတု၊ သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သဟဇာတံ၊ တကွဖြစ်သော။ ဂ္ဂူပကာယံ၊ ဂ္ဂူပကာယကို။ သန္တမ္ပေတိ၊ ခိုင်ခံ့စေ၏။ သန္တာရေတိ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်၏။ စာလေတိ၊ လှုပ်ရှားစေ၏။ အဘိက္ကမာပေတိ၊ ရွှေ့သို့တက်စေ၏။ ပဋိက္ကမာပေတိ၊ နောက်သို့ဆုတ်စေ၏။

တတ္ထ ကာသုစိတ္တသမုဋ္ဌိတဝါယောဓာတုသု၊ တို့တွင်။ ကောဝဇ္ဇနဝီထိယံ၊ တခုသော အာဝဇ္ဇန်းရှိသော မနောဒွါရဝီထိ၌။

မှတ်စွယ်။ «ပဉ္စဒွါရဝီထိယံ ဟိ ဒွေအာဝဇ္ဇနာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မနောဒွါရဝီထိယံ ပန မနောဒွါရဝဇ္ဇနမေဝ။

သတ္တသု၊ ကုန်သော။ ဇဝနေသု၊ တို့တွင်။ ပဌမဇဝနသမုဋ္ဌိတာ၊ ပဌမဇော ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။

မှတ်စွယ်။ «ဤကား ဇီကာလာသောပါဌတည်း။ အဋ္ဌကထာ၌ကား “ပဌမ စိတ္တသမုဋ္ဌာပိတာ၊ ဝါယောဓာတု”ရှိ၏။ သတ္တဗျဇဝနေသုကို ထောက်လျှင် ပဌမဇဝနသင့်သည်။ ရှိတိုင်းအနက်ဆိုမှု၊ ပဌမစိတ်သည်ဖြစ်စေအပ်သော ဆို၊ ဝါယောဓာတုကို သက္ကောတိ န သက္ကောတိ၌ ကဏ္ဍားစပ်။

အတ္တနာ၊ မိမိနှင့်။ သဟဇာတံ၊ သော။ ဂ္ဂူပကာယံကို။ သန္တမ္ပေတိ၊ ခိုင်စေ ခြင်းငှာ။ သန္တာရေတု၊ ကောင်းစွာဆောင်ခြင်းငှာ။ သက္ကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ ပန၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ အပရာပရံ၊ ထိုမှကြိုမှ။ စာလေတု၊ လှုပ်ရှားစေခြင်းငှာ။ နသက္ကောတိ၊ မတုတ်နိုင်။

ဇီကာအဓိပ္ပာယ်။ «“ပဌမဇဝနသမုဋ္ဌိတာ ဝါယောဓာတု၊ ပ။ နသက္ကောတိ”ဟု အဋ္ဌကထာသရာ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် ပဌမဇောကြောင့်ဖြစ်သော ဝါ ယောဓာတ်သည် ပိညတ်ဟုဆိုအပ်သော ပိကာရမှကင်း၏ဟု တစုံတထောက် သောသုသည် ယံမှားရာသောကြောင့် ထိုယံမှားကို နစ်စေခြင်းထက်ပြီးငှာ ဇီကာ(၇၂-ဆ)၌ ပဌမဇဝနသမုဋ္ဌိတာ ဝါယောဓာတု ယဒိပိ တသ္မိ ခဏေ ဂ္ဂူပါနံ ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိဟေတုသာဝေန စာယေတံ နသက္ကောတိ၊ တထာပိ ပိညတ္တိ ပိကာရသဟိတာဝ သာ ဝေဒိတဗ္ဗာ”ဟု မိန့်သော်။

(၄၉၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဆနက်ကား။ ။ပဌမဇဝနသမုဋ္ဌိတာ၊ ပဌမဇောကြောင့်ဖြစ်သော၊ ဝါယော
ဇာတု၊ သည်။ တသ္မိံ ခဏေ ထိုပဌမဇောကြောင့်ဖြစ်သောခဏ၌။ ရူပါနိ ရုပ်တို့၏။
ဒေသန္တရုပ္ပတ္တိဟေတုသာဝေန၊ တပေါးသောဒေသ၌ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်း၏အ
ဖြစ်ဖြင့်။ ရူပကာယံ၊ ကို၊ (ထည့်)။ စာလေတုံ၊ ထွက်စေခြင်းငှာ။ ယဒိပိနသက္ကောတိ၊
အကယ်၍ကား မတော်နိုင်၏ရှင်။ တထာတသ္မိံ အသေအတ္တသာဝေ၊ ထိုသို့မတတ်နိုင်
သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ရှိသော်လည်း။ သာဝါယောဇာတု၊ ကို၊ ပိညတ္တိ
ပိကာရသဟိတာဝ၊ ပိညတ်ဟူသောပိကာရနှင့် တကွဖြစ်၏ဟူ၍သာလျှင်၊ ဝေဒိ
တဗ္ဗာ၊ ၏။

(သွာယမဏ္ဍော ကထံ ပိညာယတိတိ အာဟ) ဒသသုဟိ ဒိသာသု ယံဒိသံ ဝန္တ၊
ကာမော အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိဝါ မိပိတုကာမော၊ တံဒိသာဘိမုခါနေဝ ရူပါနိ သာ
သန္တမ္ဘေတိ သန္တာရေတိ ဘာလေတိတိ တဒဘိမုခသာဝပိကာရဝတိ ဟောတိ
တိ။ ။ဋီကာ-၇၂-ဆ။

ဆနက်ကား။ ။ ဟိယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်၊ ဒသသု၊ ကုန်သော၊ ဒိသာသု၊
ထိုတွင်၊ ယံဒိသံ၊ သို့၊ ဝန္တ၊ ကာမောဝါ၊ သွားခြင်းငှာ အလိုရှိသည်လည်း။
ဟောတိ၊ ၏။ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ၊ ထိုကို၊ မိပိတုကာမောဝါ၊ ပစ်ချလိုသည်လည်း။
ဟောတိ၊ ၏။ တံဒိသာဘိမုခါနေဝ၊ ထိုအရပ်သို့ ရှေးရှုသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်
သော၊ ရူပါနိ၊ ထိုကို၊ သာ ပဌမဇဝနသမုဋ္ဌိတဝါယောဇာတု၊ သည်။ သန္တမ္ဘေ
တိစ၊ ခိုင်ခံ့မှုလည်း ခိုင်ခံ့စေ၏။ သန္တာရေတိစ၊ ကောင်းစွာမှုလည်း ဆောင်၏။
ဗုတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ သာဝါယောဇာတု၊ သည်။ တဒဘိမုခသာဝပိကာရဝတိ၊
ထိုလိုအပ်သောအရပ်သို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော တုတ်တို့၏ ပိကာ
ရရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်၊ စာလေတုံ၊ ငှာ၊ အထမဏ္ဍာယပိ၊
မစွမ်းနိုင်သော်လည်း။ ပဌမဇဝနသမုဋ္ဌိတ ဝါယောဇာတုယာ၊ ၏။ ပိညတ္တိ
ပိကာရသဟိတတာ၊ ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ထိအပ်၏။

လိုအပ်သော အရပ်သို့ ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သောပိကာရနှင့် ပြည့်စုံ
သော ဝါယောဇာတ်သည် ပိကာရနှင့်သာလျှင် တကွ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်
လေ။ ပိညတ်နှင့်တကွ မဖြစ်ရာသည်မဟုတ်ထော၊ ဤသို့သော အကြံဖြစ်ရာ
သောကြောင့် ပိညတ်မည်သည် တဒဘိမုခသာဝပိကာရမှ တပေါးမဟုတ်၊ တဒ
ဘိမုခသာဝပိကာရသည်ပင်လျှင် ပိညတ်မည်သည်ဟု ပြုလိုရကား “အဓိပ္ပါယ
သဘာဝပိစ ပိကာရာပိညတ္တိတိ” ဟု မိန့်သော်။

စ၊ ဆက် အဓိပ္ပါယသဟာသာပိ၊ အလိုဆန္ဒနှင့်၊ ဝါ၊ ပိတက်နှင့်တကွဖြစ်လျှင်
သော။ ပိကာရာ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနမဟာဘုတ်တို့၏ ပကတိမှ သောက်ပြန်သော
အာကာရပိသေသသည်ပင်လျှင်၊ ပိညတ္တိ၊ ပိညတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဗုတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ တဒဘိမုခသာဝပိကာရသဟိ ဝါယောဇာတု၊ သည်။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၄၉၇)

ဝိညတ္တိဝိကာရသဟိတာ၊ သည်း၊ ဟောတိ၊ နိ၊ ဣတိ၊ သို၊ မယာ၊ သည်း၊ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်၏။

ဣမိဿာ သံဝဏ္ဏနာယ လဒ္ဓရဏံ ဒဿေတုံ ဝေဇ္ဇ ကတွာ အာဝဇ္ဇနဿာပိ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကဘာဝေါ ယထာဓိပ္ပါယ ဝိကာရ ရူပုပ္ပါဒနေန ဥပပဇ္ဇော ဟောတိတိ အာဟ။

ဝေဇ္ဇကတွာ ဣမိနာစကာရဏေန၊ ဤသို့ပဋ္ဌမဇဝနသမုဋ္ဌိတဝါယော ဓေတု၏ ဝိညတ္တိဝိကာရနှင့် တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ် ဟုဆိုအပ်သော အကြောင်းကြောင့် ပင်လျှင်။ အာဝဇ္ဇနဿာပိ၊ နိလည်း။ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကဘာဝေါ၊ သည်း။ ယထာဓိပ္ပါယဝိကာရရူပုပ္ပါဒနေန၊ အကြင် အကြင် လိုအပ်သော အဓိပ္ပါယ် နှင့် တကွဖြစ်လေ့ရှိသော ဝိကာရကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ နှင့်။ ဥပပဇ္ဇော ယုတ္တော၊ သင့်လျော်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ တသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ပဋ္ဌမဇဝနသမုဋ္ဌိ တာယ၊ သော။ ဝါယောဓာတုယာ၊ နိ။ ဝိညတ္တိဝိကာရသဟိတဘာဝေါ၊ ကို။ မယာ၊ သည်း။ ဝုတ္တာ၊ နိ။

အသယံကြောင့် မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၏လည်း ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပက အဖြစ်၏အဖြစ် သည် ဖြစ်သနည်းဟူသော စောဒနာကြောင့် ယတော ဗာတ္ထိံသမိတ္တာနိ ရူပိ ရိယာပထ ဝိညတ္တိဇနကာနိ ဝုတ္တာနိတိကို မိန့်သော်။

ယတော ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗာတ္ထိံသမိတ္တာနိ၊ ထိုသည်။ ရူပိရိယာပထ ဝိညတ္တိ ဇနကာနိ၊ ရုပ်၊ ဣရိယာပထ ဝိညတ်ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို။ ဝုတ္တာနိ၊ ရှုပ်တော်ဘုရား ဟောအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဝဇ္ဇနဿာပိ၊ နိလည်း။ ဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပကဘာဝေါ၊ သည်း။ ဥပ ပဇ္ဇော၊ သင့်လျော်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။

ဒုတိယာဒိသုပိ၊ ဒုတိယဇော စသည်တို့၌လည်း။ ဒေသဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ နိ။ ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုအံ့။ သတ္တမစိတ္တေန၊ ကြောင့်။ သမုဋ္ဌိ တာ၊ သော။ ဝါယောဓာတု၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဤ။ ဆဟိစိတ္တေဟိတို့ကြောင့်။ သမုဋ္ဌိတံ၊ သော။ ဝါယောဓာတုကို။ ဥပထမ္မနပစ္စယံ၊ အထောက် အပံ့ဖြစ် သော အကြောင်းကို။ လဘိတွာ၊ ဤ။ အတ္တနာ၊ နှင့်။ သဟဇာတံ၊ သော။ ရူပကယံ၊ ကို။ သန္တမ္မေတုံ၊ ငှာ။ သန္တာရေတုံ၊ ငှာ။ စာလေတုံ၊ ငှာ။ အဘိက္က မာပေတုံ၊ ငှာ။ ပဋိက္ကမာပေတုံ၊ ငှာ။ အာလောကာပေတုံ၊ ငှာ။ ဝိလောကာ ပေတုံ၊ ငှာ။ သမဉ္ဇာပေတုံ၊ ငှာ။ သမ္ပသာဒရတုံ၊ ငှာ။ သက္ကောတိ၊ နိ။ တေနကာရဏေန၊ ကြောင့်။ ဂမနံနာမ၊ သွားခြင်းမည်သည်။ ဇာယတိ၊ နိ။ အာဂမနံနာမ၊ လာခြင်းမည်သည်။ ဇာယတိ၊ နိ။ ဂမနာဂမနံနာမ၊ သွားခြင်း

ပထမကို အငယ်လို့ - ၆၄

(၄၉၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

လာခြင်းမည်သည်။ ဇာယတိ၏။ ဇနောသည်။ ယောဇနံ၊ ယူဇနာတိုင်တိုင်။ ဂတော၊ ၏။ ဒသယောဇနံ၊ ဆယ်ယူဇနာတိုင်တိုင်။ ဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အနေကသဟဿဝါရံ၊ အကြိမ် အထောင်မက များစွာ။ ဥပ္ပန္နာ၊ သော။ သတ္တမဇဝန သမုဋ္ဌိတာ၊ သတ္တမဇော ကြောင့်ဖြစ်သော။ ဝါယောဓာတု၊ ဝါယော ဓာတ်သည်။ အာပဇ္ဇာပေတိ၊ ရောက်စေ၏။

ကျမ်းတမ်း။ "ဂုတ္တမေဝတ္ထံ ဥပမာယ သာစေန္ဒော အာဟ "ယထာ" တိ အာပိ။

ဟိ တံ ပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ ယုဂေဟိ၊ ထမ်းပိုးတို့ ဖြင့်။ အာကစိုတဗ္ဗေ၊ ရုန်းအပ်သော။ သကဋေ၊ လှည်း၌။ ပဌမယုဂေ၊ ပဌမ ထမ်းပိုး၌။ ယုတ္တဂေါဏာ၊ ကသော နွားတို့သည်။ ယုဂံ၊ ကို။ တာဝ၊ စွာ။ သန္တမ္ဘတံ၊ ငှာ။ သန္တာရေတံ၊ ငှာ။ သက္ကောန္တိ၊ တတ်နိုင်ကုန်၏။ ပန၊ ဂရ ဟာကို ဆိုအံ့။ စက္ကံ၊ လှည်းဘီးကို။ နပ္ပဝဇ္ဇေန္တိယထာ၊ မလိမ့်မလည်စေနိုင်ကုန် သကဲ့သို့။ ဒုတိယာဒိသုပိ၊ ဒုတိယထမ်းပိုးစသည်တို့၌လည်း။ ဒေသဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ထူးသည်ကို ဆိုအံ့။ သတ္တမယုဂေ၊ ၌။ ဂေါဏေ၊ တို့ကို။ ယောဇေတွာ၊ ၌။ ယဒါ၊ ၌။ ဆေကော၊ သော။ သာရထိ၊ သည်။ ဓုရေ၊ လှည်းဦး၌။ နိသီဒိတွာ၊ ၌။ ယောတ္တာနိ၊ ကန်ကြီးတို့ကို။ အာဒါယ၊ ၌။ သဗ္ဗပုရိမတော၊ အလုံးစုံသောနွားတို့၏ ရှေးဦးမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၌။ ပတောဒလဋ္ဌိယာ၊ နှင်တံဖြင့်။ ဂေါဏေတို့ကို၊ အာကောဋေတိ၊ ရိုက် နှက်၏။ တဒါ၊ ၌။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဂေါဏာ၊ ဟိုသည်။ (လိုက်)။ ကေဗလာ၊ တူသောအားရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ တပေါင်း တည်းတည်၍ ရုန်းအားရှိကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၌။ ဓုရဉ္စ၊ ကိုလည်း။ သန္တာ ရေန္တိ၊ ကောင်းစွာဆောင်ကုန်၏။ စက္ကာနိစ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဝဇ္ဇေန္တိ၊ လိမ့် လည်စေနိုင်ကုန်၏။ "သကဋံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၌။ သကဋေ၊ သည်။ (ထည့်)။ ဒသယောဇနံ၊ ဆယ်ယူဇနာ တိုင်တိုင်၎င်း။ ဝိသတိယောဇနဉ္စ၊ ၎င်း။ ဂတော၊ သွား၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗတံ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပါဒေန္တိယထာ၊ ရောက်ကုန်၏သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ ဣဒသမ္ပဒံ၊ ဤဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၄၉၉)

တတ္ထ တေသု ဥပါဒိန္ဒကကာယာဒိသ၊ တို့တွင်။ ယောစိတ္တသမုဋ္ဌာနိက
ကာယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောစိတ္တသမုဋ္ဌာနိကကာယော၊ သည်။
ဝိညတ္ထိ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ် အလျော်ကိုဆိုအံ့။
စိတ္တသမုဋ္ဌာနာယ၊ သော။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ (ပစ္စယော၌စပ်)၊ သဟ
ဇာတံ၊ သော။ ရူပကားယံ၊ ကို။ သန္တမ္ဘေတုံ၊ ငှာ။ သန္တာရေတုံ၊ ငှာ။ စာ
လေတုံ၊ ငှာ။ ထမ္ဘနစလနေသုခိုင်ခံစေခြင်း လှုပ်ရှားစေခြင်းတို့၌။ (ထည့်)။
ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့သည်။ ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှာ။ သမတ္ထော၊ စွမ်းနိုင်
သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ (ထည့်)။ ဧကော၊ သော။ အာ
ကာရဝိကာရော၊ အမအရာ အထူးသည်။ ဝါ၊ ပကတိမှ ဖောက်ပြန်သော
အရာထူးသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံအာကာရဝိကာရော၊ သည်။ ဝိညတ္ထိနာမ၊
ဝိညတ်မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ “သန္တမ္ဘေတုံ သန္တာရေတုံ စာလေတုံ သမတ္ထော”ဟု ဤမျှသော
စကားကိုသာမဆိုမူ၍ “ပစ္စယော ဘဝိတုံ”ဟူသောစကားကို ဆိုခြင်းသည်ကား
ဘုတ်တို့၏ အာကာရ ပိသေသသည် ဝါယောဓာတ်ကဲ့သို့ ရူပကာယ၏ ထမ္ဘန
စလန ကိစ္စကို မပြီးစေ၊ စင်စစ်သော်ကား စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဝါယောဓာတ်၏
ထမ္ဘန စလနကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၌ ထိုအာကာရပိသေသသည် သဟတာရိ
တာရကသာ ဖြစ်သတည်းဟု ဤဆိုသောအနက်ကို ပြခြင်းအကျိုးရှိသည် ဟူ၍
မှတ်။

တေန ဝုတ္တံ အဘိဓမ္မတ္ထ ပိသာဝိနိယာ အဘိတ္တမာဒိ ဇနကစိတ္တသမုဋ္ဌာန
ဝါယောဓာတုယာ သဟဇာတရူပ သန္တမ္ဘန သန္တာရက စလိတေသု သဟကာရိ
ကာရကဘူတော ပန္နမာနကာယပန္နနတ်ဟေတုက ဝါယောဓာတုပိနိမုတ္ထော
မဟန္တံ ပါသာဏံ ဥက္ခိပန္တထ သဗ္ဗထာမေန ဝဟကကာလေ ဥဿာဟန
ပိကာရော ပိယ ရူပကာယဿ ပရိပန္နနပစ္စယဘာဝေန ဥပလမ္ဘမာနော
ပိကာရော ကာယဝိညတ္ထိတိ”။

“ဧကော အာကာရ ပိကာရော”ဟူ၍ သာမညအားဖြင့်သာ အဋ္ဌကထာ၌
ဆိုလျက် အဘယ်ကြောင့် “စိတ္တသမုဋ္ဌာန မဟာဘူတာနံ ဧကော အာကာရ
ပိသေသော”ဟု ငိုကာရှင် ဆိုသနည်းဟူသော စောဇနာကို နှလုံးပိုက်၍
“တေသံ ဟိ တဒါကာရတ္ထာစ ဝါယောဓာတုထမ္ဘေတိ စာလေတိစာတိ”ဟု
ငိုကာမိန့်သော်။

ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံစိတ္တသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ (တဒါကာရ
ဟူသော သမာသ်ပုဒ်၌စပ်)။ ဝါယောဓာတုယာ၊ ၏။ (ထည့်၊ ဘာဝသမ္ပန်စပ်)။

၁။ အဘိဓမ္မတ္ထပိသာဝိနိ-၈၈၀-ဣစ္ဆာသယ။

(၅၀၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တဒါကာရတ္တာ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အာကာရဝိသေသဝါယောဓာတ် ဟားရှိ သည်အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝါယောဓာတု၊ သည်၊ သဟဇာတံ၊ သော၊ ရူပကာယံ၊ ကို၊ ထမ္ပေတိ၊ ခိုင်ခံ့မှုလည်း ခိုင်ခံ့စေ၏။ စာလေတိ၊ လှုပ်ရှားမှုလည်း လှုပ်ရှား စေ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတာနံ၊ ဧကောအာကာရ ဝိသေသောတိ၊ ဟူ၍၊ မယာ၊ သည်၊ ဝုတ္တိ၊ ၎င်း။

သော တေသု စိတ္တသမုဋ္ဌာန မဟာဘူတာနံ အာကာရော တေဿာ ဝါယော ဓာတုယာတိ တဒါကာရော၊ တဿ ဘာဝေါ တဒါကာရတ္တံ၊ တသ္မာ တဒါ ကာရတ္တာ ခံ။

“ဟိတ်ဇ်ဆိုက်ရာ၊ ကြိယာဇ် ကံကတ္တာ၊ ကား၊ ဟိတ်ဇ်သမ္ပန်လာပြီ” ဟူသော နိယံကိုရှု၍ ဝါယောဓာတုဟူသော ကတ္တာသည် ဟိတ်ဇ်သမ္ပန်ဖြစ်သတည်း။ အဋ္ဌကထာ၌ အာကာရဝိကာရောဟူရှိ၏။ ဇီကာ၌ အာကာရဝိသေသောဟု ရှိသည်။ ဝိကာရောကို ဝိသေသော ဖွင့်သည် ဟူသင့်၏။

အဋ္ဌရူပါနိ၊ အဋ္ဌကလာပ်ရုပ်တို့သည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိဝိယ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန် အစစ်ဖြစ်ကုန်၏သို့။ သာဝိညတ္တိ၊ သည်။ နစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာန်၊ အစစ်မဟုတ်။

ကျမ်းတမ်း။ ။ ယဒိ န စိတ္တ သမုဋ္ဌာနာ ကသ္မာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာတိ ဝုတ္တန္တိ ပုစ္ဆံ သန္ဓာယာဟ “ယထာ” တိအာဒိ။

ပန၊ ထိုသို့သမုဋ္ဌာန် အစစ်မဟုတ်သော်လည်း။ အနိစ္စာဒိဘောဒါနံ၊ အနိစ္စ စသည်အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဇရာမရဏတ္တာ၊ ဇရာမရဏ၏အဖြစ် ကြောင့်။ “ဇရာမရဏံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ သင်္ခတ” န္တိ အာဒိ၊ ကို။ ဝုတ္တံယထာ၊ ၎င်းသို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ ကုန်သော။ ရူပါနံ၊ တို့၏။ ဝိညတ္တိ တာယ ဝိညတ္တိဝိကာရတာယ၊ ဝိကာရဟူသော ဝိညတ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာပိ၊ ထိုဝိညတ်သည်လည်း။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဝိညတ္တိဝိကာရတာယာတိပဓေန ဝိညတ္တိမဟုလာ ယာနေမဟုလာ တိ အာဒိသုဝိယ ယာစနတ္ထံ နိဝတ္ထေတိ။

ပန၊ ဆက်။ ။ ဝိညာပနတ္တာ၊ သိစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သော၊ ဤအာကာရ ဝိကာရဇာတိသည်။ ဝိညတ္တိ၊ ဝိညတ်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စုဂ္ဂိ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ ကား။ သော၊ သော အာကာရဝိကာရော၊ ကို။ ဝိညတ္တိတိ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာပာဝဇာနိကသလဒ္ဓါရကထာ (၅၀၁)

ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နိ။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဝိညာပေတိ၊ သိစေတတ်သနည်း။ ဣဟိ
စေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ ဧကံ၊ တခုသော။ ကာယိကကရဏံ၊ ကာယဒ္ဓါရ၌
ဖြစ်သောစိတ်၏ ကြိယာဖြစ်သော အလိုဆန္ဒ အကြံအစည်ကို။ ဝိညာပေတိ၊
သိစေတတ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ အကြင်ပိညတ်သည် အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေတတ်၏။ ထိုပိညတ်ကို
မူကား စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်၏။ ဤသို့ယုံမှားရာသောကြောင့် “စက္ခုပထ
သို့ဟိ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ စက္ခုဝထသို့၊ မျက်စိ၏အကြောင်းတော်သောခရီး၌။ ဝါ၊ မျက်စိ
၏ တော်တည့်ရာ ခရီး၌။ ဌိတော၊ တည်သောသူသည်။ ဟတ္ထံဝါ၊ ကို၎င်း။
ပါဒံဝါ၊ ကို၎င်း။ ဥက္ခိပတိ၊ ချီ၏။ သိသံဝါ၊ ကို၎င်း။ ဘမုကံဝါ၊ မျက်မှောင်
ကို၎င်း။ စာလေတိ၊ လှုပ်၏။ ဟတ္တာဒိနံ၊ လက်စသည်တို့၏။ အယံအာကာ
ရာ၊ ဤချီခြင်း လှုပ်ခြင်းအစရှိသော ကြိယာသည်။ စက္ခုဝိညေယျာ၊
စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ န၊ ဗျတိရိက်ကိုဆိုအံ့။ ဝိညတ္တိ၊
သည်။ စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်သိသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။
မနောဝိညေယျာဝေ၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့်သာ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။

အနုသန္ဓေ။ ။ မနောဝိညေယျာ ဝေတိ ဝုတ္ထမတ္ထံ သာဓေတုံ “စက္ခုနာဟိ” တိ
အာဒိ ဝုတ္တံ။

ဟိ-သစ္စံ၊ နိ။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထဝိကာရာဒိဝသေန၊ လက်ဖောက်ပြန်ခြင်း
စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ လက်၏ရှေ့သဘောမှ ဖောက်ပြန်သော အမူအရာ
စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိပ္ပန္နမာနံ၊ တုန်လှုပ်သော။ ဝဏ္ဏာရမ္ပဏံ ဝေ၊ ရူပါရုံ
ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ နိ။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝိညတ္တိံ၊ ကိံ။ မနော ဒ္ဓါရိက
စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ “သေ သောဇနော၊ ဤသူသည်။ ဣဒဉ္ဇကမ္ပံ
ဣဒဉ္ဇကမ္ပံ၊ ဤမည်သောအမူ ဤမည်သော အမူကို။ ကာရေတိမညေ၊
ပြုစေလိုယောင်တကား”။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပါယ်ဝိဇာနနေန၊ အလိုဆန္ဒ
အကြံအစည်ကို သိခြင်းဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ အဓိပ္ပါယ်ရှိ ဆန္ဒော၊ တက္ကနံဝါတိ အတ္ထော၊ မရ၊ ကာရေတိမညေ၊
ဟူသော ဤစကားသည် အဓိပ္ပါယ် ဉာပကသာလျှင်ဖြစ်၏။ ပိညတ္တိဉာပက
မဟုတ်ယောင်တကားဟု ယုံမှားရာသောကြောင့် “ကာရေတိမညေတိ ဧတေန

(၅၀၂)

အဲဒွသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝတ္ထုဂဟကာနုသာရေန ဂဟိတာယ ဝိညတ္တိယာ ယံကရဏံ ဝိညာတဗ္ဗံ။ တဿ ဝိဇာနနေန ဝိညတ္တိယာ ဝိညာတတ္ထံ ဒဿေတိ” ဟု ငိုကာမိန့်သော်။

အနက်ကား။ ။ ကာရေတိ မညေတိ တေေန၊ ဖြင့်။ ဝတ္ထုဂဟကာနုသာရေန၊ တုန်လှုပ်သော အဆင်းကိုသိသော မနောဝိညာဏပီတိသို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်။ ဂဟိတာယ၊ ဟူအပ်သိအပ်ပြီးသော။ ဝိညတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ယံကရဏံစိတ္တကြိယံ စိတ္တဗျာပါရံ၊ အကြပ်စိတ်၏ကြိယာစိတ်၏ဗျာပါရဖြစ်သော အလိုဆန္ဒ အကြံအစည်ကို။ ဝိညာတဗ္ဗံ၊ သိအပ်သည်။ ဟေတိ၊ ၎င်း။ တဿစိတ္တကရဏဿ၊ ထိုစိတ်၏ ကြိယာဗျာပါရ အလိုဆန္ဒ အကြံအစည်ကို။ ဝိဇာနနေန၊ သိသဖြင့်။ ဝိညတ္တိယာ၊ ၎င်း။ ဝိညာတတ္ထံ၊ သိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၎င်း။

ယာပနာယံ ဟတ္ထစလနာဒိသု ပန္နမာနဝတ္ထုဂဟကာဘူတံ စက္ခုဒွါရိကဇဝနံ တဿေဝါရမ္ပဏံ ကတွာ သဝဂ်ံ ဩတရတိ။ ပုန တသ္မိံ ယေဝ မနောဒွါရေ ဝိသယံ ဝဝတ္ထာပေတွာ ဇဝနံ သဝဂ်ံ ဩတရတိ။ တသ္မာ စက္ခုဒွါရိက မနောဒွါရိကဇဝနာနံ ခွိန္တံ ဇဝနဝါရာနမနန္တရံ တတိယဝါရေ ပဝတ္ထာယ မနောဒွါရ ဇဝနပီတိယာဇေ ဝိညတ္တိ ဂဟိတာ၊ စတုတ္ထဝါရေ မနောဒွါရ ဇဝနေနေဝ ဂဟိတာယ တောယ ဝိညတ္တိယာသာဇေ၊ ဝိညာယတိ။ ဟေတိစေတ္ထ-

ဝတ္ထံ ပဌမစိတ္တေန၊ ထိတံ ဒုတိယစေတသာ။
တတိယေန တု ဝိညတ္တိံ၊ သာဝံ စတုတ္ထစေတသာတိ။

တ္ထောဝတာစ ကိံ ဝုတ္တံ ဟေတိ။ ကာယဝိညတ္တိနာမ နေဝပန္နနရူပကာယော။ နစ ပန္နမာနဝါယောဇာတု။ အထခေါ မဟန္တံ ပါသာကံ ဥက္ခိပန္တဿ သဗ္ဗထာမေန ဂဟနကာလေ သရိရဿ ဥဿာဟန ဝိကာရောပိယ ရူပကာယဿ ပရိပ္ပန္နနပစ္စယဘာဇေန လဒ္ဓမာနော ဧကော အာကာရပိကာရော ကာယဝိကာရော ကာယဝိညတ္တိ နာမာတိ ဝုတ္တံ ဟေတိ။ နနစ ပန္နမာနဝတ္ထာဒိ ဝိနိမုတ္တော ကောစိ ဝိကာရော အတ္ထိ။ တဿစ ဝတ္ထံ ဂဟကာနန္တရံ ဂဟဏံ ဟေတိတိ ကတမေတံ ဝိညာယဏိတိ အဓိပ္ပါယ ဂဟဏတော။ နဟိ ဝိညတ္တိ ဝိကာရရဟိတေသု ရုက္ခစလနာဒိသု အဓိပ္ပါယဂဟဏံ မိဋ္ဌံ၊ ဟတ္ထ စလနာဒိသု ပန ဝိဋ္ဌံ၊ တသ္မာ ပန္နမာန ဝတ္ထာဒိ ဝိနိမုတ္တော ကောစိ ဝိကာရော အတ္ထိ အဓိပ္ပါယဿ ဝိညာဝကောတိ၊ ယဒ္ဓိန္တိတဗ္ဗမေတံ ဧကန္တေန၊ ဣဝကောစ ဟေတု သယံ ဂဟိတောယေဝ၊ ဧတ္ထနော ဣပေတဗ္ဗမတ္ထံ ဣပေတိ။ န ဝိဇမာနမတ္ထေနာတိ ဣပေတဗ္ဗဝတ္ထုဂဟကာနန္တရံ ဝိကာရ ဂဟဏဒ္ဓိ အနမာနတော သိဋ္ဌံ၊ ယဒိ ဝိကာရ ဂဟဏမေဝ ကာရဏမဓိပ္ပါယ ဂဟဏဿ။ ကသ္မာ အဂဟိတ သင်္ကေတာနံ အဓိပ္ပါယဂဟဏံ နဟေတိတိ။ နကေဝယံ ဝိကာရ ဂဟဏမေဝ အဓိပ္ပါယဂဟဏဿ ကာရဏံ၊ အထခေါ ပုရိမ သိဒ္ဓသမ္ပန္န ဂဟဏဉ္စ ဗုဒ္ဓဿ ဥပနိဿယောတိ ဒဌဗ္ဗံ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၁၃)

ဤစကားကို ခန္ဓဝိဘာဝိနိဒ္ဓိကာ၌ ငါတို့ဆိုပြီ။ ပုရိမသိဒ္ဓ သမ္ပန္နဂဟဏ၌ သမ္ပန္နကား သင်္ကေတ ဟောတည်း။

တေဿ ပန ကာယိကကရဏဂဟဏဿ ဥဒကာဒိဂဟဏဿ စ ပုရိမသိဒ္ဓသမ္ပန္န ဂဟဏံ ဥပနိဿယော ဟောတိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။မူလနိကာ-၇၃-ဆ။

ပုရိမသိဒ္ဓသမ္ပန္နဂဟဏံနာမ ပုဗ္ဗသင်္ကေတဂဟဏံ။ ။ပ-၄-၁၄၆-ဆ။

ဆနုသန္ဓေ။ ။ဝုတ္တမတ္တံ လောကူပမာယ သာဓေဇ္ဇောအာဟ “ယထာ ဟိ”တိ အာဒိ။

တထာတံဝစံနံကို။ ဟိ-တံပါကဋ်ကရောမိ၊အံ။ အရညေ၊တော၌။ နိဒါ သသမယေ၊ နေအခါ၌။ ဥဒကဋ္ဌာနေ၊ ရေရှိရာအရပ်၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ “ဣမာယသညာယ၊ ဤအမှတ်ဖြင့်။ ဣခ၊ ဤအရပ်၌။ ဥဒကဿ၊ ၎င်း။ အတ္တိ ဘာဝံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ဇာနိဿန္တိ၊ လတ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးလုံးသွင်း၍။ ရုက္ခဂ္ဂေ၌။ တာလပဏ္ဏာဒိနိ၊တို့ကို။ ဗန္ဓာပေန္တိ၊ဖွဲ့ခစကုန်၏။ သုဏ္ဍပါနဒ္ဓါ၊ရေ၊ သေတင်းကုပ်တံခါး၌။ ခေ၊အလံကို။ ဥဿာပေန္တိ၊ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဥစ္စံ၊ မြင့်သော။ ရုက္ခံ၊ ကိုမူလည်း။ ဝါတော၊ သည်။ ပဟရိတွာ၊ ၍။ စာလေတိ၊၏။ အန္တောဥဒကေ၊၌။ မစ္စေ၊ငါးသည်။ စလန္တေ၊သော်။ ဥပရိ၊၌။ ဗုဗ္ဗုဋ္ဌကာနိ၊ ရေပွက်တို့သည်။ ဥဋ္ဌဟန္တိ၊ထကုန်၏။ မဟောသဿ၊ ရေအယဉ် ၎င်း။ ဂတမဂ္ဂပရိယန္တေ၊ သွားသောလမ်း၏ အစွန်း၌။ တိဏပဏ္ဏကသဋ္ဌံ၊ မြက် သစ်ရွက် အမှိုက်သည်။ ဥဿာရိတံ လဂ္ဂိတံ၊ငြိတင်သည်။ ဟောတိ၊၏။ တတ္ထံ ထိုဥပမာ၌။ တာလပဏ္ဏ ဓဇ သာခါစလန ဗုဗ္ဗုဋ္ဌက တိဏပဏ္ဏကသဋ္ဌေ၊ တို့ကို။ ဒိသွာ၊မြင်၍။ စက္ခုနာ၊ဖြင့်။ အဒိဋ္ဌမ္ပိ၊မမြင်အပ်သော်လည်း။ “တ္ထေဋ္ဌာနေ၌။ ဥဒကံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။ သုရာ၊ သေသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ်။ အယံရုက္ခော၊ သည်။ ဝါတေန၊ လေသည်။ ပဟတော၊ ပုတ်ခတ်အပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊လတ်။ အန္တောဥဒကေ၊၌။ မစ္စေ၊သည်။ ဘဝိဿတိ၊လတ်။ တ္ထေကံ ဋ္ဌာနမ္ပိ၊ကိုလည်း။ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊၍။ ဩသော၊သည်။ ဂတော၊သွားသည်။ ဘဝိဿတိ၊လတ်”။ ဣတိ၊ဤသို့။ မနောဝိညာဏေန၊ဖြင့်။ ဇာနာတိယထာ၊ ၎င်းသို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ဝိညတ္တိပိ၊ ကိုလည်း။ နစက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့်သိအပ်သည်မဟုတ်။ မနောဝိညေယျာဝ၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သာ သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဟိ-သမံ၊၏။ စက္ခုနာ၊ဖြင့်။ ဟတ္ထဝိကာ၊ရာဒိ

(၅၀၄)

အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဒကထာနိဿယ

ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဝိပုန္ဒမာနံ၊ သော။ ဝဏ္ဏာရမ္မဏမေဝ၊ ကိုသာလျှင်။ ပဿတိ၊ နါ။
ဝိညတ္တိ ပန၊ ကိုကား။ မဒနာဒ္ဒါရိကစိတ္တန၊ ဖြင့်။ စိန္တေတွာ၊ ချ်။ သေ သော၊
သည်။ ဣဒဉ္စကမ္ပံ ဣဒဉ္စကမ္ပံကို။ ကာရေတိမညေ၊ ပြုစေလိုယောင်တကား။
ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပာယ်ဝိဇာနနေန၊ အလိုဆန္ဒ အကြံအစည်ကို သိခြင်းဖြင့်။
ဇာနာတိ၊ နါ။

ကျမ်းတမ်း။ ။ ဝိညတ္တိဘာဝေ အညှိစွာ ကာရဏံ ဒဿေတုံ “န ကေဝလဇ္ဈသာ”
တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၈။ အကြောင်းတပါးကို ဆိုအံ့။ ကေဝလံသက်သက်။ သောဝိကာရဇာတိ၊
ဤဝိကာရသဘောတရားသည်။ ဝိညာပနတောဝ၊ သိစေတတ်သည်၏ အဖြ်
ကြောင့်သာလျှင်။ ဝိညတ္တိနာမ၊ ဝိညတ်မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊
အဟုတ်သော်ကား။ ဝိညေယျတောပိ၊ သိအပ်သည် အဖြစ်ကြောင့်လည်း။
ဝိညတ္တိယေဝနာမ၊ မည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ နါ။ ဟိ-သစ္စံ၊ နါ။ အယံ
ဝိညတ္တိ၊ သည်။ ပရေသံ၊ တပါးသောသူတို့အား။ အန္တမသော၊ ယုတ်သော
အပိုင်းအခြား အားဖြင့်။ တိရစ္ဆာနဂတာနမ္ပိ၊ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော သတ္တဝါ
တို့အားလည်း။ ပါကဋ္ဌာထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ နါ။ ဟိ-ခွဲအံ့။ တတ္ထတတ္ထ၊
ထိုထိုအရပ်၌။ သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေးကုန်သော။ သောဏ သိင်္ဂါလ ကာက
ဂေါဏာဒယော၊ ခွေး၊ မြေခွေး၊ ကျီး၊ နွားအစရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ ဒဏ္ဍဝါ၊
တုတ်၊ လှံကန် ကိုလည်းကောင်း။ လေဉ္စ၊ ဝါ၊ ခဲကိုလည်းကောင်း။ ဂဟေတွာ၊
ချ်။ ပဟရဏာကာရေ၊ ပစ်အံ့သောအခြင်းအရာကို။ ဒဿိတေ၊ ပြုအပ်သည်
ရှိသော်။ “အယံ၊ ဤသူသည်။ နော၊ ငါတို့အား။ ပဟရိတုကာမော၊ ပစ်ခတ်
လို၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ဥ တွာ၊ ချ်။ ယေနဝါတေနဝါ၊ တဖြင့်တကဲ့။ ဝါ၊ ဟုတ်
ဟုတ်ငြားငြားသော အရပ်သို့။ ပလာယန္တိ၊ ပြေးကုန်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ သူတပါးအား ပါကဋ္ဌကာလ၌ ဝိညတ်မည်စေ၊ အပါကဋ္ဌကာလ၌
အသို့မူ၍ ဝိညတ်မည်အံ့နည်း စွမ်းရှိရကား ပါကာရကုဋ္ဌာဒိ စသည်ကိုမိန့်သော်။

ပါကာရကုဋ္ဌာဒိအန္တရိကဿ၊ တံတိုင်းနံရံစသည် ခြားအပ်သော။ ပရဿ၊
သူတပါးအား။ အပါကဋ္ဌကာလောပိ၊ မထင်ရှားသော ကာလသည်လည်း။
အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မိံ၊ ခဏေ၊ ထိုခဏ၌။ ကိဉ္စာပိအပါကဋ္ဌာ၊ အကယ်၍ကား

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၀၅)

မထင်ရှား၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ လည်း။ သမ္ပုဒိဘူတာနံ၊ မျက်မှောက်ဖြစ်
သောသူ့ကိုအား။ ပါကဋ္ဌတ္တာ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညတ္တိ
ယေဝနာမ၊လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်စွမ်း ။ အတ္တနာ သဟဇာတံ ရူပကာယံ စာလေတိတိ ပုတ္တတ္ထာ စောဒနံ
သမုဋ္ဌာပေတိ စိတ္တသမုဋ္ဌာနိကေတျာဒိနာ။

ပန၊ စောဒနာကိုဆိုအံ့။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနိကေ၊ စိတ္တသမုဋ္ဌာနိက ဖြစ်သော။
ောယေ၊သည်။ စလန္တေ၊လှုပ်သည်ရှိသော်။ တေသမုဋ္ဌာနိကော၊တေသမုဋ္ဌာ
နိကဖြစ်သော။ ကာယော၊ သည်။ စလတိ၊ လှုပ်သလော။ နစလတိ၊ မလှုပ်
သလော။ ဣတိအယံ၊ကား။ စောဒနာ၊တည်း။ သောဝိ၊ ထိုတေသမုဋ္ဌာနိက
ကာယသည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာနိက ကာယ အတူသာလျှင်။
စလတိ၊ ၏။ တံဂတိကောဝ၊ ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာနိက ကာယ၏ အလားရှိသည်
သာလျှင်။ တဒနုတ္တိကောဝ၊ထိုစိတ္တသမုဋ္ဌာနိကကာယသို့ အစဉ်လိုက်သည်
သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်စွမ်း ။ ယတသဒ္ဓါ သမာသမ္ပိ၊ သဒ္ဓိံ ပရပဒေန ဝေ၊
နိဂ္ဂဟိတာဝမော ပုဗ္ဗေ၊ ဓွေတာဝေါဝါ ပရောသိယာ။

သမာသမ္ပိ၊ သမာသ်ဌ၊ယတသဒ္ဓါ၊ယသဒ္ဓါ တသဒ္ဓါတို့ကို။ ပရပဒေန၊ နောက်
ပုဒ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ စေသမာသိယန္တေ၊ အကယ်၍ ချဉ်းအပ်ကုန်သည်ဖြစ်အံ့။
ဝေံသတိ၊ သော်။ ပုဗ္ဗေ၊ ဌ၊ နိဂ္ဂဟိတာဝမောဝါ၊ သည်လည်း။ သိယာ၊ ၏။
ဝရောဌ၊ ဓွေတာဝေါဝါ၊ သည်လည်း။ သိယာ၊၏။
ဤပရိသာသာကို နှလုံးမှ၍ “တဂတိကော တဒနုတ္တိကော” ဟုအပ်လျက်
တဂတိကော တဒနုတ္တိကော ဟူသတည်း။

ဆနုသန္ဓေ။ ။ ပုတ္တမေဝတ္ထံ ဥပမာယ သာဓေန္တော “ယထာ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။

ဟိ၊ ဥပမာဖြင့်ထင်စွာပြအံ့။ ဥဒကော၊ ရေသည်။ ဂစ္ဆန္တေ၊ စီးသည်ရှိသော်။
ဥဒကော၊ ရေ၌။ ပတိတာနိ၊ ကျကုန်သော။ သုက္ခဒဏ္ဍကတိ ဣန္ဒြောဒိနိပိ၊
ခြောက်သောတုတ်၊ လှံကန်၊ မြစ်သက်ရွက် စသည်တို့သည်လည်း။ ဥဒကဂတိ
ကာနေဝ၊ ရေ၏အလား ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တသ္မိံ၊ ထို
သည်။ ဂစ္ဆန္တေ၊ သွားသည်ရှိသော်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကုန်၏။ တသ္မိံ၊ သည်။
တိဋ္ဌန္တေ၊ သော်။ တိဋ္ဌန္တိယထာ၊ တည်ကုန်၏သို့။ ဝေံတထာ၊ တူ။ ဣဒံသမ္ပဒံ
ဒန္တာယယ (က) ၄၃၅-၆၄

(၃၀.ယအကြိမ်)

ပထမပိုဒ်
အငွေသင်္ဂြိုဟ်

(၂၁၆)

အဋ္ဌသာလီနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

အယံ ဥပမာယသမ္ပတ္တိ၊ ဤဥပမာ၏ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။
(ဝေမေသာတိအာဒိ နိဂမနံ)။ ဝေယထာဝုတ္တနယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။
စိတ္တသမုဋ္ဌာနေသု၊ ကုန်သော။ ရူပေသု၊ ရုပ်တို့တွင်။ သောဝိညတ္တိ၊ ဤဝိညတ်
သည်။ ဝါ၊ ကို။ ကာယကမ္မဒ္ဓါရုံနာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊
သိအပ်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ ဝေံ ဒွါရံ ဒသေတွာ ဗုဒ္ဓါနိ ကမ္မံ ဒသေန္တော အာဟ “ယာ
ပနာ”တိအာဒိ။

ပန၊ ဒွါရမှတပါးကမ္မကို ဆိုအံ့။ တေနဒ္ဓါရေန၊ ထိုကာယကမ္မဒ္ဓါရ်ဖြင့်။
ဝိညာတဗ္ဗတော၊ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင်း၎င်း။ တေနဒုဝဒ္ဓါရေန၊ ဖြင့်
သာလျှင်။ နာမလာဘတော၊ အမည်ကိုရခြင်းကြောင့်၎င်း။ (ထည့်)။ တသ္မိံ
ဒ္ဓါရေ၊ ထိုကာယကမ္မဒ္ဓါရ်၌။ သိဒ္ဓါ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသော။ (သိဒ္ဓသဒ္ဓါ၏
နိပုန္န နိစ္စတ္ထစသည်ကို နစ်စေခြင်းငှာပါကဋ္ဌာဖွင့်သည်)။ ယာစေတနာ၊ သည်။
အတ္တိ၊ ရှိ၏။ ယာယစေတနာယ၊ ဖြင့်။ ပါဏဉ္ဇ၊ ကိုလည်း။ ဟနတိ၊ ၏။ အဒိန္နံ၊
ကို။ အာဒိယတိ၊ ၏။ မိစ္ဆာစာရံ၊ ကို။ စရတိ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ၊ တို့မှ။
ဝိရမတိ၊ ကြဉ်ရှောင်၏။ ဣဒံ၊ ဤသို့။ အသက်ကို သတ်ကြောင်းစသော စေ
တနာသည်။ ကာယကမ္မဒ္ဓါရ်မ၊ မည်၏။ ဝေယထာဝုတ္တနာပိဏာဟနတိတိ အာဒိနာန
ယေန၊ ဖြင့်။ ပရဝါဒိမ္ပိ၊ ပရဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ကာယော၊
ဝိညတ်ဟူသောကာယသည်။ ဒွါရံ၊ ဒွါရ်မည်၏။ တသ္မိံ ဒ္ဓါရေ၊ ထိုကာယဒ္ဓါရ်၌။
သိဒ္ဓါ၊ ထင်ရှားသော။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ ကမ္မံ၊ ကံမည်၏။ ကုသလံ
ဝါ၊ ကုသိုလ်ကံသည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အကုသလံဝါ၊ အကုသိုလ်ကံသည်
မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဌပေတဗ္ဗံ၊ ထားအပ်၏။ ပရဝါဒိမ္ပိ၊
သည်။ အသတိပန၊ မရှိမူကား။ ကုသလံဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
အကုသလံဝါ၊ သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗျာကတံဝါ၊ သည်မူလည်း။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တိကံ၊ တိက်ကို။ ပုရေတွာဝ၊ ချီသာလျှင်။
ဌပေတဗ္ဗံ၊ ၏။

ကျမ်းတမ်း။ ။ ဗုဒ္ဓါနိ ကမ္မဝဝတ္ထာနံ ဒွါရဝဝတ္ထာနဉ္စ ဒသေန္တော “တတ္ထာ”တံ
အာဒိမာဟ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၂၅၇)

တတ္ထ တေသဒ္ဓါရကမေဃသု၊ တို့တွင်။ နဂရဒ္ဓါရံ၊ မြို့တံခါးသည်။ ကတဠာ
နေယေဝပြုသောအရပ်၌သာလျှင်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ အင်္ဂုလိမတ္တမ္ပိ၊ လက်
တသစ်မျှလည်း။ အပရာပရံ၊ ထိုမှကြိုမှ။ နသင်္ကမတိ၊ မပြောင်းမရွေ။ တေန
တေနဒ္ဓါရေန၊ ထိုထိုတံခါးဖြင့်။ မဟာဇနေ၊ လူများသည်။ သဉ္ဇရတိ
ယထာ၊ သွား၏သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူလျှင်။ ဒွါရေ၊ တပါးသောဒွါရ၌။
ဒွါရံတပါးသောဒွါရသည်။ နသဉ္ဇရတိ၊ မပြောင်းသွား။ ကမ္ပံပန၊ ကံမူကား။
တသ္မိံတသ္မိံ ဒွါရေ၊ ထိုထိုမိမိဒွါရမှတပါးသောဒွါရ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်
ခြင်းကြောင့်။ စရတိ၊ ပြောင်းသွား၏။ တေန၊ ထိုသို့ဒွါရမပြောင်း ကံသာ
ပြောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပေါရာဏာ၊ တို့သည်။ “ဒွါရေ။ ပ။ ဝဝတ္ထိ
တာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်၏။

ဂါထာနက်။ ။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့သည်။ ဒွါရေမိမိဒွါရမှ တပါးသောဒွါရ၌။
စရန္တိ၊ ကျင်လည်ကုန်၏။ ဒွါရာ၊ ဒွါရတို့သည်။ ဒွါရစာရိနေ၊ တပါး
သောဒွါရ၌ ကျင်လည်ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တသ္မာ၊ ထို
ကြောင့်။ ဒွါရေဟိ၊ ဒွါရတို့ဖြင့်။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ အညမညံ ဝဝတ္ထိ
တာ၊ တပါးဖြင့်တပါးကို ပိုင်းခြားမှတ်သားအပ်ကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဒွါရတို့တွင်။ ကမ္မေနာပိ၊ ကံဖြင့်လည်း။ ဒွါရံ၊ သည်။ နာမံ၊
ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဒွါရေနာပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ကမ္မံ၊ သည်။ နာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊
၏။ ဟိ-တံပါကဋံ၊ ကရောမိ၊ အံ။ ဝိညာဏာဒိနံ၊ ဝိညာဉ်စသည်တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇန
ဋ္ဌာနာနိ၊ ဖြစ်ရာအရပ်တို့သည်။ ဝိညာဏဒွါရံ၊ ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဖဿဒွါရံ၊
ဖဿ၏ဒွါရ။ အသံဝရဒွါရံ၊ အသံဝရ၏ဒွါရ။ သံစရဒွါရံ၊ သံစရ၏ဒွါရ။
ဣတိ၊ သို့။ နာမံ၊ ကို။ လဘန္တိယထာ၊ ကုန်၏သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ ကာယ
ကမ္မဿ၊ ။ ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ရာဋ္ဌာနဟု ဆိုအပ်သော ကာယဝိညာတ်သည်။
ကာယကမ္မဒွါရန္တိနာမံ၊ ကာယကမ္မဒွါရဟူသောအမည်ကို။ လဘတိ၊ ။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ကာယကမ္မဿ ဥပ္ပဇ္ဇနဋ္ဌာနန္တိ တံသဟဇောတာ ဝိညတ္တိယေဝ ဝုစ္စတိ၊
ကိစ္စာပိ ဟိ သာ တဿ ကေနစိ ပကာရေန ပစ္စယော နဟောတိ၊ တထာပိ
ကမ္မဿ ဝိသေသိကာ ဝိညတ္တိ တံသဟဇောတာဟောတိတိ တဿ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာန
ဘာဝေန ဝုတ္တာ။

(၅၂၀)

အဋ္ဌကထာနိပါတ်အဋ္ဌကထာနိပါတ်

ဝစီမနောကမ္မဒ္ဓါရေသုပိ တိဉ္စိလည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိသာလျှင်။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၏။

ကျမ်းတမ်း ။ ဤရပြိုင် အမည်ရ-၂၅၅ ဥပမာ ဆောင်လိုရကား “ယထာပန” စသည်ကိုတက်သော်။

ပန-ပါကဋ် ကရောမိအံ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ရုက္ခေ၊ ဉ္စ။ အဓိဝတ္ထာ၊ စောင့်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်သည်။ သိမ္မလီဒေဝတာ၊ လက်ပံပင်စောင့်နတ်။ ပလာသဒေဝတာ၊ ပေါက်ပင်စောင့်နတ်။ ပုစိမန္တဒေဝတာ၊ တမာပင်စောင့်နတ်။ ဖန္ဒနဒေဝတာ၊ ကြို့ပင်စောင့်နတ်။ ဣတိ၊ သို့။ တေနတေနရုက္ခေန၊ ပြင့်။ နာမံ၊ ကို။ လဘတိယထာ၊ ၎င်းသို့။ ဝေမေဝ၊ တူသာလျှင်။ ကာယဒ္ဓါရေန၊ ကာယဒ္ဓါရဖြင့်။ ကတံ၊ သော။ ကမ္မမ္ပိသည်လည်း။ ကာယကမ္မံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဓါရေန၊ ပြင့်။ နာမံ၊ ကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ ဝစီကမ္မမနောကမ္မသုပိ တိဉ္စိလည်း။ ဧသေဝနယော၊ ကိသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။ တတ္ထ၊ ထိုကာယကမ္မတို့တွင်။ ကာယော၊ ကာယသည်။ အညော၊ တပါးတည်း။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အညံ၊ တပါးတည်း။ ကာယေန၊ ကာယဒ္ဓါရဖြင့်။ ကတတ္ထာပန၊ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ကား။ တံကမ္မံ၊ ကို။ ကာယကမ္မန္တိ၊ ကာယကံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာစရိယာ၊ တို့သည်။ “ကာယေန။ ပ။ အညမညံဝတ္ထိတာ” တိ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကုန်ပြီ။

ဂါထာနက်။ ။ ကာယေန၊ ကာယဒ္ဓါရဖြင့်။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ စေကတံ၊ အကယ်၍ပြုအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ကာယကမ္မန္တိ၊ ကာယကံဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ ကာယော၊ ကာယဒ္ဓါရကို၎င်း။ ကာယကမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အညမညံဝတ္ထိတာ၊ တပါးဖြင့် တပါးကို မှတ်အပ်ကုန်၏။

သုစိယာ၊ အပ်ဖြင့်။ ကမ္မံ၊ ကို။ စေကတံ၊ အကယ်၍ ပြုအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ သုစိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ သုစိစ၊ ကို၎င်း။ သုစိကမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အညမညံဝတ္ထိတာ၊ ကုန်၏။

ဝါသိယာ၊ ပဲခုပ်ဖြင့်။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ စေကတံ၊ အံ့။ ဝါသိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ ဝါသိစ၊ ကို၎င်း။ ဝါသိကမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အညမညံဝတ္ထိတာ၊ ကုန်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၀၉)

ပုရိသေန၊ ယောကျ်ားသည်။ ကမ္မံ ကို။ စေကတံ၊ အံ့။ ပုရိသကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၏။ ပုရိသောစ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပုရိသကမ္မဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အညမညံဝတ္တိတာ၊ ကုန်၏။

ဝေမေဝံ၊ ဤအတူ။ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မံ ကို။ စေကတံ၊ အံ့။ ကာယကမ္မန္တိဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၏။ ကာယောစ၊ ကို၎င်း။ ကာယကမ္မဉ္စ၊ ကို၎င်း။ အညမညံ ဝဝတ္တိတာ၊ ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ယထာဝုတ္တ ဝဝတ္တာန နိယမကို မဟုမု၍ ဒွါရေစရန္တိ ကမ္မာနိ စသည်ကိုသံဃျဝ် ဟူ၍ စောဒကဆရာသည် ဝေသန္တေ စသည်ဖြင့် စောဒနာ သတည်း။

ဝေ၊ ဤသို့ ကံတို့၏ဒွါရတပါး၌ ကျင်လည်ခြင်း တပါးဖြင့် တပါးကို မှတ်ခြင်းအမည်ကိုရခြင်းသည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဒွါရဝဝတ္တာနံ၊ ဒွါရကို မှတ်ခြင်းသည်။ နေဝယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကမ္မဝဝတ္တာနံ၊ ကံကို မှတ်ခြင်းသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကထံကေနကာရဏေန၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ နယုဇ္ဇတိ၊ နည်း။ ဟိ-ယသွာ၊ ကြောင့်။ ကာယဝိညတ္တိယံ၊ ကာယဝိညတ်၌။ “ဒွါရေ စရန္တိကမ္မာနိ” တိ၊ ကမ္မာနိဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ ဝစိကမ္မမ္ပိ၊ ဝစိကံ သည်လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ဝစိကံသည်လည်း ကာယဝိညတ်၌ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဿာ ကာယဝိညတ္တိယာ၊ ထိုကာယဝိညတ်ကို။ “ကာယ ကမ္မဒွါရ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္တာနံ၊ မှတ်ခြင်းသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ကာယကမ္မဉ္စ၊ ကာယကံသည်လည်း။ ဝစိဝိညတ္တိယမ္ပိ၊ ဝစိဝိညတ်၌လည်း။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ ကာယကံ၏လည်း ဝစိဝိညတ်၌ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အဿကာယ ကမ္မဿကို။ “ကာယကမ္မ”န္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဝတ္တာနံ၊ မှတ်ခြင်းသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဣတိအယံ၊ ကား။ စောဒနာ၊ တည်း။ နေဝနယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်ကား မဟုတ်။ ယုဇ္ဇတိဝေ၊ သာတည်း။ ကသွာ၊ ကား။ ကာယဝိညတ္တိယာ၊ ၏။ (တာသမ္ပန်ထည့်)။ ယေဘုယျေန ဝုတ္တိတာယစေဝ၊ များသောအားဖြင့် ကာယကံ၏သာ ဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဗ္ဗဟုလဝုတ္တိတာယစ၊ ထို ကာယဒွါရ၌သာလျှင် ကာယကံ၏ များစွာဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ယုဇ္ဇတိ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကာယကမ္မမေဝ၊ ကာယကံသည်သာလျှင်။ ယေဘု ယျေန၊ ဖြင့်။ ကာယဝိညတ္တိယံ၊ ကာယဝိညတ်၌။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတရာနိ၊

(၅၁၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကာယကံမှ တပါးသော ဝစီကံ၊ ပနောကံတို့သည်။ နပဝတ္တန္တိ၊ ကုန်။ ကာယ
 ကမ္မဿ၊ ၏။ ယေဘုယျေန၊ အားဖြင့်။ တသ္မာပဝတ္တိတော၊ ထိုသို့ ဖြစ်ရာ၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ အဿာကာယဝိညတ္တိယာ၊ ၏။ ကာယကမ္မဒ္ဓါရဘာဝေါ၊
 ကာယကမ္မဒ္ဓါရ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကာယကမ္မဒ္ဓါရဟူသော အမည်သည်။
 သိဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဗြာဟ္မဏဂါမ အမ္မဝန နာဂတနာဒိနံ၊ ပုဏ္ဏားရွာ သရက်တော
 ကံ့ကော်တောစသည်တို့၏။ ဗြာဟ္မဏ ဂါမာဒိဘာဝေါဝိယ၊ ပုဏ္ဏားရွာ အစရှိ
 သည်တို့၏ အဖြစ်ကဲ့သို့တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဓါရဝတ္တနံ၊ ကံဖြင့်
 ဒ္ဓါရကိုမှတ်ခြင်းသည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။
 ကာယဒ္ဓါရမှိယေဝ၊ ကာယဒ္ဓါရ၌ သာလျှင်။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ ပဝတ္တကံ၊
 ဖြစ်၏။ အပွံ၊ အနည်းငယ်။ ဝစီဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ပဝတ္တတိ၊ ၏။ ကာယဒ္ဓါရေ၊ ၌။
 ကာယကမ္မဿ၊ ၏။ (ထည့်)။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ တသ္မာပဝတ္တိတော၊ ထိုသို့
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧတဿကာယကမ္မဿ၊ ၏။ ကာယကမ္မဘာဝေါ၊ ကာယ
 ကံ၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကာယကံဟူသော အမည်သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီး၏။
 ဝနစရကထုလ္လကုမာရိကာဒိဂေါစရာနံ၊ တော၌ ကျင်လည်သောမုဆိုး ဟိုင်းမ
 စသည်အိမ်၌ဆွမ်းခံသော ရဟန်းတို့၏။ ဝနစရကာဒိဘာဝေါဝိယ၊ ဝနစရက
 စသည်တို့၏ အဖြစ်ကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ ဝနစရကစသော အမည်ကဲ့သို့တည်း။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံယထာဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ကမ္မဝတ္တနမှိ၊ ဒ္ဓါရဖြင့်
 ကံကိုမှတ်ခြင်းသည်လည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကား
 တရပ် အပြီးသတ်တည်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဌာနိမြင့် ဌာနကို မှတ်သည်ကား ယေဘုယျဝုတ္တိနည်း၊ ဌာနမြင့်
 ဌာနကို မှတ်သည်ကား တစ္ဆဟုထဝုတ္တိနည်း။

ကာယကမ္မဒ္ဓါရကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ဝစီကမ္မဒ္ဓါရကထာ

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဝစီကမ္မဒ္ဓါရကထာယံ၌။ ဝါစာနာမ၊ ဝါစာမည်သည်။
 စေတနာဝိရတိသဒ္ဓဝသေန၊ စေတနာ၊ ဝိရတိ၊ သဒ္ဓကို၏ အစွမ်းဖြင့်။ တိဝိဇာ၊
 သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ တာသုတိသုဝါစာသု၊ တို့တွင်။ “ဘိက္ခဝေ၊ တို့။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဇစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၁၁)

စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပာဂတာ၊ ပြည့်စုံသော။ ဝါစာ၊ စကားသည်။ သုဘာသိတာ၊ ကောင်းစွာဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ဒုဗ္ဗာ သိဘာ၊ မကောင်းသဖြင့် ဆိုအပ်သည်။ နောဟောတိ၊ မဖြစ်။ အနုဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်မရှိသည်လည်း။ ဟောတိ၊ နိ။ ဝိညုနံ၊ ပညာရှိတို့သည်။ အနုဝဇ္ဇာ၊ မကဲ့ရဲ့ဆိုက်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ နိ။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤပါဠိ၌။ အာဂတာ၊ လာသော။ အယံဝါစာ၊ သည်။ စေတနာဝါစာနာမ၊ မည်၏။

ပုတ္တိယံ။ “အနုပဝဇ္ဇာဝိညုနံ” ဟု ယောဇော၌ လာသည်ကား သင့်ဒိုးထင် သည်း။ ဟိ အင်္ဂေဟိ သမ္ပာဂတာတိ ဧတ္ထ သုဘာသိတသာသနသင်္ခါတာ အဝိသုကဝါစာ၊ ဓမ္မသာသန သင်္ခါတော အသမ္ပုပ္ပလာပေါ၊ ဝိယသာသနသင်္ခါ တာ အဖရသဝါစာ၊ သစ္စသာသန သင်္ခါတော အဓုသာဝါဒေါစာတိတော ဝါစာ တထာပဝတ္ထာ စေတနာဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဒီဏာ ၇၅-ဆ။

“စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိ၊ ဝစီဒုစ္စရိက်တို့မှ။ ယာအာရတိ၊ အကြင် ဝေးစွာကြည့်ခြင်းသည်။ ယာဝိရတိ၊ အကြင်ကင်း၍ ကြည့်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အယံဝိရတိ၊ ကို။ သမ္ပာဝါစာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ နိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဂတာ၊ လာသော။ အယံဝါစာ၊ သည်။ ဝိရတိဝါစာနာမ၊ မည်၏။ “ဝါစာ၊ ဆိုအပ်သောစကား။ ဂိရာ၊ ဆိုအပ်သောစကား။ ဗျပ္ပထော၊ အနက်ကို သိခြင်း ငှာ လိုသော သိစေခြင်းငှာလိုသောသူတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော စကား။ ဥဒိရဏံ၊ မြက်ဆိုအပ်သောစကား။ ဖောသော၊ အသံ။ ဖောသကမ္ပံ၊ အသံ ဟူသောအမှု။ ဝါစာ၊ ဆိုအပ်သောစကား။ ဝစီဘေဒေါဝစီဝိသေသော၊ လိုအပ်သောအနက်ကို သိစေတတ်သော စကားအထူး”။ ဣတိတ္ထေ၊ ဤ။ အာဂတာ၊ လာသော။ အယံဝါစာ၊ သည်။ သဒ္ဓဝါစာနာမ၊ မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ “ဝုစ္စတိတိ ဝါစာ၊ ဝိရိယတိတိ ဝိရာ၊ ဝါစာစ သာ ပထောစ အတ္ထံ ဣတုကာမာနံ ဣပေတုကာမာနဉ္စ ဗျပ္ပထော”။ ဝါစာယ ဗျော ပထေ၊ ဟူသော သဒ္ဓနိတိသုတ်ဖြင့် ပထနှောင်းသောကြောင့် ဝါစာသဒ္ဓါကို ဗျုပ္ပာယ် ပစ္စေထော် ရောက်လျက် ဗျပ္ပထောပြီးသည်။ “ဥဒိရဏံ၊ ဤရဇာတု ယုပစ္စယော။ ဆုသနံ ဘောသော။ ဘောသောဝ ကမ္ပံ ဘောသကမ္ပံ၊ အဓိပ္ပေတတ္ထ ဣပကော ဝစီဝိသေသော ဝစီဘေဒေါ”။

တာသု၊ တီသု ဝါစာသု၊ တို့တွင်။ ဝစိကမ္ပဒ္ဓါရန္တိနာမံ၊ သည်။ စေတနာယ၊ နိ။ နာမံ၊ သည်။ နောဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဝိရတိယာ၊ နိ။ နာမံ၊ သည်။ နဟောတိ၊

(၅၁၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မဟုတ်။ ပန၊ဇာဟုတ်သော်ကား။ သဟသဒ္ဓါ၊ အသံနှင့်တကွသော။ ကော၊ တခုသော။ ယာဝိညတ္တိသည်။ အတ္တိ၊ နိ။ ဣဒံ၊ ဤဝိညတ်သည်။ ဝစိကမ္မဒ္ဓါရံ နာမ၊မည်၏။

မှတ်စွယ်။ ။တကုဖြစ်ကာမျှကိုယူ၍ သဟသဒ္ဓါကို ဆိုသည်။ အဖြစ်အချုပ်တူသည် မဟုတ်။ ထိုကြောင့် “စိတ္တာနုပရိဝတ္တိတာယ ပန ဘော ယာဝ နသဒ္ဓသာဝိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ” ဟု ဇီကာ (၇၅-ဆ၊ မိန့်၏။

ယံဂ္ဂပံ၊ကို။ သန္ဓာယ၊၍။ “ကတမန္တံ။ပ။ ဝစိဝိညတ္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟော အပ်ပြီ။ ယံဂ္ဂပံ၊အကြင်ရုပ်ကို။ ဝစိဝိညတ္တိ၊ဝစိဝိညတ်ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ တံဂ္ဂပံ သည်။ ကတမံ၊ နည်း။ ကုသလစိတ္တဿဝါ၊ ကုသိုလ်စိတ်ရှိသော သူ၏၎င်း။ အကုသလစိတ္တဿဝါ၊ အကုသိုလ်စိတ်ရှိသောသူ၏၎င်း။ အဗျာကတစိတ္တဿ ဝါ၊ အဗျာကတစိတ်ရှိသောသူ၏၎င်း။ ယာဝါစာ၊ သည်။ ယာဂိရာ၊ သည်။ ယောဗျပ္ပထော၊ သည်။ ယံဥဒီရဏံ၊ သည်။ ယောသောသော၊ သည်။ ယံသောသကမ္မံ၊သည်။ ယာဝါစာ၊သည်။ ယောဝစိဘေဒေါ၊သည်။ အတ္တိ၊၏။ အယံ၊ ဤဝစိဘေဒကို။ ဝါစာ၊ ဝါစာဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ နိ။ တာယဝါစာယ၊ ထိုဝါစာဖြင့်။ ယာဝိညတ္တိ၊အကြင်အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သောရုပ်သည်။ ယာဝိညာပနာ၊ အကြင်သိစေသော အခြင်းအရာသည်။ ယံဝိညာပိတတ္တံ၊ အကြင်သိစေတတ်သည်၏အဖြစ်သည်။ အတ္တိ၊ရှိ၏။ တံတာဒိသံ၊ထိုသို့သဘော ရှိသော။ ဣဒံဂ္ဂပံ၊သည်။ ဝစိဝိညတ္တိ၊ ဝစိဝိညတ်မည်၏။

ဟိ၊ခွဲအံ့။ “ဣဒံ၊ဤစကားကို။ ဝက္ခာမိ၊ဆိုအံ့။ တေ၊ထိုစကားကို။ ဝက္ခာမိ၊ ဆိုအံ့။ ဣတိ၊သို့။ ဝိတက္ကယတော၊ကြံသသူအား။ ဝိတက္ကဝိပ္ပု၊ရသဒ္ဓေါနာမ၊ ဝိတက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောအသံ မည်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ နိ။ အယံ၊ ဤဝိတက်ပြန်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောအသံမည်သည်။ သောတ ဝိညေယျော၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်သိအပ်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ မနောဝိညေယျော၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သည်။ ဟောတိ၊ နိ။ ဣတိအယံဝါ၊ဒေါ၊ ဤဝါဒ သည်။ ပဟာအဋ္ဌကထာယံ၊ ဤ။ အာဂတော၊ လာ၏။

ကျမ်းတက်။ ။မဟာအဋ္ဌကထာယံ အာဂတံ အယံ နသောတဝိညေယျောထိ ဝါဒံ သဒ္ဓိသေဓေန္တော အာဟ “အာဂမဋ္ဌကထာသု”တိအာဒိ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၃၃)

ပန၊ ထိုသို့လာသော်လည်း။ အာဂမဋ္ဌကထာသု၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌။
ဝိတက္ကဝိပ္ပါရသဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ဝိတက္ကဝိပ္ပါရဝသေန၊ ဝိတက်ပြန်သည်၏အစွမ်း
ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံသော။ ဝိလပန္နာနံ၊ ယောင်ယမ်းမြည်တမ်းကုန်သော။ သုတ္တပမတ္တာ
ဒိနံ၊ အိပ်ပျော်စဉ်မေ့လျော့သည့်စသည်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊ ကို။ သုတူတံ၊ ကား။
တံသဒ္ဓံကို။ သုတူ၊ ရှိ။ ယံဝတ္ထုကို။ ဝိတက္ကယတော၊ သော။ တဿဇနဿ၊
အား။ ၏။ သောသဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ၏။ တဿဝတ္ထုဿ၊ ထိုကြံအပ်
သောဝတ္ထုအား။ ဝါ၊ ဝတ္ထုနှင့်။ ဝသေန အာယတ္တေန ပရိဗဒ္ဓေန၊ စပ်သော
အားဖြင့်။

ပုဏ်ဒွယ်။ ဤ၌ ဝသကားအာယတ္တအနက်ကို တောသည်။ အာယတ္တကို ဝရိဗဒ္ဓ
ဖွင့်သည်။ “ပတုတ္တာ ယတ္တတာ ယတ္တာ၊ အဘိဿာသေသု ဝသောသဝေ”
အဘိဓာန်ဇောကိုယ်။

“ဝေပွါဤသို့လည်း။ တေ၊ သင်၏။ မနော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။ ဣတ္ထမ္ပိ၊
ဤသို့သောအပြားဖြင့်လည်း။ တေ၊ ၏။ မနော၊ သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်၏။
ဣတိ၊ သို့။ အာဒိသတိ၊ ညွှန်၏။” ဣတိဝစနံ၊ ကို။ ဝတူ၊ ရှိ။ ဝတ္ထု၊ နိပိ၊ ဝတ္ထု
တို့ကိုလည်း။ ကထိတာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ပဋ္ဌာနေပိ၊ ခွဲလည်း။ “စိတ္တသမု
ဋ္ဌာနံ သဒ္ဓါယတနံ သောတဝိညာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော”တိ၊
ဟူ၍။ အာဂတံ၊ လာ၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာ၊ ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်
လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညတ္တိသန္ဓနာယ၊ ဝိညတ်လျှင် အကြောင်း
ရှိသော ဘုတ်တို့၏ ထိခိုက်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဝိညတ်ဟူသော သန္ဓနာကို။ ဝိနာ၊
ကြည့်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ သော။ အသောတဝိညေယျော၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်
မသိအပ်သော။ ဝိတက္ကဝိပ္ပါရသဒ္ဓေါနာမ၊ ဝိတက်ပြန်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော
အသံမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ကျမ်းတမ်း။ ဝိညတ္တိသန္ဓနေနေဝ စိတ္တသမုဋ္ဌာနသဒ္ဓဿ ဥပ္ပဇ္ဇနတံ ပါကဋံ
ကရောက္ခော “ဣဒိဝက္ခာဒိ”တိ၊ အာဒိမာဟ။

ပန-တံပါကဋံ ကရောမိ၊ အံ။ “ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝက္ခာမိ၊ အံ။ တေ၊ ထို
စကားကို။ ဝက္ခာမိ၊ အံ။” ဣတိ၊ သို့။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပထဝီ
ဓာတု၊ ၎င်း။ အာပေါဓာတု၊ ၎င်း။ တေဇောဓာတု၊ ၎င်း။ ဝါယောဓာတု၊ ၎င်း။
ဝဏ္ဏော၊ ၎င်း။ ဂန္ဓော၊ ၎င်း။ ရသော၊ ၎င်း။ ဩဇာ၊ ၎င်း။ ဣတိဣမာနိ အဋ္ဌ

အဋ္ဌသာလိနိ - ပထမတွဲ

(၅၁၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရူပါနိတို့ကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ တေသံ၊ ထိုရှစ်ပါးသော ရုပ်တို့၏။ အဗ္ဘန္တရေ၊ အတွင်း၌။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာ၊ သော။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ ဥပါဒိန္နက၊ ဥပါဒိန္နကဖြစ်သော။ ပထဝီဓာတုကို။ (လိုက်)။ သံသဏ္ဍယမာနာဝ၊ ထိခိုက်သည်ဖြစ်၍ သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေနဓာတုသံသရုနေန၊ ထိုစိတ္တဇပထဝီဓာတ်၏ ကမ္မဇပထဝီဓာတ်ကို ထိခိုက်ခြင်းနှင့်။ သဟေဝ၊ တကွသာလျှင်။ သဓ္ဓေါ၊ အသံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အယံသဓ္ဓေါ၊ ဤအသံသည်။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနသဓ္ဓေါနာမ၊ မည်၏။ အယံစိတ္တသမုဋ္ဌာနသဓ္ဓေါ၊ သည်။ နဝိညာတ္တိ၊ မမည်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာယ၊ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ တဿာပထဝီဓာတုယာ၊ ၏။ ဥပါဒိန္နကသရုနဿ၊ ကမ္မဇပထဝီကို ထိခိုက်ခြင်း၏။ ပစ္စယဘူတော၊ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနမဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ (ထည့်)။ ဧကော၊ သော။ အာကာရဝိကာရော၊ သည်။ (ဒိုကာအနု၌ အာကာရဝိသေသောရှိသည်)။ အတ္ထိ၊ ၏။ အယံအာကာရဝိသေသော၊ သည်။ ဝစိဝိညာတ္တိနာမ၊ မည်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ပထဝီဓာတုယာတိ ဣဒံ ဝါယောဓာတုယာဝိယ စာလနံ ပထဝီဓာတုယာ သံသရုနကိစ္စံ အဓိကန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ ။ ဇူကော-၇၆-သ။

ဣတော ဝုတ္တဝစနတော၊ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော စကားမှ။ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော။ (အာဒိသဗ္ဗင်္ဂစပ်)။ “သာ အဋ္ဌရူပါနိ ဝိယ နစိတ္တသမုဋ္ဌာနာ”တိ အာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောစကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ဣဓာပိ ဝစိဝိညာတ္တိယံ၊ ၌။ “တိဿ၊ တိဿ။ ဒတ္တ၊ ဒတ္တ။ မိတ္တ၊ မိတ္တ”။ ဣတိ၊ သို့။ ပက္ခောသန္တဿ၊ ခေါ်သသူ၏။ သဗ္ဗံ၊ အသံကို။ သုတွာ၊ ၍။ ဝိညာတ္တိ၊ ကို။ မနောဒွါရိကစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ “သေသော၊ အသူသည်။ ဣဒဉ္စိဒဉ္စကမ္ပံ၊ ဤမည်သောအမှု ဤမည်သောအမှုကို။ ကာရေ၊ ထိမညေ၊ ပြုစေလိုယောင်တကား”။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိပ္ပာယ်ဝိဇာနနေန၊ အလိုဆန္ဒကိုသိသဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ကာယဝိညာတ္တိဝိယ၊ ကာယဝိညာတ်ကဲ့သို့။ အယမိဝစိဝိညာတ္တိ၊ သည်လည်း။ တိရုတ္တာနဂတာနမ္ပိ၊ တိရုတ္တာန်တို့အားလည်း။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ “ဟေါ၊ လာလုညံ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရ(ကုသလဒွါရကထာ (၅၁၅)

ယာဟိ သွားလော့”။ ဣတိ သို့။ သဒ္ဓါ ကို။ သုတုာရ်။ တိရစ္ဆာန်ဂတာပိ တို့သည်လည်း။ “သေသော၊ အသုသည်။ ဣဒံနာမကမ္ပံ၊ ဤမည်သောအပူ ဤမည်သောအမှုကို။ ကာရေတိမညေ၊ ပြုစေလိုယောင်တကား”။ ဣတိသို့။ အဓိပ္ပါယ်၊ အလိုကို။ (ထည့်)။ ဥ တုာရ်။ အာဂစ္ဆန္တိစေ၊ လာလည်းလာ ကုန်၏။ ဂစ္ဆန္တိစ၊ သွားလည်းသွားကုန်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ “တေသမု ဋ္ဌာနိကကယံ စာလေတိ” တိ၊ ဟူသော။ အယံဝါရော၊ ဤဝါရကို။ ဣဝေစိ ဝိညတ္တိယံ၊ နှလဗ္ဗတိ၊ မရအပ်။

ဒို့ကာအဓိပ္ပါယ်။ “စိတ္တသမုဋ္ဌာနိကေ ပန ကာယေ စလန္တေ တေသမုဋ္ဌာနိ ကော စသတိ န စလတိတိ၊ သောဝိ တထေဝ စလတိ”ဟု အောက်ကပါဠိ ရှိသည်နှင့်မညီကြ။ အဓိပ္ပါယ်မျက်ယူ၍ ဆိုသည်ဖြစ်ရာသည်။ အဘယ့်ကြောင့် မရအပ်သနည်း။ စုဒ္ဓါရိရကား “နဟိ စာလနံ ဥပါဒိန္ဒစန္ဒနန္တိ” ဒို့ကာ မိန့်သော်။ ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။ စိတ္တဝေထဝိစာတုယာ၊ ၎င်း (ထည့်)။ ဥပါဒိန္ဒစန္ဒနံ၊ ကမ္မဇ ပထဝီကို ထိခိုက်ခြင်းသည်။ စထနံ၊ လှုပ်စေခြင်းမည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ဣတိတသွာ၊ ကြောင့်။ အယံဝါရော၊ ကို၊ ဣ၊ ဤ။ နှလဗ္ဗတိ၊ မရအပ်ဟု ယောဇနာ။

အဘယ်သည်စာလနုဖြစ်သနည်း အဘယ်သည် စန္ဒနုဖြစ်သနည်းဟု စုဒ္ဓါရိရကား “စာလနံ ဟိ ဒေသန္တရုပ္ပါဒန ပရံပရတာ စန္ဒနံ ပစ္စယဝိသေသေန ဘူတ ကထာပါနံ အာသန္တရုပ္ပါဒေါတိ”ဟု ဒို့ကာမိန့်သတည်း။

အနက်ကား။ ဟိ၊ စာလနု စန္ဒနုအထူးကိုဆိုအံ့။ ဝါ၊ ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။ ဒေသန္တရုပ္ပါဒနပရံပရတာ၊ မိမိ၏ပစ္စယုပွန်ဖြစ်သော မိမိကို အရပ်တပါး၌ အဆင့်ဆင့် အားဖြင့် ဖြစ်စေခြင်းသည်။ (တာပစ္စည်း အနက်မရှိ)။ ဝါ၊ အဆင့်ဆင့်အားဖြင့် ဖြစ်စေခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (တာပစ္စည်းအနက်ရှိကြ ပြန်သည်)။ စာလနံ၊ လှုပ်စေခြင်းမည်၏။ ပစ္စယဝိသေသေန၊ ပစ္စည်းအထူးဖြင့်၊ ဘူတကထာပါနံ၊ ဘုတ်ကလောင်တို့၏။ အာသန္တရုပ္ပါဒေါ၊ အလွန်နည်းသော အရပ်၌ ဖြစ်ခြင်းသည်။ စန္ဒနံ၊ ထိခိုက်ခြင်းမည်သည်။ ဟိယသွာ၊ ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသွာ၊ ကြောင့်။ ဥပါဒိန္ဒစန္ဒနံ၊ သည်။ စာလနံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ပုရိမစိတ္တသမုဋ္ဌာနာယ၊ ပုရိမစိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော ပထဝီဓာတ်၏။ ဝါ၊ ပုရိမ စိတ်ဖြစ်သော သန္တနာ၏။ ဥပတ္တမ္ပနကိစ္စမ္ပိ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းကိစ္စ သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဒီကာအဓိပ္ပါယ်။ ။ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မုဋ္ဌိတ ဘဏ္ဍနာတို့မှ ရအပ်သော အာသေဝန နှိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သတ္တမဇဝနသမုဋ္ဌိတဘဏ္ဍနာသည် ပရိဗုတ္တအက္ခရာကို ဖြစ်စေသည်မဟုတ်လော။ ထိုသို့လျက် အဘယ်ကြောင့် သင်္ဂဟကာရသည် “ဥပတ္တမ္ဘနကိစ္စံ နတ္ထိ” ဟု ဆိုအပ်သနည်းဟု အကြံဖြစ်သောကြောင့် အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အလိုကိုပြလိုသော ဒီကာဆရာသည် “ဥပတ္တမ္ဘနကိစ္စံ နတ္ထိတိ ဥပတ္တမ္ဘ နေနမိနာ ပဌမဗိက္ခသမုဋ္ဌာနာပိ ဘဏ္ဍနာကာရေန ပဝတ္တတိတိ ဘဏ္ဍနတ္ထိ ဥပတ္တမ္ဘ နေန ပယောဇနံ နတ္ထိလဒ္ဓါသေဝနေန စိတ္တေနေဝ ဘဏ္ဍနဿ ဗလဝသာဝ တောစာတိအဓိပ္ပါယော” မိန့်သော်။

အနက် ကား။ ။ဥပတ္တမ္ဘနကိစ္စံ နတ္ထိတိ ဧတ္ထိဉ္စ၊ ဥပတ္တမ္ဘနေန၊ အထောက်အပံ့ နှင့်၊ မိနာ၊ ကင်း၍၊ ပဌမဗိက္ခသမုဋ္ဌာနာပိ၊ ပဌမ ဇောစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော ပထဝီဇာတ်သည်လည်း၊ ဘဏ္ဍနာကာရေန ထိခိုက်လောအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်၊ ဘဏ္ဍနတ္ထိ၊ ထိခိုက်ခြင်းငှာ၊ ဥပတ္တမ္ဘ နေန၊ အထောက်အပံ့ဖြင့်၊ ပယောဇနံ၊ အကျိုးသည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ လဒ္ဓါသေဝနေန လဒ္ဓပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရေန၊ ရအပ်သော ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရရှိသော၊ စိတ္တေနေဝ၊ ပဌမ ဇောစိတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ဘဏ္ဍနဿ၊ ထိခိုက်ခြင်း၏၊ ဗလဝ ယာဝတော၊ အားရှိ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း၊ ဘဏ္ဍနတ္ထိ၊ အက္ခရာဖြစ်ရာ၌တည်သော ကမ္မဇပထဝီ ဇာတ်ကို ထိခိုက်ခြင်းငှာ၊ ဥပတ္တမ္ဘနေန၊ ဖြင့်၊ ပယောဇနံ၊ သည်၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဣတိ အယံ၊ ကား၊ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

ဥပတ္တမ္ဘနကိစ္စမရှိ ဟူသော စကားကို သာရအားဖြင့် မှတ်ရမည်လော စုခိရှိ ရကား “ဥပတ္တမ္ဘနံ နတ္ထိ အတ္ထိတိ ပိစာရေတ္တာ ဝဟေတဗ္ဗ” ဟု ဒီကာမိန့်သော်။ ပဌမဗိက္ခသမုဋ္ဌာနာယ ဥပတ္တမ္ဘနကိစ္စံ နတ္ထိ ဟူသော အဋ္ဌကထာ ဆရာအလို ထော်သည် ဥပတ္တမ္ဘနနှင့်ကင်း၍ ပဌမဗိက္ခသမုဋ္ဌာန ပထဝီဇာတ်သည်လည်း ထိခိုက်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ်ရောက်ရကား တေန ဓာတုသံဘဏ္ဍနေန သထေဝသဒ္ဓေါ ဥပုဇ္ဇတိဟူသော နောက်စကားနှင့်နှိုင်းနှော၍ ပဌမဇောကပင် အက္ခရာ ဖြစ်သည်ဟု အဓိပ္ပါယ် ကျ၍ ဇော ခုနစ်ချက်သော် အက္ခရာ ခုနစ်လုံး ဖြစ်၏ဟု အဓိပ္ပါယ်ရောက်သည်။

သတ္တမဇဝနာနိ သတ္တမက္ခရာနိ နိဗ္ဗတ္တေန္တိတိ ဝါခံ ပဋိက္ခိပိတ္တာ ဧကဇဝနဝါရ ပရိယာပန္နာနိ စိတ္တာနိ ဧကမက္ခရာ နိဗ္ဗတ္တေန္တိတိ ဝေန္တိ၊ ကိဉ္ဇာပိ ပဌမဗိက္ခေနာပိ ဘဏ္ဍနာနိပုဇ္ဇတိ ဧကသေဝ ပန ဗဟုသော ပဝတ္တနေ နအတ္ထိ ကောစိ ပိသေ သောတိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မုဋ္ဌိတ ဘဏ္ဍနာဟိ ပဋိလဒ္ဓါသေဝနေန သတ္တမဇဝနေန သမုဋ္ဌိတ ဘဏ္ဍနာ ပရိဗုတ္တမက္ခရာ နိဗ္ဗတ္တေတိတိ ဥပတ္တမ္ဘနံ နတ္ထိတိ နသက္ကာ ဝတ္ထိ။ လဒ္ဓါဘိသင်္ခါရေန ပန ပဌမဗိက္ခေနာပိ ဘဏ္ဍနာ ဗလဝတိ ဟောတိတိ အဋ္ဌကထာယံ ဥပတ္တမ္ဘနကိစ္စံ နတ္ထိတိ ဝတ္ထိ သိယာ။ သဗ္ဗမေတံ ပိမံသိတ္တာ ဝဟေတဗ္ဗံ။ ။အနုဒ္ဓိကာ ၈၊ ၂-၃-သ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၁၇)

အနက်ကား။ ။ သတ္တဝေဒနာနိ၊ ခုနစ်ကြိမ်သော ဇောတို့သည်။ သတ္တအက္ခရာနိ၊
 ခုနစ်လုံးသော အက္ခရာတို့ကို။ နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါဒံ၊ အယူကို။
 ပဋိက္ခိပိတွာ၊ ရှိ။ ဧကဇဝန ပရိယာပန္နာနိ၊ တခုသော ဇောဝါရ၌ အကျုံးဝင်
 ကုန်သော။ စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ ဧကံ၊ တလုံးသော။ အက္ခရံ၊ အက္ခရာကို။
 နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ စေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဌမ
 စိတ္တေနာပိ၊ ပဌမ ဇောကြောင့်လည်း။ စာဠနာ၊ ထိခိုက်ခြင်းသည်။ ကိစ္ဆာပိ
 နိဗ္ဗတ္တေတိ၊ အကယ်၍ကားပြီး၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ လည်း။ ဧကထေဝ၊ တခုသော
 အကျိုး၏သဘာဝ။ ဗဟုသော၊ များစွာ။ ပဝတ္ထနေ၊ ဖြစ်ခြင်း၌။ ဝါ၊ ဖြစ်စေ
 ခြင်း၌။ ကောစိ၊ နေ့သုံး ပိသေသော၊ သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ပုရိမဇဝနသမုဋ္ဌိတာမိ၊ ရှေးရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သောဇောတို့သည် ဖြစ်စေအပ်ကုန်
 သော။ စာဠနာတိ၊ ထိပါးခြင်းတို့မှ။ ပဋိလဒ္ဓါသေဝနေန၊ ရအပ်သော ပုဗ္ဗာဘိ
 သင်္ခါရရှိသော။ သတ္တမဇဝနေန၊ သတ္တမဇောသည်။ သမုဋ္ဌိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်
 သော။ စာဠနာ၊ ထိပါးခြင်းသည်။ ပရိဗုတ္တံ၊ ထင်ရှားသော။ အက္ခရံ၊ ကို။ နိဗ္ဗတ္တေ
 တိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္ထမ္ဘနံ၊ ထောက်ပံ့ခြင်းကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊
 မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထံ၊ ငှာ။ နသတ္တာ၊ ကောင်း။ ပန၊ ထိုသို့ဆိုခြင်းငှာ မတတ်
 ကောင်း။ သင်္ခါလည်း။ လဒ္ဓါဘိသင်္ခါရေန၊ ရအပ်သောပြုပြင်ခြင်းရှိသော။ ပဌမ
 စိတ္တေနာပိ၊ ပဌမဇောစိတ်ဖြင့်လည်း။ စာဠနာ၊ ထိပါးခြင်းသည်။ ဗလဝတိ၊
 အားကြီးသည်။ ဟောတိ၊ ။ ဝါ၊ ပဌမစိတ္တေနာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ ဗလဝတိ၊
 သော။ စာဠနာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ။
 ဥပတ္ထမ္ဘန ကိစ္စနတ္ထိတိ၊ ဟူ၍၊ ဝတ္ထံ၊ သည်။ သိယာ၊ ။ တေသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံကို။
 ပိဓံထိတွာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဝဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

ပန၊ ဒွါရမှတပါးကမ္မကိုဆိုအံ့။ တသ္မိံဝစီဒ္ဓါရေ၊ ။ သိဒ္ဓါ ပါကဋ္ဌာ၊
 ထင်ရှားသော။ ယာစေတနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ။ ယာယစေတနာယ၊ ဖြင့်။
 မုသာ၊ ချွတ်ယွင်းသောစကားကို။ ကထေတိ၊ ဆို၏။ ပေသုညံ၊ ချောပစ်ရုံး
 တိုက်သော စကားကို။ ကထေတိ၊ ဆို၏။ ဖရုသံ၊ ကြမ်းကြုတ်သောစကားကို။
 ကထေတိ၊ ။ သမ္ပံ၊ စီးပွားချမ်းသာကို ပျက်ဆီးတတ်သော အပြန်အဖြင့်
 ဖြစ်သောစကားကို။ ပလပတိ၊ ဆို၏။ မုသာဝါဒါဒိတိ၊ တို့မှ။ ဝိရမတိ၊ ကြဉ်
 ရှောင်၏။ ဣဒံ၊ ဤမုသာဝါဒသည်ကို ဆိုကြောင်း ကြဉ်ရှောင်ကြောင်း
 ဖြစ်သော စေတနာသည်။ ဝစီကမ္မနာမ၊ မည်၏။ ဣတောဝုတ္တဝစနတော၊ မှ။
 ပရိသော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကမ္မဝတ္ထာနဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဒွါရဝတ္ထာနဉ္စ၊ ကို၎င်း။

(၅၁၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သောကာယကမ္မဒ္ဓါရကထာ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ လျှင်။
ဝေဒိတဗ္ဗံ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ်အပြီးသတ်တည်း။

ဝစိကမ္မဒ္ဓါရကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

မနောကမ္မဒ္ဓါရကထာ

ပန၊ ထိုမှတပါး။ မနောကမ္မဒ္ဓါရကထာယံ၌။ ကာမာဝစရာဒိဝသေန၊
ဖြင့်။ စတုဗ္ဗိဓောဝံသာ။ မနော၊ သည်။ မနောနာမ၏။ တတ္ထ တေသု ကာမာ
ဝစရာဒိသု၊ တို့တွင်။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော။ မနော၊ သည်။
စတုပဏ္ဏာသဝိဓော၊ ငါးဆယ့်လေးပါး အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ရူပါ
ဝစရာ၊ သော။ မနော၊ သည်။ ပန္နရသဝိဓော၊ တဆယ့်ငါးပါးအပြားရှိသည်။
ဟောတိ၊ ၏။ အရူပဝစရာ၊ သော။ မနော၊ သည်။ ဒွါဒသဝိဓော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ လောကုတ္တရာ၊ သော။ မနော၊ သည်။ အဋ္ဌဝိဓော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗေပိ၊ ဖြစ်သော။ မနော၊ သည်။ ကေုနနဝုတိဝိဓော၊
တခုယုတ်ကိုးဆယ်အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထတေသုမနောသု၊ တို့တွင်။
“အယံနာမမနော၊ ဤမည်သောမနသည်။ မနောဒ္ဓါရံ၊ မနောဒ္ဓါရမည်သည်။
နဟောတိ၊ မဟုတ်”။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊ မဆိုအပ်မဆိုသင့် မဆိုဆိုက်
မဆိုကောင်း။ ဟိ-တံပါကဋ်ကရာမိအံ။ အယံနာမစေတနာ၊ ဤမည်သော
စေတနာသည်။ ကမ္မံ၊ ကံမည်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္ထဗ္ဗာ
ယထာ၊ မဆိုအပ် မဆိုသင့် မဆိုဆိုက် မဆိုကောင်းသကဲ့သို့။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။
အန္တမသော၊ ဖြင့်။ ပဉ္စဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ၊ ပဉ္စဝိညာဉ်နှင့်ယှဉ်သော။ စေတနာ
ပိ၊ စေတနာကိုလည်း။ မဟာပကရဏေ၊ ၌။ ကမ္မန္တေ၊ ကံဟူ၍သာလျှင်။
နိဋ္ဌိန္ဒာ၊ ပြအပ်၏။ ဝေဗေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ အယံနာမမနော၊ ဤမည်
သောမနသည်။ မနောဒ္ဓါရံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္ထဗ္ဗော၊
မဆိုအပ် မဆိုသင့် မဆိုဆိုက် မဆိုကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဣတ္ထ မနောဒ္ဓါရဓိကာရေ၌။ တေကမ္မံနာမမည်သည်။ ကိံ၊ ကို။ ကရာ
တိ၊ ပြုသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒကော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တေကမ္မံနာမ၊
မည်သည်။ အာယုဟတိ၊ ဖဿစသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ဖရိုဖရဲ မရှိ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၁၉)

သည်တို့ကိုပြု၍ မိမိတို့၏ ဖုသနစသောကိစ္စတို့၌ ဖြစ်စေသောအားဖြင့် အညီ
 အညွတ် ပေါင်းစည်းသည်ကို ပြု၏။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်
 ပြုပြင်သည်ရှိသော် ဖဿ စသော သမ္ပယုတ်တရားတို့သည် မိမိတို့၏ကိစ္စတို့၌
 အားထုတ်ကုန်၏ ထိုအခြင်းဖြင့် ပြုပြင်၏။ ပိဏ္ဏံ၊ ဖဿ စသော သမ္ပယုတ်
 တရားတို့ကို ဖရုံဖရဲ မရှိစေရ မိမိကိစ္စတို့၌ ပေါင်းစည်းညီညာသည်ကို။
 ကရေတိ၊ ပြု၏။ (အာယူဟတိနှင့်ပိဏ္ဏံကရေတိကား သဘောတူသည်)။
 စေတေတိ၊ ဖဿစသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို မိမိကိစ္စတို့၌ အားထုတ်စေ
 သောအားဖြင့် ရွာဆော် လွန်ဆော်ကဲ့သို့ ဆော်နိုးသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ကပ္ပေတိ
 ပကပ္ပေတိ၊ သင်ဖဿသည် ဖုသနကိစ္စကိုပြုလော့ သင်ဝေဒနာသည် ဝေဒယိတ
 ကိစ္စကိုပြုလော့ ဤသို့စသည်ဖြင့် စီရင်သကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇေ
 တဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ဝေအာယူဟနာဒိဘာဝေ၊ ဤသို့ အညီအညွတ် ပေါင်းစည်း
 သည်ကို ပြုတတ်သည် စသည်၏အဖြစ်သည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ပဉ္စ
 ဝိညာဏစေတနာ၊ သည်။ ကိံ၊ ကို။ အာယူဟတိ၊ အညီအညွတ် ပေါင်း
 စည်းသည်ကိုပြုသနည်း။ ကိံ၊ ကို။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ပြုပြင်သနည်း။ ကိံ၊
 ကို။ ပိဏ္ဏံ၊ ပေါင်းစည်းညီညွတ်သည်ကို။ ကရေတိ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။
 စောဒနာ၊ တည်း။ ပဉ္စဝိညာဏစေတနာ၊ သည်။ သဟဇာတဓမ္မေ၊ သဟ
 ဇာတ်ဖြစ်သော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ အာယူဟတိ၊ ၎င်း။ အဘိသင်္ခရေတိ၊
 ၎င်း။ ပိဏ္ဏံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ ၎င်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ သာပိ၊ ထိုပဉ္စဝိညာဏစေတနာ
 သည်လည်း။ သဟဇာတေ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ သမ္ပယုတ္တဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာယူ
 ဟတိ၊ ၎င်း။ အဘိသင်္ခရေတိ၊ ၎င်း။ ပိဏ္ဏံ၊ ကို။ ကရေတိ၊ ၎င်း။ ကပ္ပေတိပကပ္ပေတိ၊
 ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိဿဇေတဗ္ဗော၊ ၎င်း။

မှတ်စွယ်။ ။ ကပ္ပေတိတိ တွံ ဖုသနံ ကရေတိ၊ တွံ ဝေဒယိတန္တိ ဝေံ ကပ္ပေန္တိ
 ဝိယ ပဝတ္ထတိတိ အတ္ထော။ ပကပ္ပနဉ္စ တဒေဝ။ ကိံ ပိဏ္ဏံ ကရေတိတိ အာယူ
 ဟနတ္ထဝသေန ပုစ္ဆတိ။ ဖဿာဒိဓမ္မေ ဟိ အဝိပ္ပကိဏ္ဏေ ကတွာ သကိစ္စေသု
 ပဝတ္ထနံ အာယူဟနံ၊ တတ္ထေဝ ဗျာပါရဏံ စေတယနံ၊ တထာ ကရဏံ အဘိ
 သင်္ခရကန္တိ။ ။ ဇိကော-၇၆-သ။

အနက်ကား။ ။ ကပ္ပေတိတိတ္ထေ၊ ကပ္ပေတိဟူသောဤပုဒ်၌။ သော၊ ဖဿ၊ အို၊ ဖဿ။
 တွံ၊ သည်။ အာရမ္မဏေ၊ ၌။ (ထည့်)။ ဝုသနံ၊ ဖုသနကိစ္စကို။ ကရေတိ၊ ပြုလော့။
 သောဝေဒနာ၊ အိုဝေဒနာ။ တွံ၊ သည်။ အာရမ္မဏရသံ၊ ကို။ (ထည့်)။ ဝေဒယိတံ၊

ခံစားသောကိစ္စကို၊ ကရောဟိ၊ လော၊ ဣတိဝေ၊ ဤသို့စသည်ဖြင့်၊ သကသက
 ကိစ္စေ၊ ဌ၊ (ထည့်)၊ ကပေန္တိဝိယ၊ စီရင်သကဲ့သို့၊ စေတနာ၊ သည်း၊ ပဝတ္ထတိ၊
 ဖြစ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား၊ အတ္ထော၊ တည်း။ ပကပ္ပနဉ္စ၊ ပကပ္ပနသည်ထည်း။
 တဒေဝကပ္ပနံဝေ၊ ထိုစီရင်ခြင်းသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ၏။ (ပ-အနက်မရှိဟူလို)။
 ကိံဝိက္ကံကရောတိတိဗုဓိနာ၊ ဤ၎င်းဖြင့်၊ အာယုဟနတ္ထဝသေန၊ အာယုဟန
 အနက်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ (ကလာပတ္တ၏အစွမ်းဖြင့် မမေး
 ဟူလို)။ ဟိ၊ အာယုဟန စေတယနတို့၏ အထူးကိုဆိုအံ့။ ပဿာဒိဓမ္မေ၊ ပဿ
 စသော သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို၊ အဝိပ္ပကိဏ္ဏေ၊ ပရိပရေမရှိသည်တို့ကိုကတ္တာ၊ ရှိ။
 သကိစ္စေသု၊ မိမိတို့၏ စုသနစသော ကိစ္စတို့၌၊ ပဝတ္ထနံ၊ ဖြစ်စေခြင်းသည်။
 အာယုသနံ၊ ပါင်းစည်းညီညာသည်ကို ပြုသည်မည်၏။ တတ္ထေဝ သကိစ္စေသု
 ဝေ၊ ထိုမိမိတို့၏ စုသနစသော ကိစ္စတို့၌သာလျှင်၊ ဗျာပါရဏံ၊ အားထုတ်စေ
 ခြင်းသည်။ စေတယနံ၊ စေတယနမည်၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းဖြင့်၊ ပဿာ
 ဒယော၊ တို့သည်။ သကသကကိစ္စေ၊ ပသုတာ၊ အားထုတ်ကုန်သည်။ ထဝန္တိ၊
 ကုန်၏။ တထာကရဏံ၊ ထိုအခြင်းဖြင့်ပြုခြင်းသည်။ အဘိသင်္ခရဏံ၊ အဘိသင်္ခရဏ
 မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

စေတနာယု အတ္ထနော ကိစ္စံ အာရဗ္ဗါယ သမ္ပယုတ္တာပိ တံတံ သကိစ္စံ အာရ
 ထန္တိတိ သာ နေ သကိစ္စေ ပဝတ္ထေတိနာမ၊ တထာပဝတ္ထန္တိစ သမ္ပယုတ္ထေ
 ဧကသိ အာရဗ္ဗဏေ အဝိပ္ပကိဏ္ဏေ ကရောတိ ဗျာပါရေတိစာတိ ဝုစ္ဆတိ။
 တထာ သမ္ပယုတ္တာနံ ယထာဝုတ္ထံ အဝိပ္ပကိဏ္ဏကရဏံ သမ္ပိဏ္ဍနံ အာယုဟနံ။
 ဗျာပါရောပိဒနံ ဗျာပါရဏံ စေတယနန္တိ အာယုဟနစေတယနာနံ နာနတ္ထံ
 ဒဿေန္တော ပဿာဒိ ဓမ္မေဟိတိ အာဒိမာဟ။ တထာ ကရဏန္တိ ယထာ
 ပဿာဒယော သကသကကိစ္စေ ပသုတာ ထဝန္တိ၊ တထာကရဏံ၊ တေနေပ
 ယထာဝုတ္ထေန အဝိပ္ပကိဏ္ဍဗျာပါရဏာကာရေန သမ္ပယုတ္တာနံ ကရဏံ ပဝတ္ထ
 နန္တိ ဒဌဗ္ဗံ။ ။ အနုဒ္ဓိက-၈၃-သ။

အနက်ကား။ ။ စေတနာယု၊ စေတနာသည်။ အတ္ထနော၊ ၏။ ကိစ္စံ၊ ကိစ္စကို။
 အာရဗ္ဗါယ၊ အားထုတ်သည်ရှိသော်။ သမ္ပယုတ္တာပိ၊ တို့သည်လည်း။ တံတံ
 သကိစ္စံ၊ ထိုထိုသို့ မိမိတို့၏ ပုသန အနုထဝန အစရှိသော ကိစ္စကို။ အာရထန္တိ၊
 အားထုတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထိုစေတနာသည်။ နေ၊ ထို
 သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ သကိစ္စေ၊ မိမိတို့၏ ကိစ္စ၌၊ ပဝတ္ထေတိနာမ၊ ဖြစ်စေသည်
 မည်၏။ စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထိုသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ပဝတ္ထေန္တိ၊ ဖြစ်စေ
 သော စေတနာကို။ သမ္ပယုတ္ထေ၊ တို့ကို။ ဧကသိ၊ သော။ အာရဗ္ဗဏေ၊ ၌။ အဝိပ္ပ
 ကိဏ္ဏေ၊ ပရိပရေမရှိအောင်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ဗျာပါရေတိစ၊ အားလည်းထုတ်
 စေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္ဆတိ၊ ၏။ တထာ၊ ဖြင့်။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ တို့ကို။ ယထာဝုတ္ထံ၊
 သော။ အဝိပ္ပကိဏ္ဍကရဏံ၊ ပရိပရေမရှိအောင်ပြုခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သမ္ပိဏ္ဍနံ၊
 ပေါင်းခြင်းသည်။ အာယုဟနံ၊ မည်၏။ ဗျာပါရောပိဒနံ၊ အားထုတ်ခြင်းသို့

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၂၁)

ရောက်စေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ဗျာပါရဏံ၊ အားထုတ်စေခြင်းသည်။ စေတ
ယနံ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာယုဟနစေတယနာနံ၊ ထို၏။ နာနတ္ထံ၊ ထူး
သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿန္တော၊ ရှိ။ ဖဿာဒိဓမ္မေဟိတိအာဒိ၊ ကို။ အာစရိ
ယော၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ တထာကရဏန္တိ၊ ဟူသည်ကား။ ယထာ၊ အကြင်
အခြင်းအရာဖြင့်။ ဖဿာဒယော၊ ထိုသည်။ သကသကကိစ္စေ၊ မိမိ မိမိတို့၏
ဝုသနအစရှိသော ကိစ္စ၌။ ပဿတော၊ အားထုတ်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။
တထာကရဏံ၊ ထိုသို့သောအခြင်းအရာဖြင့်ပြုခြင်းသည်။ ယထာဝုတ္တေန၊ သော။
တေနေဝ အဝိပ္ပတိဏ္ဍဗျာပါရဏာကာရေန၊ ထိုဖရိဖရ မရှိစေခြင်း အားထုတ်
စေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော အခြင်းအရာဖြင့်လျှင်။ သမ္ပယုတ္တာနံ၊ ထိုကို။ ကရဏံ၊
ပြုခြင်းသည်။ ပဝတ္တနံ၊ ဖြစ်စေသည်မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။
ဒိကာ အနုသကံ၍ ညဏ်နက်သဏှတို့ ကြိသာအောင် အစုံမှာသည်။

၁၂-အပရော နယော၊ ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ ၏။ ဣမိနာဝါရေန၊ ကာမာ
ဝစရော စသော ဤဝါရဖြင့်။ ကိပယောဇနံ၊ အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။
(ကသ္မာတိ အာဟ သဗ္ဗာတိ အာဒိ)။ ဟိ-ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟိက
ဝသေန၊ အလုံးစုံသော မနတို့ကို ပေါင်း၍ ယူသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧတံ
ကာမာဝစရေတိ၊ အာဒိဝစနံ၊ ကာမာဝစရောစသော ဤစကားကို။ အာစ
ရိယေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာဝါရေန၊ ဖြင့်။
ကိပယောဇနံ၊ နည်း။ (ပြန် ကိပန ဣဓာမိဓပ္ပတန္တိအာဟ ဣဒံပနေတ္ထာတိ
အာဒိ)။ ဣဒံပန၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။ ဣမနောကမ္မဒွါရဓိကာရေ၌။
သန္တိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်သော စကားတည်း။ တေဘူမကကုသလာကုသလော၊
တေဘူမကကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဧကူနတိ သဝိဓော၊ တခုယုတ်
သုံးဆယ်အပြားရှိသော။ မနော၊ မနသည်။ မနောကမ္မဒွါရိနာမ၊ မည်၏။

၅၇၈-၅၇၉။ ။ တေဘူမကသေဝ ဝဟဏံ လောကုတ္တရကမ္မဿ ကမ္မက္ခယကရတ္တာ၊
ဒိကာ ၇၆-ဆ။

ကမ္မက္ခယကရတ္တာတိ ကမ္မက္ခယမနဿ ကမ္မဒွါရဿာဝေါ နယုဇ္ဇတိတိ အဝိပ္ပာ
ယော၊ ယတော ကမ္မပထာ လောကီယာ ဝေါတိ ဝဒန္တိ။ ။ အနု ဝု-ဆ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တသ္မိံ မနောကမ္မဒွါရေ၌။ သိဒ္ဓါပိ၊ ကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားသော။
ယာစေတနာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ယာယစေတနာယ၊ ဖြင့်။ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ
မိစ္ဆာဒဿနာနိစေ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒဿနတို့ကို၎င်း။ အနဘိဇ္ဈာ
အဗျာပါဒ သမ္မာဒဿနာနိစ၊ အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒ၊ သမ္မာဒဿနတို့ကို

ဣန္ဒြာယယ (က) ၄၃၅-၆၆ (၃၀၂၂အကြိမ်)

အဋ္ဌသာလိနိ - ပထမတွဲ

(၅၅၅)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

၎င်း။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ ဣဒံ၊ ဤစေတနာသည်။ မနောကမ္မံနာမ၊ မည်၏။ ဣတော ဝုတ္တဝစနံတော၊ မှ။ ပရံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ကမ္မဝဝတ္ထာနုဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဒွါရဝဝတ္ထာနုဉ္စ၊ ကို၎င်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ဌံ။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။ ဣမာနိတိဏိ၊ ဤသုံးပါးသော ဒွါရတို့သည်။ ကမ္မဒွါရနိနာမ၊ ကမ္မဒွါရမည်ကုန်၏။

မနောကမ္မဒွါရကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ကမ္မကထာ

ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ယာနိတိဏိကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ဤ။ ဣမာနိကမ္မဒွါရနိ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ ပြအပ်ကုန်ပြီ။ တာနိတိဏိကမ္မာနိ၊ ထိုးထားအပ်သော သုံးပါးသောကံတို့ကို။ အာဒိံကတွာ၊ အစပြု၍။ အဝေသဿ၊ သော။ ဒွါရကထာယ၊ ၏။ မာတိကာဌပနဿ၊ မာတိကာထားခြင်း၏။ ဝိတ္ထာရကထာ၊ အကျယ်ဖြစ်သောစကားသည်။ ဟောတိ၊ လတံ။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ကာယကမ္မံ၊ ၎င်း။ ဝစိကမ္မံ၊ ၎င်း။ မနောကမ္မံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတံကမ္မံနာမ၊ ဤကံမည်သည်ကား။ ကိံပန၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိစေ၊ ဤသို့မေးငြားအံ့။ စေတနာစေဝ၊ စေတနာသည်၎င်း။ ဧဝေ၊ အချို့ကုန်သော။ စေတနာ သမ္ပယုတ္တကာ၊ ကုန်သော။ မောစတရားတို့သည်၎င်း။ ကမ္မံနာမ၊ မည်၏။ တတ္ထ စေတနာ စေတနာသမ္ပယုတ္တဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ စေတနာယ၊ စေတနာ၏။ ကမ္မဘာဝေ၊ ကံမည်သည်၏ အဖြစ်၌။ ဣမာနိ၊ ဤဆိုလတံသည်တို့ကား။ သုတ္တာနိ၊ သုတ်တို့တည်း။

ဘိထ္ထဝေ၊ တို့။ ပုရိမစေတနာယ၊ ရှေ့ဖြစ်သောစေတနာဖြင့်။ (ထည့်)။ စေတယိတွာ၊ နှိုးဆော်၍။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကမ္မသန္နိဋ္ဌာနကမ္မံ၊ သန္နိဋ္ဌာနကံကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စေတနာပုဗ္ဗကံ၊ စေတနာရှေ့ရှိသော။ တံကမ္မံ၊ ထိုသန္နိဋ္ဌာနကံသည်။ စေတနာ သဘာဝမေဝ၊ စေတနာ သဘောရှိသည်သလျှင်တည်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ စေတနံ၊ သန္နိဋ္ဌာနစေတနာကို။ ကမ္မံကံဟူ၍။ အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဝဒါမိ၊ ၏။ (တနည်း)။ ဘိက္ခုဝေ၊ ရဟန်းတို့။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၂၃)

စေတနာယ၊ သဟဇာတစေတနာဖြင့်။ စေတယိတွာ၊ ရှိ။ ကာယေန၊ စိတ္တ သမုဋ္ဌာန ကာယဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ သဒ္ဓဝါစာဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကမ္မံ စောပနာဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံ၊ စောပနကြိယာ အဘိဇ္ဈာစသော ကြိယာကို။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ ကရေတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ တဿာကိရိယာယ၊ထိုစော ပနကြိယာအဘိဇ္ဈာစသောကြိယာကို။ ကာရိတံ၊ ပြုတတ်သော။ (ထည့်)။ စေတနံ၊ကို။ ကမ္မံ၊ဟူ၍။ အဟံ၊ငါသည်။ ဝဒါမိ၊၏။ (တနည်း)။ ဘိက္ခဝေ ရဟန်းတို့။ စေတနာယ၊ သဟဇာတစေတနာဖြင့်။ စေတယိတွာ၊ ရှိ။ ကာ ယေန၊ကာယဝိညတ်ဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယ၊ဝစီဝိညတ်ဖြင့်၎င်း။ မနသာ၊ဖြင့်၎င်း။ ကမ္မံ စောပနာဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံ၊ ရူပကာယ၏ထမ္ဘန၊ စလန ဥပါဒိန္ဒက၏ စန္ဒနဟု ဆိုအပ်သောစောပနကြိယာ အဘိဇ္ဈာစသောကြိယာကို။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကရေတိ၊၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ စေတနံ၊ ကို။ ကမ္မံ၊ ဟူ၍။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒါမိ၊၏။

မှတ်စွယ်။ ။စေတယိတွာ ကမ္မံ ကရေတိတိ ဣတ္ထ ယသ္မာ ပုရိမစေတနာယ စေတ ယိတွာ သဒ္ဓိဋ္ဌာနကမ္မံ ကရေတိ၊ တသ္မာ စေတနာပုဗ္ဗကံ ကမ္မံ တံစေတနာ သဘာဝမေဝါတိ စေတနံ အဟံ ကမ္မံ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ အထဝါ သမာန ကာလတ္ထေဝိ ကာရဏကိရိယာ ပုဗ္ဗကာလာဝိယဝတ္ထု ယုတ္ထာ။ ဖလကိရိယာစ အပရကာလဝိယ၊ ယသ္မာစ စေတနာယ စေတယိတွာ ကာယဝါစာဟိ စော ပနကိရိယံ မနသာစ အဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံ ကရေတိ၊ တသ္မာ တဿ ကိရိယာယ ကာယိကစေတနံ အဟံ ကမ္မံ ဝဒါမိတိ အတ္ထော။ ။မူလဒ္ဓိကော ၇၇-ဆ။ သမာနကာလာဝိ ကာရဏဖလကိရိယာ ပုဗ္ဗာပရကာလာဝိယဝတ္ထု ယုတ္ထာ ယေဝ။ သေယျထာဝိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ စက္ခုစ ပဋိစ္စံ ရူပေစ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာ ကန္တိ ဒဿေတံ အထဝါတိ အာဒိမာဟ၊စောပနကိရိယန္တိ ဝိညတ္တိန္ဒယံ အာဟ။ တဿာ ဟိ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ကာယသဒ္ဓဝါစာဟိ ကာယဝစီဝိညတ္တိဟိ ဝေဝါ ပုရိမာပုရိမာဟိ ပဝတ္ထေတဗ္ဗတ္ထာ ကာယဝါစာဟိ စောပနကိရိယံ ကရေတိတိ ပုတ္တံ၊ တဗ္ဗကာရာနံ ဘူတာနံ တထာပဝတ္ထနတော။အထဝါ ကာယဝါစာဟိတိ ကာယဝစီဝိညတ္တိဟိ၊ စောပနကိရိယန္တိ ရူပကာယဿ ထမ္ဘနစလနကိရိယံ ဥပါဒိန္ဒက စန္ဒနကိရိယဉ္စ၊ သောဟိ ကိရိယာရူပကာယံ ထမ္ဘေတံ စာလေတံ ပစ္စယော သဝိတံ သမေတ္ထောတိ၊ဥပါဒိန္ဒကစန္ဒနဿ ပစ္စယဘူတောတိစပုတ္တတ္ထာ ကာယဝစီဝိညတ္တိဟိ နိပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝေဉ္စကတ္ထာ စောပနကိရိယာ နိဿယဘူတာ ကာယဝါစာဟိ ကာယာဒိဟိ ကရဏဘူတေဟိ စောပနာဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံ ကရေန္တိဝါသိအာဒိဟိ ဝိယ သေဒနာဒိန္တိစ ဣဒ္ဓိဝစနံ သမတ္ထိတံ သဝတိ၊ အနုဒ္ဓိကော ၈၄-ဆ။

အနန္တကအနက်။ သမာနကာလာပိ၊ တူသောကာလရှိကုန်သော်လည်း။ ကာရ
 ဟပလကိရိယာ၊ အကြောင်းကြိယာ အကျိုးကြိယာတို့ကို။ ဝါ၊ အကြောင်း၏
 ကြိယာ အကျိုး၏ကြိယာတို့ကို။ ပုဗ္ဗာပရကာလာပိယ၊ ရှေ့ကာလ နောက်ကာလ
 တို့ကဲ့သို့။ ဝါ၊ ရှေ့ကာလ နောက်ကာလရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဝတ္ထု၊ ငှာယုတ္တာဝေ၊ သင့်
 ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ သေယုထာပိ၊ ဥပမာအသယ်ကဲ့သို့နည်း ဟုမူကား။
 ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေ၊ စက္ခုစပဋိစ္စ ရူပေစဥပဋ္ဌတိစက္ခုပိညာဏန္တိယထာ၊ ဟူသကဲ့သို့
 တည်း။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒကို၎င်း၊ ရူပေစ၊ ရူပါရုံတို့ကို၎င်း။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍၊ စက္ခု၊
 ပိညာဏံ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိဗုဒ္ဓိအတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတု၊ ငှာ။ အထဝါတိ
 အာပိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ အာဟ၊ ၏။ စောပန
 ကိရိယန္တိ၊ စောပနကိရိယံ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပိညတ္တိဒ္ဓယံ၊ ကာယပိညတ်
 ဝစီပိညတ် နှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကို။ အာဟ၊ ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ မှန်၏။ တဿာ၊
 ထိုကာယပိညတ် ဝစီပိညတ်၏။ စိတ္တသမုပ္ပာန ကာယသဒ္ဓဝါစာဟိ၊ စိတ်လျှင်
 ဖြစ်ကြောင်း ရှိသော ကာယသဒ္ဓဝါစာတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ကား။ ပုရိဗာပုရိဗာဟိ၊
 ရှေးရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ကာယဝစီပိညတ္တိဟိဝေ၊ တို့ဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္ထေ
 တဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဝါစာဟိ၊ ကာယပိညတ်
 ဝစီ ပိညတ်တို့ဖြင့်။ စောပနကြိယံ၊ လှုပ်ခြင်း ကြိယာကို။ ကရေတိ၊ ပြု၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထံ၊ ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ တဗ္ဗိကာရာနံ၊ ထိုသို့ ဖောက်ပြန်
 သော အခြင်းအရာရှိကုန်သော။ ဘူတနံ၊ မဟာဘုတ်တို့၏။ တထာပဝတ္ထနတော၊
 ထိုသို့လှုပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ အထဝါ၊ ကား။
 ကာယဝါစာဟိတိ၊ ကား။ ကာယဝစီပိညတ္တိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ စောပနကြိယာယန္တိ၊
 ကား။ ရူပကာယဿ၊ ၏။ ထမ္မနစလနကြိယံ၊ ခိုင်ခြင်း လှုပ်ခြင်းကြိယာကို၎င်း။
 ဥပါဒိန္ဒကစာနကိရိယန္တိ၊ ဥပါဒိန္ဒကဖြစ်သော ကမ္မရောင်ကို ထိပါးခြင်းကြိယာ
 ကို၎င်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သောကြိယာ၊ ဤစောပနကြိယာသည်။ ရူပကာယံ ထမ္မေတုံ
 စာလေတုံ ပစ္စယောသပိတုံ သမတ္ထောတိ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဥပါဒိကစာနသပစ္စယ
 ဘူတောတိစ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဝတ္ထတ္တာ၊ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဝစီ
 ပိညတ္တိဟိတို့ဖြင့်။ နိပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပြီး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဝေဇ္ဇကတွာ၊ ဤသို့
 သောအကြောင်းကြောင့်။ စောပနကိရိယာနိဿယဘူတာ ကာယဝါစာတိ၊
 သော၊ ဣဒ္ဓိဝစနံ၊ ဤစကားသည်၎င်း။ ကာယာပိဟိ ကရတဘူတေဟိ စောပနာ
 ဘိဇ္ဇာဒိကိရိယံကရေန္တိ ဝါသိအာဒိဟိပိယ ဆေဒနာဒိန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒ္ဓိ
 ဝစနန္တု၊ သည်၎င်း။ သမတ္ထိတံ၊ ပြီးစေအပ်သည်။ ဘဝတိ၊ ၏။

ဟိ၊ သင့်စွ။ အာနန္ဒ၊ နွာ။ ကာယေဝါ၊ ကာယပိညတ်ဟူသော ကာယသည်။
 (ဝါကား ပဒပူရဏ)။ သတိဝါ၊ ထင်ရှားရှိသော်၎င်း။ အနိရောဓိတေဝါ၊
 အရဟတ္တမင်္ဂလာန်ဖြင့် မချုပ်သေးသော်၎င်း။ (ဤသို့ အဋ္ဌာနပယုတ် ယူမူ
 ဝါသဒ္ဓါဖြင့် အနိရောဓိတေကို ဝိကပ်မူသည်)။ ကာယသဇ္ဇေတနာဟေတု၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဂါရကထာ (၅၅)

ကာယကိုဖြစ်စေတတ်သော စေတနာဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဝါစာယ၊ ဝစီဝိညတ်ဟု ဆိုအပ်သောဝါစာသည်။ သတိဝါ၊ သော်၎င်း။ အနိရောဓိတေဝါ၊ သော်၎င်း။ ဝစီသဉ္ဇေတနာဟေတု၊ ဝစီကို ဖြစ်စေတတ်သော စေတနာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ မနော၊ မနောဒွါရသည်။ သတိဝါ၊ သော်၎င်း။ အနိရောဓိတေဝါ၊ သော်၎င်း။ မနောသဉ္ဇေတနာဟေတု၊ ကြောင့်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

မှတ်စွမ်း။ ။ ဤသုတ်၌ စေတနာ၏ ကံမည်သည်၏ အဖြစ်ကို မဟောခဲ့ပါကား အဆယ့်ကြောင့် စေတနာ၏ ကံမည်သည်၏အဖြစ်သည် မြီးအံ့နည်းဟူမူ-

တ္ထေ စ သုခဒုက္ခုပ္ပါဒကေန ကမ္မေန သဝိတဗ္ဗံ။ စေတနာစ သုခ ဒုက္ခုပ္ပါဒိကာ ဝုတ္တာတိ တဿာကမ္မဿာဝေါ သိဒ္ဓေါ ဟောတိ။ ။ ဇီကာ ၇၇-အ။

အနက်ကား။ ။ တ္ထေ စ တေသ္မိံ သုတ္ထေ ဤကာယေဝါဟိ အာနန္ဒသတိအစရှိသော သုတ်၌လည်း။ သုခဒုက္ခုပ္ပါဒကေန၊ သုခ၊ ဒုက္ခကိုဖြစ်စေတတ်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ဣတိတဿာ၊ ဤသို့ သုခ၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သောတရား၏ ကံမည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၎င်း စေတနာ၏ သုခ၊ ဒုက္ခကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟောအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ တဿာ၊ ထိုစေတနာ၏။ ကမ္မဿာဝေါ၊ သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိဝိဓာ၊ သော။ ကာယသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ ဒုက္ခုပ္ပါဒြယံ၊ ဒုက္ခကိုပွားစေတတ်သော။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ အနိဋ္ဌဝိပါကံရှိသော။ ဝါ၊ အနိဋ္ဌဝိပါကံကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ သော။ ဝစီသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ ဒုက္ခုပ္ပါဒြယံ၊ သော။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ သော။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိဝိဓာ၊ သော။ မနောသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ ဒုက္ခုပ္ပါဒြယံ၊ သော။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ သော။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တိဝိဓာ၊ သော။ ကာယသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ သုခုပ္ပါဒြယံ၊ သုခကို ပွားစေတတ်သော။ သုခဝိပါကံ၊ ဣဋ္ဌဝိပါကံရှိသော။ ဝါ၊ ဣဋ္ဌဝိပါကံကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ သော။ ဝစီသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ သုခုပ္ပါဒြယံ၊

(၅၂၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော။ သုခဝိပါကံ၊ သော။ ဝစီကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။
တိဝိဓာသော။ မနောသဉ္ဇေတနာ၊ သည်။ သုခုဒြယံ၊ သော။ သုခဝိပါကံ၊
သော။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။

မှတ်စွယ်။ ။ ဤလည်းတသုတ်။ ဒုက္ခုဒြယံ ဒုက္ခဥဒယံ ပုဒ်ဖြတ်၊ ဥဒယသဒ္ဓါကာ
ပွားခြင်း အနက်ကို ဟောသည်။ ဒကို ခြိပ္ပံ၊ သန္နိစင်၍ ဒုက္ခုဒြယံ ရှိသည်။
ဒုက္ခုဒြယံဟူ၍၎င်း။ ဒုက္ခုဒြယံဟူ၍၎င်း ရှိသည်ကား ပါဠိပုဂံ၊ သုခုဒြယံ၌လည်း
၎င်းနည်းမှတ်။

အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။ သမိဒ္ဓိ၊ သမိဒ္ဓိ အမည်ရှိသော။ အယံမောသပုရိသော၊ သည်။
ပါဠိလိပုတ္တဿ၊ ပါဠိလိပုတ်ပြည်သားဖြစ်သော။ ပရိဗ္ဗာဏဿ၊ အား။ ဝေံ၊ သို့။
ပုဒုဋ္ဌာ၊ မေးသည်ရှိသော်။ ဝေံ၊ ဤသို့။ သစေဗျာကရေယျ၊ အကယ်၍ ဖြေ
ဆိုငြားအံ့။ အာဝုသော၊ ပါဠိလိပုတ္တ၊ ပုတ္တ။ ကာယေန၊ ဖြင့်၎င်း။
ဝါစာယ၊ ဖြင့်၎င်း။ မနုဿ၊ ဖြင့်၎င်း။ သုခဝေဒနီယံ၊ သုခဝေဒနာကိုဖြစ်စေ
တတ်သော။ သဉ္ဇေတနီယံ၊ စေတနာသဘောရှိသော။ ကမ္ပံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။
သောပုရိသော၊ သည်။ သုခံ၊ သုခဝေဒနာကို။ ဝေဒယတိ၊ ခံစား၏။ လ။
အဒုက္ခမသုခဝေဒနီယံ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်းမဟုတ်သော ဥပေက္ခာ
ဝေဒနာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ သဉ္ဇေတနီယံ၊ စေတနာ သဘောရှိသော။
ကမ္ပံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သောပုရိသော၊ သည်။ အဒုက္ခမသုခံ၊ ကို။ ဝေဒယတိ၊ ဧ။
ဣတိဝေံ၊ သို့။ သစေဗျာကရေယျ၊ အကယ်၍ ဖြေဆိုငြားအံ့။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒ။
ဝေံ၊ သို့။ ဗျာကရမာနော၊ ဖြေဆိုသည်ရှိသော်။ ခေ၊ စင်စစ်။ သမိဒ္ဓိ၊ သော။
မောသပုရိသော၊ သည်။ ပါဠိလိပုတ္တဿ၊ သော။ ပရိဗ္ဗာဏဿ၊ အား။ သမ္မာ၊
မဖောက်မပြန်။ ဗျာကရမာနော၊ ဖြေဆိုသည်ဖြစ်၍။ ဗျာကရေယျ၊ ဖြေဆို
ရာ၏။ ဣတိဣမာနိ၊ ဤသည်တို့သည်။ သုတ္တာနိ၊ (နောက်သို့ လည်၍သတ်)။
သုတ်တို့တည်း။

မှတ်စွယ်။ ။ သမိဒ္ဓိထေရေန သဉ္ဇေတနီယံ အာဝုသော ပါဠိလိပုတ္တ ကုမ္ပံ ကတွာ
ကာယေန ဝါစာယ မနုဿ သုခံ သော ဝေဒယတိတိ အဝိသဇိတွာ ဗျာက
တော။ သုခဝေဒနီယန္တိ အာဝိနာ ပန ပိသဇိတွာ ဗျာကာတဗ္ဗော။ သောပဉ္ဇော
တသ္မာ သမ္မာ ဗျာကတောနာမ နဟောတိ။ ဣတရဒ္ဓယေပိ သေဝနယော။
(ဣမာနိတာဝ စသည်ကား နိဂုံး)။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၁၇၇)

တာဝ၊ စွာ။ ဣမာနိသုတ္တာနိ၊ တို့သည်။ စေတနာယ၊ စေတနာ၏။ ကမ္မဘာဝေ၊ ကံမည်သည်၏အဖြစ်၌။ သုတ္တာနိ၊ သုတ်တို့တည်း။ ပန၊ ထိုပုထုပါး။ စေတနာ သမ္ပယုတ္တက ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ကမ္မဘာဝေ၊ ကို။ ကမ္မစတုက္ကေန၊ ဖြင့်။ ဒီပိတော၊ ၏။ “စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ သံဝတ္တတိ” တီးဟူသော။ တေဝစနံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယာနိကမ္မာနိ၊ အကြင်ကံတို့ကို။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ သစ္စိကတ္တာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒိတာနိ၊ ဟောအပ်ကုန်ပြီ။ တာနိကမ္မာနိ၊ ထိုကံတို့သည်။ ဣမာနိစတ္တာရိ၊ ဤဆိုလတံ့သော လေးပါးတို့တည်း။ စတ္တာရိလေးပါးတို့သည်။ ကတမာနိ၊ အဘယ်တို့နည်း ဟူမူကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဏှံ၊ မည်းညစ်သော။ ကဏှဝိပါကံ၊ မည်းညစ်သောအကျိုးကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သုက္ကံ၊ ဖြူစင်သော။ သုက္ကဝိပါကံ၊ ဖြူစင်သောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကဏှသုက္ကံ၊ မည်းညစ်သော၊ ဖြူစင်သော။ ကဏှသုက္ကဝိပါကံ၊ မည်းညစ်သော ဖြူစင်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ‘အကဏှအသုက္ကံ၊ သော။ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ၊ မည်းညစ်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သည်လည်းမဟုတ် ဖြူစင်သော အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သည်လည်းမဟုတ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ကမ္မံ၊ မိမိကံဖြစ်လျက်။ ကမ္မက္ခယာယ၊ တပါးသောကံကို ကုန်စေခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အကဏှအသုက္ကံ၊ သော။ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ကတမည၊ အဘယ်နည်း။ ကမ္မံ၊ မိမိကံဖြစ်လျက်။ ကမ္မက္ခယာယ၊ တပါးသောကံကို ကုန်စေခြင်းငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ယဒိဒံ ယေဣမေသတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ အကြင် ဤခုနစ်ပါးသော ဗောဇ္ဈင်တို့သည်။ သန္တိ၊ ၏။ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ၎င်း။ လ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ၎င်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဒံဣမေ၊ ဤဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး တရားတို့ကို။ အကဏှအသုက္ကံ၊ သော။ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ၊ သော။ ကမ္မံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကမ္မံ၊ မိမိကံ ဖြစ်လျက်။ ကမ္မက္ခယာယ၊ ငှာ။ သံဝတ္တတိတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အကဏှအသုက္ကံ၊ သော။ အကဏှအသုက္ကဝိပါကံ၊

(၅၅၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သော။ကမ္ပံ၊ သည်။ ကတမဉ္စ၊ နည်း။ ကမ္ပံ၊ လျက်။ ကမ္ပက္ခယာယ၊ ငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ နည်း။ အရိယော၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂိကော၊ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ အယမေဝမဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ်ပင်တည်း။ ဣဒံအယံမဂ္ဂေါ၊ ဤမဂ် သည်။ သေယျထာကတမော၊ အဘယ်နည်းဟူမူ။ သမ္ဘာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ ပ။ သမ္မာ သမာဓိ၎င်း။ ဘိက္ခဝေတို့။ ဣဒံဤမဂ္ဂင်တရားရှစ်ပါးကို။ အကဏှအသုက္ကံ၊ သော။ အကဏှအသုက္ကံပီကံသော။ ကမ္ပံ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ ကမ္ပံ၊ လျက်။ ကမ္ပက္ခယာယ၊ ငှာ။ သံဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။

ဝေ၊ သို့။ ဗောဇ္ဈင်္ဂမဂ္ဂင်ပုဘေဒတော၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂ၊ မဂ္ဂင်အပြားအားဖြင့်။ ဣမေပန္နရသမ္မော၊ ဤတဆယ့် ငါးပါးသော တရားတို့ကို။ ကမ္ပစတုက္ကေန၊ ကမ္ပစတုက္ကဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒီပိတာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အဘိဇ္ဈာ၊ ၎င်း။ ဗျာပါဒေါ၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ အနဘိဇ္ဈာ၊ ၎င်း။ အဗျာပါဒေါ၊ ၎င်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေဟိဆဟိ၊ ဤခြောက်ပါးသော တရားတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကမ္ပ။ ကေဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ်တပါးသော တရားတို့ကို။ စေတနာသမ္ပယုတ္တ ကာ၊ စေတနာနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။

၄၇၈။ ကဏ္ဍိ ကာဠကံ ဒသအကုသလကမ္မပထံ၊ ကဏ္ဍပီကန္တိ အပေါယေ နိဗ္ဗတ္တနတော ကာဠကပီကံ၊ သုက္ကန္တိ ပဏ္ဍရံ ဒသကုသလကမ္မပထံ၊ သုက္က ပီကန္တိ သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တနတော ပဏ္ဍရပီကံ။ ကဏ္ဍသုက္ကန္တိ မိဿကကမ္ပံ၊ ကဏ္ဍသုက္ကပီကန္တိ သုဒဒကုပီကမိဿကံ။ ကမ္ပဉ္စိကထော အကုသလေန တိရစ္ဆာနယောနိယံ မင်္ဂလဟတ္ထိဋ္ဌာနာဒိသု ဥပပန္နော ကုသလေန ပဝတ္ထေ ထုခံ ဝေဒယတိ၊ ကုသလေန ရာဇကုလေ နိဗ္ဗတ္တော၊ အကုသလေန ပဝတ္ထေ ဒုက္ခံ ဝေဒယတိ၊ အကဏှ အသုက္ကန္တိ ကမ္ပက္ခယကရံ မဂ္ဂေ ဉှဏံ အဓိပေတံ၊ တဋ္ဌိ ယမိကဏ္ဍံသဝေယျ ကဏ္ဍပီကံ ဒဒေယျ၊ ယမိ သုက္ကံ သုက္ကပီကံ ဒဒေယျ၊ ဥသယ ပီကံသ သမုပ္ပါဒနတော၊ အယမေတ္ထ အတ္ထော၊ ၂၀ ဇုကံန္တရ အဋ္ဌကထာ။

၄၇၉။ ယထာ ကမ္ပဒ္ဓါရကထာယံ ကမ္ပဒ္ဓါရအဓိဿသာဝေါ အည ဓညဝဝတ္ထာနဉ္စ ယေဘုယျတဗျဟုလနယဝသေန ဝုတ္ထော၊ ဝေဒိဇကသ္မာ နဝုတ္ထောတိ ကထော အာဟ “ယထာပနာ” တိ အာမိ။

ယထာပန သုက္ကန္တိ ဌိတာနိ တထာ စောပနကြိယာ နိဿယဘူတာ ကာယ ဝါစာ အဘိဇ္ဈာမိကြိယာနိဿယောစ မနောဒ္ဓါရာနိ ယာယပန စေတနာယ တေဟိ ကာယာဒိဟိ ကရုဏဘူတေဟိ စောပနာဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံ ကရောန္တိ ဝါဠိ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝေရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၂၉)

အာဒိတိဝိယ ဆေဒနာဒိ၊ သာစေတနာ ကမ္မန္တိ ခွါရပ္ပဝတ္တိယဒ္ဓိ ကမ္မဒ္ဓါရာဘေ ဒနဉ္စ ကမ္မဒ္ဓါရ ဝဝတ္ထာနဉ္စ ဒိဿတိ။ ဝေဉ္စ သတိ။ ‘‘ကာယေန စေကတံ ကမ္မ’’ န္တိ အာဒိဂါထာယော အတိဝိယ ယုဇ္ဇန္တိ။ ။ ဇိကာ ၇၇-ဆ၊

ဇိကာအနက်။ ။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ယထာ ယေနပကာရေန၊ ဖြင့်။ သုတ္တာဒိ ကာယေဝါဟိအာနန္ဓသတိ ကာယသဉ္စေတနာပေတိတူတိအာဒိသုတ္တာနိ၊ သုတ်တို့ သည်။ ဋ္ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်၏။ တထာ တေနပကာရေန၊ ဖြင့်။ စောပနကိရိယံ နိဿယဘူတာ၊ ရူပကာယ၏ ထမ္မန၊ စလနဟု ဆိုအပ်သော စောပနကြိယာ ဥပါဒိန္ဒရင်္ဂ၏ထိခိုက်ခြင်းဟု ဆိုအပ်သောစောပန ကြိယာ၏ဒိရာဖြစ်ကုန်သော။ ကာယဝါစာစ၊ ကာယဝိညတံ ဝစ်ဝိညတံ တို့သည်၎င်း။ အဘိဇ္ဈာဒိကိရိ ယာနိဿယော၊ အဘိဇ္ဈာစသောကြိယာ၏ ဒိရာဖြစ်သော။ မနောစ၊ မနသည် ၎င်း။ ခွါရာနိ၊ ခွါရမည်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ယာသ စေတနာယ၊ ဖြင့်။ ကရတဘူတေဟိ၊ ကရိုက်ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိကာ ယာဒိတိ၊ ထိုကာယခွါရ၊ မနောခွါရတို့ဖြင့်။ စောပနာဘိဇ္ဈာဒိကိရိယံ၊ ရူပကာ ယာ၏ထမ္မန၊ စလန ဥပါဒိန္ဒရင်္ဂ၏စန္ဒနဟု ဆိုအပ်သောစောပနကြိယာ အဘိဇ္ဈာ စသောကြိယာကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ ဝါသိအာဒိဟိ၊ ပဲ့ခွပ်စသည်တို့ဖြင့်။ ဆေဒ နာဒိ၊ ဖြတ်ခြင်းစသောကြိယာကို။ ကရောန္တိဝိယ၊ ပြုကုန်၏ဆိုတည်း။ သာစေတ နာ၊ ထိုစောပနအဘိဇ္ဈာစသော ကြိယာကို ပြီးစေတတ်သော စေတနာသည်။ ကမ္မံ၊ ကံမည်၏။ ဇုတိတသ္မာ၊ ထိုသို့စောပနကြိယာ၏ ဒိရာဖြစ်ကုန်သော ကာယ ဝါစာတို့၏၎င်း အဘိဇ္ဈာစသော ကြိယာ၏ဒိရာဖြစ်သော မန၏၎င်း ခွါရ မည်သည်၏အဖြစ် စောပနကြိယာ အဘိဇ္ဈာစသော ကြိယာ၏ အကြောင်းဖြစ် သော စေတနာ၏ ကံမည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ခွါရပ္ပဝတ္တိယံ၊ တပီးသော ခွါရ၌ တပီးသောကံတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိဝိ၊ ရှိသော်လည်း။ ကမ္မဒ္ဓါရာ ဘေဒနဉ္စ၊ ကမ္မဒ္ဓါရတို့၏စရောဟက်သည်၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ကမ္မဒ္ဓါရဝဝတ္ထာ နဉ္စ၊ ကမ္မဒ္ဓါရတို့ကို တပီးသည်တပီးဖြင့် မှတ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဒိဿတိ၊ ထင်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ဝါဒိအားဖြင့်ပင်ထင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ယေဘုယျာဒိဝေနေ၊ ယေဘုယျစသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝဝတ္ထာနံ၊ မှတ်ခြင်းကို။ နကတံ၊ မပြုအပ်။ (တသ္မာ စသည်ကား ပါဌသေသ)။ ဝေဉ္စသတိ၊ ဤသို့ သုတ်တို့၏ တည်သော အပြားအားဖြင့် ကမ္မဒ္ဓါရတို့၏ မရောဟက်သည်၏အဖြစ်သည်၎င်း ကမ္မဒ္ဓါရ ဝဝတ္ထာနသည်၎င်း ဖြစ်လတ်သော်။ ကာယေန စေကတံ ကမ္မန္တိ အာဒိဂါထာ၊ ဤသို့အစရှိသောဂါထာသည်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်း ယုဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။ (တနည်း) ဝေဉ္စသတိ၊ စောပနကြိယာ၏ ဒိရာဖြစ်သော မန၏၎င်း ခွါရမည်သည်၏ အဖြစ် စောပနစသောကြိယာ အကြောင်းဖြစ်သောစေတနာ၏ ကံမည်သည်၏ အဖြစ်သည် ဖြစ်လတ်သော်။ ကာယေနစေကတံကမ္မန္တိ အာဒိဂါထာယော တို့သည်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်း။ ယုဇ္ဇန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။

ဗုဒ္ဓဘာသယ (က) ၄၃၅-၆၇ (ခုတိယအုပ်စု ၆)

ပထမတွဲ အဋ္ဌသာယာလိနိ

(၅၃၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကျမ်းတမ်း၊ ထုတ်ဖောဋ္ဌင်၊ မဂ္ဂင်နှစ်ပါးလာထွင်းမှုလည်း မဂ္ဂင်၏ဘေဝနသာ ထွင် မဟာဝိသယဖြစ်ရကား "တတ္ထ လောကုတ္တရ မဂ္ဂေါ" စသည်ကို မိန့်သော်။

တတ္ထ တေသုစေတနာဉ္စမ္ပယုတ္တကဓမ္မေသု၊ တို့တွင်။ မလာကုတ္တရမဂ္ဂေါ။ သည်။ ဣဓ၊ ဤလောကီကမ္မကထာ၌။ အနုဓိပေတောပိ၊ မလိုအပ်သော်လည်း။ (ထည့်)။ ဘဇိယမာနော၊ ဆည်းကပ်အပ်သည်ရှိသော်။ ဝါ၊ သွင်းအပ်သည်ရှိသော်။ ကာယကမ္မာဒိနိ၊ ကာယကံအစရှိကုန်သော။ တိဏိကမ္မာနိ၊ တို့သို့။ ဘဇတိ၊ ဆည်း၏။ ဝါ၊ ဝင်၏။ ဟိ၊ ရှိအံ့။ ကာယေန၊ ကာယဒွါရဖြင့်။ ယံဒုဿီလံ၊ အကြင်ပါဏာတိပါတ၊ အဒိန္နာဒါန၊ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရဟူသော သီလမဲ့သောသူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသောအမှုကို။ အဇ္ဈာစရတိ၊ လွန်ကျူး၍ ကျင့်၏။ တမ္မာဒုဿီလျာ၊ ထိုသုံးပါးသော ကာယဒုဿီလျာ။ သံဝရော၊ စောင့်ရှောက်ပိတ်ဆို့ တတ်သောတရားကို။ ကာယိကောတိ၊ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဤ။ ဝါ၊ စာယ၊ ဝေဒိဒွါရဖြင့်။ ယံဒုဿီလံ၊ အကြင်မုသာဝါဒ၊ ပိသုဏဝါဒ၊ ဖရုသဝါဒ၊ သပ္ပပ္ပလာပဟူသော သီလမဲ့သောသူ၏ အဖြစ်တည်းဟူသောအမှုကို။ အဇ္ဈာစရတိ၊ လွန်ကျူး၍ကျင့်၏။ တမ္မာဒုဿီလျာ၊ ထိုလေးပါးသော ဝေဒိဒုဿီလျာ။ သံဝရော၊ စောင့်ရှောက်ပိတ်ဆို့ တတ်သောတရားကို။ ဝါ၊ သိကောတိ၊ ဝေဒိဒွါရ၌ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိဝေ၊ ဤသို့။ သမ္မာကမ္မန္တော၊ သမ္မာကမ္မန္တသည်။ ကာယကမ္မံ၊ မည်၏။ သမ္မာဝါဒ၊ သမ္မာဝါဒသည်။ ဝေဒိကမ္မံ၊ မည်၏။ တေသိဒ္ဓယေ၊ ထိုသမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာဝါဒနှစ်ပါးအပေါင်းကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်သည်ရှိသော်။ သမ္မာအာဇီဝေါ၊ သမ္မာအာဇီဝသည်။ တပ္ပက္ခိကတ္တာ၊ ထိုသမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာဝါဒတို့၏အပို၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂဟိတောဝ၊ ယူအပ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ မနေန၊ မနောဒွါရဖြင့်။ ယံဒုဿီလံ၊ အကြင် သီလမဲ့သော သူ၏အဖြစ်တည်းဟူသော ကာယိကဝါဒသိကဝိတိက္ကမသည် ကြဉ်အပ်သောအလုံးစုံသောအကုသိုလ်ကို။ ဝါ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ၊ မိစ္ဆာဝါယာမ၊ မိစ္ဆာသတိ၊ မိစ္ဆာသမာဓိကို။ အဇ္ဈာစရတိ၊ လွန်ကျူး၍ ကျင့်၏။ တမ္မာဒုဿီလျာ၊ ထိုမနောဒုဿီလျာ။ သံဝရော၊ စောင့်ရှောက် ပိတ်ဆို့ တတ်သောတရားကို။ မာနသိကော၊ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ သောမာနသိကသံဝရော၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိသင်္ကပ္ပဝါယာမ သတိ သမာဓိဝေသေန၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၃၁)

သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သမ္မာသင်္ကပ္ပံ၊ သမ္မာဝါယာမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမာဓိတို့၏အစွမ်း
ဖြင့်။ ပဉ္စဝိစောသည်။ ဟောတိ၊ န။ ပဉ္စဝိစောပိ၊ ငါးပါးအပြားရှိသည်လည်း
ဖြစ်သော။ အယံသံဝရောသည်။ မနောကမ္မံနာမ၊ မည်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။
လောကုတ္တရမဂ္ဂေါ၊ သည်။ ဘဇိယမာနော၊ သော်။ တိဏိကမ္မာနိ၊ တို့ကို။
ဘဇတိ၊ န။

ဒို့ကာအဓိပ္ပါယ်။ ။ ကာယေန ဝုဿိလျံ ဝါစာယ ဝုဿိလျံ ဟူသောနှစ်ပုဒ်
တို့ဖြင့် ကာယဝုစရိတ် ဝစိဝုစရိတ်တို့ကိုသာလျှင် ယူ၏သို့ ဤအတူမနေနုဇဿိလျံ
ဟူသောပုဒ်ဖြင့် အဘိဇ္ဈာဗျာဝါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော မနေနုဇဿိလျံကိုသာလျှင်
ယူရအံ့လောဟု ကြိမှားယောင်ရာသောကြောင့်-

မနေနု ဝုဿိ၊ နိကာယိကဝါစထိက ပိတိက္ကမဝဋ် သဗ္ဗံ အကုသလံ သင်္ကဏှံ
တိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သင်္ကပ္ပဝါယာမသတိသမာဓိ ဝါ၊ တဒ္ဓိစေတံ ဓနသာ သံဝရော
သာဓုတိ ဝုတ္တဿ သံဝရဿ ဝဋ်ပက္ခဝသေန ဝုတ္တံ န သီလပိပတ္တိဝသေန၊ နထိ
သာ ဓာနထိကာ အတ္ထိတိဟု ဒို့ကာ(၇၇-ဆ)မိန့်သော်။

အနက်ကား။ ။ မနေနုဇဿိလျံပဒေ၊ ဖြင့်။ ကာယိက ဝါစထိက ပိတိက္ကမဝဋ်၊
ကာယိက ဝါစထိက ပိတိက္ကမသည် ကြဉ်အပ်သော၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော၊ အကု
သလံ၊ ကို၊ သင်္ကဏှာတိ၊ ပေါင်းယူ၏။ ဝါ၊ ကား။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သင်္ကပ္ပဝါယာမ
သတိသမာဓိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မိစ္ဆာသင်္ကပ္ပ မိစ္ဆာဝါယာမ မိစ္ဆာသတိ မိစ္ဆာသမာဓိ
တို့၊ သင်္ကဏှာတိ၊ န။ ဝ၊ ဆက်။ တဒ္ဓိစေတံ၊ ထိုမနေနုဇဿိလျံဟူသော စကားကို
လည်း။ ဓနသာ သံဝရောသာဓုတိ၊ ဟူ၍၊ ဝုတ္တဿ၊ သော၊ သံဝရဿ၊ န။ ပဋိ
ပက္ခဝသေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုတ္တံ၊ န။ သီလပိပတ္တိဝသေန၊ သီလ
ပျက်စီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ ဟိယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မာနထိကာ၊
စိတ်၌ ဖြစ်သော၊ သာသီလပိပတ္တိ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။
ဉာတဗ္ဗ၊ ထိအပ်၏။

အနုဆန္ဒ။ ။ ဆရာလောကုတ္တရာ၌ တနေကိုဆိုပြီး၊ ထောက်၌ ကမ္မပထသို့မရောက်
သောတရားတို့ကား အဆယ်သို့ ဆည်းသနည်း၊ အဆယ်၌ သွင်းသနည်း စုစီရှိ
ရကား “ဗုဒ္ဓသိဋ္ဌာနေ” စသည်ကို မိန့်သော်။

ဗုဒ္ဓသိဋ္ဌာနေ၊ ဌ။ ဒွါရသံသန္နနံနာမ၊ ဒွါရ၌ သွင်းခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ ဒွါရ၌သွင်းသောအားဖြင့် ကာယဝုစရိတ် စသည်မည်ပါ၏
ဟူသို့၊ ကမ္မပထ အပ္ပတ္တာနုဒ္ဓိ တံတံဒွါရေ သံသန္နနံ အဝရောဓနံ ဟူသော ဒို့ကာ
နှင့်လျော်စေသည်။ ဤဒို့ကာ၌ ပိကား ကမ္မပထပတ္တကို ပေါင်း၊ ဝါ၊ ကံကို

(၅၃၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ.

ပဋ္ဌာနပမာကပြုသော် ခွါရပျက်ခဲ့၊ ခွါရကို ပဋ္ဌာနပမာကပြုသော် ကံပျက်ခဲ့
ဖြစ်ရကား ဤသို့ မပျက်ခြင်းကို သိအပ်၏ဟု ပြလိုသော ဆရာသည် “ဗုဒ္ဓသို့
ဌာနေ” စသည်ကို တက်သော်။

ဣမသို့ ဌာနေ၊ ဌံ။ ခွါရသံသန္ဓနံနာမ ကမ္မဋ္ဌါရာဘေဒနံနာမ၊ ကံခွါရ
တို့၏ မပျက်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၏။

ဗုတ်ဗုတ် ။ “အာကတ္တိသမုဋ္ဌိတေသု ပါကာတိ ပါတာမိန္ဒာဒါနေသု ကမ္မဋ္ဌိ
ကာယံကမ္မံ၊ ခွါရဋ္ဌိကမ္မဝသေနေဝ ကာယခွါရံ” စသော အဋ္ဌကထာ၌ လာလထုံ
သည်ကို ရည်သော “ခွါရန္တရေ ကမ္မန္တရပတ္တိယဋ္ဌိ ကမ္မဋ္ဌါရာဘေဒနန္တ ခွါရ
သံသန္ဓနံနာမ” ဟူသော ငိုကာနှစ်လျော်စေသည်။

အဝရောစန ပြစ်သော ခွါရသံသန္ဓနကို ချွဲထိုရကား “ကာယဝစိခွါရေသုတိ”
စသည်ကို မိန့်သော်။

ဟိ၊ ချွဲအံ။ ကာယဝစိခွါရေသု၊ တိဉ္စံ။ စောပနံ၊ လှုပ်ခြင်းသို့။ ဝတှာ၊ ချုံ။ ကမ္မ
ပထံ၊ ကမ္မပထကို။ အပ္ပတ္တမ္ပိ၊ မရောက်သော ကံသည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၏။
မနောခွါရေစာ၌လည်း။ သမုဒါစာရံဥပါဒ်ခြင်းသို့။ ဝါ၊ ပြစ်ခြင်းသို့။ ပတှာ၊
ချုံ။ ကမ္မပထံသို့။ အပ္ပတ္တမ္ပိ၊ မရောက်သော ကံသည်လည်း။ အတ္တိ၊ ၏။ တံ၊
ထိုကမ္မပထသို့ မရောက်သောကံကို။ ဂဟေတှာ၊ ချုံ။ တံတံခွါရပက္ခိကမေဝ၊
ထိုသို့ခွါရ၏ အဖို့ရှိသည်ကိုသာလျှင်။ ဝါ၊ ထိုထိုခွါရ၌ ထည့်သွင်းအပ်သည်
ကိုသာလျှင်။ အကံသု၊ ပြုကုန်၏။

တဩ တသို့ ခွါရသံသန္ဓနာဓိကာရေ၊ ထိုခွါရသံသန္ဓန အရာ၌။ အယံ၊
လတ်သည်ကား။ နယော၊ နည်းတည်း။ ယောဝနစရော၊ အကြင်မူဆိုးသည်။
မိဂဝံ၊ သမင်တောသို့။

ဝနတ္ထံ ။ မိဂေ ဝနန္တိ ဗာစေန္တိ ဣတိ မိဂဝံ “တောရစေ” ။ ဝနဇာတ်ကား
ဗာစေ၌ ဖြစ်သတည်း။

ဂမိဿာမိတိ၊ သွားအံ့ဟူ၍။ ဓနံ၊ လေးကို။ သဇ္ဇေတိ၊ စီရင်၏။ ငိယံ၊ ညှို့ကို။
ဝဋ္ဋေတိ၊ ကျစ်၏။ သတ္တိံ၊ လှံမကို။ နိသေတိ၊ သွေး၏။ ဘတ္တံ၊ ထမင်းကို။
ဘူတိ၊ စား၏။ ဝတ္တံ၊ ပုဆိုးကို။ ပရိဒဟတိ၊ ပြင်ဝတ်၏။ ဣတောတာဓနု
သဇ္ဇနာဒိနာ၊ ဤသို့လေးကို စီရင်ခြင်း အစရှိသည်ဖြင့်။ ကာယခွါရေ၊ ဌံ။
စောပနံ၊ လှုပ်ခြင်းသို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်သောကံသည်။ ဟောတိ၏။ သောဝန

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဒါရကထာ (၅၃၃)

စရောထိုမှဆိုးသည်။ အရညောတော၌။ ဒီဝသံ၊ နေ့ပတ်လုံး။ စရိတွာ၊ လှည့်လည်၍။ အန္တမသော၊ ဖြင့်။ သသဗိဋ္ဌာရမတ္တမ္ပိ၊ ယုန်တထုပ် ကြောင်တကောင်ကိုမျှလည်း။ နလဘူတိ၊ မရ။ ဣဒိကမ္ပိ၊ သည်။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္ပိနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ နဟောတိ၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ပုစ္ဆာ၊ အမေးတည်း။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္ပိနာမ၊ မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ကမ္ပပထံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တတာယ၊ မရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ ကာယဒုစရိတံနာမ၊ ကာယဒုစရိတ် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ မစ္ဆဂ္ဂဟဏာဒိပယောဂေသုပိ၊ ငါးပမ်းခြင်းစသော ပယောဂတို့ ၌လည်း။ သေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဝစိဒ္ဒါရေပိ၊ ၌လည်း။ “မိဂဝံ၊ တောသို့။ ဂမိဿာမ၊ သွားကြကုန်အံ့။ ဝေဂေန၊ လျင်မြန်သဖြင့်။ ဓနုအာဒီနိ၊ လေးအစရှိသည်တို့ကို။ သဇ္ဇေထာတိ၊ စီရင်ကြကုန်လောဟု”။ အာဏာပေတွာ၊ စေ၍။ ပုရိမနယေနဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။ အရညောတော၌။ ကိဉ္ဇိ၊ တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှ။ အလဘန္တဿ၊ မရသော တောသားမှဆိုးအား။ (အာဏာပေတွာ။ လ။ အလဘန္တဿာတိ အာဏတ္တေဟိ အမာရိတဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဋီကာ)။ ဝစိဒ္ဒါရေ၌။ စောပနံ၊ သို့။ ကိဉ္ဇာပိ ပတ္တံ၊ အကယ်၍ ရောက်၏ရှင့်။ ပန၊ ထိုသို့ ရောက်သော်လည်း။ ကမ္ပပထံ၊ ကမ္ပပထသို့။ အပ္ပတ္တတာယ၊ မရောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယကမ္ပိ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အလျော်ကို ဆိုအံ့။ ဧကဝလံ၊ သက်သက်။ ဝစိဒုစရိတံနာမ၊ ဝစိဒုစရိတ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ပန၊ အထူး။ မနောဒ္ဒါရေ၌။ ဝဓကစေတနာယ၊ သတ်လိုသော စေတနာသည်။ ဥပ္ပန္နမတ္တာယဝေ၊ ဖြစ်ကာမျှသော်လျှင်။ ကမ္ပပထဘေဒေ၊ ဝါ၊ ကမ္ပပထအထူးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ သောကမ္ပပထဘေဒေ၊ သည်။ ခေ၊ စင်စစ်။ ဗျာပါဒဝသေန၊ ဤသတ္တဝါတို့ကို သတ်အပ်သည် ဖြစ်စေကုန်ဟုဖြစ်သော ဗျာပါဒ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပါဏာတိပါတဝသေန၊ ဖြင့်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္ပိ၊ သည်။ ကာယဝစိဒ္ဒါရေသုတို့၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ မနောဒ္ဒါရေ၊ ၌။

(၅၃၄)

အဋ္ဌသာလိနိဒ္ဒကထာနိဿယ

နသမုဋ္ဌာတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ ထိုအတူ။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစိကမ္ပံ၊ သည်။ ကာယဝစိဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ မနောဒ္ဓါရေ၊ ၌။ နသမုဋ္ဌာတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အထူး။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ တိသုပိ၊ ကုန်သော။ ဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအတူ။ ကုသလာနိ၊ ကုန်သော။ ကာယဝစိမနောကမ္ပာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ကထံဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကား။ ဟိ၊ ရဲ့အံ့။ သဟတ္ထာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဟနန္တဿ၊ သတ်သောသူ၏။ ဝါ၊ အား။ အဒိန္နံ၊ ကို။ အာဒိယန္တဿ၊ ယူသောသူ၏။ ဝါ၊ အား။ မိစ္ဆာစာရံ၊ မှားယွင်းယုတ်မာသော အကျင့်ကို။ စရန္တဿ၊ ကျင့်သောသူ၏။ ဝါ၊ အား။ ကမ္ပံ၊ ကံသည်။ ကာယကမ္မမေဝ၊ ကာယကံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒ္ဓါရမ္ပိ၊ ဒ္ဓါရသည်လည်း။ ကာယဒ္ဓါရမေဝ၊ ကာယဒ္ဓါရသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္ပံ၊ သည်။ ကာယဒ္ဓါရေ၊ ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူး။ တေဟိ၊ စိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဇာတာ၊ တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ကာယဒ္ဓါရိက စေတနာယ၊ နှင့်။ ဝါ၊ ၏။ သဟကာရိ၊ ကာရဏဘာဝတော၊ တကွပြုလေ့ရှိသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယကမ္မဝေါဟာရ လာဘာ၊ ကာယကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရကို ရကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ (ထည့်)။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊ စေတနာ၏ အဖို့၌ ကျကုန်သည် မူလည်း။ ဝါ၊ စေတနာ၏ အဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ မနောကမ္မ ဝေါဟာရဝိရဟာ၊ မနောကံ ဟူသော အမည်ဝေါဟာရမှ ကင်းကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ (ထည့်)။ တဗ္ဗောဟာရိကာဝါ၊ မနောကံ ဟူသော ဝေါဟာရမရှိ မရကုန်သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ဒုတိယံ - နတ္ထိ ဝေါဟာရော မနောကမ္ပန္တိနာမံ စေတသန္တိ အဗ္ဗောဟာရိတာ၊ သမ္မာရ ပထဝီအာဒိဿ အာဝါဒယော ဧတ္ထ နိဒဿနံ၊ ဧတ္ထ အဗ္ဗောဟာရိက ဘာဝေ နိဒဿနံ၊ ဥဝမာနံဘုဂ်။

(တနည်း)။ အစေတနာ သဘာဝတော၊ စေတနာသဘော မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါဏာတိပါတဝသေန၊ ဖြင့်။ အဗ္ဗောဟာရိကာ၊ ခေ၊ ဝေ၊ ခြင်းကို မထိုက်ကုန်။ (ပါဏာတိပါတ စသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့် မခေ၊ ဝေ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာဝေဝရကုသလဒွါရကထာ (၅၃၅)

ထိုက်ကုန် ဟူလို့ အန)။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ “ဂစ္ဆသွားချေ။ ဣတ္ထန္ဒာမံ၊ ဤ အမည်ရှိသောသူကို။ ဇိဝိတာ၊ ဇိဝိတိန္ဒြေမု။ ဝေါရောပေဟိ၊ ချလော့။ ဣတ္ထန္ဒာမံ၊ ဤအမည်ရှိသော။ ဘဏ္ဍံ၊ ဥစ္စာကို။ အဝဟရ၊ ခိုးလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဏာ ပေန္တဿ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ အား။ ကမ္ပံ၊ သည်။ ကာယကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဒွါရံ၊ သည်။ ဝစီဒွါရံ၊ မည်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္ပံ၊ သည်။ ဝစီဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၎င်း။ ပန၊ အထူး။ တေဟိ စိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊ မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိကာ ဝါ၊ မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ တွေကာ၊ ဤမျှသောကထာသည်။ အာစရိ ယာနံ၊ တို့၏။ သမာနတ္ထကထာနာမ၊ ညီညွတ်သောအဋ္ဌကထာမည်၏။

ပန၊ မတူသော အယူအထူးကိုဆိုအံ။ ဝိတဏ္ဍဝါ၊ ဝိတဏ္ဍဝါဒိပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္ပံ၊ သည်။ မနောဒွါရေပိ၊ ၌လည်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ဟောတော်မူ၏။ သော၊ ထိုအယူမညီ ဝိတဏ္ဍဝါဒိ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တယောသင်္ဂဟေ၊ သို့။ အာရဋ္ဌံ၊ တင်အပ်သော။ သုတ္တံ၊ သုတ် ကို။ အာဟာရာဟိ၊ ဆောင်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ “ပုနစပရံ၊ ဘိက္ခဝေ။ ပ။ ဥပသာတော ဟောတိ” တိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ကုလုမ္ပ သုတ္တံနာမ၊ မည်သည်ကို။ အာဟရိ၊ ဆောင်၏။

ဘိက္ခဝေတို့။ ပုနစ၊ တဖန်။ ပရံ၊ တပါးတို့။ ဣမ၊ ဤလောက၌။ ဧကေဗ္ဗော၊ အချို့သော။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ စေတော၊ ဝသိပုတ္တော၊ စိတ်၏ဝသိ ဘော်သို့ ရောက်သော။ သမဏောဝါ၊ သမဏသည်၎င်း။ ပြာဟုဏောဝါ၊ ပြာဟုဏသည်၎င်း။ အညိဿာ၊ တပါးသောမိန်းမ၏။ ကုစ္ဆိဂတံ၊ ဝမ်း၌ တည်သော။ ဂမ္ဘံ၊ ဂမ္ဘော၊ ဤသူငယ်ကို။ ကုစ္ဆိဂတော၊ ဝမ်း၌တည်သော။ အယံ၊ ဂမ္ဘော၊ ဤသူငယ်သည်။ သောတ္တိနာ၊ ချမ်းသာသဖြင့်။ နအဘိနိက္ခိ မေယျ၊ မဖွားနိုင်မှုကား။ အဟောဝတာ၊ ကောင်းလေစွဖြင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ပါပကေန၊ ယုတ်မာသော။ မနသာ၊ ဖြင့်။ အနုပေက္ခကော၊ အဖန်တလဲလဲ ရှုသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

(၅၃၆)

အဋ္ဌသဒ္ဓါနိဒ္ဒါအဋ္ဌကထာနိဿယ

၅၃၆။ ။ အဟောဝတဿာဟု အချိုပါပြီရှိ၏။ အဿာဗုဒ္ဓိယာ၊ ၎င်း။ ကုမ္ဘိ
ဝတော၊ သော၊ ဝေဠာ၊ သည်။ ပေး။ အဿာတိ ဗုဒ္ဓိယာဟု ယောဇန-
လာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေအနုပေက္ခနေ၊ ဤသို့ အဖန်တလဲလဲရှုသဖြင့်။ ကုလုမ္မဿ၊
သုငယ်၏။ ဥပသာတော၊ ပျက်စီးခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

ဣဒံသတ္တံ၊ ကို။ အာဟာရိတွာ၊ ဆောင်ပြီး၍။ “ဝေ၊ သို့။ မနုဿ၊ ဖြင့်။
ဝိန္တိတမတ္တေယေဝါကြံကာမျှ၌သာလျှင်။ ကုမ္ဘိဝတော၊ သော။ ဝေဠာ၊ သည်။
ပေဏပိဏ္ဍောဝိယ၊ ရေမြှုပ်စိုက်ကဲ့သို့။ ဝိလိယတိ၊ မြည့်မြည့်ကြေ၏။ ဣတ္ထကုမ္ဘိ
ဂတဂပ္ပဝိလိယနေ၊ ဤသို့ဝမ်း၌ တည်သောသုငယ်၏ မြည့်မြည့်ကြေရာ၌။
ကာယင်္ဂစောပနံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါလှုပ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဝါစင်္ဂစောပနံ၊ နှုတ်
အင်္ဂါလှုပ်ခြင်းသည်၎င်း။ ကုတောအတ္ထိ၊ အတိမှာရှိအံ့နည်း။ ပန၊ အလျော်ကို
ဆိုအံ့။ မနောဒ္ဓါရသို့ ယေဝါ၊ ၌သာလျှင်။ အကုသလံ၊ သော။ ဣဒံကာယ
ကမ္မံသည်။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟာရိ။

တမေနံ ဝိတဏ္ဍဝါဒိံ၊ ကို။ (ဝတွာ၌စပ်)။ “တဝ၊ သင်၏။ သုတ္တဿ
၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ တုလယိဿာမ၊ နှိုင်းချိန်ကုန်အံ့”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊
၍။ ဝေပုစ္ဆနနယေန၊ ဤသို့ မေးသောနည်းဖြင့်။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။
တုလယိံ သု၊ နှိုင်းချိန်ကုန်၏။

ကျမ်းတစ်။ ။ သင်္ဂါယနာသုံးတန်သို့ တင်၏ဟူသည်ကို မနှစ်သက်၍ အနူးအညွတ်
ခွင့်မပြုလိုရာကား သုတ္တဿ သာမဓိမှ၍ “တဝသုတ္တဿ”ကို မိန့်သော်။

တံ၊ သည်။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ပဏ္ဍပသာတံ၊ သူ့ အသက်ကိုသတ်ခြင်းကို။ ဝဒေသိ၊
ဆို၏။ စ၊ ဆက်။ သောဣဒ္ဓိနာမ၊ ဤတန်ခိုးမည်သည်ကား။ အဝိဋ္ဌာနိဒ္ဓိ၊ ၎င်း။
ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ မနောမယိဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ ဉာဏဝိပွါရိဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ သမာဓိဝိပွါရိဒ္ဓိ၊
၎င်း။ အရိယိဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ ကမ္မဝိပါကဇိဒ္ဓိ၊ ကံ၏အကျိုးဝိပါကံနှင့်တကွ ဖြစ်သော
ဣဒ္ဓိ၊ ၎င်း။ ပုညဝတောဣဒ္ဓိ၊ တုန်းရှိသောသူ၏တန်ခိုး၊ ၎င်း။ ဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိ၊ ဆေးဝါး
မန္တရားဖြင့်ပြီးသော တန်ခိုး၊ ၎င်း။ တတ္ထတတ္ထ၊ ထိုထိုအရာ၌။ သမ္မာပယောဂ
ပစ္စယာ၊ အသင့်အားဖြင့် အားထုတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣဇ္ဈ
နဋ္ဌေန၊ ပြည့်စုံခြင်းဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိမည်သောတန်ခိုး၊ ၎င်း။
ဣတိ၊ သို့။ ဒသဝိဓာ၊ ဆယ်ပါးအပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၃၇)

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဣဒ္ဓိဆယ်ပါးတို့တွင် သတသဟဿ ရုပ်စသည်ကို ဖန်ဆင်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဣဒ္ဓိကား “သတံ ဟောမိ၊ သဟဿံဟောမိ” စသည်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အဓိဋ္ဌာန်ရှိမည်၏။ ပကတိ အဆင်း သဏ္ဍာန်ကိုစွန့်၍ ကုမာရဝဏ္ဏ နာဂဝဏ္ဏ စသည်ကို ဖန်ဆင်းသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ဣဒ္ဓိကား ပကတိ အဆင်းသဏ္ဍာန်ကိုစွန့်၍ အထူးပြုသည်၏ အစွမ်း အားဖြင့် ဖြစ်သောကြောင့် ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိမည်၏။ မိမိကိုယ်၏အတွင်း၌ ဈာန်စိတ်ဖြင့် စူဠပန္နကမထေရ်တို့ကဲ့သို့ ကိုယ်ပွားရာထောင်ဖန်ဆင်းသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ဣဒ္ဓိကား ဈာန်စိတ်ဖြင့်ပြီးသော ကိုယ်ပွားကို ဖြစ်စေသည်၏ အစွမ်း အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မနောမယိဒ္ဓိမည်၏။ ဤသုံးပါးသော “ဣဒ္ဓိဝိဝံ ဝိဗ္ဗ သောတံ ပရစိတ္တဝိဇာနနာ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ဒိဗ္ဗစက္ခု” ဟူသော လောကီ အဘိညာဉ်ငါးပါးတို့တွင် ဣဒ္ဓိဝိစအဘိညာဉ်ပင်တည်း။ ရှေ့၌၎င်း နောက်၌၎င်း ထိုခဏ၌၎င်း ရဒ္ဓိသော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်၏ အာနုဘော်ကြောင့် ဖြစ်သော ဣဒ္ဓိကား ဉာဏဝိပွါရိဒ္ဓိမည်၏။ ဗာကုလထေရ် သံကိစ္စသာမဏေတို့ ဝတ္ထုကို ထုတ်ထေအပ်သည့်ရှေ့၌၎င်း နောက်၌၎င်း ထိုခဏ၌၎င်း ရအပ်သော သမထ၏ အာနုဘော်ကြောင့်ဖြစ်သော ဈာန်၏ အာနုဘော်ကြောင့် ဖြစ်သော ဣဒ္ဓိကား သမာဓိဝိပွါရိဒ္ဓိမည်၏။ သံဝရိပုတြာ မဟာထေရ် သံဝိဝထေရ် ခါကုကောက္ကည ထေရ် သာမာဝတီတို့ ဝတ္ထုကို ထုတ်ထေအပ်၏။ “ကတမာ အရိယာဣဒ္ဓိ ဣစ တိက္ခုသစေ အာကင်္ဂတိ ပဋိကုလေ အပ္ပဋိကုလသညိ ဝိဟရေယုန္တိ အပ္ပဋိကုလ သညိ ဝိဟရတိ သစေ အာကင်္ဂတိ အပ္ပဋိကုလေ ပဋိကုလသညိ ဝိဟရေယုန္တိ ပဋိ ကုလသညိ ဝိဟရတိ၊ ဥပေက္ခကော တတ္ထ ဝိဟရတိ သတောသမ္ပဇာနော” ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သော စေတောဝသိပ္ပတ္တ ဖြစ်သော အရိယာတို့အား ရကောင်းသော ဣဒ္ဓိသည် အရိယိဒ္ဓိမည်၏။ အထုံးစုံသောငှက် အထုံးစုံသောနတ် အချိုသောလူ အချိုသော ဝိနိပါတိကတို့၏ကောင်းကင်ပျံခြင်းသည် ကမ္မဝိပါက ဝိဒ္ဓိမည်၏။ အချိုသောလူဟူသည်ကား ကမ္မာဦးသူကိုဟူ၊ စကြဝတေးမင်း၏ စစ် သည် လေးပါးနှင့်တကွ ကောင်းကင်ပျံခြင်း ဇင်္ဂလသူဌေး၏ အတောင်ရှစ်ဆယ် သော ရှေ့တောင် ပေါက်ခြင်း ဧသာသကသူဌေး၏ ခုနစ်ပါးသော အရာတို့၌ သေစိန်သောငှာ ထုံ့ထပြုလျက် မသေခြင်းသည်ကား ပုညဝတော ဣဒ္ဓိမည်၏။ ကမ္မဝိပါကဝိဒ္ဓိကား အကျိုးမြဲသည်၊ ပုညဝတော ဣဒ္ဓိကား အကျိုးပေးခိုက်သာ၊ ဤကားအထူးဝိဇ္ဇာမိရ်တို့ မန္တန်စုတ်၍ ကောင်းကင်းပျံတက်ခြင်း စသည်ကား ဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိမည်၏။ သကဏ္ဍဗျူဟာ စက္ကဗျူဟာ ပဒုမဗျူဟာ အစရှိသော အစီ အရင်ကြောင့် ဖြစ်သောအထူး၊ ဝဏန်း၊ စောင်းစသောအတတ်၊ သလ္လကတ္တ စသော ဆေးအတတ်၊ ဣရုစသော ဗေဒင်အတတ်၊ ဝိဇ္ဇကတ်သုံးပုံစသော အတတ်၊ အယုတ်သဖြင့် လယ်ထွန်ခြင်းစသော အမှုတို့ကိုစွဲ၍ ပြီးသော အထူး သည်ကား တတ္ထတတ္ထ သမ္မာပယောဂ ပစ္စယာ ဣဒ္ဓိနုဌေန ဣဒ္ဓိမည်၏။

ဣဒ္ဓိသယ (က) ၄၃၅ ၆၀ (၃တိယအကြိမ်)

အဋ္ဌသာလိနိ - ပထမတွဲ

(၅၃၈)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တတ္ထ တာသုဒသသုဗ္ဗိသု၊ တို့တွင်။ ကတရံ အဘယ်မည်သော။ ဣဒ္ဓံ ၊ ဣဒ္ဓိကို။ တံ၊ သည်။ ဝဒေသိ၊ ဆိုသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ သကဝါဒိ၊ သကဝါဒီ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဘာဝနာမယံ၊ ဘာဝနာမယဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓံ ၊ ဣဒ္ဓိကို။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဝဒေမိ၊ ခေါ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိတဏှဝါဒိ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

၅၄၈ နှစ်။ ။ ပရဝါဒိကား အဓိဋ္ဌာနိဒ္ဓိကို ရည်သည်။ တာဝနာမယချင်း တူသော် လည်း ဝိကုဗ္ဗနိဒ္ဓိ မနောမယိဒ္ဓိကို ရည်သည် မမှတ်လင့်။

ဘာဝနာမယာယ၊ ဘာဝနာမယဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ပရူပသာတကမ္မံ၊ သည်။ ဝိပနဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သကဝါဒိ၊ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ အာမဟောတိ၊ ဖြစ်၏ဪ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိတဏှဝါဒိ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။ ကေစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ အာစရိယာ၊ တို့သည်။ ကေဝါရံ၊ တကြိမ်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-ဗံ၊ ပါကဋကဓောပံ၊ အံ။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ယာရိတုကာမေန၊ ပုတ်ခတ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသော သူသည်။ ဥဒကဘရိတော၊ ရေပြည့်သော။ ဗံဋ္ဌေ၊ အိုးကို။ ဝိတ္ထေ၊ ပစ်ခတ်သည် ရှိသော်။ ဗုဋ္ဌောပိ၊ အိုးသည်လည်း။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ကွဲ၏။ ဥဒကမ္ပိ၊ ရေသည်လည်း။ နဿတိယထာ၊ ပျက်စီး၏သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဘာဝနာမယာယ၊ ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ကေဝါရံ၊ တကြိမ်။ ပရူပသာတကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဂရဟာကို ဆိုအံ့။ တထော၊ ထိုပရူပသာတကံကို ပြုသည်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သာဣဒ္ဓိ၊ သည်။ နဿတိ၊ ပျက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

၅၄၈ နှစ်။ ။ ကေစ္စေ ကစ၍ နဿတိတိုင်အောင် စကားချပ်ဖြင့် စကားပြတ်၍ “အထနံ” ဟု ဆက်ပြန်သည်။

အထ အနန္တရံ၊ ထိုကေစ္စေဆရာတို့ စကား၏ အခြားမဲ့၌။ နံပရဝါဒိ၊ ကို။ (ဝိတဏှဝါဒိကိုပင် စကားကျဉ်းအောင် ပရဝါဒီဆိုသည်။) “ဘာဝနာ မယာယ၊ ဖြစ်သော။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဖြင့်။ ကေဝါရံ၊ တကြိမ်။ ပရူပသာတကမ္မံ၊ သည်။ နေဝဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဒွေဝါရေ၊ နှစ်ကြိမ်တို့ တိုင်အောင်။ ပရူပသာတ ကမ္မံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတှာ၊ ၍။ တံတံပညတ္တိံ ၊ ထိုထိုကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်စသော ပညတ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်သည်ကို။ ပုဗ္ဗိ သု၊ မေးကုန်၏။ “ဘာဝနာမယိဒ္ဓိ၊ သည်။ ကုသလာကိံ၊ ကုသိုလ်လော။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကသလဒ္ဓါရကထာ (၅၃၉)

အကုသလာကိံ၊ လော။ အဗျာကတာကိံ၊ လော။ သုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာကိံ၊ လော။ ဒုက္ခာယဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တာကိံ၊ လော။ အဒုက္ခ မသုခါယဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တာကိံ၊ လော။ သဝိတက္ကသဝိစာရာကိံ၊ လော။ အဝိတက္ကသဝိစာရာမတ္တာကိံ၊ လော။ ကာမာဝစရာကိံ၊ လော။ ရူပါဝစရာကိံ၊ လော။ အရူပါဝစရာကိံ၊ လော။ ။ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိံ သု၊ ကုန်၏။

ပန၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဣမံပဉ္စ၊ ဤပြဿနာကို။ ယောပရဝါဒိ၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ သောပရဝါဒိ၊ သည်။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝက္ခန္ဓာ၊ ဆိုလတံ။ “ဘာဝနာမမိဒ္ဓိ၊ သည်။ ကုသလာဝါ၊ ကုသိုလ်သည်မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဗျာကတာဝါ၊ မူလည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒုက္ခမသုခါ ဝေဒနိယာဝေ ဝေဒနိယသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိတက္ကအဝိစာရာဝေ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ရူပါဝစရာဝေ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခန္ဓာ၊ ဆိုလတံ။ သောပရဝါဒိ၊ ကို။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုအပ်၏။ “ပါဏာတိပါတစေတနာ၊ သည်။ ကုသလာဒိသု၊ ကုသိုလ်အစရှိသည်တို့ တွင်။ ကတရံ၊ အဘယ်မည်သော။ ကောဋ္ဌာသံ၊ အဖို့အစုသို့။ ဘဇတိ၊ ဝင် သနည်း။ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၏။ ဇာနန္ဓော၊ သိသောပရဝါဒိသည်။ “ပါဏာတိပါတစေတနာ၊ သည်။ အကုသလာဝ၊ အကုသိုလ်သာတည်း။ ဒုက္ခဝေဒနိယာဝ၊ ဒုက္ခဝေဒနိယသာတည်း။ သဝိတက္ကသဝိစာရာဝ၊ သာ တည်း။ ကာမာဝစရာဝေ၊ သာတည်း။ ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခန္ဓာ၊ ဆိုလတံ။ ဝေံ တာဝစနေ၊ ဤသို့ ပါဏာတိပါတစေတနာ အကုသလာဝ စသည်ဖြင့် သင် ဆိုသောစကားသည်။ သန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ တဝပဉ္စော၊ ဘာဝနာမယာယ ပရူပသာတော ဟောတိဟု သင်ဆိုအပ်ပြီးသော ငါတို့ကို သိစေခြင်းငှာ လိုအပ်သောအနက်သည်။

မှတ်စုမ်း ။ “ပဉ္စ ဣစ္ဆာယံ၊ ပဉ္စေတိ၊ ပဉ္စော ဝိသဇ္ဇိတမ္ပိ ပဉ္စေ” ဟု ဓာတ်ကျမ်းလာ ရကား ဤ၌ ဣစ္ဆာအနက်ကိုလိုသည်။ ပဉ္စ ပုစ္ဆာယံ၊ ဘိက္ခုဂရံ ပဉ္စ ဗုဒ္ဓတိ၌ ကုဆို ပုစ္ဆာအနက်ကို မလို။

ကုသလတ္တိကေန၊ နှင့်။ နေဝသမေတိ၊ မညီ။ ဝေဒနာတ္တိကေန၊ နှင့်။ နသ မေတိ၊ မညီ။ ဝိတက္ကတ္တိကေန၊ နှင့်။ နသမေတိ၊ မညီ။ ဘူမန္တရေန၊ ကာမာ

ဝစရစသော ဘုံအထူးနှင့်။ နသမေတိမညိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သကဝါဒိ၊ သည်။ အာဟ၊ ၏။

ဝေမဟန္တံ၊ ဤသို့ကြီးမား ရှည်လျားသော။ သုတ္တံ၊ သုတ်သည်။ ကိပန နိရတ္တကံ၊ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးဖြစ်ခဲ့ပြီးလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရဝါဒိ၊ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးပြန်၏။ နောနိရတ္တကံ၊ အကျိုးမရှိ အချည်းနှီးမဟုတ်။ ပန၊ ထိုသို့ အကျိုးမရှိသည် ပဟုတ်သော်လည်း။ တံ၊ သည်။ အဿသုတ္တဿ၊ ထိုကုလုမ္မ သုတ်၏။ အတ္တံ၊ အနက်ကို။ နဇာနာတိ၊ မသိ။ (ကောပနဿ အတ္ထောတိ အာဟ ဣဒ္ဓိမာတိ အာဒိ)။ ဟိ-တံပါကဋံ ကရောပိ၊ အံ။ ဣဒ္ဓိမာစေတော ဝသိပ္ပတ္ထောတိတ္ထေ၊ ဌံ။ ဘာဝနာမယာ၊ သော။ ဣဒ္ဓိ၊ ကို။ နအဓိပ္ပေတာ၊ မလိုအပ်။ (ကာ ပန အဓိပ္ပေတာတိ အာတ အာထဗ္ဗဏိဒ္ဓိတိ အာဒိ)။ ပန၊ လိုအပ်သည်ကိုဆိုအံ။ အာထဗ္ဗဏိဒ္ဓိ၊ အာထဗ္ဗဏဗေဒင်ကျမ်း၌လာသောတန်ခိုး ကို။ ဝါ၊ ဝိဇ္ဇာမယတန်ခိုးကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ လိုအပ်၏။ (အာထဗ္ဗဏ ဝေဒ တော အာဂတာ ဣဒ္ဓိ အာထဗ္ဗဏိဒ္ဓိပြု)။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ သာအာထဗ္ဗဏိဒ္ဓိ၊ ကို။ ဧတ္ထ ဣဒ္ဓိမာစေတောဝသိပ္ပတ္ထောတိဝစနေ၊ ဤဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပ္ပတ္ထော ဟူသောစကား၌။ လဗ္ဘမာနာ၊ ရအပ်သည်ရှိသော်။ လဗ္ဘတိ၊ ရသင့်၏။ ပန၊ ဆက်။ သာအာထဗ္ဗဏိဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ ကာယဝစီဒ္ဓါရာနိ၊ တို့ကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊ လွှတ်၍။ ကာတုံ၊ ငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၏။ အာ ထဗ္ဗဏိဒ္ဓိကာ၊ အာထဗ္ဗဏတန်ခိုးကို အလိုရှိသောသူတို့သည်။ သတ္တာဟံ၊ လုံး။ အလောဏကံ၊ ဆားမရှိသောအစာကို။ ဘုဉ္ဇိတွာ၊ ၍။ ဒဗ္ဗေ၊ နေဇာမြက်တို့ကို။ အတ္ထရိတွာ၊ ခင်း၍။ ပထဝိယံ၊ ဌံ။ သယမာနာ၊ အိပ်ကုန်လျက်။ တပံ၊ မြိုးခြံ သောအကျင့်ကို။ စရိတွာ၊ ကျင့်၍။ သတ္တမေ၊ သော။ ဒိဝသေ၊ ဌံ။ သုသာန ဘူမိ၊ သင်းချိုင်းမြေကို။ သဇ္ဇေတွာ၊ စီရင်၍။ သတ္တမေပါဒေ၊ သုသာန်မြေ ကိုနင်းသည်မှ ခုနစ်ခုမြောက်သော ဘဝါးလှမ်း၌။ ဝါ၊ စည်းအဝင်ကို နင်း သည်မှ ခုနစ်ခုမြောက်သော ဘဝါးလှမ်း၌။ ဌတွာ၊ ၍။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ဝဇ္ဇေတွာ ဝဇ္ဇေတွာ၊ အိမ်း၍အိမ်း၍။ ဝါ၊ ဝင်၍ဝင်၍။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ ဝိဇ္ဇံ၊ မန္တန်ကို။ ပရိဇပုန္တိ၊ စုတ်ကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နေသံအာထဗ္ဗဏိဒ္ဓိကာနံ၊ တို့၏။ ကမ္မံ၊ အမှုသည်။ သမိဇ္ဈတိ၊ ပြည့်စုံ၏။ ဝါ၊ အပြီးတိုင်၏။ ဝေ၊ သို့။ အာယမိ ဣဒ္ဓိ၊ ဤဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိသည်လည်း။ ကာယဝစီဒ္ဓါရာနိ၊ တို့ကို။ မုဉ္ဇိတွာ၊ ၍။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၄၁)

ကာတုံ၊ ငှာ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယကမ္ပံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ ခွံ။ နသမုဋ္ဌာတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣတ္ထ ဣဒ္ဓိမာ စေတော ဝသိပ္ပတ္တောတိဝစနေ၊ ခွံ။ ဝါ၊ ဣတ္ထ ကမ္ပကထာဓိကာရေ၊ ဤကမ္ပ ကထာအရာ၌။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဟတ္ထမုဋ္ဌါယ၊ လက်ဖောက်ပြန်သဖြင့်။ မုသာဝါဒါဒိနိ၊ တို့ကို။ ကထေန္တဿ၊ ၏။ ကမ္ပံ၊ သည်။ ဝစိကမ္ပံ၊ ဝစိကံမည်၏။ ဒွါရမ္ပန၊ ဒွါရမူကား။ ကာယဒွါရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစိကမ္ပမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကာယဒွါရေ ခွံ။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တေဟိ စိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ တို့သည်။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊ စေတနာ အဖို့ရှိကုန်သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိကာဝါ၊ မနောကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရ ကင်းကုန် သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ဝစိဘေဒံ၊ ဝစိဘေဒကို။ ကတွာ၊ ၍။ မုသာဝါဒါဒိနိ၊ တို့ကို။ ကထေန္တဿ၊ ၏။ ကမ္ပမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝစိ ကမ္ပံ၊ မည်၏။ ဒွါရမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ဝစိဒွါရမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝေ၊ သို့။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစိကမ္ပံ၊ သည်။ ဝစိဒွါရေ ခွံ။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ တေဟိစိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ယော၊ တို့သည်။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊ စေတနာအဖို့ရှိကုန်သည် မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိကာဝါ၊ မနောကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရ ကင်းကုန်သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတ္ထကော၊ ဤမျှသော ကထာသည်။ အာစရိယာနံ၊ တို့၏။ သမာနတ္ထကထာနာမ၊ မည်၏။

ပန၊ အယူထူးကိုဆိုအံ့။ ဝိတဏ္ဏဝါဒီ၊ သည်။ “အကုသလံ၊ သော။ ဝစိကမ္ပံ၊ သည်။ မနောဒွါရေပိ၊ ခွံလည်း။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဟ၊ ၏။ ဖုသာဝိတဏ္ဏဝါဒီ၊ သည်။ “တယောသင်္ဂဟေ၊ တို့ကို။ အာရဋ္ဌံ၊ သော။ သုတ္တံ၊ ကို။ အာဟဏဟိ၊ ဆောင်လော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည် ရှိသော်။ ဥပေါသထက္ခန္ဓကတော၊ မှ။ “ယောပနဘိက္ခု၊ ပ။ ဟောတိ”တိ၊ ဟူသော။ ဣဒ္ဓံသုတ္တံ၊ ကို။ အာဟရိ၊ ဆောင်၏။

ယောပနဘိက္ခု၊ သည်။ ပါတိမောက္ခုဒ္ဓေသကေန၊ ပါတိမောက်ပြသော။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။ ပါတိမောက္ခံ၊ ပါတိမောက်ကို။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်

(၅၄၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

တိုင်အောင်။ ဘိက္ခုဟိတို့ကို။ အနုသာဝိယမာနော၊ အဖန်တလဲလဲ ကြားစေ
အပ်သည်ရှိသော်။ သရမာနော၊ မိမိ၌ အာပတ်ရှိသည်ကိုသိလျက်။ သန္တိံ၊
မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော။ အာပတ္တိံ၊ ကို။ နာဝိကရေယျ၊ ထင်စွာ မပြုငြားအံ့။
အဿဘိက္ခုနော၊ မိမိ၌ ထင်ရှားရှိသော အာပတ်ကို ထင်စွာမပြုသော
ထိုရဟန်းအား။ သမ္ပဇာနုမုသာဝါဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဣဒံသုတ္တံ၊ ကို။ အာဟဒိတော၊ ရှိ။ “ဝေ၊ သို့။ အာပတ္တိံ၊ ကို။ အနာဝိ
ကဗေဒန္တော၊ ထင်စွာမပြုသောရဟန်းသည်။ တုဏှိဘူတောဝ၊ ဆိတ်သော
ကိုယ်အင်္ဂါ နှုတ်အင်္ဂါ ရှိသည်ဖြစ်လျက်သာလျှင်။ အညံ၊ တပါးသော။
အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇတိ၊ ရောက်၏။ ဣ အညာပတ္တိအာပဇ္ဇနေ၊ ဤသို့
တပါးသော အာပတ်သို့ ရောက်ခြင်း၌။ ကာယင်္ဂစောပနံ၊ သည်၎င်း။
ဝါစင်္ဂစောပနံ၊ သည်၎င်း။ ကုတောအတ္ထိ၊ အတိမှာ ရှိအံ့နည်း။ ပန၊
အလျော်ကိုဆိုအံ့။ မနောဒ္ဓါရသ္မိယေဝ၊ ခွဲသာလျှင်။ အကုသလံ၊ သော။
ဣဒံဝစိကမ္ပံ၊ သည်။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ၏။

သောပရဝါဒိ၊ ကို။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ “တေသုတ္တံ၊ သည်။ ကိံ ပန
နေယျတ္ထံ၊ ဝစနန္တရဖြင့် သိစေအပ်သော အနက်ရှိသော သုတ်လော။ ဥဒါဟု၊
ထိုသို့မဟုတ်မှု။ နိတတ္ထံ၊ မိမိသည်ပင်လျှင် သိစေအပ်သော အနက်ရှိသော
သုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။ မယံ၊ ၏။ သုတ္တံ၊ သည်။ နိတတ္ထမေဝ၊ မိမိ
သည်ပင်လျှင် သိစေအပ်သော အနက်ရှိသော သုတ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပရဝါဒိ၊ သည်။ ဝဒတိ၊ ၏။ သောပရဝါဒိ၊ ကို။ “တံ၊ သည်။ ဝေ၊ သို့။ မာအဝစ၊
မဆိုလင့်။ အဿသုတ္တဿ၊ ၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ မယံ၊ တို့သည်။ တုလယိသာမ၊ နှိုင်းချိန်
ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ရှိ။ “သမ္ပဇာနုမုသာဝါဒေါ၊ ကြောင့်။ ကိံ၊
အဘယ် အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိဝေ၊ သို့။ သကဝါဒိနာ၊
သည်။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဇာနန္တော၊ သိသော ပရဝါဒိသည်။ “သမ္ပဇာနု
မုသာဝါဒေါ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခဟိ၊
လကံ။ တတော တဒနန္တရံ၊ ထိုဆိုအပ်သည်၏ အခြားမဲ့၌။ ပရဝါဒိ၊ ကို။
သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ဝတ္ထဗ္ဗော၊ ၏။ “ဝိနယဿ၊ ၏။ ကာယောစ၊ သည်
၎င်း။ ဖါစာစ၊ သည်၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ မူသာနိ၊ အကြောင်း

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၄၃)

တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေ၊ သဗ္ဗာပတ္တိ
ယော၊ တို့ကို။ ဣမေသုယေဝ ဒွိသုဝါရေသု၊ တို့၌လျှင်။ ပညတ္တာ၊ ကုန်၏။
မနောဒွါရေ၊ ၎င်း။ အာပတ္တိပညာပနံနာမ၊ အာပတ်ကို ပညတ်ခြင်းမည်သည်။
နတ္ထိ၊ မရှိ။ ယောတံ၊ အကြင်သင်သည်။ သတ္တာရာ၊ သည်။ အပညတ္တေ၊
မပညတ်အပ်သော။ ဌာနေေ၊ ၎င်း။ အာပတ္တိ၊ ကို။ ပညပေတိ၊ ပညတ်၏။ သောတံ၊
ထိုသင်သည်။ အတိဝိယ၊ အလွန်လျှင်။ ဝိနယေ၊ ၎င်း။ ပကတညူ၊ သဘောကို
သိပေ၏။ တံ၊ သည်။ (ထည့်)။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ အဗ္ဘာစိက္ခာသိ၊ စွပ်စွဲသိ၏။
ဇိနစက္ကံ၊ ဘုရားအာဇာနည်ကို။ ပဟရသိ၊ ပုတ်ခတ်၏။ ဣတိအာဒိဝစနေဟိ၊
တို့ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟိတု၊ နိဂြိုဟ်။ ဥတ္တရိ၊ ကလွန်။ ပရဝါဒီ၊ ကို။ “သမ္မဇာနမုသာ
ဝါဒေါ၊ သည်။ ကိရိယတော၊ မပြုအပ်သည်ကို ပြုခြင်းကြောင့်။ သမုဋ္ဌာဝ
ကံ၊ လော။ ဥဒါဟု၊ မှ။ အကိရိယတော ပြုအပ်သည်ကို မပြုခြင်းကြောင့်။
သမုဋ္ဌာတိကံ၊ လော”။ ဣတိ၊ သို့။ ပညံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။ (ပုစ္ဆိဇာတ်
သည် ဒွိကမ္မကဇာတ်ဖြစ်၍ ကံနှစ်ခုနေသည်)။ ဇာနန္တော၊ သိသောပရဝါဒီ
သည်။ သမ္မဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သည်။ (လိုက်)။ အကိရိယတော၊ ကြောင့်။
သမုဋ္ဌာတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခတိ၊ လတံ။ တတော၊ တဒနန္တရံ၎င်း။ ပရဝါဒီ
ကို။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ (ထည့်)။ “အနာဝိကရောက္ခော၊ အာပတ်ကို
ထင်စွာမပြုသော ရဟန်းသည်။ ကဘရံ၊ အဘယ်မည်သော။ ကိရိယံ၊ ကို။
ကရောတိ၊ နည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။
ကိရိယံ၊ ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သောပရဝါဒီသည်။ ဝိဘာတံ၊ ပင်ပန်းခြင်း
သို့။ အာပဇ္ဇိယတိ၊ ရောက်လတံ။ တတော-တဒနန္တရံ၎င်း။ ဣမဿသုတ္တဿ၊
၎င်း။ အတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပရဝါဒီ၊ ကို။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ သညာပေတဗ္ဗော၊
သိစေအပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ ဣတ္ထသမ္မဇာနမုသာဝါဒဿာတိသုတ္တော၎င်း။ အယံ၊
ဤဆိုလတံသည်ကား။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ သမ္မဇာနမုသာဝါဒေါ
ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ယူယံ ယောအယံ သမ္မဇာနမုသာဝါဒေါ၊ ကို။ ဘဂဝ
တာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ၎င်း။ သောသမ္မဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သည်။ အာပတ္တိတော၊
အာပတ်အားဖြင့်။ ကိ၊ အဘယ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကတရာ
ပတ္တိ၊ အဘယ်အာပတ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊
အနက်တည်း။ သမ္မဇာနမုသာဝါဒေါ၊ သည်။ (လိုက်)။ ဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ၊ သည်။

(၅၄၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟောဘိ၏။ စ၊ ဆက်။ ခေါ၊ စင်စစ်။ သာဒုက္ကဋ္ဌာပတ္တိ၊ သည်။ မုသာဝါဒ
လက္ခဏေန၊ မုသာဝါဒဟု ဆိုအပ်သော သဘောလက္ခဏာဖြင့်။ နဟောတိ၊
မဖြစ်။ ပန၊ အသင့်ကိုဆိုအံ့။ ဘဂဝတော၊ ။ ဝစနေန၊ စကားတော်ကြောင့်။
ဝစိဒ္ဓါရော၊ ။ အင်္ဂါရိယသမုဋ္ဌာနာ၊ ပြုအပ်သည်ကိုမပြုခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။
အာပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ သိအပ်၏။

ကျမ်းတမ်း။ ။ ဝတ္ထုတ္တကို ပါပိဖြင့် ပြီးစေလိုရကား “ဝတ္ထုတ္တစေတ” စသည်ကို
မိန့်သော်။

စ-သစ္စံ၏။ “အနာလပဇ္ဇော။ပ။ စိန္တိတာ”တိ၊ ဟူသော။ ဧတံဝစနံ၊ ကို။
ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပရိဝါရော၊ ။ ဝတ္ထံ၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ (ပိကား ပဒါ
လင်္ကာရ)။

ဂါထာနက်။ ။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက်သော။ မနုဇေန၊ လူနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။
အနာလပဇ္ဇော၊ မပြောမဆိုသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပရော၊ တပါးသောသူ
တို့ကို။ ဝါစာဂိရံ၊ ဝါစာဟု ပြောဆိုအပ်သော စကားကို။ နောစ
ဘဏေယျ၊ မဆိုရာ။ တနည်း-ဝါစာဂိရံ၊ နှုတ်မြှောက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ။ ။
နောစဘဏေယျ၊ မဆိုရာ။ သောဘိက္ခု၊ သည်။ ဝါစသိကံ၊ နှုတ်၍ဖြစ်သော။
အာပတ္တိံ၊ သို့။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ။ ကာယိကံ၊ ကာယဒွါရ၍ဖြစ်သော။
အာပတ္တိံ၊ သို့။ နအာပဇ္ဇေယျ၊ မရောက်ရာ။ သောပဉ္စာ၊ ဤပြဿနာကို။
ကုသလေဟိ၊ လိမ္မာကုန်သောသူတို့သည်။ စိန္တိတာ၊ ကြံအပ်၏။

ဝေံသို့။ “အကုသလံသော။ ဝစိကမ္ပံ၊ သည်။ မနောဒ္ဓါရော၊ ။ နသမု
ဋ္ဌာတိ၊ မဖြစ်”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣက္ခမ္ပကထာဓိကာရော၊ ။ နိဋ္ဌံ၊ ဆုံးဖြတ်
ခြင်းကို။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ။ အဘိဇ္ဈာသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။
ကာယင်္ဂံ၊ ကို။ စောပေဇ္ဇော၊ လှုပ်စေလျက်။ ဟတ္ထဂ္ဂါဟာဒီနိ၊ လက်ကို
ကိုင်ခြင်း စသည်တို့ကို။ ဝါ၊ လက်ဖြင့် ကိုင်ယူခြင်း စသည်တို့ကို။ ကရောတိ၊
၏။ ဗျာပဒြသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဒဏ္ဍပရာမသနာဒီနိ၊ တုတ်၊
လှံကန်ကို သုံးသပ်ကိုင်ယူခြင်း စသည်တို့ကို။ ကရောတိ၊ ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသဟ
ဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ မန္တသိဝါဒယော၊ ကုမာရနတ်၊ ပရမိသွာ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၄၅)

နတ် စသည်တို့သည်။ သေဋ္ဌာ၊ သူတို့ ဒုဂ္ဂတိတို့ကို စီရင်တတ်သည် ဖြစ်၍ မြတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍။

မှတ်ဖွယ်။ ကုမာရ၊ ခန္ဓ၊ သတ္တိဒွရဟူသည် ပရမိသွာသား၏ အမည်ချည်းတည်း။ မဟိဿရ သီဝ သူလီ ဣဿရ ပဘုပတိ ဟရဟူသည် ပရမိသွာ၏အမည်ချည်းတည်း။

ဟေသံ၊ ထိုကုမာရနတ်၊ ပရမိသွာနတ် စသည်တို့အား။ အဘိဝါဒန အဇ္ဇလိ ကမ္မ ဘူတပိဋကပရိဘဏ္ဍာဒီနိ၊ ရှိခိုးခြင်း၊ လက်အုပ်ချီခြင်း၊ ကုမာရနတ်၊ ပရမိ သွာနတ် စသည်တို့၏ နေရာအင်းပျဉ် စီရင်ခြင်း၊ မြေကျင်ကြခြင်း စသည် တို့ကို။ ကရောတိ၊၏။ တဒ-၊ ဤ။ ကမ္ပံ၊သည်။ မနောကမ္ပံ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။ ပန၊ထိုမှတပါး။ ဒွါရံ၊ဒွါရသည်။ ကာယဒွါရံ၊ကာယဒွါရသည်။ ဟောတိ၊၏။

ဒိကာအဓိပ္ပာယ်။ ။ ခန္ဓသိဝါဒယောသေဋ္ဌာ စသောစကားကို ကမ္မပထပုတ္တ မနောကံကို ပြခြင်းငှာ ဆိုယောင်တကားဟု ယုံမှားရာသောကြောင့် “မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိယာ နိဒဿနတ္ထမိဒံ ဝုတ္တန္တိ ခန္ဓမ္ဘံ” ဟုဒိကာမိန့်သော်၊ “သွာယမဏ္ဍော ကထံ ဝိညာယတိ” ဟု စစ်၍ပြန်သောကြောင့် “နတ္ထိကဒိဋ္ဌာဒယော ဧဝ ဟိ ကမ္မ ပထပုတ္တာ ကမ္မန္တိ” ဟု မိန့်ပြန်သော်။

အနက်ကား။ ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို၊ နိဒဿနတ္ထံ၊ ဣဒံပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣဒံ၊ ဤခန္ဓသိဝါဒယော စသောစကားကို။ ဝုတ္တိ၊၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ခန္ဓမ္ဘံ၊ ၏။ (န ကမ္မ ပထပုတ္တ မနောကမ္မ နိဒဿနန္တိ အဓိပ္ပာယ်ော)။ ဟိသမ္ဘံ၊ မှန်၏။ နတ္ထိကဒိဋ္ဌာ ဒယောဧဝ၊ တို့သည်သာလျှင်။ ကမ္မပထပုတ္တာ၊ ကမ္မပထသို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဟုတွာ၊ ရှုံး (ထည့်)။ ကမ္ပံ၊ ကံမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

အနန္တကား။ ။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိသုဥပပဇ္ဇနံ သုကတဒုက္ကဋကမ္မတောနဟောတိ၊ ခန္ဓသိ ဝါဒီဟိ ပန ဟောတိတိ ဂဟေတွာ နတ္ထိဒိန္နန္တိ အာဒိနာ ပရာမသန္တဿ ဝသေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပ၊ ပရိဘဏ္ဍာဒီနိ ကရောတိတိ ဝုတ္တန္တိ-ဟူ၏။

အနက်ကား။ ။ သုဂတိဒုဂ္ဂတိသု၊ ဘုံတို့၌။ ဥပပဇ္ဇနံ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သုကတဒုက္က ဋကမ္မတော၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သောကံမကောင်းသဖြင့်ပြုအပ်သောကံကြောင့်။ ဝါ၊ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံကြောင့်။ နဟောတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ပန၊ စင်စစ် သော်ကား။ ခန သိဝါဒီဟိ၊ ခန္ဓနတ်၊ သိဝနတ် စသည်တို့ကြောင့်။ ဝါ၊ ကုမာ ရနတ်၊ မဟေသရနတ် စသည်တို့ကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတွာ၊ ဟူ၍။ နတ္ထိဒိန္နန္တိ အာဒိနာ၊ ဖြင့်။ ပရာမသန္တဿ၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ် သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပ၊ ပရိဘဏ္ဍာဒီနိ ကရောတိတိ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

ပထမပုတ္တ - နိဒဿနတ္ထံ

(၅၄၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝေံ၊ ဤသို့။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ကာယဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊
၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော မနောကံ၌။ စေတနာ၊
စေတနာသည်။ အပ္ပေဟာရိကာ၊ ကာယကံဟူသော ဝေါဟာရကို မရ။
ဝါ၊ ကာယကံဟူသော ဝေါဟာရမှ ကင်း၏။

ယဒါ၊ ဌံ။ အဘိဇ္ဈာသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဝါစင်္ဂါကို။
စောပေန္တော၊ လှုပ်လျက်။ “ပရဿ၊ ၏။ ယံသန္တကံ၊ အကြင်ဥစ္စာသည်။
အတ္ထိရိ၏။ တံသန္တကံ၊ သည်။ မမ၊ ငါအား။ အဿဘဝေယျ၊ ဖြစ်မှု။ အဟော
ဝတာ၊ ကောင်းလေစွ ဖြေ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရဝိတ္တုပကရဏံ၊ သူတပါးဥစ္စာ
အသုံးအဆောင်ကို။ အဘိဇ္ဈာယတိ၊ တပ်သောအားဖြင့်မိမိရွှေ့သို့ ရှေး ရှုကြံ၏။
ဗျာပါဒသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ “ဣမေသတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါ
တို့ကို။ တို့သည်။ ဟညန္တု၊ ဝါ၊ သတ်မှုလည်း သတ်အပ်ကုန်မှုကား။ အဟော
ဝတာ၊ ကောင်းလေစွ ဖြေ့”။ (လိက်)။ ဗဇ္ဈန္တု၊ ဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့မှုလည်းဖွဲ့အပ်ကုန်
မှုကား။ ဥစ္ဆိဋ္ဌန္တု၊ ဝါ၊ ဖြတ်မှုလည်း ဖြတ်အပ်ကုန်မှုကား။ အဟောဝတာ၊
ကောင်းလေစွ ဖြေ့”။ မာဝါ အဟေသံ၊ မဖြစ်မှုလည်း မဖြစ်ကုန်မှုကား။
အဟောဝတာ၊ ကောင်းလေစွ ဖြေ့”။ (တနည်း) ဟညန္တု၊ ဝါ၊ သတ်မှုလည်း
သတ်စေအပ် ကုန်သတည်း။ ဗဇ္ဈန္တု၊ ဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့မှုလည်း နှောင်ဖွဲ့အပ်စေကုန်
သတည်း။ ဥစ္ဆိဋ္ဌန္တု၊ ဝါ၊ ဖြတ်မှုလည်း ဖြတ်စေအပ်ကုန်သတည်း။ မာဝါ
အဟေသံ၊ မဖြစ်မှုလည်း မဖြစ်စေကုန်သတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသဟဂတေန၊ သော။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ ဒိန္နံ၊ လှူအပ်သော အလှူ၏
အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ “ယိဋ္ဌံ၊ ပူဇော်အပ်သော ယင်၏အကျိုးသည်။ နတ္ထိ၊
မရှိ”။ ဣတိ၊ အာဒိနိ၊ တို့ကို။ ဝဒတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌံ။ ကမ္ပံ၊ သည်။ မနောကမ္ပံ၊
သည်။ ဧဟာတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါရံပန၊ ဒွါရမှုကား။ ဝစီဒ္ဓါရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
ဝေံ၊ ဤသို့။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ဝစီဒ္ဓါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊
၏။ ပန၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤဝစီဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော မနောကံ၌။ စေတနာ၊ သည်။
အပ္ပေဟာရိကာ၊ ဝစီကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရကို မရ။ ဝါ၊ ဝစီကံ
ဟူသောဝေါဟာရ ကင်း၏။

ဒိကာအဓိပ္ပါယ်။ ကာယ၊ ဝစီဒ္ဓါရတို့၌ ဖြစ်သော စေတနာ၏ ကာယကံ၊
ဝစီကံဟူသောအမည် ဝေါဟာရသည် ဖြစ်သင့်ပါသည် မဟုတ်လောဟု

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၄၇)

စောဒနာကို နှလုံးဝိုက်၍ “အဘိဇ္ဈာဒိ ပစာနတ္တာ” ဟူသော ဟိတ် ပါဠိကို
ငိုကာဆရာမြတ် မိန့်အပ်သတည်း။ အဘိဇ္ဈာဒိ စသည် ပြဇာန်းသည်၏ အဖြစ်
သည်ရှိသော် ‘အဘိဇ္ဈာဒိပက္ခိကာဝါ’ ဟူသောစကားကို ဆိုသင့်ပါသည် မဟုတ်
လောဟု စောဒနာပြန်အံ့သည်ကို နှလုံးထား၍-

တိရိစ္ဆာ ဘိက္ခဝေ မနောသဉ္ဇေတနာ အကုသလံ မနောကမ္မန္တိ ပန ဝစနတော
သဘာဝေနေဝ သာ မနောကမ္မံ။ န အဘိဇ္ဈာဒိပက္ခိကာတ္တိ အဘိဇ္ဈာပက္ခိကာ
ဝါတိ နဂုတ္တံ။ ။ ဇီကာ-၇၀။

အနက်ကား။ ။ အဘိဇ္ဈာဒိပစာနတ္တာ၊ အဘိဇ္ဈာစသည် ပြဇာန်းသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်၊ ကာယဒွါရေစ၊ ဌှိုင်း၊ ဝစီဒွါရေစ၊ ဌှိုင်း၊ သမုဒ္ဓိတာပိ၊ မြစ်သော်
လည်း။ စေတနာ၊ သည်း၊ ကာယကမ္မန္တိစ၊ ဟူ၍၎င်း၊ ဝစီကမ္မန္တိစ၊ ဟူ၍၎င်း၊
ဝေါဟာရံ၊ အမည်ဝေါဟာရတို့၊ နထသတိ၊ မရ၊ (နောက်ကပါဠိကို ကြောင်း
၍ပေး)။ ပန၊ ရှေ့ဝါကျ၌ စောဒနာဖွယ်ကို ပယ်ဖျောက်တတ်သော ဝါကျ
တပါးကို အားထုတ်အံ့။ “တိရိစ္ဆာ ဘိက္ခဝေ မနောသဉ္ဇေတနာ အကုသလံ
မနောကမ္မ”န္တိ၊ ဟူ၍၊ ဝစနတော၊ ဘုရားဟောတော်မူသောကြောင့်၊ သဘာ
ဝေနေဝ၊ သဘောအားဖြင့်သာလျှင်၊ သာ၊ ထိုစေတနာသည်၊ မနောကမ္မံ၊
မနောကံ မည်၏။ အဘိဇ္ဈာဒိပက္ခိကာတ္တိ၊ အဘိဇ္ဈာ အစရှိသည်တို့၏အဖို့၌ မြစ်
သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မနောကမ္မံ၊ မည်သည်၊ နဟောတိ၊ မဟုတ်၊ ဗုတိတဿာ၊
ကြောင့်၊ အဘိဇ္ဈာဒိပက္ခိကာဝါတိ၊ ဟူ၍၊ သင်္ဂဟကာရေန၊ သည်း၊ နဂုတ္တံ၊
မဆိုအပ်။

အဘိဇ္ဈာဒိပက္ခိကာတ္တိ ဟူသော ဟိတ်ပါဠိဖြင့် အဆယ်ဆိုသော ဝန္တိရတ္တကို
ငိုကာဆရာ ပြုရှာလိမ့်မည်တမုံ ဟု ဉာဏ်နဲ့ သောသူတို့ မသိနိုင်ရာသော ဝန္တိ
ရတ္တကို ထော်ပြလိုသော အနုဆရာသည်-

အဘိဇ္ဈာဒိပစာနတ္တာတိတေန ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ ဗျာပါဒါဒိသု ယဒါ ကာယဝစီ
ဒွါရေသု စေတနာ ဗလဝတီ ဟောတိ၊ န တထာ ဗုတရေ၊ တဒါ ပစာန
ထာဝတော စေတနာ ကာယကမ္မံ ဝစီကမ္မန္တိစ ဝေါဟာရံ လသတိ။ သော
ခေါ ပနဿာ ပစာနဘာဝေါ ပါကာတိ ပါတာဒိ သိဒ္ဓိယာ ပညာယတိ။ ယဒါ
ပန တေသုယေဝ ဒွါရေသု အဘိဇ္ဈာဒယော ဗလဝန္တော ဟောန္တိ။ န တထာ
စေတနာ။ တဒါ တတ္ထ ဝိဇ္ဇမာနာပိ စေတနာ အပ္ပဓာနသဘာဝတော ကာယကမ္မံ
ဝစီကမ္မန္တိစ ဝေါဟာရံ နလသတိ။ အဘိဇ္ဈာဒယော ပန ပစာနဘာဝတော
သတိပိ ကာယင်္ဂံ ဝါစင် စောပနေ သကေန ဝဝတ္ထာနေန မနောကမ္မန္တေဝ
ဂုစ္ဆန္တိတိ ဒသေတိ-မိန့်။

အနက်ကား။ ။ အဘိဇ္ဈာဒိ ပစာနတ္တာတိတေန၊ ပါဠိဖြင့်၊ ဗျာပါဒါဒိသု၊
တို့သည်။ ဝိဇ္ဇမာနေသုပိ၊ ရှိကုန်သော်လည်း။ ယဒါ၊ ၌။ ကာယဝစီဒွါရေသု၊
ကာယဒွါရ၊ ဝစီဒွါရတို့၌။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။ ဗလဝတီ၊ အားကြီးသည်။

(၅၄၇)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟောတိ၊ နိ၊ တထာ၊ ထိစေတနာအတူ၊ ဣတရေ၊ ဗျာပါဒအစရှိသည်တို့သည်။
 တထာ၊ ထိုစေတနာကဲ့သို့ အားကြီးကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ ကုန်တဒါ၊ ဌ။ ပစာန
 ဘာဝတော၊ ကြောင့်၊ စေတနာ၊ သည်။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံ၊ ဣတိစ၊ ၎င်း။
 ဝစိကမ္မံ၊ ဝစိကံ၊ ဣတိစ၊ ၎င်း။ ဝေါဟာရံ၊ ခေါ်ဝေါ်ခြင်းကို။ လဘတိ၊ နိ။ ပန၊
 ဆက်၍ဆိုအံ့။ အဿာ၊ ထိုစေတနာ၏၊ ခေါ၊ စင်စစ်။ သောပစာနဘာဝေါ၊
 ထိုပြောနားသည်၏ အဖြစ်သည်။ ပါဏာတိပါတာဒိသိဒ္ဓိယာ၊ ပါဏာတိပါတ
 ဓာစရှိသောကိစ္စ၏ပြီးခြင်းဖြင့်။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊
 ဌ။ တေသုယေဝဒ္ဓါရေသု၊ ထိုဒွါရတို့၌သာလျှင်။ အဘိဇ္ဈာဒယော၊ တို့သည်။
 ပလာန္တော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တထာ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာအစရှိသည့်အတူ၊
 စေတနာ၊ သည်။ တထာ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာစသည်တို့ကို အားကြီးသည်။ နဟောတိ၊
 မဖြစ်၊ တဒါ၊ ဌ။ တတ္ထ၊ ထိုဒွါရ၌။ စေတနာ၊ သည်။ ဝိဇ္ဇမာနာပိ၊ သော်လည်း။
 အပ္ပစာနဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ကာယကမ္မံ၊ ကံ၊ ဣတိစ၊ ၎င်း။ ဝစိကမ္မံ၊ ကံ၊
 ဣတိစ၊ ၎င်း။ ဝေါဟာရံ၊ ကို။ နလဘတိ၊ မရ။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ အဘိဇ္ဈာဒယော၊
 တို့သည်။ ပစာနဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ကာယဂံဝါစင်္ဂံ၊ စင်္ဂါ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ၊
 နတ်အင်္ဂါ လှုပ်စေခြင်းသည်။ သတိပ၊ သော်လည်း။ သကေန ဝဝတ္ထာနေန၊
 မိမိဥစ္စာဖြစ်သော ပိုင်းခြားကြောင်း၊ ဖွတ်ကြောင်းဖြင့်။ မနောကမ္မန္တေ၊ ဟူ၍
 သာလျှင်။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိဗုဒ္ဓံ၊ ကို။ ဒေသျောတိ၊ နိ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဌ။ ကာယဂံဝါစင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အစောပေတွာ၊
 မလှုပ်စေမူ၍။ ရဟော၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌။ နိသိန္နော၊ နေလျက်။ အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒ
 မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိသဟဂတာနိ၊ ကုန်သော။ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဥပ္ပါဒေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။
 တဒါ၊ ဌ။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ မနောကမ္မံ၊ မနောကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါရမ္ပိ၊
 သည်လည်း။ မနောဒွါရမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေံသို့။ အကုသလံ၊
 သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ အထူး။
 ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ကာယဂံဝါစင်္ဂါတို့ကို မလှုပ်စေမူ၍ ကြံရာကာလ၌။ (ကာလ
 ကိုပင် အာဓာရဖြစ်၍ ဌာနေဟုဆိုသည်။) စေတနာပိ၊ သည်၎င်း။ စေတနာ
 သမ္ပယုတ္တကမ္မာပိ၊ တို့သည်၎င်း။ မနောဒွါ ရေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သမုဋ္ဌ
 ဟန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝေံ သို့။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ တီသုပိ၊
 သုံးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒွါရေသု၊ တို့၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ဝေဒိတမ္ပံ၊ နိ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ တထာကုသလာနိ၊ ကာယဝစိမနောကမ္မာနိတိ၊ ဟူသော။
 ယံဝစန္ဒါ၊ အကြင်စကားကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတြာဝစနေ၊ ဌ။ အယံ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာစရေကုသလဒွါရကယာ (၅၄၉)

ကား။ နယော၊ နည်းတည်း။ ဟိ-ခွဲအံ့။ ယဒါ၊ ဌ်။ ကေနစိ၊ တစံတခုသော။ ကာရဏေန၊ အကြောင်းကြောင့်။ ဝတ္တု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ အသက္ကေဒန္တော၊ မစုမ်းနိုင်သောသူသည်။ “ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ အဒိန္နာဒါနာ၊ မှ။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာမှ။ ပဋိဝိရမာမိ၊ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။” ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိသိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ၊ လက်ဖောက်ပြန်သဖြင့်။ ဂဏှာတိ၊ ယူ၏။ တဒါ၊ ဌ်။ ကမ္မံ၊ သည်။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါရမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကာယဒွါရမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေံသို့။ ကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ကာယဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တေဟိစိတ္တေ ဝိတို့နှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်သော။ အနဘိဇ္ဈာဒယော၊ တို့သည်။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊ စေတနာအဖို့၌ဖြစ်ကုန်သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိကာဝါ၊ မနောကံဟူသော အမည် ဝေါဟာရကို မရကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

မှတ်ဖွယ်။ ၁နနစ ပါဏာတိပါတာဒိ ပိနရမာမိကာရေ ပိရတိ ငက္ခိကာတိ ဝတ္ထဒန္တိ ကတွာ တိပိဓာ ဘိက္ခဝေ ကာယသဉ္ဇေတနာ ကုသလံ ကာယကမ္မန္တိ အာဒိဝစနတော ပါဏာတိပါတာဒိပဋိပက္ခဘူတာတဗ္ဗရတိ ဝိသိဋ္ဌာစေတနာဝ ပါဏာတိပါတ ပိရတိ အာဒိကာ ဟောန္တိတိ စေတနာပက္ခိကာဝါထိ ဝုတ္တံ၊ န ပိရတိပက္ခိကာတိ ဒိကာယံ ဝုတ္တံ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဌ်။ တာနေဝသိက္ခာပဒါနိ၊ ထိုသုံးပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကိုသာလျှင်။ ဝစိဘေဒံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ဤ။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ တဒါ၊ ဌ်။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒွါရမ္ပန၊ ကား။ ဝစိဒွါရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေံသို့။ ကုသလံ၊ သေး။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ဝစိဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ တေဟိစိတ္တေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဂတာ၊ ကုန်သော။ အနဘိဇ္ဈာဒယော၊ တို့သည်။ စေတနာပက္ခိကာဝါ၊ စေတနာအဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိကာဝါ၊ မနောကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရကို မရကုန်သည်မူလည်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ဌ်။ တေသု သိက္ခာပဒေသု၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ဒိယျမာနေသု၊ ပေးအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ကာယဂံဝါစင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အစောဒပတွာ၊ ဤ။ မနသာဝ၊ မနောဒွါရဖြင့်သာလျှင်။ “ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ အဒိန္နာ

(၅၅၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဒါနာမု။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာမု။ ပဋိဝိရမာမိ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏။ လူတိ၊
ဤသို့။ ဂဏှာတိယူ၏။ တဒါ၌။ ကမ္ပံသည်။ ကာယကမ္ပံသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ဒွါရဗုဒ္ဓကား။ မနောဒွါရံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေံသို့။ ကုသလံ၊
သော။ ကာယကမ္ပံသည်။ မနောဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၏။ တေဟိစိတ္တေဟိ၊
တို့နှင့်။ သဟဂတာ၊ ကုန်သော။ အနဘိဇ္ဈာဒယော၊ တို့သည်။ စေတနာပက္ခိ၊
ကာဝါ၊ စေတနာအဖို့၌ ဖြစ်ကုန်သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိ၊
ကာဝါ၊ မနောကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရကို မရကုန်သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊
ကုန်၏။ (သဟဇာတာ သဟဂတာကား အနက်တူ။ ဘူ-ဟူ သတ္တယံဟု
လာရကား ဟောန္တိနေရာ၌ ဘဝန္တိ ဆိုသည်)။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိတိ အာဒိနိ၊ အစရှိကုန်သော။
ပတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနိ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာ
လျှင်။ ကာယာဒိဟိ၊ ကာယဒွါရ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဂဏှန္တဿ၊ ယူသောသူ
အား။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဝစိကမ္ပံ၊ ဝစိကံသည်။ တိသု ဒွါရေသု၊
တို့၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ လူတိ၊ သို့။ ဝေဒိတမ္ပံ၏။ လူဇာပိ၊ ဤဝစိကံ၌လည်း။
အနဘိဇ္ဈာဒယော၊ အနဘိဇ္ဈာ အစရှိသည်တို့သည်။ စေတနာပက္ခိ၊ ကာဝါ၊
မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ အဗ္ဗောဟာရိ၊ ကာဝါ၊ မနောကံဟူသော အမည်
ဝေါဟာရကို မရကုန်သည်မူလည်း။ ဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ အနဘိဇ္ဈာဒိသဟဂတေဟိ၊ ကုန်သော။ စိတ္တေဟိ၊ စိတ်တို့
ဖြင့်။ ကာယကံ၊ ကို။ စောပေတွာ၊ ရှိ။ စေတိယင်္ဂဏ သမ္ပဇနဂန္ဓမာလာဒိ ပူဇန
စေတိယဝန္တနာဒိနိ၊ စေတိပြင်ကိုတံမြက်လှည်းခြင်း နံသာပန်း စသည်တို့ဖြင့်
ပူဇော်ခြင်း၊ စေတိတော်ကို ရှိခိုးခြင်း စသည်တို့ကို။ ကဏှန္တဿ၊ ပြုသော
သူ၏။ ဝါ၊ အား။ ကမ္ပံသည်။ မနောကမ္ပံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါရံပန၊
ဒွါရသည်ကား။ ကာယဒွါရံ၊ မည်၏။ ဝေံ၊ သို့။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပံ၊
သည်။ ကာယဒွါရေ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ယန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤကာယဒွါရ၌
ဖြစ်သောမနောကံ၌။ စေတနာ၊ သည်။ အဗ္ဗောဟာရိ၊ ကာ၊ ကာယကံဟူသော
အမည်ဝေါဟာရကို မရသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနဘိဇ္ဈာသဟဂတေန၊
သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝါစင်္ဂံ၊ ကို။ စောပေတွာ၊ ရှိ။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၅၁)

“ယံဝိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍံ၊ အကြင်ဥစ္စာအသုံးအဆောင်သည်။ အတ္ထိရို၏။ တံဝိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍံ၊ သည်။ မမာငါအား။ နအဿမဖြစ်မှုကား။ အဟောဝတ၊ ကောင်းလေစွ ဩော်”။ ဣဘိ၊ ဤသို့။ အနဘိဇ္ဈာယတော၊ တပ်သောအားဖြင့် ရှေးရှုမကြံသောသူ၏။ (ကမ္ပံ၌ စပ်)။ အဗျာပါဒသဟဂတေန၊ မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ “သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အဝေရာ၊ ရန်မရှိကုန်သည်။ အဗျာပဇ္ဇာ၊ ဗျာပါဒကင်းကုန်သည်။ အနိဿာ၊ ဆင်းရဲကင်းကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်သတည်း။ သုခိ၊ ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အတ္တာနံ၊ မိမိကိုယ်ကို။ ပရိဟရန္တု၊ ဆောင်နိုင် ပါစေကုန်သတည်း”။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တဿ၊ ဆိုသောသူ၏။ (ကမ္ပံ၌ စပ်)။ သမ္မာဒိဋ္ဌိသဟဂတေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဒိန္နု၊ လှူအပ်သော အလှူ၏အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၏။ ဣတိအာဒိနိ၊ တို့ကို။ ဥဒါဟရန္တဿ၊ မြှက်ဟသောသူ၏။ ကမ္ပံ၊ သည်။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒွါရဗျာ၊ ဒွါရသည်ကား။ ဝစီဒါရံ၊ ဝစီဒါရမည်၏။ ဝေ၊ ဤသို့။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ဝစီဒါရေ၊ ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ဣတ္ထိ၊ ဤဝစီဒါရ၌ဖြစ်သော မနောကံ၌။ စေတနာ၊ သည်။ အဗ္ဗောဟာရိကာ၊ ဝစီကံဟူသော အမည်ဝေါဟာရကို မရသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ ကာယကံဝါစင်္ဂါနိ၊ တို့ကို။ အစောပေတွာ၍။ ရဟော၊ ၌။ နိသိန္နဿ၊ နေလျက်။ မနသာဝ၊ လျှင်။ အနဘိဇ္ဈာဒိသဟဂတာနိ၊ ကုန်သော။ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ဥပ္ပါဒေန္တဿ၊ ဖြစ်စေသောသူ၏။ အား။ ကမ္ပံ၊ သည်။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါရဗျာ၊ သည်လည်း။ မနောဒွါရမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝေ၊ သို့။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပံ၊ သည်။ မနောဒွါရေ၊ ၌။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဣမသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ဤသို့ကာယကံဝါစင်္ဂါနိကို မလှုပ်စေမူ၍ ကြံရာကာလ၌။ စေတနာပိ၊ သည်၎င်း။ စေတနာသမ္ပယုတ္တကာမ္မောပိ၊ တို့သည်၎င်း။ မနောဒွါရေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ သမုဋ္ဌဟန္တိ၊ ကုန်၏။

တတ္ထ ပါဏာတိပါတာဒိသု၊ တို့တွင်။ အာဏတ္တိသမုဋ္ဌိတေသု၊ စေခိုင်းခြင်းသည် ဖြစ်စေအပ်ကုန်သော။ ပါဏာတိပါတာ ဒိန္နာဒါနေသု၊ တို့၌။ ကမ္မမ္ပိကံသည်လည်း။ ကာယကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒွါရဗျာ၊ လည်း။ ကမ္ပဝသေနေဝ၊ လျှင်။ ကာယဒွါရံ၊ ကာယဒွါရမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။

(၅၅)

အဋ္ဌသာလိန်အဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝဒန္တော၊ ဆိုသောသူသည်။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်သည်မည်၏။ ဝါ၊ မဖျက်ဆီးမှု၍ ဆိုသည်မည်၏။ ဒွါရံ၊ ဒွါရကို။ ဘိန္ဒုတိနာမ၊ ဖျက်ဆီး၍ ဆိုသည်မည်၏။ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ၊ လက်ဖောက်ပြန်သဖြင့်။ သမုဒ္ဒိတေသု၊ ဖြစ်စေ အပ်ကုန်သော။ မုသာဝါဒါဒိသံ၊ တို့၌။ ဒွါရမ္ပိ၊ ဒွါရသည်လည်း။ ကာယ ဒွါရံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ကမ္မမ္ပိလည်း။ ဒွါရဝသေနေဝ၊ လျှင်။ ကာယကမ္မံ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသောသူသည်။ ဒွါရံ၊ ဒွါရကို။ ရက္ခတိ၊ စောင့်သည်မည်၏။ ဝါ၊ မဖျက်ဆီးမှု၍ ဆိုသည်မည်၏။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ဘိန္ဒုတိနာမ၊ ဖျက်ဆီး၍ ဆိုသည်မည်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ရက္ခာမိ၊ စောင့်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါရံ၊ ဒွါရကို။ နဘိန္ဒုတမ္ပ၊ မဖျက်ဆီးအပ်။ ဒွါရံ၊ ဒွါရကို။ ရက္ခာမိ၊ စောင့်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ နဘိန္ဒုတမ္ပ၊ မဖျက်ဆီးအပ်။ ပန၊ အလျော်ကိုဆိုအံ့။ ယထာဝုတ္တေနေဝနယေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ကမ္မဉ္စ၊ ကံကို၎င်း။ ဒွါရဉ္စ၊ ဒွါရကို၎င်း။ ဝေဒိတမ္ပ၊ ၎င်း။ ဟိ၊ အကျိုးကိုဆိုအံ့။ ဝေ၊ သို့။ ကထေန္တော၊ ဆိုသောသူသည်။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ နေဝဘိန္ဒုတိ၊ ဖျက်ဆီး၍ ဆိုသည် မမည်။ ဒွါရံ၊ ဒွါရကို။ နဘိန္ဒုတိ၊ ဖျက်ဆီး၍ ဆိုသည် မမည်။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

ကမ္မကထာ၊ သည်၊ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

ဣဒါနိ၊ ကမ္မကထာ ပြီးဆုံးသည်၏ အခြားမဲ့ဖြစ်သော ယခုအခါ၌။ ပဉ္စဝိညာဏာနိ၊ ပဉ္စဝိညာဏဒွါရနိတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိ တဗျော၊ ၎င်း။ (ထည့်)။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ စက္ခုဝတ္ထုကို မှီသောဝိညာဉ်။ သောတ ဝိညာဏံ၊ သောတဝတ္ထုကို မှီသောဝိညာဉ်။ ဃာနဝိညာဏံ၊ ဃာနဝတ္ထုကို မှီသောဝိညာဉ်။ ဇိဝှိဝိညာဏံ၊ ဇိဝှိဝိညာဉ်ကို မှီသောဝိညာဉ်။ (ဤသုံးပုဒ်၌ ဥတ္တရလောပကြ)။ ကာယဝိညာဏံ၊ ကာယဝတ္ထုကို မှီ၍ဖြစ်သော ဝိညာဉ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိပဉ္စု၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ ဝိညာဏာနိနာမ၊ ဝိညာဉ်တို့မည် ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ဒွါရံ၊ စက္ခုဝတ္ထုကို မှီသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဝါ၊ စက္ခု တည်းဟူသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဝါ၊ စက္ခု၊ စက္ခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိညာဏ ဒွါရံ၊ ဝိညာဉ်၏ ဒွါရ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၅၃)

၀၀နတ္ထ။ ။ပဌမဝိကပ်၌ “စက္ခုသိတံ ဝိညာဏံ စက္ခုဝိညာဏံ” ဟု တပျူရိသ် တချက်တွဲပြီးမှ “စက္ခုဝိညာဏဿ ဒွါရံ စက္ခုဝိညာဏဒွါရံ” ဟု တပျူရိသ် ၎င်း တွဲပြန်။ တပျူရိသ် နှစ်ချက်ရသတည်း။ ဒုတိယဝိကပ်၌ “ဝိညာဏဿဒွါရံ ဝိညာဏဒွါရံ” ဟု ရှေးတပျူရိသ်တွဲပြီးမှ “စက္ခုမေဝ ဝိညာဏဒွါရံစက္ခုဝိညာဏ ဒွါရံ” ဟု ကမ္မဓာရည်တွဲ။ တတိယဝိကပ်၌ ဝါး ဝါကျတည်း။ ဤကိုရည်၍ မဟုတ် လော။ ရှေးဆရာတို့သည်-

တပျူရိသဒ္ဓယမေကော၊ တပျူရိသ ကမ္မဓာရယော။
ဒုတိယော တတိယောစ ဝါကျော၊ ဓဒ္ဓဗ္ဗော သာရမတိနာ။
ဟု မိန့်သတည်း။

သောတဝိညာဏဒွါရံ၊ ဃာနဝိညာဏဒွါရံ၊ ဇိဝှိဝိညာဏဒွါရံ ဟူသင့်လျက် နောက်ပုဒ်ကြေ၍ သောတဃာနဇိဝှိဝါသာ ရှိလေသည်။

သောတသောတဝိညာဏဒွါရံ၊ သောတဝတ္ထုကို မှီသော ဝိညာဉ်၏ ဒွါရ။ ၎င်းသောတ တည်းဟူသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ၎င်းသောတ၊ သောတသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဒွါရံ၊ ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဃာန ဃာနဝိညာဏဒွါရံ၊ ဃာန ဝတ္ထုကိုမှီသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ၎င်း ဃာန တည်းဟူသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ၎င်း ဃာန၊ ဃာနသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဒွါရံ၊ ဝိညာဉ်၏ ဒွါရ။

ဗုဒ္ဓိပုဒ်။ ။ဤနှစ်ပုဒ် တတိယဝိကပ်ဝါကျ၌ ‘သောတံဃာနံ’ ဟူသင့်လျက် အဝိ သတ္တိက နိဗ္ဗေသအားဖြင့် ‘သောတ ဃာနံ’သာ ရှိလေသည်။ အဝိသတ္တိက နိဗ္ဗေသ ဟူသည် ဝိသတ်ကြေသည်ကို ဆိုသလော၊ ယင်းဆိုမဟုတ် ဝိသတ်ပင် ထင်ရှား မရှိသည်ကို ဆိုသလော ဟူငြားအံ့ အဝိသတ္တိကနိဗ္ဗေသနည်း ဝိသတ္တိ လောပနည်းသည် အသီးအခြားပင် ဖြစ်ရကား ဝိသတ်ပင် မရှိဟု ဟူ။

ဇိဝှိဝိညာဏဒွါရံ၊ ဇိဝှိဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဇိဝှိဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ၎င်း ဇိဝှိဝိညာဉ် တည်းဟူသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ၎င်း ဇိဝှိဝိညာဉ်၊ ဇိဝှိဝါသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဒွါရံ၊ ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ (ဤပုဒ်၌ အဝိသတ္တိကနိဗ္ဗေသ ဝိသတ္တိလောပ နှစ်ချက်သင့် သည်)။ ကာယ ဝိညာဏဒွါရံ၊ ကာယဝတ္ထုကို မှီသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ၎င်း ကာယတည်းဟူသော ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ၎င်းကာယ သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဝိညာဏဒွါရံ၊ ဝိညာဉ်၏ဒွါရ။ ဣတိဤသို့။ ဣမာနိပဉ္စ၊ ဤငါးပါးတို့သည်။ ဝိညာဏဒွါရနိနာမ၊ ဝိညာဉ်၏ဒွါရတို့ မည်ကုန်၏။ ပဉ္စနံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ဒွါရနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ စေတနာသည်။

ဣန္ဒြေယ (က) ၄၃၅-၇၀ (ဒုတိယအကြိမ်)

ပထမတွဲ
အဋ္ဌကထာ
71
A

(၅၅၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကာယကပ္ပံ၊ ကာယကံမည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဝစိကပ္ပံ၊ မည်သည်။ လည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ မနောကမ္မမေဝ၊ မနောကံမည်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဤ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ စက္ခုသမ္ပယော၊ စက္ခုဝတ္ထုကိုမှီသော သမ္ပယ။ သောတ သောတသမ္ပယော၊ သောတဝတ္ထုကို မှီသော သမ္ပယ။ ဗာန ဗာနသမ္ပယော၊ ဗာနဝတ္ထုကိုမှီသော သမ္ပယ။ ဇိဝှါ ဇိဝှါသမ္ပယော၊ ဇိဝှါဝတ္ထုကိုမှီသော သမ္ပယ။ ကာယ ကာယ သမ္ပယော၊ ကာယဝတ္ထုကိုမှီသော သမ္ပယ။ မနောသမ္ပယော၊ မနောဒွါရ၌ ဖြစ်သော သမ္ပယ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေခ၊ ဤခြောက်ပါးတို့သည်။ သမ္ပယာနာပ၊ သမ္ပယတို့မည်ကုန်၏။ စက္ခုသမ္ပယဒွါရံ၊ စက္ခုသမ္ပယ၏ဒွါရ။ သောတ သောတ သမ္ပယဒွါရံ၊ သောတသမ္ပယ၏ ဒွါရ။ ဗာန ဗာနသမ္ပယဒွါရံ၊ ဗာနသမ္ပယ၏ဒွါရ။ ဇိဝှါ ဇိဝှါ သမ္ပယဒွါရံ၊ ဇိဝှါသမ္ပယ၏ဒွါရ။ ကာယ ကာယသမ္ပယဒွါရံ၊ ကာယသမ္ပယ၏ဒွါရ။ မနောသမ္ပယဒွါရံ၊ မနောသမ္ပယ ၏ဒွါရ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိခ၊ ဤခြောက်ပါးတို့သည်။ သမ္ပယဒွါရာနိ နာမ၊ သမ္ပယဒွါရ မည်ကုန်၏။

အနုသန္ဓေ။ ။ စက္ခုနာသံဝရော သာဓု စသည်ဖြင့် ဘုရားရှင် သံဝရကို ခုနစ်ပါး ဟောလျှင်းမူလည်း အဋ္ဌကထာ၌ ကာယကို နှစ်ပါးခွဲရကား ရှစ်ပါးဖြစ်၏။ သံဝရရှစ်ပါး ဖြစ်ပြီးရကား ပဋိပက္ခ အသံဝရကိုလည်း ရှစ်ပါးဟု ပြလိုသော ဆရာသည် “စက္ခုအသံဝရော” စသည် မိန့်သော်။

စက္ခုအသံဝရော၊ စက္ခုဒွါရ၌ ဖြစ်သော အသံဝရ။ သောတ-သောတ အသံ ဝရော၊ သောတဒွါရ၌ဖြစ်သော အသံဝရ။ ဗာန-သာန အသံဝရော၊ ဗာန ဒွါရ၌ဖြစ်သော အသံဝရ။ ဇိဝှါ-ဇိဝှါအသံဝရော၊ ဇိဝှါဒွါရ၌ ဖြစ်သော အသံဝရ။ ပသာဒကာယ-ပသာဒကာယ အသံဝရော၊ ပသာဒကာယ၌ ဖြစ် သော အသံဝရ။ (ဤပုဒ်တို့၌ ဥတ္တရပဒလောပ)။ စောပနကာယအသံဝရော၊ စောပနကာယ၌ဖြစ်သော အသံဝရ။ ဝါစာအသံဝရော၊ ဝစိဒွါရ၌ ဖြစ်သော အသံဝရ။ မနောအသံဝရော၊ မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော အသံဝရ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေအဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့သည်။ အသံဝရာနာမ၊ အသံဝရတို့မည်ကုန်၏။

ကျမ်းတစ်။ ။ အတ္ထအားဖြင့် ရှစ်ပါးပင်လော စုဒ္ဓိရကား “တေ အတ္ထတော” မိန့်သော်။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၅၅)

တေအသံဝရာ၊ ထိုအသံဝရတို့သည်။ အတ္တတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒုဿီလံ၊ သီလမရှိသောသူ၏အဖြစ်။ (ပါဏာတိပါတစသော စေတနာတည်း)။ မုဋ္ဌဿစုံ၊ သတိလွတ်သောသူ၏အဖြစ်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သတိ၏ ပဋိပက္ခဖြစ်သော အကုသိုလ်တရားတို့တည်း။ ပမာဒလည်း ဟူ၏။ အာရုံ၌ စိတ်ကိုလွတ်သည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဖြစ်သော အကုသိုလ် စိတ္တုပ္ပါဒကို ပမာဒဆိုသည်။

အညာဏံ၊ ဉာဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော မောဟ။ အက္ခန္တိ၊ သည်းမခံခြင်း။ ဝါ၊ ခန္တိ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သောတရား။ (အချမ်းအစသည်တို့၌ အမျက်ထွက်သောပဋိသက္ခိ အက္ခန္တိဆိုသည်)။ ကောသဇ္ဇံ၊ ပျင်းရိသောသူ၏အဖြစ်။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဝိရိယကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်၏ ဒ ဖြစ်ကြောင့် ထိနု၊ မိဒ္ဓကိုကောသဇ္ဇံဆိုသည်။ ဝါ၊ ထိနုမိဒ္ဓပြဇာန်းသော စိတ္တုပ္ပါဒကို ကောသဇ္ဇံဆိုသည်။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေပဉ္စမော၊ ဤငါးပါးသောတရားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေသု၊ ထိုငါးပါးသောတရားတို့တွင်။ ဧကော၊ တခုသော။ ဓမ္မောပိ၊ တရားသည်လည်း။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ၌။ ဝေ၊ ငြိဗ္ဗဗုဒ္ဓပရိယောသာနေသု၊ ဝုဋ္ဌောအဆုံးရှိကုန်သော။ စိတ္တေသု၊ တို့၌။ နုပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဇဝနက္ခဏေယေဝ၊ ဇောခဏ၌သာလျှင်။ ဥပုဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဇဝနေ၊ ဇော၌။ ဥပုဇ္ဇောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ သောအသံဝရောကို။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ၌။ အသံဝရေတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ။

ဟိ၊ ရဲ့အံ့။ စက္ခုဝိညာဏသဟဇာတော၊ သော။ ဖဿော၊ သည်။ စက္ခုသမ္ပယောနာမ၊ မည်၏။ စေတနာ၊ သည်။ မနောကမ္မံနာမ၊ မည်၏။ တံစိတ္တံ၊ ထိုစက္ခုဝိညာဉ်စိတ်သည်။ မနောကမ္မဒ္ဓါရ်နာမ၊ မည်၏။ ဣတ္ထစိတ္တေ၊ ဤစက္ခုဝိညာဉ်စိတ်၌။ ပဉ္စဝိဇော၊ သော။ အသံဝရေနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စနသဟဇာတော၊ သော။ ဖဿောပိ၊ သည်လည်း။ မနောသမ္ပယောနာမ၊ မည်၏။ စေတနာ၊ သည်။ မနောကမ္မံနာမ၊ မည်၏။ တံစိတ္တံ၊ ထိုသမ္ပုဋ္ဌိစ္စိန်းစိတ်သည်။ မနောကမ္မဒ္ဓါရ်နာမ၊ မည်၏။ ဣတ္ထာပိသမ္ပုဋ္ဌိစ္စနစိတ္တေ၊ ဤသမ္ပုဋ္ဌိစ္စိန်းစိတ်၌လည်း။ အသံဝရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သန္တိရဏဝေ၊ ငြိဗ္ဗနေသပိ၊ တို့၌လည်း။ ဒေဝဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗျော၊ ။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဇဝနသဟဇာတော၊ သော။ ဖဿော၊ သည်။ မနောသမ္ပယောနာမ၊

(၅၅၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မည်၏။ စေတနာသည်။ မနောကမ္မနာမမည်၏။ တံစိတ္တံ၊ ထိုဇောစိတ်သည်။ မနောကမ္မဒ္ဓါရိနာမမည်၏။ ဧတ္ထဇဝနစိတ္တော၌။ အသံဝရောသည်။ စက္ခုအသံ ဝရောနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သောတဗာနံဇိဝှါပသာဒကာယ ဒ္ဓါရေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဒေသဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ယဒါ၊ ၌။ ရူပါဒိသု၊ တို့တွင်။ အညတရာရမ္မဏံ၊ တားပါးလျှင် အာရုံရှိသော။ မနောဒ္ဓါရိကဇဝနံ၊ မနောဒ္ဓါရိကဇောသည်။ ဝစီဒ္ဓါရေန၊ ဝစီ ဒ္ဓါရနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ သုဒ္ဓကာယဒ္ဓါရ သင်္ခါတံ၊ သက်သက်သော ကာယ ဒ္ဓါရဟုဆိုအပ်သော။ စောပနံ၊ စောပနကာယသို့။ ပါပယမာနံ၊ ရောက်စေ သည်ဖြစ်၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တဒါ၊ ၌။ တေနစိတ္တေန၊ ထိုမနောဒ္ဓါရိကဇော စိတ်နှင့်။ သဟဇာတော၊ တကွဖြစ်သော။ ဖဿော၊ သည်။ မနောသမ္ပဿော နာမမည်၏။ ဇေတနာသည်။ ကာယကမ္မနာမမည်၏။ ပန၊ ဂရဟာကိုဆိုအံ့။ တံစိတ္တံ၊ ထိုဇောစိတ်သည်။ အဗ္ဗောဟာရိကံ၊ မနောဒ္ဓါရဟူသော အမည် ဝေါဟာရကို မရသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စောပနဿ၊ စောပနကာယ၏။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနောဒ္ဓါရန္တိသင်္ချံ၊ မနောဒ္ဓါရဟူသော ရေတွက်ခြင်းသို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဧတ္ထတေသ္မိံ သုဒ္ဓစောပနေ၊ ဤသုဒ္ဓ ဖြစ်သောစောပနကာယ၌။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။ အသံဝရောသည်။ စောပန ကာယ အသံဝရောနာမ၊ မည်၏။

ဒွိကာအဓိပ္ပာယ်။ ။ နန သုဒ္ဓိ ကာယဒ္ဓါရသင်္ခါတန္တိ ဣဒံ နဝတ္ထဗ္ဗိ ကာယဒ္ဓါရဿ အသုဒ္ဓဿ သဒ္ဓိဿိတဿ အသာဝတောတိ ကတွာ။ ဝိနာ ဝစီဒ္ဓါရေန သုဒ္ဓိ ကာယဒ္ဓါရသင်္ခါတန္တိ ဣဒံ ဝစီဒ္ဓါရသလ္လက္ခိတဿ မုသာဝါဒါဒိနောပိ ကာယ ဒ္ဓါရေပဝတ္ထိ သဒ္ဓာဝါ အသုဒ္ဓတာ အတ္ထိတိ တံနိဝါရဏတ္ထံ။ နဟိ တံကာယ ကမ္မံ ဟောတိ။ သုဒ္ဓဝစီဒ္ဓါရောပဇက္ခိတံ ပန ဝစီကမ္မမေဝ ဟောတိတိ ဝတ္ထံ ဒိဏာယံ။

အနက်ကား။ ။ ဝိနာဝစီဒ္ဓါရေန သုဒ္ဓိ ကာယဒ္ဓါရ သင်္ခါတန္တိ ဣဒံဝစီဒ္ဓါရေန၊ ဝစီ ဒ္ဓါရ သလ္လက္ခိတဿ၊ ဝစီဒ္ဓါရဖြင့် မှတ်အပ်သော၊ မုသာဝါဒါဒိနောပိ၊ မုသာ ဝါဒစသောကံ၏လည်း။ ကာယဒ္ဓါရေ၌၊ ပဝတ္ထိသဒ္ဓာဝါ၊ မြစ်ခြင်း၏ ထင်ရှား ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဒ္ဓါရဿ၊ ကာယဒ္ဓါရ၏။ (ထည့်) ။ အသုဒ္ဓတာ၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ကာယဒ္ဓါရ၏ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံနိဝါရဏတ္ထံ၊ ထိုကာယ ဒ္ဓါရ၏ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကို မြစ်ခြင်းအမျိုးငှာ၊ ဝတ္ထံ၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၅၇)

မုသာဝါဒစသောကံ၏ ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သောကာလ၌ ကာယဖြင့် ပြုအပ်သော ကံ၏အဖြစ်ကြောင့် ကာယကံ၏အဖြစ်ဖြင့် ပြုသော်လည်း ကာယဒွါရ၏ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ရှိ၏ဟူ၍ ဆိုသင့်ပါသည် မဟုတ်လောဟု စောဒနာပြန်သောကြောင့် “န ဟိ တံ ကာယ ကမ္မံ ဟောဟိ” မိန့်သော်။

တံမုသာဝါဒါဒိကမ္မံသည်။ ကာယဒွါရေ၌။ ပဝတ္တမ္ပိ၊ ဖြစ်၍သော်လည်း (ဤနှစ်ပုဂံကား ထည့်သည်)။ ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယကမ္မံ၊ မည်သည်။ န ဟောဟိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အသင့်ကို ဆိုအံ့။ သုဒ္ဓဝစီဒွါရေပလက္ခိတံ၊ သက်သက်သော ဝစီဒွါရဖြင့် မှတ်အပ်သည်။ ဟုတု၊ ၍။ (ထည့်)။ ဝစီကမ္မမေဝ၊ ကံထည့်သာလျှင်။ ဟောဟိ၊ ၍။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ မုသာဝါဒါဒိနော၊ မုသာဝါဒ စသောကံ၏။ ပဝတ္တိသမ္ဘာဝါ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဒွါရဿ၊ ၍။ အသုဒ္ဓတာ၊ မစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိတိ၊ ရှိ၏ဟူ၍။ မယာ၊ ငါဒီကာဆရာသည်။ ဝုတ္တံ၊ ၍။

ဧတ္ထ အသံဝရော ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ကာယဒွါရ၌ဖြစ်သော အသံဝရကိုသာလျှင် ဆိုအပ်သလော၊ ထိုသို့ မဟုတ်မူ တပီးသောဒွါရ၌ ဖြစ်သော အသံဝရကိုလည်း ဆိုအပ်သလောဟု စောဒနာကို နှလုံးပိုက်၍ “ဧတ္ထ အသံဝရော” စသည်ကို မိန့်သော်။

ကိံဧတ္ထ အသံဝရောတိ ဧတေန ကာယဒွါရေ ဥပ္ပန္န ပါဏာတိ ပါတာဒိဝေ ပုပ္ဖတိ။ ဥဒါဟု အညန္တိအာဟ ဧတ္ထ အသံဝရောတိအာဒိ။ ဧတ္ထ အသံဝရောတိ ဧတေန သုဒ္ဓကာယဒွါရေန ဥပလက္ခိတော အသံဝရော ဒွါရန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ ဝုတ္တော။ ဒွါရန္တရေနပလက္ခိတံ သဗ္ဗံ တံ ဒွါရိကာ ကုသလဉ္စေတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဝေဉ္စကတ္တာ ကမ္မပထသံသန္ဓနေ စောပနကာယအသံဝရဒွါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနော အသံဝရော အကုသလံ ကာယကမ္မမေဝ ဟောတိတိအာဒိ အကုသလံ ကာယကမ္မံ စောပန ကာယအသံဝရဒွါရဝသေန ဝစီအသံဝရဒွါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိတိအာဒိနာ သဟ အဝိရုဗ္ဗံ ဟောတိ။ အသံဝရောဟိ ဒွါရန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောပိ သဒ္ဓါရေ ဝေါတိ ဝုစ္စတိ။ သဒ္ဓါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇောတိစ ကမ္မံ အညဒွါရေ အညဒွါရဝသေနစာတိ ဝေ အဝိရုဗ္ဗံ-ဟု ဒီကာရှင် မိန့်သော်။

အနက်ကား။ ။ဧတ္ထ အသံဝရောတိ ဧတေန၊ ဧတ္ထ အသံဝရောဟူသော ပါဌ်ဖြင့်၊ သုဒ္ဓကာယဒွါရေန၊ သက်သက်သော ကာယဒွါရဖြင့်၊ ဥပလက္ခိတော၊ မှတ်အပ်သော။ အသံဝရောကံဖြစ်၍ဖြစ်သော အသံဝရကို။ ဒွါရန္တရေ၊ ကာယဒွါရမှ တပီးသော ဝစီဒွါရ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်သည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်မှုလည်း။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်၏။ ဒွါရန္တရေနပလက္ခိတံ၊ ကာယဒွါရမှ တပီးသော ဝစီဒွါရ၊ မနောဒွါရတို့ဖြင့် မမှတ်အပ်သော၊ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံဒွါရိကာကုသလဉ္စ၊ ထိုကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ကိုလည်း။ ဝုတ္တံ၊ ၍။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။

(၅၅၀)

အဋ္ဌသာလံနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကထံ ဋ္ဌါရန္တရေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿာဝိ အသံဝရဿ သုဒ္ဓကဿ ဋ္ဌါရေန ဥပလက္ခိ တဿ ကာယအသံဝရော ဝုတ္တဘာဝေါ ဣတဗ္ဗောတိ အာဟ ဝေဉ္စ ကထာတိ အာဒိံ။

ဝေဉ္စကထာ၊ ဤသို့ဒွါရမှတပါးဖြစ်သော်လည်း ကာယကံဖြစ်သော အသံဝရ၏ ကာယဒွါရဖြင့် မှတ်အပ်သည်ဖြစ်၍ ကာယအသံဝရဟူ၍ ဆိုသင့်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မပထသံသန္ဓနေ၊ ကမ္မပထသံသန္ဓန၌။ စောပန ကာယအသံဝရဒွါရ ဝသေန။ပ။ဟောတိတိ အာဒိဝစနံ။ဟောတိ ဤသို့အစရှိသော အဋ္ဌကထာစကားသည်။ အကုသလံ ကာယကမ္မံ။ပ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ အာဒိနာ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဤသို့အစရှိသော အဋ္ဌကထာစကားနှင့်။ သဟ၊တက္ခ။ အဝိရုဒ္ဓံ၊ မဆန့်ကျင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ဤသို့ ဆိုအပ်သည်ရှိသော် နှစ်ရပ်သော အဋ္ဌကထာစကားတို့၏ မဆန့်ကျင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒွါရန္တရေ၊ ကာယဒွါရမှတပါးသောဒွါရ၌။ ဥပ္ပန္နဿာဝိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ကာယကမ္မ တူတဿ၊ ကာယကံဖြစ်၍ဖြစ်သော။ အသံဝရဿ၊ အသံဝရ၏။ ကာယအသံဝရောတိ၊ ကာယအသံဝရဟူ၍။ ဝုတ္တဘာဝေါ၊ ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။(တသ္မာ စသည်ကား ပါဌသေသ)။ ဟိယသ္မာ၊ကြောင့်။အသံဝရော၊ အကုသလကမ္မပထ ဖြစ်သော အသံဝရကို။ ဒွါရန္တရေ၊ ဒွါရတပါး၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝိ၊ဖြစ်သော်လည်း။ သဒ္ဓါရေဝေ၊ မိမိ၏စောပနကာယ အသံဝရဒွါရ၌သာလျှင်။ဥပ္ပဇ္ဇမာနောတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊၏။ အညသ္မိံ ဝစီဒ္ဓါရေ၊ ကာယဒွါရမှတပါးသောဝစီဒ္ဓါရ၌။ဥပ္ပဇ္ဇမာနောဝိ၊ဖြစ်သော်လည်း။ (ထည့်)။သဒ္ဓါရေဝေ၊ မိမိ၏စောပနကာယ အသံဝရ၏ဒွါရ၌သာလျှင်။ဥပ္ပဇ္ဇောတိ၊ဖြစ်၏ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊၏။ ကမ္မံ၊ ကာယကံကို။အညသ္မိံဒွါရေ၊ကာယဒွါရမှတပါးသော ဝစီဒ္ဓါရ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်မှုကား။ အညသ္မိံ ဝစီဒ္ဓါရေ၊ တပါးသော ဝစီဒ္ဓါရ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနောတိ၊ ဖြစ်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ အညသ္မိံ ဝစီဒ္ဓါရေ၊ ကာယဒွါရမှတပါးသော ဝစီဒ္ဓါရ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်မှုကား။ အညသ္မိံဒွါရဝသေန၊ ကာယဒွါရမှ တပါးသော ဝစီဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ဥပ္ပန္နန္တိ၊ဖြစ်၏ ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်။ အဝိရုဒ္ဓံ၊ မဆန့်ကျင်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်။

ယဒါ၊ ၌။ တာဒိသံယေဝ၊ ထိုသို့ ရူပါဒိသု အညတရာမှမူကံ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသောသဘောရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဇဝနံ၊ဇောသည်။ကာယဒွါရေန၊နှင့်။ဝိနာ၊ကင်း၍။ သုဒ္ဓံ၊သက်သက်သော။ ဝစီဒ္ဓါရသင်္ခါတံ၊ဝစီဒ္ဓါရဟုဆိုအပ်သော။ စောပနံ၊လှုပ်ခြင်းသို့။ပ၊ယယမာနံ၊ရောက်စေလျက်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊၏။တဒါ၊၌။ တေနစိတ္တေန၊နှင့်။ သဟဇာတော၊သော။ သမ္ပဏော၊ သည်။ မနောသမ္ပဏောနာမ၊ မည်၏။ စေတနာ၊ သည်။ဝစီကမ္ပံနာမ၊မည်၏။ ပန၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ- ကာမာဝစရကုသလဒွါရကကာ (၅၅၉)

ဆက်။ တံစိတ္တံ၊ ထိုဇောစိတ်သည်၊ အဗ္ဗောဟာရိကံ၊ မနောဒွါရဟူသော အမည်
 ခဝါဟာရကို မရသည်။ ဟောကိ၊ ဖြစ်၏။ စောပနဿ၊ လှုပ်ခြင်း၏။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊
 ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မနောဒွါရန္တိသင်္ချံ၊ မနောဒွါရဟူသော ရေတွက်
 ခြင်းသို့။ နဂစ္ဆတိ၊ မရောက်။ ဧတ္ထေတေသ္မိံ သုဒ္ဓစောပနေ၊ ဤသုဒ္ဓဖြစ်သော
 ဝစီဒွါရဟု ဆိုအပ်သော လှုပ်ခြင်း၌။ ပဝတ္ထော၊ သော။ အသံဝရော၊ သည်။
 ဝါစာအသံဝရောနာမ၊ မည်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ယဒါ၊ ၌။ ဇဝနစိတ္တံ၊ ဇော
 စိတ်သည်။ ကာယဝစီဒွါရေဟိ၊ ကာရဒွါရ၊ ဝစီဒွါရတို့နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။
 သုဒ္ဓမနောဒွါရမေဝ၊ သက်သက်သော မနောဒွါရသည်သာလျှင်။ တာဒိသံ၊
 ထိုသို့ ရူပါဒိသုအညတရာရမ္မဏံ စသည်ဖြင့် ဆိုအပ်သော သဘောရှိသည်။
 ဟုတု၊ ၍။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၍။ တဒါ၊ ၌။ တေနစိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟဇာတော၊ သော။
 ဖဿော၊ သည်။ မနောသမ္ပဿောနာမ၊ မည်၏။ စေတနာ၊ သည်။ မနောကမ္မံ
 နာမ၊ မည်၏။ တံစိတ္တံ၊ ထိုဇောစိတ်သည်။ မနောကမ္မဒွါရနာမ၊ မည်၏။ ဧတ္ထပိ၊
 ဤသက်သက်သော မနောဒွါရ၌လည်း။ အသံဝရော၊ သည်။ မနောအသံဝ
 ရောနာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဋ္ဌန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံအသံဝရောနံ၊ တို့၏။
 ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ စက္ခု၊ စက္ခုဟု ဆိုအပ်သော။ အသံဝရဒွါရံ၊ အသံဝရ
 ဒွါရ၎င်း။ ပ။ မနော၊ မနဟု ဆိုအပ်သော။ အသံဝရဒွါရံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။
 အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိအသံဝရဒွါရနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ သိအပ်ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ စက္ခု၊ စက္ခုဟု ဆိုအပ်သော။ သံဝရော၎င်း။ ပ။ မနော၊
 မနဟုဆိုအပ်သော။ သံဝရော၊ သံဝရ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေအဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါး
 တို့သည်။ သံဝရနာမ၊ မည်ကုန်၏။ တေအဋ္ဌသံဝရောတို့သည်။ အတ္တတော၊ သရုပ်
 အားဖြင့်။ သီလံ၊ သီလသံဝရ၎င်း။ သတိ၊ သတိသံဝရ၎င်း။ ဉာဏံ၊ ဉာဏသံဝရ
 ၎င်း။ ခန္တိ၊ ခန္တိသံဝရ၎င်း။ ဝီရိယံ၊ ဝီရိယသံဝရ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ ငါးပါးကုန်
 သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဆမိပ္ပါယ်။ ။ သံဝရ၏ အတ္ထငါးပါးတို့တွင် ပါတိမောက္ခ သံဝရသိလကားသို့လ
 မည်၏။ ပ။ ဣဒ္ဓိယသံဝရကား သတိမည်၏။

ယာနိသောတာနိ လောကသ္မိံ၊ အဗိတာတိ ဘဂဝါ။
 သတိယေသံ နိဝါရဏံ၊ သောတာနံ သံဝရံ မြူမိ။
 ဥညာယေ တေ ပိဒိယျရေ။

(၅၆၀)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဟူသောဤဂါထာ၌ 'ပညာယေ တေ ပိမိယျရေ'၏အရ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တ ပညာသည် ဉာဏမည်၏။ ပစ္စယသန္နိသိတသီလကိုလည်း ဉာဏ၌ သင်္ဂြိုဟ်အပ်၏။

ဂါထာအနက်ကား။ ။ အံ့တ၊ အဗိတရသေ။ လောကသ္မိံ၊ လူအရပ်၌။ ယာနိ သောတာနိ၊ အကြင်တဏှာအယဉ် ဒိဋ္ဌိအယဉ်တို့သည်။ သဝန္တိ၊ တဖြိုးဖြိုးစီးကုန် ၏။ တေသံ၊ ထိုအယဉ်နှစ်ပါးတို့ကို။ နီဝါရဏံ၊ မြစ်တားစောင့်ရှောက်နိုင်သည် ကား။ သတိ၊ ပိပဿနာနှင့်ယှဉ်သော ကုသိုလ်တရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းကို ကောင်းစွာ ရှုနိုင်သော မမေ့မလျော့ အောက်မေ့ခြင်းသတိတရားပင်တည်း။ တမေဝ သတိံ၊ အမြဲအမြဲမမေ့မလျော့ အောက်မေ့ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ထိုသတိပဋ္ဌာန် တရားကိုလျှင်။ သောတာနံ၊ တဖြိုးဖြိုးစီးသော အယဉ်နှစ်ပါးတို့ကို။ သံဝရံ၊ မြစ်တား စောင့်ရှောက်နိုင်ပေသော တရားဟူ၍။ ပြုမိ၊ ငါဟော၏။ တေ၊ ထိုအယဉ် နှစ်ပါးတို့ကို။ ပညာယ၊ ရှစ်စသည်တို့၌ အနိစ္စတာ စသည်ကို ထိုးထွင်း ခြင်း ကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်သော မဂ်ပညာတရားသည်လျှင်။ ပိမိယျရေ၊ အချင်း ခပ်သိမ်း ပိတ်ဆို့နိုင် ဖြတ်နိုင်ပေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဂဝါ၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ပိဿဇ္ဇေသိ၊ ပြေပေတုံ၏။

အကျဉ်းမျှ ချုံး၍ သိသာရုံဘော်ပြု ပိဏ္ဏတ္တအဓိပ္ပါယ်ကား-တဏှာအယဉ် ဒိဋ္ဌိ အယဉ် နှစ်ပါးတို့ကို သတိတရားသည်လျှင် အကြိမ်ကြိမ် မြစ်တား စောင့်စည်း နိုင်၏။ အရိယာမဂ်တရားသော် တမူကား အချင်းခပ်သိမ်း ပိတ်ဆို့နိုင် တပ်န် မစီးရအောင် ဖြတ်ကြီးဖြတ်နိုင်၏ ဟုလိုသတည်း။ တဓဂ်ပိက္ခမ္ပန အားဖြင့် ပယ်သည်ကား နီဝါရဏံဟုအပ်သော သတိဟူသော သံဝရတည်း။ သမုစ္ဆေဒ အားဖြင့် ပယ်သည်ကား ပိမိယျရေအရ ပိဓာနသတ္တိရှိသော အရိယမဂ်နှင့် ယှဉ်သော ဉာဏ်ဟူသော ဉာဏသံဝရတည်း။

တေသုပိ၊ ထိုငါးပါးသော တရားတို့တွင်လည်း။ ဧကဓမ္မောပိ၊ တခုသော တရားသည်လည်း။ ပဉ္စပ္ပါရေ၊ ၌။ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနပရိယောသာနေသု၊ ကုန်သော။ စိတ္တေသု၊ တို့၌။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဇဝနက္ခဏေယေဝ၊ ၌သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဇဝနေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ သောသံဝရော၊ ထိုသံဝရကို။ ပဉ္စဒ္ဓါရေ၊ ၌။ သံဝရောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ သဗ္ဗဿာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တဿ သံဝရဿ၊ ထိုငါးပါး အပြားရှိသောသံဝရ၏။ စက္ခုဝိညာဏသဟဇာတော ဟိ ဖဿော စက္ခုသမ္ပယောတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသည်ဖြင့်။ အသံဝရေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ ၏။ လူတိ၊ သို့။ အဋ္ဌန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ သံဝရနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စက္ခု၊ စက္ခုဟု ဆိုသော။ သံဝရဒ္ဓါရံ၊ သံဝရ၏ ဒွါရငင်း။ ပ။ မနော၊ မနဟု ဆိုအပ်သော။

၁-မိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကားယောစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၆၁)

သံဝရဒ္ဓါရုံ၊ သံဝရဏိ၊ ဒွါရဂုဏ်း။ ဣတိ၊ ဣတ္ထိ။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ သံဝရဒ္ဓါရုံနိ၊ ဣတိ။ ဝေဒိယဗျာနိ၊ ကုန်၏။

အကုသလကမ္မဖားကလေး

ပန၊ ထိုမှဟပါး။ ပါဏာတိပါတော၊ ၎င်း။ အပိန္နားဒါနံ၊ ၎င်း။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာဓရာ၊ ၎င်း။ မုသာဝါဒေါ၊ ၎င်း။ ပိသုသာဝါစာ၊ ၎င်း။ ဝရုသာဝါစာ၊ ၎င်း။ ဘမ္မပ္ပလာပေါ၊ ၎င်း။ အသိဗျာ၊ ၎င်း။ ပျာပါဒေါ၊ ၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣပေဒေ၊ ဣတ္ထိ၊ ဣပေါ၊ ၎င်း။ အကုသလ ကမ္မဖားကလေး၊ အကုသလကမ္မပထ မည်ကုန်၏။

ပတ္ထ၊ ထိုသယ်ပါးသော အကုသလ ကမ္မပထတို့၌။ ဝိနိဇ္ဇယော၊ ကို။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၎င်း။ ပါဏဿ၊ သူ၏အသက်ကို။ ဝါ၊ သတ္တဝါကို။ အတိပါတော၊ လျင်စွာ ချခြင်းသည်။ ပါဏာတိပါတောနာပမည်၏။ (သဘောအားဖြင့် တည်၍ ဖြည်းဖြည်းကျပေသင့်သော သူ၏အသက်ကို လျင်စွာချပေဘိသည် ဟုလိုသတည်း။ ဤဝိကပ်၌ အတိကား သိသတ္တဟော)။ ဝါ၊ အတိပါတော၊ ဓားလက်နက်စသည်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်၍ ချခြင်းသည်။ ပါဏာတိပါတောနာမ၊ မည်၏။

မှတိဗ္ဗယ်။ သဘောအားဖြင့် တည်ပေအံ့သော သူ၏အသက်ကို ဓားလက်နက် စသည်တို့ဖြင့် နှိပ်စက်၍ ချပေဘိသည် ဟုလိုသတည်း။ ဤဝိကပ်၌ အတိကား အဘိဝနက္ခဟော။ ဤတွင် အချို့သော စာတို့၌ "သရသေနေဝပတနထဘာ ဝဿပါဏဿ အတိဝပါတနံ" ဟု ရှိ၏။ သရသေနေဝ၊ မိမိသဘောအားဖြင့် လျှင်း ပတနသဘာဝဿ၊ ကျခြင်းသဘောရှိသော။ ပါဏဿ၊ ကို။ အတိဝ၊ လျင်စွာလျှင်။ ဝါ၊ အတိဝ၊ နှိပ်စက်၍လျှင်။ ပါတနံ၊ ချခြင်းဟုသမ္ပန်။ ဤပါဌကား ပါဌဟောင်းမဟုတ် ဋီကာပါဌတည်း။

ပါဏာဓော၊ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်း။ ပါဏဿာဓော၊ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထံ၊ စုံတွဲအားသည်။ ဟောဝိ၊ ၎င်း။ ဓ၊ ဇာနိ။ ဣတ္ထိ၊ ဤပါဏာတိ ပါတော ဟူသောပုဒ်၌။ ပါဏာတိ၊ ဟူလည်ကား။ ဝေါဟာရဓာတ်၊ ပညတ်အားဖြင့်။ သတ္တဝါ၊ သတ္တဝါတည်း။ ပရပတ္တဓာတ်၊ ပရပတ္တအားဖြင့်။ ဝိဝိတိန္ဒိယံ၊ ဝိဝိတိန္ဒိယတည်း။ ပန၊ လိုပူဇာပါး။ တသ္မိံ၊ ပါဏေ၊ မိသက္ကာ၊ ၎င်း။ ပါဏသညိနော၊ သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိသောသူ၏။ ဝိဝိတိန္ဒိယပစ္စေဒက

ဝိသုဒ္ဓိ
အတ္ထကထာ

(၅၆၅)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဥပက္ကမ သမုဋ္ဌာပိကာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ဖြတ်တတ်သော လုံ့လကိုဖြစ်စေတတ်
သော။ ကာယဝစီဒ္ဓါရာနံ၊ ကာယဒ္ဓါရ၊ ဝစီဒ္ဓါရတို့တွင်။ အညတရဒ္ဓါရပွဝတ္ထာ၊
တပါးပါးသော ဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော။ ဝဓကစေတနာ၊ သတ်လိုသော စေတနာ
သည်။ ပါဏာတိပါတော၊ မည်၏။

ဦးကာနုသန္ဓေ။ ဖြစ်ပြီးသော ဇီဝိတိန္ဒြေကို သတ္တရသာယုက မစေ့မိ စပ်ကြား
တွင် ဖြတ်ခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းခဲ့၊ မဖြစ်သေးသော ဇီဝိတိန္ဒြေကိုလည်း
ပယောဂပြုခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းခဲ့၊ အဆိုသော အခြင်းအရာဖြင့် ဇီဝိတိန္ဒြေယု
ပစ္ဆေဒက ဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိကာ ဝဓကစေတနာကို မှတ်ရပါအံ့နည်းဟူမူ-
ယာယစေတနာယ ပဝတ္ထမာနာယ ဇီဝိတိန္ဒြေယသ ပစ္စယဘူတေထု မဟာ
ဘူတေထု ဥပက္ကမကရုဏယေတု တံမဟာဘူတပစ္စယာ ဥပ္ပဇ္ဇနက မဟာဘူတာ
နုပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ။ သာ တာမိသပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ စေတနာ ပါဏာတိပါတော
နာမ။ ထဋ္ဌပုတ္တမာနိ ဟိ တူတာနိ နပုရိမဘူတာနိဝိယ ဝိသဒါနိတိ သမာန
ဇာတိယာနံ ဘူတာနံ ကာရဏံ နဟောန္တိတိ။ ။ အနု ဝဂ။

အနက်ကား။ ။ ယာယစေတနာယ၊ အကြင်စေတနာသည်။ ပဝတ္ထမာနာယ၊
ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ဇီဝိတိန္ဒြေယသ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ၏။ ပစ္စယဘူတေထု၊ အကြောင်း
ဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ပဝတ္ထမာနာယ၊ ဖြစ်သော။ ယာယစေတနာယ၊ ကြောင့်။
ဝါ၊ ဖြင့်။ ဇီဝိတိန္ဒြေယသ၊ ။ ပစ္စယဘူတေထု၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတေထု၊
မဟာဘူတ်တို့၌။ ဥပက္ကမကရုဏယေတု၊ ထုံ့ထုံ့ပြုခြင်းဟူသော အကြောင်း
ကြောင့်။ တံ မဟာဘူတ ပစ္စယာ၊ ထိုမဟာဘူတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
ဥပ္ပဇ္ဇနကမဟာဘူတာ၊ ဖြစ်ထထုံ့သော ဘူတ်တို့သည်။ နုပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်
လတုံ့။ တာမိသပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ၊ ထိုဆို သဘောရှိသော ပယောဂကို
ဖြစ်စေတတ်သော။ သာစေတနာ၊ သည်။ ပါဏာတိပါတောနာမ၊ မည်၏။
ဟိ-သစ္စံ၏။ ထဋ္ဌပုတ္တမာနိ၊ ရအပ်သော ထုံ့လရှိကုန်သော။ ဘူတာနိ၊ မဟာ
ဘူတ်တို့သည်။ ပုရိမဘူတာနိ၊ ရှေးဖြစ်သော မဟာဘူတ်တို့သည်။ ဝိသဒါနိ၊
သန်ရှင်းကုန်သည်။ ဝါ၊ ထက်မြက်ကုန်သည်။ ဇ္ဇဟာန္တိဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။
ဝိသဒါနိ၊ ကုန်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိတဗ္ဗာ၊ ကြောင့်။ သမာနဇာတိ
ယာနံ၊ တူသောဇာတ်ရှိကုန်သော။ ဘူတာနံ၊ တို့၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။
နဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

သောပါဏာတိပါတော၊ သည်။ ဂုဏဝိရဟိတေထု၊ ဂုဏ်ကင်းကုန်သော။
တိရုတ္တာနဂတာဒိထု၊ တိရုတ္တာန်အစရှိကုန်သော။ ပါဏေထု၊ သတ္တဝါတို့တွင်။
ခုဒ္ဒကေ၊ ငယ်သော။ ပါဏေ၊ သတ္တဝါ၌။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ နည်းသောအပြစ်
ရှိ၏။ မဟာသရီရေ၊ ကြီးသောကိုယ်ရှိသော။ ပါဏေ၌။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ။

၁-ဝိတ္ထုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၆၃)

ကသ္မာ၊ ကား။ ပယောဂမဟန္တတယ၊ လုံ့လပယောဂများသည် ကြီးသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ ပယောဂသမတ္တေ၊ လုံ့လပယောဂ တူမျှသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ လည်း။ ဝတ္ထုမဟန္တတယ၊ သတ်အပ်သောဝတ္ထု၏ ကြီးမားသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဂုဏဝန္တေသု၊ ဂုဏ်ရှိကုန်သော။ မနုဿာဒိသု၊ လူစသည်တို့တွင်။ အပ္ပဂုဏေ၊ နည်းသောဂုဏ်ရှိသော။ ပါဏေ၊ ဌ်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၏။ မဟာဂုဏေသော၊ ပါဏေဌ်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့မဟုတ်။ သရီရဂုဏာနံ၊ ကိုယ်ကောင်၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့၏။ သမဘာဝေ၊ ဘုမ္မသည်၏အဖြစ်သည်။ သတိရှိသော်။ ကိလေသာနဉ္စ၊ ကိလေသာတို့၏၎င်း။ ဥပက္ကမာနဉ္စ၊ လုံ့လပယောဂတို့၏၎င်း။ မုဒုတယ၊ နူးညံ့သည်၏အဖြစ် ကြောင့်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၏။ ကိလေသာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ဥပက္ကမာနဉ္စ၊ တို့၏ ၎င်း။ တိဗ္ဗတယ၊ ထက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၏။

ဒို့ကာနှင့်အဋ္ဌကထာအဓိပ္ပါယ်ညှိနှိုင်းချက်။ ။ကေသာပိ ပယောဂဿ သဟ သာ နိပ္ပါဒဝသေန၊ ကိစ္စသာမိကာယ ဗဟုက္ခတ္ထု ပဝတ္ထဇဝနေဟိ လဒ္ဓါ သေဝနာယစ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာယ ဝသေန ပယောဂဿ မဟန္တဘာဝေါ။ သတိပိ ကဒေါမိ ခုဒ္ဒကေစေဝ မဟန္တေစ ပါဏေ ပယောဂဿ သမဘာဝေ မဟန္တံ ဟနန္တဿ စေတနာ တိဗ္ဗတရာ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝတ္ထုဿ မဟန္တဘာဝေါတိ တဒဿယံ စေတနာယ ဗလဝဘာဝေနော ဟောတိတိ အာဟ။ ပယောဂဝတ္ထု မဟန္တတာဒိဟိ မဟာသာဝဇ္ဇတာ တေဟိ ပစ္စယေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာယစေတနာယ ဗလဝဘာဝတောတိ။ ။အနု ဝဂ။

အနုကံကား။ ။ကေသာပိ၊ တခုတည်းဖြစ်သော်လည်း။ ပယောဂဿ၊ ပယောဂ ကြီး သဟသာ၊ အဆောတလျှင်။ နိပ္ပါဒနဝသေန၊ ပြီးစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ကိစ္စသာမိကာယ၊ ကိစ္စကိုပြီးစေတတ်သော။ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာယ၊ ဆုံးဖြတ် ကြောင်းဖြစ်သော စေတနာ၏၎င်း။ ဝါ၊ အပြီးသို့ ရောက်စေတတ်သော စေတနာ၏၎င်း။ ဗဟုက္ခတ္ထု၊ အကြိမ်များစွာ။ ပဝတ္ထဇဝနေဟိ၊ ဖြစ်သော ဇောတို့မှ။ လဒ္ဓါသေဝနာယ၊ ရအပ်သော အာသေဝန ပစ္စည်းရှိသော။ သန္နိဋ္ဌာ ပက စေတနာယ၊ ၏၎င်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပယောဂဿ၊ ၏။ ယောမဟန္တဘာ ဝေါ၊ အကြင် ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိရှိ၏။ ကဒေါမိ၊ ရံခါ။ ခုဒ္ဒကေ စေဝ၊ ငယ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ မဟန္တေစ၊ ကြီးသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဝါဏေ၊ သတ္တဝါ၌။ ပယောဂဿ၊ ၏။ သမဘာဝေ၊ တူမျှသည်၏ အဖြစ် သည်။ သတိပိ၊ သော်ထည်း။ မဟန္တံ၊ ကြီးသော သတ္တဝါကို။ ဟနန္တဿ၊ သတ်

(၅၆၄)

အဋ္ဌကထာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သောသု၏၊ စေတနာ၊ သည်။ တိဗ္ဗဘရာ၊ အလွန်ထက်သည်ဖြစ်၍၊ ဥပ္ပဗ္ဗတိ၏၊
ဗုဒ္ဓိတသွားကြောင့်။ ဝတ္ထုဿ၊ ။ ယောမဟန္တသာဝေါ၊ အကြင်ပြီးသည်၏
အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ။ ဗုဒ္ဓိတသွား ကြောင့်၊ တဋ္ဌာယံ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံသော
ဝတ္ထုကြီးသည်၏အဖြစ် ပယောဂများသည်၏ အဖြစ်သည်။ စေတနာယ၊ ။
ဗလဝသာဝနေဝ၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
ဗုဒ္ဓိတသွားကြောင့်၊ ပယောဂ၊ ပ။ ဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍၊ အာဟ၊ ။

မူလနိကာအနက်။ ။ ပယောဂ ဝတ္ထုမဟန္တတာဒိတိ၊ ပယောဂ များသည်၏
အဖြစ် သတ်အပ်သော ဝတ္ထုကြီးများသည်၏ အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကြောင့်၊
မဟာသာဝဇ္ဇတာ၊ အပြစ်ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည်။ တေဟိပစ္စယေတိ၊ ထို
ပယောဂများသည်၏ အဖြစ် သတ်အပ်သော ဝတ္ထုကြီးများသည်၏ အဖြစ် အစ
ရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်၊ ဥပ္ပဗ္ဗမာနာယ၊ ဖြစ်သော၊ စေတနာယ၊ ။
ဗလဝသာဝတော၊ အားကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အဋ္ဌကထာဆရာကား။ ။ မူလကာရကပယောဂ မဟန္တ ဝတ္ထုမဟန္တ၏အစွမ်းဖြင့်
ဆုံးဖြတ်သည်။

နိကာဆရာ အနုဆရာ တို့ကား။ ။ အာသန္တကာရကစေတနာ၏ ဗလဝါဗလဝ၏
အစွမ်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်သည်။ ဤကား အထူး။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင် မျိုးစေ့ပင် တူမျှ
သော်လည်း စိုက်ပျိုးရာ လယ်၏ကောင်းသည် မကောင်းသည်ကိုခွဲ၍ အထီးအနှံ
ကြီးမကြီး ကွဲပြား၏ထိုသို့၊ သတ်အပ်သော သတ္တဝါချင်းပင် တူမျှသော်လည်း
မိသစသည်တို့၌သာလျှင် အနန္တရိယကံဖြစ်၏သို့၊ မူလအကြောင်း၏ အစွမ်း
အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်သော အဋ္ဌကထာဆရာ အယူတော်သည် သင့်လျော်၏ဟု
ငါတို့ထင်သည်။

တဿပါဏာတိပါတဿ၊ ။ သမ္ဘာရာ၊ အကြောင်း အဆောက်အဦ
တို့သည်။ ပါဏော၊ သတ္တဝါ၎င်း။ ပါဏသညိတာ၊ သတ္တဝါဟူသော အမှတ်
ရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ဝကေစိတ္တံ၊ သွတ်လိုသောစိတ်၎င်း။ ဥပက္ကမော၊ လုံ့လ
ပြုခြင်း၎င်း။ တေနဥပက္ကမေန၊ ထိုလုံ့လဖြင့်။ မရဏိသေခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။
ပဉ္စ၊ ငါးပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပယောဂါ၊ ပယောဂတို့သည်။
သာဟတ္ထိကော၊ မိမိလက်ဖြင့် သတ်ခြင်း၎င်း။ အာဏတ္ထိကော၊ စေ၍သတ်
ခြင်း၎င်း။ နိဿဂ္ဂိယော၊ မြား၊ လုံ့ စသည်တို့ကို ပစ်လွှတ်၍ သတ်ခြင်း၎င်း။
ထာဝရော့တွင်း၊ ချောက်စသည် တူး၍ အမြဲထားအပ်သော အားဖြင့် သတ်
ခြင်း၎င်း။ ဝိဇ္ဇာမယော၊ အတတ်ဖြင့်သတ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ ဣဒ္ဓိမယော၊ တန်ခိုးဖြင့်
သတ်ခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဆ၊ ခြောက်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၆၅)

မှတ်ဖွယ်။ ။ တန်ခိုး ဟူသည်ကား ဣဒ္ဓိဆယ်ပါးတို့ထွင် ကမ္မဝိပါကဇိဒ္ဓိတည်း။
 ဒါဌာကောဋိကမင်း စသည်တို့၏ အစွယ်ခေါက်သဖြင့် သေခြင်းစသည်ကိုယူ
 ပန၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ ဣမသ္မိံ အတ္တေ၊ ဤသာဟတ္ထိက စသော အနက်ကို။
 ဝိတ္တာရိယမာနေ၊ ခွဲအပ်သည်ရှိသော်။ အတိပပဇ္ဇော၊ အလွန်ကျယ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်လတ်။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလွန်ကျယ်အံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 တံအတ္ထံထိုအနက်ကို။ မိယံ၊ ငါတို့သည်။ နဝိတ္တာရယာမ၊ မခွဲကုန်အံ့။ ဝေ
 ရှုပ်၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ အညဉ္စအတ္ထံ၊ တပါးသော အနက်ကိုလည်း။
 နဝိတ္တာရယာမ၊ မခွဲကုန်အံ့။ ပန၊ ထိုသို့ကြံ၍ ပင်မခွဲသော်လည်း။ အတ္ထိကေဟိ၊
 အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည်။ သမန္တပါသာဒိကံ၊ သမန္တပါသာဒိက အမည်
 ရှိသော။ ဇိနယဋ္ဌကထံ၊ ဝိနည်း အဋ္ဌကထာကို။ ဩလောကေတွာ၊ ကြည့်၍။
 သော အတ္တော၊ ထိုအနက်ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူအပ်၏။

အဓိန္နဿ၊ အရှင်သည်။ ကိုယ်၊ နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော သူ့ဥစ္စာကို။
 အာဒါနံ၊ ခိုးယူခြင်း။ အဓိန္နာဒါနံ၊ အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော
 သူ့ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း။ ပရဿဟရဏံ၊ သူတပါးဥစ္စာကို ဆောင်ယူခြင်း။
 ထေယျံ၊ ခိုးဝှက်တတ်သောသူ၏အဖြစ်။ စောရိတာ၊ ခိုးဝှက်တတ်သောသူ၏
 အဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တံ-ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ ပရဿ သံ ပရသံ၊ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ သံ၊ ဥစ္စာတည်း။ ပရသံ
 သူတပါး၏ဥစ္စာ။ ပရသံ၊ သူတပါး၏ ဥစ္စာကို။ ဟရဏံ၊ ယူဆောင်ခြင်း။ ပရဿ
 ဟရဏံ၊ သူတပါး၏ ဥစ္စာကို ယူဆောင်ခြင်း။ ပရသဟရဏံလိုလျက် ဒွေသော်
 ရောက်၍ ပရဿဟရဏံ နေသည်။ တနည်းလည်း ပရသဟရဏံ ပါဌ်ဟောင်းကို
 ဝိဘတ်မှတ်၍ နောက်သားတို့ သံယုတ်နှင့် ရေးရကား ပရဿ ဟရဏံ ရှိလေ
 သည်။ တနည်းလည်း ပရသဿဟရဏံ ပါဌ်ဟောင်းကို သဏ် သန္တကအနက်
 ထင်၍ နောက်သားတို့ ပယ်ရကား ပရဿဟရဏံ ရှိလေသည်။ ပရသက်သက်
 ဥစ္စာမဟော။ “ဃော အတ္တာနဟောတိ၊ သော ပရော” ဟူသော ပါဠိနှင့် အညီ
 ဥစ္စာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ဟောသည်။ ထိုကြောင့် ပရသန္တကေဟု ဆိုပေလတ်။

တတ္ထအဓိန္နာဒါနော၊ ထိုအဓိန္နာဒါနာ ဟူသောပုဒ်၌။ အဓိန္နန္တိ၊ ဟူသည်ကား။
 ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သူတပါးသိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာတည်း။ ယတ္ထနေ၊ အကြင်
 ဥစ္စာ၌။ ပရော၊ သူတပါးသည်။ ယထာကာမံ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ကာရိတံ၊ ပြုခြင်း
 ရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇန္တော၊ ရောက်သော်လည်း။ (ပိဏ္ဍေ) ။ အဇ္ဈော

(၅၆၆)

အပ္ပသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ရဟောစ၊ ဒဏ်ထားခြင်းငှာမထိုက်သည်၎င်း။ အနနုဝဇ္ဇောစ၊ မမေးစိစစ်အပ်သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ နိတိ၊ တံနံ၊ သည်။ ပရပရိဂ္ဂဟိတံနာမ၊ သူတပါးသိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာမည်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ တသ္မိံ ပရပရိဂ္ဂဟိတော၊ ထိုသူတပါးသိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာ၌။ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိနော၊ သူတပါး သိမ်းဆည်းအပ်သော ဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသောသူ၏။ တဒါဒါယကဥပက္ကမသမုဋ္ဌာပိကာ၊ ထိုသူတပါး သိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာကို ယူသောလုံ့လကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ထေယျစေတနာ၊ ခိုးတတ်သောသူ၏အဖြစ် တည်းဟူသော စေတနာသည်။ အဒိန္နာဒါနံ၊ အဒိန္နာဒါနံမည်၏။ တံအဒိန္နာဒါနံ၊ သည်။ ဟိနေ၊ ယုတ်သော။ ပရသန္တကော၊ သူတပါးဥစ္စာ၌။ အပ္ပသာဝဇ္ဇိနည်းသောအပြစ်ရှိ၏။ ပဏီတော၊ မြတ်သော။ ပရသန္တကော၌။ မဟာသာဝဇ္ဇိ၊ ကြီးသောအပြစ်ရှိ၏။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဝတ္ထုပဏီတတာယ၊ ဝတ္ထုမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဝတ္ထုသမတ္ထေ၊ ဝတ္ထုတူမျှသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဂုဏာဓိကာနံ၊ ဂုဏ်အားဖြင့် လွန်ကုန်သောသူတို့၏။ သန္တကော၊ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ဝတ္ထု၌။ မဟာသာဝဇ္ဇိ၊ တံတံဂုဏာဓိကံ၊ ထိုထိုဂုဏ်အားဖြင့်လွန်သောသူကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ တတောတတော၊ ဂုဏ်အားဖြင့်လွန်သော ထိုထိုသူအောက်။ ဟိနဂုဏဿ၊ ယုတ်သောဂုဏ်ရှိသောသူ၏။ သန္တကော၊ သော။ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ၌။ အပ္ပသာဝဇ္ဇိ၊ ၏။

တဿအဒိန္နာဒါနဿ၊ ၏။ သမ္မာရာ၊ တို့သည်။ ပရပရိဂ္ဂဟိတံ၊ သူတပါးသိမ်းဆည်းသောဥစ္စာ။ ပရပရိဂ္ဂဟိတသညိတာ၊ သူတပါး သိမ်းဆည်းသော ဥစ္စာဟု အမှတ်ရှိသောသူ၏ အဖြစ်။ ထေယျစိတ္တံ၊ ခိုးတတ်သောသူ၏အဖြစ် တည်းဟူသောစိတ်။ ဥပက္ကမော၊ လုံ့လ။ တေနဥပက္ကမေန၊ ဖြင့်။ ဟရဏံ၊ ခိုးယူခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပယောဂါ၊ ပယောဂတို့သည်။ အ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ သာဟတ္ထိကာယောဝါ၊ သာဟတ္ထိကစသည်တို့ပင်တည်း။

ဒုဗ္ဘိဒ္ဓန္တံ။ အဒိန္နာဒါနံ၌ ပိဋ္ဌာမယ၊ ဣဒ္ဓိမယပယောဂ နှစ်ပါးအထူးကို အထိုထိုရအံ့နည်းယူမှု-
 မန္တပရိပေနေန ပရသန္တကထာရုဏံ ပိဋ္ဌာမယော၊ ပိနာ မန္တေန ပရသန္တကထာ ကာယမစီ ဝယောဝေတီ အာကုနိ တာဒိသ ဣဒ္ဓိယောဂေန ဣဒ္ဓိမယော

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ

ပယောဂေါတိ အဗိန္နာဒါနဿာပိ ဆ ပယောဂါ သာဟတ္ထိကာဒယော ဝေဒိ တဗ္ဗာ။ ။အနု-ဂဉ္စ။

အနက်ကား။ ။မန္တပရိဗ္ဗနေန၊မန္တရားကိုရွတ်ခြင်းဖြင့်။ ဝါ။ မန္တန်မန်းခြင်းဖြင့်။ ပရဿ၊ သူတပါး၏။ သန္တကဟရဏံ၊ ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းသည်။ ပိဇ္ဇာမယော၊ ပိဇ္ဇာမယပယောဂမည်၏။ မန္တေန၊ မန္တရားနှင့်။ ပိနာ၊ ကင်း၍။ ပရသန္တကဿ၊ သူတပါးဥစ္စာကို။ ကာယဝစီပယောဂေဟိ၊ ကာယပယောဂ, ဝစီပယောဂ တို့ဖြင့်။ အာကခုနံ၊ ခိုးယူခြင်းသည်။ တာဒိသဗ္ဗဒ္ဓိယောဂေန၊ ထိုထို သယော ရှိသော တန်ခိုးနှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၊ ဗုဒ္ဓိမယော ပယောဂေါ၊ ဗုဒ္ဓိမယပယောဂ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝါ။ ဣတိတဿာ၊ ကြောင့်။ အဗိန္နာဒါနဿာပိ၊ န်လည်း။ ဆ ပယောဂါ၊ ခြောက်ပါးသော ပယောဂတို့ကို။ သာဟတ္ထိကာဒယော၊ သာဟတ္ထိက အစရှိသည်တို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ခေါ၊ စင်စစ်။ တေပယောဂါ၊ ထိုသာဟတ္ထိကစသော ပယောဂတို့သည်။ ယထာနုဇ္ဈပံ၊ အကြင်အကြင်သာဟတ္ထိကစသော ပယောဂ အားလျော်စွာ။ ထေယျာဝဟာရော၊ ချိန်စဉ်းလဲ တင်းစဉ်းလဲ စသည်တို့ဖြင့် ခိုးခြင်း။ ပသယာဝဟာရော၊ အနိုင်အထက်နှိပ်စက်၍ခိုးခြင်း။ ပဋိစ္ဆန္တာဝဟာ ရော၊ မြက် သစ်ရွက်စသည်တို့ဖြင့်ပိုးလှမ်းအပ်သောဥစ္စာကိုခိုးခြင်း။ ပရိကပ္ပါ ဝဟာရော၊ အရပ်ဥစ္စာကိုကြံ၍ ခိုးခြင်း။ ကုသာဝဟာရော၊ ကမ္ပည်းပြောင်း၍ ခိုးခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇ္ဇန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံအဝဟာရနံ၊ ဤခိုးခြင်းတို့၏။ ဝဒသန၊ ဖြင့်။ ပဝတ္ထာ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဣတ္ထေ၊ ဤအဋ္ဌကထာ၌။ သင်္ခေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဝိတ္ထာရောပန၊ ကိုကား။ သမန္တ ပါသာဒိကယံ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရောတိတ္ထေ၊ ၌။ ကာမေသုတိ၊ ကား။ မေထုနသမာစာရေသု၊ မေထုန်အကျင့်တို့၌။ မိစ္ဆာစာရောတိ၊ ကား။ ကေန္တ နိန္ဒိတော၊ စင်စစ်ကဲ့ရဲ့အပ်သော။ လာမကာစာရော၊ ယုတ်မာသောအကျင့် တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ လက္ခဏတော၊ လက္ခဏာအားဖြင့်။ အသဒ္ဓမ္မာဓိပ္ပါ ယေန၊ သူတော်မဟုတ် သူယုတ်တို့၏အကျင့်ကို မှီဝဲလိုသောအားဖြင့်။ ကာယ ဒွါရပ္ပဝတ္ထာ၊ ကာယဒွါရ၌ ဖြစ်သော။ အဂမနိယဋ္ဌာနဝိတိက္ကမတေနာ၊ မသွားလာအပ်သောဋ္ဌာန၌ လွန်ကျူးသောစေတနာသည်။ ကာမေသုမိစ္ဆာ စာရော၊ ဖည်၏။

(၅၆၈)

အဋ္ဌကထာနိပါတ်ကထာနိကာယ

ကတ္တကာမေသုမိစ္ဆာစာရေး ဌ်။ မာတုရက္ခိတာ၊ အမိစောင့်သောမိန်းမ။
 ကုရက္ခိတာ၊ မိန်းမ။ မာတာပိတုရက္ခိတာ၊ မိန်းမ။ ဘာတုရက္ခိတာ၊ မာတု
 စောင့်သောမိန်းမ။ ဘဂိနိရက္ခိတာ၊ အစ်မညီမစောင့်သောမိန်းမ။ ဉာတိရက္ခိ
 တာ၊ အမျိုးစောင့်သောမိန်းမ။ ဂေါတ္တရက္ခိတာ၊ အနွယ်တူသည့်တို့စောင့်
 သောမိန်းမ။ (မျိုးတူနွယ်တူ မာလာကာဂုစသောအားဖြင့် ဂိုဏ်းတူတို့သည်
 စောင့်အပ်သည်ကိုယူ)။ ဓမ္မရက္ခိတာ၊ သီတင်းသုံးကော်တို့စောင့်သောမိန်းမ။
 (ပဉ္စရဂုးရိပိုင်စသော စေတနာပေးကို ရည်၍ ရဟန်းပြုသော သူတို့သည်
 စောင့်အပ်သောမိန်းမ စသည်ကိုယူ။ ဂေါတ္တဝန္တေသု ဂေါတ္တလဒ္ဓေါ ဂမ္မ
 စာရီသုစ ဓမ္မသဒ္ဓေါ ဝတ္တဟိ။ စေတရသကဏ္ဍိကာ)။ သာရက္ခိတာ၊ ဝမ်းကွဲ
 မှန်းသောမိန်းမ။ (သင့်မှာ သားယောက်ျား၊ ငါ့မှာ သွီးမိန်းမဖွားလျှင် သင့်
 သားနှင့်ငါ့သွီး ထိမ်းမြားအံ့ဟု မဖွားမိကပင် မှန်းသောမိန်းမ။ အယုတ်
 သဖြင့် ဤလည်းငါ့မယားဟု ပန်းကုံးစုပ်လိုက်ခြင်း စသည့်ဖြင့် မှန်းသော
 မိန်းမကိုယူ)။ သပရိဒဏ္ဍာ၊ ဒဏ်ထားသောမိန်းမ။ (ယဿာ ဂမနေ ရညာ
 ဒဏ္ဍော ဌပိတော။ သာ သပရိဒဏ္ဍာ။ ဌိကာ)။ ဣဝိ၊ ဤသို့။ မာတုရက္ခိတာ
 ဒယော၊ မာတုရက္ခိတာ အစရှိကုန်သော။ ဒသ၊ တကျိပ်သော မိန်းမတို့၎င်း။
 နေက္ခိတာ၊ ဥစ္စာဖြင့်ဝယ်သောမယား။ ဆန္ဒဝါသိနီ၊ အလိုတူနေသောမယား။
 ဘောဂိဝါသိနီ၊ စည်းစိမ်ကြောင့်နေသောမယား။ (ထိုယောက်ျားလက်မှ
 ဆုံကျည်ပေ့ စသောအိမ်၌ အဆောက်အဦကိုရ၍ ကြိုက်နိုးသဖြင့် မယားခံ
 လေလော ဇနပုဒ်သုစသည်ကိုယူ)။ ပဋ္ဌဝါသိနီ၊ ပုဆိုးကြောင့်နေသောမယား။
 (ဝတ်လောက် ရုံလောက်သော ပုဆိုးမျှကိုရ၍ ချစ်နိုးသဖြင့် မယားခံလေ
 သော သူဆင်းရဲမ စသည်ကိုယူ)။ ဩဒပတ္တကိနီ၊ ရေတခွက်ထည့်၍ လက်
 နှစ်ဖက်ကိုချ၍ ဤရေသည် မကွဲမပြားသကဲ့သို့ သင်တို့နှစ်ယောက် မကွဲမပြား
 စေသတည်းဟု အမိအဘနှစ်ပါးစုံ ထိမ်းမြားသော မယား။ ဩဘဒ္ဒစုပ္ပဋ္ဌာ၊
 ခေါင်းခုကို ချစေ၍ နေသောမယား။ (ထင်းခွေ ရေခပ်မိန်းမ စသည်ကို
 ယနေ့မှစ၍ ဤအမှုကို မပြုလင့်ဟု ခေါင်းခုကို ချစေ၍ သိမ်းကွဲသော
 မယား ဟူလို)။ ဒါသီဘာရိယော၊ ကျွန်လည်းဖြစ် မယားလည်းဖြစ်သော
 မယား။ (ကျွန်မယားကိုယူ)။ ကမ္မာဘာရိစ ဘရိယာစ၊ ကမ္မလုပ်လည်းဖြစ်
 မယားလည်းဖြစ်သောမယား။ (တစင်အားဖြင့်အမှုလုပ်ကိုယူ)။ ဇောဟဋ္ဌာ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၆၉)

သို့ ရမယား။ (စစ်ပါမယားကိုယူ)။ မဟုတ္တိကာ၊ တဏှာမျှနေသောမယား။
 (ပြည့်တန်းဆာမ စသည်ကိုယူ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဓနက္ခိတာဒယော၊ ဓနက္ခိတ အစ
 ရှိကုန်သော။ ကောဒသ၊ ဤတကျိပ်သောမယားတို့၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိသတိ
 ဣတ္ထိယော၊ နှစ်ကျိပ်သောမိန်းမတို့သည်။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပုရိသာနံ၊
 ယောက်ျားတို့၏။ အဂမနီယဋ္ဌာနံနာမ၊ မသွားလာအပ်သောဋ္ဌာနမည်၏။
 ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဣမာသု ဣတ္ထိသု၊ ဤနှစ်ကျိပ်သောမိန်းမတို့တွင်။ ဒိန္နံ၊ ကုန်
 သော။ သာရက္ခသပရိဒဏ္ဍာနဉ္စ၊ တို့၏၎င်း။ ဒသန္တံ၊ တကျိပ်ကုန်သော။ ဓနက္ခိ
 တာဒိနဉ္စ၊ ဓနက္ခိတစသော မယားတို့၏၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွါဒသန္တံ၊ ကုန်သော။
 ဣတ္ထိနံ၊ မိန်းမတို့၏။ အညေ၊ မိမိယောက်ျားမှ တပါးကုန်သော။ ပုရိသ၊
 ယောက်ျားတို့သည်။ အဂမနီယဋ္ဌာနံနာမ၊ မသွားလာအပ်သောဋ္ဌာနမည်၏။
 (ဣဒံ အဂမနီယဋ္ဌာနံနာမကားနိဂုံး)။ ဣဒံသဗ္ဗံ၊ ဤအလုံးစုံသောယောက်ျား
 တို့အား နှစ်ကျိပ်သောမိန်းမ တကျိပ်နှစ်ယောက်သေ-မိန်းမတို့အား တပါး
 သော ယောက်ျား ဟုဆိုအပ်သော ဋ္ဌာနသည်။ အဂမနီယဋ္ဌာနံနာမ၊ မသွား
 လာအပ်သောဋ္ဌာနမည်၏။

မှတ်စုမ်း ။ ဓဇေန အာဟာရံ ဇောဟာရံ။ ဥဿိတဇောယ သေနာယ ဂန္ဓာ
 ပရဝိသယံ ဝိလုပ္ပိတွာ အာနိတာတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ။ တံ ကေစိ သရိယံ ကရေန္တိ။
 အယံ ဇောဟာရံနာမ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သော သေသောမိစ္ဆာစာရောသည်။ သီလာဒိဂုဏရပိ
 တေ၊ သီလစသောဂုဏ်ကျေးဇူးကင်းသော။ အဂမနီယဋ္ဌာနေ၊ ဌ်။ အပ္ပသာ
 ဝဇ္ဇော၏။ သီလာဒိဂုဏသမ္ပန္နော၊ သီလစသောဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော။ အဂမနီ
 ယဋ္ဌာနေ၊ ဌ်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ တဿမိစ္ဆာစာရဿ၊ ၏။ သမ္မာရာ၊
 တို့သည်။ အဂမနီယဝတ္ထု၊ မသွားလာအပ်သောဝတ္ထု။ တသ္မိံ၊ ထိုမသွားလာ
 အပ်သောဝတ္ထု၌။ သေဝနစိတ္တံ၊ မှီဝဲလိုသောစိတ်။ သေဝနပယောဂေါ၊ မှီဝဲ
 ခြင်းပယောဂ။ မဂ္ဂေနမဂ္ဂပ္ပဋိပတ္တိအဓိဝါသနံ၊ မဂ်တပါးဖြင့် မဂ်တပါးသို့
 လွင်းခြင်းကို သာယာခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စတ္တာရော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊
 ကုန်၏။ ပယောဂေါ၊ သည်။ ဧကော၊ တပါးသာတည်း။ သာဟတ္ထိကောဝေ၊
 သာဟတ္ထိကပင်တည်း။

ဣန္ဒြာဃယ (ဇ) ၄၃၅-၇) (၄၇၀အကြိမ်)

အဋ္ဌသာလိနိ - ပထမတွဲ

(၅၇၀)

အဋ္ဌကထာသိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပုတ်ဖွယ်။ ။အဘိသင်္ဃာတံ ပိတိက္ကမနေမိစ္ဆာစာရော မဟာသာဝဇ္ဇော။န တထာ
ဥဘိန္တံ သမာနန္တန္တဘာဝေ။ စက္ကာရော သမ္ဘာရာတိ ဝုတ္တတ္တာ အဘိသင်္ဃာ
ပိတိက္ကမနေ သတိပိ မဂ္ဂေန မဂ္ဂပုဂ္ဂိုလ်တို့အမိဝါသနေ ပုရိမုပ္ပန္န သေဝနာတိ သန္တိ
ပယောဂါသာဝတော မိစ္ဆာစာရော န ဟောတိ အဘိဘုယျ မာနဿာတိ
ဝဇ္ဇန္တိ။ သေဝနစိတ္တေ သတိ ဝယောဂါသာဝေါ နပမာဏံ ဣတ္ထိယာ သေဝန
ပယောဂဿ ယေဘုယျေန အဘာဝတော။ ပုရိသထေဝ ဟိ ယေဘုယျေန
သေဝနာယ ပယောဂေါ ဟောတိတိ ဣတ္ထိယာ ပုရေတရံ သေဝနစိတ္တံ ဥပဋ္ဌာ
ပေတွာ နိပန္နာယပိ မိစ္ဆာစာရော န သိယာတိ အာပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ပုရိသထ
ဝသေန ဥက္ကံသတော စက္ကာရော သမ္ဘာရာ ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အညထာ ဣတ္ထိယာ
ပုရိသကိစ္စကရုဏကာလေ ပုရိသထပိသေဝနပယောဂါသာဝတော မိစ္ဆာ
စာရော နသိယာတိ။ ကေစိ ပန အတ္တနော ရုစိယာ ပဝတ္တိတဿ တိဏိအင်္ဂါနိ
ဗလက္ကာရေန ပဝတ္တိတဿ တိဏိတိ သဗ္ဗာနိ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန စက္ကာရိတိ
ဝဇ္ဇန္တိ။ ပိမံသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ။အန-ဝဇ္ဇ။

အနက်ကား။ ။အဘိသင်္ဃာတံ၊ နိုင်စက်၍။ ပိတိက္ကမနေ၊ လွန်ကျူးခြင်းသည်။
သတိ၊ သော်။ မိစ္ဆာစာရော၊ မိစ္ဆာစာရသည်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ကြီးသော
အပြစ်ရှိ၏။ တထာ၊ တူ။ ဥဘိန္တံ၊ မိန်းမ၊ ယောက်ျားနှစ်ယောက်တို့၏။ သမာနန္တန္တ
ဘာဝေ၊ တူမျှသော အလိုဆန္ဒရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ မဟာသာ
ဝဇ္ဇော၊ သည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ စက္ကာရော သမ္ဘာရာတိ၊ ၍။ ဝုတ္တတ္တာ၊ အဋ္ဌ
ကထာဆရာ ဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိသင်္ဃာတံ၊ နိုင်စက်၍။ ပိတိက္က
မနေ၊ လွန်ကျူးခြင်း၌။ မဂ္ဂေနမဂ္ဂပုဂ္ဂိုလ်တို့ အမိဝါသနေ၊ မဂ်ဖြင့် မဂ်သို့တွင်း
ခြင်းကို သာယာခြင်းသည်။ သတိပိ၊ လည်း။ ပုရိမုပ္ပန္နသေဝနာတိသန္တိပယောဂါ
သာဝတော၊ ရှေ့၌ဖြစ်သောဒိဝခြင်း၌ အလိုဖြင့်ဖြစ်သော ပယောဂ၏ မရှိခြင်း
ကြောင့်။ အဘိဘုယျမာနဿ၊ နိုင်စက်အပ်သောဘုအား။ မိစ္ဆာစာရော၊ သည်။
နဟောတိ၊ ဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ သေဝနစိတ္တေ၊ ဒိဝလိုသော
စိတ်သည်။ သတိ၊ သော်။ ပယောဂါသာဝေါ၊ အားထုတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းသည်။
နပမာဏံ၊ ပမာဏမဟုတ်။ ကသ္မာ၊ ကား။ ဣတ္ထိယာ၊ ၍။ သေဝနပယောဂဿ၊
ဒိဝခြင်းပယောဂ၏။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်း
ကြောင့်တည်း။ ဟိသစ္စံ၊ ၍။ ပုရိသထေဝ၊ ယောက်ျား၏သာလျှင်။ ယေဘု
ယျေန၊ မြင့်သေဝနပယောဂေါ၊ ဒိဝခြင်း၌အားထုတ်ခြင်းသည်။ ဟေဝတိ၊ ၍။
ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတ္ထိယာ၊ ၍။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ သေဝနစိတ္တံ၊ ဒိဝလို
သော စိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိပန္နာယပိ၊ အပ်သော်လည်း။ မိစ္ဆာ
စာရော၊ သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိအတ္တော၊ ဤသို့ မလိုအပ်သော အနက်
သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိသထာ၊ ယောက်ျား၏။
ဝသေန၊ မြင့်။ ဥက္ကံသတော၊ အလွန်အားဖြင့်။ စက္ကာရော၊ ကုန်သော။ သမ္ဘာရာ၊
အဆောက်အဦတို့ကို။ အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၇၁)

ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ဣ။ အညတော၊ ယောကျ်ား၏အစွမ်းဖြင့် အလွန်အားဖြင့် ဆိုအပ်သည်မှ တပါး မိန်းမ၏ အစွမ်းဖြင့် အလွန်အားဖြင့် ဆိုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဣတ္ထိယာ၊ မိန်းမ၏ပုရိသတိစ္စကရုဏကာလေ၊ ယောကျ်ားတိစ္စကို ပြုသောကာလ၌၊ ပုရိသဿာပိ၊ ယောကျ်ား၏လည်း။ သေဝနပယောဂါတာဝတော၊ မှီဝဲခြင်း၌ အားထုတ်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်၊ မိစ္ဆာစာရော၊မိစ္ဆာစာရသည်။နသိယာ၊ရာ။ ဣတိ၊ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး၊ကေမိ၊ အချို့သောဆရာတို့သည်။အတ္တနော၊မိမိ၏၊ရုစိယာ၊ အလိုအားဖြင့်။ပဝတ္တိတဿ၊ ဖြစ်စေအပ်သော မိစ္ဆာစာရ၏ထိကိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဗလက္ကာရေန၊အနိုင်အထက်နိုင်စက်သဖြင့်။ပဝတ္တိတဿ၊ဖြစ်စေအပ်သော မိစ္ဆာစာရ၏ထိကိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဗ္ဗာနိ၊အထုံးစုံသော အင်္ဂါတို့သည်။ အဂ္ဂဟိတဂ္ဂဟဏေန၊မယူအပ်သေးသည်ကို ယူသဖြင့်။ ဝါ၊ယူအပ်သည်ကိုမယူသဖြင့်။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးတို့သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊သို့။ဝေန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ ဝိမံသိတွာ၊စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ယူအပ်၏။

လမ်းသွား၎င်း တွေ့မြင်စိန်သောငှာ ရွှေအိုးကို ဆော်ထား၏သို့၊ သောတုနေတို့ ပိုချရင်း အလွယ်သာ မြင်ဝါစိန်သောငှာ ငိုကာအနက်မြိန်မာ ရေးလိုက်သည်။

ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရဿ၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းကို ရှေးရှုသောသူ၏။ အတ္တဘဉ္ဇနကာ၊ အကျိုးစီးပွားကို ဖျက်ဆီးတတ်သော။ ဝစီပယောဂေါဝါ၊ ဝစီပယောဂ သည်၎င်း။ ကာယပယောဂေါဝါ၊ ကာယပယောဂ သည်၎င်း။ မုသာတိ-မုသာနာမ၊ မုသာမည်၏။ (အတ္တဘဉ္ဇနကောတိ ကမ္မပထပတ္တံ ဝုတ္တံ။ ကမ္မပထကထာဟိ သောတိ)။ ဝိသံဝါဒနာဓိပ္ပာယေန၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းကို လိုသဖြင့်။ ပရဿ၊ သူတပါးကို။ ဝိသံဝါဒက ကာယဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ၊ချွတ်ယွင်းစေတတ်သော။ ကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂကိုဖြစ်စေတတ်သော။ စေတနာသည်။မုသာဝါဒေါ၊မည်၏။ အပရော၊သော။ နယော၊ကို။ မယာ၊သည်။ဝုစ္စတေ၊အံ။အဘူတံ၊ ထင်ရှားမရှိသော။ အတစ္ဆံ၊ မမှန်သော။ ဝတ္ထု၊ဝတ္ထုသည်။မုသာတိ-မုသာနာမ၊ မည်၏။ ထဿ၊ ထိုထင်ရှားမရှိမဟုတ် မမှန်သော ဝတ္ထုကို။ ဘူတတော၊ ဟုတ်သောအားဖြင့်။ တစ္ဆတော၊မှန်သော အားဖြင့်။ ဝိညာပနံ၊ သိစေခြင်းသည်။ ဝါဒေါတိ ဝါဒေါနာမ၊ မည်၏။ လက္ခဏတောပန၊ လက္ခဏာအားဖြင့်ကား။ အတထံ၊ မဟုတ် မမှန်သော။ ဝတ္ထု၊ဝတ္ထုကို။ တထတော၊ ဟုတ်မှန်သော အားဖြင့်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဝိညာပေတု ကာမဿ၊သိစေလိုသောသူ၏။တထာဝိညတ္တိသမုဋ္ဌာပိကာ၊ ထိုသို့

(၅၇၂)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မဟုတ်မမှန်သော ဝတ္ထုကို သိစေသော ကာယဝိညတ်၊ ဝစီဝိညတ်ကို ဖြစ်စေ တတ်သော။ စေတနာ၊ သည်။ မုသာဝါဒေါ၊ မည်၏။ သောမုသာဝါဒေါ၊ သည်။ ယံအတ္ထံ၊ အကြင်အကျိုးစီးပွားကို။ ဘဉ္စတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ တဿ အတ္တဿ၊ ထိုအကျိုးစီးပွား၏။ အပ္ပတယ၊ နည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၏။ မဟန္တတယ၊ များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာဝဇ္ဇော၏။ အပိစ-အပရောနယော၊ကို။ မယာ၊သည်။ ဝုစ္စတေ၊အံ။ ဂဟဋ္ဌာနံ၊လူတို့၏။ အတ္တနော၊၏။ သန္တကံ၊ ဥစ္စာကို။ အဒါတုကာမတာယ၊ မပေးလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအာဒိနယပ္ပဝတ္တော၊ ဤသို့ အစရှိသော နည်းဖြင့်ဖြစ်သော မုသာဝါဒသည်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၏။ (အတ္တနောသန္တကံ အဒါတုကာမတာယာတိ အာဒိ မုသာဝါဒ သာမညတော ဝုတ္တံ။ ကမ္မပထ မဒမြာက်သေးဟူလို)။ သက္ခိနာ၊သက်သေသည်။ ဟုတွာ၊၍။ အတ္တဘဉ္စနတ္ထံ၊ အကျိုးစီးပွားကို ဖျက်ဆီးခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝုတ္တော၊ဆိုအပ်သော မုသာဝါဒ သည်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၏။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရဟန်းတို့၏။ အပ္ပကမ္ပိ၊ အနည်းငယ် လည်းဖြစ်သော။ တေလံဝါ၊ကို၎င်း။ သပ္ပိ ဝါ၊ကို၎င်း။ လဘိတွာ၊၍။ ဟသာ ဓိပ္ပါယေန၊ရယ်မြူးလိုသဖြင့်။ “အဇ္ဇယနေ။ ဂါမေရွာ၌။ တေလံ၊ဆိုသည်။ နဒိမညေ၊မြစ်ကဲ့သို့။ သန္တတိ၊ စီး၏။ ဣတိ၊ဤသို့။ ပူရဏကထာနယေနေဝ၊ စကားပို စကားလျှံဆိုသော နည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော မုသာ ဝါဒသည်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ရယ်မြူးလိုသဖြင့် ချွတ်ယွင်းခြင်းကိုရှေ့သောသူအားသာလျှင် မုသာ ဝါဒမြောက်သတည်း။
ဟသာဓိပ္ပါယေန ပိသံဝါဒနပုရေက္ခာရဏေဝ မုသာဝါဒေါ။ ။ နိကာ။

ပန၊ ထိုမှတစ်ပါး။ အဒိဋ္ဌိယော၊ မမြင်အပ်သည်ကိုသာလျှင်။ ဒိဋ္ဌန္တိအာဒိနာ နယေန၊မြင်အပ်၏ဟု အစရှိသောနည်းဖြင့်။ ဝဒန္တာနံ၊ ဆိုကုန်သောသူတို့၏။ မုသာဝါဒေါ၊သည်။ (လိင်္ဂ) မဟာသာဝဇ္ဇော၏။

တဿမုသာဝါဒဿ၊၏။ သမ္ဘာရာ၊တို့သည်။ အတထံ၊ မဟုတ်မမှန်သော။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထု။ ဝိသံဝါဒနစိတ္တံ၊ ချွတ်ယွင်းစေလိုသောစိတ်။ တဇ္ဇော၊ ထိုချွတ် ယွင်းစေခြင်းအား လျော်သော။ ဝါယာမော၊ လုံ့လပြုခြင်း။ ပရဿ၊ သူတစ်ပါး၏။ တဒတ္ထဝိဇာနနံ၊ ထိုအနက်ကိုသိခြင်း။ ဣတိ၊ဤသို့။ စတ္တာဓော၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၇၃)

တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပယောဂေါ၊ သည်။ ကော၊ တပါးသာတည်း။ သာဟတ္ထိကောဝေ၊ သာဟတ္ထိက ပယောဂပင်တည်း။ သောသာဟတ္ထိကော၊ ထိုသာဟတ္ထိကပယောဂကို။ ကာယေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓေနဝါ၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုဖြင့်၎င်း။ ဝါစာယဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ပရဝိသံဝါဒက ကြိယာကရဏော၊ သူတပါးကို ချွတ်ယွင်းစေသော အမူအရာကို ပြုခြင်း၌။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

မှတ်ဖွယ်။ ။ သကော ဟတ္ထော၊ သဟတ္ထော၊ သဟတ္ထေန နိဗ္ဗတ္ထော သာဟတ္ထိကော ဟူသော သဒ္ဓတ္ထကိုကြံ၍ လက်ဖြင့် ပြုမှသာ သာဟတ္ထိက ဖြစ်သည်ဟု ယူရာသောကြောင့် “သော ကာယေနဝါ” စသော ဝါကျကို ဆိုရသတည်း။

တာယကြိယာယ၊ ထိုအမူအရာဖြင့်။ ပရော၊ သူတပါးသည်။ တမတ္ထံ၊ ထိုအနက်ကို။ စေတနာတိ၊ အကယ်၍သိအံ့။ ကြိယာသမုဋ္ဌာပိကာ၊ ကြိယာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ အယံစေတနာ၊ သည်။ တခံဏေယေဝ၊ ထိုပြုသော ခဏ၌ သာလျှင်။ မုသာဝါဒကမ္မုနာ၊ မုသာဝါဒကံနှင့်။ ဗဇ္ဇတိ၊ စပ်၏။ (ကမ္မဗထ မြောက်၏ ဟူလို)။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယကာယပ္ပဋိဗဒ္ဓဝါစာ၊ တိ၊ ကိုယ်၊ ကိုယ်နှင့်စပ်သော ဝတ္ထုစကားတို့ဖြင့်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဝိသံဝါဒေ တိယထာ၊ ချွတ်ယွင်းစေ၏သို့။ တထာ၊ ထို အတူ။ “ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ အသ၊ အား။ ဘဏာဟိ၊ ဆိုလေလော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာဏာပေန္တောပိ၊ စေသော သူသည်၎င်း။ ပဏ္ဍိ၊ ကမ္မည်းကို။ လိခိတွာ၊ ရေး၍။ ပရတော၊ ရှေ့မှ။ နိဿဇ္ဇန္တော ပိ၊ လွတ်ချသောသူသည်၎င်း။ “အယံအတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဝေ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏”။ ဣတိ၊ သို့။ ကုဗ္ဗာဒိသ၊ နှံ့ရံ့စသည်တို့၌။ လိခိတွာ၊ ရေး၍။ ဌပေန္တောပိ၊ ထားသောသူသည်၎င်း။ ပရံ၊ ကို။ ဝိသံဝါဒေတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုမုသာဝါဒ၌။ အာဏတ္ထိက နိဿဂ္ဂိယ ထာဝရာ၊ အာဏတ္ထိက နိဿဂ္ဂိယ ထာဝရဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပယောဂါပိ၊ ပယောဂတို့သည်လည်း။ ယုဇ္ဇန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ ဝါ၊ သင့်စခိုးထင်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ သင့်စခိုးထင်သော်လည်း။ အဋ္ဌကထာသံ၊ ရှေး အဋ္ဌကထာတို့၌။ အနာဂတတ္ထာ၊ မလာသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဝိမံသိတွာ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင်၍။ အာဏတ္ထိကာဒယော၊ အာဏတ္ထိက စသည်တို့ကို။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ အပ်ကုန်၏။ (ဂဟေတဗ္ဗာမလို ဂဟေတဗ္ဗာ လိုသည်)။

(၅၇၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ပိသုဏဝါစာတိအာဒိသုဋ္ဌိသို့ အစရှိသောပါဠိရုပ်တို့၌။ သဝိနိစ္စယော၊
 အဆုံးအဖြတ်နှင့်တကွသော။ အတ္ထောကို။ ဝေဝိသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၏။ ယာယ
 ဝါစာယ၊ အကြင်စကားဖြင့်။ ယဿ၊ အကြင်သူအား။ ဘာသတိ၊ ဆို၏။ တဿ၊
 ထိုဆိုအပ်သောသူ၏။ ဝါ၊ ဆိုတတ်သောသူ၏။ ဟဒယေ၊ နှလုံး၌။ အတ္ထနော၊
 မိမိ၏။ ပိယဘာဝံ၊ ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပရဿ၊ သူတပါးအား။ ဝါ၏။
 သုညဘာဝံ၊ နှစ်သက်သော ပီတိ ကင်းသည်ဖြစ်၍ ဆိတ်သည်အဖြစ်ကို။
 ကရောတိ၊ ပြု၏။ သာဝါစာ၊ သည်။ ပိသုဏဝါစာ၊ မည်၏။ (ပိယ သုည ကရဏ
 ဟူအပ်လျက် နိရုတ္တိနည်းဖြင့် ပိသုဏဟူသည်)။ ဗန၊ ထိုမှတပါး။ ယာယ
 ဝါစာယ၊ ဖြင့်။ အတ္တာနမ္မိ၊ မိမိကို၎င်း။ ပရမ္မိ၊ သူတပါးကို၎င်း။ ဖရုသံ၊
 ကြမ်းကြုတ်သည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ သာဝါစာ၊ သည်။ သယမ္မိ၊ မိမိ
 သည်လည်း။ ဖရုသာ၊ ကြမ်းကြုတ်၏။ နေဝကဏ္ဍသုခါ၊ နားမချမ်းသာ။
 အတ္ထဝိပန္နတာယ၊ အနက်ဖောက်ပြန် ပျက်စီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ထည့်)။
 နဟဒယဂံမာ၊ နှလုံးသို့မသက်ဝင်။ အယံဝါစာ၊ သည်။ ဖရုသဝါစာ၊ မည်၏။

ရှစ်စွမ်း ။ ဒုတုံးထို မသက်ဝင်ယူရာ၌ သက်သေထိုမှကား ကေနိပါတ်ကျမ်း၌
 နန္ဒိပိသာလဝတ္ထု စတုက္ကနိပါတ်ကျမ်း၌ ထာသော “ဟယ်... မုသိုး အဓပေး
 ထော” ဟု တောင်းသော အကိုကြီးနှစ်ယောက်၊ ချစ်သား အဓပေးပါလော
 တောင်းသော အစ်ကိုလတ်၊ အဆွေ အဓပေးလော တောင်းသော ညီငယ်
 ဤထူးသား လေးယောက်ဝတ္ထုကို ထုတ်လေအပ်၏။

ယေနဓမ္မေန၊ အကြင်တရားဖြင့်။ သမ္ပနိရတ္တကံ၊ အကျိုးမရှိသော စကားကို။
 ဝါ၊ အနက်မရှိသော စကားကို။ ပလပတိ၊ ပြောဆို၏။ သောဓမ္မော၊ သည်။
 သပ္ပပ္ပဇာပေါ၊ မည်၏။ (သံသ့ခံ ဟိတဉ္စ ဖလတိ ဝိနာသေတိတိ သမ္ပပ္ပ)။
 တေသံဝစနာနံ၊ ထိုပိသုဏဝါစာစသောစကားတို့၏။ မူလဘူတာ၊ မူလဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ စေတနာပိ၊ သည်လည်း။ ပိသုဏဝါစာဒိနာမမေဝ၊ ပိသုဏဝါစာ
 စသောအမည်ကိုသာလျှင်။ လဘတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ သာဝေ၊ ထိုစေတနာ
 ကိုသာလျှင်။ ဣဝါ၊ ဤကပ္ပပထအရာ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပိသုဏဝါစာစသည်တို့တွင်။ သံကိလိဋ္ဌစိတ္တဿ၊ ဣဿာစသည်
 တို့ဖြင့် ညစ်နွမ်းသောစိတ် ရှိသောသူ၏။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့၏။ ဘေဒါယ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၅၅)

ဝါ၊ကွဲပြားခြင်းဌာသင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝါ၊အား။ ပိယကမ္ပတာယဝါ၊
ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ငှာသင်း။ ကာယဝစီပယောဂ
သမုဋ္ဌာပိကာ၊ ကာယပယောဂ၊ဝစီပယောဂကိုဖြစ်စေတတ်သော။ စေတနာ၊
သည်။ ပိသုဏဝါစာ၊မည်၏။ သာပိသုဏဝါစာ၊သည်။ ယဿ၊အကြင်သူ၏။
ဝါ၊အား။ ဘေဒါ၊ကွဲပြားခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုကွဲပြားစေအပ်
သောသူ၏။ အပ္ပဂုဏတာယ၊ဂုဏ်နည်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပသားဝဇ္ဇာ၊
၏။မဟာဂုဏတာယ၊ဂုဏ်ကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။မဟာသာဝဇ္ဇာ၊၏။

တဿာပိသုဏဝါစာယ၊၏။သမ္ဘာရာ၊တို့သည်။ဘိန္ဒိတဗ္ဗော၊ခွဲအပ်သော။
ပရော၊သူတပါးသင်း။ “ဣတိဣမိနာကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းဖြင့်။ ဣမေ
ဤသူတို့သည်။နာနာ၊အသီးအသီး။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်”။ ဣတိ၊ သို့။
ဘေဒပုရေက္ခာရတာဝါ၊ ကွဲပြားခြင်းကို ရှေးရှုသည်၏ အဖြစ်သင်း။ “ဣတိ
ဣမိနာကာရဏေန၊ ဖြင့်။အဟံ၊ငါသည်။ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ဘဝိဿာမိ၊
ဖြစ်အံ့။ ဝိဿာသိကော၊ အကျွမ်းဝင်သည်။ဘဝိဿာမိ၊အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပိယကမ္ပတာဝါ၊ ချစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို အလိုရှိသည်၏ အဖြစ်သင်း။
တဇ္ဇော၊ထိုကွဲပြားခြင်း စသည်အားလျော်သော။ ဝါ၊ယာမော၊ လုံ့လပြုခြင်း
သင်း။ တဿ၊ ထိုကွဲပြားစေအပ်သော တပါးသသူ၏။ တဒတ္ထဝိဇာနနံ၊ ထို
အနက်ကို သိခြင်းသင်း။ဣတိ၊သို့။စတ္တာရော၊တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ပန၊
ထိုသို့ အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော်လည်း။ ပရော၊သူတပါးသည်။အဘိန္ဒေ၊
မကွဲပြားသည်ရှိသော်။ ကမ္မပထဘေဒေါ၊ ကမ္မပထအထူးသည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။
ဘိန္ဒေဝေ၊ ကွဲပြားသော်သာလျှင်။ကမ္မပထဘေဒေါ၊သည်။ ဟောတိ၊၏။

ပရဿ၊ သူတပါး၏။ မမ္မစ္ဆေဒကကာယ ဝစီပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ၊ သေ
ကြောင်းဖြစ်သောအရပ်ကို ရိုက်ပုတ် နှက်ခတ် ဖြတ်ပယ်သကဲ့သို့ နာသီး
သော ကာယပယောဂ၊ ဝစီပယောဂတို့ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ဧကန္တဖရူသ
စေတနာ၊ စင်စစ်ကြမ်းကြုတ်သောစေတနာသည်။ ဖရူသဝါစာ၊ဖရူသဝါစာ
မည်၏။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ မရန္တိ အနေနာတိ မမ္မံ၊ ယသို့ တာဠိတေ န ဇိဝတိ၊ တံဌာနံမမ္မံ
နာမ၊ မရ ဝါဏစာဝေ၊ မော၊အနေန၊ ဤငှော့စေ စသောဌာနုပြု၊ ယတ္ထာ၊
တို့သည်။ရေန္တိ၊ ထေတတ်ကုန်၏၊ ဣတိတတ္ထာ၊ကြောင့်၊ တံဌာနံ၊ ထိုငှော့စေ

(၅၇၆)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

စသောဌာနသည်။ မမ္မံ၊ မမ္မမည်၏။ ယသ္မိံ ဌာနေ၊ အကြင်ဝေးစေသော ဌာနကို။ တာဠိတေ၊ ရိုက်ပုတ် နှက်ခတ် အပ်သည်ရှိသော်။ နဇိဝတိ၊ အသက်မရှင်။ တံဌာနံ၊ သည်းမမ္မံနာမ၊ မည်၏။ မဟာပဓေသထုတ်ဖြင့် မ ပစ္စည်းသက်၍။ ရကိုလည်း ပရရူပ မ ပြု၍ ပြီးသတည်း။ မမ္မံ သိန္နထိတိ မမ္မန္တေဒကော။ ဤ၌ကား မမ္မန္တေဒကော ဝိယာတိ မမ္မန္တေဒကောပြု၍ သေကြောင်းဖြစ်သော ဝေးစေစသောအရပ်ကို ရိုက်ပုတ် နှက်ခတ် ဖြတ်ပယ်သည်နှင့်တူစွာ နာသီးသော ကာယပယောဂ၊ ဝစိပယောဂကို ရသတည်း။

ဓုဋ္ဌမိတ္တဿာ မရဏာဓိပ္ပါယဿ ဖရသကာယဝစိယောဂ သမုဋ္ဌာပိကာ ဖရသစေတနာ ဖရသဝါစာ။ မရဏာဓိပ္ပါယေ ပန သတိ အတ္တသိဋ္ဌိ တဒဿာဝေထု ပါဏာတိပါတာ ဗျာပါဒါစ ယောန္တိတိ။ ယံ ပတိ ဖရသဝါစာ ပယုဇ္ဇတိ။ တဿ သမ္မုခါဝ သိသံ ဧတိ။ ပရမ္ပုခေပိ ဖရသဝါစာ ယောတိတိ ဝဒန္တိ။ ။ အနု ဝဇ္ဇ။

အနက်က - ။ ဓုဋ္ဌမိတ္တဿ၊ ဒေါသသည် ဖျက်ဆီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍။ အမရဏာဓိပ္ပါယဿ၊ သေခြင်း၌ အထိုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဖရသကာယဝစိပယောဂ သမုဋ္ဌာပိကာ၊ ကြမ်းကြုတ်သော ကာယပယောဂ၊ ဝစိပယောဂကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဖရသစေတနာ၊ ကြမ်းကြုတ်သော စေတနာသည်။ ဖရသဝါစာ၊ ဖရသဝါစာမည်၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ မရဏာဓိပ္ပါယေ၊ သေခြင်း၌အထိုရှိသည်။ သတိ၊ သော်။ အတ္တသိဋ္ဌိတဒဿာဝေထု ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ကိစ္စ၏ပြီးခြင်း ထိုပါဏာတိပါတ အစရှိသော ကိစ္စ၏မရှိခြင်းကိုကြောင့်။ ပါဏာတိပါတာ၊ ထိုသည်၎င်း။ ဗျာပါဒါစ၊ ထိုသည်၎င်း။ ယောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤထိုမှတ်အပ်၏။ ယံ၊ အကြင်သူကို။ ပတိ၊ စွဲ၍။ ဝါ၊ ရည်၍။ ဖရသဝါစာ၊ ကို။ ပယုဇ္ဇတိ၊ ဟဋ္ဌ်အပ်၏။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ သမ္မုခါဝ၊ မျက်မှောက်၌သာလျှင်။ သိသံ၊ အပြီးသို့။ ဧတိ၊ ရောက်၏။ ပရမ္ပုခေပိ၊ မျက်ကွယ်၌လည်း။ ဖရသဝါစာ၊ သည်။ ယောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အာစရိယာ၊ ထိုသည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

တဿာ၊ ထိုဖရသဝါစာကို။ အာဝိဘာဝတ္ထံ၊ ထင်စွာပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ ဧကော၊ တယောက်သော။ ဒါရဏော၊ သူငယ်သည်။ မာတုဝစနံ၊ အမိ၏စကားကို။ အနာဒိယိတွာ၊ မနာမူ၍။ အရညံ၊ တောသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ကိရ၊ သွားသတတ်။ တံ၊ သူငယ်ကို။ မာတာ၊ အမိသည်။ နိဝတ္ထေတုံ၊ နှစ်စေခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တိ၊ မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍။ “တံ၊ နင့်ကို။ စဏ္ဍာမဟိ သိ၊ ကျွဲမရိုင်းသည်။ အနုဗန္ဓတု၊ လိုက်စေသတည်း”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အက္ကောသိ၊ ဆဲရေး၏။ အထ၊ ထိုသို့ဆဲရေးသည်ရှိသော်။ အဿ၊ ထိုသူငယ်သား။ ဘထေဝ၊ ထိုဆဲရေးသည်အဘိုင်းလျှင်။ အရညေ၊ တော၌။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၇၇)

မဟိံ သီကွဲမသည်။ ဥဋ္ဌာသိထ၏။ ဒါရကော၊ သူငယ်သည်။ “မမ၊ ငါ၏။ မာတာ၊ အမိသည်။ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကားကို။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ ကထေသိ၊ ဆို၏။ တံဝစနံ၊ သည်။ မာဟောတု၊ မဖြစ်စေသတည်း။ ယံ၊ အကြင်အကြံကို။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ တံ၊ ထိုစိတ်ဖြင့် ကြံသောအကြံသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။” ဣတိ၊ သို့။ သစ္စကြိယံ၊ သစ္စာပြုခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။ မဟိံ သီ၊ ကျွဲမသည်။ တတ္ထေဝ၊ ထိုထရာ အရပ်၌ပင်လျှင်။ ဗန္ဓာဝိယ၊ ကျဲချည်တိုင်၌ လူကိုင်၍ ချည်သကဲ့သို့။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်၏။ ဝေဝံ၊ သို့။ မမ္မစ္စေဒကော၊ သေကြောင်းဖြစ်သော အရပ်ကို ရိုက်ပုတ်နှက်ခတ် ဖြတ်ပယ်သကဲ့သို့ နှာသီးသည်။ သမာနောပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ပယောဂေါ၊ ကာယပယောဂ၊ ဝစိပယောဂသည်။ စိတ္တသဏှတာယ၊ စိတ်နှူးညွှသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖရုသ ငါစာ၊ ဖရုသဝါစာသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မာတာပိတရော၊ မိဘတို့သည်။ ကဒါစိ၊ ရံခါ၊ ပုတ္တကော၊ သားငယ်၊ သမီးငယ်တို့ကို။ “တေ တံ နင့်ကို။ စောရာ၊ ခိုးသူတို့သည်။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ၊ အပိုင်းအပိုင်း။ ကရေန္တု၊ ပြုစေ ကုန်သတည်း။” ဣတိ ဝေမိ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ စ၊ ထိုသို့ဆိုသော် လည်း။ နေသံ၊ ထိုသားငယ်၊ သမီးငယ်တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဥပ္ပလမတ္တမ္ပိ၊ ကြာရွက်မျှကိုလည်း။ ပတန္တံ၊ ကျသည်ကို။ နုဗ္ဗန္တိ၊ အလိုမရှိကုန်။ အာစရိယု ပဗ္ဗာယာစ၊ ဆရာဥပဗ္ဗာယ်တို့သည်လည်း။ ကဒါစိ၊ ရံခါ။ နိဿိတကော၊ တပည့် တို့ကို။ “ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤရှင်ငယ်၊ ပဉ္စင်းငယ်တို့သည်။ အဟိရိ ကာ၊ အရွက်မရှိကုန်သည်။ အနောတ္ထပ္ပိနော၊ အကြောက်အလန့် မရှိကုန်သည်။ ဟုတု၊ ၍။ စရန္တိ၊ စာပေကျမ်းဂန် မသင်မကြား တထီးလွှားလွှား လှည့်ပတ် လွှားလွှာကုန်ဘိသနည်း။ နေ၊ သိုရှင်ငယ်၊ ပဉ္စင်းငယ်တို့ကို။ နိဗ္ဗမထ၊ နှင်ထုတ်ကြ ကုန်လော့”။ ဣတိ ဝေသိ၊ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကုန်၏။ အထ၊ ထိုသို့ဆိုသော်လည်း။ နေသံ၊ ထိုတပည့်တို့၏။ အာဂမာဓိဂမသမ္ပတ္တိံ၊ ပရိယတ် ပဋိပတ်နှင့် ပြည့်စုံ ခြင်းကို။ ဣန္ဒန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။ စ၊ ထိုမှတပါး။ စိတ္တသဏှတာယ၊ စိတ်နှူးညွှ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဖရုသဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ မဖြစ်၏သို့။ ဝေတထာ၊ အတူ။ ဝစနသဏှတာယ၊ စကားနှူးညွှသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ အဖရုသဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာ မဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဟိ-သစ္စံ၊ မာရာပေတုကာမဿ၊ သတ်စေခြင်းငှာ အလိုရှိသော မင်း၏။

ဒုန္နာသဏ္ဍ (က) ၄၃၅-၇၃ (ပုထိုးအကြိမ်)

ပထမတွဲ - ပထမတွဲ

(၅၇၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

“ဣမံဤသ္မံကို။ သုခံချမ်းသာစွာ။ သယာပေထ၊အိပ်စေကုန်လော့”။ ဣတိ
 ၀စနံ၊ ဤသို့သောစကားသည်။ အဖရုသဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာ မဟုတ်သည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ဝေဒစစ်သော်ကား။ စိတ္တဖရုသတာယ၊ စိတ်ကြမ်းသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ သောဝါစာ၊ သည်။ ဖရုသဝါစာ၊ ဖရုသဝါစာသည်သာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ၏။ သာဖရုသဝါစာ၊ ကို။ ယံ၊ အကြင်သူကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်၍။ ပဝတ္ထိ
 တာ၊ ဖြစ်စေအပ်၏။ တဿ၊ ထိုရည်အပ်သောသူ၏။ အပ္ပဂုဏတာယ၊ ကြောင့်။
 အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ မဟာဂုဏတာယ၊ ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ တဿ၊ ဖရုသ
 ဝါစာ၏။ သမ္ဘာရာ၊ တို့သည်။ အက္ခောသိတဗ္ဗော၊ ဆဲရေးအပ်သော။
 ပရော၊ သူတပါး။ ကုပိတံ၊ အမျက်လိုသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်။ အက္ခောဒသနာ၊
 ဆဲရေးခြင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တယော၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

အနတ္တဝိညာပိကာ ကာယဝစိပယောဂသမုဋ္ဌာပိကာ၊ အကျိုးမရှိသည်
 ကို။ စါ၊ အနက်မရှိသည်ကို သိစေတတ်သော ကာယပယောဂ၊ ဝစိပယောဂ
 ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ အကုသလစေတနာ၊ သည်။ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ မည်၏။
 သောသမ္ပပ္ပလာပေါ၊ သည်။ အာသေဝနမန္တတာယ၊ မှီဝဲခြင်းနည်းသည်၏
 အဖြစ်ကြောင့်။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ အာသေဝနမဟန္တတာယ၊ မှီဝဲခြင်း
 များသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ တဿ၊ ထိုသမ္ပပ္ပလာပေါ။
 သမ္ဘာရာ၊ တို့သည်။ ဘာရတယုဒ္ဓ၊ သီတာဟရဏာဒိ နိရတ္တကကဏ္ဍပရေက္ခာ
 ရတာ၊ သာရတ မင်းတို့စစ်ထိုးခြင်း သီတာမိဖုရားကို ဆောင်ခြင်းအစရှိသော
 အကျိုးမရှိသောစကားသို့ ရှေးရှုသည်၏အဖြစ်၎င်း။ တထာရူပိကထာကထ
 နဉ္စ၊ ထိုသို့သဘောရှိသောစကားကိုဆိုခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ ထိုသည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုအင်္ဂါနှစ်ပါးရှိသော်လည်း။ ပရေ၊ သူတပါးသည်။
 တံကထံ၊ ထိုစကားကို။ အဂုဏန္တေ၊ မယူသည်ရှိသော်။ ကမ္မပထဘေဒေါ၊ ကမ္မ
 ပထအထူးသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပရေ၊ သူတပါးသည်။ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ ကို။ ဂဟိတေ
 ယေဝ၊ ယူအပ်သော်သာလျှင်။ ကမ္မပထဘေဒေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ယာတဏှာ၊ သည်။ အဘိဇ္ဈာယတိ၊ သူတပါးစည်းစိမ်သို့ရှေး ရှုကြံတတ်၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာတဏှာ၊ သည်။ အဘိဇ္ဈာ၊ မည်၏။ ပရတဏှာ၊ သူတပါး
 ဥစ္စာတဏှာသို့။ အဘိဓုခါ၊ ရှေးရှု။ ဟုတု၊ ၍။ တန္နိန္ဒတာယ၊ ထိုသူတပါးဥစ္စာ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၇၉)

ဘဏ္ဍာသို့ ညွတ်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္တော၊ တည်း။ သာ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာသည်။ “ဣဒံ၊ ဤဥစ္စာဘဏ္ဍာသည်။ မမ၊ ငါ့အား။ အဿ၊ ဖြစ်မှုကား။ အဟောဝတ၊ ကောင်းလေစွ ဪဿ”။ ဣတိ၊ သို့။ ပရဘဏ္ဍာ ဘိဇ္ဈာယနလက္ခဏာ၊ သူတပါးဥစ္စာဘဏ္ဍာသို့ ရှေးရှုကြခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ အဒိန္နာဒါနိဝိယ၊ အဒိန္နာဒါနိကံသို့။ အပ္ပသာဇဇော၊ သည် ၎င်း။ မဟာသာဝဇဇော၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ။ တဿ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ၏။ သမ္မာ ရာ၊ တို့သည်။ ပရဘဏ္ဍံ၊ သူတပါးဥစ္စာဘဏ္ဍာ၎င်း။ အတ္တနော၊ မိမိသို့။ ပရိကာ မနဉ္စ၊ စိတ်ဖြင့်သာညွတ်စေခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။ ပရဘဏ္ဍဝတ္ထု၊ ကေ၊ သူတပါးဥစ္စာဘဏ္ဍာလျှင် အာရုံရှိသော။ လောဘော၊ လောဘသည်။ ဥပ္ပန္နေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ယာဝ၊ အကြင်ရွှေ လောက်။ “ဣဒံ၊ ဤဥစ္စာဘဏ္ဍာသည်။ မမ၊ ငါ့အား။ အဿ၊ ဖြစ်မှုကား။ အဟောဝတ၊ လောင်းလေစွဪဿ”။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနော၊ သို့။ နပရိကာမေ တိ၊ မညွတ်စေသေး။ တာဝ၊ ထိုရွှေလောက်။ ကမ္မပထဘောဒေါ၊ ကမ္မပထ အထူးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။

မှန်စွမ်း ။ အဘိဇ္ဈာ၌ အဘိပဗ္ဗ ဈေဓာတ်သည်လည်း-
 ဈေတု ဥဇ္ဈာန ဒုပ္ပာနော၊ ဉာဏဒိတ္တိပိန္နောသုစ၊
 သဋ္ဌာယောပနိဋ္ဌာနေသု၊ ဝေဒိတဗ္ဗော ပိထာပိနာ၊

ဟု ကေကုရကောသ၌ လာသော ဥဇ္ဈာနတ္ထ စသည်တို့တွင် ပိန္နောတ္ထ၌ ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်ရကား အဘိဓမ္မတ္ထပိထာပိနိဒ္ဓိကော၌ “ပရသစ္စတ္ထိ အဘိမုခံ ဈာယတိ လောဘဝသေနပိန္နေတိတိအဘိဇ္ဈာ”၊ မဏိသာရမဂ္ဂုသာ၌ “ထောဘဝသေနာ တိဗ္ဗမိနာ၊ ပိတက္ကပညာ ဝသေန ပိန္နနံ နိဝတ္ထေတိ၊ ပိန္နေတိတိဗ္ဗမိနာ သဋ္ဌာယ နေတိ အတ္တိနိဝတ္ထေတိ” ဟု မိန့်အပ်ပြီး ဤသဋ္ဌာယနေတိ၌ ဣတိကား အာချတ္တ တည်း။ ဝါ၊ ဥပထကုဏတည်း။ ဈေဓာတ်၏ထိုမှတဝါး ပိန္နနတ္ထ ဝါစက ထို၏ဟုမူ ကား ‘ဝဇ္ဇာယတိတိ ပိပ္ပင်္ဂိသာရဝသေန ဝယန္တိန္နောပိယ ဂဒြိသာထံတံပိန္နယိ’ စသည်ကိုထုတ်အဘိသဒ္ဓါ၌ အဘိရေတတ္ထ စသည်ကို စင်စေလိုရကား “ပရ သဏ္ဍာဘိမုခံ ဟုတ္တာ” မိန့်သော်၊ ပိန္နနတ္ထကို ပြလိုရကား “တဒ္ဓိန္နတာယ ပဝတ္တ ထိတိ အတ္ထော” မိန့်သော်။

‘ယောဒေါသော၊ သည်။ ဟိတသုခံ၊ စီးပွားချမ်းသာကို။ ဗျာမပါဒယတိ၊ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သောဒေါသော၊ သည်။ ဗျာမပါဒေါ၊ မည်၏။ သော၊ ထိုဗျာပါဒသည်။ ပရဝိနာသာယ၊ သူတပါးပျက်စီးခြင်းငှာ။

(၅၇၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

မနောပဒေါသသက္ခဏော၊ စိတ်ဖြင့်ပြစ်မှားခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဖရုသဝါစာ
 ဝိယ၊ ဖရုသံဝါစာကဲ့သို့။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊ သည်၎င်း။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊
 သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုဗျာပါဒ၏။ သမ္ဘာရာ၊ တို့သည်။ ပရ
 သတ္တော၊ တပါးသောသတ္တဝါ၎င်း။ တဿ၊ ထိုတပါးသောသတ္တဝါ၏။
 ဝိနာသနစိန္တာ၊ ပျက်စီးခြင်းကိုကြံခြင်း၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ခွေ၊ တို့သည်။
 ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၏။ ပရသတ္တဝတ္ထု၊ တပါးသောသတ္တဝါလျှင်
 အာရုံရှိသော။ ကောဓေ၊ အမျက်သည်။ ဥပ္ပန္နေပိ၊ ဖြစ်သော်လည်း။ ယာဝ၊
 အကြင်ရွေးလောက်။ “အယံ၊ ဤသူကို။ ဥစ္စိဇ္ဇေယျ၊ သတ်ဖြတ်အပ်မူကား။
 အယံ၊ ဤသူသည်။ ဝိနုဿေယျ၊ ပျက်စီးမူကား။ အဟောဝတ၊ ကောင်းလေစွ
 ဪ”။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထိုတပါးသောသတ္တဝါ၏။ ဝိနာသနံ၊ ပျက်စီးခြင်း
 ကို။ နစိန္တသိ၊ မကြံသေး။ တာဝ၊ ထိုရွေးလောက်။ ကမ္မပထဘေဒေါ၊ သည်။
 နဟောတိ၊ မဖြစ်။

ယာဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ ယထာဘူစွဂဟဏာတာဝေန၊ ဟုတ်မှန်တိုင်းသော
 သဘောကို ယူခြင်းမရှိခြင်းဖြင့်။ မိစ္ဆာဝိတထံ၊ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်
 အမှားအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဓမ္မဇာတိ၊
 သည်။ မိစ္ဆာမိဋ္ဌိ၊ မည်၏။

မှတ်စွယ်။ ။ မိစ္ဆာ ပဿတိတိ ဝိတထံ ပဿတိ။ ။ ဇီကာ-၈၀။
 ဝိတထန္တိ ဝိတထာသာဝေန။ ။ မ ၃-၁၅၇-ထု။

မိန့်တောင်းဆရာတား ဇီကာ၌ ဓုတိယာကြေကို ဟင်္ဂသညဟု၏ ဤအလိုကား
 ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်အမှားကို ပေး။

သာမိစ္ဆာမိဋ္ဌိ၊ သည်။ နတ္ထိမိန္ဒန္တိအာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။
 ဝိပရိတဒဿနလက္ခဏာ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောမှဖောက်ပြန် မမှန်အမှား
 ကို မြင်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သမ္ပပ္ပလာပေဝိယ၊ ကဲ့သို့။ အပ္ပသာဝဇ္ဇော၊
 သည်၎င်း။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၏။ အပိစ-အပရောနယော၊
 ကို။ မယာ၊ သည်။ ဝုစ္စတေ၊ အံ။ အနိယတ၊ အနိယတမိစ္ဆာမိဋ္ဌိသည်။ အပ္ပသာ
 ဝဇ္ဇော၊ ၏။ နိယတ၊ နိယတမိစ္ဆာမိဋ္ဌိသည်။ မဟာသာဝဇ္ဇော၊ ၏။ တဿ၊ ထို
 မိစ္ဆာမိဋ္ဌိ၏။ သမ္ဘာရာ၊ တို့သည်။ ဝတ္ထုနော၊ ဝတ္ထု၏။ ဂုဟိတာကာရဝိပရိတ
 တာ၊ ယူအပ်သော အခြင်းအရာမှ ဖောက်ပြန်သည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ယထာ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၇၀)

အကြင်အခြင်းဖြင့်။ တံ၊ ထိုဝတ္ထုကို။ ဂဏ္ဍာတိ၊ ယူ၏။ တထာဘာဝေန၊ ထို မိမိယူအပ်သောအခြင်းအရာရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ တထဝတ္ထုဿ၊ ထိုဝတ္ထု၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ ထင်ခြင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့တွင်။ နတ္ထိကာဟေတုက အကြံယဒိဋ္ဌိဟိဝေ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဟေ တုကဒိဋ္ဌိ၊ အကြံယဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်သာလျှင်။ ကမ္မပထဘေဂေါ၊ သည်။ ဟောတိ ၏။ အညဒိဋ္ဌိဟိ၊ တပါးသောဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်။ ကမ္မပထဘေဂေါ၊ သည်။ နဟောတိ မဖြစ်။

၅၇၁။ ။ ဒိဋ္ဌိသုံးပါးတို့၏ အထူးကို အကျဉ်း ဤသို့ မှတ်အပ်၏။
မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တယော ဝုတ္တာ၊ အကြိယာ နတ္ထိ ဟေတုကာ၊
ဟောန္တိမာ ပဋိဗာဟေန၊ ကမ္မပါကုသယံ ကမာ။

အကြိယာနတ္ထိဟေတုကာ၊ အကြိယဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိအားဖြင့်။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ် ကုန်၏။ ဣမာဒိဋ္ဌိယော၊ ဤအကြိယဒိဋ္ဌိ၊ နတ္ထိကဒိဋ္ဌိ၊ အဟေတုကဒိဋ္ဌိတို့သည်။ ကမာ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ကမ္မပါကုသယံ၊ ကံ ကံ၏အကျိုးနှစ်ပါးစုံကို။ ပဋိဗာဟေန၊ မြစ်သောအားဖြင့်။ ဟောန္တိ၊ မြစ်ကုန်၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ ထိုသုံးပါးသော ဒိဋ္ဌိတို့တွင် မကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပြုသည် မမည်၊ မကောင်းမှုမရှိ မကောင်းမှုမဖြစ် ကောင်းမှုကို ပြုသော်လည်း ပြုသည် မမည် ကောင်းမှုမရှိ ကောင်းမှုမဖြစ်ဟု ကံကို မြစ်သောအယူသည် အကြိယဒိဋ္ဌိမည်၏။ အလှူ၏အကျိုးမရှိ ကောင်းမှု မကောင်းမှု၏ အကျိုးမရှိ အစရှိသည်ဖြင့် ကံ၏အကျိုးကိုမြစ်သော အယူသည် နတ္ထိကဒိဋ္ဌိမည်၏။ သတ္တဝါ တို့အား သံသရာမှ စင်ခြင်း၏အကြောင်းမရှိ အကြောင်းမရှိသော သတ္တဝါ တို့သည် စင်ကြယ်ကုန်၏အစရှိသည်ဖြင့် ကံ ကံ၏ အကျိုးနှစ်ပါးစုံ ကိုမြစ်သော အယူသည် အဟေတုကဒိဋ္ဌိ မည်၏။

ပန၊ အကံ၍ဆိုအံ့။ ဒသန္တံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ၊ အကုသလကမ္မပထာနံ၊ ဤအကုသလကမ္မပထတို့၏။ ဓမ္မတော၊ ဓမ္မအားဖြင့်၎င်း။ ကောဋ္ဌာသတော၊ ဖဿပဉ္စက ကောဋ္ဌာသ စသည်တို့တွင် ရထိုက် ရသင့်သော ကောဋ္ဌာသ အားဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံအားဖြင့်၎င်း။ ဝေဒနာတော၊ ဝေဒနာအားဖြင့်၎င်း။ မူလတော၊ မူလအားဖြင့်၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဉ္စဟိ အာကာရေဟိ၊ ငါးပါးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဝိနိစ္စယော၊ ကို။ ဝေဒိ တဗျော၊ ၏။

(၅၇၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မတော အစရှိသော မာတိကာပုဒ်တို့တွင်။ ဓမ္မတောတိ မာတိ
ကာပဒဿ၊၏။ဝိနိစ္ဆယော၊ကို။ဝေံသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။ဟိ၊ချွဲအံ။ တေသု၊
ထိုဆယ်ပါးသော ကမ္မပထတို့တွင်။ ပဋိပါဒိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သတ္တ၊
ခုနစ်ပါးကုန်သော ကမ္မပထတို့သည်။ စေတနာဓမ္မာဝ၊ စေတနာတရားတို့
သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဘိဇ္ဈာဒယော၊ ကုန်သော။ တယော၊
သုံးပါးကုန်သော ကမ္မပထတို့သည်။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာ၊ စေတနာနှင့်
ယှဉ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။

ကောဋ္ဌာသတောတိ၊ဟူသည်ကား။ ပဋိပါဒိယာ၊အစဉ်အားဖြင့်။ သတ္တ၊
ခုနစ်ပါးကုန်သော ကမ္မပထတို့၎င်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိစ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၎င်း။ ဣတိ၊ဤသို့။
ဣဓမ္မအဋ္ဌ၊ဤရှစ်ပါးသော တရားတို့သည် ကမ္မပထာဝေ၊ ကမ္မပထသာလျှင်
မည်ကုန်သည်။ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ မူလာနိ၊ မူလမည်ကုန်သည်။ နောဟောန္တိ၊
မဖြစ်ကုန်။

မှတ်ပွယ်။ ။အဘိဇ္ဈာ စသည်ကို အတ္ထအားဖြင့် ကမ္မပထဟု ဟောတော်မူ
သကဲ့သို့၊ ဝါကဒတိပါတ စသည်တို့ မဟောခြင်း၏ အကြောင်းကို-

ယဒိဝေံ စေတနာပိ တတ္ထ ဝတ္ထဗ္ဗာ သိယာတိ။ သစ္စမေတံ သာ ပန ပါဏာတိ
ဝါတာဒိကာတိ ပါကဋော တဿာ ကမ္မပထဘာဝေါတိ နဂုတ္တံ သိယာ။
စေတနာယတိ “စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ၊ တိပိဇာ ဘိက္ခဝေ ကာယ
သဗ္ဗေတနာ အကုသထံ ကာယကမ္မ”န္တိ အာဒိဝစနေဟိ ကမ္မဘာဝေါ ဒိပိ
တော။ ကမ္မံယေဝစ သုဂတိဗုဒ္ဓဗိနံ တဗ္ဗုဗ္ဗန သုခဒုက္ခာနုဗ္ဗ ပထဘာဝေန
ပဝတ္ထံ တမ္မပထောတိ ဝုစ္စတိတိ ပါကဋော တဿာ ကမ္မပထဘာဝေါတိ။
အဘိဇ္ဈာဒိနံ ပန စေတနာသဒိဟနဘာဝေန သုစရိတ ဗုဒ္ဓရိတဘာဝေါစေတနာ
ဇနိတံ ဗန္ဒတိဘာဝေန သုဂတိ ဗုဒ္ဓတိတဗ္ဗုဗ္ဗနသုခဒုက္ခာနံ ပထဘာဝေါ
စာတိ န တထာ ပါကဋော ကမ္မပထဘာဝေါတိ တေဝေ ကမ္မပထရာသိ
ထာဝေန ဝုတ္ထာ။ အတထာဇာတိ ယတ္ထာဝါ စေတနာ တေဟိ သဒ္ဓိံ နဂုတ္တာ
သိယာ။ ပိစာရေတွာ ဝယေတဗ္ဗံ၊ ဤအနုဋီကာ (၉၀)ကိုမှီ၍ သိအပ်၏။

အနက်ကား။ ။ယဒိ၊ အကယ်၍။ ကမ္မပထ၏အဖြစ် ကမ္မပထနှင့် တူသည်၏အဖြစ်
တို့ဖြင့် အဘိဇ္ဈာအစရှိသည်တို့ကို ကမ္မပထရာသိ၌ ဟောတော် မူအပ်ကုန်သည်
ဖြစ်အံ့။ ဝေံသတိ၊ သော်။ စေတနာပိ၊ သည်လည်း။ တတ္ထ၊ ထိုကမ္မပထရာသိ၌။
ဝတ္ထဗ္ဗာ၊ယောသင့်သည်။ သိယာ၊မြင်ရာ၏။ ဣတိ၊အယံ၊ကား။စောဒေန၊တည်း။
တေံ၊ ဤစေတနာကို ကမ္မပထရာသိ၌ ဟောသင့်၏ဟု ဆိုသော စကားသည်။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ- ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၇၃)

သစ္စံ၏။ ပန၊ စင်စစ်သော်ကား။ ထာ၊ ထိုစေတနာသည်။ ပါဏာတိပါတာ
 ဗိကာ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသည်။ ဟောတိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တထာ၊ ထိုစေတနာ၏။ ကမ္မပထထာဝေါ၊ သည်း၊ ပါကဋေ၊ ထင်ရှား၏။
 ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဂုတ္ထံ၊ မဟောအပ်သည်။ ယိယာ၊ ၎င်း။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။
 စေတနာယ၊ ၎င်း။ စေတနာယံ တိက္ခဏေ ကမ္မံ ဝဒါမိ၊ တိပိဓာ၊ တိက္ခဏေ ကာယ
 ခုဋ္ဌေတနာ အကုသလံ ကာယကမ္မန္တိ အာဒိဝစနေဟိ၊ အစရှိသောစကား
 တို့ဖြင့်။ ကမ္မထာဝေါ၊ ကျိုးဒိပိတော၊ ၎င်း။ စ၊ ဆက်၍ဆိုအံ့။ ကမ္မယေဝ၊ ကံကိုသာ
 ထျှင်။ သုဂတိဒုဂတိနံ၊ သုဂတိ၊ ဒုဂတိတို့၏၎င်း။ တဒုပ္ပဇ္ဇန သုဒဒုက္ခာနု၊ ထို
 သုဂတိ၊ ဒုဂတိတို့၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲတို့၏၎င်း။ ပထသာဝေန၊
 အကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သည်ဖြစ်၍။ ကမ္မပထောတိ၊ ဟူ၍။
 ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ၊ ၎င်း။ ကမ္မပထထာဝေါ၊ သည်း။
 ပါကဋေ၊ ၎င်း။ ဣတိအယံ၊ ကား။ ပရိဟာရော၊ တည်း။ ပန၊ ထိုမှတပါး။
 အဘိဇ္ဈာဒိနံ၊ တို့၏။ စေတနာသမိဟာနထာဝေန၊ စေတနာ၏ အားထုတ်
 ကြောင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုစရိတ ဒုစ္စရိတထာဝေါ၊ သုစရိတ် ဒုစရိတ်၏အဖြစ်
 သည်၎င်း။ စေတနာဇနိတ တံ ဗဒ္ဒတိသာဝေန၊ စေတနာသည် ဖြစ်စေအပ်သည်
 ဖြစ်၍ ထိုစေတနာနှင့်စပ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သုဂတိဒုဂတိတဒုပ္ပဇ္ဇနသုဒဒုက္ခာနံ၊
 တို့၏။ ပထသာဝေါ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာ၊
 တူ။ ကမ္မပထထာဝေါ၊ သည်း။ ပါကဋေ၊ သည်း။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိတသ္မာ၊
 ကြောင့်။ တေဝေ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ စသည်တို့ကိုသာထျှင်။ ကမ္မပထထာဝေါ၊ သည်း။
 အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုတ္ထာ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ အတထာဇာတိယတ္ထာ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ
 စသည်တို့၏ သဘောနှင့်တူသော သဘောမရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စေတနာ၊
 သည်း။ တေဟိ၊ ထိုအဘိဇ္ဈာ စသည်တို့နှင့်။ သမ္ပိ၊ ကု။ နဂုတ္ထာ၊ သည်း။ ယိယာ၊ ၎င်း။
 ဝိဓာရေတွာ၊ စီစစ်ဆင်ခြင်၍။ ဝဟေတဗ္ဗံ၊ ဟုအပ်၏။

အဘိဇ္ဈာဗျာပါဒါ၊ အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒသည်။ ကမ္မပထာစေဝ၊ ကမ္မပထ
 တို့သည်၎င်း။ မူလာနိစ၊ မူလတို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။
 အဘိဇ္ဈာ၊ အဘိဇ္ဈာသည်။ မူလံ၊ မူလသို့။ ပတွာ၊ ၍။ လောဘော၊ လောဘဟု
 ဆိုအပ်သော။ အကုသလမူလံ၊ အကုသလမူလသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဗျာပါဒေါ၊
 ဗျာပါဒသည်။ မူလံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ (လိုက်)။ ဒေါသော၊ မေါသ
 ဟု ဆိုအပ်သော။ အကုသလမူလံ၊ အကုသလမူလသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

အာရမ္မဏတောတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပါဏာတိပါတော၊ ပါဏာတိပါတ
 သည်။ ဇီဝိတိန္ဒြိယာရမ္မဏာတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေလျှင်အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 သင်္ခါရာရမ္မဏော၊ သင်္ခါရလျှင်အာရုံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ အဒိန္နာဒါနံ၊ သည်။

(၅၇၄)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သတ္တာရမ္မဏံဝါ၊ သတ္တဝါဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော သင်္ခါရလျှင်အာရုံရှိသည်
၎င်း။ သင်္ခါရရမ္မဏံဝါ၊ သက်သက်သော သင်္ခါရလျှင် အာရုံရှိသည်၎င်း။
ဟောတိ၊ ဧ။

မှတ်ဖွယ်။ ဤအဒိန္နာဒါနံ စသည်၌ သတ္တာရမ္မဏ ဟူသည်ကိုလည်း ပဉ္စသိက္ခာ
ပဒါ ပရိတ္တာရမ္မဏာဝေဟု ဟောတော်မူရကား သတ္တတု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော
သင်္ခါရဟူ၍သာလျှင် မှတ်အပ်၏။

မိစ္ဆာစာရော၊ သည်။ ဖောဠဗ္ဗပသေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရရမ္မဏော၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဧ။ သတ္တာရမ္မဏော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဣတိပိ၊ လည်း။ ဇကော
တို့သည်။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ မုသာဝါဒေါ၊ သည်။ သတ္တာရမ္မဏောဝါ၊ သည်၎င်း။
သင်္ခါရရမ္မဏောဝါ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပိသုဏဝါစာ၊ သည်။ တထာ
သတ္တာရမ္မဏောဝါ၊ သည်၎င်း။ သင်္ခါရရမ္မဏောဝါ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဧ။
(တထာ ကား အနုကဗုဒ္ဓ)။ ဖရသဝါစာ၊ သည်။ သတ္တာရမ္မဏော၊ သည်သာ
လျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌသုတမုတဝိညာတဝသေန၊ ဖြင့်။
သတ္တာရမ္မဏောဝါ၊ သည်၎င်း။ သင်္ခါရရမ္မဏောဝါ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဧ။
အဘိဇ္ဈာ၊ သည်။ တထာ၊ တူ။ သတ္တာရမ္မဏောဝါ၊ သည်၎င်း။ သင်္ခါရရမ္မ
ဏောဝါ၊ သည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဧ။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ဗျာပါဒေါ၊ သည်။
သတ္တာရမ္မဏောဝါ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ တေဘူမက
ဓမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ သင်္ခါရရမ္မဏောဝါ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။

မှတ်ဖွယ်။ နတ္ထိ သတ္တာ ဩပပါတိကာတိ ပဝတ္ထမာနာပိ ဝိဋ္ဌိ တေဘူမက ဓမ္မ
ဝိသယာ ဝါတိ သင်္ခါရရမ္မဏတာ ဝုတ္တာ။ ။ နိကာ-၀၀။

ဝေဒနာတောတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတော၊ သည်။ ဒုက္ခဝေဒနော၊ ဒုက္ခ
ဝေဒနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ ဟိ-သစ္စံ၊ ရာဇာနောမင်းတို့သည်။ စောရံ
ခိုးသူကို။ ဒိသွာ၊ ရှိ။ ဟသမာနာပိ၊ ရယ်ကုန်လျက်လည်း။ ဝစ္ဆထ၊ သွားကြ
ကုန်။ နံ၊ ထိုသူ့ကို။ သာဓေထ၊ သတ်ကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ကိဉ္ဇာပိဝဒန္တိ၊
အကယ်၍ ကားဆိုကုန်၏ရှင်။ ပနတထာပိ၊ ထိုသို့ရယ်လျက်ဆိုကုန်သော်လည်း။
နေသံ၊ ထိုမင်းတို့အား။ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာ၊ သန္နိဋ္ဌာပကစေတနာသည်။ ဒုက္ခ
သမ္ပယုတ္တာဝါ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ အဒိန္နာဒါနံ၊ သည်။ တိဝေဒနံ၊ လုံးပါသော
ဝေဒနာရှိ၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ တံ၊ ထိုအဒိန္နာဒါနံသည်။ ပရဘဏ္ဍံ၊ သူတပါးဥစ္စာ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၅)

ဘဏ္ဍာကိုဒိသွာ၊ ခြုံဟဋ္ဌတုဋ္ဌဿ၊ ရှင်လန်းနှစ်သက်လျက်။ ဂဏှတော၊ ယူသော သူအား။ သုခဝေဒနံ၊ သုခဝေဒနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဘိတတသိတဿ၊ ကြောက်ထိတ်လန့်လျက်။ ဂဏှတော၊ ယူသောသူအား။ ဒုက္ခဝေဒနံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဝိပါကနိဿန္ဓုဖလာနိ၊ ဝိပါကဖြစ်သော အကျိုး၊ နိဿန္ဓုဖြစ်သောအကျိုးတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခန္ဓဿ၊ ဆင်ခြင်သောသူ၏။ ဂဟဏကာလေ၊ ယူသောကာလ၌။ တထာ ဒုက္ခဝေဒနံ၊ ဒုက္ခဝေဒနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

အဓိပ္ပါယ်။ «ဝိပါကဖလကား အဆယ်နည်း၊ နိဿန္ဓုဖလကား အဆယ်နည်းဟု အကြံဉာဏ် အနေ မကျရာသောကြောင့် “ဝိပါကနိဿန္ဓုဖလာနိ ယထာက္ကမံ နိရယာမိ ဝိပါကဒုဂ္ဂတတာဒိနိ”ဟု ငိုကာမိန့်ထော်-

အနက်ကား။ «နိရယာမိ ဝိပါကဒုဂ္ဂတတာဒိနိ၊ ရှေ့သည်တို့၌ဖြစ်သော ဝိပါက စိတ်ဟူသော မုချအကျိုး ထုတ်တိုက်၌ မတင့်တယ် မလျှောက်ပတ်သော အလုံး အရပ်၏ အစွမ်းဖြင့် မကောင်းသော ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ် အစရှိသည် တို့သည်။ ယထာက္ကမံ၊ အစဉ်အတိုင်း။ ဝိပါကနိဿန္ဓုဖလာနိ၊ ဝိပါကဖြစ်သော အကျိုး နိဿန္ဓုဖြစ်သော အကျိုးတို့ မည်ကုန်၏။

တက္က ဝိပါကပဒေန နာမံ ဒဿိတံ၊ နိဿန္ဓုပဒေန ဒုဂ္ဂတတာဒိ အနိဂ္ဂရူပံ ဒဿိတံ။ ဒုဂ္ဂတတာနာမ အာရောဟ ပရိကာဟဝသေန ဒုဋ္ဌာတတာ (မူ ၁၅၈-၁)။

ငိုကာ၌ ဒုဂ္ဂတတာဒိနိဟု အာဒိသဒ္ဓါနှင့် များလျှား အာမထိမ်းတားသည်ကို မကြိုတတ် အားရှိရာသောကြောင့်-

ဒုဂ္ဂတတာဒိနိတိ အာဒိသဒ္ဓေန အလဒ္ဓါလာဘော ထဒ္ဓဝိနာသော ဣန္ဒြိတာနံ ဘောဂါနိကိစ္ဆပဋိလာဘော ရာဇာဒိဟိသာဓာရဏဘောဂတာ ဒုက္ခဝိဟာရော သာသကံဝိဟာရောတိ ဧဝမာဒယော သင်္ဂဟိတာ။ ဧကမိ ပန ဒိဋ္ဌေဝဓမ္မေ ဘောဂဇာနိအာဒယော နိဿန္ဓုဖလန္တိ ဝဓန္တိ-ဟု (၉၀) အနုသခင် ဖော်ပေ သတည်း။

အနက်ကား။ «ဒုဂ္ဂတတာဒိနိတိ၊ ပါဠိ၌။ အာဒိသဒ္ဓေန၊ ဖြင့်။ အလဒ္ဓါလာဘော၊ မရသေးသော စည်းစိမ်ကို မရခြင်း၎င်း။ လဒ္ဓဝိနာသော၊ ရပြီးသော စည်းစိမ်၏ ပျက်စီးခြင်း၎င်း။ ဣန္ဒြိတာနံ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော၊ ဘောဂါနိ၊ စည်းစိမ်တို့ကို။ ကိစ္ဆပဋိလာဘော၊ ငြိမြင်သဖြင့် ရခြင်း၎င်း။ ရာဇာဒိဟိ၊ မင်းအစရှိသည် တို့နှင့်။ သာဓာရဏ ဘောဂတာ၊ ဆက်ဆံသော စည်းစိမ်ရှိသည်၏ အဖြစ်၎င်း။ ဒုက္ခဝိဟာရော၊ ဆင်းရဲသဖြင့် နေရခြင်း၎င်း။ သာသကံဝိဟာရော၊ ရွံရှာခြင်းနှင့် တကွ နေရခြင်း၎င်း။ ဣတိဧဝမာဒယော၊ ဤသို့ အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂဟိတာ၊

ဣန္ဒြာဿ (က) ၄၃၅-၇၄ (ဒုတိယအကြိမ်)

ပထမတွဲ
အနုသခင်

(၅၇၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

သင်္ဂြိုဟ်အပ်ကုန်၏။ ပန၊ အယုထူးကိုဆိုအံ့။ ကေဝါ၊ အချိုတို့သည်။ ဒိဋ္ဌေဝစေဋ္ဌေ၊ မျက်မှောက်သော ကိုယ်၏ အဖြစ်၌သာလျှင်၊ ထောဝဇာနိအာဒယော၊ စည်းစိမ် ၏ ဆုံးရှုံးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ နိဿန္တပလန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ မဇ္ဈတ္တဘာဝေ၊ အလယ်အလတ် ရှိသည်၏ အဖြစ်၌။ ဝါ လျစ်လျူရှုသည်၏အဖြစ်၌။ ဌိတဿ၊ တည်လျက်။ ဂဏှတော၊ အား။ အဒုက္ခ မသုခဝေဒနံ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော ဥပေက္ခာဝေဒနာ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ မိစ္ဆာစာရော၊ သည်။ သုခ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာ၊ သုခဝေဒနာ မဇ္ဈတ္တဝေဒနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွေဝေဒနော၊ နှစ်ပါးသော ဝေဒနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ရှိသော်လည်း။ သန္နိဋ္ဌာပကစိတ္တေ၊ သန္နိဋ္ဌာပကစိတ်၌။ မဇ္ဈတ္တဝေဒနော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ မုသာဝါဒေါ၊ သည်။ အဒိန္နာဒါနေ၌။ ဝုတ္တနယေနော၊ လျှင်။ တိဝေ ဒနော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပိသုဏဝါစာ၊ သည်။ တထာတိဝေဒနာ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ဖရုသဝါစာ၊ သည်။ ဒုက္ခဝေဒနာရှိ၏။ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ သည်။ တိစေဒနော၊ ရှိ၏။ ဟိ-တံပါကဋ္ဌံကရောမိအံ့။ ပရေသု၊ တပါးသောသူတို့သည်။ သာဓုကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒဒန္တေသု၊ ပေးကုန်သည်ရှိသော်။ စေလုက္ခေပါဒိနိ၊ ပုဆိုး ဦးရစ် မြှောက်ကြခြင်း အစ ရှိသည်တို့ကို။ ခိပန္တေသု၊ ပစ်ချကုန်သည်ရှိသော်။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌဿ၊ ရွှင်လန်း နှစ်သက်လျက်။ သီတာဟရဏ ဘာရတယုတ္တိဒိနိ၊ သီတာမိဖုရားကို ဆောင် ခြင်း ဘာရတမင်းတို့ စစ်ထိုးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ကထနကာလေ၊ ပြောဆို သော ကာလ၌။ သောသမ္ပပ္ပလာပေါ၊ သည်။ သုခဝေဒနော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဒိန္နဝေတနေန၊ ပေးအပ်သော အာဖြင့်။ ကေန၊ တယောက်သော သူသည်။ ပစ္စွာ၊ နောက်မှ။ အာဂန္နာ၊ လာ၍။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ကထေဟိ၊ ဆိုလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ သော်။ “အနန္တသန္တိကံ၊ အနုသန္ဓေမစပ်သော။ ပကိဏ္ဍကကထံ၊ ပြီးပြမ်းသော စကားကို။ ကထေဿာမိန္ဒခေါ၊ ဆိုရအံ့လော့။ နောကထေဿာမိန္ဒခေါ၊ မဆို ရအံ့လော့”။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေါ၊ မနုဿိတဿ၊ နှလုံးထောယာခြင်းရှိသောသူ၏။ ဣထနကာလေ၊ ဆိုသောကာလ၌။ ဒုက္ခဝေဒနော၊ ဒုက္ခဝေဒနာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မဇ္ဈတ္တဿ၊ အလယ်အလတ် သဘော၌တည်လျက်။ ကထယ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ

တော၊ ဆိုသောသူအား။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဘိဇ္ဈာ၊ သည်။ သုခမဇ္ဈတ္တဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွိဝေဒနာ၊ နှစ်ပါးသောဝေဒနာရှိ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ တထာဒွိဝေဒနာ၊ ထိုနှစ်ပါးသောဝေဒနာရှိ၏။ ဗျာပါဒေါ၊ သည်။ ဒုက္ခဝေဒနော၊ ဒုက္ခဝေဒနာရှိ၏။

မူလတောတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတော၊ သည်။ ဒေါသမောဟဝသေန၊ ဒေါသ၊ မောဟ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒွိမူလကော၊ နှစ်ပါးသောမူလရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဒိန္နာဒါနံ၊ သည်။ ဒေါသမောဟဝသေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ လောဘမောဟဝသေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဒွိမူလကံ၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မိစ္ဆာစာရေ၊ သည်။ လောဘမောဟဝသေနဝါ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒွိမူလကော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ မုသာဝါဒေါ၊ သည်။ ဒေါသမောဟဝသေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ လောဘမောဟဝသေနဝါ၊ ဖြင့်၎င်း။ ဒွိမူလကော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပိသုဏဝါစာစ၊ သည်၎င်း။ သမ္ပပ္ပလာပေါ၊ သည်၎င်း။ တထာ၊ ထိုမုသာဝါဒအတူတည်း။ ဖရူသဝါစာ၊ သည်။ ဒေါသမောဟဝသေနဝါ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဒွိမူလကော၊ ရှိ၏။ အဘိဇ္ဈာ၊ သည်။ မောဟဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကမူလော၊ တခုသောမူလရှိ၏။ ဗျာပါဒေါ၊ သည်။ တထာ၊ တူ။ မောဟဝသေန၊ ဖြင့်။ ဧကမူလော၊ ရှိ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ လောဘမောဟဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဒွိမူလော၊ နှစ်ပါးသောမူလရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် စကားတရပ် အပြီးသတ်တည်း။

အကုသလကမ္မပထကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ကုသလကမ္မပထကထာ

ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပါဏာတိပါတာဒိဟိ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသည်တို့မှ။ ဝိရတိယော၊ ကြဉ်ကြောင်းဖြစ်သော အစဉ်အတိုင်း ခုနစ်ပါးသောတရားတို့၎င်း။ အနဘိဇ္ဈာအဗျာပါဒသမ္မာဒိဋ္ဌိယော၊ အနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိတို့၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမေဒသ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ ကုသလကမ္မပထာနာမ၊ ကုသလကမ္မပထတရားမည်ကုန်၏။

ဒွိကာအဓိပ္ပာယ်။ ။စေတနာ၏သာလျှင် ဘုဂတိ၊ ဗုဂ္ဂတိတရပ်ဇွနသုခဒုက္ခတို့၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် တမ္ပပထ၏ အဖြစ်သည် သင့်သည်မဟုတ်လော။

(၅၇၈)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ထိုသို့လျက် အဘယ်ကြောင့် ဝိရတိတို့၏ ကမ္မပထအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ပန အစရှိသောစကားကို အဋ္ဌကထာဆရာဆိုတော်မူလေသနည်း ဟု ကြံရာသောကြောင့် သက်သက်စေတနာ၏သာလျှင် သုဂတိ၊ ဒုဂတိတဒုပ္ပဇန သုခဒုက္ခတို့၏အကြောင်း၏ အဖြစ်သည် သင့်သည်မဟုတ်သေး၊ စင်စစ်သော် ကားဝိရတိတို့၏လည်း စေတနာသမ္ပယုတ္တ၏ အဖြစ်ကြောင့် စေတနာဒွါရဖြင့် သုဂတိ၊ ဒုဂတိ တဒုပ္ပဇနသုခဒုက္ခတို့၏အကြောင်း၏အဖြစ်သည် သင့်သည်သာဟု ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်ကို နှလုံးထား၍ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ပန ဝိရတိယော ဟူသောဤစကားကို သင်္ဂဟကာရသည် ဆိုတော်မူအပ်သည်ဟု ပြလိုသော ဋီကာဆရာသည်-

ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ပန ဝိရတိယောတိ ဧတံ ယာယိ ဝိရတိယိ သမ္ပယုတ္တာ စေတနာ ကာယဝစိကမ္မာနီတိ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဘာသဉ္စ ကမ္မပထဘာဝေါ ယုတ္ထောတိ မနသိ ကတွာ ဝုတ္ထိံ။

အနက်ကား။ ။ ပါဏာတိပါတာဒီဟိ ပန ဝိရတိယောတိ ဧတံဝစနံ၊ ဤစကားကို ယာယိဝိရတိယိ၊ အကြင်ဝိရတိတို့နှင့် သမ္ပယုတ္တာ၊ ယှဉ်ကုန်သော၊ စေတနာ၊ တို့ကို၊ ကာယဝစိကမ္မာနီတိ၊ ကာယကံ၊ ဝစိကံတို့ဟူ၍၊ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ဘာသဉ္စဝိရတိနံ၊ ထိုဝိရတိတို့၏လည်း၊ စေတနာသမ္ပယုတ္တော၊ စေတနာနှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ စေတနာဒွါရေန၊ စေတနာကို အကြောင်းပြုသဖြင့်၊ (ထည့်)၊ ကမ္မပထဘာဝေါ၊ သည်၊ ယုတ္ထော၊ သင့်၏၊ ဣတိဣမံအတ္ထံ၊ ဤသို့ သောအနက်ကို၊ မနသိကတွာ၊ နှလုံး၌ထား၍၊ သင်္ဂဟကာရေန၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ ဝုတ္ထိံ၊ ၏။

အဘယ်ကြောင့် ဝိရတိတို့၏ ကမ္မပထအဖြစ်၏ သင့်သည်၏ အဖြစ်ကို သိအပ် သနည်းဟူသောစောဒနာရှိပြန်ရာသောကြောင့် “တထာဟိ ဝက္ခတိပဋိပါဋိယာ သတ္ထစေတနာပိ ဝဋ္ဌန္တိ ဝိရတိယောပီတိ” ဟုမိန့်သော်။

တထာဟိ တတောဝေ၊ ထိုသို့ ဝိရတိတို့၏ ကမ္မပထအဖြစ်၏ သင့်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ပဋိပါဋိယာသတ္ထစေတနာပိ ဝဋ္ဌန္တိ ဝိရတိယောပီတိ၊ ဟူသောစကားကို သင်္ဂဟကာရော၊ သည်။ ဝက္ခတိ၊ ဆိုလှတုံ၊ ဣမိနာဝက္ခမာန ဝစနေန၊ ဤ ဆိုလှတုံသော စကားဖြင့်၊ ဝိရတိနံ၊ တို့၏၊ ကမ္မပထဘာဝဿ၊ ကမ္မပထအဖြစ်၏၊ ယုတ္ထဘာဝေါ၊ သင့်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉာတဗ္ဗော၊ သိအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိုပါဏာတိပါတာဒီဟိပန ဝိရတိယောအစရှိသောပါဠိ၌။ ပါဏာတိ ပါတာဒယော၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသည်တို့သည်။ ဝုတ္တတ္ထာဝ၊ ဖွင့်ဆိုအပ် ပြီးသော အနက်ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တောယ ဓမ္မဇာတိ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၅၇၉)

ယံ၊ ဖြင့်။ ပါဏာတိပါတာဒိတိ၊ ပါဏာတိပါတအစရှိသည်တို့မှ။ ဝိရမန္တိ၊
 ကြဉ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ ကြဉ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သာဓမ္မဇာတိ၊ ထိုတရားသဘောသည်။ ဝိရတိ၊ ဝိရတိမည်၏။ ဝါ၊ ကား။
 ယာဓမ္မဇာတိသည်။ သယံ၊ မိမိသည်။ ဝိရမတိ၊ ကြဉ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့
 ကြဉ်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာဓမ္မဇာတိသည်။ ဝိရတိ၊ ဝိရတိမည်၏။
 ဝါ၊ ကား။ တေဓမ္မဇာတိ၊ သည်။ ဝိရမဏမတ္တမေဝ၊ ကြဉ်ခြင်းမျှသာလျှင်။
 ဟောတိ၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ တံဓမ္မဇာတိသည်။ ဝိရတိ၊ မည်၏။
 ပါဏာတိပါတာဝိရမန္တဿ “ယာ-တသ္မိံ သမယေ ပါဏာတိပါတာ အာရတိ
 ဝိရတိ” တိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တဘ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ကုသလစိတ္တ
 သမ္ပယုတ္တဘ၊ ကုသိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော။ ယာဝိရတိ၊ သည်။ ဟောတိ၏။ သာ
 ဝိရတိသည်။ ပဘောဒတော၊ အပြားအားဖြင့်။ သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ ၎င်း။ သမာဒါန
 ဝိရတိ၊ ၎င်း။ သမုစ္ဆေဒဝိရတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြား
 ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

တတ္ထ၊ ထိုသုံးပါးသောဝိရတိတို့တွင်။ အသမာဒိန္နသိက္ခာပဒါနံ၊ ဆောက်
 တည်အပ်သော သိက္ခာမုဒိမရှိကုန်သည်။ သတံ၊ ဖြစ်ကုန်လျက်။ (ဤပုဒ်တို့ကို
 အဝိတိက္ကမန္တာနံ၌စပ်)။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဇာတိဝယဗာဟုဿစ္စာဒိနိ၊ ဇာတိ
 ဝယ ဗာဟုဿစ္စ အစရှိသည်တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ “အမှာကံ၊
 ငါတို့အား။ ငေရူပံသော။ ပါပံကို။ ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ အယုတ္တံသေဋံ”။
 ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ သမ္ပတ္တဝတ္ထု၊ ရောက်လာသောဝတ္ထုကို။ အဝိတိက္က
 မန္တာနံ၊ မလွန်ကျူးကုန်သောသူတို့အား။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်သော။ ဝိရတိ၊
 ဝိရတိကို။ သမ္ပတ္တဝိရတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၎င်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ ဗာဟုဿစ္စာဒိနိ၌ အာဒိဖြင့် ထူရတာဝကိုယူ၊ ထိုကြောင့် ‘ဇာတိ
 ဝယ၊ ထူရအစစ်၊ ဗာဟုဿစ္စနှင့်၊ စင်စစ်လေးတွေ၊ ပြားသတည်း’ဟု ရှေးဆရာ
 ထိုဆိုကုန်သည်။

တတြ၊ ထိုသမ္ပတ္တဝိရတိ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုလတုံသည်ကား။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။ သိဟဋ္ဌ
 ဒိပေ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌။ ဇဂ္ဂနဥပါသကဿ၊ ဇဂ္ဂနသီတင်းသည်၏။ ဝိရတိဝိယံ၊
 ဝိရတိကဲ့သို့တည်း။ တဿ၊ ထိုဇဂ္ဂနသီတင်းသည်၏။ ဒဟရကာလေယေဝ၊
 ငယ်သောကာလ၌သာလျှင်။ မာတုယာ၊ အမိအား။ ရောဂေါ၊ အနာသည်။

(၅၉၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဥပ္ပဇ္ဇတိ၏။ ဝေဇ္ဇေနစ၊ ဆေးသမားသည်လည်း။ အလ္လက သသမံသံ၊ အသက်ရှင်သောယုန်၏အသားကို။ (အလ္လကသသမံသန္တိ ဇီဝမာနက သသမံသံ။ ဇွီကာ။ အစိုသာမန်မဟုတ်လောလောသေအသားကိုယူ)။ လဒ္ဓါ၊ ရခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိတိ၊ သင့်၏ဟူ၍။ ဝုတ္တံကိရ၊ ဆိုသတတ်။ တတော၊ ထိုသို့ သမားဆိုခြင်းကြောင့်။ ဇဂ္ဂနဿ၊ ဇဂ္ဂန၏။ ဘာတာ၊ အစ်ကိုသည်။ “တာတာ၊ ညီထွေး။ ခေတ္တံ၊ လယ်တောသို့။ ဂစ္ဆသွားချေ။ အာဟိဏ္ဏာဟိ၊ ယုန်ရှာလှည့်လည်လေလော့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇဂ္ဂနံ၊ ကို။ ပေသေသိ၊ စေ၏။ သော၊ ထိုဇဂ္ဂနသည်။ တတ္ထ၊ ထိုလယ်တောသို့။ ဂတော၊ သွားလေ၏။ တသ္မိံ စသမယေ၊ ထိုသို့သွားသော အခါ၌လည်း။ ကော၊ တကောင်သော။ သသော၊ ယုန်သည်။ တရုဏသသံ၊ နုသောမြက်ကို။ ခါဒိတံ၊ စားခြင်းငှာ။ အာဂတော၊ လာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုယုန်သည်။ တံ၊ ထိုဇဂ္ဂနကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ဝေဂေန၊ လျင်သော အဟုန်ဖြင့်။ ဓာဝန္တော၊ ပြေးသည်ရှိသော်။ ဝလ္လိယာ၊ နွယ်ဖြင့်။ ဗဒ္ဓေါ၊ ငြိသည်ဖြစ်၍။ ကိရိကိရိတိသဒ္ဓံ၊ ကိရိကိရိဟူသောအသံကို။ အကာသိ၊ ပြု၏။ ဇဂ္ဂနော၊ သည်။ တေနသဒ္ဓေန၊ ထိုအသံဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ တံ၊ ထိုယုန်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်း၍။ မာတု၊ အမိအား။ ဝါ၊ ။ ။ ။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ ကဗေပိတိ၊ ပြုအံ့ဟူ၍။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ ပုန၊ တဖန်။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြန်၏။ ယွာဟံ၊ ယောအဟံ၊ အကြင်ငါသည်။ မာတု၊ အမိ၏။ ဇီဝိတကာရဏာ၊ အသက်ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါ၊ ရောပေယျံ၊ ချအံ့။ တေ၊ ထိုသို့ချခြင်းသည်။ မေ၊ အား။ နပတိရူပံ၊ မလျှောက်ပတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊ ကြံ၏။ အထပတ္တော၊ ထိုနောက်မှ။ နံ၊ ထိုယုန်ကို။ ဂစ္ဆ၊ သွားလေလော့။ အရညေ၊ တော၌။ သသေဟိ၊ ယုန်ဖော်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ တိဏောဓကံ၊ မြက်၊ ရေကို။ ပရိဘုဉ္ဇ၊ သုံးဆောင်လေလော့။ ဣတိ၊ သို့။ မုဉ္ဇိ၊ လွတ်လိုက်၏။ ဘာဘရာ၊ အစ်ကိုသည်။ “တာတာ၊ ညီထွေး။ သသော၊ ယုန်ကို။ လဒ္ဓေါ၊ ကိ”။ ရအပ်သလော”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်ရှိသော်။ တံပဝတ္ထိံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ အာစိက္ခံ၊ ကြား၏။ တတော၊ ထိုသို့ကြားခြင်းကြောင့်။ တံ၊ ထိုဇဂ္ဂနကို။ ဘာတာ၊ အစ်ကိုသည်။ ပရိဘာသိ၊ ရေရွတ်၏။ သော၊ ထိုဇဂ္ဂနသည်။ မာတု၊ အမိ၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ “ယတော၊ အကြင်အခါ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဇာတော၊ ဖွား၏။ တတော၊ ထိုသို့ဖွားသည်မှ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသုလဒွါရကထာ (၅၉၁)

ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ သဗ္ဗိစ္စ၊ သတ္တဝါဟူသော အမှတ်နှင့်တကွ သတ်လိုသော
စေတနာဖြင့် စေ့ဆော်၍။ ပါဏိသတ္တဝါကို။ ဇီဝိတာ၊ မှ။ ဝေါရောပေတောတိ၊
ချဘူး၏ဟူ၍။ (တနည်း)။ ဝေါရောပေတော၊ ချဘူးသည်။ ဟုတွာ၍။ နာဘိ
ဇာနာမိ၊ မသိစဘူး။ ဣတိ၊ သို့။ သစ္စံ၊ သစ္စာကို။ ဝတ္တာ၊ ဆို၍။ အဋ္ဌာသိ၊
တည်၏။ တာဝဒေဝ၊ ထိုသစ္စာဆိုသော ခဏ၌လျှင်။ အဿ၊ ထိုဇဂ္ဂနှစ်။
မာတာ၊ သည်။ အရောဂါ၊ အနာကင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။

ပန၊ ထိုမှတပါး။ သိက္ခာပဒသမာဒါနေစ၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ရာ၌
၎င်း။ တတုတ္တရိဉ္စ၊ ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်သည်မှ အလွန်ဖြစ်သော
နောက်ကာလ၌၎င်း။ အတ္တနေော၊ မိမိ၏။ ဇီဝိတမ္ပိ၊ အသက်ကိုလည်း။ ပရိစ္စ
ဇိတွာ၊ စွန့်၍။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုကို။ အဝိတိက္ကမန္တာနံ၊ မလွန်ကျူး။ ကုန်သော။
သမာဒိန္နသိက္ခာပဒါနံ၊ ဆောက်တည်အပ်သော သိက္ခာပုဒ်ရှိသော သူတို့
အား။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်သော။ ဝိရတိ၊ ဝိရတိကို။ သမာဒါနဝိရတိတိ၊ ဟူ၍။
ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ဥတ္ထရဝဇ္ဇမာနပဗ္ဗတဝါသိနေော၊ ဥတ္ထရဝဇ္ဇမာနတောင်၌
နေသော။ ဥပါသကဿ၊ ၏။ ဝိရတိဝိယ၊ ကဲ့သို့တည်း။ ဇသာဥပါသကော၊
သည်။ အမ္မတိတ္ထဝိဟာရဝါသိနေော၊ အမ္မတိတ္ထကျောင်း၌ သီတင်းသုံးသော။
ပိင်္ဂလဗုဒ္ဓရက္ခိတတ္ထေရဿ၊ ၏။ သန္တိကော၊ ၌။ သိက္ခာပဒါနိ၊ ထို့ကို။
ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ခေတ္တံ၊ လယ်ကို။ ကဿတိကိရ၊ ထွန်သတတ်။ အထ၊ ၌။
အဿဥပါသကဿ၊ ၏။ ဂေါဏော၊ နှားသည်။ နဋ္ဌော၊ ပျောက်၏။ သော
ဥပါသကော၊ သည်။ တံဂေါဏံကို။ ဂဝေသန္တော၊ ရှာလျက်။ ဥတ္ထရဝဇ္ဇမာန
ပဗ္ဗတံ၊ သို့။ အာဂ္ဂဟိ၊ တက်၏။ တတြ၊ ထိုတောင်ထိပ်၌။ နဥပါသကံ၊ ကို။
မဟာသပေ၊ စပါးကြီးမြေသည်။ အဂ္ဂဟေသိ၊ ရစ်ပတ်၏။ သောဥပါ
သကောသည်။ “ဣမာယတိဒိဏဝါသိယာ၊ ဤထက်သောပဲခွပ်ဖြင့်။ အဿ၊
ထိုစပါးကြီးမြေ၏။ သီသံကို။ ဆိန္ဒိယာမိ၊ ဖြတ်အံ့”။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေသိ၊
ကြံ၏။ “ယူဟံ ယောအဟံ၊ အကြင်ငါသည်။ ဘာဝနီယဿ၊ ပွားစေအပ်
သော။ ဂရုနေော၊ ဆရာ၏။ သန္တိကော၊ အထံ၌။ သိက္ခာပဒါနိ၊ ထို့ကို။ ဂဟေတွာ၊
ယူ၍။ ဘိန္တေယျံ၊ ဖျက်အံ့။ တံသိက္ခာပဒဘိန္နနံ၊ ထိုသို့ ဆောက်တည်အပ်သော
သိက္ခာပုဒ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းသည်။ မေ၊ ငါ့အား။ နပတိဓ္မပံ၊ မလျောက်ပတ်”။
ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုန၊ တဖန်။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြန်၏။ ဝေ၊ သို့။ ယာဝတတိယံ၊ သုံးကြိမ်

(၅၉၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

တိုင်အောင်စိန္တေတွာ၍။ “ဇီဝိတံအသက်ကို။ ပရိစ္စုဇာမိစွန့်အံ့။ သိက္ခာပဒံကို။ နပရိစ္စုဇာမိ မစွန့်အံ့”။ ဣတိ ဤသို့။ အံသေပခုံး၌။ ဌပိတံထားအပ်သော။ တိခိဏဒဏ္ဍဝါသိ။ ထက်သောအရိုးတပ်သော ပဲခုပ်ကို။ အရညေတော၌။ ဆဇ္ဇေသိပစ်စွန့်လိုက်၏။ တာဝဒေဝထိုခဏ၌သာလျှင်။ နံဥပပါဿကံကို။ မဟာဝါဠောစပါးကြီးမြေသည်။ မုဉ္ဇိတွာလွတ်လိုက်၍။ အဂမာသိ၏။ ဣတိ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပနထိုမှတပါး။ အရိယမဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ အရိယမဂ်နှင့်ယှဉ်သော။ ဝိရတိကို။ သမုစ္ဆေဒဝိရတိတိ၊ သမုစ္ဆေဒဝိရတိဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ယဿာဝိရတိယာ၊ အကြင်သမုစ္ဆေဒဝိရတိ၏။ ဥပ္ပတ္တိတော၊ ဖြစ်သည်မှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ စာတေဿာမိ၊ သုတ်အံ့။ ဣတိ သို့။ အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့အား။ စိတ္တမ္ပိစိတ်သည်မျှလည်း။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

ဣဒါနိ၊ ၌။ အကုသလာနံ၊ အကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့၏။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗောယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဝေတထာ၊ တူ။ ဣမေသမ္ပိကုသလကမ္မပထာနံ၊ ဤကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့၏လည်း။ ဓမ္မတော၊ ဖြင့်၎င်း။ ကောဠာသတော၊ ဖြင့်၎င်း။ အာရမ္မဏတော၊ ဖြင့်၎င်း။ ဝေဒနာတော၊ ဖြင့်၎င်း။ မူလတော၊ ဖြင့်၎င်း။ ဣတိ သို့။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုဓမ္မတော အစရှိသော မာတိကာပုဒ်တို့တွင်။ ဓမ္မတောတိ မာတိကာပဒဿ၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ ဝေံသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဟိ၊ ချဲ့အံ့။ ဧတေသု၊ ထိုကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးတို့တွင်။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သတ္ထ၊ ခုနစ်ပါးကုန်သော ကုသလကမ္မပထတရားတို့သည်။ စေတနာပိ၊ စေတနာတို့သည်လည်း။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ ဝိရတိယောပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော ကုသလကမ္မပထတရားတို့သည်။ စေတနာသမ္ပယုတ္တာဝ၊ စေတနာသမ္ပယုတ္တတို့သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ကောဠာသတောတိကား။ ပဋိပါဋိယာ၊ ဖြင့်။ သတ္ထ၊ ခုနစ်ပါးတို့သည်။ ကမ္မပထာဝေ၊ ကမ္မပထမည်ကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မူလာနိ၊

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၉၃)

မူလတို့မည်ကုန်သည်။ နေဝဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ အန္တေ၊ အဆုံး၌။ တယော၊ သုံးပါးတို့သည်။ ကမ္မပထာစေတ၊ ကမ္မပထတို့သည်၎င်း။ မူလာနိစ၊ မူလတို့သည်၎င်း။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။ အနဘိဇ္ဈာ၊ အနဘိဇ္ဈာသည်။ မူလံ၊ မူလသို့။ ပတုာ၊ ။ အလောဘော၊ အလောဘဟုဆိုအပ်သော။ ကုသလမူလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ အဗျာပါဒေ၊ ။ သည်။ မူလံ၊ သို့။ ပတုာ၊ ။ အဒေါသော၊ အဒေါသဟုဆိုအပ်သော။ ကုသလမူလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ မူလံ၊ သို့။ ပတုာ၊ ။ အမောဟော၊ သော။ ကုသလမူလံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

အာရမ္မဏတောတိ၊ ကား။ ပါဏာတိပါတာဒိနံ၊ ပါဏာတိပါတ စသည်တို့၏။ အာရမ္မဏာနေဝ၊ အာရုံတို့သည်သာလျှင်။ ဧတေသံ၊ ထိုပါဏာတိပါတ ဝိရတိတို့၏။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။ ဝိတိက္ကမိ တဗ္ဗတောယေဝ၊ လွန်ကျူးအပ်သော ဝတ္ထုမှသာလျှင်။ ဝေရမဏိနာမ၊ ကြဉ်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ။ ။

ကျမ်းတစ်။ ။ အာရုံအခြား ပဟာတဗ္ဗအခြား အသို့သင့်အံ့နည်း စုဒ္ဓါရကား “ယထာ ပန” စသည် ဥပမာဆောင်သော်-

ပန၊ ဆက်၍ ဆိုအံ့။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော။ အရိယ မဂ္ဂေ၊ သည်။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ပဇဟတိယထာ၊ စွန့်သကဲ့သို့။ ဧဝံတထာ၊ တူ။ ဇီဝိတိန္ဒြိယာဒိအာရမ္မဏာ၊ ဇီဝိကိန္ဒြေအစရှိသည်လျှင် အာရုံရှိကုန်သော။ ဧတေပိကမ္မပထာ၊ ဤကမ္မပထတရားတို့သည်လည်း။ ပါဏာတိပါတာဒိနံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိကုန်သော။ ဒုဿိလျာနိ၊ ဒုဿိလျာတို့ကို။ ပဇဟန္တိ၊ စွန့် ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။

ဝေဒနာတောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ ကမ္မပထာ၊ တို့သည်။ သုခဝေဒနာဝါ၊ သုခဝေဒနာရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ မဇ္ဈတ္တ ဝေဒနာဝါ၊ ဥပေက္ခာဝေဒနာ ရှိကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ။ ကုသလံ၊ သို့။ ပတုာ၊ ။ ဒုက္ခဝေဒနာနာမ၊ ဒုက္ခဝေဒနာရှိသည် မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

မူလတောတိ၊ ကား။ ပဋိပါဋိယာ၊ ဖြင့်။ သတ္တုခုနစ်ပါးကုန်သော။ ကမ္မ ပထာ၊ တို့သည်။ ဉာဏသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိရမန္တဿ၊ ကြဉ်ရှောင်သော

ဗုဒ္ဓာဿ (က) ၇၃၅-၇၅ (ဒုတိယအကြိမ်)

အနုသာလိနိ - ပထမတွဲ

(၅၉၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

သူအား။ အလောဘ အဒေါသ အမောဟဝသေန၊ ဖြင့်။ တိမူလာ၊ သုံးပါး
 သော-မူလရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဉာဏဝိပူယုတ္တစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိရ
 မန္တဿ၊ အား။ ဒွိမူလာ၊ အလောဘ၊ အဒေါသဟု ဆိုအပ်သောမူလနှစ်ပါး
 ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ အနဘိဇ္ဈာ၊ အနဘိဇ္ဈာသည်။ ဉာဏသမ္ပ
 ယုတ္တစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိရမန္တဿ၊ ပဇာနန္တဿ၊ ပယ်သောသူအား။ ဒွိမူလာ၊
 အဒေါသ၊ အမောဟ အစွမ်းဖြင့်နှစ်ပါးသော မူလရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 ဉာဏဝိပူယုတ္တစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိရမန္တဿ၊ အား။ ကေမူလာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 (သတ္တကမ္မပထမှာကဲ့သို့ ကြင်သော သူအားဟု မသမ္ပန်လင့်။ ထိုစကားသည်
 သင့်စွ။ မနောဒုစရိုက်မှ ကြည်ခြင်းမည်သည်မရှိ)။ အလောဘော၊ သည်။
 အတ္တနာဝါမိမိသည်ပင်လျှင်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မူလံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။
 အဗျာပါဒေပိဉ္စလည်း။ သေဝနယော၊ ကိုသာလျှင်။ ဝေဒိတဗျော၊ ဖြစ်၏။ သမ္မာ
 ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အလောဘ အဒေါသဝသေန၊ ဖြင့်။ ဒွိမူလာဝါနှစ်ပါးသော မူလ
 သာလျှင် ရှိ၏။ ဣမေဒဿ၊ ဤဆယ်ပါးတို့သည်။ ကုသလကမ္မပထာနာမ၊
 မည်ကုန်၏။

ကမ္မပထသံသန္ဓနကထာ

ဣဗ္ဗသိဉ္ဇာနေ၊ ဌှိ။ ကမ္မပထသံသန္ဓနနာမ၊ ကမ္မပထပတ္တဖြစ်သော သံဝရ၊
 အသံဝရတို့၏အမည်တူ၏ အစွမ်းဖြင့်ပြုခြင်းမည်သည်ကို။ ဝေဒိတဉ္စ၊ ဖြစ်၏။

အဓိပ္ပာယ်ကား။ ။ ဤရသံသန္ဓန၌ ကမ္မပထ အပတ္တ ဖြစ်သော ဒုစရိုက်တို့၏
 ကာယဒွါရိက အဖြစ်ဖြင့် သံသန္ဓနဖြစ်၏။ ထို ကမ္မပထ အပတ္တဖြစ်သော သံဝရ၊
 အသံဝရ၊ ကမ္မပထဖြစ်သော သံဝရ၊ အသံဝရတို့၏ ကမ္မပထ အပတ္တ ဖြစ်သော
 သံဝရတို့နှင့် ကာယကမ္မစသော သမာနနာမ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သာ သံသန္ဓန
 ဖြစ်၏ ဟုလိုသတည်း။ ဤကား ပဌမဝိကပ်။ ဤဝိကပ်၌ ကမ္မပထာစ အကမ္မ
 ပထာစ ကမ္မပထာ။ သံသန္ဓတိ ပကာသေတိ ဣတ္ထတေနာတိ သံသန္ဓနံ။ ကမ္မ
 ပထာနံ သမာနနာမဝသေန သံသန္ဓနံ ကမ္မပထ သံသန္ဓနံ-သော်လည်းဝိပျိုဟ်ပြု။
 ကမ္မပထေ သမာနနာမဝသေန သံသန္ဓတိ ပကာသေတိ ဣတ္ထ တေနာတိ
 ကမ္မပထ သံသန္ဓနံ-သော်လည်းပြု။ ယခင် အတ္တ၌ ခြင်းဟု ပေးသည်ကား
 ဝေါဟာရတည်း။

ဝါ။ ကမ္မပထသံသန္ဓနနာမ၊ ကမ္မပထဖြစ်သော ဒုစရိုက်၊ သုစရိုက်တို့၏ အမည်
 ကို မစွန့်သောအားဖြင့် ပြုခြင်းမည်သည်ကို။ (ကာယကံ စသော အမည်ကို

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ- ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၉၅)

မစွန့်သည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော ပြခြင်းမည်သည်ကိုသော်လည်းဟူ။
ဝေဒိတဗျံ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ကမ္မပထဖြစ်သော သုံးပါးသော ကာယဒုစရိုက် စသည်တို့၏
ဒွါရန္တရ၌ ဖြစ်လေငြားသော်လည်း ကာယကံ စသော အမည်ကိုမစွန့်ဟု
ပြခြင်းသည် ကမ္မပထသံသန္နနမည်၏ ဟူလိုသတည်း။ ဤကား ဒုတိယဝိကပ်၊
ဤဝိကပ်၌ ကမ္မပထပုဒ်ကား ယထာရတပင်တည်း။ ကမ္မာထာနံ နာမေဇယေန
ဝသေန သံသန္နနံ ကမ္မပထသံသန္နနံ စသည်ဖြင့် ရှေးနည်းပိပ္ပိတ်ပြု။

ဝါ။ ကမ္မပထသံသန္နနံနာမ၊ ကမ္မပထအပတ္တဖြစ်သော ကာယကံ စသည်တို့၏
ဖဿဒွါရစသည်တို့၌ ဖြစ်သည်၏အစွမ်းဖြင့် ပြခြင်းမည်သည်ကို။ (ကမ္မပထ၊
အကမ္မပထဖြစ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ ဒွါရတို့၌ဖြစ်သည်၏ အစွမ်း
ဖြင့် ပြခြင်းမည်သည်ကိုသော်လည်း သာမန်ပေး) ။ဝေဒိတဗျံ ၏။

အဓိပ္ပါယ်ကား။ ။ကမ္မပထပတ္တ အပတ္တဖြစ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်တို့၏ဖဿ
ဒွါရ စသည်၌ဖြစ်သည်ကိုပြခြင်းသည် ကမ္မပထ သံသန္နနမည်၏ ဟူလိုသတည်း။
ဤကား တတိယဝိကပ်၊ ဤဝိကပ်၌ ကမ္မပထာစ အကမ္မပထာစ ကမ္မပထာ။
ကမ္မပထာနံ ဖဿဒွါရဒိတိ ဥပ္ပတ္တိ သံသန္နတိ ပကာသေတိ ဧတ္ထ ဧတေနာတိ
ကမ္မပထ သံသန္နနံ ထော်လည်း ပိပ္ပိတ်ပြု။ ကမ္မပထာနံ ဖဿဒွါရဒိတုဝါ ဥပ္ပတ္တိ
ဝသေန သံသန္နနံ ကမ္မပထသံသန္နနံသော်လည်းပြု။ ဤဝိကပ်တို့တွင် ပဌမဝိကပ်
ကား-ပဌဖဿဒွါရဝသေန တိ ဥပ္ပန္နောအစ မနောကမ္မမေဝ ဟောတိ အဆုံး
ရှိသော အဋ္ဌကထာကိုရည်သော-

တသ္မာ ယေဂ္ဂာ ကမ္မပထပတ္တာနံဝေ ကာယကမ္မာဒိ ဘာဝဿ ဝုတ္တတ္တာ သေသာ
နဉ္စ တံတံဒွါရပုဉ္စာနံ ကုသလာကုသလာနံ ဒွါရသံသန္နနေ တံတံဒွါရပက္ခိက
ဘာဝဿကတတ္တာ ဗုဒ္ဓ ကမ္မပထ အပ္ပတ္တာနဉ္စ စေတနာဘာဝတော အကမ္မာ
နဉ္စ အသံဝရာနံ သံဝရာနဉ္စ သဘေဝိယမာနာနံ ကမ္မပထာနံဝိယ ကာယကမ္မာဒိ
တာဒိပနံ-ဟူသော ဋီကာပါဌ်။ ။၀၂-ဆ။

ကသ္မာ အကမ္မပထာနံ ကမ္မပထေသု ကမ္မပထာနဉ္စ အကမ္မပထေသု သမာနနာမ
တာဝသေနနှင့် တကုဆိုက်ရာ ဧတ္ထသံသန္နိတတ္တာ ဟူသော ဋီကာ (၀၃-ဆ)
ပါဌ်နှင့်လျော်စေသည်။

ဒုတိယဝိကပ်ကား-တိပိဓံ ကာယဒုစရိတံ အစ မနောကမ္မမေဝ ဟောတိ အဆုံး
ရှိသော အဋ္ဌကထာကိုရည်သော-

ကမ္မပထပတ္တာနံ တိပိဓံ ကာယ ဒုစရိတာဒိနံ တိပိဓံ ကာယသုစရိတာဒိနဉ္စ
ဒွါရန္တရစရဏေဝိ ကာယကမ္မာဒိဘာဝါဝိဇယေန ဒိပနံ-ဟူသော ဋီကာပါဌ်
၀၂-ဆ။

(၅၉၆)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကဿာ ဟူသော ဟိတ်တောင်းသည်။ လိုက်အပ်သော ကမ္မပထာနံ ကမ္မပထေသု
သာမညနာမ ဝိဟောနဝသေနနှင့်တကွ ဆိုက်ရာ ဧတ္ထ သံသန္ဓိတတ္ထာ ဟူသော
ဒီကာပါဌ်နှင့် လျော်စေသည်။

တတိယပိကင်ကား-အကုသလံ ကာယကမ္မံ ပဉ္စပဿဒ္ဓါရဝသေန နုဥပ္ပဇ္ဇတိ။
မနောဗဿဒ္ဓါရဝသေနဝေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အစ ဥပ္ပဇ္ဇတေဝ အဆုံးရှိသော အဋ္ဌကထာ
ကို ရည်သော-

ယထာ ပကာသိတာနန္တ ကမ္မပထသာဝံ ပတ္တာနံ အပ္ပတ္တာနန္တ အကုသလ ကာယ
ကမ္မာဒိနန္တ ကုသလကာယ ကမ္မာဒိနန္တ ဖဿဒ္ဓါရာဒိဟိ ဥပ္ပတ္တိပကာသနန္တ ကမ္မ
ပထသံသန္ဓိနာမ-ဟူသော ဒီကာပါဌ်။ ။၀၃-ဆ။

ကဿာဟူသော ဟိတ်တောင်းသည်။ လိုက်အပ်သောဥထယေသဉ္စ ဥပ္ပတ္တိဝသေန
ဒ္ဓါရေသု ဧတ္ထ သံသန္ဓိတတ္ထာ ဟူသော ဒီကာပါဌ်နှင့် လျော်စေသည်။

အနုသန္ဓေ။ ။အောက်မာတိကာ၌ ကမ္မဒ္ဓါရ၊ ဝိညာဏဒ္ဓါရ၊ ဖဿဒ္ဓါရ စသော
အဝးဖြင့် ဒ္ဓါရငါးပါးကို ဆိုထွင်းမှလည်း ကမ္မဒ္ဓါရ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော
ကံတို့၏ ညတပါကဋ ဖြစ်ပြီးသောကြောင့်၎င်း၊ ကမ္မဒ္ဓါရကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီး
သောကြောင့်၎င်း ကမ္မဒ္ဓါရကိုထား၍ ပဉ္စဝိညာဏဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့် အသံဝရ
စသည်တို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို ဘုရားမဟောရကား ယင်းသည့် ဒ္ဓါရကိုထား၍
ကြွင်းသော ဖဿဒ္ဓါရစသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ပြလိုသောဆရာသည် “ဝဉ္စပဿ
ဒ္ဓါရဝသေနဟိ ဥပ္ပဇ္ဇော” စသည်ကို မိန့်ထော်။

ဟိ၊ ချွဲအံ့။ ပဉ္စပဿဒ္ဓါရဝသေန၊ ငါးပါးသော ဖဿဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့်။
ဥပ္ပဇ္ဇောဖြစ်သော။ အသံဝရော သည်။ အကုသလံသော။ မနောကမ္မမေဝ၊
မနောကံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၏။ မနောကမ္မဒ္ဓါ ရဝသေနဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇော
သော။ အသံဝရော သည်။ တိဏိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊
ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချွဲအံ့။ သော
အသံဝရော သည်။ ကာယဒ္ဓါရေ ၌။ စောပနံ၊ လှုပ်ခြင်းသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်
မှုကား။ အကုသလံသော။ ကာယကမ္မံ သည်။ ဟောတိ ၏။ ဝစီဒ္ဓါရေ ၌။
စောပနံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်မှုကား။ အကုသလံ သော။ ဝစီကမ္မံ သည်။
ဟောတိ၏။ ဥဘယတ္ထ၊ နှစ်ပါးသော ကာယဒ္ဓါရ၊ ဝစီဒ္ဓါရ၌။ စောပနံ၊ သို့။
အပတ္တော၊ မရောက်မှုကား။ အကုသလံသော။ မနောကမ္မံ သည်။ ဟောတိ
၏။ ပဉ္စအသံဝရဒ္ဓါရဝသေနဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇောသော။ အသံဝရောပိ၊ သည်လည်း။
အကုသလံ သော။ မနောကမ္မမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ ၏။ စောပနံ၊ ကာယ
အသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇောသော။ အသံဝရော သည်။ အကုသလံ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၉၇)

သော။ ကာယကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ ဝါစာအသံဝရဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နောသော။ အသံဝရောသည်။ အကုသလံသော။ ဝစီကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ မနောအသံဝရဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ အသံဝရောသည်။ အကုသလံသော။ မနောကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ တိဝိခံသုံးပါး အပြားရှိသော။ ကာယဒုစ္စရိတံ၊ သော။ အကုသလံသည်။ ကာယကမ္မမေဝသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၏။ (ဝစီကမ္မာဒိဘူတော ကာယအသံဝရောစောပနံ ပုတ္တောပိ နကာယကမ္မံဟု လှန်)။ စတုပ္ပိခံ၊ သော။ ဝစီဒုစ္စရိတံသော။ အကုသလံသည်။ ဝစီကမ္မမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၏။ (ကာယကမ္မာဒိဘူတော ဝစီအသံဝရော ဝစီဒွါရေ စောပနံ ပုတ္တောပိ န ဝစီကမ္မံဟု လှန်)။ တိဝိခံ၊ သော။ မနောဒုစ္စရိတံ၊ သော။ အကုသလံ၊ သည်။ မနောကမ္မမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၏။ (ကာယဝစီဒွါရေသု ပဝတ္ထောပိ န ကာယဝစီကမ္မံဟုလှန်)။

အဓိပ္ပါယ်။ ။ ဤသို့ ဣတ္ထအဓိပ္ပါယ်လာရကား ဝင်္ဂါရေနှင့် ယမုနာရေသည် အတူတကွ နှီးနှောကြသကဲ့သို့ ရှေး၌ပြုအပ်သော ပဋ္ဌမဝိကင်္ဂါရေဖြစ်သော အသံဝရဝိနိစ္ဆယနှင့်၎င်း၊ မိမိမှ ဒုတိယ ဟုဆိုအပ်သော တတိယဝိကင်္ဂါရေဖြစ်သော အသံဝရဝိနိစ္ဆယနှင့်၎င်း၊ မိမိမှ ဒုတိယဟု ဆိုအပ်သော တတိယဝိကင်္ဂါရေဖြစ်သော အသံဝရဝိနိစ္ဆယနှင့်၎င်း၊ မိမိမှ ဒုတိယဟု ဆိုအပ်သော တတိယဝိကင်္ဂါရေဖြစ်သော ဝိနိစ္ဆယနှင့်၎င်း၊ ဒုတိယဝိကင်္ဂါရေဖြစ်သော ဤဝိနိစ္ဆယသည် မဆန့်ကျင်သည် နှီးနှောသည် ညီသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ အနုအလို။

ပဉ္စပဿဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်သော။ သံဝရောပိ၊ သံဝရသည်လည်း။ ကုသလံသော။ မနောကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ မနောပဿဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ အယမ္ပိသံဝရော၊ ဤသံဝရသည်လည်း။ အသံဝရောပိယ၊ အသံဝရောကဲ့သို့။ တီဏိပိ၊ သုံးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဉ္စသံဝရဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နောသော။ သံဝရောပိ၊ သည်လည်း။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ စောပနကာယသံဝရဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ သံဝရောသည်။ ကုသလံသော။ ကာယကမ္မမေဝလျှင်။ ဟောတိ၏။ ဝါစာသံဝရဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော၊ သော။ သံဝရော၊ သည်။ ကုသလံ၊ သော။

(၅၉၈)

အဋ္ဌသာလီနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

ဝစီကမ္မဒမေဝ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ မနောသံဝရဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နော
သော။ သံဝရော၊ သည်။ ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မဒမေဝလျှင်။ ဟောတိ၊
ဧ။ တိဝိခံ၊ သော။ ကာယသုစရိတံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မဒမေဝ
လျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ စတုဗ္ဗိခံ၊ သော။ ဝစီသုစရိတံ၊ သည်။ ကုသလံ၊ သော။
ဝစီကမ္မဒမေဝ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။ တိဝိခံ၊ သော။ မနောသုစရိတံ၊ သည်။
ကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မဒမေဝ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ကျမ်းစာ။ ။ ဝဋ္ဌမဝိနိစ္ဆယကို ပြုပြီး၍ ဒုတိယဝိနိစ္ဆယကိုပြုခြင်းငှာ “အကုသလံ
ကာယကမ္မံ” စသည်ကို မိန့်သော်။

အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ ပဉ္စယသ္မာဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။
နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ မနောပဿဒ္ဓါရဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။
တထာ၊ ထိုအတူ။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစီကမ္မံ၊ သည်။ ပဉ္စယသ္မာဒ္ဓါရဝသေန၊
ဖြင့်။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ မနောပဿဒ္ဓါရဝသေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
ဖြစ်၏။ ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဆယသ္မာ
ဒ္ဓါရဝသေန၊ ခြောက်ပါးသော ပဿဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဧ။ တံ၊
ထိုခြောက်ပါးသော ပဿဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သော မနောကံသည်။
ကာယဝစီဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ စောပနံ၊ လျှင်ခြင်းသို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။
အကုသလံ၊ သော။ (ကမ္မံ၌စပ်)။ ကာယဝစီကမ္မံ၊ ကာယဒ္ဓါရ၌ ဖြစ်သော
မနောကံ ဝစီဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သော မနောကံသည်။ ဟောတိ၊ ဧ။ စောပနံ၊ သို့။
အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်မူကား။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မဒမေဝ၊ ဒ္ဓါရန္တရ
နှင့်မရော သက်သက်သော မနောကံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဧ။

ဤယောဇနာဏာ။ ။ အကုသလံ မနောကမ္မံ ပန ဆယသ္မာဒ္ဓါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
တံ ကာယဝစီဒ္ဓါရေသု စောပနံ ပတ္တံ အကုသလံ ကာယဝစီကမ္မံ ဟောတိတိ
ဧတ္ထ ကိံ တံ အကုသလံ မနောကမ္မံနာမ၊ ဟေဋ္ဌာ ဒဿိတနယေနစ ကာယ
ဝစီဒ္ဓါရေသု ဥပ္ပန္နံထိဝိခံ မနောဒုဂ္ဂရိတံ စောပနံ အပ္ပတ္တံ သဗ္ဗာကုသလဉ္စ၊ ယဝိ
ဇေံ တဿ ကာယဝစီကမ္မံသာဝေါ နတ္ထိတိ စောပနံ ပတ္တံ ကာယဝစီကမ္မံ
ဟောတိတိ နယုဇ္ဇတိတိ၊ နော နယုဇ္ဇတိ၊ စောပနံ ပတ္တံ ကာယေ ဝါစာယံစ
အကုသလံ ကမ္မံ ဟောတိတိ အတ္ထထိဒ္ဓိတော၊ ကမ္မမ္ပန ဟောန္တံ ကိံ ကမ္မံ
ဟောတိတိ၊ မနောကမ္မဒမေဝ ဟောတိတိ၊ ဣဒံ ပုတ္တံ ဟောတိ စောပနံ
ပတ္တံ အကုသလံ ကာယဒ္ဓါရေ ဝစီဒ္ဓါရေစ မနောကမ္မံ ဟောတိ။ ။ ဒီဇာ-
၈၃-၄-ဆ။

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၅၉၉)

ကာယေ ဝါစာယစ၊ ပ၊ သိဒ္ဓိတောတိ ဧတေန စောပနမ္ပတ္ထံ အကုသလံ မနော
ကမ္ဘံ စောပနံ အပ္ပတ္တတော ပိသေသေတွာ ဒဿေတုံ ကာယဝစီကမ္ဘန္တိ ဝုတ္တံ။
န ပန ကာယ ဝစီကမ္ဘာဝတောတိ ဒဿေတိ။ တေန ကာယဝစီဂဟဏံ
ယထာဝုတ္တ စောပနမ္ပတ္ထမေဝ ပိသာဝေတိတိ ဒဠဗ္ဗံ။ တေနောဝါယ စောပနမ္ပတ္ထံ
အကုသလံ ကာယဒွါရေ ဝစီဒွါရေစ မနောကမ္ဘံ ဟောတိတိ။ ။ အနု-၉၀-သ၊
(ဤဒီကာ၊ အနန္တစောင်ကိုမှီထွက်တည်း)။

ဒီကာအနက်ကား။ ။ အကုသလံ မနောကမ္ဘံ ပန။ ပ။ ကာယဝစီကမ္ဘံ ဟောတိတိ
တ္ထေ၊ ဟောတိဟူသော ဤအဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။
တံ မနောကမ္ဘံနာမ၊ မည်သည်။ ကိံ ဟောတိ၊ အထယ်သည်ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့မေးအပ်သည်ရှိသော်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ကမ္ဘကထာ၌။ ဒဿိတ
နယေန၊ ယဒါ ပန အဘိဇ္ဈာသဟဂတေန စေတသာ အစရှိသည်ဖြင့် ပြအပ်
သောနည်းဖြင့်။ ကာယဝစီဒွါရေသု၊ ကာယဒွါရ၊ ဝစီဒွါရတို့၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။
တိပိဓံ၊ သော။ မနောဒုစရိတံ၊ မနောဒုစရိတ်သည်၎င်း။ စောပနံ၊ ထွင်ရှား
ခြင်းသို့။ အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်သော။ သဗ္ဗာကုသထဉ္စ၊ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်
သည်၎င်း။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ဘံနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ (ပြန်)။
ဣတိ၊ ဤသို့ ဓုတ်အပ်၏။ (ဣတိကား လုတ္တ)။ ယဒိ၊ အကယ်၍ ရှင်ပရိဟာရိဆရာ
ဆိုတိုင်း ကာယဝစီဒွါရတို့၌ ဖြစ်သော သုံးပါးအပြားရှိသော မနောဒုစရိတ်
စောပန အပ္ပတ္တဖြစ်သော အလုံးစုံသော အကုသိုလ်သည် မနောကံမည်သည်
ဖြစ်ခြားအံ့။ ဝေံ၊ ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်။ တဿ၊ ထိုမနောကံ၏။ ကာယဝစီကမ္ဘ
သာဝေ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိတသ္မာ၊ ကြောင့်။
စောပနံ၊ ထွင်ရှားခြင်းသို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်သည်ရှိသော်။ ကာယဝစီကမ္ဘံ၊ ကာယကံ၊
ဝစီကံသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဣတိဗုဒ္ဓဝစနံ၊ ဤစကားသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်
တံကား။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒကဆရာ ဆိုခြားအံ့။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်သည်ကား။
နော၊ မယုတိ။ ယုဇ္ဇတိဝေ၊ သင့်သည်သာတည်း။ ကတ္ထု၊ ကြောင့်။ ယုဇ္ဇတိ၊
သင့်သနည်းဟူမူကား။ ကာယဝစီဒွါရေသု၊ တို့၌။ (ထည့်)။ စောပနံ၊ သို့။ ပတ္တံ၊
ရောက်သော။ ဝါ၊ ရှိသော။ ကာယေ၊ ကာယဒွါရ၌၎င်း။ ဝါစာယစ၊ ဝစီဒွါရ၌
၎င်း။ ပဝတ္ထံ၊ ဖြစ်သောကံသည်။ (ထည့်)။ အကုသလံ၊ သော။ ကမ္ဘံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအတ္ထသိဒ္ဓိတော၊ ဤသို့သော အနက်၏ပြီးခြင်းကြောင့်။
ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ (ပြန်)။ ကမ္ဘံပန၊ ကံသည်ကား။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။
ကိံ ကမ္ဘံ၊ အထယ်ကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စောဒကဆရာက
ဆိုခြားအံ့။ မနောကမ္ဘမေဝ၊ မနောကံသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ (နအညံဟု
ဗုတိရိက်သော်)။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏ဟု ဝါဒီကာဆရာ
ဆိုသတည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤကာယဝစီဒွါရေသု စောပနံ ပတ္တံ အကုသလံ ကာယဝစီ
ကမ္ဘံ ဟောတိ ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဠိ၌။ (လိုက်)။ ဗုဒ္ဓအယံအဓိပ္ပါယော၊
ဤသို့လထုံသော အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

(၆၀၀)

အဋ္ဌသာလိနိအဋ္ဌကထာနိဿယ

စောပနံ၊ သို့။ ပတ္တိ၊ ရောက်သော။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကံသည်။ ကာယဒွါရေ၊ ဌ၌၎င်း။ ဝစီဒွါရေစ၊ ဌ၌၎င်း။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣဒံအယံအဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဝုတ္တံ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ စောပနံ ပတ္တိ အကုသလံ မနောကမ္မမေဝ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဋီကာဆရာ ဆိုအပ်သတည်း။ (တသ္မာ စသည်ကား ဂဗျမာန်)။

အနုဒ္ဓိကာအနက်။ ။ကာယေ ဝါစာယစ။ပ။ သိဒ္ဓိတောတိ တေေန၊ ပါဌဖြင့်။ စောပနမ္ပတ္တိ၊ လှုပ်ခြင်းသို့ရောက်သော။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံကံကို။ စောပနံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တတော၊ မရောက်သော မနောကံမှ။ ပိသေသေယော၊ အထူးပြု၍။ ဒဿေတုံ၊ ငှာ။ ကာယဝစီကမ္မန္တိ၊ ဟူသောစကားကို။ အဋ္ဌကထာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ ၏။ ပန၊ ထိုမှတပါး။ ကာယဝစီကမ္မဘာဝတော၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိဣဒံအတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ ကာယဝစီဂဟဏံ၊ ကာယသဒ္ဓါ၊ ဝစီသဒ္ဓါသည်။ ယထာဝုတ္တ စောပနမ္ပတ္တမေဝ၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော လှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်သော ကံကိုသာလျှင်။ ပိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာပြု၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။ တေနော၊ ကြောင့်လျှင်။ စောပနမ္ပတ္တိ အကုသလံ ကာယဒွါရေ ဝစီဒွါရေစ မနောကမ္မံ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟံ၊ ၏။

(တနည်းကား) ဆယသဒ္ဓါရဝသေန၊ ခြောက်ပါးသော ဖယသဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယံကမ္မံ၊ အကြင်ကံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တံကမ္မံ၊ ထိုခြောက်ပါးသော ဖယသဒ္ဓါရ၌ဖြစ်သောကံသည်။ ကာယဝစီဒွါရေသု၊ တို့၌။ စောပနံ၊ လှုပ်ခြင်းသို့။ ပတ္တိ၊ ရောက်မှုကား။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယဝစီကမ္မံ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စောပနံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တိ၊ မရောက်မှုကား။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

မှတ်စွယ်။ ။အထဝါ တံသဒ္ဓဿ မနောကမ္မေန သမ္ပန္တံ အကတွာ ဆယသဒ္ဓါရဝသေန ယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တန္တိ ယထာဝုတ္တ ဥပ္ပါဒမတ္ထ ပရိန္ဒိန္နေန သမ္ပန္နော ကာတဗ္ဗော။ ကိ ပန တန္တိ ကမ္မကထာယ ပဝတ္ထမာနတ္တာ ကမ္မန္တိ ပိညာယတိ။ တဉ္စ မနောသမ္ပဿ ဒွါရေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနန္တိ တိပိဓံ ဟောတိတိ။ ယထာ တံ ဟောတိ။ တံ ဒဿေတုံ ကာယဝစီဒွါရေသု စောပနမ္ပတ္တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ နိယမဿ အကတတ္တာ စောပနမ္ပတ္တိ ဥပလက္ခဏသာဝေန ကာယဝစီကမ္မနာမံ သာမိကာဝါနပန သဗ္ဗံစောပနမ္ပတ္တိ ကာယဝစီကမ္မမေဝ။ နာပိကုသလပက္ခေ စောပနံ အပ္ပတ္တိ ကာယဝစီကမ္မံ နဟောတိတိ အယမတ္ထော သိဒ္ဓေါ ဟောတိတိ။ ။ ဋီကာ ၈၄-ဆ။

တံသဒ္ဓေ ဝုတ္တယံသဒ္ဓေါ အဗျတိစာရိတသမ္ပန္နတာယ ဝုတ္တောယေဝဟောတိတိ ကတွာ ယံ ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဝုတ္တံ။ ဥပ္ပါဒမတ္ထ ပရိန္ဒိန္နနာတိ ဆယသဒ္ဓါရိကစမ္ပေ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒ္ဓါရကထာ (၆၀၁)

နာတိ အတ္ထော၊ မတ္ထသဋ္ဌေန ဝိသေသနိဝတ္တိအတ္ထေန မနောကမ္မတာ ဝိသေသံ
နိဝတ္ထေတိ၊ နိယမဿ ဝေသဋ္ဌဿ အကတတ္ထာ ကာယဝစီကမ္မဓေဝ ဟောတိတိ
အဝုတ္တတ္ထာ၊ ဇုဒ္ဓါနိ နိယမာတရဏေန လဋ္ဌဂုဏံ ဒေသေန္တော န ပနသမ္ဘိတိ
အာဒိမေဟံ၊ နိယမဿ အကတတ္ထာတိ အာဒိ ပုရိမနယောတိ အဒိပေတော၊
အန၊ ၉၂- (ဤနှစ်ဆောင်ကို နှိပ်သည်)။

မူလဋီကာအနက်။ အထဝါ၊ တနည်းကိုဆိုပြီးအံ့၊ တံ သဋ္ဌဿ၊ တံသဋ္ဌါ၏၊ မနော
ကမ္မေန၊ မနောကံနှင့်၊ သမ္ပန္နံ၊ စင်ခြင်းကို၊ အကတွာ၊ မပြုမူ၍၊ ဆပဿ ခွါရ
ဝသေန၊ ခြောက်ပါး သော ပဿခွါရ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ယံ၊ အကြင်သတောတရား
သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏၊ တံဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ထိုဖြစ်ဆဲဖြစ်သော သတောတရားသည်၊
ဇုတိ၊ ဤမနောကံကို ချန်ထား၍၊ ယထာဝုတ္တ ဥပ္ပါဒမတ္ထပရိစ္ဆိန္နေန၊ အကြင်
အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသောဖြစ်ခြင်းကြိယာမျှဖြင့် ဝိုင်းခြားအပ်သော
ကံနှင့်၊ သမ္ပန္နော၊ စင်ခြင်းကို၊ ကာတဗ္ဗော၏၊ တံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ကြိယာတူသည်၊
တိပန၊ အထယ်နည်း၊ ဇုတိ၊ ဤသို့ ခြေငြားအံ့၊ ကမ္မတထာယ၊ ကမ္မတထာ၌၊
ပဝတ္ထောနတ္ထာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ကမ္မန္တံ၊ ကံဟူ၍၊ ဝိညာဏတိ၊
သိအပ်၏၊ တဿကမ္မံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်းကြိယာမျှဖြင့် ဝိုင်းခြားအပ်သော ကံသည်လည်း၊
မနောသမ္ပဿဋ္ဌါရေ၊ မနောသမ္ပဿဋ္ဌါရ၌၊ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော၊ တိဝိဒ္ဓါ၊
သုံးပါးအပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ ကမ္မံ၊ ကံသည်၊ ယောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ဇုတိ
ထက္ခာ၊ ကြောင့်၊ (တံသဋ္ဌဿမနောကမ္မေန၊ ပ၊ သမ္ပန္နောကာတဗ္ဗောဖြင့်)၊ ယံ၊
ထိုဖြစ်ခြင်း ကြိယာမျှဖြင့် ဝိုင်းခြားအပ်သော ကံသည်၊ ယထာယေန ဧဝ
ပနပ္ပတ္တာပုတ္တာကာရေန၊ အကြင်အကြင် ဓောပနပတ္တ၊ အပတ္တအခြင်းအရာဖြင့်၊
ကာယဝစီမနောဘန္တံ၊ ကာယကံ ဝစီကံ၊ မနောကံသည်၊ (ထည့်)၊ ဟောတိ၊ ၎င်း
ထံအာကာရံ၊ ထိုအခြင်းအရာကို၊ ဒေသေထံ၊ ပြခြင်းငှာ၊ ကာယဝစီဒ္ဓါရေထု
ဧဝဝနံ ပတ္တန္တိအာဒိ၊ ပတ္တံ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို၊ သင်္ဂယကာရော၊
သည်၊ အာဟ၊ မိန့်၏၊ တတ္ထ၊ ထိုကာယဝစီဒ္ဓါရေထု ဧဝဝနံပတ္တံ အစရှိသော
စကား၌၊ နိယမဿ/ကာယဒ္ဓါရေဧဝဝနံ ပတ္တံ အကုသလံ ကာယကမ္မဓေဝဟူ၍
၎င်း ဝစီဒ္ဓါရေဧဝဝနံ ပတ္တံ အကုသလံ ဝစီကမ္မဓေဝဟူ၍၎င်း မှတ်ခြင်း၏၊ ဝါ၊
ကို၊ အကတတ္ထာ၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝဝနပတ္တံ၊ ကာယဒ္ဓါရ၌
ဧဝဝနံသို့ ရောက်ခြင်း ဝစီဒ္ဓါရ၌ ဧဝဝနံသို့ ရောက်ခြင်းသည်၊ ဥဝလက္ခဏ
ဘာဝေန၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၏အဖြစ်ကို မှတ်ကြောင်းအဖြစ်ဖြင့်၊ (ဥဝလက္ခဏ
ဝသေန၌မူကာယကံ၊ ဝစီကံ၏အဖြစ်ကိုမှတ်ကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ပေး)၊ ကာယ
ဝစီကမ္မနာမံ၊ ကာယကံတူသောအမည် ဝစီကံဟူသောအမည်ကို၊ သာမိက္ခာဝ၊
ပြီးစေတတ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏၊ ပန၊ လဋ္ဌဂုဏံကိုဆိုအံ့၊ ဧဝဝနပတ္တံ၊
ကာယဒ္ဓါရ၊ ဝစီဒ္ဓါရ၌ ဧဝဝနံသို့ရောက်သော၊ သမ္ပံ၊ အထုံးစုံသောကံသည်၊
ကာယ ဝစီကမ္မဓေဝ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံသည်သာလျှင်၊ နဟောတိ၊ မဖြစ်၊ ကုသလ
ပဏ္ဍေ၊ ကုသိုလ်၏အစဉ်၊ ဧဝဝနံသို့၊ အပတ္တံ၊ မရောက်မူလည်း၊ ကာယဝစီ

ဝါပထက - နိဂ္ဂဟင်္ဂါး

(၆၀၂)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

ကမ္ပံ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံသည်။ နာပိနဟောတိ၊ မြစ်သည်သာလျှင်တည်း။ ဣတိ အယံအတ္ထော၊ ဤသို့သောအနက်သည်။ သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ နိဿယ။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ယထာတံဟောတိ၊ ပ။ အာဒိမာဟ၊ ဟူသော စကားကို ငိုကာဆရာ ဆိုသတည်း။

အနုဒ္ဓိကာအနက်။ ။ တံသဒ္ဓေါ၊ ကို။ ဝုတ္ထော၊ ရှိသော်။ ယံသဒ္ဓေါ၊ သံသည်။ အဗျတိ စာရိတသမ္ပန္နတာယ၊ မကင်းသောဖြစ်ခြင်း ရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော စင်ခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုတ္ထောယေဝ၊ သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ မြစ်၏။ ဣတိ တက္ခာ၊ ဤ။ ယံဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟူသောစကားကို။ အာစရိယေန၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ နိဿယ။ ဥပ္ပါဒမတ္ထပရိစ္ဆိန္နေနာတိ၊ ပါဠိ၏။ ဆယထာဒ္ဓါရိကကမ္ပေန၊ ခြောက် ပါးသော ဖဿဒ္ဓါရရှိဖြစ်သောကံနှင့်။ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို။ ဝေဗိတဗ္ဗော၊ ၎င်းပိသေသနီဝတ္တိအတ္ထေန၊ အထူးကို နှစ်စေခြင်းအနက်ရှိသော။ မတ္ထသဒ္ဓေန၊ မြင့်။ မနောကမ္မတာပိသေသံ၊ မနောကံ၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သောအထူးကို။ နိဝတ္ထေတိ၊ ၎င်း။ နိယမဿ၊ သော။ ဝါ၊ မြစ်စေခြင်းအနက်ရှိသော။ ဝေသန္ဓိဿ၊ ၎င်း။ အကတက္ကော၊ မပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကာယဝစီ ကမ္ပမေဝ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အဝုတ္ထတ္ထော၊ ကြောင့်။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ နိယမာကရဏေန၊ နိယမ အနက်ရှိသော စာသဒ္ဓါကို မပြုခြင်းဖြင့်။ လဒ္ဓဂုဏံ၊ လဒ္ဓဂုဏ်ကို။ ဝါ၊ ရအပ် သောကျေးဇူးကို။ ဒဿေန္တော၊ မြစ်၍။ နပန သဒ္ဓိပိတိအာပိ၊ ကို။ အာစရိယော၊ သည်။ အာဟာ၏။ နိယမဿ အကတက္ကောတိအာပိ၊ အစရှိသောနည်းကို။ ပုရိမ နပယာတိ၊ ရှေ့နည်းဟူ၍။ အပိပေတော၊ အပိုရှိအပ်၏။ သဒ္ဓိပိတိလည်း-

ယန္တိ သုတွာ ပဓံ တန္တိ၊ တန္တိ သုတွာန ယန္တိစ။
ယောဇေယျ မတိမာ တေသံ၊ နိဗ္ဗသမ္ပန္နတာဝတော။

ဟု ဆိုကုန်၏။

(တနည်းကား) တံ ဆယထာဒ္ဓါရဝေသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ မနောကမ္ပံ၊ ထိုခြောက် ပါးသော ဖဿဒ္ဓါရ၏ အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော မနောကံသည်။ ကာယဝစီ ဒ္ဓါရေသု၊ တို့၌။ စောပနံ၊ သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်မှုကား။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယဝစီကမ္ပံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ စောပနံ၊ သို့။ အပ္ပတ္တံ၊ ကား။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္ပမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။

မှတ်ဖွယ်။ ။ အထဝါတန္တိ တံ ဆယထာဒ္ဓါရဝေသေန ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ မနောကမ္ပန္တိသဗ္ဗံ မနသာပိ နိပ္ပဇ္ဇမာနံ ကမ္ပံ မနောကမ္ပန္တိ စောဒကာဒိပ္ပါယေန ဝဟေတွာ ဝဗတိ၊ န ဝုဗ္ဗေ ဒဿိတ မနောကမ္ပန္တိယော ဟိ ပုရဿ အဒိပ္ပါယော မန သာ နိဗ္ဗတ္တိတော၊ ဆဗ္ဗေန မနောကမ္ပေနေဝ သပိတဗ္ဗံ၊ န ကာယဝစီကမ္ပေနာ တိ၊ တံနိဝုဗ္ဗတ္တော ကမ္ပတ္ထယနိယမံ ဒဿေတုံ ဣဒမာရဗ္ဗံ တံကာယဝစီဒ္ဓါ

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၆၀၃)

ရေထု စောပနံ ပတ္တန္တိအာဒိ၊ စတ္တစ သင်္ကရာဇာဝေါ ပုရိမနယေနေဝ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ဟူသော ငိုက (၀၄-ဆ)ကိုမှီသည်။

အနက်ကား။ ။အထဝါ၊ ကား၊ တန္တိဝံ၊ တံဟူသော ဤပုဒ်ကို၊ ဆပထသဒ္ဓါရ ဝသေန၊ ဖြင့်၊ ဥပ္ပဋ္ဌမာနံ၊ သော၊ တံမနောကမ္မံ၊ ထိုမနောကံသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗဒ္ဓိကမ္မံ၊ အလုံးစုံသော ကံကိုလည်း။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ နိပ္ပဋ္ဌဘေနံ၊ ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ ပြီးသောကြောင့်၊ မနောကမ္မန္တိ၊ မနောကံဟူ၍၊ စောဒကော ဝိပ္ပါယေန၊ စောဒနာဆရာ၏အလိုအားဖြင့်၊ ဝဟေတွာ၊ ၍။ သင်္ဂဟကာရော၊ သည်။ (ထည့်)။ ဝဒတိ၊ ဆိုတော်မူ၏။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဒဿိတမနောကမ္မံ၊ ပြုအပ် ပြီးသောမနောကံကို။ ဝဟေတွာ၊ ၍။ နဝဒတိ၊ ဆိုတော်မူ။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ် အပ်၏။ ဟိ-သစ္စံ၊ ၎င်း။ မနသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတော၊ ပြီးခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ပြီးစေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသောကံလည်း။ မနောကမ္မေ နေဝ၊ မနောကံသည်သာလျှင်။ သဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်ရာ၏။ ကာယဝစိကမ္မေန၊ သည်။ နသဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရဿ၊ စောဒကဆရာ၏။ ယောအဝိပ္ပါ ယော၊ အကြင် အလိုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံစောဒကောဝိပ္ပါယံ၊ ထိုစောဒကဆရာ၏ အထိုကို။ နိဝဏ္ဏေတွာ၊ နှစ်စေ၍။ ကမ္မတ္ထယနိယမံ၊ တံသုံးပါးတို့၏အပေါင်းကို မှတ်ခြင်းကို။ ဒဿေတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။ တံကာယဝစိဒ္ဓါရေထု စောပနံပတ္တန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော၊ ဣဒံဝစနံ၊ ဤစကားကို။ သင်္ဂဟကာရေန၊ သည်။ အာရမ္မံ၊ အားထုတ် တော်မူအပ်၏။ စတ္တစ၊ ဤနောက်ပိုက်၌လည်း။ သင်္ကရာဇာဝေါ၊ ကံ၏ ရေထုကို ခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ပုရိမနယေနေဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၎င်း။

(ဆနည်းကား) တံကမ္မံ ၊ ထိုကံသည်။ ကာယဝစိဒ္ဓါရေထု၊ တို့၌။ စောပနံ၊ သို့။ ပတ္တံ၊ ကား။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယဝစိကမ္မံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ စောပနံ၊ သို့။ အပတ္တံ၊ ကား။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မမေဝ၊ လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ပုဒ်ပုဒ်။ ။အထဝါ ကမ္မန္တိ အဝိသေသေန ကမ္မသဒ္ဓမတ္ထေန သဒ္ဓန္တံ ကတွာ ယထာဝုတ္ထော ကမ္မပ္ပသေဝေါ ယထာ ဟောတိ၊ တံ ဖကာရံ ဒဿေတိ။ အသင်္ကရာဇစ ဝုတ္တနယောဝ၊ 'ဟူသော ငိုက-၀၄-ဆ။

ဝတ္ထုအဝိပ္ပါယာနရောမိနိ သဒ္ဓပ္ပဝတ္တိတိ သမာသပဒေ ဧကဒေသောပိ အာ တနိယတိ အဓိကာရဝသေနာတိ အဝိပ္ပါယေန ကမ္မသဒ္ဓမတ္ထေန သဒ္ဓန္တံကတွာတိ ဝုတ္တံ ဟူသော အနု ၉၂-ဆ။ (ဤနှစ်စောင်ကိုမှီသည်)။

ငိုကအနက်ကား။ ။အထဝါ၊ ကား၊ ကမ္မန္တိ၊ ကမ္မံဟူ၍။ အဝိသေသေန၊ သာမည ဖြစ်သော၊ ကမ္မသဒ္ဓမတ္ထေန၊ ကမ္မသဒ္ဓါဖြင့်၊ သဒ္ဓန္တံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ယထာဝုတ္ထော၊

(၆၀၄)

အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာနိဿယ

အကြင်အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော၊ ကမ္မပူဆေဒေါ၊ ကံအထူးသည်၊ ယထာယေန ပကာရေန၊ အကြင်ဆိုသောအပြားဖြင့်၊ ဟောတိ၊ နိ၊ တံပကာရံ၊ ကိ၊ ကာယ ဝစီဒ္ဓါရေထု၊ ပ၊ မနောကမ္မမေဝါတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်၊ ဒသေတိ၊ နိ၊ အသင်္ဂ ရော၊ ကံမရောဟင်္ဂခြင်းသည်သည်။ ဝတ္ထနယောဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း ရှိသည်သာတည်း။

အနုအနက်ကား။ သဒ္ဓဝတ္ထိ၊ သဒ္ဓါ၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဝတ္ထု၊ အဓိပ္ပါယ်နုရောစိနိ၊ ဆိုသော ဝဇ္ဇပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုအား မဆန့်ကျင်ခြင်းရှိသည်။ ဟောတိ၊ နိ၊ ဣတိ တက္ခာ၊ ကြောင့်၊ သမာသဝဓေ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဧကဓေသောပိ၊ တစိတ်ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို လည်း။ အဓိကာရဝသေန၊ အဓိကာရ၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝါ၊ ထိုက်သည်၏အစွမ်း ဖြင့်၊ အာကမ္ပိယတိ၊ ဝင်အပ်၏၊ ဣတိဗုဒ္ဓိနာ အဓိပ္ပါယ်နု၊ ဤဆိုသော အလို ဖြင့်၊ ကမ္မသဒ္ဓမတ္ထေန သမ္ဗန္ဓံ ကထာတိ၊ ဟူ၍၊ ဝတ္ထိ၊ နိ။

စးဆက်၍ဆိုအံ့။ ပဉ္စပဿဒ္ဓါ ရဝသေန၊ ငါးပါးသော ပဿဒ္ဓါ ရ၏အစွမ်းဖြင့်။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ နုပုဇ္ဇတိယထာ၊ မဖြစ်၏သို့။ ဧဝံ တထာ၊ တူ။ ပဉ္စအသံဝရဒ္ဓါ ရဝသေနပိ၊ ဖြင့်လည်း။ အကုသလံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ၊ သည်။ နုပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ စောပနကာယဝါစာအသံဝရဒ္ဓါ ရဝသေန၊ စောပနကာယဝါစာအသံဝရဒ္ဓါ ရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပုဇ္ဇတိ၊ နိ။ မနောအသံဝရ ဒ္ဓါ ရဝသေန၊ ဖြင့်။ နုပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ အကုသလံ၊ သော။ ဝစီကမ္မိဿိ၊ သည်လည်း။ ပဉ္စအသံဝရဒ္ဓါ ရဝသေန၊ ဖြင့်။ နုပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ စောပနကာယဝါစာ၊ သည်။ အသံဝရဒ္ဓါ ရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပုဇ္ဇတိ၊ နိ။ မနောအသံဝရဒ္ဓါ ရဝသေန၊ ဖြင့်။ နုပုဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ အကုသလံ၊ သော။ မနောကမ္မံ၊ သည်။ အဋ္ဌအသံဝရဒ္ဓါ ရဝသေန ပိ၊ ဖြင့်လည်း။ ဥပုဇ္ဇတေဝ၊ တည်း။ ကုသလကာယကမ္မာဒိသုပိ၊ ကုသိုလ် ကာယကံ စသည်တို့၌လည်း။ ဒေဝေဝနယော၊ ဤနည်းကိုသာလျှင်။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ နိ။

ပန၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုလတံသည်ကား။ ဝိသေသော၊ အထူး တည်း။ အကုသလကာယကမ္မဝစီကမ္မာနိ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော ကာယကံ၊ ဝစီကံတို့သည်။ မနောအသံဝရဒ္ဓါ ရဝသေန၊ ဖြင့်။ နုပုဇ္ဇန္တိယထာ၊ မဖြစ်ကုန် ၏သို့။ တထာ၊ ထိုအတူ။ နုပုဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ပန၊ အဟုတ်သော ကဏ္ဍး၊ တောနိ၊ ထိုကုသိုလ်ဖြစ်သော ကာယကံ၊ ဝစီကံတို့သည်။ ကာယကံဝါစာံ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ၊ နှုတ်အင်္ဂါကို။ အစောပေတွာ၊ မလုပ်စေမူ၍။

၁-စိတ္တိပ္ပေါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၆၅)

သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။ ဂဏ္ဍန္တဿ၊ ဆောက်တည်သောသူအား။ မနောသံဝရဒွါရေပိ၊ ဌ်လည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ၊ သာတည်း။

အနုသန္ဓေ။ ။ ယခုအခါ၌ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗစိတ်၏ ထိုသို့သော ကမ္မဒွါရ၊ ဖဿဒွါရ၊ ကမ္မပထ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း၊ ဌာနံ၊ ကရိုက်းကို ထိ၍ တုရားဟောအပ်သော ပါဠိ၏ဖြစ်ခြင်းကို၎င်း ပြုလိုရကား “တတ္ထ ကာမာဝစရံ” စသည်ကို မိန့်သော်။

တတ္ထ၊ ထိုကမ္မဒွါရ၊ ဝိညာဏဒွါရ စသည်တို့တွင်။ ကာမာဝစရံ၊ သော။ ကုသလစိတ္တံ၊ ကုသိုလ်စိတ်သည်။ တိဝိကေမ္မဒွါရဝသေန၊ သုံးပါးအပြားရှိသော ကမ္မဒွါရ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၎င်း။

အဓိပ္ပာယ်။ ။ တိဝိကေမ္မဒွါရ ဝသေန၌ ကာယကမ္မဒွါရ၊ ဝစိကမ္မဒွါရကား ခြားနား၏။ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်သည်ပင်လျှင် မနောကမ္မဒွါရဖြစ်ခဲ့ရကား မနောကမ္မဒွါရဝသေနကား မခြားနားမသိသာ။ အထိုမှတ်ရပါအံ့နည်း ဟူမူ- စိတ္တံ တိဝိကေမ္မဒွါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဣဒံ မနောကမ္မဒွါရဘူတဿ တေန သဘာဝေန ဥပ္ပတ္တိံ ဝဟေတွာ ဝတ္ထံ။ ယထာဝါ စိတ္တံ စိတ္တာပိပတေယျန္တိ ဧတ္ထ စိတ္တာပိပတေယျန္တိ သမ္ပယုတ္ထဝသေန ဝုပ္ပတိ။ ဧဝံ ဣဇာပီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ စောပန ဒွယရဟိတဿ မနောပဗန္ဓဿ မနောကမ္မဒွါရသာဝေပန ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။
နိကာ-၀၅-သ။

တေနသဘာဝေနာတိ မနောကမ္မဿ ဒွါရသာဝေပန၊ နအတ္ထနောတိ အဓိပ္ပာယော။ ဧဝံ ဣဇာပီတိ စိတ္တဇနိတော စိတ္တသမ္ပယုတ္ထဿ ကမ္မဿဒွါရသာဝေါ စိတ္တေပိ ဥပစရိတောတိ အတ္ထော။ ဝတ္ထဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ အနန္တရပစ္စယဘူတ မနောရဟိတဿ စိတ္တဿ အသာဝတောတိ။ ။ အန-၉၂-သ။

လဒ္ဓိကာ အနက်။ ။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ မနောကမ္မဒွါရမေဝ၊ မနောကမ္မဒွါရသည် သာလျှင်၊ ကိစ္ဆာပိဟောတိ၊ ၎င်းတို့ထက်ပိုသော်လည်း။ (ဤကား၊ ပါဠိပုဂံလင်္ဂေဝံ သည်) စိတ္တံ တိဝိကေ ကမ္မဒွါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ စန္ဒံ၊ ဤကော၊ ကိ။ မနောကမ္မဒွါရဘူတဿ၊ မနောကမ္မဒွါရဖြစ်၍ ဖြစ်သောစိတ်၏။ တေနသဘာဝေန၊ မနောကံ၏ ထိုဒွါရ၏ အဖြစ်ဟူသော ဝိသေသနုဖြင့်၊ ဥပ္ပတ္တိံ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဝဟေတွာ၊ ဟူ၍။ သင်္ဂဏကရေန၊ သည်။ ဝတ္ထံ၊ ၎င်း။ မနောကမ္မဒွါရဘူတစိတ္တေန၊ မနောကမ္မဒွါရဖြစ်၍ ဖြစ်သောစိတ်ဖြင့်။ (ဥပ္ပတ္တိံ ဝဟေတွာ နဝတ္ထိ၊ သမ္ပန္နံ၊ မနောကမ္မဒွါရဘူတစိတ္တေနကား မှတ်ရိုက်ထော်သည်။) ဝါ၊ ထနည်းကား။ စိတ္တံ စိတ္တာပိပတေယျန္တိတ္ထေ၊ ပတေယျဟူသော ဤပါဠိ၌၊ စိတ္တာပိပတေယျန္တိ ဣဒံ စန္ဒံ၊ စိတ္တာပိပတေယျဟူသော ဤစကားကို။ သမ္ပယုတ္ထဝသေန၊ သမ္ပယုတ်

တရား၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝုစ္ဆာတိ ယထာ၊ အကျိုးဖြစ်သော ပစ္စယုပ္ပန်တရား၏
 စိတ္တာဓိပတေယျဟူသော အမည်ကို အကြောင်းဖန်တီး၍ ဖြစ်သောစိတ်၌
 တစ်စားသည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဧဝံ၊ ဣ၊ ဣဇာပိ၊ စိတ္တံ တိပိကေမ္မ
 ဋ္ဌါရဝသေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟူသော ဤပါဠိအရာ၌လည်း။ တိပိကေမ္မ ဋ္ဌါရဝသေန
 ဥပ္ပဇ္ဇတိတိ ဣဒံဝစနံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ဝုစ္ဆာတိ၊ အကျိုးဖြစ်၍ ဖြစ်သော
 ကံ၏ ကမ္မဒွါရဟူသောအမည်ကို အကြောင်းပြု၍ ဖြစ်သောစိတ်၌ တစ်စား၌
 ခေါ်ဝေါ်သောအစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗါ၏၊ စောပန
 ဋ္ဌယရဟိတဿ၊ ကာယစောပန၊ ဝစီစောပန နှစ်ပါးမှကင်းသော၊ မနော
 ပဗန္ဓဿ၊ အနန္တရဝုစ္ဆည်းတင်သော စိတ်အစဉ်၏၊ ပစ္စယုပ္ပန်စိတ္တဿ၊ ပစ္စယုပ္ပန်
 ဖြစ်သောစိတ်၏၊ (ထည့်)။ မနောကမ္မဒွါရသာဝေ ပန၊ မနောကမ္မဒွါရ၏
 အဖြစ်၌မှကင်း၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုအပ်သောစကားသည်။ ဝါ၊ ဆိုဖွယ်စကားသည်။
 နတ္ထိဝေ၊ မရှိလျှမ်းပြီ။ (မနောကမ္မဒွါရ၏အဖြစ် စစ်စစ်စောနိ စူးစူးသာတည်း)။

အနုဋီကာအနုဏ်ဏာ။ ။ တေနသသာဝေနာတိ၊ ဟူသည်ကား။ မနောကမ္မဿ၊
 ၏၊ ဒွါရသာဝေန၊ ဖြင့်၊ အတ္ထနော၊ ၏၊ ဒွါရသာဝေန၊ ဖြင့်၊ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ
 အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပာယ်သော၊ ဋီကာဆရာအလိုတည်း။ ဝေဒိတဗ္ဗါတိ၊ ဝါဠိ၏။
 စိတ္တဇနိတော၊ စိတ်သည် ဖြစ်စေအပ်သော၊ စိတ္တသမ္ပယုတ္တဿ၊ စိတ်နှင့်တွင်
 သော တရား၏၊ ကမ္မဿ၊ တံ၏၊ ဒွါရသာဝေ၊ ကို၊ စိတ္ထေပိ၊ ၌လည်း။ ဥပ
 စရိတော၊ တစ်စားအပ်၏၊ ဣတိအယံအတ္ထော၊ ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏၊ ဝတ္ထုဗ္ဗေဝ၊
 ဆိုဖွယ်သည်လျှမ်း၊ နတ္ထိ၊ မရှိ၊ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ သည်း။ နတ္ထိဝေ၊ မရှိသည်သာလျှင်တည်း။
 ကသ္မာ၊ ကား။ အနန္တရဝုစ္စယထုတမနောရဟိတဿ၊ အနန္တရဝုစ္စည်းဖြစ်၍
 ဖြစ်သော စိတ်မှကင်းသော၊ စိတ္တဿ၊ စိတ်၏၊ အသာဝတော၊ မရှိခြင်း
 ကြောင့်တည်း။

ပဉ္စဝိညာဏဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အဆိုတပါးကိုဆိုအံ့။ သုခံ
 ဝါ၊ သုခမူလည်းဖြစ်သော။ ဒုက္ခံဝါ၊ ဒုက္ခမူလည်းဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခံ
 ဝါ၊ ဒုက္ခလည်းမဟုတ်၊ သုခလည်းမဟုတ်သော ဥပေက္ခာမူလည်းဖြစ်သော။
 ယမိဒံ၊ ယံလူဒံဝေဒယိတံ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်။ စက္ခုသမ္ပဿပစ္စယာ၊ စက္ခု
 သမ္ပဿ ဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဣမိနာနယေန၊
 ဖြင့်။ ဆယံသဒ္ဓါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အဋ္ဌအသံဝရဒွါရဝသေန၊
 ဖြင့်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ အဋ္ဌသံဝရဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒသ
 အကုသလကမ္မပထဝသေန၊ ဖြင့်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဒသကုသလကမ္မပထ
 ဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ ကာမာဝစရကုသိုလ်စိတ်၏
 သုံးပါးအပြားရှိသော ကမ္မဒွါရ စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သည်၏အဖြင့်

၁-စိတ္တုပ္ပါဒကဏ္ဍ-ကာမာဝစရကုသလဒွါရကထာ (၆၀၇)

ပဉ္စဝိညာဏဒွါရ စသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့် မဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဣဒံ
 စိတ္တံ၊ ဤကာမာဝစရ ပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်သည်။ တိဝိခကမ္မဒွါရဝသေန၊
 ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံဝါ၊ ဖြစ်သည်မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေ။ ဆဖဿဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။
 ဥပ္ပန္နံဝါ၊ မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ အဋ္ဌသံဝရဒွါရဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံဝါ၊
 မူလည်း။ ဟောတု၊ စေ။ ဒသကုသလကမ္မပထဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံဝါ၊ မူလည်း။
 ဟောတု၊ စေ။ “ကာမာဝစရံ ကုသလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။ ပ။ ရူပါရမ္မဏံ
 ပါ။ ပ။ ဓမ္မာရမ္မဏံဝါ” တိ ဝစနေ၊ ဓမ္မာရမ္မဏံဝါ ဟူသောစကားကို။ ဘဂ
 ဝဟာ၊ သည်။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော
 ကာမာဝစရ ပဌမ မဟာကုသိုလ်စိတ်သည်။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဟောအပ်သည်သာ
 လျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ဒွါရကထာအပြီးတည်း။

ဒွါရကထာ၊ ဒွါရကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ပဌမတွဲ၍တွင် ပြီးပြီ။

